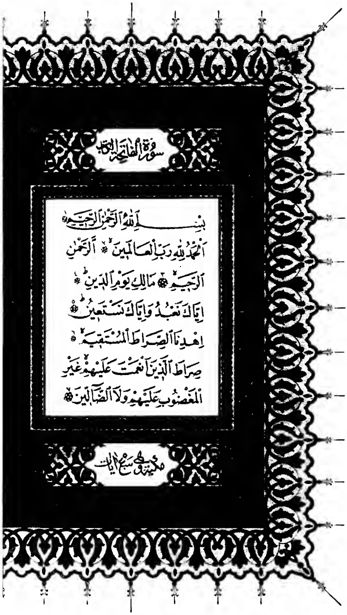
KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMI

(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahaflar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : **22 85 31**

SÛRETÜL

FÂTİHATÜLKİTAB

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) Elhamdü lillâhi rabbil'âlemiyn (2) errahmânirrahıym (3) mâliki yevmiddin (4) iyyâke nağbüdü, ve iyyâke neste'ıyn (5) ihdinassırâtalmüstakıym (6) sırâtalleziyne en'amte aleyhim (7) gayrilmagdûbi aleyhim ve leddâlliyn.

FÂTİHÂ SÛRESİ [1]

(Bismillâhirrahmânirrahîm)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle [2]

(1-2-3) (Hamd-ü senâ) o Allah'a mahsustur ki âlemlerin Rab'bidir [3], esirgeyendir, bağışlayandır, ceza gününün mâlikidir. (4) Kulluğu yalnız sana ederiz, yardımı da ancak senden dileriz. (5-6-7) Bizleri doğru yola, gazaba uğrayanların, sapıkların yoluna değil, kendilerine in'am ettiklerinin yoluna götür [4].

---

[1] Sûre-i Celîle yedi âyettir, Mekke'de nâzil olmuştur.

[2] Besmele-i şerîfe'deki «rahman» bütün mahlûkat hakkında, «rahîm» bilhassa mü'minler hakkında ve ihsan sahibi olan, merhameti çok olan zat demektir, her ikisi de esmâ-i ilâhiye'dendir. Eserimizde «esirgeyen, bağışlayan» isimleri ile tercüme edilmiştir. Makama göre «başlarım, okurum, yerim, içerim» gibi fiiller takdir olunur. Burada «başlarım» fiili münasip olur.

[3] Yaradanı, besleyeni, işlerini göreni, terbiye edeni, sahibi, mâlikidir.

[4] Âmin — Yâ Rab! Kabul et.

SÛRETÜL BAKAREH

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) Elif lâm mîm (2) zâlikel-kitâb, lâ reybe fiyh, hüden lil-müttekıyn (3) elleziyne yü'mi-nûne bilgayb, ve yukıymûnes-salât, ve mimmâ razaknâhüm yünfikuûn (4) velleziyne yü'-minûne bimâ ünzile ileyke ve mâ ünzile min kablik, ve bil'-âhıreti hüm yûkınûn (5) ülâike alâ hüden min rabbihim, ve ülâike hümülmüflihûn.

BAKARA SÛRESİ [1]

(Bismillâhlrrahmânirrahîm)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mim [2] (2) Bu, bir Kitaptır ki onda şüphe götürecek hiç bir şey yoktur [3], müttekiler hakkında bir rehberdir [4] (3-4) O müttekiler ki gaybe [5] inanırlar, namazı dosdoğru kılar, kendilerine verdiğimiz rızıktan harcederler [6], sana inzal olunan (kitaba da), senden evvel inzal olunan (kitaplara da) inanırlar, âhireti yakînen bilirler (ve inanırlar). (5) İşte Rab'bileri tarafından doğru bir yolda bulunanlar bunlardır, umduklarına erenler yine bunlardır.

[1] Sûre-i Celîle Medine'de nâzil olmuştur, 286 âyettir.

[2] Kesik harfler sûrelerin isimleridir. Halkın aczini meydana koymak için sûre başında zikrolunmuştur: «Bu sûre bu gibi harflerden mürekkeptir. Haydi bakalım siz de böyle bir sûre getirin». Veya yemindir. Huruf ile yeminde ekseriya Kitap veya nüzulü zikrolunur.

[3] Bürhanın parlaklığı, delâletinin aşikâr olması Allah tarafından nâzil olduğunda şüphe bırakmaz.

[4] Mütteki Allah'tan, günahlardan sakınan kimsedir.

[5] Allah'ı bilmek, âhireti bilmek, ahkâm ve şerâyii bilmek gibi tefekkür ve istidlâl hakkında delil ikame olunan şeyler maksuttur.

[6] Âyet-i Celîle'den maksat farz olan zekâttır.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ۞ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۞ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۞
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ۞ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ۞ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ۞ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ۞ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا
كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ۞ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا
آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِئُونَ ۞ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۞ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ
بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۞

(6) inn'elleziyne keferu sevaün aleyhim eenzertehüm em lem tünzirhüm lâ yü'minûn (7) hatemallahü alâ kulûbihim ve alâ sem'ihim ve alâ ebsârihim gışâveh, ve lehüm azâbün azıym (8) ve minennâsi men yekuûlü amenna billâhi ve bilyevmil' âhıri ve mâ hüm bimü'miniyn (9) yuhâdi'ûnallahe velleziyne âmenû ve mâ yahde'ûne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urûn (10) fiy kulubihim meradun fezadehümullahü merad ve lehüm azabün eliymün bima kânu yekzibun (11) ve iza kıyle lehüm lâ tüfsidu fiyl'ardı kalû innema nahnü muslihun (12) elâ innehüm hümülmüfsidune ve lâkin lâ yeş'urun (13) ve iza kıyle lehüm aminu kema amenennasü kalû enü'minü kema amenessüfeha ela innehüm hümüssüfehaü ve lâkin lâ ya'lemûn (14) ve iza lekulleziyne amenu kalû amenna ve iza halev ilâ şeyatıynihim kalû inna me'aküm innema nahnü müstehziun (15) allahü yestehziü bihim ve yemüddühüm fiy tuğyanihim ya'mehun (16) ülâikelleziyn-eşterevüddalâlete bilhüda fema rebihat ticaretühüm ve ma kânu mühtediyn.

(6) Şurası muhakkak ki kâfir olanları Tanrı azabıyle korkutsan da, korkutmasan da onlar için birdir, onlar inanmazlar (7) Allah onların kalplerini, kulaklarını mühürlemiş [1], gözlerinin üstüne bir de perde çekmiştir [2]. Onlar için büyük bir azap vardır (8) Nâs'ın bir takımı «— biz Allah'a ve âhiret gününe inandık» derler, halbuki onlar inanmamışlardır [3] (9) Onlar Allah'ı da, iman edenleri de gûya aldatıyorlar, halbuki ancak kendilerini aldatırlar da farkında olmazlar (10) Onların kalplerinde hastalık [4] vardır. Allah da hastalığı artırmıştır, yalan söylediklerinden naşi onlar için acıklı bir azap vardır (11) Onlara «— yer yüzünde fesatta bulunmayın» denildiği zaman onlar «— biz ancak muslih kimseleriz» derler (12) Haberiniz olsun ki fesatta bulunanlar yalnız kendileridir, fakat farkında değillerdir (13) Onlara «— nâs'ın iman ettikleri gibi siz de iman ediniz» denildiği zaman onlar «— biz o avanaklar gibi iman mı edelim?» derler. Haberiniz olsun ki avanaklar yalnız kendileridir, fakat bunu bilmezler (14) Onlar iman edenler ile buluştukları zaman «— biz iman ettik» derler, halbuki şeytanları ile [5] tenha kaldıkları zaman «— biz sizinle beraberiz, biz yalnız müstehziyiz» [6] derler (15) Allah onlar ile istihzada bulunur [7]; onları taşkınlıklarında şaşkın şaşkın bırakır [8] (16) Onlar öyle kimselerdir ki doğru yol alacaklarına iğri yol almışlardır; bu alış verişleri kendilerine kazanç vermemiştir. Onlar ticaret yolunu da bulamamışlardır.

---

[1] Doğru sözü anlamasın, işitmesin.

[2] Yani onlar kendi irade ve kudretleri ile şekaveti kesbetmekle, tabiatlarıyle dalâlete hazırlandıklarından böyle hükmolunmuştur.

[3] Allah'a, âhiret gününe.

[4] Küfür, nifak, maasiye, muhabbet gibi hastalıklar.

[5] Kendilerini azdıranlar ile, şeytan gibi inatçı olanlar ile.

[6] Mü'minlerle istihza etmekten başka bir şey yapmıyoruz.

[7] Onlara istihza muamelesi eder, istihzalarına karşı ceza verir.

[8] Yani onlara mühlet verir.

(17) meselühüm hemeselilleziystevkade nar felemma edaet ma havlehu zeheballahü binurihim ve terekehüm fiy zulümatin lâ yubsirun (18) summün bükmün umyün fehüm lâ yerci'une (19) ev kesayyibin minessemai fiyhi zulümatün ve ra'dün ve berk yec'alune esabi'ahüm fiy' azanihim minassava'ıkı hazerelmevt vallahü muhıytun bilkâfiriyn (20) yekadülberku yahtafü ebsarehüm küllema edae lehüm meşev fiyhi ve iza azleme aleyhim kamu ve lev şaallahü lezehebe bisem'ıhim ve ebsarihim innallahe alâ külli şey'in kadiyr (21) ya eyyühennasu'büdu rabbekümülleziy halekaküm velleziyne min kabliküm le'alleküm tettekune (22) elleziy ce'ale lekümül'arda firaşen vessemae bina ve enzele minessemai maen feahrece bihî minessemerati rızkan leküm felâ tec'alu lillâhi endaden ve entüm ta'lemun (23) ve in küntüm fiy reybin mimma nezzelna alâ abdina fe'tu bisuretin min mislihî ved'u şühedaeküm min dunillâhi in küntüm sadıkiyn (24) fein lem tef'alu ve len tef'alu fettekunnarelletiy vekudühennasü velhıcare ü'ıddet lilkâfiriyn.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ
اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ۞ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ
فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۞ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ۞ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۞ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۞ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۞ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۞

(17) Onların hali, o kimsenin hali gibidir ki ateş [1] yakar da ateş etraflarını aydınlatınca Allah aydınlığını giderip onları karanlıklar içinde, görmez bir halde bırakır. (18) Onlar bir alay sağırlar, dilsizler, körlerdir [2], artık onlar tuttukları yoldan dönmezler. (19) Yahut zifiri karanlıklar içinde şimşek çıkararak, gök gürleyerek gökten boşanan bir yağmura tutulup, yıldırımların dehşetinden, ölüm korkusuyle parmaklarını kulaklarına tıkayan kimseler gibidir. Allah kâfirleri ilmiyle kuşatır [3]. (20) Az kaldı ki şimşek onların gözlerini kapatacaktı [4], onlara şimşek çaktıkça onlar aydınlık içinde yürürler, karanlık çöktükçe durup kalırlar, Allah dilese onları işitmeden [5], gözlerden [6] mahrum ederdi. Çünkü Allah her şeye hakkıyle kadirdir [7]. (21) Ey nâs! Tanrı azabından sakınmış olmanız için sizi ve sizden evvelkileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz. (22) O Rabbiniz ki yeri size döşek, göğü de yüksek bir tavan yapmış, gökten yağmur göndererek onunla size rızk olmak üzere meyveler çıkarmıştır, artık bile bile Allah'a hiçbir şeyi eş tutmayın. (23) Kulumuza indirdiğimiz Kitap hakkında şüpheye tutuluyor iseniz haydi siz de O'nun gibi bir Sûre getirin. Allah'tan gayrı şahitlerinizi çağırın, eğer müddeanızda gerçek iseniz [8]. (24) Eğer onu yapamazsanız - elbette yapamayacaksınız - o halde o ateşten sakınınız ki onun çırası insanlardır, taşlardır [9]. O ateş kâfirler için hazırlanmıştır.

---

[1] Karanlık bir gecede yolu görmek için

[2] Hak'kı duymazlar, hak söylemezler, hak'kı görmezler.

[3] Yâni onların hallerini bilir, yahut onları toplar, onlara cezalarını verir, Allah'tan kurtuluş yoktur.

[4] Gözlerinin nurunu kamaştıracaktı.

[5] Gök gürlemesiyle.

[6] Şimşek parıldamasiyle.

[7] Bu Âyet-i kerîmeye kadar Cenabıhak üç sınıf halkın ahvâlini bildiriyor: Mü'min, kâfir, münafık. Münafıkları da iki suretle temsil ediyor.

[8] Yâni karşı çıkabilmek hususunda gerçek iseniz kudretine güvendiğiniz şairleri, hatipleri, âhirette size şehadet edeceklerini zu'um ettiğiniz medetkârları, mabutlarınızı da çağırın da bir Sûre getirsinler.

[9] Kâfirler, putlar o ateşin odunu, çırasıdır, tutarağıdır.

وبشر الذين امنوا وعملوا الصالحات ان لهم جنات
تجري من تحتها الانهار كلما رزقوا منها من ثمرة رزقا
قالوا هذا الذي رزقنا من قبل واتوا به متشابها
ولهم فيها ازواج مطهرة وهم فيها خالدون ۞
ان الله لا يستحيي ان يضرب مثلا ما بعوضة فما
فوقها فاما الذين امنوا فيعلمون انه الحق من
ربهم واما الذين كفروا فيقولون ماذا اراد الله
بهذا مثلا يضل به كثيرا ويهدي به كثيرا وما
يضل به الا الفاسقين ۞ الذين ينقضون عهد الله
من بعد ميثاقه ويقطعون ما امر الله به ان يوصل
ويفسدون في الارض اولئك هم الخاسرون ۞
كيف تكفرون بالله وكنتم امواتا فاحياكم
ثم يميتكم ثم يحييكم ثم اليه ترجعون ۞ هو الذي
خلق لكم ما في الارض جميعا ثم استوى الى السماء
فسويهن سبع سموات وهو بكل شيء عليم ۞

(25) ve beşşirilleziyne amenu ve amilussalihati enne lehüm cennatin tecriy min tahtihel'enhar küllema ruziku minha min semeretin rizkan kalu hazelleziy ruzıkna min kablü ve ütu bihî müteşabihe ve lehüm fiyha ezvacün mutahharetün ve hüm fiyha hâlidûn (26) innallahe lâ yestahyiy en yadribe meselen ma be'udaten fema fevkaha feemmelleziyne amenu feya'lemune ennehülhakku min rabbihim ve emmelleziyne keferu feyekulune maza eradallahü bihaza mesel yudıllü bihî kesiyren ve yehdiy bihî kesiyr ve ma yudıllü bihî illelfasikıyn (27) elleziyne yenkudûne ahdallahi min ba'di miysakıhî ve yakta'une ma emerallahü bihî en yusale ve yüfsidune fiyl'ard ülaike hümülhasiun (28) keyfe tekfürune billâhi ve küntüm emvaten feahyaküm sümme yümiytüküm sümme yuhyiyküm sümme ileyhi türce'un (29) hüvelleziy halaka leküm ma fiyl'ardı cemiy'an sümmesteva ilessemai fesevvahünne seb'a semavat ve hüve bikülli şey'in aliym.

(25) İman edip iyi iş işleyenlere müjde et ki onlar için ağaçları altından ırmaklar akar cennetler vardır, oradaki yemişlerden yedikçe «— evvelce de bunu yemişdik» diyecekler, onlara eski yedikleri yemişe benzer yemişler verilecek, orada onlar için her türlü kusurdan pâk olmuş zevceler bulunacaktır. Onlar orada daim kalacaklardır. (26) Muhakkak ki Allah bir sivrisineği, belki ondan daha büyüğünü misal getirmeden çekinmez, iman edenler bunun Rabbileri tarafından doğru olduğunu bilirler. Kâfir olanlara gelince onlar da «— Allah bu misal ile ne demek istedi?» derler. Allah [1] onunla bir çoğunu yoldan çıkarır, bir çoğunu da doğru yola götürür, onunla yalnız fasıkları yoldan çıkarır. (27) O fasıklar ki Allah'ın ahtini [2], yemin ile muhkem ettikten sonra bozarlar, bitişmesini emrettiğin şeyi keserler [3], yer yüzünde fesat çıkarırlar. İşte ziyanda kalanlar onlardır. (28) Allah'ı nasıl tanımıyorsunuz ki, sizi ölü iken O, diriltti, sonra yine sizi O, öldürecek, yine sizi O, diriltecektir; nihayet âhirette yalnız O'na döneceksiniz [4]. (29) Yer yüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra semaya teveccüh buyurup yedi göğü sapa sağlam yapan O'dur. O her şeyi hakkıyle bilir [5].

[1] Buradan aşağısı cevap teşkil eder.

[2] Cenabıhakkın enbiyaya, ulemaya, bütün Benî Âdeme karşı ahti vardır. Enbiyadan aldığı ahit : Risaleti tebliğ edip dini ikame eylemek; ulemadan aldığı ahit: Kitab-ı mübini nâs'a beyan edip ketmetmemek; Benî Âdemden aldığı ahit ise Cenabıhakkın rübubiyetini ikrar etmektir.

[3] Cenabıhakkın bitişmesini, ayrılmamasını emrettiği şeyi: mü'minlerden ayrılmamak, kavli fiiline uygun düşmek, bütün enbiyayı tasdik etmek, şerayi'i ve hudud-u ilâhiyeyi hıfzeylemek, sıla-i rahim yâni hısımlarını unutmamak gibi şeylerdir.

[4] Allah da âmâlinize göre size ceza verecektir.

[5] Bütün halkın idrak edemeyeceği bütün serair ve hafayayi bilir, ilmi bütün malûmata şamildir.

(30) ve iz kale rabbüke lilmelaiketi inniy ca'ılün fiyl'ardı haliyfe kalu etec'alü fiyha men yüfsidü fiyha ve yesfiküddima' ve nahnü nüsebbihu bihamdike ve nükaddisü leke kale inniy a'lemü mâ lâ ta'lemun (31) ve alleme ademel'esmae külleha sümme aredahüm alelmelaiketi fekale enbiuniy biesmai haülai in küntüm sadikıyn (32) kalu sübhaneke lâ ılme lena illâ ma allemtena inneke entel'aliymülhakiym (33) kale ya ademü enbi'hüm biesmaihim felemma enbeehüm biesmaihim kale elem ekul leküm inniy a'lemü ğaybessemavati vel'ardı ve a'lemü ma tübdune ve ma küntüm tektümun (34) ve iz kulna lilmelaiketiscüdu liademe fesecedû illâ ibliys eba vestekbere ve kâne minelkâfiriyn (35) ve kulna ya ademüskün ente ve zevcükelcennete ve külâ minha regaden haysü şi'tüma ve lâ takrebâ hazihişşecerete fetekuna minezzalimiyn (36) feezellehümeşşeytanü anha feahrecehüma mimma kâna fiyh ve kulnehbitu ba'duküm liba'dın adüvv ve leküm fiyl'ardı müstekarrün ve meta'un ilâ hıyn (37) fetelakka âdemü min rabbihî kelimatin fetabe aleyhi innehu hüvettevvabürrahıym.

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةً قَالُٓوا
اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۞ وَعَلَّمَ اٰدَمَ
الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُ۫ن۪ي بِاَسْمَٓاءِ
هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ۞ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا
مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ۞ قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ
بِاَسْمَٓائِهِمْ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۞
وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَ اَبٰى
وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ۞ وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ
وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ۞ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ
عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا ف۪يهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ۞ فَتَلَقّٰٓى
اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ۞

(30) Hani Rabbin meleklere «— ben yer yüzünde bir halife yaratacağım» demişti. Melekler de «— yer yüzünde fesat çıkaracak, kan dökecek kimse mi yaratacaksın? Biz ise sana hamdederek tespih, seni her bir ayıptan tenzih ediyoruz» demişlerdi. Allah «— ben sizin bilmediklerinizi bilirim» demişti [1]. (31) Allah Âdem'e bütün eşyanın isimlerini öğretti, sonra o eşyayı meleklere gösterip «— eğer müddeanızda gerçek iseniz [2] bunların isimlerini [3] bana bildirin» dedi. (32) Melekler cevap verdiler: seni her türlü ayıptan tamamıyle tenzih ederiz. Senin öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur, çünkü hâkim sensin, âlim sensin [4]. (33) Allah «— Âdem! Meleklere eşyanın isimlerini bildir» dedi. Âdem de meleklere isimlerini bildirince Allah «— ben size göklerde, yerde olanı, olacağı bilirim, sizin aşikâr söylediğiniz, gizli tuttuğunuz şeyleri de bilirim, demedim mi?» dedi. (34) Hani meleklere «— Âdem'e secde edin» demiştik, onlar hemen secde etmişlerdi, yalnız İblis secdeden çekinmiş, bunu kibirine yedirememişti. O zaten kâfirlerdendi [5]. (35) Biz «— Âdem! Sen ve zevcen Cennette [6] sâkin olun, dilediğiniz yerlerde onun yemişinden, yiyeceğinden bol bol yiyin, yalnız bu ağaca yaklaşmayın, yoksa ikiniz de kendinize zulmetmiş olursunuz» dedik. (36) Bunun üzerine Şeytan onları Cennetten kaydırdı. [7], içinde bulundukları nimetten cüda etti, biz de «— birbirinizin düşmanı olduğunuz halde inin, arzda sizin için bir vakte [8] kadar kalmak ve geçinmek vardır» dedik. (37) Artık Âdem Rabbinden bir kaç kelime aldı kabul etti, Allah da tövbesini kabul ediyordu, çünkü tevvab O'dur [9], rahîm O'dur.

[1] Cenabıhakkın Âdem ve zürriyetini halk etmesindeki hikmet-i süphaniye meleklere hafi kalıyor da melekler mücerret gizli bir şeyi keşf hususunda Cenabıhakka karşı öyle bir istifsarda bulunuyorlar. Cenabıhak da onda bilmedikleri bir hikmet bulunduğunu beyan ediyor.

[2] Her şeyin sır ve hikmetini biliyoruz zannında iseniz.

[3] Esmanın dalâlet ettiği mânâlarının isimleridir.

[4] Yâni sana hiçbir şey hafi değildir, senin her fiilin hikmete uygundur.

[5] İlm-i ilâhide kâfirlerdendi. Yahut emr-i ilâhiyi kabih görmekle kâfirlerden oldu, demektir.

[6] Bu Cennet bazılarına göre yer yüzünde bir bahçedir. Cumhur ehl-i sünnete göre bildiğimiz Cennettir ki türkçesi (Oçmak) dır.

[7] Yahut her ikisini hataya düşürdü.

[8] Hayatınızın devamı müddetince, yahut kıyamet gününe kadar.

[9] Tevvab, tövbeyi en çok kabul eden Zat demektir.

قلنا اهبطوا منها جميعا فاما يأتينكم مني هدى فمن تبع هداى
فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون ۝ والذين كفروا وكذبوا
بآياتنا اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون ۝ يا بني اسرائيل
اذكروا نعمتي التي انعمت عليكم واوفوا بعهدي اوف بعهدكم
واياى فارهبون ۝ وآمنوا بما انزلت مصدقا لما معكم
ولا تكونوا اول كافر به ولا تشتروا بآياتي ثمنا قليلا واياى
فاتقون ۝ ولا تلبسوا الحق بالباطل وتكتموا الحق وانتم
تعلمون ۝ واقيموا الصلوة وآتوا الزكوة واركعوا مع
الراكعين ۝ اتأمرون الناس بالبر وتنسون انفسكم وانتم
تتلون الكتاب افلا تعقلون ۝ واستعينوا بالصبر والصلوة
وانها لكبيرة الا على الخاشعين ۝ الذين يظنون انهم ملاقوا
ربهم وانهم اليه راجعون ۝ يا بني اسرائيل اذكروا
نعمتي التي انعمت عليكم واني فضلتكم على العالمين ۝
واتقوا يوما لا تجزي نفس عن نفس شيئا ولا يقبل منها
شفاعة ولا يؤخذ منها عدل ولا هم ينصرون ۝

(38) kulnehbitu minha cemiy'a feimma ye'tiyenneküm minniy hüden femen tebi'a hüdaye felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenun (39) velleziyne keferu ve kezzebu biayatina ülaike ashabünnar hüm fiyha halidun (40) ya beniy israiylezküru nı'metiyelletiy en'amtü aleyküm ve evfu bi'ahdiy ufi bi'ahdiküm ve iyyaye ferhebune (41) ve aminu bima enzeltü musaddikan lima me'aküm ve lâ tekunû evvele kâfirin bihî ve lâ teşteru biayatiy semenen kaliyl ve iyyaye fetekun (42) ve lâ telbisülhakka bilbatıli ve tektümülhakka ve entüm ta'lemun (43) ve ekıymussalâte ve atuzzekâte verke'u ma'arraki'ıyn (44) ete'mürunennase bilbirri ve tensevne enfüseküm ve entüm tetlunelkitab efelâ ta'kılun (45) veste'ıynu bissabri vessalât ve inneha lekebiyretün illâ alelhaşi'ıyne (46) elleziyne yezunnune ennehüm mülâku rabbihim ve ennehüm ileyhi raci'un (47) ya beniy israiylezküru nı'metiyelletiy en'amtü aleyküm ve enniy faddaltüküm alel'alemiyn (48) vetteku yevmen lâ tecziy nefsün an nefsin şey'en ve lâ yukbelü minha şefa'atün ve lâ yü'hazü minha adlün ve lâ hüm yunsarûn.

(38) Dedik ki: hepiniz buradan inin, eğer benden size bir rehber [1] gelirse artık benim rehberime tâbi olana hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (39) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenler yok mu, işte onlar ateşliktir, orada daima kalırlar. (40) Ey İsrail oğulları! Size in'am ettiğim nimetlerimi hatırlayın, ahtimi yerine getirin ki ben de ahtinizi verine getireyim [2]; ancak benden yılın. (41) Yanınızdaki Kitabı musaddak olmak üzere inzal ettiğim Kitaba iman edin, onu tanımayanların ilki olmayın, [3] âyetlerimi az paha ile alıp satmayın [4]; ancak benden sakının. (42) Bile bile hakkı bâtıl ile karıştırmayın [5], hakkı ketmetmeyin. (43) Namazı dosdoğru kılın, zekât verin, rükû edenler ile beraber rükû edin [6]. (44) Siz Kitabı okuyup dururken nâs'a iyiliği emreder de kendinizi unutur musunuz? Daha aklınız ermiyor mu? (45) Sabır ile namaz ile ihtiyaçlarınıza karşı yardım dileyin, vakı'a bu husus şüphesiz huşû sahiplerinden [7] maadası için çetindir. (46) Onlar ki Rabbilerine kavuşacaklarını, O'na rücu edeceklerini kaviyyen ümit ederler [8]. (47) Ey İsraîl oğulları! Size ihsan ettiğim nimetlerimi, sizi âlemlere [9] tercih ettiğimi hatırlayın. (48) Öyle bir günden sakının ki, gün hiçbir kimse için hiçbir şey ödeyemez, hiçbir kimseden şefaat kabul olunamaz, hiçbir kimseden ıvaz da alınamaz, onlara yardım da edilemez.

[1] Doğru yola götürecek şeriat, kitap, peygamber.
[2] Emrime imtisal edin, ben de ona mukabele edeyim.
[3] Ehl-i Kitaba hitaptır: Nâzil olan kitaplarda enbiyaya en evvel iman etmek lâzım iken ilk kâfirlerden olmayın; Ehl-i Kitabın birincisi olun.
[4] Tevrat'ta Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmın nuût-u şerifesini beyan eden âyetleri, dünya huzuzatına, hasis menfaatler uğurunda değişmeyin. Fehvay-ı Kitap mucibince bu âyet-i celile ümmet-i Muhammediyeye şâmil olur.
[5] Kur'an-ı Kerimin beyan ettiği hakkı bilip dururken onu bâtıl sözlerinizle karıştırmayın.
[6] Rükû ile salât da, kast olunabilir. Muhammed ve eshabı ile namaz kılın, demektir. Rükûun zikri şunun içindir ki Yahudun salâtlarında rükû yoktu. Maamafih. rükû ile huzu da kast olunabilir.
[7] Kemal'i tevazu ile emr-i Bâri-i'ye münkat olanlar, Allah'a muti ve mütevazı olanlar.
[8] Yahut bilirler.
[9] O zamanki âlemlere, bulunduğunuz zamanın âlemlerine.

(49) ve iz necceynaküm min ali fir'avne yesumuneküm sûel'azabi yüzebbihune ebnaeküm ve yestahyune nisaeküm ve fiy zaliküm belaün min rabbiküm azıym (50) ve iz ferakna bikümülbahre feenceynaküm ve ağrakna ale fir'avne ve entüm tenzurun (51) ve iz va'adna musa erbe-'ıyne leyleten sümmettehaztümül'ıcle min ba'dihî ve entüm zalimun (52) sümme afevna anküm min ba'di zalike le'alleküm teşkürun (53) ve iz ateyna muselkitabe velfürkane le'alleküm tehtedun (54) ve iz kale musa likavmihî ya kavmi inneküm zalemtüm enfüseküm bittihazikümül'ıcle fetubû ilâ bariiküm faktülû enfüseküm zaliküm hayrün leküm ınde bariiküm fetabe aleyküm innehu hüvettevvabürrahiym (55) ve iz kultüm ya musa len nü'mine leke hatta nerallahe cehreten feehazetkümüssa'ıkatü ve entüm tenzurun (56) sümme be'asnaküm min ba'di mevtiküm le'alleküm teşkürun (57) ve zallelna aleykümülgamame ve enzelna aleykümülmenne vesselva külu min tayyibati ma rezaknaküm ve ma zalemuna ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimun.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ ۝ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ
لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ۝ ثُمَّ
عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَإِذْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ
عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝
وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝

(49) Hani sizi işkenceye duçar eden, oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı diri diri yakan fir'avunculardan sizi kurtarmışdık. Bu işde Rabbiniz tarafından sizin için büyük bir imtihan vardı. (50) Hani sizin için denizi yarıp sizi kurtarmış, fir'avuncuları gözlerinizin önünde suda boğmuştuk. (51) Hani biz Musa'ya kırk gece vaade [1] vermiştik. Siz ise ondan sonra nefislerinize zûlüm ederek buzağıyı mabut edinmiştiniz. (52) Bundan sonra şükredesiniz diye sizi affeylemiştik. (53) Hani biz Musa'ya hidayet bulasınız diye Kitap ve Fürkan [2] verdik, idik. (54) Hani Musa kavmine «— Ey kavmim! buzağıyı mabut edinmekle nefislerinize zulüm ettiniz, yaratanınıza tövbe edin, nefislerinizi öldürün. Bu husus yaratanınız indinde hakkınızda hayırlıdır» demişti. Artık Allah da tövbenizi kabul etti [3]. Çünkü tevvap O'dur, rahîm O'dur. (55) Hani sizler «— ey Musa! biz Allah'ı apaşikâr görmedikçe sana inanacak değiliz» demiştiniz de göz göre göre sizi yıldırım çarpmıştı. . (56) Şükredesiniz diye öldükten sonra da sizi tekrar diriltmiştik. (57) Üzerinize bulutu gölge yapmıştık, size Kudret helvası ile Yelve kuşu [4] indirmiştik, «— verdiğimiz rızkın pâklerinden [5] yiyin demiştik, onlar bize zulüm etmediler, belki kendi nefislerine zulüm edip durdular. [6]

[1] Konuşmağı; Tur'da kırk gece itikâftan sonra Tevrat'ı vermeği vaadetmiştik. Yahut mikata gelmeği vaadetmiştik. Mevaide Allah tarafından emir, Musa tarafından kabuldür, mikat: amel için tâyin olunan vakittir. Mikat, Tur'a gidecek zamandır: zilkade ile aşeri zilhiccedir.

[2] Hak ile batıl ayrılan hükümler, faslolunan hükümler.

[3] İltifat tariki ile vârit olmakla «emrettiğimi işlediler, Allah da tövbenizi kabul etti» demektir. Maamafih Hazret-i Musa'nın da kavlinden olabilir: eğer dediğimi işlerseniz Allah tövbenizi kabul eder.

[4] Yelve kuşu bıldırcına benzer bir kuştur.

[5] Bize adem-i ita'atta bulunmakla zulüm etmektir.

[6] Bize adem-i itaatta bulunmakla zulüm etmiş olmadılar, fakat kendileri küfran-ı nimette bulunarak pek çok zarar gördüler.

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ۞ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۞ وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى
لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ
اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا
وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ۞
وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ
اَدْنٰى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۞

(58) ve iz kulnedhulu hazihilkaryete fekülu minha haysü şi'tüm regaden vedhulülbabe sücceden ve kulu hıttatün nagfir leküm hatayaküın ve seneziydülmuhsiniyn (59) febeddelelleziyne zalemu kavlen gayrelleziy kıyle lehüm feenzelna alelleziyne zalemu riczen minessemai bima kânu yefsukun (60) ve izisteska musa likavmihî fekulnadrib bi'asakelhacere fenfeceret minhüsneta aşerete ayn kad alime küllü ünasin meşrebehüm külu veşrebu min rizkıllâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (61) ve iz kultüm ya musa len nasbire alâ ta'amin vahıd fed'u lena rabbeke yuhric lena mimma tünbitül'ardu min bakliha ve kıssaiha ve fumiha ve adesiha ve besaliha kale etestebdilunelleziy hüve edna billeziy hüve hayr ihbitu mısren feinne leküm ma seeltüm ve duribet aleyhimüzzilletü velmeskenetü ve bau bigadabin minallahi zalike biennehüm kânu yekfürune biayatillâhi ve yaktülunennebiyyiyne bigayrilhakkı zalike bima asav ve kânu ya'tedun.

(58) Hani bu kasabaya girin, dilediğiniz yerde onun yiyeceklerinden bol bol yiyin. Kapısından secde [1] ederek girin, « hıtta » [2] deyin ki biz de suçlarınızı yarlıgayalım, iyilik edenlerin ecirlerini de artıracağız» demiştik.[3] (59) Fakat nefislerine zulüm edenler kendilerine söylenen sözü başka bir sözle değiştirdiler [4]; biz de zulüm edenlerin üzerine fısklarından dolayı gökten azap indirdik. (60) Hani Musa kavmi için su istemiş, biz de ona «— asânı taşa vur» demiştik. O da vurdu, ondan on iki göz kaynamıştı, herkes [5] içeceği gözü bilmişti. Allah'ın rızkından yiyin, için de yer yüzünde fesat ederek haddinizi tecavüz etmeyin demiştik. (61) Hani «— ey Musa bir türlü ta'ama asla sabredemeyiz, Rabbine bizim için dua et de bize arzın bitirdiği sebze, hıyar, sarmısak, mercimek ve soğan çıkarsın» demiştiniz. Musa da «— adi olan şeyleri daha âli şeyler yerine koymak mı istiyorsunuz? Mısır'a gidin çünkü orada istediğiniz şeyler vardır.» demişti. Onların üzerine alçaklık, yoksulluk vuruldu, Allah'ın gazabına da uğradılar. Bu da Allah'ın âyetlerini tanımamalarından ve peygamberleri nahak yere öldürmelerinden nâşi idi. İşte bu ceza âsi olmalarından, hududu tecavüz etmelerinden dolayı idi.

---

[1] Beyt-i Mukaddes'in veya ibadet çadırının kapısından rükû ederek, yahut tevazu ile eğilerek.

[2] Tövbe ve istiğfar ediniz, günahımızı yarlıga deyiniz. Dileğimiz günahlarımızın yarlıganmasıdır, deyin.

[3] Emrettiğimizi işlerseniz günahlarınızı yarlıgar, fazla olarak ecrinizi arttırırım.

[4] «hıtta» yı «hınta» ya çevirdiler. Hınta, buğday demektir.

[5] Benî İsrail'den her biri.

(62) innelleziyne amenu velleziyne hadu vennesara vessabiiyne men amene billâhi velyevmil'ahıri ve amile salihan felehüm ecrühüm ınde rabbihim ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenun (63) ve iz ehazna miysakaküm ve refa'na fevkakümüttur huzu ma ateynaküm bikuvvetin vezküru ma fiyhi le'alleküm tettekun (64) sümme tevelleytüm min ba'di zalik felevlâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühu leküntüm minelhasiriyn (65) ve lekad alimtümülleziyna'tedev minküm fiyssebti fekulna lehüm kunu kıredeten hasiiyn (66) fece'alnaha nekalen lima beyne yedeyha ve ma halfeha ve mev'ızaten lilmüttekıyn (67) ve iz kale musa likavmihî innallahe ye'mürüküm entezbehu bekare kalû etettehızüna hüzüv kale e'uzü billâhi en ekune minelcahiliyn (68) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma hiy kale innehu yekulü inneha bekaretün lâ faridun ve lâ bikr avanün beyne zalik fef'alu ma tü'merun. (69) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma levnüha kale innehu yekulü inneha bekaretün safraü fakı'un levnüha tesürrünnazıriyn.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۞ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۞ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ
فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۞
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ۞ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ۞ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۞ قَالُوا ادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ۞
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ۞

(62) İman getirenler, Yahudi olanlar, Nasara ve Sâbie yok mu onlardan Allah'a ve yevm-i âhirete iman edip iyi amel işleyen kimselerin Rabbileri indinde ecirleri vardır, onlar için korku da yoktur, onlar mahzun da olmazlar [1]. (63) Hani sizden misak [2] almış, Tur'u da üzerinize kaldırmışdık, «— size getirdiğimiz Kitabı, kemal-i ciddiyetle alın, onda olanı hatırlayın, tâ ki mütteki olasınız» demişdik. (64) Siz ise bundan sonra da emrinden yüz çevirdiniz, üzerinizde Allah'ın inayet ve rahmeti olmasaydı her halde ziyankârlardan olurdunuz. (65) * [3] Sizden evvel Cumaertesi günü hadd-i şer'î tecavüz edenlerin hâlini elbette bildiniz, biz de onlara «— rahmet-i ilâhiyeden uzak maymunlar [4] olun» demişdik. (66) İşte bunu [5] evvel gelmişlere de [6] sonra geleceklere de bir ibret-i mania, mütteki'lere de bir mev'iza kıldık. (67) Hani Musa kavmine «— Allah size bir inek boğazlamanızı emrediyor» demişti. Onlar ise «— bizi eğlence mi ediyorsun» demişlerdi. [7] Musa da «— cahillerden olmadan Allah'a sığınırım» [8] demişti. (68-69) Onlar «— Musa! bizim için Rabbine niyaz et ki nasıl olduğunu [9] bize belli etsin» dediler; Musa da «— Rabbim buyuruyor ki o sapsarı bir inektir, rengi bakanlara inşirah verir» dedi.

---

[1] Nazm'ı Celîlde sena olunan dört tayfa mü'minler nesh ve tebdilden evvel Tevrat ile âmil olan Yahudiler yine nesh ve tebdilden evvel İncil ile âmil olan Nasara, bir de Hazret-i İbrahim Aleyhissalâtü Vesselâma tâbi olan Sâbie'dir. Kısas-ı İbrahim, Musa, İsa, Muhammed Aleyhimüssalâtü Vesselâm Hazeratının etbaı olanlar ehl-i necattır. İsrail oğulları «biz peygamber evlâdıyız, her tavırda ehl-i necatız» derlerdi. Nazm-ı Celil her kim kendi zamanında mebde ve meâdi tasdik, muktezayı şer-i üzere amel ederse necat bulacağım beyan ederek Benî İsrailin bu gururlarını reddediyor. Bu ayet-i kerimeyi «Vemen yebteğ gayrelislâm dinâ felen yakbel minhü» Nazm-ı Celili ile mensub addedenler, Yahud ve Nasara ve Sâbie'den mü'min olanlar diye bir mahzuf takdir eyleyenler vardır.

[2] Tevrat ile âmil olacağınıza dair sizden aht ve peyman yeminli ahit almışdık.

[3] * Cümle başındaki kasem lamına işarettir.

[4] Veya, «şereften uzak olunuz» demektir. Bunların kalpleri maymuna çevrilmişdi.

[5] Bu kıssayı, bu ukubeti, bu ümmeti, bu mesh keyfiyetini, bu karyeyi, bu maymunları..

[6] Hazır olanlara.

[7] Benî İsrail bir maktulün katilini bulmak için Hazret-i Musa Aleyhisselâm'a müracaat etmişlerdi. Hazret-i Musa vahyi Bârî'ye istinaden «bir inek boğazlayın demişti, onlar ise bu işte bir münasebet bulamadıklarından «bizi maskaraya mı alıyorsun?» cevabını vermişlerdi.

[8] Allah beni saklasın. Ben cahil miyim ki sizi eğlence edineyim.

[9] Kaç yaşında olduğunu.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَۙ اِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَاۜ وَاِنَّا
اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُونَ ۞ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ
تُثِيرُ الْاَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَۚ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَاۜ قَالُوا الْـٰٔنَ
جِئْتَ بِالْحَقِّۜ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ۞ وَاِذْ قَتَلْتُمْ
نَفْسًا فَادَّارَءْتُمْ فِيهَاۜ وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَۚ ۞ فَقُلْنَا
اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَاۜ كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰىۙ وَيُرِيكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۞ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ
اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةًۜ وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهَارُۜ
وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَٓاءُۜ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا
يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِۜ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞
اَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ۞ وَاِذَا لَقُوا الَّذِينَ اٰمَنُوا قَالُوا اٰمَنَّاۚ وَاِذَا خَلَا
بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُوا اَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ۞

(70) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma hiye innelbekare teşabehe aleyna ve inna inşaallahü lemühtedun (71) kale innehu yekulü inneha bekaretün lâ zelulün tüsiyrül'arda ve lâ teskıylhars müsellemetün lâşiyete fiyha kalül'ane ci'te bilhakkı fezebehuha ve ma kadu yef'alun (72) ve iz kateltüm nefsen feddare'tüm fiyha vallahü muhricün ma küntüm tektümun (73) fekulnadribuhü biba'dıha kezalike yuhyiyllâhülmevta ve yüriyküm ayatihî le'alleküm ta'kılûn (74) sümme kaset kulubüküm min ba'di zalike fehiye kelhıcareti ev eşeddü kasve ve inne minelhıcareti lema yetefeccerü minhül'enhâr ve inne minhâ lemâ yeşşakkaku feyahrücü minhülma ve inne minhâ lema yehbitu min haşyetillâh ve mallahü bigafilin amma ta'melun (75) efetatme'une en yü'minu leküm ve kad kâne feriykun minhüm yesme'une kelâmallahi sümme yüharrifunehu min ba'di ma akaluhü ve hüm ya'lemun (76) ve iza lekulleziyne amenu kalû amenna ve iza halâ ba'duhüm ilâ ba'dın kalû etuhaddisunehüm bima fetehallahu aleyküm liyühaccuküm bihî ınde rabbiküm efelâ ta'kılun.

(70) Onlar «— bizim için yine Rabbine niyaz et de nasıl olduğunu bize belli etsin, çünkü inekler bize yekdiğerine benzer görünüyor. Biz inşaallah ineğin sıfatını buluruz» dediler. (71) Musa «— Rabbim buyuruyor ki o ram olup tarla sürmemiş, ekin sulamamış bir inektir, ayıptan salimdir, lekesizdir [1] » dedi. Onlar «— işte şimdi doğru bildirdin» dediler. Hemen o ineği bulup boğazladılar, az kaldı bunu yapmayacaklardı. (72) Hani siz bir kimseyi öldürmüştünüz de katil hakkında kavga etmiştiniz. Allah sizin gizlediğinizi meydana çıkarır. (73) Haydi maktule ineğin bir parçasıyle vurun, dedik. İşte Allah böyle ölüleri diriltir, size alâmetlerini [2] gösterir, tâ ki akıl erdiresiniz. (74) Bundan sonra kalpleriniz katılaştı, taş gibi, belki ondan daha katı oldu, çünkü bazı taşlar vardır ki onlardan ırmaklar kaynar, bazı taşlar da yarılıp içinden su fışkırır, bazısı da Allah korkusundan yuvarlanır gider, Allah işlediğinizden gafil değildir. (75) Yahudilerin size iman edeceklerini umuyorsunuz, öyle mi? Halbuki onlardan bir güruh Allah sözü olan Tevrat'ı dinlerler de, me'ali anladıktan sonra bile bile onu tahrif ederlerdi. (76) Onlar iman edenlerle buluştukları zaman «— iman ettik» derler, birbirleriyle tenha kalınca «Allah'ın size açtığını [3] onlara onunla Rabbiniz indinde size karşı hüccet getirsinler diye mi haber veriyorsunuz? Daha buna aklınız ermiyor mu?» derler.

---

[1] Ben yoktur, düz sarıdır.
[2] Kudretinin kemaline delâlet eden delilleri.
[3] Cenabıhakkın, Peygamberimiz Efendimiz Hazretlerinin evsaf ve nu'ut-ü şerifesini bildirmesi.

(77) evelâ ya'lemune ennallahe ya'lemü ma yüsirrune ve ma yu'linun (78) ve minhüm ümmiyyune lâ ya'lemunelkitabe illâ emaniyye ve in hüm illâ yezunnun (79) feveylün lilleziyne yektubunelkitabe bieydiyhim sümme yekulune haza min ındillâhi liyeşteru bihi semenen kaliyl feveylün lehüm mimma ketebet eydiyhim ve veylün lehüm mimma yeksibun (80) ve kalu len temessenennarü illâ eyyamen ma'dude kul ettehaztüm ındallahi ahden felen yuhlifallahü ahdehu em tekulune alellahi ma lâ ta'lemun (81) belâ men kesebe seyyieten ve ehatat bihî hatıy etühu feülaike ashabünnar hüm fiyha halidun (82) velleziyne amenu ve amilussalihati ülaike ashabülcennet hüm fiyha halidun (83) ve iz ehazna miysaka beniy israiyle lâ ta'büdune illallahe ve bilvalideyni ıhsanen ve zıylkurba velyetama velmesakiyni ve kulu linnasi husnen ve ekıymussalâte ve atuzzekât sümme tevelleytüm, illâ kaliylen minküm ve entüm mu'ridun.

أولا يعلمون أن الله يعلم ما يسرون وما يعلنون ۞ ومنهم
أميون لا يعلمون الكتاب إلا أماني وإن هم إلا
يظنون ۞ فويل للذين يكتبون الكتاب بأيديهم ثم
يقولون هذا من عند الله ليشتروا به ثمنا قليلا
فويل لهم مما كتبت أيديهم وويل لهم مما يكسبون
۞ وقالوا لن تمسنا النار إلا أياما معدودة قل
أتخذتم عند الله عهدا فلن يخلف الله عهده
أم تقولون على الله ما لا تعلمون ۞ بلى من كسب سيئة
وأحاطت به خطيئته فأولئك أصحاب النار هم فيها
خالدون ۞ والذين آمنوا وعملوا الصالحات أولئك
أصحاب الجنة هم فيها خالدون ۞ وإذ أخذنا
ميثاق بني إسرائيل لا تعبدون إلا الله وبالوالدين
إحسانا وذي القربى واليتامى والمساكين وقولوا
للناس حسنا وأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة ثم
توليتم إلا قليلا منكم وأنتم معرضون ۞

(77) Onlar [1] Allah'ın gizledikleri, açığa vurdukları şeyleri [2] bildiğini bilmiyorlar mı? (78) Onlardan bâzıları öyle ümmidirler ki Kitabı bilmezler, ancak uydurmaları [3] bilirler. Onlar yalnız kuru bir zan içindedirler. (79) Kitabı elleriyle yazarlar da mukabilinde onu az bir paha ile satmak için «— bu, Allah tarafındandır» diyenlerin vay haline! Vay elleriyle yazdıklarından dolayı onların haline! Vay böyle kazançlarından nâşi onların haline. (80) Onlar «— bize ateş dokunmaz, meğer ki sayılı günlerde ola» dediler. Onlara de ki, «— bu bapta Allah yanında bir ahit mi edindiniz? Allah asla ahtinden caymaz [4], yoksa bilmediğiniz bir şeyi Allah'a isnat mı ediyorsunuz? [5]. (81) Öyle değil belki her kim kötülük işleyip kendisinin suçu onu kuşatırsa; işte onlar ateşliktir, orada daim kalırlar. (82) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, işte onlar cennetliktir, orada daim kalırlar. (83) Hani biz Beni İsrail'den «— ancak Allah'a ibadet edin; anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik eyleyin, nâs'a hoş söz söyleyin, «— namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin» diye misak almışdık. Sonra siz - pek azınız hariç olmak üzere [6] yüz çevirdiniz, siz döneksiniz.

---

[1] Münafıklar, Yahudiler.

[2] Kalplerinde gizledikleri küfrü de, lisanlariyle izhar ettikleri imanı da.

[3] Yani bütün bildikleri ağızdan öğrendikleri bir sürü yalandır.

[4] «Bu bapta Allah yanında bir ahit almış iseniz» cümlesi mukadderdir.

[5] «Belki siz bilmediğiniz bir şeyi Allah'a isnat ediyorsunuz» demektir. Bu mânada serzeniş vardır.

[6] Yahut pek azına inandınız, veyahut azına da, çoğuna da, inanmadınız, veya pek az bir zaman çıkarılınca gibi manâları da muhtevi olur.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ۞
ثُمَّ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاِنْ يَاْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰٓى اَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۞
وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
اَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ۞ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ۞

(84) ve iz ehazna miysakaküm lâ tesfikune dimaeküm ve lâ tuhricune enfüseküm min diyariküm sümme akrertüm ve entüm teşhedun (85) sümme entüm haülai taktülune enfüseküm ve tuhricune feriykan minküm min diyarihim tezaherune aleyhim bil'ismi vel'udvan ve in ye'tuküm üsara tüfaduhüm ve hüve muharremün aleyküm ıhracühüm efetü'mınune biba'dılkitabi ve tekfürune biba'd fema cezaü men yef'alü zalike minküm illâ hızyün fiylhayatiddünya ve yevmelkıyameti yureddune ila eşeddil'azab ve mallahü bigafilin amma ta'melun (86) ülaikelleziyneşterevülhayat-eddünya bil'ahıre felâ yuhaffefü anhümül'azabü ve lâ hüm yunsarun (87) ve lekad ateyna muselkitabe ve kaffeyna min ba'dihî birrusüli ve ateyna ıysebne meryemelbeyyinati ve eyyednahü biruhılkudüs efeküllema caeküm resulün bima lâ tehva enfüsükümüstekbertüm feferiykan kezzebtüm ve feriykan taktülun (88) ve kalu kulubüna gulf bel le'anehümullahü biküfrihim fekaliylen ma yü'minun.

(84) Hani «— birbirinizin kanını dökmeyin, kendi birbirinizi yurtlarından çıkarmayın» diye sizlerden misak almışdık, sonra siz bunu ikrar ettiniz, buna da şehadet edersiniz [1]. (85) Sonra siz öyle kimselersiniz ki birbirinizi öldürürsünüz; içinizden bir kısmını yurtlarından çıkarırsınız; aleyhlerine ta'yip olunacak suç ve aşırı zulüm ile arka olursunuz. Onlar esir olup size gelirlerse bedelini verirsiniz. Halbuki onların çıkarılmaları size haram kılınmışdı [2]. Yoksa Kitabın bir kısmına iman edip bir kısmını tanımıyor musunuz? Artık bunları işleyenlerin cezası ancak dünya diriliğinde rüsvaylık, kıyamet gününde de azabın en şiddetlisine uğratılmaktır. Allah işlediğiniz şeylerden gafil değildir. (86) İşte onlar dünya diriliğini ahirete bedel satın alan kimselerdir, onların üzerlerinden azap tahfif olunmaz, onlara yardım da olunmaz. (87) Biz Musa'ya Tevrat vermişizdir, kendisinden sonra birbiri ardınca peygamberler gönderdik, Meryem oğlu İsa'ya açık mucizat verdik, onu Ruhülkudüs ile [3] teyit ettik. Ne vakit ki bir peygamber size nefsinizin sevmediği bir şeyi getirmişse büyüklük göstermediniz mi? Çünkü bir kısmını tekzip, bir kısmını da katlettiniz [4]. (88) Yahudiler «— kalplerimiz kılıflıdır [5] » dediler. Hayır belki küfürlerinden naşi Allah onlara lânet etti [6]. Onlardan pek azı imana gelir.

---

[1] Eslâfınız ikrar etti, lüzumunu itiraf etti, siz de onların ikrarına şehadet ettiniz.

[2] Misak dört umdeyi muhtevi idi: Katli terk, tart ve ihracı terk, muaveneti terk, esirleri fidye ile tahlis. Onlar evvelki üç umdeyi terk ederek yalnız dördüncü umdeye sadık kaldılar. Ondan dolayı nazm-ı âti ile tevbih olunuyorlar.

[3] Cebrail Aleyhisselâm, yahut ism-i azam-ı Bârî, yahut İncil, yahut ruh-u menfuh.

[4] Nazm-ı Celildeki fa, fa-i sebebiyedir, maaamafih fa-i tafsiliye de olabilir. Büyüklük göstermelerini tafsil etmiş olur. İsa Aleyhisselâm gibi bir kısmını tekzip, Zekeriya ve Yahya Aleyhimüsselâm gibi bir kısmını da katletmediniz mi? manasını da müfit olabilir.

[5] Artık bize hiçbir söz tesir etmez, demek olur.

[6] Lânet lûgatte tart manasınadır, rahmet-i ilâhiyeden tart manasına alınırsa ancak kâfirlere ıtlak olunur, fakat derece-i ebrardan tart manasına alınırsa müslümanlara da ıtlak olunabilir. Bazan zem manasında da istimal olunur. Burada «her hayırdan, rahmet-i ilâhiyeden uzaklaştırdı» demektir.

(89) ve lemma caehüm kitabün min ındillâhi musaddikun lima me'ahüm ve kânu min kablü yesteftihune alelleziyne keferu felemma caehüm ma arefu keferu bihî fela'netûllahi alelkâfiriyn (90) bi'-semeşterev bihi enfüsehüm en yekfüru bima enzelallahü bagyen en yünezzilallahü min fadlihî alâ men yeşaü min ıbadih febau bigadabin alâ gadab ve lilkâfiriyne azabün mühiyn (91) ve iza kıyle lehüm aminu bima enzelallahü kalu nü'minü bima ünzile aleyna ve yekfürune bima veraehu ve hüvelhakku musaddikan lima me'ahüm kul felime taktülune enbiyaallahi min kablü in küntüm mü'miniyn (92) ve lekad caeküm musa bilbeyyinati ümmettehaztümül'ıcle min ba'dihî ve entüm zalimun (93) ve iz ehazna miysakaküm ve refa'na fevkakümüttur huzu ma ateynaküm bikuvvetin vesme'u kalu semı'na ve asayna ve üşribu fiy kulubihimül'ıcle biküfrihim kul bi'se ma ye'mürüküm bihi iymanüküm in küntüm mü'miniyn.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ
مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ۞
بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللّٰهُ
بَغْيًا أَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۞
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۞ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ۞
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ
قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۞

(89) Vaktaki ind-i İlâhiden onlara yanlarındaki Tevrat'larını tasdik eden Kur'an geldi. Halbuki daha evvel kâfir olanlara [1] karşı yardım istiyorlar dı [2]. Tanıdıkları gelince onu tanımadılar, artık Allah'ın lâneti kâfirler üzerine olsun. (90) Onlar Allah'ın, kullarından dilediğine fazl ve kereminden indirdiği vahye haset [3] ederek inzal ettiği Kur'anı tanımamak ile, nefislerini ne kötü şeye bedel sattılar da gazaptan gazaba uğradılar. Kâfirler için hakaretli bir azap vardır. (91) Onlara «— Allah'ın inzal ettiği Kitaba inanınız» denildiği zaman onlar «— bize inzal olunan Kitaba inanırız» derler. Kur'an onların yanlarındaki Kitabı tasdik eden, hak bir Kitap iken onlar kendilerine nazil olan Kitaptan maadasını tanımıyorlar. Onlara de ki: eğer mü'min iseniz [4] niçin daha evvel Allah'ın peygamberlerini öldürdünüz?» (92) Musa size açık mucizat [5] getirmişti. Sonra [6] siz zulüm ederek [7] buzağıyı mâbut edindiniz. (93) Hani sizden misak alıp üzerinize Tur'u kaldırmış, «— size verdiğimiz Kitabı kemal-i ciddiyet ile alın, emirlerini dinleyin» demiştik. Onlar «— dinledik, karşı koyduk» [8] demişlerdi. Küfürlerinden dolayı kalplerine buzağı muhabbeti yerleşmişti. Onlara de ki, mü'min iseniz imanınız size ne kötü şey emrediyor!

---

1 Arap müşriklerine.

2 Yani «Yâ Rab! Bize Tevrat'ta na'ti mubareki mezkûr olan ahırzaman peygamberi ile müşriklere karşı nusrat ihsan et» derlerdi. Nazm-ı Celildeki « sin » talep için olmayıp mubalâgaya hamlolunursa mânâ şöyle olur: Arap müşriklerine peygamberin yakında ba's olunacağını haber verirlerdi.

3 Yahut kendilerine müyesser olamayan bir şey isteyerek.

4 Yani size nâzil olan Tevrat'a inanıyorsanız.

5 Dokuz mucize veya Tevrat.

6 Onun gaybubeti zamanında.

7 Buzağıya tapmak, âyât-ı ilâhiyeye karşı gelmek suretleriyle.

8 Sözünü dinledik, emrine karşı koyduk.

قل إن كانت لكم الدار الآخرة عند الله خالصة من
دون الناس فتمنوا الموت إن كنتم صادقين ۝ ولن
يتمنوه أبدا بما قدمت أيديهم والله عليم بالظالمين ۝
ولتجدنهم أحرص الناس على حياة ومن الذين أشركوا
يود أحدهم لو يعمر ألف سنة وما هو بمزحزحه
من العذاب أن يعمر والله بصير بما يعملون ۝ قل من
كان عدوا لجبريل فإنه نزله على قلبك بإذن الله
مصدقا لما بين يديه وهدى وبشرى للمؤمنين ۝
من كان عدوا لله وملائكته ورسله وجبريل
وميكال فإن الله عدو للكافرين ۝ ولقد أنزلنا
إليك آيات بينات وما يكفر بها إلا الفاسقون ۝
أوكلما عاهدوا عهدا نبذه فريق منهم بل أكثرهم
لا يؤمنون ۝ ولما جاءهم رسول من عند الله مصدق
لما معهم نبذ فريق من الذين أوتوا الكتاب
كتاب الله وراء ظهورهم كأنهم لا يعلمون ۝

(94) kul in kânet lekümüddarül'ahıretü ındallahi halisaten min duninnasi fetemennevülmevte in küntüm sadikıyn (95) ve len yetemennevhü ebeden bima kaddemet eydiyhim vallahü aliymün bizzalimiyn (96) ve letecidennehüm ahresannasi alâ hayat ve minelleziyne eşreku yeveddü ehadühüm lev yu'ammerü elfe sene ve ma hüve bimüzahzihıhî minel'a-zabi en yu'ammer vallahü basıyrün bima ya'melun (97) kul men kâne adüvven licibriyle feinnehu nezzelehu alâ kalbike biiznillâhi musaddikan lima beyne yedeyhi ve hüden ve büşra lilmü'miniyn (98) men kâne adüvven lillâhi ve melâiketihî ve rüsülihî ve cibriyle ve miykâle feinnallahe adüvvün lilkâfiriyn (99) ve lekad enzelna ileyke âyatin beyyinat ve ma yekfürü biha illelfasikun (100) eveküllema ahedu ahden nebezehu feriykun minhüm bel ekserühüm lâ yü'minun (101) ve lemma caehüm resulün min ındillâhi musaddikun lima me'ahüm nebeze feriykun minelleziyne utülkitabe kitaballahi verae zuhurihim keennehüm lâ ya'lemun.

(94) Onlara de ki, «— dâr-ı âhiret, Allah indinde başkaların olmayıp da sırf sizinse, siz de bu davada gerçekseniz haydi ölümü özleyin. (95) Onlar ise elleriyle yaptıkları fenalıklardan naşi hiç bir zaman ölümü özlemezler, Allah zalimleri hakkıyle bilir. (96) * Sen her halde Yahudileri insanlardan, müşriklerden [1] ziyade hayata haris bulursun [2], onlardan bazıları [3] bin sene [4] yaşamak ister; halbuki bu kadar yaşaması kendisini azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah onların işlediklerini görür [5] (97) De ki herkim Cebrail'e öfkelenirse ne yapar? [6] Çünkü Cebrail Kur'anı kalbine, [7] önlerindeki Kitabı [8] tasdik ederek, mü'minlere mahz-ı hidayet ve beşaret olarak Allahın izni ile indirdi. (98) Herkim Allah'a, [9], Meleklerine, Peygamberlerine, Cebrail ve Mikâil'e düşman ise ne yapar [10]? Çünkü Allah kâfirlere düşmandır [11]. (99) * Biz sana apaçık [12] inzal eylemişizdir, onları ancak fâsıklar tanımazlar. (100) Ahitte [13] bulundularsa onlardan bir güruh o ahti bozmadı mı? Hayır onların pek çoğu Tevrat'a iman etmezler. (101) Onlara yanlarındaki Kitaplarını tasdik ederek Allah tarafından bir peygamber gelince kendilerine Kitap verilen Yahutten bir güruh gûya bilmiyorlarmış gibi Allah'ın Kitabını arkalarına attılar.

---

[1] Müşrikler hakkında üç kavil vardır: Mecusî, Arap müşrikleri, alelıtlak müşrikler.

[2] «Ve Minelleziyne Eşruku» Nazm-ı Celilindeki vav, vav-ı atıfadır. İnsanlar da zamanındaki insanlar demektir. Ayrıca müşrikleri zikr mübalâgaya mahmuldür. Çünkü onların hırsı şiddetlidir. Bu Nazm-ı Celilde onlara pek büyük tevbih vardır. Hayatın nekre olarak iradı da hakir bir hayat kast olunması içindir. Yani Yahudiler dünyada azıcık yaşamağa zamanlarındaki insanların hepsinden, hususa müşriklerden ziyade haristirler. Maamafih hayatın nekre olarak iradı hayat-ı mahsusaya uzun boylu hayata da haml olunabildiği gibi (vav)ın vav-ı müste'nife olması caizdir. Artık mâna «Yahudileri herkesten ziyade hayata haris bulursun» bunlardaki hırs müşriklerde yoktur, demek olur.

[3] Yahudilerden veya müşriklerden.

[4] Bin sene kesretten kinayedir.

[5] Amellerinin her birinin cezasını verir.

[6] Ne yapar? Cebrail memurdur, elinde ne vardır? Cebrail'e düşman olmanın veçhi nedir? Cebrail'e düşman olan benim de düşmanımdır.

[7] Emri ile, iradesi ile, sühulet vermesiyle.

[8] Tevrat'ı veya nâzil olmuş Kitapları.

[9] Allah'a düşman olmak, inat ederek emrine karşı gelmek.

[10] Burada da ceza hazf olunmuş, illet-i ceza ceza yerine kaim olmuştur.

[11] Allah onu affetmez. Günahlarından dolayı onu ta'zip eder demektir.

[12] Helâl ve haramı mübeyyin olan, nübüvvet-i Muhammediyeye alâmet olan Kur'an demektir. Âyât inzal ve tenzile makrun olursa ondan Kur'an kast olunur.

[13] Veya «Allah'a ahit verdilerse». Ahit: Her ne zaman bir peygamber zuhur ederse ona muavenet etmek, müşriklere muavenet etmemektir.

(102) vettebe'u ma tetluşşeyatıynu alâ mülki süleyman ve ma kefere süleymanü ve lâkinneşşeyatıyne keferu yü'allimunennas-essihr ve ma ünzile alelmelekeyni bibabile harute ve marut ve ma yü'allimani min ehadin hatta yekula innema nahnü fitnetün felâ tekfür feyete'allemune minhüma ma yüferrikune bihî beynelmer'i ve zevcihî ve mahüm bidarriyne bihî min ehadin illâ biiznillâh ve yete'allemune ma yedurrühüm ve lâ yenfe'uhüm ve lekad alimu lemenişterahü ma lehu fiyl'ahıreti min halâk ve lebi'se ma şerev bihî enfüsehüm lev kânu ya'lemun (103) ve lev ennehüm amenu vettekav lemesubetün min ındillâhi hayr lev kânu ya'lemun (104) ya eyyühelleziyne amenu lâ tekulu ra'ına ve kulunzurna vesme'u ve lilkâfiriyne azabün eliym (105) ma yeveddülleziyne keferu min ehlilkitabi ve lelmüşrikiyne en yünezzele aleyküm min hayrin min rabbiküm vallahü yahtassu birahmetihî men yeşâ' vallahü zülfadlil'aziym.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ
وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ
وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝

(102) Yahudiler, şeytanların [1] Süleyman'ın meliki [2] hakkında uydurdukları şeye uydular [3]. Süleyman sihir ile kâfir olmadı, fakat şeytanlar kâfir oldular, halka sihri ve Babil'de iki melîke [4] Harut ve Marut'a [5] inzal olunan sihirleri öğretirler, [6] o ikisi «— biz fitneyiz [7], sen de kâfir olma» demeksizin hiçbir kimseye sihir öğretmezlerdi. Halk zevç ile zevceyi yekdiğerinden ayıran şeyleri o ikisinden öğreniyorlardı. Halbuki sahirleri Allah'ın izni olmaksızın sihir ile hiçbir kimseye zarar verecek değillerdi. Yahudiler ise kendilerine mazarrat veren, fakat hiçbir menfaat vermeyen sihri öğreniyorlardı. * Sihri [8] satın alanların âhirette hiçbir nasipleri olmadığını bilmişlerdi; * Onlar nefislerini en kötü bir şeye [9] bedel satmışlardır. Bir kere bilselerdi yaptıklarını yapmazlardı. (103) Eğer onlar iman edip sakınsalardı [10] Allah'ın sevabı her halde haklarında hayırlı olurdu [11]. Ne olaydı bileydiler [12]. (104) Ey iman edenler! « Râ'inâ » demeyin, « Unzurnâ » deyin [13] kulak tutup dinleyin. Kâfirler için elîm bir azap vardır. (105) Ehl-i Kitaptan kâfir olanlar müşrikler de Rabbiniz tarafından size hayır erişmesini sevip istemezler. Allah ise rahmetini dilediğine tahsis eder, Allah büyük bir inayet sahibidir.

[1] Şeytanlar cin şeytanları olduğu gibi insan şeytanları da, her ikisinden eam da olabilir.

[2] Zaman-ı melikinde, aht-i Süleyman üzere, sıfat ve ihbarı hakkında.

[3] Hem Kitabullahtan yüz çevirdiler, hem melik Süleyman hakkındaki iftiraya daldılar veya Süleyman zamanında sâhirlerin okudukları sihir kitabına uydular.

[4] Veya iki padişaha.

[5] Harut ve Marut kıssası hakkında «Hadîs-i merfu' muttasıl» yoktur. Kur'anı mübinde nekadar zikrolunmuş ise o kadarı doğrudur. İki melek, iki padişah, iki şeytan olabilir.

[6] Ya «Babil'de iki melîke inzal olunmadı» yahut «halka sihri öğretirler. Babil'de iki melîke inzal olunan şeylere de tâbi oldular» diye de tercüme olunabilir.

[7] Canib-i haktan biz mihnetiz, halka iptilâyız.

[8] Sihir hud'adır, aslı da yoktur, hakikatı da,

[9] Sihir veya küfre bedel.

[10] Kitabullahı artlarına atmamak sihre tâbi olmamak gibi maasiden.

[11] Nazm-ı Celîlde vârit olan (lu) lâfz-ı şerifinin cevabı: «İnd-i ilâhide nefislerine bedel satın aldıklarından hayırlı sevaba nail olurlardı» cümlesidir, fakat bu cümle Nazm-ı Celîlde cümle-i ismiye ile vârit olmuştur. Bu da sevabının sebatına, hayırlı olmasının meczum bulunmasına delâlet içindir Nazm-ı Celîlde neden hayırlı olduğu zikrolunmamıştır. Bu ise sevabın şanını tebcil kastını mâtuftur.

[12] Yahut «bunu bilselerdi onu yapmazlardı».

[13] Ayet-i Celîle, Yahudilerin peygamberimiz hakkında kullandıkları «Râ'inâ» kelimesinin terk olunup «Unzurnâ = bize bak» kelimesinin istimali hakkında nâzil olmuştur. Yahudiler Râ'inâ ile «ey çoban? ey ahmak!» mânasını kasdederler. Mü'minler ise bizim acizimize riayet et, yavaş yavaş emir eyle, bizi gözet mânasını kasdederlerdi.

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا اَوْ مِثْلِهَا اَلَمْ
تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ
مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ
وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۞ اَمْ تُرِيدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۞ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ
اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞
وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۞
وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارٰى
تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۞ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۞

(106) ma nensah min ayetin ev nünsiha ne'ti bihayrin minha ev misliha elem ta'lem ennallahe alâ külli şey'in kadiyr (107) elem ta'lem ennallahe lehu mülküssemavati vel'ard ve maleküm min dunillâhi min veliyyin ve lâ nesıyr (108) em türiydune en tes'elu resuleküm kema süile musa min kabl ve men yetebeddelilküfre bil'iymani fekad dalle sevaessebiyl (109) vedde kesiyrün min ehlilkitabi lev yerüddeneküm min ba'di iymaniküm küffar haseden min ındi enfüsihim min ba'di ma tebeyyene lehümülhakk fa'fu vasfehu hatta ye'tiyallahü biemrihî innallahe alâ külli şey'in kadiyr (110) ve ekıymussalâte ve atüzzekât ve ma tükaddimu lienfüsiküm min hayrin teciduhü indallah innallahe bima ta'melune besıyr (111) ve kalu len yedhulelcennete illâ men kâne huden ev nesara tilke emaniyyühüm kul hatu bürhaneküm in küntüm sadikıyn (112) belâ men esleme vechehu lillâhi ve hüvẹ muhsinün felehu ecrühu ınde rabbihî ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenun.

(106) Biz her hangi bir ayeti nesh veya tehir eder [1] isek ondan hayırlısını veya onun gibisini getiririz. Bilmez misin ki, Allah her şeye kemaliyle kadirdir. (107) Bilmez misin ki: göklerin, yerin milki Allah'ındır, Allah'tan başka sizin için yar da yoktur, hakkıyle yardımcı da yoktur. (108) Yoksa evvelce Musa'dan sorulduğu gibi [2] siz de peygamberinizden sormak mı istiyorsunuz? Her kim imana bedel küfrü alırsa mutlak doğru yoldan sapmış olur. (109) Ehl-i Kitaptan bir çoğu, hak kendilerince besbelli iken, mahza nefislerinde merkûz olan hasetten dolayı sizi imanınızdan sonra küfüre döndürmek isterler. Allah'ın bu baptaki emri [3] gelinceye kadar affedin, vaz geçin, şüphesiz Allah her şeye hakkıyle kadirdir. (110) Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, nefsiniz için evvelce her ne hayır gönderirseniz onu da Allah yanında [4] bulursunuz. Şüphesiz, Allah işlediklerinizi görür [5]. (111) Yahudiler ile Nasara «— Cennete Yahudiler ile Nasara olanlardan başka hiç bir kimse giremeyecektir [6] dediler. Bu ise onların uydurmalarından ibarettir. Onlara de ki gerçek iseniz haydi burhanınızı getirin. (112) Dediğiniz gibi değil belki kendini Allah'a münkat kılıp iyi iş işleyen kimsedir ki Rabbinden mükâfata nâil olacaktır. Onlar için hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

---

[1] Yahut unutturursak.

[2] Nitekim bize Allah'ı âşikâr olarak göster, demişlerdi.

[3] Katilleri veya memleketten ihraçları hakkında izni.

[4] Sevabı, mükâfatını.

[5] En hafif bir işiniz bile ona hafi değildir. Hiçbir işiniz zayi olmaz.

[6] Yâni, Yahudiler «Cennete Yahudilerden başka kimse asla giremez» derler, Nasara da Yahudiler gibi «Cennete Nasaradan başka bir kimse asla giremez» derler. Buradaki Yahudilerden maksat Medine Yahudileri, Nasaradan maksat Necran Nasarasıdır.

(113) ve kaletilyehudü leysetinnesara alâ şey' ve kaletinnesara leysetilyehudü alâ şey'in ve hüm yetlunelkitab kezalike kalelleziyne lâ ya'lemune misle kavlihim fallahü yahkümü beynehüm yevmelkıyameti fiyma kânu fiyhi yahtelifun (114) ve men azlemü mimmen mene'a mesacidallahi en yüzkere fiyhesmühu ve se'a fiy harabiha ülaike ma kâne lehüm en yedhuluha illâ haifiyn lehüm fiyddünya hızyün ve lehüm fiyl'ahıreti azabün azıym (115) ve lillâhilmeşriku velmagribü feeynema tüvellu fesemme vechullah inallahe vasi'un aliym (116) ve kaluttehazallahü veleden subhaneh bel lehu ma fiyssemavati vel'ard küllün lehu kanitun (117) bediy'ussemavati vel'ard ve iza kada emren feinnema yekulü lehu kün feyekun (118) ve kalelleziyne lâ ya'lemune lev lâ yükellimunallahü ev te'tiyna âyet kezalike kalelleziyne min kablihim misle kavlihim teşabehet kulubühüm kad beyyennel'âyât-i likavmin yukınun (119) inna erselnake bilhakkı beşiyren ve neziyren ve lâ tüs'elü an ashabilcehıym.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ
لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۗ كَذَٰلِكَ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ
أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ
فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝
وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَهُ ۖ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ۝ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ
وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ ۗ كَذَٰلِكَ
قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۘ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۗ
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۖ وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ۝

(113) Hepsi de Kitabı okumakla beraber, Yahudiler «— Nasara hiç bir şey üzere değildir» dediler. Nasara da «— Yahudiler hiç bir şey üzere değildir» dediler [1] böylece bir takım bilmeyenler de [2] onların sözleri gibi sözler söylediler. Allah kıyamet gününde kendilerinin ihtilâf ettikleri şey hakkında hükmünü verecektir. (114) Allah'ın mescitlerinde, Allah'ın isminin anılmasını men'eden ve o mescitlerin viran olmasına [3] uğraşandan daha zâlim kim olabilir? Bunlar için mescide pervasız girebilmek yoktur. Onlar için dünyada rüsvaylık, âhirette büyük bir azap vardır. (115) Maşrık da Allah'ındır, Magrip de. Hangi tarafa dönseniz işte Allah'ın vechi oradadır [4]. Çünkü Allah vâsi' [5] dir, tamamıyle âlimdir. (116) «— Allah bir çocuk edindi» dediler, O, bundan tamamıyle münezzehtir. Hayır göklerde, yerde ne var ise hepsi O'nundur, hepsi O'nun buyurultusunu kabul etmiştir. (117) Gökleri, yeri örneksiz yaratandır. Herhangi bir işi istese ona ancak «— ol» demesiyle o iş oluverir. (118) Bir takım bilmeyenler de «— Allah bizim ile konuşmalıydı, yahut bize bir mûcize [6] gelmeliydi» dediler. İşte kendilerinden evvelki bilmeyenler de bunların sözlerinin tıpkısını demişlerdi, kalpleri birbirine benzedi, biz yakını olan bir kavim için [7] mûcizeleri beyan etmişizdir. (119) Muhakkak ki, seni biz müjde verici, Allah azabı ile korkutucu olarak doğruluk ile [8] gönderdik. Sen Cehennemliklerden sorulmazsın [9].

1 Yâni dininiz bâtıldır, dinde sahîh ve mutemet bir şeye istinat etmezsiniz. Dinsizsiniz, yolsuzsunuz. Nazara şayan hiç bir şeye mâlik değilsiniz.

2 Arap müşrikleri bir takım Yahut ve Nasara, Yahut ve Nasaradan evvelki ümmetler.

3 Yıkmak, yahut ibadet ve ta'attan men'etmek sûretiyle.

4 Orası ibadet cihetidir.

5 İlmi, rahmeti, nimeti, mağfireti geniştir. Namazın sahîh olması Beyt-i Mukaddes'e yönelmeğe münhasır değildir.

6 Veya gerçek olduğuna dair bir hüccet.

7 Hakayıkı yakînen bilenler, yahut yakın talep edenler için.

8 Abes olarak değil, yahut Kur'an ile, islâm ile, hidayet ile.

9 Yahut «sorma» demektir.

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنَّ
هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ الَّذ۪ي جَٓاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ۞ اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِه۪ اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ يَكْفُرْ بِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ۞ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ
وَاَنّ۪ي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ۞ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ عَنْ
نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ
يُنْصَرُونَ ۞ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ي
جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪ي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي
الظَّالِم۪ينَ ۞ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا
وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ
اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۞
وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ
مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ۞

(120) ve len terda ankelyehudü ve lennesara hatta tettebi'a milletehüm kul inne hüdallahi hüvelhüda ve leinitteba'te ehvaehüm ba'delleziy caeke minel'ılmi ma leke minallahi min veliyyin ve la nesıyr (121) elleziyne ateynahümülkitabe yetlunehu hakka tilâvetih ülaike yü'minune bih ve men yekfür bihî feülaike hümülhasirun (122) ya beniy israiylezküru nı'metiyelletiy en'amtü aleyküm ve enniy faddaltüküm alel'alemiyn (123) vetteku yevmen lâ tecziy nefsün an nefsin şey'en ve lâ yukbelü minha adlün ve lâ tenfe'uha şefa'atün ve lâ hüm yunsarun (124) ve izibtela ibrahiyme rabbühu bikelimatin feetemmehünn kale inniy ca'ılüke linnasi imam kale ve min zürriyyetiy kale lâ yenalü ahdiyzzalimiyn (125) ve iz ce'alnelbeyte mesabeten linnasi ve emn vettehızu min mekami ibrahiyme musall ve ahidna ilâ ibrahiyme ve isma'ıyle en tahhira beytiye littaifiyne vel'akifiyne verrükke'ıssucud (126) ve iz kale ibrahiymü rabbic'al haza beleden aminen verzuk ehlehu minessemerati men amene minhüm billâhi velyevmil'ahır kale ve men kefere feümetti'uhu kaliylen sümme adtarrühu ilâ azabinnar ve bi'selmesıyr.

(120) Sen onların milletlerine [1] tâbi olmadıkça Yahudiler ile Nasraniler senden hiç bir vakit hoşnut olmazlar, sen onlara de ki: «— Allah'ın götürdüğü yol yok mu işte yol [2] ancak o dur» * Şayet sana gelen ilimden [3] sonra bilfarz onların hevesatına uyacak olur isen artık Allah'a karşı senin ne bir yâr'ın ne hakkıyle bir yardımcın bulunabilir. (121) Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler Kitabı hakkıyle [4] okurlar. İşte onlar ona inanırlar. Herkim onu tanımazsa [5] işte onlar ziyan edenlerdir. (122) Ey İsrail oğulları! Size in'am ettiğim nimetlerimi, sizi vaktiyle büyük babalarınızı âlemlere tafzil ettiğimi hatırlayın. (123) Öyle bir günden sakının ki ondan hiç bir kimse hiç bir kimse için hiç bir şey ödemez, hiç bir kimseden ivaz kabul olunmaz, hiç bir kimseye şefa'at fayda vermez, onlar yardım da olunmazlar. (124) Hani, İbrahim'i Rabbi bir kaç kelimat ile denemiş, İbrahim de onları tamamen eda etmişti: Allah «— seni nâ'sa imam [6] yapacağım» demişti. İbrahim «— benim zürriyetimden de [7] deyince Allah «— zâlimlere benim ahtim erişmez [8] » demişti. (125). Hani, biz beyt-i [9] nâs için [10] cemiyetgâh [11] düşmanın tasallutundan emin bir yer kılmıştık. Siz de makam-ı İbrahim-i [12] namazgâh edinin [13]. Biz İbrahim-e İsmail-e «— beytimi tavaf edenler, orada mukim olanlar, [14] rükû ve sücut edenler için putlardan pâk kılın diye emr eylemiştik. [15]. (126) Hani, İbrahim «Yâ Rab bunu [16] emin [17] bir belde eyle ve ahalisinden Allah'a ve âhiret gününe İman edenleri bir takım meyvalar ile merzuk kıl» demişti. Allah «— kâfir olanı da biraz [18] müstefit ettikten sonra ateş azabına naçar kılacağım, ve orası ne kötü uğraktır!» buyurmuştu.

---

[1] Dinlerine; çünkü din ve millet bir manadadır. [2] İslâm, hak yol. [3] Vahiy, Islâm. [4] Yerinden kaydırmayarak, inzal olunduğu gibi. [5] Yerinden oynatarak. [6] İmam reis, müktedâ bih demektir, ehl-i tahkikin beyanına göre imamdan maksat Nebi'dir. [7] Bâzı zürriyetimi de imam yap demektir. «Zürriyetimden ne olur?» mânâsı da anlaşılabilir. [8] İmamet, rahmet, taat. [9] Kâbe-i müşerrefe-yi. [10] Yahut nâs'ın âmal-i haccı için. [11] Yahut merci, sevap mahalli [12] Yahut makam-ı İbrahim'de. [13] «Makam-ı İbrahim'de namazgâh edinin». [14] Yahut dua yeri. Yahut orada i'tikâf edenler için. [15] Yahut vahyettik, vâcip kıldık, lâzım kıldık. [16] Mekke-i Mükerreme'yi veya Haremi. [17] Bilûmum âfetlerden masûn bir belde kıl demektir ki ahali-i belde hakkında duadır. [18] Yaşadıkları müddetçe.

(127) ve iz yerfe'u ibrahiymülkava'ıde minelbeyti ve isma'ıyl rabbena tekabbel minna inneke entessemiy'ul'aliym (128) rabbena vec'alna müslimeyni leke ve min zürriyyetina ümmeten müslimeten lek ve erina menasikena ve tüb aleyna inneke entettevvabürrahıym (129) rabbena veb'as fiyhim resulen minhüm yetlu aleyhim ayatike ve yu'allimühümülkitabe velhıkmete ve yüzekkiyhim inneke entel'aziyzülhakiym (130) ve men yergabü an milleti ibrahiyme illâ men sefihe nefseh ve lekadistafeynahü fiyddünya ve innehu fiyl'ahıreti leminessalihıyn (131) iz kale lehu rabbühu eslim kale eslemtü lirabbil'alemiyn (132) ve vassa biha ibrahiymü beniyhi ve ya'kub ya beniyye innallahestafa lekümüddiyne felâ temutünne illâ ve entüm müslimun (133) em küntüm şühedae iz hadare ya'kubelmevtü iz kale libeniyhi ma ta'büdune min ba'diy kalu na'büdü ilâheke ve ilâhe abaike ibrahiyme ve isma'ıyle ve ishaka ilâhen vahid ve nahnü lehu müslimun (134) tilke ümmetün kad halet leha ma kesebet ve leküm ma kesebtüm ve lâ tüs'elune amma kânu ya'melun.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِيمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا
إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۝ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ۝ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ
يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۝ وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِۦمَ
إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَإِنَّهُۥ
فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ۝ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ
قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِۦمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ۝ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِۦمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا
وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ۝ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝

(127) Hani, İbrahim ile İsmail Kâbe'nin temellerini [1] yükseltmişler, böyle dua etmişlerdi: Ey Rabbimiz! ibadetimizi [2] kabul buyur. Çünkü semi' sensin, hakkıyle âlim sensin [3]. (128) Ey Rabbimiz! Bizi sana münkat kıl [4] zürriyetimizden [5] de sana münkat bir ümmet çıkar, bize menâsikimizi [6] göster, tövbemizi kabul buyur. Çünkü tevvap sensin, râhim sensin! (129) Ey Rabbimiz! Onlara [7] kendilerinden bir peygamber gönder ki onlara âyetlerini okusun, onlara Kitabı, hikmeti [8] öğretsin, onları temizlesin [9]. Çünkü galib-i yekta sensin [10], hâkim sensin. (130) İbrahim'in milletinden [11] kim dönebilir! Meğer ki nefsini bilmeyen biri ola [12]. Biz İbrahim-i dünyada güzide kılmışızdır; o şüphesiz âhirette de salîhlerdendir. (131) Hani Rabbi ona «— münkat ol» [13] demiş, o da «Âlemlerin Rabbi'ne münkat oldum» demişti. (132) İbrahim onu [14] oğullarına vasiyet etmiş idi, Yakub da oğullarına vasiyet etti. Oğullarım! Allah sizin için bu dini seçmiştir, artık siz de ancak Tanrınıza münkat olarak canınızı [15] verin. (133) Yakub ihtizar halinde iken siz hazır mı idiniz? [16] Hani Yakub oğullarına «— benden sonra kime ibadet edeceksiniz?» demiş, onlar da «— senin mâbuduna, babaların İbrahim, İsmail, [17] İshak'ın mâbudu olan bir tek mâbuda ibadet ederiz, biz ancak O'na münkadız» demişlerdi. (134) O ümmet [18] gelip geçti. Onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizedir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmazsınız.

[1] Yâni, esasen Kâbe'yi bina eylediler. Yahut duvarlarını yükseltip ikmal eylediler. Yahut mertebesini âli kıldılar.
[2] Yahut ta'atimizi, işlediğimiz amel-i hayrı.
[3] Duamızı işiten, maksadımızı kemaliyle bilen yalnız sensin.
[4] Yahut ihlâsda sabit kıl.
[5] Yahut «zürriyetimizden bazılarını».
[6] Amal-i hac, taabbüdat.
[7] Münkat olan zürriyetimize.
[8] Kitabın mânâlarını, tevhit ve nübüvvete ait olan delillerini, ahkâm-ı şer'iyeyi, sünneti, hak ile bâtıl arasının tefriki; ilim ve ameli, dinî mârifeti.
[9] Şirkten, sair masiyetlerden.
[10] Ya Rab seni hiçbir şey âciz kılamaz, demektir.
[11] Dininden, mezhebinden.
[12] Nefsinin niçin yaratıldığını, nereye gireceğini bilmeyen. Yahut nefsinde cahil ve bişuur olan, nefsini helâk eden. Nefsini idlâl eden, hakir gören biri ola.
[13] Müstekim ol, teslim-i nefset, işini Allah'a bırak, dinini, ibadetini Allah'a hasret.
[14] «Âlemlerin Rabbine münkat oldum» kelimesini yahut millet-i Hanifeyi.
[15] İbrahim'in vasiyeti de olabilir.
[16] Yahut «kayıpmıydınız, yoksa hazır mı?»
[17] Amca, peder hükmünde olmakla İsmail Aleyhisselâm da Yakub Aleyhisselâmın babaları meyanında zikrolunmuştur.
[18] İbrahim, Yakub oğulları.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا وَّإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ قُلْ أَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِندَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

(135) ve kaâlû kûnû hûden ev nasârâ tehdedû, kul bel millete ibrahiyme haniyf, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (136) kuûlû âmennâ billâhi ve mâ ünzile ileynâ ve mâ ünzile ilâ ibrâhiyme ve ismâ'ıyle ve ishâka ve ya'kûbe vel'esbâtı ve mâ ûtiye mûsâ ve ıysâ ve mâ ûtiyennebiyyûne min rabbihim, lâ nüferriku beyne ehadin minhüm ve nahnü lehü müslimûn (137) fein âmenû bimisli mâ âmentüm bihî fekadihtedev, ve in tevellev feinnemâ hüm fiy şıkaâk, feseyekfiykehümullah ve hüvessemiy'ul'aliym (138) sıbgatallah, ve men ahsenü minallahi sıbga, ve nahnü lehü âbidûn (139) kul etühaccûnenâ fiyllâhi ve hüve rabbünâ ve rabbüküm, ve lenâ â'malüna ve leküm a'mâlüküm, ve nahnü lehü muhlisûn (140) em tekuûlûne inne ibrahiyme ve isma'ıyle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâta kânû hûden ev nasâra, kul e'entüm a'lemü emillâh, ve men azlemü mimmen keteme şehâdeten ındehü minallah, ve mallahü bigaafilin ammâ ta'melûn (141) tilke ümmetün kad halet, leha mâ kesebet ve leküm mâ kesebtüm, ve lâ tüs'elûne âmmâ kânû ya'melûn.

(135) Onlar «Yahudi veya Nasrani olun ki hidayet bulasınız» [1] dediler. Sen onlara de ki «— hayır, biz müvehhit, pâk olan İbrahim dinine tâbiiz [2]. İbrahim müşriklerden de değildir». (136) Deyiniz ki biz Allah'a, bizlere inzal olunan Kitaba; İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Esbat'a [3] inzal olunanlara; Rabbileri tarafından Musa ve İsa'ya verilenlere, enbiyaya verilenlere iman ettik; onları biri birinden ayırt etmeyiz. Biz yalnız O'na münkadız. (137) Artık onlar sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse mutlak hidayeti bulurlar. Eğer yüz çevirirlerse ancak onlar ayrı düşmüş olurlar [4]. Allah sana elverecektir [5]. O semi'dir, hakkiyle âlimdir. (138) Allah'ın boyasiyle boyandık [6], Allah'tan daha iyi boyası olan kim vardır? Biz yalnız O'na ibadet edenleriz. (139) Onlara [7] de ki: Allah hakkında bize çene mi çalıyorsunuz [8] Halbuki O bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Biz yalnız O'na muhlis kimseleriz. (140) Yoksa «İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Esbat Yahudî veya Nasrani idiler» mi dersiniz, onlara de ki: Siz mi daha iyi bilirsiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından kendisine gelen şehadeti [9] ketmedenden daha zâlim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir [10] (141) O ümmet gelip geçti, onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizedir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmazsınız. [11]

[1] Müslümanlara, Yahudiler Yahudi olun, Nasraniler Nasrani olun dediler.

[2] Yahut «hayır hidayet İbrahim'in dinidir» demektir.

[3] Yakub Aleyhisselâm'ın hafitlerini.

[4] Yahut düşman olmuş, kavga etmiş, şekavette kalmış demektir.

[5] Sen onların düşmanlığından, muhalefetinden, ayrı düşmelerinden endişe etme.

[6] Nazm-ı Celildeki «Sıbğa» Nasaranın vaftizlerine bedel bir taharettir. Nasaranın vaftizlerine bedel islâma dahil olan kimsenin müstahap alarak «igtisali» de kastolunabilir.

[7] Yahut ve Nasaraya, yahut müşrikin-i Arab'a, yahut umuma hitaptır.

[8] Biz Allah'a muhlis ve sadık iken siz çekişmede hak kazanamazsınız.

[9] Allah'ın İbrahim Aleyhisselâm hakkındaki şehadeti, Yahudilik ve Nasranilikten beraeti kendilerine bildirilmiş olduğu halde şehadet ettikleri şeyi ketmeden ehl-i Kitabı zemmi mutazammındır. Yahut indinde Allah tarafından şehadet olduğu halde onu ketmeden demektir. Bu mânâda müslimîn dahil olabilir, ehl-i Kitaba da târiz vaki olmuş olur.

[10] Şiddetli bir tehdit.

[11] Çene çalma değiştikçe hatıra getirmek için tekrar olunmuştur ki Yahudilerin, pederlerinin şeref ve faziletlerine itimat etmemelerine tenbihtir.

(142) seyekuûlüssüfehâü minennâsi mâ vellâhüm an kıbletihimülletiy kânû aleyhâ, kul lillâhilmeşrıku velmagrib, yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstekıym (143) ve kezâlike ce'alnâküm ümmeten vasatâ, litekûnû şühedâe alennâsi ve yekûnerresûlü aleyküm şehiydâ, ve mâ ce'alnelkıbletelletiy künte aleyhâ illâ lina'leme men yettebi'urresûle mimmen yenkalibü alâ akıbeyh, ve in kânet lekebiyreten illâ alelleziyne hedallah, ve mâ kânallahü liyudıy'a iymâneküm, innallahe binnâsi leraûfün rahıym (144) kad nerâ tekallübe vechike fiyssemâ, felenüvelliyenneke kıbleten terdâhâ fevelli vecheke şatralmescidilharâm, ve haysü mâ küntüm fevellû vücûheküm şatrah, ve innelleziyne ûtülkitâbe, leya'lemûne ennehülhakku min rabbihim, ve mallahü bigaafilin ammâ ya'melûn (145) ve lein eteytelleziyne ûtülkitâbe bikülli âyetin mâ tebi'û kıbletek, ve mâ ente bitâbi'ın kıbletehüm, ve mâ ba'duhüm bitâbi'ın kıblete ba'd, ve leinitteba'te ehvâehüm min ba'di mâ câeke minel'ılmi inneke izen leminezzâlimiyn.

سيقول السفهاء من الناس ما ولىهم عن قبلتهم التي
كانوا عليها قل لله المشرق والمغرب يهدي من يشاء الى
صراط مستقيم ۞ وكذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا
شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا وما جعلنا
القبلة التي كنت عليها الا لنعلم من يتبع الرسول ممن
ينقلب على عقبيه وان كانت لكبيرة الا على الذين
هدى الله وما كان الله ليضيع ايمانكم ان الله بالناس
لرءوف رحيم ۞ قد نرى تقلب وجهك في السماء
فلنولينك قبلة ترضيها فول وجهك شطر المسجد الحرام
وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره وان الذين
اوتوا الكتاب ليعلمون انه الحق من ربهم وما الله
بغافل عما يعملون ۞ ولئن اتيت الذين اوتوا الكتاب
بكل اية ما تبعوا قبلتك وما انت بتابع قبلتهم وما
بعضهم بتابع قبلة بعض ولئن اتبعت اهواءهم
من بعد ما جاءك من العلم انك اذا لمن الظالمين ۞

(142) Nâs'ın birtakım avanakları [1] onları, yönelmiş oldukları kıblelerinden vaz geçirmelerine sebep ne oldu?» diyeceklerdir. [2] Sen onlara de ki: «— Maşrık da Allah'ındır, mağrip de. Allah dilediğini doğru yola götürür. (143) Bunun gibi [3] Sizi dünya ve âhirette halka şehadet edesiniz, Peygamber de size hakkiyle şahit olsun diye, âdil ve güzîde bir ümmet kıldık. Yönelmiş olduğun kıbleyi [4] ancak peygambere tâbi olanları ayrılıp geri dönenlerden ayırt etmek için [5] kıble yaptık [6]. Gerçi bu keyfiyet çetindir, ancak Allah'ın hidayet ettiği kimse hakkında çetin olmaz. Allah'a imanınızı [7] zâyi kılmaz. Çünkü Allah nâs hakkında rauftur, [8], rahîmdir. (144) Yüzünü [9] göğe çevirdiğini çok görüyoruz [10]; * Bunun için her halde seni, hoşnut olacağın kıbleye döndüreceğiz. Artık yüzünü Mescid-i Haram canibine çevir. Her nerede bulunursanız yüzünüzü o canibe çevirin. Kendilerine Kitap verilenler bunun [11] Rabbileri tarafından hak olduğunu bilirler. Allah onların yaptıklarından gâfil değildir. (145) * Sen kendilerine Kitap verilenlere hüccet namına ve nevar ise hepsini getirmiş olsan da onlar yine senin kıblene tâbi olmazlar, sen de onların kıblesine tâbi olamazsın. Onlar da birbirinin kıblesine tâbi değillerdir. * Sana gelen ilimden [12] sonra bilfarz onların hevesâtına uyarsan işte o zaman muhakkak zâlimlerden olursun.

---

[1] Kıblenin tahvilini hoş görmeyen Yahudilerden, yahut münafıklarından, veya müşriklerden, birtakım avanaklar yahut alelıtlak birtakım bilmezler. [2] Müstakbel sigası ile kelimesi henüz vuku bulmayan bir hâdiseyi, bildirmiş olur. [3] Sizi doğru yola getirdiğimiz gibi, yahut kıblenizi kıblelerin efdali yaptığımız gibi. [4] Medine'de Beyt-i Makdise yönelmeden evvel Mekke'de yöneldiğin Kâbeyi yahut Beyt-i Makdisten sonraki Kâbeyi. Yahut yönelmiş olduğun Beyt-i Makdisi. [5] Yahut resûl ve mü'minler bilmek için. Bu zevât havası ibat olmakla bilmek nefs-i Bâriye izafe olunmuştur; yahut mevcût ve zâhir olarak bilmekliğimiz için; yahut ehl-i tecrübe muamelesi yapmamız için. [6] Yahut kıbleyi, ancak Peygambere tâbi olanları irtidat edenlerden ayırdetmek için yöneldiğin veya yönelmiş olduğun kıble yaptık. [7] Tahvil-i kıble esnasında iman üzere sebatınızı yahut namazınızı zâyi kılmaz. Çünkü Âyet-i Kerîme yalnız Beyt-i Mukaddes'de namaz kıldıkları halde vefat eden sahabe hakkında nâzil olmuştur. [8] Rauf refeti çok demektir. Refet rahmetten daha şiddetlidir. Refet elemden hâlî olan nimeti vermektir; rahmet de nimeti vermek ise de eleme makrun olabilir; bu halde rahmet esirgemek, refeti kalp dayanmayaeak veçhile, pek ziyade esirgemek demektir. [9] Kâbe'ye yönelmeğe delâlet eden Âyet-i Kerîmenin nüzulü arzusiyle. [10] Yahut «her halde görüyoruz». [11] Nebî'nin veya tahvil keyfiyetinin. [12] Emr-i kıble veya onların bâtıl ve inatta müstemir olduklarını bildikten sonra.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۞ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ۞ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا
فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا۟ يَأْتِ بِكُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ۞ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِنَّهُۥ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ
لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِى وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِى عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۞ كَمَآ أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا۟
عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا۟ تَعْلَمُونَ ۞ فَٱذْكُرُونِىٓ أَذْكُرْكُمْ
وَٱشْكُرُوا۟ لِى وَلَا تَكْفُرُونِ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ۞

(146) elleziyne âteynâhümülkitâbe ya'rifûnehü kemâ ya'rifûne ebnâehüm, ve inne feriykan minhüm leyektümûnelhakka ve hüm ya'lemûn (147) elhakku min rabbike felâ tekûnenne minelmümteriyn (148) ve liküllin vichetün hüve müvelliyhâ festebikulhayrât, eyne mâ tekûnû ye'ti bikümullahü cemiy'â, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (149) ve min haysü harecte fevelli vecheke şatrelmescidilharâm, ve innehü lelhakku min rabbik, ve mallahü bigaafilin ammâ ta'melûn (150) ve min haysü harecte fevelli vecheke şatrelmescidilharâm ve haysü mâ küntüm fevellû vücûheküm şatrehü liellâ yekûne linnâsi aleyküm hucceh, illelleziyne zalemû minhüm felâ tahşevhüm vahşevniy ve liütimme nı'metiy aleyküm ve le'alleküm tehdedûn (151) kemâ erselnâ fiyküm resûlen minküm yetlû aleyküm âyâtina ve yüzekkiyküm ve yü'allimükümülkitâbe velhıkmete ve yu'allimüküm mâ lem tekûnû ta'lemûn (152) fezkürûniy ezkürküm veşkürû liy ve lâ tekfürûn (153) yâ eyyühelleziyne âmenuste'ıynû bissabri vessalâti, innallahe ma'assâbiriyn.

(146) Kitap verdiğimiz kimseler kendi oğullarını tanıdıkları gibi O'nu da [1] tanırlar. Onlardan bir gürûh hakkı, bile bile ketmederler. (147) Hak Rabbindendir, artık sakın şüphe edenlerden olma. (148) Herkesin yönelinecek bir ciheti [2] vardır ki oraya yüzünü döndürür. Haydi hayır işlere koşuşun, nerede olsanız Allah hepinizi toplar [3]. Allah herşeye hakkiyle kadirdir. (149) Her nereden çıkarsan çık [4] yüzünü Mescid-i Haram canibine çevir. Çünkü bu emir, Rabbinden gelen bir haktır [5]. Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir. (150) Her nereden çıkarsan çık yüzünü Mescid-i Haram canibine çevir. Her nerede bulunursanız yüzünüzü o canibe çevirin [6], tâ ki nâs'ın size karşı bir hücceti kalmasın [7]; Meğer ki içlerinden nefislerine zûlüm edenler buluna. İşte onların itirazlarından [8] korkmayın, benden korkun. Bir de size nimetimi tamamlayayım, siz de doğru yolu bulasınız. (151) Nasıl ki [9] size içinizden bir Peygamber gönderdim ki size âyetlerimizi okur, sizi günahlardan paklar, size Kitap ve hikmeti [10] öğretir. Size bilmediğinizi ihbar ve ahkâmı da öğretir. (152) Artık beni, nimet ve bolluk içinde, ta'atla anın ki ben de sizi şiddet-ü belâda, sevap ile anayım, bana şükredin, bana nankörlük etmeyin. (153) Ey iman edenler! Sabır ile, salât ile yardım isteyin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir [11].

---

[1] Nebi'yi veya tahvil-i kıbleyi. [2] Yâni her ümmetin bir kıblesi vardır. Yahut zamir Allah'a râcidir. Allah onun yüzünü o tarafa döndürür mânâsında olur. Yahut ümmet-i Muhammed'den her birinin kıblesi vardır. Kimi garp, kimi şarkta bulunur, fakat hepsi yine oraya müteveccih olur. [3] Kıyamet gününde hesap görmek için. [4] Yahut nereye gider isen git. [5] Kâbe'ye yüzünü çevirmek doğrudur, muvafık-ı hikmettir. [6] Tekrar olarak zikrolunması istikbal-i kıblenin şanına ihtimam içindir, yahut biri Kâbe huzurunda kılana, diğeri Medine'de ve sair yerde kılana, öbürü de seferde bulunana mahsustur. [7] Yâni medar-ı hüccet bir şeyleri bulunmasın. Meselâ Yahudiler «hem dinimizi inkâr eder, hem kıblemize döner» demesinler, müşrikler de «hem İbrahim milletindenim der, hem kıblesine dönmez» demesinler diye yüzünüzü o canibe döndürdük; yahut böyle yaptık. [8] Meselâ ehl-i Kitap «ancak kavminin dinine meyil ettiğinden, vatanını sevdiğinden nâşi kıblemizi terketti» derler, müşrikler de «işte en nihayet kıblemize döndün, babalarının kıblesini sonradan anladı, yakında onların dinine de girecektir» derler. [9] Yâni size nimetimi itmam ettiğim gibi. [10] Kitabı, ondaki hükümleri, yahut kitabı, sünnet-i mutaharayı, fıkhı. [11] Onlara yardım eder, onların dualarını kabul eder.

(154) ve lâ tekuûlû limen yuktelü fiy sebiylillâhi emvat, bel ahyâün ve lâkin lâ teş'urûn (155) ve leneblüvenneküm bişey'in minelhavfi velcû'ı ve naksın minel'emvâli vel'enfüsi vessemerât, ve bişşirissâbiriyn (156) elleziyne izâ esâbethüm musıybetün kaâlû innâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ûn (157) ülâike aleyhim salâvâtün min rabbihim ve rahmetün ve ülâike hümülmühtedûn (158) innessafâ velmervete min şe'âirillâh, femen haccalbeyte evi'temere felâ cünâha aleyhi en yettavvafe bihimâ, ve men tettava'a hayran feinnallahe şâkirün aliym (159) innelleziyne yektümûne mâ enzelnâ minelbeyyinâti velhüdâ min ba'di mâ beyyennahü linnâsi fiylkitâbi ülâike yel'anühümullahü ve yel'anühümüllâ'ınûn (160) illelleziyne tâbû ve aslehû ve beyyenû feülâike etûbü aleyhim, ve enettevvâbürrahiym (161) innelleziyne keferû ve mâtû ve hüm küffârün ülâike aleyhim la'netullahi velmelâiketi vennâsi ecma'ıyn (162) hâlidiyne fiyhâ, lâ yühaffefü anhümül'azâbü ve lâ hüm yunzarûn (163) ve ilâhüküm ilâhün vâhıd, lâilâhe illâ hüverrahmanürrahıym.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ
وَلَٰكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ۝ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ
۝ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ ۝ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ۝ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا
وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ
مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ
فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ۝ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝
وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ۝

(154) Allah yolunda katlolunanlara «ölüler» demeyin. Belki onlar dirilerdir. Lâkin siz farkında olmazsınız [1]. (155) * Sizi biraz korku ile, açlıkla, emvâl ve nüfus ve mahsulât noksaniyle [2] deneriz [3]. Sen de katlananlara müjde et. (156) Onlar ki kendilerine bir müsibet eriştiği zaman «İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ûn» [4] derler. (157) İşte onlar hakkında Rabbileri tarafından mağfiret ve rahmet vardır. Hidayete erenler de onlardır. (158) Safa ile Merve [5] Allah'ın nişanlarındandır [6]. Beytullahı hac veya umre [7] edecek kimsenin onları tavaf etmesinde bir beis yoktur. Herkim hayır işlerse mükâfatını görür; çünkü Allah şâkirdir [8], hakkiyle âlimdir [9]. (159) Tevrat'ta nâs'a beyân ettikten sonra inzâl eylediğimiz âyât-ı beyyinatı ve hidayeti gizleyenler [10] yok mu, işte onları Allah rahmetinden kovar ve onlara lânet edebilecek herkes lânet eder. (160) Ancak tövbe ve ıslah-ı nefs edenler, Tevrat'ta beyân ettiğimizi gizlemeyip belli eyleyenler başka, artık ben onların tövbesini kabul ederim. Ben tövbeyi çok kabul eden, bağışlayan Zât'ım. (161) Kâfir olanlar, kâfir olarak da vefat edenler yok mu. İşte Allah'ın, melâikenin, herkesin lâneti onların üzerine olsun. (162) Onlar orada [11] dâim kalırlar, onların üzerinden azap hafiflemez, yüzlerine de bakılmaz [12]. (163) Sizin mâbudunuz bir tek mâbuttur, ondan başka esirgeyen bağışlayan Tanrı yoktur.

[1] Onların hayatlarının keyfiyetini bilmezsiniz. [2] Düşman korkusu, kıtlık, açlık ile, helâk sebebi ile emvâl noksanı, hastalık ve ölüm sebebi ile, nüfus noksanı ile, kuraklık ile veya çalışmayarak hâliyle bırakmak ile, yahut afat-ı semâviye ve arziye ile gelen mahsûl azlığı ve neslin kesilmesi ile. [3] Belâya tahammül eden ile etmeyeni, mutî' ile âsiyi ayırt için. [4] «Biz Allah'ın kullarıyız, ancak O'na döneriz, musibetlerine râzıyız.» demektir. [5] Safa ile Merve Mekke'de birer tepenin ismidir. Kabl'el'islâm Safa'da «Esaf», Merve'de «Nalle» namlarında birer put vardı. Bu iki tepe tavaf olunurdu. Mekke-i Mükerrem'e feth olunduktan sonra putlar kırılmakla Müslümanlar bu iki tepe arasında sâyetmede tereddüt etmişlerdi. Bunun üzerine bu Nazm-ı Kerîm nâzil oldu. [6] İbadât ve menasik-i hac için Cenab-ı Hak tarafından ikame olunan alâmetler, nişanlar, işaretlerdir. Yoksa cahiliye nişanlarından değildir. [7] Hac, (ihram, vukuf, tavaf) fiillerinden, umre de (ihram, tavaf sây, halk veya taksir) fiillerinden ibarettir. Hac vakt-i mahsusa tâbidir. Umre'nin vakti yoktur. Hac ile umre fiillerine menasik denir. İhram niyyet ve telbiyeden ibarettir; telbiye «Lebbeyke, Allahümme lebbeyke, ilâh. » demektir. Vukûf, arefe günü Arafat dağında durmaktır ki farz olan vakfe budur, tavaf; Beyt-i Mükerrem etrafında yedi defa dolaşmaktır. Sây, Safa ile Merve arasında yedi kere gidip gelmektir. Halk saçı traş etmek, taksir kırkmaktır. [8] Yâni Cenabıhak hayırlı işlere sevap verir, ona mükâfat ihsan eder. [9] Onların ta'atını bilir. [10] Hazret-i Peygamberin nübüvvetine şahit olan alâmat-ı zahireyi, O'na tâbi olmanın vücubunu gösteren hidayeti gizleyen Yahudi uleması. [11] Lânette veya ateşte. [12] Yahut mühlet verilmez, yahut itizarlarına intizar olunmaz.

إن في خلق السموات والأرض واختلاف الليل والنهار
والفلك التي تجري في البحر بما ينفع الناس وما أنزل الله
من السماء من ماء فأحيا به الأرض بعد موتها وبث فيها
من كل دابة وتصريف الرياح والسحاب المسخر بين
السماء والأرض لآيات لقوم يعقلون ۝ ومن الناس
من يتخذ من دون الله أندادا يحبونهم كحب الله والذين
آمنوا أشد حبا لله ولو يرى الذين ظلموا إذ يرون
العذاب أن القوة لله جميعا وأن الله شديد العذاب ۝
إذ تبرأ الذين اتبعوا من الذين اتبعوا ورأوا العذاب
وتقطعت بهم الأسباب ۝ وقال الذين اتبعوا لو أن لنا
كرة فنتبرأ منهم كما تبرءوا منا كذلك يريهم الله
أعمالهم حسرات عليهم وما هم بخارجين من النار ۝
يا أيها الناس كلوا مما في الأرض حلالا طيبا ولا تتبعوا
خطوات الشيطان إنه لكم عدو مبين ۝ إنما يأمركم
بالسوء والفحشاء وأن تقولوا على الله ما لا تعلمون ۝

(164) inne fiy halkıssemâvâti vel'ardı vahtilâfilleyli vennehâri velfülkilletiy tecriy fiylbahri bimâ yenfe'unnâse ve mâ enzelallahü minessemâi min mâin feahyâ bihil'arda ba'de mevtihâ ve besse fiyhâ min külli dabbetin ve tasriyfirriyâhı vessehâbil müsehhari beynessemâi vel'ardı leâyâtin likavmin ya'kılûn (165) ve minennâsi men yettehızü min dûnillâhi endâden yuhıbbûnehüm kehubbillâh, velleziyne âmenû eşeddü hubben lillâh, ve lev yerelleziyne zalemû iz yerevnel'azâbe ennelkuvvete lillâhi cemiy'an ve ennallahe şediydül'azâb (166) iz teberrelleziynettübi'û minelleziynettebe'û ve re'evül'azâbe ve tekatta'at bihimül'esbâb (167) ve kaâlelleziynettebe'û lev enne lenâ kerreten feneteberre eminhüm kemâ teberreu minnâ, kezâlike yüriyhimullahü a'mâlehüm haserâtin aleyhim, ve mâhüm bihâriciyne minennâr (168) yâ eyyühennâsü külû mimmâ fiyl'ardı halâlen tayyibâ, ve lâ tettebi'û hutuvatişşeytan, innehü leküm adüvvün mübiyn (169) innemâ ye'mürüküm bissûi velfahşâi ve en tekuûlû alâllahi mâ lâ ta'lemûn.

(164) Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbirini tâkip etmesinde [1], nâs'a fayda verebilir şey ile [2] deniz üzerinde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten indirerek onunla kurumuş toprakları diriltip üzerinde her nevi mahlûkatı dağıttığı suda, rüzgârları her taraftan estirmeden gök ile yer arasında müsahhar [3] bulunan bulutlar da akıllı olan bir kavim için hikmet ve kudretine delâlet eder alâmetler vardır. (165) Bâzı insanlar Allah'tan başkasını Allah'a eş kılarlar [4], onları, Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise Allah'a muhabbetlerinde daha ziyadesiyle sabittirler. Böylece zulüm eden kâfirler azap görecekleri vakit, bütün kuvvetin ancak Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın da azabının şiddetli olduğunu görseydiler... [5] (166) Vaktaki azap görerek [6] metbu' olanlar tâbi olanlardan ilişiği keserler. Aralarındaki rabıtalar [7] kesilir [8]. (167) Tâbi olanlar «— bir kere bizim için dünyaya bir dönüş olsaydı da metbu'lar bizden nasıl ilişiği kestiler ise biz de onlardan öyle ilişiği keserdik » derler. Allah onlara ardı arası kesilmeyecek pişmanlıklar verecek, amellerini gösterecektir. Onlar [9] ateşten çıkacak da değillerdir. (168) Ey nâs! Yerde olan şeylerin bâzısını helâl, pâk olarak yiyin, şeytanın izlerine uymayın, çünkü o, size apaçık bir düşmandır. (169) O, size ancak kötülüğü, hayasızlığı Allah hakkında bilmediğiniz [10] şeyleri söylemeği telkin eder.

[1] Yahut ziyade ve noksanında, uzunluk ve kısalığında, bâzı yerde gece, bâzı yerde gündüz olmasında. [2] Ticaret zımnında binmek, mal yüklenmek gibi. [3] Allah'ın emir ve iradesine münkat olan. [4] Yâni Allah'a bedel putları veya emirlerine münkat oldukları büyükleri mâbut edinirler. [5] Cevap şöyle takdir olunabilir: Son derece pişman olurlardı, onları mâbut edindiklerinin zararlarını anlarlardı. Burada rü'yet budur. Yahut: Zülüm edenler azab-ı âhireti bilselerdi bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabı şiddetli olduğunu bilirlerdi; yahut zülüm edenler esnama tapmanın butlanını bilselerdi. İlâahir. Yahut zülüm edenler bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabının şiddetli olduğunu bilselerdi putlara tapmazlardı. Yahut zülüm edenler şerik addettikleri emsalin asla menfaat bahş olmadığını, Allah'ın da azabı şedit bulunduğunu bilselerdi menfaat ve mazarrat hususunda kuvvetin ancak Allah'ta bulunduğunu bilirlerdi. [6] Hem tâbi, hem metbu' kıyamet gününde azabı görerek. [7] Müveddet, ahit ilâahir.. gibi beyinlerindeki esbap. [8] Yahut «tebri ettiklerini, kesildiğini hatırlat.» [9] Tâbi de, metbu'da. [10] Hayâl ve hatıranıza gelmeyen putları ve saireyi hatırlarınıza getirerek Allah'a isnat ettirir.

(170) ve izâ kıyle lehümüttebi'û mâ enzelallahü kaâlû bel nettebi'u mâ elfeynâ aleyhi âbâenâ, evelev kâne âbâühüm lâ ya'kılûne şey'en ve lâ yehtedûn (171) ve meselülleziyne keferû kemeselilleziy yen'ıku bima lâ yesma'u illâ du'âen ve nidâ', sümmün bükmün umyün fehüm lâ ya'kılûn (172) ya eyyühelleziyne âmenû külû min tayyibâti mâ razaknaküm veşkürû lillâhi in küntüm iyyâhü ta'büdûn (173) innemâ harreme aleykümülmeytete veddeme ve lâhmelhınziyri ve mâ ühille bihî ligayrillâh, femen ıdturre gayre bagin ve lâ âdin felâ isme aleyh, innallahe gafurün rahıym (174) innelleziyne yektümûne mâ enzelellahü minelkitâbi ve yeşterûne bihî semenen kaliylen ülâike mâ ye'külûne fiy bütûnihim illennâre ve lâ yükellimühümullahü yevmelkıyâmeti ve lâ yüzekkiyhim, ve lehüm azâbün eliym (175) ülâikelleziyneşterevüddalâlete bilhüda vel'azâbe bilmağfireti, fema asberehüm alennâr (176) zâlike biennallahe nezzelelkitâbe bilhakk, ve innelleziynahtelefû fiylkitâbi lefiy şıkaâkın ba'ıyd.

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـٔاً
وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذ۪ي يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءًۜ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْز۪يرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِه۪ لِغَيْرِ
اللّٰهِۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۜ اِنَّ اللّٰهَ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ
الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِه۪ ثَمَناً قَل۪يلاًۙ اُو۬لٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
ف۪ي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَلَا يُزَكّ۪يهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ
اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِۚ
فَمَٓا اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّۜ
وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَف۪ي شِقَاقٍ بَع۪يدٍ ﴿١٧٦﴾

(170) Onlara [1] «— Allah'ın inzâl ettiği Kur'an'a ittiba ediniz» denildiği zaman «— hayır, biz babalarımızı nede [2] bulmuş isek ona ittiba ederiz» dediler. Babaları hiçbir şey anlamasalar doğru yolu bulmasalar da yine onlara ittiba ederlerdi. (171) Kâfir olanlar sada ve nidadan başka bir şeyi işitmeyen, davarlara haykıran çoban gibidir [3]; Onlar bir alay sağırlardır, dilsizlerdir, körlerdir. Onlar hiçbir şey anlamazlar. (172) Ey iman edenler! Sizi merzuk kıldığımız şeylerin pâk olanlarından yiyin. Ancak Allah'a taparsanız ona şükredin [4]. (173) Allah size yalnız murdar ölü etini [5] kanı, domuz etini, kendisinden başkası için boğazlanan şeyi haram kıldı. Iztırar halini, ruhsat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalan kimseye günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur [6] rahîmdir. (174) Allah'ın inzâl buyurduğu Kitabı [7] saklayıp bunları da az paha ile satanlar yok mu; işte onların yedikleri, karınlarında ateşten başka bir şey değildir, Allah kıyamet gününde onlar ile konuşmaz. Onları pâklamaz [8]. Onlar için acıklı bir azap vardır. (175) Dalâleti hidayete, azabı mağfirete bedel satın alanlar onlardır. Onlar ateş üstünde nekadar sabırlıdırlar [9]. (176) Bu husus [10] Allah'ın doğru olarak indirdiği Kitabı [11] inkârlarından nâşi idi. Kitap hakkında ihtilâf çıkaranlar [12] haktan ırak bir ayrılıktadır.

[1] Arap müşriklerine, yahut nâs'a, yahut Yahudilere. [2] Putlara tapar bulmuş isek putlara taparız, helâlı haram kılmışlar ise biz de helâlı haram kılarız. [3] Yâni putlara tapmak da behayim ile konuşmak da akılsızlıktır. Yahut kâfir olanları imana dâvet eden veya vazeden zât işittikleri sözlerden sada ve nidadan başka bir mâna anlamayan behaylme haykıran çoban gibidir. Yahut kâfirler haykırılan behayim gibidir. Behayim sesi işitir, maksadı bilmez. Nidayı hisseder, mânâsını anlamaz. Yahut senin kâfirleri dâvetin çobanın behayime haykırmasına benzer. [4] Yahut Allah'ı ve nimetlerini bilirseniz O'na şükredin. [5] Boğazlanmadan evvel ölen, yahut boğazlanıp ta boğazlanması şer'an boğazlanma addolunmayan hayvan etidir. [6] Yarlıgayan mânasına gelen gafur ile gaffar arasında fark vardır. Gafur keyfiyet itibariyle, gaffar kemiyet itibariyle çoktur. [7] Tevrat'ta Peygamberimizin nübüvvetine dair vürut eden âyati veya ahkâmı. [8] Senaü hayır ile sena etmez veya günahlardan pâk kılmaz demektir. [9] Yahut ateşte ne kalacaklardır! [10] Zikrolunan vâitler, azabı mağfirete, dalâleti hidayete tebdil etmeleri, acıklı bir azabın hazırlanması, Allah tarafından tezkiyeye nâil olamamaları, konuşmasından mahrum olmaları. [11] Hükmünü gizlemek veya inkâr etmek suretiyle. [12] Tevrat veya Kur'an-ı Mübin hakkında: Tevrat'ı tahrif ve tebdil edenler veya bir kısmına inanıp bir kısmına inanmayanlar; Kur'an-ı Kerîme sihirdir, kehanettir, uydurmadır, diyenler.

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّٖنَ
وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينَ
وَابْنَ السَّبٖيلِ وَالسَّٓائِلٖينَ وَفِي الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرٖينَ فِي
الْبَأْسَٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ وَحٖينَ الْبَأْسِ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ صَدَقُوا
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۞ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلٰى اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى
بِالْاُنْثٰى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ اَخٖيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَٓاءٌ
اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ذٰلِكَ تَخْفٖيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدٰى
بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ۞ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ
يَٓا اُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۞ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ
اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقٖينَ ۞ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ
فَاِنَّمَٓا اِثْمُهُ عَلَى الَّذٖينَ يُبَدِّلُونَهُ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ۞

(177) leyselbirre en tüvellü vucûheküm kıbelelmeşrikı velmağrib, ve lâkinnelbirre men âmene billâhi velyevmil'âhıri velmelâiketi velkitâbi vennebiyyiyn, ve âtelmâle alâ hubbihî zevilkurbâ velyetâmâ velmesâkiyne vebnessebiyli vessâiliyne ve fiyrrikaâb, ve ekaâmessalâte ve âtezzekât, velmufûne bi'ahdihim izâ âhedû, vessâbiriyne fiylbe'sâi veddarrâi ve hıynelbe's, ülâikelleziyne sadakuu ve ülâike hümülmüttekuûn (178) yâ eyyühelleziyne âmenû kütibe aleykümülkısâsu fiylkatlâ, elhurrü bilhurri vel'abdü bil'abdi vel'ünsâ bil'ünsâ, femen ufiye lehü min ahıyhi şey'ün fettibâ'un bilma'rûfi ve edâün ileyhi biihsân, zâlike tahfiyfün min rabbiküm ve rahmeh, femeni'tedâ ba'de zâlike felehü azabün eliym (179) ve leküm hiylkısâsı hayâtün yâ ûliyl'elbâbi le'alleküm tettekuûn (180) kütibe aleyküm izâ hadara, ehadekümülmevtü in tereke hayra, elvasıyyetü lilvâlideyni vel'akrebiyne bilma'rûf, hakkan alelmüttekiyn (181) femen beddelehü ba'de mâ semi'ahü feinnemâ ismühü alelleziyne yübeddilûneh, innallahe semi'un aliym.

(177) İyilik yalnız yüzlerinizi maşrık, mağrip canibine çevirmeniz değildir. Belki iyilik o kimsenin iyiliğidir [1] ki Allah'a, âhiret gününe, meleklere, Kitaba, Peygamberlere inanır; malı seve seve [2] hısımlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere, esir azadına verir; namazı dosdoğru kılar; zekâtı verir. Onlara ahtettikleri zaman ahtini yerine getirirler; sıkıntılı, hastalıklı [3] kavganın şiddetli zamanında sabır edenler. İşte sâdık olanlar [4] bunlardır. Mütteki olanlar da bunlardır. (178) Ey iman edenler! Maktuller hakkında üzerinize kısas farz olundu. Hür hür ile, köle köle ile, kadın kadın ile kısas olunur. [5] Kardeşi [6] tarafından bir kimse için az birşey affolunursa iyi yola gitmeli, ona hüsn-ü suretle eda edilmelidir. Bu, Rabbiniz tarafından bir tahfif [7] ve rahmettir, artık her kim ondan sonra tecavüzde [8] bulunursa onun için acıklı bir azap vardır. (179) Ey tam akıllılar! [9] Kısasta sizin için hayat vardır. Tâ'ki katilden sakınasınız [10]. (180) Birinize ölüm yaklaşınca eğer mal bırakıyor ise anaya, babaya, hısımlara iyi bir tarzda [11] vasiyet etmesi size farz olundu. Bu, sakınanlara gerek bir haktır. (181) Artık her kim onu işittikten sonra [12] tebdil ederse bunun günahı ancak tebdil edenlerin boynundadır. Allah vasiyet edenin sözünü işitir, işini hakkiyle bilir.

[1] Yahut iyilik yapan odur ki veya iyilik sahibi demektir.
[2] Yahut rıza-i bâri, muhabbet-i bâri uğrunda.
[3] Yahut darlık, kıtlık vakitlerinde.
[4] Dinde, hakka uymakta, hayrı istemekte.
[5] Nazm-ı Celîl zaman-ı cahiliyette beyinlerinde kıtal vaki olan iki Arab batnı hakkında nâzil olmuştu.
[6] Katil hakkında kardeş denmesi kan sahibinin affına telmihtir.
[7] Bunda sühulet ve menfaat vardır.
[8] Aftan sonra kısas talep eder, yahut diyet aldıktan sonra katili öldürürse.
[9] Evham şaibelerinden hâli olan akıl sahipleri!
[10] Yahut müttekiler gibi amelde bulunun.
[11] Adalet dairesinde, meselâ fakiri bırakıp zengine vasiyet etmemek üzere, amcazadeler ile ebeveyni bir tutmamak üzere.
[12] Vasiyeti bilerek tebdil ederse.

(182) femen hâfe min mûsın cenefen ev ismen feasleha beynehüm felâ isme aleyh, innallahe gafûrün rahıym (183) yâ eyyühelleziyne âmenû kütibe aleykümussıyâmü kemâ kütibe alelleziyne min kablikümle'alleküm tettekuûn (184) eyyâmen ma'dûdât, femen kâne minküm mariydan ev alâ seferin fe'ıddetün min eyyâmin ühar, ve alelleziyne yutıykuûnehu fidyetün ta'âmü miskiyn, femen tetavva'a hayren fehüve hayrün leh, ve en tesûmû hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (185) şehrü ramazânelleziy ünzile fiyhilkur'ân, hüden linnâsi ve beyyinâtin minelhüdâ velfürkaân, femen şehide minkümüşşehre felyesumh, ve men kâne mariydan ev alâ seferin fe'ıddetün min eyyâmin ühar, yuriydullahü bikümülyüsre ve lâ yuriydü bikümül'usr, ve litükmilül'ıddete ve litükebbirûllahe alâ mâ hedâküm, ve le'alleküm teşkürûn (186) ve izâ se'eleke ıbâdiy anniy feinniy kariyb, üciybü da'veteddaâ'ı izâ de'ân, felyesteciybû liy velyü'minû biy le'allehüm yerşüdûn.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا اِثْمَ
عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ۝ اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا
اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ
فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ
وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ شَهْرُ
رَمَضَانَ الَّذِي اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادِي
عَنِّي فَاِنِّي قَرِيبٌ اُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ۝

(182) Her kim vasiyet eden kimsenin haktan ayrılmasından veya günaha gireceğinden [1] korkup [2] aralarını bulursa ona günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (183) Ey iman edenler! Sizden evvelkilere oruç farz edilmiş ise maasiden sâkınasınız diye size de öyle farz edildi. (184) Sayılı günlerde farz oldu [3]. İçinizden her kim keyifsiz; veya yolcu ise [4] tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Oruca güçlükle dayanan kimseye [5] bir yoksul ta'amı olarak fidye lâzımdır. Herkim hayır işlerse [6] bu hal [7], onun için hayırlı olur. Sizin için oruç tutmanız daha iyidir. Eğer bilseniz oruç tutardınız. (185) Ramazan ayı ki onda kur'an inzâl olunmuştur. Kur'an nâs için ayni hidayettir; doğru yola götüren, hak ile bâtıl arasını ayıran açık delîllerdir. İçinizden herkim Ramazan ayına erişse onu oruçla geçirsin, herkim keyifsiz veya yolcu ise tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, yoksa güçlük istemiyor. Tutamadığınız günlerin sayısını sonradan ikmal, sizi hidayetine mukabil [8] tekbir etmenizi [9], şükretmenizi de diliyor. (186) Kullarım sana beni sordukları zaman onlara bildir ki ben onlara yakınım, dua edecek kimse, bana dua ettiği zaman duasını kabul ederim. Artık rüşte ermeleri için bana icabet etsinler, bana iman getirsinler [10].

[1] Yahut vasiyette bilmeyerek hata etmesinden veya bile bile hatasından.
[2] Yahut haktan döndüğünü, günahını bilip.
[3] Sayılı günler Ramazan günleridir. Yahut sayılı günlerde oruç tutun demektir.
[4] Hasta veya yolcu olur da oruç tutamazsa.
[5] Yahut oruca dayanamayan kimseye. Veya misafire.
[6] Hayır olarak birkaç yoksulu it'am ederse veya miktar-ı vacipten fazla verirse, veyahut hem oruç tutar hem fidye verirse.
[7] Bu hayır işlemeniz, veya bu hayır.
[8] Veya hidayet ettiği şeyden dolayı.
[9] «Allahü Ekber» demenizi yahut tâ'zim etmenizi.
[10] Onları imana, ta'ate dâvet ettiğim zaman dâvetime icabet etsinler. Bana olan imanlarında sebat eylesinler ki salâha, hakka nâil olsunlar.

احل لكم ليلة الصيام الرفث الى نسائكم هن لباس لكم
وانتم لباس لهن علم الله انكم كنتم تختانون انفسكم
فتاب عليكم وعفا عنكم فالآن باشروهن وابتغوا
ما كتب الله لكم وكلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط
الابيض من الخيط الاسود من الفجر ثم اتموا الصيام
الى الليل ولا تباشروهن وانتم عاكفون في المساجد
تلك حدود الله فلا تقربوها كذلك يبين الله
آياته للناس لعلهم يتقون ۞ ولا تأكلوا اموالكم
بينكم بالباطل وتدلوا بها الى الحكام لتأكلوا فريقا
من اموال الناس بالاثم وانتم تعلمون ۞ يسألونك
عن الاهلة قل هي مواقيت للناس والحج وليس البر
بان تأتوا البيوت من ظهورها ولكن البر من
اتقى وأتوا البيوت من ابوابها واتقوا الله لعلكم
تفلحون ۞ وقاتلوا في سبيل الله الذين
يقاتلونكم ولا تعتدوا ان الله لا يحب المعتدين ۞

(187) ühılle leküm leyletessıyâmirrefesü ilâ nisâiküm, hünne libâsün leküm ve entüm libâsün lehünn, alimallahü enneküm küntüm tahtânûne enfüseküm, fetâbe aleyküm ve afâ anküm, fel'âne bâşirûhünne vebteguû mâ keteballahü leküm ve külû veşrebû hattâ yetebeyyene lekümülhaytul'ebyadu minelhaytıl'esvedi minelfecri sümme etimûssıyâme ilelleyl, ve lâ tubâşirûhünne ve entüm âkifûne fiylmesâcid, tilke hududullahi felâ takrebûhâ, kezalike yübeyyinullahü âyatihî linnâsi le'allehüm yettekuûn (188) ve lâ te'külû emvâleküm beyneküm bilbâtıl, ve tüdlû bihâ ilelhukkâmi lite'külû feriykan min emvâlinnâsi bil'ismi ve entüm ta'lemûn (189) yes'elûneke anil'ehilleh, kul hiye mevâkıytü linnâsi velhacc, ve leyselbirrü bi'en te'tûlbüyûte min zuhûrihâ, ve lâkinnelbirre menittekaâ, ve'tûlbüyûte min ebvabihâ vettekullahe le'alleküm tüflihûn (190) ve kaâtilû fiy sebiylillâhilleziyne yükaâtilûneküm ve lâ ta'tedû, innallahe lâ yuhibbülmu'tediyn.

(187) Oruç gecesi size zevcelerinize yanaşmak helâl kılındı, onlar size, siz de onlara libas gibisiniz [1]. Allah nefsinize hiyanet [2] etmekte olduğunuzu bildi, tövbenizi kabul etti, sizi de affeyledi [3]. Şimdi ise [4] oruç geceleri zevcelerinize mübaşeret edin. Allah'ın sizin için yazdığını [5] isteyin, fecrolan ak iplik [6] kara iplikten seçilinceye kadar yiyin - için ondan itibaren geceye kadar orucu tamamlayın [7], mescitlerde itikâfta bulunduğunuz halde zevcelerinize mübaşeret etmeyin. İşte Allah'ın hududu. Sakın onlara yaklaşmayın Allah sakınsınlar diye nâs'a âyetlerini [8] böyle beyan eder. (188) Kendi aranızda haksızlık ile [9] birbirinizin mallarını yemevin. Nâs'ın bir kısım emvâlini, bile bile günahı mucip şeyler ile [10] yemeniz için, mal dâvasiyle hâkimlere koşmayın [11]. (189) Sana yeni aylardan soruyorlar: Onlara de ki: Bu yeni aylar insanlar için, hac için evkat rehberidir. Evlere arka taraflarından girmeniz iyilik değildir [12] fakat iyilik bir kimsenin sakınmasındadır. Evlere kapılarından girin, Allah'tan sakının, tâ ki felâh bulasınız. (190) Sizinle kıtal edenler ile Allah yolunda kıtal edin. El uzatmayın [13]. Zira Allah el uzatanları sevmez.

[1] O sizindir. Siz de onunsunuz. [2] Nefse hiyanet nefsi sevaptan mahrum etmek, ikabe müstahak kılmak suretiyledir. [3] Bidayet-i islâmda geceleri yatsı namazını kıldıktan, uyuduktan sonra yemek, içmek, kadınlara yanaşmak câiz değildi. Eshaptan bâzıları yatsı namazından sonra kadınlara yanaştı, fakat pişman da oldu. İşte nefse hiyanet bu idi. Sonra buna müsaade olundu. Yahut bu ağır teklif devam edince hiyanete düşecek olduğunuzu Allah bildi de teklifi kaldırdı» bu izaha göre hiyanet vaki olmamıştır. Yahut nefse hiyanet nefsi lezzetlerinden mahrum etmek, müsait olduğu şeyden meneylemektir. Buna göre mâna şöyledir; Allah bildi ki size ruhsat vermese nefsinizi mahrum edeceksiniz. Onun için bu müsaadeyi verdi. [4] Müsaade olununca. [5] Kur'an-ı Kerîmde nasıl yazmış ise onu isteyin. Yahut takdir ettiğini, hükmettiğini, mübah kıldığını isteyin. [6] Ak iplik gündüzün aklığı, kara iplik gecenin karaltısıdır ki gündüzün başlangıcı, gecenin de sonudur. Gece karanlığı sabah aydınlığı ile zâil oluncaya kadar demektir. [7] Güneş batıncaya kadar. [8] Ahkâma delâlet eden âyetlerini. [9] Kumar, sirkat, gasp, yağma, kapma, rüşvet... ilâh gibi caiz olmayan şeyler. [10] Yalancı şehadet, yalan yere yemin ve saire gibi. [11] Veya onlara rüşvet vermeyin. [12] Ensar-ı kiram ihrama girdikleri zaman Arapların âdet-i kâdîmesi veçhile eve girmek zarûretinde bulunurlarsa kapıdan girmezler, belki arkadaki duvar üstünden girerlerdi. Çadır halkı da arkadaki aralıktan girerdi. Bunu da iyilik addederlerdi. Yahut zaman-ı cahiliyette bir kimse birşey kasteder de matlubu güçleşir ise artık evine kapısından girmez. Belki arkasından girerdi. Bu hal tam bir sene devam ederdi. Nazm-ı Celîl işte bu âdetleri iptal ediyor. Yahut âyet-i kerime bir darb-ı meseldir, zahirî murat değildir. Doğru yola gidin. Doğru yoldan ayrılmayın demektir. [13] Kıtalden men olunduğunuz kimselerle kıtale başlamayın, kadınları, çocukları, pîr-i fânileri öldürmeyin; burun, kulak kesmeyin; aranızda ahit bulunan kimselere haber vermeksizin, ansızın, hile ile kıtal etmeyin. Kıtale girişmeyenlere karşı siz de kıtale girişmeyin.

(191) vaktülûhüm haysü sekıftümûhüm ve ahricûhüm, min haysü ahrecuküm velfitnetü eşeddü minelkatl, ve lâ tükaâtilûhüm indelmescidilharâmi hattâ yükaâtilûküm fiyh, fein kaâtelûküm faktülûhüm, kezâlike cezâülkâfiriyn (192) feinintehev feinnallahe gafûrün rahıym (193) ve kaâtilûhüm hattâ lâ tekûne fitnetün ve yekûneddiynü lillâh, feinnintehev felâ udvâne illâ alezzâlimiyn (194) eşşehrülharâmü bişşehrilharâmi velhurümâtü kısâs, femeni'tedâ aleyküm fa'tedû aleyhi bimisli ma'tedâ aleyküm, vettekullahe ya'lemû ennallahe ma'almüttekıyn (195) ve enfikuû fiy sebiylillâhi ve lâ tülkuû bieydiyküm ilettehlükeh, ve ahsinû, innallahe yuhıbbülmuhsiniyn (196) ve etimmûlhacce vel'umrete lillâh, fein uhsırtüm femesteysere minelhedyi, ve lâ tahlikuû rüûseküm hattâ yeblügalhedyü mahılleh, femen kâne minküm mariydan ev bihî ezen min re'sihî fefidyetün min sıyâmin ev sadakatin ev nüsük, feizâ emintüm femen temette'a bil'umreti ilelhacci femesteysere minelhedyi femen lem yecid fesiyâmü selâseti eyyâmin fiylhacci ve seb'atin izâ reca'tüm, tilke aşeretün kâmileh, zâlike limen lem yekün ehlühü hâdıriylmescidilharâm, vettekullahe ya'lemû ennallahe şediydül'ıkaâb.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝ فَإِنِ انْتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ۝ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ
بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝
وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا
اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ
كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ
أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ
مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

(191) Onları [1] yakaladığınız yerde öldürün. Sizi diyarınızdan çıkardıkları gibi siz de onları diyarlarından çıkarın. Fitne [2] katilden daha şiddetlidir. Mescid-i Haram yanında sizinle kıtal edinceye kadar onlarla kıtal etmeyin. Sizinle kıtal ederler ise siz de onları katledin [3]. Kâfirlerin cezası böyledir. (192) Onlar vaz geçerlerse af olunurlar. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (193) Fitneden eser [4] kalmayıp din ve ibadetullah için ölünceye kadar onlar ile kıtal edip, onlar vazgeçerlerse onlara el uzatmak yoktur. El uzatmak yalnız zâlimleredir. (194) Haram olan ay haram olan ay bedelindedir [5], hürmetler karşılıklıdır [6]. Herkim size el uzatırsa, size el uzandığı gibi, siz de ona el uzatın, Allah'tan sakının, biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir. (195) Allah yolunda malınızı harcedin, kendinizi tehlikeye atmayın, ihsan edin [7]. Allah ihsan edenleri sever. (196) Allah için Hac ve Umre amellerini tamamlayın. Eğer alıkonursanız [8] size kolay gelen bir hacı kurbanı vacip olur. Kurban boğazlanacak yere [9] kadar başlarınızı traş etmeyin. İçinizden her kim keyifsiz veya başından rahatsız ise [10] ona fidye olarak oruç tutmak veya sadaka vermek veya kurban kesmek vacip olur. Emin olduğunuz zaman [11] hac zamanına kadar Umre ile mütemetti [12] olan kimseye kolay gelen bir kurban vaciptir. Kurban bulamayan kimseye hac günlerinde üç gün, geri döndükten sonra [13] yedi gün oruç tutmak vaciptir. İşte bu, tam on gün eder. Bu Mescid-i Haram'da ehl-ü iyâli mukîm olmayanlara [14] mahsustur. Allah'tan sakının, biliniz ki Allah'ın ukubeti şiddetlidir.

[1] Müşrikin-i kureyşî. [2] Allah'ı tanımamak, her ne veçhile olursa olsun, dinden döndürmek için eza ve cefa, küffarın mü'minleri küfre ikdamları, küfürden dolayı azab-ı daim, irtidat, küffarın müslümanları Mescid-i Haram'dan menetmeleri. [3] Onların Mescid-i Haram'daki mukatelelerine aldırmayın. Siz de mukabeleten kıtalde bulunun. Yalnız evvelce başlamayın. [4] Şirk, dinden döndürmek için eza ve cefa. [5] Kendisinde kıtal haram olan ay Zilkadedir. Fahrül'enbiya Sallallahü Aleyhi vesellem efendimiz hazretleri Hicretin altıncı senesinin Zilkadesinde eshab-ı kiramiyle Umre kastetmişler idi. Müşrikin-i Kureyş buna mâni olarak Hudeybiye musalâhasiyle Umre sene-i âtiyeye kalmış idi. İşte «yedinci senenin Zilkadesi, öndeki Umre, altıncı senenin Zilkadesine öndeki Umre'ye mukabildir.» [6] İhtiramı vacip olanlar, muhafazası vacip olan hürmetler karşılıklıdır. Onlar ihtiramı terk ederler ise siz de terk edin, bu sene kıtale girişilirse siz de kıtale girişin. [7] A'mal ve ahlâkınızı güzelleştirin veya emvâlî sarf hususunda ihsan edin, israf da etmeyin, imsak da. [8] Hastalık, korku, acîz gibi manialardan, yahut düşman korkusundan nâşi Hac veya Umre'den alıkonulup ihramdan çıkarsanız. [9] Yâni, Mina'ya kadar. [10] Başında yara, ağrı, kehle olup ta traş olursa. [11] Hastalıktan, düşmandan ve emsali mevaniden hâli olduğunuz zaman. [12] Mütemetti, Umre ile Hacc-ı fâsıla ile cemedene denir. Mütemetti olan Umre için ihram eder, sonra ihramdan çıkar. Hac için ihram vaktine kadar ihram etmez, sonra hac için ihram eder. Umre ile Hacc-ı bilâ fasıla cemedene «Karn» derler, yalnız Umre'ye veya yalnız Hacca niyet edene de «müfrid» denir. Nazm-ı Celil'deki «temettü» lâfz-ı şerifinden Umre ile Cenabıhakka takarrüp suretiyle müntefi olan kimse mânâsı da anlaşılabilir. [13] Ef'al-i hactan fâriğ olduktan, yahut memleketine döndükten sonra. [14] Mekke ve havalisinde sakin olmayanlara.

الحج أشهر معلومات فمن فرض فيهن الحج فلا
رفث ولا فسوق ولا جدال في الحج وما تفعلوا
من خير يعلمه الله وتزودوا فإن خير الزاد
التقوى واتقون يا أولي الألباب ۝ ليس
عليكم جناح أن تبتغوا فضلا من ربكم فإذا
أفضتم من عرفات فاذكروا الله عند المشعر
الحرام واذكروه كما هداكم وإن كنتم من قبله
لمن الضالين ۝ ثم أفيضوا من حيث أفاض
الناس واستغفروا الله إن الله غفور رحيم ۝
فإذا قضيتم مناسككم فاذكروا الله
كذكركم آباءكم أو أشد ذكرا فمن الناس من
يقول ربنا آتنا في الدنيا وما له في الآخرة من
خلاق ۝ ومنهم من يقول ربنا آتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار ۝ أولئك
لهم نصيب مما كسبوا والله سريع الحساب ۝

(197) elhaccü eşhürün ma'lûmat, femen farada fiyhinnelhacc, felâ refese ve lâ füsûka ve lâ cidâle fiylhacc, ve mâ tef'alû min hayrin ya'lemühullah, ve tezevvedû feinne hayrezzâdittakvâ vettekuûni yâ ûlil'elbab (198) leyse aleyküm cünâhun en tebteguû fadlan min rabbiküm, feizâ efadtüm min arafat, fezkürullahe ındelmeş'arilharâmi vezkürûhü kemâ hedâküm, ve in küntüm min kablihî lemineddalliyn (199) sümme efiydu min haysü efâdannâs, vestağfirullah, innallahe gafûrün rahıym (200) feizâ kadaytüm menâsikeküm fezkürullahe kezikriküm âbâeküm ev eşedde zikrâ, feminennâsi men yekûlü rabbenâ âtinâ fiyddünya ve mâlehü fiyl'ahıreti min halak (201) ve minhüm men yekuûlü rabbenâ âtina fiyddünyâ haseneten ve fiyl'âhıreti haseneten ve kınâ azâbennâr (202) ülâike lehüm nasıybün mimmâ kesebû, vallahü seriy'ulhısaâb.

(197) Hac ayları malûm aylardır [1]. Her kim o aylarda haccı kendine farz ederse [2] artık hacta kadına yanaşmak [3], sövüşmek [4], şamata etmek olamaz. Her ne hayır işlerseniz Allah onu bilir, kendinize azık yapın, azıkların en iyisi sakınmadır [5]. Tam akıllılar! Benden sakının. (198) Hac mevsiminde Rabbinizden ticaretle rızk istemenizde size bir günah yoktur. Arafat'tan bir uğurdan döndüğünüz zaman Meş'ar-i Haram'da [6] Allah'ı anın, size nasıl doğru yol göstermiş ise Allah'ı öyle anın. Bununla beraber siz ki evvelce doğru yoldan sapmış olanlardan idiniz [7]. (199) Sonra nâs'ın bir uğurdan döndüğü yerden siz de öyle dönün [8], Allah'tan mağfiret dileyin. Çünkü Allah gafurdur. rahîmdir. (200) Hac ibadetlerinizi [9] bitirdiğiniz zaman artık babanızı zikrettiğiniz gibi [10] belki ondan daha ziyade Allah'ı zikredin. Bâzı kimse «— Ey Rabbimiz! Bize vereceğini dünyada ver» der, bunların âhirette hiç bir nasipleri yoktur. (201) Bâzısı da «— Ey Rabbimiz! Bize dünyada da güzel bir nimet, âhirette de güzel bir nimet [11] ver, bizi ateş azabından sakla» der. (202) İşte onların, kazandıkları işten nasipleri vardır. Allah çabuk hesap görür.

[1] Şevval, Zilkade aylariyle Zilhicce'den on gündür. Şafiiye göre Nahir geccsiyle beraber Zilhicce'den dokuz gündür, Malik'e göre bütün Zilhicce ay'ıdır.

[2] Niyet ile, yahut telbiye ile, yahut kurban sevki ile.

[3] Yahut kötü söz söylemek.

[4] Yahut hudud'u şer'iden harice çıkmak, ta'attan çıkmak, putlar için kurban kesmek, yekdiğerlerini fısk lâkabı ile çağırmak.

[5] Menhiyattan çekinme, yahut dilenmekten, nefsi tehlikeye koymaktan sakınmadır.

[6] Müzdelife'nin müntehasında bir yerdir ki Cebel-i Kuzah yakınındadır. Meş'ar alâmet mahalli demektir.

[7] İman ve ta'atı bilmezdiniz, yahut nasıl zikr, nasıl ibadet edeceğinizi bilmezdiniz.

[8] Arafat'tan hep birden dönün.

[9] Yahut kurban kesmenizi.

[10] Zaman-ı cahiliyette hac bittikten sonra Mina'da mescit ile dağ arasında dururlar; babalarının neseplerini, geçirdikleri vak'alarını, menakıb ve fazailini sayıp dökerlerdi. Yahut «nasıl ki babanızı unutmazsanız Allah'ı da unutmayınız. Babanıza hürmet ve ta'zim ettiğiniz gibi Allah'a da hürmet ve ta'zim edin» demektir.

[11] Dünyadaki güzel nimet; sıhhat, emniyet, düşmana galebe, hayra tevfik, âhirette güzel nimet-i sevap, rahmet.

(203) vezkürullahe fiy eyyâmin ma'dudât, femen te'accele fiy yevmeyni felâ isme aleyh, ve men teahhare felâ isme aleyh, limenittekaâ, vettekullahe va'lemû enneküm ileyhi tuhşerûn (204) ve minennâsi men yu'cibüke kavlühü fiylhayâtiddünya, ve yüşhidullahe alâ mâ fiy kalbihî ve hüve eleddülhısâm (205) ve izâ tevellâ se'a fiyl'ardı liyüfside fiyhâ ve yühlikelharse vennesl, vallahü lâ yuhıbbül fesad (206) ve izâ kıyle lehüttekıllâhe ehazethül'ızzetü bil'ismi fehasbühü cehennem, ve lebi'selmihâd (207) ve minennâsi men yeşriy nefsehübtigaâe merdâtillâh, vallahü ra'ûfün bil'ıbâd (208) yâ eyyühelleziyne amenûdhulû fiyssilmi kâffeten ve lâ tettebi'û hutuvâtişşeytan, innehü leküm adüvvün mübiyn (209) fein zeleltüm min ba'di mâ câetkümülbeyyinâtü fa'lemû ennallahe aziyzün hakiym (210) hel yenzurûne illâ en ye'tiyehümullahü fiy zulelin minelgamâmi velmelâiketü ve kudıyel'emr, ve ilallahi türce'ul'ümûr.

واذكروا الله في ايام معدودات فمن تعجل في يومين
فلا اثم عليه ومن تاخر فلا اثم عليه لمن اتقى
واتقوا الله واعلموا انكم اليه تحشرون ۝ ومن الناس
من يعجبك قوله في الحيوة الدنيا ويشهد الله على
ما في قلبه وهو الد الخصام ۝ واذا تولى سعى في
الارض ليفسد فيها ويهلك الحرث والنسل والله
لا يحب الفساد ۝ واذا قيل له اتق الله اخذته
العزة بالاثم فحسبه جهنم ولبئس المهاد ۝
ومن الناس من يشري نفسه ابتغاء مرضات الله
والله رؤف بالعباد ۝ يا ايها الذين امنوا ادخلوا
في السلم كافة ولا تتبعوا خطوات الشيطان
انه لكم عدو مبين ۝ فان زللتم من بعد
ما جاءتكم البينات فاعلموا ان الله عزيز حكيم ۝
هل ينظرون الا ان ياتيهم الله في ظلل من الغمام
والملئكة وقضي الامر والى الله ترجع الامور ۝

(203) Sayılı günlerde Allah'ı zikredin [1]. Kim ki iki günde [2] acele etse ona günah yoktur. Bunun gibi kim ki geriye kalsa [3] ona da günah yoktur. [4]. Bu da sakınan kimse içindir. Allah'tan sakının, biliniz ki ancak O'na toplanacaksın. (204) Bâzı insanların dünya umurundaki sözü senin hoşuna gider. O, Allah'ı da kalbindekine [5] şahit getirir, halbuki o, pek yaman bir düşmandır. [6]. (205) Senden ayrıldı mı [7], yer yüzünde fesat çıkarmağa [8], ekinleri, sürüleri [9] helâk etmeğe çalışır. Allah fesadı sevmez. (206) Ona «Allah'tan sakın» dendiği zaman onun kurumu [10] ona günahı yükletir. Artık ona cehennem yeter, orası ne fena yataktır! (207) Bâzı kimse de Allah'ın rızası uğurunda öz nefsini satar [11]. Allah kullarına karşı pek merhametlidir. (208) Ey iman edenler! Hepiniz de müsalemete girin [12]. Şeytanın izlerince gitmeyin, zira o, sizin için apaçık bir düşmandır.. (209) Size vazıh hüccetler [13] geldikten sonra yoldan çıkarsanız [14] ceza görürsünüz biliniz ki Allah azîzdir [15], hâkimdir. (210) Onlar, yalnız Allah'ın Meleklerin beyaz bulut gölgeleri içinde kendilerine gelmesini [16] işin olup bitmesini [17] bekliyorlar. Bütün işler Allah'a döner.

[1] Tekbir getirin.

[2] Mina günlerinde, Zilhicce'nin onbirinci ve onikinci gününde Mina'dan Mekke'ye gelmekte acele ederse.

[3] Zilhicce'nin onüçüncü günü kalsa.

[4] Bunda muhayyerdir.

[5] Meselâ Allah bilir ki ben doğru söylüyorum der. Yahut iman ettiğine yemin eder.

[6] Yahut çekişmesi pek yamandır.

[7] Yahut vali oldu mu.

[8] Yakmak, yıkmak, kapmak gibi.

[9] Mevaşi sürülerini yahut kadınları, çocukları.

[10] Veya izzet-i nefsi, hamiyet-i cahiliyesi, ârı.

[11] Kendisini ta'at-ı bâri uğrunda feda eder. Yahut nefsini azaptan satın alır.

[12] Sulha yapışın. Yahut zahiren ve batınen Allah'a inkıyat edin, tam müslüman olun, islâmda sabit olun, günahları terk edin, dine yardım hususunda muhalefet etmeyin demektir.

[13] Nübüvvet-i Muhammediye'nin hak olduğuna delâlet eden kat'î hüccetler.

[14] Daire-i müsalemete girmezseniz doğru yoldan çıkarsanız.

[15] Muradından asla men olunamaz, hiçbir şey onu intikamdan alıkoymaz.

[16] Kelime keyfiyeti malûmumuz değildir. Yahut (Emr-i İlâhinin, azab-ı bârinin kelimesi) demektir, yahut Nazm-ı Celilden maksat kıyamet gününün azametini, şiddetini, korkusunu tasvirdir. Yahut (Yahudiler buna intizar ediyorlar) demektir.

[17] Herkesin cezâsını bulmasını. Yahut «................ gelmesini beklerler. Halbuki iş olmuş bitmiş, onu defetmeğe hiçbir çareleri kalmamıştır» demek olur.

سل بني إسرائيل كم آتيناهم من آية بينة ومن يبدل نعمة الله
من بعد ما جاءته فإن الله شديد العقاب ۝ زين للذين
كفروا الحياة الدنيا ويسخرون من الذين آمنوا والذين اتقوا
فوقهم يوم القيامة والله يرزق من يشاء بغير حساب ۝ كان
الناس أمة واحدة فبعث الله النبيين مبشرين ومنذرين
وأنزل معهم الكتاب بالحق ليحكم بين الناس فيما اختلفوا
فيه وما اختلف فيه إلا الذين أوتوه من بعد ما جاءتهم
البينات بغيا بينهم فهدى الله الذين آمنوا لما اختلفوا
فيه من الحق بإذنه والله يهدي من يشاء إلى صراط
مستقيم ۝ أم حسبتم أن تدخلوا الجنة ولما يأتكم
مثل الذين خلوا من قبلكم مستهم البأساء والضراء
وزلزلوا حتى يقول الرسول والذين آمنوا معه متى نصر الله
ألا إن نصر الله قريب ۝ يسألونك ماذا ينفقون قل ما
أنفقتم من خير فللوالدين والأقربين واليتامى والمساكين
وابن السبيل وما تفعلوا من خير فإن الله به عليم ۝ ٢١٥

(211) sel beniy isrâiyle kem âteynâhüm min âyetin beyyineh, ve men yübeddil ni'metallahi min ba'di mâ câethü feinallahe şediydül'ikaâb (212) züyyine lilleziyne keferûlhâyatüddünyâ ve yasharûne minelleziyne âmenû, velleziynettekav fevkahüm yevmelkıyâmeh, vallahü yerzuku men yeşâü bigayri hisâb (213) kânennâsü ümmeten vâhıdeten febe'asallahünnebiyyiyne mübeşşiriyne ve münziriyn, ve enzele ma'ahümülkitâbe bilhakkı liyahküme beynennâsi fiymahtelefû fiyh, ve mahtelefe fiyhi illelleziyne ûtûhü min ba'di mâ câethümülbeyyinâtü bagyen beynehüm, fehedallahülleziyne âmenû limahtelefû fiyhi minelhakkı bi'iznih, vallahü yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstekıym (214) em hasibtüm en tedhulûlcennete ve lemmâ ye'tiküm meselülleziyne halev min kabliküm, messethümülbe'sâü veddarrâü ve zülzilû hattâ yekuûlerresûlü velleziyne âmenû ma'ahü metâ nasrullâh, elâ inne nasrallâhi kariyb, (215) yes'elûneke mâzâ yünfikuûn, kul mâ enfaktüm minhayrin felilvâlideyni vel'akrabiyne velyetâmâ velmesâkiyni vebnissebiyl, ve mâ tef'alû min hayrin feinnallahe bihî aliym.

(211) İsrail oğullarına [1] sor ki biz onlara nekadar [2] vazıh âyetler verdik. Herkim kendisine gelen nimet-i İlâhiyeyi [3] tebdil ederse ukubet görür. Çünkü Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (212) Dünya diriliği kâfir olanlara güzel görünmüştür [4]. Onlar mü'min olanları müsahhareye alırlar. Sakınanlar ise kıyamet gününde onların üstündedir. Allah dilediğine hesapsız [5] rızk verir. (213) Nâs bir tek ümmet idi [6]. Onlar ihtilâf etmekle Allah'da müjde verici ve azap ile korkutucu olarak Peygamberleri gönderdi; ihtilâf ettikleri şeyde nâs arasında hükmetmek üzere peygamberler ile beraber doğru olarak Kitap ta inzâl etti. Halbuki onda [7] kendilerine Kitap verilenler gelinceye [8] kadar ihtilâfa düşen olmadı. Bu da açık deliller geldikten sonra hasetlerinden [9] nâşi idi. Allah kendi izni ile [10] iman edenleri ihtilâf ettikleri hakka götürmüştür. Allah dilediğini doğru yola götürür. (214) Yoksa sizden evvel geçenlerin çektikleri sıkıntıyı çekmeksizin Cennete gireceğiz mi sandınız? Onlar âfete, öyle mihnete uğradılar, belâların şiddetinden öyle sarsıldılar ki dayanamayarak Peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar «Allah'ın yardımı ne zaman olacak?» derlerdi. Haberiniz olsun ki Allah'ın yardımı yakındır [11]. (215) Ne harcedelim? Diye sana soruyorlar. Onlara de ki ne mal harcederseniz onu anaya, babaya, hısımlara, yetimlere, yoksullara, ve yolculara verin [12]. Her ne hayır işlerseniz [13] Allah onu hakkıyla bilir.

[1] Medine Yahudilerine.
[2] Yahut ne çok.
[3] Ayât-ı İlâhiyeyi.
[4] Dünya diriliği kalplerine yerleşmiştir.
[5] Bitip tükenmez bir surette, tükenmesinden korkulmaz bir surette, istihkakları olmadığı halde bol bol.
[6] Âdem ile İdris Aleyhisselâm arasında hak bir dindeydi, yahut bâtıl bir dindeydi, yahut hepsi akl-ı şeri'atı tutmuşlardı.
[7] Hakta veya inzâl olunan Kitapta.
[8] Veya kendilerine nebî gönderilenler.
[9] Yahut hırslarından.
[10] İradesiyle, emriyle, lütfuyle, kolaylaştırmasıyla.
[11] Onlara böyle denildi. Âyet-i kerime Medine'ye hicretten sonra uğradıkları zarûretten, yahut Ehzap gazvesinde duçar oldukları sıkıntıdan dolayı tatyib-i kulûp için nâzil olmuştur.
[12] Sualden maksat mahalli sarftır.
[13] Yahut her ne mal harcederseniz.

(216) kütibe aleykümülkıtâlü ve hüve kürhün leküm, ve asâ en tekrehû şey'en ve hüve hayrün leküm, ve asâ en tühıbbû şey'en ve hüve şerrün leküm, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemûn (217) yes'elûneke anişşehrilharâmi kıtâlin fiyh, kul kıtâlün fiyhi kebiyr, ve saddün an sebiylillâhi ve küfrün bihî velmescidilharâmi ve ihrâcü ehlihî minhü ekberü indallah, velfitnetü ekberü minelkatl, ve lâ yezâlûne yukaâtilûneküm *hattâ* yerüddûküm an diyniküm inistetâ'û, ve men yertedid minküm an diynihî feyemüt ve hüve kâfirün feülâike habitat a'mâlühüm fiyddünyâ vel'âhıreh, ve ülâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (218) innelleziyne âmenû velleziyne hâcerû ve câhedû fiy sebiylillâhi ülâike yercûne rahmetallah, vallahü gafûrün rahıym (219) yes'elûneke anilhamri velmeysir, kul fiyhimâ ismün kebiyrün ve menâfi'u linnâsi ve ismühümâ ekberü min nef'ihimâ, ve yes'elûneke mâzâ yünfikuûn, kulil'afve, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyâti le'alleküm tetefekkerûn.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا
شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ
مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ
مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝

(216) Kıtal size zor geldiği, hoşlanmadığınız halde üzerinize farz kılındı. Zor gördüğünüz hoşlanmadığınız şey bazan sizin için iyi olur, sevdiğiniz şey de bazan sizin için kötü olur. Allah işinizi bilir, siz bilmezsiniz. (217) Sana haram olan aydan [1], ondaki kıtalden soruyorlar. Onlara de ki: Haram olan ayda kıtal, büyük vebaldir. İnsanları Allah yolundan alıkoymak [2], Allah'ı tanımamak, insanları [3], Mescid-i Haram'dan alıkoymak, ahalisini ondan çıkarmak [4] ise ind-i ilâhide daha büyüktür. Fitne de katilden daha büyüktür [5]. Onlar, ellerinden gelirse sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle vuruşmaktan geri kalmazlar. İçinizden her kim dininden döner, kâfir iken ölürse işte bunların amelleri dünya ve âhirette beyhude olur. İşte onlar ateşliktir, orada dâim kalırlar. (218) İman edenler, hicret ve Allah yolunda cihat edenler yok mu, işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar, Allah gafurdur, rahîmdir. (219) Sana şaraptan, kumardan soruyorlar. Onlara de ki ikisinde de hem büyük günah, hem insanlar için menfaatler vardır. Onların günahları ise menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana ne harcedeceklerini soruyorlar. Onlara de ki kolay bir şey [6] verin. Allah âyetleri size böyle beyân ediyor.

[1] Haram olan aylar Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır.

[2] İslâmdan, hacdan, peygamber ile hicretten alıkoymak.

[3] Veya haccı tanımamak.

[4] Peygamberimiz Efendimiz Hazretleriyle eshab-ı güzînini Mekke'den çıkarmak.

[5] Yâni onların şerikleri mü'minlerin şehr-i Haram'da vukua getirdikleri kıtalden daha büyüktür.

[6] Yahut kalbe güç gelmeyen, ihtiyacattan artan, ehlüayale alt nafakadan fazla kalan, teberruan olan.

في الدنيا والآخرة ويسألونك عن اليتامى قل إصلاح لهم
خير وإن تخالطوهم فإخوانكم والله يعلم المفسد من المصلح
ولو شاء الله لأعنتكم إن الله عزيز حكيم ﴿٢٢٠﴾ ولا تنكحوا
المشركات حتى يؤمن ولأمة مؤمنة خير من مشركة
ولو أعجبتكم ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا ولعبد مؤمن
خير من مشرك ولو أعجبكم أولئك يدعون إلى النار
والله يدعو إلى الجنة والمغفرة بإذنه ويبين آياته للناس
لعلهم يتذكرون ﴿٢٢١﴾ ويسألونك عن المحيض قل هو
أذى فاعتزلوا النساء في المحيض ولا تقربوهن حتى
يطهرن فإذا تطهرن فأتوهن من حيث أمركم الله
إن الله يحب التوابين ويحب المتطهرين ﴿٢٢٢﴾ نساؤكم
حرث لكم فأتوا حرثكم أنى شئتم وقدموا لأنفسكم
واتقوا الله واعلموا أنكم ملاقوه وبشر المؤمنين ﴿٢٢٣﴾
ولا تجعلوا الله عرضة لأيمانكم أن تبروا
وتتقوا وتصلحوا بين الناس والله سميع عليم ﴿٢٢٤﴾

(220) fiyddünyâ vel'âhıreh, ve yes'elûneke anilyetâmâ, kul islahun lehüm hayr, ve in tühâlitûhüm feihvânüküm, vallahü ya'lemülmüfside minelmuslıh, velev şa'allahü lea'neteküm, innallahe aziyzün hakiym (221) ve lâ tenkihûlmüşrikâti hattâ yü'minne, ve le'emetün mü'minetün hayrün min müşriketin velev a'cebetküm, ve lâ tünkihûlmüşrikiyne hattâ yü'minû, ve le'abdün mü'minün hayrün min müşrikin velev a'cebeküm, ülâike yed'ûne ilennâr, vallahü yed'û ilelcenneti velmağfireti bi'iznih ve yübeyyinü âyâtihî linnâsi le'allehüm yetezekkerûn (222) ve yes'elûneke anilmahıyz, kul hüve ezen fa'tezilûlnisâe fiylmahıyzı ve lâ takrebûhünne hattâ yethürn, feizâ tetahherne fe'tûhünne min haysü emerekümullah, innallâhe yuhıbbüttevvâbiyne ve yuhıbbülmütetahhiriyn (223) nisâüküm harsün leküm fe'tû harseküm ennâ şi'tüm ve kaddimû lienfüsiküm, vettekullahe va'lemû enneküm mülâkuûh ve beşşirilmü'miniyn (224) ve lâ tec'alûllahe urdaten lieymâniküm en teberrû ve tettekuû ve tuslihû beynennâs, vallahü semiy'un'aliym.

(220) Tâ ki dünya ve âhiret işlerini tefekkür edersiniz. Sana yetimlerden de soruyorlar. Onlara de ki onları ıslah etmek hayırlıdır [1]. Onlar ile ihtilât ederseniz [2] çünkü onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah fesat çıkaran ile ıslah edeni bilir. Allah dileseydi size güçlük verirdi. Çünkü Allah azizdir, hâkimdir. (221) Şerik koşan kadınları hoşunuza gitse de iman edinceye kadar nikâh etmeyiniz, iman eden bir cariye [3] elbet şerik koşan bir kadından hayırlıdır, bir de kadınlarınızı müşriklere hoşunuza gitse bile iman edinceye kadar nikâh etmeyiniz. İman eden köle müşrikten hayırlıdır velevki bu, hoşunuza gidsin. Müşrikler ateşe davet ederler. Allah ise insanları izni ile Cennet'e, mağfirete dâvet eder, insanlara âyetlerini beyan eyler, tâ ki nasihat kabul ederler. (222) Sana hayız halinde soruyorlar. Onlara de ki o [4], pisliktir [5]. Hayız halinde kadınlardan çekilin, temizlenince-ye kadar [6] onlara yaklaşmayın. Onlar temizlenince [7] onlara Allah'ın size emrettiği yoldan yanaşın. Allah tövbekâr olanları sever, temizlenenleri de [8] sever. (223) Kadınlarınız sizin için bir tarladır. Artık tarlanıza [9] dilediğiniz veçhile gidin. Kendileriniz için peşkeş gönderin [10]. Allah'tan sakının, O'na kavuşacağınızı bilin. Sen de [11] mü'minleri müjdele. (224) Allah'ı yeminlerinize yâni iyilik etmenize, sakınmanıza, nâs arasını bulmanıza, engel kılmayın [12]. Allah semi'dir, hakkiyle âlimdir.

[1] İyilik etmek, mallarını ıvaz gözetmeksizin hüsn-ü idare ile artmasına çalışmak hayırlıdır. Haklarında eslâh ve enfa olanı ellerinden alıp muzır olanı onlara terketmeden sakının.

[2] Onlar ile nâfi olacak bir tarzda muaşerette bulunursanız, nafakalarınızı nafakalarınıza karıştırırsanız iyi olur.

[3] Yahut hür olsun, cariye olsun iman etmiş bir kadın.

[4] Hayız kanı.

[5] İnsan onun kokusundan müteezzi olur; o, istikrahı muciptir.

[6] Hayız kanı kesilinceye kadar.

[7] Hayız halinden kurtulup gusül edince, yahut o mahalli yıkayınca, yahut o mahalli yıkayıp aptes alınca.

[8] Günahlardan, hayız halinde yaklaşmadan, mahallinin gayriye yaklaşmadan pâk olanları.

[9] Ekin biten yere.

[10] Sizden evvel kendiniz için iyi işler gönderin, yahut sevap biriktirin veyahut iyi çocuk isteyin.

[11] Cenneti ile ebedî nimetler ile müjde et.

[12] Bunları işlememeğe yemin-i billâh etmek suretiyle. Yahut yeminleriniz ile Allah'ı, iyilik etmenize, sakınmanıza, nâs arasını bulmanıza engel kılmayın.

(225) lâ yüâhızükümullahü billagvi fiy eymâniküm, ve lâkin yüâhızüküm bimâ kesebet kulûbüküm, vallahü gafûrün haliym (226) lilleziyne yü'lûne min nisâihim terabbusu erbe'ati eşhür, fein fâu feinnallahe gafûrünrahıym (227) ve in azemûttalâka feinnallahe semiy'un aliym (228) velmûtallakaâtü yeterebbesne bienfüsihinne selâsete kurû' ve lâ yehıllü lehünne en yektümne mâ halakallahü fiy erhâmihinne in künne yü'minne billâhi velyevmil'âhır, ve bü'ûletühünne ehakku bireddihinne fiy zâlike in erâdû ıslahâ, ve lehünne nıislülleziy aleyhinne bilma'rûfi velirricâli aleyhinne dereceh, vallahü aziyzün hakiym (229) ettalâku merretâni feimsâkün bima'rûfin ev tesriyhun biihsân ve lâ yehıllü leküm en te'huzû mimmâ âteytümûhünne şey'en illâ en yehâfâ ellâ yükıyma hudûdallah, fein hiftüm ellâ yükıma hudûdallahi felâ cünâha aleyhimâ fiymeftedet bih, tilke hudûdullahi felâ ta'tedûhâ ve men yete'adde hudûdallahi feülâike hümüzzâlimûn (230) fein tallakahâ felâ tehillü lehü min ba'dü hattâ tenkiha zevcen gayreh, fein tallakahâ felâ cünâha aleyhimâ en yeterâce'â in zannâ en yukıymâ hudûdallah ve tilke hudûdallahi yübeyyinühâ likavmin ya'lemûn.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ۝ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاؤُ فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَإِنْ عَزَمُوا
الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
ثَلٰثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ
يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذٰلِكَ إِنْ
أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ
عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاكٌ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ
شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ
فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
۝ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ
فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا
حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝

(225) Allah sizi mânâsız sözle muaheze etmez; fakat kalbinizin kazandığı ile [1] muaheze eder. Allah gafurdur, rahîmdir [2]. (226) Kadınlarına yaklaşmamağa yemin [3] edenler için dört ay beklemek vardır. Eğer geri dönerlerse [4] Allah onları affeder, esirger; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (227) Eğer bu müddet esnasında boşamağa gerçekten niyet ederlerse boşansınlar; Allah semi'dir, hakkiyle âlimdir [5]. (228) Boşanmış kadınlar özlerini üç hayız [6] gözlesinler [7]. Allah'ın rahimlerinde halk ettiği şeyi [8] saklamaları kendilerine helâl olmaz; Allah'a, yevm-i âhirete inanıyorlarsa buna cür'et etmesinler. Bu bekleme esnasında kocaları, onları ıslah [9] etmek isterlerse [10] kadınları nikâhlarına döndürmeğe daha haklıdırlar. Onların, maruf veçhile [11] kadınları üzerindeki hukuku gibi kadınların da kocaları üzerinde hukuku vardır. Erkeklerin kadınları üzerinde yüksek bir mertebesi [12] vardır. Allah azizdir, halimdir. (229) Talâk iki keredir [13]. Bundan sonra ya güzelce [14] tutmak, yahut iyilik ile bırakmak [15] gerektir. Onlara verdiğiniz mehirden birşey almanız size helâl değildir [16] Meğer ki her ikisi hudud-u ilâhiyeyi [17] hakkiyle ifa edememekten korkarlar. Şâyet onların hudud-u ilâhiyeyi hakkiyle ifa edemeyeceklerinden korkarsanız [18] zevcenin fidye vermesinde [19] her ikisi için vebal yoktur. İşte Allah'ın hududu. Onu geçmeyiniz. Herkim Allah'ın hududunu geçerse işte onlar zâlim kimselerdir. (230) Erkek karısını üçüncü kere boşarsa bu kadın başka bir ere varmadıkça evvelki kocasına helâl olmaz. Şayet ikinci kocası onu boşar da, birinci kocası ile karısı hudud-u ilâhiyeyi [20] hakkıyle ifa edeceklerini zannederlerse iddet çıktıktan sonra tekrar evlenmelerinde her ikisi hakkında bir vebal yoktur. Bunlar, Allah'ın, bilen bir cemaate beyan ettiği hudududur.

[1] Kasten olan şeylerle.
[2] Ukubette acele etmez.
[3] Buna «ilâ'» derler.
[4] Yemini bozarlarsa.
[5] Allah onların sözlerini işitir. Gerçekten olan niyetlerini de bilir.
[6] Yahut üç tahar demektir.
[7] Talâkın birinci hükmü olan iddet müddetidir.
[8] Veledî veya hayzî.
[9] Nikâhlarına döndürmek ıslah kastine muallâk değildir. Yâni iyi geçinmek, zevciyeti idame etmek kast olunmalı, kadınları zarara düçar etmek kast olunmamalı.
[10] Muaşeret, zevciyeti idame, zevceyn aralarını bulma gibi maksat gözetiyorlarsa.
[11] Güzel geçinmek,, zararı terk etmek gibi örfen, aklen ve şer'an güzel bir veçhile.
[12] Nafakasını vermek, kuvvetli olmak gibi meziyet.
[13] Veyahut bir defada olmaz, biri olur da diğeri olmaz.
[14] İyi geçinmek suretiyle.
[15] Üçüncü talâkı da ika' ederek kadını tamamiyle serbest bırakmak veya ikinci talâktan sonra iddeti bitinceye kadar ricatı terk etmek gibi.
[16] Zevçlere veya hâkimlere hitaptır.
[17] İyi geçinmek hususundaki Allah'ın emirlerini.
[18] Hâkimlere hitaptır.
[19] Talâk bedelinde kendisini kurtarmasında, zevcin de almasında.
[20] Karı, koca haklarını.

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ
يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَاِذَا طَلَّقْتُمُ
النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ
اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا
عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَاِنْ اَرَدْتُمْ اَنْ
تَسْتَرْضِعُوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اٰتَيْتُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

(231) ve izâ tallaktümünnisâe febelagne ecelehünne feemsikûhünne bima'rûfin ev serrihûhünne bima'rûfin ve lâ tümsikûhünne dırâren lita'tedû ve men yef'al zâlike fekad zaleme nefseh ve lâ tettehızû âyâtillâhi hüzüven vezkürû ni'metallahi aleyküm ve mâ enzele aleyküm minelkitâbi velhikmeti ye'izuküm bih, vettekullâhe va'lemû ennallahe bikülli şey'in aliym (232) ve izâ tallaktümünnisâe febelagne ecelehünne felâ ta'dulûhünne en yenkihne ezvâcehünne izâ terâdav beynehüm bilma'rûf, zâlike yu'azu bihî men kâne minküm yü'minü billâhi velyevmil'âhır, zâliküm ezkâ leküm ve athar, vallâhü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemûn (233) velvâlidâtü yürdı'ne evlâdehünne havleyni kâmileyni ilmen erâde en yütimmerradâ'ah, ve alelmevlûdi lehü rızkuhünne ve kisvetühünne bilma'rûf, lâ tükellefü nefsün illâ vüs'ahâ, lâ tüdârre vâlidetün biveledihâ ve lâ mevlûdün lehü biveledihî ve alelvârisi mislü zâlik, fein erâda fisâlen an terâdin minhümâ ve teşâvürin felâ cünâha aleyhimâ, ve in eredtüm en testerdı'û evlâdeküm felâ cünâha aleyküm izâ sellemtüm mâ âteytüm bilma'rûf, vettekullahe va'lemû ennallahe bimâ ta'melûne basıyr.

(231) Kadınları boşadığınızda onlar da iddetlerinin sonuna yaklaşırlarsa [1] onları ya güzelce tutun veya güzelce bırakın [2]. Zarar eriştirmek için onları alıkoymayın ki zûlüm [3] etmiş olursunuz [4]. Herkim bunu [5] isterse muhakkak nefsine zûlmetmiş olur. Âyât-ı ilâhiyeyi eğlence edinmeyin [6]. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size inzâl ettiği Kitap ve hikmeti yâd edin ki onunla size öğüt veriyor. Allah'tan sakının, Allah'ın herşeyi hakkiyle bildiğini de bilin! (232) Kadınları boşadığınızda onlar da iddetlerinin sonuna erişirlerse [7] aralarında güzelce bir terazi [8] hâsıl olmuş ise onları evvelki zevçlerine varmaktan menetmeyin [9]. Sizlerden Allah'a, yevm-i âhirete imanı olana işte bununla öğüt verilir. Bu husus sizin için daha nâfi [10], daha pâktır. Allah bilir [11], siz bilmezsiniz. (233) Valideler emzirmesini tamamlamak isteyen baba için tam iki sene çocuklarını emzirsinler [12]. Onların yiyecek ve giyecekleri maruf veçhile [13] çocuk kendisi için doğana, babaya aittir Hiç bir kimse elinden gelenden ziyade birşey ile teklif olunmaz. Ne valideye çocuğu, ne babaya yine çocuğu sebebi ile cefa verilmesin [14]. Varise de [15] bunun gibi [16] lâzımdır. Şayet ana, baba birbirleriyle meşveret ve rızaları ile çocuğu memeden kesmek [17] isterlerse onlara vebal yoktur. Eğer çocuklarınızı süt nineye emzirtmek isterseniz vereceğiniz ücreti güzelce teslim ettiğiniz surette [18] size vebal yoktur. Allah'tan sakının, biliniz ki Allah yaptıklarınızı görüyor.

[1] Yahut ricat mümkün olabilecek zamanın sonuna erişirler ise. [2] Def'atle iddet bekletmeyin, geçimsizlikte bulunmayın. [3] İzale-i nikâh için talâk bedeli verdirmeğe mecbur etmek suretiyle zâlim olmayın. [4] Yahut zülüm kastıyla, onlara zarar eriştirmek için onları alıkoymayın. [5] Bu yolda alıkoymayı. [6] Ciddî telâkki edin, âyât-i ilâhiyeden yüz çevirmeyin, tekâlif-i ilâhiyede tembellik etmeyin. [7] İddetleri bitse. [8] Her biri hukuku akt-ı iltizam ile hüsn-ü muaşeret hâsıl olacak veçhile. Yahut mehr-i misil ile, yahut akt-ı helâl, mehr-i caiz. şuhud-i âdil ile yekdiğerlerini irza etmiş iseler. [9] Ya velilere, ya zevçlere veya herkese hitaptır. [10] Yahut daha nümalı. [11] Allah sizin salâh ve nef'inizi bilir. [12] Yahut valideler çocuklarını tam iki sene emzirsinler, bu hüküm emzirme keyfiyetinin tam olmasını isteyen baba içindir. [13] Pederinin elinden geleceği veçhile, hâkimin takdiriyle. [14] Valideyi emzirmeğe mecbur etmek, emzirmek istediği halde çocuğu elinden almak; pedere elinden gelemiyecek masraf tahmil etmek gibi haller ile. [15] Çocuğun vârisi yahut pederin vârisidir ki bu da çocuktur. Yani emzirme masrafı çocuğun malından verilir. [16] Babaya vacip olan yiyecek giyecek gibi, yahut cefayı terketmek gibi. [17] İki seneden evvel. [18] Yahut gönül hoşnutluğuyla, kader-i maruf ile süt ninenin ücretini teslim ettiğiniz surette.

(234) velleziyne yüteveffevne minküm ve yezerûne ezvâcen yeterebbesne bienfüsihinne erbe'ate eşhürin ve aşrâ, feizâ belagne ecelehünne felâ cünâha aleyküm fiymâ fe'alne fiy en füsihinne bilma'rûf, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (235) ve lâ cünâha aleyküm fiymâ arradtüm bihî min hitbetinnisâi ev eknentüm fiy enfüsiküm, alimallahü enneküm setezkürûnehünne ve lâkin lâ tüvâ'idûhünne sırren illâ en tekuûlû kavlen ma'rûfâ, ve lâ ta'zimû ukdetennikâhı hattâ yeblügalkitâbü eceleh, va'lemû ennallâhe ya'lemü mâ fiy enfüsiküm fahzerûh, va'lemû ennallahe gafûrün haliym (236) lâ cünâha aleyküm in tallaktümünnisâe mâlem temessuhünne ev tefridû lehünne fariydah ve metti'uhünne, alelmûsi'i kaderühü ve alelmuktiri kaderüh, metâ'an bilma'rûf, hakkan alelmuhsiniyn (237) ve in tallaktümûhünne min kabli en temessûhünne ve kad faradtüm lehünne fariydaten fenısfü mâ faradtüm illâ en ya'fûne ev ya'fuvelleziy biyedihî ukdetünnikâh ve en ta'fû akrebü littakvâ ve lâ tensevülfadle beyneküm, innallahe bimâ ta'melûne basıyr.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

(234) İçinizden vefat edip zevceler bırakanların zevceleri özlerini dört ay on gün gözlesinler [1]. İddetlerinin sonu erişince onların güzelce olarak [2] kendileri haklarında yaptıkları şeyden [3] dolayı size [4] vebal yoktur. Allah işlediğiniz şeylerden haberdardır [5]. (235) Kadınları [6] ta'rizen [7] istemenizde, veya böyle bir arzuyu kalplerinizde gizlemenizde [8] size bir vebal yoktur. Allah sizin onları hatıra getireceğinizi bilir. Lâkin onlara gizli olarak vaatta bulunmayın [9]. Meğer ki güzelce söz ile [10] söylemiş olasınız. Vacip olan iddet sonuna erişinceye kadar nikâh düğümünü bağlamaya azmetmeyin [11]. Allah'ın kalplerinizdekini bileceğini bilin, ondan çekinin. Biliniz ki Allah gafurdır, halimdir. (236) Değmemiş veya mehirlerini takdir etmemiş olduğunuz [12] kadınları boşarsanız size bir vebal yoktur [13]. Hali yerinde olana kaderince, darlık çekene de yine kaderince olmak üzere, onlara müt'a [14] veriniz. Öyle verin ki güzelce olsun [15], ve ihsan edenlere yaraşır bir hak olsun. (237) Mehrini takdir etmiş olduğunuz halde kadınları kendilerine değmeden evvel boşarsanız takdir ettiğinizin nısfı onlarındır. Meğer onlar veya nikâh düğümü elinde bulunan kimse [16] bağışlayalar. Bağışlamanız sakınmaya [17] daha yakındır. Aranızdaki mürüvveti ve lûtuf ile muameleyi unutmayın. Çünkü Allah işlediklerinizi görüyor. Ona göre muamele ediyor.

[1] Buna «iddet» derler. Bundan maksat kadının gebe olup olmadığını anlamaktır. [2] Akla, şer'e, âdat-ı müstahseneye uygun olarak. [3] Zinetlenmekte, iddet beklediği evden çıkıp diğer bir eve gitmekte, yeniden evlenmekte size vebal yoktur. [4] Hâkimlere veya velilere ya müslümanlara hitaptır. [5] Emrettiğine muhalefet etmeyin. [6] Zevci vefat edip iddet bekleyen. [7] Ta'riz tasrihin, zıddıdır ki sözü yolundan aykırı bir yerde sarf etmektir. Meselâ «sen güzelsin, salihasın, işe yararsın, ben sana rağbet ediyorum, evlenmek istiyorum, Allah'tan bana saliha bir kadın vermesini istiyorum... ilâh» demek ta'riz ve «seni alacağım, zevceliğe kabul edeceğim.. ilâh» demek tasrihtir. Âyet-i Celilede ta'rize ruhsat var ise de tasrihe ruhsat yoktur. [8] Tasrih ve ta'riz etmeyerek evlenmek kastini gizlemek, yahut hiç birşey söylemeyerek selâm ve hediye göndermek gibi. [9] Nikâhı tasrih etmeyin veya iddet esnasında zina ederek sonra tezevvüç vâdinde bulunmayın, yahut kadınları nikâha tergip için kendinizi kesret-i cima ile tavsif etmeyin, yahut başkasına varmamağı taahhüt et demeyin; veya ecnebi bir kadın ile gizli konuşmayın. [10] Veya ta'riz ile. [11] Nikâha mübaşeret etmeyin. [12] Yahut değmediğiniz veya mehrilerini takdir etmediğiniz müddcttc; veya değmemiş veya mehrilerini takdir etmemiş iseniz; veya meğer ki, mehri takdir etmiş olasınız; veya mehri takdir edinceye kadar. [13] Yahut mehr-i misil, mehr-i müsemma, nısf-ı mehir gibi el hakkı yoktur. [14] Bir entari, bir de baş örtüsü. [15] Hoşnutluk ile, şer'in, mürüvvetin güzel gördüğü veçhile. [16] Zevç veya veli. [17] Hoş geçinmeğe, Ülfete.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا
لِلَّهِ قَانِتِينَ ۝ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۝
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۝ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۝ وَقَاتِلُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ مَنْ ذَا الَّذِي
يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا
كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

(238) hâfızû alessalâvâti vessalâtilvustâ ve kuûmû lillâhi kaânitiyn (239) fein hıftüm fericalen ev rükbânâ, feizâ emintüm fezkürullahe kemâ allemeküm mâ lem tekûnû ta'lemûn (240) velleziyne yüteveffevne minküm ve yezerûne ezvâcâ, vasıyyeten liezvâcihim metâ'an ilelhavli gayre ihrâc, fein haracne felâ cünâha aleyküm fiy mâ fe'alne fiy enfüsihinne min ma'rûf, vallahü aziyzün hakiym (241) ve lilmutallakaâti metâ'un bilma'-rûf, hakkan alelmüttekıyn (242) kezâlike yübeyyinullahü leküm âyâtihî le'alleküm ta'kilûn (243) elem tere ilelleziyne harecû min diyârihim ve hüm ülûfün hazerelmevti fekaâle lehümullahü mûtû sümme ahyahüm, innallahe lezû fadlin alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (244) ve kaâtilû fiy sebiylillâhi va'lemû ennallahe semiy'un aliym (245) men zelleziy yukrıdullahe karzen hasenen feyudâ'ifehü lehû ed'âfen kesiyreh, vallahü yakbidu ve yebsutu ve ileyhi türce'un.

(238) Namazları, bahusus orta namazı muhafaza edin [1]. Allah için buyuruldu kabul ederek [2] namaza durun. (239) Eğer korkarsanız yayan veya süvari olarak namaz kılın [3]. Emin olduğunuz vakitte size bilmemiş olduğunuz şeyleri öğreten Allah'ın öğrettiği gibi Allah'ı yâdedin [4]. (240) İçinizden vefat edip zevceler bırakanlar, zevceleri için zevcin evinden çıkarılmaksızın bir yıl menfaatlenmelerini vasiyet etsinler. Şayet kendi başlarına çıkıp giderlerse onların öz nefisleri hakkında güzelce olarak işledikleri işlerden [5] nâsi size [6] vebal yoktur [7]. Allah galib-i yektadır, hâkimdir [8]. (241) Boşanan kadınlar için, güzelce olarak, sakınanlar üzerine yaraşır hak olan bir müt'a gerektir [9]. (242) Allah âyetlerini taakkul etmeniz için [10] size böyle beyân ediyor. (243) Ölümden sakınarak binlerce kişinin yurtlarından çıktıklarını görmedin mi [11]? Allah Onlara «ölün!» dedi, sonra da onları diriltti. Çünkü Allah insanlara karşı büyük bir inayet sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler [12]. (244) Allah yolunda mukatelede bulunun, biliniz ki Allah semî'dir, hakkiyle âlimdir. (245) Kimdir? O ki Allah'a güzel bir ödünç ile [13] ödünç verir de Allah ona mükâfatını kat kat artırır [14], Allah hem sıkar, hem yayar [15]. Ancak ona döneceksiniz.

[1] Namazların, hususa orta namazın bütün şartlarına rükünlerine riayet ederek müdavim olun. Orta namaz ikindi namazıdır. [2] Yahut zikrederek, müdavemet ederek, huşû ile, sükût ile, uzun uzadıya ayakta durarak. [3] Bir korku esnasında yayan veya hayvan üstünde kıbleye dönülsün, dönülmesin kılınan namaza «korku namazı» denir. Korku namazı harp halinde de olur, harp halinin gayride de olur. Burada maksat harp halindeki korku namazıdır. [4] Emniyet namazı kılın. [5] Nikâh için zinetlenme, gibi. [6] Velilere hitaptır. [7] Nafakaları kat'etmede, harice bırakmada. [8] Muhalefet edene ukubet eder, ef'al-i hikmete uygundur. [9] Zikrolunan müt'a veyahut kadr-i maruf üzere iddet nafakası. [10] Anlayıp mucibiyle âmil olmanız için. [11] Rüyet, «bilmek» tir. Maamafih «görmek» mânâsına da gelebilir. Muhatap görmediği halde onun nazar-ı dikkatini celp için böyle hitap olunmuştur. [12] Âyet-i Kerime taundan veya katilden kurtulmak fikriyle terk-i diyar eden bir kaç bin kişi hakkındadır. Bununla cihada teşçi kastolunmuştur. Diğer bir kavle göre Nazm-i Celildeki ülûften maksat adedi beyan değildir, belki kalpleri itilâf etmiş birbirine uygun bir yerde toplanmış oldukları halde çıkanlar demektir. Onların Peygamberleri Zülkifl veya Hazkil Aleyhisselâmdır. [13] Gönül hatırıyle. Minnet ve eza edilmeksizin ödünç demektir. Yahut ancak Allah için Allah'a takarrüp niyeti ile, malı helâldan. [14] Ödünç istemek nâs-ı anladıkları şeye alıştırmak kastiledir. Mü'minlerin sevap umduğu şeyi vermesi ödünç vermeğe teşpih olunur. Nitekim cennet uğrunda nefsini, malını fedada alış verişe teşpih olunmuştur. [15] Dilediğine az verir, dilediğine bol bol ihsan eder. Veya dilediğinin kalbini darlaştırır da hayre yanaşmaz. Dilediğinin de kalbini genişletir de hayra koşar.

(246) elem tere ilelmelei min beniy isrâiyle min ba'di mûsâ, iz kaâlûnnebiyyin lehümüb'as lenâ meliken nükaâtil fiy sebiylillâh, kaâle hel aseytüm in kütibe aleykümülkıtâlü ellâ tükaâtilû, kaâlû ve mâlenâ ellâ nükaâtile fiy sebiylillâhi ve kad ühricnâ min diyârinâ ve ebnâinâ, feemmâ kütibe aleyhimülkıtâlü tevellev illâ kaliylen minhüm, vallahü aliymün bizzâlimiyn (247) ve kaâle lehüm nebiyyühüm innallahe kad be'ase leküm tâlûte melikâ, kaâlû ennâ yekûnü lehülmülkü aleynâ ve nahnü ehakku bilmülki minhü ve lem yü'te se'aten minelmâl, kaâle innallahastafâhü aleyküm ve zâdehü bestaten fiyl'ilmi velcism, vallahü yü'tiy mülkehü men yeşâ', vallahü vâsi'un aliym (248) ve kâale lehüm nebiyyühüm inne âyete mülkihî en ye'tiyekümüttâbûtü fiyhi sekiynetün min rabbiküm ve bakiyyetün mimmâ tereke âlü mûsâ ve âlü hârûn, tahmilühülmelâikeh, inne fiy zâlike leâyeten leküm in küntüm mü'miniyn.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ إِذْ قَالُوا
لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ
هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا
قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۞ وَقَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
قَالُوا أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ
مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ
وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۞
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ
آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۞

(246) Musa'dan sonra Beni İsrail'den bir takım ileri gelenleri [1] görmedin mi? Hani onlar Peygamberlerine [2] «bize bir padişah tâyin et de Allah yolunda kıtal edelim» demişlerdi. Peygamber de onlara: «Olabilir ki size kıtal farz olunca mukatele etmezsiniz» [3] dedi. Onlar ise «neye? Allah yolunda kıtalde bulunmayalım; biz yurtlarımızdan çıkarıldık, oğullarımızdan ayrıldık» dediler. Vaktâki kıtal onlara farz oldu, onlardan pek azı hariç olmak üzere kıtalden yan çizdiler. Allah zalimleri hakkiyle bilir. (247) Peygamberleri onlara «Allah size Talut-u padişah gönderdi» dedi. Onlar ise «biz padişahlığa ondan daha lâyık iken, ona malca da bolluk verilmemiş iken nasıl bize padişah olur?» dediler [4]. Peygamberleri de dedi ki «Allah onu sizin üzerinize güzîde kıldı. Bilgide, iri yarı olmada ona vüs'at verdi [5] Allah mülkü dilediğine verir. Allah vâsidir, hakkiyle âlimdir [6]. (248) Peygamberleri onlara dedi ki: Talût'un padişahlığına alâmet size tabutun [7] kelimesidir ki onda Rabbiniz tarafından sükûnet, Musa ve Harun hanedanının metrukât-ı bakiyesi vardır. Onları melekler taşıyorlar, imanınız var ise [8] bu hususta size alâmet [9] vardır.

---

[1] Veya eşrafı, kodamanları, bir takım cemaati. [2] İşmuil Aleyhisselâmdır. [3] Yahut kıtal farz olunca kıtalden yan çizeceğinizden korkuyorum. [4] Yâni hanedan-ı saltanattan değildir. Çünkü saltanat Yahuda sıptında, nübüvvet ise Lâvi sıptında idi. Talut Bünyamin sıptından olmakla nübüvvet veya saltanat hanedanından değil idi. Bundan başka züğürt idi. Çoban veya sucu veya debbağ idi. [5] Talut Beni İsrail'in en âlimi, en güzeli, en güçlü ve kuvvetlisi idi. Siyasete ait ilimde, cesamet-i bedende onlardan ziyade idi. [6] Bir züğürdü zengin eder. Ehlini de bilir, saltanatı dilediğine verir. [7] Tabut Tevrat'ın sandığı idi. Musa Aleyhisselâmın asası ile elvah parçaları: Musa ve Harun Aleyhisselâmın asası ile bâzı elvah-ı Tevrat; Tevrat ve alem, Musa Aleyhisselâmın asası ve nalını ile Harun Aleyhisselâmın asası, sarığı bir ölçek kudret helvası ilâahir gibi şeyler. Yahut hanedan maksut değildir. 8 Yahut iman ettiğiniz takdirde. 9 Haber verilen şeyin doğruluğuna ait olmak üzere büyük bir alâmet.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ كَمْ مِنْ
فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝
فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ
اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

(249) felemmâ fesale tâlûtü bilcünud, kaâle innallahe mübteliyküm bineherin, femen şeribe minhü feleyse minniy, ve men lem yat'amhü feinnehü minniy illâ menigterefe gurfeten biyedih, feşeribû minhü illâ kaliylen minhüm, felemmâ câvezehü hüve velleziyne âmenû ma'ahü kaâlû lâ tâkatelenelyevme bicâlûte ve cünûdih, kaâlelleziyne yezunnûne ennehüm mülâkuûllahi kem min fietin kaliyletin galebet fieten kesiyreten bi'iznillâh, vallahü ma'assâbiriyn (250) ve lemmâ berezû licâlûte ve cünûdihî kaâlû rabbena efrig aleynâ sabren ve sebbit akdâmenâ vensurnâ alelkavmilkâfiriyn (251) fehezemûhüm bi'iznillâhi ve katele dâvudü câlût, ve âtâhullâhülmülke velhikmete ve allemehü mimmâ yeşâ, velev lâ def'ullahinnâse ba'dehüm biba'dın lefesedetil'ardu ve lâkinnallahe zû fadlin alel âlemiyn (252) tilke âyâtullahi netlûhâ aleyke bilhakk, ve inneke leminelmürseliyn.

(249) Vaktaki Talût askerleriyle ayrıldı, onlara dedi ki [1] «Allah sizi bir ırmak ile imtihan ediyor [2]. Herkim ondan içerse benden [3] değildir. Herkim onu tatmazsa işte o bendendir, meğer ki eliyle bir avuç içe». İçlerinden pek azı hariç olmak üzere ondan içtiler. Vaktaki Talût ve onunla beraber iman edenler ırmağı geçtiler «bugün bizim için Calût ve askerlerine karşı gelmeğe takatımız yoktur» dediler [4]. Âhirette Allah'a kavuşacaklarını [5] bilenler «nice az bir cemaat çok bir cemaati Allah'ın izni ile mağlûp etmiştir» dediler. Allah sabredenlerle beraberdir [6]. (250) Onlar Calût ile askerlerine karşı çıktıkları vakit «Yâ Rab kalbimizi sabır ile doldur, bizi sabit kadem kıl, bizi bu kâfir cemaate karşı mansur kıl» [7] dediler. (251) Allah'ın izni ile onları dağıttılar, Davut da Calût'u öldürdü. Allah Davud'a padişahlık, hikmet ve peygamberlik verdi, dilediğini [8] ona öğretti. Allah insanların yekdiğerlerinin fenalıklarını defetmiyeydi yer yüzü fesada uğrardı [9]. Fakat Allah âlemler hakkında inayet sahibidir. (252) İşte bu kıssalar Allah'ın âyetleridir ki onları sana gerçek [10] olarak tilâvet ediyoruz. Şüphesiz ki sen gönderilen Peygamberlerdensin.

---

[1] Söyleyen ya Talût'tur veya İşmuil Aleyhisselâmdır.

[2] Ta ki dost ile düşman ayrıla.

[3] Benim etbaımdan, benim dinimden benim mezhebimden değildir.

[4] Bunlar ırmaktan içip geri kalanlardır, yahut ırmağı geçtikleri halde korkanlardır.

[5] Veya ölüme yahut sevab-ı hüdaya kavuşmağı zannedenler veyahut Allah'ın nusrat vaadini zannedenler.

[6] «Allah sabredenlerle beraberdir» sözü onların sözlerinden olabilir.

[7] Onları kır, geçir de biz galip olalım.

[8] Mesalih-i dünyaya, zapt-ı memalike ait malûmat, Zebur, güzel elhan, zırh san'atı gibi.

[9] Menafi-i arz muattal olurdu.

[10] Ehl-i Kitabın inkâr edemeyeceği veçhile.

تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض منهم من كلم الله
ورفع بعضهم درجات وآتينا عيسى ابن مريم البينات
وأيدناه بروح القدس ولو شاء الله ما اقتتل الذين
من بعدهم من بعد ما جاءتهم البينات ولكن اختلفوا فمنهم
من آمن ومنهم من كفر ولو شاء الله ما اقتتلوا ولكن الله
يفعل ما يريد ۞ يا أيها الذين آمنوا أنفقوا مما رزقناكم
من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة ولا شفاعة
والكافرون هم الظالمون ۞ الله لا إله إلا هو الحي القيوم
لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السماوات وما في الأرض
من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم ما بين أيديهم
وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلا بما شاء وسع
كرسيه السماوات والأرض ولا يئوده حفظهما وهو
العلي العظيم ۞ لا إكراه في الدين قد تبين الرشد من
الغي فمن يكفر بالطاغوت ويؤمن بالله فقد استمسك
بالعروة الوثقى لا انفصام لها والله سميع عليم ۞

(253) tilkelrüsülü faddalnâ ba'dehüm alâ ba'd, minhüm men kellemallahü ve refe'a ba'dehüm derecât, ve âteynâ iysebne meryemelbeyyinâti ve eyyednâhü birûhilkudüs, velev şâallahü maktetelleleziyne min ba'dıhim min ba'di macâethümülbeyyinâtü ve lâkinihtelefû feminhüm men âmene ve min hüm men kefer, velev şâallahü maktetelû ve lâkinnallâhe yefalü mâ yüriyd (254) yâ eyyühelleziyne âmenû enfikuû mimmâ rezaknâküm min kabli en ye'tiye yevmün lâ bey'un fiyhi ve lâ hulletün ve lâ şefa'ah, velkâfirûne hümüzzâlimûn (255) allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyülkayyûm, lâ te'huzühü sinetin ve lâ nevm, lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, menzelleziy yeşfe'u indehû illâ bi'iznih, ya'lemü mâ beyne eydiyhim ve mâ halfehüm, ve lâ yuhiytûne bişey'in min ilmihî illâ bimâ şâ, vesi'a kürsiyyühüssemâvâti vel'ard, ve lâ yeûdühü hıfzuhümâ, ve hüvel'aliyyül'aziym (256) lâ ikrâhe fiyddiyni kad tebeyyenerrüşdü minelgayy, femen yekfür bittâguûti ve yü'min billâh, fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ lenfisâme lehâ, vallahü semiy'un'aliym.

(253) Bu Peygamberler ki bâzılarını bâzılarından üstün eyledik [1], Allah bunlardan bâzısı ile söyleşmiş [2] bâzısının da derecesini yükseltmiştir [3]. Meryem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik, kendisini ruhülkudüs ile te'yit ettik. Allah dileseydi [4] kendilerine açık mucizeler geldikten sonra, Peygamberlerden [5] sonra gelenler mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı. Fakat ihtilâfa düştüler. Bâzısı iman etti, bâzısı kâfir oldu. Allah dileseydi onlar mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı; Lâkin Allah ne irade ederse onu işler. (254) Ey iman edenler! Alım, satım [6], halis dostluk, şefaat sökmeyen bir gün gelmeden evvel, size verdiğim rızıklardan harcedin [7] kâfirler ancak zâlim kimselerdir. [8]. (255) Allah ki, O'ndan başka tapacak yoktur, Hay olan, Kayyum [9] olan O'dur. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. İzni olmaksızın O'nun yanında kim şefaat edebilir? Allah herkesin olmuş, olacak, geçmiş, geçecek hallerini bilir. Bütün mahlûkat O'nun bildiklerinden ancak O'nun dilediği bir şeyi kavrayabilir. O'nun kürsüsü [10] gökleri, yeri içine alır. Bunların negâhbanlığı kendisine ağır gelmez. Her şeyden yüce ve ulu olan ancak O'dur. (256) Dinde zorlamak yoktur [11]. Artık hak ile bâtıl [12] belli oldu. Herkim Tağut'u tanımaz [13]. Allah'a iman ederse o kimse kopmak ihtimali olmayan sağlâm bir kulpa [14] sarılmış olur. Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir.

---

[1] Peygamberimize malûm olan Peygamberlerdir. [2] Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm gibi. [3] Hazret-i Peygamber Aleyhisselâtü vesselâm veya Hazret-i İbrahim veya Hazret-i İdris veya ulül'azm Peygamberler Aleyhimüssalâtü Vesselâm gibi. [4] İhtilâfa düşmemelerini veya bütün nâs-ı hidayete eriştirmeyi. [5] Hepsinden yahut Musa, İsa, Muhammed Aleyhimüssalâtü Vesselâmdan sonra gelenler. [6] Yahut bedel, fidye. [7] Zekât verin. [8] Yâni kâfirlerden başka en büyük zâlimler yoktur. Yahut tehdide mahmuldür. [9] Hay ve Kayyum alâ rivayetin Esmâ-i İlâhiyenin en büyüğüdür. Hay, «kendisine aslâ ölüm târi olmaz» demektir. Kayyum da, «bütün mahlûkatı tedbir ve hıfz hususunda her an kaimdir; yahut bizatihi kaim, masivayi mukavvim, masiva ancak onunla kaim» demektir. [10] Veya azamet-i şanı, ihata-i ilm-i, vüs'at-i mülkü, daire-i saltanatı, sahay-i kudreti. [11] Yahut hiç bir kimseyi din-i islâma zorlamayın. [12] Yahut hidayet ve dalâlet, yahut saadet-i ebediyeye musıl olan iman ile şekavet-i sermediyeye musıl olan küfür. [13] Tağut bilûmum azgınlara, azgınların elebaşısına ıtlak olunduğu gibi, şeytana, kâhine, sihirbaza, esnama, Allah'a ibadeti menedene de ıtlak olunur. [14] Yâni tevhid-i bâri, hak itikat.

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ
وَالَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَوْلِيَٓاؤُ۬هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا
خَالِدُونَ ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ي حَٓاجَّ اِبْرٰه۪يمَ ف۪ي رَبِّه۪ٓ
اَنْ اٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّيَ الَّذ۪ي يُحْي۪ي وَيُم۪يتُ
قَالَ اَنَا۬ اُحْي۪ي وَاُم۪يتُ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَأْت۪ي بِالشَّمْسِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذ۪ي كَفَرَ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ۝ اَوْ كَالَّذ۪ي مَرَّ عَلٰى
قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْي۪ي هٰذِهِ اللّٰهُ
بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ
كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ۝٢٥٩

(257) allahü veliyyülleziyne âmenû yuhricühüm minezzulümâti ilennûr, velleziyne keferû evliyâühümüttâğuûtü yuhricûnehüm minen nûri ilezzulümât, ulâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (258) elem tere ilelleziy hâcce ibrâhiyme fiy rabbihî en âtâhullahülmülk, iz kaâle ibrâhiymü rabbiyelleziy yuhyiy ve yümiyt, kaâle ene uhyiy ve ümiyt, kaâle ibrâhiymü feinnallahe ye'tiy bişşemsi minelmeşrıkı fe'ti bihâ minelmagribi febühitelleziy kefer, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (259) ev kelleziy merre alâ karyetin ve hiye hâviyetün alâ urûşihâ, kaâle enna yuhyiy hâzihillâhü ba'de mevtihâ, fe'emâtehullahü miete âmin sümme be'aseh, kaâle kem lebist, kaâle lebistü yevmen ve ba'de yevm, kaâle bel lebiste miete âmin fenzur ilâ ta'âmike ve şarâbike lem yetesenneh, venzur ilâ hımârik, ve linec'aleke âyeten linnâs, venzur ilel'izâmi keyfe nünşizühâ sümme neksûhâ lâhmen, felemmâ tebeyyene lehü kaâle a'lemü ennallahe alâ külli şey'in kadiyr.

(257) Allah iman edenlerin yârıdır [1], onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır [2], kâfir olanların yârları da Tağut'tur. Bunlar onları aydınlıktan karanlıklara sokar. İşte bunlar [3] ateşliktir, orada dâimdirler. (258) Kendisine padişahlık verdiğinden nâşi [4] Rabbi hakkında İbrahim'e çene çalan Nemrud-u görmedin mi? Hani İbrahim ona «yaşatan da öldüren de benim Rabbimdir» demişdi. O da «ben de yaşatır, öldürürüm» demişdi. Tekrar İbrahim «Allah güneşi şark tarafından getirir, haydi sen de onu garp tarafından getir» deyince kâfir olan Nemrut tutulup kalmış idi. Allah zâlimlere hidayet etmez. (259) Yahut o kimseyi [5] görmedin mi ki çatıları çökmüş, duvarları yıkılmış [6] bir kasabaya [7]uğrayarak «Allah bunu öldürdükten sonra nasıl diriltir [8]?» demişdi. Allah onu yüz sene öldürdükten sonra diriltti. Ona «ne kadar eğlendin? dedi. O da «bir gün veya bir kaç saat eğlendim» dedi. «Hayır» yüz sene eğlendin» yiyeceğine, içeceğine bak ki bu uzun müddet esnasında hiç bozulmamıştır» bir de merkebine bak. Seni insanlara bir nişane-i ibret kılacağız. Hele kemiklere bak ki onları nasıl yerli yerine koyuyoruz« Onlara nasıl et giydiriyoruz!» dedi. Vaktaki bu hal ona belli oldu, «artık bilirim ki Allah herşeye kemaliyle kaadirdir» dedi.

---

[1] Yahut yardımcısıdır; **işlerini görenidir.**

[2] Nazm-ı Kerimde cehil, vesavisi kabul, **hevese ittibar** gibi karanlıkların taaddüdüne, **hak olan nurun vahdetine** işaret vardır.

[3] Küffar veya azgınlar.

[4] Yahut padişahlığı verdiği vakit.

[5] Bu kimsede ihtilâf olunmuştur: **Üzeyir, Ermiya, Hazkil; yahut Haşir'de şek eden bir münkir.**

[6] **Yahut ahaliden hiç bir kimse kalmamış.**

[7] **Buhtünnasr'ın tahribinden sonra Kudüs; yahut kasaba ahalisi; yahut başka bir şehir. Ölüm korkusundan nâşi binlerce kimsenin çıktığı yer.**

[8] **Yahut, harap ettikten sonra nasıl mâmur eder.**

(260) ve iz kaâle ibrâhiymü rabbi eriniy keyfe tuhyiylmevtâ, kaâle evelem tü'min, kaâle belâ ve lâkin liyatmainne kalbiy, kaâle fehuz erbe'aten minettayri fesurhünne ileyke sümmec'al alâ külli cebelin minhünne cüz'â, sümmed'uhdünne ye'tiyneke sa'yâ, va'lem ennallahe aziyzün hakiym (261) meselülleziyne yünfikuûne emvâlehüm fiy sebiylillâhi kemeseli habbetin enbetet seb'a senâbile fiy külli sünbületin mietü habbeh, vallahü yudâ'ifü limen yeşâ' vallahü vâsi'un aliym (262) elleziyne yünfikuûne emvâlehüm fiy sebiylillâh, sümme lâ yütbiûne mâ enfekuû mennen ve lâ ezen lehüm ecrühüm inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (263) kavlün ma'rûfün ve mağfiretün hayrün min sadakatin yetbe'uhâ ezâ, vallahü ganiyyün haliym (264) yâ eyyühelleziyne âmenu lâ tübtilû sadakaâtiküm bilmenni vel'ezâ, kelleziy yünfiku mâlehü riâennâsi ve lâ yü'minü billâhi velyevmil'âhir, femeselühü kemeseli safvânin aleyhi türâbün fe'esâbehü vâbilün feterekehü saldâ, lâ yakdirûne alâ şey'in mimmâ kesebû, vallahü lâ yehdiylkavmelkâfiriyn.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٦٠ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ٢٦١ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٢٦٢ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ٢٦٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ٢٦٤

(260) Hani İbrahim «Yâ Rab! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster» demiş. Allah ona inanmıyor musun?» deyince İbrahim «evet inandım; fakat kalbim mutmain olsun için soruyorum» demişti. Allah «öyle ise dört kuş al, onları kendine yönelt [1]; sonra her dağ üzerine birini koy [2]; sonra onları çağır, onlar çabucak sana gelir, bil ki, Allah azîzdir, hakimdir» demişti. (261) Mallarını Allah yolunda harcedenlerin hâli [3] o tane gibidir ki [4] yedi başak verir, her bir başakta da yüz tane bulunur. Allah dilediğine kat kat verir. Allah vâsi'dir [5], hakkiyle âlimdir. (262) Onlar ki mallarını Allah yolunda harcederler, sonra bu harçlarının ardından başa kakmazlar, eziyet vermezler. Onların Rabbileri yanında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (263) Güzelce bir söz söylemek, kusuru örtmek [6], arkasından eziyet gelen sadakadan hayırlıdır. Allah her şeyden müstağnidir, yavaştır [7]. (264) Ey iman edenler! Nâs'a gösteriş olmak üzere malını harceden, Allah'a, âhiret gününe inanmayan kimseler gibi sadakalarınızı, başa kakmak, eziyet vermek ile hükümsüz kılmayın, onların hâli üzerinde bir miktar toprak bulunan kaypak bir kaya gibidir ki, mebzul bir yağmur yağar, onu [8] dümdüz bir taş bırakır. Riyakârlar kazandıkları hayrattan hiçbir mükâfata nâil olamazlar. Allah kâfirlere hidayet etmez.

---

[1] Eşkâlini bellemek için.

[2] Veya bir parçasını.

[3] Cihat hususunda veya bütün iyi işler hususunda harcedenler.

[4] Harcedenlerin harcı tane gibidir. Yahut harcedenler taneyi ekenler gibidir.

[5] Vermekle darlığa düşmez.

[6] Sâile batırnüvazane söz söylemek, suçunu bağışlamak, sâilin fakir hâlini örtmek, özür dermeyan etmek.

[7] Yâni fukarayı başa bakmak, eziyet çekmek gibi hallere muhtaç etmez; başa bakan, eziyet çektirenlere de ukubette acele eylemez.

[8] Toprağı silip götürmekle.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ
وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا
وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ
اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْاَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ
۝ اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللّٰهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ۝

(265) ve meselülleziyne yünfikuûne emvâlehümübtigaâe merdâtillâhi ve tesbiyten min enfüsihim, kemeseli cennetin birebvetin esâbehâ vâbilün feâtet ükülehâ di'feyn, fein lem yusıbhâ vâbilün fetall, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (266) eyeveddü ehadüküm en tekûne lehü cennetün min nahîylin ve a'nâbin tecriy min tahtıhal'enhârü lehü fiyhâ min küllissemerât, ve esâbehülkiberü ve lehü zürriyyetün du'afâü fe'esâbehâ i'sârün fiyhi nârün fahterekat, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyâti le'alleküm tetefekkerûn (267) yâ eyyühelleziyne âmenû enfikuû min tayyibâti mâ kesebtüm ve mimmâ ahrecnâleküm minel'ard, ve lâ teyemmemûl habiyse minhü tünfikuûne ve lestüm biâhiziyhi illâ en tu'midû fiyh, va'lemû ennallahe ganiyyün hamiyd (268) eşşeytânû yeidikümülfakre ve ye'mürüküm bilfahşâ' vallahü ya'idüküm mağfireten minhü ve fadlâ, vallahü vâsi'un aliym (269) yü'tiylhikmete men yeşâ, ve men yü'tel hikmete fekad ûtiye hayren kesiyrâ, ve mâ yezzekkerü illâ ûlül'elbâb.

(265) Allah'ın rızasını talep, sebat-ı nefis ile [1] mallarını harcedenlerin hâli de bir tepedeki bostanın hâli gibidir; ona mebzul yağmur yağar, meyvaları iki kat olarak yetişir. Mebzul yağmur düşmese de ona çisinti [2] yeter. Allah işlediklerinizi görüyor. (266) Sizlerden biriniz arzu eder mi ki onun bir hurmalığı, üzüm bağı bulunsun; altından ırmaklar aksın; orada meyvaların her türlüsü bulunsun; kendisine de ihtiyarlık âriz olsun, âciz çocukları [3] bulunsun. Bu halde iken [4] yıldırımlı bir kasırga essin o hurmalık ve bağ yansın gitsin. İşte Allah: âyetlerini tefekkür edesiniz diye böyle beyân eder. (267) Ey iman edenler! Kazandığınızın, yerden sizin için çıkardığımız şeylerin [5] pâklerinden [6] harcedin. Âdi malı kastetmeyin. Onu mu harcediyorsunuz; halbuki onu size verseler göz yummadıkça [7] almazsınız. Biliniz ki Allah herşeyden müstağnidir, öğülmüştür. (268) Şeytan [8] sizi fakirlik ile korkutuyor, size hayasızlığı [9] emrediyor. Allah ise kendi canibinden mağfiret, feyz ve bereket vâit buyuruyor; Allah vâsi'dir, hakkıyle âlimdir. [10]. (269) Allah dilediğine hikmet [11] verir. Her kime hikmet verilirse ona birçok hayırlar da verilir; Bunu ancak tam akıllılar hatırlarlar.

---

[1] Kalbi mutmain olup nefsinde istikrar hasıl olarak; yahut nevmit olmayacaklarını tezekkun ederek.

[2] Yahut nem, çiğ.

[3] Veya küçük.

[4] Medar-ı maişeti ona münhasır iken.

[5] Hububat, ma'adin, meyva gibi.

[6] Adisinden değil, yahut helâlından, haramından değil.

[7] Müsamaha ile, mubalâtsızlık ile; yahut bayia göz yumdurmadıkça, ondan fiyatını tenzil ettirmedikçe.

[8] Yahut nefs-i emmare.

[9] Yâni cimriliği.

[10] İhsanı hesapsızdır, mağfireti geniştir. O'na, harcettiğiniz hiç bir şey hafi kalmaz.

[11] Kur'an, ilim, fehim, nübüvvet, akıl, fıkıh, mârifet, haşyet, ta'at, Allah'ı tefekkür, sözde isabet... ilâh mânâlarına gelir.

(270) ve mâ enfaktüm min nafakatin ev nezertüm min nezrin feinnallahe ya'lemüh, ve mâ lizzâlimiyne min ensâr (271) in tübdûssadakaâti feni'immâ hiy ve in tuhfûhâ ve tü'tuhelfukarâe fehüve hayrün leküm, ve yükeffirü anküm min seyyiâtiküm, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (272) leyse aleyke hüdâhüm ve lâkinnallahe yehdiy men yeşâ' ve mâ tünfikuû min hayrin felienfüsiküm, ve mâ tünfikuûne illebtigâe vechillâh, ve mâ tünfikuû min hayrin yüveffe ileyküm ve entüm lâ tuzlemûn (273) lilfukarâilleziyne uhsırû fiy sebiylillâh, lâ yestetıy'ûne darban fiyl'ardı yahsebühümülcâhilü agniyâe minette'affüf, ta'rifühüm bisiymâhüm, lâ yes'elûnennâse ilhâfâ, ve mâ tünfikuû min hayrin feinnallahe bihî aliym (274) elleziyne yünfikuûne emvâlehüm billeyli vennehâri sırren ve alâniyeten felehüm ecrühüm inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۝٢٧٠ إِنْ تُبْدُوا
الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝٢٧١ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تُظْلَمُونَ ۝٢٧٢ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝٢٧٣ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٢٧٤

(270) Her ne harcederseniz; her ne adak adarsanız mükâfat görürsünüz çünkü Allah onu bilir. Zâlimlere hiçbir yardım edecek yoktur. (271) Sadakalarınızı aşikâr verseniz ne güzeldir. Onu gizler de fukaraya verirseniz hakkınızda daha hayırlı olur [1]. Allah günahlarınızdan bir kısmını örter. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (272) Onları hidayete erdirmek sana düşmez, fakat Allah dilediğine hidayet eder. Mal olmak üzere her ne harcederseniz kendinizedir [2]. Ancak Allah rızasını talep için harecedersiniz [3]. Her ne mal harcederseniz size tamamen mükâfatı verilir. Siz zûlüm ve gadir de olunmazsınız. (273) Sadakalarınız Allah yolunda [4] alıkonup yer yüzünde dolaşmağa gücü olmayanlara masruf olsun ki onlar istemekten çekindikleri için hallerini bilmeyen adam onları zengin sanır. Sen onları hallerinden [5] tanırsın. Halktan ısrar ile hiçbir şey istemezler. Her ne mal harcederseniz mükâfat görürsünüz; çünkü Allah onu hakkiyle bilir. (274) Gece, gündüz, gizli, aşikâr [6] olarak mallarını harceden kimselerin, Rableri yanında mükâfatları vardır; onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

---

1. Aşikâre verilen sadakalardan.
2. Onların küfürleri size ne zarar verir?
3. Yahut harcınız ancak Allah rızası için olsun.
4. Hususa cihat uğurunda.
5. Fakirliklerinden nâşi bedenlerinin zayıf olmasından, açlıktan dolayı renklerinin sararmasından, zarûretten dolayı elbiselerinin eski püskü olmasından, yahut tevazularından.
6. Ne zaman olursa olsun. Elverir ki ihtiyaç zamanında olsun.

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰا۟ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِى
يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ
مِثْلُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰا۟ فَمَن جَآءَهُۥ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَمَنْ عَادَ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ ٱللَّهُ
ٱلرِّبَوٰا۟ وَيُرْبِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَذَرُوا۟
مَا بَقِىَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓا۟ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا۟
فَأْذَنُوا۟ بِحَرْبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ
رُءُوسُ أَمْوَٰلِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى ٱللَّهِ
ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

(275) elleziyne ye'külûnerribâ lâ yekuûmûne illâ kemâ yekuûmülleziy yetehabbetuhüşşeytânü minelmess, zâlike biennehüm kaâlû innemelbey'u mislürribâ, ve ehallallahülbey'a ve harremerribâ, femen câehü mev'izetün min rabbihi fentehâ felehü mâ selef, ve emrühû ilallâh, ve men âde feülâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidun (276) yemhakullâhürribâ ve yürbiyssadakaât, vallahü lâ yuhibbü külle keffârin esiym (277) innelleziyne âmenû ve amilussâlihâti ve ekaâmûssalâte ve âtevvüzzekâte lehüm ecrühüm inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (278) yâ eyyühelleziyne âmenüttekullahe ve zerû mâ bakiye minerribâ in küntüm mü'miniyn (279) fein lem tef'alû fe'zenû biharbin minallahi ve resûlih, ve in tübtüm feleküm ru'ûsü emvâliküm, lâ tazlimûne ve lâ tuzlamûn (280) ve in kâne zû usretin fenaziretün ilâ meysereh, ve en tasaddakuû hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (281) vettekuû yevmen türce'ûne fiyhi ilâllahi sümme tüveffâ küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlemûn.

(275) Faiz yiyenler [1] ancak şeytan çarpmış gibi deli [2] olarak kalkarlar. Bu, onların «faiz alım, satım gibidir» demelerinden nâşidir. Allah alım, satımı helâl ve faizi haram kılmıştır. Her kim ki kendisine Rabbinden bir öğüt erişir de faizden vaz geçerse geçmişi onundur [3], onun işi Allah'a aittir [4]. Her kim faize dönerse işte onlar ateşliktir, orada dâimdir. (276) Allah faizi eksiltir, sadakaları artırır [5]. Allah nankörlükte [6], günahkârlıkta bulunanların hiçbirini sevmez. (277) Ey iman edip iyi amel işleyenler, namazı dosdoğru kılanlar, zekât verenler yok mu, işte onların, Rableri indinde mükâfatları vardır, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (278) Ey iman edenler! İmanınızda gerçek iseniz Allah'tan sakının, faizden baki kalanı bırakın. (279) Eğer böyle yapmazsanız [7] artık Allah ve Resûlü tarafından bir harp hazırlandığını bilin [8]. Tövbe ederseniz Re'sülmaliniz sizindir. Bu suretle zûlüm de etmezsiniz, zûlüm de olunmuş olmazsınız [9]. (280) Eğer borçlu sıkıntı içinde ise ona genişlik zamanına kadar mühlet verilir. Eğer tasaddük ederseniz [10] bu hareket sizin için hayırlı olur. Bunu bilseniz işlerdiniz. (281) O günden sakının ki [11] onda Allah'a döneceksiniz. Orada herkese kazandığı işin cezası tamamen verilir. Onlar mazlûm ve mağdur da olmazlar [12].

[1] Faiz ile geçinenler.

[2] Kabirlerinden, yahut kıyamette, yahut delliliklerinden dolayı şeytan çarpmış gibi çarpık kalkarlar. Nazm-ı Celîl Arab-ı cahiliyenin zuumlarına göre vârit olmuştur. Yahut âhirette utandıklarından dolayı çarpık bir surette kalkarlar.

[3] Haramdan evvel olanı onundur. O istirdat olunmaz.

[4] Allah dilediği gibi hükmeder. Yahut faizin haram olması, hürmetin müstemir olması Allah'a aittir.

[5] Faizin bereketini kaldırır, sadakaların bereketlerini artırır.

[6] Faizin helâl olmasında ısrar etmek, yahut kendisinden küfrü mucip haslet sadır olmak gibi hallerde.

[7] Allah'tan sakınmayıp faizden baki kalandan vazgeçmezseniz.

[8] Veya bildirin.

[9] Faizden vaz geçerek noksan almakla veya geçinmek ile mağdur olmayacağınız gibi onları da ziyade almak suretiyle mağdur etmezsiniz.

[10] Alacağınızı ona teberru ederseniz, onu ibra eylerseniz mühlet vermeden daha hayırlı olur.

[11] Bugün ya kıyamet, yahut ölüm günüdür.

[12] İşlediğine göre mükâfat veya ceza görür. Hiç bir kimse az mükâfat almakla veya çok ceza görmekle mağdur olmaz.

(282) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ tedâyentüm bideynin ilâ ecelin müsemmen fektübûh, velyektüb beyneküm kâtibün bil'adli ve lâ ye'be kâtibün en yektübe kemâ allemehullahü felyektüb, velyümlilleziy aleyhilhakk, velyettekillahe rabbehü ve lâ yebhas minhü şey'â, fein kânelleziy aleyhil hakku sefiyhen ev za'iyfen ev lâ yestetiy'u en yümille hüve felyümlil veliyyühü bil'adl, vesteşhidû şehideyni min ricâliküm, fein lem yekûnâ recüleyni ferecülün vemre'etâni mimmen terdavne mineşşühedâi en tedalle ihdâhümâ fetüzekkire ihdâhümel'uhrâ, ve lâ ye'beşşühedâü izâ mâ dü'û, ve lâ tes'emû en tektübûhü sagıyren ev kebiyren ilâ ecelih, zâliküm aksatu indallahi ve akvemü lişşahâdeti ve ednâ ellâ tertâbû, illâ en tekûne ticâreten hâzıraten tüdiyrûnehâ beyneküm feleyse aleyküm cünâhun ellâ tektübûhâ, ve eşhidû izâ tebâya'tüm ve lâ yudârra kâtibün ve lâ şehiyd, ve in tef'alû feinnehü füsûkun biküm, vettekullah, ve yü'allimükümullah, vallâhü bikülli şey'in aliym.

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ
اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا فَاِنْ كَانَ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا اَوْ ضَعِيفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيعُ اَنْ يُمِلَّ
هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ
رِجَالِكُمْ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ مِمَّنْ
تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَٓاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰيهُمَا
الْاُخْرٰى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَٓاءُ اِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْـَٔمُٓوا
اَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا اَوْ كَبِيرًا اِلٰٓى اَجَلِهِ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ
اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُٓوا اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
اَلَّا تَكْتُبُوهَا وَاَشْهِدُٓوا اِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَٓارَّ
كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ٢٨٢

(282) Ey iman edenler! Muayyen bir müddete kadar biribirinize ödünç muamelesi yaptığınız vakit onu yazın, bir kâtip onu aranızda adil ile [1] yazsın. Kâtip Allah'ın öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin, yazsın. Borçlu olacak kimse de borcunu imlâ ve ikrar etsin. Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ondan hiçbir şey noksan kılmasın. Şayet borçlu olacak kimse avanak veya zayıf [2] ise yahut ikrara gücü yetmezse onun velisi adil ile ikrar eylesin. Erkeklerinizden iki şahit tutun, eğer iki erkek bulunmazsa razı olacağınız [3] şahitlerden bir erkek ile iki kadın yeter. Şunun için ki kadınlardan biri unutursa öbürü onun hatırına getirsin. Şahitler çağrıldıklarında çekinmesinler. Küçük, büyük ne ise vakt-i hulûlüne kadar onu [4] yazmaktan üşenmeyin. Böyle muamele Allah yanında daha muhik, şehadet için daha sağlam, şüpheye düşmemenize de daha uygun bir harekettir [5]. Meğer aranızda elden ele alıp verdiğiniz hazır bir ticaret [6] ola, bu halde yazmamakta size vebal yoktur. Alım satımda bulunduğunuz zaman şahit tutun. Kâtibe de şahide de asla zarar verilmesin. Eğer bunu yaparsanız bu ameliniz sizin için Allah'a karşı bir harekettir. Artık Allah'tan sakının. Allah size öğretiyor, Allah her şeyi hakkıyle bilir.

---

[1] Ne eksik, ne noksan. Yahut her iki taraf emin olacak veçhile, nizaı mucip bir şey yazılmamak suretiyle.

[2] Pir-i fâni, çocuk, bunak, dilsiz, lisan bilmez gibi.

[3] Şehadetlerini hoş göreceğiniz, dinine, adaletine itimat ettiğiniz.

[4] Deyni, hakkı, şahidi, yazıyı.

[5] Ödüncün miktarında, müddetinde her iki taraftan töhmeti, şüpheyi def hususuna daha yakın olur.

[6] Satım peşin para ile olursa.

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ
فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ
وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهُ
اٰثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِنْ تُبْدُوا مَا فِي اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ
مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ
نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

(283) ve in küntüm alâ seferin ve lem tecidû kâtiben ferihânün makbûdah, fein emine ba'duküm ba'dan felyüeddilleziy'-tümine emânetehü velyettekillahe rab-beh, ve lâ tektümuşşahâdeh, ve men yek-tümhâ feinnehû âsimün kalbüh, vallahü bimâ ta'melûne aliym (284) lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve in tübdû mâ fiy enfüsiküm ev tuhfûhü yuhâsib-küm bihillâh, feyağfirü limen yeşâü ve yüazzibü men yeşâ' vallahü alâ külli şey'-in kadiyr (285) âmenerresûlü bimâ ün-zile ileyhi min rabbihî velmü'minûn, kül-lün âmene billâhi ve melâiketihî ve kütü-bihî ve resûlih, lâ nüferriku beyne ehadin min resulih, ve kaâlû semi'nâ ve ata'nâ gufrâneke rabbenâ ve ileykelmasıyr (286) lâ yükellifullahü nefsen illâ vüs'ahâ, lehâ mâ kesebet ve aleyhâ mektesebet, rab-benâ lâ tüâhiznâ in nesiynâ ev ahtânâ, rabbenâ ve lâ tahmil aleynâ isran kemâ hameltehü alelleziyne min kablinâ, rab-benâ ve lâ tühammilnâ mâ lâ tâkate lenâ bih, vağfu annâ vağfirlenâ, verhamnâ, en-te mevlânâ fansurnâ alelkavmilkâfiriyn.

(283) Eğer yolculukta bulunup kâtip bulamazsanız rehin alınsın. Eğer birbirinize emin iseniz kendisine emniyet olunan borçlu borcunu ödesin. Rabbi olan Allah'tan da sakınsın. Şehadeti saklamayın. Herkim şehadeti saklarsa onun kalbi [1] günahkâr olur. Allah yaptıklarınızı tamamiyle bilir. (284) Göklerde, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Kalplerinizdekini âşikâr tutsanız da, gizleseniz de Allah onun hesabını sizden alır. Artık dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba duçar kılar. Allah herşeye hakkiyle kadirdir. (285) Peygamber, Rabbi tarafından inzâl olunana inandı, mü'minler de inandılar. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına peygamberlerine inandılar, peygamberleri biri birinden ayırt etmeyiz dediler [2]. Biz de «Ey Rabbimiz! İşittik, itaat ettik. Senden tam bir mağfiret isteriz, son varış sanadır» dediler. (286) Allah hiçbir kimseye elinden gelmeyeni teklif etmez. Herkesin kazandığı hayır kendine, irtikâp ettiği şer de yine kendinedir. Ey Rabbimiz! [3] Şayet biz unutursak, veya yanılırsak bizi muaheze kılma. Ey Rabbimiz! Bizden evvel gelenlere yüklettiğin ağır yükü bize yükletme. Ey Rabbimiz! Gücümüzün yetmediği şeyleri bize yükletme. Bizi bağışla, bizi yarlığa, bizi esirge; sen bizim mevlâmızsın! Kâfir kavme karşı bize yardım et.

---

[1] Yâni zahiren ve batınen.
[2] Hepsine de inanırız.
[3] Mü'minlerden hikâye buyurulan dört dua buradan başlıyor.

SURETÜ ÂLİ İMRÂN
Bismillâhirrahmânirrahiym.
(1) elif lâm mîm, (2) Allâhü lâ ilâhe illâ hüvelhayyülkayyûm, (3) nezzele aleykelkitâbe bilhakkı musaddıkan limâ beyne yedeyh, ve enzelettevrâte velinciyle (4) min kablü hüden linnâs, ve enzelelfürkaân, innelleziyne keferû biâyâtillâhi lehüm azâbün şediyd, vallâhü aziyzün zûntikaâm (5) innallahe lâ yahfâ aleyhi şey'ün fiyl'ardı ve lâ fiyssemâ' (6) hüvelleziy yusavvirüküm fiyl'erhâmi keyfe yeşâ, lâ ilâhe illâ hüvel'aziyzülhakiym (7) hüvelleziy enzele aleykelkitâbe minhü âyâtün muhkemâtün hünne ümmülkitâbi ve üharü müteşâbihât, fe'emmelleziyne fiy kulûbihim zeygun feyettebi'ûne mâ teşâbehe minhübtigaâelfitneti vebtigaâe te'viylih, ve mâ ya'lemü te'viylehü illâllah, verrâsihûne fiyl'ilmi yekuûlûne âmennâ bihi küllün min indi rabbinâ, ve mâ yezzekkerü illâ ûlül'elbâb (8) rabbenâ lâ tüzı' kulûbenâ ba'de iz hedeytenâ veheb lenâ min ledünke rahmeh, inneke entelvehhâb (9) rabbenâ inneke câmi'unnâsi liyevmin lâ reybe fiyh, innallâhe lâ yuhlifülmiy'âd.

سورة آل عمران مدنية وهي مائتا آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ۞ الله لا إله إلا هو الحي القيوم ۞ نزل عليك الكتاب
بالحق مصدقا لما بين يديه وأنزل التوراة والإنجيل ۞ من قبل
هدى للناس وأنزل الفرقان إن الذين كفروا بآيات الله لهم
عذاب شديد والله عزيز ذو انتقام ۞ إن الله لا يخفى عليه
شيء في الأرض ولا في السماء ۞ هو الذي يصوركم في الأرحام
كيف يشاء لا إله إلا هو العزيز الحكيم ۞ هو الذي أنزل
عليك الكتاب منه آيات محكمات هن أم الكتاب وأخر متشابهات
فأما الذين في قلوبهم زيغ فيتبعون ما تشابه منه ابتغاء
الفتنة وابتغاء تأويله وما يعلم تأويله إلا الله والراسخون
في العلم يقولون آمنا به كل من عند ربنا وما يذكر إلا
أولو الألباب ۞ ربنا لا تزغ قلوبنا بعد إذ هديتنا
وهب لنا من لدنك رحمة إنك أنت الوهاب ۞ ربنا إنك
جامع الناس ليوم لا ريب فيه إن الله لا يخلف الميعاد ۞

ÂLİ İMRAN SÛRESİ [1]

(1) Elif, Lâm, Mim. (2) Allah ki, ondan başka tapacak yoktur, Hay olan, Kayyum olan O'dur. (3, 4) O, sana Kitabı evvelki Kitapları tasdik etmek üzere doğru olarak indirdi. Bundan evvel insanları doğru yola götürmek için Tevrat ile İncil-i inzâl etmişti, hak ile bâtılı ayıran Kitabı [2] de inzâl etti. (5) Allah'ın âyetlerini tanımayanlar yok mu, onlar için şiddetli bir azap vardır, Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir [3]. (6) Şüphe yok ki Allah'a yerde, gökte hiçbir şey gizli kalmaz. Dul yataklarında size dilediği gibi kılık, kıyafet veren O'dur. O'ndan başka tapacak yoktur. O, galib-i yektadır, hakimdir. (7) Sana Kitabı inzâl eden O'dur. Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki bunlar Kitabın aslıdır, diğer kısmı ise müteşabih âyetlerdir [4]. Kalplerinde! İğrilik bulunan kimseler ise fitne kastiyle tevile saparak Kitabın o müteşabih âyetlerine tâbi olurlar. Müteşabihatın tevilini Allah'tan başka bir kimse bilmez; ilimde rüsuh sahibi olanlar «biz O'na inandık, hepsi de Rabbimiz canibindendir» derler [5]; Bunları yalnız tam akıllılar yâdederler [6]. (8-9) Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola götürdükten sonra kalplerimizi oradan ayırma, bize kendi yanından rahmet te bağışla. İstemeden bağışlayan sensin. Muhakkak ki Allah vâitlerinin hiç birinden caymaz.

---

[1] **Medine'de nâzil olmuştur. İki yüz âyettir.**
[2] **Kur'an-ı veya inzâl olunan Kitapları veya mucizeleri veya Zebur-u.**
[3] **Yâni bilfiil ukubet eder.**
[4] **Mânâsı vazıh olup kendisinde müşkilât ve tereddüt bulunmayan muhkem, aksi müteşabihtir.**
[5] **Yahut müteşabihatın te'vilini Allah, bir de ilimde rüsuh sahibi olanlar bilirler. Bunlar «biz...» derler.**
[6] **Yahut bunlardan yalnız tam akıllılar nasihat kabul ederler.**

إن الذين كفروا لن تغني عنهم أموالهم ولا أولادهم
من الله شيئا وأولئك هم وقود النار ۞ كدأب آل
فرعون والذين من قبلهم كذبوا بآياتنا فأخذهم الله
بذنوبهم والله شديد العقاب ۞ قل للذين كفروا
ستغلبون وتحشرون إلى جهنم وبئس المهاد ۞
قد كان لكم آية في فئتين التقتا فئة تقاتل في
سبيل الله وأخرى كافرة يرونهم مثليهم رأي
العين والله يؤيد بنصره من يشاء إن في ذلك
لعبرة لأولي الأبصار ۞ زين للناس حب الشهوات
من النساء والبنين والقناطير المقنطرة من الذهب
والفضة والخيل المسومة والأنعام والحرث ذلك
متاع الحياة الدنيا والله عنده حسن المآب ۞ قل
أؤنبئكم بخير من ذلكم للذين اتقوا عند ربهم
جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها وأزواج
مطهرة ورضوان من الله والله بصير بالعباد ۞

(10) innelleziyne keferû len tuğniye anhüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minallahi şey'â, ve ulâike hüm vekuûdünnâr (11) kede'bi âli fir'avn, velleziyne min kablihim, kezzebû biâyâtinâ, fe'ehaze hümullahü bizünûbihim, vallahü şediydül'ikaâb (12) kul lilleziyne keferû setuglebûne ve tuhşerûne ilâ cehennem, ve bi'selmihâd (13) kad kâne leküm âyetün fiy fieteyniltekatâ, fietün tükaâtilü fiy sebiylillâhi ve uhrâ kâfireh, yerevnehüm misleyhim re'yel'ayn, vallâhü yüeyyidü binasrihî men yeşâ' inne fiy zâlike le'ibreten liûliyl'ebsâr (14) züyyine linnâsi hubbüşşehevâti minennisâi velbeniyne velkanâtiyril mukantarati minezzehebi velfıddati velhaylilmüsevvemeti vel'en'âmi velhars, zâlike metâ'ülhayâtiddünya, vallahü indehü hüsnülmeâb (15) kul eünebbiüküm bihayrin min zâliküm, lilleziynettekav inde rabbihim cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ve ezvâcün mutahheretün ve rıdvânün minallah, vallahü basıyrün bil'ibâd.

(10) Kâfir olanlar yok mu, onların ne malları, ne oğulları Allah yanında hiçbir şeye yaramaz [1]. İşte onlar ateşin yakacağıdır. (11) Nasıl ki firavuncular ve onlardan önce gelenler de âyetlerimizi tekzip etmişlerdi. Allah onları günahlarıyla yakaladı [2]. Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (12) Kâfir olanlara de ki yakında mağlûp olup cehenneme kaldırılacaksınız. Orası ne kötü yataktır. (13) Karşı karşıya gelen iki cemaatte sizin için bir ibret vardı. Onlardan biri Allah yolunda vuruşanlar, diğeri ise kâfirlerdi. Onlar bunları gözleriyle kendilerinin iki misli kadar görüyorlardı. [3] Allah dilediğini yardımı ile teyit eder. Bunda erbab-ı basiret için bir ibret vardır. (14) Kadınlardan, oğullardan, kantarlarla altın ve gümüşten, nişanlı [4] atlardan, davarlardan [5], ekinlerden olup insanın içini çeken bir takım şeyleri sevmek insanlara hoş göründü. Bunlar dünya diriliğinin geçinecek şeyleridir. Nihayet varılacak güzel bir yer Allah yanındadır. (15) De ki size bunlardan daha iyisini haber vereyim mi? Sakınanlar için Rablerinin yanında, altlarından ırmaklar akar Cennetler vardır. Bunlar orada dâim kalacaklardır. Bir de pâklanmış zevceler, Allah tarafından bir hoşnutluk vardır. Allah kullarını görür.

---

[1] Yahut Allah'ın azabından onları hiç bir şey kurtaramaz.

[2] Yâni tövbe etmeksizin yakaladı. Kurtulmağa mecalleri kalmadı. Ukubete giriftar oldular. Yahut günahlarından nâşi azaba giriftar etti.

[3] Bedir Gazvesinde eshab-ı güzin üç yüz kadardı. Müşrikler ise dokuz yüz kadar olup mü'minlerin üç misli idi. Fakat kâfirler mü'minleri iki misli veya kendilerinin iki misli kadar, ya altı yüz kadar veya iki bine yakın, görüyorlardı. Veya Müslümanlar kâfirleri kendilerinin iki misli, altı yüz kadar görüyorlardı.

[4] Cins alâ atlar veya cihat için hazırlanmış, çayırlarda otlamış, başkalarından ayırt için nişan konmuş atlar.

[5] Davar; deve, sığır, koyun kısmına şâmil olarak kullanılmıştır.

(16) elleziyne yekuûlûne rabbenâ innenâ âmennâ fagfirlenâ zünûbenâ ve kinâ azâbennâr (17) Essâbiriyn, vessâdıkıyn, velkaânitiyne velmünfikiyn, velmüstagfiriyne bil'eshâr (18) şehidallahü ennehü lâ ilâhe illâ hû, velmelâiketü ve ûlül'ilm, kaâimen bilkıst, lâ ilâhe illâ hû, el'aziyzülhakiym (19) inneddiyne indallahil'islâm, ve mahtelefelleziyne ûtülkitâbe illâ min ba'di mâ câe hümül'ilmü bagyen beynehüm, ve men yekfür biâyâtillâhi feinnallahe seriy'ulhisâb (20) fein hâccûke fekul eslemtü vechiye lillâhi ve menittebe'an, ve kul lilleziyne ûtülkitâbe vel'ümmiyyiyne e'eslemtüm, fein eslemû fekadihtedev, ve in tevellev feinnemâ aleykelbelag, vallahü basıyrün bil'ibâd (21) innelleziyne yekfürûne biâyâtillâhi ve yaktülûnennebiyyiyne bigayrihakkın ve yaktilûnelleziyne ye'mürûne bilkıstı minennâsi febeşşir hüm bi'azâbin eliym (22) ulâikelleziyne habitat a'mâlühüm fiddünyâ vel'âhireti ve mâ lehüm min nâsıriyn.

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ ٱلنَّارِ ۝ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ
وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ ۝ شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۝ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ
ٱلْإِسْلَٰمُ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ
بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ۝ فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِىَ
لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّۦنَ
ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ۝ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّۦنَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ۝

(16, 17) O sakınanlar; «Ey Rabbimiz! Biz iman getirdik. Sen de günahlarımızı yarlıga, bizi ateş azabından sakla» diyenler, Sabredenler, gerçek diyenler, buyruğa boyun eğenler, harcedenler, seher vaktinde yarlıganmak dileyenlerdir. (18) Allah şahit, melekler şahit, ilim sahipleri şahit ki O'ndan başka tapacak yoktur [1]. O, [2] her an hakkaniyet ile kaimdir [3]. O'ndan başka tapacak yoktur, O, galib-i yektadır, hakimdir. (19) Şüphe yok ki Allah yanında bir din vardır, o da islâm dinidir. Kitaba nâil olanlar bunda ihtilâf etmediler. Yalnız hakikati bildikten sonra aralarında hasetten nâşi ihtilâf eden oldu.. Herkim Allah'ın âyetlerini tanımazsa Allah cezaları için çabuk hesap görür. (20) Onlar sana karşı çal çene ederlerse kendilerine «ben, bana tâbi olanlar ile beraber kendimi Allah'a teslim ettim [4]», Kitaba nâil olanlar ile ümmilere [5] de «islâmı kabul ettiniz mi» dersin. Eğer islâmı kabul ederlerse onlar doğru yolu bulmuşlar demektir. Şayet yüz çevirirlerse sana düşen yalnız risaleti tebliğdir. Allah kullarını görür; (21) Allah'ın âyetlerini tanımayanlar, peygamberlerini de nahak yere öldürenler, insanlardan hakkaniyet ile emredenleri de öldürenler yok mu, sen onlara acıklı bir azap müjdele. (22) İşte onların amelleri dünyada, âhirette beyhude olmuştur. Kendileri için yardım edecek bir kimse de yoktur.

[1] Yâni Allah delâil izhar buyurdu, melekler birliğini ikrar ettiler, ilim sahipleri de ilâhiyet ve rübubiyetini tasdik eylediler.

[2] Veya hakkaniyet ile kaim olan Allah veya ilim sahipleri şahittir.

[3] İşleri istikamet ile yürütendir.

[4] Yahut amelimi ancak O'nun için işledim - dilim ile yüreğim ile, bütün azam ile Allah'a boyun eğdim.

[5] Arap müşriklerine.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ۝
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ
لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ۝ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ
بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝
لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ
تَقِيَّةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝ قُلْ إِنْ
تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

(23) elem tere ilelleziyne ûtû nasıyben minelkitâbi yüd'avne ilâ kitâbillâhi liyahküme beynehüm, sümme yetevellâ feriykun minhüm ve hüm mu'ridûn (24) zâlike biennehüm kaâlû len temessenennârü illâ eyyâmen ma'dûdâtin ve garrehüm fiy diynihim mâ kânû yefterûn (25) fekeyfe izâ cema'nâ hüm liyevmin lâ reybe fiyh, ve vüffiyet küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlamûn (26) kulillâhümme mâlikelmülk, tü'tilmülke men teâşü ve tenzi'ulmülke mimmen teşâ, ve tü'izzü men teşâü ve tüzillü men teşâ' biyedikelhayr, inneke alâ külli şey'in kadiyr (27) tûlicülleyle fiynnehâri ve tûlicünnehâre fiyleyli ve tuhricülhayye minelmeyyiti ve tuhricülmeyyite minelhayy, ve terzuku men teşâü bigayri hisâb (28) lâ yettehizilmü' minûnelkâfiriyne evliyâe min dûnilmü'miniyn, ve men yef'al zâlike feleyse minallahi fiy şey' illâ en tettekuû minhüm tükaât, ve yühazzirükümullahü nefseh, ve ilallahilmasıyr (29) kul in tuhfû mâ fiy sudûriküm ev tübdûhü ya'lemhullah, ve ya'lemü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, vallahü alâ külli şey'in kadiyr.

(23) Kendilerine Kitaptan bir miktar nasip verilenleri görmüyor musun ki beyinlerinde hükmolunmak için Allah'ın Kitabına dâvet olunurlar da yine onların bir kısmı yüz çevirirler. Onlar dönek kimselerdir [1]. (24) Bu döneklik «bize sayılı günlerin maadasında ateş dokunmaz» demelerinden nâşidir. Onların bu iftiraları kendilerini aldatmıştır. (25) Vukuunda hiç şüphe olmayan bir günde onları topladığımız vakit halleri nasıl olur? O günde herkese kazandığı tamamiyle verilir; onlar zulüm de görmezler [2]. (26) De ki «mülkün sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden de çekip alırsın; dilediğini azîz kılarsın, dilediğini de zelîl edersin. Hayır senin elindedir [3], sen her şeye tamamiyle kadirsin», (27) Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın [4], ölüden diri çıkarırsın, diriden de ölü çıkarırsın, dilediğine sayısız rızk verirsin,,. (28) Mü'minler; mü'minlerden gayrı, kâfirleri dost edinmesinler. Herkim bunu yaparsa Allah'tan ilişiği kesmiş olur [5]. Meğer ki onlardan sakınılacak bir şey ile sakınıla [6]. Allah sizi kendinden hazer ettirir [7]. Son varış ancak Allah'adır. (29) De ki sînelerinizde olan kâfir dostluğunu gizleseniz de, âşikâr kılsanız da Allah bilir. O, göklerde, yerde ne varsa hepsini de bilir. Allah her şeye tamamiyle kadirdir.

---

[1] Yahut dönerek yüz çevirirler.

[2] İyilikleri eksilmez, kötülüklerinden fazla azap görmezler.

[3] Yahut hayır da, şer de senin elindedir.

[4] Geceyi kısaltıp gündüzü uzatırsın, gündüzü de kısaltıp geceyi uzatırsın.

[5] Allah'ın dostluğu kalmaz. Yahut bu dostluk Allah'ın dininden değildir.

[6] Aralarında bulunmak gibi. Canını, malını kurtarmak için dil ile müdarat caizdir.

[7] Yâni Zat-ı Bâriye âsi olmaktan, menahiyi irtikâptan.

(30) yevme tecidü küllü nefsin mâ amilet min hayrin muhdarâ, ve mâ amilet min sû' tüveddü lev enne beynehâ ve beynehû emeden ba'îyda, ve yühazzirükümullahü nefseh, vallahü raûfün bil'-ibâd (31) kul in küntüm tühibbûnallâhe fettebi'ûniy yuhbibkümullahü ve yağfirleküm zünûbeküm, vallahü gafûrün rahıym (32) kul etiy'ullahe verresûl, fein tevellev feinnallahe lâ yuhibbülkâfiriyn (33) innallahastafâ âdeme ve nûhan ve âle ibrâhiyme ve âle imrâne alel'âlemiyn (34) zürriyyeten ba'duhâ min ba'd, vallahü semiy'un aliym (35) iz kaâletimre'etü imrâne rabbi inniy nezertü leke mâ fiy batniy muharreren fetekabbel minniy, inneke entessemiy'ul'aliym (36) felemmâ vada'athâ kaâlet rabbi inniy vada'tühâ ünsâ, vallahü a'lemü bimâ vada'at, ve leysezzekerü kel'ünsâ, ve inniy semmeytühâ meryeme ve inniy ü'ıyzühâ bike ve zürriyyetehâ mineşşeytânirraciym (37) fetekabbelehâ rabbühâ bikabûlün hasenin ve enbetehâ nebâten hasenâ, ve keffelehâ zekeriyyâ, küllemâ dehale aleyhâ zekeriyyelmihrâbe vecede indehâ rızkaâ, kaâle yâ meryemü ennâ leki hâzâ, kaâlet hüve min indillâh, innallahe yerzuku men yeşâü bigayri hisâb.

يوم تجد كل نفس ما عملت من خير محضرا وما عملت من سوء
تود لو أن بينها وبينه أمدا بعيدا ويحذركم الله نفسه
والله رءوف بالعباد ۝ قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني
يحببكم الله ويغفر لكم ذنوبكم والله غفور رحيم ۝
قل أطيعوا الله والرسول فإن تولوا فإن الله لا يحب الكافرين
۝ إن الله اصطفى آدم ونوحا وآل إبراهيم وآل عمران على
العالمين ۝ ذرية بعضها من بعض والله سميع عليم ۝
إذ قالت امرأت عمران رب إني نذرت لك ما في بطني محررا
فتقبل مني إنك أنت السميع العليم ۝ فلما وضعتها قالت
رب إني وضعتها أنثى والله أعلم بما وضعت وليس الذكر
كالأنثى وإني سميتها مريم وإني أعيذها بك وذريتها من
الشيطان الرجيم ۝ فتقبلها ربها بقبول حسن وأنبتها
نباتا حسنا وكفلها زكريا كلما دخل عليها زكريا المحراب
وجد عندها رزقا قال يا مريم أنى لك هذا قالت هو
من عند الله إن الله يرزق من يشاء بغير حساب ۝

(30-31) Herkes iyilikten, kötülükten ne işlemiş ise hepsini hazır bulduğu günde kendisi ile kötü iş arasında pek uzak bir mesafe bulunmasını temenni eder. Allah sizi kendinden hazer ettirir. Allah kulları hakkında pek esirgeyen Zâttır. (32) De ki Allah'a ve peygamberine itaat edin, eğer yüz çevirirlerse Allah o kâfirleri sevmez. (33) Allah Âdem-i, Nuh-u, İbrahim hanedanını, Umran hanedanını bütün âlem üzerine mümtaz kıldı. (34) Onlar bir zürriyet idi, biribirlerinden peyda olmuş idi. [1]. Allah semi'dir, hakkiyle âlimdir. (35) Hani Umran'ın karısı demişti: Yâ Rab! karnımdakini azatlı kul olarak [2] sana adadım. Bu adağımı kabul et. Semî' sensin hakkiyle âlim sensin [3]». (36) Onu doğurunca «Yâ Rab! «ben kız doğurdum» dedi. Allah onun ne doğurduğunu iyi bilir. Erkek kız gibi değildir. Ben adını Meryem koydum. Onu ve zürriyetini koğulmuş şeytandan korumana bıraktım» dedi. (37) Rabbi kızı hüsn-ü kabul ile kabul etti, pek güzel büyüttü. Zekeriya'yı ona bakmağa memur etti. Herne zaman Zekeriya kızın bulunduğu çardağa [4] girse yanında bir nevi rızk [5] bulurdu «Meryem! Bu, sana nereden geliyor?» Diye sorunca Meryem: «Bu, Allah tarafından geliyor» derdi. Allah dilediğine sayısız rızk verir.

[1] Yahut dinleri birdi.
[2] İbadetgâha hâdim, itaat-i hüdaya has olarak.
[3] Adağımı İşitirsin, niyetimi de bilirsin.
[4] Veya beyt-i makdisin eşref bir mahalline.
[5] Vakitsiz rızk veya el emeğiyle değil Allah'ın fazl ve keremi ile hâsıl olan rızk.

هنالك دعا زكريا ربه قال رب هب لي من لدنك ذرية
طيبة إنك سميع الدعاء ۝ فنادته الملائكة وهو قائم
يصلي في المحراب أن الله يبشرك بيحيى مصدقا بكلمة من
الله وسيدا وحصورا ونبيا من الصالحين ۝ قال رب
أنى يكون لي غلام وقد بلغني الكبر وامرأتي عاقر قال
كذلك الله يفعل ما يشاء ۝ قال رب اجعل لي آية
قال آيتك ألا تكلم الناس ثلاثة أيام إلا رمزا واذكر
ربك كثيرا وسبح بالعشي والإبكار ۝ وإذ قالت
الملائكة يا مريم إن الله اصطفاك وطهرك واصطفاك
على نساء العالمين ۝ يا مريم اقنتي لربك واسجدي
واركعي مع الراكعين ۝ ذلك من أنباء الغيب نوحيه
إليك وما كنت لديهم إذ يلقون أقلامهم أيهم يكفل
مريم وما كنت لديهم إذ يختصمون ۝ إذ قالت الملائكة
يا مريم إن الله يبشرك بكلمة منه اسمه المسيح عيسى
ابن مريم وجيها في الدنيا والآخرة ومن المقربين ۝

(38) hünâlike de'â zekeriyyâ rabbeh, kaâle rabbi heb liy min ledünke zürriyyeten tayyibeh, inneke semiy'uddu'â (39) fenâdethülmelâiketü ve hüve kaâimün yusalliy fiylmihrâbi ennallahe yübeşşirüke biyahyâ musaddikan bikelimetin minallahi ve seyyiden ve hasûren ve nebiyyen minessâlihiyn (40) kaâle rabbi ennâ yekûnü liy gulâmün ve kad beleganiyelkiberü vemre'etiy âkir, kaâle kezâlikellahü yef'alü mâ yeşâ (41) kaâle rabbic'al liy âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse selâsete eyyâmin illâremzâ, vezkür rabbeke kesiyren ve sebbih bil'aşiyyi vel'ibkâr (42) ve iz kaâletilmelâiketü yâ meryemü innallahastafâki ve tahhareki vastafâki alâ nisâil'âlemiyn (43) yâ meryemuknütiy lirabbiki vescüdiy verki'i ma'arrâki'ıyn (44) zâlike min enbâilgaybi nûhiyhi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz yülkuûne aklâmehüm eyyühüm yekfülü meryeme ve mâ künte ledeyhim iz yahtesimûn (45) iz kaâletilmelâiketü yâ meryemü innallahe yübeşşirüki bikelimetin minh, ismühülmesiyhu iysebnü meryeme veciyhen fiyddünyâ velâhireti ve minelmukarrebiyn.

(38) Orada [1] Zekeriya Rabbine niyaz etti: Yâ Rab! Nezdinden bana pâk bir nesil bağışla. Çünkü sen niyazı işiten Zâtsın [2]. (39) Zekeriya mihrapta durup namaz kılar iken melekler [3] ona nida edip «Allah sana kendisinden gelen kelimeyi [4] tasdik edici, ulu [5], teehhülden çekinir ve sulâhadan [6] bir peygamber olmak üzere Yahya'yı müjde eder» dediler. (40) Zekeriya «Ya Rab! [7] nasıl oğlum olabilir? ki bana kocalık çattı, karım da kısırdır» dedi. O, «bu böyledir, Allah dilediğini yapar» dedi. (41) Zekeriya «Ya Rab! Bana bir alâmet göster ki onunla gebe olduğunu bileyim» dedi. O, «sana alâmet şudur ki üç gün nâs ile konuşamayıp ancak işaret ile konuşabileceksin. Rabbini çok an. O'nu sabah ve akşam tespih et» dedi. (42) Hani melekler demişlerdi: «Meryem! Allah seni güzîde kıldı; seni pâk kıldı; seni bütün âlemin kadınları üzerine mümtaz kıldı», (43) «Meryem! Rabbine kulluk et, secde et, rükû edenlerle beraber rükû et» [8] (44) Bu haberler gayip haberlerdendir ki biz onları sana vahyediyoruz. Onlar Meryem'in terbiyesini hangisi tekeffül edecek diye kalemlerini [9] attıkları zaman sen yanlarında değildin. Bu hususta kavga ettikleri zaman yine yanlarında değildin. (45) Hani melekler demişlerdi: «Meryem! Allah kendisinden gelen bir kelime ile sana müjde veriyor, adı Mesih, Meryem oğlu İsa'dır. Dünyada ve âhirette itibarlı [10] dır. Nezd-i Bâride mukarrep olanlardandır.»

---

[1] Veya bu hâli görünce.
[2] Niyazımı kabul edersin.
[3] Veya cemaat melâike cemaati reisi **olan Cibril Aleyhisselâm.**
[4] Allah'ın Kitabını veya İsa Aleyhisselâmı.
[5] Veya fıkıh, âlim, halim.
[6] Yâni salâhta kâmil olanlardan veya böyle olanların evlâdından.
[7] Yahut efendim demektir. Bu halde muhatap melek olmuş olur.
[8] Namaz kılanlarla beraber namaz kıl.
[9] Kur'a için Tevrat yazdıkları kalemleri veya ok veya değnekleri nehre attıkları zaman.
[10] Şefaat ve nübüvvet vecah ve mansıp ve makam sahibi.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ۝ قَالَتْ
رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝
وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝
وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُمْ
بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۝ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ
الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝

(46) ve yükellimünnâse fiylmehdi ve kehlen ve minessâlihıyn (47) kaâlet rabbi ennâ yekûnü liy veledün ve lem yemsesniy beşer, kaâle kezâlikillahü yahluku mâ yeşâ, izâ kadâ emren feinnemâ yekuûlü lehü kün feyekûn (48) ve yü'allimühülkitâbe velhikmete vettevrâte ve'inciyl (49) ve resûlen ilâ beniy israîyl, enniy kad ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, enniy ahluku leküm minettıyni kehey'etitayri fe'enfühu fiyhi feyekûnü tayren bi'iznillâh, ve übriyül'ekmehe vel'abrasa ve uhyiylmevtâ bi'iznillâh, ve ünebbiüküm bimâ te'külûne ve mâ teddehirûne fiy büyûtiküm, inne fiy zâlike leâyeten leküm in küntüm mü'miniyn (50) ve musaddıkan limâ beyne yedeyye minettevrâti ve liuhille leküm ba'delleziy hurrime aleyküm ve ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, fettekullahe ve etiy'un (51) innallahe rabbiy ve rabbüküm fa'büdûh, hâzâ sırâtun müstakıym (52) felemmâ ehasse iysâ minhümülküfre kaâle men ensâriy ilallah, kaâlelhavâriyyûne nahnü ensârullah, âmennâ billâh, veşhed biennâ müslimûn.

(46) O, beşikte iken [1] ve yetişkin iken [2] nâs ile konuşur. O, sulâhadandır. (47) Meryem dedi: «Yâ Rab! Nasıl benim çocuğum olabilir ki bana hiçbir insan dokunmamıştır» O, dedi: «Evet böyledir, fakat Allah dilediğini yapar. Bir şeyi isteyince ona «Ol» demesiyle o şey oluverir. (48, 49, 50) Allah ona Kitap [3] ve Hikmeti [4] Tevrat ve İncil-i öğretir, onu İsrail oğullarına peygamber gönderir o, onlara diyecek ki «size Rabbiniz tarafından mucize getirdim. Size çamurdan kuş şekli gibi bir şey yaparım, ona üfürürüm, o da Allah'ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körü abraşı iyi ederim. Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Evlerinizde yediğiniz, biriktirdiğiniz şeyleri size haber veririm. Bunlar da sizin için peygamberliğime dair alâmet vardır. Mü'min iseniz onu anlarsınız. Önümüzdeki Tevrat-ı tasdik ettiğim halde size haram kılınan bâzı şeyleri helâl kılmak için geldim ve Rabbiniz tarafından size başka bir mucize de getirdim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin». (51) Şüphe yok ki Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyle ise ona tapın. En doğru yol budur». (52) Vaktâ ki İsa Yahudilerden küfür hissetti, «Allah için [5] bana yardım edenler kimlerdir?» dedi. Havariyyun [6] dediler: «Biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız, Allah'a inandık, sen bizim Müslim olduğumuza şahit ol».

[1] Beşiğe muhtaç bir halde iken, anasının kucağında iken.

[2] Yetişkin iken konuşması anasının kucağındaki konuşması gibidir. Yetişkin iken nâs'a umur-u dini öğretir. Yahut çocukluğunda da büyüklüğünde de konuşur, nâs-ı dâvet eder.

[3] Allah'ın Kitaplarını, veya yazı yazmağı.

[4] Ulûmu ve *tehzib*-i ahlâkı.

[5] Veya Allah'a dönerek, sığınarak, giderek — Allah ile beraber — Allah yolunda yardım eden.

[6] Halis yarları.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ۝ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ
الْمَاكِرِينَ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ
إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۝
ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ۝ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝ فَمَنْ
حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ۝

(53) rabbenâ âmennâ bimâ enzelte vetteba'nerresûle fektübnâ ma'aşşâhidiyn (54) ve mekerû ve mekerallah, vallahü hayrülmâkiriyn (55) iz kaâlallahü yâ iysâ inniy müteveffiyke ve râfi'uke ileyye ve mutahirrüke minelleziyne keferû, ve câ'ilülleziynettebe'ûke fevkalleziyne kefrû ilâ yevmilkıyâmeh, sümme ileyye merci'uküm, feahkümü beyneküm fiymâ küntüm fiyhi tahtelifûn (56) fe'emmelleziyne keferû feü'azzibühüm azâben şediyden fiyddünyâ vel'âhireti ve mâlehüm min nâsıriyn (57) ve emmelleziyne âmenû ve amilûssalihâti feyüveffiyhim ücûrehüm, vallahü lâ yühibbuzzâlimiyn (58) zâlike netlûhü aleyke minelâyâti vezzikrilhakiym (59) İnne mesele iysâ indallahi kemeseli âdem, halekahü min türâbin sümme kaâle lehü kün feyekûn (60) elhakku min rabbike felâ tekün minelmümteriyn (61) femen hacceke fiyhi min ba'di mâ câeke minel'ilmi fekul te'âlev, ned'u ebnâenâ ve ebnâeküm ve nisâenâ ve nisâeküm ve enfüsenâ ve enfüseküm sümme nebtehil fenec'al la'netallahi alelkâzibiyn

(53) «Ey Rabbimiz! Bize indirdiğin Kitaba inandık, Resûle de uyduk, bu halde bizi şahitler [1] ile beraber yaz». (54) Onlar mekir ve gizlice katle teşebbüs ettiler. Allah da Mekirlerine mukabelede bulundu [2]. Allah mekir muamelesinde bulunanların hayırlısıdır [3]. (55) Hani Allah demişti: İsa! Ömrünü tamamlayacağım [4]; seni kendime [5] kaldıracağım seni kâfir olanlardan tathir ve halâs edeceğim, sana tâbi olanları kıyamet gününe kadar kâfir olanların üstünde tutacağım [6]. Sonra merciiniz [7] yalnız banadır. İşte o zaman ihtilâf etmiş olduğunuz şeyler hakkında aranızda hükmedeceğim. (56) Kâfir olanlara gelince onları dünya ve âhirette şiddetli azap ile azap ederim. Onlar için yardım edecek hiç kimse yoktur. (57) İman edip iyi amel işleyenlerin ise mükâfatlarını tamamiyle öderiz. Allah zâlimleri sevmez. (58) Sana tilâvet ettiğimiz bu kıssalar nübüvvet alâmetlerinden, muhkem olan [8] Kur'an'dandır. (59) Şurası muhakkak ki Allah yanında İsa'nın hali Âdem'inki gibidir [9]. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona insan ol deyince o da oluverdi. (60) Bu baptaki doğru haber Rabbin tarafından bildirilmiştir. Artık şüphe edenler zümresinden olma. (61) Sana ilim [10] vâsıl olduktan sonra İsa hakkında her kim sana karşı çene çalarsa onlara dersin: Gelin oğullarımızı, oğullarınızı; kadınlarımızı, kadınlarınızı çağıralım siz de gelin biz de gelelim sonra lânetleşelim [11], Allah'ın lâneti yalancılara olsun, diye niyaz edelim.

---

[1] Vahdaniyet ve risaletl tasdik edenler.
[2] Katli için onlara fırsat vermedi.
[3] Başkasına zarar isâl edenlerin en kuvvetlisidir.
[4] Seni katilden kurtarırım, seni ömrünün sonuna kadar bırakırım — seni dünyadan çekerim — şehevattan temizlerim — semaya kaldırırken öldürürüm.
[5] Mahall-i kerametime — mahall-i sevabına, Allah'tan başka hâkim olamayacak bir yere.
[6] Yâni seni tasdik edenleri seyf ile veya hüccet ile, seni inkâr edenlerin üstünde tutarım.
[7] Sana tâbi olsun, olmasın hepinizin mercii.
[8] Veya hikmeti müştemil olan Kur'an'dandır — Levh'i Mahfuz'dan.
[9] Yaratılışda veya evsafta.
[10] Bu bapta kat'î delâil, vahiy ile bildirilen delâil.
[11] Veya yalvaralım.

(62) inne hâzâ lehüvelkasasulhakk, ve mâ min ilâhin illâllah, ve innallahe lehüvel'aziyzülhakiym (63) fein tevellev feinnallahe aliymün bilmüfsidiyn (64) kul yâ ehlelkitâbi te'âlev ilâ kelimetin sevâin beynenâ ve beyneküm, ellâ na'büde illallahe ve lâ nüşrike bihî şey'en ve lâ yettehize ba'dunâ ba'dan erbâben min dûnillâh, fein tevellev fekuûlûşhedû biennâ müslimûn (65) yâ ehlelkitâbi lime tühâccûne fiy ibrâhiyme ve mâ ünziletittevrâtü vel'inciylü illâ min ba'dih, efelâ ta'kılûn (66) hâ entüm hâülâi hâcectüm fiymâ leküm bihî ilm, felime tühâccûne fiymâ leyse leküm bihî ilm, vallahü ya'lemû ve entüm lâ ta'lemûn (67) mâ kâne ibrâhiymü yahûdiyyen ve lâ nasrâniyyen ve lâkin kâne haniyfen müslimâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (68) inne evlennâsi bi'ibrâhiyme ilelleziynettebe'ûhü ve hâzennebiyyü velleziyne âmenû, vallahü veliyyülmü'miniyn (69) veddet tâifetün min ehlilkitâbi lev yudillûneküm, ve mâ yadillûne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urûn (70) yâ ehlelkitâbi lime tekfürûne biâyâtillâhi ve entüm teşhedûn.

إن هذا لهو القصص الحق وما من إله إلا الله وإن الله لهو
العزيز الحكيم ۝ فإن تولوا فإن الله عليم بالمفسدين ۝
قل يا أهل الكتاب تعالوا إلى كلمة سواء بيننا وبينكم
ألا نعبد إلا الله ولا نشرك به شيئا ولا يتخذ بعضنا
بعضا أربابا من دون الله فإن تولوا فقولوا اشهدوا
بأنا مسلمون ۝ يا أهل الكتاب لم تحاجون في إبراهيم
وما أنزلت التوراة والإنجيل إلا من بعده أفلا تعقلون
۝ ها أنتم هؤلاء حاججتم فيما لكم به علم فلم تحاجون
فيما ليس لكم به علم والله يعلم وأنتم لا تعلمون ۝ ما كان
إبراهيم يهوديا ولا نصرانيا ولكن كان حنيفا مسلما
وما كان من المشركين ۝ إن أولى الناس بإبراهيم للذين
اتبعوه وهذا النبي والذين آمنوا والله ولي المؤمنين ۝
ودت طائفة من أهل الكتاب لو يضلونكم وما يضلون
إلا أنفسهم وما يشعرون ۝ يا أهل الكتاب
لم تكفرون بآيات الله وأنتم تشهدون ۝

(62) İşte bunlar şüphesiz doğru kıssalardır [1]. Allah'tan başka tapacak yoktur. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (63) Onlar yüz çevirirlerse varsın çevirsinler. Çünkü Allah müfsitleri tamamiyle bilir. (64) De ki «Ey ehl-i Kitap! Gelin aramızda birleşeceğimiz bir kelime üzerinde toplanalım: Hiç birimiz Tanrı'dan başkasına tapmayalım, O'na hiçbir şeyi şerik koşmayalım, Allah'ı bırakıp içimizden bir kısmını Rab edinmeyelim». Şayet bundan yüz çevirirlerse «şahit olun, biz müslümanız» dersiniz. (65) Ey ehl-i Kitap: İbrahim hakkında [2] neye çene çalıyorsunuz? Tevrat ile İncil ancak ondan sonra indirilmiştir. Hâlâ buna akıl erdiremiyor musunuz [3] (66) Öyle kimselersiniz ki bildiğiniz şeyler hakkında çene çalarsınız. Neden bilmediğiniz şeyler hakkında çene çalıyorsunuz? [4] Allah bilir, siz bilmezsiniz. (67) İbrahim, ne Yahudidir, ne de Nasrani. Lâkin müvahhid-i pâk bir müslimdir. O, müşriklerden de değildir. (68) Şüphe yok ki İbrahim'e en yakın olanlar [5] kendisine tâbi olanlar ile bu peygamber, bir de ona iman edenlerdir. Allah mü'minlerin yârı ve işlerini görenidir. (69) Ehl-i Kitaptan bir güruh sizi yoldan çıkarmak isterler. Onlar farkına varmaksızın yalnız kendilerini yoldan çıkarırlar. (70) Ey ehl-i Kitap! Tevrat'ta ve İncil'de görüp dururken neye Allah'ın âyetlerini tanımıyorsunuz?

[1] Nazm-ı Celil pek müekket bir cümledir, türkçede hakkıyle ifade olunamaz.

[2] Yahudiler, hıristiyanlar İbrahim Aleyhisselâm bizdendir diye birbiriyle çekişirlerdi.

[3] Daha mezhebinizin bâtıl olduğunu düşünemiyor musunuz?

[4] Evsaf-ı Muhammediye gibi Kitabınızda mezkûr ve malûm olan bir şey hakkında inat yüzünden çene çalıyorsunuz. Haydi bunu bırakalım İbrahim Aleyhisselâm gibi kendilerine nisbeti malûm olmayana ne diyecek vardır?

[5] İbrahim Aleyhisselâma hususiyeti olanlar dinine kemal derece münasebeti olanlar.

يا أهل الكتاب لم تلبسون الحق بالباطل وتكتمون الحق وأنتم
تعلمون ۝ وقالت طائفة من أهل الكتاب آمنوا بالذي
أنزل على الذين آمنوا وجه النهار واكفروا آخره لعلهم
يرجعون ۝ ولا تؤمنوا إلا لمن تبع دينكم قل إن الهدى
هدى الله أن يؤتى أحد مثل ما أوتيتم أو يحاجوكم عند
ربكم قل إن الفضل بيد الله يؤتيه من يشاء والله واسع
عليم ۝ يختص برحمته من يشاء والله ذو الفضل العظيم
۝ ومن أهل الكتاب من إن تأمنه بقنطار يؤده إليك
ومنهم من إن تأمنه بدينار لا يؤده إليك إلا ما دمت
عليه قائما ذلك بأنهم قالوا ليس علينا في الأميين
سبيل ويقولون على الله الكذب وهم يعلمون ۝ بلى من
أوفى بعهده واتقى فإن الله يحب المتقين ۝ إن الذين
يشترون بعهد الله وأيمانهم ثمنا قليلا أولئك
لا خلاق لهم في الآخرة ولا يكلمهم الله ولا ينظر إليهم
يوم القيامة ولا يزكيهم ولهم عذاب أليم ۝

(71) yâ ehlelkitâbi lime telbisûnelhakka bilbâtılı ve tektümûnelhakka ve entüm ta'lemûn (72) ve kaâlet tâifetün min ehlilkitâbi âminû billeziy ünzile alelleziyne âmenû vechennehâri vekfürû âhirehü le'allehüm yerci'ûn (73) ve lâ tü'minû illâ limen tebi'a diyneküm, kul innelhüdâ hüdallah, en yü'tâ ehadün misle mâ ûtiytüm ev yühâccûküm inde rabbiküm, kul innelfadla biyedillâh, yü'tiyhi men yeşâ, vallahü vâsi'un aliym (74) yahtassu birahmetihî men yeşâ, vallahü zülfadlil'aziym (75) ve min ehlilkitâbi men in te'menhü bikıntârin yüeddihî ileyk, ve minhüm men in te'menhü bidinârin lâ yüeddihî ileyke illâ mâ dümte aleyhi kaâimâ, zâlike biennehüm kaâlû leyse aleynâ fiyl'ümmiyyiyne sebiyl, ve yekuûlûne alallahilkezibe ve hüm ya'lemûn (76) belâ men evfâ biahdihî vettekaâ feinnallahe yuhibbülmüttekıyn (77) innelleziyne yeşterûne bi'ahdillahi ve eymânihim semenen kaliylen ulâike lâ halâka lehüm fiyl'âhireti ve lâ yükellimühümullahü ve lâ yanzuru ileyhim yevmelikıyâmeti ve lâ yüzekkiyhim ve lehüm azâbün eliym.

(71) Ehl-i Kitap! bile bile neye hakkı bâtıl ile karıştırıyor, gizliyorsunuz? (72, 73) Ehl-i Kitaptan bir güruh diğerlerine demişlerdi: «İman edenlere inzâl olunan Kur'an'a sabahleyin inanın, akşam üzeri onu tanımayın. Olabilir ki onlar dinlerinden dönerler kendi dininize tâbi olan kimseden başkasına inanmayın» onlara de ki «yol Allah yoludur» [1]. «Size verilen şeylerin [2] başka birine de verildiğine, yahut onların size karşı Rabbileri nezdinde hüccet getireceklerine inanmayın» [3]Onlara de ki «nimet ve inayet Allah'ın elindedir. Allah onu dilediğine verir. Allah vâsi'dir, hakkiyle âlimdir. (74) Allah rahmetini dilediğine tahsis kılar. Allah büyük inayet sahibidir. (75) Ehl-i Kitaptan öyleleri vardır ki ona bir kantar altın emanet etsen yine onu sana öder. Öyleleri de vardır ki ona bir tek altın emanet etsen isteyip durmadıkça [4] onu sana ödemez. Bu da onların «ümmiler hakkında bize bir muaheze yolu yoktur» demelerinden [5] nâşidir. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. (76) Öyle değil, belki herkim ahtini yerine getirir ve sakınırsa Allah sakınanları sever. (77) Allah ile olan ahitlerine ve andlarına bedel az bir şey satın alanlar yok mu, işte onların âhirette nasipleri yoktur. Allah kıyamet gününde onlar ile konuşmaz, kendilerine bakmaz, onları günahtan pâk kılmaz [6]. Onlar için acıklı bir azap vardır.

---

[1] Cümle-i mutarazadır.

[2] Kudret helvası, Yelve kuşu... gibi nimetlerin ve mucizelerin.

[3] Nazm-ı Celîl nazm-ı sabıkın tetimmesi de olabilir: Size verilen şerayi gibi başkalarına verildiğinden midir? Yoksa sizi Rabbileri nezdinde hüccet ile ilzam edeceklerinden midir? ki böyle diyorsunuz — size verilen hidayetin başkalarına verildiğini veya sizi Rableri nezdinde ilzam edeceklerini inkâr etmeyin.. Daha başka türlü de tercüme olunabilir.

[4] Öbürlerine çok para versen kolayca alırsın, bunlara az bir para versen yine isteyip durmadıkça veya dâvaya kalkışmadıkça alamazsın.

[5] Yâni «Arapların vesair Ehl-i Kitap olmayanların mallarını almak helâldir» demelerinden nâşidir.

[6] Veya sena etmez.

(78) ve inne minhüm leferiykan yelvüne elsinetehüm bilkitâbi litahsebûhü minelkitâbi ve mâ hüve minelkitâb, ve yekuûlûne hüve min indillâhi ve mâ hüve min indillâh, ve yekuûlûne alallahilkezibe ve hüm ya'lemûn (79) mâ kâne libeşerin en yü'tiyehullahülkitâbe velhükme vennübüvvete sümme yekuûle linnâsi kûnû ibâden liy min dûnillâh, ve lâkin kûnû rabbâniyyiyne bimâ küntüm tü'allimûnelkitâbe ve bimâ küntüm tedrüsûn (80) ve lâ ye'müreküm en tettehızûlmelâikete vennebiyyiyne erbâbâ, eyemürüküm bilküfri ba'de iz entüm müslimûn (81) ve iz ehazallahü miysâkannebiyyiyne lemâ âteytüküm min kitâbin ve hikmetin sümme câeküm resûlün musaddıkun limâ ma'aküm letü'minünne bihî ve letensurunneh, kaâle eakrertüm ve ehaztüm alâ zâliküm ısriy, kaâlû akrernâ, kaâle feşhedû ve ene ma'aküm mineşşâhidiyn (82) femen tevellâ ba'de zâlike feulâike hümülfâsikuûn (83) efegayre diynillâhi yebguûne ve lehû esleme men fissemâvâti vel'ardı tav'an ve kerhen ve ileyhi yürce'ûn.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقاً يَلْوُنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ۝ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَاداً لِي مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ۝ وَلَا يَأْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ
وَالنَّبِيِّينَ اَرْبَاباً اَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝
وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا اٰتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْرِي
قَالُٓوا اَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝
فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝
اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُ اَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ۝

(78) Ehl-i Kitaptan öyle bir güruh vardır ki o tahrif olunanı Kitaptan sanmanız için Kitabı, dillerini eğerek, bükerek okurlar [1]. Kitaptan değil iken «Allah tarafındandır» derler. Halbuki o, Allah tarafından değildir. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. (79) Hiçbir insana yaraşmaz ki Allah ona Kitap, hüküm [2], peygamberlik versin, sonra da halka «Allah'ı bırakın, bana kul olun» desin. Fakat o kimse «Kitabı öğrendiğiniz, [3] okuduğunuz veçhile âlim-i kâmil [4] olun» der. (80) O, size «melekleri, peygamberleri Rab edinin» diye de emretmez [5]. Siz Müslüman olduktan sonra hiç size küfürü emreder mi? (81) Hani Allah size Kitap ve Hikmet [6] verip sonra sizdekini tasdik edici bir peygamber gelince « * her halde ona iman ve yardım edesiniz» diye peygamberlerden [7] bir misak [8] almıştı. Allah «ikrar ettiniz mi? Bunun üzerine ahtimi kabul eylediniz mi?» demiş, onlar da «ikrar ettik» demişlerdi. Allah da kendinize ve etbaınıza şahit olun, ben de sizin ile beraber şehadet edenlerdenim» demişti. (82) Her kim bundan sonra yüz çevirirse işte fasık kimseler onlar olur. (83) Onlar Allah'ın dininden başka bir din mi araştırıyorlar? Halbuki göklerde, yerde ne varsa hepsi ister, istemez O'na boyun eğdiler, hepsi de O'na döneceklerdir.

[1] Âyeti yerinden oynatırlar veya Kitabı okurken dillerini, münzel olan âyetten muharref olan cihete döndürürler.

[2] Hikmet yâni sünnet — Kitabı anlamak.

[3] Veya öğrettiğiniz.

[4] Allah-ı bilip ta'atine müdavim olun — nâs'ın tâlim ve terbiyesi ile meşgul olun.

[5] Yahut böyle demek de yaraşmaz — Allah size böyle şey emretmez.

[6] Kitapta mezkûr olmayan mufassal tekâlif-ı şer'iye hakkında vârit olan vahy-i ilâhî.

[7] Her peygamberden kendinden sonra gelecek her peygamber hakkında — her peygamber bir diğerini tasdik etmiştir — veya her peygamberden ancak Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında. Bu kavle göre Peygamberimiz peygamberlerin peygamberi olmuş oluyor.

[8] Nazm-ı Kerîm şöyle de tercüme olunabilir. Size Kitap ve Hikmet verdikten sonra onu musaddık olarak gelecek peygambere herhalde iman ve yardım etmeniz hususunda Allah peygamberlerden ve ümmetlerinden misak aldı.

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ
وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُوتِيَ
مُوسٰى وَعٖيسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ
مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۞ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ
دٖينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرٖينَ ۞
كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اٖيمَانِهِمْ وَشَهِدُٓوا اَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمٖينَ ۞ اُولٰٓئِكَ جَزَٓاؤُهُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ
وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعٖينَ ۞ خَالِدٖينَ فٖيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۞ اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ۞ اِنَّ الَّذٖينَ
كَفَرُوا بَعْدَ اٖيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّٓالُّونَ ۞ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى
بِهٖ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ ۞

(84) kul âmennâ billâhi ve mâ ünzile aleynâ ve mâ ünzile alâ ibrâhiyme ve ismâ'iyle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâti ve mâ ûtiye mûsâ ve ıysâ vennebiyyûne min rabbihim lâ nüferriku beyne ehadin minhüm ve nahnü lehü müslimûn (85) ve men yebtegı gayrel'islâmi diynen felen yukbele minh, ve hüve fiyl'âhireti minelhâsiriyn (86) keyfe yehdiyllâhü kavmen keferû ba'de iymânihim ve şehidû ennerresûle hakkun ve câehümülbeyyinât vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (87) ulâike cezaühüm enne aleyhim la'netallahi velmelâiketi vennâsi ecma'iyn (88) hâlidiyne fiyhâ, lâ yühaffefü anhümül'azâbü ve lâ hüm yünzarûn (89) illelleziyne tâbû min ba'di zâlike ve aslahû feinnallahe gafûrün rahıym (90) innelleziyne keferû ba'de iymânihim sümmezdâdû küfren len tukbele tevbetühüm, ve ulâike hümüddâllûn (91) innelleziyne keferû ve mâtû ve hüm küffârün felen yukbele min ehadihim mil'ül'ardı zeheben ve leviftedâ bih, ulâike lehüm azâbün eliymün ve mâ lehüm min nâsıriyn.

(84) De ki biz Allah'a, bize inzâl olunan Kur'an'a İbrahim, İsmail, İshak, Yakub'a ve evlâd-ı Yakub'a inzâl olunanlara, Musa, İsa ve peygamberlere Rableri tarafından verilenlere inandık, onları birbirlerinden ayırt etmeyiz, biz yalnız Allah'a boyun eğeriz. (85) Kim İslâmdan başka bir din araştırırsa onun dini asla kabul olunmayacak, o, âhirette ziyankâr olanlardan olacak. (86) İnandıktan, peygamberin gerçek olduğuna şehadet ettikten, kendilerine de açık hüccet geldikten sonra kâfir olanları Allah nasıl hidayete erdirir? Allah zâlim ve kâfirleri hidayete erdirmez. (87) İşte onların cezaları, Allah'ın, meleklerin, bütün insanların lânetleri üzerlerine olmaktır. (88, 89) Onlar orada [1] dâim kalırlar. Onların azapları tahfif olunmaz, kendilerine de bakılmaz [2] Meğer ki bundan sonra tövbe edip ıslahı nefs etsinler; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (90) İman getirdikten sonra kâfir olup sonra küfürlerini bir kat daha artıranlar, yok mu, onların tövbeleri asla kabul olunmıyacaktır. İşte sapıklar onlardır. (91) Şüphe yok ki kâfir olup ta küfür halinde iken ölenler velev dünya dolusu altın feda etseler yine hiçbiri asla kabul olunmayacaktır. İşte bunlar için acıklı bir azap vardır. Onların yardım edecek hiç kimseleri yoktur.

---

[1] Ateş içinde veya lânet altında.

[2] Veya mühlet verilmez.

(92) len tenâlûlbirre hattâ tünfikuû mimmâ tühibbûn, ve mâ tünfikuû min şeyin feinnallahe bihî aliym (93) küllütta'âmi kâne hillen libeniy israîyle illâ mâ harreme israîylü alâ nefsihî min kabli en tünezzelettevrât, kul fe'tû bittevrâti fetlûhâ in küntüm sâdıkıyn (94) femenifterâ alallâhilkezibe min ba'di zâlike feulâike hümüzzâlimûn (95) kul sadakallahü fettebi'u millete ibrâhiyme haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (96) inne evvele beytin vudı'a linnâsi lelleziy bibekkete mübâreken ve hüden lil'âlemiyn (97) fiyhi âyâtün beyyinâtün makaâmü ibrâhiym, ve men dehalehü kâne âminâ, ve lillâhi alennâsi hiccülbeyti menistetâ'a ileyhi sebiylâ, ve men kefere feinnallahe ganiyyün anil'âlemiyn (98) kul yâ ehlelkitâbi lime tekfürûne biâyâtillâh, vallahü şehiydün alâ ma ta'melûn (99) kul yâ ehlelkitâbi lime tesuddûne an sebiylillâhi men âmene tebguûnehâ ivecen ve entüm şühedâ' ve mallahü bigaâfilin ammâ ta'melûn (100) yâ eyyühelleziyne âmenû in tütıy'û feriykan minelleziyne ûtülkitâbe yerüddûküm ba'de iymâniküm kâfiriyn.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا
مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلٰى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ قُلْ
فَأْتُوا بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ فَمَنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝
قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ۝ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرٰهِيمَ
وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى
مَا تَعْمَلُونَ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ۝

(92) Sevdiğiniz şeylerden harcetmedikçe asla iyiliğe nâil olamazsınız. Her ne harcederseniz karşılığını görürsünüz; çünkü Allah onu hakkiyle bilir. (93) Tevrat'ın indirilmesinden evvel İsrail'in kendisine haram kıldığı şeylerden başka yiyeceğin her biri [1] İsrail oğullarına helâl idi. Onlara de ki dâvanızda gerçek iseniz haydi Tevrat-ı getirin de okuyun [2]. (94) Herkim Tevrat-ı getirip okuduktan [3] sonra Allah'a karşı kendiliğinden yalan uydurursa işte onlar zâlim kimselerdir. (95) De ki Allah gerçek demiştir. Artık muvahhid-i pâk olan İbrahim dinine tâbi olun. İbrahim müşriklerden değildir. (96, 97) Halk için ilk önce konulan beyt [4], Bekke'deki beyttir [5]. Onun hayır ve bereketi çoktur. O, âlemlere ayni hidayettir. Orada hürmete ait açık alâmetler, İbrahim'in makamı [6] vardır. Her kim oraya girerse taarruzdan emin olur. Onu haccetmeğe yol bulabilen [7] insanlara haccetmek Allah'a karşı bir borçtur. Her kim kâfir olursa [8] varsın olsun; Çünkü Allah âlemlerden müstağnidir [9]. (98) De ki: Ey ehl-i Kitap! Allah yaptığınız şeylere şahit olup dururken neye Allah'ın âyetlerini [10] tanımıyorsunuz? (99) De ki, Ey ehl-i Kitap! Siz gerçek dinin islâm olduğuna şahit olup dururken iman edeni neye Allah yolundan geri dönüp, Allah yolu olan İslâm dininin eğriliğini araştırıyorsunuz [11]? Allah yaptıklarınızdan gafil değildir. (100) Ey iman edenler! Sizden evvel Kitaba nâil olanlardan bir güruha uyacak olursanız siz mü'min olmuş iken sizi yeniden küfre sokmuş olurlar.

---

[1] Veya her nev'i.

[2] Yahudiler «sen İbrahim dininde bulunduğunu iddia ediyorsun, halbuki o deve eti yemez, sütünü içmezdi» demeleri, veya «o haram olanlar Tevrat ile haram kılınmıştır» demeleri üzerine onları red için nâzil olmuştur.

[3] Veya bu hüccetten.

[4] İbadet için en evvel yapılan mâbet, yahut şeref itibariyle birinci olan mâbet.

[5] Bekke; Mekke'nin adıdır. Bâzılarınca Bekke Beyt-i Mükerremin yapıldığı yer, Mekke memleketin ismidir. Yahut Bekke Mesçid-i Haram'ın tavaf olunan yeri, Mekke bütün haremin adıdır.

[6] Veya onlardan biri İbrahim Aleyhisselâmın makamıdır.

[7] Azığı, bineği olan, veya yürümeğe kudreti olan.

[8] Allah'ı veya haccın farz olduğunu inkâr ederse.

[9] Onların ibadetlerine asla muhtaç değildir.

[10] Kur'an-ı Kerîm'i, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmı, nübüvveti Muhammediye'ye delâlet eden âyetleri.

[11] Halka, islâm dininde bir istikamet yoktur diyorsunuz, doğru yolu bırakıp eğri yolu tutuyorsunuz.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ وَفٖيكُمْ رَسُولُهُ
وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ۞ يَٓا اَيُّهَا
الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۞ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَٓاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ
بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۞
وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۞ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذٖينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ۞ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذٖينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۞ وَاَمَّا الَّذٖينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفٖي رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ۞ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمٖينَ ۞

(101) ve keyfe tekfürûne ve entüm tütlâ aleyküm âyâtullâhi ve fiyküm resûlüh, ve men ya'tesim billâhi fekad hüdiye ilâ sıratın müstekıym (102) yâ eyyühelleziyne âmenuttekullahe hakka tükaâtihî ve lâ temûtünne illâ ve entüm müslimûn (103) va'tesimû bihablillâhi cemiy'â, ve lâ teferrekuû vezkürû ni'metallahi aleyküm iz küntüm a'dâen fe'ellefe beyne kulûbiküm feasbahtüm bini'metihî ihvânâ, ve küntüm alâ şefâ hufretin minennâri fe'enkazeküm minhâ, kezâlike yübeyyinullahü leküm âyâtihî le'alleküm tehdedûn (104) veltekün minküm ümmetün yed'ûne ilelhayri ve ye'mürûne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünker, ve ulâike hümülmüflihûn (105) ve lâ tekûnû kelleziyne teferrekuû vahtelefû min ba'di mâ câe hümülbeyyinât, ve ulâike lehüm azâbün aziym (106) yevme tebyaddu vücûhün ve tesveddü vücûh, fe'emmelleziynesveddet vücûhühüm, ekefertüm ba'de iymâniküm fezûkul'azâbe bimâ küntüm tekfürûn (107) ve emmelleziynebyaddat vücûhühüm fefiy rahmetillâh, hüm fiyhâ halidûn (108) tilke âyâtullahi netlûhâ aleyke bilhakk, ve mallahü yüriydü zulmen lil'âlemiyn.

(101) Ya siz henüz aranızda Allah'ın âyetleri okunup dururken peygamberi de içinizde yaşarken, nasıl böyle küfür yolunu tutarsınız? Herkim Allah'a sarılırsa doğru yola götürülmüş olur. (102) Ey İman edenler! Allah'tan gereği gibi sakının [1] Ancak müslüman olarak can verin. (103) Hepiniz birden Allah'ın ipine [2] sımsıkı sarılın, birbirinizden ayrılmayın, Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Hani sizler yekdiğerinize düşman idinizdi. Allah sizin kalplerinizi islâm ile birleştirdi de onun nimeti sayesinde kardeş oldunuzdu. Siz, bir zaman ateş çukurunun kenarına kadar gelmiştiniz de Allah sizi oradan kurtarmıştı. Artık Allah hidayet bulasınız diye âyetlerini böyle beyân ediyor.

(104) İçinizden hayre çağırır, iyi işi [3] emir, kötü işten nehyeder bir cemaat ayrılmalı. İşte felâh bulanlar onlardır. (105) Kendilerine açık âyetler geldikten sonra birbirlerinden ayrılıp ihtilâfa düşenler gibi olmayın. Onlar için büyük bir azap vardır. (106) O gün, birtakım yüzler ağarıp birtakım yüzler de kararır [4]. Yüzleri kararanlara denir ki siz iman ettikten sonra kâfir mi oldunuz? Küfrünüzden nâşi haydi azabı tatın. (107) Yüzleri ağaranlara gelince onlar Allah'ın rahmetinde [5] olup orada dâim kalacaklardır. (108) Allah'ın bu âyetlerini sana doğru olarak tilâvet ediyoruz Allah âlemlere zûlüm ve gadır yapmak istemez.

[1] Bütün günahlardan sakınıp **Allah'a ita'at edin,** Allah'ı unutmayın, Allah'a nankörlük etmeyin, **Allah** yolunda lâyıkı veçhile cihatta bulunun.

[2] Kur'an-ı mübine, din-i islâma, Allah için ihlâsa, Aht-i İlâhiye, Emr-i Süphaniye, Ta'at-i Bâriye..

[3] Aklen ve şer'an beğenilen Kitaba ve Sünnete uygun olan. Kötü iş de bunun zıttıdır.

[4] Yâni bir kısmı sevinç içinde bulunur, bir kısmı ise endişe içinde kalır.

[5] Dâr-ı Naimde, Cennette.

(109) ve lillâhi mâ fissemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve ilallahi türce'ul'ümûr (110) küntüm hayre ümmetin uhricet linnâs, te'mürûne bilma'rûfi ve tenhevne anilmünkeri ve tü'minûne billâh, ve lev âmene ehlülkitâbi lekâne hayren lehüm, minhümülmü'minûne ve ekserühümülfâsikuûn (111) len yedurrûküm illâ eza, ve in yükaâtilûküm yüvellûkümül'edbâr, sümme lâ yünsarûn (112) duribet aleyhimüzzilletü eyne mâ sükifû illâ bihablin minallahi ve hablin minennâsi vebâû bigadabin minallahi ve duribet aleyhimülmeskeneh, zâlike biennehüm kânû yekfürûne biâyâtillâhi ve yaktilûnel'enbiyâe bigayri hakk, zâlike bimâ asav ve kânû ya'tedûn (113) leysû sevâ, min ehlilkitâbi ümmetün kaâimetün yetlûne âyâtillâhi enâelleyli ve hüm yescüdûn (114) yü'minûne billâhi velyevmil'âhiri ve ye'mürûne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünkeri veyüsâri'ûne fiylhayrât, ve ulâike minessâlihiyn (115) ve mâ yef'alû min hayrin felen yükferûh, vallahü aliymün bilmüttekiyn.

ولله ما في السموات وما في الارض والى الله ترجع
الامور ۞ كنتم خير امة اخرجت للناس تامرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر وتؤمنون بالله ولو امن
اهل الكتاب لكان خيرا لهم منهم المؤمنون واكثرهم
الفاسقون ۞ لن يضروكم الا اذى وان يقاتلوكم
يولوكم الادبار ثم لا ينصرون ۞ ضربت عليهم الذلة
اين ما ثقفوا الا بحبل من الله وحبل من الناس وباؤ
بغضب من الله وضربت عليهم المسكنة ذلك بانهم
كانوا يكفرون بايات الله ويقتلون الانبياء بغير
حق ذلك بما عصوا وكانوا يعتدون ۞ ليسوا سواء
من اهل الكتاب امة قائمة يتلون ايات الله اناء الليل
وهم يسجدون ۞ يؤمنون بالله واليوم الاخر
ويامرون بالمعروف وينهون عن المنكر ويسارعون
في الخيرات واولئك من الصالحين ۞ وما يفعلوا
من خير فلن يكفروه والله عليم بالمتقين ۞

(109) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İşler Allah'a dönecek. (110) Sizler, insanlar için zâhire çıkarılmış hayırlı ümmetsiniz [1]. İyi işi emir, kötü işten nehyedersiniz; Allah'a da inanırsınız. Şayet ehl-i Kitap ta iman getirmiş olsalardı o husus haklarında hayırlı olurdu. Onların bir kısmı mü'min oldular, en çoğu ise fasık kaldılar. (111) Onlar size, dilleriyle cüz'i bir ezada bulunmadan başka hiçbir zarar eriştiremezler. Sizin ile kıtalde bulunsalar size arka çevirirler. Sonra da yardım görmezler. (112) Onlar her nerede bulunsalar üzerlerine zillet ve hakaret damgası vurulmuştur [2]; meğer ki Allah'ın ve insanların bir ahti ve amanı buluna. [3]. Onlar Allah'ın gazabına uğradılar. Onlara yoksulluk damgası da vuruldu. Bu ise, Allah'ın âyetlerini tanımadıkları, peygamberlerini nahak yere öldürdükleri içindi. Bu da onların âsiliklerinden, haddi aşmalarından nâşi idi. (113) Ehl-i Kitap bir değildir. İçlerinden müstekim [4] bir cemaat vardır ki gecenin saatlerinde secde ederek Allah'ın âyetlerini okurlar (114) Allah'a, âhiret gününe inanırlar, iyi işi emir, kötü işten nehyederler. Hayır işlerde çabukluk gösterirler. İşte onlar sulâhadandır. (115) Onlar her ne işlerlerse asla küfrana uğramazlar [5]. Allah sakınanları hakkiyle bilir.

---

[1] Veya hayırlı ümmet oldunuz.

[2] Öldürülmek, esir edilmek, malları ellerinden alınmak — cizye vermek — her yerde müslümanlar ve hıristiyanlar arasında zelîl ve hakir olmak gibi.

[3] Yâni din-i islâma girmek veya cizye vermek suretiyle bundan kurtulurlar.

[4] Yahut namazda kaim, ibadet ve ta'ata kaim.

[5] Mükâfatsız kalmazlar.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَأُولٰٓئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
وَلٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ
قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ
قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنْتُمْ أُولَاءِ
تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا
لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ
الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾
إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا
إِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

(116) innelleziyne keferû len tugniye anhüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minallahi şey'â, ve ulâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (117) meselü mâ yünfikuûne fiy hâzihilhayâtiddünyâ kemeseli riyhin fiyhâ sırrun esâbet harse kavmin zalemû enfüsehüm fe'ehleketh, ve mâ zalemehümullahü ve lâkin enfüsehüm yezlimûn (118) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizû bitâneten min dûniküm lâ ye'lûneküm habâlâ, veddû mâ anittüm, kad bedetilbağdâü min efvâhihim, ve mâ tuhfiy sudûrühüm ekber, kad beyyennâ leküml'âyâti in küntüm ta'kılûn (119) hâ entüm ulâi tühibbûnehüm ve lâ yühibbûneküm ve tü'minûne bilkitâbi küllih, ve izâ lekuûküm kaâlû âmennâ, ve izâ halev addû aleykümül'enâmile minelgayz, kul mûtû bigayzikiüm, innallahe aliymün bizâtissudûr (120) in temsesküm hasenetün tesü'hüm ve in tüsibküm seyyietün yefrehû bihâ, ve in tasbirû ve tettekuû lâ yedurrüküm keydühüm şey'a, innallahe bimâ ya'melûne muhiyt (121) ve iz gadevte min ehlike tübevviülmü'miniyne mekaâ'ide lilkıtâl, vallahü semiy'un aliym.

(116) Kâfir olanlar, yok mu, onların ne malları ne oğulları hiçbir şeye yaramaz [1]. Onlar ateşliktir, orada dâim kalacaklardır. (117) Onların bu dünya diriliğinde gösterişle görenek yolunda harcettikleri şey öz nefislerine zulüm eden bir kavmin ekinlerine dokunarak o ekini itlâf eden pek soğuk [2] bir rüzgâr gibidir. Allah onlara zulüm etmedi [3]; fakat onlar kendilerine zulüm ettiler [4]. (118) Ey iman edenler! Kendinizden başkalarını sırdaş etmeyin. Bunlar sizi ifsat hususunda kusur etmezler, sizin zahmet ve meşakkate duçar olmanızı temenni edenler. Size olan şiddetli buğz ve adavetleri dillerinden dökülüyor. Halbuki sînelerinde sakladıkları buğz ve adavet daha büyüktür. Biz, size âyetleri beyan ettik. Aklınız erse bunları sırdaş etmezdiniz. (119) Sizler öyle kimselersiniz ki onları seversiniz, halbuki onlar sizi sevmezler. Siz kitabın hepsine inanırsınız. Onlar ise sizinle buluştukları zaman inandık derler. Halbuki kendi kendilerine kaldıkları zaman size olan öfkelerinden dolayı parmaklarının uçlarını ısırırlar. Onlara de ki öfkeniz ile ölün, Allah sînelerdekini tamamiyle bilir. (120) Size iyi bir şey dokunsa onları gamlandırır. Şayet size bir fenalık dokunsa onunla sevinirler. Siz katlanır ve sakınır iseniz onların hileleri size hiçbir zarar vermez. Allah onların yaptıklarını ilmiyle ihata etmiştir. (121) Hani sen kıtal için [5] mü'minlere bir mahal [6] tertip etmek üzere bir sabah ailenin arasından ayrılmış idin. Allah sözlerinizi işitir, niyetlerinizi hakkiyle bilir.

---

1 Yahut Allah'ın azabından onları kurtaramaz.

2 Veya pek sıcak yakıcı bir rüzgâr.

3 Ekinlerini zarara sokarak onlara zulüm etmedi.

4 İsyan ile, mallarını mahallerinin gayriye sarf ile kendilerine zulüm ettiler.

5 Uhut Gazvesinde, yahut Bedir ve Ahzap Gazvelerinde.

6 Tâbiye mahalli olacaktır.

(122) iz hemmet tâifetâni minküm en tefşelâ vallahü veliyyühümâ, ve alallahi felyetevekkelilmü'minûn (123) ve lekad nasarakümullahü bibedrin ve entüm ezilleh, fettekullahe le'alleküm teşkürûn (124) iz tekuûlü lilmü'miniyne elen yekfiyeküm en yümiddeküm rabbüküm biselâseti âlâfin minelmelâiketi münzeliyn (125) belâ in tasbirû ve tettekuû ve ye'tûküm min fevrihim hâzâ yümdidküm rabbüküm bihamseti âlâfin minelmelâiketi müsevvimiyn (126) vemâ cealehullahü illâ büşrâ leküm ve litatmeinne kulûbüküm bih, ve mennasru illâ min ındillâhil'aziyzilhakiym (127) liyakta'a tarafen minelleziyne keferû ev yekbitehüm feyenkalibû hâibiyn (128) leyse leke minel'emri şey'ün ev yetube aleyhim ev yüazzibehüm feinnehüm zâlimûn (129) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, yağfirü limen yeşâü ve yü'azzibü men yeşâ'. vallahü gafûrün rahıym (130) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ te'külûrribâ az'âfen muzâ'afeten vettekullahe le'alleküm tüflihûn (131) vettekunnârelletiy ü'iddet lilkâfiriyn (132) ve etiy'ullâhe verresûle le'alleküm türhamûn.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ
يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ ۝
بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ
رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝ وَمَا جَعَلَهُ
اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ
أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ۝ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۝
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

(122) Hani sizlerden iki fırka korkup kaçmak istedilerdi. Allah onların yârlarıdır, neye kaçsınlar. Mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar. (123) * Bedir gününde siz düşkün iken [1] Allah size yardım etmişti. Artık nimetine şükretmiş olmak için Allah'tan sakının. (124) Hani sen mü'minlere «Rabbinizin üç bin münzel melek ile imdat etmesi yetmez mi?» demiştik. (125) Evet yeter. Eğer siz katlanır ve sakınırsanız düşmanlarınız tam vaktinde [2] size gelirse Rabbiniz size beş bin nişanlı melek ile imdat eder. (126) Allah bu imdadı ancak size müjde olsun, kalbiniz mutmain bulunsun diye yaptı. Nusrat ve galebe yalnız galibi yekta ve hakim olan Allah tarafındandır. Yoksa askerin çokluğiyle değildir. (127) Allah kâfir olanlardan bir miktarını kessin veya [3] baş aşağı kılsın da nevmit olarak dönsünler diye size yardım etmiştir. (128) Kullarımın işi hususunda sende hiçbir şey yoktur [4]. Allah ya onların tövbelerini kabul eder veya onları azaba uğratır; çünkü onlar zalim kimselerdir. (129) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba uğratır. Allah gafurdur, rahimdir. (130) Ey iman edenler! Kat kat faiz yemeyin. Allah'tan sakınınız ki felâh bulasınız. (131) Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının. (132) Allah'a, peygambere itaat edin ki merhamet olunasınız.

---

[1] Adediniz, silâhınız az iken.
[2] Veya süratle — öfke ile.
[3] (Ya) terdit için değil, tenvi içindir. Kimini helâk ve perişan, kimini hâk ile yeksan, kimini rüsvay, kimini münhezim kılsın.
[4] Onların ıslah ve tâzipleri, elinde değildir. Sana ne vahiy olunursa onu yaparsın. İşler yalnız Allah'ın elindedir. Ne isterse onu yapar.

وَسَارِعُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ۝ اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ
فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ
النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا
فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى
مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ اُولٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ
مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ۝ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ
فَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
۝ هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ۝ وَلَا
تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝
اِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَتِلْكَ
الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۝

(133) ve sâri'ü ilâ mağfiretin min rabbiküm ve cennetin arduhessemâvâtü vel'ardu ü'iddet lilmüttekiyn (134) elleziyne yünfikuûne fiysserrâi vaddarrâi velkâzimiynel gayza vel'âfiyne aninnâs, vallâhü yuhibbülmuhsiniyn (135) velleziyne izâ fe'alû fâhişeten ev zalemû enfüsehüm zekerullahe festagferû lizünûbihim, ve men yagfirüzzünûbe illallahü ve lem yusırrû alâ mâ fe'alû ve hüm ya'lemûn (136) ulâike cezâühüm magfiretün min rabbihim ve cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, ve ni'me ecrül'âmiliyn (137) kad halet min kabliküm sünenün fesiyrû fiyl'ardı fanzurû keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (138) hâzâ beyânün linnâsi ve hüden ve mev'izetün lilmüttekiyn (139) ve lâ tehinû ve lâ tahzenû ve entümül'alevne in küntüm mü'miniyn (140) in yemsesküm karhun fekad messelkavme karhun mislüh, ve tilkel'eyyâmü nüdâvilühâ beynennâs, ve liya'lemallahülleziyne âmenû ve yettehize minküm şühedâ, vallahü lâ yühibbuzzâlimiyn.

(133) Rabbiniz tarafından vaki olacak mağfirete, gökler ve yer kadar geniş olan Cennet'e çabuk olun; bu Cennet sakınanlar için hazırlanmıştır. (134) Onlar ki bollukta da yoklukta da [1] harcederler, öfkelerini yenerler, insanların suçlarını bağışlarlar. Allah iyilik edenleri sever (135) Onlar ki hayasızlık yaptıkları veya öz nefislerine zulüm ettikleri zaman Allah'ı anarlar da günahlarından yarlığanmak dilerler. Günahları Allah'tan başka kim yarlıgayabilir? Onlar bile bile [2] işledikleri günahta ısrar etmezler. (136) İşte onların mükâfatları Rableri tarafından vaki olacak mağfiret, altında ırmaklar akıp daim kalacakları Cennettir. Ameli olanların mükâfatı ne güzeldir. (137) Sizden evvel bir çok vakayi ve şerayi gelip geçti. Yer yüzünde gezin tozun da yalan sayanların akıbeti nasıl olduğunu bir kere görün. (138) Kur'andaki bu haberler halka hakkı beyan etmek, sakınanlara hidayet etmek, öğüt vermektir. (139) Gevşeklik göstermeyin, endişe de etmeyin. Allah'ın vaadine inanıyorsanız mutlaka üstsünüz [3]. (140) Eğer Uhut'ta canınız yandı ise müşrik cemaatinin de Bedir'de öylece canı yandı. Allah'ın mü'minleri ayırt etmesi, sizden de doğru bir şahit edinmesi için biz bugünleri insanlar arasında dolaştırırız [4]. Yoksa Allah zalimleri sevmez.

---

[1] Veya kolaylıkta, güçlükte, sevinç halinde, keder zamanında.

[2] Israrın zarar verdiğini. Allah'ın yarlıgadığını, hayasızlığın kötü olduğunu bilerek.

[3] Veya daha yükseksiniz.

[4] Bâzı kere siz galip olursunuz. Bâzı kere de düşmanlarınız galip olurlar.

(141) ve liyümahhisallahülleziyne âmenû ve yemhakalkâfiriyn (142) em hasibtüm en tedhulülcennete ve lemmâ ya'lemillâhülleziyne câhedû minküm ve ya'lemessâbiriyn (143) ve lekad küntüm temennevnelmevte min kabli en telkavhü fekadre'eytümûhü ve entüm tanzurûn (144) ve mâ muhammedün illâ resûl, kad halet min kablihirrusul, efein mâte ev kutilenkalebtüm alâ a'kaâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yadurrallahe şey'â, ve seyeeziyllâhüşşâkiriyn (145) ve mâ kâne linefsin en temûte illâ bi'iznillâhi kitâben müeccelâ, ve men yürid sevâbeddünyâ nü'tihî minhâ, ve men yürid sevâbel'âhireti nü'tihî minhâ ve senecziyşşâkiriyn (146) ve ke'eyyin min nebiyyin kaâtele ma'ahü ribbiyyûne kesiyr, femâ vehenû limâ asâbehüm fiy sebiylillâhi ve mâ da'ufû ve mestekânû, vallahü yuhibbussâbiriyn (147) ve mâ kâne kavlehüm illâ en kaâlû rabbenagfirlenâ zünûbenâ ve israfenâ fiy emrinâ ve sebbit akdâmenâ vensurnâ alelkavmilkâfiriyn (148) feâtâhümullahü sevâbeddünyâ ve husne sevâbil'âhireh, vallahü yuhibbülmuhsiniyn.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ۞ اَمْ حَسِبْتُمْ
اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ۞ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ
تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۞ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا
رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِنْ مَاتَ اَوْ قُتِلَ
انْقَلَبْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ
اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ ۞ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ
اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ۞ وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ
كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ۞ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ
اِلَّا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِي اَمْرِنَا وَثَبِّتْ
اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۞ فَاٰتٰيهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۞

(141) Bir de Allah iman edenleri günahtan pâk, kâfirleri birer birer helâk etmesi için de galibiyeti dolaştırır. (142) Yoksa içinizden cihat edenler ile harb esnasında katlananları Allah görüp ayırt etmedikçe cennete gireriz mi sandınız? (143) Ölümle karşılaşmadan evvel ölmeyi temenni ediyordunuz. Haydi bakalım onu gözünüzle gördünüz [1]. (144) Muhammed, peygamberden başka bir şey değildir. Ondan evvel bir takım peygamberler gelip geçmiştir. Eğer O, ölse veya öldürülse idi siz gerisin geriye mi dönecekdiniz [2]. Her kim gerisin geriye dönerse Allah'a hiçbir zararı dokunmaz. Allah şükredenlerin mükâfatını verecektir. (145) Allah'ın izni bulunmadıkça hiçbir kimse için ölmek yoktur. Bu da vakt-i muayyen ile mukayyet bir yazı ile yazılıdır [3]. Kim ki dünya sevabını dilerse onu dileyene dünyalıktan veririz, kim ki âhiret sevabını dilerse ona da onu veririz. Şükredenlere mükâfat vereceğiz. (146) Nice peygamberler vardır ki kendileriyle beraber bir çok Allah adamları [4] vuruştular; fakat Allah yolunda kendilerine erişen musibetten [5] dolayı gevşeklik etmediler, zaaf göstermediler, boyun da eğmediler. Allah katlananları sever. (147) Onların sözleri [6] «Ey Rabbimiz! Günahlarımızı, işlerimizdeki taşkınlıklarımızı yarlıga bizi sabit kadem et, kâfir cemaata karşı bize yardım et!» demelerinden başka bir şey değildi. (148) Bunun üzerine Allah onlara dünya sevabını da [7] âhiretin güzel sevabını da [8] verdi. Allah iyi işliyenleri sever.

---

[1] Yani Bedir'de şehit olmayı istiyordunuz. Uhut'ta şehit olanları görünce neye kaçtınız.
[2] Muharebeden kaçacak veya dinden dönecek misiniz?
[3] Veya bu da ecel yazılı olan levh-i mahfuza göre olur.
[4] Veya bir çok taraftarları, binlerce cemaat.
[5] Öldürülmek, yaralanmak, sıkıntı çekmek gibi.
[6] Düşman ile karşılaştıkları veya türlü türlü sıkıntılara duçar oldukları zaman vird-i zebanları.
[7] Nusrat, ganimet, şeref ve nam kazanmak gibi.
[8] Mükâfat ve nimetini.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ
وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَى
أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ
غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

(149) yâ eyyühelleziyne âmenû in tütiy'-ûlleziyne keferû yerüddûküm alâ a'kaâbiküm fetenkalibû hâsiriyn (150) belillâhümevlâküm, ve hüve hayrunnâsiriyn (151) senülkiy fiy kulûbilleziyne keferûr-ru'be bimâ eşrekû billâhi mâ lem yünezzil bihî sultânâ, ve me'vâhümünnâr, ve bi'se mes vezzâlimiyn (152) ve lekad sadakakümullahü va'deh, iz tehussûnehüm bi'iznih, hattâ izâ feşiltüm ve tenâza'tüm fiyl'emri ve asaytüm min ba'di mâ erâküm mâ tuhibbûn, minküm men yüriyddüdünyâ, ve minküm men yüriydül'âhireh, sümme sarafeküm anhüm liyebteliyeküm, ve lekad afâ anküm, vallahü zû fadlın alelmü'miniyn (153) iz tus'idûne ve lâ telvüne alâ ehadin verressûlü yed'ûküm fiy uhrâküm fe'esâbeküm gammen bigammin likeylâ tahzenû alâ mâ fâteküm ve lâ mâ esâbeküm vallahü habiyrün bimâ ta'melûn.

(149) Ey iman edenler! Kâfir olanlara itaat ederseniz onlar sizi gerisin geriye döndürürler de ziyankâr olursunuz. (150) Hayır, Allah sizin mevlânızdır, O yardımcıların hayırlısıdır. (151) Allah'a şerik koşmaları hususunda Allah hiçbir hüccet indirmemiş iken Allah'a şerik koştuklarından nâşi, onların kalplerine dehşet ilka edeceğiz. Onların yurtları ateştir. Zalimlerin barındıkları yer ne kötüdür! (152) * Allah, izin ve emriyle onları cansız kıldığınız zaman size olan vaadinde sadık kalmıştır; nihayet sevdiğiniz zafer ve ganimeti size gösterdikten sonra siz zaaf gösterip o işde [1] çekiştiniz, peygambere karşı geldiniz de ikiye bölündünüz. Bir bölüğünüz dünyayı, diğer bölüğünüz ise âhireti istiyordu [2]. Sonra sınamak için sizi hezimetle geri çevirdi. Allah suçunuzu bağışlamıştır. Allah mü'minler hakkında büyük bir inayet sahibidir. (153) Hani siz uzaklaşıyor [3], hiçbir kimseye yüz çevirip bakmıyordunuz. Peygamber arkanızdaki cemaat arasından sizi çağırıyordu. Allah elinizden giden zafer ve ganimete duçar olduğunuz hezimete karşı endişe etmemeniz için [4] gam üstüne gam ile [5] ceza verdi. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

---

[1] Resulü Ekrem'in tâyin ettiği yerlerde kalmak hususunda.
[2] Dünyayı isteyenler ganimet için merkezlerinden ayrıldılar. Âhireti isteyenler ise şehit oluncaya kadar yerlerinde kaldılar.
[3] Veya dağa çıkıyor, dereye kaçıyordunuz.
[4] Celâdet göstermeye alıştırmak için.
[5] Katil, ve düşmanın zaferi üzerine hezimet — ganaimin elden gitmesi üzerine inhizam — katil, düşmanın zaferi üzerine peygamberin katli şaylası — Resûle muhalefet üzerine inhizam.

(154) sümme enzele aleyküm min ba'dil-gammi emeneten nü'âsen yagşâ tâifeten minküm, ve tâifetün kad ehemmethüm enfüsühüm, yazunnûne billâhi gayrelhakkı zannelcâhiliyyeh, yekuûlûne hellenâ minel'emri min şey' kul innel'emreküllehu lillâh, yuhfûne fiy enfüsihim mâ lâ yübdûne lek, yekuûlûne lev kâne lenâ minelemri şey'ün mâ kutilnâ hâhünâ, kul lev küntüm fiy büyûtiküm leberezelleziyne kütibe aleyhi mülkatlü ilâ medâcı'ihim, ve liyebteliyallahü mâ fiy sudûriküm ve liyümahhısa mâ fiy kulûbiküm, vallahü aliymün bizâtissudûr (155) innelleziyne tevvellev minküm yevmettekalcem'âni innemestezellehümüşşeytânü biba'dı mâ kesebû, ve lekad afallahü anhüm, innallahe gafûrün haliym (156) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tekûnû kelleziyne keferû ve kaâlû liihvânihim izâ darebû fiyl'ardı ev kânû guzzen lev kânû indenâ mâ mâtû ve mâ kutilû, liyec'alallahü zâlike hasreten fiy kulûbihim, vallâhü yuhyiy ve yümiyt, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (157) ve lein kutiltüm fiy sebiylillâhi ev müttüm lemagfiretün minallahi ve rahmetün hayrün mimmâ yecme'ûn.

ثم أنزل عليكم من بعد الغم أمنة نعاسا يغشى طائفة
منكم وطائفة قد أهمتهم أنفسهم يظنون بالله غير
الحق ظن الجاهلية يقولون هل لنا من الأمر من شيء قل إن
الأمر كله لله يخفون في أنفسهم ما لا يبدون لك يقولون
لو كان لنا من الأمر شيء ما قتلنا هاهنا قل لو كنتم في
بيوتكم لبرز الذين كتب عليهم القتل إلى مضاجعهم
وليبتلي الله ما في صدوركم وليمحص ما في قلوبكم
والله عليم بذات الصدور ۞ إن الذين تولوا منكم يوم
التقى الجمعان إنما استزلهم الشيطان ببعض ما كسبوا
ولقد عفا الله عنهم إن الله غفور حليم ۞ يا أيها الذين
آمنوا لا تكونوا كالذين كفروا وقالوا لإخوانهم إذا ضربوا
في الأرض أو كانوا غزى لو كانوا عندنا ما ماتوا وما قتلوا
ليجعل الله ذلك حسرة في قلوبهم والله يحيي ويميت
والله بما تعملون بصير ۞ ولئن قتلتم في سبيل الله
أو متم لمغفرة من الله ورحمة خير مما يجمعون ۞ ١٥٧

(154) Bu gamdan sonra size içinizde bir takımını bürüyüp emniyete sebep olan bir uyuklama indirdi. Diğer takım ise [1] can kaygusuna düştü, Allah hakkında nahak yere cahiliyete mahsus zanlar ile zanda bulundu, «bundan bize ne oldu?» [2] diyorlardı. Onlara de ki işin hepsi Allah'ındır. Onlar sana âşikâr kılmadıkları şeyi kalplerinde gizlerler. Derler ki,, elimizde bir şey olsaydı burada maktul düşmezdik.» De ki evlerinizde bile olsaydınız yine katli yazılmış olan kimse çıkar, makteline giderdi [3]. Allah sinelerinizdeki ihlâs ve nifakı meydana koymak, kalplerinizdeki vesveseyi temizlemek için böyle yaptı. Allah sinelerinizdekini hakkiyle bilir. (155) Uhut'ta iki ordunun karşılaştığı gün içinizden yüz çevirenler yok mu. Onların kazandıkları bâzı amellerinden nâşi [4], Şeytan ayaklarını kaydırmak istedi [5]. Allah onların suçunu bağışlamıştır. Çünkü gafurdur, halimdir. (156) Ey iman edenler! Seferde ölen veya gazalarda şehit düşen kardeşleri hakkında «yanımızda olsalardı ölmezler, öldürülmezlerdi» diyen kâfirler gibi olmayın ki Allah bunu onlara dağ-ı derun kılacaktır. Allah hem diriltir, hem öldürür. Allah işlediklerinizi görür. (157) Allah yolunda öldürülürseniz de, ölseniz de Allah'tan gelen yarlıganma, esirgenme elbet onların topladıkları nimetten daha iyidir.

[1] Münafıklar.
[2] Bize bir pay var mı? Bize olan vaad ne oldu, yahut bu işde bizim reyimiz yoktur, düşmana galebe edemeyeceğiz.
[3] Şehirde kalmak ona fayda vermez.
[4] Merkezden ayrılmak, ganimete haris olmak, ölümden korkmak, peygambere karşı durmak gibi.
[5] Veya vesveseye düşürdü.

ولئن متم او قتلتم لالى الله تحشرون ۞ فبما رحمة من الله
لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك
فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم في الامر فاذا عزمت
فتوكل على الله ان الله يحب المتوكلين ۞ ان ينصركم الله
فلا غالب لكم وان يخذلكم فمن ذا الذي ينصركم من
بعده وعلى الله فليتوكل المؤمنون ۞ وما كان لنبي
ان يغل ومن يغلل يأت بما غل يوم القيمة ثم توفى
كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون ۞ افمن اتبع
رضوان الله كمن باء بسخط من الله ومأويه جهنم
وبئس المصير ۞ هم درجات عند الله والله بصير بما
يعملون ۞ لقد من الله على المؤمنين اذ بعث فيهم رسولا
من انفسهم يتلوا عليهم اياته ويزكيهم ويعلمهم
الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين ۞
اولما اصابتكم مصيبة قد اصبتم مثليها قلتم انى هذا
قل هو من عند انفسكم ان الله على كل شيء قدير ۞

(158) ve lein müttüm ev kutiltüm leilallahi tuhşerûn (159) febimâ rahmetin minallahi lintelehüm, ve lev künte fazzan galiyzalkalbi lenfaddû min havlik, va'fü anhüm vestagfirlehüm ve şâvirhüm fiyl'emr, feizâ azemte fetevekkel alallah, innallahe yuhibbülmütevekkiliyn (160) in yansurkümullahü felâ gaâlibe leküm, ve in yahzülküm femenzelleziy yansurküm min ba'dih, ve alallahi felyetevekkelil-mü'minûn (161) ve mâ kâne linebiyyin en yegull, ve men yaglül ye'ti bimâ galle yevmelkıyâmeh, sümme tüveffâ küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlamûn (162) efemenittebe'a rıdvânallahi kemen bâe bisehatın minallahi ve me'vâhü cehennem, ve bi'selmasıyr (163) hüm derecâtün indallâh, vallahü basıyrün bimâ ya'melûn (164) lekad mennallahü alelmü'miniyne iz be'ase fiyhim resûlen min enfüsihim yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkiyhim ve yü'allimühümülkitâbe velhikmeh, ve in kânû min kablü lefiy dalâlin mübiyn (165) evelemmâ esâbetküm musıybetün kad esabtüm misleyhâ kultüm, ennâ hâzâ, kul hüve min indi enfüsiküm, innallahe alâ külli şey'in kadiyr.

(158) Ölseniz de, öldürülseniz de nihayet Allah huzurunda toplanacaksınız. (159) Ancak Allah'ın esirgemesiyle Uhut'tan kaçanlar hakkında yumuşaklık gösterdin: kaba, katı yürekli olsaydın onlar etrafından dağılıp giderlerdi. Onların suçunu bağışla, onlar için yarlıganmak dile. İşlerde [1] onlara danış. Bir kere azmettin mi artık Allah'a mütevekkil ol; çünkü Allah mütevekkil olanları sever. (160) Allah size yardım ederse sizi yenecek yoktur. Şayet sizden yardımını diriğ ederse ondan başka size kim yardım edebilir? Artık mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar. (161) Ganaimi gizlice çalmak hiç bir peygambere yaraşmaz. Kim ki onu gizlice çalarsa kıyamet günü çaldığı mal ile gelir [2]. Sonra herkese kazancı tamamiyle verilir. Onlar mazlum ve mağdur olmazlar. (162) Allah'ın hoşnutluğuna tâbi olan, Allah'ın hışmına uğrayan gibi midir? Bunun yurdu cehennemdir. Varacağı yer ne kötüdür! (163) Onların Allah yanında dereceleri ayrı ayrıdır. Allah işlediklerini görür. (164) Mü'minler evvelce apaçık bir sapıklık içinde iken Allah kendi içlerinden onlara âyetlerini okur, kendilerini pâk kılar, onlara kitabı ve hikmeti öğretir. Peygamber göndermekle onlara bol bir nimet vermişti. (165) Siz, Bedir günü onları iki kat musibete uğratmış iken size bir musibet erişince mi «Bu, neden böyle oldu?» dediniz? Onlara de ki bu hezimet kendinizden oldu. Çünkü Allah her şeye tamamiyle kadirdir.

---

[1] Danışılacak işlerde veya savaş işlerinde.

[2] Onu boynuna yüklenir. Veya vebalini yüklenir.

(166) ve mâ esâbeküm yevmettekalcem'âni febi'iznillâhi ve liya'lemelmü'miniyn (167) ve liya'lemelleziyne nâfekuû, ve kıylelehüm te'âlev kaâtilû fiy sebiylillâhi evidfe'û, kaâlû lev na'lemü kıtâlen lette-ba'nâküm, hüm lilküfri yevmeizin akrebü minhüm lil'iymân, yekuûlûne biefvâhihim mâ leyse fiy kulûbihim, vallahü a'lemü bimâ yektümûn (168) elleziyne kaâlû liihvânihim ve ka'adû lev etâ'ûnâ mâ kutilû, kul fedreu an enfüsikümül-mevte in küntüm sâdıkıyn (169) ve lâ tahsebennelleziyne kutilû fiy sebiylillâhi emvâtâ, bel ahyâün inde rabbihim yürze-kuûn (170) ferihiyne bimâ âtâhümullahü min fadlihî ve yestebşirûne billeziyne lem yelhakuû bihim min halfihim ellâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (171) yes-tebşirûne bini'metin minallahi ve fadlın ve ennallahe lâ yudıy'u ecrelmü'miniyn (172) elleziynestecâbû lillâhi verresûli min ba'di mâ esâbehümülkarh, lilleziyne ahsenû minhüm vettekav ecrün aziym (173) elleziyne kaâle lehümünnâsü inen-nâse kad ceme'û leküm fahşevhüm fezâdehüm iymânâ, ve kaâlû hasbünallahü ve ni'melvekiyl.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ
يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ
فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ
وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ
الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ
بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ
بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾
الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾ الَّذِينَ قَالَ
لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

(166) Uhut'ta iki ordunun kavuştukları gün uğradığınız musibet te Allah'ın izniyledir. Bu da mü'minleri ayırdetmesi içindir. (167) Bir de münafık olanları ayırdetmek [1] içindir. Onlara «gelin, Allah yolunda kıtalda bulunun veya düşmanınızı defedin» [2] denildiğinde, onlar «kıtalı bilse idik [3] size tâbi olurduk» dediler. O gün mü'minlikten ziyade kâfirliğe daha yakın idiler. Ağızlariyle kalplerinde olmayanı söylüyorlar. Allah gizlediklerini daha iyi bilir. (168) Oturarak [4], din kardeşleri hakkında da «onlar bize itaat etselerdi [5] maktul olmazlardı» diyen münafıklara de ki «haydi bakalım sözünüzde gerçek iseniz kendinizden ölümü defedin» [6]. (169) Allah yolunda maktul olanları sakın ölü sanmayın. Belki onlar Rableri nezdinde diridirler, rızklanırlar; (170) Allah'ın, kendi inayetinden ihsan ettiği nimeti ile şadandırlar. Arkada kalanlar [7] için de nail oldukları saadette asla korku, endişe olmadığı müjdesiyle mesrur olurlar. (171) Allah tarafından verilen nimet ve inayet ve Allah'ın müminlere olan mükâfatı zayi etmeyeceği müjdesiyle mesrur olurlar [8]. (172) Onlar ki canları yandıktan sonra Allah'a, peygambere dâvette icabet ettiler. Onlardan iyilik işleyenler ile nehyinden sakınanlar hakkında büyük mükâfat vardır. (173) Onlar ki kendilerine bâzı kimselerin [9] «halk [10] size karşı asker toplamışlardır. Onlardan korkun» demeleri imanlarını [11] artırmıştı. Onlar «Allah bize elverir. O ne güzel vekildir» demişlerdi.

[1] Mü'minlerin imanı artsın, münafıkların nifakı âşikâr olsun, her ikisi de zâhir olsun için. [2] Münafıkları, âhirete inanmışlar ise âhiret uğurunda, âhirete inanmamışlar ise ehlü ayallerini himaye uğrunda çalışmaları arasında tahyirdir. Yahut bizim ile kıtalde bulunmayacak iseniz, adedimizi çoğaltmak suretiyle düşmanı defedin veya hudutta durun demektir. [3] Kıtalda maslahat görseydik veya usul-ü harbi bilseydik. Bu söz istihza ile söylenmiştir. [4] Medine'de Uhut günü evlerine kapanarak. [5] Bizi dinleyip Medine'de kalsalardı. [6] Elinizden gelirse ölüme çare bulun. [7] Şehadete nâil olmayan gaziler için. [8] Yahut nimet ve inayet müjdesiyle mesrur olurlar; çünkü Allah mücahitlerin mükâfatını zayi kılmaz. [9] Karşılarına çıkan süvari bölüğü veya münafıklar ve Naim bin Mes'ut namında biri. [10] Ebu Süfyan ve eshabı. [11] İtminanlarını, cesaretlerini.

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا يُرِيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّمَا
نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا اِثْمًا وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ
حَتّٰى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهِ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا
لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلِلّٰهِ
مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

(174) fenkalebû bini'metin minallahi ve fadlın lem yemseshüm sûün vettebe'û rıdvâanallah, vallahü zû fadlın aziym (175) innemâ zâlikümüşşeytânü yuhavvifü evliyâehü felâ tehâfûhüm ve hâfûni in küntüm mü'miniyn (176) ve lâ yahzünkelleziyne yüsâri'ûne fiylküfr, innehüm len yadurrullahe şey'â, yüriydullahü ellâ yec'-ale lehümhazzan fiyl'âhireh, ve lehüm azâbün aziym (177) innelleziyneşterevülküfre bil'iymâni len yadurullâhe şey'â ve lehüm azâbün eliym (178) ve lâ yahsebennelleziyne keferû ennemâ nümliy lehüm hayrün lienfüsihim, innemâ nümliy lehüm liyezdâdû ismâ, ve lehüm azâbün mühiyn (179) mâ kânallâhü liyezerelmü'miniyne alâ mâ entüm aleyhi hattâ yemiyzelhabiyse minettayyip, ve mâ kânallahü liyutli'aküm alelgaybi ve lâkinnallahe yectebiy min rusulihî men yeşâü feâminû billâhi ve rusulih, ve intü'minû ve tettekuû feleküm ecrün aziym (180) ve lâ yahsebennelleziyne yebhalûne bimâ âtâhümullahü min fadlihî hüve hayren lehüm, bel hüve şerrün lehüm, seyütevvekuûne mâ bahilû bihî yevmelkıyâmeh ve lillâhi miyrâsüssemâvâti vel'ard, vallahü bima ta'melûne habiyr.

(174) Kendilerine hiç bir fenalık [1] dokunmaksızın Allah'ın nimet ve inayeti ile [2] geri döndüler. Allah'ın rızasına tâbi oldular [3]. Allah büyük inayet sahibidir. (175) Ancak o haberi getirenler şeytandır. Şeytan ise dostlarını korkutur [4]. Artık mü'min iseniz onlardan korkmayın. Benden korkun. (176) Küfre çabuk çabuk atılanlar seni kaygulandırmasın; çünkü onlar Allah'a [5] hiç bir zarar vermezler. Allah onların âhirette hiç bir payları olmamasını istiyor. Onlar için büyük bir azap vardır. (177) İmana bedel küfrü satın alanlar [6] yok mu, onlar hiç bir zaman Allah'a zarar vermezler. Onlar için acıklı bir azap vardır. (178) Sakın kâfir olanlar kendilerine mühlet [7] vermekliğimizi haklarında hayırlı sanmasınlar. Onlara mühlet vermekliğimiz günahlarını artırmak içindir. Onlar için kendilerini hor kılıcı bir azap vardır. (179) Allah mü'minleri asla bulunduğunuz [8] halde bırakmaz o, napâki pâktan [9] ayıracaktır. Allah sizi asla gaybe [10] muttali kılmaz. Fakat peygamberlerden dilediğini seçer. [11]. Artık Allah'a ve peygamberlerine inanın. Eğer inanır ve sakınır iseniz sizin için büyük mükâfat vardır. (180) Allah'ın, onlara kendi inayetinden ihsan ettiği şeylerde [12] cimrilik gösterenler [13] sakın bu halin kendileri hakkında hayır olduğunu sanmasınlar; belki bu hal haklarında şerdir. Cimrilik gösterdikleri şey kıyamet gününde boyunlarına geçirilir [14] Göklerin ve yerin bıraktığı şey Allah'ındır [15] Allah işlediklerinizden haberdardır.

---

[1] Korku, katil, cerh, düşman hilesi gibi. [2] Selâmet ile, ticaretle. [3] İtaat ve sebat ve besaletle *Allah'ın hoşnutsuzluğunu kazandılar.* [4] Veya ancak bu şeytanlar dostlarını korkuturlar veya şeytan gözünüzde dostlarını büyütür. Şeytandan maksat ve karşılarına çıkan süvari bölüğü, münafıklar, Naim bin Mes'uttur veya vesvese ilka eden şeytandır. [5] Peygambere ve eshabına veya yâranına. [6] Evvelce iman etmişler iken zuhur-u peygamberiden sonra inkâr edenler veya münafıklar. [7] Ömür, zafer, iyi yaşayış gibi. [8] Münafıkların sizin ile ihtilât etmelerine veya onların sizden olmalarını izhar eylemelerine müsaade etmez. [9] Münafık veya bedbahtı muhlis veya bahtiyardan ayıracaktır. [10] Kalplerindeki iman veya küfrü bilme hususunu size vermemiştir. [11] Onlara bâzı muğayyebatı bildirir. [12] Malda veya ilimde. [13] Mal vermeyenler veya evsaf-ı peygamberiyi ketm suretiyle cimrilik gösterenler. [14] Boyunlarına ateşten bir halka geçirilir veya veballerini yüklenirler veya malı eda ile mükellef olurlar. [15] Yahut âlem fenapezir olur. Allah'tan başka bir malik kalmaz.

(181) lekad semi'allahü kavlelleziyne kaâlû innallahe fakiyrün ve nahnü agniyâü senektübü mâ kaâlû ve katlehümül'enbiyâe bigayri hakkın ve nekuûlü zûkuû azâbelhariyk (182) zâlike bimâ kaddemet eydiyküm ve ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (183) elleziyne kaâlû innallahe ahide ileynâ ellâ mü'mine liresûlin hattâ ye'tiyenâ bikurbânin te'külühünnar, kul kad câeküm rusulün min kabliy bilbeyyinâti ve billeziy kultüm felime kateltümûhüm in küntüm sâdıkiyn (184) fein kezzebûke fekad küzziberusulün min kablike câû bilbeyyinâti vezzüburi velkitâbilmüniyr (185) küllü nefsin zâikatülmevt, ve innemâ tüveffevne ücûreküm yevmelkıyâmeh, femen zuhziha aninnâri ve üdhılelcennete fekad fâz ve melhayâtüddünyâ illâ metâ'ulgurûr (186) letüblevünne fiy emvâliküm ve enfüsiküm ve letesme'unne minelleziyne ûtülkitâbe min kabliküm ve minelleziyne eşrekû ezen kesiyrâ, ve in tasbirû ve tettekuû feinne zâlike min azmil'ümûr.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ اَغْنِيَاءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدِيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۝ اَلَّذِينَ قَالُوا
اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝
فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاؤُ بِالْبَيِّنَاتِ
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۝ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ
عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ۝ لَتُبْلَوُنَّ فِي اَمْوَالِكُمْ
وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا اَذًى كَثِيرًا
وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ۝

(181) Allah; «Allah züğürttür, biz «zenginiz» diyenlerin [1] sözünü işitmiştir. Onların dediklerini, peygamberleri nahak yere öldürmelerini defter-i âmale yazacağız [2]: Onlara «cayır cayır yakan azabı tadınız» diyeceğiz. (182) Bu azap elinizin emeğindendir [3]. Yoksa Allah hiçbir zaman zulümkâr değildir. (183) «Bize ateşin yaktığı bir kurban [4] getirmedikçe hiçbir peygambere inanmamaklığımızı Allah bize Tevratta emir ve vasiyet etti» diyenlere de ki «benden evvel birtakım peygamberler açık mucizatı, dediğiniz kurbanı getirmişlerdi. Dâvanızda gerçek iseniz neye onları öldürdünüz?» (184) Onlar seni yalana çıkarırlarsa üzülme; çünkü senden evvel açık mucizeler [5], zeburlar [6] nuranî bir Kitap [7] ile gelen peygamberler de yalana çıkarılmışlardı. (185) Herkes ölümü tatacaktır. Mükâfatlarınız kıyamet günü tamamiyle verilecektir. Kim ki ateşten uzaklaştırılır, cennete de sokulur ise artık o kimse muradına ermiş olur. Dünya diriliği aldanma metaıdır [8]. (186) * Mallarınızda, canlarınızda mihnetine mâruz olacaksınız [9]. * Sizden evvel Kitaba nâil olanlar ile müşrik olanlardan çok eza duyacaksınız. Eğer katlanır ve sakınırsanız pek iyi olur; çünkü bu haslet vacip olan işlerdendir.

[1] Yahudiler veya içlerinden biri.
[2] Veya hıfzedip ihmal etmiyeceğiz.
[3] İrtikâp ettiğiniz amellerden nâşidir.
[4] Kurban insanı Allah'a yaklaştıran bir iyiliktir.
[5] Veya hüccetler.
[6] Mev'izeler, sahifeler. Men'edici tenbihler.
[7] Şerayi ve ahkâmı beyan eden kitap. Veya Tevrat ve İncil ve Zebur.
[8] Pazarda esnafın aldattıkları metadır.
[9] Veya tekâlif-i şer'iye ile tecrübe muamelesine uğrayacaksınız.

وإذ أخذ الله ميثاق الذين أوتوا الكتاب لتبيننه للناس
ولا تكتمونه فنبذوه وراء ظهورهم واشتروا به ثمنا
قليلا فبئس ما يشترون ۞ لا تحسبن الذين يفرحون
بما أتوا ويحبون أن يحمدوا بما لم يفعلوا فلا تحسبنهم
بمفازة من العذاب ولهم عذاب أليم ۞ ولله ملك
السموات والأرض والله على كل شيء قدير ۞ إن في خلق
السموات والأرض واختلاف الليل والنهار لآيات
لأولي الألباب ۞ الذين يذكرون الله قياما وقعودا
وعلى جنوبهم ويتفكرون في خلق السموات والأرض
ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار ۞
ربنا إنك من تدخل النار فقد أخزيته وما للظالمين
من أنصار ۞ ربنا إننا سمعنا مناديا ينادي للإيمان
أن آمنوا بربكم فآمنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وكفر عنا
سيئاتنا وتوفنا مع الأبرار ۞ ربنا وآتنا ما وعدتنا على
رسلك ولا تخزنا يوم القيامة إنك لا تخلف الميعاد ۞

(187) ve iz ehazallahü miysâkalleziyne ûtülkitabe letübeyinünnehü linnâsi ve lâ tektümûnehü fenebezûhü verâe zuhûrihim veşterev bihî semenen kaliylâ, febi'se mâ yeşterûn (188) lâ tahsebennelleziyne yefrehûne bimâ etev ve yuhibbûne en yuhmedû bimâ lem yef'alû felâ tahsebennehüm bimefâzetin minel'azâb, ve lehüm azâbün eliym (189) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, vallahü alâ külli şey'in kadiyr (190) inne fiy halkissemâvâti vel'ardı vahtilâfilleyli vennehâri leâyâtin liûlil'elbâb (191) elleziyne yezkürûnallahe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cünûbihim, ve yetefekkerûne fiy halkissemâvâti vel'ard, rabbenâ mâ halakte hâzâ bâtılâ, sübhâneke fekinâ azâbennâr (192) rabbenâ inneke men tüdhilinnâre fekad ahzeyteh, ve mâ lizzâlimiyne min ensâr (193) rabbenâ innenâ semi'nâ münâdiyen yünâdiy lil'iymâni en âminû birabbiküm feâmennâ, rabbenâ fagfirlenâ zünûbenâ ve keffir ânnâ seyyiâtinâ ve teveffenâ ma'alebrâr (194) rabbenâ ve âtinâ mâ va'adtenâ alâ rusulike ve lâ tuhzina yevmelkıyâmeh, inneke lâ tuhlifülmiy'âd.

(187) Hani Allah Kitaba nâil olanlardan bir misak almıştı: Kitabı [1] halka beyan edecekler, ondan hiçbir şeyi saklamayacaklardı. Onlar ise misakı arkalarına attılar. Onu az birşey ile sattılar. Artık ne kötü alış verişte bulundular! (188) Sakın sanma ki onlar getirdikleri şey ile şâdolup yapmadıkları [2] şey ile öğülmesini sevenler kurtulacaklardır. Sakın sanma ki onlar azaptan kurtulacak bir yerde bulunacaklardır. Onlar için acıklı bir azap vardır. (189) Göklerin ve yerin padişahlığı Allah'ındır. Allah herşeye hakkiyle kadirdir. (190) Gökleri ve yeri yaratmada, gecenin ve gündüzün gelip gitmesinde tam akıllılar için tevhit ve kudrete ait alâmetler vardır. (191) Onlar ki ayakta iken, otururken, yatarken [3] Allah'ı anarlar; Göklerin ve yerin yaratılmasını düşünürler de derler: «Ey Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın. Sen tamamiyle münezzehsin [4]. Artık bizi ateş azabından koru» (192) «Ey Rabbimiz! Şüphe yok ki sen her kimi ateşe sokarsan onu rüsva etmiş olursun. Zalimler için yardım edecek hiçbir kimse yoktur» (193) «Ey Rabbimiz! «Rabbinize inanın» diye imana çağıran [5] bir münadi [6] yi işittik, İman getirdik. Ey Rabbimiz! Artık günahlarımızı yarlıga, kötülüklerimizi ört, bastır. Canımızı iyilik edenlere [7] beraber al» (194) «Ey Rabbimiz Peygamberlerinle bize vaadettiğini ver, kıyamet günü bizi rüsva etme, çünkü sen vaadinden dönmezsin».

[1] Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkında Tevrat ve İncil'deki haberleri.
[2] Getirdikleri şey hakkı gizlemek, halkı azdırmak, yapmadıkları ise hakkı meydana çıkarmak, doğruyu haber vermek, ahti yerine getirmek.
[3] Yani her bir surette.
[4] Sana lâyık olmayan şeylerden, ezcümle halkı boş yere yaratmadan.
[5] Veya iman eden, nida eden.
[6] Aleyhisselâtü Vesselâm Efendimiz Hazretleri veya Kur'an-ı Mübîn.
[7] Peygamberler ile, sulâha ile.

(195) festecâbe lehüm rabbühüm, enniy lâ udıy'u amele âmilin minküm min zekerin ev ünsâ, ba'duküm min ba'd, felleziyne hâcerû, ve uhricû min diyârihim ve ûzû fiy sebiyliy ve kaâtelû ve kutilû leükeffirenne anhüm seyyiâtihim, ve leüdhilennehüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, sevâben min indillâh, vallahü indehû husnüssevâb (196) lâ yegurrenneke tekallübülleziyne keferû fiylbilâd (197) metâ'un kaliylün sümme me'vâhüm cehennem, ve bi'selmihâd (198) lâkinilleziynettekav rabbehüm lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ nüzülen min indillâh, ve mâ indallâhi hayrün lil'ebrâr (199) ve inne min ehlilkitâbi lemen yü'minü billâhi ve mâ ünzile ileyküm ve mâ ünzile ileyhim hâşi'iyne lillâhi lâ yeşterûne biâyâtillâhi semenen kaliylâ, ulâike lehüm ecrühüm inderabbihim, innallahe seriy'ulhisâb (200) ya eyyühelleziyne âmenûsbirû ve sâbirû ve râbitû vettekullahe le'alleküm tüflihûn.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ۝
لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۝ مَتَاعٌ قَلِيلٌ
ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ۝ لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ۝ وَإِنَّ
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

سورة النساء مدنية مائة وست وسبعون آية

(195) Rabbileri onların dualarını kabul buyurdu: Erkek olsun, kadın olsun amel eden hiç bir kimsenin amelini heba etmeyeceğim. Siz birbirinizden peyda oldunuz [1], Artık hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, benim yolumda eza görenler; vuruşanlar ve cihatta katlolunanlar yok mu * Allah yanından bir sevap olmak üzere onların kötülüklerini ört bas edeceğim, onları altlarında ırmaklar akar uçmaklara sokacağım. Güzel sevap [2] Allah yanındadır. (196) Kâfir olanların beray-ı ticaret memleket memleket dolaşmaları [3] sakın seni aldatmasın. (197) Kâfirlerin nimeti değersiz bir metadır. Sonra onların yurtları Cehennemdir. O ne kötü yataktır! (198) Fakat Rabbilerinden sakınanlar için altlarından ırmaklar akar uçmaklar vardır ki orada daim kalacaklardır, orada Allah tarafından hazırlanmış sofralar vardır. Allah yanındaki nimet iyiler için değersiz metadan daha iyidir. (199) Ehl-i kitap içinde öyleleri vardır ki Allah'a, size inzal olunan Kur'an'a, kendilerine indirilen kitaplara Allah'tan havf ve huşu ederek iman ederler. Allah'ın âyetlerini az bir paha ile satmazlar. İşte onların, Rableri nezdinde mükâfatları vardır. Allah hesabı çabuk ve kolaylıkla görür. (200) Ey iman edenler! Katlanın, düşmanınızdan daha çok katlanın, düşmana karşı durun, Allah'tan sakının ki felâh bulasınız.

---

[1] Veya dinde, yardımda erkek, kadın birdir.
[2] Baki kalan nimet.
[3] Yani bolluk ile geçinmeleri.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝ وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ۝ وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ۝ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝ وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ حَسِيبًا ۝

SÛRETÜNNİSÂ'

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) yâ eyyühennâsüttekuû rabbekümülleziy halakaküm min nefsin vâhidetin ve halaka minhâ zevcehâ, ve besse minhümâ ricâlen kesiyren ve nisâ' vettekullahelleziy tesâelûne bih, vel'erhâm, innallahe kâne aleyküm rakiybâ (2) ve âtülyetâmâ emvâlehüm, ve lâ tetebeddelûlhabiyse bittayyib, ve lâ te'külû emvâlehüm ilâ emvâliküm, innehü kâne hûben kebiyrâ (3) ve in hiftüm ellâ tuksitû fiylyetâmâ fenkihû mâ tâbe leküm minennisâi mesnâ ve sülâse ve ruba', fein hiftüm ellâ ta'dilû fevâhideten ev mâ meleket eymânüküm, zâlike ednâ ellâ te'ûlû (4) ve âtünnisâe sadukaâtihinne nihleh, fein tibne leküm an şey'in minhü nefsen fekülûhü heniy'en meriy'a (5) ve lâ tü'tüssüfehâe emvâlekümülletiy ce'alallahü leküm kıyâmen verzukuûhüm fiyhâ veksûhüm ve kuûlû lehüm kavlen ma'rüfâ (6) vebtelûlyetâmâ hattâ izâ belegunnikâh, fein ânestüm minhüm rüşden fedfa'û ileyhim emvâlehüm, ve lâ te'külûhâ isrâfen ve bidâren en yekberû, ve men kâne ganiyyen felyesta'fif, ve men kâne fakiyren felye'kül bilma'rûf, feizâ defa'tüm ileyhim emvâlehüm fe'eşhidû aleyhim, ve kefâ billâhi hasiybâ.

NİSÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Ey nâs! Rabbinizden sakınınız ki sizi bir tek nefisten [2] yaratmış, ondan da zevcesini vücude getirmiş ve onlardan bir çok erkek, kadın türetmiştir. İsmini zikr ile bir diğerinize müracaat ettiğiniz [3] Allah'tan, hısımlıklardan [4] sakının. Çünkü Allah her an sizi gözetir. (2) Yetimlere, baliğ olunca mallarını verin, nâpâki pâk ile değiştirmeyin [5]. Yetimlerin mallarını mallarınıza karıştırmakla mallarını yemeyin. Bu, muhakkak büyük bir cürümdür. (3) Yetim kızları almak hususunda adalet icra etmemekten korkarsanız [6] hoşlandığınız kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâh edin. Aralarında insafta bulunmamaktan korkarsanız [7] bir ile veya memlûkünüz olan cariye ile iktifa edin. Bu husus adaletten dönmemeğe [8] daha yakındır (4) Kadınlara mehirlerini hoşlukla [9] verin. Eğer onlar gönül hoşluğu ile size birşey bağışlarlarsa onu âfiyetle yiyin [10]. (5) Allah'ın, maişetinize kıvam kıldığı emvalinizi [11] elinizdeki yetim mallarını avanaklara vermeyin. Onları o mallardan yedirin, giydirin, hâtırlarını okşayın. (6) Yetimleri nikâh çağına varıncaya [12] kadar deneyin [13]. Onlarda rüşt-ü salâh görürseniz mallarını kendilerine verin. Siz de o malları israf ile [14], buyururlar diye tez elden [15] yemeyin. Veli zengin ise iffet göstersin [16]. Fakir ise urf veçhile yesin [17]. Onlara mallarını verince şahit tutun. Allah'ın hesap görmesi elverir.

[1] Yüz yetmiş altı ayet olan bu surei celile Medine'de nazil olmuştur. [2] Âdem Aleyhisselâmdan. [3] Yekdiğerinizden bir şey istediğiniz zaman «Allah için» dediğiniz Allah'tan. [4] Hısımlardan ilişiğini kesmeden, yahut hısımlık hatırı için dediğiniz hısımlıklardan sakının. [5] Yetimin iyi malını alıp sizin kötü malınızı vermeyin; peşin yetimin malını yiyip sonra parasını vermeye kalkışmayın. [6] Zaman-ı Cahiliyette yetim kızların mallarına, güzelliklerine göz dikerek amcazadeler gibi veliler onları nikâh edip haklarını ödemezlerdi; çünkü haklarını müdafaa edecek kimse bulunmazdı. Âyet-i Kerime ile bu cihet menedildi. [7] Yani insafsızlık edeceğinizi bilirseniz. [8] Yahut fakre duçar olmamağa. [9] Atiye olarak, güçlük çıkarmayarak veya muktezay-i diyanet ve şeriat olarak. [10] Boğazdan kolaylıkla geçsin, kolaylıkla hazmolunsun. Yahut dünyada da âhirette de ukubet yoktur. [11] Nazmı-i Celilde mübalâğa tarikiyle mallar hadd-i zatında kıvam addolunmuştur. [12] Bülûğ çağına kadar. [13] Onları başı boş bırakmayın. [14] Haksız yere harç eylemek hususunda ifrat dereceye varmak suretiyle. [15] Bâliğ olur olmaz benden alırlar korkusiyle harç hususunda acele etmek suretiyle. [16] Yetimin malından hiç bir şey almasın. [17] Sâ'yine, ihtiyacına göre maldan alsın.

(7) lirricâli nasiybün mimmâ terekelvâlidâni ve vel'akrebûne ve linnisâi nasiybün mimmâ terekelvâlidâni vel'akrebûne mimmâ kalle minhü ev kesür, nasiyben mefrûzâ (8) ve izâ haderelkısmete ûlülkurbâ velyetâmâ velmesâkiynü ferzukuûhüm minhü ve kuûlû lehüm kavlen ma'rûfa (9) velyahşelleziyne lev terekû min halfihim zürriyyeten zı'âfen hâfû aleyhim felyettekullahe velyekuûlû kavlen sediydâ (10) innelleziyne ye'kulûne emvâlelyetâmâ zulmen innemâ ye'külûne fiy butûnihim nârâ, ve seyaslevne se'iyrâ (11) yûsiykümullahü fiy evlâdiküm lizzekerimislü hazzıl'ünseyeyn, fein künne nisâen fevkasneteyni felehünne sülüsâ mâterek, ve in kânet vâhideten felehennısf, ve liebeveyhî likülli vâhidin minhümessüdüsü mimmâ tereke in kâne lehü veled, fein lem yekün lehü veledün ve verisehû ebevâhü feliümmihissülüs, fein kâne lehü ihvetün feliümmihissüdüs, min ba'di vasiyyetin yûsiy bihâ evdeyn, âbâküm ve ebnâüküm, lâ tedrûne eyyühüm akrebü leküm nef'â, fariyzaten minallah, innallahe kâne aliymen hakiymâ.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَفْرُوضًا ۝ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ۝ وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً
ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
۝ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ
فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝ يُوصِيكُمُ اللَّهُ
فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ
اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ
وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ
وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

(7) Ana babanın, hısımların bıraktıkları mallardan erkeklerin hisseleri olduğu gibi kadınların da hisseleri vardır. Bırakılan mal az olsun, çok olsun. Fark ve takdir olduğu veçhiyle hepsinin hissesi vardır. (8) Hısımlar [1], yetimler, yoksullar terekenin taksiminde hazır bulunurlarsa onlara terekeden bir şey verin. Kendilerine güzelce söz söyleyin. [2] (9) Arkalarından küçük çocuklar bırakmış olsalar onlar hakkında mahrum olurlar diye perva edecek olanlar Allah'tan korksunlar da sakınsınlar [3], dürüst söz söylesinler [4]. (10) Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler yok mu onlar karınlarını ateş ile doldururlar. Onlar yalımlı ateşe sokulacaklardır. (11) Allah çocuklarınız hakkında erkek için iki kız hissesi kadar hüküm eder [5]. Eğer onlar ikiden ziyade kadın ise bırakılan malın üçte ikisi onlarındır. Şayet kadın bir ise yarısı onundur. Meyyitin bir çocuğu varsa ebeveynin her birine terekenin altıda biri verilir. Meyyitin hiçbir çocuğu olmayıp ta ebeveyni varis iseler üçte biri anasınındır [6]. Erkek kadın kardeşleri var ise altıda biri anasınındır [7]. Bu ahkâm etmiş olduğu vasiyeti tenfizden veya borcu ödedikten sonradır [8]. Siz, babalarınızdan ve oğullarınızdan hangisinin faydası size daha ziyade olduğunu bilmezsiniz [9]. Allah kendi tarafından farz olmak üzere hükmeder. Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

[1] Varis olmayan hısımlar. Âyeti celile istihap ve tergibe mahmuldür. [2] Başlarına kakmayın. [3] Yetim işlerinde Allah'tan sakınıp vefatlarından sonra bırakacakları küçük çocuklarına yapılmasını istedikleri şeyi yetimlere de yapmak için vasilere emirdir, yahut Allah'tan korkup hastanın evlâdına kendi evlâdı gibi şefkat ederek malının vasiyet suretiyle başkalarına verilmeyerek yetimlerin zarardan vikayesi için vasiyet esnasında hastayı ziyarette bulunanlara emirdir. Yahut terekenin taksimi esnasında hazır bulunan zuafa-i akrabaya, yetimlere, yoksullara kendi evlâdının da bu halde olmalarını düşünerek şefkat ile onları mahrum etmemek için vereseye emirdir. Yahut vereseyi düşünerek vasiyette israf etmemek hususunda vasiyet edenlere emirdir. [4] Yetimler hakkında gönül alacak söz söylesinler, yahut hastaya «vasiyette israf ederek veresenin hakkını zayi etme» desinler. [5] Veya emreder. [6] Bakisi babasınındır. [7] Bakisi babasınındır. [8] Terekeden ilk evvel borç alınır. Sonra kalırsa üçte birinden vasiyet miktarı alınır. Sonra bakisi miras olarak tevzi olunur. [9] Vereseye hitaptır.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكْتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً
أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَٰلِكَ فَهُمْ
شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا
أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ۝ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَمَنْ
يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝

(12) ve leküm nısfü mâ tereke ezvâcüküm in lem yekün lehünne veled, fein kâne lehünne veledün felekümürrubu'u mimmâ terekne min ba'di vasiyyetin yûsiyne bihâ evdeyn, ve lehünnerrubu'u mimmâ terektüm in lem yekün leküm veled, fein kâne leküm veledün felehünnessümünü mimmâ terektüm, min ba'di vasiyyetin tûsûne bihâ ev deyn, ve in kâne recülün yûresü kelâleten evimre'etün ve lehû ehun ev uhtün felikülli vâhidin minhümessüdüs, fein kânû eksere min zâlike fehüm şürekâü fiyssülüs, min ba'di vasiyyetin yûsâ bihâ ev deyn, gayre mudârr, vasiyyeten minallah, vallahü aliymün haliym (13) tilke hudûdullah, ve men yuti'illahe ve resûlehü yudhilhü cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü halidiyne fiyhâ, ve zâlikelfevzül'aziym (14) ve men ya'sıllahe ve resûlehü ve yete'adde hudûdehü yüdhilhü nâren hâliden fiyhâ ve lehü azâbün mühiyn.

(12) Zevcelerinizin çocuğu yok ise terekelerinin yarısı sizindir; şayet çocuğu varsa dörtte biri sizindir; bu ahkâmda ettikleri vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer çocuğunuz yoksa terekelerinizin dörtte biri zevcelerinizindir. Yine bu ahkâm ettiğiniz vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer irs aranan erkek veya kadın, çocuğu, babası olmayan kimse [1] olursa ana bir erkek veya kız kardeş bulunursa bunların her birine altıda bir verilir. Eğer bunlar birden ziyade iseler üçte birde ortak olurlar. Keza bu ahkâm ettiği vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Bu da zarar vermeksizin olmalıdır [2]. Allah tarafından size bir vasiyettir. Allah hakkiyle âlimdir, yavaştır. (13) İşte Allah'ın hududu [3]. Kim ki Allah'a, peygamberine itaat ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, altından ırmaklar akar uçmaklara sokar büyük fevz ve necat budur. (14) Kim ki Allah'a, peygamberine âsi olur, onun hududunu da tecavüz ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, ateşe sokar. Onun için rüsvay kılıcı bir azap vardır.

---

[1] Nazm-ı Celilde (Kelâle) vârit olmuştur. Kelâle varise sıfat olduğu gibi mevruse de sıfat olur. Mevruse sıfat olursa çocuğu ve babası olmayan meyyittir. Cumhurun kavli budur. Varise sıfat olursa çocuk ve ana ve baba olmayan varis olur. Nazm-ı celîlde vârit olan (Yûris) lâfz-ı şerifi selâsiden alınırsa erkek veya kadın mevrus olursa demektir. Nitekim tercümede bunu ihtiyar ettik. Fakat ef'al babından alınırsa erkek veya kadın varis olursa demektir. [2] Meyyit ölmeden evvel malının üçte birinden ziyade vasiyet etmek, borcu yok iken borç ikrar etmek gibi vereseye zarar verilmemelidir. [3] İşte bu ahkâm Allah'ın kullarına beyan ettiği şerayidir.

(15) vellâtiy ye'tiynelfâhışete min nisâiküm festeşhidû aleyhinne erbe'aten minküm, fein şehidû fe'emsikûhünne fiylbüyûti hattâ yeteveffahünnelmevtü ev yec'alellahü lehünne sebiylâ (16) vellezâni ye'tiyânihâ minküm feâzûhüma, fein tâbâ ve aslehâ fea'ridû anhüma, innallahe kâne tevvâben rahıymâ (17) innemettevbetü alallahi lilleziyne ya'melûnessûe bicehâletin sümme yetûbûne min kariybin feulâike yetûbullahü aleyhim, ve kânallahü aliymen hakiymâ (18) ve leysetittevbetü lilleziyne ya'melûnesseyyiât, hattâ izâ hadara ehade hümülmevtü kaale inniy tübtül'âne ve lelleziyne yemûtûne ve hüm küffâr, ulâike a'tednâ lehüm azâben eliymâ (19) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yahıllü leküm en terisûnnisâe kerhâ, ve lâ ta'dulûhünne litezhebû biba'dı mâ âyetümûhünne illâ en ye'tiyne bifâhışetin mübeyyineh, ve âşirûhünne bilma'rûf, fein kerihtimûhünne fe'asâ en tekrehû şey'en ve yec'alallahü fiyhi hayr'an kesiyrâ.

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ۝
وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَآذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝
إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ
إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ
أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ
أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى
أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝

(15) Kadınlarınızdan fuhuş irtikâp edenler hakkında kendinizden dört şahit isteyin. Eğer şahitler şehadet ederlerse onları, ölünceye kadar veya Allah onlara kurtulmak için bir yol buluncaya kadar evlerde alıkoyun [1]. (16) Sizlerden fuhuş irtikâp eden iki kişiyi tevbih ile incitin. Eğer o ikisi tövbe edip ıslâh-ı hal eylerse onları incitmeden vaz geçin. Çünkü Allah tevvaptır, rahîmdir [2]. (17) Ancak cehaletle kötülük yapmış, sonra ankarip [3] tövbe kılmış olanlar hakkında tövbeyi kabul Allah'a aittir. İşte Allah bunların tövbelerini kabul eder. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

(18) Kötülük yapmakta iken ölüm gelince şimdi tövbe ettim diyenler veya kâfir olarak ölenlerin tövbeleri tövbe değildir. İşte bunlar için acıklı bir azap hazırladık. (19) Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız size helâl olmaz [4]. Verdiğinizin bir kısmını ele geçirmek [5] için onları sıkıştırmayın. Meğer ki onlar apaşikâr fuhuş irtikâp ederler. Onlarla güzelce dirilikte bulunan bundan başka sebeple onlardan iğrenirseniz tahammül edin. Olabilir ki siz bir şeyden iğrenirsiniz de o işde Allah bir çok iyilik ihsan eder[6].

---

[1] Nâs ile ihtilâttan men edin. [2] On dördüncü ve on beşinci âyetler (Ezzanî Vezzaniyetü feclidu va... Elaye) ile mensuhtur. Bu mensuh olan iki âyetten evelkisi zaniyeler ikincisi zaniler veya evvelkisi dullar, ikincisi kız oğlan kızlar hakkındadır. [3] Ölmeden evvel. [4] İslâmdan evvel müteveffanın velisi müteveffanın zevcesini terkeden addederdi de ona mehrinden başka bir mehir vermeksizin zorla kendisini alırdı, yahut diğer birine verip mehrini kendisi alırdı, ona bir şey vermezdi veya kadını, zevcinden alacağı mirastan vazgeçirip onu kendine verdirmek için kadını evlendirmekten men ederdi. Nazm-ı celîl bu âdet-i kerîheyi men hususunda nâzil olmuştur. Yahut zevcesini boşamak istediği halde mehri vermek için güzelce dirlikte bulunmayan alelıtlak erkek hakkında veya alelıtlak kadınları evlenmekten men etmemek için veliler hakkında nâzil olmuştur. [5] Nikâha izin verdikleri surette mehrini almak için izin vermeyip vefat ettiğine göre mirasını almak için. [6] Meselâ hayırlı bir çocuk verir, yahut ülfet ve muhabbet verir.

وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ
إِحْدَاهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ۝ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا ۝ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ۝ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ
وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ
اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ
مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

(20) ve in eredtümüstibdâle zevcin mekâne zevcin ve âteytüm ıhdâhûnne kıntâren felâte'huzû minhü şey'â, ete'huzûnehü bühtânen ve ismen mübiynâ (21) ve keyfe te'huzûnehü ve kad efdâ ba'duküm ilâ ba'dın ve ehazne minküm miysâkan galiyzâ (22) ve lâ tenkihû mâ nekeha âbâüküm minennisâi illâ mâ kad selef, innehü kâne fâhışeten ve maktâ, ve sâe sebiylâ (23) hurrimet aleyküm ümmehâtüküm ve benâtüküm ve ahavâtüküm ve ammâtüküm ve halatüküm ve benâtül'ahı ve benâtül'uhti ve ümmehâtükümüllâtiy erda'neküm ve ahavâtüküm minerradâ'ati ve ümmehâtü nisâiküm ve rebâibükümüllâtiy fiy hucûriküm min nisâikümüllâtiy dehaltüm bihinn, fein lem tekûnû dehaltüm bihinne felâ cünâha aleyküm ve halâilü ebnâikümülleziyne min aslabiküm ve en tecme'û beynel'uhteyni illâ mâ kad selef, innallahe kâne gafûren rahıymâ.

(20) Bir zevce yerine diğer bir zevce almak isterseniz öbürüne mehre bedel bir yığın para vermiş olsanız bile ondan hiçbir şey almayın. Bühtan ederek apaçık bir günaha girerek [1] o parayı geri alacak mısınız? (21) Nasıl alırsınız ki birbiriniz ile yalnızca kalmıştınız [2]. Onlar da sizden sağlam bir misak almışlardı [3]. (22) Geçmiş başka olmak üzere babalarınızın evlendikleri kadınlar ile evlenmeyin. Çünkü bu, hayasızlıktır, pek müstekreh bir şeydir [4], kötü bir yoldur. (23) Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz halalarınız, teyzeleriniz, erkek ve kız kardeş kızları, sizi emziren süt analar, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anaları, kendilerine duhul vuku bulan [5] karılarınızdan olan yanınızdaki üvey kızınız ile [6] evlenmek size haram kılınmıştır. Onlara duhul vaki değilse kızları ile evlenmede sizin için bir beis yoktur. Sulbünüzden [7] olan oğullarınızın halileleri de [8] iki kız kardeşi cem etmek de size haram kılınmıştır. Ancak geçmiş başkadır. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir.

[1] Yahut apaçık bir cürüm isnat ederek demektir. Çünkü İslâmdan evvel diğer bir kadını almak için evvelki kadını boşamak isteyenler verdikleri mehri almak için kadına fuhuş isnat ederlerdi. Kabahatı olmayan mutallâkadan mehri istirdat ayıptı. Âyet-i Celîle ile bu âdet-i mekruha menedildi.

[2] Karı koca oldunuz.

[3] Sizlere haklarını güzelce tutmak veya iyilikle bırakmak emri verilmiştir.

[4] Cahiliye zamanında bu nikâh da pek ziyade şayi idi. Buna «Nikâh-ı makt» derlerdi. Nazm-ı Celilde de «makt» vârit olmuştur ki, hakarete makrûn buğz demektir.

[5] Yahut duhul vaki olan kadınlarınızın anaları ile taht-ı terbiyenizdeki kızlarınız ile.

[6] Evlerinizde taht-ı terbiyenizde bulundurduğunuz üvey kızlarınız. Cumhuru fukahaya göre taht-ı terbiyesinde olmasa da yine nikâh ile almak caiz değildir. Meğer ki kadın medhulün biha olmaya.

[7] Oğul edindiğiniz kimselerin zevcesi değil.

[8] Halile zevce demektir yahut cariye de şamildir.

(24) velmuhsanâtü minennisâi illâ mâ meleket eymânüküm kitâballahi aleyküm, ve uhılle leküm mâ verâe zâliküm en tebteguû biemvâliküm muhsıniyne gayre müsâfihıyn, femestemtâ'tüm bihî minhünne feâtûhünne ücûrehünne farıyzah, ve lâ cünâha aleyküm fiymâ terâdaytüm bihî min ba' dilfarıyzah, innallahe kâne aliymen hakiymâ (25) ve men lem yesteti' minküm tavlen en yenkihalmuhsanâtilmü'minâti femin mâ meleket eymânüküm min feteyâtikümülmü'minâti, vallahü a'lemü bi'iymâniküm, ba'duküm min ba'd, fenkihûhünne bi'izni ehlihinne ve âtûhünne ücûrehünne bilmağrûfi muhsanâtin gayre müsâfihâtin ve lâ müttehızâti ahdân, feizâ uhsınne fein eteyne bifâhışetin fe'aleyhinne nısfü mâ alelmuhsanâti minel'azâb, zâlike limen haşiyel'anete minküm, ve en tasbirû hayrün leküm, vallahü gafûrün rahiym (26) yüriydullahü liyübeyyine leküm ve yehdiyeküm sünenelleziyne min habliküm ve yetûbe aleyküm, vallahü aliymün hakiym.

والمحصنات من النساء إلا ما ملكت أيمانكم كتاب الله
عليكم وأحل لكم ما وراء ذلكم أن تبتغوا بأموالكم
محصنين غير مسافحين فما استمتعتم به منهن
فآتوهن أجورهن فريضة ولا جناح عليكم فيما
تراضيتم به من بعد الفريضة إن الله كان عليما حكيما
ومن لم يستطع منكم طولا أن ينكح المحصنات
المؤمنات فمن ما ملكت أيمانكم من فتياتكم
المؤمنات والله أعلم بإيمانكم بعضكم من بعض
فانكحوهن بإذن أهلهن وآتوهن أجورهن بالمعروف
محصنات غير مسافحات ولا متخذات أخدان
فإذا أحصن فإن أتين بفاحشة فعليهن نصف
ما على المحصنات من العذاب ذلك لمن خشي العنت
منكم وأن تصبروا خير لكم والله غفور رحيم
يريد الله ليبين لكم ويهديكم سنن الذين
من قبلكم ويتوب عليكم والله عليم حكيم

(24) Memlûkleriniz [1] den maada kocalı kadınlar ile evlenmek de size haram kılınmıştır. Allah'ın size olan farzını tutun. Bunlardan maadası iffetli olarak zina etmeksizin mallarınızdan sarf ile evlenmeniz için size helâl kılınmıştır. Mütelezziz olduğunuz kadınlara mehirlerini takdir veçhile verin; mehir takdir olunduktan sonra uzlaştığınız hususta bir beis yoktur [2]. Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (25) Hür mü'min kadın almağa servetçe gücü yetmeyen kimse memlûkeniz olan mü'min cariyelerinizden [3] alsın [4]. Allah sizin imanınızı [5] daha iyi bilir. Biri birinizden peyda oldunuz [6]. Artık onları sahiplerinin izniyle nikâh edin. Mehirlerini güzelce [7] olarak onlara verin; öyle ki iffetli [8] olanlar, zinakâr olmayanlar, dost da tutmayanlar. Onlar kocalı olurlar da fuhuş irtikâp ederlerse onlara hür kadınlar hakkındaki ukubetin nısfı ceza verilir. Bu hal [9] içinizden zinaya düşmekten [10] korkanlara sühulet olmak içindir. Sabretmeniz ise hakkınızda hayırlıdır. Allah gafurdur, rahîmdir. (26) Allah size belli etmeği [11], sizden evvelki peygamberlerin yollarını size göstermeği, tövbenizi kabul etmeği istiyor. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

---

[1] Dâr-ı harpte zevci bulunan bir kadını esir edip vaz'ı haml veya hayız ile rahmin çocuktan beraeti anlaşıldıktan sonra aldığınız kadından maada.

[2] Mehr-i müsemmadan fazla vermede, zevcenin bağışlamasında.

[3] Veya genç cariyelerinizden.

[4] Yani diğer bir müminin cariyesini alır.

[5] Zâhir iman ile iktifa edin.

[6] Hepiniz Âdem evlâdısınız; cariye almaktan sıkılmayın.

[7] Geciktirmeyerek, oyalamayarak, azaltmayarak.

[8] Hem aşikâr hem gizli zinada bulunmayalar.

[9] Cariyeyi nikâh ile almak.

[10] Yahut galebe-i şehvetle günaha düşmekten.

[11] En iyi hususatınızı, size gizli kalan hususatı, ahkâm-ı şeriatı.

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلًا عَظ۪يمًا ۞ يُر۪يدُ اللّٰهُ اَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفًا ۞ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّٓا اَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا ۞ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا
وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ
يَس۪يرًا ۞ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَر۪يمًا ۞
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَٓاءِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَل۪يمًا ۞ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْاَقْرَبُونَ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ
نَص۪يبَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدًا ۞

(27) vallahü yüriydü en yetûbe aleyküm ve yüriydülleziyne yettebi'ûneşşehevâti en temiylû meylen azıymâ (28) yüriydullahü en yühaffife anküm, ve hulikal'insânü za'iyfâ (29) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ te'külû emvâleküm beyneküm bilbâtıl, illâ en tekûne ticâreten an terâdın minküm, ve lâ taktülû enfüseküm, innallahe kâne biküm rahiymâ (30) ve men yef'al zâlike udvânen ve zulmen fesevfe nusliyhi nârâ, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ (31) in tectenibû kebâire mâ tünhevne anhü nükeffir anküm seyyiâtiküm ve nudhılküm müdhalen keriymâ (32) ve lâ tetemennev mâ faddalallahü bihî ba'daküm alâ ba'd, lirricâli nasiybün mimmektesebû ve linnisâi nasıybün mimmektesebn, ve se'elûllahe min fadlih, innallahe kâne bikülli şey'in aliymâ (33) ve liküllin ce'alnâ mevâliye mimmâ terekelvâlidâni vel'akrebûn velleziyne akadet eymânüküm feâtûhüm nasıybehüm, innallahe kâne alâ külli şey'in şehiydâ.

(27) Allah tövbenizin kabulünü istiyor; şehvetlere uyanlar ise [1] büsbütün eğri büğrü gitmenizi istiyorlar. (28) Allah sizi hafifletmek istiyor [2]; insan zayıf yaratılmıştır. (29) Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda boşu boşuna [3] yemeyin; meğer ki aranızda uzlaşmadan hasıl olan bir alım, satım ola. Kendinizi öldürmeyin [4]. Allah hakkınızda merhametlidir. (30) Kim ki haddi aşarak, haksızlık yaparak bunu [5] işlerse biz onu ateşe sokacağız, bu ise Allah'a göre kolaydır. (31) Yasak edilenlerin büyüklerinden [6] kaçınırsanız sizin kötülüklerinizi [7] örter ve sizi şerefli bir menzile [8] sokarız. (32) Allah'ın birinize diğerinize tercihan ihsan ettiği şeye özenmeyin. Erkeklerin kazançlarından hisseleri olduğu gibi kadınların da kazançlarından hisseleri vardır. Allah'tan inayetini isteyin [9]. Çünkü Allah herşeyi hakkiyle bilir. (33) Ana, babanın hısımların geri bıraktıkları maldan her biri için [10] varisler kıldık [11]. Kendileriyle yemin [12] akettiğiniz [13] kimselere de hisselerini verin [14]. Çünkü Allah herşeye hakkiyle şahittir.

---

[1] Yahudiler, Nasraniler veya Mecusî veya Zaniler. [2] Şeriatta kolaylık vardır, darlık yoktur. Neye helâl olan şey terk olunuyor? [3] Faiz, kumar, ilâh gibi. [4] Birbirinizi öldürmeyin, kendinizi tehlikeye atarak öldürmeyin. [5] Adam öldürmeği, veya caiz olmayan yolda mal yemeği veya her ikisini veya şer'an yasak olanı. [6] Zina, katil, yetim malı yemek gibi. [7] Küçük günahlarınızı. [8] Yahut hoşnut olacağınız bir mahalle, yahut kerîmane bir surette Cennete sokarız. [9] Yahut dilediğinizi Allah'ın fazl ve kereminden isteyin. [10] Erkek, kadın. [11] Nazm-ı Celîlde vârit olan mevali lâfz-ı şerifi kul azat edene ve azadedilen kula ıtlak olunduğu gibi yardımcı, asabe, amcazade, halif manalarına da gelir: İslâmın zuhurundan evvel Araplar beyninde birbirlerine yardım etmek ve varis olmak üzere bir ahit aktolunur, neticesinde hangisi evvel vefat ederse geri kalan ona varis olurdu, biri diğerinin cinayetine bedel, diyet verirdi. İşte bunlara halifler denirdi. Burada asabe manasınadır ki, eshabı feraizden sonra gelen varislerdir. [12] Sağ el de kast olunur; çünkü yemin sağ ellerle yapılırdı. [13] Aktedenlerden maksat halifler ise Nazm-ı Celîl «Ve ulû'l-er hâmi ba'duhum Evliya'i ba'de» âyeti kerîmesiyle mensuhtur. Zevceyn ise veya nusrat, nasihat, muhalesa hususunda ahit ise âyeti kerîme mensuh değildir, mühkemdir. Fakat oğul edinmek maksut ise mensuh olur. [14] Yahut ana babanın, akrabanın, kendileriyle akt-i iman ettiğiniz kimselerin metrukâtı için verese kıldık; o vereseye hisselerini verin. Malı haliflere vermeyin demektir. Bu halde âyet yine mensuh olmaz. Yahut erkek kadın her biri için terekelerinde verese kıldık; onlar da ana baba akrabadır.

(34) erricâlü kavvâmûne alennisâi bimâ faddalallahü ba'dahüm alâ ba'dın ve bimâ enfekuû min emvâlihim, fessâlihâtü kaânitâtün hâfizâtün lilgaybi bimâ hafizallah, vellâtiy tehâfûne nüşûzehünne fe'ızûhünne vehcürûhünne fiylmadâci'ı vadribûhünn, fein eta'neküm felâ tebguû aleyhinne sebiylâ, innallahe kâne aliyyen kebiyrâ (35) ve in hıftüm şikaâka beynihimâ feb'asû hakemen min ehlihi ve hakemen min ehlihâ, in yüriydâ ıslahan yüveffikıllahü beynehümâ, innallahe kâne aliymen habiyrâ (36) va'büdullahe ve lâ tüşrikû bihî şey'en ve bilvâlideyni ıhsânen ve biziylkurbâ velyetâmâ velmesâkiyni velcâri ziylkurbâ velcârilcünübi vessâhıbi bilcenbi vebnissebiyli ve mâ meleket eymânüküm, innallahe lâ yühıbbü men kâne muhtâlen fahûrâ (37) elleziyne yebhalûne ve ye'mürûnennâse bilbuhli ve yektümûne mâ atâhümüllahü min fadlih, ve a'tednâ lilkâfiriyne âzâben mühiynâ.

الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض وبما انفقوا من اموالهم فالصالحات قانتات حافظات للغيب بما حفظ الله واللاتي تخافون نشوزهن فعظوهن واهجروهن في المضاجع واضربوهن فان اطعنكم فلا تبغوا عليهن سبيلا ان الله كان عليا كبيرا ۝ وان خفتم شقاق بينهما فابعثوا حكما من اهله وحكما من اهلها ان يريدا اصلاحا يوفق الله بينهما ان الله كان عليما خبيرا ۝ واعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا وبالوالدين احسانا وبذي القربى واليتامى والمساكين والجار ذي القربى والجار الجنب والصاحب بالجنب وابن السبيل وما ملكت ايمانكم ان الله لا يحب من كان مختالا فخورا ۝ الذين يبخلون ويامرون الناس بالبخل ويكتمون ما اتيهم الله من فضله واعتدنا للكافرين عذابا مهينا ۝

(34) Allah'ın, erkekleri kadınlara müraccah tutmasından, erkeklerin mallarından harcetmelerinden nâşi erkekler kadınlar üzerinde âile reisidir. Saliha olan kadınlar; buyurultu kabul edenler [1] Allah'ın koruması ile zevçlerinin gaybubetinde onları koruyanlardır [2]. Onların serkeşliklerinden korkarsanız [3] onlara nasihat edin, onları yataklarda yalnız bırakın, döğün; fakat size itaat ederlerse artık onlara yol aramayın [4]. Çünkü Allah yücedir [5], büyüktür. (35) Eğer zevç ile zevce arasında ayrılıktan endişe ederseniz kendilerine kadının ailesinden bir, erkeğin ailesinden de bir hakem [6] gönderin; bunlar aralarını bulmak isterlerse Allah onları uyuşmağa muvaffak kılar. Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, haberdardır. (36) Tanrıya tapın, ona hiç bir şeyi şerik koşmayın. Anaya, babaya iyilik edin; akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşulara [7] yabancı komşulara [8] yanınızdaki arkadaşa [9], yolcuya, memlûkünüz olana da iyilik edin, öğünmeyin. Çünkü Allah kendini beğeneni, kendini öğeni sevmez. (37) Yani cimrilik edenleri, halka cimriliği emredenleri, Allah'ın fazl ve kereminden verdiğini [10] gizleyenleri sevmez, kâfirlere [11] hakaretli bir azap hazırladık.

---

[1] Allah'a ita'at, zevcinin hukukuna riayet edenler. [2] Zevçlerinin mallarını, namuslarını, menzillerini koruyanlardır. [3] Hukuk-u zevci benimsemeyeceğini zannederseniz. [4] İncitmeyin, ilerisine varmayın, ayrılmalarını istemeyin. [5] Haksızlıktan münezzehtir. [6] Davayı fasla, aralarını bulmağa salih, âdil bir zata havale edin. [7] Akraba ve müslüman veya mahallede komşu. [8] Akraba olmayan, müslüman olmayan, mahallede olmayan komşu. [9] Kapı bitişik komşu, meslek yoldaşı, ders şeriki, veya zevcesi. Türkçede tamamiyle mukabili «yandaş» dır. [10] Serveti veya nuut-u Muhammediye hakkında Tevrat'ın beyanını yani ilmi. [11] Nımet-i bâriye küfranda bulunanlar işte bunlardır. Bunlara hakaretli bir azap amade ettik demektir.

والذين ينفقون اموالهم رئاء الناس ولا يؤمنون بالله
ولا باليوم الآخر ومن يكن الشيطان له قرينا فساء قرينا ۝
وماذا عليهم لو آمنوا بالله واليوم الآخر وانفقوا مما
رزقهم الله وكان الله بهم عليما ۝ ان الله لا يظلم مثقال
ذرة وان تك حسنة يضاعفها ويؤت من لدنه اجرا
عظيما ۝ فكيف اذا جئنا من كل امة بشهيد وجئنا بك
على هؤلاء شهيدا ۝ يومئذ يود الذين كفروا وعصوا
الرسول لو تسوى بهم الارض ولا يكتمون الله حديثا ۝
يا ايها الذين آمنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى
حتى تعلموا ما تقولون ولا جنبا الا عابري سبيل حتى
تغتسلوا وان كنتم مرضى او على سفر او جاء احد منكم
من الغائط او لامستم النساء فلم تجدوا ماء فتيمموا
صعيدا طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم ان الله كان
عفوا غفورا ۝ الم تر الى الذين اوتوا نصيبا من الكتاب
يشترون الضلالة ويريدون ان تضلوا السبيل ۝

(38) velleziyne yünfikuûne emvâlehüm riâennâsi ve lâ yü'minûne billâhi ve lâ bilyevmil'âhır, ve men yekünişşeytânü lehü kariynen fesâe kariynâ (39) ve mâzâ aleyhim lev âmenû billâhi velyevmil'âhıri ve enfekuû mimmâ rezekahümullah, ve kânallahü bihim aliymâ (40) innallahe lâ yezlimü miskaâle zerreh, ve in tekü haseneten yudâ'ıfhâ ve yü'ti min ledünhü ecren aziymâ (41) fekeyfe izâ ci'nâ min külli ümmetin bişehiydin ve ci'nâbike alâ hâlülâi şehiydâ (42) yevmeizin yeveddülleziyne keferû ve asavûrresûle lev tüsevvâ bihimül'ard,. ve lâ yektümûnallahe hadiysâ (43) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ takrebûssalâte ve entüm sükârâ hattâ ta'lemû mâ tekuûlûne, ve lâ cünüben illâ âbiriy sebiylin hattâ tagtesilû, ve in küntüm mardâ ev alâ seferin ev câe ehadün minküm minelgaâitı ev lâmestümünnisâe felem tecidû mâen feteyemmemû sa'ıyden tayyiben femsehû bivücûhiküm ve eydiyküm, innallahe kâne afüvven gafûrâ (44) elem tere ilelleziyne ûtû nasıyben minelkitâbi yeşterûneddalâlete ve yüriydûne en tedillûssebiyl.

(38) Mallarını halka gösteriş için harcedenleri, Allah'a ve âhiret gününe inanmıyanları da [1]. Şeytan kime arkadaş olmuş ise kötü arkadaşa tutulmuştur. (39) Onlar Allah'a, âhiret gününe inansalar ve merzuk kıldığımız şeylerden harcetselerdi onlara ne zarar olurdu. Allah onları hakkiyle bilir. (40) Şüphe yok ki Allah zerre ağırlığında zulüm etmez, eğer zerre kadar iyi iş olsa onu iki kat kılar. Nezdinden de [2] ona büyük bir mükâfat verir. (41) Biz her ümmetten hakkiyle bir şahit [3] getirdiğimiz, onlara da [4] seni hakkiyle şahit kıldığımız zaman onların hâli nice olur? (42) O gün kâfir olup peygambere karşı gelenler «ne olurdu yerle beraber olsaydık» diye temenni ederler [5]. Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler. (43) Ey iman edenler! Sarhoş iken dediğinizi bilmedikçe namaza [6] yaklaşmayın [7]. Cünüp halinde de gusül edinceye kadar böyle. Meğer ki yolda gidiyorsanız. Eğer keyifsiz veya yolcuysanız yahut biriniz ayak yolundan geliyorsanız veya kadınlara dokunmuşsanız su da bulmazsanız pâk olan yer yüzünün temiz olan şeyi [8] ile teyemmüm edin. Artık yüzlerinize, ellerinize sürün. Çünkü Allah affeden yarlıgayan bir zattır. (44) Kitaptan bir hisseye nail olan Yahudi âlimlerini görmüyor musunuz? Bunlar sapıklık satın alıyorlar [9]. Sizin doğru yoldan sapmanızı istiyorlar.

---

[1] Bunları da sevmez. Yahut bunların arkadaşı şeytandır.
[2] Fazl ve kereminden ziyade olarak.
[3] Peygamberler.
[4] Peygamberlere veya ümmetlere, münafıklara, müşriklere, mü'minlere.
[5] Toprak gibi nam ve nişanları kalmamasını, defn olunup toprak altında bulunmayı özenir.
[6] Veya namaz mahalline.
[7] Namaz vaktinde sarhoş olmayın demektir.
[8] Veya pâk olan toprak ile.
[9] Rüşvetle Tevrat'ı tahrif ediyorlar.

(45) vallahü a'lemü bia'dâiküm, ve kefâ billâhi veliyyen ve kefâ billâhi nasıyrâ (46) minelleziyne hâdû yuharrifûnelkelime an mevâdi'ihi, ve yekuûlûne semi'nâ ve asaynâ vesma' gayre müsma'in ve râ'inâ leyyen bielsinetihim ve ta'nen fiyddiyn, ve lev ennehüm kaâlû semi'nâ ve ata'nâ vesma' vanzurnâ lekâne hayren lehüm ve akveme ve lâkin le'anehümullahü biküfrihim felâ yü'minûne illâ kaliylâ (47) yâ eyyühelleziyne ûtülkitâbe âminû bimâ nezzelnâ musaddıkan limâ ma'aküm min kabli en netmise vücûhen fenerüddehâ alâ edbârihâ ev nel'anehüm kemâ le'annâ ashâbessebt, ve kâne emrullahi mef'ûlâ (48) innallahe lâ yağfirü en yüşreke bihi ve yağfirü mâ dûne zâlike limen yeşâ, ve men yüşrik billâhi fekadifterâ ismen aziymâ (49) elem tere ilelleziyne yüzekkûne enfüsehüm, belillâhü yüzekkiy men yeşâü ve lâ yuzlemûne fetiylâ (50) unzur keyfe yefterûne alallahilkezib, ve kefâ bihî ismen mübiynâ (51) elem tere ilelleziyne ûtû nasiyben minelkitâbi yü'minûne bilcibti vettâğuûti ve yekuûlûne lilleziyne keferû hâülâi ehdâ minelleziyne âmenû sebiylâ.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَٓائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَص۪يرًا ۝
مِنَ الَّذ۪ينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِه۪ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي
الدّ۪ينِ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا
قَل۪يلًا ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا
اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ۝
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِه۪ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُ
وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا عَظ۪يمًا ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ
يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكّ۪ي مَنْ يَشَٓاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَت۪يلًا ۝ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى بِه۪
اِثْمًا مُب۪ينًا ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ
يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذ۪ينَ
كَفَرُوا هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا سَب۪يلًا ۝

(45) Allah sizin düşmanlarınızı daha iyi bilir. Allah'ın yâr olması da elverir. Hakkiyle yardımcı olması da elverir. (46) Yahudi olanlardan bir güruh kelimeleri yerlerinden kaydırırlar. «İşittik, karşı koyduk [1]; işit, işitmez olasın [2] ve (raina) [3] derler. Bunu da dillerini eğerek ve bükerek [4], dine tân ederek [5] derler. Onlar «işittik itaat ettik, işit, (ünzu'rna) deselerdi haklarında hayırlı ve daha doğru [6] olurdu. Fakat Allah onlara küfürlerinden nâşi lânet etmiştir. Bu halle onlardan imana gelen az olur [7]. (47) Ey Kitaba nâil olanlar! Çehreleri belirsiz edip arkalarına çevirmeden [8] veya Cumartesiye hürmet etmeyen Yahudilere ettiğimiz lânet gibi lânet etmeden evvel [9] sizdeki Kitabı tasdik ederek indirdiğimiz Kitaba iman edin. Allah'ın emri yerine gelir. (48) Şüphe yok ki Allah kendisine şerik koşulmayı yarlıgamaz, ondan başkasını dilediği kimse için yarlıgar; kim ki Allah'a şerik koşarsa pek büyük bir günah, iftira etmiş olur. (49) Kendilerini tezkiye edenleri [10] görmüyor musun? O neye yarar! Hayır Allah dilediğini tezkiye eder [11]. Onlar hurma çekirdeğindeki ince iplik [12] kadar zulüm görmezler [13]. (50) Baksana! Allah hakkında nasıl kendiliklerinden yalan uyduruyorlar. Apaşikâr olan günahları onlara elverir. (51) Görmüyor musun ki Kitaptan hissedar olanlar [14] haça, Tâğut'a [15] iman ediyorlar da müşrik olan kâfirlere «kendilerinin [16] tuttukları, yol iman edenlerin tuttukları yoldan daha doğrudur» diyorlar.

---

[1] «İşittik, itaat ettik «yerine» sözünü işittik, emrine karşı koyduk, zahiren itaat ettik, batınen karşı koyduk» derler. [2] «İşit» yerine «işit, fena şey işitmeyesin» gibi medih mânasını «işit, işitmez olasın, sağır olasın, hoşnut olacak bir söz işitmeyesin» gibi zem mânası muhtemel olan sözler söylerler. [3] «Bize bak» yerine hem «bizi gözet» gibi methi hem «ey ahmak» gibi zemmi müştemil mânaya gelen sözü söylerler. [4] Sözü zahirinden çevirerek, kalplerindekine döndürerek. [5] Din ile istihza ederek. [6] Veya daha adilâne [7] Yahut birazına iman ederler. Peygamberlere ve bâzı kitaplara iman ettikleri gibi. [8] Gözü, kaşı, burnu, ne varsa hepsini belirsiz edip çehrelerini arkaları gibi yamyassı yapmadan evvel veya ikballinizi edbara çevirmeden evvel. [9] Azap gelmeden evvel. [10] Ehl-i Kitap «biz Allah'ın dostlarıyız, oğullarıyız; Cennete ancak bizler gireriz, babalarımız peygamberlerdir. Bizlere şefa'at eder» derlerdi. [11] Paklıkla ve öğmekle sena eder [12] Nazm-ı Celil âdet-i Arap üzere temsil olunmuştur Zerre kadar demek olur [13] Kendilerini nahak yere tezkiye edenler ukubetlerinde ne eksik, ne ziyade mağdur olmazlar. [14] Müşriklere yardıma giden Yahudiler [15] Veya sahte mâbutlara yahut «Cebet» ile «Tağut» namlarındaki putlara demektir. [16] Müşriklerin.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾
أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا
آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُمْ
مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ
نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ
فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

(52) ulâikelleziyne le'anehümullah, ve men yel'anillâhü felen tecide lehü nasiyrâ (53) em lehüm nasiybün minelmülki feizen lâ yü'tûnennâse nakiyrâ (54) em yahsidûnennâse alâ mâ âtâhümullahü min fadlih, fekad âteynâ âle ibrahiymelkitâbe velhikmete ve âteynâhüm mülken aziymâ (55) feminhüm men âmene bihî ve minhüm men sadde anh, ve kefâ bicehenneme sa'ıyrâ (56) innelleziyne keferû biâyâtinâ sevfe nusliyhim nârâ, küllemâ nadıcet cülûdühüm beddelnâhüm cülûden gayrehâ liyezûkul'âzâb, innallahe kâne aziyzen hakiymâ (57) velleziyne âmenû ve amilûssalihâti, senüdhılühüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, lehüm fiyhâ ezvâcün mutahheretün ve nüdhılühüm zıllen zaliylâ (58) innallahe ye'mürüküm en tüeddül'emânâti ilâ ehlihâ ve izâ hakemtüm beynennâsi en tahkümû bil'adl, innallahe ni'immâ ye'izuküm bih, innallahe kâne semiy'an basıyrâ (59) yâ eyyühelleziyne âmenû etıy'ullahe ve etiy'urresûle ve ûliyl'emri minküm, fein tenâza'tüm fiy şey'in ferüddûhü ilâllahi verresûli in küntüm tü'minûne billâhi velyevmil'âhır, zâlike hayrün ve ahsenü te'viylâ.

(52) İşte Allah'ın lânet ettiği kimseler bunlardır. Allah her kime lânet ederse elbette ona yardım edecek hiçbir fert bulamazsın. (53) Yoksa onların padişahlıktan nasipleri mi vardır [1]. Onlar o zaman, bin nâsa hurma çekirdeğinin ortasındaki çukuru kadar bir şey vermezler. (54) Yoksa Allah'ın fazl ve kereminden nâşi diğerlerine peygambere ve eshabına verdiği nimetten [2] dolayı mı haset ediyorlar. Biz İbrahim hanedanına Kitap ve hikmet vermiştik, onlara muazzam bir padişahlık ta vermiştik [3]. (55) Onlardan bir kısmı Kitab'a iman etti, bir kısmı ise ondan geri durdu, Cehennemin yalımlı ateşi olanlara elverir. (56) Şüphesiz âyetlerimizi tanımayanları ateşe atacağız. Onların derileri piştikçe azabı tadıp durmak için başka derileri peyda edeceğiz. Çünkü Allah azizdir, hakimdir. (57) İman edip iyi amel işleyenleri ise altından ırmaklar akar Cennetlere sokacağız, onlar orada ebedî olarak kalacaklar. Orada onların paklanmış kusursuz zevceleri vardır. Onları koyu gölgeye [4] götüreceğiz. (58) Şüphe yok ki Allah size emanetleri [5] ehline ödemenizi, nâs arasında icray-ı hüküm ettiğiniz zaman adalet ile hükmetmenizi emrediyor. Allah size ne güzel öğüt veriyor, çünkü Allah semi'dir, basirdir [6]. (59) Ey iman edenler! Allah'a ita'at edin, Resûle ita'at edin. İçinizden buyurultu sahibi olanlara da. Bir hususta çekişirseniz, Allah'a, âhiret gününe imanınız varsa [7] onu Allah'a, peygambere döndürün [8]. Bu hareket hayırlıdır, sonu da pek iyidir.

---

[1] Yoktur ya, olsa da.

[2] Nübüvvet, kitap, musrat, Izaz gibi.

[3] Bunlara hayret ve haset etmezler de neye peygamberler ile eshabının haline hayret ve haset ederler?

[4] Arap âdeti üzre istirahat-i tammeden kinayedir.

[5] Emanat; Allah'a, kendi nefsine, halka ait bütün emanat-ı vacibeye, hukukullaha ve hukuk-u ibada şamildir.

[6] İşinizi mürakabede bulundurur.

[7] Yahut; Allah'a, âhiret gününe imanınız varsa Allah'a, peygambere, buyurultu sahiplerine ita'at edin.

[8] Çekişmeyi ortadan kaldırmak için Kitaba, hayatı zamanında peygamber'e irtihalinden sonra sünnetine müracaat edin.

(60) elem tere ilelleziyne yez'umûne ennehüm âmenû bimâ ünzile ileyke ve mâ ünzile min kablike yüriydûne en yetehâkemû ilettâguûti ve kad ümirû en yekfürû bih, ve yüriydüşşeytânü en yudillehüm dalâlen ba'ıydâ (61) ve izâ kıyle lehüm te'âlev ilâ mâ enzelallâhü ve ilerresûli re'eytelmünâfikıyne yasuddûne anke sudûdâ (62) fekeyfe izâ asâbethüm musıybetün bimâ kaddemet eydiyhim sümme câûke yahlifûne billâhi in erednâ illâ ihsânen ve tevfikaâ (63) ulâikelleziyne ya'lemullahü mâ fiy kulûbihim fea'rıd anhüm ve'izhüm ve kul lehüm fiy enfüsihim kavlen beliygaâ (64) ve mâ erselnâ min resûlin illâ liyutâ'a bi'iznillâh, ve lev ennehüm iz zalemû enfüsehüm câûke festagferullahe vestagfere lehümürresûlü levecedullahe tevvâben rahiymâ (65) felâ ve rabbike lâ yü'minûne hattâ yuhakkimûke fiymâ şecere beynehüm sümme lâ yecidû fiy enfüsihim harecan mimmâ kadayte ve yüsellimû tesliymâ.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ
يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ
عَنْكَ صُدُودًا ۝ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا
إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ
مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ
فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

(60) Sana inzal olunan Kur'an'a, senden evvel inzal olunan Tevrat'a inanmış olduklarını zuum edenleri görmüyor musun [1]? ki onlar Tağut'u tanımamakla emrolunmuşlar iken yine onun huzurunda muhakeme olunmağı istiyorlar. Şeytan da onları doğru yoldan uzak bir sapıklık içinde bırakmak istiyor. (61) Onlara Allah'ın inzal ettiğine, peygambere gelin [2] denildi mi münafıkları senden büsbütün geri kalır görürsün. (62-63) Onların başına elleriyle işlediklerinden dolayı bir musibet gelirse halleri nice olur. Sonra sana gelirler de biz iyilik etmekten ve aralarını bulmaktan başka birşey istemedik diye yemin ederler [3]. Allah öyle kimselerin kalplerinde olanı bilir. Artık onlardan yüz çevir [4], onlara öğüt ver, onlara kalplerine erişecek söz söyle [5]. (64) Biz gönderdiğimiz peygamberi ancak kendisine Allah'ın izniyle ita'at olunsun diye gönderdik. Onlar, kendilerine zulmettikleri zaman [6] sana tövbe ederek gelip Allah'tan yarlıganma isteselerdi, peygamber de onlar için yarlıganmak isteseydi elbette Allah'ı tevvap, rahîm bulurlardı. (65) Öyle değil! Rabbin hakkı için onlar, aralarındaki karışık işlerde [7] seni hakem kılmadıkça [8], hem de verdiğin hükümden dolayı can sıkıntısı duymaksızın [9] sana tamamiyle münkat olmadıkça iman etmiş olmazlar.

[1] Yahut kâhinlerini.
[2] O'nun hükmüne râzı olun.
[3] Yahut bu hali de görürsün.
[4] Ukubetlerinden vazgeç veya mâzeretlerini kabul etme.
[5] Kalplerine tesir edecek söz söyle veya kendileri hakkında müessir bir söz söyle veyahut onlarla gizli kalınca nasihat et.
[6] Tağut huzurunda muhakemeye durduklarından nâşi.
[7] Yahut zuhura gelen ihtilâfatta.
[8] Veya muhakemene gelmedikçe.
[9] Veya bilâ şek kabul etmeksizin.

ولو انا كتبنا عليهم ان اقتلوا انفسكم او اخرجوا من دياركم
ما فعلوه الا قليل منهم ولو انهم فعلوا ما يوعظون به
لكان خيرا لهم واشد تثبيتا ۝ واذا لاتيناهم من لدنا
اجرا عظيما ۝ ولهديناهم صراطا مستقيما ۝ ومن
يطع الله والرسول فاولئك مع الذين انعم الله عليهم
من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين
وحسن اولئك رفيقا ۝ ذلك الفضل من الله وكفى
بالله عليما ۝ يا ايها الذين امنوا خذوا حذركم فانفروا
ثبات او انفروا جميعا ۝ وان منكم لمن ليبطئن
فان اصابتكم مصيبة قال قد انعم الله علي اذ لم اكن
معهم شهيدا ۝ ولئن اصابكم فضل من الله ليقولن
كان لم تكن بينكم وبينه مودة يا ليتني كنت معهم
فافوز فوزا عظيما ۝ فليقاتل في سبيل الله الذين
يشرون الحيوة الدنيا بالاخرة ومن يقاتل في سبيل
الله فيقتل او يغلب فسوف نؤتيه اجرا عظيما ۝

(66) ve lev ennâ ketebnâ aleyhim enik-tülû enfüseküm evihricû min diyâriküm mâ fa'alûhü illâ kaliylün minhüm, ve lev ennehüm fe'alû mâ yû'azûne bihî lekâne hayren lehüm ve eşedde tesbiytâ (67) ve izen leâteynâhüm min ledünnâ ecren aziy-mâ (68) ve lehedeynâhüm sırâtan müs-tekiymâ (69) ve men yutı'illahe verresûle feulâike ma'alleziyne en'amallahü aleyhim minennebiyyiyne vessıddıkıyne veşşühe-dâi vessâlihıyn ve hasüne ulâike refiykaâ (70) zâlikelfadlu minallah, ve kefâ billâhi aliymâ (71) yâ eyyühelleziyne âmenû huzû hızreküm fenfirû sübâtin evinfirû cemiy'â (72) ve inne minküm lemen le-yübattıenn, fein asâbetküm musiybetün kaâle kad en'amallahü aleyye izlem ekün ma'ahüm şehiydâ (73) ve lein asâbeküm fadlun minallahi leyekuûlenne keen lem tekün beyneküm ve beynehü meveddetün yâ leyteniy küntü ma'ahüm fe efûze fev-zen âziymâ (74) felyükaâtil fiy sebiylillâ-hilleziyne yeşrûnelhayâteddünyâ bil'âhı-reh, ve men yükaâtil fiy sebiylillâhi fe-yuktel ev yaglib fesevfe nü'tiyhi ecren aziymâ.

(66) İsrail oğullarına farzettiğimiz gibi onlara, kendilerini öldürmeği veya yurtlarından çıkmağı farz kılmış olsaydık, onlardan pek azı hariç olmak üzere onu işlemezlerdi. Onlar öğüt verilen şeyi tutsalardı haklarında hayırlı, sebatları daha sağlam olurdu. (67) O zaman biz de kendilerine tarafımızdan büyük bir mükâfat verirdik. (68) Onları doğru yola da götürürdük. (69) Herkim Allah'a, peygambere itaat ederse, işte onlar Allah'ın in'-am ettiği peygamberler, sıddiykler, şehitler, salihler ile beraber olurlar. Bunlar ne güzel arkadaşlardır. (70) Bu inayet Allah'tan'dır [1]. Allah'ın hakkiyle âlim olması elverir [2]. (71) Ey iman edenler! Silâh âletlerinizi alın [3] düşman ile savaşa bölük bölük çıkın yahut toptan çıkın. (72) İçinizden münafık kısmı muhakkak ağır davranır. Eğer size bozgunluk gibi bir musibet gelirse «onlarla beraber hazır olmadığımdan dolayı Allah bana lûtufta bulundu» der. (73) * Eğer Allah tarafından size zafer gibi bir inayet erişirse, sanki sizinle onun arasında hakikî bir dostluk yok imiş gibi, «ne olurdu! Ben de onlarla beraber bulunsaydım da büyük bir ganimete konsaydım» der. (74) Böyle olunca [4] dünya dirliğini âhirete bedel satanlar Allah yolunda vuruşsunlar. Her kim Allah yolunda vuruşur da öldürülürse veya üstün gelirse ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

[1] Yahut bunun böyle olması Allah'ın inayetindendir.
[2] Ona itimat edin.
[3] Kalkan, zırh gibi. Yahut düşman için hazırlanın, ihtiyatta bulunun, düşmandan hazer edin.
[4] Münafıklar kıtalden yüz çevirince kıtal size teveccüh eder.

وما لكم لا تقاتلون في سبيل الله والمستضعفين من الرجال والنساء والولدان الذين يقولون ربنا اخرجنا من هذه القرية الظالم اهلها واجعل لنا من لدنك وليا واجعل لنا من لدنك نصيرا ۝ الذين امنوا يقاتلون في سبيل الله والذين كفروا يقاتلون في سبيل الطاغوت فقاتلوا اولياء الشيطان ان كيد الشيطان كان ضعيفا ۝ الم تر الى الذين قيل لهم كفوا ايديكم واقيموا الصلوة واتوا الزكوة فلما كتب عليهم القتال اذا فريق منهم يخشون الناس كخشية الله او اشد خشية وقالوا ربنا لم كتبت علينا القتال لولا اخرتنا الى اجل قريب قل متاع الدنيا قليل والاخرة خير لمن اتقى ولا تظلمون فتيلا ۝ اينما تكونوا يدرككم الموت ولو كنتم في بروج مشيدة وان تصبهم حسنة يقولوا هذه من عند الله وان تصبهم سيئة يقولوا هذه من عندك قل كل من عند الله فمال هؤلاء القوم لا يكادون يفقهون حديثا ۝ ما اصابك من حسنة فمن الله وما اصابك من سيئة فمن نفسك وارسلناك للناس رسولا وكفى بالله شهيدا ۝

(75) ve mâ leküm lâ tükaâtilûne fiy sebiylillâhi velmüstad'afiyne minerricâli vennisâi velvildân, elleziyne yekuûlune rabbenâ ahricnâ min hâzihilkaryetizzâlimi ehlühâ, vec'al lenâ min ledünke veliyyâ, vec'al lenâ min ledünke nasıyrâ (76) elleziyne âmenû yükaâtilûne fiy sebiylillâh, velleziyne keferû yükaâtilûne fiy sebiylittâguût, fekaâtilû evliyâeşşeytân, inne keydeşşeytâni kâne za'iyfâ (77) elem tere ilelleziyne kıyle lehüm küffû eydiyeküm ve akıymussalâte ve âtüzzekât, felemmâ kütibe aleyhimülkıtâlü izâ feriykun minhüm yahşevnennâse kehaşyetillâhi ev eşedde haşyeh, ve kaâlû rabbenâ lime ketebte aleynelkıtâl, levlâ ahhartenâ ilâ ecelin kariyb, kul metâ'uddünyâ kaliyl, vel'ahıretü hayrun limenittekaâ ve lâ tuzlamûne fetiylâ (78) eyne mâ tekûnû yüdrikkümülmevtü ve lev küntüm fiy burûcin müşeyyedeh, ve in tüsıbhüm hasenetün yekuûlû hâzihi min indillâh, ve in tüsıbhüm seyyietün yekuûlû hâzihî min indik, kul küllün min indillâh, femâli hâulâilkavmi lâ yekâdûne yefkahûne hadiysâ (79) mâ esâbeke min hasenetin feminallahi ve mâ esâbeke min seyyietin femin nefsik, ve erselnâke linnâsi resûlâ, ve kefâ billâhi şehiydâ.

(75) Size ne oluyor ki! Allah yolunda, erkeklerden, kadınlardan, çocuklardan olup «ey Rabbimiz! Bizi bu kasabanın zalim ahalisinden kurtarıp çıkar. Tarafından bize işimize bakacak birini tâyin et. Tarafından bize hakkiyle bir medetkâr tâyin et» diyen bir takım aceze [1] uğurunda kıtalda bulunmuyorsunuz. (76) İman edenler Allah yolunda vuruşurlar. Kâfir olanlar ise Tağut yolunda vuruşurlar. Şeytanın yârı olan müşriklerle vuruşun. Çünkü şeytanın mekr ve hilesi vahidir. (77) Kendilerine «ellerinizi kıtaldan çekin, dosdoğru namaz kılın, zekât verin» denilen kimseleri görmüyor musun? Onlara, kıtal farz olunca onlardan bir kısmı halktan, küffardan hemen Allah'tan korkar gibi veya daha ziyade [2] korkarak «Ey Rabbimiz! Neye bize kıtalı farzettin. Yakın zamana, ecele kadar geciktirmeliydin» diyorlardı. Onlara de ki dünyada geçinilecek şey azdır [3]; âhiret ise sakınanlar için hayırlıdır. Siz ince iplik kadar zulüm görmezsiniz. (78) Nerede bulunursanız bulunun yüce, sağlam burçlarda [4] bulunsanız bile ölüm size gelir, çatar. Onlara bolluk gibi bir iyilik gelirse «bu iyilik Allah tarafındandır.[5]» derler. Kıtlık gibi bir kötülük gelince «bu da senin tarafındandır [6]» derler. Onlara de ki hepsi Allah tarafındandır. Artık bu cemaata ne oluyor da söz [7] anlamaz gibi oluyorlar. (79) İnsan! Sana bir iyilik gelirse Allah'tandır. Kötülük gelirse o da kendindendir [8]. Muhammed seni, nâsa peygamber gönderdik. Doğruluğuna Allah'ın hakkiyle şahit olması elverir, onlara cezalarını verecektir.

---

[1] Mekke'de müşrikler elinde kalan zuafa-i müslimîn. Allah yolunda bir de bu acezeyi istihlâs yolunda neye kıtalda bulunmuyorsunuz demektir.

[2] Muhatap nazarında ya böyledir, ya öyledir.

[3] Çabuk geçer gider.

[4] Kalelerdeki kuleler veya köşklerde.

[5] Yaratması itibariyle.

[6] «Uğursuzluğunuzdandır» diyerek Yahudiler, münafıklar sana dil uzatırlar.

[7] Veya Kur'anı Mübîni.

[8] Kendi kötü kazancındandır. Kula böyle demek gerektir. Peygambere dil uzatılmasın.

من يطع الرسول فقد اطاع الله ومن تولى فما ارسلناك عليهم حفيظا ﴿٨٠﴾ ويقولون طاعة فاذا برزوا من عندك بيت طائفة منهم غير الذي تقول والله يكتب ما يبيتون فاعرض عنهم وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا ﴿٨١﴾ افلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا ﴿٨٢﴾ واذا جاءهم امر من الامن او الخوف اذاعوا به ولو ردوه الى الرسول والى اولي الامر منهم لعلمه الذين يستنبطونه منهم ولولا فضل الله عليكم ورحمته لاتبعتم الشيطان الا قليلا ﴿٨٣﴾ فقاتل في سبيل الله لا تكلف الا نفسك وحرض المؤمنين عسى الله ان يكف بأس الذين كفروا والله اشد بأسا واشد تنكيلا ﴿٨٤﴾ من يشفع شفاعة حسنة يكن له نصيب منها ومن يشفع شفاعة سيئة يكن له كفل منها وكان الله على كل شيء مقيتا ﴿٨٥﴾ واذا حييتم بتحية فحيوا باحسن منها او ردوها ان الله كان على كل شيء حسيبا ﴿٨٦﴾

(80) men yuti'irresûle fekad etâ'allah, ve men tevellâ femâ erselnâke aleyhim hafiyzâ (81) ve yekuûlûne tâ'atün feizâ berezû min indike beyyete tâifetün minhüm gayrelleziy tekuûl, vallahü yektübü mâ yübeyyitûn, fea'rıd anhüm ve tevekkel alâllah, ve kefâ billâhi vekiylâ (82) efelâ yetedebberûnelkur'ân, ve lev kâne min indi gayrillâhi levecedû fiyhihtilâfen kesiyrâ (83) ve izâ câehüm emrün minel'emni evilhavfi ezâ'û bih, ve lev reddûhü ilerresûli ve ilâ ûliyl'emri minhüm le'alimehülleziyne yestenbitûnehü minhüm, ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü letteba'tümüşşeytâne illâ kaliylâ (84) fekaâtil fiy sebiylillâh, lâ tükellefü illâ nefseke ve harridilmü'miniyn, asallahü en yeküffe be'selleziyne keferû, vallahü eşeddü be'sen ve eşeddü tenkiylâ (85) men yeşfa' şefâ'aten haseneten yekün lehü nasiybün minhâ, ve men yeşfa' şefâ'aten seyyieten yekün lehü kiflün minhâ ve kânallahü alâ külli şey'in mukıytâ (86) ve izâ huyyiytüm bitehıyyetin fehayyû biahsene minhâ ev rüddûhâ, innallahe kâne alâ külli şey'in hasiybâ.

(80) Kim ki peygambere ita'at ederse Allah'a ita'at etmiş olur. Kim ki ondan yüz çevirir ise kulak asma çünkü seni onlar üzerine muhafız [1] göndermedik. (81) Münafıklar «bizden ita'at» derler. yanından çıktıkları vakit onlardan bir güruh gece senin dediğinden başkasını [2] kurarlar. Allah da o kurduklarını yazar. Böyle olunca onlardan vaz geç! Allah'a mütevekkil ol. Allah'ın vekil olması elverir. (82) Onlar Kur'an-ı gereği gibi düşünmüyorlar mı? O, Allah'tan başkası tarafından olsaydı onda çok ihtilâf [3] bulurlardı. (83) Münafıklara emniyet veya korku haberi geldiği zaman onu faşederler. O haberi peygambere ve buyurultu sahiplerine [4] bıraksalardı [5] o haberi çıkaranlar ne olacağını [6] elbette onlardan [7] öğrenirlerdi. Allah'ın size inayet veya rahmeti olmasaydı azınız hariç olmak üzere şeytana uyardınız. (84) Artık Allah yolunda vuruş. Ancak kendin mükellef tutulursun [8]. Mü'minleri teşvik et. Olabilir ki Allah kâfir olanların savletini defeder. Allahın satveti de şiddetli, kahır ve tenkili de şiddetlidir. (85) Herkim, iyi bir şefaatla şefaatta bulunursa onun o şefaattan hissesi [9] bulunur; kötü bir şefaatla şefaatta bulunanın da [10] ondan bir payı vardır [11]. Allah her şeye kuvvetini eriştirir. (86) Bir selâm ile [12] selâmlandığınız vakit ondan daha güzeli ile selâm alın, veya ayni ile mukabele edin. Çünkü Allah herşeyi muhasebe eder [13].

---

[1] Maasiden tahaffuza memur göndermedik, onların cezası bizedir.
[2] Emrinden başkasını veya huzurunda dedikleri ta'attan başkasını yani isyan etmeği kurarlar.
[3] Lâfızları birbirine mugayır olur, mânaları birbirini tutmaz idi.
[4] Sahabenin büyüklerine.
[5] Onlara haber verinceye kadar sussalardı.
[6] İfşaya yarayıp yaramadığını.
[7] Peygamberden, buyurultu sahiplerinden. Yahut buyurultu sahiplerinden olup bu vakayıi çıkaranlar onun ne olduğunu bilirlerdi.
[8] Onların geri kalmasından sıkılma. Kıtale çık, velev ki yalnız kalasın. Sen yalnız kendi fiilini muaheze et. Başkasının fiilini muaheze etme.
[9] Sevabı.
[10] Koğuculuk etmek, fesat çıkarmak gibi.
[11] Vebalini yüklenir.
[12] Veya atıyye ile.
[13] Ona göre ceza verir, yahut Allah elverir demektir.

(87) allahü lâ ilâhe illâ hû, leyecme'annekûm ilâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyh, ve men asdaku minallahi hadiysâ (88) femâ leküm fiylmünâfikiyne fieteyn, vallâhü erkesehüm bimâ kesebû, etüriydûne en tehdû men edallallâh, ve men yudlilillâhü felen tecide lehû sebiylâ (89) veddû lev tekfürûne kemâ keferû fetekûnûne sevâen felâ tettehizû minhüm evliyâe hattâ yühâcirû fiy sebiylillâh, fein tevellev fehuzûhüm vaktülûhüm haysü vecedtümûhüm ve lâ tettehizû minhüm veliyyen ve lâ nasiyrâ (90) illelleziyne yesilûne ilâ kavmin beyneküm ve beynehüm miysâkun evcâûküm hasıret sudûrühüm en yükaâtilûküm ev yükaâtilû kavmehüm, velev şâallâhü leselletahüm aleyküm felekâatelûküm, feini' tezelûküm felem yükaâtilûküm ve elkav ileykümüsseleme femâ ce'alallâhü leküm aleyhim sebiylâ (91) setecidûne âhariyne yüriydûne en ye'menûküm ve ye'menû kavmehüm, küllemâ rüddû ilelfitneti ürkisû fiyhâ, fein lem ya'tezilûküm ve yülkuû ileykümüsseleme ve yekûffû eydiyehüm fehuzûhüm vaktülûhüm haysü sekiftümûhüm, ve ülâiküm ce'alnâ leküm aleyhim sultânen mübiynâ.

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ۞ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۞ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۞ إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ۞ سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَٰئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ۞

(87) Allah ki ondan başka tapacak yoktur. * Sizleri kopmasında şüphe edilmeyen kıyamet gününde toplıyacaktır. Allah'tan ziyade gerçek sözlü kim olabilir? (88) Sizlere ne oluyor ki münafıklar hakkında iki fırkaya ayrıldınız. [1]. Allah onların kazançlarından nâşi onları baş aşağı etti [2]. Allah'ın şaşırttığını yola getirmek mi istiyorsunuz? Ne uzak. Allah her kimi şaşırtırsa artık ona hiç bir yol bulamazsın. (89) Onlar kendileri gibi sizlerin de kâfir olup beraber olmanızı temenni ederler [3]. Müslüman olup Allah yolunda hicret edinceye kadar siz de onlardan hiç bir yâr edinmeyin. Eğer onlar bundan vaz geçerlerse onları nerede bulursanız tutun, öldürün; onlardan hiç bir yâr, hiç bir medetkâr edinmeyin. (90) Meğer ki sizin ile aralarında bir misak bulunan bir kavme iltica ederler, yahut sizinle kıtalda bulunmadan veya kendi aşiretleriyle kıtalda bulunmadan sîneleri daralmış bulunarak [4]. size geleler. Allah dileseydi onları sizlere musallat kılardı da onlar sizin ile vuruşurlardı. Onlar sizden ayrı bir yere çekilirler de sizin ile vuruşmazlar ve size müsalemet [5] teklif ederlerse Allah onlara karşı size bir tecavüz yolu bırakmamıştır. (91) Başka bir güruh bulursunuz ki hem sizden, hem kendi aşiretlerinden emin olmağı [6] isterler. Bunlar her ne zaman fitneye döndürülürlerse [7] hemen ona baş aşağı atılırlar. Eğer bir tarafa çekilmezler, size müsalemet teklif etmezler, ellerini de çekmezlerse onları yakaladığınız yerde tutun, öldürün. İşte size, onlara karşı apaçık bir hüccet verdik [8].

[1] İslâm ve küfürleri hakkında ittifak edemediniz.
[2] Küfre döndürdü.
[3] Yahut kâfir olmanızı temenni ederler. Onlar gibi kâfir olursanız sevinirler.
[4] Kıtalı kerih görerek ne sizinle beraber kendi aşiretleri aleyhine, ne de aşiretleriyle beraber sizin aleyhinize harbe karışmayıp sizinle muahedeye gelenler.
[5] Veya inkıyat.
[6] Sizi temin için Müslümanlık, aşiretlerini temin için gâvurluk gösterirler.
[7] Küfre veya müslimlerle katle davet olunsalar.
[8] Adavetleri o kadar aşikârdır ki, küfür ve gadirleri o kadar açıktır ki onlara taarruz hususunda apaşikâr bir burhan hasıl olmuştur.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِناً اِلَّا خَطَـًٔا وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِناً خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
اِلٰٓى اَهْلِهِٓ اِلَّٓا اَنْ يَصَّدَّقُوا فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ
اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيماً حَكِيماً ۝ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِناً
مُتَعَمِّداً فَجَزَٓاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِداً فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ
عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَاباً عَظِيماً ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُٓوا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِناً تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً ۝

(92) ve ma kâne limü'minin en yaktüle mü'minen ilhâ hatâ, ve men katele mü'minen hataen fetahriyrü rekabetin mü'minetin ve diyetün müsellemetün ilâ ehlihi illâ en yassaddekuû, fein kâne min kavmin adüvvin leküm ve hüve mü'minün fetahriyrü rekabetin mü'mineh, ve in kâne min kavmin beyneküm ve beynehüm miysâkun fediyetün müsellemetün ilâ ehlihî ve tahriyrü rekabetin mü'mineh, femen lem yecid fesıyâmü şehreyni mütetâbi'aynı tevbeten minallâh, ve kânallahü aliymen hakiymâ (93) ve men yaktül mü'minen müteammiden fecezâûhü cehennemü hâliden fiyhâ ve gadıballâhü aleyhi ve le'anehü ve e'addelehü azâben aziymâ (94) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ darabtüm fiy sebiylillâhi fetebeyyenû, ve lâ tekuûlû limen elkaâ ileykümüsselâme leste mü'minâ, tebteguûne aradalhayâtiddünya fe'indallâhi megaânimü kesiyreh, kezâlike küntüm min kablü femennallâhü aleyküm fetebeyyenû, innallâhe kâne bimâ ta'melûne habiyrâ.

(92) Bir mü'mine diğer bir mü'mini öldürmek yaraşmaz. Meğer ki yanlışlıkla ola. Kim ki bir mü'mini yanlışlıkla öldürürse bir mü'min kul azat etmek, kan bahasını varislere vermek lâzımdır. Meğer ki onlar kan bahasını bağışlayalar. Eğer maktul, mü'min olduğu halde düşmanınız olan bir cemaattan olup imana gelmiş ise yine bir mü'min kul azat etmek yeter. Şayet aranızda misak bulunan bir kavimden ise varislerine kan bahasını teslim ve bir mü'min kulu azat etmek lâzım olur. Kudreti olmıyana biri biri ardınca iki ay oruç tutmak elverir. Bu hüküm Allah tarafından tövbenin kabulü içindir. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

(93) Kim ki bir mü'mini kasten haksız yere öldürse onun cezası Cehennemdir. O orada daimdir. Allah ona öfkelenmiş, lânet eylemiş, büyük bir azap da hazırlamıştır. (94) Ey iman edenler! Allah yolunda sefer ettiğiniz zaman belli olmasını isteyin [1]. Size müsalemet teklif edene [2] «sen mü'min değilsin» demeyin. Siz, bununla dünya diriliğinin geçinilecek şeyini istiyorsunuz; halbuki Allah yanında çok ganimetler vardır. Siz de bundan evvel böyle idiniz [3] Allah size, bol nimet verdi [4]. Artık belli olmasını isteyin. Çünkü Allah yaptığınız işlerden agâhtır.

[1] Kelime-i şehadet ile şehadet etmelerini mal, can korkusuna hamletmeyin, işin belli olmasını isteyin. Hemen öldürmeyin.

[2] İslâm olana veya islâmca selâm verene.

[3] Onlar gibi idiniz, kelime-i şehadet ızhar ile, malınızı, hayatınızı muhafaza etmiştiniz.

[4] Dinde istikamet verdi de necat buldunuz.

(95) lâ yesteviylkaâ'idûne minelmü'miniyne gayrü ûliydareri velmücâhidûne fiy sebiylillâhi biemvâlihim ve enfüsihim, faddalallâhülmücâhidiyne biemvâlihim ve enfüsihim alelkaâ'idiyne dereceh, ve küllen va'adallâhülhusnâ ve faddalallâhül mücâhidiyne alelkaâ'idiyne ecren aziymâ (96) derecâtin minhü ve mağfireten ve rahmeh, ve kânallâhü gafûren rahiymâ (97) innelleziyne teveffâhümülmelâiketü zâlimiy enfüsihim kaâlû fiyme küntüm, kaâlû künnâ, müsted'afiyne fiyl'ard, kaâlû elem tekün ardullâhi vâsi'aten fetühâcirû fiyhâ, feulâike me'vâhüm cehennem, ve sâet masiyrâ (98) illelmüstad'afiyne minerricâli vennisâi velvildâni lâ yestetıy'ûne hıyleten ve lâ yehtedûne sebiylâ (99) feulâike asallâhü en ya'füve anhüm, ve kânallâhü afüvven gafûrâ (100) ve men yühâcir fiy sebiylillâhi yecid fiyl'ardı müzâgamen kesiyren vese'ah, ve men yahruc min beytihî muhâciren ilallâhi ve resûlihî sümme yüdrikhülmevtü fekad vaka'a ecrühü alallâh, ve kânallahü gafûren rahiymâ (101) ve izâ darabtüm fiyl'ardı feleyse aleyküm cünâhun en taksurû minessalâti in hıftüm en yeftinekümülleziyne keferû, innelkâfiriyne kânû leküm adüvven mübiynâ.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۝
فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ۝
وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ۝

(95) Mü'minler içinden, özürlülerden [1] maada oturup kalanlar ile Allah yolunda mallariyle, canlariyle cihat edenler bir olmaz. Allah mallariyle canlariyle cihat edenleri mertebece oturup kalanlardan âlâ kıldı. Her birine [2] güzel mükâfat vâdeyledi. Yalnız mücahitleri büyük bir mükâfat ile oturup kalanlardan âlâ kıldı. (96) Yani kendi tarafından birtakım mertebeler, yarlıgama, bağışlama vardır. Allah gafurdur, rahimdir. (97) Öz nefislerine zulüm ederek [3] canları melekler tarafından alınan kimseler yok mu, melekler onlara «ne halde idiniz» [4] diye soracaklar. Onlar. «Mekke toprağında birtakım aceze idik» cevabında bulunacaklar. Tekrar melekler «Allah'ın yeri geniş değil mi idi? Oraya hicret edeydiniz olmaz mı idi?» diyecekler. İşte onların yurtları Cehennemdir. O, ne kötü uğraktır. (98) Meğer ki hicret için hiçbir çareye gücü yetmeyen, bir yol bulamayan, erkeklerden, kadınlardan, çocuklardan birtakım aceze olalar. (99) İşte bunları, olabilir ki, Allah affeder. Allah affeden, bağışlayan bir zattır. (100) Kim ki Allah yolunda hicret ederse yer yüzünde barınacak çok yerler, genişlik [5] bulur. Kim ki Allah'a, peygambere emrettikleri yere hicret ederek hanesinden çıkar, sonra oraya varmadan ona ölüm çatarsa onun mükâfatı Allah'a düşer. Allah gafurdur, rahimdir. (101) Yer yüzünde sefer ettiğiniz zaman kâfir olanların sizi bir mihnete [6] düşüreceklerinden korkarsanız namazı kısaltmanızda beis yoktur; çünkü kâfirler size apaşikâr bir düşmandır.

---

[1] Hasta, kör, topal, kötürüm gibi.
[2] Her iki kısma.
[3] Hicret vâcip iken Mekke'den hicret etmeyip Mekke'de müşriklere muvafakat etmek suretiyle kendi kendilerine zulüm ederek.
[4] Mü'min mi idiniz, yoksa müşrik mi?
[5] Bolluk, memleket hususunda, rızk hususunda, dini izhar hususunda genişlik.
[6] Ansızın baskına uğratmak, taarruz etmek gibi bir felâkete.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ
مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُٓوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَرَٓائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَٓائِفَةٌ أُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى أَنْ تَضَعُٓوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللّٰهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۝١٠٢
فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا
وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ إِنَّ الصَّلٰوةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ۝ وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَٓاءِ
الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
إِنَّٓا أَنْزَلْنَٓا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَٓا أَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنِينَ خَصِيمًا ۝١٠٥

(102) ve izâ künte fiyhim fe'ekamte lehümüssalâte feltekum tâifetün minhüm ma'ake velye'huzû eslihatehüm, feizâ secedû felyekûnu min verâiküm velte'ti tâifetün uhrâ lem yusallû felyusallû ma'ake velye'huzû hizrehüm ve eslihatehüm, veddelleziyne keferû lev tagfilûne an eslihatiküm ve emti'atiküm feyemiylûne aleyküm meyleten vâhideh, ve lâ cünâha aleyküm in kâne biküm ezen min matarin ev küntüm merdâ en teda'û eslihateküm, ve huzû hızreküm, innallâhe e'adde lilkâfiriyne azâben mühiynâ (103) feizâ kadaytümüssalâte fezkürullahe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cünûbiküm, feizatıne'n-entüm feakiymüssalâh, innessalâte kânet alelmü'miniyne kitâben mevkuûtâ (104) ve lâ tehinû fiybtigaâlikavm, in tekûnû te'lemûne feinnehüm ye'lemûne kemâ te'lemûn, ve tercûne minallahi mâ lâ yercûn, ve kânallahü aliymen hakiymâ (105) innâ enzelnâ ileykelkitâbe bilhakkı litahküme beynennâsi bimâ erâkellah, ve lâ teküm lilhâiniyne hasıymâ.

(102) Onlar arasında bulunur da onlara namazı dosdoğru kıldıracak olursan onlardan bir takımı seninle beraber [1] ayakta dursunlar, silâhlarını da alsınlar. Secdeye vardıklarında [2] arkanıza geçsinler [3]. Sonra namaz kılmayan takım onların yerlerine gelsin, seninle namaz kılsın, âletlerini de, silâhlarını da alsın [4]. Kâfir olanlar sizin silâhlarınızdan, intifa edeceğiniz şeylerden gafil olmanızı, böylece size bir uğurdan hücum etmelerini temenni ederler. Eğer yağmurdan eza görürseniz veya hasta bulunursanız silâhlarınızı koymanızda beis yoktur; fakat âletlerinizi tutun [5]. Allah kâfirlere hakaretli bir azap hazırlamıştır. (103) Namazı bitirdiğiniz zaman Allah'ı ayak üzere iken, otururken, yanınız üzere [6] iken anın. Mutmain ve emin olunca namazı dosdoğru kılın; çünkü namaz mü'minler üzerine muayyen bir vakit ile farz olmuştur. (104) Kâfirleri aramakta gevşeklik göstermeyin, siz, elem çekiyorsanız [7] onlar da sizin elem çektiğiniz gibi elem çekiyorlar. Halbuki onların Allah'tan ummadıkları sevap ve ganimeti sizler umarsınız. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (105) Biz sana Kitabı nâs arasında Allah'ın gösterdiği veçhile [8] hükmetmekliğin için hak olarak indirdik. Sen de hainler tarafından muhasım kesilme.

[1] Birtakımı seninle namaz kılsın, birtakımı da düşman karşısında bulunsun.
[2] Bir rekât kıldıklarında.
[3] Düşman karşısına geçsinler namazda durur gibi dursunlar, bir iş işlemesinler, sizi gözetsinler.
[4] Silâhlı olarak bir rekât daha kılsınlar. Sonra yine bu suretle münavebe ederek namazı itmam ederler. Düşmanın bu hâli anlayabilmesi ihtimaline mebni ikinci takımda âletler de ilâve olunmuştur.
[5] Düşmanın ansızın basmaması için uyanık bulunun.
[6] Yani düşmana kılıç sallarken, ok atarken, yaralı iken.
[7] Yara acısını tadıyorsanız, canınız yandı ise.
[8] Vahiy ettiği, öğrettiği veçhile.

(106) vestagfirillâh, innallâhe kâne gafûren rahiymâ (107) velâ tücâdil anilleziyne yahtânûne enfüsehüm, innallahe lâ yuhıbbü men kâne havvânen esiymâ (108) vestahfûne minennâsi ve lâ yestahfûne minallahi ve hüve ma'ahüm iz yübeyyitûne mâ lâ yerdâ minelkavl, ve kânallahü bimâ ya'melûne muhiytâ (109) hâ entüm hâülâi câdeltüm anhüm fiylhayatiddünyâ femen yücâdilullahe anhüm yevmelkıyâmeti em men yekûnü aleyhim vekiylâ (110) ve men ya'mel sûen ev yezlım nefsehü sümme yestagfirillâhe yecidillâhe gafûren rahiyma (111) ve men yeksib ismen feinnemâ yeksibühü alâ nefsih, ve kânallahü aliymen hakiymâ (112) ve men yeksib hatıy'eten ve ismen sümme yermi bihî beriy'en fekadihtemele bühtânen ve ismen mübiynâ (113) velev lâ fadlullâhi aleyke ve rahmetühü lehemmet tâifetün minhüm en yudillûk, ve mâ yudillûne illâ enfüsehüm ve mâ yadurrûneke min şey' ve enzelallahü aleykelkitâbe velhikmete ve allemeke mâ lem tekün ta'lem, ve kâne fadlullahi aleyke aziymâ.

واستغفر الله ان الله كان غفورا رحيما ﴿١٠٦﴾ ولا تجادل عن الذين يختانون انفسهم ان الله لا يحب من كان خوانا اثيما ﴿١٠٧﴾ يستخفون من الناس ولا يستخفون من الله وهو معهم اذ يبيتون ما لا يرضى من القول وكان الله بما يعملون محيطا ﴿١٠٨﴾ ها انتم هؤلاء جادلتم عنهم في الحيوة الدنيا فمن يجادل الله عنهم يوم القيمة ام من يكون عليهم وكيلا ﴿١٠٩﴾ ومن يعمل سوءا او يظلم نفسه ثم يستغفر الله يجد الله غفورا رحيما ﴿١١٠﴾ ومن يكسب اثما فانما يكسبه على نفسه وكان الله عليما حكيما ﴿١١١﴾ ومن يكسب خطيئة او اثما ثم يرم به بريئا فقد احتمل بهتانا واثما مبينا ﴿١١٢﴾ ولولا فضل الله عليك ورحمته لهمت طائفة منهم ان يضلوك وما يضلون الا انفسهم وما يضرونك من شيء وانزل الله عليك الكتاب والحكمة وعلمك ما لم تكن تعلم وكان فضل الله عليك عظيما ﴿١١٣﴾

(106) Allah'tan mağfiret iste, çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (107) Öz nefislerine masiyetle hiyanet edenler tarafından cidalde bulunma. Çünkü Allah günaha pek düşkün haini sevmez. [1]. (108) Onlar halktan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Halbuki Allah; hoşnut olmadığı sözü gece kurdukları zaman onlar ile beraberdir. Allah işlediklerinizi ilmiyle kuşatır. (109) Sizler [2] öyle kimselersiniz ki dünya diriliği uğurunda hainler tarafından cidalde bulunuyorsunuz; fakat kıyamet günü Allah'a karşı onlar tarafından kim cidalde bulunabilir? Ya onlar üzere kim vekil olabilir [3]? (110) Herkim başkası hakkında bir kötülük işler veya öz nefsine zulüm eder sonra da istiğfar ederse Allah'ı gafur, rahim bulur. (111) Herkim bir günah kazanırsa onu ancak kendi için kazanır. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (112) Herkim bir suç veya bir günah kazanır [4] sonra da onu bir günahsıza atarsa bir bühtan, apaşikâr, bir günah yüklenmiş olur. (113) Allah'ın, hakkında inayet ve rahmeti olmasaydı onlardan bir güruh seni doğru bir hükümden şaşırtacak bir kasıtta bulunurlardı. Onlar ancak kendilerini şaşırtırlar, sana hiçbir suretle zarar veremezler. Allah sana Kitabı, hikmeti inzal etti, bilmediğini de öğretti. Allah'ın sana inayeti büyüktür.

[1] Sirkat isnat etmekle günaha düşkün ve zırhı çalmakla, yalan yere yemin etmekle, pek hain olanı sevmez. Allah hainleri asla sevmez.

[2] Hiyanetlerini gizliyenlere hitaptır.

[3] Onların işlerini kim deruhde eder de Allah'ın azabından onları kurtarabilir?

[4] Küçük veya büyük, kasıtsız veya kasıt ile.

لا خير في كثير من نجواهم إلا من أمر بصدقة أو معروف
أو إصلاح بين الناس ومن يفعل ذلك ابتغاء مرضات
الله فسوف نؤتيه أجرا عظيما ۝ ومن يشاقق
الرسول من بعد ما تبين له الهدى ويتبع غير
سبيل المؤمنين نوله ما تولى ونصله جهنم وساءت
مصيرا ۝ إن الله لا يغفر أن يشرك به ويغفر
ما دون ذلك لمن يشاء ومن يشرك بالله فقد ضل
ضلالا بعيدا ۝ إن يدعون من دونه إلا إناثا
وإن يدعون إلا شيطانا مريدا ۝ لعنه الله وقال
لأتخذن من عبادك نصيبا مفروضا ۝ ولأضلنهم
ولأمنينهم ولآمرنهم فليبتكن آذان الأنعام
ولآمرنهم فليغيرن خلق الله ومن يتخذ الشيطان
وليا من دون الله فقد خسر خسرانا مبينا ۝
يعدهم ويمنيهم وما يعدهم الشيطان إلا غرورا ۝
أولئك مأواهم جهنم ولا يجدون عنها محيصا ۝

(114) lâ hayre fiy kesiyrin min necvâhüm illâ men emere bisadakatin ev ma'rûfin ev ıslahın beynennâs, ve men yef'al zâlikebtigaâe merdâtillâhi fesevfe nü'tiyhi ecren aziymâ (115) ve men yüşâkıkırresûle min ba'di mâ tebeyyene lehülhüdâ ve yettebi' gayre sebiylilmû'miniyne nüvellihî mâ tevellâ ve nuslihî cehennem, ve sâet masiyrâ (116) innallahe lâ yagfirü en yüşreke bihî ve yagfirü mâ dûne zâlike limen yeşâ' ve men yüşrik billâhi fekad dalle dalâlen ba'iydâ (117) in yed'ûne min dûnihî illâ inâsâ, ve in yed'ûne illâ şeytânen meriydâ (118) le'anehullah, ve kaâle lâ tettehizenne min ibâdike nasiyben mefrûdâ (119) ve leudıllennehüm ve leümenniyennehüm, ve leâmürennehüm feleyübettikünne âzânel'en'âm, ve leâmürennehüm feleyügayyirünne halkallah, ve men yettehızişşeytâne veliyyen min dûnillâhi fekad hasire husrânen mübiynâ (120) ye'idühüm, ve yümenniyhim, ve mâ ye'idühümüşşeytanü illâ gurûrâ (121) ulâike me'vâhüm cehennemü ve lâ yecidûne anhâ mahiysâ.

(114) Onların gizli konuşmalarının [1] çoğunda hayır yoktur. Sadaka verilmesini, ya iyi bir iş yapmayı veya nâs arasını bulmayı emredenler başka. Herkim bunu mahza Allah'ı hoşnut etmek uğrunda işlerse biz ona büyük bir mükâfat vereceğiz. (115) Kendisine doğru yol belli olduktan sonra hâlâ peygamberden ayrılarak mü'minlerin tuttuğu yoldan başkasına gidenleri biz sevdikleri yola çeviririz [2]. Onları Cehenneme atarız. Cehennem ne kötü uğraktır. (116) Şüphe yok ki Allah kendisine şerik koşulmayı bağışlamaz. Bundan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Herkim Allah'a şerik koşarsa doğru yoldan pek uzak bir sapıklık içinde kalmıştır. (117) O müşrikler Allah'ı bırakarak yalnız dişilere [3] taparlar. Böylece onlar ancak çok inatçı bir şeytana [4] tapmış olurlar. (118, 119) Allah ona lânet etsin, O, der ki * elbette senin kullarından muayyen bir pay edineceğim [5] * elbette onları sapık kılacağım * elbette onları kuruntuya boğacağım [6] * elbette onlara emredeceğim ki davarların kulaklarını yarsınlar [7] * elbette onlara emredeceğim ki Allah'ın yarattığı şekli bozsunlar [8]. Herkim Allah'ı bırakarak şeytanı yâr edinirse apaçık bir ziyana girmiş olur. (120) Şeytan onlara uzun ömür vâdeder, onları kuruntuya boğar, onlara [9] aldatmadan başka bir şey vâdetmez. (121) İşte bunların yurtları Cehennemdir. Onlar oradan kaçacak bir delik bulamayacaklar.

---

[1] Veya birkaç kişi arasındaki sözlerin çoğunda.
[2] Onları kendi hallerinde bırakırız.
[3] Lât ve emsali putlar ki Araplar bunlara dişi derlerdi.
[4] Veya hayra asla yaramaz kimseye.
[5] Putlara adak kesmek gibi.
[6] Hayat uzundur, kıyamet yoktur gibi.
[7] Onlar putlara adak kılınacak dört ayaklı hayvanatı ehliyenin kulaklarını keserlerdi.
[8] Çocukların başında putlar namına bir miktar saç bırakmak, cildi mavi renkle süslemek, insanları tavaşi, hayvanları idiş yapmak. Gayri tabiî münasebat-ı cinsiyede bulunmak, bir takım mahlûkatı mâbut edinmek, fıtratı bozmak (İslâm dininin emrettiği şeyleri bozmak) gibi.
[9] Hatıra kötü şeyleri getirmek suretiyle.

(122) velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti senüdhilühüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü halidiyne fiyhâ ebedâ, va'dallahi hakkaâ, ve men esdaku minallahi kiylâ (123) leyse biemâniyyiküm ve lâ emâniyyi ehlilkitâb, men ya'mel sûen yüczebihî ve lâ yecid lehü min dûnillâhi veliyyen ve lâ nasiyrâ (124) ve men ya'-mel minessâlihâti min zekerin ev ünsâ ve hüve mü'minün feulâike yedhulûnelcennete ve lâ yuzlemûne nakıyrâ (125) ve men ahsenü diynen mimmen esleme vechehü lillâhi ve hüve muhsinün vettebe'a millete ibrâhiyme haniyfâ, vettehazallahü ibrâhime 'haliylâ (126) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kânallahü bikülli şey'in muhiytâ (127) ve yesteftûneke fiynnisâ' kulillâhü yüftiyküm fiyhinne ve mâ yütlâ aleyküm fiylkitâbi fiy yetâmennisâilletiy lâ tü'tûnehünne mâ kütibe lehünne ve tergabûne en tenkihû hünne velmüstad'afiyne minelvildâni ve en tekuûmu lilyetâmâ bilkıst, ve mâ tef'alû min hayrin feinnallahe kâne bihî aliymâ.

والذين امنوا وعملوا الصالحات سندخلهم جنات
تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ابدا وعد الله حقا
ومن اصدق من الله قيلا ۝ ليس بامانيكم ولا اماني
اهل الكتاب من يعمل سوءا يجز به ولا يجد له
من دون الله وليا ولا نصيرا ۝ ومن يعمل من الصالحات
من ذكر او انثى وهو مؤمن فاولئك يدخلون
الجنة ولا يظلمون نقيرا ۝ ومن احسن دينا ممن
اسلم وجهه لله وهو محسن واتبع ملة ابراهيم
حنيفا واتخذ الله ابراهيم خليلا ۝ ولله ما في
السموات وما في الارض وكان الله بكل شيء محيطا ۝
ويستفتونك في النساء قل الله يفتيكم فيهن
وما يتلى عليكم في الكتاب في يتامى النساء اللاتي
لا تؤتونهن ما كتب لهن وترغبون ان تنكحوهن
والمستضعفين من الولدان وان تقوموا لليتامى
بالقسط وما تفعلوا من خير فان الله كان به عليما ۝

(122) İman edip iyi amel işleyenleri de altından ırmaklar akar Cennetlere sokacağız. Onlar ebedî olarak orada kalacaklar. Allah doğruluk vâdetmiştir [1]. Allah'tan daha gerçek sözlü kim olabilir? (123) İş sizin kuruntunuza göre değildir, ehl-i Kitabın kuruntusuna göre de değildir. [2]. Herkim kötü bir şey işlerse onunla cezaya çarpılır. Allahtan başka ona bir yâr, medetkâr bulunamaz. (124) Erkek olsun, kadın olsun herkim mümin olarak ameli salih işlerse işte onlar uçmağa girecekler ve hurma çekirdeğinin yivi kadar zulme duçar olmayacaklar. (125) İyi amelde bulunarak kendini Allah'a ram eden [3], muvahhidi pâk olan İbrahim milletine uyan kimseden [4] dînen daha güzel kim olabilir. Allah İbrahim'i dost edinmiştir. (126) Göklerdekiler, yerdekiler hep Allah'ındır. Allah her şeyi ilmi ve kudreti ile kuşatır. (127) Senden kadınlar hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah size kadınlar hakkında fetva verir [5], Kitapta size okunan [âyet] de onlara farz edilmiş olanı [6] vermeyerek nikâhlarına rağbet ettiğiniz [7] yetim kadınlar, âciz çocuklar [8] hakkında, yetimlere karşı hakkaniyeti elden bırakmamanız hakkında fetva verir. Her ne hayır işlerseniz Allah onu hakkiyle bilir.

---

[1] Yahut Allah vâdetmiştir, vâdi de muhakkaktır.

[2] Müslümanlar da ehl-i Kitap da peygamberlerimiz bizi sıyanet eder, biz azap görmeyiz demişlerdi. Âyet-i kerime bu fikri reddediyor. Sevap ve mükâfat meselesi sizlerin kuruntunuza göre olmaz, diyor. Yahut iman kuruntuya uygun gelmez demektir.

[3] Yahut muvahhit olarak amelini Allah için işleyen.

[4] Yahut muvahhit olarak, muvahhid-i pâk olan İbrahim dinine tâbi olarak kendini Allah'a ram kılan zattan.

[5] Ahkâmını izah eder.

[6] Miras, nafaka, mehir gibi.

[7] Mallarına tama'an veya fakirliklerinden nâşi nikâhlarından yüz çevirdiğiniz demektir. Nazm-ı Celil yetimenin velilerine hitaptır.

[8] Hâmisi olmayan veya küçük çocuklara haklarını vermek hususunda.

وان امراة خافت من بعلها نشوزا او اعراضا فلا
جناح عليهما ان يصلحا بينهما صلحا والصلح خير
واحضرت الانفس الشح وان تحسنوا وتتقوا فان
الله كان بما تعملون خبيرا ۝ ولن تستطيعوا ان
تعدلوا بين النساء ولو حرصتم فلا تميلوا كل الميل
فتذروها كالمعلقة وان تصلحوا وتتقوا فان الله
كان غفورا رحيما ۝ وان يتفرقا يغن الله كلا من
سعته وكان الله واسعا حكيما ۝ ولله ما في السموات
وما في الارض ولقد وصينا الذين اوتوا الكتاب
من قبلكم واياكم ان اتقوا الله وان تكفروا فان لله
ما في السموات وما في الارض وكان الله غنيا حميدا ۝
ولله ما في السموات وما في الارض وكفى بالله وكيلا ۝
ان يشا يذهبكم ايها الناس ويات باخرين وكان الله على
ذلك قديرا ۝ من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله
ثواب الدنيا والاخرة وكان الله سميعا بصيرا ۝

(128) ve inimre'etün hâfet min ba'lihâ nüşûzen ev ı'râdan felâ cünâha aleyhimâ en yuslihâ beynehümâ sulhâ, vessulhu hayr, ve uhdıratil'enfüsüşşuhh, ve in tuhsinû ve tettekuû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habiyrâ (129) ve len testetıy'û en ta'dilû beynennisâi ve lev harastüm felâ temilû küllelmeyli fetezerûhâ kelmu'allakah, ve in tuslihû ve tettekuû feinnallahe kâne gafûren rahiymâ (130) ve in yeteferrekaâ yugnillâhü küllen min se'atih, ve kânallahü vâsi'an hakiymâ (131) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve lekad vassaynelleziyne ûtülkitâbe min kabliküm ve iyyâküm enittekullah, ve in tekfürû feinne lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kânallahü ganiyyen hamiydâ (132) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kefâ billâhi vekiylâ (133) in yeşe' yüzhibküm eyyühennâsü ve ye'ti biâhariyn, ve kânallahü alâ zâlike kadiyrâ (134) men kâne yüriydü sevâbeddünyâ fe'indallahi sevâbüddünyâ vel'ahıreh, ve kânallahü semiy'an basiyrâ.

(128) Eğer bir kadın kocasının eza ve cefasından veya yüz çevirmesinden [1] endişe ederse onların barışıp uyuşmalarında bir vebal yoktur. Barışıklık hayırlıdır. Nefisler kötü cimrilikten ayrılamaz. Eğer güzel geçinir bunlardan da sakınırsanız sevap kazanırsınız. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (129) Kadınlar arasında adalet ve müsavat icrasına ne kadar arzukeş olsanız da gücünüz yetmez. Artık birine meyil ile diğerinden büsbütün yüz çevirip onu ne dul ne kocalı gibi asılı bırakmayın. Eğer ıslah-ı nefs eder ve ve sakınırsanız yarlıganırsınız. (Bağışlanırsınız) Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (130) Karı koca ayrılırlarsa Allah her birini kudret-i vâsiasiyle müstağni kılar [2]. Allah vâsi'dir, hakimdir. (131) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, sizden evvel Kitaba nâil olanlara da, size de «Allah'tan sakının» diye vasiyet etmiştik. Kâfir olursanız ona ne! Çünkü göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır. Allah her şeyden müstağnidir. fiilinden nâşi öğülmüştür. (132) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, Allah'ın işine vekil olması elverir. (133) Ey nâs! Allah dilese sizi giderir, başkalarını getirir. O, buna hakkiyle kaadirdir. (134) Kim ki dünya sevabını isterse nazar-ı kasır olur [3], çünkü dünya ve âhiret sevabı Allah yanındadır. Allah semi'dir, basirdir.

---

[1] Uzaklaşmasından, yatağını terketmesinden, nafakasında kusur etmesinden.

[2] Kadına da, erkeğe de hallerine uygun bir eş verir.
[3] Neye her ikisinin sevabını istemez.

(135) yâ eyyühelleziyne âmenû kûnû kavvâmiyne bilkıstı şühedâe lillâhi ve alâ enfüsiküm evilvalideyni vel'akrebiyn, in yekün ganiyyen ev fakiyren fallahü evlâ bihimâ, felâ tettebi'ûlhevâ en ta'-dilû, ve in telvû ev tu'rıdû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habiyrâ (136) yâ eyyühelleziyne âmenû âminû billâhi ve resûlihî velkitâbilleziy nezzele alâ resûlihî velkitâbilleziy enzele min kabl, ve men yekfür billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rüsülihî velyevmil'âhıri fekad dalle dalâlen ba'iydâ (137) innelleziyne âmenû sümme keferû sümme âmenü sümme keferû sümmezdâdû küfren lem yekünillâhü liyagfirelehüm ve lâ liyehdiyehüm sebiylâ (138) beşşirilmünâfıkıyne bienne lehüm azâben eliymâ (139) elleziyne yettehizûnelkâfiriyne evliyâe min dûnilmü'miniyn, eyebteguûne indehümülizzete feinnel'izzete lillâhi cemiy'â (140) ve kad nezzele aleyküm fiylkitâbi en izâ semi'tüm âyâtillâhi yükferü bihâ ve yüstehzeübihâ felâ tak'udû ma'ahüm hattâ vahûdû fiy hadiysin gayrihi inneküm izen mislühüm, innallahe câmi'ulmünâfikıyne velkâfiriyne fiy cehenneme cemiy'â.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى
أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
فَاللَّهُ أَوْلَى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَى أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلْوُوا
أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۞
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا
كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ۞ بَشِّرِ
الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۞ الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۞ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ
أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۞

(135) Ey iman edenler! Hakkaniyetin son derecesini tutun, isterse kendi aleyhinizde veya ananızın, babanızın, akrabanızın aleyhinde olsun, Allah için şahit olun, zengin olsun, fakir olsun [1] Allah onları [2] himayeye sizden evlâdır. Artık adil ile insafta bulunmanız için hevese uymayın [3] Eğer dilinizi bükerseniz veya dönerseniz [4] ukubet görürsünüz. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (136) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ve peygamberine indirdiği Kitaba, bundan evvel inzal ettiği Kitaba iman edin [5]. Herkim Allah, meleklerini, Kitaplarını, peygamberlerini, âhiret gününü tanımazsa o kimse yoldan pek uzak bir sapıklık içinde kalmıştır. (137) İman edip sonra küfre sapanlar, sonra iman edip yine küfre dönenler, sonra küfürlerini artıranlar yok mu [6], Allah onları asla yarlıgamaz, (bağışlamaz) onlara asla yol da göstermez. (138) Münâfıklara acıklı bir azap müjdele. (139) O münâfıklar mü'minleri bırakarak kâfirleri dost tutarlar, bunların indinde yegâne bir galebe arıyorlar, bulamazlar çünkü bütün yegâne galebe Allah'ındır. (140) O, âyat-ı ilâhiyenin tanınmadığını veya eğlence yerine konulduğunu işttiğiniz zaman? «Onlar başka bir söze dalmadıkça yanlarında oturmayın» diye sizlere Kitapta bir âyet indirmişti. O vakit [7] sizler de günahkârlıkta onlar gibi olursunuz. Çünkü Allah münâfıklar ile kâfirlerin hepsini Cehennemde toplayacaktır.

[1] Zenginin hatırını sayarak, fukaraya acıyarak hakkı ketmetmeyin.

[2] Zengin ile fakiri, veya aleyhine şehadet olunan ile lehine şehadet olunanı.

[3] Veya haksızlıktan dönmemek için hevese uymayın.

[4] Şehadeti tahrif ederseniz veya şehadeti ifadan imtina ederseniz.

[5] İmanınızda sebat edin. Veya istidlâl ile iman edin.

[6] Nazm-ı Celil Yahudiler. Yahut münafıklar veya tekrar tekrar mürtet olanlar hakkında nâzil olmuştur.

[7] Sizler de onlarla beraber oturursanız.

الذين يتربصون بكم فإن كان لكم فتح من الله قالوا ألم نكن
معكم وإن كان للكافرين نصيب قالوا ألم نستحوذ عليكم
ونمنعكم من المؤمنين فالله يحكم بينكم يوم القيامة ولن
يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا ۝ إن المنافقين
يخادعون الله وهو خادعهم وإذا قاموا إلى الصلاة قاموا
كسالى يراءون الناس ولا يذكرون الله إلا قليلا ۝
مذبذبين بين ذلك لا إلى هؤلاء ولا إلى هؤلاء ومن
يضلل الله فلن تجد له سبيلا ۝ يا أيها الذين آمنوا
لا تتخذوا الكافرين أولياء من دون المؤمنين أتريدون
أن تجعلوا لله عليكم سلطانا مبينا ۝ إن المنافقين
في الدرك الأسفل من النار ولن تجد لهم نصيرا ۝
إلا الذين تابوا وأصلحوا واعتصموا بالله وأخلصوا
دينهم لله فأولئك مع المؤمنين وسوف يؤت الله
المؤمنين أجرا عظيما ۝ ما يفعل الله بعذابكم
إن شكرتم وآمنتم وكان الله شاكرا عليما ۝

(141) elleziyne yeterabbesûne biküm fein kâne leküm fethun minallahi kaâlû elem nekün ma'aküm, ve in kâne lilkâfiriyne nasiybün kaâlû elem nestehviz aleyküm ve nemna'küm minelmü'miniyn, fallahü yahkümü beyneküm yevmelkıyâmeh, ve len yec'alallahü lilkâfiriyne alelmü'miniyne sebiylâ (142) innelmünâfikıyne yuhâdi'ûnallahe ve hüve hâdi'uhüm, ve izâ kaâmû ilassalâti kaâmû küsâlâ yürâûnennâse ve lâ yezkürûnallahe illâ kaliylâ (143) müzebzebiyne beyne zâlike lâ ilâ hâülâi ve lâ ilâ hâülâ' ve men yudlilillâhü felen tecide lehü sebiylâ (144) yâ'eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizûlkâfiriyne evliyâe min dûnilmü'miniyn, etüriydûne en tec'alû lillâhi aleyküm sultânen mübiynâ (145) innelmünâfikıyne fiydderkil'esfeli minennâr, ve len tecide lehüm nasiyrâ (146) illelleziyne tâbû ve eslehû va'tesamû billâhi ve ahlâsû diynehüm lillâhi feulâike ma'almü'miniyn, ve sevfe yü'tillâhülmü'miniyne ecıen aziymâ (147) mâ yef'alullahü bi'azâbiküm in şekertüm ve âmentüm, ve kânallahü şâkiren aliymâ.

(141) Sonunuza intizar eden bunlar size Allah tarafından zafer ve ganimet gibi bir fetih vaki oldu mu, «sizinle beraber değil mi idik?» derler. Şayet kâfirler için zafer gibi bir hisse çıkarsa «size galebe etmez mi idik [1], sizi mü'minlerin zararından menetmedik mi» derler. Allah aranızda kıyamet günü hükmedecektir. Allah asla kâfirler için mü'minler aleyhine bir yol yapmamıştır [2]. (142) Münafıklar yok mu, onlar gûya Allah'ı aldatıyorlar. Halbuki Allah onlara aldatma muamelesi yapar [3]. Onlar namaza kalkacak olsalar ağır davranırlar, nâsa gösteriş ederler [4]. Allah'ı azıcık anarlar [5]. (143) Küfür ve iman arasında kararsızdırlar; ne bunlara, ne onlara dönerler [6]. Allah herkimi sapık kılarsa ona hiçbir yol bulamazsın. (144) Ey iman edenler! Mü'minleri bırakarak kâfirleri dost edinmeyin. Allah'ın aleyhinize ap aşikâr bir burhanını mı istiyorsunuz [7]. (145) Muhakkak ki münafıklar ateşin en dibindedirler. Onlara hiçbir medetkâr bulamazsın. (146) Meğer ki nifaktan tövbe edip ıslah-ı hal etsinler, Allah'a sarılsınlar, dinlerini de Allah için halis kılsınlar [8]. İşte bunlar mü'minlerle beraberdir. Allah mü'minlere büyük bir mükâfat verecektir. (147) Şükredip iman ederseniz. Allah size azap etmez [9]. Allah şakirdir [10], hakkiyle âlimdir.

---

[1] Sizi tutmağa, öldürmeğe kaadir değil mi idik. Sizi mü'minlerle galebeye teşvik etmedik mi?

[2] İslâmı haksız çıkarmak için kâfirlere bir hüccet vermemiştir.

[3] Onların aldatmalarına mukabil lâyık oldukları cezayı vermektedir: dünyada mallarını, canlarını muhafaza eder. Ahirette ise ukubete duçar kılar.

[4] Yahut gösteriş ederek ağır davranırlar.

[5] Yalnız dilleriyle anarlar.

[6] Ne mü'minlere, ne müşriklere.

[7] Onları dost tutarak azabınıza sebep olan âşikâr bir delil mi istiyorsunuz? Veya ukubet-i barinin üzerinize musallat olmasını mı istiyorsunuz?

[8] Gösterişten kurtarsınlar.

[9] Yahut neye azaba uğratsın?

[10] Şükredene mükâfat verir.

(148) lâ yuhibbullahülcehre bissûi minelkavli illâ men zulim, ve kânallahü semiy'an aliymâ (149) in tübdû hayren ev tuhfûhü ev ta'fû an sûin feinnallahe kâne afüvven kadiyrâ (150) innelleziyne yekfürûne billâhi ve rüsülihî ve yüriydûne en yüferrikuû beynallahi ve rüsülihî ve yekuûlûne mü'minü biba'dın ve nekfürü biba'dın ve yüriydûne en yettehizû beyne zâlike sebiylâ (151) ulâike hümülkâfirûne hakkaâ, ve a'tednâ lilkâfiriyne âzâben mübiynâ (152) velleziyne âmenû billâhi ve rüsülihî ve lem yüferrikuû beyne ahadin minhüm ulâike sevfe yü'tiyhim ücûrehüm, ve kânallahü gafûren rahiymâ (153) yes'elüke ehlülkitâbi en tünezzile aleyhim kitâben minessemâi fekad se'elû mûsâ ekbere min zâlike fekaâlû erinallahe cehreten fe'ehazethümüssâ'ikatü bizulmihim, sümmettehazûl'icle min ba'di mâ câethümülbeyyinâtü fe'afevnâ an zâlik, ve âteynâ mûsâ sultânen mübiynâ (154) ve refa'nâ fevkahümüttûre bimiysâkıhim ve kulnâ lehümüdhulülbâbe sücceden ve kulnâ lehüm lâ ta'dû fiyssebti ve ahaznâ minhüm miysâkan galiyzâ.

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللّٰهُ
سَمِيعًا عَلِيمًا ۝ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ
سُوٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ۝ اِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهِ
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ اَنْ
يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا ۝ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا
وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۝ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
اُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ
اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ
ذٰلِكَ فَقَالُٓوا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ
ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ
ذٰلِكَ وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُبِينًا ۝ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۝

(148) Allah kötü sözün âşikâr söylenmesini [1] sevmez; Meğer ki söyleyen zulüm görmüş ola [2]. Allah Semi'dir, basirdir. (149) Eğer hayrı âşikâr veya saklı kılsanız veya bir kötülüğü affetseniz Allah affeder. Çünkü Allah affı çok, kudreti kâmil olan zattır. (150) Allah'ı, peygamberlerini tanımayan Allah ile peygamberlerini biri birinden ayırmak isteyen [3], bunlardan bir kısmına inanırız, bir kısmına inanmayız diyen [4]. (151) Böylece küfür ile iman arasında bir yol tutmak isteyen kimseler yok mu, işte bunlar tastamam kâfirlerdir. Biz de bu kâfirlere hakaretli bir azap hazırladık. (152) Allah'a, peygamberlerine iman edip onlardan birini diğerinden ayırmayanlar yok mu, işte onlara mükâfatlarını biz vereceğiz. Allah gafurdur, rahimdir. (153) Ehl-i Kitap senden kendilerine gökten bir Kitap indirmeni isterler. Bunu büyük görme. Çünkü onlar Musa'dan daha büyüğünü istemişlerdi de «Allahı bize âşikâr göster» demişlerdi. Onları, nefislerine zulümlerinden [5] dolayı yıldırım çarptı. Sonra kendilerine asa gibi açık mucizeler gelmişken yine buzağıyı mâbut edindiler. Onlar tövbe etmekle bunu affettik, Musa'ya açık bir tasallût verdik. (154) Misaklarını kabul etsinler diye üstlerine Cebel-i Turu kaldırdık, onlara «eğilerek, kapıdan [6] girin», «Cumartesi günü haddi aşmayın» dedik. Onlardan sıkı bir misak aldık.

---

[1] Allah âşikâr olmasa da kötü söz söylenmesini sevmez.
[2] Yani zalim aleyhinde alenî olarak beddua etmesi caizdir.
[3] Allah'a inanıp peygamberlerine inanmak istemeyen.
[4] Hazret i Musa ve Uzeyr'e inanıp Hazret-i İsa ve Muhammed'e inanmayan gibi.
[5] Suallerinde inat bulunmakla.
[6] Kıble addettikleri «Kubbe» kapısından veya Kudüs veya Eriha kasabaları kapılarından.

فبما نقضهم ميثاقهم وكفرهم بايات الله وقتلهم الانبياء
بغير حق وقولهم قلوبنا غلف بل طبع الله عليها بكفرهم
فلا يؤمنون الا قليلا ۝ وبكفرهم وقولهم على مريم بهتانا
عظيما ۝ وقولهم انا قتلنا المسيح عيسى ابن مريم رسول
الله وما قتلوه وما صلبوه ولكن شبه لهم وان الذين
اختلفوا فيه لفي شك منه ما لهم به من علم الا اتباع الظن
وما قتلوه يقينا ۝ بل رفعه الله اليه وكان الله عزيزا حكيما
۝ وان من اهل الكتاب الا ليؤمنن به قبل موته ويوم القيمة
يكون عليهم شهيدا ۝ فبظلم من الذين هادوا حرمنا عليهم
طيبات احلت لهم وبصدهم عن سبيل الله كثيرا ۝ واخذهم
الربوا وقد نهوا عنه واكلهم اموال الناس بالباطل واعتدنا
للكافرين منهم عذابا اليما ۝ لكن الراسخون في العلم منهم
والمؤمنون يؤمنون بما انزل اليك وما انزل من قبلك
والمقيمين الصلوة والمؤتون الزكوة والمؤمنون بالله
واليوم الاخر اولئك سنؤتيهم اجرا عظيما ۝

(155) febimâ nakdıhim miysâkahüm ve küfrihim biâyâtillâhi ve katlihimül'enbiyâe biyagri hakkın ve kavlihim kulûbüna gulf, bel taba'allahü aleyhâ biküfrihim felâ yü'minûne illâ kaliylâ (156) ve biküfrihim ve kavlihim alâ meryeme bühtânen aziymâ (157) ve kavlihim innâ katelnelmesiyha iysebne meryeme resûlallah ve mâ katelûhü ve mâ salebûhü ve lâkin şübbihe lehüm, ve innelleziynahtelefû fiyhi lefiy şekkin minh, mâ lehüm bihî min ilmin illettibâ'alzann, ve mâ katelûhü yakıynâ (158) bel refe'ahullahü ileyh, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (159) ve in min ehlilkitâbi illâ leyü'minenne bihî kable mevtih, ve yevmelkıyâmeti yekûnü aleyhim şehiydâ (160) febizulmin minelleziyne hâdû harremnâ aleyhim tayyibâtin uhıllet lehüm ve bisaddihim an sebiylillâhi kesiyren (161) ve ahzihimürribâ ve kad nühû anhü ve eklihim emvâlennâsi bilbâtıl, ve a'tednâ lilkâfiriyne minhüm azâben eliymâ (162) lâkinirrâsihûne fiyl'ilmi minhüm velmü'minûne yü'minûne bimâ ünzile ileyke ve mâ ünzile min kablike velmukıymiynessalâte velmü'tûnezzekâte velmü'minûne billâhi velyevmil'âhır, ulâike senü'tiyhim ecren aziymâ.

(155) Misaklarını bozmalarından, Allah'ın âyetlerini tanımamalarından, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden, «kalplerimiz kılıflıdır» demelerinden dolayı yaptığımızı yaptık. Hayır, Allah küfürlerinden dolayı kalplerine mühür basmış ta kalpleri kılıf tutmuştur. Artık pek azından başkası iman etmez [1]. (156) Onların İsa'yı tanımamalarından Meryem'e zina ile itham gibi büyük bir bühtan söz söylemelerinden dolayı da kalplerine mühür bastık. (157) «Biz Allah'ın peygamberi [2] Mesih Meryem oğlu İsa'yı öldürdük» demelerinden dolayı da yaptığımızı yaptık. Halbuki onlar İsa'yı öldürmediler de, asmadılar da. Fakat İsa onlara benzedilmiş idi [3]. Onun hakkında ihtilâf edenler [4] katli hususunda şüphe içindedirler. Onların zanna uymadan başka ona dair hiçbir bilgileri yoktur, İsa'yı yakinen öldürmediler [5]. (158) Hayır! Allah onu kendine kaldırdı. Allah azîzdir, hakimdir. (159) Ehl-i Kitaptan ölmeden evvel [6] İsa'ya îman etmeyecek hiçbir kimse yoktur. Kıyamet günü o da aleyhlerine hakkiyle şahit olacaktır. (160, 161) Yahudi olanların zulümlerinden, birçoklarını Allah yolundan alıkoymalarından [7], menedildikleri faizi almalarından, halkın malını haksız yere yemelerinden nâşi kendilerine helâl kılınmış birtakım pâk şeyleri haram kıldık. Onların içinden kâfirlere acıklı bir azap hazırladık. (162) Fakat içlerinden ilimde rüsuh sahibi olup sana inzal olunana, senden evvel inzal olunana iman ederek mü'min olanlara [8], namazı dosdoğru kılanlara [9], zekât verenlere; Allah'a âhiret gününe inananlara büyük bir mükâfat vereceğiz.

[1] Veya azına iman ederler.

[2] İstihza kastiyle sarfetmişlerdir.

[3] Maktul, onlara, İsa'ya benzer biri göründü veya onlara bir benzer göründü. Onlar da İsa'ya benzer birini İsa zannettiler.

[4] Yahudiler veya hıristiyanlar.

[5] Katletmedikleri şek ve şüpheden azâdedir. Veya onlar şek ve şüphe içinde öldürdüler.

[6] Peygamber ve Allah'ın kulu olduğuna can çıkmadan evvel.

[7] Yahut çok alıkoymalarından nâşi.

[8] İlimde rüsuh sahibi olup mü'min olanlara. Veya ilimde rüsuh sahibi olan ehl-i Kitaba, bir de muhacirîn ve ensardan olan mü'minlere.

[9] Veya peygamberlere de inanarak mü'min olanlara. Veya namazı dosdoğru kılanlara.

(163) innâ evhaynâ ileyke kemâ evhaynâ ilâ nûhin vennebiyyiyne min ba'dih, ve evhaynâ ilâ ibrâhiyme ve ismâ'iyle ve ishâka ve ya'kûbe vel'esbâtı ve iysâ ve eyyûbe ve yûnüse ve hârûne ve süleyman, ve âteynâ dâvûde zebûrâ (164) ve rüsülen kad kasasnâhüm aleyke min kablü ve rüsülen lem naksushüm aleyk, ve kellemallahü mûsâ tekliymâ (165) rüsülen mübeşşiriyne ve münziriyne liellâ yekûne linnâsi alallahi huccetün ba'derrüsül, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (166) lâkinillâhü yeşhedü bimâ enzele ileyke enzelehü bi'ilmih, velmelâiketü yeşhedûn, ve kefâ billâhi şehiydâ (167) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi kad dallû dalâlen ba'iydâ (168) innelleziyne keferû ve zalemû lem yekünillâhü liyagfirelehüm ve lâ liyehdiyehüm tariykaâ (169) illâ tariyka cehenneme hâlidiyne fiyhâ ebedâ, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ (170) yâ eyyühennâsü kad câekümürresûlü bilhakkı min rabbiküm feâminû hayren leküm, ve in tekfürû feinne lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, ve kânallahü aliymen hakiymâ.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِن بَعْدِهِ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۚ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ۞ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۞ رُّسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۞ لَّٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ ۖ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ۞ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ۞ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۞ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۞ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۞

(163) Şüphe yok ki biz Nuh'a, ondan sonraki peygamberlere; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup evlâdına [1], İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a, Süleyman'a vahiy eylediğimiz gibi sana da vahiy eyledik. Davud'a Zebur verdik. (164) Peygamberlerden bir takımını bundan evvel sana haber vermiştik, bir takımını ise haber vermemiştik. Allah Musa ile söz söyleşmiştir. (165) Peygamberlerden sonra nâsın Allah'a karşı hüccetleri [2] kalmamak için peygamberleri Allah azabiyle korkutucu olarak gönderdik. Allah azîzdir, hakimdir. (166) Fakat Allah sana inzal ettiği Kur'an ile şehadet eder [3] ki onu ilmiyle [4] inzal eylemiştir. Melekler de sana şehadet ederler. Allah'ın buna hakkiyle şahit olması elverir. (167) Kâfir olup halkı Allah yolundan geri döndürenler yok mu, onlar doğru yollardan uzak bir sapıklık içinde durup kalmışlardır. (168, 169) Kâfir olup zulmedenler yok mu, Allah onları (bağışlamaz) yarlıgamaz, onlara Cehennem yolundan başka bir yol göstermez. Onlar orada ebediyyen kalırlar. Bu da Allah'a göre kolay bir şeydir. (170) Ey nâs! Peygamber Rabbiniz tarafından size doğru bir söz getirmiştir. Artık iman edin ki hakkınızda hayırlı olsun [5]. Eğer sizler kâfir olursanız ona ne! Çünkü göklerde ve yerde ne var ise hep Allah'ındır. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

---

[1] Yusuf Aleyhisselâm gibi.

[2] Bizi imana dâvet eden yok idi gibi bir özür dermeyan etmemeleri için.

[3] Gerçi ehl-i Kitap, münafıklar nübüvvetini inkâr ettiler; fakat Allah sana inzal ettiği Kur'an ile nübüvvetini izhar eder.

[4] Başkasının bilmediği bir ilim ile, ilm-i has ile, artık ona yetişilemez. Yahut inzal ettiği zatın hal ve istıdadını bilerek, veya nâsın muhtaç oldukları şeyi bilerek.

[5] Yahut sizin için hayırlı olanı tutun.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

(171) yâ ehlelkitâbi lâ ta'lû fiy diyniküm ve lâ tekuûlû alallâhi illelhakk, innemelmesiyhu iysebnü meryeme resûlullâhi ve kelimetüh, elkaâhâ ilâ meryeme ve rûhun minh, feâminû billâhi ve rüsülih, ve lâ tekuûlû selâseh, intehû hayran leküm, innemallahü ilâhün vâhid, sübhânehû en yekûne lehü veled, lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kefâ billâhi vekiylâ (172) len yestenkifelmesiyhu en yekûne abden lillâhi ve lelmelâiketülmukarrebûn, ve men yestenkif an ibâdetihî ve yestekbir feseyahşürühüm ileyhi cemiy'â (173) fe'emmelleziyne âmenu ve amilussâlihâti feyüveffiyhim ücûrehüm ve yeziydühüm min fadlih, ve emmelleziynestenkefû vestekberû feyü'azzibühüm azâben eliymen ve lâ yecidûne lehüm min dûnillâhi veliyyen ve lâ nasiyrâ (174) yâ eyyühennâsü kad câeküm bürhânün min rabbiküm ve enzelnâ ileyküm nûren mübiynâ (175) fe'emmelleziyne âmenû billâhi va'tesamû bihî feseyüdhilühüm fiy rahmetin minhü ve fadlın ve yehdiyhim ileyhi sırâtân müstekıymâ.

(171) Ey ehl-i Kitap! Dininizde haddi aşmayın [1]. Allah hakkında doğrudan [2] başka bir şey demeyin. Mesih Meryem oğlu İsa ancak Allah'ın peygamberi ve kelimesidir ki [3] onu Meryem'e bırakmıştır. O, Allah tarafından bir ruhtur. Artık Allah'a, peygamberlerine inanın da Allah üçtür demeyin. Bundan geri durun. Hakkınızda hayırlı olana bakın [4]. Tanrı ancak tek bir tapacaktır, çocuğu bulunmadan tamamiyle münezzehtir. Göklerdeki, yerdeki hepO'nundur. Allah'ın vekil [5] olması elverir. (172) Mesih de, Melâikeimukarrebin de Allah'a kul olmadan asla arlanmazlar, herkim ki ona kulluktan arlanır, bunu istihkakı olmadığı halde kibrine yediremez ise Allah onların hepsini huzurunda toplayacaktır. (173) İman edip iyi amel işleyenlere gelince onların mükâfatını tam verir, fazl-u kereminden de onlara ziyade verir. Arlanıp istihkakı olmadığı halde kibrine yediremeyenlere de acıklı bir azap ile azaba duçar eder. Onlar kendilerine Allah'tan başka bir yâr, bir medetkâr bulamazlar. (174) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir burhan gelmiştir [6]. Size biz apaşikâr bir nur da indirdik [7]. (175) Allah'a inanıp ona [8] sarılanları ise Allah kendi tarafından bir rahmet ve inayete ithal edecek, onları doğru yola götürecektir.

1 İfratta, tefritte bulunmayın.
2 Şan-ı Bariye lâyık evsaftan başka.
3 Yani emr-i Bari ile olmuştur.
4 Tevhide yapışın.
5 Azametinin vahdaniyetine kendisinin şahit olması.
6 Kur'an-ı Kerîm veya Mucize-i Nebeviye.
7 Kur'an-ı Azîmüşşan.
8 Allah'a, Kur'an'a, Nur'a.

(176) yesteftûnek, kulillâhi yüftiyküm fiylkelâleh, inimrü'ün heleke leyse lehü veledün ve lehû uhtün felehâ nısfü mâ terek, ve hüve yerisühâ in lem yekün lehâ veled, fein kânetesneteyni felehümesülüsâni mimmâ terek, ve in kânû ihveten ricâlen ve nisâen felizzekeri mislü hazzil'ünseyeyn, yübeyyinullahü leküm en tedillû, vallahü bikülli şey'in aliym.

SÛRETÜLMÂİDEH

Bismillâhirrahmânirrahiym

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû evfû bil'ukuûd, ühillet lehüm behiymetül'en'âmi illâ mâ yütlâ aleyküm gayre muhillıyssaydi ve entüm hurum, innallahe yahkümü mâ yüriyd (2) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tühillû şe'âirallah, ve leşşehrelharâm, ve lelhedye, ve lelkalâid, ve lâ âmmiynelbeytelharâm yebteguûne fadlan min rabbihim ve rıdvânâ, ve izâ haleltüm fastâdû, ve lâ yecrimenneküm şeneânü kavmin en saddûküm anilmescidilharâmi en ta'tedû, ve te'âvenû alelbirri vettakvâ ve lâ te'âvenû alel'ismi vel'udvâni vettekullah, innallahe şediydül'ıkaâb.

يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلالة إن امرؤ هلك ليس له ولد وله أخت فلها نصف ما ترك وهو يرثها إن لم يكن لها ولد فإن كانتا اثنتين فلهما الثلثان مما ترك وإن كانوا إخوة رجالا ونساء فللذكر مثل حظ الأنثيين يبين الله لكم أن تضلوا والله بكل شيء عليم ١٧٦

سورة المائدة مائة وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها الذين آمنوا أوفوا بالعقود أحلت لكم بهيمة الأنعام إلا ما يتلى عليكم غير محلي الصيد وأنتم حرم إن الله يحكم ما يريد ۝ يا أيها الذين آمنوا لا تحلوا شعائر الله ولا الشهر الحرام ولا الهدي ولا القلائد ولا آمين البيت الحرام يبتغون فضلا من ربهم ورضوانا وإذا حللتم فاصطادوا ولا يجرمنكم شنآن قوم أن صدوكم عن المسجد الحرام أن تعتدوا وتعاونوا على البر والتقوى ولا تعاونوا على الإثم والعدوان واتقوا الله إن الله شديد العقاب ۝

(176) Senden kelâle hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah «kelâle» hakkında fetva veriyor: Eğer bir erkek bilâ velet ölse yalnız bir kız kardeşi [1] bulunsa ona terekenin yarısı verilir. Kız kardeş bilâ velet ise erkek kardeş mala varis olur [2]. Eğer kızkardeşler iki ise [3] onlar terekenin üçte ikisini alırlar. Eğer erkek ve kızkardeşler ise erkek dişinin iki hissesi kadar alır. Allah yoldan sapmamanız için size ahkâmı beyan ediyor. Allah herşeye hakkiyle âlimdir.

SÛRE-İ MAİDE [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey iman edenler! Bağlandığınız ahitleri [5] yerine getirin. İhram [6] halinde iken size av avlamak haram olmamakla beraber davarlar helâl kılınmıştır; size okunan âyet başka [7]. Allah istediğini hükmeder. (2) Ey iman edenler! Allah'ın nişanlarını [8], şehr-i Haramı [9], hacı kurbanını, gerdanlıkları [10], Rablerinden inayet, hoşnutluk [11] isteyerek Beyt-i Haramı kastedenlerin katlini helâl kılmayın. İhramdan çıkınca avlayabilirsiniz [12]. Sizi Mesçid-i Haramdan alıkoyduklarından dolayı o cemaate öfkelenmeniz sakın sizi haddi aşmaya sevketmesin. İyi işe ve takvaya yardım edin, masiyet ve taaddiye yardım etmeyin, Allah'tan sakının. Allah, ukubette şiddetlidir.

---

[1] Ana bir kardeş dahil değildir, o altıda bir alır.
[2] Malın hepsini alır.
[3] Kardeşlik ile varis olanlar.
[4] Sûre-i Celîle Medinîdir. (120) âyettir.
[5] Tekâlif-i İlâhiyeyi, insanlar arasında, yerine getirilmesi vacip olan ahitleri.
[6] Hac veya Umre ile. Yuhut haremde iken.
[7] Üçüncü âyet ile istisna olunanlar.
[8] Delâlet eden alâmetler, hac alâmetleri. İhram halinde din alâmetlerine karşı kayıtsız bulunmayın, av tutmayın.
[9] Bu aylarda kıtalda bulunmayın.
[10] Kurbanın boynuna asılan boğmaklara yahut boğmaklı kurbanlara, boğmaklı adamlara ilişmeyin.
[11] Beray-i ticaret rızk isteyerek, zuumlarınca Allah'ı hoşnut etmek kastederek.
[12] Ava mezunsunuz.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ
اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْلَامِ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ الْيَوْمَ
أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ
وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝

(3) hurrimet aleykümülmeytetü veddemü ve lahmülhınziyri ve mâ ühile ligayrillâhi bihî velmünhanikatü velmevkuûzetü velmütereddiyetü vennatıyhatü ve mâ ekelessebü'u illâ mâ zekkeytüm ve mâ zübiha alennusubi ve en testaksimû bil'ezlâm, zâliküm fısk, elyevme yeiselleziyne keferû min diyniküm felâ tahşevhüm vahşevn, elyevme ekmeltü leküm diyneküm ve etmemtü aleyküm ni'metiy ve radıytü lekümül'islâme diynâ, femenidturre fiy mahmasatin gayre mütecânifin li'ismin feinallâhe gafûrün rahiym (4) yes'elûneke mâzâ uhille lehüm, kul uhillelekümüttayyibâtü ve mâ allemtüm minelcevârihi mükellebiyne tüallimûnehünne mimmâ allemekümullâhü fekülû mimmâ emsekne aleyküm vezkürûsmallahi aleyhi vettekullah, innallahe seriy'ulhisâb (5) elyevme uhille lekümüttayyibât, ve ta'âmülleziyne ûtülkitâbe hıllün leküm, ve ta'âmüküm hillün lehüm, velmuhsanâtü minelmü'minâti velmuhsanâtü minelleziyne ûtülkitâbe min kabliküm izâ âteytümûhünne ucûrehünne muhsiniyne gayre müsâfihiyne ve lâ müttehiziy ahdân, ve men yekfür bil iymâni fekad habita amelühü ve hüve fiyl'âhıreti minelhâsiriyn.

(3) Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkasının adı ile boğazlanan; boğularak veya vurularak, veya yukarıdan yuvarlanarak veya başka bir hayvan tarafından süsülerek veya canavar tarafından parçalanarak daha canı üzerinde iken boğazlanmadan evvel ölen hayvan ile, dikili taşlar üzerine boğazlananlar [1] ve fal okları ile kısmetinizi aramak [2] haram kılınmıştır. Bu hususat daire-i ita'attan çıkmak demektir. Bugün kâfir olanlar dininizden [3] ümitlerini kestiler, artık onlardan korkmayın, benden korkun. Ben bugün dininizin ahkâmını ikmal ettim: size nimetimi tamamladım. Sizin için din olarak islâmı ihtiyar ettim. Herkim açlıktan bunalmak derecesinde naçar kalmış ise günaha meyil etmeksizin [4] bunları yiyebilir. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (4) Senden, kendilerine ne helâl kılındığını soruyorlar. Onlara de ki pâk olanlar [5] bir de yırtıcı hayvanlardan olup [6] Allah'ın size öğrettiği usûl ile tâlim ve terbiye ettiğiniz muallem kıldığınız hayvanların avı size helâl kılınmıştır [7]. Onların tuttuklarını [8] yiyin, yiyeceğiniz zaman [9] Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının. Allah hesabı çabuk görür. (5) Bugün size pâk olanlar helâl kılınmıştır. Kitaba nâil olanların taamı [10] size helâldır, sizin taamınız da onlara helâldir. İffetli olduğunuz, aşikâr'a zina etmediğiniz, gizli dost da tutmadığınız halde kendilerine mehirlerini verince mü'min kadınlar da iffetli ve azatlı kadınlar ile sizden evvel Kitaba nâil olanlardan iffetli [11] kadınlar da size helâldir. Herkim imanı [12] tanımasa ameli beyhude olur. O, âhirette de ziyankârlardan olur.

---

[1] Harem-i Şerif civarındaki dikili taşlar ki orada putlar için kurban kesilirdi. Veya isabet heykelleri.

[2] Kumar okları ki Beyt-i Mükerrem yanında bulunurdu.

[3] Dininizi kaldırmadan, sizi dinlerine döndürmeden.

[4] Zarûret miktarından fazla yemiyerek veya yol kesmek, telezzüz, sirkat kastiyle olmayarak.

[5] Tab olmadığı şey, ekil leziz olan şey veya Allah'ın adı ile boğazlananlar.

[6] Kuştan, köpekten, canavardan av tutan hayvanlar.

[7] Yahut onların tuttukları av helâl kılınmıştır.

[8] Tutup sahibi için sakladıkları avı.

[9] Veya hayvanı saldırdığınız zaman.

[10] Boğazladıkları yahut bütün yemekleri yahut ekmek ile yemişleri.

[11] Yahut azatlı.

[12] Şerayi-i İslâmı, Kelime-i şehadeti, Allah'ı inkâr etse veya mürted olsa.

(6) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ kumtüm ilassalâti fagsilû vücûheküm ve eydiyeküm ilelmerâfikı vemsehû birüûsiküm ve ercüleküm ilelkâ'beyn, ve in küntüm cünüben fattahherû, ve in küntüm mardâ ev alâ seferin ev câe ehadün minküm minelgaâitı ev lamestümünnisâe felem tecidû mâen feteyemmemû sa'iyden tayyibâ, femsehû bivücûhiküm ve eydiyküm minh, mâ yüriydullahü liyec'ale aleyküm min haracin ve lâkin yüriydü liyütahhireküm ve liyütimme ni'metehü aleyküm le'alleküm teşkürûn (7) vezkürû ni'metallahi aleyküm ve miysâkahülleziy ve esekaküm bihî iz kültüm semi'nâ ve eta'nâ vettekullah, innallahe aliymün bizâtissudûr (8) yâ eyyühelleziyne âmenû kûnû kavvâmiyne lillâhi şühedâe bilkıstı ve lâ yecrimenneküm şeneânü kavmin alâ ellâ ta'dilû, i'dilû hüve akrebü littakvâ vettekullah, innallahe habiyrün bimâ ta'melûn (9) va'adallahülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm magfiretün ve ecrün aziym.

يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم الى الصلوة فاغسلوا
وجوهكم وايديكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم
وارجلكم الى الكعبين وان كنتم جنبا فاطهروا وان
كنتم مرضى او على سفر او جاء احد منكم من الغائط
او لامستم النساء فلم تجدوا ماء فتيمموا صعيدا
طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم منه ما يريد الله
ليجعل عليكم من حرج ولكن يريد ليطهركم
وليتم نعمته عليكم لعلكم تشكرون ۞
واذكروا نعمة الله عليكم وميثاقه الذي واثقكم
به اذ قلتم سمعنا واطعنا واتقوا الله ان الله عليم
بذات الصدور ۞ يا ايها الذين آمنوا كونوا قوامين
لله شهداء بالقسط ولا يجرمنكم شنآن قوم على
الا تعدلوا اعدلوا هو اقرب للتقوى واتقوا الله
ان الله خبير بما تعملون ۞ وعد الله الذين آمنوا
وعملوا الصالحات لهم مغفرة واجر عظيم ۞

(6) Ey iman edenler! Namaza duracağınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın başlarınızı sığayın. Topuklarınıza kadar ayaklarınızı da yıkayın [1]. Cünüp iseniz iyice temizlenin [2]. Keyifsiz iseniz veya yolda iseniz, yahut biriniz ayak yolundan gelirse veya kadınlara dokanmış iseniz, su da bulamazsanız yer yüzünün pâk toprak cinsiyle teyemmüm edin, artık ondan yüzlerinize, ellerinize sürün, Allah size darlık vermek istemez, fakat şükredesiniz diye sizin pâk olmanızı, hakkınızda nimetini tamamlamağı ister. (7) Allah'ın size olan nimetini, «işittik, itaat ettik» dediğiniz zaman size bağladığı misakı hatırlayın; Allah'tan sakının. Çünkü Allah sinelerdekini tamamiyle bilir. (8) Ey iman edenler! Allah için durun [3]. İnsaf ile şahit olun. Bir cemaat [4] hakkındaki öfkelenmeniz sizi adalet etmemekle sizi vebale sürüklemesin. Adalet edin. Adalet takvaya pek yakındır. Allah'tan sakının çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (9) Allah iman edip iyi amel işleyenlere vâdetti: Onlar için (bağışlanmak) yarlıganmak, büyük bir mükâfat vardır.

[1] Yahut sığayın veya hafifçe yıkayın.
[2] Gusledin.
[3] Tamamiyle hukukunu tutun.
[4] Müşrikler veya Yahudiler.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ۞ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا
مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ
أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي
وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۞ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ
لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۞

(10) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ulâike ashâbülcahiym (11) yâ eyyühelleziyne âmenûzkürû ni'metallahi aleyküm iz hemme kavmün en yebsütû ileyküm eydiyehüm fekeffe eydiyehüm anküm, vettekullah, ve alallahi felyetevekkelilmü'minûn (12) ve lekad ehazallahü miysâka beniy israîyl, ve be'asnâ minhümüsney aşere nakiybâ, ve kaâlallahü inniy ma'aküm, lein ekamtümussalâte ve âteytümüzzekâte ve âmentüm birüsüliy ve azzertümûhüm ve akraztümullahe karzan hasenen leükeffirenne anküm seyyiâtiküm, ve leüdhilenneküm cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, femen kefere ba'de zâlike minküm fekad dalle sevâessebiyl (13) febimâ nakzihim miysâkahüm le'annâhüm ve ce'alnâ kulûbehüm kaâsiyeh, yuharrifûnelkelime an mevâzi'hî ve nesû hazzan mimmâ zükkirû bih, ve lâ tezâlü tettali'u alâ hâinetin minhüm illâ kaliylen minhüm, fa'fu anhüm vasfah, innallahe yuhibbülmuhsiniyn.

(10) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenlere gelince onlar da Cehennemliktir. (11) Ey iman edenler! Allah'ın hakkınızdaki nimetini hatırlayın, hani size bir güruh el uzatmak kastinde bulunmuş idi de Allah onların ellerini sizden geri çekmişdi. Allah'tan sakının, mü'minler yalnız Allah'a mütevekkil olsunlar. (12) * Allah İsrail oğullarından misak almışdı. Biz onlardan oniki nâzır [1] tâyin ettik. Allah dedi ki [2] ben sizinle beraberim, * namazı dosdoğru kılarsanız, zekât verirseniz, peygamberlerime inanırsanız, onlara yardım ederseniz, [3] Allah'a iyi bir ödünç verirseniz [4] mutlak sizin kötülüklerinizi örter, sizi altında ırmaklar akar Cennetlere sokarım. Bundan sonra [5] içinizden herkim kâfir olursa muhakkak kötü yola sapmış olur. (13) Misaklarını bozmalarından dolayı onlara lânet ettik. Yüreklerini katı yaptık. Onlar kelimeleri yerlerinden kaydırıyorlar. Kendilerine nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unuttular [6]. İçlerinden pek azından başkasının [7] daima hıyanetine [8] muttali olur durursun. Onları affet, onlardan vaz geç; çünkü Allah iyi işleyenleri sever.

[1] Veya kumandan, kethüda, müfettiş.
[2] Bunlara veya İsrail oğullarına.
[3] Veya onları tevkir ederseniz.
[4] Allah yolunda para sarfederseniz.
[5] Bu ahti muekketten sonra.
[6] Kitaplarındaki peygamberimize mütabaat emrini.
[7] Onlar ahitlerini bozmadılar, hıyanette de bulunmadılar.
[8] Veya hain güruhuna, hainlerden bâzılarına.

(14) ve minelleziyne kaâlû innâ nasârâ ehaznâ miysakahüm fenesû hazzan mimmâ zükkirû bih, feagreynâ beynehümül'-adâvete velbagdâe ilâ yevmilkıyâmeh, ve sevfe yünebbiühümullahü bimâ kânû yasna'ûn (15) yâ ehlelkitâbi kad câeküm resûlünâ yübeyyinü leküm kesiyren mimmâ küntüm tuhfûne minelkitâbi ve ya'fû an kesiyr, kad câeküm minallahi nûrün ve kitâbün mübiyn (16) yehdiy bihillâhü menittebe'a rıdvânehü sübülesselâmi ve yuhricühüm minezzulümâti ilennûri bi'-iznihî ve yehdiyhim ilâ sırâtın müstekiym (17) lekad keferelleziyne kaâlû innallahe hüvelmesiyhubnü meryem, kul femen yemlikü minallahi şey'en in irâde en yühlikelmesiyhabne meryeme ve ümmehü ve men fiyl'ardı cemiy'â, ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, yahluku mâ yeşâ' vallâhü alâ külli şey'in kadiyr.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ۚ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ
۝ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ
السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

(14) «Biz hıristiyanız» diyenlerden de misak aldık. Onlar da kendilerine nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unuttular [1]. Biz de kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlığı, olanca sevmemezliği yapıştırdık. Allah yakında onlara yaptıklarını haber verecektir [2]. (15) Ey ehl-i Kitap! Size Kitapta gizlediğiniz şeylerin çoğunu belli eder, çoğunu da affeyler [3]. Peygamberimiz gelmiştir. Size Allah tarafından bir nur, apaçık bir Kitap gelmiştir. (16) Allah rızasına tâbi olanları o nur ile selâmet yoluna götürür, onları izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarır, doğru yola da götürür. (17) * «Allah; Meryem oğlu Mesih'-ten ibarettir» diyenler kâfir oldular. Sen onlara de ki Allah Meryem oğlu Mesih'i, anasını, yer yüzünde bulunanların hepsini helâk etmek isterse Allah'ın istediğini tutmağa kim durabilir? Göklerin, yerin, aralarında ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. O dilediğini yaratır. Allah her şeye tamamıyle kaadirdir.

---

[1] Peygamberimize imanı.
[2] Cezalarını verecektir.
[3] Gizlediğinizin çoğunu izhar etmez veya çoğunuzu affeder.

وقالت اليهود والنصارى نحن أبناء الله وأحباؤه قل فلم
يعذبكم بذنوبكم بل أنتم بشر ممن خلق يغفر لمن يشاء
ويعذب من يشاء ولله ملك السموات والأرض وما
بينهما وإليه المصير ۝ يا أهل الكتاب قد جاءكم رسولنا
يبين لكم على فترة من الرسل أن تقولوا ما جاءنا من
بشير ولا نذير فقد جاءكم بشير ونذير والله على كل
شيء قدير ۝ وإذ قال موسى لقومه يا قوم اذكروا نعمة
الله عليكم إذ جعل فيكم أنبياء وجعلكم ملوكا وآتاكم
ما لم يؤت أحدا من العالمين ۝ يا قوم ادخلوا الأرض
المقدسة التي كتب الله لكم ولا ترتدوا على أدباركم
فتنقلبوا خاسرين ۝ قالوا يا موسى إن فيها قوما جبارين
وإنا لن ندخلها حتى يخرجوا منها فإن يخرجوا منها
فإنا داخلون ۝ قال رجلان من الذين يخافون أنعم
الله عليهما ادخلوا عليهم الباب فإذا دخلتموه فإنكم
غالبون وعلى الله فتوكلوا إن كنتم مؤمنين ۝

(18) ve kaâletilyahûdü vennasârâ nahnü ebnâullahi ve ahibbâuh, kul felime yü'azzibüküm bizünûbiküm, bel entüm beşerün mimmen halak, yagfirü limen yeşâü ve yü'azzibü men yeşâ' ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ ve ileyhilmasiyr (19) yâ ehlelkitâbi kad câeküm resûlünâ yübeyyinü leküm alâ fetretin minerrüsüli en tekuûlû mâ caenâ min beşiyrin ve lâ neziyrin fekad câeküm beşiyrün ve neziyr, vallahü külli şey'in kadiyr (20) ve iz kaâle mûsâ likavmihî yâ kavmizkürû ni'metallahi aleyküm iz ce'ale fiyküm enbiyâe ve ce'âleküm mülûken ve âtâküm mâ lem yü'ti ehaden minel'âlemiyn (21) yâ kavmidhulûl'ardalmukaddesetelletiy keteballahü leküm ve lâ terteddû alâ edbâriküm fetenkalibû hâsiriyn (22) kaâlû yâ mûsâ inne fiyhâ kavmen cebbâriyne ve innâ len nedhulehâ hattâ yahrucû minhâ, fein yahrucû minhâ feinnâ dâhilûn (23) kaâle recülâni minelleziyne yehâfûne en'amallahü aleyhimedhulû aleyhimülbâb, feizâ dehaltümûhü feinneküm gaâlibûne ve alallahi fetevekkelû in küntüm mü'miniyn.

(18) Yahudiler. Nasraniler «biz Allah'ın oğulları [1] ve dostlarıyız» dediler. Onlara de ki öyle ise neye sizi günahlarınızdan dolayı azaba duçar ediyor? Hayır. siz mahlûkatı meyanında beşersiniz [2]. Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba duçar kılar. Göklerin, yerin, aralarında ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. Son varış O'nadır [3]. (19) Ey ehl-i Kitap! Peygamberlerin ardı arası kesildiği bir zamanda «müjdeleyen, Allah azabıyle korkudan hiçbir peygamber gelmedi» dememeniz için [4] size dinin ahkâmını beyan eden Peygamberimiz gelmiştir. İşte size müjdeleyen, Allah azabıyle korkutan peygamber gelmiştir [5]. Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (20) Hani Musa kavmine demişti: «Ey kavmim! Allah'ın hakkınızdaki nimetini yâdedin, o vakit ki içinizden bir takım peygamberler gönderdi, sizlerden padişah kıldı [6], zamanınızdaki mahlûkattan bir ferde verilmeyen büyük mucizeleri size verdi». (21) «Ey kavmim! Allah'ın size takdir ettiği [7] Arz-ı Mukaddes'e girin, arkanıza dönmeyin [8], yoksa ziyankâr olursunuz.» (22) Onlar «Musa! Orada zorbalar vardır, onlar oradan çıkmayınca biz oraya giremeyiz. Onlar oradan çıkarlarsa biz de gireriz» demişlerdi. (23) Korkan kimselerden olup Allah'ın in'am ettiği iki kişi[9] «onları ansızın kapıdan bastırın, kapıdan bastırınca mutlak galip olursunuz. Mü'min iseniz yalnız Allah'a mütevekkil olun» demişlerdi.

---

1 Peygamber oğullarıyız, oğlu Mesih'in etbaıyız.
2 Size de onlar gibi muamele olunur.
3 Bütün halkın işi yalnız ona varır.
4 Böyle itizar ve bahane etmemek için.
5 Artık ne özrünüz kalır!
6 Veya hadem ve haşem sahibi kıldı, esaretten kurtarıp hür kıldı veya sizlerden bir çok padişah yaptı.
7 Veya hibe ettiği, duhulünü emrettiği.
8 Dinden dönmeyin veya düşmandan korkarak kaçmayın.
9 Allah'tan korkup nimetine nâil olanlardan veya korkanlardan iken Allah'ın nimetine nâil olanlardan iki kişi.

قَالُوا يَا مُوسٰى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ ۝ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي
لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ي وَاَخ۪ي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِق۪ينَ ۝ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَع۪ينَ سَنَةً
يَت۪يهُونَ فِي الْاَرْضِ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ ۝ وَاتْلُ
عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ
الْمُتَّق۪ينَ ۝ لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَن۪ي مَا اَنَا بِبَاسِطٍ
يَدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنّ۪ي اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ۝
اِنّ۪ي اُر۪يدُ اَنْ تَبُوءَ بِاِثْم۪ي وَاِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ
وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظَّالِم۪ينَ ۝ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ
قَتْلَ اَخ۪يهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ۝ فَبَعَثَ اللّٰهُ
غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَار۪ي سَوْءَةَ
اَخ۪يهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ
فَاُوَارِيَ سَوْءَةَ اَخ۪ي فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِم۪ينَ ۝

(24) kaâlû yâ mûsâ innâ len nedhulehâ ebeden mâ dâmû fiyhâ fezheb ente ve rabbüke fekaâtilâ innâ hâhünâ kaâ'idûn (25) kaâle rabbi inniy lâ emlikü illâ nefsiy ve ahiy fefruk beynenâ ve beynelkavmilfâsikiyn (26) kaâle feinnehâ muharremetün aleyhim erba'iyne seneh, yetiyhûne fiyl'ardı felâ te'se alelkavmilfâsikiyn (27) vetlü aleyhim nebe'ebney âdeme bilhakk, iz karrebâ kurbânen fetükubbile min ehadihimâ ve lem yütekabbel minel'âhar, kaâle leaktülennek, kaâle innemâ yetekabbelullahü minelmüttekiyn (28) lein besatte ileyye yedeke litaktüleniy mâ ene bibâsıtın yediye ileyke liaktülek, inniy ehâfullahe rabbel'âlemiyn (29) inniy üriydü en tebûe bi'ismiy ve ismike fetekûne min ashâbinnâr, ve zâlike cezâuzzâlimiyn (30) fetavva'at lehü nefsühü katle ehiyhi fekatelehü feasbaha minelhâsiriyn (31) febe'asallahü gûrâben yebhasü fiyl'ardı liyüriyehü keyfe yüvâriy sev'ete ahıyh, kaâle yâ veyletâ e'aceztü en ekûne misle hâzelgurâbi feüvâriye sev'ete ahıy, feasbaha minennâdimiyn.

(24) Onlar: «Musa! O zorbalar orada bulundukça biz oraya ebediyen giremeyiz. Artık istersen sen Rabbin ile [1] birlikte git de kıtalda bulun. Bizler burada oturacağız» dediler. (25) Musa «Yâ Rab! Ben kendimden bir de kardeşimden başkasına malik olamam [2] bizim ile fasık cemaatin arasını ayır» dedi. (26) Allah dedi ki orası onlara kırk sene haram kılınmıştır, onlar çölde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Sen de fasık cemaate acıyıp sıkılma. (27) Onlara Âdem'in iki oğlunun kıssasını [3] doğru haber ver. Hani o ikisi kurbanlarını hazırlamışlardı [4] da birinin kurbanı kabul olunmuş diğerininki kabul olunmamışdı. Bu öbürüne «mutlak seni öldüreceğim» demekle öbürü de şöyle demişti: «Allah yalnız sakınanların kurbanını kabul eder;». (28) * «Beni öldürmek için elini bana uzatırsan ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım». (29) «Ben isterim ki beni öldürmekle kazandığın günahı kendi günahını üzerine alasın da ateşliklerden olasın. Zalimlerin cezası budur». (30) Nefsi onu kardeşini öldürmeğe sürükledi. O da kardeşini öldürdü de ziyankârlardan oldu. (31) Allah, yeri eşerek ona kardeşinin cesedini [5] nasıl örteceğini gösterecek [6] bir karga gönderdi. «Bana yazıklar olsun! Bu karga gibi olamadım mı? Olaydım da kardeşimin cesedini örteydim» dedi, pişman oldu gitti.

---

[1] Veya sen git, Rabbin de sana yardımcı olsun. Veya kardeşin Harun ile beraber git.
[2] Başkalarına sözüm geçmez.
[3] Âdem, Aleyhisselâmın iki oğlu Habil ve Kabil veya Beni İsrail'den iki kişinin kıssalarını.
[4] Veya herbiri kurban ile yakınlık istediler.
[5] Veya avret yerini, cifesini.
[6] Yahut kardeşinin cesedi definsiz kalarak hasıl olan çirkin hali ortadan nasıl kaldıracağını gösterecek.

من اجل ذلك كتبنا على بني اسرائيل انه من قتل
نفسا بغير نفس او فساد في الارض فكانما قتل
الناس جميعا ومن احياها فكانما احيا الناس
جميعا ولقد جاءتهم رسلنا بالبينات ثم ان
كثيرا منهم بعد ذلك في الارض لمسرفون ۝ انما
جزاؤا الذين يحاربون الله ورسوله ويسعون في
الارض فسادا ان يقتلوا او يصلبوا او تقطع
ايديهم وارجلهم من خلاف او ينفوا من الارض
ذلك لهم خزي في الدنيا ولهم في الاخرة عذاب
عظيم ۝ الا الذين تابوا من قبل ان تقدروا عليهم
فاعلموا ان الله غفور رحيم ۝ يا ايها الذين امنوا
اتقوا الله وابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا في
سبيله لعلكم تفلحون ۝ ان الذين كفروا لو ان لهم
ما في الارض جميعا ومثله معه ليفتدوا به من عذاب
يوم القيمة ما تقبل منهم ولهم عذاب اليم ۝

(32) min ecli zâlik, ketebnâ alâ beniy isrâiyle ennehü men katele nefsen bigayri nefsin ev fesâdin fiyl'ardı feke'ennemâ katelennâse cemiy'â, ve men ahyâhâ feke'ennemâ ahyennâse cemiy'â, ve lekad câethüm rüsülünâ bilbeyyinâti sümme inne kesiyren minhüm ba'de zâlike fiyl'ardı lemüsrifûn (33) innemâ cezâülleziyne yuhâribûnallahe ve resûlehü ve yes'avne fiyl'ardı fesâden en yükattelû ev yüsallebû ev tükatta'a eydiyhim ve ercülühüm min hılâfin ev yünfev minel'ard, zâlike lehüm hizyün fiyddünyâ ve lehüm fiyl'âhıreti azâbün aziym (34) illelleziyne tâbû min kabli en takdirû aleyhim, fa'lemû ennallahe gafûrün rahiym (35) yâ eyyühellziyne âmenûttekullahe vebteguû ileyhilvesiylete ve câhidû fiy sebiylihi le'alleküm tüflihûn (36) innelleziyne keferû lev enne lehüm mâ fiyl'ardı cemiy'an vemislehü ma'ahü liyeftedû bihî min azâbi yevmilkıyâmeti mâ tükubbile minhüm, ve lehüm azâbün eliym.

(32) Bundan dolayı herkim diğer bir kişiye kısas bedelinde olmaksızın veya yer yüzünde fesat çıkarmaksızın bir kişiyi öldürürse sanki bütün halkı öldürmüş; bir kimseyi de diri bırakırsa sanki bütün halkı diri bırakmış gibi olacağını Tevrat'ta İsrail oğullarına hükmettik. * Peygamberlerimiz onlara açık mucizeler getirmişlerdi. Bütün bundan sonra onlardan bir çoğu yer yüzünde yoldan çıkmış oldular. (33) Allah ile, peygamberi ile muharebe edip [1] yer yüzünde fesat için uğraşanların [2] cezası ancak öldürmeleri veya asılmaları, yahut her biri bir yandan olmak üzere bir el ile bir ayaklarının kesilmesi, veya yerlerinden sürülmeleridir [3]. Bu ceza onlar hakkında dünyada rüsvaylıktır, âhirette de onlara büyük bir azap vardır. (34) Meğer ki onlara gücünüz yetmeden evvel [4] onlara tövbe edeler. Bilmelisiniz ki Allah gafurdur, rahimdir. (35) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, ona yaklaşmak hususunda vesile arayın, yolunda cihat edin ki felâh bulasınız. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar yer yüzünde ne varsa hepsi, onunla beraber bir misli kendilerinin olsa da onları kıyamet gününün azabından kurtulmak için feda etseler yine kabul olunmaz. Onlar için acıklı bir azap vardır.

---

[1] Allah'ın ahkâmına, peygamberin ahkâmına karşı gelip, Müslümanlarla muharebe edip.

[2] Yol kesenlerin.

[3] Yerlerinden sürülmeleri, hapse atılmaları yahut memleketten sürülmeleridir.

[4] Onları ele geçirmeden evvel.

(37) yüriydûne en yahrucû minennâri ve mâ hüm bihâriciyne minha ve lehüm azâbün mukiym (38) vessâriku vessârikatü fakta'û eydiyehüma cezâen bimâ kesebâ nekâlen minallah, vallahü aziyzün hakiym (39) femen tâbe min ba'di zulmihî ve asleha feinnallahe yetûbâ aleyh, innallahe gafûrün rahiym (40) elem ta'lem ennallahe lehü mülküssemâvâti vel-ardı yu'azzibü men yeşâü ve yagfirü limen yeşâ' vallahü alâ külli şey'in kadiyr (41) yâ eyyüherresûlü lâ yahzünkelleziyne yüsâri'ûne fiylküfri minelleziyne kaâlû âmennâ biefvâhihim ve lem tü'min kulûbühüm, ve minelleziyne hâdû semmâ'ûne lilkezibi semmâ'ûne likavmin âhariyne lem ye'tûk, yüharrifûnelkelime min ba'di mevâdi'ih, yekuûlûne in ûtiytüm hâzâ fehuzûhü ve in lem tü'tevhü fahzerû, ve men yüridillâhü fitnetehü felen temlike lehü minallahi şey'â, ulâikelleziyne lem yüridillahü en yutahhire kulûbehüm, lehüm fiylddünyâ hızyün ve lehüm fiyl'âhıreti azâbün aziym.

يُرِيدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ۝ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝
فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ
اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ يَا اَيُّهَا الرَّسُولُ
لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ اٰخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ
هٰذَا فَخُذُوهُ وَاِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ
اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اُولٰئِكَ
الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

(37) Onlar ateşten çıkmağa çabalarlar. Halbuki onlar ateşten çıkacak değillerdir. Onlar için kendilerini durdurucu, bir azap vardır [1]. (38) Hırsız erkek ile hırsız kadının, kazandıklarına ceza olmak üzere Allah tarafından medar-ı ibret bir ukubet olarak, ellerini kesin. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (39) Herkim zulmünden ve sirkatinden sonra tövbe edip ıslah-ı hal ederse Allah onun tövbesini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (40) Bilmez misin ki? Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğini de (bağışlar) yarlıgar. Allah her şeye tamamıyle kaadirdir. (41) Ey peygamber! Ağızlarıyle inanan, kalpleriyle inanmayan münafıklardan olup küfre koşanlar seni üzmesin. Yahudi olanlardan bâzısı âlimlerinin yalanına kulak asarlar [2], yanına gelmeyen bir cemaat için kulak asarlar [3], kelimeleri [4] yerlerinden kaydırırlar, «size bu muharref olan hüküm verilirse kabul edin, verilmezse kaçının» derler. Allah herkimin mihnetini [5] isterse onu Allah'tan kurtarmak için hiçbir şey yapamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerini temizlemeği istememiştir. Onlar için dünyada rüsvaylık; âhirette de büyük bir azap vardır.

[1] Harekete mecal bırakmayacak bir azap, ardı arası kesilmeyen bir azap.
[2] Yahut senin ağzından yalan söylemek için kulak asarlar.
[3] Sözünü yanına gelmeyen diğer Yahudilere nakletmek, casusluk etmek için kulak asarlar.
[4] Tevrat'taki ahkâm-ı ilâhiyeyi.
[5] Rüsvaylığı, sapıklığını, helâklerini.

سماعون للكذب اكالون للسحت فان جاءوك فاحكم
بينهم او اعرض عنهم وان تعرض عنهم فلن يضروك
شيئا وان حكمت فاحكم بينهم بالقسط ان الله يحب
المقسطين ۞ وكيف يحكمونك وعندهم التورية
فيها حكم الله ثم يتولون من بعد ذلك وما اولئك
بالمؤمنين ۞ انا انزلنا التورية فيها هدى ونور
يحكم بها النبيون الذين اسلموا للذين هادوا والربانيون
والاحبار بما استحفظوا من كتاب الله وكانوا
عليه شهداء فلا تخشوا الناس واخشون
ولا تشتروا بآياتي ثمنا قليلا ومن لم يحكم بما
انزل الله فاولئك هم الكافرون ۞ وكتبنا عليهم
فيها ان النفس بالنفس والعين بالعين والانف
بالانف والاذن بالاذن والسن بالسن والجروح
قصاص فمن تصدق به فهو كفارة له ومن
لم يحكم بما انزل الله فاولئك هم الظالمون ۞

(42) semmâ'ûne lilkezibi ekkâlûne lissuht, fein câuke fahküm beynehüm ev a'rıd anhüm, ve in tu'rıd anhüm, felen yadurrûke şey'â, ve in hakemte fahküm beynehüm bilkıst, innallahe yuhibbülmuksitiyn (43) ve keyfe yuhakkimûneke ve indehümüttevrâtü fiyhâ hükmullahi sümme yetevellevne min ba'di zâlik, ve mâ ulâike bilmü'miniyn (44) innâ enzelnettevrâte fiyhâ hüden ve nûr, yahkümü bihennebiyyûnelleziyne eslemû lilleziyne hâdû verrabbâniyyûne vel'ahbârü bimestuhfizû min kitâbillâhi ve kânû aleyhi şühedâ' felâ tahşevünnâse vahşevni ve lâ teşterû biâyâtiy semenen kaliylâ, ve men lem yahküm bimâ enzelallahü feulâike hümülkâfirûn (45) ve ketebnâ aleyhim fiyhâ ennennefse binnefsi vel'ayne bil'ayni vel'enfe bil'enfi vel'üzüne bil'üzüni vessinne bissinni velcurûha kısâs, femen tesaddaka bihî fehüve keffâretün leh, ve men lem yahküm bimâ enzelallâhü feülâike hümüzzâlimûn.

(42) Onlar yalana kulak asanlar, haram mal yiyenlerdir [1]. Eğer sana gelirlerse [2] aralarında hükmet veya onlardan yüz çevir [3]. Eğer onlardan yüz çevirirsen onlar sana hiçbir zarar veremezler. Şayet aralarında hükmedersen insaf ile hükmet, Allah insaf edenleri sever. (43) Allah'ın hükmünü havi Tevrat yanlarında iken nasıl olur da sana hükmettirirler? Bundan sonra da [4] arkalarını dönerler. Onlar Tevrat'a [5] inanacak değillerdir. (44) Biz Tevrat'ı inzal ettik, Tevrat'ta hidayet vardır, nur vardır [6]. Musa'dan sonra Allah'ın hükmüne inkıyat eden peygamberler onunla Yahudiler arasında hükmederler [7]. Onların uleması, fukahası da [8] Kitabullahı hıfza [9] memur olmalarından nâşi hükmederler [10]. Ona şahit olurlar [11]. Ey rüesa! Artık nâstan korkmayın, benden korkun, âyetlerimi az paha ile satmayın, herkim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte kâfirler onlardır. (45) Biz Tevrat'ta İsrail oğullarına farz kıldık: Can cana, göz göze, burun buruna, kulak kulağa, diş dişe karşıdır. Yaralar da ödetilir. Herkim onu affederse, kendi günahı için kefaret olur [12]. Herkim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte zalimler onlardır.

---

[1] Öyle haram mal ki onda bereket bulunmaz, o mal ârı mucip olur. Ele geçmesini gizlemeğe mecbur olur.

[2] Hükmüne müracaat ederlerse.

[3] Yani onlar hakkında hâkim muhayyerdir: Dilerse Kitap ve sünnet ile hükmeder, dilerse onlardan ıraz edip onları kendi hükümlerine reddeder.

[4] Kitaplarına uygun bir surette hükmettikten sonra.

[5] Veya sana.

[6] Ahkâm ve şerayii, tekâlif-i ilâhiyeyi gösterir, karanlıkları aydınlatır.

[7] Yahut Tevrat'ta Yahudi olanlar için hidayet vardır, nur vardır, Allah'ın hükmüne münkat olan peygamberler Tevrat ile hükmederler.

[8] Veya müçtehitleri, uleması, ârifi rabbanileri, zâhitleri, fukahası, sulâhası.

[9] Tahriften korumağa, şerayii ihmal etmemeğe.

[10] Yahut hıfzına memur oldukları Kitabullahın hükmiyle hükmederler.

[11] Peygamberler de, uleması da, sulâhası da Tevrat'ın hak olduğuna şahit olurlar.

[12] Veya katil veya carih için kefaret vardır. Muahezeden kurtulur.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ۝
وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا
آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ۝ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ
يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝

(46) ve kaffeynâ alâ âsârihim bi'iysebni meryeme musaddıkan lima beyne yedeyhi minettevrâti ve âteynâhül'inciyle fiyhi hüden ve nûrün ve musaddıkan limâ beyne yedeyhi minnettevrâti ve hüden ve mev'izeten lilmüttekiyn (47) velyahküm ehlül'inciyli bimâ enzelallâhü fiyh, ve men lem yahküm bimâ enzelallâhü feülâike hümülfâsikuûn (48) ve enzelnâ ileykelkitâbe bilhakkı musaddıkan limâ beyneyedeyhi minelkitâbi ve müheyminen aleyhi fahküm beynehüm bimâ enzelallâhü ve lâ tettebi' ehvâehüm ammâ câeke minelhakk, liküllin ce'alnâ minküm şir'aten ve minhâcâ, ve lev şâallâhü lece'aleküm ümmeten vâhideten ve lâkin liyeblüveküm fiy mâ âtâküm festebikulhayrât, ilallâhi merciuküm cemiy'an feyünebiüküm bimâ küntüm fiyhi tahtelifûn (49) ve enihküm beynehüm bimâ enzelallâhü ve lâ tettebi' ehvâehüm vahzerhüm en yeftinûke an ba'di mâ enzelallâhü ileyk, fein tevellev fa'lem ennemâ yüriydullahü en yusiybehüm biba'dı zünûbihim, ve inne kesiyren minennâsi lefâsikuûn (50) efehukmelcâhiliyyeti yebguûn, ve men ahsenü minallâhi hükmen likavmin yûkinûn.

(46) Meryem oğlu İsa'yı, ellerindeki Tevrat'ı tasdik edici olarak peygamberlerin izlerince getirdik. Ona, içinde hidayet bulunan, nur bulunan, ellerindeki Tevrat'ı tasdik eden, sakınanlara bir hidayet ve mev'iza olan İncil'i verdik. (47) Ehl-i İncil, Allah'ın İncil'de inzal ettiği ile hükmetsin [1]. Herkim Allahın inzal ettiği ahkâm ile hükmetmezse işte fasıklar onlardır. (48) Sana da ellerindeki Kitabı tasdik ederek, üzerinden nigehban olarak [2] doğru olmak üzere Kitap inzal eyledik. Artık onlar arasında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmet. Sana gelen doğru hükümden dönerek onların hevesatına uyma. Her biriniz için bir şeriat, bir açık yol yaptık, Allah dileseydi sizleri bir tek ümmet yapardı. Fakat size verdiği muhtelif şeriatlarda sizi denemek için onu dilemedi. Haydi hayırlı işlere koşuşun. Hepinizin dönüşü yalnız Allah'adır. İşte orada ihtilâf ettiğiniz şeyleri O, size haber verecektir. (49) Aralarında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmetmeni de indirdik. Onların hevesatına uyma. Allah'ın sana inzal ettiği bazı şeylerden seni çevirmemeleri için onlardan kaçın. Eğer onlar yüz çevirirlerse [3] bilmelisin ki Allah yalnız bâzı günahlarından dolayı onları cezaya uğratmak ister. Nâs'ın bir çoğu fasıktır. (50) Onlar cahiliyet hükmünü mü [4] araştırıyorlar? Yakinen bilen bir cemaat yanında Allah'tan daha güzel hükmeden kim olabilir?

---

[1] Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkındaki delâili ile hükmetsin.
[2] Muharref olanı olmayandan ayırır surette.
[3] Hükmünü dinlemezlerse.
[4] Hevesata uymak.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰٓى اَوْلِيَٓاءَۢ بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِم۪ينَ ۝ فَتَرَى الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ ف۪يهِمْ يَقُولُونَ
نَخْشٰٓى اَنْ تُص۪يبَنَا دَٓائِرَةٌۜ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِنْ عِنْدِه۪
فَيُصْبِحُوا عَلٰى مَٓا اَسَرُّوا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ نَادِم۪ينَۜ ۝ وَيَقُولُ الَّذ۪ينَ
اٰمَنُٓوا اَهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذ۪ينَ اَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْۙ اِنَّهُمْ لَمَعَكُمْۜ حَبِطَتْ
اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوا خَاسِر۪ينَ ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ
عَنْ د۪ينِه۪ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓۙ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ
اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِر۪ينَۘ يُجَاهِدُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَٓائِمٍۜ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ۝
اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ۝ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَكُمْ هُزُواً وَلَعِباً مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَٓاءَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ۝

(51) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizûlyahûde vennasârâ evliyâ' ba'duhüm evliyâhü ba'd, ve men yetevellehüm minküm feinnehü minhüm, innallâhe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (52) feterelleziyne fiy kulûbihim maradun yüsâri'ûne fiyhim yekuûlûne nahşâ en tüsiybenâ dâireh, fe'asallâhü en ye'tiye bilfethi ev emrin min indihi feyusbihû alâ mâ eserrû fiy enfüsihim nâdimiyn (53) ve yekuûlülleziyne âmenû ehâülâilleziyne aksemû billâhicehde eymânihim innehüm lema'aküm, habitat a'malühüm feasbahû hâsiriyn (54) yâ eyyühelleziyne âmenû men yertedde minküm an diynihî fesevfe ye'tillâhü bikavmin yuhibbühüm ve yuhibbûnehû ezilletin alelmü'miniyne e'ızzetin alelkâfiriyne yücâhidûne fiy seblylillâhi ve lâ yehâfûne levmete lâim, zâlike fadlullâhi yü'tiyhi men yeşâ' vallâhü vâsi'un aliym (55) innemâ veliyyükümullâhü ve resûlühü velleziyne âmenülleziyne yukıymûnessalâte ve yü'tûnezzekâte ve hüm râki'ûn (56) ve men yetevellallâhe ve resûlehü velleziyne âmenû feinne hızballahi hümülgaâlibûn (57) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizûlleziynettehazû diyneküm hüzüven ve le'iben minelleziyne ûtülkitâbe min kabliküm velküffâre evliyâ', vettekullâhe in küntüm mü'miniyn.

(51) Ey iman edenler! Yahudileri, Nasranileri yâr edinmeyin. Onlar birdiğerlerine yârdırlar. Sizlerden kim onları yâr edinirse o da onlardan olur, çünkü Allah zalim cemaate hidayet etmez. (52) Kalplerinde münafıklık hastalık bulunan kimselerin «bizleri çepçevre bir felâket kaplamasından [1] korkarız» diyerek onları dost tutma hususunda koşuştuklarını görürsün. Olabilir ki [2] Allah fetih ve zafer verir veya kendi nezdinden bir emir [3] getirir de onlar kalplerinde gizledikleri şeye pişman olurlar. (53) Mü'min olanlar «elbette sizinle beraberiz diye Allah'a olanca yeminleriyle yemin edenler bunlar mıdır?» derler [4]. Onların amelleri beyhude oldu. Kendileri de ziyankâr oldular. (54) Ey iman edenler! İçinizden kendi dinlerinden dönen olursa Allah ona bedel bir cemaat getirecek ki onları sever, onlar da onu severler; onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı zorlu olurlar; Allah yolunda cihat ederler; ayıplayan kimselerin hiç birinin ayıplamasından korkmazlar. Bu Allah'ın bir inayetidir ki onu dilediğine verir. Allah vâsi'dir, hakkıyle âlimdir. (55) Sizin yârınız, işinizi gören ancak Allah'tır, peygamberidir, namazı dosdoğru kılan, zekât veren, rükûda bulunan [5] mü'minlerdir. (56) Allah'a, peygamberine, mü'min olanlara dostluk edenler galip olur; çünkü galip olanlar, Allah bölüğüdür. (57) Ey iman edenler! Bihakkın mü'min iseniz sizden evvel Kitaba nâil olup dinlerini eğlence, oyuncak edinenleri, kâfir ve müşrikleri dost edinmeyin, Allah'tan sakının.

[1] Kıtlık gibi, islâmın mağlûp olması gibi başımıza gelecek felâketten korkarız da onlara muvafakat ederiz.
[2] Şâri' umdurunca herhalde ihsan eder.
[3] Mekke fethi, Hayber ve Fedek fethi gibi yahut Yahudilerin hakkında muameleye dair ferman-ı ilâhî.
[4] Kıyamette nifaklarının zuhuru zamanında.
[5] Huşu'da bulunan, nafile namaz kılan, yahut rükûda olsa da zekât veren, zekâta müsaraat eden.

(58) ve izâ nâdeytüm ilassalâtittehazûhâ hüzüven ve le'ibâ, zâlike biennehüm kavmün lâ ya'kılûn (59) kul yâ ehlelkitâbi hel tenkimûne minnâ illâ en âmennâ billâhi ve mâ ünzile ileynâ ve mâ ünzile min kablü ve enne ekserekâm fâsikuûn (60) kul hel ünebbiükâm bişerrin min zâlike mesûbeten indallâh, men le'anehullâhü ve gadibe aleyhi ve ce'ale minhümülkıredete velhanâziyre ve abedettâguût, ulâike şerrün mekânen ve edallü an sevâissebiyl (61) ve izâ câûküm kaâlû âmennâ ve kad dahalû bilküfri ve hüm kad haracû bih, vallahü a'lemü bimâ kânû yektümûn (62) ve terâ kesiyren minhüm yüsâri'ûne fiyl'ismiyel'udvâni ve eklihimüssuht, lebi'semâ kânû ya'melûn (63) levlâ yenhâhümürrabâniyyûne vel'ahbârü an kavlihimül'isme ve eklihimüssuht, lebi'se mâ kânû yesne'ûn (64) ve kaâletilyahûdü yedullâhi maglûleh, gullet eydiyhim ve lû'inû bimâ kaâlû, bel yedâhü mebsûtatâni yünfiku keyfe yeşâ, ve leyeziydenne kesiyren minhüm mâ ünzile ileyke min rabbike tugyânen ve küfrâ, ve elkaynâ beynehümül'adâvete velbagdâe ilâ yevmilkıyâmeh, küllemâ evkadû nâren lilharbi etfe'ehallâhü ve yes'avne fiyl'ardı fesâdâ, vallâhü lâ yuhibbülmüfsidiyn.

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ ۞ قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا اِلَّا اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ۞ قُلْ هَلْ
اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ
وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ اُولٰئِكَ شَرٌّ
مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۞ وَاِذَا جَاؤُكُمْ قَالُوا اٰمَنَّا وَقَدْ
دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهٖ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ۞
وَتَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ
عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۞
وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ
مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ
اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۞

(58) Onlar, namaza çağırdığınız zaman namazı [1] eğlence, oyuncak edinirler. Bu da onların aklı ermeyen bir cemaat olduklarındandır. (59) De ki ey ehl-i Kitap! Biz ancak Allah'a, bize inzal olunana, bundan evvel inzal olunana inandığımızdan, pek çoğunuzun fasık olmalarından dolayı bizden hoşlanmıyorsunuz. Hakikat halde çoğunuz fasıksınız. (60) Onlara de ki Allah yanında sabit olan ceza itibarıyle bundan daha kötüsünü [2] size haber vereyim mi? Allah'ın kendisine lânet ettiği, gazabına uğrattığı, bir kısmını maymun, domuza çevirdiği [3] kimsenin, Tağut'a tapan kimsenin dinidir. İşte yerleri en kötü olan, doğru yoldan pek ziyade sapan onlardır. (61) Size geldikleri zaman «İman ettik» derler. Halbuki onlar küfür ile girip küfür ile çıkmışlardır. Allah onların gizlediklerini daha iyi bilir. (62) Onlardan çoğunu görürsün ki günaha, haksızlığa, haram mal yemeğe sanki haklı imişler gibi koşuşurlar. * Onların işledikleri işler ne çirkindir! (63) Uleması, fukahası onları günah söylemeden, haram mal yemeden menetmeli idi. Onların yaptıkları ne çirkindir [4]. (64) Yahudiler «Allah'ın eli bağlıdır [5]» dediler. Kendi elleri bağlansın [6], bu dediklerinden dolayı mel'un olsunlar [7]. Hayır onun elleri açıktır; O, dilediğine harceder. * Rabbin tarafından sana inzal olunan Kur'an onlardan bir çoğunun azgınlığını, gâvurluğunu arttırıyor. Onların arasına kıyamet gününe kadar düşmanlık, olanca kuvvetiyle sevmemezlik yapıştırdık. Onlar her zaman harp için ateş yaksalar Allah onu söndürür [8]. Onlar yer yüzünde fesat için çabalarlar. Allah fesatçıları sevmez.

---

[1] Veya namaza çağırmağı, ezanı.
[2] Farzedin ki böyledir. Fakat bu dediklerinizden daha kötüsünü.
[3] Yahudileri ve hıristiyanları.
[4] Ulemasının, fukahasının men'i boşlamaları çirkin şeylerdir.
[5] Cimridir, rızık vermez, züğürttür, âcizdir.
[6] Aynı bedduayı iadedir.
[7] Veya elleri tutuldu, mel'un oldular.
[8] Her ne zaman peygamber ile kavgaya çıksalar mağlûp olurlar.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم ۚ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۖ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۖ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا ۖ كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ۝

(65) ve lev enne ehlelkitâbi âmenû vettekav lekeffernâ anhüm seyyiâtihim ve le'edhalnâhüm cennâtin na'iym (66) velev ennehüm ekaâmüttevrâte vel'inciyle ve mâ ünzile ileyhim min rabbihim le'ekelû min fevkihim ve min tahti ercülihim, minhüm ümmetün muktesideh, ve kesiyrün minhüm sâe mâ ya'melûn (67) yâ eyyüherresûlü bellig mâ ünzile ileyke min rabbik, ve in lem tef'al femâ bellagte risâleteh, vallâhü ya'sımüke minennâs, innallahe lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (68) kul yâ ehlelkitâbi lestüm alâ şey'in hattâ tükıymûttevrâte vel'inciyle ve mâ ünzile ileyküm min rabbiküm, ve leyeziydenne kesiyren minhüm mâ ünzile ileyke min rabbike tugyânen ve küfrâ, felâ te'se alelkavmilkâfiriyn (69) innelleziyne âmenû velleziyne hâdû vassâbiûne vennasâra men âmene billâhi velyevmil'âhiri ve amile sâlihan felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (70) lekad ahaznâ miysâka beniy isrâiyle ve erselnâ ileyhim rüsülâ, küllemâ câehüm resûlün bimâ lâ tehvâ enfüsühüm feriykan kezzebû ve feriykan yaktülûn.

(65) Ehl-i Kitap iman edip sakınsalardı elbette kötülüklerini örter, kendilerini nimeti bol Cennetlere sokardık. (66) Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i, Rabbileri tarafından kendilerine inzal olunanı [1] yerine getirselerdi onlar üstlerinden, ayakları altından yerlerdi [2]. Kendileri arasında itidal sahibi [3] ümmet vardır. Çoğu ise ne kötü işler işler. (67) Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana inzal olunanı eriştir, eğer böyle yapmazsan peygamberliğini eriştirmemiş olursun. Allah seni nâstan korur; çünkü kâfir cemaate seni izrar için yol göstermez. (68) De ki ey ehl-i Kitap! Tevrat'ı, İncil'i Rabbiniz tarafından size inzal olunanı yerine getirmedikçe siz dince birşey üzere değilsiniz. * Sana Rabbin tarafından inzal olunan şey herhalde onlardan bir çoğunun azgınlığını, gâvurluğunu artırır. O halde kâfir, cemaate sokulma. (69) Mü'min olanlar, Yahudi olanlar Sâbiîler, Nasranîler yok mu onlardan Allah'a, âhiret gününe iman edip amel-i salih işleyenler üzerinde hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (70) * İsrail oğullarından misak almıştık. Onlara birçok peygamber göndermiştik. Peygamber onlara her ne zaman nefislerinin arzu etmedikleri bir şeyi getirdiyse önlerine çıktılar; kimini yalancı çıkardılar; kimini de öldürüyorlar.

[1] Kur'an-ı Mübin veya diğer peygamberlere nazil olan kitaplar.
[2] Bunların ahkâmını veya oradaki ahd-i ilâhiyi yerine getirselerdi onlara çok bereket hasıl olurdu, veya göklerden, yerden onlara bol bol rızk gelirdi.
[3] Gidişi doğru, işi doğru veya inatçı değil.

وَحَسِبُوا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۞ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي اِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ۞
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ
اِلٰهٍ اِلَّا اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۞ اَفَلَا
يَتُوبُونَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ اُنْظُرْ
كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ
۞ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ
ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۞

(71) ve hasibû ellâ tekûne fitnetün fe'amû ve sammû sümme tâballahü aleyhim sümme amû ve sammû kesiyrün minhüm, vallâhü basiyrün bimâ ya'melûn (72) lekad keferelleziyne kaâlû innallahe hüvelmesiyhubnü meryem, ve kaâlelmesiyhu yâ beniy isrâiyl a'büdûllahe rabbiy ve rabbeküm, innehü men yüşrik billâhi fekad harremallahü aleyhilcennete ve me'vâhünnâr, ve mâ lizzâlimiyne min ensâr (73) lekad keferelleziyne kaâlû innallahe sâlisü selâseh, ve mâ min ilâhin illâ ilâhün vâhid, ve in lem yentehû ammâ yekuûlûne leyemessennelleziyne keferû minhüm azâbün eliym (74) efelâ yetûbûne ilallahi ve yestagfirûneh, vallahü gafûrün rahiym (75) melmesiyhubnü meryeme illâ resûl, kad halet min kablihirrüsül, ve ümmühü sıddiykah, kânâ ye'külânitta'âm, unzur keyfe nübeyyinü lehümülâyâti sümmenzur ennâ yü'fekûn (76) kul eta'büdûne min dûnillâhi mâ lâ yemlikü leküm darran ve lâ nef'â, vallahü hüvessemiy'ul'aliym.

(71) Onlar hiç bir mihnet [1] bulunmaz sandılar da kör oldular, sağır oldular [2]. Sonra Allah onların tövbelerini kabul etti, sonra onlardan bir çoğu yine kör oldu, sağır oldu. Allah işlediklerini görür. (72) * «Allah, Meryem oğlu Mesih'ten ibarettir» diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki Mesih onlara «Ey İsrail oğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tapın» demişti; çünkü herkim Allah'a şerik koşarsa Allah ona Cenneti haram kılar, onun yurdu ateştir, zalimler için hiç bir yardımcı yoktur. (73) * «Allah, üçten biridir» [3] diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki hiç bir tapacak yoktur, ancak bir tek tapacak vardır. Eğer söyledikleri sözlerinden geri durmazlarsa * onlardan kâfir olanlara her halde elîm bir azap dokunacaktır. (74) Daha Allah'a tövbe etmeyecekler mi? Onun yarlıgamasını (bağışlamasını) istemeyecekler mi? Halbuki Allah gafurdur, rahimdir. (75) Meryem oğlu Mesih peygamberden başka bir şey değildir. Ondan evvel peygamberler de gelip geçmiştir. Onun anası suçlardan pek uzak bir kadındır [4]. Her ikisi yemek yerler [5]. Bak ki onlara nasıl âyetleri beyan ediyoruz? Baksana onlar nasıl çevriliyorlar [6]! (76) Onlara de ki Allah'ı bırakıp hiç bir zarara, menfaate gücü yetmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Halbuki semi' olan, hakkıyle âlim olan Allah'tır.

[1] Kıtlık, hastalık, düşmanlık, katil gibi.
[2] Hakkı görmediler; cehil ve küfürde kaldılar.
[3] Üç İlâhtan biridir.
[4] Veya Allah'ın âyetlerini pek ziyade tasdik eden kadındır.
[5] O halde nasıl mâbut olurlar?
[6] Hakkı dinlemeden, âyetleri dinleyip anlamadan yüz çeviriyorlar.

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فٖي دٖينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوا
كَثٖيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّبٖيلِ ۝ لُعِنَ
الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ
وَعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۝ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ تَرٰى كَثٖيرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ
اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ۝
وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَثٖيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۝
لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذٖينَ اَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذٖينَ
اٰمَنُوا الَّذٖينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰى ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ
قِسّٖيسٖينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝

(77) kul yâ ehlelkitâbi lâ taglû fiy diynikûm gayrelhakkı ve lâ tettebi'û ahvâe kavmin kad dallû min kablü ve edallû kesiyren ve dallû an sevâissebiyl (78) lu'inelleziyne keferû min beniy isrâiyle alâ lisâni dâvude ve iysebni meryem, zâlike bimâ asav ve kânû ya'tedûn (79) kânû lâ yetenâhevne an münkerin feâlûh, lebi'se mâ kânû yef'alûn (80) terâ kesiyren minhüm yetevellevnelleziyne keferû, lebi'se mâ kaddemet lehüm enfüsühüm en sehitallahü aleyhim ve fiyl'azâbihüm hâlidûn (81) ve lev kânû yü'minûne billâhi vennebiyyi ve mâ ünzile ileyhi mettehazûhüm evliyâe ve lâkinne kesiyren minhüm fâsikuûn (82) letecidenne eşeddennâsi adâveten lilleziyne âmenûlyahûde velleziyne eşrekû, ve letecidenne akrebehüm meveddeten lilleziyne âmenûlleziyne kaâlû innâ nesârâ, zâlike bienne minhüm kıssiysiyne ve rühbânen ve ennehüm lâ yestekbirûn.

(77) De ki ey ehl-i Kitap: Dininizde nahak yere haddi aşmayın [1]. Bundan evvel yoldan çıkıp bir çoklarını yoldan çıkaran, hâlâ doğru yoldan sapan bir cemaatin hevesine uymayın. (78) İsrail oğullarından kâfir olanlara Davut, Meryem oğlu İsa diliyle lânet olundu [2]. Bu da onların isyanlarından, haddi aşmalarından nâşidir. (79) Onlar yaptıkları fenalıklardan diğerlerini alıkoymuyorlardı. * Yaptıkları işler ne kötü işlerdi! (80) Onların bir çoğunu görürsün ki kâfir ve müşrik olanlara dostluk güderler. * Nefislerinin ileri götürdüğü iş ne çirkin şeydir ki Allah onları hışmına uğratmıştır. Onlar azapta da daima kalacaklar. (81) Onlar Allah'a, peygambere [4], ona inzal olunan Kitaba iman getirmiş olsaydılar kâfirleri yâr edinmezlerdi. Fakat onların bir çoğu fasıktırlar. (82) * Yahudileri, müşrik olanları mü'min olanlara nâs'ın en yaman düşmanı bulursun. * «Biz hıristiyanız» diyenleri de mü'min olanlara muhabbette en yakın bulursun. Bu da onların içinde bir takım keşişler, rahipler [5] bulunmasından, hakka ittiba hususunda kendilerini de büyük görmediklerinden nâşidir.

---

[1] Hazret-i İsa hakkında Yahudiler gibi de, Nasraniler gibi de söylemeyin.
[2] Her ikisi onlara beddua ettiler, yahut Allah Zebur ve İncil'de onlara lânet etti.
[3] Tekrar etmemek için, içlerinde nehyeden bulunmadığından hiç bir vakit nehiy vaki olmamıştı. Yahut yaptıkları fenalıklardan geri durmuyorlardı.
[4] Musa'ya veya Muhammed'e «Aleyhimessalâtü vesselâm.»
[5] Âlimler, zâhitler.

(83) ve iza semi'û mâ ünzile ilerresûli terâ a'yünehüm tefiydu mineddem'ı mimmâ arefû minelhakk, yekuûlûne rabbenâ âmennâ fektübnâ ma'aşşâhidiyn (84) ve mâ lenâ lâ nü'minü billâhi ve mâ câenâ minelhakkı ve natma'u en yüdhılenâ rabbünâ ma'alkavmissâlihiyn (85) feesâbehümullâhü bimâ kaâlû cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, ve zâlike cezâülmuhsiniyn (86) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ulâike ashâbülcehiym (87) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tüharrimû tayyibâti mâ ehallallahü leküm ve lâ ta'tedû, innallahe lâ yuhibbülmuğtediyn (88) ve külû mimmâ rezekakümullahü halâlen tayyiben vettekullahelleziy entüm bihî mü'minûn (89) lâ yüâhizükümullahü billagvi fiy eymâniküm ve lâkin yüâhizüküm bimâ akkadtümüleymân, fekeffâretühû it'âmü aşereti mesâkiyne min evsatı mâ tut'imûne ehliyküm ev kisvetühüm ev tahriyrü rakabeh, femen lem yecid fesıyâmü selâseti eyyâm, zâlike keffâretü eymâniküm izâ haleftüm, vahfezû eymâneküm, kezâlike yübeyyinullahü leküm âyâtihi le'alleküm teşkürûn.

وَاِذَا سَمِعُوا مَا اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُولِ تَرٰى اَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ
مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ ۝ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ۝
فَاَثَابَهُمُ اللّٰهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا
اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۝ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا
طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝ لَا يُؤَاخِذُكُمُ
اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ
فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
اَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

(83) Peygambere inzal olunan Kur'an-ı işittikleri vakit hak olan Kur'an-ı tanıdıklarından dolayı gözlerinin yaştan dolup taşarak «Ey Rabbimiz! İnandık, bizi şahitlerle [1] beraber yaz». (84) Bize ne oluyor da Rabbimizin bizleri salih bir cemaat ile beraber Cennete sokmasını ummuş iken yine Allah'a, bize gelen hak peygambere inanmıyoruz? [2]» dediklerini görürsün. (85) Allah dedikleri bu söze karşı altında ırmaklar akan Cennetlerde daim kalmak üzere onlara mükâfat verdi. Bu da iyi işleyenlerin mükâfatı böyle olur. (86) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenler Cehennemlik kimselerdir. (87) Ey iman edenler! Allah'ın sizlere helâl kıldığı pâk şeyleri haram kılmayın, hadden aşmayın, Allah hadden aşanları sevmez. (88) — Allah'ın merzuk kıldığı pâk ve helâl olanı yiyin, inanmış olduğunuz Allah'tan sakının. (89) Allah beyhude andınızla [3] sizi muaheze etmez. Fakat antları bağlamanızla [4] sizi muaheze eder, onun kefareti çoluğunuza çocuğunuza yedirdiğinizin orta derecesinden on yoksula yemek yedirmek [5] veya esvap giydirmek, yahut bir köle azat etmektir. Bunu bulamayan üç gün birbiri ardınca oruç tutsun. Yemin edip bozduğunuz yeminlerinizin kefareti budur. Antlarınızı koruyun [6]. Allah size âyetlerini şükredesiniz diye böyle beyan ediyor.

---

[1] Ümmetlerin ekmeli olan ümmet-i Muhammed ile veya peygamberlerle.

[2] Neye islâm oldunuz? diye ta'yip eden Yahudilere cevap makamında söylemişlerdir.

[3] Bakara Sûresi 225 âyet.

[4] Gönül ile kasdedilen bir andı bozarsanız.

[5] Veya bu kadar yemeği vermek, temlik etmek.

[6] Andınızı bozmayın. Veya dilinizi anda alıştırmayın.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۞ إِنَّمَا يُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ۞
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا
أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۞ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَى
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
وَأَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ
مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۞

(90) yâ eyyühelleziyne âmenû innemelhamrü velmeysirü vel'ensâbü vel'ezlâmü ricsün min amelişşeytâni fecteniбûhü le'alleküm tüflihûn (91) innema yüriydüşşeytânü en yûkı'a beyneкümül'adâvete velbagdâe fiylhamri velmeysiri ve yesuddeküm an zikrillâhi ve anissalât, fehel entüm müntehûn (92) ve etiy'ullâhe ve etiy'urresûle vahzerû, fein tevelleytüm fa'lemû ennemâ alâ resûlinelbelâgulmübiyn (93) leyse alelleziyne âmenû ve âmilûssâlihâti cünâhun fiymâ ta'imû izâ mettekav ve âmenû ve amilûssâlihâti sümmettekav ve âmenû sümmettekav ve ahsenû, vallahü yuhibbülmuhsiniyn (94) yâ eyyühellezîyne âmenû leyeblüvennekümullâhü bişey'in minassaydi tenâlûhû eydiyküm ve rimâhuküm liya'lemallahü men yehâfühü bilgayb, femeni'tedâ ba'de zâlike felehü azâbün eliym (95) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ taktûlûssayde ve entüm hurum, ve men katelehü minküm müte'ammiden fecezâün mislü mâ katele minenne'ami yahkümü bihî zevâ adlin minküm hedyen bâligalkâ'beti ev keffâretün ta'âmün mesâkiyne ev adlü zâlike sıyâmen liyezuka vebâle emrih, afallahü ammâ selef, ve men âde feyentekimullâhü minh, vallahü aziyzün züntikaâm.

(90) Ey iman edenler! Şarap da, kumar da dikili taşlar da [1], fal okları da Şeytanın murdar bir işinden başka birşey değildir. Artık ondan kaçının ki felâh bulasınız. (91) Şeytan; yalnız şarap ve kumar ile aranıza düşmanlık, sevmemezlik bırakmak, sizi de Allah'ı anmadan alıkoymak ister; daha vaz geçemeyecek misiniz [2]. (92) Allah'a da, peygamberine de itaat edin, Allah'a karşı gelmeden çekinin. Eğer Allah'ın hükmünden yüz çevirirseniz ne olursa size olur. Bilmelisiniz ki Peygamberimize açık bir surette vahiy eriştirmek düşer. (93) İman edip iyi iş işleyenlere, sakınıp inanmada ve iyi iş işlemede, yine sakınıp inanmada. nihayet sakınıp iyi iş işlemede bulundukça haram kılınmadan evvel tenavül ettikleri şeyde bir beis yoktur. Allah iyi iş yapanları sever. (94) Ey iman edenler! Siz ihramda iken Allah, görmeksizin kendisinden korkanları ayırt etmek için * ellerinizin, mızraklarınız [3] ın yetiştiği bir avı yasak etmekle Allah sizi deneyecektir. Herkim bundan sonra haddi aşarsa ona acıklı bir azap vardır. (95) Ey iman edenler! Siz ihramda iken [4] av öldürmeyin. Sizlerden herkim müteammiden av öldürürse ona ceza vardır. O da öldürdüğüne benzer bir davardır ki onun gibi olduğuna iki adil sahibi hüküm ve takdir eder. Davar hacı kurbanı olmak üzere Kâbe'ye götürülür. Orada boğazlanır. Yahut yoksullara yemek vermek ile kefaret etsin veya onun dengince oruç tutsun [5]. Ta ki işinin ağırlığını tatmış olsun. Allah geçmişi, tahrimden evvelkini affetmiştir. Herkim bir kere daha böyle yapsa Allah ondan öcalır. Allah galib-i yektadır, öç sahibidir.

---

[1] Veya dikili putlar.
[2] Yoksa o halde kalacak mısınız? Vaz geçin.
[3] Silâhın envaı dahildir.
[4] Haremde iken veya hac ile ihramda iken.
[5] Her yoksul kadar.

(96) uhılle leküm saydülbahri ve ta'âmühü metâ'an leküm ve lisseyyâreh, ve hurrime aleyküm saydülberri mâ dümtüm hurumâ, vettekullâhelleziy ileyhi tuhşerûn (97) ce'alallâhülkâ'betelbeytelharâme kıyâmen, linnâsi veşşehrelharâme velhedye velkalâid, zâlike litâglemû ennallahe ya'lemü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı ve ennallahe bikülli şey'in aliym (98) i'lemû ennallahe şediydül'ikaâbi ve ennallâhe gafûrün rahiym (99) mâ alerresûli illelbelâğ, vallahü ya'lemü mâ tübdûne ve mâ tektümûn (100) kul lâ yesteviylhabiysü vettayyibü ve lev a'cebeke kesretülhabiys, fettekullahe yâ ûliyl'elbâbi le'alleküm tüflihûn (101) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tes'elû an eşyâe in tübdeleküm tesû'küm, ve in tes'elû anhâ hıyne yünezzelülkur'ânü tübdeleküm, afallâhü anhâ, vallâhü gafûrün haliym (102) kad se'elehâ kavmün min kabliküm sümme asbehû bihâ kâfiriyn (103) mâ ce'alallâhü min behıyretin ve lâ sâibetin ve lâ vasıyletin ve lâ hâmin ve lâkinnelleziyne keferû yefterûne alallahilkezib, ve ekserühüm lâ ya'kilûn.

احل لكم صيد البحر وطعامه متاعا لكم وللسيارة وحرم
عليكم صيد البر ما دمتم حرما واتقوا الله الذي
اليه تحشرون ۞ جعل الله الكعبة البيت الحرام قياما
للناس والشهر الحرام والهدي والقلائد ذلك لتعلموا
ان الله يعلم ما في السموات وما في الارض وان الله بكل
شيء عليم ۞ اعلموا ان الله شديد العقاب وان الله
غفور رحيم ۞ ما على الرسول الا البلاغ والله يعلم
ما تبدون وما تكتمون ۞ قل لا يستوي الخبيث والطيب
ولو اعجبك كثرة الخبيث فاتقوا الله يا اولي الالباب
لعلكم تفلحون ۞ يا ايها الذين امنوا لا تسئلوا عن اشياء
ان تبد لكم تسؤكم وان تسئلوا عنها حين ينزل القران
تبد لكم عفا الله عنها والله غفور حليم ۞ قد سالها
قوم من قبلكم ثم اصبحوا بها كافرين ۞ ما جعل الله من
بحيرة ولا سائبة ولا وصيلة ولا حام ولكن الذين كفروا
يفترون على الله الكذب واكثرهم لا يعقلون ۞

(96) Size deniz avı [1], onu yemek size de, kafilenize de intifaa medar olmak için helâl [2], yalnız ihramda olduğunuz müddetçe size kara avı haram kılınmıştır. Tarafına toplanacağınız Allah'tan sakının. (97) Allah Beyt-i Haram olan Kâbe'yi de, Şehr-i haramı da, hacı kurbanını da, gerdanlıklı olanları da [3] nâs'ın din veya dünya işlerinin yerine gelmesine sebep kılmıştır. Bu da göklerde; yerde ne varsa hepsini Allah'ın bildiğini, her şeyin sebeplerini ve menfaatlerini hakkıyle bilir olduğunu bilmeniz içindir. (98) Biliniz ki Allah hem ukubetinde şiddetlidir hem yarlıgayan ve bağışlayandır. (99) Peygambere vahiy eriştirmekten başka bir şey düşmez. Allah sizin aşikâr kıldığınız şeyleri de, gizlediğiniz şeyleri de bilir. (100) De ki napâk şeylerin çokluğu hoşuna gitse de yine napâk ile pâk bir olmaz. Ey tam akıllılar! Allah'tan sakının ki felâh bulasınız. (101) Ey iman edenler! Size belli olunca iç üzüntüsü verecek şeyler sormayın. Eğer Kur'an'ın indirildiği zaman onları sorarsanız sizin için onlar meydana çıkarılır. [4] Allah o sualinizi affeylemiştir. Allah yarlıgayandır, yavaştır. (102) Sizden evvel bir kavim de onu sormuştu. Sonra onu yapmayarak kâfir olmuşlardı. (103) Allah ne bahîre, ne sâibe, ne vasîle, ne hâm'e [5] yapmamıştır, fakat kâfir olanlar Allah'a kendiliklerinden yalan söylüyorlar. Onların pek çoğunun da böyle olduğuna akılları ermez

[1] Irmak da, göl de dahildir. [2] İhramda bulununuz, bulunmayınız. [3] Gerdanlıklı olanlara hiçbir kimse ilişmez. Hayvan da, sahibi de taarruzdan masûn olur. Böylece fukaranın malşetine sebep olur. [4] Meydana çıkarılınca sizi üzer. Artık onlardan sormayın. [5] Cahiliyenin ihtira ettikleri ahkâmdan biri de bu dört nevi hayvandır. 1 - Bahîre; putlar hizmetine tahsis kılınıp kimsenin sütünü sağmadığı dişi devedir. 2 - Sâibe, putlar için salıverilen, üzerine yük konmayan devedir. 3 - Vasîle, birinci ve ikinci batında birbiri üzere dişi doğuran devedir. 4 - Hâm, sulbünden on deve doğan erkek devedir. Maamafih bunlar başka türlü de izah olunuyor. Bunlara yük konmazdı, bunlar yenilmezdi, kulakları da yarılırdı.

وإذا قيل لهم تعالوا إلى ما أنزل الله وإلى الرسول قالوا حسبنا ما وجدنا عليه آباءنا أولو كان آباؤهم لا يعلمون شيئا ولا يهتدون ۝ يا أيها الذين آمنوا عليكم أنفسكم لا يضركم من ضل إذا اهتديتم إلى الله مرجعكم جميعا فينبئكم بما كنتم تعملون ۝ يا أيها الذين آمنوا شهادة بينكم إذا حضر أحدكم الموت حين الوصية اثنان ذوا عدل منكم أو آخران من غيركم إن أنتم ضربتم في الأرض فأصابتكم مصيبة الموت تحبسونهما من بعد الصلوة فيقسمان بالله إن ارتبتم لا نشتري به ثمنا ولو كان ذا قربى ولا نكتم شهادة الله إنا إذا لمن الآثمين ۝ فإن عثر على أنهما استحقا إثما فآخران يقومان مقامهما من الذين استحق عليهم الأوليان فيقسمان بالله لشهادتنا أحق من شهادتهما وما اعتدينا إنا إذا لمن الظالمين ۝ ذلك أدنى أن يأتوا بالشهادة على وجهها أو يخافوا أن ترد أيمان بعد أيمانهم واتقوا الله واسمعوا والله لا يهدي القوم الفاسقين ۝

(104) ve izâ kıyle lehüm te'âlev ilâ mâ enzelallahü ve ilerresûli kaâlû hasbünâ mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evelev kâne abaühüm lâ ya'lemûne şey'en ve lâ yehtedûn (105) yâ eyyühelleziyne âmenû aleyküm enfüseküm, lâ yadurruküm men dalle izehtedeytüm, ilallâhi merci'uküm cemi'an feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (106) yâ eyyühelleziyne âmenû şehâdetü beyniküm izâ hadare ehadekümülmevtü hıynelvasıyyetisnâni zevâ adlin minküm ev âharâni min gayriküm, in entüm darebtüm fiyl'ardı feesâbetküm musıybetülmevt, tahbisûnehümâ min ba'dissalâti feyuksimâni billâhi inirtebtüm lâ neşteriy bihî semenen ve lev kâne zâ kurbâ ve lâ nektümü şehâdetallâhi innâ izen leminel'âsimiyn (107) fein usire alâ ennehümestehakkaâ ismen feâhrâni yekuûmâni makaâmehümâ minelleziynestehakka aleyhimül'evleyâni feyuksimâni billâhi leşehâdetünâ ehakku min şehâdetihimâ ve mağtedeynâ innâ izen leminezzâlimiyn (108) zâlike ednâ en ye'tû bişşehâdeti alâ vechihâ ev yehâfû en türedde eymânün ba'de eymânihim, vettekullahe vesma'û, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsikiyn.

(104) Onlara; «Allah'ın inzal ettiği Kitab'a, peygamberin sünnetine gelin denildiği zaman «babalarımızdan bulduğumuz din bize elverir» derler. Onların babaları hiçbir şey bilmeseler de, yolu bulmasalar da yine elverir mi? [1] (105) Ey iman edenler! Kendinize bakın, sizler hidayet bulmuş iseniz yoldan çıkanlar size zarar vermez [2]. Hepinizin rücuu yalnız Allah'adır. O zaman O, size işlemiş olduğunuz işleri haber verecektir. (106) Ey iman edenler! Birinize ölüm yaklaştığı zaman vasiyet vaktinde aranızda nisabı şehadet içinizden iki adil sahibidir. Yahut yer yüzünde seyr-ü seferde olup da size ölüm musibeti erişirse sizlerden başkasından [3] iki kişidir. Eğer şüpheye düşerseniz [4] onları ikindi namazından sonra [5] tutun, onlarda «menfaatlerine şahit olduklarımız, hısımlarımız olsa da andımızı az paha ile satmayız, Allah'ın şehadetini gizlemeyiz. Yoksa biz, her halde günahkârlardan oluruz.» Diye Allah'a yemin etsinler. (107) Eğer o iki şahidin günaha müstahak olduklarına [6] ıttıla olunuverirse onların yerine kendilerine mali müstahik olan [7] vereseden iki başkası olur [8]. Onlar «bizim şehadetimiz o ikisinin şehadetinden [9] daha doğrudur. Biz haddi aşmadık. Aşmış isek her halde zalimlerden olalım» diye Allah'a yemin etsinler. (108) Bu hüküm tahammülleri veçhile şehadet etmelerine veya diğer yemin ile yeminlerin reddolunmasından korkmalarına daha yakındır [10]. Allah'tan sakının, hükmünü dinleyin. Allah fasık cemaata hidayet etmez.

---

[1] Veya yine uymalı mı? [2] Yani Rabbine muti olan kimse âsinin günahıyle muaheze olunmaz. Veyahut sen kendini gözet, başkasına el uzatma. Sapıkların sapıklığı sana mazarrat vermez. [3] Yani başka milletlerden ya kavim ve kabilenizden başkası. [4] Sizlerden olmayan şahitlerin hiyanetlerinde şüphe ederseniz. [5] İkindi namazından sonra içtima zamanı olmakla yeminden korkarlar veya namazdan sonra hükûmete gelince demektir. [6] Yalan yere yeminleri, yalan yere şehadetleri ile günaha girdiklerine. [7] Veya kendilerine hiyanet olunan vereseden. [8] Yeminin teveccühü hususunda. [9] Şehadetler yemin mânasınadır. [10] Veya daha münasiptir.

(109) yevme yecme'ullâhürrüsüle feyekuûlü mâ zâ ücibtüm, kaâlû lâ ilme lenâ, inneke ente allâmülguyûb (110) iz kaâlallâhü yâ iysebne meryemezkür ni'metiy aleyke ve alâ vâlidetik, iz eyyedtüke birûhilkudüs, tükellimünnâse fiylmehdi ve kehlâ, ve iz allemtükelkitâbe velhikmete vettevrâte vel'inciyl, ve iz tahluku minettıyni kehey'etittayri bi'izniy fetenfuhu fiyhâ fetekûnü tayran bi'izniy, ve tübriül'ekmehe vel'ebresa bi'izniy, ve iz tuhricülmevtâ bi'izniy, ve iz kefeftü beniy isrâiyle anke, iz ci'tehüm bilbeyyinâti fekaâlelleziyne keferû minhüm in hâzâ illâ sihrün mübiyn (111) ve iz evhaytü ilelhavâriyyiyne en âminû biy ve biresûliy, kaâlû âmennâ veşhed biennenâ müslimûn (112) iz kaâlelhavâriyyûne yâ iysebne meryeme hel yestetiy'u rabbüke en yünezzile aleynâ mâideten minessemâ', kaâlettekullahe in küntüm mü'miniyn (113) kaâlû nüriydü en ne'küle minhâ ve tatmeinne kulûbünâ ve na'leme en kad sadaktenâ ve nekûne aleyha mineşşâhidiyn.

يوم يجمع الله الرسل فيقول ماذا أجبتم قالوا لا علم لنا
إنك أنت علام الغيوب ۞ إذ قال الله يا عيسى ابن
مريم اذكر نعمتي عليك وعلى والدتك إذ أيدتك بروح
القدس تكلم الناس في المهد وكهلا وإذ علمتك
الكتاب والحكمة والتوراة والإنجيل وإذ تخلق
من الطين كهيئة الطير بإذني فتنفخ فيها فتكون طيرا
بإذني وتبرئ الأكمه والأبرص بإذني وإذ تخرج
الموتى بإذني وإذ كففت بني إسرائيل عنك إذ جئتهم
بالبينات فقال الذين كفروا منهم إن هذا إلا
سحر مبين ۞ وإذ أوحيت إلى الحواريين أن آمنوا بي
وبرسولي قالوا آمنا واشهد بأننا مسلمون ۞ إذ قال
الحواريون يا عيسى ابن مريم هل يستطيع ربك أن ينزل
علينا مائدة من السماء قال اتقوا الله إن كنتم مؤمنين
۞ قالوا نريد أن نأكل منها وتطمئن قلوبنا ونعلم
أن قد صدقتنا ونكون عليها من الشاهدين ۞

(109) Allah peygamberleri topladığı gün onlara sizler ne cevap aldınız diyecek. Onlar: «Senin ilminin yanında hiçbir bilgimiz yoktur. Gaipleri lâyıkıyle bilen yalnız sensin» diyecekler. (110) Hani Allah o gün diyecek: «Meryem oğlu İsa! Sana, validene olan nimetimi şükr ile an. O vakit seni Ruhülkudüs ile teyit etmiştim. Sen beşikte de, yetişkin iken de halk ile konuşurdun. Sana Kitabı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretmiştim. Sen benim iznimle çamurdan kuş şekli gibi birşey yapmıştın, ona üfürdüğünde iznimle o, kuş oluvermişti. Anadan doğma körü, abraşı da iznimle iyileştirmiştin, yine iznimle ölüleri diri olarak mezardan çıkarmıştın. Sen İsrail oğullarına açık mucizeler getirdiğin zaman onların kötülüklerinden seni kurtarmıştım. Onlardan kâfir olanlar «bu, açık bir büyücülükten başka birşey değildir.» dedilerdi. (111) Hani Havariyyuna «bana, peygamberime iman getirin» diye vahiy etmiştim [1]. Onlar «İman getirdik, müslim olduğumuza şahit ol» demişlerdi. (112) Hani Havariyyun «Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize bugün gökten bir sofra yemek indirebilir mi?» [2] demişlerdi. İsa da onlara «Mü'min iseniz Allah'tan sakının, böyle şey istemeyin» demişti. (113) Onlar dediler ki kudretinizde şüphemiz yoktur, fakat istiyoruz ki teberrüken ondan yiyelim, kalplerimiz mutmain olsun, senin de gerçek söylediğini bilelim, ona şahitlerden olalım.

[1] İlham etmiştim.

[2] İndirir mi? Yahut böyle birşey isteyebilir misin?

قال عيسى ابن مريم اللهم ربنا أنزل علينا مائدة من السماء تكون لنا عيدا لأولنا وآخرنا وآية منك وارزقنا وأنت خير الرازقين ۝ قال الله إني منزلها عليكم فمن يكفر بعد منكم فإني أعذبه عذابا لا أعذبه أحدا من العالمين ۝ وإذ قال الله يا عيسى ابن مريم أأنت قلت للناس اتخذوني وأمي إلهين من دون الله قال سبحانك ما يكون لي أن أقول ما ليس لي بحق إن كنت قلته فقد علمته تعلم ما في نفسي ولا أعلم ما في نفسك إنك أنت علام الغيوب ۝ ما قلت لهم إلا ما أمرتني به أن اعبدوا الله ربي وربكم وكنت عليهم شهيدا ما دمت فيهم فلما توفيتني كنت أنت الرقيب عليهم وأنت على كل شيء شهيد ۝ إن تعذبهم فإنهم عبادك وإن تغفر لهم فإنك أنت العزيز الحكيم ۝ قال الله هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم لهم جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها أبدا رضي الله عنهم ورضوا عنه ذلك الفوز العظيم ۝ لله ملك السماوات والأرض وما فيهن وهو على كل شيء قدير ۝

(114) kaâle iysebnü meryemallâhümme rabbenâ enzil aleynâ mâideten minessemâi tekûnü lenâ iyden lievvelina ve âhırinâ ve âyeten mink, verzuknâ ve ente hayrürrâzikiyn (115) kaâlallahü inniy münezzilühâ aleyküm, femen yekfür ba'dü minküm feinniy ü'azzibühü azâben lâ ü'azzibühû ehaden minel'âlemiyn (116) ve iz kaâlallahü yâ iysebne meryeme e'ente kulte linnâsittehizûniy ve ümmiye ilâheyni min dûnillâh, kaâle sübhâneke mâ yekûnü liy en ekuûle mâ leyse liy bihakk, in küntü kultühü fekad alimteh, ta'lemü mâ fiy nefsiy ve lâ a'lemü mâ fiy nefsik, inneke ente allamülguyûb (117) mâ kultü lehüm illâ mâ emerteniy bihî eni'büdullahe rabbiy ve rabbeküm, ve küntü aleyhim şehiyden mâ dümtü fiyhim, felemmâ teveffeyteniy künte enterrakiybe aleyhim, ve ente alâ külli şey'in şehiyd (118) in tü'azzibhüm feinnehüm ibâdük, ve in tagfirlehüm feinneke entel'aziyzülhakiym (119) kaâlallâhü hâzâ yevmü yenfa'ussâdıkiyne sıdkuhüm, lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, radiyallâhü anhüm ve radû anh, zâlikelfevzül'aziym (120) lillâhi mülküssemâvâti vel'ardı ve mâfiyhinn, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr.

(114) Meryem oğlu İsa dedi ki «Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize bugün gökten bir sofra yemek indir de ilkimize de, sonra gelenlerimize de bir bayram olsun. Senin tarafından bir nişan olsun, bizi merzuk kıl, sen merzuk kılanların hayırlısısın. (115) Allah buyurdu ki: «Onu size indireceğim. Artık ondan sonra sizlerden kim kâfir olursa ben onu âlemde hiçbir kimseye yapmadığım azap ile azap edeceğim. (116) Hani Allah «Ey Meryem oğlu İsa! halka Tanrı'yı bırakarak beni ve anamı iki tapacak edinin dedik mi idi» demişti. İsa da demişti: «tamamıyle seni tenzih ederim. Bana lâyık olmayan sözü demekliğim bana yaraşmaz. Şayet onu söylemiş olsaydım mutlaka onu bilirdin. Nefsimde olanı sen bilirsin. Ben ise nefsinde [1] olanı bilmem. Çünkü gaipleri lâyıkıyle bilen yalnız sensin». (117) «Onlara yalnız bana emrettiğin tevhidi söyledim.. Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tapın, dedim. Onlar arasında bulunduğumuz müddetçe onlar üzerine tam şahit idim [2]. Vaktaki benim ruhumu aldın. Sen onlara murakıp oldun [3]. Sen herşeye tam şahitsin»; (118) «Eğer onlara azap edersen onlar senin kullarındır. Şayet onları (bağışlarsan) yarlıgarsan senin için aciz yoktur. Çünkü galib-i yekta da sensin, hakim de sensin». (119) Allah buyurdu ki bugün gerçek söyleyenlerin gerçeklikleri onlara fayda verir. Onlar için altında ırmaklar akar Cennetler vardır. Orada ebediyen kalırlar. Allah onlardan hoşnut olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte bu, büyük feyz ve saadettir. (120) Göklerin ve yerin onlarda olan şeylerin mülkü Allah'ındır. Allah her şeye tamamıyle kaadirdir.

---

[1] Gizlediğin zatını, sıfatını.
[2] Ben varken böyle demediler.
[3] Yegâne murakıp sensin.

SÛRETÜL'EN'ÂM

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) elhamdülillâhilleziy halakassemâvâti vel'arda ve ce'alezzulumâti vennûr, sümmelleziyne keferû birabbihim ya'dilûn (2) hüvelleziy halakaküm min tıynin sümme kadâ ecelâ, ve ecelün müsemmen indehü sümme temterûn (3) ve hüvallâhü fiyssemâvâti ve fiyl'ard, ya'lemü sirreküm ve cehreküm ve ya'lemü mâ teksibûn (4) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâti rabbihim illâ kânû anhâ mu'rıdıyn (5) fekad kezzebû bilhakkı lemmâ câehüm, fesevfe ye'tiyhim enbâû mâ kânû bihî yestehziûn (6) elem yerev kem ehleknâ min kablihim min karnin mekkennâhüm fiyl'ardı mâ lem nümekkin leküm ve erselnessemâe aleyhim midrâren ve ce'alnel'enhâre tecri min tahtihim fe'ehleknâhüm bizünûbihim ve enşe'nâ min ba'dihim karnen âhariyn (7) ve lev nezzelnâ aleyke kitâben fiy kırtâsin felemesûhü bieydiyhim lekaâlelleziyne keferû in hâzâ illâ sihrün mübiyn (8) ve kaâlû lev lâ ünzile aleyhi melek, ve lev enzelnâ meleken lekudiyel'emrü sümme lâ yunzarûn.

سورة الانعام مكية وهي مائة وخمس وستون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ وَٱلنُّورَ ثُمَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝ هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِندَهُۥ ثُمَّ أَنتُمْ تَمْتَرُونَ ۝ وَهُوَ ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِى ٱلْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ۝ وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝ فَقَدْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ۝ أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّن لَّكُمْ وَأَرْسَلْنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيْهِم مِّدْرَارًا وَجَعَلْنَا ٱلْأَنْهَٰرَ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ۝ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَٰبًا فِى قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝ وَقَالُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِىَ ٱلْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ۝

EN'AM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gökleri, yeri yaratan, karanlıkları, aydınlığı yapan Allah'a hamdolsun. Bu kudreti gördükten sonra kâfir olanlar yine onu rableri olan putlarıyle beraber tutuyorlar. (2) Sizi ilk önce çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir kılan O'dur. Bir de O'nun yanında malûm bir ecel vardır [2]. Hakikat böyle iken yine siz şüpheye düşüyorsunuz. (3) Göklerde ve yerde Tanrı O'dur. O, gizlinizi, aşikârınızı bilir, kazançlarınızı da bilir. (4) Mekkelilere Rablerinin âyetlerinden hiç bir âyet gelmez ki ondan dönmüş olmasınlar. (5) Artık onlara hak [3] geldi mi mutlak onu yalan sayarlar. Fakat onlar maskaralığa aldıkları şeyin haberlerini alacaklardır [4]. (6) Kendilerinden evvel ne kadar ümmet helâk ettiğimizi görmediler mi? Onları, sizi yerleştirmediğimiz yere yerleştirmiştik [5]. Onlara ihtiyaç zamanında peyderpey yağmur göndermiştik. Altlarından [6] akar birtakım ırmaklar akıtmıştık. Onlar âsi olmakla biz de onları günahlarından nâşi helâk ettik. Onlardan sonra başka bir ümmet peyda ettik. (7) Sana kâğıtta yazılı bir Kitap indireydik [7], onlar da ona elleriyle dokunmuş olsalardı yine kâfir olanlar «bu, açık bir büyücülükten başka bir şey değildir» derlerdi. (8) Onlar «Muhammed'e melek indirilmeliydi de melek onun peygamber olduğunu bildirmeliydi» dediler. Eğer melek indirseydik iş olup biterdi [8], sonra onlara mühlet de verilmezdi [9].

---

[1] Sûre-i Celîle Mekkî'dir (165) âyettir. [2] Bu ecel kıyamet kopmaya mahsus olan eceldir. [3] Kur'an-ı Mübin veya Nebi-i Zişan veya Şer'i Metin veya Mucizat. [4] Maskaralıklarının cezalarını göreceklerdir. Doğru olmadığını görüp anlayacaklardır. [5] Veya size vermediğimiz kuvveti ve serveti onlara vermiştik. [6] Köşklerinin, bahçelerinin, menzillerinin altından. [7] İstedikleri gibi defaten, bir sahifede yazılan bir kitap. [8] Yine inanmazlardı da helâk olurlardı. [9] Bu husus haklarında daha güç olurdu.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَا يَلْبِسُونَ ۝ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝ قُلْ سِيرُوا
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝
قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ
الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَلَهُ مَا سَكَنَ
فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ
أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ
وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَٰلِكَ
الْفَوْزُ الْمُبِينُ ۝ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝

(9) ve lev ce'alnâhü meleken lece'alnâhü recülen ve lelebesnâ aleyhim mâ yelbisûn (10) ve lekadistühzie birüsülin min kablike fehâka billeziyne sehırû minhüm mâ kânû bihî yestehziûn (11) kul siyrû fiyl'ardı sümmenzurû keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (12) kul limen mâ fiyssemâvâti vel'ard, kul lillâh, ketebe alâ nefsihirrahmeh, leyecme'anneküm ilâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyh, elleziyne hasirü enfüsehüm fehüm lâ yü'minûn (13) ve lehü mâ sekene fiylleyli vennehâr, ve hüvessemiy'ul'aliym (14) kul egayrallâhi ettehızû veliyyen fâtırissemâvâti vel'ardı ve hüveyut'imu ve lâ yut'am, kul inniy ümirtü en ekûne evvele men esleme ve lâ tekûnenne minel müşrikiyn (15) kul inniy ehâfü in asaytü rabbiy azâbe yevmin azıym (16) men yusraf anhü yevmeizin fekad rahımeh, ve zâlikelfevzülmübiyn (17) ve in yemseskellâhü bidurrin felâ kâşife lehû illâ hû, ve in yemseske bihayrin fehüve alâ külli şey'in kadiyr (18) ve hüvelkaâhirü fevka ıbâdih, ve hüvelhakiymülhabiyr.

(9) Peygamberi melek göndereydik elbette bir kişi suretinde yapardık. Onlara yine şüphelendikleri şeyi şüpheli kılardık [1]. (10) * Senden evvel peygamberler de eğlenceye alınmışlardı. Akabinde eğlencelerinin vebali maskaralık edenleri sardı [2]. (11) De ki yer yüzünde gezin, tozun; sonra yalan sayanların sonu ne olduğuna bakın. (12) De ki «Göklerde ve yerde olanlar kimindir?». Cevap vermezlerse de ki «o, Allah'ındır» Allah fazl-ü keremi ile nefsine rahmet yazmıştır. * Sizi şüphe götürmeyen kıyamet günü mutlak toplayacaktır. Kendilerini ziyana sokanlar [3] O'na inanmazlar. (13) Gece de, gündüz de ne varsa hepsi O'nundur. O, işiten, hakkıyle bilen Zattır. (14) Onlara de ki ben gökleri ve yeri yaratan, halka yemek verip kendisine hiçbir kimse tarafından yemek verilmeyen Tanrıdan başka bir tapacağı yâr edinir miyim? De ki bana, müslüman olanların ilki olmaklığım emrolundu [4]. Bana sakın şerik koşanlardan olma, denildi. (15) De ki Rabbime karşı gelirsem kıyamet günü büyük azaptan korkarım. (16) O gün, herkim azaptan döndürülürse [5] Allah onu esirgemiş olur. Bu ise apaşikâr bir kurtuluştur. (17) Allah sana bir sıkıntı verirse O'ndan başka onu kaldıracak yoktur. Şayet sana bir hayır verirse başkası onu döndüremez. Çünkü O, her şeye tamamıyle kaadirdir. (18) O, kullarının üstünde kahirdir [6]. O; hâkimdir, agâhtır.

---

[1] «Ay! Bu da senin gibi insandır» derlerdi, yine şüpheye düşerlerdi.
[2] Cezalarını çektiler, sen sıkılma.
[3] Sermayeleri olan akl-ı selimi, fıtreti kaybedenler.
[4] Çünkü her peygamber ilk iman eder.
[5] Yahut Allah herkimi azaptan döndürürse.
[6] Asla âciz olmayacak bir kaadirdir, mutasarrıf-ı mutlaktır.

(19) kul eyyü şey'in ekberü şehâdeh, kulillâhü şehiydün beyniy ve beyneküm, ve ûhıye ileyye hâzelkur'ânü liünzireküm bihî ve men belag, einneküm leteşhedûne enne ma'allâhi âliheten uhrâ, kul lâ eşhed, kul innemâ hüve ilâhün vâhıdün ve inneniy beriy'ün mimmâ tüşrikûn (20) elleziyne âteynâhümülkitâbe ya'rifûnehü kemâ ya'firûne ebnâehümülleziyne hasirü enfüsehüm fehüm lâ yü'minûn (21) ve men ezlemü mimmeniftерâ alellâhi keziben ev kezzebe biâyâtih, innehü lâ yüflihuzzâlimûn (22) ve yevme nahşürühüm cemiy'an sümme nekuûlü lilleziyne eşrekû eyne şürekâukümülleziyne küntüm tez'umûn (23) sümme lem tekün fitnetühüm illâ en kaâlû vallâhi rabbinâ mâ künnâ müşrikiyn (24) unzur keyfe kezebû alâ enfüsihim ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (25) ve minhüm men yestemi'u ileyk, ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahûhü ve fiy âzânihim vakrâ, ve in yerev külle âyetin lâ yü'minû bihâ, hattâ izâ câuke yücâdilûneke yekuûlülleziyne keferû in hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyn (26) ve hüm yenhevne anhü ve yen'evne anh, ve in yühlikûne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urûn (27) ve lev terâ iz vukıfû alennâri fekaâlû yâ leytenâ nüreddü ve lâ nükezzibe biâyâti rabbinâ ve nekûne minelmü'miniyn.

قل أي شيء أكبر شهادة قل الله شهيد بيني وبينكم وأوحي إلي
هذا القرآن لأنذركم به ومن بلغ أئنكم لتشهدون أن مع
الله آلهة أخرى قل لا أشهد قل إنما هو إله واحد وإنني بريء مما
تشركون ۝ الذين آتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون أبناءهم
الذين خسروا أنفسهم فهم لا يؤمنون ۝ ومن أظلم ممن افترى
على الله كذبا أو كذب بآياته إنه لا يفلح الظالمون ۝ ويوم
نحشرهم جميعا ثم نقول للذين أشركوا أين شركاؤكم الذين كنتم
تزعمون ۝ ثم لم تكن فتنتهم إلا أن قالوا والله ربنا ما كنا
مشركين ۝ انظر كيف كذبوا على أنفسهم وضل عنهم ما كانوا
يفترون ۝ ومنهم من يستمع إليك وجعلنا على قلوبهم أكنة
أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا وإن يروا كل آية لا يؤمنوا بها
حتى إذا جاءوك يجادلونك يقول الذين كفروا إن هذا إلا أساطير
الأولين ۝ وهم ينهون عنه وينأون عنه وإن يهلكون إلا
أنفسهم وما يشعرون ۝ ولو ترى إذ وقفوا على النار فقالوا
يا ليتنا نرد ولا نكذب بآيات ربنا ونكون من المؤمنين ۝

(19) De ki şehadette en büyük şey hangisidir. Cevap vermezlerse de ki «Allah'tır. O benim ile sizin aranızda hakkıyle şahittir. Bu Kur'an; bana kendisiyle hem sizi, hem onu duyan kimseyi Allah azabıyle korkutmak için vahiy olundu. Acaba siz Allah ile beraber başka mâbutlar bulunduğuna şehadet eder misiniz?». De ki «Şehadet etmem» de ki «O, ancak tek bir tapacaktır. Benim de şerik koştuğunuz şeylerle ilişiğim yoktur.» (20) Kitaba nâil ettiğimiz kimseler peygamberi, oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Şirk ile kendilerini ziyana sokanlar ise iman getirmezler. (21) Allah namına yalan uyduran veya âyetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim olabilir? Zalimler bunun için felâh bulmazlar. (22) O gün onların hepsini bir yere toplarız. Sonra müşrik olanlara «zuum ettiğiniz şerikleriniz [1] nerede?» deriz. (23) Bundan sonra «Rabbimiz Allah hakkı için [2] bizler müşrik değilleriz.» demeden başka onların hiçbir mazeretleri bulunmaz. (24) Baksana nasıl kendilerine karşı yalan söylediler. Uydurdukları putları da nasıl ortadan kalkıp gitti. (25) Onlardan bâzıları sana kulak verir. Biz okuduğunu anlamamaları için kalplerine perdeler, kulaklarına ağırlık koyduk. İstedikleri herhangi mucizeyi gözleriyle görseler yine ona inanmazlar. Nihayet sana gelince yine çene çalarlar. Kâfir olanlar, bu Kur'an eskilerin masallarından başka bir şey değildir [3] derler. (26) Onlar halkı Kur'an dinlemeden [4] alıkorlar, kendileri de ondan uzak dururlar. Farkına varmaksızın yalnız kendilerini helâk ederler. (27) Onları, ateşte durdurulup «ne olaydı! Dünyaya gerisin geriye döndürülmüş olaydık da Rabbimizin âyetlerini yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» dedikleri vakit görseydik [5].

[1] Allah'a şerik sandığınız putlar.

[2] Yahut ey Rabbimiz! Allah hakkı için.

[3] Yani böyle çene çalarlar.

[4] Veya peygambere imandan alıkorlar.

[5] Cevap ehemmiyetine mebni mahfuzdur. «Dil ile târif olunamayacak derecede bir felâkette bulunduklarını görürdün» diye takdir olunabilir. Yahut ateşe durdurulduklarını görseydik o halde «ne olaydı! Geri döneydik, âyetleri yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» derler.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا
وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ
هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ
أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ۝ وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۝ وَلَقَدْ
كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ
أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَإِ
الْمُرْسَلِينَ ۝ وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ
أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

(28) bel bedelehüm mâ kânû yuhfûne min kabl, ve lev rüddû lâ'âdû limâ nühû anhü ve innehüm lekâzibûn (29) ve kaâlû in hiye illâ hayâtüneddünyâ ve mâ nahnü bimeb'ûsiyn (30) ve lev terâ iz vukıfû alâ rabbihim, kaâle eleyse hâzâ bilhakk, kaâlû belâ ve rabbinâ, kaâle fezûkul'azâbe bimâ küntüm tekfürûn (31) kad hasirelleziyne kezzebû bilikaâillâh, hattâ izâ câethümüssâ'atü bagteh, kaâlû yâ hasretenâ alâ mâ farratnâ fiyhâ ve hüm yahmilûne evzârehüm alâ zuhûrihim, elâ sâe mâ yezirûn (32) ve melhayâtüddünyâ illâ le'ıbün ve lehv, ve leddârül'âhıretü hayrün lilleziyne yettekuûn, efelâ ta'kılûn (33) kad na'lemü innehü leyahzünükelleziy yekuûlûne feinnehüm lâ yükezzibûneke ve lâkinnezzâlimiyne biâyâtillâhi yechadûn (34) ve lekad küzzibet rüsülün min kablike fesaberû alâ mâ küzzibû ve ûzû hattâ etâhüm nasrûnâ, ve lâ mübeddile likelimâtillâh, ve lekad câeke min nebeilmürseliyn (35) ve in kâne kebüre aleyke i'radühüm feinisteta'te en tebtegıye nefekan fiyl'ardı ev süllemen fiyssemâi fete'tiyehüm biâyetim, ve lev şâallâhü leceme'ahüm alelhüdâ felâ tekûnenne minelcâhiliyn.

(28) Hayır, bundan evvel gizledikleri işler ortaya çıkmıştır [1]. Şayet onlar geri döndürülmüş olsaydılar yine men olundukları şeye dönerlerdi. Onlar, muhakkak yalancıdırlar. (29) Onlar; «hayat, bu dünyadaki hayattan ibarettir. Bizler tekrar dirilecek değiliz» dediler. (30) Onları, Rablerine [2] arz olundukları zaman görseydik [3]. Rableri «bu, [4] doğru değil mi?» der. Onlar da: «Rabbimiz hakkı için ki elbette doğrudur» derler. Rableri: «Öyle ise kâfir olduğunuzdan nâşi azabı tadın!» Der. (31) Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar her halde ziyankâr oldular. En nihayet onlara ansızın kıyamet gelip çatınca ağırlıklarını sırtlarına yüklenerek «dünya diriliğinde» yaptığımız taksirden dolayı eyvah bizlere!» derler. Haberiniz olsun ki yüklendikleri, ne kötü şeylerdir. (32)Dünya diriliği oyuncak, eğlenceden ibarettir [5]. Âhiret sarayı sakınanlar için elbette daha iyidir. Daha aklınız ermiyor mu? (33) Onların dedikleri sözün seni mahzun edeceğini çok [6] biliriz. Sıkılma çünkü onlar seni hadd-i zatında yalan saymıyorlar; fakat zalimler Allah'ın âyetlerini bilerek inkâr ediyorlar. (34) * Senden evvel ne peygamberler yalancı sayılmışlardı. Kendilerine yardımımız gelinceye kadar yalancı sayılmalarına, zahmet çekmelerine katlanmışlardı. Allah'ın verdiği sözlerini [7] tebdil edecek hiçbir fert yoktur. Sen, gönderilen peygamberlerin haberini aldın [8]. (35) Onların senden yüz çevirmeleri sana giran gelir, elindeki mucize de kâfi olmazsa [9] yerde bir tünel, gökte bir merdiven yapıp onlara bir mucize getirmeye gücün yeterse durma mucize getir [10]. Allah dileseydi onları hidayete toplardı [11]. Sakın bunları bilmeyen takımdan olma.

---

1 Yani gizledikleri bâtıl itikatlarının cezasını buldular da onun için geri dönmek istiyorlar. [2] Yani hesabına, sualine arz oldukları zaman. [3] Yine cevap mahfuzdur «dehşetli bir hal görürdük» denilebilir. [4] Mezardan kalkmak, dirilmek. [5] Yani çocukların oyuncağı, delilerin eğlencesi. [6] Yahut «muhakkak biliriz». [7] Katlananlara karşı yardım vaadı. [8] Veya bâzı haberi yani uğradıkları müşkülât ve cefaya dair malûmatı. [9] Senden mucize istiyorlar. Sen de o mucizelerin husule gelmesini istiyorsan, elindeki mucize sana yetişmiyorsa. [10] Gücün yetseydi bunları yapardın. Halbuki bunlara gücün yetmez. Artık Hükm-ü İlâhî sadır oluncaya kadar katlanmalısın. [11] Din-i islâma girerlerdi.

(36) innemâ yesteciybülleziyne yesme'ûn, velmevtâ yeb'asühümullâhü sümme ileyhi yürce'ûn (37) ve kaâlû levlâ nüzzile aleyhi âyetün min rabbih, kul innallâhe kaâdirün alâ en yünezzile âyeten ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (38) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı ve lâ tâirin yatıyrü bicenâhayhi illâ ümemün emsâlüküm, mâ ferratnâ fiylkitâbi min şey'in sümme ilâ rabbihim yuhşerûn (39) velleziyne kezzebû biâyâtinâ summün ve bükmün fiyzzulümât, men yeşeillâhü yudlilh, ve men yeşe' yec'alhü alâ sırâtın müstekıym (40) kul ere'eyteküm in etâküm azâbullahi ev etetkümüssâ'atü egayrallahi ted'ûn, in küntüm sâdikıyn (41) bel iyyâhü ted'ûne feyekşifü mâ ted'ûne ileyhi in şâe ve tensevne mâ tüşrikûn (42) ve lekad erselnâ ilâ ümemin min kablike fe'ehaznahüm bilbe'sâi veddarrâi le'allehüm yeteddarra'ûn (43) felevlâ iz câehüm be'sünâ tedarra'û ve lâkin kaset kulûbühüm ve zeyyenelehümüşşeytânü mâ kânû ya'melûn (44) felemmâ nesû mâ zükkirû bihî fetahnâ aleyhim ebvâbe külli şey', hattâ izâ ferihû bimâ ûtû ehaznâhüm bagteten feizahüm müblisûn.

إنما يستجيب الذين يسمعون والموتى يبعثهم الله ثم إليه يرجعون ۝ وقالوا لولا نزل عليه آية من ربه قل إن الله قادر على أن ينزل آية ولكن أكثرهم لا يعلمون ۝ وما من دابة في الأرض ولا طائر يطير بجناحيه إلا أمم أمثالكم ما فرطنا في الكتاب من شيء ثم إلى ربهم يحشرون ۝ والذين كذبوا بآياتنا صم وبكم في الظلمات من يشإ الله يضلله ومن يشأ يجعله على صراط مستقيم ۝ قل أرأيتكم إن أتاكم عذاب الله أو أتتكم الساعة أغير الله تدعون إن كنتم صادقين ۝ بل إياه تدعون فيكشف ما تدعون إليه إن شاء وتنسون ما تشركون ۝ ولقد أرسلنا إلى أمم من قبلك فأخذناهم بالبأساء والضراء لعلهم يتضرعون ۝ فلولا إذ جاءهم بأسنا تضرعوا ولكن قست قلوبهم وزين لهم الشيطان ما كانوا يعملون ۝ فلما نسوا ما ذكروا به فتحنا عليهم أبواب كل شيء حتى إذا فرحوا بما أوتوا أخذناهم بغتة فإذا هم مبلسون ۝

(36) Dâvetine icabet edenler yalnız dâveti dinleyenlerdir. Allah ölü müşrikleri de diriltecek, sonra yalnız O'na döneceklerdir. (37) Onlar; «Peygambere Rabbi tarafından bir mucize indirilmeliydi» dediler. Onlara de ki Allah mucize indirmeye kaadirdir. Fakat onların pek çoğu bilmezler [1]. (38) Yer yüzünde yürür hiçbir hayvan, havada kanatlarıyle uçar hiçbir kuş yoktur ki sizler gibi birer cemaat olmasın [2]. Biz Kitapta [3] hiç bir şeyi boşlamadık. Nihayet onlar Rableri canibine haşrolunacaklar. (39) Âyetlerimizi yalan sayanlar bir alay sağırlar, dilsizler, karanlıklarda kalanlardır [4]. Allah dilediğini yoldan çıkarır, dilediğini de doğru yolda tutar. (40) Onlara de ki putlara tapmadan ne gördünüz? Size Allah'ın azabı gelse, veya üzerinize kıyamet kopsa Allah'tan başkasına mı niyaz edersiniz? Putların işe yarayacağı hususunda gerçek söylüyorsanız haydi onlara niyaz edin. (41) Hayır; yalnız Allah'a niyaz edersiniz. O da dilerse niyaz ettiğiniz şeyi defeder. Siz ise o vakit şerik koştuklarınız putları unutursunuz da onlara niyaz etmezsiniz. (42) * Sizden evvelki nice ümmetlere de peygamber göndermiştik. Onları, âsi olmakla ağlayıp sızlamaları için, darlığa, sıkıntıya uğrattık. (43) Onlara azabımız [5] gelince onlar ağlayıp sızlamalılardı [6]; fakat onların yürekleri katılaştı. Şeytan da [7] kendilerine yaptıklarını hoş gösterdi. (44) Vaktaki kendilerine yapılan nasihatı unuttular. Biz de onlara her şeyin kapılarını açtık [8]. Nihayet kendilerine verilen şey ile şâdolunca ansızın onları yakalayıverdik. Onlar da hemen nevmit oldular [9].

[1] Neticede bir belâya tutulacaklarını bilmezler.
[2] Yaratılışta, yaşamada, ölmede sizin gibidir.
[3] Levh-i Mahfuz'da veya Kur'an'da.
[4] Körlerdir, veya karanlıklarda kalan dinsizlerdir. Karanlıklar: Küfür, cehil, inat, taklit karanlıklarıdır.
[5] Veya afetimiz.
[6] Yapmadılar da afetimiz kaldı.
[7] Nefs-i emmareden sadır olan her kötü iş şeytana isnat olunur.
[8] İstidraç tarikiyle nimet ve saadet verdik.
[9] Veya pişman oldular.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ
يَصْدِفُونَ ۝ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً
أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ۝ وَمَا نُرْسِلُ
الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي
خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ ۝ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝
وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝

(45) fekuti'a dâbirülkavmelleziyne zalemû, velhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (46) kul ere'eytüm in ehazallâhü sem'aküm ve ebsâreküm ve hateme alâ kulûbiküm men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bih, unzur keyfe nusarrifül'âyâti sümmehüm yasdifûn (47) kul ere'eyteküm in etâküm azâbullâhi bagteten ev cehreten hel yühlekü illelkavmüzzâlimûn (48) ve mâ nürsilülmürseliyne illâ mübeşşiriyne ve münziriyn, femen âmene ve asleha felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (49) velleziyne kezzebû biâyâtinâ yemessühümül' azâbü bimâ kânû yefsükuûn (50) kul lâ ekuûlü leküm indiy hazâinullâh, ve lâ a'-lemülgayb, ve lâ ekuûlü leküm inniy melek, in ettebi'u illâ mâ yûhâ ileyy, kul hel yesteviyl'â'mâ velbasıyr, efelâ tetefekkerûn (51) ve enzir bihilleziyne yehâfûne en yuhşerû ilâ rabbihim leyse lehüm min dûnihi veliyyün ve lâ şefiy'un le'allehüm yettekuûn (52) ve lâ tatrudilleziyne yed'-ûne rabbehüm bilgadâti vel'aşiyyi yürîdûne vecheh, mâ aleyke min hısâbihim min şey'in ve mâ min hisâbike aleyhim min şey'in fetatrudehüm fetekûne minezzâlimiyn.

(45) Zalim olan kavmin ardı arkası kesilmiştir [1]. Bunun için âlemin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. (46) Onlara de ki «ne dersiniz? Allah kulağınızı, gözlerinizi alıp yüreklerinize de mühür bassa [2] Allah'tan başka onları yerine getirecek kim vardır?» Baksana âyetleri nasıl türlü türlü beyan ediyoruz [3] ? Böyle iken yine onlar yüz çeviriyorlar. (47) Onlara de ki «ne dersiniz? Size ansızın veya aşikâr olarak [4] Allah'ın azabı gelse zalim cemaattan başkası helâk olur mu[5]? (48) Bize gönderilen peygamberleri ancak müjdeleyici, Allah azabıyle korkutucu olarak gönderdik. Herkim iman getirip ıslah-ı hal eylese onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (49) Âyetlerimizi yalana çıkaranlara da fısıklarından dolayı azap dokunacak. (50) Onlara de ki «ben size Allah'ın hazineleri benim elimdedir, demiyorum, gaybi biliyorum da demiyorum, ben size bir melekim de demiyorum, ben ancak bana vahiy olunan şey ne ise ona ittiba ederim». Onlara de ki «hiç kör ile gözlü bir olur mu? Daha düşünmez misiniz?» (51) Rableri canibine haşrolunacaklarından korkanları Kur'an ile [6] korkut. Onların Rablerinden başka ne bir yârları, ne bir şefaatçıları yoktur. Ta ki sakınmış olalar. (52) Rablerinin yüzü, zatı uğrunda sabah, akşam Rablerine ibadet edenleri [7] kovma. Onların amellerinin hesabından sana bir şey düşmez, senin hesabından sana da onlara hiçbir şey düşmez. Onları kovacak olursan zalimlerden olursun.

[1] Veya kökleri kırılmıştır.

[2] Hidayeti anlamasanız, akılsız kalsanız.

[3] Bir tertipten bir tertibe geçer, yani bâzan teşvik bâzan tahfif makamında, kâh vaad, kâh tehdit mahallinde beyan ederiz.

[4] Hiçbir alâmet yokken veya gece alâmeti varken veya gündüz.

[5] Veya Allah'ın azabı gelse hal nice olur, yalnız zalimler helâk olur.

[6] Veya vahiy ile.

[7] Sabah, akşam namaz kılanları veya Allah'ı ananları.

(53) ve kezâlike fetennâ ba'dahüm biba'dın liyekuûlû ehâülâi mennallâhü aleyhim min beyninâ, eleysallâhü bia'leme bişşâkiriyn (54) ve izâ câekelleziyne yü'minûne biâyâtinâ fekul selâmün aleyküm ketebe rabbüküm alâ nefsihirrahmete ennehü men amile minküm sûen bicehâletin sümme tâbe min ba'dihi ve asleha fe'ennehü gafûrün rahıym (55) ve kezâlike nufassılul'âyâti ve litestebiyne sebiylülmücrimiyn (56) kul inniy nühiytü en a'büdelleziyne ted'ûne min dûnillâh, kul lâ ettebi'u ehvâeküm kad daleltü izen ve mâ ene minelmühtediyn (57) kul inniy alâ beyyinetin min rabbiy, ve kezzebtüm bih, mâ ındiy mâ testa'cilûne bih, inilhukmü illâ lillâh, yakussulhakka ve hüve hayrülfâsıliyn (58) kul lev enne ındiy mâ testa'cilûne bihî lekudıyel'emrü beyniy ve beyneküm, vallâhü a'lemü bizzâlimiyn. (59) ve indehü mefâtihulgaybi lâ ya'lemühâ illâ hû, ve ya'lemü mâ fiylberri velbahr, ve mâ teskulu min varakatin illâ ya'lemü hâ ve lâ habbetin fiy zulümâtil'ardı ve lâ ratbin ve lâ yâbisin illâ fiy kitâbin mübiyn.

وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوٓا أَهٰٓؤُلَٓاءِ مَنَّ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا ۜ أَلَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ۝ وَإِذَا
جَٓاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۙ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوٓءًا بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَكَذٰلِكَ
نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ۝ قُلْ إِنِّي
نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ ۜ قُلْ لَٓا أَتَّبِعُ
أَهْوَٓاءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَٓا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ۝
قُلْ إِنِّي عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ ۜ مَا عِنْدِي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۜ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلّٰهِ ۜ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَاصِلِينَ ۝ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ
الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۜ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ۝ وَعِنْدَهُ
مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَٓا إِلَّا هُوَ ۜ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۜ
وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ
الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝

(53) Böylece insanlardan birini diğeriyle iptilâya düşürdük [1] ki «Allah içimizden bunlara mı bol nimetini lâyık görmüştür?» diyeler. Allah şükredenleri daha iyi bilir, değil mi? (54) Âyetlerimize inananlar sana geldikleri vakit onlara de ki «size selâm olsun [2], Rabbiniz nefsine esirgemeyi yazmıştır: İçinizden herkim bilmeyerek bir fenalık yapar, sonra ondan tövbe edip ıslah-ı hal ederse Allah yarlıgar; (bağışlar) çünkü O, gafurdur, rahîmdir. (55) Mü'minlerin günahkârların yolu belli olsun [3] diye böylece âyetleri tafsil ediyoruz. (56) Onlara de ki «Allah'ı bırakarak taptıklarınıza tapmadan nehiy olundum» de ki «sizin hevesatınıza uymam, uyduğum halde sapmış olurum, yolu da bulamamış olurum.» (57) Onlara de ki «bende Rabbim tarafından bildirilmiş apaçık bir hüccet vardır [4]. Siz ise onu yalan saydınız. Sizin çabucak istediğiniz azap elimde değildir. Hüküm ancak Allah'ındır, O, doğruyu haber verir, O, doğruyu eğriden ayıranların en iyisidir». (58) Onlara de ki «sizin çabucak istediğiniz azap elimde olsaydı iş benim ile sizin aramızda olup biterdi [5]. Allah zalimleri daha iyi bilir. (59) Gayıp hazineleri [6] O'nun yanındadır. Onları O'ndan başka bilen yoktur. O, karada, denizde, ne varsa hepsini bilir. Ağaçtan tek bir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Yer altındaki karanlıklarda bir tane, yaş, kuru hiçbir şey yoktur ki hepsi apaçık Kitapta [7] bulunmasın.

[1] Fukaray-i müslimini imanda evvel davrandıklarından dolayı eşraf-ı Kureyş'e tercih etmek suretiyle düşürdük.

[2] Yahut sizi dininizde ve nefsinizdeki afattan salim olmaya dâvet ediyorum.

[3] Yahut hak aşikâr olsun, günahkârların, mü'minlerin yolları belli olsun.

[4] Artık beni kandıramazsınız.

[5] Veya anahtarları.

[6] Dua ederek sizden kurtulurdum.

[7] Levh-i Mahfuz'da veya İlm-i Bari'de demektir. Yahut mâna böyledir: Yerin karanlıklarında hiç bir tane, bir kuru, bir yaş yoktur ki onu bilmesin, hepsi de apaçık Kitapta bulunmasın.

وَهُوَ الَّذ۪ي يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ ف۪يهِ لِيُقْضٰٓى اَجَلٌ مُسَمًّىۚ ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِه۪ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
حَفَظَةًۜ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ۝ ثُمَّ رُدُّٓوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّۜ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ
وَهُوَ اَسْرَعُ الْحَاسِب۪ينَ ۝ قُلْ مَنْ يُنَجّ۪يكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعاً وَخُفْيَةًۚ لَئِنْ اَنْجٰينَا مِنْ هٰذِه۪ لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِر۪ينَ ۝ قُلِ اللّٰهُ يُنَجّ۪يكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ
تُشْرِكُونَ ۝ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰٓى اَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَاباً مِنْ
فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعاً وَيُذ۪يقَ بَعْضَكُمْ
بَأْسَ بَعْضٍۜ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ۝
وَكَذَّبَ بِه۪ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّۜ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍ ۝ لِكُلِّ نَبَاٍ
مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذ۪ينَ يَخُوضُونَ ف۪ٓي
اٰيَاتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ۜ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ۝

(60) ve hüvelleziy yeteveffâküm billeyli ve ya'lemü mâ cerahtüm binnehâri sümme yeb'asüküm fiyhi liyukdâ ecelün müsemmâ, sümme ileyhi merci'uküm sümme yünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (61) ve hüvelkaâhirü fevka ibâdih, ve yürsilü aleyküm hafazah, hattâ izâ câe ehadekümülmevtü teveffethü rüsülünâ ve hüm lâ yüferritûn (62) sümme rüddû ilallâhi mevlâhümülhakk, elâ lehülhukmü ve hüve esra'ulhâsibiyn (63) kul men yünecciyküm min zulümâtilberri velbahri ted'û nehü tedarru'an ve hufyeh, lein encânâ min hâzihî lenekünenne mineşşâkiriyn (64) kulillâhü yünecciyküm minhâ ve min külli kerbin sümme entüm tüşrikûn (65) kulhüvelkaâdirü alâ en yeb'ase aleyküm azâben min fevkıküm ev min tahti ercüliküm ev yelbiseküm şiye'an ve yüziyka ba'daküm be'se ba'd, unzur keyfe nusarrifül'âyâti le'allehüm yefkahûn (66) ve kezzebe bihî kavmüke ve hüvelhakk, kul lestü aleyküm bivekiyl (67) likülli nebe'in müstekarrün ve sevfe ta'lemûn (68) ve izâ re'eytelleziyne yahûdûne fiy âyâtinâ fea'rıd anhüm hattâ yahûdü fiy hadiysin gayrih, ve immâ yünsiyennekeşşeytânü felâ tak'ud ba'dezzikrâ ma'alkavmizzâlimiyn.

(60) Geceleyin sizi uyutan, gündüzleyin ne kazandığınızı bilen; sonra muayyen olan ecel [1] tükeninceye kadar sizi uykudan kaldıran odur. Dönüşünüz gene O'nadır, nihayet işlemiş olduklarınızı size haber verir. (61) O, kullarının üstünde kahirdir; size bekçiler [2] gönderir, nihayet birinize ölüm gelse elçilerimiz [3] artık, eksik bir şey yapmaksızın onun canını alırlar. (62) Sonra ölüler hak olan [4] mevlâlarına iade olunur. Haberiniz olsun ki o gün hüküm O'nundur. O, hesapçıların en çabuk hesap görenidir. (63) Onlara de ki «kara, deniz karanlıklarından sizi kim kurtarabilir? Siz ona ağlaya sızlaya, gizlice niyaz edersiniz; * bizi bundan kurtaracak olursan herhalde şakirlerden oluruz» dersiniz. (64) Onlara de ki «— Allah sizi ondan da, herbir tasadan da kurtarır, böyle iken siz yine müşrik kalırsınız.» (65) Onlara de ki «— O, üstünüzden ayaklarınızın altından [5] size azap göndermeye, yahut sizi bölük bölük kılıp birinizin savletini diğerine tattırmaya kaadirdir», baksana âyetleri anlasınlar diye nasıl türlü türlü beyan ediyoruz? (66) Kur'an [6] doğru iken kavmin onu yalan saydılar. Onlara de ki «— Ben sizin üzerinize vekil değilim» [7] (67) Her Kur'an haberinin mukarrer bir vakti vardır, o size malûm olacaktır. (68) Âyetlerimize dalanları [8] gördüğün vakit başka bir söze dalıncaya kadar onlardan ayrıl, şeytan sana [9] unutturursa o nehyi yâdettikten sonra artık zalim kavim ile beraber oturma.

[1] Müddet-i hayat miktarı veya kabirde bulunduğunuz miktar. [2] Amali tutan melâike-i kiram. [3] Müvekkel melekler. [4] Sözü doğru, işi doğru, hükmü doğru. [5] Tufan gibi üstten, suda boğmak, yere batırmak gibi alttan. [6] Veya mev'ut olan azap. [7] Ki sizi tekzipten vaz geçireyim veya kıtal ile tasdika mecbur edeyim. [8] İstihza ile, ta'an ile uğraşanları. [9] Ümmeti maksuddur.

(69) ve mâ alelleziyne yettekuûne min hısâbihim min şey'in ve lâkin zikrâ le'allehüm yettekuûn (70) ve zerilleziynettehazû diynehüm le'iben ve lehven ve garrethümülhayâtüddünyâ, ve zekkir bihî en tübsele nefsün bimâ kesebet leyse lehâ min dûnillâhi veliyyün ve lâ şefiy', ve in ta'dil külle adlin lâ yü'haz minhâ, ulâikelleziyne übsilû bimâ kesebû, lehüm şarâbün min hamiymin ve âzabün eliymün bimâ kânû yekfürûn (71) kul ened'u min dûnillâhi mâ lâ yenfe'unâ ve lâ yadurrunâ, ve nüreddü alâ a'kaâbinâ ba'de iz hedânallâh, kelleziystehvethüşşeyâtıynü fiyl'ardı hayrâne lehû ashâbün yed'ûnehû ilelhüde'tinâ, kul inne hüdallâhi hüvelhüdâ ve ümirnâ linüslime lirabbil'âlemiyn (72) ve en ekıymussalâte vettekuûh, ve hüvelleziy ileyhi tuhşerûn (73) ve hüvelleziy halakassemâvâti vel'arda bilhakk ve yevme yekuûlü kün feyekûn, kavlühülhakk, ve lehülmülkü yevme yünfehu fiyssûr, âlimülgaybi veşşehâdeh, ve hüvelhakiymülhabiyr.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلٰكِنْ ذِكْرٰى
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا
وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ
عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذِينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا
لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝
قُلْ اَنَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ
عَلٰى اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰينَا اللّٰهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ
الشَّيَاطِينُ فِي الْاَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ اَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
اِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى
وَاُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ وَاَنْ اَقِيمُوا الصَّلٰوةَ
وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ
قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝

(69) Onların görülecek işlerinden, Allah'tan sakınanlara hiç bir şey düşmez. Fakat onlara nasihat lâzımdır. Ta ki sakınmış olalar [1]. (70) Dinlerini oyuncak, eğlence edinen, dünya diriliğine mağrur olan kimseleri bırakıver [2], hiç bir kimsenin, kendi kazancıyle helâke atılmaması için [3] onlara Kur'an ile vaız et, onun için Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir şefaatçi yoktur; O, elinden gelen fidyeyi verse yine alınmaz. Onlar öyle kimselerdir ki kazançlarından dolayı helâke atılmışlardır, onlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, acıklı bir azap vardır. (71) Onlara de ki «— Allah'tan başka, bize menfaat vermeyen şeylere mi tapalım, Allah bize hidayet ettikten sonra şeytanların şaşkın bir halde çöle düşürmek istedikleri, kendisinin arkadaşları ise «— Bize gelin» diye doğru yola çağırdıkları kimse gibi mi geri dönelim?» [4] Onlara de ki «— Allah'ın getirdiği yol yok mu? Yol ancak O'dur, biz âlemlerin Rabbine boyun eğmek ile emir olunduk.» (72) Namazı dosdoğru kılınız, sakınınız diye de emir olunduk. Kendisine haşrolunacağınız zât, O'dur. (73) Gökleri, yeri hak ile [5] yaratan O'dur, kıyamet günü, ol demesiyle o şey olur.
(74) O'nun sözü haktır [1], Sûr üfürüldüğü gün mülk ve saltanat O'nundur. Olanı, olacağı bilir; O hakimdir, agâhtır.

[1] İstihza ve ta'andan vazgeçeler.
[2] Onlara karşı muaşereti terk et, enzârı değil.
[3] Veya rüsvay olmamaları için.
[4] Şirke mi düşelim.
[5] Hikmet ile, muhkem tedbirler ile.
[6] Geçer, gerçektir.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ وَكَذَٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ
مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ۝
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا قَالَ هَٰذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ ۝ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا رَبِّي
فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
الضَّالِّينَ ۝ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّي
هَٰذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
۝ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
أَتُحَاجُّونِّي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ۝ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

(74) ve iz kaâle ibrâhiyme liebiyhi âzere ettehızü isnâmen âliheh, inniy erâke ve kavmeke fiy dalâlin mübiyn (75) ve kezâlike nüriy ibrâhiyme melekûtessemâvâti vel'ardı ve liyekûne minelmûkıniyn (76) felemmâ cenne aleyhilleylü reâ kevkebâ, kaâle hâzâ rabbiy, felemmâ efele kaâle lâ uhibbül'âfiliyn (77) felemmâ re'elkamere bâzigan kaâle hâzâ rabbiy, felemmâ efele kaâle lein lem yehdiniy rabbiy le'-ekûnenne minelkavmiddâlliyn (78) felemmâ re'eşşemse bâzigaten kaâle hâzâ rabbiy hâzâ ekber, felemmâ afelet kaâle yâ kavmiy inniy beriy'ün mimmâ tüşrikûn (79) inniy veccehtü vechiye lilleziy fetaressemâvâti vel'arda haniyfen ve mâ ene minelmüşrikiyn (80) ve hâccehü kavmüh, kaâle etühâccûnniy fiyllâhi ve kad hedân, ve lâ ehâfü mâ tüşrikûne bihî illâ en yeşâe rabbiy şey'â, vesi'a rabbiy külle şey'in ilmâ, efelâ tetezekkerûn (81) ve keyfe ehâfü mâ eşrektüm ve lâ tehâfûne enneküm eşrektüm billâhi mâ lem yünezzil bihî aleyküm sultânâ, fe'eyyülferikayni ehakku bil'emen, in küntüm ta'lemûn.

(74) Hani İbrahim pederi Azer'e «— Putları mâbut mu ediniyorsun? Ben seni de, kavmini de apaşikâr bir sapıklık içinde görüyorum» demişti. (75) Biz İbrahim'e yakinen bilmesi için bunun gibi [1] göklerin, yerin en büyük melikini [2] gösterirdik. (76) Ona gece karanlığı basınca [3] o, bir yıldız [4] gördü, «— İşte Rabbim budur» dedi [5], fakat yıldız batınca «— Ben batan şeyleri sevmem» dedi. (77) Ay'ı doğmuş görünce «— İşte Rabbim» dedi. Fakat ay batınca «— Rabbim bana hidayet vermezse ben mutlak sapık cemaattan olacağım» dedi. (78) Güneşi doğmuş görünce yine «— İşte Rabbim; bu, daha büyüktür» dedi. Fakat güneş batınca «— Ey kavmim! Ben şerik koştuğunuz şeylerden ilişiğimi kestim» dedi. (79) Sonra «— Ben yüzümü gökleri, yeri yaratan Zâta muvahhid-i pâk olarak çevirdim, ben müşriklerden de değilim» dedi. (80) Kavmi tevhit hakkında ona çene çaldı. O, dedi ki «— Alah beni doğru yola getirmiş iken bana çene mi çalıyorsunuz. O'na şerik koştuğunuz şeylerden ben korkmam, meğer ki Rabbimin bir şeyi dilemesi ola [6]. Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Daha nasihat kabul etmez misiniz?» [7] (81) «— Size Allah hiç bir burhan indirmemiş iken ona şerik koşmaktan korkmuyorsunuz da ben şerik koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Bu iki takımdan [8] hangisi emn-ü itimada daha lâyıktır. Bilseniz ona uyardınız».

---

[1] Kavminin, babasının sapıklığını gösterdiğimiz gibi.

[2] Yani güneş ile ay'ı, ağaç ile taşı yahut acayip ve bedayiini, yerde, göklerde ne varsa hiç birinin ibadete lâyık olmadığını belli ettik.

[3] Etrafını karanlık sarınca.

[4] Zuhre veya Müşteri yıldızı.

[5] **Bu söz teslim tarîki iledir, zuumları üzeredir, istidlâl suretini göstermektedir.**

[6] **Bana bir felâket vere.**

[7] **Veya bunu hatırlamaz mısınız?**

[8] **Muvahhit ile müşrik takımlarından.**

(82) elleziyne âmenû ve lem yelbisû iymanehüm bizulmin ulâike lehümülemnü ve hüm mühtedûn (83) ve tilke huccetünâ âteynâhâ ibrâhiyme alâ kavmih, nerfe'u derecâtin men neşâ', inne rabbeke hakiymün aliym (84) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûb, küllen hedeynâ, ve nûhan hedeynâ min kablü ve min zürriyetihî dâvûde ve süleymâne ve eyyûbe ve yûsüfe ve mûsa ve hârûn, ve kezâlike necziylmuhsiniyn (85) ve zekeriyyâ ve yahyâ ve iysâ ve ilyâs, küllin minessâlihıyn (86) ve ismâ'iyle velyese'a ve yûnüse ve lûtâ, ve küllen faddalnâ alel'âlemiyn (87) ve min âbâihim ve zürriyâtihim ve ihvânihim, vectebeynâhüm ve hedeynâhüm ilâ sıratın müstekıym (88) zâlike hüdallâhi yehdiy bihî men yeşâü min ibâdih, ve lev eşrekû lehabita anhüm mâ kânû ya'melûn (89) ulâikelleziyne âteynâhümülkitâbe velhükme vennübüyveh, fein yekfür bihâ hâülâi fekad vekkelnâ bihâ kavmen leysu bihâ bikâfiriyn (90) ulâikelleziyne hedallâhü febihüdâyühümuktedih, kul lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in hüve illâ zikrâ lil'âlemiyn.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ وَزَكَرِيَّا
وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ وَإِسْمَاعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ۝
وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ
يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ
۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَالَمِينَ ۝

(82) Onlar ki iman edip imanlarını zulüm [1] ile karıştırmamışlardır, işte emn-ü itimat onlara mahsustur, onlar doğru yolu da bulmuşlardır. (83) İşte İbrahim'e, kavmine karşı verdiğimiz hüccetimiz budur. Biz dilediğimiz kimseleri yüksek mertebelere çıkarırız. Çünkü senin Rabbin hâkimdir, hakkıyle âlimdir. (84) Ona İshak'ı, Yakub'u bahşettik. İkisine de hidayet ve nübüvvet verdik. Ondan evvel Nuh'a da hidayet ve nübüvvet vermiştik. Nuh'un zürriyetinden Davud'a, Süleyman'a, Eyüb'e, Yusuf'a, Musa'ya, Harun'a da hidayet ve nübüvvet verdik. Bunun gibi [2] iyi işleyenlere mükâfat veririz. (85) Zekeriya'ya, Yahya'ya, İsa'ya, İlyas'a da hidayet verdik. Hepsi salih kimselerdendir. (86) İsmail'e, İlyas'a, Yunus'a, Lût'a da hidayet verdik Hepsini sairlere tafdil eyledik. (87) Onların babalarından, zürriyetlerinden, kardeşlerinden bâzılarını da tafdil eyledik. Seçtik, doğru yola götürdük. (88) İşte bu, Allah yoludur ki kullarından dilediğini oraya götürür, Onlar şerik koşmuş olsalardı işledikleri işledikleri herhalde beyhude olur, giderdi. (89) Onlar, kendilerine Kitap, hikmet [3] ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Bunlar [4] O'nu [5] tanımayacak olurlarsa sıkılma, çünkü O'na riayet edecek, tanımamazlık yapmayacak bir cemaati mutlak yerlerine getiririz [6]. (90) İşte bunlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sen de onların hidayetine uy. De ki ben tevhide dâvette sizden hiç bir ücret istemem, Kur'an âlimlere nasihattan ibarettir.»

---

[1] Masiyet veya şirk.
[2] Onlara verdiğimiz gibi.
[3] Veya hak muktazası üzere dâvayı fasletmek.
[4] Kureyş.
[5] Nübüvveti veya her üçünü.
[6] Ensar veya eshab veya mü'min.

وما قدروا الله حق قدره اذ قالوا ما انزل الله على بشر من شيء
قل من انزل الكتاب الذى جاء به موسى نورا وهدى للناس
تجعلونه قراطيس تبدونها وتخفون كثيرا وعلمتم ما لم تعلموا
انتم ولا اباؤكم قل الله ثم ذرهم فى خوضهم يلعبون ۝
وهذا كتاب انزلناه مبارك مصدق الذى بين يديه ولتنذر
ام القرى ومن حولها والذين يؤمنون بالاخرة يؤمنون به
وهم على صلاتهم يحافظون ۝ ومن اظلم ممن افترى على
الله كذبا او قال اوحى الى ولم يوح اليه شيء ومن قال سانزل
مثل ما انزل الله ولو ترى اذ الظالمون فى غمرات الموت
والملائكة باسطوا ايديهم اخرجوا انفسكم اليوم
تجزون عذاب الهون بما كنتم تقولون على الله غير الحق
وكنتم عن اياته تستكبرون ۝ ولقد جئتمونا فرادى كما
خلقناكم اول مرة وتركتم ما خولناكم وراء ظهوركم
وما نرى معكم شفعاءكم الذين زعمتم انهم فيكم شركاؤا
لقد تقطع بينكم وضل عنكم ما كنتم تزعمون ۝

(91) ve mâ kaderullâhe hakka kadrihî iz kaâlû mâ enzelallâhü alâ beşerin min şey', kul men enzelelkitâbelleziy câe bihî mûsâ nûren ve hüden linnâs, tec'alûnehü karâtıyse tübdûnehâ ve tuhfûne kesiyrâ, ve ullimtüm mâ lem ta'lemû entüm ve lâ âbâüküm, kulillâhü sümme zerhüm fiy havdıhim yel'abûn (92) ve hâzâ kitâbün enzelnâhü mübârekün musaddıkulleziy beyne yedeyh, ve litünzire ümmelkur'â ve men havlehâ, velleziyne yü'minûne bil'âhıreti yü'minûne bihî ve hüm alâ salâtihim yühâfizûn (93) ve men azlamü mimmenifterâ alallâhi keziben ev kaâle ûhıye ileyye ve lem yûha ileyhi şey'ün ve men kaâle seünzilü misle mâ enzelallâh, ve lev terâ izizzâlimûne fiy gamerâtilmevti velmelâiketü bâsitû eydiyhim, ahricû enfüseküm, elyevme tüczevne azâbelhûni bimâ küntüm tekuûlûne alallâhi gayrelhakkı ve küntüm an âyâtihi testekbirûn (94) ve lekad ci'timûnâ fürâda kemâ halaknâküm evvele merretin ve terektüm mâ havvelnâküm verâe zuhûriküm, ve mâ nerâ ma'aküm şüfe'âekümülleziyne ze'amtüm ennehüm fiyküm şürekâ', lekad tekatta'a beyneküm ve dalle anküm mâ küntüm tez'umûn.

(91) Yahudiler Allah'ı hakkıyle takdir edemediler [1]; çünkü «— Allah beşere hiçbir şey indirmemiştir» dediler. Onlara de ki «— Musa'nın nâs'a nur, hidayet olmak üzere getirdiği Kitabı kim indirmiştir? Siz onu perakende kâğıtlara kor, ondan dilediğinizi aşikâr kılar, çoğunu da saklarsınız. Sizin de babalarınızın da bilmedikleri şeyler Kur'an'da öğretilmiştir. «— Kitap indiren Allah'tır» de. Sonra onları daldıkları şeye bırakıver de [2] oynasınlar, dursunlar. (92) Bu, inzal ettiğimiz bir Kitaptır, mübarektir [3], ellerindeki Kitabı tasdik eder. Bir de Ümmülkura olan Mekke ve etrafında bulunanları da Allah azabıyle korkutasın. Âhirete inananlar, namazlarını muhafaza ederek, ona da inanırlar. (93) Allah namına yalan uyduranlardan [4] veya kendisine hiç bir şey vahiy olunmamış iken «— Bana vahyolundu» diyenden, «— Allah'ın inzal ettiği gibi ben de inzal ederim» diyenden daha zalim kim olabilir Bu zalimleri ölümün şedaidi zamanında meleklerin, onlara ellerini açarak « — Canlarınızı çıkarın [5]. Bugün Allah'a nahak yere söylediğiniz, Allahı'n âyetlerini kibrinize yediremediğiniz için hakaret azabıyle ceza göreceksiniz» dedikleri zaman bir görsen [6]. (94) * Biz sizi ilk defa yarattığımız [7] gibi, ihsan olarak verdiklerimizi arkanızda bırakarak yapayalnız geldiniz [8]. Şerik zuum ettiğiniz şefaatçılarınızı sizinle beraber görmüyoruz. * Aranız kesilmiş [9], zuum ettiğiniz putlar da sizden kaybolup gitmiştir.

---

[1] Hakkıyle tanımadılar da hukukuna riayet etmediler, hakkıyle tâzim edemediler, hakkıyle Allah'ı tavsif edemediler.
[2] Tehdit makamındadır.
[3] Bereketi, hayrı çoktur.
[4] Yalancı peygamberler gibi.
[5] Gövdelerinizden veya afat ve âlâmdan. Yahut maksat serzenіştir.
[6] Ne feci bir hal görürdük.
[7] Baş açık, yalın ayak.
[8] Yanınızda hiç birşey bulunmaksızın.
[9] Yani toplu bir halde iken perişan olmuşsunuz, öteye beriye dağılmışsınız.

(95) innallâhe fâlikulhabbi vennevâ, yühricülhayye minelmeyyiti ve muhricülmeyyiti minelhayy, zâlikümullâhü fe'ennâ tü'fekûn (96) fâlikul'ısbâh, ve ce'alelleyle sekenen veşşemse velkamere husbânâ, zâlike takdirül'aziyzil'aliym (97) ve hüvelleziy ce'ale lekümünnücûme litehdedû bihâ fiy zulümâtilberri velbahr, kad fessalnel'âyâti likavmin ya'lemûn (98) ve hüvelleziy enşe'eküm min nefsin vâhıdetin femüstekarrün ve müstevda', kad fassalnel'âyâti likavmin yefkahûn (99) ve hüvelleziy enzele minessemâî mâ' feahrecnâ bihî nebate külli şey'in feahrecnâ minhü hadıran nuhricü minhü habben müterâkibâ, ve minennahli min tal'ıhâ kınvânün dâniyetün ve cennâtin min a'nâbin vezzeytûne verrümmâne müştebihen ve gayre müteşâbih, unzurû ilâ semerihî izâ esmere ve yen'ıh, inne fiy zâliküm leâyâtin likavmin yü'minûn (100) ve ce'alû lillâhi şürekâelcinne ve halakahüm, ve harekuû lehü beniyne ve benâtin bigayri ilm, sübhânehü ve teâlâ ammâ yesifûn (101) bediy'ussemavâti vel'ard, ennâ yekûnü lehü veledün ve lem tekün lehü sâhıbeh, ve halaka külle şey', ve hüve bikülli şey'in aliym.

إِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ۝ فَالِقُ الْاِصْبَاحِ
وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْد۪يرُ
الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِ ۝ وَهُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا
ف۪ي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝
وَهُوَ الَّذ۪ٓي اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۝ وَهُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ
مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجْنَا بِه۪ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ
خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ اُنْظُرُٓوا اِلٰى ثَمَرِه۪ٓ اِذَٓا اَثْمَرَ وَيَنْعِه۪ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكُمْ لَاٰيَاتٍ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَٓاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا لَهُ بَن۪ينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا
يَصِفُونَ ۝ بَد۪يعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ
وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ۝

(95) Ot bitirmek için taneleri, ağaç çıkarmak için çekirdekleri yaran Allah'tır. O, ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır. Allah işte budur. Öyle ise neye O'ndan yüz çeviriyorsunuz?. (96) Sabahı gece karanlığından yarıp çıkaran O'dur. O, geceyi aramgâh kılmış, güneşi, ay'ı da hesap üzere yapmıştır. İşte bu, galib-i yekta, hakkıyle âlim olan zâtın takdiridir. (97) Yıldızları kara ve deniz karanlıklarında yol bulmanız için yaratan O'dur. Biz âyetleri bilen bir cemaat için tafsil etmişisz. (98) Sizi bir tek kişiden [1] peyda eden O'dur. Sizin için karar yeri, emanet olarak kalacak yer vardır [2]. Biz âyetlerimizi gereği gibi anlayan bir kavim için tafsil etmişiz. (99) Gökten su indiren O'dur. Onunla her nebatı çıkardık. O nebattan yeşillikler çıkardık. Ondan da birbirine yapışık başakları, hurma ağacının tomurcuklarından da biribirine yakın [3] salkımlar; üzüm bağları; zeytin,, nar ağaçları çıkarırız. Bir halde ki birbirine hem benzer, hem benzemez [4]. Meyvalandıkları zaman bunların meyvasına, yetişmesine bakın! Bunlarda iman eden bir cemaat için bir takım ibretler vardır. (100) Cinleri Allah yaratmış iken onlar cinleri [5] ortak yaptılar. Hiç bir bilgileri olmaksızın Allah için oğullar, kızlar uydurdular. Allah bu gibi vasıflardan münezzehtir, pek yücedir. (101) Gökleri, yeri örneksiz yaratan O'dur. O'nun zevcesi yok iken, onun nereden çocuğu bulunabilir. O her şeyi yaratmıştır. Her şeyi de hakkıyle bilir.

---

[1] Âdem Aleyhisselâmdan.
[2] Dünyada veya rahimde karar. Kabirde veya dünyada emanet olarak kalmak.
[3] Çokluğundan el yetişecek kadar aşağıya sarkmış sıkı.
[4] Yaprakça benzer, lezzetçe benzemez.
[5] Veya Melekleri.

ذلكم الله ربكم لا إله إلا هو خالق كل شيء فاعبدوه وهو على كل شيء وكيل ۞ لا تدركه الأبصار وهو يدرك الأبصار وهو اللطيف الخبير ۞ قد جاءكم بصائر من ربكم فمن أبصر فلنفسه ومن عمي فعليها وما أنا عليكم بحفيظ ۞ وكذلك نصرف الآيات وليقولوا درست ولنبينه لقوم يعلمون ۞ اتبع ما أوحي إليك من ربك لا إله إلا هو وأعرض عن المشركين ۞ ولو شاء الله ما أشركوا وما جعلناك عليهم حفيظا وما أنت عليهم بوكيل ۞ ولا تسبوا الذين يدعون من دون الله فيسبوا الله عدوا بغير علم كذلك زينا لكل أمة عملهم ثم إلى ربهم مرجعهم فينبئهم بما كانوا يعملون ۞ وأقسموا بالله جهد أيمانهم لئن جاءتهم آية ليؤمنن بها قل إنما الآيات عند الله وما يشعركم أنها إذا جاءت لا يؤمنون ۞ ونقلب أفئدتهم وأبصارهم كما لم يؤمنوا به أول مرة ونذرهم في طغيانهم يعمهون ۞

(102) zâlikümullâhü rabbüküm, lâ ilâhe illâ hû, hâliku külli şey'in fa'bidûh, ve hüve alâ külli şey'in vekiyl (103) lâ tüdrikühül'ebsârü ve hüve yüdrikül'ebsâr, ve hüvellatıyfülhabiyr (104) kad câeküm basâirü min rabbiküm, femen ebsara felinefsih, ve men amiye fe'aleyhâ, ve mâ ene aleyküm bihafiyz (105) ve kezâlike nusarrifül'âyâti ve liyekuûlû dereste ve linübeyyinehü likavmin ya'lemûn (106) ittebı' mâ ühıye ileyke min rabbik, lâ ilâhe illâ hüve, ve a'rıd anilmüşrikiyn (107) velev şaâllâhü mâ eşrekû, ve mâ ce'alnâke aleyhim hafiyzâ, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (108) ve lâ tesübbûlleziyne yed'ûne min dûnillâhi feyesübbullâhe adven bigayri ilm, kezalike zeyennâ likülli ümmetin amelehüm sümme ilâ rabbihim merci'uhüm feyünebbiühüm bimâ kânu ya'melûn (109) ve aksemû billâhi cehde eymânihim lein câethüm âyetün leyü'minünne bihâ, kul innemel'ayâtü indallâhi ve mâ yüş'irüküm ennehâ izâ câet lâ yü'minûn (110) ve nükallibü ef'idetehüm ve ebsârehüm kemâ lem yü'minû bihî evvele merretin ve nezerühüm fiy tuğyanihim ya'mehûn.

(102) Tanrı işte budur, Rabbiniz işte budur. O'ndan başka tapacak yoktur, herşeyi yaratan O'dur, artık O'na tapın. O, herşeye vekildir [1]. (103) Gözler O'na yetişmez, O ise gözlere yetişir. O lâtiftir, agâhtır [2]. (104) Size Rabbinizden hüccetler [3] gelmiştir. Herkim onu görürse faydası kendi lehine olur. Herkim kör kalırsa o da aleyhine olur. Ben sizin üzerinize bekçi değilim. (105) Biz böylece [4] âyetleri türlü türlü beyan ederiz. Ta ki onlar okumuşsun desinler [5]. Bir de bilen bir cemaata belli edelim. (106) Rabbinden sana vahyolunan şeye tâbi ol, O'ndan başka tapacak yoktur, müşriklerden yüz çevir [6]. (107) Allah dileseydi onlar şerik koşmazlardı. Biz seni onlar üzerine bekçi yapmadık; onlar üzerinde vekil de değilsin [7]. (108) Allah'tan başka taptıklarına sövmeyin; çünkü onlar da nadanlıkla tecavüzde bulunarak Allah'a söverler. Bunun gibi her bir ümmete işlerini süslü gösterdik. İşte Rab'leri onlara işlediklerini haber verecektir. (109) Kendilerine istedikleri bir mucize geldiği takdirde mutlak iman edeceklerine dair Allah'a olanca yeminleriyle yemin ettiler. Onlara de ki «— Mucizeler yalnız Allah'ın elindedir. Zaten farkında değilsiniz ki geldiği surette de iman etmeyeceklerdir [8]. (110) Onların gönüllerini, gözlerini hak cihetinden çeviririz de [9] ilk defa mucizelere inanmadıkları gibi yine öyle inanmazlar. Onları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız [10].

1 Nigehbandır, işleri gözeticidir.

2 O, gözleri olduğu gibi görür, çünkü agâhtır. Gözler O'nu görmez, çünkü lâtiftir.

3 Veya Kur'an âyetleri.

4 Zikrolunan ahkâm gibi.

5 Yahut «mü'minler ibret alıp kâfirler de okumuşsun desinler, vyae başkalarından okumadığını anlasınlar veya okumuşsun demesinler.

6 Sözlerine kulak asma.

7 Onların işi sana bırakılmamıştır ki imana cebredesin.

8 Onların iman edeceklerini bilmezsiniz; fakat ben bilirim. Onlar yine iman etmezler. Veyahut iman etmeyeceklerinin farkında değilsiniz.

9 Bunu da bilmezsiniz.

10 Yahut onların ilk defa inanmadıklarına ceza olarak onların kalplerini, gözlerini çeviririz.

(111) velev ennenâ nezzelnâ ileyhimülmelâikete ve kellemehümülmevtâ ve haşernâ aleyhim külle şey'in kubülen mâ kânû liyü'minû illâ en yeşâallâhü ve lâkinne ekserehüm yechelûn (112) ve kezâlike ce'alnâ likülli nebiyyin adüvven şeyâtıynel'insi velcinni yûhıy ba'duhüm ilâ ba'dın zuhrüfelkavli gurûrâ, velev şâe rabbüke mâ fe'alûhü fezerhüm ve mâ yefterûn (113) ve litesgaâ ileyhi ef'idetülleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreti ve liyerdavhü ve liyekterifû mâ hüm mukterifûn (114) efegayrallâhi ebtegıy hakemen ve hüvelleziy enzele ileykümülkitâbe mufassala, velleziyne âteynâhümülkitâbe ya'lemûne ennehü münezzelün min rabbike bilhakkı felâ tekûnenne minelmümteriyn (115) ve temmet kelimetü rabbike sıdkan ve adlâ, lâ mübeddile likelimâtih, ve hüvessemiy'ul'aliym (116) ve in tütıǧ eksere men fiyl'ardı yudıllûke an sebiylillâh, in yettebi'ûne illezzanne ve inhüm illâ yahrusûn (117) inne rabbeke hüve a'lemü men yadıllu an sebiylih, ve hüve a'lemü bilmühtediyn (118) fekulû mimmâ zükiresmullahi aleyhi in küntüm biâyâtihî mü'miniyn.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَٰئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ۝ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۝ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ۝ أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَإِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝ فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ۝

(111) Şayet onlara Melekleri indirseydik, ölüler de onlarla konuşsaydı, herşeyi onlara bölük bölük [1] toplasaydık yine Allah'ın dilediklerinden başkaları imana gelecek değildi; fakat onların pek çokları cahillerdir. (112) İşte böylece [2] herbir peygambere, insan ve cin şeytanlarını [3] düşman yaptık. Onlar birbirlerine, aldatmak kastıyle yaldızlı sözler telkin ederler. Rabbin dileseydi onlar bu işi [4] işleyemezlerdi. Onları da, iftira ettikleri küfrü de bırak. (113) Bir de âhirete inanmayanların kalpleri ona [5] meyil etmeleri, ondan hoşnut olmaları, irtikâp ettikleri günahları irtikâp etmeleri kastıyle [6] telkin ederler. (114) Allah size Kitabı mufassal surette inzal etmiş iken ondan başka hakem [7] mi araştırayım? Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler onun Rabbin tarafından doğru olarak indirilmiş olduğunu bilirler [8]. Artık sakın şüphe edenlerden olma [9]. (115) Rabbinin sözleri [10] gerçeklikte, adalette [11] tamamlanmıştır [12]. O'nun sözlerini tebdil edecek hiç bir şey yoktur. O, semi'dir, hakkıyle âlimdir. (116) Yer yüzünde olanın [13] pek çoğuna ita'at edersen onlar seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zandan başka bir şeye uymazlar, onlar kuru kuru tahminde bulunurlar [14]. (117) Muhakkak ki Rabbin kendi yolundan sapanı daha iyi bilir, doğru yol bulanları da en iyi bilir. (118) Allah'ın âyetlerine inanmış iseniz kesilir iken adı anılmış olan şeyi yeyin.

---

[1] Veya kefil olarak veya bütün halkı müvacehede bulundursak da bunlar sıtkına şehadet etseler bile. [2] Herkese amellerini süslü gösterdiğimiz gibi veya diğer peygamberlere yaptığımız gibi. [3] Pek inatçılarını. [4] Bu düşmanlığı yapmazlardı veya bu telkinatta bulunmazlardı. [5] Aldatmaya, yaldızlı sözlere, peygamber düşmanlığına. [6] Yani zikri yaraşmayan fenalıkları da. [7] Hakem hâkimden daha beliğdir. [8] Mekke'de iken Yahudiler Kur'an'ın gerçek olduğunu itiraf ederlerdi. «Davet Araplara mahsustur» derlerdi; fakat Medine'de dine dâvet olunmakla inada başladılar. [9] Onunla peygamberimizden başkasına hitap olunmuştur. [10] Kur'an-ı Kerim. [11] Emir ve nehiyde, vaat ve vaatte, kazalarda, hükümlerde. [12] En sona erişmiştir. [13] Kâfirler veya ehl-i Mekke'nin en çoğu. [14] Veya yalan söyleyip dururlar.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ
مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ١١٩
وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ١٢٠ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ
اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى
أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ١٢١
أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا
كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ١٢٢ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ١٢٣ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ
آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ
اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا
صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ١٢٤

(119) ve mâleküm ellâ te'külû mimmâ zükiresmullâhi aleyhi ve kad fassale leküm mâ harreme aleyküm illâ madturirtüm ileyh, ve inne kesiyren leyudıllûne biehvâihim bigayri ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bilmu'tediyn. (120) ve zerû zâhirel'ismi ve bâtıneh, innelleziyne yeksibûnel'isme seyüczevne bimâ kânû yakterifûn (121) ve lâ te'külû mimmâ lem yüzkerismullâhi aleyhi ve innehü lefısk, ve inneşşeyâtıyne leyûhûne ilâ evliyâihim liyücâdilûküm, ve in eta'tümûhüm inneküm lemüşrikûn (122) evemen kâne meyten feahyeynâhü ve ce'alnâ lehü nûren yemşiy bihî fiynnâsi kemen meselühü fiyzzulümâti leyse bihâricin minhâ, kezâlike züyyine lilkâfiriyne mâ kânû ya'melûn (123) ve kezâlike ce'alnâ fiy külli karyetin ekâbire mücrimiyhâ liyemkürû fiyhâ, ve mâ yemkürûne illâ bienfüsihim ve mâ yeş'urûn (124) ve iza câethüm âyetün kaâlû len nü'mine hattâ nü'tâ misle mâ ûtiye rüsülullâh, allâhü a'lemü haysü yec'alü risâleteh, seyusıybülleziyne ecremû sagaârün indallâhi ve azâbün şediydün bimâ kânû yemkürûn.

(119) Size ne oluyor! ki kesilir iken Allahı'n adı anılmış olan şeyi yemiyorsunuz? Halbuki O, bunalarak naçar kaldığınız hayvan başka olmak üzere size haram kıldığı şeyleri tafsil üzere beyan etmiştir. Muhakkak ki bir çoğu kendi heveslerinden dolayı nadanlıkla sapıtıp gidiyorlar [1]. Rabbin tecavüz edenleri daha iyi bilir. (120) Günahın aşikârını da, gizlisini de bırakın. Günah kazananlar yok mu, onlar irtikâp ettikleri şeyden dolayı yakında ceza göreceklerdir. (121) Kesilirken Allah'ın adı anılmayan şeyi yemeyin; çünkü o [2], daire-i taatten çıkmaktır. Şeytanlar kendi dostlarına sizinle [3] mücadele etmek için, ilkaatta bulunuyorlar. Siz de onlara itaat ederseniz mutlak müşrik olursunuz. (122) Ölü iken dirilttiğimiz, halk arasında yürümesi hususunda bir nur [4] peyda ettiğimiz kimse ile karanlıklar içinde kalıp oradan çıkamayacak olan kimse bir olur mu? Bunun gibi [5] kâfirlere işledikleri şey hoş görünmüştür. (123) Bunun gibi [6] her kasabada birtakım büyük şahıslar, günahkâr yaptık [7]; ta ki orada mekr ve hilede bulunsunlar [8]. Halbuki onlar yalnız kendilerine mekr ve hilede bulunurlar da farkında olmazlar. (124) Onlara bir âyet gelince, «— Allah'ın peygamberlerine verilen vahiy gibi bize de verilmedikçe asla inanmayız» derler. Allah peygamberliği koyacağı yeri daha iyi bilir. Günahkâr olanlara mekr ve hile ettiklerinden dolayı Allah tarafından horluk, şiddetli azap erişecektir.

---

[1] Yahut halkı saptırıyorlar.
[2] Onu yemek, yahut Allah'ı anmamak.
[3] Mecusilerin en muannitleri; dostları olan müşrikin-i Kureyş'e.
[4] Kur'an, din, hikmet ışıkları.
[5] Mü'minlere iman hoş göründüğü gibi.
[6] Mekke'de olduğu gibi veya amellerini boş gösterdiğimiz gibi.
[7] Veya her kasabada günahkârların büyüklerini yaptık.
[8] İmandan menetsinler, çünkü köylüler büyüklerinin sözlerine kulak asarlar.

(125) femen yüridillâhü en yehdiyehü yeşrah sadrehü lil'islâm, ve men yürid en yudıllehü yec'al sadrehü dayyikan haracâ, ke'ennemâ yassa''adü fiyssemâ', kezâlike yec'alûllâhürricse alelleziyne lâ yü'minûn (126) ve hâzâ sırâturabbike, müstekıymâ, kad fassalnel'âyâti likavmin yezzekkerûn (127) lehüm dârüsselâmi ınde rabbihim ve hüve veliyyühüm bimâ kânû ya'melûn (128) ve yevme yahşürühüm cemiy'â, yâ ma'şerelcinni kadisteksertüm minel'ins, ve kaâle evliyâühüm minel'insi rabbenestemte'a ba'dûnâ biba'dın ve belagnâ ecelenelleziy eccelte lenâ, kaâlennârü mesvâküm hâlidiyne fiyhâ illâ mâşâallah, inne rabbeke hakiymün aliym (129) ve kezâlike nüvelliy ba'-dazzâlimiyne ba'dan bimâ kânû yeksibûn (130) yâ ma'şerelcinni vel'insi elem ye'tiküm rüsülün minküm yakussûne aleyküm âyâtiy ve yünzirûneküm likaâe yevmiküm hâzâ, kaâlû şehidnâ alâ enfüsinâ ve garrethümülhayâtüddünyâ ve şehidû alâ enfüsihim ennehüm kânû kâfiriyn (131) zâlike en lem yekün rabbüke mühlikelkurâ bizulmin ve ehlühâ gaafilûn.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَهَٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۝ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَّلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝ وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ۝ ذَٰلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ۝

(125) Allah herkimi doğru yola götürmek isterse göğsünü islâm için açar [1]. Herkimi de sapık kılmak isterse onun göğsünü sanki zorla göğe çıkıyormuş gibi [2] darlaşmış, sıkışmış bir hale koyar. Böylece Allah iman' etmeyenlere azap [3] verir. (126) Bu Kur'an [4] Rabbinin dosdoğru bir yoludur. Biz nasihat kabul edenler için âyetlerimizi tafsil eylemişiz. (127) Onlar için Rablerinin nezdinde selâmet sarayı, Cennet vardır; Allah işlediklerinden dolayı onların yârıdır. (128) Onların hepsini topladığı gün, «— Ey cin ve şeytan cemaati! İnsanlardan ittibaınızı çoğaltınız» denir. İnsandan olan dostları da «— Ey Rabbimiz! Biz birbirimizle menfaatlendik [5]. Şimdi bizim için mukarrer kıldığın vâdemize eriştik» [6] derler. Allah der ki «— Ateş, sizin yurdunuzdur, orada daim kalın, Allah'ın dilediği başka [7], çünkü Rabbin hakimdir, hakkıyle âlimdir. (129) Böylece zalimlerin bir kısmını bir kısmına kazançlarından dolayı musallat ederiz. (130) Ey cin ve insan cemaati! Size, âyetlerimizi haber verir, bugüne [8] kavuşmanız ile sizi korkutur içinizden peygamberler gelmedi mi? Onlar «— Kendimizin aleyhine şahit olduk» [9] derler. Halbuki onları dünya diriliği aldattı. Naçar kendileri aleyhine kâfir olduklarına şehadet ettiler. (131) Peygamber göndermek hususu kasaba ahalisi gafil iken Rabbin zulümlerinden dolayı onları helâk etmemesi içindir.

[1] Kalbini nurlandırır.
[2] Hakkı kabul etmemek için göğe çıkmak ister gibi.
[3] Veya onları horlukta bırakır.
[4] Veya İslâm.
[5] Tâbi ile metbu birbirinden menfaat gördü.
[6] Dirildik; hesap günü geldi.
[7] Dilediği vakit veya kimse bundan hariçtir.
[8] Haşir gününe.
[9] Nefislerimizin günahını itiraf ettik.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ۝ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ
كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ۝ إِنَّ مَا تُوعَدُونَ
لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
۝ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ
نَصِيبًا فَقَالُوا هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَائِنَا
فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ۝ وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۝

(132) ve liküllin derecâtün mimmâ amilû, ve mâ rabbüke bigaâfilin ammâ ya'melûn (133) ve rabbükelganiyyü zürrahmeh, in yeşe' yüzhibküm ve yestahlif min ba'diküm mâ yeşâü kemâ enşe'eküm min zürriyyeti kavmin âhariyn (134) innemâ tû'adûne leâtin ve mâ entüm bimu'ciziyn (135) kul yâ kavmi'melû alâ mekâniteküm inniy âmil, fesevfe ta'lemûne men tekûnü lehü âkıbetüddâr, innehü lâ yüflihuzzâlimûn (136) ve ce'alû lillâhi mimmâ zere'e minelharsi vel'en'âmi nasiyben fekaâlû hâzâ lillâhi biza'mihim ve hâzâ lişürekâinâ, femâ kâne lişürekâihim felâ yasılu ilâllah, ve mâ kâne lillâhi fehüve yasılu ilâ şürekâihim, sâe mâ yahkümûn (137) ve kezâlike zeyyene likesiyrin minelmüşrikiyne katle evlâdihim şürekâühüm liyürdûhüm ve liyelbisû aleyhim diynehüm, velev şâellahü mâ fe'alûhü fezerhüm ve mâ yefterûn.

(132) Herkes için işlediklerinden dolayı türlü türlü mertebeler vardır. Rabbin onların işlediklerinden gafil değildir. (133) Rabbin herşeyden müstağnidir, rahmet sahibidir. Dilerse sizi giderir, sizden sonra dilediğini yerinize getirir. Nitekim sizi başka bir cemaatin zürriyetinden peyda etmişti. (134) Size vadolunan şey mutlak gelir. Siz onu âciz kılacak değilsiniz. (135) Onlara de ki «— Ey kavmim! Elinizden gelen düşmanlığı yapın. Ben de hilm ile muamele edeceğim. Yakında dâr-ı âhirette hayırlı akıbetin kimin olacağını bilirsiniz. Zalimler felâh bulmazlar. (136) Müşrikler Allah'ın ekinden, davarlardan yarattığı şeylerden birçok pay çıkarmışlar, zuumlarınca «— Bu, Allah içindir, bu da şeriklerimiz olan putlarımız içindir» demişlerdi. Şerikleri için olan, Allah'a ulaşmıyordu; Allah için olan ise şeriklerine ulaşıyordu [1]. Bunlar ne kötü hükmediyorlar! (137) Bunun gibi onların şerikleri olan puthane hademesi müşriklerden bir çoğuna çocuklarının öldürülmesini hoş gösterdi; ta ki onları helâke düşürsünler, dinlerini [2] de kendilerine karıştırsınlar. Allah dileseydi onlar bunu yapamazlardı. Artık onları da, iftira ettikleri şeyi de bırak gitsin.

[1] Putlarına ayırdıkları helâk olursa ona bedel Allah'a ayırdıklarından alırlar, hademesine verirlerdi, Allah'a ayırdıkları halde bunu yapmazlardı. «Allah zengindir, putlar züğürttür» derlerdi.

[2] İsmail Aleyhisselâm dinini.

(138) ve kaâlû hâzihî en'âmün ve harsün hicrün lâ yat'amühâ illâ men neşâü bi-za'mihim ve en'âmün hurrimet zuhûrühâ ve en'âmün lâ yezkürûnesmallahî aleyheftirâen aleyh seyecziyhim bimâ kânû yefterûn (139) ve kaâlû mâ fiy butûni hazihil'en'âmi lizükûrina ve muharremün alâ ezvâcinâ, ve in yekün meyteten fehüm fiyhi şürekâ', seyecziyhim vasfehüm, innehü hakiymün aliym (140) kad hasirelleziyne katelû evlâdehüm sefehen bigayri ilmin ve harremû mâ rezekahümüllâhüftirâen alâllah, kad dallû ve mâ kânû mühtediyn (141) ve hüvelleziy enşe'e cennâtin ma'rûşâtin ve gayre ma'rûşâtin vennahle vezzer'a muhtelifen ükülühü vezzeytûne verrümmâne müteşâbihen ve gayre müteşâbih, külû min semerihî izâ esmere ve âtû hakkahü yevme hasâdihî ve lâ tüsrifû, innehü lâ yuhibbülmüsrifiyn (142) ve minel'en'âmi hamûleten ve ferşâ, külû mimmâ rezekakümullâhü ve lâ tettebi'û hutuvâtişşeytân, innehü leküm adüvvün mübiyn.

وَقَالُوا هَٰذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ ۚ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا ۖ وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ ۚ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ ۚ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۚ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ ۖ وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۝ وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا ۚ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝

(138) Onlar zuumlarına göre «— Bu davarlar ile ekin haramdır, onları dilediğimiz kimselerden başkası [1] yemez» dediler; birtakım davarların sırtları haramdır [2]. Birtakım hayvanlar da vardır ki boğazlanırken Allah'ın adını anmazlar. Onlar bu bapta Allah'a iftirada bulundular. İftiralarından dolayı O da, onlara cezalarını verecektir. (139) «— Bu davarların karınındakiler canlı doğarsa erkeklerimize mahsustur, kadınlarımıza haram kılınmıştır. Ölü doğarsa onlar onda şeriktirler» [3] dediler. Allah bu vasıflarından dolayı onlara yakında cezalarını verecektir. Çünkü O, hakimdir, âlimdir. (140) Avanaklı, nadanlık yüzünden çocuklarını öldürenler; Allah'a iftira ederek Allah'ın merzuk kıldığı şeyi haram kılanlar elbette ziyankâr olmuşlardır. Onlar sapmışlar, doğru yolu da bulamamışlardır. (141) Asmalı, asmasız bağları [4]; herbirinin yenecek şeyleri başka başka olacak [5] hurma ağaçları ile ekini; birbirine hem benzer, hem benzemez zeytin, nar ağaçlarını peyda eden O'dur. Meyvalandığı zaman onların meyvasından yiyin. Biçildiği günde hakkını verin [6], israf etmeyin. Çünkü Allah müsrifleri sevmez. (142) Davarlardan yük taşıyacak, tüyünden de döşek yapılacak hayvan yapan yine O'dur [7]. Allah'ın size merzuk kıldıklarından yiyin. Şeytanın izlerine uymayın; çünkü o, size apaşikâr bir düşmandır.

[1] Puthane hademesi gibi.
[2] Onlara binmek, yük koymak haramdır.
[3] Erkekler ile kadınlar onu müştereken yiyebilirler.
[4] Yahut halkın diktiği nebat ile hüday-ı nâbit olanı.
[5] Tatları başka, görünüşleri başka.
[6] Zekâtını verin.
[7] Öküz gibi yük yükletilecek, koyun, keçi gibi zeph olunup tüyünden döşek yapılacak hayvanlar.

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ
قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾
وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهَٰذَا فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ
مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي
ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا
إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمٍ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

(143) semâniyete ezvâc, minadda'nisneyni ve minelma'zisneyn, kul âzzekereyni harreme emil'ünseyni emmeştemelet aleyhi erhâmül'ünseyeyn, nebbiûniy biilmin in küntüm sâdıkiyn (144) ve minel'ibilisneyni ve minelbakarisneyn, kul âzzekereyni harreme emil'ünseyeyni emmeştemelet aleyhi erhâmül'ünseyeyn, em küntüm şühedâe iz vassâkümullâhü bihâzâ, femen ezlemü mimmenifterâ alâllâhi keziben liyudillennâse bigayri ilm, innallâhe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (145) kul lâ ecidü fiy mâ ûhiye ileyye muharremen alâ tâ'imin yat'amühü illâ en yekûne meyteten ev demen mesfûhan ev lâhme hinziyrin feinnehü ricsün ev fıskan ühille ligayrillâhi bih, femenidturra gayre bâgın ve lâ âdin feinne rabbeke gafûrünrahıym (146) ve alelleziyne hâdû harremnâ külle ziy zufür, ve minelbakari velganemi harremnâ aleyhim şuhûmehümâ illâ mâ hamelet zuhûrühüma evilhavâyâ ev mahteleta bi'azm, zâlike cezeynâhüm bibagyihim ve innâ lesâdikuûn.

(143) Allah sekiz çift yaptı: Koyundan iki, keçiden de iki çift yarattı [1]. Onlara de ki «— Allah iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi? Veya dişilerinin döl yataklarında olanı mı haram kılmıştır? Gerçek iseniz bana bilerek cevap verin» [2]. (144) Deveden de iki, sığırdan da iki çift yarattı. Onlara de ki «— Allah iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi veya dişilerin döl yataklarında olanı mı haram kılmıştır? Yoksa Allah zuumunuza göre bunu size tavsiye ettiği zaman hazır mı idiniz?» Nâs'ı nadanlık ile saptırmak sadadında Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Çünkü Allah zalim cemaata hidayet etmez. (145) Onlara de ki «— Bana vahiy olunanlar arasında haram dedikleriniz içinde ölüden veya akar kandan veya murdar olan domuz etinden veya fısk yani Allah'tan başkası için boğazlanandan başka bir yiyicinin yiyeceğinde, haram edileni bulamıyorum. Herkim ıztırar halini, ruhsat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalırsa yiyebilir; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (146) Yahudi olanlara da tırnaklı olanların hepsini, sığır ve koyun iç yağlarını haram kıldık. Sırtlarına veya bağırsaklarına yapışan veya kemiklere karışan yağ [3] bundan ibarettir. İşte onları yolsuzluklarından dolayı böylece cezalandırdık. Çünkü biz gerçek deriz [4].

---

[1] Koç, dişi; teke, dişi.
[2] Hazret-i İbrahim ve İsmail'den nakil getirin. Bunları nasıl haram kıldınız!
[3] Kuyruk yağı, kemikteki ilik gibi veya kemiğe bitişik iç yağı.
[4] Haberde, vaatte, tehditte sözümüz gerçektir.

(147) fein kezzebûke fekul rabbüküm zû rahmetin vâsi'ah, ve lâ yüreddü be'sühü anilkavmilmücrimiyn (148) seyekuûlülleziyne eşrekû lev şâallâhü mâ eşreknâ ve lâ âbâünâ ve lâ harremnâ min şey', kezâlike kezzebelleziyne min kablihim hattâ zâkuû be'senâ, kul hel indeküm min ilmin fetuhricûhülenâ, in tettebi'ûne illezzanne ve in entüm illâ tahrusûn (149) kul felillâhilhuccetülbâligah, felev şâe lehedâküm ecma'iyn (150) kul helümme şühedâekümülleziyne yeşhedûne ennallâhe harreme hâza, fein şehidû felâ teşhed ma'ahüm, ve lâ tettebii ehvâelleziyne kezzebû biâyâtina velleziyne lâ yü'minûne bil'âhireti ve hüm birabbihim ya'dilûn (151) kul teâlev etlü mâ harreme rabbüküm aleyküm ellâ tüşrikû bihî şey'a, ve bilvâlideyni ihsânâ, ve lâ taktülû evlâdeküm min imlak nahnü nerzükuküm ve iyyâhüm, ve lâ takrebûlfevâhışe mâ zahere minhâ ve mâ batan, ve lâ taktülûnnefselletiy harremallâhü illâ bilhakk, zâliküm vassâküm bihî le'alleküm ta'kılûn.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ۝ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ۝ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ۝ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

(147) Eğer seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Rabbinizin geniş bir rahmeti vardır. Satveti de günahkâr kavmin üzerinden reddolunamaz» dersin. (148) Müşrik olanlar «— Allah dileseydi biz de babalarımız da şerik kozmazdık. Hiçbir şeyi de haram kılmazdık» diyeceklerdir. Onlardan evvelkiler de satvetimizi tatıncaya kadar böyle tekzip etmişlerdi. Onlara de ki «— Eger bir bilginiz varsa onu bize çıkarsanıza. Siz zandan başka bir şeye tâbi olmazsınız, kuru kuru tahminde bulunursunuz» [1]. (149) Onlara de ki «— Öyle ise [2] Allah'a mahsus tastamam bir hüccet [3] vardır. O, dileseydi hepinize hidayet verirdi. (150) Onlara de ki «— Haydi Allah bunu haram kıldı diye şehadet eden şahitlerinizi getirin». Şayet onlar şehadet ederlerse sen onlarla beraber şehadet etme, âyetlerimizi yalan sayan, âhirete de inanmayan kimselerin hevesatına da uyma. Zira onlar Allah'ı kendi Rableriyle bir tutarlar. (151) Onlara de ki «— Gelin Rabbinizin size haram kıldığını haber vereyim: O'na hiçbir şeyi şerik koşmayın; anaya, babaya iyilik edin; fakr-u zarûret korkusuyle çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizlerin de, onların da rızkını veririz. Hayasızlığa, aşikâresine de, gizlisine de yaklaşmayın. Allah'ın katlini haram kıldığı şahsı öldürmeyin. Meğer ki kısas gibi bir hak ile ola. İşte tavsiye ettiğimiz [4] bunlardır, ta ki akıl erdiresiniz».

---

[1] Veya yalanda, dolanda bulunursunuz.
[2] Hüccetiniz olmayınca.
[3] Veya vuzuhun son derecesine baliğ olan hüccet.
[4] Beş teklifin biri emir diğerleri nehiydir. Kur'an-ı Kerim'deki on vasiyet buradan başlıyor ki hepsi de her şeriatta muhkemdir.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

(152) ve lâ takrebû mâlelyetiymi illâ billetiy hiye ahsenü hattâ yeblüga eşüddeh, ve evfûlkeyle velmiyzâne bilkıst, lâ nükellifü nefsen illâ vüs'ahâ ve izâ kultüm fa'dilû ve lev kâne zâ kurbâ, ve bi'ahdillâhi evfû, zâliküm vassâküm bihî le'alleküm tezekkerûn (153) ve enne hâzâ sırâtıymüstekıymen fettebiûh, ve lâ tettebi'ûssübüle feteferreka biküm an sebiylih, zâliküm vassâküm bihî le'alleküm tettekuûn (154) sümme âteynâ mûselkitâbe tamâmen alelleziy ahsene ve tafsıylen bikülli şey'in ve hüden ve rahmeten le'allehüm bilikaâi rabbihim yü'minûn (155) ve hâzâ kitâbün enzelnâhü mübârekün fettebi'ûhü vettekuû le'alleküm türhamûn (156) en tekuûlû innemâ ünzilelkitâbü alâ tâifeteyni min kablinâ ve in künnâ an dirâsetihim legaâfiliyn (157) ev tekuûlû lev ennâ ünzile aleynelkitâbü lekünnâ ehdâ minhüm, fekad câeküm beyyinetün min rabbiküm ve hüden ve rahmeh, femen ezlemü mimmen kezzebe biâyâtillâhi ve sadefe anhâ, seneczîylleziyne yasdifûne an âyâtinâ sûel'azâbi bimâ kânû yasdifûn.

(152) Yetimin malına da yaklaşmayın. Meğer ki iyi bir tarzda [1] ola. Bülûğ ve rüşte kadar mallarını saklayın [2]. Ölçeği, tartıyı insaf ile ölçün, tartın [3]. Biz hiçbir kimseye elinden gelenden başka bir şey teklif etmeyiz; söylediğiniz zaman [4] hısımlara karşı olsa da yine adalet edin. Allah ile olan ahti yerine getirin. İşte size tavsiye ettiği bunlardır, ta ki nasihat kabul edesiniz [5]. (153) Bu, benim dosdoğru bir yolumdur. Ona tâbi olun, başka yollara tâbi olmayın ki bunlar sizi Allah yolundan ayırır. O, size işte bunları da vasiyet eylemiştir, ta ki sakınasınız [6]. (154) Yine biz iyi işleyen kimseye [7] nimeti tamamlamak, her şeyi tafsil eylemek, hidayet ve rahmet olmak üzere Musa'ya Kitap verdik, ta ki onlar Rablerine kavuşacaklarına inansınlar. (155) Bu, inzal eylediğimiz bir Kitaptır, mübarektir, öyle ise ona uyun, sakının ki esirgenmiş olasınız. (156-157) «— Bizden evvel yalnız iki taifeye [8] Kitap inzal olundu. Dilimizce olmadığından okumadan gafil kaldık» yahut «— Bize Kitap inzal olunsaydı, her halde onlardan daha ziyade hidayette bulunurduk» dememeniz için inzal ettik. İşte size Rabbinizden vazıh bir hüccet, hidayet rahmet gelmiştir. Allah'ın âyetlerini yalan sayıp ondan çevirilenlerden daha zalim kim olabilir? Âyetlerimizden çevirilenleri çevrildikleri için yaman bir azap ile cezalandıracağız.

---

[1] Teleften korumak, tenmiyesine çalışmak tarzında.

[2] Yahut meğer ki bülûğ ve rüşt yaşına varıncaya kadar iyi bir surette olsun.

[3] Ölçek tam, tartı doğru olmalıdır.

[4] Şehadette veya hükümde.

[5] Burada on vasiyetten dördü mezkûrdur ki üçü emir, biri nehiydir.

[6] Burada da biri mezkûrdur.

[7] Tebliğ edenlere veya amel eyleyenlere.

[8] Yahudilerle Nasranîlere.

(158) hel yanzurûne illâ en te'tiyehümül-melâiketü ev ye'tiye rabbüke ev ye'tiye ba'du âyâti rabbik, yevme ye'tiy ba'du âyâti rabbike lâ yenfe'u nefsen iymânühâ lem tekün âmenet min kablü ev kesebet fiy iymânihâ hayrâ, kulintezırû innâ muntezırûn (159) innelleziyne ferrekuû diynheüm ve kânû şiye'an leste minhüm fiy şey', innemâ emrühüm ilâllâhi sümme yünebbiühüm bimâ kânû yef'alûn (160) men câe bilhaseneti felehü aşrü emsâlihâ, ve men câe bisseyyieti felâ yüczâ illâ mislehâ ve hüm lâ yuzlemûn (161) kul inneniy hedâniy rabbiy ilâ sırâtın müstekıym, diynen kıyemen millete ibrâhiyme haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (162) kul inne salâtiy ve nüsükiy ve mahyâye ve memâtiy lillâhi rabbil'âlemiyn (163) lâ şeriyke leh, ve bizâlike ümirtü ve ene evvelülmüslimiyn (164) kul egayrallahi ebgiy rabben ve hüve rabbü külli şey' ve lâ teksibü küllü nefsin illâ aleyhâ, ve lâ tezirû vâziretün vizre uhrâ, sümme ilâ rabbiküm merci'uküm feyünebbi'üküm bimâ küntüm fiyhi tahtelifûn (165) ve hüvellezy ce'aleleküm halâifel'ardı ve refe'a ba'daküm fevka ba'dın derecâtin liyeblüveküm fiy mâ âtâküm, inne rabbeke seriy'ul'ıkaâbi ve innehü legafûrün rahıym.

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ اَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
اٰيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا اِيمَانُهَا
لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فِي اِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا اِنَّا
مُنْتَظِرُونَ ۞ اِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ
فِي شَيْءٍ اِنَّمَا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۞ مَنْ جَاءَ
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰى
اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۞ قُلْ اِنَّنِي هَدٰينِي رَبِّي اِلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
۞ قُلْ اِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
۞ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۞ قُلْ اَغَيْرَ
اللّٰهِ اَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ اِلَّا عَلَيْهَا
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۞ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ
الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ
فِي مَا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۞

(158) Onlar kendilerine yalnız meleklerin [1] gelmesini veya Rabbinin gelmesini veya Rabbinin bâzı âyetlerinin gelmesini bekliyorlar, Rabbinin bâzı âyetleri geldiği gün hiçbir kimseye evvelce getirmediği imanı [2] fayda etmediği gibi imanında hayır ve ta'at kazanmayan kimseye de imanı fayda vermez. Onlara de ki «— Bekleyin biz de bekliyoruz.» (159) Dinlerini dağınık kılanlar, bölük bölük olanlar yok mu, sen hiçbir şeyde onlardan değilsin [3]. Onların işi ancak Allah'a aittir. Nihayet O; onların yapmış olduklarını kendilerine haber verecektir. (160) Herkim iyilik getirirse onun on misli kendisinin olur. Kötülük getiren kimse de yalnız bir misli ile ceza görür. Onlar zulüm ve gadre uğramazlar. (161 - 162) Onlara de ki «— Rabbim beni doğru yola, yani muvahhid-i pâk olan yani İbrahim'in milleti olan dosdoğru bir dine götürmüştür. İbrahim müşriklerden değildir». (163) De ki «— Benim namazım, kurbanım [4], diriliğim, ölümüm âlemlerin Rabbi olup hiç bir şeriki olmayan Allah içindir. Ben yalnız bununla memurum. Ben müslümanların ilkiyim». (164) De ki «— Allah herşeyin Rabbi iken ondan başka bir Rab arar mıyım? Herkesin kazandığı vebal yalnız kendisine âittir. Hiç bir günahkâr başkasının yükünü taşımaz. Nihayet dönüşünüz ancak Rabbinizedir. İşte o zaman O, ihtilâf etmiş olduğunuz şeyleri size haber verecektir». (165) Sizi yer yüzünde halife kılan [5] bir kısmınızı diğer bir kısım üzerine pâye itibarıyle yüksek tutan O'dur; ta ki size verdiği şeyde sizi deneyecektir. Şüphesiz ki Rabbin ukubette çabuktur. Muhakkak ki o yarlıgayandır, bağışlayandır.

---

[1] Azap veya mevt melekleri.

[2] Yahut evvelce iman etmeyen veya imanında ta'at kazanmayan hiçbir kimseye imanı fayda vermez.

[3] Senin onlar ile bir ilişiğin yoktur. Onlara taarruz etme, işi Allah'a bırak veya sen onların dağınıklığından mes'ul değilsin.

[4] Veya haccım, ibadetim.

[5] Veya halef.

سورة الأعراف مكية وهي مائتان وست آية

بسم الله الرحمن الرحيم

المص ۞ كتاب أنزل إليك فلا يكن في صدرك حرج منه
لتنذر به وذكرى للمؤمنين ۞ اتبعوا ما أنزل إليكم من
ربكم ولا تتبعوا من دونه أولياء قليلا ما تذكرون ۞
وكم من قرية أهلكناها فجاءها بأسنا بياتا أو هم قائلون
۞ فما كان دعواهم إذ جاءهم بأسنا إلا أن قالوا إنا كنا
ظالمين ۞ فلنسألن الذين أرسل إليهم ولنسألن
المرسلين ۞ فلنقصن عليهم بعلم وما كنا غائبين ۞
والوزن يومئذ الحق فمن ثقلت موازينه فأولئك هم
المفلحون ۞ ومن خفت موازينه فأولئك الذين خسروا
أنفسهم بما كانوا بآياتنا يظلمون ۞ ولقد مكناكم في
الأرض وجعلنا لكم فيها معايش قليلا ما تشكرون ۞
ولقد خلقناكم ثم صورناكم ثم قلنا للملائكة اسجدوا
لآدم فسجدوا إلا إبليس لم يكن من الساجدين ۞

SÛRETÜL'A'RAF

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) elif lâm mîm sâd (2) kitâbün ünzile ileyke felâ yekün fiy sadrike haracün minhü litünzire bihî ve zihrâ lilmü'miniyn (3) ittebi'û mâ ünizle ileyküm min rabbiküm ve lâ tettebi'û min dûnihî evliya', kaliylen mâ tezekkerûn (4) ve kem min karyetin ehleknâhâ fecâehâ be'sünâ beyâten ev hüm kaâilûn (5) femâ kâne da'vâhüm iz câehüm be'sünâ illâ en kaâlû innâ künnâ zâlimiyn (6) felenes'elennelleziyne ürsile ileyhim ve lenes'elennelmürseliyn (7) felenekussanne aleyhim bi'ilmin ve mâ künnâ gaâibiyn (8) velveznü yevmeizinilhakk, femen sekulet mevâziynühü feülâike hümülmüflihûn (9) ve men haffet mevâziynühü feülâikelleziyne hasirû enfüsehüm bimâ kânû biâyâtinâ yazlimûn (10) ve lekad mekkennâküm fiyl'ardı ve ce'alnâ leküm fiyhâ ma'âyiş, kaliylen mâ teşkürûn (11) ve lekad halaknâküm sümme savvernâküm sümme kulnâ lilmelâiketiscüdû liâdeme fesecedû illâ ibliys, lem yekün minessâcidiyn.

A'RAF SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Elif, lâm, mîm, sâd. (2) Bu, bir Kitaptır ki onunla Allah azabıyle korkutman, mü'minlere öğüt vermen için sana inzal olunmuştur. Artık göğsünde ondan dolayı [2] hiç darlık [3] bulunmasın. (3) Size Rabbiniz tarafından inzal olunan şeye tâbi olun. O'ndan başka yârlara tâbi olmayın. Birazınız öğüt tutuyorsunuz [4]. (4) Biz nice kasaba ahalisini helâk ettik. Azabımız geceleyin veya öğleyin istirahatta iken onlara gelip çattı [5]. (5) Azabımız onlara gelip çattığı zaman onların niyazları «— Biz, zalim kimseleriz» demekten ibaret olmuştu. (6) * Biz kendilerine peygamber gönderilen ümmetlerden her halde soracağız. * Gönderilen peygamberlerden de mutlaka soracağız [6]. (7) * Biz onlara, herşeyi bilerek haber vereceğiz; çünkü biz onların ahvalinden bîhaber değiliz. (8) O gün amelleri tartmak [7] sabittir [8]. Herkimin terazileri [9] ağır gelirse felâh bulanlar onlar olacaktır. (9) Herkimin terazileri hafif gelirse onlar da âyetlerimize inkâr suretiyle zulmettiklerinden dolayı kendilerini ziyana sokacaklardır. (10 * Sizi yeryüzünde yerleştirdik. Orada sizin yaşamanızın sebeplerini de ihdas ettik (hazırladık). Yine siz azıcık şükredersiniz. (11) * Sizi yarattık, sonra size suret verdik. Nihayet meleklere «— Âdem'e secde edin» dedik. İblisten başkası secde ettiler. O, secde edenler içinde bulunmadı.

[1] Sure-i Celile Mekki'dir. İki yüz altı âyettir.
[2] Onu tebliğ edip kabul etmezler, korkusundan nâşi.
[3] Veya şüphe.
[4] Veya az bir zaman.
[5] Yani «onlara azap bâzı kere gece, bâzı kere gündüz yani ummadıkları bir zamanda gelirdi.» demektir.
[6] Onlardan peygamberlerin dâvetlerine icabet edip etmediklerinden, peygamberlerden de tebliğlerinden.
[7] Veya adil ve adl ile hükmetmek.
[8] Veya insafla olacaktır.
[9] Veya tartılan amali.

(12) kaâle mâ mene'ake ellâ tescüde iz emertük, kaâle ene hayrün minh, halakteniy min nârin ve halaktehü min tıyn (13) kaâle fehbit minhâ femâ yekûnü leke en tetekebbere fiyhâ fahrûc inneke minessâgiriyn (14) kaâle enzırniy ilâ yevmi yüb'asûn (15) kaâle inneke minelmunzariyn (16) kaâle febimâ agveyteniy leak'udenne lehüm sırâtekelmüstekıym (17) sümme leâtiyennehüm min beyni eydiyhim ve min halfihim ve an eymânihim ve an şemâilihim, velâ tecidü eksehüm şâkiriyn (18) kaâlehruc minhâ mez'ümen medhûrâ, lemen tebi'ake minhüm le'emle'enne cehenneme minküm ecma'iyn (19) ve yâ âdemüskün ente ve zevcükelcennete fekülâ min haysü şi'tümâ ve lâ takrebâ hâzihişşecerete fetekûna minezzâlimiyn (20) fevesvese lehümüşşeytânü liyübdiye lehümâ mâ vüriye anhümâ min sev'âtihimâ ve kaâle mâ nehâkümâ rabbükümâ an hâzihişşecereti illâ en tekûnâ melekeyni ev tekûnâ minelhâlidiyn (21) ve kaâsemehümâ inniy lekümâ leminennâsıhıyn (22) fedellâhümâ bigurûr, felemmâ zâkaşşecerete bedet lehümâ sev'âtühümâ ve tafikaâ yahsıfâni aleyhimâ min verakılcenneh, ve nâdâhüma rabbühümâ elem enhekümâ an tilkümüşşecereti ve ekul lekümâ inneşşeytâne lekümâ adüvvün mübiyn.

قال ما منعك ألا تسجد إذ أمرتك قال أنا خير منه خلقتني من نار
وخلقته من طين ۝ قال فاهبط منها فما يكون لك أن تتكبر فيها
فاخرج إنك من الصاغرين ۝ قال أنظرني إلى يوم يبعثون ۝
قال إنك من المنظرين ۝ قال فبما أغويتني لأقعدن لهم صراطك
المستقيم ۝ ثم لآتينهم من بين أيديهم ومن خلفهم وعن
أيمانهم وعن شمائلهم ولا تجد أكثرهم شاكرين ۝ قال اخرج
منها مذءوما مدحورا لمن تبعك منهم لأملأن جهنم منكم
أجمعين ۝ ويا آدم اسكن أنت وزوجك الجنة فكلا من حيث
شئتما ولا تقربا هذه الشجرة فتكونا من الظالمين ۝ فوسوس
لهما الشيطان ليبدي لهما ما ووري عنهما من سوآتهما وقال
ما نهاكما ربكما عن هذه الشجرة إلا أن تكونا ملكين أو تكونا
من الخالدين ۝ وقاسمهما إني لكما لمن الناصحين ۝ فدلاهما
بغرور فلما ذاقا الشجرة بدت لهما سوآتهما وطفقا يخصفان
عليهما من ورق الجنة وناداهما ربهما ألم أنهكما عن تلكما
الشجرة وأقل لكما إن الشيطان لكما عدو مبين ۝

(12) Allah «— Ben sana secde etmeyi emretmiş iken seni ondan ne alıkoydu?» buyurdu. O, «— Ben ondan hayırlıyım: Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın» dedi. (13) Allah «— Oradan [1] in, çünkü orada kibirlenmek sana lâyık değildir, çık, çünkü sen horlardansın.» (14) İblis «— Kalkacakları güne kadar bana mühlet ver» dedi. (15) Allah «— Sen mühlet verilenlerdensin» buyurdu. (16, 17) İblis «— Beni azgın kılmaklığın hakkı için [2] her halde onları gözlemek senin doğru yolunda oturacağım [3]. Onların önlerinden de geleceğim, arkalarından da; sağ taraflarından da geleceğim, sol taraflarından da [4]. Sen onların pek çoğunu şükreder bulamazsın» dedi. (18) Allah buyurdu: «Haydi oradan hor olarak, sürülerek çık, onlardan herkim sana uyarsa Cehennemi bütün sizlerden dolduracağım. (19) Âdem! Sen ve zevcen Cennette sakin olun, dilediklerinizi yerden yiyin, yalnız bu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz. (20 - 21) Şeytan ise gizli kalan avret yerlerini kendilerine göstermek için [5] onlara vesvese verdi. Dedi ki «— Rabbinizin bu ağacı yasak etmesi ancak sizlerin melek [6] olmamanız veya daim kalmamanız içindir [7]», «— Herhalde sizin hayrıhahlarınızdanım» diye onlara bir de yemin etti. (22) Artık onları aldattı. [8] Onlar ağacın meyvasını tadınca avret yerleri kendilerine göründü. Cennet yapraklarından kat kat yapıştırıp üzerlerine koymaya koyuldular. Rabbileri ise onlara nida etti: «— Ben size bu ağacı yasak etmedim mi? Şeytan size apaşikâr bir düşmandır demedim mi?»

[1] Gökten veya Cennetten.
[2] Rahmetine nâil etmediğinden dolayı.
[3] Orada onları müslüman olmaktan alıkoyacağım.
[4] Dört taraftan geleceğim. Yani elimden geldiği kadar yoldan çıkarmaya çalışacağım.
[5] O vakte kadar onlar avret yerlerini bilmezlerdi.
[6] Veya padişah.
[7] Asla ölmeyip Cennette ebedî kalmamanız için.
[8] Veya aldatarak ağaç tarafına sarkıttı veya yüksek yerlerden aşağı indirdi.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ۝ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ۝ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ۝ فَرِيقًا هَدَى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ۝

(23) kaâlâ rabbenâ zalemnâ enfüsenâ ve in lem tagfirlenâ ve terhamnâ lenekûnenne minelhâsiriyn (24) kaâlehbitû ba'duküm liba'dın adüvv, ve leküm fiyl'ardı müstekarrün ve metâ'un ilâ hiyn (25) kaâle fiyhâ tahyevne ve fiyhâ temûtûne ve minhâ tuhrecûn (26) yâ beniy âdeme kad enzelnâ aleyküm libâsen yüvâriy sev'atiküm ve riyşâ, ve libâsüttakvâ zâlike hayr, zâlike min âyâtillâhi le'allehüm yezzekkerûn (27) yâ beniy âdeme lâ yeftinennekümüşşeytânü kemâ ahrece ebeveyküm minelcenneti yenzi'u anhümâ libâsehümâ liyüriyehümâ sev'âtihimâ, innehü yerâküm hüve ve kabiylühü min haysü lâ terevnehüm, innâ ce'alneşşeyâtıyne evliyâe lilleziyne lâ yü'minûn (28) ve izâ fa'alû fâhişeten kaâlû vecednâ aleyhâ âbâenâ vallahü emerenâ bihâ, kul innallahe lâ ye'mürü bilfahşâ', etekuûlûne alallahi mâ lâ ta'lemûn (29) kul emere rabbiy bilkıst, ve ekıymû vücûheküm inde külli mescidin ved'ûhü muhlisiyne lehüddiyn, kemâ bede'eküm te'ûdûn (30) feriykan hedâ ve feriykan hakka aleyhimüddalâle, innehümüttehazûşşeyâtıyne evliyâe min dûnillâhi ve yahsebûne ennehüm mühtedûn.

(23) Onlar «— Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Sen bizi yarlıgamaz, esirgemezsen * biz herhalde ziyankârlardan oluruz» dediler. (24) Allah «— Diğerinize düşman olarak inin, sizin için yer yüzünde bir vakte kadar kalmak, geçinmek vardır» dedi. (25) Allah «— Orada yaşar, orada ölürsünüz, oradan da çıkarsınız» dedi. (26) Ey Âdem oğulları! Size avret yerinizi örtecek libas, kuş tüyü [1] indirdik. Takva libası ise [2] bunlardan hayırlıdır. Bu, Allah'ın inayeti alâmetlerinden biridir. Ta ki bu nimetleri hatırlarında tutsunlar. (27) Ey Âdem oğulları! Şeytan, avret yerlerini kendilerine göstermek için [3] ebeveyninizin örtülerini çekip çıkararak onları Cennetten çıkardığı gibi sizi de mihnete düşürmesin [4]. Çünkü o da, kabilesi [5] de, kendilerini göremeyeceğiniz bir yerde, sizi görürler. Biz şeytanı iman getirmeyenlere ahbap kıldık. (28) Onlar bir hayasızlıkta bulunurlarsa «— Babalarımızı böyle bulduk, Allah da onu bize emretmiştir» derler, onlara de ki «— Allah asla hayasızlığı emretmez. Siz Allah namına bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz». (29) De ki «Rabbim insaf ile emretmiştir. Her secde yerinde [6] yüzünüzü Kâbe'ye doğrultun, buyurmuştur. Ona dini tahsis ederek ibadet edin. Nasıl sizi iptida peyda etmiş ise yine ona dönersiniz. (30) O, bir fırkayı doğru yola erdirdi, diğer bir fırkada da sapıklık sabit oldu [7]. Çünkü onlar Allah'ı bırakarak şeytanları ahbap edinmişlerdi, doğru yola erdiklerini zannediyorlardı.

---

[1] İki nevi libas. Biri örtü, diğeri ziynet örtüsü.
[2] Allah korkusu, tevhit, iman, haya veya harb elbisesi.
[3] Avret yerleri açık olsun da Cennetten çıksınlar diye.
[4] Azdırmasın.
[5] Askeri ve cemaatı.
[6] Veya namaz vaktinde.
[7] Veya lâyık oldu.

(31) yâ beniy âdeme huzû ziyneteküm inde külli mescidin ve külû veşrebû ve lâ tüsrifû, innehü lâ yuhıbbülmüsrifiyn (32) kul men harreme ziynetallâhilletiy ahrece li'ibâdihî vettayyibâti minerrızk, kul hiye lilleziyne âmenû fiylhayâtiddünyâ hâlisaten yevmelkıyâmeh, kezâlike nufassılul'âyâti likavmin ya'lemûn (33) kul innemâ harreme rabbiyelfevâhişe mâ zahere minhâ ve mâ betane vel'isme velbagye bigayrilhakkı ve en tüşrikû billâhi mâ lem yünezzil bihî sultânen ve en tekuûlû alallahi mâ lâ ta'lemûn (34) ve likülli ümmetin ecel, feizâ câe ecelühüm lâ yeste'hırûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn (35) yâ beniy âdeme immâ ye'tiyenneküm rüsülün minküm yekussûne aleyküm âyâtiy femenittekaâ ve esleha felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (36) velleziyne kezzebû biâyâtinâ vestekberû anhâ ulâike ashabünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (37) femen ezlemü mimmenifterâ alallahi keziben ev kezzebe biâyâtih, ulâike yenâlühüm nasiybühüm minelkitâb, hattâ izâ câethüm rüsülünâ yeteveffevnehüm kaâlû eyne mâ küntüm ted'ûne min dûnillâh, kaâlû dallû annâ ve şehidû alâ enfüsihim ennehüm kânû kâfiriyn.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۝ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝ يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ۝

(31) Ey Âdem oğulları: Her secde yerinde [1] ziynetinizi alın [2], yiyin, için, israf etmeyin, çünkü Allah israf edenleri sevmez. (32) Onlara de ki «— Allah'ın, kulları için çıkarmış olduğu ziyneti [3], rızkından pâk olanları kim haram kılmıştır?» De ki «— Bu, [4] kıyamet günü mü'minlere has olduğu halde dünya diriliğinde de onlara verilmiştir» [5]. Biz böylece, delâil ve ahkâmı bilen bir cemaat için âyetleri tafsil ederiz. (33) De ki «— Rabbim, ancak alenî, gizli hayasızlıkları, günahkârlığı, nahak yere yolsuzluğu, hiç bir burhan indirmemiş iken Allah'a şerik koşmanızı, bilmediklerinizi Allah'a iftira edip demenizi haram kılmıştır. (34) Her bir ümmetin bir sonu vardır. Sonu gelince onlar bir saat ne geri kalırlar, ne ileri giderler. (35) Ey Âdem oğulları! Sizin içinizden, size âyetlerimi beyan eden peygamberler gelince herkim ki sakınıp işini doğrultursa, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (36) Âyetlerimizi yalan sayıp kibirlerine yediremeyenlerse ateşliktir, onlar ateşte daim kalacaklardır. (37) Allah'a kendiliklerinden yalan uyduranlardan veya âyetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim olabilir? Onlar yazılıp mukarrer olan [6] nasiplerine nâil olurlar. Nihayet onlara canlarını alacak [7] elçilerimiz gelince «— Tanrıdan başka taptıklarınız nerededir» diyecekler. Onlar «— O taptıklarımız bizlerden kaybolup gittiler [8]» derler; kendilerinin kâfir olduklarına şehadet ederler.

---

[1] Veya namaz vaktinde, tavaf zamanında.
[2] Avret yerini örten libasınızı giyin.
[3] Yarattığı türlü türlü libasları.
[4] Libas, ta'am.
[5] Dünyada başkalarına da verilirse de âhirette yalnız onlara verilir.
[6] Veya Levh-i Mahfuz'da sabit olan.
[7] Veya yevm-i kıyamette onları Cehenneme ilka için hesaplarını tamamlayacak.
[8] Böyle bir zamanda onları göremiyoruz.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا
جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ۝ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ۝ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ
لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

(38) kaâledhulû fiy ümemin kad halet min kabliküm minelcinni vel'insi fiynnâr, küllemâ dehalet ümmetün le'anet uhtehâ, hattâ izeddârekû fiyhâ cemiy'â, kaâlet uhrâhüm liûlâhüm rabbenâ hâulâi edallûnâ feâtihim azâben di'fen minennâr, kaâle likküllin di'fün ve lâkin lâ ta'lemûn (39) ve kaâle ûlâhüm liuhrâhüm femâ kâne leküm aleynâ min fadlin fezûkul'azâbe bimâ küntüm teksibûn (40) innelleziyne kezzebû biâyâtinâ vestekberû anhâ lâ tüfettehu lehüm ebvâbüssemâi ve lâ yedhulûnelcennete hattâ yelicelcemelü fiy semmilhiyât, ve kezâlike necziylmücrimiyn (41) lehüm min cehenneme mihâdün ve min fevkıhim gavaş, ve kezâlike necziyzzâlimiyn (42) velleziyne âmenû ve amilussâlihâti lâ nükellifü nefsen illâ vüs'ahâ ulâike ashâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (43) ve neza'nâ mâ fiy sudûrihim min gıllin tecriy min tahtihimül'enhâr, ve kaâlûlhamdü lillâhilleziy hedânâ lihâzâ ve mâ künnâ linehtediye levlâ en hedânallah, lekad câet rüsülü rabbinâ bilhakk, ve nûdü en tilkümülcennetü ûristümûhâ bimâ küntüm ta'melûn.

(38) Allah onlara diyecek sizden evvel cinden, insandan gelip geçen ümmetler arasında siz de ateşe girin. Her ne zaman bir ümmet ateşe girse yoldan çıkardığı dindaşına lânet eder. Nihayet orada bütün bunlar toplanıp buluşunca en sonrakiler evvelkiler hakkında «— Ey Rabbimiz! İşte bizi bunlar yoldan çıkarmışlardır. Sen de onlara ateş azabını iki kat yap, diyecekler. O da hepiniz için azap iki kattır. Fakat siz onu bilmezsiniz» [1] diyecek. (39) Evvelkileri sonrakilerine [2] diyecekler: «— Sizin bizim üzerimizde hiç bir meziyetiniz yoktur. Neye azabımız iki kat olsun! Kazancınızdan dolayı haydi azabı tadın». (40) Âyetlerimizi yalan sayıp kibirlerine yediremeyenler yok mu, işte onlara gök kapıları açılmaz [3] onlar, deve iğne deliğine girmedikçe Cennete giremezler. Günahkârları işte böyle cezalandırırız. (41) Onlar için Cehennemde altlarında döşekler, üstlerinde yorgan gibi örtüler vardır. Zalimleri işte böyle cezalandırırız. (42) Onlar ki iman getirip iyi amelde bulunurlar. — Biz onlardan hiç bir kimseye elinden gelenden başka bir şey teklif etmeyiz. — İşte onlar Cennetliktir, orada daim kalacaklardır. (43) Biz onların sînelerindeki kini çeker çıkarırız. Onlar «— Allah'a hamd-ü sena olsun ki bizi buna eriştirdi. Allah bizi doğru yola erdirmeseydi biz kendi kendimize doğru yola eremezdik. Rabbimizin peygamberleri hak söz getirmişlerdir» derler. Onlara «— İşlemiş olduğunuz amellerden dolayı vâris olduğunuz Cennet budur»[4] diye nida olunur.

---

[1] Birbirinizin azabından haberdar değilsiniz.
[2] Evvelkiler metbu, sonrakiler tâbi olanlar.
[3] Dualarına, amellerine bakılmaz.
[4] Yani Cennet amele karşılıktır.

(44) ve nâdâ ashâbülcenneti ashâbennâri en kad vecednâ mâve'adenâ rabbünâ hakkan fehel vecedtüm mâ ve'ade rabbüküm hakkaâ, kaâlû ne'am, fe'ezzene müezzinün beynehüm en lâ'netullahi alezzâlimiyn (45) elleziyne yasuddûne an sebiylillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ve hüm bil'âhireti kâfirûn (46) ve beynehümâ hicâb, ve alel'a'râfi ricâlün ya'rifûne küllen bisiymâhüm ve nâdev ashâbelcenneti en selâmün aleyküm lem yedhulûhâ ve hüm yetme'ûn (47) ve izâ surifet ebsârühüm tilkaâe ashâbinnâri kaâlû rabbenâ lâ tec'alnâ ma'alkavmizzâlimiyn (48) ve nâdâ ashâbül'a'râfi ricâlen yağrifûnehüm bisiymâhüm kaâlû mâ ağnâ anküm cem'uküm ve mâ küntüm testekbirûn (49) ehâülâilleziyne aksemtüm lâ yenâlühümullahü birahme, üdhulülcennete lâ havfün aleyküm ve lâ entüm tahzenûn (50) ve nâdâ ashâbünnâri ashâbelcenneti en efiydû aleynâ minelmâi ev mimmâ rezekakümullah, kaâlû innallahe harremehümâ alelkâfiriyn (51) elleziynettehazû diynehüm lehven ve le'ıben ve garrethümülhayâtüddünyâ, felyevme nensâhüm kemâ nesû likaâe yevmihim hâzâ ve mâ kânû biâyâtina yechadûn.

وَنَادَىٰٓ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ
مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۝ الَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ۝
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ
وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ۝ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا
رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَنَادَىٰٓ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ
رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ۝ أَهٰٓؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ
اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ۝ وَنَادَىٰٓ
أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا
رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوا إِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسٰيهُمْ
كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝

(44, 45) Cennetlikler Cehennemliklere «— Rabbimizin bize vaadettiğini doğru bulduk, nasıl siz de Rabbinizin vâadını doğru buldunuz mu?» diye nida ederler [1] onlar «— Evet doğru bulduk» derler. Bunun üzerine aralarında bir münadi «— Allah'ın lâneti nâs'ı Allah yolundan geri durduran, o yolun eğri büğrü olmasını araştıran, âhireti de tanımayan zalimlere olsun» diye nida eder. (46) Onların ikisi arasında bir perde vardır. A'raf [2] üzerinde her iki tarafı simalarından tanır bir takım adamlar vardır. Onlar Cennetliklere «— Selâmün Aleyküm» diye nida ederler. Bunlar henüz Cennete girmemişlerse de oraya girmeyi umarlar. (47) Onların gözleri Cehennemlikler tarafına çevrildi mi «— Ey Rabbimiz! Bizi zalim kavim ile beraber bulundurma» derler. (48) A'raf'takiler kâfirlerden simalarında tanıdıkları bir takım adamlara nida ederler: «— Ne topladığınız mallar, ne çoğalttığınız yardımcılar, ne de imana karşı gösterdiğiniz kibir ve gurur size asla fayda vermedi[3]. (49) Kendilerine Allah'ın hiç bir rahmeti erişmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler [4] bunlar değil midir?» derler. O sırada onlara «— Cennete girin, size hiç bir korku yoktur. Siz mahzun da olmazsınız» denecek. (50, 51) Cehennemlikler Cennetliklere «— Bize biraz su akıtın da içelim veya Allah'ın size verdiği rızıktan verin de yiyelim» diye nida edecekler. Onlar ise «— Allah yemeyi de, içmeyi de dinlerini eğlence, oyuncak edinip dünya diriliğine aldanan kâfirlere haram kılmıştır» diyecekler. Böyle olunca vaktiyle bu güne kavuşacakları nasıl unutmuşlar, âyetlerimizi nasıl bilerek tanımamışlar ise biz de bugün onları unuturuz [5].

[1] Bize vaadettiği sevabı biz bulduk. Siz de vaîdi olan ikabı buldunuz mu?
[2] Tepecikler.
[3] Sizi azaptan kurtaramadı.
[4] Yani mü'minlerin zayıf olanları.
[5] Cehennemde bırakırız.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۞ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا
مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا
نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۞
اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ
وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۞ اُدْعُوا رَبَّكُمْ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۞ وَلَا تُفْسِدُوا
فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۞ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا
سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۞

(52) ve lekad ci'nâhüm bikitâbin fessalnâhü alâ ilmin hüden ve rahmeten likavmin yü'minûn (53) hel yanzurûne illâ, te'viyleh, yevme ye'tiy te'viylühü yekuûlülleziyne nesûhü min kablü kad câet rüsülü rabbinâ bilhakk, fe hel lenâ min şüfe'âe feyeşfe'û lenâ ev nüreddü fena'mele gayrelleziy künnâ na'mel, kad hasirû enfüsehüm ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (54) inne rabbekümullâhülleziy halakassemâvâti vel'arda fiy sittetieyyâmin sümmestevâ alel'arş, yugşiylleylennehâre yatlubühü hasiysen veşşemse velkamere vennücûme müsahharâtin biemrih, elâ lehülhalku vel'emr, tebârekâllahü rabbül'âlemiyn (55) üd'û rabbeküm tedarru'an ve hufyeh, innehü lâ yuhıbbülmu'tediyn (56) ve lâ tüfsidû fiyl'ardı ba'de ıslâhıhâ ved'ûhü havfen ve tama'â, inne rahmetallahi kariybün minelmuhsiniyn (57) ve hüvelleziy yürsilürriyâha büşren beyne yedey rahmetih, hattâ izâ ekallet sehaben sikalen süknâhü libeledin meyyitin feenzelnâ bihilmâe feahrecnâ bihî min küllissemerât, kezâlike nuhricülmevtâ lealleküm tezekkerûn.

(52) Onlara, bilerek tafsil eylediğimiz bir Kitap getirmişiz. O mü'min olanlara rehberdir, mahz-ı rahmettir. (53) Onlar ancak Kur'an'daki vaadin akıbetini beklerler [1]. Onun akıbeti geldiği gün evvelce onu unutmuş olanlar «— Rabbimizin peygamberleri doğru söz getirmişlerdi. Acaba bizim için şefaatçılar var mıdır ki bize şefaat etsinler? Yahut geri dünyaya dönebilir miyiz ki işlemiş olduğumuz işlerden başkasını işleyelim?» derler. Onlar kendilerini ziyana soktular. Onların iftira ettikleri putlar da onlardan kaybolup gitti. (54) Rabbiniz öyle bir Allah'tır ki gökleri, yeri altı günde [2] yarattı. Sonra Arş üzere müstevi oldu [3]. O, birbirinin ardından çabuk çabuk gelmek üzere geceyi, gündüzü, birbiri ile örter. Güneşi, ay'ı, yıldızları da fermanına müsahhar olarak yaratmıştır [4]. Haberiniz olsun ki onun yaratması da vardır, buyurması da vardır. Âlemlerin Rabbi olan Allah pek şanlıdır. (55) Rabbinize yalvara yalvara, gizlice ibadet edin. Çünkü o, haddi aşanları sevmez. (56) Yeryüzü ıslah edilmiş iken orada fesatta bulunmayın [5]. Tanrıya korkarak, umarak [6] dua edin. Çünkü Tanrının rahmeti iyilik edenlere yakındır. (57) Rüzgârları, rahmeti olan yağmurun önünde müjdeci gönderen O'dur. Nihayet rüzgârlar yağmurlu bulutları yüklenince biz onu kurak bir yere süreriz, oraya su indiririz, onunla her nevi meyvaları çıkartırız. Siz hatırlayasınız diye ölüleri kabirlerinden böyle çıkarırız.

---

[1] Vadenin asarı zuhur ettiği kıyamet gününü, vadeyi doğru kılacak şeyi beklerler.
[2] Gün, vakit veya miktar veya devre demektir.
[3] Üstüva Allah'ın sıfatlarındandır. Nasıl olduğu malûmumuz değildir.
[4] Yahut güneş, ay, yıldızlar fermanına müsahhardır.
[5] Risâlet ile yer yüzünün ıslah olunmasından sonra siz onu maasi ile, küfür ile berbat etmeyin.
[6] İkabından korkarak, sevabını umarak.

(58) velbeledüttayyibü yahrucu nebâtühü bi'izni rabbih, velleziy habüse lâ yahrucu illâ nekidâ, kezâlike nusarrifül'âyâti likavmin yeşkürûn (59) lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihî fekaâle yâ kavmi'büdullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, inniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin azıym (60) kaâlelmeleü min kavmihî innâ lenerâke fiy dalâlin mübiyn (61) kaâle yâ kavmi leyse biy dalâletün ve lâkinniy resûlün min rabbil'âlemiyn (62) übelligukûm risâlâti rabbiy ve ensahu leküm ve a'lemü minallahi mâ lâ ta'lemûn (63) eve acibtüm en câeküm zikrün min rabbiküm alâ recülin minküm liyünzireküm ve litettekuû ve le'alleküm türhamûn (64) fekezzebûhü fe'enceynâhü velleziyne ma'ahü fiylfülki ve agraknelleziyne kezzebû biâyâtinâ, innehüm kânû kavmen amiyn (65) ve ilâ âdin ebâhüm hûdâ, kaâle yâ kavmi'büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efalâ tettekuûn (66) kaâlelmeleülleziyne keferû min kavmihi innâ lenerâke fiy sefâhetin ve innâ lenezunnüke minelkâzibiyn (67) kaâle yâ kavmi leyse biy sefâhetün ve lâkinniy resûlün min rabbil'âlemiyn.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ۞
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۞
قَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۞ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۞
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ۞ أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۞ فَكَذَّبُوهُ
فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ۞ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا
قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
۞ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ
فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۞ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۞

(58) Pâk yerin nebatı Rabbinin izniyle çıkar, (temiz olmayan) nâpak olan yerin de nebatı ancak pek az çıkar [1]. Biz âyetleri şükredenler için böyle tekrar tekrar beyan ederiz. (59) * Biz Nuh'u kavmine göndermiştik. O da «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Çünkü ben üzerinize büyük bir günde [2] azap gelmesinden korkuyorum» dedi. (60) Kavminin içinden ileri gelenler «— Biz seni açık bir sapıklıkta görüyoruz» dediler. (61) Nuh dedi ki «— Ey kavmim! Bende sapıklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim». (62) «— Size Rabbimin ahkâmına ait haberlerini eriştiriyorum. Size hayırhahlık ediyorum. Ben Allah'tan gelen vahiy ile bilmediğiniz şeyleri bilirim». (63) Yoksa sizi Allah azabıyle korkutmak için sizin de sakınmanız, ve o sayede rahmete nâil olabilmeniz için içinizden bir adam vasıtasıyle Rabbiniz tarafından vahiy ve haber gelmesine mi taaccüp ediyorsunuz?. (64) Onu yalancı saydılar. Bunun üzerine biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayanları suda boğduk; çünkü onlar kör bir kavim idiler. (65) Âd kavmine de nesil itibariyle kardeşleri olan Hud'u gönderdik. Hud onlara dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Daha O'nun azabından sakınmayacak mısınız? (66) Kavminin ileri gelenlerinden kâfir olanlar «— Biz seni avanaklığa düşmüş görüyoruz. Seni her halde yalancılardan sanıyoruz» dediler. (67) Hud dedi ki «— Ey kavmim! Bende avanaklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim».

---

[1] Taşsız, kumsuz, münbit olan bir bereketli mahsul verir. Bunun gibi mü'minlere nasihat tesir eder. Çorak yerin çıkardığı ot azdır. O da faydasızdır veyahut ancak güçlükle çıkar. Bunun gibi kâfirlere nasihat tesir etmez.

[2] Tufan günü veya kıyamet günü.

ابلغكم رسالات ربي وانا لكم ناصح امين ۝ اوعجبتم
ان جاءكم ذكر من ربكم على رجل منكم لينذركم
واذكروا اذ جعلكم خلفاء من بعد قوم نوح
وزادكم في الخلق بصطة فاذكروا آلاء الله لعلكم
تفلحون ۝ قالوا اجئتنا لنعبد الله وحده ونذر
ما كان يعبد آباؤنا فأتنا بما تعدنا ان كنت من
الصادقين ۝ قال قد وقع عليكم من ربكم رجس
وغضب اتجادلونني في اسماء سميتموها انتم
وآباؤكم ما نزل الله بها من سلطان فانتظروا اني
معكم من المنتظرين ۝ فانجيناه والذين معه برحمة
منا وقطعنا دابر الذين كذبوا بآياتنا وما كانوا
مؤمنين ۝ والى ثمود اخاهم صالحا قال يا قوم
اعبدوا الله ما لكم من اله غيره قد جاءتكم بينة من
ربكم هذه ناقة الله لكم آية فذروها تأكل في ارض
الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب اليم ۝

(68) übelligüküm risâlâti rabbiy ve ene leküm nâsıhun emiyn (69) eve acibtüm en câeküm zikrün min rabbiküm alâ recülin minküm liyünzireküm, vezkürû iz ce'aleküm hulefâe min ba'di kavmi nûhın ve zâdeküm fiylhalkı bastah, fezkürû âlâallahi le'alleküm tüflihûn (70) kaâlû eci'tenâ lina'büdallahe vahdehü ve nezere mâ kâne ya'büdü âbâünâ, fe'tinâ bimâ te'ıdünâ in künte minessâdıkıyn (71) kaâle kad vek'a aleyküm min rabbiküm ricsün ve gadab, etucâdilûneniy fiy esmâin semmeytümûhâ entüm ve âbâüküm mâ nezzelallahü bihâ min sultân, fentezırû inniy ma'aküm minelmuntazıriyn (72) fe'enceynâhü velleziyne ma.ahü birahmetin minnâ ve kata'nâ dâbirelleziyne kezzebû biâyâtinâ ve mâ kânû mü'miniyn (73) ve ilâ semûde ehâhüm sâlihâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, kad câetküm beyyinetün min rabbiküm, hâzihî nâkatullahi leküm âyeten fezerûha te'kül fiy ardillâhi ve lâ temessûhâ bisûin feye'huzeküm azâbün eliym.

(68) «— Size Rabbimin ahkâmına ait haberlerini eriştiriyorum, ben sizin için emin bir hayırhahınızım». (69) «— Yoksa sizi Allah azabıyla korkutmak üzere içinizden Rabbiniz tarafından bir adam vasıtasıyle size vahiy ve haber gelmesine mi taaccüp ediyorsunuz? Allah'ın, sizi Nuh kavminden sonra onların yerine getirdiğini, sizi diğerlerinden ziyade iri yarı yarattığını hatırınıza getirin. Artık felâh bulmanız için Allah'ın nimetlerini anın». (70) Onlar dediler ki «— Sen bize bir tek Tanrıya tapıp babalarımızın taptıklarını bırakmamız için mi geldin? Eğer gerçek diyenlerden isen bize tehdit ettiğini getir bakalım. (71) Hud dedi ki «— Rabbiniz tarafından üzerinize azap ve gazap gelmek lâyık oldu [1]. Allah tapılmalarına dair hiçbir burhan indirmemiş iken sizlerin, babalarınızın ad taktığınız putlar hakkında bana çene mi çalıyorsunuz? Artık azabı bekleyin. Ben de sizin ile beraber bekleyenlerden olacağım. (72) Bunun üzerine biz onu, onunla beraber olanları bizden sabır olan bir rahmet ile kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayıp iman getirmeyenlerin kökünü kestik. (73) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih onlara dedi ki: Ey kavmim! Tanrıya tapın, ondan başka sizin için tapacak yoktur. Size Rabbiniz tarafından aşikâr bir mucize gelmiştir.. Size bir alâmet olmak üzere işte Tanrının dişi devesi. Siz onu bırakın da Tanrının yerinde ot yesin. Ona kötülükle dokunmayın, yoksa acıklı bir azaba giriftar olursunuz»;

---

[1] Veya sabit oldu.

(74) vezkürû iz ce'aleküm hulefâe min ba'di âdin ve bevve'eküm fiyl'ardı tettehızûne min sühûlihâ kusûren ve tenhitûnelcibâle büyûtâ, fezkürû âlâ ellâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (75) kaâlelmeleülleziynestekberû min kavmihî lilleziynestud'ıfû limen âmene minhüm eta'lemûne enne sâlihan mürselün min rabbih, kaâlû innâ bimâ ürsile bihî mü'minûn (76) kaâlelleziynestekberû innâ billeziy âmentüm bihî kâfirûn (77) fe'akarûnnâkate ve atev an emri rabbihim ve kaâlû yâ sâlihu'tina bimâ te'idünâ in künte minelmürseliyn (78) fe'ehazethümürrecfetü feasbahû fiy dârihim câsimiyn (79) fetevellâ anhüm ve kaâle yâ kavmi lekad eblagtüküm risâlete rabbiy ve nesahtü leküm ve lâkin lâ tühıbbûnennâsıhıyn (80) ve lûtan iz kaâle likavmihî ete'tûnelfâhışete mâ sebekaküm bihâ min ehadin minel'âlemiyn (81) inneküm lete'tûnerricâle şehveten min dûninnisâ, bel entüm kavmün müsrifûn.

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا
مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝
قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ۝
فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ
ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ فَأَخَذَتْهُمُ
الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ۝ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ
وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ۝ وَلُوطًا إِذْ قَالَ
لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِنَ الْعَالَمِينَ ۝ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً
مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ۝

(74) «— O zamanı hatırınıza getirin ki sizi Âd kavminden sonra onlara halef etmiş, yer yüzünde [1] yerleştirmişti. Siz O'nun ovalarında köşkler ediniyorsunuz, dağları oyup evler yapıyorsunuz [2]. Artık Allah'ın nimetlerini anın. Yer yüzünde fesat çıkararak taşkınlık etmeyin». (75) Kavminin içinden imanı kibirlerine yediremeyen ileri gelenleri, yine kendilerinden olup zayıf addettikleri mü'minlere istihza ile «— Salih'i Rabbı tarafından gönderilmiş biri mi biliyorsunuz?» dediler. Onlar da «— Biz onunla ne gönderilmiş ise ona iman getiriyoruz» dediler. (76) İmanı kibirlerine yediremeyenler «— Biz de sizin iman getirdiğiniz şeyi tanımıyoruz» dediler. (77) Artık dişi deveyi sinirlendirdiler, Rablerinin emrine karşı serkeşlik ettiler, istihza ile «— Salih! Eğer gönderilen peygamberlerden isen bize, tehdit ettiğin azabı getir bakalım» dediler. (78) Bunun üzerine onlar şiddetli bir sarsılmaya tutuldular, oldukları yerde diz üstü çöktüler. [3]. (79) Salih olanlardan yüz çevirip dedi ki: «— Ey kavmim! Ben Rabbimin ahkâmına ait haberlerini size eriştirdim, size hayırhahlıkta (iyiliklerde, öğütlerde) bulundum. Fakat siz hayırhahları sevmezsiniz. (80, 81) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Sizden evvel âlemde hiçbirinin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz? Siz kadınları bırakıp şehvet arzusu ile erkeklere mi yanaşıyorsunuz. Hayır siz haddi aşan bir kavimsiniz».

[1] Hicaz ile Şam arasında «Hicr» denilen yerde.
[2] Yazın ovalarda köşkler, kışın dağlarda evler.
[3] Cansız kaldılar.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ۞ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۞ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۞ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۞ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۞ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۞

(82) ve mâ kâne cevâbe kavmihî illâ en kaâlû ahricûhüm min karyetiküm, innehüm ünâsün yetetahherûn (83) fe'enceynâhü ve ehlehû illemre'etehü kânet minelgaâbiriyn (84) ve emtarnâ aleyhim matarâ, fenzur keyfe kâne âkıbetülmücrimiyn (85) ve ilâ medyene ehâhüm şu'aybâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, kad câetküm beyyinetün min rabbiküm fe'evfûlkeyle velmiyzâne ve lâ tebhasûnnâse eşyâehüm ve lâ tüfsidû fiyl'ardı ba'de ıslahıhâ, zâliküm hayrün leküm in küntüm mü'miniyn (86) ve lâ tak'udû bikülli sırâtın tû'ıdûne ve tasuddûne an sebiylillâhi men âmene bihî ve tebguûnehâ ivecâ, vezkürû iz küntüm kaliylen fekessereküm vanzurû keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (87) ve in kâne tâifetün minküm âmenû billeziy ürsiltü bihî ve tâifetün lem yü'minû fasbirû hattâ yahkümallahü beynenâ, ve hüve hayrülhâkimiyn.

(82) Kavminin cevabı «— Onları kasabanızdan çıkarın. Çünkü onlar temizlenmiş insanlardır [1]» demeden ibaret kaldı. (83) Bunun üzerine onu da, ehlini de [2] kurtardık. Yalnız karısı geri kalanlardan oldu [3]. (84) Üzerlerine yağış gibi taş yağdırdık. Günahkârların sonu ne oldu? Görüyorsunuz ya. (85) Medyenede kardeşleri Şuayb'i gönderdik. O dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, Ondan başka sizin için tapacak yoktur. Size Rabbinizden aşikâr bir mucize gelmiştir. Ölçeği, teraziyi yerine getirin. Halka eşyalarından eksik vermeyin [4]. Yer yüzü, salâha nâil olmuş iken orada fesat çıkarmayın. Eğer bana inanırsanız bu size hayırlı olur»; (86) Allah'a iman getirenleri tehdit ederek, Allah yolundan alıkoyarak, yolun eğriliğini isteyerek yollarda oturmayın. Siz az iken Allah'ın sizi çoğalttığı zamanı hatırlayın. Fesatçıların sonu ne oldu? Görüyorsunuz», (87) İçinizden bir kısmı benim ile gönderilen şeye iman getirir, bir kısmı iman getirmezse Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin. O, hâkimlerin hayırlısıdır».

---

[1] Onlarda bu hayasızlık yoktur. Bu sözü istihza tarikiyle söylemişlerdir.
[2] Ehl-i Beyt'ini, mü'minleri.
[3] Yurdunda geri kaldı da helâk oldu.
[4] Alış verişte hiyanet etmeyin, herkesin hakkı ne ise verin.

قال الملأ الذين استكبروا من قومه لنخرجنك يا شعيب
والذين آمنوا معك من قريتنا أو لتعودن في ملتنا قال
أولو كنا كارهين ۝ قد افترينا على الله كذبا إن عدنا في
ملتكم بعد إذ نجانا الله منها وما يكون لنا أن نعود فيها
إلا أن يشاء الله ربنا وسع ربنا كل شيء علما على الله توكلنا
ربنا افتح بيننا وبين قومنا بالحق وأنت خير الفاتحين ۝
وقال الملأ الذين كفروا من قومه لئن اتبعتم شعيبا إنكم
إذا لخاسرون ۝ فأخذتهم الرجفة فأصبحوا في دارهم
جاثمين ۝ الذين كذبوا شعيبا كأن لم يغنوا فيها الذين
كذبوا شعيبا كانوا هم الخاسرين ۝ فتولى عنهم وقال
يا قوم لقد أبلغتكم رسالات ربي ونصحت لكم فكيف آسى
على قوم كافرين ۝ وما أرسلنا في قرية من نبي إلا أخذنا
أهلها بالبأساء والضراء لعلهم يضرعون ۝ ثم بدلنا
مكان السيئة الحسنة حتى عفوا وقالوا قد مس آباءنا
الضراء والسراء فأخذناهم بغتة وهم لا يشعرون ۝

(88) kaâlelmeleülleziynestekberû min kavmihî lenuhricenneke yâ Şuaybü velleziyne âmenû ma'ake min karyetinâ ev lete'ûdünne fiy milletinâ, kaâle evelev künnâ kârihiyn (89) kadiftereynâ alallâhi keziben in udnâ fiy milletiküm ba'de iz necceynallahü minhâ, ve mâ yekûnü lenâ en ne'ûde fiyhâ illâ en yeşâallahü rabbünâ, ves'ia rabbünâ külle şey'in ilmâ, allahi tevekkelnâ, rabbeneftah beynenâ ve beyne kavminâ bilhakkı ve ente hayrülfâtihıyn (90) ve kaâlelmeleülleziyne keferû min kavmihî leinitteba'tüm şu'ayben inneküm izen lehâsirûn (91) fe'ehazethümürrecfetü feasbehü fiy dârihim câsimiyn (92) elleziyne kezzebû şu'ayben ke'en lem yagnev fiyhâ, elleziyne kezzebû şu'ayben kânû hümülhâsiriyn (93) fetevellâ anhüm ve kaâle yâ kavmi lekad eblagtüküm risâlâti rabbiy ve nesahtü leküm, fekeyfe âsâ alâ kavmin kâfiriyn (94) ve mâ erselnâ fiy karyetin min nebiyyin illâ ehaznâ ehlehâ bilbe'sâi veddarrâi le'allehüm yaddarra'ûn (95) sümme beddelnâ mekânesseyyietilhasenete hattâ afev ve kaâlû kad messe âbâenaddarrâü vesserrâü fe'ehaznâhüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn.

(88) Kavminden imanı kibrine yediremeyen ileri gelenleri «— Şuayb! * Seni ve senin ile beraber iman getirenleri kasabamızdan çıkaracağız.. Yahut milletimize döneceksiniz» dediler. Şuayb dedi ki: «— İstemesek de mi milletinize döneceğiz? (89) Allah bizi milletinizden kurtardıktan sonra yine o millete dönersek Allah'a kendiliğimizden iftira etmiş oluruz. Allah dilemedikçe bizim için O'na dönmek yoktur. Rabbimizin ilmi her şeyi kaplamıştır. Biz ancak Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rabbimiz! Bizim ile kavmimiz arasında doğrulukla hükmet, sen hâkimlerin hayırlısısın». (90) Kavminden kâfir olanların ileri gelenleri dediler ki: «— * Eğer Şuayb'e tâbi olursanız işte o zaman ziyan görürsünüz». (91, 92) Bunun üzerine onlar dehşetli bir sarsılmaya tutuldular. Hemen oldukları yerde diz çöktüler. Şuayb'ı yalancı çıkaranlar yerlerinde asla bulunmamış gibi oldular. Şuayb'ı yalancı çıkaranlar ziyankâr oldular. (93) Şuayb onlardan yüz çevirdi de dedi ki : «— Ey kavmim! Size Rabbimin ahkâmına ait haberleri eriştirdim, size hayırhahlıkta bulundum. Artık kâfirlere nasıl acırım» [1]. (94) Hangi bir kasabaya bir peygamber göndermişsek ahalisi onu tanımamakla onları, yalvarıp yakarmaları için fakirliğe, hastalığa [2] giriftar ettik. (95) Sonra bu sıkıntıyı iyiliğe çevirdik [3]. O kadar ki mal ve adetleri çoğalınca nankörlükle «— Babalarımıza da böyle hastalık, sağlık [4] erişmiştir.» demişlerdi. Biz de onlar farkında değillerken ansızın onları yakalayıverdik.

[1] Bu sözleri tesliye tarikiyle kendi kendine demiştir.
[2] Veya kıtlık ve nahoşluğa.
[3] Zenginlik, sağlık veya bolluk verdik.
[4] Veya kıtlık, bolluk; cefa, safa.

ولو ان اهل القرى امنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات
من السماء والارض ولكن كذبوا فاخذناهم بما كانوا
يكسبون ۞ افامن اهل القرى ان يأتيهم بأسنا بياتا
وهم نائمون ۞ اوامن اهل القرى ان يأتيهم بأسنا
ضحى وهم يلعبون ۞ افامنوا مكر الله فلا يأمن
مكر الله الا القوم الخاسرون ۞ اولم يهد للذين
يرثون الارض من بعد اهلها ان لو نشاء اصبناهم
بذنوبهم ونطبع على قلوبهم فهم لا يسمعون ۞ تلك
القرى نقص عليك من انبائها ولقد جاءتهم رسلهم
بالبينات فما كانوا ليؤمنوا بما كذبوا من قبل
كذلك يطبع الله على قلوب الكافرين ۞ وما وجدنا
لاكثرهم من عهد وان وجدنا اكثرهم لفاسقين ۞
ثم بعثنا من بعدهم موسى باياتنا الى فرعون وملائه
فظلموا بها فانظر كيف كان عاقبة المفسدين ۞ وقال
موسى يا فرعون اني رسول من رب العالمين ۞

(96) velev enne ehlelkurâ âmenû vettekav lefetahnâ aleyhim berekâtin minessemâi vel'ardı ve lâkin kezzebû fe'ehaznâhüm bimâ kânû yeksibûn (97) efe'emine ehlülkurâ en ye'tiyehüm be'sünâ beyâten ve hüm nâimûn (98) eve emine ehlülkurâ en ye'tiyehüm be'sünâ duhan ve hüm yel'abûn (99) efe'eminû mekrallah, felâ ye'menü mekrallahi illelkavmülhâsirûn (100) evelem yehdi lilleziyne yerisûnel'arda min ba'di ehlihâ en lev neşâü esabnâhüm bizünûbihim, ve natbe'u alâ kulûbihim fehüm lâ yesme'ûn (101) tilkelkurâ nakussu aleyke min enbâihâ, ve lekad câethüm rusülühüm bilbeyyinât, femâ kânû liyü'minû bimâ kezzebû min kabl, kezâlike yatba'ullahü alâ kulûbilkâfiriyn (102) ve mâ vecednâ liekserihim min ahd, ve in vecednâ ekserehüm lefâsikıyn (103) sümme be'asnâ min ba'dihim mûsâ biâyâtinâ ilâ fir'avne ve melâihi fezalemû bihâ, fanzur keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (104) ve kaâle mûsâ yâ fir'avnü inniy resûlün min rabbil'âlemiyn.

(96) Eğer o kasaba ahalisi iman getirip sakınmış olsalardı üzerlerine gökten ve yerden bereket kapılarını açardık. Fakat onlar peygamberlerini yalancı çıkardılar. Biz de kazançlarından dolayı onları yakaladık. (97) Kasaba ahalisi kendilerine gece uykuda iken azabımızın gelmesinden mi emin oldular? (98) Yahut onlar oynarlarken [1] kuşluk vaktinde kendilerine azabımızın gelmesinden mi emin oldular? (99) Yoksa Allah'ın mekr-ü tedbirinden [2] emin mi oldular? Allah'ın mekr-ü tedbirinden yalnız ziyan gören kavim emin olabilir. (100) Evvelki ahalisinden sonra yeryüzünde ona vâris olanlara [3] dileseydik günahlarından dolayı onları bir musibete duçar edeceğimiz hususu belli olmadı mı? Biz onların kalplerine mühür basarız da onlar işitmez olurlar. (101) İşte bu kasabaların bâzı haberlerini sana hikâye ediyoruz. Onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişti. Fakat onlardan bundan evvel yalan sandıkları şeye [4] iman getiren olmadı. Allah kâfirlerin kalplerine böyle mühür basar. (102) Onların pek çoğunda ahde vefa eseri bulmadık. Belki pek çoğunu gerçekten fasık bulduk. (103) Bu peygamberlerden sonra Musa'yı da Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimiz ile yolladık. Onlar ise o mucizeleri inkâr suretiyle kendilerine zulüm ettiler. Fesatçıların akıbeti ne oldu! Görüyorsun ya. (104) Musa dedi ki: «— Firavun! Ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.

---

[1] Pek ziyade gafletlerinden dolayı kendilerine yaramayan şeylerle uğraşırlarken.

[2] Onları Nimete gark etmiş iken ansızın yakalanmasından, helâkleri hakkında tedbir etmesinden.

[3] Orada yerleşenlere, Mekke'lilere ve etrafındakilere.

[4] Evvelce yalan saydıkları şeyi yine yalan saydılar.

(105) hakıykun alâ en lâ ekuûle alallahi illelhakk, kad ci'tüküm bibeyyinetin min rabbiküm fe'ersil ma'iye beniy isrâiyl (106) kaâle in künte ci'te biâyetin fe'ti bihâ in künte minessâdikıyn (107) fe'elkaâ asâhü feizâ hiye sü'bânün mübiyn (108) ve neze'a yedehü feizâ hiye beydâü linnâzıriyn (109) kaâlelmeleü min kavmi fir'avne inne hâzâ lesâhırün aliym (110) yüriydü en yuhriceküm min ardıküm, femâzâ te'mürûn (111) kaâlû ercih ve ehâhü ve ersil fiylmedâini hâşiriyn (112) ye'tûke bikülli sâhırin aliym (113) ve câesseharetü fir'avne kaâlû inne lenâ le'ecren in künnâ nahnülgaâlibiyn (114) kaâle ne'am ve inneküm leminelmukarrebiyn (115) kaâlû yâ mûsâ immâ en tülkiye ve immâ en nekûne nahnülmülkıyn (116) kaâle elkuû, felemmâ elkav seharû a'yünennâsi vesterhebûhüm ve câû bisıhrin aziym (117) ve evhaynâ ilâ mûsâ en elkı asâk, feizâ hiye telkafü mâ ye'fikûn (118) feveka'alhakku ve batale mâ kânû ya'melûn (119) fegulibû hünâlike venkalebû sâgıriyn (120) ve ülkıyesseharetü sâcidiyn.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۞ قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ
فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۞ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ
ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ۞ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ۞
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ۞
يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ۞
قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۞
يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۞ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۞ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۞ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ
نَحْنُ الْمُلْقِينَ ۞ قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ
وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ۞ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ
مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۞
فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ
وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ۞ وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۞

(105) Bana yaraşan Allah hakkında doğrudan başka bir şey dememektir. Ben size Rabbiniz tarafından açık bir mucize getirdim, artık İsrail oğullarını benim ile beraber gönder.» (106) Firavun dedi ki: «— Mucize getirmişsen, gerçek isen, haydi mucizeyi getir». (107) Bunun üzerine Musa asasını bıraktı. Asa besbelli ejderha oluverdi; (108) Elini de cebinden çekip çıkardı. O, hemen temaşa edenlerin gözlerini kamaştıracak derecede bembeyaz oldu. (109) Firavun'un kavminden ileri gelenler dediler: «— Bu, gayet usta bir büyücüdür. (110) Sizi yerinizden çıkarmak istiyor. Ne buyurursunuz?» [1] (111, 112) Onlar cevap olarak dediler: «— Onu da, kardeşini de alıkoy [2]. Şehirlere zabıta gönder de sana gayet usta büyücülerin hepsini getirsinler. (113) Büyücüler Firavun'a geldiler, «— Eğer biz üstün çıkarsak bize mükâfat var mıdır?» dediler. (114) Firavun: «— Evet mükâfat vardır. Bir de siz herhalde benim yakınlarımdan olursunuz.» dedi. (115) Onlar: «— Musa! Sen mi asanı önce bırakırsın, yoksa biz mi değneğimizi, ipimizi önce bırakalım?» dediler. (116) Musa: «— Siz önce bırakın» dedi. Vaktaki onlar önce bıraktılar, halkın gözlerini büyülediler. Halkı yıldırdılar [3], büyük bir büyü yaptılar. (117) Musa'ya: «— Asanı bırak» diye vahiy ettik derhal asa ejderha kesilerek onların yalandan yaptıklarını yutuverdi. (118) Artık hak belli, onların yaptıkları şey de batıl oldu. (119) Onlar orada yenildiler, hor olarak geri döndüler. (120) Büyücülerse secde ederek yere kapandılar.

[1] Bu bapta tedbiriniz nedir? Demektir. Bu söz Firavun'un sözüdür.

[2] Acele etme, halleri meydana çıkmadan evvel onlara bir şey yapma.

[3] Çünkü yılanları geziyor gibi göstermişlerdi.

قَالُوٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ۝ قَالَ
فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي
الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَٓا اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ لَاُقَطِّعَنَّ
اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِينَ ۝ قَالُوٓا
اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ۝ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيَاتِ
رَبِّنَا لَمَّا جَٓاءَتْنَا رَبَّنَٓا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ
۝ وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ
اَبْنَٓاءَهُمْ وَنَسْتَحْيٖ نِسَٓاءَهُمْ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ۝
قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوا اِنَّ الْاَرْضَ
لِلّٰهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝
قَالُوٓا اُوذِينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا
قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ
فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۝ وَلَقَدْ اَخَذْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ
بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝

(121) kaâlû âmennâ birabbil'âlemiyn, (122) rabbi mûsâ ve hârûn (123) kaâle fir'avnü âmentüm bihî kable en âzene leküm, inne hâzâ lemekrün mekertümûhü fiylmediyneti lituhricû minhâ ehlehâ, fesevfe ta'lemûn (124) leükattı'anne eydiyeküm ve ercüleküm min hilâfin sümme leüsallibenneküm ecma'ıyn (125) kaâlû innâ ilâ rabbinâ münkalibûn (126) ve mâ tenkımü minnâ illâ en âmennâ biâyâti rabbinâ lemmâ câetnâ, rabbenâ efrıg aleynâ sabren ve teveffenâ müslimiyn (127) ve kaâlelmeleü min kavmi fir'avne etezerü mûsâ ve kavmehü liyüfsidû fiyl'ardı ve yezereke ve âlihetek, kaâle senükattilü ebnâehüm ve nestahyiy nisâehüm, ve innâ fevkahüm kaâhirûn (128) kaâle mûsâ likavmihiste'ıynû billâhi vasbirû, innel'arda lillâh, yûrisühâ men yeşâü min ibâdih, vel'âkıbetü lilmüttekıyn (129) kaâlû ûziynâ min kabli en te'tiyenâ ve min ba'di mâ ci'tenâ, kaâle asâ rabbüküm en yühlike adüvveküm ve yestahlifeküm fiyl'ardı feyanzure keyfe ta'melûn (130) ve lekad ehaznâ âle fir'avne bissiniyne ve naksın minessemerâti le'allehüm yezzekkerûn.

(121) «— Âlemlerin Rabbine, (122) Musa ve Harun'un Rabbine iman getirdik» dediler. (123) Fir'avun onlara dedi: «— Ben size izin vermeden evvel ona iman mı getirdiniz? Bu, şüphe yok ki ahalisini çıkarmak için [1] şehirde [2] kurduğunuz gizli bir hiledir. Size yapacağımı yakında göreceksiniz. (124) Ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari keseceğim, sonra topunuzu asacağım». (125) Onlar dediler: «— Biz her halde ölüp Rabbimize döneceğiz [3]. (126) Sen bizi ancak Rabbimizin mucizeleri gelince O'na iman getirdiğimiz için cezaya çarpacaksın [4]. Ey Rabbimiz! Sabrın ardı arasını kesme. Müslüman olduğumuz halde canımızı al». (127) Fir'avun kavminden ileri gelenler: «— Musa'yı ve kavmini Mısır toprağında fesat çıkarmak, seni, mabutlarını [5] terk etmek için mi bırakıyorsun?» dediler. Fir'avun da «— Oğullarını öldüreceğim. Kadınlarını diri bırakacağım. Biz mutlak onların üstünde kahir olacağız» [6] dedi. (128) Musa kavmine [7] «— Allah'tan yardım dileyin, katlanın, yer Allah'ındır, kullarından dilediğini ona vâris kılar. Akıbet sakınan kimselerindir» dedi. (129) Kavmi Musa'ya «— Sen bize peygamber olarak gelmeden evvel de, geldikten sonra da biz eza gördük» dediler. Musa «— Üzülmeyin, olabilir ki Rabbiniz düşmanlarınızı helâk eder, sizi de onun yerine getirir. Artık nasıl işlediklerinize [8] bakar» dedi. (130) * Biz Fir'avuncuları, nasihat kabul edebilmeleri için kıtlık ve kuraklık senelerine, meyvaların eksikliğine giriftar ettik.

[1] Kıptileri çıkarıp Mısır'ı ele geçirmek için.
[2] Çöle çıkmadan evvel.
[3] Veya sevabına döneceğiz veya hepimizin dönüşü O'nadır.
[4] Veya O'na iman getirdiğimizi istemiyorsun.
[5] Yaptığın küçük putları.
[6] Onlar eskisi gibi yine elimiz altında bulunacaktır.
[7] Fir'avun dediği gibi yapmakla kavminin Musa aleyhisselâma müracaatı üzerine tesliye için.
[8] İyi mi işliyorsunuz, kötü mü? Şükür mü ediyorsunuz, nankörlük mü?

(131) feizâ câethümülhasenetü kaâlû lenâ hâzih, ve in tüsibhüm seyyietün yettayyerû bimûsâ ve men ma'ah, elâ innemâ tâirühüm indallahi ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (132) ve kaâlû mehmâ te'tinâ bihî min âyetin litesharenâ bihâ femâ nahnü leke bimü'miniyn (133) fe'erselnâ aleyhimüttûfâne velcerâde velkummele veddafâdi'a veddeme âyâtin muhafassalâtin festekberû ve kânû kavmen mücrimiyn (134) ve lemmâ veka'a aleyhimürriczü kaâlû yâ mûsed'u lenâ rabbeke bimâ ahide indek, lein keşefte annerricze lenü'minenne leke ve lenürsilenne ma'ake beniy isrâiyl (135) felemmâ keşefnâ anhümürricze ilâ ecelin hüm bâliguûhü izâ hüm yenküşûn (136) fentekamnâ minhüm feagraknâhüm fiylyemmi biennehüm kezzebû biâyâtinâ ve kânû anhâ gaâfiliyn (137) ve evresnelkavmelleziyne kânû yüstad'afûne meşârikal'ardı ve megaâribehelletiy bâreknâ fiyhâ, ve temmet kelimetü rabbikelhusnâ alâ beniy isrâiyle bimâ saberû, ve demmernâ mâ kâne yasna'u fir'avnü ve kavmühü ve mâ kânû ya'rişûn.

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَطَّيَّرُوا بِمُوسٰى وَمَنْ مَعَهُ اَلَا اِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ
وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ۝ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ
الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ
لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ
بَنِي اِسْرَائِيلَ ۝ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰى اَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ
اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ۝ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ
فِي الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ۝
وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ
الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنٰى عَلٰى بَنِي اِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ
يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ۝

(131) Onlara iyilik [1] gelince «— Bu, bize gerektir» derler. Bilâkis onlara bir kötülük [2] gelirse Musa'yı da, yanındakileri de, uğursuz sayarlar. Haberiniz olsun ki onların uğursuzluğu yalnız Allah yanındadır [3]. Fakat pek çokları bunu bilmezler. [4] (132) Fir'avuncular Musa'ya dediler: «— Bizi büyülemek için bize her ne mucize getirirsen getir, yine biz sana iman edecek değiliz». (133) Bunun üzerine Musa onlara beddua etmekle biz de tufanı, çekirgeyi, keneyi [5], kurbağaları, kanı ayrı ayrı, birbiri ardınca mucize olmak üzere gönderdik. Yine onlar imanı kibirlerine yediremediler, günahkâr kavim oldular. (134) Onlara bu felâketi vaki olunca onlar: «— Musa! Rabbinin seninle ettiği ahte göre [6] bizim için Rabbine niyaz et * Eğer bizden bu felâketi kaldırırsan mutlak sana iman getirir, İsrail oğullarını da senin ile beraber gönderiririz» dediler. (135) Vaktaki onlardan, erişecekleri ecellerine kadar [7] felâketi kaldırdık, onlar hemen ahitlerinden döndüler. (136) Artık âyetlerimizi yalan sayıp onlardan gafil olduklarından dolayı biz de onlardan öcalmak istedik de onları derin denizde boğduk. (137) Yer yüzünün suyu ile, ağacı ile bereketli kıldığımız gün doğusu, batısı taraflarına [8] âciz görülen [9] kavmi vâris kıldık. Rabbinin İsrail oğullarına olan güzel sözü, vaadı onların katlanmalarından dolayı yerine geldi. Fir'avunun da, kavminin de yaptıkları evlerini, yüksek köşklerini harap ettik.

---

[1] Bolluk, zenginlik.

[2] Kıtlık, fakirlik.

[3] Allah yanında olan amelleri uğursuzluklarına sebeptir.

[4] Bilmediklerinden dolayı uğursuzluğu Musa'dan sanırlar.

[5] Veya ufak karınca, küçük böcek.

[6] Nübüvvetin hakkı için veya duanın kabul olunacağına göre veya her ne vakit iman edersek azabın kaldırılacağına dair olan ahde göre.

[7] Veya ölümlerine, boğulmalarına kadar.

[8] Şam'a, Mısır'a, her tarafa.

[9] Fir'avunluların köle addettikleri.

وجاوزنا ببني اسرائيل البحر فأتوا على قوم يعكفون على
اصنام لهم قالوا يا موسى اجعل لنا الها كما لهم آلهة
قال انكم قوم تجهلون ۝ ان هؤلاء متبر ما هم فيه
وباطل ما كانوا يعملون ۝ قال اغير الله ابغيكم
الها وهو فضلكم على العالمين ۝ واذ انجيناكم
من آل فرعون يسومونكم سوء العذاب يقتلون
ابناءكم ويستحيون نساءكم وفي ذلكم بلاء
من ربكم عظيم ۝ وواعدنا موسى ثلاثين ليلة
واتممناها بعشر فتم ميقات ربه اربعين ليلة وقال
موسى لاخيه هارون اخلفني في قومي واصلح ولا تتبع
سبيل المفسدين ۝ ولما جاء موسى لميقاتنا وكلمه
ربه قال رب ارني انظر اليك قال لن تراني ولكن انظر
الى الجبل فان استقر مكانه فسوف تراني فلما تجلى
ربه للجبل جعله دكا وخر موسى صعقا فلما افاق
قال سبحانك تبت اليك وانا اول المؤمنين ۝ ١٤٣

(138) ve câveznâ bibeniy israiylelbahre fe'etev alâ kavmin yağküfûne alâ asnâmin lehüm, kaâlû yâ mûsec'al lenâ ilâhen kemâlehüm ilâheh, kaâle inneküm kavmün techelûn (139) inne hâülâi mütebberün mâ hüm fiyhi ve bâtılün mâ kânû ya' melûn (140) kaâle egayrallahi ebgıyküm ilâhen ve hüve faddaleküm alel'âlemiyn (141) ve iz enceynâküm min âli fir'avne yesûmûneküm sûel'azâb, yukattilûne ebnâeküm ve yestahyûne nisâeküm, ve fiy zâliküm belâün min rabbiküm aziym (142) ve va'adnâ mûsâ selâsiyne leyleten ve etmemnâhâ bi'aşrin fetemme miykaâtü rabbihî erba'ıyne leyleh, ve kaâle mûsâ liahıyhi hârûnahlüfniy fiy kavmiy ve aslıh ve lâ tettebi' sebiylelmüfsidiyn (143) ve lemmâ câe mûsâ limiykaâtinâ ve kellemehü rabbühü kaâle rabbi eriniy enzur ileyk, kaâle len terâniy, ve lâkininzur ilelcebeli feinistekarre mekânehü fesevfe terâniy, felemmâ tecellâ rabbühü lilcebeli ce'alehü dekkâ, ve harre mûsâ sa'ıkaâ, felemmâ efaka kaâle sübhâneke tübtü ileyke ve ene evvelülmü'miniyn.

(138) İsrail oğullarını denizden geçirdik. Onlar çölde kendi putlarına tapmaya müdavim olan bir cemaata uğradılar: «— Musa! Onların mabutları gibi bize de bir mabut yap» dediler. Musa: «— Siz, cahil bir kavimsiniz» dedi. (139) İşte bunların bulundukları batıl dinleri berbat olacaktır. İşledikleri de batıldır. (140) Musa: «— Allah sizi. âlemlerden üstün tutmuş iken ondan başka size mabut mu araştırayım?» dedi. (141) Hani sizi fir'avunculardan kurtarmıştık ki onlar sizi işkenceye duçar ederler, oğullarınızı öldürürler, kadınlarınızı kullanmak için diri bırakırlardı. Halbuki bu işte Rabbiniz tarafından bir mihnet [1] vardı. (142) Biz Musa ile münacatımız için otuz gece vaadlaşmıştık [2] onu ayrıca on gece ile tamamladık. Böylece Rabbinin tâyin ettiği vakti tam kırk gece oldu. Musa kardeşi Harun'a: «— Kavmim arasında benim yerime geç, işleri düzelt, fesatçıların yoluna tâbi olma» dedi. (143) Vaktaki Musa tâyin ettiğimiz vakitte geldi. Rabbi onunla söyleşti. Musa dedi ki: «— Yâ Rab! Bana kendini göster de sana bakayım» Allah: «— Sen beni göremezsin. Fakat bir kere dağa bak, eğer o, yerinde durursa sen de beni görebilirsin» dedi. Vaktaki Rabbi dağa tecelli etti. Dağı parça parça yaptı. Musa da düşüp bayıldı. Musa ayılınca: «— İlâhi! Seni tamamıyle tenzih ederim. Sana tövbe ettim, ben, iman getirenlerin ilkiyim» dedi.

---

[1] **Veya bir nimet.**

[2] **Yani Allah emretmiş, Musa Aleyhisselâm da emri kabul etmişti.**

(144) kaâle yâ mûsâ inniystafeytüke alennâsi birisâlâtiy ve bikelâmiy fehuz mâ âteytüke ve kün mineşşâkiriyn (145) ve ketebnâ lehü fiyl'elvâhı min külli şey'-in mev'ızaten ve tafsıylen likülli şey' fehuzhâ bikuvvetin ve'mür kavmeke ye'-huzû biahsenihâ, seuriyküm dârelfâsi-kıyn (146) seasrifü an âyâtiyelleziyne ye-tekeberûne fiyl'ardı bigayrilhakk, ve in yerev külle âyetin lâ yü'minû bihâ, ve in yerev sebiylerrüşdi lâ yettehızûhü sebiy-lâ, ve in yerev sebilelgayyi yettehızûhü sebiylâ, zâlike biennehüm kezzebû biâ-yâtinâ ve kânû anhâ gaâfiliyn (147) vel-leziyne kezzebû biâyâtinâ ve likaâil'ahı-reti habitat a'mâlühüm, hel yüczevne illâ mâ kânû ya'melûn (148) vettehaze kavmü mûsâ min ba'dihî min huliyyi-him iclen ceseden lehü huvâr, elem ye-rev ennehü lâ yükellimühüm ve lâ yeh-diyhim sebiylâ, ittehazûhü ve kânû zâli-miyn (149) velemmâ sukıta fiy eydiyhim ve re'ev ennehüm kad dallû kaâlû lein lem yerhamnâ rabbünâ ve yagfir lenâ le-nekûnnenne minelhâsiriyn.

قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ۝ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ۝ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ۝ وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝

(144) Allah: «— Musa! Beni göremedinse sıkılma, ben seni risaletlerim, sözlerim ile halk üzerine mümtaz kıldım. Artık sana verdiğimi al. Şükredenlerden ol» dedi. (145) Biz Musa için Elvah'ta din ve dünya için muhtaç olan her bir şeyi, mev'izeyi ve tafsili ahkâmdan hepsini yazdık. Musa! Onu ciddiyetle al, onun güzel hükümlerini [1] almalarını kavmine emret, sizlere yakında fasıkların yurdunu [2] göstereceğim. (146) Yer yüzünde nahak yere kibirli geçinenleri âyetlerimizi anlamadan vaz geçireceğim. Onlar herhangi bir âyeti görseler yine ona inanmazlar. Rüşt-ü salâh yolunu görseler onu yol edinmezler. Bilâkis azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu hal onların âyetlerimizi yalan sayıp onlardan gafil olmalarından dolayıdır. (147) Âyetlerimizi, âhirete kavuşmayı yalan sayanların amelleri beyhude olur. Onlar, işlediklerinden başka bir ceza görmezler. (148) Musa'nın kavmi [3] Musa, Tur'a gittikten sonra ziynet takımlarından bir buzağı heykeli yaptılar ki onun buzağı gibi böğürmesi vardı. Onlar buzağının kendileriyle söylemediğini, kendilerine bir yol da göstermediğini görmediler mi? [4] Onlar onu mabut edindiler de, zalim oldular. (149) Pişman olup saptıklarını görünce: «— * Şayet Rabbimiz, bizi bağışlamaz, bizi (bağışlamazsa) yarlıgamazsa biz mutlak ziyankârlardan oluruz» dediler.

[1] Veya en güzeli olan azimetlerini.
[2] Yani Cehennemi göstereceğim veya sizi Şam'a götüreceğim veya Mısır'daki menazilin harap olduğunu size göstereceğim.
[3] Sâmirî'ler.
[4] Nasıl ona taptılar?

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًاۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونٖى
مِنْ بَعْدٖىۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ
اَخٖيهِ يَجُرُّهُٓ اِلَيْهِۜ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونٖى
وَكَادُوا يَقْتُلُونَنٖىۘ فَلَا تُشْمِتْ بِىَ الْاَعْدَٓاءَ وَلَا تَجْعَلْنٖى
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ۝ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لٖى وَلِاَخٖى وَاَدْخِلْنَا
فٖى رَحْمَتِكَۘ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمٖينَ ۝ اِنَّ الَّذٖينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ
سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَكَذٰلِكَ
نَجْزِى الْمُفْتَرٖينَ ۝ وَالَّذٖينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا
وَاٰمَنُوٓا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ۝ وَلَمَّا سَكَتَ
عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَۚ وَفٖى نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ
لِلَّذٖينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ۝ وَاخْتَارَ مُوسٰى قَوْمَهُ سَبْعٖينَ
رَجُلًا لِمٖيقَاتِنَاۚ فَلَمَّٓا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّاىَۜ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَٓاءُ مِنَّاۚ
اِنْ هِىَ اِلَّا فِتْنَتُكَۜ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَٓاءُ وَتَهْدٖى مَنْ تَشَٓاءُۜ اَنْتَ
وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرٖينَ ۝

(150) ve lemmâ rece'a mûsâ ilâ kavmihî gadbâne esifâ, kaâle bi'semâ haleftümûniy min ba'diy, e'aciltüm emre rabbiküm, ve elkal'elvâha ve ehaze bire'si ahıyhi yecürrühû ileyh, kaâlebne ümme innelkavmestad'afûniy ve kâdû yaktülûneniy felâ tüşmit biyel'a'dâe ve lâ tec'alniy ma'alkavmizzâlimiyn (151) kaâle rabbigfirliy ve liahıy ve edhilnâ fiy rahmetike ve ente erhamürrâhımiyn (152) innelleziynettehazûl'ıcle seyenâlühüm gadabün min rabbihim ve zilletün fiylhayâtiddünyâ, ve kezâlike necziylmüfteriyn (153) velleziyne amilûsseyyiâti sümme tâbû min ba'dihâ ve âmenû inne rabbeke min ba'dihâ legafûrün rahiym (154) ve lemmâ sekete an mûselgadabü ehazel'elvâh, ve fiy nüshatihâ hüden ve rahmetün lilleziyne hüm lirabbihim yerhebûn (155) vahtâre mûsâ kavmehü seb'ıyne recülen limiykaâtinâ, felemmâ ehazethümürrecfetü kaâle rabbi lev şi'te ehlektehüm min kablü ve iyyây, etühlikünâ bimâ fe'alessüfehâü minnâ, in hiye illâ fitnetük, tudıllü bihâ men teşâü vetehdiy men teşâ' ente veliyyünâ fagfirlenâ verhamnâ ve ente hayrülgaâfiriyn.

(150) Vaktaki Musa öfkeli, pek kederli bir halde döndü, onlara: «— Benden sonra [1] bana ne kötü halef oldunuz! Rabbinizin emrini tâcil mi ettiniz? [2]» dedi. Öfkesinden Elvah'ı attı, kardeşinin başından tutup kendine çekti [3]. Kardeşi: «— Anam oğlu! Bu kavim beni âciz buldular, beni öldüreceklerdi, bana böyle yapmakla düşmanları sevindirme, beni zalim kavim ile beraber tutma» dedi. (151) Musa dedi: «— Yâ Rab! Beni de, kardeşimi de yarlıga (bağışla). Bizi öz rahmetine ithal et. Sen merhamet edenlerin en ziyade merhamet edenisin. (152) Buzağıyı mâbut edinenler yok mu, onlara Rableri tarafından gazap erişecek, dünya diriliğinde de rüsvaylık gelecek. Biz iftira edenleri böyle cezalandırırız. (153) Kötülükleri işleyenleri, sonra tövbe edip iman edenleri şüphe yok ki Rabbin tövbeden sonra yarlıgar, bağışlar. (154) Vaktaki Musa'nın öfkesi durdu. Elvah-ı tekrar aldı ki orada Rablerinden yılmış olanların hidayet ve rahmete nâil olacakları yazılı idi. (155) Musa tâyin ettiğimiz vakitte kavminden yetmiş kişi ayırdı. Onlar şiddetli bir sarsılmaya [4] tutulunca dedi ki: «— Yâ Rab! dileseydin bundan evvel [5] onları da, beni de helâk ederdin. İçimizden bir takım avanakların işledikleri işlerden dolayı bizi helâk mi edeceksin? [6] Buzağıya tapma hususu senin bir imtihanından ibarettir. Sen dilediğini yoldan çıkarırsın, dilediğine de yolu buldurursun. Sen bizim yârımızsın, artık bizi yarlıga, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısısın.

[1] Ben gittikten sonra veya benden tevhit ve tenzihi gördükten sonra.
[2] Acele azabını mı istiyorsunuz?
[3] Yani saçından tutup sürükledi.
[4] Yerin sarsılması ve saika.
[5] Onlar ile beraber çıkmadan evvel beni öldürmüş olsaydın onlar beni katil ile itham etmezlerdi.
[6] «Başkaların günahlarından dolayı bizi helâk etme Yâ Rab!» demektir.

(156) vektüb lenâ fiy hâzihiddünyâ haseneten ve fiylâhıreti innâ hüdnâ ileyk, kaâle azâbiy usıybü bihî eşâ' ve rahmetiy vesiat külle şey fese'ektübühâ lilleziyne yettekuûne ve yü'tûnezzekâte velleziyne hüm biâyâtinâ yü'minûn (157) elleziyne yettebi'ûnerresulennebiyyel'ümmiyyelleziy yecidûnehü mektûben indehüm fiyttevrâti vel'inciyli ye'mürühüm bilma'rûfi ve yenhâhüm anilmünkeri ve yuhıllü lehümüttayyibâti ve yuharrimü aleyhimülhabâis, ve yeda'u anhüm ısrahüm vel'aglâlelletiy kânet aleyhim, felleziyne âmenû bihî ve azzerûhü ve nasarûhü vettebe'ûnnûrelleziy ünzile ma'ahü ülâike hümülmüflihûn (158) kul yâ eyyühennâsü inniy resûlullahi ileyküm cemiy'anilleziy lehü mülküssemâvâti vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve yuhyiy ve yümiytü feâminûbillâhi ve resûlihinnebiyyil'ümmiyyilleziy yü'minü billâhi ve kelimâtihî ettebi'ûhü le'alleküm tehtedûn (159) ve min kavmi mûsâ ümmetün yehdûne bilhakkı ve bihî ya'dilûn.

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا
هُدْنَا اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِي
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكٰوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ۝ اَلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
فِي التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ يَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهٰيهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ
وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي اُنْزِلَ مَعَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝
قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَمِنْ قَوْمِ
مُوسٰى اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ۝

(156) Bu dünyada da, âhirette de bizim için iyilik yaz, biz, sana döndük». Allah dedi: «— Ben dilediğim kimseyi azabıma düçar ederim. Benim merhametim herşeyi kuşatmıştır. Ben rahmetimi sakınıp zekât verenler, âyetlerimize inananlar için yazacağım. (157) Onlar ki yanlarındaki Tevrat'ta, İncil'de evsafını yazılı buldukları ümmî [1], bir nebî olan peygambere tâbi olurlar. O nebî onlara iyiliği emreder, kötülüğü nehyeder. Onlara pâk olan şeyleri helâl, napâk olanları da haram kılar. Onlardan üzerlerindeki ağır yükü, bukağıları [2] kaldırır. Onlar ki ona iman edip tâzim ederler, yardım eylerler, onunla beraber inzâl olunan nura [3] tâbi olurlar. İşte felâh bulanlar o kimselerdir». (158) De ki «— Ey nâs! Ben, Göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan, ondan başka tapacak olmayıp dirilten, öldüren Tanrının hepinize gönderdiği peygamberiyim. Artık Allah'a ve Allah sözlerine inanıp ümmî bir nebî olan peygamberine iman getirin; ona tâbi olun ki hidayet bulasınız.» (159) Musa kavminden bir cemaat vardır ki halkı doğru yola götürürler, halka doğrulukla adalet ederler.

---

[1] Okumamış, yazmamış veya ümmî kura olan Mekke'den zuhur eden.

[2] İsrail oğullarından alınan ahid ve peyman ile tekâlif-i şakkayı.

[3] Kur'an-ı Kerîme.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى
مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ وَإِذْ قِيلَ
لَهُمُ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ۝
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ۝ وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ
لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝

(160) ve katta'nâhümüsnetey aşrete esbâtan ümemâ, ve evhaynâ ilâ mûsâ izisteskaâhü kavmühü enıdrıb bi'asâkelhacer, fenbe ceset minhüsnetâ aşrete aynâ, kad alime küllü ünâsin meşrebehüm, ve zallelnâ aleyhimülgamâme ve enzelnâ aleyhimülmenne vesselvâ, külû min tayyibâti mâ rezaknâküm, ve mâ zâlemûnâ ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (161) ve iz kıyle lehümüskünû hâzihilkaryete ve külû minhâ haysü şi'tüm ve kulû hıttatün vedhulûlbâbe sücceden nagfirleküm hatıy'âtiküm, seneziydülmuhsiniyn (162) febeddelelleziyne zalemû minhüm kavlen gayrelleziy kıylelehüm fe'erselnâ aleyhim riczen minessemâi bimâ kânû yazlimûn (163) ves'elhüm anilkaryetilletiy kânet hâdıratelbahri iz ya'dûne fiyssebti iz te'tiyhim hitânühüm yevme sebtihim şürre'an ve yevme lâ yesbitûne lâ te'tiyhim, kezâlike neblûhüm bimâ kânû yefsükuûn.

(160) Onları ayrı ayrı cemaat olarak on iki sıpta ayırdık. Onlar Tih sahrasında Musa'dan su istedikleri zaman biz ona «— Asayı taşa vur» diye vahyettik. O asayı vurunca taştan on iki pınar kaynayıp aktı. Herbir sipt içeceği pınarı bildi. Biz üzerlerine bulutu gölgelik yaptık. Onlara Kudret helvası ile Yelve kuşunu indirdik. Verdiğimiz rızkın paklarından yiyin dedik. Onlar bize zulüm etmediler, fakat öz nefislerine zulüm ettiler. (161) Hani onlara denmişti ki şu kasabada sakin olun, dilediğiniz yerde meyvalarından yiyin. «Hıtta» deyin. Kapıdan eğilerek girin ki sizin suçlarınızı yarlıgayalım. Hatta iyilik edenlerin mükâfatını artıracağız. (162) Onların içinden zulüm işleyenler kendilerine denilen sözü başka bir söze çevirdiler [1]. Biz de zulüm işlediklerinden dolayı onlara gökten bir azap gönderdik. (163) Onlara deniz sahilindeki kasabanın halini sor. Hani onlar Cumartesi gününün hürmetini ihlâl ederek haddi tecavüz etmişlerdi [2]. O vakit Cumartesi günleri balıklar suyun yüzüne çıkar, onlara gelirdi. Cumartesi günlerinden maada günlerde balıklar suyun yüzüne çıkmaz, onlara gelmezdi. Biz onları fısklarından dolayı böyle [3] belâya uğrattık.

---

[1] O kapıdan kıç üstü sürüne sürüne girdiler, mânasız mânasız sözler söylediler, «Hıtta» yı «Hınta» ya çevirdiler.

[2] Emre muhalif olarak balıkları avlamışlardı.

[3] Cumartesi günleri balıkların suyun yüzüne çıkması, diğer günler görünmemesi suretiyle.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا
الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝ فَلَمَّا عَتَوْا
عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ۝ وَإِذْ تَأَذَّنَ
رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ۝ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللّٰهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝

(164) ve iz kaâlet ümmetün minhüm lime te'ızûne kavmenillâhü mühlikühüm ev mu'azzibühüm azâben şediydâ, kaâlû ma'zireten ilâ rabbiküm ve le'allehüm yettekuûn (165) felemmâ nesû mâ zükkirû bihî enceynelleziyne yenhevne anissûi ve ahaznelleziyne zalemû bi'azâbin beiysin bimâ kânû yefsükuûn (166) felemmâ atev an mâ nühû anhü kulnâ lehüm kûnû kıredeten hâsi'iyn (167) ve iz te'ezzene rabbüke leyeb'asenne aleyhim ilâ yevmilkıyâmeti men yesûmühüm sûel'azâb, inne rabbeke leseriy'ul'ıkaâb, ve innehü legafûrün rahîym (168) ve katta'nâhüm fiyl'ardı ümemâ, minhümüssâlihûne ve minhüm dûne zâlike ve belevnâhüm bilhasenâti vesseyyiati le'allehüm yerci'un (169) fehalefe min ba'dihim halfün verisûlkitâbe ye'huzûne arada hâzel'ednâ ve yekuûlûne seyugferülenâ, ve in ye'tihim aradun mislihü ye'huzûh, elem yü'haz aleyhim miysâkulkitâbi en lâ yekuûlû alallahi ilelhakka ve deresû mâ fiyh, veddârülâhıretü hayrün lilleziyne yettekuûn, efelâ ta'kılûn (170) velleziyne yümessikûne bilkitâbi ve ekaâmûssalât, innâ lâ nudıy'u ecrelmuslihıyn.

(164) Hani içlerinden bir cemaat «— Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli azap eyleyeceği bir kavme neye öğüt veriyorsunuz?» demişti. Onlar da «— Rabbinize karşı bir mazeret olsun, bir de onlar sakınabilsinler diye öğüt verdik» demişlerdi. (165) Onlar kendilerine verilen nasihatı unutunca biz de kötülükten alıkoyanları kurtardık, isyan ederek zulmeyleyenleri de fısklarından dolayı şiddetli azaba giriftar ettik. (166) Onlar yasak olundukları balık avlama hususunda serkeşlik edince onlara «— Rahmet-i ilâhiyeden uzak olduğunuz halde Maymun olun» dedik. (167) Hani Rabbin onlara kıyamet gününe kadar * elbette kendilerini işkenceye duçar edecek kimse göndereceğini [1] bildirmişti. Çünkü Rabbin ukubette çabuktur. O tövbekârlar hakkında, yarlıgayan, bağışlayandır. (168) Onları yeryüzünde cemaat cemaat ayırdık [2], içlerinden bir kısmı salih kimselerdir. Bir kısmı ise bunlardan başka olup kâfir ve fasık kimselerdir. Onları ta'ata dönebilmeleri için, bir takım iyiliklerle, kötülüklerle [3] denedik. (169) Onlardan sonra birtakım kötüler onların yerine geldiler, Kitaba da vâris oldular. Bunlar bu kıymetsiz dünyanın malını alırlar [4] «Allah bizi yarlıgayacak» derlerdi. Eğer onlara evvelki gibi bir mal gelseydi yine onu alırlardı [5]. Kitapta Allah hakkında ancak doğru demeleri hususunda onlardan bir misak alınmamış mıydı. Onlar Kitaptakini okumuşlardı. Haramdan sakınanlar için âhiret evi daha iyidir. Daha aklınız ermiyor mu? (170) Onlar ki Kitaba sarılırlar, nâmazı dosdoğru kılarlar. İşte biz iyi işleyenlerin mükâfatını zâyi etmeyiz.

[1] Vatansızlık, horluk gibi tezlil edecek bir kimse veya Buhtunnasar gibi bir zorba.
[2] Herbirini bir tarafa dağıttık.
[3] Sağlık, zenginlik, musibet, züğürtlük vererek.
[4] Rüşvet alıp hükümlerini değiştirirlerdi.
[5] Her vakit almakta devam ederler, nadim olmazlar.

وَاِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓا اَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝
وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنٖٓي اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ
عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلٰى شَهِدْنَا اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلٖينَ ۝ اَوْ تَقُولُوٓا اِنَّمَٓا اَشْرَكَ
اٰبَٓاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
الْمُبْطِلُونَ ۝ وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
۝ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذٖٓي اٰتَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا
فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوٖينَ ۝ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ
فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَثْ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاقْصُصِ
الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۝ سَٓاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذٖينَ
كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ۝ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ
فَهُوَ الْمُهْتَدٖي وَمَنْ يُضْلِلْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝

(171) ve iznetaknelcebele favkahüm ke'ennehü zulletün ve zannû ennehü vâkı'un bihim, huzû mâ âteynâküm bilkuvvetin vezkürû mâ fiyhi le'alleküm tettekuûn (172) ve iz ehaze rabbüke min beniy âdeme min zuhûrihim zürriyyetehüm ve eşhedehüm alâ enfüsihim, elestü birabbiküm, kaâlû belâ, şehidnâ, en tekuûlû yevmelkıyâmeti innâ künnâ an hâzâ gaâfiliyn (173) ev tekuûlû innemâ eşreke âbâünâ min kablü ve künnâ zürriyyeten min ba'dihim, efetühlikünâ bimâ fe'alelmübtilûn (174) ve kezâlike nufassılul'âyâti ve le'allehüm yerci'ûn (175) vetlü aleyhim nebe'elleziy âteynâhü âyâtinâ fenseleha minhâ fe'etbe'ahüşşeytânü fekâne minelgaâviyn (176) velev şi'nâ lerefa'nâhü bihâ ve lâkinnehû ahlede iler'ardı vettebe'a hevâh, femeselühü kemeselilkelb, in tahmil aleyhi yelhes ev tetrükhü yelhes, zâlike meselülkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, faksusılkasasa le'allehüm yetefekkerûn (177) sâe meselen nilkavmülleziyne kezzebû biâyatinâ ve enfüsehüm kânû yazlimûn (178) men yehdillâhü fehüvelmühtediy, ve men yudlil feulâike hümülhâsirûn.

(171) Hani Tur dağını üzerlerine gölgelik gibi kaldırmıştık, onlar ise onu üstlerine düşecek sanmışlardı. Onlara «— Size verdiğimizi kemal-i ciddiyetle alın. Ondaki evamir ve nevahiyi yâdedin ki sakınmış olasınız» demiştik. (172) Hani Rabbin Âdem oğullarının sırtından zürriyetlerini çıkarmıştı. Onları kendilerine şahit tuttu da ben sizin Rabbiniz değil miyim? dedi. Onlar, «— Evet Rabbimizsin, kendimize şahit olduk» dediler [1] bu da kıyamet günü «— Bizler bu ikrardan gafiller idik», (173) «— Veya ancak bundan evvel babalarımız şerik koşmuşlardı.» Biz ise onlardan gelen zürriyetleriz [2], batıl işleyenlerin işiyle bizi helâk mi edeceksin?» demeleri içindir. (174) İşte biz Hakka dönebilmeleri için âyetleri böyle tafsil ederiz. (175) Onlara, âyetlerimizi verdiğimiz kimsenin kıssasını söyle ki o kimse âyetlerimizden sıyrılmıştı. Şeytan onu kendine uydurmuş, o da azgınlardan olmuştu. (176) Biz dileseydik onu o âyetlerimiz sayesinde iyiler zümresine kaldırırdık. Fakat o, yere [3] meyletti, hevesine uydu. İşte o köpek gibidir ki onu kovsan da dilini çıkarıp solur, kendi haline bıraksan da dilini çıkarıp solur. Âyetlerimizi yalan sayanların hâli işte böyledir. Artık kıssaları düşünebilmeleri için onlara haber ver. (177) Âyetlerimizi yalan sayıp ancak kendilerine zulüm edenlerin hâli ne çirkin misal teşkil eder! (178) Allah her kime yol gösterirse o kimse yolu bulur, her kimi yoldan çıkarırsa işte onlar ziyankâr olurlar.

---

[1] Âyet-i Kerîme temsile mahmuldür.
[2] Yani onlara uyduk.
[3] Zillet ve meskenet yerine, sefil dünyaya.

(179) ve lekad zere'nâ licehenneme kesiyren minelcinni vel'insi lehüm kulûbün lâ yefkahûne bihâ ve lehüm a'yünün lâ yubsirûne bihâ ve lehüm âzânün lâ yesme'ûne bihâ, ülâike kel'en'âmi belhüm edall, ülâike hümülgaâfilûn (180) ve lillâhil'esmâülhusnâ fed'uhü bihâ ve zerûlleziyne yülhıdûne fiy esmâih, seyüczevne mâ kânû ya'melûn (181) ve mimmen halâkna ümmetün yehdûne bilhakkı ve bihî ya'dilûn (182) velleziyne kezzebû biâyâtinâ senestedricühüm min haysü lâ ya'lemûn (183) ve ümliy lehüm, inne keydiy metiyn (184) evelem yetefekkerû mâ bisâhıbihim min cinneh, in hüve illâ neziyrün mübiyn (185) evelem yanzurû fiy melekûtissemâvâti vel'ardı ve mâ halakallahü min şey'in ve en asâ en yekûne kadıkterebe ecelühünı, febieyyi hadiysin ba'dehü yü'minûn (186) men yudlilillâhü felâ hâdiye leh, ve yezerühüm fiy tuğyânihim ya'mehûn (187) yes'elûneke anissâ'ati eyyâne mürsâhâ, kul innemâ ilmühâ inde rabbiy, lâ yücelliyhâ livaktihâ illâ hu, sekulet fiyssemâvâti vel'ard, lâ te'tiyküm illâ bagteh, yes'elûneke ke'enneke hafiyyün anhâ, kul innemâ ilmühâ indallahi ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ۞ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ
بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ۞ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۞ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ۞
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۞
أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ۞ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ۞ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞

(179) * Biz Cehennem için birçok cin ve insan yarattık. Onların kalpleri var, ama onunla hakkı anlamazlar. Gözleri var, ama onunla delilleri görmezler. Kulakları var, ama onunla mev'izeleri işitmezler. Onlar dört ayaklı hayvan gibidir. Belki daha sersemdir. İşte gafil olanlar bunlardır. (180) Allah'ın güzel adları vardır. O'nu o güzel adlarıyle çağırın. O'nun adlarında eğri büğrü yola gidenleri bırakın. Onlar işlediklerinin cezasını göreceklerdir. (181) Yarattıklarımızdan bir cemaat vardır ki [1] halkı doğru yola götürürler, halka doğrulukla adalet ederler. (182) Âyetlerimizi yalan sayanları, bilmeyecekleri bir surette yavaş yavaş helâke yaklaştıracağız [2]. (183) Ben onlara mühlet veririm, şüphe yok ki benim onların hakkındaki gizli muamelem takat getirilemeyecek kadar ağırdır. (184) Onlar düşünmüyorlar mı ki arkadaşları olan peygamberde hiçbir delilik yoktur. O, aşikâr bir surette Allah azabıyle korkutucudan başka bir şey değildir. (185) Göklerin, yerin mülk-i azîmine, hasılı Allah'ın yarattığı şeylerin hepsine ve ecellerinin yaklaşabilmesine ibret ile bakmıyorlar mı, Kur'an'a inanmayınca daha hangi söze inanırlar? (186) Allah her kimi şaşırtırsa onu doğru yola götürecek yoktur. Allah onları, taşkınlıklarında şaşkın şaşkın bırakır. (187) Senden, kıyametin ne vakit kopacağını soruyorlar. Onlara de ki: «— Onun bilgisi ancak Rabbimin yanındadır; onu, vaktinde Allah'tan başka hiç bir kimse aşikâr kılamaz. Kıyamet hâtırası göklere de, yere de ağır gelmiştir [3]. O, size ansızın gelir. Sanki sen onu bilmiş de saklamışsın gibi sana soruyorlar. Onlara de ki: Onun bilgisi ancak Allah yanındadır. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmezler».

[1] Yani Ümmet-i Muhammediye.

[2] Onlara bol bol nimet vereceğiz, sonra onları gafil iken azaba giriftar edeceğiz.

[3] Dehşetinden dolayı gökler, yer ehline ağır gelmiştir veya kıyameti bilmek onlara kapalıdır.

قل لا أملك لنفسي نفعا ولا ضرا إلا ما شاء الله ولو كنت
أعلم الغيب لاستكثرت من الخير وما مسني السوء إن أنا
إلا نذير وبشير لقوم يؤمنون ۞ هو الذي خلقكم
من نفس واحدة وجعل منها زوجها ليسكن إليها فلما
تغشاها حملت حملا خفيفا فمرت به فلما أثقلت دعوا
الله ربهما لئن آتيتنا صالحا لنكونن من الشاكرين ۞ فلما
آتاهما صالحا جعلا له شركاء فيما آتاهما فتعالى الله عما
يشركون ۞ أيشركون ما لا يخلق شيئا وهم يخلقون ۞
ولا يستطيعون لهم نصرا ولا أنفسهم ينصرون ۞ وإن
تدعوهم إلى الهدى لا يتبعوكم سواء عليكم أدعوتموهم
أم أنتم صامتون ۞ إن الذين تدعون من دون الله
عباد أمثالكم فادعوهم فليستجيبوا لكم إن كنتم
صادقين ۞ ألهم أرجل يمشون بها أم لهم أيد يبطشون
بها أم لهم أعين يبصرون بها أم لهم آذان يسمعون بها
قل ادعوا شركاءكم ثم كيدون فلا تنظرون ۞

(188) kul lâ emlikü linefsiy nef'an ve lâ darran illâ mâşâallah, ve lev küntü a'lemülgaybe lesteksertü minelhayr, ve mâ messeniyessûü in ene illâ neziyrün ve beşiyrün likavmin yü'minûn (189) hüvelleziy halakaküm min nefsin vâhıdetin ve ce'ale minhâ zevcehâ liyesküne ileyhâ, felemmâ tegaşşâhâ hamelet hamlen hafiyfen femerret bih, felemmâ eskalet de'avallahe rabbehümâ lein âteytenâ salihan lenekûnenne mineşşâkiriyn (190) felemmâ âtâhümâ sâlihan ce'alâ lehü şürekâe fiymâ âtâhümâ, fete'âlallahü ammâ yüşrikûn (191) eyüşrikûne mâ lâ yahluku şey'en ve hüm yuhlekuûn (192) ve lâ yestetıy'ûne lehüm nasran ve lâ enfüsehüm yansurûn (193) ve in ted'ûhüm ilelhüdâ lâ yettebi'ûküm, sevâün aleyküm ede'avtümûhüm em entüm sâmitûn (194) innelleziyne ted'ûne min dûnillâhi ibâdün emsâlüküm fed'ûhüm felyestecibû leküm in küntüm sâdıkıyn (195) elehüm ercülün yemşûne bihâ em lehüm eydin yabtışûne bihâ em lehüm a'yünün yubsirûne bihâ em lehüm âzânün yesma'ûne bihâ, kulid'û şürekâeküm sümme kiydûni felâ tunzırûn.

(188) De ki: «— Ben kendim için menfaat vermeye de, zarar vermeye de kaadir olamam. Meğer ki Allah benim için onu dilesin. Ben gaybi bilmiş olsaydım elbette hayrı [1] çoğaltırdım. Kötülüklerden bana hiç bir şey [2] de dokunamazdı. Ben Kâfirleri Allah azabıyle korkutan, mü'minleri müjdeleyen peygamberden başka bir şey değilim». (189) Sizi bir tek şahıstan yaratıp onunla ülfet etmek için kendisinden eşini yapan odur. Vaktaki o, eşine büründü [3], eşi hafif bir yük yüklendi [4], o yüküyle gider gelirdi [5]. Fakat yükü ağırlaşınca her ikisi Rablerine niyaz ettiler: «— Bize düzgün [6] bir çocuk verirsen biz, mutlak şükür edenlerden oluruz». (190) Vaktaki Allah onlara düzgün bir çocuk verdi. Her ikisi Allah'ın kendilerine verdiği çocuk hakkında ona şerik koştular [7]. Allah onların şerik koşmalarından pâk ve âlidir [8]. (191) Hiç bir şey yaratmayan putları Allah'a mı şerik koşarlar? Halbuki onlar yaratılmıştırlar. (192) O putların, ne kendilerine tapanlara, ne kırıldıkları zaman kendilerine yardım etmeye güçleri yetmez. (193) Eğer müşrikleri doğru yola çağırırsanız onlar size tâbi olmazlar. Onları çağırsanız da, susmuş olsanız da sizin için hep birdir. (194) Allah'tan başka taptıklarınız yok mu onlar da sizin gibi kullardır. Eğer onların mâbut olmaları hususunda gerçek iseniz haydi onları çağırın da sizin çağırmanızı kabul etsinler. (195) Onların yürür ayakları, ya tutar elleri, yahut görür gözleri veya işitir kulakları var mıdır? Onlara de ki: «— Şeriklerinizi olan putları çağırın, sonra bana kötü fikirde bulunun, bana mühlet de vermeyin, hemen yapın».

[1] Malları, ganimetleri, fütuhatı.
[2] Fakr maraz, hezimet, meşakkat.
[3] Onunla buluştu.
[4] Gebe kaldı.
[5] Gebe halinde sıkıntı çekmezdi.
[6] Hilkat-ı tam, kılığı, kıyafeti bütün.
[7] Çocuk ancak izdivaçlarıyle hasıl olmuş itikadında bulundular.
[8] Âyet-i Kerîme temsile mahmuldür. İnsanın halini tasvir ediyor.

(196) inne veliyyiyallahülleziy nezzelel-kitâbe ve hüve yetevellessâlihiyn (197) velleziyne ted'ûne min dûnihî lâ yeste-tiy'ûne nasraküm ve lâ enfüsehüm yen-surûn (198) ve in ted'uhüm ilelhüdâ lâ yesma'û, ve terâhüm yenzurûne ileyke ve hüm lâ yubsırûn (199) huzil'afve ve'-mür bil'urfi ve a'rıd anilcâhiliyn (200) ve immâ yenzeganneke mineşşeytâni nezgun feste'iz billâh, innehü semiy'un aliym (201) innelleziynettekav izâ mes-sehüm tâifün mineşşeytâni tezekkerû fei-zâhüm mubsırûn (202) ve ihvânühüm yemüddûnehüm fiylgayyi sümme lâ yuk-sirûn (203) ve izâ lem te'tihim biâyetin kaâlû lev lectebeytehâ, kul innemâ ette-bi'u mâ yûhâ ileyye min rabbiy, hâzâ besâirü min rabbiküm ve hüden ve rah-metün likavmin yü'minûn (204) ve izâ kurielkur'ânü festemi'û lehü ve ensitû le'alleküm türhamûn (205) vezkür rab-beke fiy nefsike tedarru'an ve hıyfeten ve dûnelcehri minelkavli bilgudüvvi vel'-âsâli ve lâ tekün minelgaâfiliyn (206) innelleziyne inde rabbike lâ yestekbirû-ne an ibâdetihî ve yüsebbihûnehü ve le-hü yescüdûn.

إِنَّ وَلِيِّيَ اللّٰهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ۝
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ ۝ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۝ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ
بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ۝ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ
الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ إِنَّ
الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ۝ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ ۝ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ
إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَى إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى
وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ
تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ۝

(196) Benim işime bakan, Kitabı indiren Allah'-tır. O, salihlerin işine bakar [1]. (197) Onu bıraka-rak ibadet ettiklerinizin size de, kendilerine de yardım etmeye güçleri yetmez. (198) Onları doğ-ru yola çağırırsan dinlemezler. Onları sana bakar görürsün. Halbuki onlar kalp gözü ile görmezler. (199) Suç bağışla. İyi iş buyur, cahillerden yüz çe-vir. (200) Şeytan tarafından bir dürtüş seni dür-tüştürürse [2] Allah'tan sığınma iste. Çünkü o se-mi'dir, hakkıyle âlimdir. (201) Sakınanlar yok mu, onlar şeytan tarafından bir vesveseye uğrayınca Allah'ı ve azabı hatırlarına getirirler, derhal doğ-ru yolu görürler [3]. (202) Kardeşleri [4] onları az-gınlığa çekerler, sonra da bundan ellerini çekmez-ler. (203) Onlara istedikleri bir mucize getirme-diğin zaman «— Kendinden onu getirmeli idin» derler. Onlara de ki: «— Ben ancak Rabbim ta-rafından bana vahiy olunan şeye tâbi olurum. Bu Kur'an Rabbiniz tarafından birtakım aşikâr de-lillerdir. İman getirenler için hidayettir, rahmet-tir». (204) Kur'an okunduğu zaman ona kulak asın, susun ki merhamet olunasınız. (205) Rabbi-ni, öz nefsinde ağlaya sızlaya, korkarak, fakat haykırıp bağırmayarak sabah, akşam an. Gafil-lerden olma. (206) Rabbinin yanındakiler yok mu, onlar Rablerine tapmaktan kibir göstermez-ler, O'nu tespih ederler, yalnız O'na secde ederler.

---

[1] Veya benim yârim, Kitabı indiren Tanrıdır. O, sa-lihleri yâr edinir.
[2] Yani sana muhalif bir vesvese gelirse.
[3] Yani vesvese mündefi olur.
[4] Kâfirlerin kardeşi olan şeytanlar.

سورة الانفال مدنية وهي خمس وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يسئلونك عن الانفال قل الانفال لله والرسول فاتقوا الله
واصلحوا ذات بينكم واطيعوا الله ورسوله ان كنتم
مؤمنين ۝ انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت
قلوبهم واذا تليت عليهم اياته زادتهم ايمانا وعلى ربهم
يتوكلون ۝ الذين يقيمون الصلوة ومما رزقناهم
ينفقون ۝ اولئك هم المؤمنون حقا لهم درجات عند
ربهم ومغفرة ورزق كريم ۝ كما اخرجك ربك من
بيتك بالحق وان فريقا من المؤمنين لكارهون ۝
يجادلونك في الحق بعد ما تبين كانما يساقون الى الموت
وهم ينظرون ۝ واذ يعدكم الله احدى الطائفتين
انها لكم وتودون ان غير ذات الشوكة تكون لكم ويريد
الله ان يحق الحق بكلماته ويقطع دابر الكافرين ۝
ليحق الحق ويبطل الباطل ولو كره المجرمون ۝

SÛRETÜL'ENFÂL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yes'elûneke anil'enfâl, kulil'enfâlü lillâhi verresûl, fettekullahe ve aslihû zâte beyniküm ve etiy'ullahe ve resûlehü in küntüm mü'miniyn (2) innemelmü'-minûnelleziyne izâ zükirallahü vecilet kulûbühüm ve izâ tüliyet aleyhim âyâtühü zâdethüm iymânen ve alâ rabbihim yetevekkelûn (3) elleziyne yukıymûnes-salâte ve mimmâ razaknâhüm yünfikuûn (4) ulâike hümülmü'minûne hakkaâ, lehüm derecatün inde rabbihim ve mağfiretün ve rızkun keriym (5) kemâ ahreceke rabbüke min beytike bilhakkı ve inne feriykan minelmü'miniyne lekârihûn (6) yücadi'ûneke fiylhakkı ba'de mâ tebeyyene ke'ennemâ yüsâkuûne ilelmevti ve hüm yanzurûn (7) ve iz ya'ıdüкümullahü ihdettâifeteyni ennehâ leküm, ve teveddûne enne gayre zâtişşevketi tekûnü leküm, ve yüriydullahü en yuhıkkalhakka bikelimâtihî ve yakta'a dâbirelkâfiriyn (8) liyuhıkkalhakka ve yubtılelbâtıle ve lev kerihelmücrimûn.

ENFÂL SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Sana doyumluklardan [2] sorarlar. Onlara de ki doyumluklar Allah'ın ve peygamberindir [3]. Artık Allah'tan sakının, aranızı bulun, kâmil mü'min iseniz Allah'a, peygambere itaat edin. (2, 3) Kâmil mü'minler ancak Allah anıldığı zaman yürekleri hop hop atan, huzurlarında, Allah'ın âyetleri okunduğu zaman imanları artan, Rablerine mütevekkil olan, namazı dosdoğru kılan, bizim verdiğimiz rızıktan harceden kimselerdir. (4) İşte tastamam mü'min olanlar onlardır. Onların Rableri yanında mertebeleri, yarlıganmaları (bağışlanmaları), iyi [4] rızıkları vardır. (5) Nitekim [5] mü'minlerin bir fırkası hoşlanmamışlarken Rabbin seni hak uğrunda evinden [6] çıkarmıştı. (6) Hak [7] belli olduktan sonra hak uğrunda sanki baka baka ölüme sevkolunuyorlarmış gibi seninle cidale kalkışıyorlar [8]. (7) Hani Allah iki güruhtan [9] birinin sizin olacağını [10] vaadetmişti. Siz ise kuvvetsiz ve silâhsız olan kafileyi arzu etmiştiniz. Allah da sözleriyle [11] hakkı yerine getirmek, kâfirlerin kökünü kırmak ister. (8) Günahkâr olan müşrikler istemeseler de hak olan İslâmı sabit, bâtıl olan şirki bâtıl kılacak.

---

[1] Medine'de nâzil olmuş yetmiş beş âyettir.

[2] Ganimet mallarından.

[3] Ona başkası karışmaz.

[4] Kazanma derdi, elden gitme acısı, başa kakma yoktur.

[5] İlk doyumluk olan Bedir doyumluklarında Eshab-ı Güzîn ihtilâf etmişlerdi. Nazm-ı Celîl ile doyumluklar hususu peygamberimize bırakılmış, peygamberimiz de doyumlukları müsavat üzere taksim etmişlerdi. Bundan nasıl hoşlanmadılarsa kuvvetli düşman karşısında harb etmekten de hoşlanmamışlardı.

[6] Seni evinden veya Medine'den çıkarmıştı veya vahiy ile seni çıkarmıştı.

[7] Cihad, Bedir'de kıtal.

[8] Yani hüccete karşı diğer bir hüccet getiriyorlar.

[9] Şam'dan gelen kafile ile Mekke'den kalkan Kureyş askeri.

[10] Bunlardan birine muzaffer olacağınızı.

[11] Bu bapta indirdiği Âyet-i Kerîme ile.

(9) iz testegıysûne rabbeküm festecâbe leküm enniy mümiddüküm bielfin minelmelâiketi mürdifiyn (10) ve mâ ce'alehullahü illâ büşrâ ve litatmainne bihî kulûbüküm ve mennasru illâ min indillâh, innallahe aziyzün hakiym (11) iz yugaşşiykümünnü'âse emeneten minhü ve yünezzilü aleyküm minessemâi mâen liyutahhireküm bihî ve yüzhibe anküm riczeşşeytâni ve liyerbıta alâ kulûbiküm ve yüsebbite bihil'akdâm (12) iz yuhıy rabbüke ilelmelâiketi enniy ma'aküm fesebbitûlleziyne âmenû, seülkıy fiy kulûbilleziyne keferûrru'be fadribû fevkal'a'nâkı vadribû minhüm külle benân (13) zâlike biennehüm şâkkullahe ve resûleh, ve men yüşâkıkıllahe ve resûlehü feinnallahe şediydül'ıkaâb (14) zâliküm fezûkuûhü ve enne lilkâfiriyne azâbennâr (15) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ lekıytümülleziyne keferû zahfen felâ tüvellûhümül'edbâr (16) ve men yüvellihim yevmeizin dübürehû illâ müteharrifen likıtâlin ev mütehayyizen ilâ fietin fekad bâe bigadabin minallahi ve me'vâhü cehennem, ve bi'selmasiyr.

اِذْ تَسْتَغٖيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنّٖى مُمِدُّكُمْ بِاَلْفٍ
مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْدِفٖينَ ۝ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهٖ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ
عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ۝ اِذْ يُغَشّٖيكُمُ النُّعَاسَ اَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهٖ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْاَقْدَامَ ۝
اِذْ يُوحٖى رَبُّكَ اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اَنّٖى مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
سَاُلْقٖى فٖى قُلُوبِ الَّذٖينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْاَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ۝ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَٓاقُّوا
اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ اللّٰهَ
شَدٖيدُ الْعِقَابِ ۝ ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَاَنَّ لِلْكَافِرٖينَ
عَذَابَ النَّارِ ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا لَقٖيتُمُ الَّذٖينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْاَدْبَارَ ۝ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُٓ اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَٓاءَ
بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ۝

(9) Hani Rabbinizden medet istemiştiniz. O da ben size birbirinin ardınca [1] bin melek ile imdat ediyorum diye duanızı kabul etmişti. (10) Allah bunu ancak müjde olsun ve kalplerinize onunla itminan gelmesi için yapmıştı. Yardım yalnız Allah tarafındandır. Çünkü Allah galib-i yektadır, hakimdir. (11) Hani O, tarafından bir emniyet alâmeti olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırmıştı. Sizi temizlemek, sizden şeytanın vesvesesini [2] gidermek, kalplerinizi bağlamak [3], sabit kadem etmek için gökten size yağmur yağdırmıştır [4]. (12) Hani Rabbin meleklere vahiy etmişti: Ben sizin ile beraberim, mü'min olanları sabit kadem kılın [5], ben kâfir olanların kalplerine korku düşüreceğim [6]. Artık onların boyunlarına [7] vurun, onların her bir parmağına da [8] vurun. (13) Bu hal onların Allah'a, peygamberine hilâfgirlikte bulunmalarından dolayıdır. Herkim Allah'a, peygamberine hilâfgirlikte bulunursa Allah'ın onlara ukubeti şiddetli olur. (14) Kâfirler! Şimdiki azabınızı tatın, kâfirler için âhirette ateş azabı vardır. (15) Ey iman edenler! Kâfir olanlara toplu bir halde kavuşunca onlara arka çevirmeyin. (16) Herkim tekrar kıtal için bir tarafa çekilmeksizin, veya diğer bir fırkaya ulaşmaksızın öyle bir günde onlara arka çevirirse, Allah'ın gazabına uğrar. Onun yurdu Cehennemdir. O, ne kötü uğraktır.

---

[1] Veya arkanızda hazır olmak üzere.
[2] Veya aptessizliği.
[3] Lûtf-u Bâriye ümitvar olmak; yakın, sabır vermek.
[4] Yağmur ile seyr ve harekete kolaylık geldi, kalplerindeki vesvese-i şeytaniye de kalmadı.
[5] Veya kalplerini takviye edin.
[6] Bunu tepşir edin.
[7] Veya boyunlarının yukarısına, başlarına.
[8] Ellerinin ayaklarının etraflarına kılıcı çalın; ellerini, ayaklarını kesin ki bir daha kılıç tutamasınlar.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا اِنَّ اللّٰهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۞ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ۞
اِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَاِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۞ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا
اَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ۞
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
۞ اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ۞ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَاَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ۞ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُ اِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ۞ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۞

(17) felem taktülûhüm ve lâkinnallahe katelehüm, ve mâ remeyte iz remeyte ve lâkinnallahe remâ, ve liyübliyelmü'miniyne minhü belâen hasenâ, innallahe semiy'un aliym (18) zâliküm ve ennallahe mûhinü keydilkâfiriyn (19) in testeftihû fekad câekümülfeth, ve in tentehü fehüve hayrün leküm, ve in te'ûdû na'ud, ve len tugniye anküm fietüküm şey'en ve lev kesüret ve ennallahe me'al-mü'miniyn (20) yâ eyyühelleziyne âmenû etıy'ullahe ve resûlehü ve lâ tevellev anhü ve entüm tesme'ûn (21) ve lâ tekûnû kelleziyne kaâlû semi'nâ ve hüm lâ yesme'ûn (22) inne şerreddevâbbi ındallahissummülbükmülleziyne lâ ya'kılûn (23) ve lev alimallahü fiyhim hayren le'esme'ahüm, ve lev esme'ahüm letevellev ve hüm mu'ridûn (24) yâ eyyühelleziyne âmenûsteciybû lillâhi ve lirresûli izâ deâküm lima yuhyiyküm, va'lemû ennallahe yehûlü beynelmer'i ve kalbihî ve ennehû ileyhi tuhşerûn (25) vettekuû fitneten lâ tusıybennelleziyne zalemû minküm hassah, va'lemû ennallahe şediydül'ikaâb.

(17) Onları siz öldürmediniz, fakat onları Allah öldürdü. Bir avuç toprak atan sen değildin. Fakat onu atan Allah idi. Bu da Allah'ın, bir lûtfu olarak mü'minleri iyi bir deneme ile denemesi içindi. Çünkü Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir. (18) Bu böyledir, Allah kâfirlerin kötü hilesini gevşetir. (19)Müşrikler! Siz, fetih ve zafer isterseniz işte size fetih ve zafer gelmiştir. Küfür ve harbten vaz geçerseniz o, sizin hakkınızda hayırlı olur. Eğer muharebeye dönerseniz biz de döneriz. Cemaatiniz çok olsa da yine asla size yaramaz. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir. (20) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ita'at edin. Siz Kur'an'ı işitmişken ondan yüz çevirmeyin. (21) İşitmeyip tasdik etmediklerini «— İşittik, tasdik ettik» diyen münafıklar ve müşrikler gibi olmayın. (22) Allah yanında yer yüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü hak işitmeyen sağır, hak demeyen dilsiz olup hakkı taakkul etmeyenlerdir. (23) Allah ezelden haklarında bir hayır bilmiş olsaydı elbette onlara hak sözü işittirirdi. Faraza işittirse bile yine yüz çevirirlerdi. Onlar dönek kimselerdir. (24) Ey iman edenler! Peygamber sizi ebedî dirlik için dâvet ettiği zaman Allah'ın, peygamberin dâvetini kabul edin. Biliniz ki Allah kişi ile kalbi arasına girer [1], siz onun tarafına toplanacaksınız. (25) İçinizden yalnız zalimlere erişmeyecek olan fitne ve belâdan sakının; biliniz ki Allah'ın ukubeti şiddetlidir.

---

[1] Allah kalplerdeki ahvale muttalidir. Ahval-i kulüpte dilediği gibi mutasarrıftır.

(26) vezkürû iz entüm kaliylün müstad'-afûne fiyl'ardı tehâfûne en yetehattafekümünnâsü feâvâküm ve eyyedeküm binasrihî ve rezekaküm minettayyibâti le'alleküm teşkürûn (27) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tehûnûllahe verresûle ve tehûnû emânâtiküm ve entüm ta'lemûn (28) va'lemû ennemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün ve ennallahe indehû ecrün aziym (29) yâ eyyühelleziyne âmenû in tettekullahe yec'al leküm fürkaânen ve yükeffir anküm seyyiâtiküm ve yagfirleküm, vallahü zülfadlil'aziym (30) ve iz yemkürü bikelleziyne keferû liyüsbitûke ev yaktülûke ve yuhricûk, ve yemkürûne ve yemkürullah, vallahü hayrülmâkiriyn (31) ve iza tütlâ aleyhim âyâtünâ kaâlû kad semi'nâ lev neşâü lekulnâ misle in hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyn (32) ve iz kaâlûllahümme in kâne hâzâ hüvelhakka min indike fe'emtir aleynâ hıcâreten minessemâi evi'tinâ bi'azâbin eliym (33) ve mâ kânallahü liyü'azzibehüm ve ente fiyhim, ve mâ kânallahü mu'azzibehüm ve hüm yestagfirûn.

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۝ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ۝ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَا إِنْ هَٰذَا
إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَٰذَا
هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ
أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

(26) Muhacirler! o zamanı yâdedin ki siz yer yüzünde az idiniz, âciz idiniz, halkın sizi kapmasından [1] korkardınız. Allah, şükredesiniz diye size yer verdi, sizi nusretiyle te'yit buyurdu, size pâk olanlardan rızk verdi [2]. (27) Ey iman edenler! Bile bile Allah'a, peygambere ve aranızdaki emanetlere hiyanet etmeyin. (28) Biliniz ki mallarınız, çocuklarınız fitneden başka birşey değildir [3]. Allah yanında ise büyük bir mükâfat vardır. (29) Ey iman edenler! Allah'tan sakınırsanız O, size hayır ve şerri ayırır bir nur [4] verir. Kötülüklerinizi örter, sizi de yarlığar (bağışlar). Allah büyük bir inayet sahibidir. (30) Hani kâfir olanlar seni hapsetmek [5] veya öldürmek veya Mekke'den çıkarmak için hakkında Darünnedve'de mekr ve hilede bulunmuşlardı. Onlar mekr ve hile ederler. Allah da mekirlerine mukabelede bulunur. Allah mekr ve tedbirde bulunanların hayırlısıdır [6]. (31) Onlara, âyetlerimiz okununca «İşitmişiz» dileseydik biz de böyle derdik. Bu, eskilerin masallarından başka birşey değildir» diyorlar. (32) Hani «— Bu Kur'an gerçek ve senin tarafından indirilmiş ise Allah'ım! Üzerimize gökten taş yağdır veya bize acıklı azap getir» demişlerdi. (33) Sen içlerinde iken Allah onlara azap edecek değildir. Onlar yarlıganma isterler iken Allah onlara azap etmez.

[1] Mekke'de alelâcele yakalanmaktan.
[2] Yani Medine'de yer verdi. Bedir'de muzaffer kıldı, ganaim de verdi.
[3] Günaha duçar olmanıza sebeptir.
[4] Yahut korktuğunuz hususlardan kurtulma çaresini gösterir.
[5] Veya elini, kolunu bağlamak.
[6] Tedbirde en kuvvetlisi, tesiri en şiddetli olanıdır.

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ۝ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ قُلْ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَقَاتِلُوهُمْ
حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۝

(34) ve mâlehüm ellâ yu'azzibehümullahü ve hüm yasuddûne anilmescidilharâmi ve mâ kânû evliyaeh, in evliyâühü illelmüttekuûne ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (35) ve mâ kâne salâtühüm indelbeyli illâ mükâen ve tasdiyeh, fezûkul'azâbe bimâ küntüm tekfürûn (36) innelleziyne keferû yünfikuûne emvâlehüm liyesuddû an sebiylillâh, feseyünfikuûnehâ sümme tekûnü aleyhim hasreten sümme yuglebûn, velleziyne keferû ilâ cehenneme yuhşerûn (37) liyemiyzallahülhabiyse minettayyibi ve yec'alelhabiyse ba'dahu alâ ba'dın feyerkümehü cemiy'an feyec'alehü fiy cehennem, ulâike hümülhâsirûn (38) kul lilleziyne keferû in yentehû yugferlehüm mâ kad selef, ve in ye'ûdû fekad medat sünnetül'evveliyn (39) ve kaâtilûhüm hattâ lâ tekûne fitnetün ve yekûneddiynü küllühü lillâh, feinintehev feinnallahe bimâ ya'melûne basiyr (40) ve in tevellev fa'lemû ennallahe mevlâküm, ni'melmevlâ ve ni'mennasiyr.

(34) Sen içlerinde olmayınca Allah neye onlara azap etmesin. Halbuki onlar mü'minleri Mesçid-i Haram'dan alıkorlar, kendileri ise ona lâyık değillerdir [1]. Ona lâyık olanlar yalnız sakınanlardır. Fakat onların pek çokları bunu bilmezler. (35) Onların Beytullah yanında namazları ıslık çalmak, el çırpmaktan başka birşey değildir. Artık küfrünüzden dolayı azabı [2] tatın. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar nâsı Allah yolundan alıkoymak için mallarını harcederler [3]. Onlar Uhut'ta da mallarını harcedeceklerdir. Sonra o mallar onlara dağ-ı derûn olacak, nihayet mağlûp olacaklardır. Kâfir olanlar Cehenneme toplanacaklardır. (37 - 38) Allah napâki pâktan [4] ayırt edecek, napâki birbirine yığıp hepsini biriktirecek, sonra hepsini Cehenneme koyacak. İşte ziyankârlar onlardır. Kâfir olanlara de ki küfür ve adavetten vazgeçerlerse onların geçmişleri yarlıganır (bağışlanır). Eğer küfür ve adavete dönerlerse evvelkiler hakkındaki âdet bunlara da vâki olur [5]. (39) Hiç bir fitne [6] kalmayıncaya, bütün din Allah için [7] oluncaya kadar onlarla kıtalda bulunun. Onlar küfürden vazgeçerlerse onları salıverin. Çünkü Allah işlediklerini görür [8]. (40) Onlar yüz çevirirler de adavetten geri durmazlarsa perva etmeyin. Biliniz ki Allah sizin mevlânızdır, O, ne güzel mevlâdır, ne güzel medetkârdır.

---

1 Veya mütevellileri değillerdir.
2 Katil, esaret, âhiret azabını.
3 Bedir'de it'am ederler.
4 Kâfiri mü'minden.
5 Onların başına gelenler bunların da başına gelir.
6 Küfür, şirk.
7 Tevhid-i dini oluncaya kadar.
8 Ona göre muamelede bulunur.

(41) va'lemû ennemâ ganimtüm min şey'in fe'enne lillâhi humusehü ve lirresûli ve liziylkurbâ velyetâmâ velmesâkiyni vebnissebiyli in küntüm âmentüm billâhi ve mâ enzelnâ alâ abdinâ yevmelfürkaâni yevmettekalcem'ân, vallahü alâ külli şey'in kadiyr (42) iz entüm bil'udevetiddünyâ ve hüm bil'udvetilkusvâ verrekbü esfele minküm, ve lev tevâ'adtüm lahteleftüm fiylmiy'âdi ve lâkin liyakdıyallahü emren kâne mef'ûlen liyehlike men heleke an beyyinetin ve yahyâ men hayye an beyyineh, ve innallahe lesemiy'un aliym (43) iz yüriykehümullahü fiy menâmike kaliylâ, ve lev erâkehüm kesiyren lefeşiltüm ve letenâza'tüm fiyl'emri ve lâkinnallahe sellem, innehü aliymün bizâtissudûr (44) ve iz yüriykümûhüm iziltekaytüm fiy a'yüniküm kaliylen ve yükallilüküm fiy a'yünihim liyakdıyallahü emren kâne mef'ûlâ, ve ilallahi türce'ul ümûr (45) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ lekıytüm fieten fesbütû vezkürullahe kesiyren le'alleküm tüflihûn.

وَاعْلَمُوا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ اِذْ اَنْتُمْ
بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ
اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلٰكِنْ لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَاِنَّ اللّٰهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ اِذْ يُرِيكَهُمُ اللّٰهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ اَرٰيكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ سَلَّمَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ وَاِذْ يُرِيكُمُوهُمْ
اِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي اَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي اَعْيُنِهِمْ
لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

(41) Biliniz ki ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri Allah'ın, peygamberin, hısımların [1], yetimlerin, yoksulların, yolcunundur. Eğer Allah'a ve kavlimize hak ile bâtılın ayrıldığı gün ve iki askerin kavuştuğu Bedir gününde inzâl ettiğimiz âyetlere inanmış iseniz taksime razı olun. Allah herşeye hakkıyle kaadirdir. (42) Hani siz Medine'ye yakın bir kenarda idiniz, onlar da Medine'den uzak bir kenarda idiler [2]. Süvariler ise sizden aşağıda idi [3]. Eğer onlar ile muayyen bir vakit tâyin etmiş olduğunuz zaman kendi haliniz ile düşmanın kuvvetini bilmiş olsaydınız o muayyen vakitte ihtilâf ederdiniz [4]. Fakat Allah olacak bir işi yerine getirmek için [5] sizi vaktinde topladı. Şunun için ki helâk olan aşikâr bir hüccet ile helâk olsun, diri kalan da aşikâr bir hüccet ile diri kalsın. Çünkü Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir. (43) Hani Allah sana uykunda onları az göstermişti [6]. Eğer sana onları çok gösterseydi mutlak korkacaktınız. Cenk hususunda da çekişecektiniz. Fakat Allah sizi sâlim kıldı [7]. Çünkü o, sinelerde olanı hakkıyle bilir. (44) Hani yüzyüze geldiğiniz zaman onları gözlerinizde [8] az göstermiş, onların gözlerinde de sizleri azaltmıştı. Olacak bir işi yerine getirmek için böyle yaptı. İşler Allah'a döner. (45) Ey iman edenler! Küffar güruhu ile karşı karşıya geldiğiniz zaman sebat gösterin, Allah'ı çok anın ki felâh ve zafer bulasınız.

[1] Peygamberimizin hısımları olan Beni Haşim gibi.
[2] Siz kumsal yerde idiniz, onlar ise sulak yerde idiler.
[3] Düşman süvarileri, kervan, deniz kenarındaydı.
[4] Cenge çıkmazdınız.
[5] İlm-i ezelide mü'minlerin mansur, kâfirlerin münhezim olması mukadder olmakla onu yerine getirmek için.
[6] Küfür üzere kalacaklar azdı, onların çoğu müslüman olmuştu.
[7] Düşman zararlarından veya beddillikten, tereddütten kurtardı.
[8] Cenkten evvel Sahabe'nin gözlerinde.

وأطيعوا الله ورسوله ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب
ريحكم واصبروا إن الله مع الصابرين ۝ ولا تكونوا كالذين
خرجوا من ديارهم بطرا ورئاء الناس ويصدون عن
سبيل الله والله بما يعملون محيط ۝ وإذ زين لهم
الشيطان أعمالهم وقال لا غالب لكم اليوم
من الناس وإني جار لكم فلما تراءت الفئتان نكص
على عقبيه وقال إني بريء منكم إني أرى ما لا ترون
إني أخاف الله والله شديد العقاب ۝ إذ يقول
المنافقون والذين في قلوبهم مرض غر هؤلاء دينهم
ومن يتوكل على الله فإن الله عزيز حكيم ۝ ولو ترى
إذ يتوفى الذين كفروا الملائكة يضربون وجوههم
وأدبارهم وذوقوا عذاب الحريق ۝ ذلك بما قدمت
أيديكم وأن الله ليس بظلام للعبيد ۝ كدأب آل
فرعون والذين من قبلهم كفروا بآيات الله فأخذهم
الله بذنوبهم إن الله قوي شديد العقاب ۝

(46) ve etiy'ullahe ve resûlehü ve lâ tenâze'û fetefşelû ve tezhebe riyhuküm vasbirû, innallahe ma'assâbiriyn (47) ve lâ tekûnû kelleziyne harecû min diyârihim bataran ve riâennâsi ve yasuddûne an sebiylillâh, vallahü bimâ ya'melûne muhıyt (48) ve iz zeyyene lehümüşşeytânü a'mâlehüm ve kaâle lâ gaâlibe lekümülyevme minennâsi ve inniy cârûn leküm, felemmâ terâetilfietâni nekesa alâ akıbeyhi ve kaâle inniy beriy'ün minküm inniy erâ mâlâ terevne inniy ehâfullâh, vallahü şediydül'ıkaâb (49) iz yekuûlülmünâfıkuûne velleziyne fiy kulûbihim maradun garre hâülâi diynühüm, ve men vetevekkel alallahi feinnallahe aziyzün hakiym (50) ve lev terâ iz yeteveffelleziyne keferûlmelâiketü yadrıbûne vücûhehüm ve edbârehüm, ve zûkuû azâbelharıyk (51) zâlike bimâ kaddemet eydiyküm ve ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (52) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihim, keferû biâyâtillahi fe'ehazehümullahü bizünûbihim, innallahe kaviyyün şediydül'ıkaâb.

(46) Allah'a, peygamberine itaat edin, niza'a düşmeyin ki korkak olursunuz [1] da rüzgârınız esip gider [2]. Katlanın, Allah katlananlar ile beraberdir. (47) Yurtlarından cibilletlerine göre şımararak, nâs'a gösteriş yaparak çıkanlar, Allah yolundan da nâs'ı alıkoyanlar gibi olmayın. Allah onların yaptıklarını ilmiyle kuşatır. (48) Hani şeytan onlara işlerini bezemiş, «— Bu gün nâstan sizi beğenecek yoktur, ben de sizin feryadınıza koşarım» demişti. Vaktaki iki taraf birbirini görünce şeytan arkasına dönüp «— Ben sizden ilişiği kesiyorum, çünkü ben sizin görmediklerinizi görüyorum, ben Allah'tan korkarım» demişti. Allah ukubetinde şiddetlidir. (49) Hani münafıklar ile yüreklerinde hastalık bulunanlar, «— Mü'minleri dinleri aldatmıştır» diyorlardı. Herkim Allah'a mütevekkil olursa galip olur. Çünkü Allah galib-i yektadır, hakimdir. (50) Meleklerin, kâfir olanların canlarını aldıkları zaman yüzlerine, arkalarına vurup cayır cayır yakıcı ateş azabını [3] tatın dediklerini görseydik! (51) Bu azap el emeğinizden dolayıdır. Allah kulları hakkında asla zulümkâr değildir. (52) Bunların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Allah'ın âyetlerini tanımamışlardı. Allah da onları günahlarından dolayı azaba giriftar etmişti. Çünkü Allah kavidir, ukubetinde şiddetlidir.

---

[1] Veya keddil olursunuz.
[2] Nusrat rüzgârı devletiniz gider.
[3] Azabın mukaddemesini.

(53) zâlike biennallahe lem yekü mugayyiren ni'meten en'amehâ alâ kavmin hattâ yügayyirû mâ bîenfüsihim ve ennallahe semiy'un aliym (54) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihim, kezzebû biâyâti rabbihim fe'ehleknâhüm bizünûbihim ve agraknâ âle fir'avn, ve küllün kânû zâlimiyn (55) inne şereddevvâbbi indallahilleziyne keferû fehüm lâ yü'minûn (56) elleziyne âhedte minhüm sümme yenkudûne ahdehüm fiy külli merretin ve hüm lâ yettekuûn (57) feimmâ teskafennehüm fiylharbi feşerrid bihim men halfehüm le'allehüm yezzekkerûn (58) ve immâ tehâfenne min kavmin hiyâneten fenbiz ileyhim alâ sevâ', innallahe lâ yuhıbbülhâiniyn (59) ve lâ yahsebenneleziyne keferû sebekuû, innehüm lâ yu'cizûn (60) ve e'ıddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin ve min rıbâtilhayli türhibûne bihî adüvvallahi ve adüvveküm ve âhariyne min dûnihim, lâ ta'lemûnehüm, allahü ya'lemühüm, ve mâ tünfikuû min şey'in fiy sebiylillâhi yüveffe ileyküm ve entüm lâ tuzlemûn (61) ve in cenehû lisselim fecnah lehâ ve tevekkel alallah, innehü hüvessemiy'ul'aliym.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا
مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ۝ كَدَأْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ
وَالَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَاَغْرَقْنَا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمٖينَ ۝
اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذٖينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
اَلَّذٖينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فٖي كُلِّ مَرَّةٍ
وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ۝ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ
مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ
خِيَانَةً فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَاءٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنٖينَ ۝
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا سَبَقُوا اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ۝
وَاَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهٖ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرٖينَ مِنْ دُونِهِمْ
لَا تَعْلَمُونَهُمْ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فٖي سَبٖيلِ
اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ۝ وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ
فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ۝

(53) Bu azap şunun içindir ki Allah bir kavme in'am ettiği nimeti, onlar, öz nefislerinde olanı bozmadıkça [1] bozacak değildir, Allah semi'dir. hakkıyle âlimdir. (54) Onların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Rablerinin âyetlerini yalan saymışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı helâk ettik. Fir'avuncuları suda boğduk. Bunların hepsi zalim idiler. (55) Allah yanında, yeryüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü kâfir olanlardır. Onlar iman getirmezler. (56) Onlar, kendileriyle muahede ettiğin kimselerdir ki muahededen sonra her defasında ahidlerini bozarlar, onlar bu hususta sakınmazlar. (57) Onları [2] harbte ele geçirirsen arkadakilerini dağıt [3] ki ibret alsınlar. (58) Bir kavmin hiyanetinden endişe edersen [4] nakz-ı ahit hususunda beraber olacak veçhile onlara ahdi at [5] çünkü Allah hainleri sevmez. (59) Kâfir olanlar zinhar zannetmesinler ki geçip gittiler [6] Çünkü onlar bizi âciz kılamazlar. (60) Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet, bağlı atlar hazırlayın [7]. Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı, onlardan başka sizlerin bilmeyip Allah'ın bildiği düşmanları da yıldırırsınız. Allah yolunda ne harcederseniz onun ıvazı tamamıyle size verilir. Sizler mazlûm ve mağdur olmazsınız [8]. (61) Eğer onlar musalâhaya meylederlerse sen de ona meyledebilirsin. Allah'a mütevekkil ol. Çünkü O, semi'dir, hakkıyle âlimdir.

[1] Şükrü, ta'ati bozup nankörlüğe, masiyete çevirmedikçe.
[2] Ahdi bozanları.
[3] Öyle katlet ki heybetinden arkadakiler kaçmış olsunlar.
[4] Muahede ettiğin bir kavmin nakz-ı ahdedeceğini anlarsan.
[5] Kıtala başlamadan evvel ahdini bozduğunu onlara bildir, bağteten kıtalda bulunma ki seni gadir ile itham etmesinler.
[6] Azaptan kurtuldular.
[7] Harb aletlerini teçhiz edin.
[8] Eksik bir şey almazsınız.

وان يريدوا ان يخدعوك فان حسبك الله هو الذي
ايدك بنصره وبالمؤمنين ۝ والف بين قلوبهم لو انفقت
ما في الارض جميعا ما الفت بين قلوبهم ولكن الله
الف بينهم انه عزيز حكيم ۝ يا ايها النبي حسبك
الله ومن اتبعك من المؤمنين ۝ يا ايها النبي حرض
المؤمنين على القتال ان يكن منكم عشرون صابرون
يغلبوا مائتين وان يكن منكم مائة يغلبوا الفا من الذين
كفروا بانهم قوم لا يفقهون ۝ الآن خفف الله
عنكم وعلم ان فيكم ضعفا فان يكن منكم مائة صابرة
يغلبوا مائتين وان يكن منكم الف يغلبوا الفين
باذن الله والله مع الصابرين ۝ ما كان لنبي ان يكون له
اسرى حتى يثخن في الارض تريدون عرض الدنيا والله
يريد الآخرة والله عزيز حكيم ۝ لولا كتاب من الله
سبق لمسكم فيما اخذتم عذاب عظيم ۝ فكلوا مما
غنمتم حلالا طيبا واتقوا الله ان الله غفور رحيم ۝

(62) ve in yüriydû en yahde'ûke feinne hasbekâllah, hüvelleziy eyyedeke binasrihî ve bilmü'miniyn (63) ve ellefe beyne kulûbihim, lev enfakte mâ fiyl'ardı, cemiy'an mâ ellefte beyne kulûbihim ve lâkinnallahe ellefe beynehüm, innehü aziyzün hakiym (64) yâ eyyühennebiyyü hasbükâllahü ve menittebe'ake minelmü'miniyn (65) yâ eyyühennebiyyü harridılmü'miniyne alelkıtâl, in yekün minküm işrûne sâbirûne yaglibû mieteyn, ve in yekûn minküm mietün yaglibû elfen minelleziyne keferû biennehüm kavmün lâ yefkahûn (66) el'âne haffefallahü anküm ve alime enne fiyküm da'fâ fein yekün minküm mietün sâbiretün yaglibû mieteyn, ve in yekün minküm elfün yaglibû elfeyni bi'iznillâh, vallahü ma'assâbiriyn (67) mâ kâne linebiyyin en yekûne lehû esrâ hattâ yüshine fiyl'ard, türiydûne aradaddünyâ, vallahü yüriydül'âhıreh, vallahü aziyzün hakiym (68) lev lâ kitâbün minallahi sebeka lemesseküm fiymâ ehaztüm azâbün azıym (69) fekülû mimmâ ganimtüm halâlen tayyiben vettekullah, innallahe gafûrün rahiym.

(62 - 63) Onlar seni aldatmak isterlerse korkma. Çünkü Allah sana elverir. Seni yardımı ile, mü'minler ile teyit eden O'dur. Mü'minlerin kalplerine ülfet veren O'dur. Yeryüzünde olan şeylerin hepsini harcetsek yine onların kalplerine ülfet veremezdik. Fakat Allah onların aralarını buldu. Çünkü O, galib-i yektadır, hakimdir. (64) Ey Peygamber! Allah sana da, sana tâbi olan mü'minlere de elverir. (65) Ey Peygamber! Mü'minleri kıtala teşvik et. İçinizden sabırlı yirmi kişi iki yüz kâfire galebe eder. İçinizden yine sabırlı yüz kişi kâfir olanlardan bin kişiyi yener çünkü onlar anlamaz, idraksiz bir cemaattir. (66) Şimdi ise sizden ağır yükü hafifletti. Sizlerde zaaf bulunduğunu bildi [1]. İçinizden sabırlı yüz kişi iki yüz kişiye, yine içinizden sabırlı bin kişi iki bin kişiye Allah'ın izni ile galebe eder. Allah sabırlı olanlarla beraberdir. (67) Hiçbir peygambere, yer yüzünde, çok kan dökünceye [2] kadar elinde esirler bulunması [3] yaraşmaz. Siz dünya malını istiyorsunuz Allah ise sizin için âhireti [4] ister. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (68) Allah'ın Kitabı geçmemiş olsaydı [5] size aldıklarınız fidye mukabilinde elbette büyük bir azap erişecekti. (69) Artık aldığınız ganimeti helâl, pâk olarak yiyin, Allah'tan sakının; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir.

[1] Vukuuna ilmi taallûk etti. Bunu ilmi zuhuriyle bildi.
[2] İslâm aziz, kâfir zelil oluncaya kadar.
[3] Öldürülmeyip onlardan fidye alınması.
[4] Onları öldürmekle âhiret sevabını.
[5] Levh-i Mahfuz'da bundan dolayı af, ganimetlerin ve esirlerin helâl olması yazılmasıydı.

(70) yâ eyyühennebiyyü kul limen fiy eydiyküm minel'esrâ in ya'lemillâhü fiy kulûbiküm hayren yü'tiküm hayren mimmâ uhize minküm ve yagfirleküm, vallahü gafûrün rahiym (71) ve in yüriydû hiyâneteke fekad hânullahe min kablü fe'emkene minhüm, vallahü aliymün hakiym (72) innelleziyne âmenû ve hâcerû ve câhedû biemvâlihim ve enfüsihim fiysebiylillâhi velleziyne âvev ve nasarû ulâike ba'duhüm evliyâü ba'd, velleziyne âmenû ve lem yuhâcirû mâ leküm min velâyetihim min şey'in hattâ yühâcirû, ve inistensarû küm fiydiyni fe'aleykümünnasru illâ alâ kavmin beyneküm ve beynehüm miysaak, vallahü bimâ ta'melûne basiyr (73) velleziyne keferû ba'duhüm evliyâü ba'd, illâ tef'alûhü tekün fitnetün fiyl'ardı ve fesâdün kebiyr (74) velleziyne âmenû ve hâcerû ve câhedû fiy sebiylillâhi velleziyne âvev ve naserû ulâike hümülmü'minûne hakkaâ, lehüm mağfiretün ve rızkun keriym (75) velleziyne âmenû min ba'dü ve hâcerû ve câhedû ma'aküm feulâike minküm, ve ûlûl' erhâmi ba'duhüm evlâ biba'dın fiy kitâbillâh, innâllahe biküllî şey'in aliym.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ ف۪ٓي اَيْد۪يكُمْ مِنَ الْاَسْرٰٓى اِنْ يَعْلَمِ اللّٰهُ ف۪ي
قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّٓا اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ۝ وَاِنْ يُر۪يدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ
مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ۝ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
وَالَّذ۪ينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُو۬لٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ وَالَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُوا
وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدّ۪ينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ م۪يثَاقٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ۝ وَالَّذ۪ينَ
كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَب۪يرٌ ۝ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالَّذ۪ينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ۝ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُو۬لٰٓئِكَ مِنْكُمْ وَاُو۬لُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ
اَوْلٰى بِبَعْضٍ ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ۝

(70) Ey peygamber! esirlerden elinizde bulunanlara de ki Allah kalplerinizde hayır ve iman olduğunu ilm-i ezelisi ile bilirse sizden alınan fidyeden daha iyisini size verir, sizi yarlıgar. Allah gafurdur, rahîmdir [1]. (71) Esirler sana hiyanet etmek isterlerse taaccüp etme. Çünkü onlar bundan evvel Allah'a hiyanet etmişlerdi de O, seni onlara kaadir kılmıştı [2]. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (72) İman getirip hicret eden, Allah yolunda mallarıyle, canlarıyle cihatta bulunanlar ile yer verip yardım edenler [3] yok mu, işte onlar diğerlerinin velîleridir [4]. İman getirip hicret etmeyenler üzerinde, hicret edinceye kadar hiçbir velâyetiniz yoktur [5]. Bu mü'minler din uğrunda sizden yardım isterlerse size yardım düşer. Meğer ki aralarında misak bulunan bir kavim aleyhinde olsun [6]. Allah işlediklerinizi görür. (73) Kâfir olanlar da birbirlerinin velileridir [7] siz bunu [8] yapmazsanız yer yüzünde bir fitne ve musîbet, büyük bir fesat hasıl olur [9]. (74) Onlar ki iman getirip Allah yolunda hicret ve cihat ederler. Onlar ki yer verip yardım ederler. İşte tastamam mü'min olanlar onlardır. Onlar için yarlıganmak da vardır, iyi rızık da vardır. (75) Onlar ki bundan sonra [10] iman getirip hicret ederler, sizinle beraber cihatta bulunurlar. İşte onlar sizdendir [11]. Allah'ın Kitabında [12] hısımlar birbirlerinin velileridir [13]. Allah her şeyi hakkıyle bilir.

---

[1] Peygamberimizin amcası Abbas hakkındadır. [2] Bedir'de onlar maktul ve esir düşmüşlerdi. [3] İlk muhacirin ile ensar-ı kiram. [4] Aralarındaki hicret ve nusrattan dolayı birbirlerine vâris oldular. [5] Aranızda miras yoktur, fakat onlar hakkında nusrat vardır. [6] Ahdi bozmak câiz değildir. Aramızda muahede bulunan kavme karşı onlara yardım olunmaz. [7] Birbirlerine yardım ederler. Kendi aralarında tevarüs ve nusrat vardır. Fakat onlar ile aranızda tevarüs ve nusrat yoktur. [8] Birbirinize dostluk, yardım. [9] İslâm zayıf, düşman kavi olur. [10] Hudeybiye sulhundan sonra ve feth-i Mekke'den evvel. Bu hicret, hicret-i saniyedir. Feth-i Mekke ile hicret kesilmiştir. [11] Aranızda yine nusrat ve müvalât ve tevarüs vardır. Şu kadar ki muhacirin-i evvelinin mertebesi daha büyüktür. [12] Levh-i Mahfuz'da veya hükm-ü ilâhide veya Kur'an'da. [13] Yani aralarında irs cari olur. Artık feth-i Mekke'den sonra tevarüs ancak karabetten dolayı cereyan ediyor, hicretten dolayı cereyan etmiyor.

سورة التوبة مدنية وهي مائة وتسع وعشرون آية

براءة من الله ورسوله الى الذين عاهدتم من المشركين ۝ فسيحوا في الارض اربعة اشهر واعلموا انكم غير معجزي الله وان الله مخزي الكافرين ۝ واذان من الله ورسوله الى الناس يوم الحج الاكبر ان الله بريء من المشركين ورسوله فان تبتم فهو خير لكم وان توليتم فاعلموا انكم غير معجزي الله وبشر الذين كفروا بعذاب اليم ۝ الا الذين عاهدتم من المشركين ثم لم ينقصوكم شيئا ولم يظاهروا عليكم احدا فاتموا اليهم عهدهم الى مدتهم ان الله يحب المتقين ۝ فاذا انسلخ الاشهر الحرم فاقتلوا المشركين حيث وجدتموهم وخذوهم واحصروهم واقعدوا لهم كل مرصد فان تابوا واقاموا الصلوة واتوا الزكوة فخلوا سبيلهم ان الله غفور رحيم ۝ وان احد من المشركين استجارك فاجره حتى يسمع كلام الله ثم ابلغه مأمنه ذلك بانهم قوم لا يعلمون ۝

SÛRETÜTTEVBE

(1) berâetün minallahi ve resûlihî ilelleziyne âhedtüm minelmüşrikiyn (2) fesiyhû fiyl'ardı erbe'ate eşhür, va'lemû enneküm gayrü mu'ciziyllâhi ve ennallahe muhziylkâfiriyn (3) ve ezânün minallahi ve resûlihî ilennâsi yevmelhaccıl'-ekberi ennallahe beriy'ün minelmüşrikiyne ve resûlüh, fein tübtüm fehüve hayrün leküm, ve in tevelleytüm fa'lemû enneküm gayrü mu'ciziyllâh, ve beşşirilleziyne keferû bi'azâbin eliym (4) illelleziyne âhedtüm minelmüşrikiyne sümme lem yankusûküm şey'en ve lem yuzâhirû aleyküm ehadâ, fe'etimmû ileyhim ahdehüm ilâ müddetihim, innallahe yuhıbbülmüttekıyn (5) feizenselehal'eşhürülhurumü faktülûlmüşrikiyne haysü vecedtümû hüm ve huzûhüm vahsurûhüm vak'udû lehüm külle marsad, fein tâbû ve ekaâmussalâte ve âtüzzekâte fehallû sebiylehüm, innallahe gafûrün rahiym (6) ve in ehadün minelmüşrikiynestecâreke fe'ecirhü hattâ yesme'a kelâmallahi sümme eblighü me'meneh, zâlike biennehüm kavmün lâ ya'lemûn.

TÖVBE SÛRESİ [1]

(1) Bu, müşriklerden muahede (andlaşma) ettiğiniz kimselere karşı Allah ve peygamberinin ilişiklerini kesmeleridir. (2) Siz müşrikler yer yüzünde dört ay [2] emin olarak gezebilirsiniz. Biliniz ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, Allah kâfirleri rüsvay eder. (3) Bu, Allah'ın ve peygamberinin müşriklerden ilişiklerini kestiklerine dair Hacc-ı Ekber günü [3] Allah ve peygamberinin nâsa ilâm etmeleridir. Eğer siz küfürden ve gadirden tövbe ederseniz hakkınızda hayırlı olur, imandan yüz çevirirseniz bilin ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, kâfir olanlara elîm bir azap müjdele. (4) Meğer ki sizinle muahede (andlaşma) ettikten sonra size karşı muahede şartlarından hiçbir şey eksiltmeyen, aleyhinize hiçbir kimseye muzaheret etmeyen müşrikler olabilir. Bunlar ile olan muahede ahkâmına müddetlerinin nihayetine kadar tamamen riayet edin. Çünkü Allah ahid şikenlikten (haksızlıklarından) sakınanları sever. (5) Haram aylar [4] geçti mi müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, tutun, hapsedin. Bütün gelip gidecek yolları tutun [5]. Eğer tövbe edip namazı dosdoğru kılarlar, zekâtlarını verirlerse onları salıverin. Nereye giderlerse gitsinler. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (6) Müşriklerden biri senden aman dilerse Allah'ın sözünü dinlemesi için ona aman ver. İslâma gelmeyip gitmek isterse iyice düşünebilmesi için onu emin olduğu mahalline gönder [6]. Bu da [7] onların nadan bir kavim oldukları içindir.

[1] Medine'de nâzil olmuştur. Yüz yirmi dokuz âyettir. Bu sure-i celile'nin diğer surelerden farkı, başında Besmele-i Şerife'nin bulunmamasıdır. Tevbe sûresi harb hakkındadır. Besmele-i Şerife rahmet ve bağışlamak olduğu için bu sebepten dolayı terk edilmiştir.

[2] Şevval, Zilkade, Zilhicce, Muharrem aylarıdır. Veya Zilkadenin Rebiulevvelin onuna veya Zilhiccenin onundan Rebiulâhirin onuna kadardır. Bu kadar müddet vardır.

[3] Yani nahar yahut arife günü.

[4] Mühlet bitti mi.

[5] Yani etraf ve eknafe dağılmasınlar. Bu hüküm yalnız arap müşriklerine mahsustur. Kur'an'ı Mübînde bunlardan başka bir kavim hakkında katil emri yoktur.

[6] Artık bu zamanda onlar hakkında ukubet yoktur. Fakat bundan sonra onlara hüccet kaim olmakla onlarla kıtal câiz olur.

[7] Aman vermek, kavminin diyarına göndermek.

(7) keyfe yekûnü lilmüşrikiyne ahdün indallahi ve inde resûlih, illelleziyne âhedtüm indelmescidilharâm, femestekaâmû leküm festekıymû lehüm, innallahe yuhıbbülmüttekıyn (8) keyfe ve in yazherû aleyküm lâ yerkubû fiyküm illen ve lâzimmeh, yurdûneküm biefvâhihim ve te'bâ kulûbühüm ve ekserühüm fâsikuûn (9) işterev biâyâtillâhi semenen kaliylen fesaddû an sebiylih, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (10) lâ yerkubûne fiy mü'minin illen ve lâ zimmeh, ve ulâike hümülmuğtedûn (11) fein tâbû ve ekaâmussalâte ve âtüzzekâte feıhvânüküm fiyddiyn, ve nufassılül'ayâti likavmin ya'lemûn (12) ve in nekesû eymânehüm min ba'di ahdihim, ve ta'anû fiy diyniküm, fekaâtilû eimmetelküfri innehüm lâ eymâne lehüm le'allehüm yentehûn (13) elâ tükaâtilûne kavmen nekesû eymânehüm, ve hemmû bi'ihrâcirresûl, ve hüm bede'ûküm evvele merreh, etahşevnehüm, fallahü ehakku en tahşevhü in küntüm mü'miniyn.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ
فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۞ كَيْفَ وَاِنْ
يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ اِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ
بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبٰى قُلُوبُهُمْ وَاَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ۞
اِشْتَرَوْا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ
اِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ۞ فَاِنْ تَابُوا
وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ
وَنُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۞ وَاِنْ نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ
مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا اَئِمَّةَ
الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ۞
اَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِاِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ اَتَخْشَوْنَهُمْ
فَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۞

(7) Müşriklerin Allah yanında, peygamberi yanında nasıl ahitleri olabilir? Mesçid-i Haram yanında muahede ettikleriniz başka. Bunlar size doğruluk gösterdikçe siz de onlara doğruluk gösterin. Çünkü Allah ahit şikenlikten sakınanları sever. (8) Şâyet onlar galip gelselerdi hakkınızda ne karabete [1] ne ahte riayetkâr olmayacak olanlarla nasıl ahit olabilir? Onlar sizi ağızlarıyle hoşnut ederler, yürekleri ise ondan çekinir. Onların pek çoğu da fâsıktır. (9) Onlar Allah'ın âyetlerini az bir paha ile satın aldılar, nâsı da Allah yolundan çevirdiler; ne çirkin şeyler yaptılar. (10) Onlar bir mü'min hakkında ne karabete, ne ahte riayetkâr olmazlar. İşte bunlar haddi aşan kimselerdir. (11) Eğer onlar küfürden dönerler de namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı da verirlerse artık onlar sizin din kardeşlerinizdir. Biz âyetleri, bilen bir cemaata tafsil ederiz. (12) Eğer ahitlerinden sonra andlarını bozarlar da dininizi dürtüşlerlerse [2] küfrün ele başılarıyle öldüresiye vuruşun. Çünkü onların and ve ahitleri yoktur. Böylece küfürden vaz geçmiş olabilir. (13) Andlarını bozup peygamberi memleketten çıkarmaya tasaddi eden, daha evvel muhasamaya başlayan [3] bir cemaat ile öldüresiye vuruşmayacak mısınız? Onlardan korkuyor musunuz? Allah'tan korkmak elyaktır. Mü'min iseniz kıtalı bırakmayın.

---

[1] Veya anda.
[2] Yani ahkâm-ı İslâmı ta'yip ederlerse.
[3] Veya daha evvel ahdi bozmaya başlayan.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْد۪يكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِن۪ينَ ۝ وَيُذْهِبْ غَيْظَ
قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ۝
اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلَا رَسُولِه۪ وَلَا الْمُؤْمِن۪ينَ وَل۪يجَةً
وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ مَا كَانَ لِلْمُشْرِك۪ينَ اَنْ يَعْمُرُوا
مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِد۪ينَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُو۬لٰٓئِكَ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ۝ اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ
اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُو۬لٰٓئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَد۪ينَ ۝ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَٓاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُ۫نَ
عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ۝ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ۝

(14) kaâtilûhüm yü'azzibhümullahü bieydiyküm, ve yuhzihim ve yansurküm aleyhim ve yeşfi sudûre kavmin mü'miniyn (15) ve yüzhib gayza kulûbihim, ve yetûbullahü alâ men yeşâ, vallahü aliymün hakiym (16) em hasibtüm en tütrekû ve lemmâ ya'lemillâhülleziyne câhedû minküm ve lem yettehızû min dûnillâhi ve lâ resûlihî ve lelmü'miniyne ve liyce, vallahü habiyrün bimâ ta'melûn (17) mâ kâne lilmüşrikiyne en ya'mürû mesâcidallahi şâhidiyne alâ enfüsihim bilküfr, ulâike habitat a'mâlehüm, ve fiynnârihüm hâlidûn (18) innemâ ya'mürü mesâcidâllahi men âmene billâhi velyevmil'âhıri ve ekaâmessalâte ve âtezzekâte ve lem yahşe illallahe fe'asâ ulâike en yekûnû minelmühtediyn (19) ece'altüm sikaâyetelhâcci ve imâretelmescidilharâmi kemen âmene billâhi velyevmil'âhıri ve câhede fiy sebiylillâh, lâ yestevûne indallah, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (20) elleziyne âmenû ve hâcerû ve câhedû fiy sebiylillâhi biemvâlihim ve enfüsihim ağzamü dereceten indallah, ve ulâike hümülfâizûn.

(14) Onlarla mukatele edin ki Allah onları ellerinizle tâzip etsin, rüsvay etsin, onlara karşı size yardım etsin, onlardan cefa gören mü'minlerin sadırlarına şifa, kalbine ferah versin. (15) Onların yüreklerindeki (kini de) gussayı da gidersin, Allah dilediğine tövbe nasip eder [1]. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (16) Allah içinizden cihat edip Allah'tan, peygamberinden, mü'minlerinden başka sırdaş edinmeyenleri ayırt [2] etmeksizin öyle bırakıldınız mı sandınız [3]. Allah işlediklerinizden haberdardır. (17) Müşriklerin kendi küfürlerine kendileri şahit olup dururlarken onlara, Allah'ın mesçitlerini [4] mâmur kılmak [5] yaraşmaz. İşte onların amelleri beyhude olmuştur. Onlar ateşte daim kalacaklardır. (18) Allah'ın mesçitlerini yalnız Allah'a, âhiret gününe iman getirip namazı dosdoğru kılan, zekâtını veren, din babında ancak Allah'tan korkan kimse mâmur kılar. İşte bunlar yol bulanlardan olabilirler. (19) Hacılara su içirmeyi, Mesçid-i Haram'ı mâmur etmeyi; Allah'a, âhiret gününe inanıp Tanrı yolunda duruşan kimse gibi mi tuttunuz. Her ikisinin işleri Allah yanında bir olmaz. Allah zalimleri [6] hidayete erdirmez. (20) İman getirip hicret eden, Tanrı yolunda mallarıyle, canlarıyle vuruşan kimselerin Allah yanında mertebeleri pek büyüktür. İşte fevz ve necât bulanlar onlardır.

[1] İslâma döndürür.
[2] Halis mü'min ile gayri halisi zâhire çıkarmak için cihad eyle diye teklif olunur. Yoksa haddi zatında ayırt olunmuştur.
[3] Cihad teklif olunmaksızın öyle bırakıldınız mı sandınız?
[4] Mesçid-i Haramı veya mesçitlerden birini.
[5] Merremet etmek, içine girmek, içinde oturmak.
[6] Kâfirleri veya müşrikleri.

(21) yübeşşirühüm rabbühüm birahmetin minhü ve rıdvânin ve cennâtin lehüm fiyhâ na'iymün mukîym (22) hâlidiyne fiyhâ ebedâ, innallahe indehû ecrün aziym (23) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehızû âbâeküm ve ihvâneküm evliyâe inistehabbûlküfre alel'iymân, ve men yetevellehüm minküm feulâike hümüzzâlimûn (24) kul in kâne âbâüküm ve ebnâüküm ve ihvânüküm ve ezvâcüküm ve aşiyretüküm ve emvâlünıktereftümûhâ ve ticâretün tahşevne kesâdehâ ve mesâkinü terdavnehâ ehabbe ileyküm minallahi ve resûlihî ve cihâdin fiy sebiylihî feterabbesû hattâ ye'tiyallahü biemrih, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsıkıyn (25) lekad nasarakümullahü fiy mevâtıne kesiyretin ve yevme huneyn, iz ağcebetküm kesretüküm felem tugni anküm şey'en ve dâkat aleykümül'ardu bimâ rehubet sümme velleytüm müdbiriyn (26) sümme enzelallahü sekiynetehü alâ resûlihî ve alelmü'miniyne ve enzele cünûden lem terevhâ, ve azzebelleziyne keferû, ve zâlike cezâülkâfiriyn.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ ۞ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۞ قُلْ إِنْ كَانَ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۞ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ
فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ۞ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ
رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۞

(21) Rabbileri onlara kendi tarafından bağışlamayı, hoşnutluğu, daim duran halis bir nimeti havi Cennetleri müjdeler. (22) Onlar orada ebedî olarak kalırlar. Çünkü Allah yanında büyük bir mükâfat vardır. (23) Ey iman edenler! Babalarınızı ve biraderlerinizi, küfürü imandan üstün tutarlarsa yâr edinmeyin. İçinizden herkim onları yâr edinirse dostlukları maküs olmakla kendilerine zulüm etmiş olurlar. (24) Onlara de ki babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, zevceleriniz, aşiretleriniz, hısımlarınız, kazandığınız mallar, durgunluğundan korktuğunuz ticaret ikametinden hoşnut olduğunuz meskenler sizin için Tanrıdan, peygamberinden, Tanrı yolunda duruşmadan daha sevimli ise [1] bekleyin, ta ki Allah emrini [2] getirmiş olsun. Allah fasıkları hidayete erdirmez. (25) * Allah bir çok yerlerde [3], çok olmanızın hoşunuza gittiği Hüneyn gününde size yardım etmiştir. İşte sizin çok olmanız sizden hiçbir şey savamadı. O yer geniş olmakla beraber yine size dar geldi. Nihayet arka çevirerek dönüp gittiniz. (26) Bu hezimetten sonra Allah peygamberine, mü'minlere badi-i sükûnet olan rahmeti indirdi, görmediğiniz askerler indirdi, kâfir olanları azap ve hezimete uğrattı. Bu da kâfirlerin cezasıdır.

---

[1] Bundan dolayı küffar ile ihtilât olunacaksa.
[2] Azabını, veya feth-i Mekke'ye muntazır olun.
[3] Savaş yerlerinde.

ثُمَّ يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ۞ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا
وَاِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْن۪يكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ٓ
اِنْ شَٓاءَ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ۞ قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَد۪ينُونَ د۪ينَ الْحَقِّ مِنَ
الَّذ۪ينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
وَهُمْ صَاغِرُونَ ۞ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللّٰهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَس۪يحُ ابْنُ اللّٰهِ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ
بِاَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُ۫نَ قَوْلَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ۞ اِتَّخَذُٓوا اَحْبَارَهُمْ
وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَس۪يحَ ابْنَ
مَرْيَمَ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا وَاحِدًا
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞

(27) sümme yetûbullahü min ba'di zâlike men yeşâ', vallahü gafûrün rahiym (28) yâ eyyühelleziyne âmenû innemel-müşrikûne necesün felâ yakrebûlmescidelharâme ba'de âmihim hâzâ, ve in hıftüm ayleten fesevfe yugniykümullahü min fadlihî in şâ', innallahe aliymün hakiym (29) kaâtilûlleziyne lâ yü'minûne billâhi ve lâ bilyevmil'âhıri ve lâ yuharrimûne mâ harremallahü ve resûlühü ve yediynûne diynelhakkı minelleziyne ûtulkitâbe hattâ yu'tûlcizyete an yedin ve hüm sâgirûn (30) ve kaâletilyahûdü uzeyrünibnullah, ve kaâletinnasârelmesiyhubnullâh, zâlike kavlühüm biefvâhihim, yudâhi'üne kavlelleziyne keferû min kabl, kaâtelehümullahü ennâ yü'fekûn (31) ittehazû ahbârehüm ve rühbânehüm erbâben min dûnillâhi velmesiyhabne meryem, ve mâ ümirû illâ liya'büdû ilâhen vâhidâ, lâ ilâhe illâ hû, sübhânehü ammâ yüşrikûn.

(27) Bu azaptan sonra yine onlardan dilediğinin tövbesini kabul eder. Allah gafurdur, rahîmdir. (28) Ey iman edenler! Müşrikler necasetten ibarettir. Artık bu yıldan sonra [1] Mesçid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer darlıktan korkarsanız [2] Allah dileyince inayetinden sizi yakında zengin kılar. Çünkü Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. [3] (29) Kitab'a mazhar olanlardan olup Allah'a ve âhiret gününe inanmayan, Allah'ın ve peygamberinin haram kıldığını haram saymayan, hak dini tutmayan kimselerle, boyun eğerek elleriyle cizye [4] verinceye kadar mukatele edin. (30) Yahudiler [5] «— Aziz Allah'ın oğludur» dediler, hıristiyanlar da «— Mesih, Allah'ın oğludur» dediler. Bu ise ağızlarında dolaşan asılsız sözlerdir ki bundan evvel kâfir olanların [6] sözüne benzetirler. Allah'tan bulsunlar, doğru yoldan nasıl yüz çeviriyorlar. [7]? (31) Onlar bir tek mâbuda tapmaya emir olunmuşlar iken Allah'ı bırakarak Yehûd âlimlerini, hıristiyan rahiplerini Meryem oğlu Mesih'i rab edindiler. Tanrıdan başka tapacak yoktur. O, onların şirk koşmalarından tamamıyle münezzehtir.

[1] Dokuzuncu sene-i Hicriyesinden sonra.
[2] Ticaretinizin durmasından.
[3] Verdiği, vermediği hikmete uygundur.
[4] Üzerlerinde takarrür eden vergi.
[5] Bâzı eski Yahudiler veya Medine'deki Yahudiler.
[6] Melâike Allah'ın kızlarıdır diyenler gibi.
[7] Veya nasıl yalan uyduruyorlar?

(32) yüriydûne en yutfiû mûrallahi biefvâhihim, ve ye'ballahü illâ en yütimme nûrehü ve lev kerihelkâfirûn (33) hüvelleziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynilhakkı liyuzhirehü aleddiyni küllihî ve lev kerihelmüşrikûn (34) yâ eyyühelleziyne âmenû inne kesiyren minel'ahbâri verrühbâni liye'külûne emvâlennâsi bilbâtılı ve yasuddûne an sebiylillâh, velleziyne yeknizûnezzehebe velfıddate ve lâ yünfikuûnehâ fiy sebiylillâhi febeşşirhüm bi'azâbin eliym (35) yevme yuhmâ aleyhâ fiy nâri cehenneme fetükvâ bihâ cibâhühüm ve cünûbühüm ve zuhûrühüm, hâzâ mâ keneztüm lienfüsiküm fezûkuû mâ küntüm teknizûn (36) inne iddeteşşühûri indallahisnâ aşere şehren fiy kitâbillâhi yevme halakassemâvâti vel'arda minhâ erbe'atün hurum, zâlikeddiynülkayyım, felâ tazlimû fiyhinne enfüseküm ve kaatilûlmüşrikiyne kâffeten kemâ yükaâtilûneküm kâffeh, va'lemû ennallahe ma'almüttekiyn.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّٰهُ
إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۞ هُوَ الَّذِي
أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۞ يَوْمَ يُحْمَى
عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ ۞ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ
كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۞

(32) Onlar Tanrının ışığını ağızlarıyle söndürmek istiyorlar. Tanrı ise ancak kendi ışığını tamamlar, velevki kâfirler istemesinler. (33) Hak dini bütün dine galip kılmak için [1] peygamberini ayn-ı hidayet olan Kur'an ile; hak dini ile gönderen O'dur. Velevki müşrikler istemesinler. (34) Ey iman edenler! Şüphe yok ki Yehûd âlimlerinin, hıristiyan rahiplerinin bir çoğu haksız yere halkın mallarını rüşvet ile yerler. Halkı da Allah yolundan geri koyarlar. Altın, gümüş biriktirip Allah yolunda harcetmeyenlere elîm bir azap müjdele. (35) O gün, o mallar Cehennem ateşinde kızdırılıp onların alınları, yanları, sırtları onunla dağlanacak, «— Bu, kendiniz için biriktirdiğiniz şeydir, haydi biriktirdiğinizi tadın [2] denecek. (36) Allah'ın yanında ayların sayısı Kitabında [3] göklerin, yerin yaratıldığı gündenberi on ikidir [4]. Onların dördü [5] muhteremdir. İşte bu, dosdoğru bir dindir. [6] Artık o aylarda kendinize zulüm etmeyin [7]. Bütün müşrikler sizin ile kıtal ettikleri gibi siz de bütün onlarla kıtal edin. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir.

[1] Ceziretül'arap'ta veya bazı mevkilerde veya kıyamete yakın.
[2] Vebalini çekin.
[3] İlminde, hükmünde.
[4] Eskidenberi Araplar şuhur-ü kameriyeyi sayarlardı.
[5] Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem ayları.
[6] Ne bozulur, ne ortadan kalkar. Veya İbrahim ve İsmail Aleyhisselâmın dini budur. Dört ay muhteremdir. Veya dosdoğru bir hesaptır.
[7] Veya bütün senelerde haksız yere kıtal etmeyin.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ
إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ
فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۝
إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ
قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ
إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي
الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا
فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ
وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

(37) innemennesiü ziyâdetün fiylküfr, yudallü bihilleziyne keferû, yuhıllûnehü âmen ve yuharrimûnehü âmen liyuvâtıû iddete mâ harremallahü feyuhillû mâ harremallah, züyyine lehüm sûü a'mâlihim, vallahü lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (38) yâ eyyühelleziyne âmenû mâleküm izâ kıyle lekümünfirû fiy sebiylillâhissâkaltüm ilel'ard, eredıytüm bilhayâtiddünyâ minel'âhıreh, femâ metâ'ulhayâtiddünyâ fiyl'âhıreti illâ kalivl (39) illâ tenfirû yü'azzibküm azâben eliymen ve yestebdil kavmen gayreküm ve lâ tedurrûhü şey'â, vallahü alâ külli şey'in kadiyr (40) illâ tensurûhü fekad nasarahullahü iz ahrecehülleziyne keferû sâniyesneyni iz hümâ fiylgaâri iz yekuûlü lisahıbihî lâ tahzen innallahe ma'ânâ, fe'enzelallahü sekiynetehü aleyhi ve eyyedehü bicünûdin lem terevhâ ve ce'ale kelimetelleziyne keferûssüflâ, ve kelimetullahi hiyel'ulyâ, vallahü aziyzün hakiym.

(37) Tehir [1] etmek küfürü arttırmaktan ibarettir [2]. Kâfir olanlar bununla sapık kalıyorlar, onu bir sene helâl, diğer sene haram sayarlar, şunun için ki Allah'ın haram kıldığı ayların sayısına uygun kılsınlar da Allah'ın haram kıldığını helâl saysınlar. Onlara kötü işleri hoş görünmüştür. Allah kâfirlere hidayet etmez. (38) Ey iman edenler! Size ne oldu ki Allah yolunda gazaya [3] çıkın dendi mi yere yapışıp oyalandınız, durdunuz? Âhirete bedel dünya diriliğine mi razı oldunuz? Dünya diriliğinin faydası âhirete nisbetle az bir şeyden ibarettir. (39) Eğer gazaya çıkmazsanız Allah sizi acıklı bir azaba duçar eder. Yerinize başka bir kavmi [4] getirir. Siz ona hiç bir zarar veremezsiniz. Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (40) Şâyet siz peygambere yardım etmezseniz Allah yardım edecek, çünkü kâfir olanlar onu ikiden biri olarak [5] Mekke'den çıkardıkları, her ikisi mağarada bulundukları, arkadaşına «— Gam çekme Allah bizim ile beraberdir» dediği zaman Allah ona yardım etmişti. Allah üzerine bâdi-i sükûnet olan rahmetini indirdi. Onu mağarada, savaş yerlerinde görmediğiniz askerler ile teyid etti. Kâfirlerin şirke dâvet sözlerini pek kıymetsiz kıldı. En yüce söz Tanrı sözü [6] dür. Allah galib-i yektadır, hakimdir.

---

[1] Muhterem olan ayların hürmetini, dünya menfaatleri için diğer bir aya tehir etmek meselâ Receb'i Şaban'a veya Zilkade ve Zilhicce ve Muharrem'i Safer'den sonraya tehir etmek gibi.

[2] Küfürde artması hakkın haram ettiğini helâl, helâl ettiğini haram kılmalarından dolayıdır.

[3] Tebük gazvesine.

[4] Muti bir kavmi.

[5] Yani bir tek arkadaşı varken.

[6] Tevhit veya islâma dâvet.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۞ لَوْ كَانَ
عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلٰكِنْ بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۞
عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ۞ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ۞ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ۞ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ
لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ۞ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ
إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۞

(41) infirû hıfâfen ve sikaâlen ve câhidû biemvâliküm ve enfüsiküm fiy sebiylillâh, zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (42) lev kâne aradan kariyben ve seferen kaâsıden lettebe'ûke ve lâkin be'udet aleyhimüşşukkah, ve seyahlifûne billâhi levistetağnâ leharecnâ ma'aküm, yühlikûne enfüsehüm, vallahü ya'lemü innehüm lekâzibûn (43) afallahü ank, lime ezinte lehüm hattâ yetebeyyene lekelleziyne sadakuû ve ta'lemelkâzibiyn (44) lâ yeste'zinükelleziyne yü'minûne billâhi velyevmil'âhırî en yücâhidû biemvâlihim ve enfüsihim, vallahü aliymün bilmüttekıyn (45) innemâ yeste'zinükelleziyne lâ yü'minûne billâhi velyevmil'âhıri vertâbet kulûbühüm fehüm fiy reybihim yetereddedûn (46) ve lev erâdûlhurûce le'eaddû lehü uddeten ve lâkin kerihallahünbi'âsehüm fesebbetahüm ve kıylak'udû ma'alkaâ'ıdiyn (47) lev hacerû fiyküm mâ zâdûküm illâ habâlen ve le'evda'û hılâleküm yebguûneküm ülfitneh, ve fiyküm semmâ'ûne lehüm, vallahü aliymün bizzâlimiyn.

(41) Hafif, ağır olarak [1] gazaya çıkın. Tanrı yolunda mallarınızla, canlarınızla duruşun. Bu husus hakkınızda hayırlı olur. Bu bapta sevap ve ikabı bilseniz ağır davranmazdınız. (42) Eğer o dâvet ettiğin şey, kolay bir kazanç, orta bir sefer olsaydı onlar sana tâbi olurlardı. Fakat meşakkatle katedilen mesafe onlara uzak geldi. Onlar «— Gücümüz yetseydi elbette sizinle beraber çıkardık» diye Allah'a yemin edeceklerdir. Onlar yalan ile kendilerini helâk ediyorlar. Allah onların yalancı olduklarını bilir. (43) Allah seni affetsin. Fakat gerçek söyleyenler sence belli olmadan, yalancıları bilmeden evvel neye onlara [2] izin verdin. (44) Allah'a, âhiret gününe inananlar mallarıyle, canlarıyle duruşmadan, geri kalma hususunda senden izin istemezler. Allah geri kalmadan sakınanları hakkıyle bilir. (45) Senden izin isteyenler ancak Allah'a, âhiret gününe inanmayanlar, kalplerinde şüphe bulunanlardır. İşte onlar şüphelerinde tereddüt ve hayret içindedirler. (46) Onlar cenge çıkmak isteselerdi sefer hazırlıklarını tedarik edebilirlerdi. Fakat Allah onların cenge gitmelerini istemedi de onları korkaklık ve tembellik ile geciktirdi. Onlara «— Evlerde oturanlar ile [3] beraber oturun» denildi. (47) Eğer sizinle cenge çıksalardı şer ve fesadı artırmadan başka birşey yapmazlardı. Aranıza, fitne [4] sokmak isteyerek koğuculukla seğirdir dururlardı. İçinizde onlara kulak asanlar vardır. Allah zalimleri hakkıyle bilir.

[1] Hafif yüklü, ağır yüklü veya süvari, piyade veya büyüğünüz küçüğünüz veya zayıfınız, şişmanınız veya zengin, fakir yani hepiniz.

[2] Tebük'ten geri kalmak hususunda izin isteyen münafıklara.

[3] Kadınlar, çocuklar, mâzur olanlar ile.

[4] Aranızı bozmak, karışıklık çıkarmak gibi.

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتّٰى جَٓاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ۞ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنّ۪يۜ اَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُواۜ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُح۪يطَةٌ بِالْكَافِر۪ينَ ۞ اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْۚ وَاِنْ تُصِبْكَ مُص۪يبَةٌ يَقُولُوا قَدْ اَخَذْنَٓا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ۞ قُلْ لَنْ يُص۪يبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۞ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَٓا اِلَّٓا اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِۜ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُص۪يبَكُمُ اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِه۪ٓ اَوْ بِاَيْد۪ينَاۘ فَتَرَبَّصُٓوا اِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ۞ قُلْ اَنْفِقُوا طَوْعاً اَوْ كَرْهاً لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْۜ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْماً فَاسِق۪ينَ ۞ وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّٓا اَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِه۪ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ۞

(48) lekadibteguûlfitnete min kablü ve ve kallebû lekel'ümûre hattâ câelhakku ve zahare emrullahi ve hüm kârihûn (49) ve minhüm men yekuûlü'zen liy ve lâ teftinniy, elâ fiylfitneti sekatû, ve inne cehenneme lemuhıytatün bilkâfiriyn (50) in tüsıbke hasenetün tesü'hüm, ve in tüsıbke musiybetün yekuûlû kad ehaznâ emrenâ min kablü ve yetevellev ve hüm ferihûn (51) kul len yusibenâ illâ mâ keteballahü lenâ, hüve mevlânâ, ve alallahi felyetevekkelilmü'minûn (52) kul hel terabbesûne binâ illâ ıhdelhusneyeyn, ve nahnü neterabbesu biküm en yusıbekümullahü bi'azâbin min indihî ev bieydiynâ, feterabbasû innâ ma'aküm müterabbısûn (53) kul enfikuû tav'an ev kerhen len yütekabbele minküm, inneküm küntüm kavmen fâsikıyn (54) ve mâ mene'ahüm en tukbele minhüm nefekaâtühüm illâ ennehüm keferû billâhi ve biresûlih, ve lâ ye'tûnessalâte illâ ve hüm küsâlâ ve lâ yünfikuûne illâ ve hüm kârihûn.

(48) * Onlar bundan evvel [1] fitne ve fesat araştırmışlar, hakkında işler çevirmişlerdi [2]. Onlar istemedikleri halde hakkın yardımı yetişti, Allah'ın emri üstün oldu [3]. (49) Onlardan bâzıları «— Bana izin ver de beni fitneye, günaha sokma» derler. Haberiniz olsun ki kendileri fitne ve nifaka düşmüşlerdir. Muhakkak ki Cehennem kâfirleri kuşatır. (50) Sana bir iyilik [4] gelirse o iyilik onları hasetlerinden tasaya düşürür. Şayet sana bir musîbet [5] erişirse «— Biz bundan evvel işimizi yoluna koyduk.» [6] derler, bu musîbete sevinerek dönüp giderler. (51) De ki Allah'ın bizim için Levh-i Mahfuz'da yazdığından başka bize hiç birşey erişmez, O, bizim mevlâmızdır. Artık mü'minler yalnız Allah'a mütevekkil olsunlar. (52) De ki sizin beklediğiniz ancak hakkımızda iki iyilikten [7] biridir. Biz de hakkınızda Allah'ın sizi, ya kendi tarafından veya bizim elimizle bir azaba duçar etmesini bekliyoruz. Haydi siz akıbetimizi bekleyiniz, biz de sizinle beraber akıbetinizi bekleyelim. (53) De ki gerek gönül hoşluğuyla, gerek gönül hoşsuzluğuyla harcediniz [8], harcettikleriniz asla kabul olunmayacaktır. Çünkü sizler cihattan geri kalmakla fasık kimseler oldunuz. (54) Onların Allah'a ve peygamberini tanımamaları, namaza üşenerek gelmeleri, istemeyerek harcetmeleridir ki harcettikleri şeyin kabul olunmasına mâni olmuştur.

[1] Tebük gazvesinden evvel.
[2] Bir takım hile ve desiselerle icraatını altüst etmeye teşebbüs etmişlerdi.
[3] Dini âli oldu.
[4] Zafer, ganimet gibi.
[5] Yara şiddet gibi.
[6] Durendişane hareket ettik, gizlice düşmanlarla uyuştuk, seferden geri kaldık bize ne!
[7] Fetih ile şehadet.
[8] Cihad uğurunda ister istemez harcetseniz de.

(55) felâ tu'cibke emvâlühüm ve lâ evlâdühüm, innemâ yüriydullaahü liyü'azzibehüm bihâ fiylhayâtiddünyâ ve tezheka enfüsühüm ve hüm kâfirûn (56) ve yahlifûne billâhi innehüm leminküm, ve mâhüm minküm ve lâkinnehüm kavmün yefrekuûn (57) lev yecidûne melce'en ev magaârâtin ev müddehalen levellev ileyhi ve hüm yecmehûn (58) ve minhüm men yelmizüke fiyssadakaât, fein u'tu minhâ radû ve in lem yu'tav minhâ îzâ hüm yeshatûn (59) ve lev ennehüm radû mâ âtâhümullahü ve resûlühü ve kaâlû hasbünallahü seyü'tinallahü min fadlihî ve resûlühû innâ ilallahi râgıbûn (60) innemassadakâtü lilfukarâi velmesâkiyni vel'âmiliyne aleyhâ velmüellefeti kulûbühüm ve firrikaâbi velgârimiyne ve fiy sebiylillâhi vebnissebiyl, fariydaten minallah, vallahü aliymün hakiym (61) ve minhümülleziyne yü'zûnennebiyye ve yekuûlûne hüve üzün, kul üzünü hayrin leküm yü'minü billâhi ve yü'minü lilmü'miniyne ve rahmetün lilleziyne âmenû minküm, velleziyne yü'zûne resûlullahi lehüm azâbün eliym.

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝
وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرَقُونَ ۝ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا اَوْ مَغَارَاتٍ اَوْ مُدَّخَلًا
لَوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ۝ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي
الصَّدَقَاتِ فَاِنْ اُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَاِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَٓا
اِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ۝ وَلَوْ اَنَّهُمْ رَضُوا مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْتِينَا اللّٰهُ مِنْ
فَضْلِهِ وَرَسُولُهُٓ اِنَّٓا اِلَى اللّٰهِ رَاغِبُونَ ۝ اِنَّمَا الصَّدَقَاتُ
لِلْفُقَرَٓاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّبِيلِ
فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَمِنْهُمُ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ اُذُنٌ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۝

(55) Onların malları, çocukları hoşuna gitmesin. Allah ancak dünya diriliğinde onunla onlara azap [1] etmeyi, kâfir olarak canlarının çıkmasını istiyor. (56) Onlar sizlerden olduklarına dair Allah'a yemin ederler, halbuki onlar sizlerden değildirler. Fakat ödlek, korkak bir güruhturlar. (57) Onlar sığınacak bir yer veya mağara veya girecek bir delik bulsalardı sizden kurtulmak için çabucak oraya sokulurlardı. (58) Münafıklardan bir kısmı sadakaları taksim hususunda seni ayıplarlar, eğer onlara o sadakalardan istedikleri kadar verilse râzı olurlar. Şayet bir şey verilmezse hemen darılırlar [2]. (59) Onlar Allah ve peygamberin kendilerine verdiği şeye râzı olsalar da «— Allah bize elverir. Allah bize fazl-u kereminden vereceği gibi peygamber de ganimet verecektir, biz Allah'tan ümitvarız, deselerdi haklarında iyi olurdu. (60) Sadakalar yalnız züğürtler ve yoksullara, sadakaları toplamaya memur olanlara [3], müellife-i kulübe [4], azat kılınacak kölelere, borçlulara, Allah yolunda sarfa [5] ve yolculara mahsustur. Bu ahkâm Allah tarafından farz kılınmıştır. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (61) Münafıklardan bâzıları peygamberi rencide ederler, «— Kulak kesildi», her şeye inanıyor derler. Onlara de ki o, sizin için hayr'ı işitir bir kulaktır. Allah'a inanır, mü'minlerin sözüne inanır. İçinizden iman getirenlere de aynı rahmettir. Allah'ın peygamberini rencide edenler için acıklı bir azap vardır.

---

[1] Evlât sıkıntısı vermek, fevt olan şeye teessüf çekmek gibi azap.

[2] Yahut çok verilirse sevinirler. Az verilse kızarlar.

[3] Yani aylıkları buradan verilir.

[4] İslâma ısınmak için islâmda sebat etmek için müslimlere, şeref-i islâm ile müşerref olmak için gayr-i müslimlere verilir.

[5] Levazım-ı harbiye burada dahildir.

يحلفون بالله لكم ليرضوكم والله ورسوله احق ان يرضوه ان كانوا مؤمنين ۝ الم يعلموا انه من يحادد الله ورسوله فان له نار جهنم خالدا فيها ذلك الخزي العظيم ۝ يحذر المنافقون ان تنزل عليهم سورة تنبئهم بما في قلوبهم قل استهزؤا ان الله مخرج ما تحذرون ۝ ولئن سالتهم ليقولن انما كنا نخوض ونلعب قل ابالله واياته ورسوله كنتم تستهزؤن ۝ لا تعتذروا قد كفرتم بعد ايمانكم ان نعف عن طائفة منكم نعذب طائفة بانهم كانوا مجرمين ۝ المنافقون والمنافقات بعضهم من بعض يامرون بالمنكر وينهون عن المعروف ويقبضون ايديهم نسوا الله فنسيهم ان المنافقين هم الفاسقون ۝ وعد الله المنافقين والمنافقات والكفار نار جهنم خالدين فيها هي حسبهم ولعنهم الله ولهم عذاب مقيم ۝

(62) yahlifûne billâhi leküm liyurdûküm, vallahü ve resûlühû ehakku en yürdûhü in kânû mü'miniyn (63) elem ya'lemû ennehü men yuhâdidillahe ve resûlehü fe'enne lehü nâre cehenneme hâliden fiyhâ, zâlikelhızyül'azıym (64) yahzerülmünâfikuûne en tünezzele aleyhim sûretün tünebbiühüm bimâ fiy kulûbihim, kulistehziu, innallahe muhricün mâ tahzerûn (65) ve lein se'eltehüm leyekuûlünne innemâ künnâ nahûdu ve nel'ab, kul ebillâhi ve âyâtihî ve resûlihî küntüm testehziûn (66) lâ ta'tezirû kad kefertüm ba'de iymâniküm, in na'fü an tâifetin minküm nü'azzib tâifeten biennehüm kânû mücrimiyn (67) elmünâfikuûne velmünâfikaâtü ba'duhüm min ba'd, ye'mürûne bilmünkeri ve yenhevne anilma'rûfi ve yakbidûne eydiyehüm, nesûllahe fenesiyehüm, innelmünâfikıyne hümülfâsikuûn (68) ve'adallahülmünâfikıyne velmünâfikaâti velküffâre nâre cehenneme hâlidiyne fiyhâ, hiye hasbühüm, ve le'anehümullah, ve lehüm azâbün mukiym.

(62) Münafıklar, sizi hoşnut etmek için Allah'a yemin ederler. Halbuki Allah ve peygamberini hoşnut etmek elyaktır. Eğer mü'min iseler Resulünü rencide etmezler. (63) Onlar bilmiyorlar mı ki Allah'a ve peygamberine düşmanlık eden için Cehennem ateşi vardır, kendileri orada daimdir. İşte bu, büyük bir rüsvaylıktır. (64) Münafıklar Müslümanlara kalplerindekini haber verecek bir sûre inmesinden endişe ederler. Onlara de ki, istihza edin durun. Allah endişe ettiğinizi meydana çıkaracaktır. (65) * Onlardan istihzalarının sebebini soracak olsan «— Biz yalnız türlü türlü söze dalıyorduk, eğleniyorduk» derler. De ki «— Allah ile, âyetleri ile, peygamberi ile mi istihza ediyordunuz? (66) İtizar etmeyin, siz imanınızdan sonra muhakkak kâfir oldunuz [1]. Sizin bir güruhunuzu affetsek bile [2] yine diğer bir güruhu günahkâr olduğundan dolayı azaba duçar edeceğiz. (67) Münafık erkekler ile münafık kadınlar nifakta hep birdir. Kötülüğü emir ederler, iyiliği nehiy ederler. Ellerini de sımsıkı tutarlar [3]. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu [4]. Çünkü münafıklar fasık kimselerdir. (68) Allah münafık erkekler ile münafık kadınlara, kâfirlere orada daima kalmak üzere Cehennem ateşini vaadetmiştir. Bu, onlara yetişir. Bir de Allah onları rahmetinden uzak tutmuştur. Onlar için kendilerini kımıldatmayacak azap vardır.

[1] Küfrü izhar ettiniz.
[2] Yani tövbe edenleri.
[3] Cimridirler.
[4] Onlar Allah'ın emrini unuttular, Allah da onları inayetinden mahrum etti.

(69) kelleziyne min kabliküm kânû eşedde minküm kuvveten ve eksere emvâlen ve evlâdâ, festemte'û bihalâkıhim, festemta'tüm bihalâkıküm kemestemte'alleziyne min kabliküm bihalâkıhim ve hudtüm kelleziy hâdû, ulâike habitat a'mâlühüm fiddünyâ vel'âhıreh, ve ulâike hümülhasirûn (70) elem ye'tihim nebe'ülleziyne min kablihim kavmi nuhin ve âdin ve semûde ve kavmi ibrâhiyme ve ashâbi medyene velmü'tefikât, etethüm rüsülühüm bilbeyyinat, femâ kânallahü liyezlimehüm ve lâkin kânâ enfüsehüm yezlimûn (71) velmü'minûne velmü'minâtü ba'duhüm evliyâü ba'd, ye'mürûne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünkeri ve yukıymûnassalâte ve yü'tûnezzekâte ve yutıy'ûnallahe ve resûleh, ulâike seyerhamühümullah, innallahe aziyzün hakiym (72) ve'adallahülmü'miniyne velmü'minati cennâtin tecriy min tahtihel'enharü hâlidiyne fiyhâ ve mesâkine tayyibeten fiy cennâti adn, ve rıdvânün minallahi ekber, zâlike hüvelfevzül'aziym.

كالذين من قبلكم كانوا أشد منكم قوة وأكثر
أموالا وأولادا فاستمتعوا بخلاقهم فاستمتعتم
بخلاقكم كما استمتع الذين من قبلكم بخلاقهم
وخضتم كالذي خاضوا أولئك حبطت أعمالهم
في الدنيا والآخرة وأولئك هم الخاسرون ۝
ألم يأتهم نبأ الذين من قبلهم قوم نوح وعاد وثمود
وقوم إبراهيم وأصحاب مدين والمؤتفكات أتتهم
رسلهم بالبينات فما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا
أنفسهم يظلمون ۝ والمؤمنون والمؤمنات بعضهم
أولياء بعض يأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر
ويقيمون الصلاة ويؤتون الزكاة ويطيعون الله
ورسوله أولئك سيرحمهم الله إن الله عزيز حكيم
۝ وعد الله المؤمنين والمؤمنات جنات تجري من تحتها
الأنهار خالدين فيها ومساكن طيبة في جنات عدن
ورضوان من الله أكبر ذلك هو الفوز العظيم ۝

(69) Münafıklar : Siz, evvelkiler gibisiniz. Halbuki onlar sizden daha kuvvetli idiler. Malları, çocukları daha çoktu. Onlar bu dünyada nasiplerince behredar oldular. Sizden evvelkilerin nasiplerince behredar oldukları gibi [1] siz de nasiplerinizce öyle behredar oldunuz. Onların bâtıla daldıkları gibi siz de öyle daldınız. İşte bünyada, âhirette amelleri beyhûde olanlar onlardır. İşte ziyankârlar onlardır. (70) Onlardan evvel gelen Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, İbrahim kavminin, Medinelilerin altı üstüne geçen kasabalar ahalisinin kıssaları onlara naklolunmadı mı? Onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişti. Onlar tekzip etmekle helâk oldular. Allah onlara zulüm etmedi. Fakat onlar kendilerine zulüm ettiler. (71) Mü'min erkekler ile mü'min kadınlar da birbirlerinin yâr ve muavinidir. Onlar iyiliği emir, kötülüğü nehiy ederler. Namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Allah ve peygamberine ita'at ederler. İşte onları Allah esirgeyecektir. Çünkü Allah galib-i yektadır. Hakimdir. (72) Allah, mü'min erkekler ile mü'min kadınlara ağaçları altından ırmaklar akar uçmakları, orada daim kalmak üzere vaadetmiştir. Aden [2] uçmaklarında, temiz, pâk meskenler de vaad buyurmuştur. Allah tarafından bir hoşnutluk herşeyden büyüktür. İşte büyük fevz ve necat budur.

---

[1] Nasipleri kadar dünyada zevk ve safa ile hayatlarını imrar ettikleri gibi.

[2] Veya ikamet olunacak uçmaklarda.

يا ايها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم
ومأواهم جهنم وبئس المصير ۞ يحلفون بالله ما قالوا
ولقد قالوا كلمة الكفر وكفروا بعد اسلامهم وهموا
بما لم ينالوا وما نقموا الا ان اغناهم الله ورسوله من
فضله فان يتوبوا يك خيرا لهم وان يتولوا يعذبهم الله
عذابا اليما في الدنيا والآخرة وما لهم في الارض من ولي
ولا نصير ۞ ومنهم من عاهد الله لئن آتانا من فضله
لنصدقن ولنكونن من الصالحين ۞ فلما آتاهم من
فضله بخلوا به وتولوا وهم معرضون ۞ فاعقبهم
نفاقا في قلوبهم الى يوم يلقونه بما اخلفوا الله
ما وعدوه وبما كانوا يكذبون ۞ الم يعلموا ان الله
يعلم سرهم ونجواهم وان الله علام الغيوب ۞
الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين في الصدقات
والذين لا يجدون الا جهدهم فيسخرون منهم
سخر الله منهم ولهم عذاب اليم ۞

(73) yâ eyyühennebiyyü câhidilküffâre velmünâfikıyne vagluz aleyhim, ve me'vâhüm cehennem, bi'selmasıyr (74) yahlifûne billâhi mâ kaâlû, ve lekad kaâlû kelimetelküfri ve keferû ba'de islâmihim, ve hemmû bimâ lem yenâlû, ve mâ nekamû illâ en egnâhümullahü ve resûlühü min fadlih, fein yetûbû yekü hayren lehüm, ve in yetevellev yu'azzibhümullahü azâben eliymen fiddünyâ vel'âhıreh, ve mâ lehüm fiyl'ardı min veliyyin ve lâ nasıyr (75) ve minhüm men âhedallahe lein âtânâ min fadlihî lenessaddekanne ve lenekûnenne minassâlihıyn (76) felemmâ âtâhüm min fadlihî bahılû bihî ve tevellev ve hüm mu'ridûn (77) feağkabehüm nifâkan fiy kulûbihim ilâ yevmi yelkavnehü bimâ ahlefûllahe mâ ve'adûhü ve bimâ kânû yekzibûn (78) elem ya'lemû ennallahe ya'lemü sırrehüm ve necvâhüm ve ennallahe allamülguyûb (79) elleziyne yelmizûnelmuttavvı'ıyne minelmü'miniyne fissadakaâti velleziyne lâ yecidûne illâ cühdehüm feyesharûne minhüm sehirallahü minhüm ve lehüm azâbün eliym.

(73) Ey Peygamber! Kâfirler ile münafıklar ile duruş dur. Onlara sert ol, onların yurtları Cehennemdir. O, ne kötü uğraktır. (74) Onlar sövüp saymadıklarına dair Allah'a yemin ederler. * Onlar küfür sözü söylemişler, İslâm'ı izhardan sonra kâfir olmuşlar, ellerine geçemeyecek bir şeyi [1] elde etmek istemişlerdi. Onların peygamber ve mü'minlere kin tutmaları ve garazkârlıkları ise ancak Allah ve peygamberinin inayeti sayesinde mü'minleri zengin ettiğinden neş'et etmiştir. Eğer nifaktan tövbe ederlerse haklarında hayırlı olur. Şâyet imandan yüz çevirirlerse Allah onları dünyada, âhirette acıklı bir azap ile azap edecektir. Onların yeryüzünde ne bir yâri, ne de bir medetkârı yoktur. (75) İçlerinden öyleleri vardır ki «— * Allah bize inayetinden servet verirse mutlak sadaka veririz, Salihlerden oluruz» diye Allah ile ahdlaşmışlardı. (76) Allah onlara inayetinden servet verince cimri kesildiler, ta'attan da yüz çevirdiler. Onlar dönektirler. (77) Artık Allah, kendisine karşı vaadettikleri şeyden caydıklarından, yalancı olmalarından dolayı kavuşacakları kıyamet gününe kadar kalplerinde nifaka yer verdi. (78) Onlar, Allah'ın sırlarını, gizli sözlerini bildiğini, bütün gayıpları bilip hiç birinin ilminden hariç olmadığını bilmiyorlar mı? (79) Mü'minlerden gönülleriyle sadaka verenleri, çabalaya çabalaya ele geçirdiklerini tasadduk edenleri tâ'yip edip bunları maskaralığa alanları Allah maskara eder. Onlar için acıklı bir azap vardır.

---

[1] Ansızın katil.

(80) istagfirlehüm ev lâ testagfirlehüm, in testagfirlehüm seb'ıyne merreten felen yagfirallahü lehüm, zâlike biennehüm keferû billâhi ve resûlih, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsikıyn (81) ferihalmuhallefûne bilmak'adihim hılâfe resûlillâh, ve kerihû en yücâhidû biemvâlihim ve enfüsihim fiy sebiylillâh, ve kaâlû lâ tenfirû fiylharr, kul nârü cehenneme eşeddü harrâ, lev kânû yefkahûn (82) felyadhakû kaliylen velyebkû kesiyrâ, cezâen bimâ kânû yeksibûn (83) fein rece'akâllahü ilâ tâifetin minhüm feste'zenûke lilhurûc, fekul len tahrucû ma'ıye ebeden ve len tükaâtilû ma'ıye adüvv, inneküm radıytüm bilku'ûdi evvele merretin fak'udû ma'alhâlifiyn (84) ve lâ tüsalli alâ ehadin minhüm mâte ebeden ve lâ tekum alâ kabrih, innehüm keferû billâhi ve resûlihî ve mâtû ve hüm fâsikuûn (85) ve lâ tu'cibke emvâlühüm ve evlâdühüm, innemâ yüriydullahü en yu'azzibehüm bihâ fiddünyâ ve tezheka enfüsühüm ve hüm kâfirûn (86) ve izâ ünzilet sûretün en âminû billâhi ve câhidû ma'a resûlihiste'zeneke ûlûttavli minhüm ve kaâlû zernâ nekün ma'alkaâ'idiyn.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاللّٰهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۞ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَافَ رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ حَرًّا
لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۞ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۞ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ اَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا
مَعِيَ عَدُوًّا اِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ
الْخَالِفِينَ ۞ وَلَا تُصَلِّ عَلٰى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ اَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلٰى
قَبْرِهِ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ۞
وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا
فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۞ وَاِذَا اُنْزِلَتْ
سُورَةٌ اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ
اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ۞

(80) Onlar için ister istiğfar et, ister istiğfar etme, hepsi birdir. Onlar için yetmiş kere istiğfar etsen bile yine Allah onları yarlıgamayacaktır. Bu keyfiyet onların Allah'ı ve peygamberini tanımadıklarından dolayıdır. Allah fasık kavmi [1] hidayete erdirmez. (81) Resûlullahın hilâfında olarak [2] Medine'de oturup kalkmak ile Tebük'ten geri kalanlar sevindiler, Tanrı yolunda mallarıyle, canlarıyle duruşmayı istemediler. Birbirlerine «— Sıcakta gazaya çıkmayınız» dediler. Onlara de ki Cehennem ateşi daha sıcaktır, bilselerdi geri kalmazlardı. (82) Artık bu geri kalanlar kazandıkları nifakın cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar [3]. (83) Allah seni münafıklardan bir güruha [4] avdet ettirdiği zaman şâyet senden cenge çıkmak için izin isterlerse onlara de ki benim ile ebediyen cenge çıkamayacaksınız, benim ile hiçbir düşmana karşı kıtal etmeyeceksiniz. Çünkü siz evvelki defa [5] oturmaya râzı oldunuzdu. Şimdi de evde geri kalanlarla beraber oturun. (84) Onlardan hiçbir kimsenin namazını asla kılma, kabrinde de durma [6], çünkü onlar Allah ve peygamberini tanımadılar, fasık olarak öldüler. (85) Onların malları, çocukları hoşuna gitmesin. Allah ancak dünyada onlara bununla azap etmeyi, kâfir oldukları halde canlarının çıkmasını istiyor. (86) «— Allah'a iman getirin, peygamberi ile beraber duruşun» diye tamamen veya kısmen bir sure indirildi mi? Münafıklardan servet sahipleri [7] senden izin isterler, «— Bizi bırak da oturanlarla beraber bulunalım» derler.

---

[1] Küfürde mütemerrit olan kavmi
[2] Veya Resûlullahtan sonra.
[3] Dünyada az gülecekler âhirette çok ağlayacaklardır. Bu hal gam ve sürurdan kinaye de olabilir.
[4] Medine'de geri kalanlara.
[5] Tebük gazvesinde.
[6] Defni için veya ziyaret için kabrine gitme!
[7] Veya münafıkiynin ele başları.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ۞ لَٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۞ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۞ وَجَاءَ
الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ
كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۞ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ
وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
۞ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ
مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ۞ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا
مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۞

(87) radû bien yekûnû ma'alhavâlifi ve tubi'a alâ kulûbihim fehüm lâ yefkahûn (88) lâkinirresûlü velleziyne âmenû ma'-ahü câhedû biemvâlihim ve enfüsihim, ve ulâike lehümülhayrâtü ve ulâike hümülmüflihûn (89) e'addallahü lehüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, zâlikelfevzül'azıym (90) ve câelmu'azzirûne minel'a'râbi liyü'zene lehüm ve ka'adelleziyne kezebûllahe ve resûleh, seyüsıybülleziyne keferû minhüm azâbün eliym (91) leyse aladdu'afâi ve lâ alelmardâ ve lâ alelleziyne lâ yecidûne mâ yünfikuûne haracün izâ nasahû lillâhi ve resûlih, mâ alelmuhsiniyne min sebiyl, vallahü gafûrün rahıym (92) ve lâ alelleziyne izâ mâ etevke litahmilehüm kulte lâ ecidü mâ ahmilüküm aleyhi tevellev ve a'yünühüm tefiydu mineddem'ı hazenen ellâ yecidû mâ yünfikuûn (93) innemessebiylü alelleziyne yeste'zinûneke ve hüm agniyâ', radû bien yekûnû ma'alhavâlifi ve taba'allahü alâ kulûbihim fehüm lâ ya'lemûn.

(87) Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya razı oldular, kalplerine nifak mührü vuruldu. Artık onlar anlamazlar. (88) Fakat peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar, mallarıyle, canlarıyle duruştular. İşte onlar için iyilikler vardır [1]. Umduklarına erenler de onlardır. (89) Allah onlar için altından ırmaklar akar uçmaklar hazırlamıştır ki orada daim kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (90) Bedevîlerden özür dileyenler kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah ve peygamberine yalan söyleyenler de oturup kaldılar, onlardan kâfir olanlara acıklı azap isabet edecektir. (91) Âcizlere, hastalara ve sefer uğrunda harcedecek birşey bulamayanlara Allah ve peygamberi uğrunda hayırhahlık göstermek üzere [2] harbe gitmemekte bir beis yoktur. İyilik edenlere [3] hiçbir itap yolu yoktur. Allah gafurdur, rahimdir. (92) Binek veresin diye sana geldikleri zaman onlara sizin için binek bulamam dediğin vakit sefer uğrunda harcedecek birşey bulamadıklarından göz yaşı dökerek, tasalanarak dönüp gidenlere de itap yoktur. (93) İtap yolu ancak zengin oldukları halde senden izin isteyenlere düşer. Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya râzı oldular. Allah kalplerine gaflet mühürü vurmuştur, artık onlar bilmezler.

---

[1] Ganimet, nusrat, Cennet, keramet.
[2] Gizli ve aşikâr iman ve ita'at ettikleri surette.
[3] Hayırhahlık gösterenlere.

(94) ya'tezirûne ileyküm izâ reca'tüm ileyhim, kul lâ ta'tezirû len nü'mine leküm kad nebbe'enallahü min ahbâriküm, ve seyerallahü ameleküm ve resûlühü sümme türeddûne ilâ âlimilgaybi veşşehâdeti feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (95) seyahlifûne billâhi leküm izenkalebtüm ileyhim litu'ridû anhüm, fea'rıdû anhüm, innehüm ricsün ve me-vâhüm cehennem, cezâen bimâ kânû yeksibûn (96) yahlifûne leküm literdav anhüm, fein terdav anhüm feinnallahe lâ yerdâ anilkavmilfâsikıyn (97) el'a'râbü eşeddü küfren ve nifâkan ve ecderü ellâ ya'lemû hudûde mâ enzelellahü alâ resûlih, vallahü aliymün hakiym (98) ve minel'a'râbi men yettehızü mâ yünfiku magremen ve yeterabbesu bikümüddevâir, aleyhim dâiretüssev,' vallahü semiy'un aliym (99) ve minel'a'râbi men yü'minü billâhi velyevmil'âhıri ve yettehızü mâ yünfiku kurubâtin indallahi ve salevâtirresûl, elâ innehâ kurbetün lehüm, seyüdhılühümullahü fiy rahmetih, innallahe gafûrun rahiym.

يَعْتَذِرُونَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللّٰهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ
اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَاَعْرِضُوا عَنْهُمْ
اِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
۞ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ
فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ۞ اَلْاَعْرَابُ
اَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا اَنْزَلَ
اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۞ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ
دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۞ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ
عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ اَلَا اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞

(94) Onlar tarafına döndüğünüz zaman onlar sizlere özür dilerler. Onlara de ki özür dilemeyin, biz size asla inanamayız. Allah sizin ahvalinizi [1] bize haber vermiştir. Allah ve peygamberi dünyada işinizi [2] görecektir. Sonra gizli ve aşikâr her şeyi bilen Zata döneceksiniz. O da, yaptıklarınızı size haber verecek. (95) Onlara döndüğünüz zaman kendilerini muahezeden vazgeçesiniz diye size karşı Allah'a yemin edeceklerdir. Siz de onları muahezeden vazgeçin, çünkü onlar murdardır; yurtları da, kazançlarının cezası olarak Cehennemdir. (96) Onlar size kendilerinden hoşnut olasınız diye yemin ederler. Siz onlardan hoşnut olursanız onlara ne fayda! Çünkü Allah fasık kavimden hoşnut olmaz. (97) Bedevîlerin küfürü ve nifakı şehirlilerden daha ziyadedir. Cehalet ve vahşetlerinden dolayı Allah'ın peygamberine inzâl ettiği hududunu [3] bilmemek onlara elyaktır. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (98) Bedevîlerden öyleleri vardır ki harcettiğini borç [4] sayar, ondan kurtulmak için hakkınızda musîbetler [5] bekler, durur. Kötü musîbetler başlarına gelsin [6]. Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir. (99) Bedevîler içinde öyleleri vardır ki Allah'a, âhiret gününe inanır, harcettiğini Allah'a yakınlık, peygamberin dualarına mazhar olmak için bir vesile sayar. Haberiniz olsun ki bu husus onlar için yakınlığa sebeptir. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir.

---

[1] Niçin geldiğinizi, kastınızın ne olduğunu.
[2] Nifakta sebat edip etmediğinizi.
[3] Tekâlif ve ahkâm-ı şer'iyenin miktarlarını veya adil, tevhit, nübüvvet ve mi'ad delillerinin meratibini.
[4] Ziyan, boş.
[5] Peygamberin ölmesi, müşriklerin galip gelmeleri gibi.
[6] Yani mü'minlere istedikleri kendi başlarına gelsin.

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَ
وَمِنْ اَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ۝ وَاٰخَرُونَ
اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ
اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ
صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ
سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ
يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ
اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

(100) vessâbikuûnel-evvelûne minelmuhâciriyne vel'ansâri velleziynettebe'ûhüm bihsânin radıyallahü anhüm ve radû anhü ve e'adde lehüm cennâtin tecriy tahtehel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, zâlikelfevzül'azıym (101) ve mimmen havleküm minel'a'râbi münâfikuûn, ve min ehlilmediyneti meredû alennifâk, lâ ta'lemühüm, nahnü na'lemühüm, senü'azzibühüm merreteyni sümme yüreddûne ilâ azâbin aziym (102) ve âharûna'terefû bizünûbihim haletû amelen sâlihan ve âhare seyyiâ, asallahü en yetûbe aleyhim, innallahe gafûrun rahiym (103) huz min emvâlihim sadakaten tütahhirühüm ve tüzekkiyhim bihâ ve salli aleyhim, inne salâteke sekenün lehüm, vallahü semiy'un aliym (104) elem ya'lemû ennallahe hüve yakbelüttevbete an ibâdihi ve ye'huzüssadekaâti ve ennallahe hüvettevvâbürrahiym (105) ve kuli'melû feseyerallahü ameleküm ve resûlühü velmü'minûn, ve setüreddûne ilâ âlimilgaybi veşşehâdeti feyünnebiüküm bimâ küntüm ta'melûn (106) ve âharûne mürcevne liemrillâhi immâ yü'azzibühüm ve immâ yetûbü aleyhim, vallahü aliymün hakiym.

(100) İleri geçen evvelki Muhacirîn ve Ensar ile onlara güzel işlerde de tâbi olanlardan Allah hoşnut olmuştur [1]. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Allah onlara altından ırmaklar, akar uçmaklar hazırlamıştır. Onlar orada ebedî kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (101) Etrafınızda [2] bedevîlerden birtakım münafıklar vardır. Medine ahalisinden bâzıları da münafıklığı huy edinmişlerdir [3]. Sen onları bilmezsin, biz onları biliriz. Onları iki kere [4] azaba duçar edeceğiz. Sonra kıyamette onlar yine büyük bir azaba uğrayacaklardır. (102) Diğerleri ise günahlarını itiraf etmişler, iyi amelî başka bir kötü amel ile karıştırmışlardır [5]. Olabilir ki Allah onların tövbelerini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (103) Onların mallarından sadaka al ki kendilerini temizleyesin, o mal ile onları pâklayasın [6]. Onlara dua et. Çünkü senin duan onlar hakkında sükûnete bâdidir. Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir. (104) Onlar Allah'ın, kullarından sadır olan tövbeyi kabul ettiğini, sadakalarını ahz ve kabul eylediğini, tevvap ve rahîm olduğunu bilmiyorlar mı? (105) De ki Ey nâs! dilediğinizi işleyin. Allah, peygamberi, ve mü'minler amelinizi göreceklerdir. Gizli ve aşikâr herşeyi bilen Zat'a görüleceksiniz.. O da size işlediklerinizi haber verecektir. (106) Diğerleri de Allah'ın haklarındaki emrine [7] tehir olunmuşlardır. Allah onları ya azaba duçar eder veya tövbeye muvaffak kılar. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

---

[1] Yahut ileri geçenler evvelki Muhacir'ler ve Ensar'dır. Bir de onlara güzel işlerde tâbi olanlardır. Allah onlardan hoşnut olmuştur.
[2] Şehrin etrafında.
[3] Veya nifakta mahir olmuşlar, ileri gitmişlerdir.
[4] Dünyada rüsvaylık ile veya katil ile, kabirde azap ile; mallarına noksan, başlarına belâ vermek ile.
[5] Nedamet izharı, cürümlerini itirafları gibi iyi amelî Tebük'ten geri kalmak, münafıklara uymak gibi kötü amele.
[6] Günahtan temizleyesin, mallarına bereket veresin.
[7] Hükmü ve kazası üzere tövbede.

(107) velleziynettehazû mesciden dırâren ve küfren ve tefriykan beynelmü'miniyne ve irsâden limen hâreballahe ve resûlehü min kabl, ve leyahlifünne in erednâ illelhusnâ, vallahü yeşhedü innehüm lekâzibûn (108) lâ tekum fiyhi ebedâ, lemescidün üssise alettakvâ min evveli yevmin ehakku en tekuûme fiyh, fiyhi ricâlün yuhıbbûne en yetetahherû, vallahü yuhıbbülmuttahhiriyn (109) efemen essese bünyânehü alâ takvâ minallahi ve rıdvânin hayrun em men essese bünyânehü alâ şefâ cürüfin hârin fenhâre bihî fiy nâri cehennem, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (110) lâ yezâlü bünyânühümülleziy benev riybeten fiy kulûbihim illâ en tekatta'a kulûbühüm, vallahü aliymün hakiym (111) innallaheşterâ minelmü'miniyne enfüsehüm ve emvâlehüm bienne lehümülcenneh, yukaâtilûne fiy sebiylillâhi feyaktülûne ve yuktelûn, va'-den aleyhi hakkan fiyttevrâti vel'inciyli velkur'ân, ve men evfâ bi'ahdihî minallahi festebşirû bibey'ıkümülleziy bâya'-tüm bih, ve zâlike hüvelfevzül'azıym.

والذين اتخذوا مسجدا ضرارا وكفرا وتفريقا بين
المؤمنين وإرصادا لمن حارب الله ورسوله من قبل
وليحلفن إن أردنا إلا الحسنى والله يشهد إنهم
لكاذبون ۞ لا تقم فيه أبدا لمسجد أسس على التقوى
من أول يوم أحق أن تقوم فيه فيه رجال يحبون
أن يتطهروا والله يحب المطهرين ۞ أفمن أسس بنيانه
على تقوى من الله ورضوان خير أم من أسس بنيانه
على شفا جرف هار فانهار به في نار جهنم والله لا يهدي
القوم الظالمين ۞ لا يزال بنيانهم الذي بنوا ريبة
في قلوبهم إلا أن تقطع قلوبهم والله عليم حكيم ۞
إن الله اشترى من المؤمنين أنفسهم وأموالهم
بأن لهم الجنة يقاتلون في سبيل الله فيقتلون
ويقتلون وعدا عليه حقا في التوراة والإنجيل
والقرآن ومن أوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم
الذي بايعتم به وذلك هو الفوز العظيم ۞

(107) «Kuba» mescidine zarar vermek, küfrü kuvvetlendirmek, mü'minler arasına tefrika sokmak, daha evvel Allah ve peygamberi ile savaşan kimseyi gözlemek kastiyle mescit yapan * biz iyilikten [1] başka birşey istemedik, diye yemin eden münafıkların yalancı olduklarına Allah şehadet eder. (108) Orada asla namaz kılma. İlk günden takva temeli üzerine kurulan mescit-i «kuba»da namaza durmak daha lâyıktır. Orada pâklığı seven adamlar vardır, Allah pâklananları sever (109) Binasını, Allah'tan sakınmak, hoşnudisini istemek temelleri üzerine kuran mı daha iyidir? Yoksa binası yıkılmakta bulunan yar'ın kenarına kurup da kendisiyle beraber Cehennem ateşine çöküp giden kimse mi [2]? Allah zalim kavmi hidayete erdirmez. (110) Onların kurdukları bina kalpleri parça parça oluncaya kadar kalplerinde şüpheye sebep olur durur. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (111) Allah mü'minlerden canlarını, mallarını satın almış, buna bedel onlara Cennet vermiştir. Onlar Tanrı yolunda kıtal ediyorlar. Öldürüyorlar, öldürtülürler. Bu vaad Allah'ın öyle vaadıdır ki Tevrat'ta, İncil'de, Kur'an'da sabittir. Allahtan ziyade ahdini yerine getiren kim olabilir? Artık yapmış olduğunuz alış verişten dolayı size müjdeler olsun. Bu alış veriş büyük bir feyz ve necattır.

---

[1] Namaz, zikrullah, âciz ve mâlûl olanlara ayrı bir mesçit yapmak gibi amalî hasene veya irade-i hasene.

[2] «Mescid-i Kuba» ihlâs-ı amel, «Mescid-i Darar» riya ve ucup üzere kurulmuştur.

اَلتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾
مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ
وَلَوْ كَانُوا اُولِي قُرْبٰى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهِيمَ لِاَبِيهِ اِلَّا
عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا اِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ اَنَّهُ عَدُوٌّ لِلّٰهِ
تَبَرَّاَ مِنْهُ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰيهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ
اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ
وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ
ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

(112) ettâibûnel'âbidûnelhâmidûnessâihûnerraki'ûnessâcidûnel'âmirûne bilma'rûfi vennâhûne anilmünkeri velhâfizûne lihududillâh, ve beşşirilmü'miniyn (113) mâ kâne linnebiyyi velleziyne âmenû en yestagfiru lilmüşrikiyne ve lev kânû ûliy kurbâ min ba'di mâ tebeyyene lehüm ennehüm ashâbülcahiym (114) ve mâ kâne istigfârü ibrâhiyme liebiyhi illâ an mev'ıdetin va'adehâ iyyâh, felemmâ tebeyyene lehû ennehü adüvvün lillâhi teberre'e minh, inne ibrâhiyme le'evvâhün haliym (115) ve mâ kânallahü liyudılle kavmen ba'de iz hedâhüm hattâ yübeyyine lehüm mâ yettekuûn, innallahe bikülli şey'in aliym (116) innallahe lehü mülküssemâvâti vel'ard, yuhyiy ve yümit ve mâ leküm min dûnillâhi min veliyyin ve lâ nasıyr (117) lekad tâballahü alennebiyyi velmuhâciriyne vel'ensârilleziynettebe'ûhü fiy sâ'atil'usreti min ba'di mâ kâde yeziygu kulûbü feriykın minhüm sümme tâbe aleyhim, innehü bihim raûfün rahiym.

(112) Onlar tövbe edenler, ibadet edenler, hamd-ü sena edenler, seyahat edenler[1], rükû edenler, secde edenler, iyiliği emir, fenalığı nehyedenler, Allah'ın hududunu koruyanlardır. İşte bu mü'minleri Cennetle müjdele. (113) Müşriklerin Cehennemlik oldukları belli olduktan sonra hısım olsalar da yine onlar için yarlıganmak (bağışlanmak) dilemek peygambere de, mü'min olanlara da yaraşmaz. (114) İbrahim'in, babası için yarlıganmak dilemesi de ancak daha evvel ona ettiği bir vaattan ileri gelmişti. Ona, babasının, Allah'ın düşmanı olduğu belli olunca İbrahim ondan ilişiği kesti. Çünkü İbrahim pek yufka gönüllüdür, yavaştır. (115) Allah bir kavmi, doğru yola götürdükten sonra onlara sakınacakları şeyi belli etmedikçe yoldan çıkarmaz. Çünkü Allah herşeyi hakkıyle bilir. (116) Göklerin, yerin mülkü Allah'ındır. O, hem diriltir, hem öldürür. Allah'tan başka sizin için ne yâr vardır, ne de medetkâr vardır. (117) * Allah, peygamberin [2] ve içlerinden bir takımının gönülleri yanılmak üzere iken güçlük vaktinde [3] ona tâbi olan Muhacirîn ve Ensarın [4] tövbesini kabul etmiştir, yine bunların tövbesini kabul etmiştir [5]. Çünkü Allah onlar hakkında pek ziyade esirgeyici, bağışlayıcıdır.

---

1 Veya gaziler, oruç tutanlar.
2 Münafıklara izin verdiğinden dolayı.
3 Tebük gazvesinde.
4 Pek gitmek istemeyenlerin.
5 Yahut Allah peygamberin tövbesini kabul etti, yanılmak üzere olan Muhacirîn ve Ensar'ın da tövbesini kabul etti.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ۝ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ۝

(118) ve alesselâsetilleziyne hullifû, hattâ izâ dâkat aleyhimül'ardu bimâ rehubet ve dâkat aleyhim enfüsühüm ve zannû en lâ melce'e minallahi illâ ileyh, sümme tâbe aleyhim liyetûbû, innallahe hûvettevvâbürrahıym (119) yâ eyyühelleziyne âmenûttekuûllahe ve kûnû ma'assâdikıyn (120) mâ kâne liehlilmediyneti ve men havlehüm minel'ağrâbi en yetehallefû an resûlillâhi ve lâ yergabû bienfüsihim an nefsih, zâlike biennehüm lâ yusıbühüm zameün ve lâ nasabün ve lâ mahmasatün fiy sebiylillâhi ve lâ yetâûne mevtıan yagıyzulküffâre ve lâ yenâlûne min adüvvin neylen illâ kütibe lehüm bihî amelün sâlih, innallahe lâ yudıy'u ecrelmuhsiniyn (121) ve lâ yünfikuûne nefekaten sagıyreten ve lâ kebiyreten ve lâ yakta'ûne vâdiyen illâ kütibe lehüm liyecziyehümullahü ahsene mâ kânû ya'melûn (122) ve mâ kânelmü'minûne liyenfirû kâffeh, felev lâ nefere min külli firkatin minhüm tâifetün liyetefekkahû fiyddiyni ve liyünzirû kavmehüm izâ recâ'û ileyhim le'allehüm yahzerûn.

(118) Geri kalan üç kişiyi ise yeryüzü genişliği beraber onlara dar gelip [1] gönülleri darlaşıncaya, Allah'ın hışmına karşı kerem ve affından başka sığınacak hiç bir yer olmadığını anlayıncaya kadar affetmedi. Sonra eski hallerine rücu etmeleri [2] için onları tövbeye muvaffak kıldı. Çünkü tevvap olan, rahîm olan, Allah'tır. (119) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, gerçek diyenler ile beraber olun. (120) Medine ahalisine ve etrafındaki bedevîlere Resûlullahın emrinden geri kalmaları, peygamberden kendilerini çevirmeleri [3] yaraşmaz. Şunun için ki Allah yolunda onlara hiç bir susuzluk, hiç bir zahmet, hiç bir açlık erişmemiş; onlar kâfirlerin hışmını mucip olacak bir yere ayak basmamışlar ve düşmandan hiç bir musibet [4] görmemişlerdir ki ona mukabil haklarında iyi bir amel yazılmasın. Çünkü Allah iyi işleyenlerin mükâfatını boş bırakmaz. (121) Haklarında iyi bir amel yazılmaksızın onlar az çok bir şey harcetmezler, hiçbir yerden geçmezler. Allah kendilerine işledikleri şeylerin daha iyisiyle mükâfat verecek. (122) Mü'minlerin hep birden gazaya çıkmaları gerek değildir. İçlerinden her fıkradan [5] bir cemaat gazaya çıkmalı, bir kısmı da kalmalı ki din hususunda fıkıh öğrensinler [6], kavimleri gazadan kendilerine döndükleri vakit onları Allah azabıyle korkutsunlar ta ki onlar hazer etmiş olsunlar.

---

[1] Çünkü bütün halk kendiliğinden yüz çevirmişlerdi. Hiç bir kimse görüşmüyordu.

[2] Veya tövbeye devam etmeleri için tövbe etmeleriyle.

[3] Peygamberin çektiği meşakkatten kendilerini korumaları.

[4] Katil gibi, esir gibi olmak.

[5] Her kabileden, her memleketten.

[6] Yani müminler ikiye ayrılacak biri hizmeti Resulde kalacak, vahyi görecek, şer'i zapt edecek, dinde fakih olacak, diğeri ise gazaya gidecek.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا ف۪يكُمْ غِلْظَةًۜ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿١٢٣﴾
وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ اَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هٰذِه۪ٓ ا۪يمَاناًۚ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَزَادَتْهُمْ ا۪يمَاناً وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَزَادَتْهُمْ رِجْساً اِلٰى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾
اَوَلَا يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ ف۪ي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ
سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍۜ هَلْ يَرٰيكُمْ مِنْ
اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُواۜ صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ بِاَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ
عَز۪يزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَر۪يصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِن۪ينَ
رَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٢٨﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَۜ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظ۪يمِ ﴿١٢٩﴾

سورة يونس مكية وهي مائة وتسع آيات

(123) yâ eyyühelleziyne âmenû kaâtilûlleziyne yelûneküm minelküffâri ve liyecidû fiyküm gilzah, va'lemû ennallahe ma'almüttekıyn (124) ve izâ mâ ünzilet sûretün feminhüm men yekuûlü eyyüküm zâdethü hâzihî iymânâ, fe'emmelleziyne âmenû fezâdethüm iymânen ve hüm yestebşirûn (125) ve emmelleziyne fiy kulûbihim maradun fezâdethüm ricsen ilâ ricsihim ve mâtû ve hüm kâfirûn (126) evelâ yerevne ennehüm yüftenûne fiy külli âmin merreten ev merreteyni sümme lâ yetûbûne ve lâ hüm yezzekkerûn (127) ve izâ mâ ünzilet sûretün nazara ba'duhüm ilâ ba'd, hel yerâküm min ehadin sümmensarafû, sarafallahü kulûbehüm biennehüm kavmün lâ yefkahûn (128) lekad câeküm resûlün min enfüsiküm aziyzün aleyhi mâ anittüm hariysun aleyküm bilmü'miniyne raûfün rahıym (129) fein tevellev fekul hasbiyallahü lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbül'arşil'aziym.

(123) Ey iman edenler! Kâfirlerden size yakın olanlarla [1] kıtal edin. Onlara sert davranın da onlar sizlerde sertlik bulsunlar. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir. (124) Bir sûre inzal olundu mu münafıklardan biri diğerine istihza ile «— bu sûre hanginizin imanını artırmıştır» der. Müminlere gelince bu sûre onların imanlarını artırır, onlar o âyet ile sevinirler. (125) Yüreklerinde hastalık bulunanlara gelince bu sûre onların murdarlıklarına bir murdarlık daha katar [2]. Onlar kâfir olarak ölürler. (126) Münafıklar görmüyorlar mı ki her sene bir veya iki defa mihnete duçar oluyorlar. Böyle iken yine tövbe etmezler, nasihat kabul eylemezler. (127) Ayıplarını bildiren bir sûre inzal olundu mu onlar birbirlerine bakarlar [3]. Acaba sizi müminlerden biri görüyor mu derler [4]. Sonra dönüp giderler. Allah onların kalplerini doğrudan dönüştürmüştür. Çünkü onlar anlar bir kavim değillerdir. (128) * Size kendinizden bir peygamber gelmiştir. Sizin meşakkate uğramanız ona ağır gelir. O, hidayetinize haristir. Mü'minler hakkında pek esirgeyici, bağışlayışıdır. (129) Artık onlar senden yüz çevirirlerse «— Allah bana elverir. O'ndan başka tapacak yoktur, ben ancak ona mütevekkil oldum. O, büyük Arşın sahibidir» dersin.

---

[1] Mesafede veya nesepte yakın olanlar ile.
[2] Onların şüphe ve küfürlerine bir şüphe ve küfür daha katar.
[3] Utandıklarından veya istihza ederek birbirlerine işaret ederler.
[4] Çünkü görürlerse mesçitten çıkamayız veya bize mazarrat gelir.

SÛRETÜ YÛNÜS

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm râ, tilke âyâtülkitâbilhakiym, (2) ekâne linnâsi aceben en evhaynâ ilâ recülin minhüm en enzirinnâse ve beşşirilleziyne âmenû enne lehüm kademe sıdkın inde rabbihim, kaâlelkâfirûne inne hâzâ lesâhırün mübiyn (3) inne rabbekümullahülleziy halakassemâvâti vel'arda fiy sitteti eyyâmin sümmestevâ alel'arşi yüdebbirül'emr, mâ min şefiy'ın min ba'di iznih, zâlikümüllahü rabbüküm ta'büdûh, efelâ tezekkerûn (4) ileyhi merci'uküm cemiy'a, va'dallahü hakkaâ, innehü yebde'ülhalka sümme yu'ıydüh, livecziyelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti bilkıst, velleziyne keferû lehüm şerâbün min hamiymin ve azâbün eliymün bimâ kânû yekfürûn (5) hüvelleziy ce'aleşşemse dıyâen velkamere nûren ve kaddehü menâzile lita'lemû adedessiniyne velhisâb, mâ halakallahü zâlike illâ bilhakk, yufassılul'âyâti likavmin ya'lemûn (6) inne fiy ihtilâfilleyli vennehâri ve mâ halakallahü fiyssemâvâti vel'ardı leâyâtin likavmin yettekuûn.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۞ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
اَنْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُٓوا
اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هٰذَا
لَسَاحِرٌ مُبِينٌ ۞ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ
شَفِيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ۞ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدَؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ
بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۞ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَٓاءً وَالْقَمَرَ
نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ
مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ۞ اِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ
فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ۞

YUNUS SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, Lâm, Ra. Bu, hikmeti müştemil olan [2] Kitabın âyetleridir. (2) Halkı Allah azabıyle korkutsun, mü'min olanlara, Rablerinin yanındaki yüksek mevkileri müjdelesin diye içlerinden bir kişiye vahyetmekliğimiz Mekke ahalisinin taaccübünü mü mucip oldu? Kâfirler bu, herhalde apaşikâr bir büyücülüktür, dediler. (3) Rabbiniz gökleri, yeri altı günde yaratıp sonra kâinat işini tedbir etmek üzere Arş üzere şanıyle mütenasip bir veçhile müstevi olan Allah'tır. Hiç bir şefaatçı yoktur ki onun izniyle olmasın. İşte bu Allah sizin Rabbinizdir. O'na tapın. Daha nasihat kabul etmez misiniz? (4) Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah doğru bir vaad ile vaadetmiştir [3]. O, halkı vücude getirir, sonra mü'min olup iyi amelde bulunanlara hakkaniyetle mükâfat vermek [4] için onları iade eder. Kâfir olanlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, elem verir azap vardır. (5) Güneşi ziyalı, ay'ı nurlu yapan, yılların sayısını, hesabını [5] bilmeniz için ay'a nice konak yerleri tayin eden O'dur. Allah bunları ancak hak ve hikmetine uygun olarak yaratmıştır. O bilen bir kavim için âyetleri tafsil eder. (6) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeyde sakınanlar için kudretine ait birtakım nişanlar vardır.

---

[1] Bir, iki âyetten maadası Mekke'de nazil olmuş 109 âyettir.
[2] Veya muhkem olan.
[3] Onda asla caymak yoktur.
[4] Yani fazl-ü kereme mukarin adil ile mükâfat vermek için.
[5] Ayların, günlerin, her vaktin hesabını.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ۞ أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۞ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۞ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۞ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ۞ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۞

(7) innelleziyne lâ yercûne likaâenâ ve radû bilhayâtiddünyâ vatme'ennû bihâ velleziyne hüm an âyâtinâ gaâfilûn (8) ulâike me'vâhümünnârü bimâ kânû yeksibûn (9) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti yehdiyhim rabbühüm bi'iymânihim, tecriy min tahtihimül'enhârü fiy cennâtinna'ıym (10) da'vâhüm fiyhâ sübhânekellahümme ve tehiyyetühüm fiyhâ selâm, ve âhırü da'vâhüm enilhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (11) ve lev yu'accilullahü linnâsişşerrestiğcâlehüm bilhayri lekudiya ileyhim ecelühüm, fenezerülleziyne lâ yercûne likaâenâ fiy tugyânihim ya'mehûn (12) ve izâ messel'insâneddurru de'anâ licenbihî ev kaâiden ev kaâimâ, felemmâ keşefnâ anhü durrehü merre kâne lem yed'unâ ilâ durrin messeh, kezâlike züyyine lilmüsrifiyne mâ kânû ya'melûn (13) ve lekad ehleknelkurûne min kabliküm lemmâ zalemû ve câethüm rusülühüm bilbeyyinâti ve mâ kânû liyü'minû, kezâlike neczilykavmelmücrimiyn (14) sümme ce'alnâküm halâife fiyl'ardı min ba'dihim linanzure keyfe ta'melûn.

(7) Bize kavuşmayı [1], ummayan, dünya diriliği ile hoş hal olup onunla müsterih olan kimseler ile bizim âyetlerimizden gafil olanlar yok mu? (8) İşte onların yurtları, kazançlarından dolayı ateştir. (9) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, Rabbileri onları imanlarından dolayı hidayete erdirir. Onların halis nimet uçmaklarında ağaçları altından ırmaklar akar. (10) Onların orada nidaları [2] «Allah'ım! Sen bütün noksanlardan tamamıyle münezzehsin» sözüdür, oradaki dirlik temennileri [3] de «— selâm»dır. Son duaları ise «— âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun»dur. (11) Allah, nâs'a hayrı çabuk istedikleri gibi şerri tâcil etseydi [4] ecelleri tükenirdi [5]. Fakat biz bize kavuşmayı ummayanları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız. (12) İnsana bir sıkıntı erişti mi yan üstü yatarken veya otururken veya ayakta dururken [6] bize dua eder. Onun sıkıntısını kaldırdık mı, sanki başına gelen sıkıntının def'i için bize dua etmemiş gibi geçer, gider [7]. Bunun gibi haddi aşan müşriklere işledikleri hoş görünür. (13) * Sizden evvelki ümmetleri kendilerine peygamberleri açık mucizeler getirmişlerken şirk ile zulüm edip iman etmedikleri vakit helâk etmiştik. Biz, günahkâr kavme böyle ceza veririz. (14) Nasıl işleyeceğinizi görmek için [8] onlardan sonra sizi de yeryüzünde onların yerine getirdik.

---

[1] Tekrar dirilmeyi.
[2] Veya ibadetleri, duaları.
[3] Yahut dünyada olduğu gibi birbirlerini tanımaları selâm vermekle olur.
[4] Hayır dualarının çabuk kabul olunduklarını istedikleri gibi bedduaları da meselâ kendisine, ailesine kızınca «Allah belâmı versin, belânızı versin, sizi elimden alsın» gibi duaları çabuk kabul etseydi.
[5] Ölüp giderlerdi.
[6] Yani her halde.
[7] Hemen bulunduğu küfüre döner veya dua yerinden kalkar gider.
[8] Onlardan ibret alıp almadığınızı nâsa göstermek için.

(15) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin kaâlelleziyne lâ yercûne likaâene'ti bikur'ânin gayri hâzâ ev beddilh, kul mâ yekûnü liy en übeddilehü min tilkaâi nefsiy, in ettebi'u illâ mâ vûhâ ileyy, inniy ehâfü in asaytü rabbiy azâbe yevmin aziym (16) kul lev sâallahü mâ televtühü aleyküm ve lâ edrâküm bihî fekad lebistü fiyküm umuren min kablih, efelâ ta'kılûn (17) femen azlemü mimmeniftérâ alallahi keziben ev kezzebe biâyâtih, innehü lâ yüflihulmücrimûn (18) ve ya'büdûne min dûnillâhi mâ lâ yadurruhüm ve lâ yenfe'uhüm ve yakuûlûne hâulâi şüfe'âünâ indallah, kul etünebbiûnallahe bimâ lâ ya'lemü fiyssemâvâti ve lâ fiyl'ard, sübhânehü ve teâlâ ammâ yüşrikûn (19) ve mâ kânennâsü illâ ümmeten vâhideten fahtelefû, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudiye beynehüm fiymâ fiyhi yahtelifûn (20) ve yekuûlûne levlâ ünzile aleyhi âyetün min rabbih, fekul innemelgaybü lillâhi fentezırû, inniy ma'aküm minelmuntazıriyn.

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذ۪ينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَٓاءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَٓا اَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ ل۪ٓي
اَنْ اُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَٓائِ نَفْس۪ي اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰٓى اِلَيَّ
اِنّ۪ٓي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّ۪ي عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ۝
قُلْ لَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَدْرٰيكُمْ بِه۪
فَقَدْ لَبِثْتُ ف۪يكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِه۪ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝
فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪
اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ۝ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هٰٓؤُلَٓاءِ شُفَعَٓاؤُنَا
عِنْدَ اللّٰهِ قُلْ اَتُنَبِّؤُنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوَاتِ
وَلَا فِي الْاَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ وَمَا
كَانَ النَّاسُ اِلَّٓا اُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ف۪يمَا ف۪يهِ يَخْتَلِفُونَ ۝
وَيَقُولُونَ لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّه۪ فَقُلْ اِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوا اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ۝

(15)Onlara bizim âyetlerimiz pek açık olarak okunduğu vakit bize kavuşmayı ummayanlar «— bundan başka bir Kur'an getir [1] veya bunu değiştir» derler. Onlara de ki: Onu kendiliğimden değiştirmek elimden gelmez. Ben yalnız bana vahiy olunana tâbi olurum. Şayet ben Rabbime âsi olursam kıyamet gününün büyük azabından korkarım. (16) De ki: Allah dileseydi ben size onu okumazdım. O da size onu benim lisanım ile bildirmezdi. Bilirsiniz ki ben bundan evvel aranızda uzun müddet yaşadım [2]. Daha aklınız ermiyor mu? (17) Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan veya âyetlerini yalan sayandan daha zalim kim olabilir? Günahkârlar umduklarına ermezler. (18) Onlar, Allah'ı bırakarak, kendilerine mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere taparlar, bir de «— bunlar Allah yanında şefaatçılarımızdır» derler. Onlara de ki: Siz, Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? Allah şerik koşmalarından münezzehtir, âlidir. (19) İnsanlar bir tek ümmetten ibaret idiler, sonra ihtilâfa düştüler [3]. Eğer Rabbin tarafından bir söz [4] geçmemiş olsaydı aralarındaki ihtilâf bitmiş olurdu [5]. (20) Müşrikler ona Rabbi tarafından istediğimiz gibi bir mucize indirilmeliydi, derler. Onlara de ki: Gayıp [6] ancak Allah'a mahsustur. Bekleyiniz [7], işte ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.

---

[1] Mabutlarının ayıpları zikrolunmayan bir Kur'an.
[2] O esnada benden böyle bir söz işittiniz mi?
[3] Yani Araplar İbrahim aleyhisselâm dini üzere iken sonradan ayrıldılar veya nâs evvelce muvahhit iken sonradan ayrı ayrı ümmet oldular. Bir kısmı imanda sabit kaldılar, bir kısmı da kâfir oldular.
[4] Hesap ve cezanın kıyamette olacağına dair.
[5] Bâtılda bulunanlar helâk olurdu, haklı olan da baki kalırdı.
[6] Mucizeler gayıptan olmakla Allah'a mahsustur.
[7] Bana iman etmezseniz artık izabı bekleyin.

وَاِذَٓا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فٖٓي اٰيَاتِنَا قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًا اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ ۝ هُوَ الَّذٖي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتّٰٓى اِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرٖيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَٓاءَتْهَا رٖيحٌ
عَاصِفٌ وَجَٓاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اُحٖيطَ بِهِمْ
دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِرٖينَ ۝ فَلَمَّٓا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ اِنَّمَا مَثَلُ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَٓاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَٓاءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ
الْاَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ حَتّٰٓى اِذَٓا اَخَذَتِ الْاَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَٓا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَٓا اَتٰيهَٓا
اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصٖيدًا كَاَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ
كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلٰى
دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ۝

(21) ve izâ ezaknennâse rahmeten min ba'di darrâe messethüm izâ lehüm mekrün fiy âyâtinâ, kulillâhü esra'u mekrâ inne rüsülenâ yektübûne mâ temkürûn (22) hüvelleziy yüseyyirüküm fiylberri velbahr, hattâ izâ küntüm fiylfülk, ve cereyne bihim biriyhın tayyibetin ve ferihû bihâ câethâ riyhun âsıfün ve câehümülmevcü min külli mekânin ve zannû ennehüm uhıyta bihim de'avüllahe muhlisıyne lehüddiyn, lein enceytenâ min hâzihî lenekûnenne mineşşâkiriyn (23) felemmâ encâhüm izâhüm yebguûne fiyl'ardı bigayrilhakk, yâ eyyühennâsü innemâ bagyüküm alâ enfüsiküm metâ'alhayâtiddünyâ sümme ileynâ merci'uküm fenünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (24) innemâ meselülhayâtiddünyâ kemâin enzelnâhü minessemâi fahtelate bihî nebâtül'ardı mimmâ ye'külünnâsü vel'en'âm, hattâ izâ ehazetil'ardu zuhrufehâ vezzeyyenet ve zanne ehlühâ ennehüm kaâdirûne aleyhâ etâhâ emrünâ leylen ev nehâren fece'alnâhâ hasıyden ke'en lem tagne bil'ems, kezâlike nufassılül'âyâti likavmin yetefekkerûn (25) vallahü yed'û ilâ dârisselâm, ve yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstekıym.

(21) Mekke halkına başlarına gelen kıtlık, hastalık gibi beliyyelerden sonra, nimet ve âfiyeti tattırırsak hemen âyetlerimize karşı kötü fikre, istihza ve tekzibe başlarlar. Onlara de ki «— Allah'ın kötü fikirlerine vereceği ceza daha çabuk gelir» çünkü elçilerimiz olan meleklerimiz kötü fikirlerinizi yazıyorlar. (22) Sizi karada, denizde yürüten O'dur. Nihayet siz gemide bulunursunuz, gemiler lâtif bir hava ile yolcuları götürür, onlar da sevinirler. O halde iken bir fırtına kopar, onlara her taraftan dalgalar hücum etmekle dalgaların kuşatmasıyle helâklerini anlayınca Allah'a dinde muhlis olarak niyaz ederler: * Bizi bundan kurtarırsan mutlak şakirlerden oluruz. (23) Fakat Allah onları kurtarınca onlar hemen yeryüzünde haksız yere yolsuzluklarda bulunurlar. Ey nâs! Yolsuzluğunuz ancak kendinizedir. Dünya diriliğinde geçiniyorsunuz. Dönüşünüz yine bizedir. Biz de size işlediklerinizi haber vereceğiz. (24) Dünya diriliği gökten indirdiğimiz su gibidir ki onunla yeryüzünde insanların, davarların yiyeceği nebat karışır [1]. Nihayet yer kendi ziyneti ile [2] ziynetlenir. Ahalisi de onu toplamaya kaadiriz zannederler. O sırada oraya geceleyin veya gündüzün [3] fermanımız gelip sanki bir gün evvel hiç yokmuş gibi onu kökünden biçeriz. İşte biz düşünen bir cemaat için âyetleri böyle tafsil ederiz. (25) Allah kullarını selâmet sarayı olan Cennete dâvet eder, dilediğini de doğru yola götürür.

---

[1] Yani yağmur ile yerde biten nebat, ağ gibi birbirine girer.
[2] Renk renk çiçekler, çeşit çeşit meyveler ile.
[3] Bazen gece, bazen gündüz.

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۞ وَالَّذِينَ
كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ
مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ
مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۞ وَيَوْمَ
نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ
وَشُرَكَاؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا
تَعْبُدُونَ ۞ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ
لَغَافِلِينَ ۞ هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوا
إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۞ قُلْ مَنْ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ
وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۞ فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ
الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ۞ كَذَٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۞

(26) lilleziyne ahsenûlhusnâ ve ziyâdeh, ve lâ yerheku vücûhehüm katerün ve lâ zilleh, ulâike ashâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (27) velleziyne kesebûsseyyiâti cezâü seyyi'etin bimislihâ ve terhekuhüm zilleh, mâ lehüm minallahi min âsım, ke'ennemâ ugşiyet vücuhühüm kıta'an minelleyli muzlimâ, ulâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (28) ve yevme nahşürühüm cemiy'an sümme nekuûlü lilleziyne eşrekû mekânekûm entüm ve şürekâuküm, fezeyyelnâ beynehüm, ve kaâle şürekâuhüm mâ küntüm iyyânâ ta'büdûn (29) fekefâ billâhi şehiyden beynenâ ve beyneküm in künnâ an ibâdetiküm legaâfiliyn (30) hünâlike teblû küllü nefsin mâ eslefet ve rüddû ilallahi mevlâhümülhakkı ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (31) kul men yerzuküküm minessemâi vel'ardı emmen yemliküssem'a vel'ebsare ve men yuhricülhayye minelmeyyiti ve yuhricülmeyyite minelhayyi ve men yüdebbirül'emr, feseyekuûlûnallah, fekul efelâ tettekun (32) fezâlikümullahü rabbükümülhakk, femâzâ ba'delhakkı illeddalâl, fe'ennâ tusrafûn (33) kezâlike hakkat kelimetü rabbike alelleziyne fesekuû ennehüm lâ yü'minûn.

(26) İyi iş işleyenlere [1] ziyadesiyle, iyi bir mükâfat vardır [2]. Onların yüzlerini ne toz bürür ne horluk kaplar. İşte bunlar Cennetliktir. Onlar orada daim kalacaklardır. (27) Kötülük kazananların kötülüklerine ceza da kötülükleri kadardır. Onları horluk kaplar. Onları Allah'a karşı koruyacak hiçbir fert yoktur. Sanki yüzleri gecenin kapkaranlık parçalarıyle örtülmüştür [3]. İşte onlar ateşliktir. Orada daim kalacaklardır. (28) O gün onların hepsini toplayacağız, sonra şerik koşanlara: «— Şerikleriniz [4] le yerinizde durun» deriz ve aralarını ayırırız. Şerikleri tapanlara derler: «— Sizler bizlere tapmıyordunuz» [5]. (29) Bizim ile sizin aranızda cereyan eden hâle Allah'ın hakkıyle şahit olması elverir. Hakikatte biz sizin tapmanızdan bîhaber idik [6]. (30) Bundan sonra orada herkes önceden gönderdiği ameli bulur. Hak olan mevlâları Allah canibine götürülür. İftira ettikleri mâbutları ise onlardan kaybolup giderler. (31) Onlara de ki: Gökten, yerden size rızk veren [7] kimdir? Veya gözlere, kulaklara malik olan [8] kimdir? Ölüden diri çıkaran, diriden ölü çıkaran kimdir? [9] İşleri tedbir eden kimdir? Onlar «— Allah'tır» diyeceklerdir. Sen de de ki «— Daha sakınmayacak mısınız? (32) İşte bu, Allah'tır, Rabbinizdir, rübubiyyeti ezelen ve ebeden sâbittir. Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne vardır? Neye doğruya arka veriyorsunuz? (33) Bunun gibi [10] fasık olanlar hakkında Rabbinin sözü sabit olmuştur: Onlar iman, etmezler [11].

[1] Kelime-i Tevhit getirenlere.
[2] Cennet, ziyadesi de Cemal-i Bâridir.
[3] Simsiyahtır.
[4] Putlarla mâbut edindiğimiz Melâike ve İsa aleyhisselâm.
[5] Kendi hayâlinize tapıyordunuz.
[6] Tapmanızı bilmiyorduk veya ona razı değildik.
[7] Gökten yağmur yağdıran, yerden ot bitiren.
[8] Onları yaradan veya afattan saklayan.
[9] Dirilten, öldüren veya hayvanî nutfeden nebatî habbeden çıkarılan ve aksini yapan.
[10] Rübubiyyet Allah'a sabit olduğu gibi haktan sonra sapıklık bulunduğu gibi, doğrudan döndükleri gibi.
[11] Yahut fasık olanlar hakkında Rabbinin sözü yani Cehennemi cin ile, insanlar ile dolduracağım sözü sabit olmuştur. Çünkü onla iman etmezler.

قل هل من شركائكم من يبدؤا الخلق ثم يعيده قل الله يبدؤا
الخلق ثم يعيده فأنى تؤفكون ۝ قل هل من شركائكم من يهدي
إلى الحق قل الله يهدي للحق أفمن يهدي إلى الحق أحق أن يتبع
أمن لا يهدي إلا أن يهدى فما لكم كيف تحكمون ۝ وما يتبع
أكثرهم إلا ظنا إن الظن لا يغني من الحق شيئا إن الله عليم بما
يفعلون ۝ وما كان هذا القرآن أن يفترى من دون الله
ولكن تصديق الذي بين يديه وتفصيل الكتاب لا ريب فيه
من رب العالمين ۝ أم يقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله
وادعوا من استطعتم من دون الله إن كنتم صادقين ۝
بل كذبوا بما لم يحيطوا بعلمه ولما يأتهم تأويله كذلك كذب
الذين من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين ۝
ومنهم من يؤمن به ومنهم من لا يؤمن به وربك أعلم
بالمفسدين ۝ وإن كذبوك فقل لي عملي ولكم عملكم أنتم
بريئون مما أعمل وأنا بريء مما تعملون ۝ ومنهم من يستمعون
إليك أفأنت تسمع الصم ولو كانوا لا يعقلون ۝

(34) kul hel min şürekâiküm men yebdeülhalka sümme yu'ıydüh, kulillâhü yebdeülhalka sümme yu'ıydühü fe'ennâ tü'fekûn (35) kul hel min şürekâiküm men yehdiy ilelhakk, kulillâhü yehdiy lilhakk, efemen yehdiy ilelhakkı ehakku en yüttebe'a emmen lâ yehiddiy illâ en yühdâ, femâ leküm, keyfe tahkümûn (36) ve mâ yettebi'u ekserühüm illâ zannâ, innezzanne lâ yugniy minelhakkı şey'â, innallahe aliymün bimâ yef'alûn (37) ve mâ kâne hâzelkur'ânü en yüfterâ min dûnillâhi ve lâkin tasdiykalleziy beyne yedeyhi ve tafsıylelkitâbi lâ reybe fiyhi min rabbil'âlemiyn (38) em yekuûlûnefterâh, kul fe'tû bisûretin mislihî ved'û menisteta'tüm min dûnillâhi in küntüm sâdıkıyn (39) bel kezzebû bimâ lem yuhıytû bi'ilmihî ve lemmâ ye'tihim te'viylüh, kezâlike kezzebelleziyne min kablihim fanzur keyfe kâne âkıbetüzzâlimiyn (40) ve minhüm men yü'minü bihî ve minhüm men lâ yü'minü bih, ve rabbüke a'lemü bilmüfsidiyn (41) ve in kezzebûke fekul liy ameliy ve leküm amelüküm, entüm beriy'ûne mimmâ a'melü ve ene beriy'ün mimmâ ta'melûn (42) ve minhüm men yestemi'ûne ileyk, efe'ente tüsmi'ussumme ve lev kânû lâ ya'kılûn.

(34) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan yeniden halk edip sonra yine onu iade eden var mıdır? Onlar cevap vermeyince Allah yeniden halk edip sonra yine onu iade eder, dersin. Artık neye ona ibadetten dönüyorsunuz? (35) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan hakka yol gösterebilen var mıdır? Cevap veremeyince şöyle dersin: Allah hakka yol gösterir [1], acaba hakka yol gösteren mi ittiba'a daha lâyıktır, yoksa kendisine gösterilmeden yolu gösteremeyen [2] mi? Size ne oluyor? Nasıl böyle hükmediyorsunuz? (36) Onların pek çoğu [3] ancak zanne tâbi olanlardır, şüphe yok ki zan hiç bir veçhile hak [4] yerini tutmaz. Allah işlediklerini hakkıyle bilir. (37) Bu Kur'an, Allah'tan başkasına isnat olunamaz. Lâkin o, ellerindekini tasdik, [5] Kitab'ı tafsil eder [6]. Onda şüphe götürecek hiçbir şey yoktur. O, âlemlerin Rabbi tarafından nazil olmuştur [7].

(38) Yoksa onlar peygamber kendiliğinden uydurdu derler mi? Onlara de ki: Bu iftiranızda gerçek iseniz haydi onun gibi bir sûre getirin; Allah'tan başka, gücünüz yettiği kimseleri de çağırın. (39) Hayır, onlar ilmini kavrayamadıkları, râci olduğu mânaya yetişemedikleri şeyi yalan saydılar. Onlardan evvelkiler de böyle yalan saymışlardı. Zalimlerin akıbeti nasıl oldu! gördün ya. (40) İçlerinden bir kısmı ona inanır [8], bir kısmı da ona inanmaz. Rabbin, fesatçıları daha iyi bilir. (41) Seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Benim amelim benim, sizin ameliniz de sizindir, benim işlediğimle sizin ilişiğiniz yoktur, benim de sizin işledikleriniz ile bir ilişiğim yoktur [9]» dersin. (42) Onların bazıları sen Kur'an okurken sana kulak verirler. Fakat kabul etmezler sen sağırlara, fazla olarak kendilerinde akıl olmasa da işittirebilir misin?

[1] Peygamber gönderir, hüccet ikame eder.
[2] Mesih, Üzeyir aleyhisselâm gibi bazı mâbutlarınız ki Allah yol göstermeden evvel yol gösteremezler.
[3] Bazısı ilme tâbi olur, hakikat tevhidi bulur, fakat inat ederek tevhidi kabul etmez veya hepsi zanna tâbi olur demektir.
[4] Yani zan ile ilim hasıl olmaz.
[5] Tevrat ve İncil'dekine uygundur.
[6] Allah'ın Levh-i Mahfuz'da yazdığı ahkâm ve saireyi beyan eder.
[7] Yahut Rabbilâlemin tarafından bilâ şek tasdik ve tafsil olunmuştur.
[8] Fakat inatçıdır, izhar etmez.
[9] Her amelin bir cezası vardır. Benim ailem ile siz ceza görmezsiniz, ben de sizin amelinizle ceza görmem.

(43) ve minhüm men yanzuru ileyk, efe'ente tehdiyl'umye ve lev kânû lâ yubsırûn (44) innallahe lâ yazlimünnâse şey'en ve lâkinnennâse enfüsehüm yezlimûn (45) ve yevme yahşürühüm keen lem yelbesû illâ sâ'aten minennehâri yete'ârefûne beynehüm, kad hasirelleziyne kezzebû bilikaâillâhi ve mâ kânû mühtediyn (46) ve immâ nüriyenneke ba'delleziy na'ıdühüm ev neteveffeyenneke feileynâ merci'uhüm sümmallahü şehiydün alâ mâ yef'alûn (47) ve likülli ümmetin resûl, feizâ câe resûlühüm kudıye beynehüm bilkıstı ve hüm lâ yuzlamûn (48) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sadıkıyn (49) kul lâ emlikü linefsiy darran ve lâ nef'an illâ mâşâallah, likülli ümmetin ecel, izâ câe ecelühüm felâ yeste'hırûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn (50) kul ere'eytüm in etâküm azâbühü beyâten ev nehâren mâ zâ yesta'cilü minhülmücrimûn (51) esümme izâ mâ veka'a âmentüm bih, âl'âne ve kad küntüm bihî testa'cilûn (52) sümme kıyle lilleziyne zalemû zûkuû azâbelhud, hel tüczevne illâ bimâ küntüm teksibûn (53) ve yestenbiûneke ehakkun hû, kul iy ve rabbiy innehü lehakkun ve mâ entüm bimu'ciziyn.

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۝ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ۝ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝ قُل لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ۝ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنتُم بِهِ آلْآنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ۝ وَيَسْتَنبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ۝

(43) Bazıları ise sana sakarlar [1], sen körlere, fazla olarak kendilerinde kalp gözü olmasa da yol gösterebilir misin? (44) Şüphe yok ki Allah nâs'a asla zulüm etmez [2]. Fakat nâs kendilerine zulüm ederler [3]. (45) O gün Allah onları sanki gündüz bir saat kadar kalmışlar gibi bir halde toplayacak. Onlar da kendi aralarında birbirlerini tanıyacaklardır [4]. Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar hem ziyankâr olmuşlar, hem uçmak yolunu bulamamışlardır. (46) Ya onlara vaadettiğimiz azabın bazısını sana gösteririz veya senin ruhunu alırız [5]. Onların dönüşleri yalnız bizedir. Sonra Allah yaptıklarına hakkıyle şahit olur. (47) Her bir ümmetin bir peygamberi vardır. Onlara peygamberleri geldiği zaman yalancı sayanlar ile peygamberleri arasında hakkaniyetle hükmolunur [6]. Onlar zulme ve gadre de uğramazlar. (48) Onlar «— Sözünüzde gerçek iseniz bu vaadettiğiniz kıyamet [7] ne zaman olacaktır?» derler. (49) Onlara de ki: Ben kendim için ne mazarrat def'ine ne menfaat celbine kaadir değilim [8]. Meğer ki Allah dilemiş olsun. Her bir ümmetin muayyen bir zamanı vardır. Onların o zamanları gelince onlar ne bir saat geri kalırlar, ne de ileri geçerler. (50 - 51) Azabı istical edenlere de ki: «— Ne dersiniz! Allah'ın azabı size geceleyin veya gündüzün gelse siz günahkârların istical ettikleri azap nasıl azaptır [9]? Azap vaki olduktan sonra mı ona iman getireceksiniz? Size şimdi mi iman getirdiniz, denecek halbuki siz azabı istihza ile istical etmiştiniz denecek. (52) Sonra zalim olanlara denir: Azab-ı daimiyi [10] tatın. Siz, ancak kazancınızdan dolayı ceza görürsünüz. (53) Senden «— O [11], doğru mudur» diye haber isteyeceklerdir. Onlara de ki: Evet Rabbim hakkı için o, doğrudur, siz onu âciz kılacak değilsiniz.

[1] Sende peygamberlik alâmetleri görürler. [2] His ve akıllarını gidermek suretiyle. [3] His ve akıllarını ifsat etmek suretiyle. [4] Birbirlerini unutacak kadar vakit geçirmemişlerdir. [5] Sana göstermeden evvel. Artık cezaları âhirete kalır. [6] Peygamberlerine uyanlar kurtulurlar, uymayanlar da azap görürler. [7] Veya azap. [8] Bunun için bunu tacil edemem. [9] Azap gelince istical mümkün değildir veya istical ettiğiniz azap ne büyüktür. Ondan uzak durmak lâzım iken neye istical ediyorsunuz. Azap acı olmakla tâcil edilecek bir şey değildir. [10] Acısı devam eden azap. [11] Azap veya kıyamet.

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ وَاَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ۞ اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَا اِنَّ
وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۞ هُوَ يُحْيٖ وَيُمٖيتُ
وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنٖينَ
۞ قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ
مِمَّا يَجْمَعُونَ ۞ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ
تَفْتَرُونَ ۞ وَمَا ظَنُّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ۞ وَمَا تَكُونُ فٖي شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفٖيضُونَ فٖيهِ
وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرَ اِلَّا فٖي كِتَابٍ مُبٖينٍ ۞

(54) ve lev enne likülli nefsin zalemet mâ fiyl'ardı leftedet bih, ve eserrünnedâmete lemmâ re'evül'azâb, ve kudıye beynehüm bilkıstı ve hüm lâ yuzlemûn (55) elâ inne lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, elâ inne va'dallahi hakkun ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (56) hüve yuhyiy ve yümiytü ve ileyhi türce'ûn (57) yâ eyyühennâsü kad câetküm mev'ızatün min rabbiküm ve şifâün limâ fiyssudûri ve hüden ve rahmetün lilmü'miniyn (58) kul bifadlillâhi ve birahmetihî febizâlike felyefrehû, hüve hayrün mimmâ yecme'ûn (59) kul ere'eytüm mâ enzelâllahü leküm min rızkın fece'altüm minhü harâmen ve halâlâ, kul allâhü ezine leküm em alallahi tefterûn (60) ve mâ zannülleziyne yefterûne alallahilkezibe yevmelkıyâmeh, innallâhe lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekserehüm lâ yeşkürûn (61) ve mâ tekûnü fiy şe'nin ve mâ tetlû minhü min Kur'ân, ve lâ ta'melûne min amel, illâ künnâ aleyküm şühûden iz tüfiydûne fiyh, ve mâ ya'zübü an rabbike min miskaâli zerretin fiyl'ardı ve lâ fiyssemâi ve lâ asgare min zâlike ve lâ ekbere illâ fiy kitâbin mübiyn.

(54) Küfür ile zulmeden herkes, yerde ne var ise hepsi kendisinin olsaydı, azaptan kurtulmak için onu fidye verirdi. Onlar azap gördüler mi pişmanlıklarını gizlerler [1]. Onların araları [2] hakkaniyetle hükmolunur, onlar zulme ve gadre de uğramazlar. (55) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Dikkat edin ki Allah'ın vaadi haktır, onda caymak yoktur. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (56) O, diriltir, öldürür, yalnız O'na döneceksiniz. (57) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir öğüt, kalplerinizdeki hastalığa şifa, mü'minler için hidayet ve rahmet gelmiştir. (58) De ki Allah'ın inayeti ile, rahmeti ile [3], yalnız bunlarla sevinsinler O, onların yığdıklarından daha iyidir. (59) De ki: Allah'ın size gönderdiği rızk hakkında ne diyeceksiniz? Siz ki onun bir kısmını haram, bir kısmını helâl [4] kıldınız. De ki Allah bu hususta size izin mi verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz? (60) Allah'a karşı yalan uyduranların kıyamet gününde zan ve tahminleri nedir [5]? Şüphesiz Allah nâs hakkında inayet sahibidir, fakat onların pek çoğu şükretmezler.(61) Hiç bir işte bulunmazsın, bu işin için Kur'an'dan hiç bir şey okumazsın [6], sizler de [7] hiç bir iş işlemezsiniz ki o işe daldığınız esnada içinizde biz hazır bulunmayalım. Ne yerde, ne gökte zerre ağırlığınca bir şey Allah'tan gizli kalmaz. O'ndan daha küçük veya daha büyük bir şey yoktur ki açık Kitap'ta[8] bulunmasın.

[1] Gördükleri azaptan dolayı kendilerinde ağlamaya, bağırmaya takatları kalmaz.
[2] Mü'minler ile kâfirler arası.
[3] İslâm ile, Kur'an ile sevinsinler.
[4] Behîre ile Sâibe'yi haram, Meyte'yi helâl kılmışlardı.
[5] Azap görmeyeceklerini mi zannediyorlar.
[6] Veya Allah tarafından nazil olan Kur'an'da hiç bir âyet okumazsın.
[7] Ümmet de dahil olduğu halde.
[8] Levh-i Mahfuz'da.

(62) elâ inne evliyâallâhi lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (63) elleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (64) lehümülbüşrâ fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhıreh, lâ tebdiyle likelimâtillâh, zâlike hüvelfevzül'aziym (65) ve lâ yahzünke kavlühüm, innel'izzete lillâhi cemiy'â, hüvessemiy'ul'aliym (66) elâ inne lillâhi men fiyssemâvâti ve men fiyl'ard, ve mâ yettebi'ulleziyne yed'ûne min dûnillâhi şürekâ', in yettebi'ûne illezzanne ve in hüm illâ yahrusûn (67) hüvelleziy ce'ale lekümülleyle liteskünû fiyhi vennehâre mubsırâ, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yesme'ûn (68) kaâlûttehazallahü veledâ, sübhânehü hüvelganiyy, lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, in indeküm min sultânin bihâzâ, etekuûlûne alallahi mâ lâ ta'lemûn (69) kul innelleziyne yefterûne alallahilkezibe lâ yüflihûn (70) metâ'un fiddünyâ sümme ileynâ merci'uhüm sümme nüziykuhümül'azâbeşşediyde bimâ kânû yekfürûn.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝
الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ
إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ
مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَهُ ۖ
هُوَ الْغَنِيُّ ۖ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ إِنْ عِنْدَكُمْ
مِنْ سُلْطَانٍ بِهَٰذَا ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝
قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ۝
مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝

(62) Haberiniz olsun ki Allah'ın velileri için asla korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar [1]. (63) Onlar, iman getirip sakınmış kimselerdir. (64) Onlar için dünya diriliğinde de, âhirette de müjde vardır, Allah'ın sözlerinde değişmek yoktur. İşte büyük fevz ve necat budur. (65) Onların sözleri seni mahzun etmesin, çünkü bütün galebe-i kâmile Allah'ındır. O, semi'dir, hakkıyle âlimdir. (66) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Allah'tan başkasına ibadet edenler şeriklere tâbi olmazlar [2]. Onlar ancak zanna tâbi olurlar. Onlar yalan düzenlerden [3] başka bir şey değillerdir. (67) Size geceyi dinlenmeniz için karanlık, gündüzü çalışmanız için aydınlık yapan O'dur. Bunda dinleyen bir cemaat için nişanlar vardır. (68) Onlar, Allah çocuk edindi dediler. Allah ondan tamamıyle münezzehtir. Her şeyden müstağnidir. Göklerde, yerde ne varsa hepsi O'nundur. Bu dediğiniz hakkında yanınızdan hiç bir hüccet yoktur. Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz? (69) De ki: Allah'a karşı yalan uyduranlar yok mu? Onlar umduklarına ermezler. (70) Onlar için dünyada biraz geçinme vardır. Onların dönüşleri de bizedir. Sonra onlara küfürlerinden dolayı şiddetli bir azap tattıracağız.

---

[1] Ne kendilerine zarar erişir de korkarlar, ne de memulleri husul bulmaz da mahzun olurlar.

[2] Hakikatte şeriklere tâbi olmazlar. Ancak şerik zannettikleri şeye tâbi olurlar. «Allah'tan başkasına ibadet edenler neye şeriklere tâbi oluyorlar» mânasını da müfit olur.

[3] Veya tahminde bulunanlardan.

واتل عليهم نبأ نوح إذ قال لقومه يا قوم إن كان كبر عليكم
مقامي وتذكيري بآيات الله فعلى الله توكلت فأجمعوا
أمركم وشركاءكم ثم لا يكن أمركم عليكم غمة ثم اقضوا إلي
ولا تنظرون ۝ فإن توليتم فما سألتكم من أجر إن أجري
إلا على الله وأمرت أن أكون من المسلمين ۝ فكذبوه
فنجيناه ومن معه في الفلك وجعلناهم خلائف وأغرقنا
الذين كذبوا بآياتنا فانظر كيف كان عاقبة المنذرين ۝
ثم بعثنا من بعده رسلا إلى قومهم فجاءوهم بالبينات فما
كانوا ليؤمنوا بما كذبوا به من قبل كذلك نطبع على قلوب
المعتدين ۝ ثم بعثنا من بعدهم موسى وهارون إلى فرعون
وملئه بآياتنا فاستكبروا وكانوا قوما مجرمين ۝ فلما
جاءهم الحق من عندنا قالوا إن هذا لسحر مبين ۝ قال موسى
أتقولون للحق لما جاءكم أسحر هذا ولا يفلح الساحرون ۝
قالوا أجئتنا لتلفتنا عما وجدنا عليه آباءنا وتكون
لكما الكبرياء في الأرض وما نحن لكما بمؤمنين ۝

(71) vetlü aleyhim nebe'e nûh, iz kaâle likavmihî yâ kavmi in kâne kebüre aleyküm makaâmiy ve tezkiyriy biâyâtillâh, fe'alallahi tevekkeltü, fe'ecmi'u emreküm ve şürekâeküm, sümme lâ yekün emrüküm aleyküm gummeh, sümmakdû ileyye ve lâ tünzirûn (72) fein tevelleytüm femâ se'eltüküm min ecr, in ecriye illâ alallahi ve ümirtü en ekûne minelmüslimiyn (73) fekezzebûhü fenecceynâhü ve men ma'ahü fiylfülk, ve ce'alnâhüm halâif, ve agraknelleziyne kezzebû biâyâtinâ, fanzur keyfe kâne âkıbetülmünzeriyn (74) sümme be'asnâ min ba'dihî rusülen ilâ kavmihim fecâûhüm bilbeyyinâti femâ kânû liyü'minû bimâ kezzebû bihî min kabl, kezâlike natbe'u alâ kulûbilmuğtediyn (75) sümme be'asnâ min ba'dihim mûsâ ve hârûne ilâ fir'avne ve melâihî biâyâtinâ festekberû ve kânû kavmen mücrimiyn (76) felemmâ câehümülhakku min indinâ kaâlû inne hâzâ lesıhrün mübiyn (77) kaâle mûsâ etekuûlûne lilhakkı lemmâ câeküm, esıhrün hâzâ, ve lâ yüflihussâhırûn (78) kaâlû eci'tenâ litelfitenâ ammâ vecednâ aleyhi âbâenâ ve tekûne leküm elkibriyâû fiyl'ard, ve mâ nahnü lekümâ bimü'miniyn.

(71) Onlara Nuh kıssasını oku. Hani o, kavmine demişti ki «— Ey kavmim! Benim aranızda kalmaklığım [1], Allah'ın âyetleri ile nasihat vermekliğim size ağır geliyorsa ben hilenizden Allah'a mütevekkil olurum. Hakkımda yapacağınız işi sağlam yapın [2], şeriklerinizi de çağırın [3], işinizde size gizli kalmasın [4], sonra ne isterseniz bana yapın, bana mühlet de vermeyin». (72) «— Şayet benim nasihatımdan yüz çevirirseniz ben sizden hiç bir mükâfat istemiyorum ki yüz çeviresiniz. Benim mükâfatım yalnız Allah'a düşer, ben müslimlerden olmakla emrolundum». (73) Bunun üzerine kavmi onu yalancı çıkardılar. Biz de onu, onunla beraber gemide bulunanları kurtardık, bunları onların yerine getirdik. Âyetlerimizi yalan sayanları da suda boğduk. Allah'ın azabıyle korkutulanların encamı nasıl olmuştur [5] görüyorsunuz! (74) Nuh'tan sonra yine kendi kavimlerine peygamberler gönderdik, onlara da peygamberleri açık mucizeler getirdiler, evvelce [6] yalancı saydıklarından dolayı inanmaları kaabil olamadı. Haddi aşanların yürekleri üzerine işte böyle mühür basarız. (75) Onlardan sonra Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimizle Musa ile Harun'u gönderdik. Onlar ise imanı kibirlerine yediremediler de günahkâr bir kavim oldular. (76) Vaktaki onlara tarafımızdan hak mucize geldi, onlar ise bu, apaçık bir büyücülüktür, dediler. (77) Musa onlara: «— Size hak mucize gelince onun hakkında büyücülüktür mü dersiniz. Bu büyücülük müdür? Halbuki büyücüler umduklarına ermezler» dedi. (78) Onlar dediler ki: Bizi babamızdan bulduğumuz dinden döndürmek, kendiniz için de yeryüzünde büyüklük elde etmek [7] için mi bize geldiniz? Biz size inanacak değiliz.

---

[1] Veya dâvete kıyam etmekliğim.
[2] Tereddütte bulunmayın.
[3] Veya rüesay-i kavminizi, putlarınızla beraber toplayın.
[4] Mafızzamiriniz ne ise onu meydana çıkarın, benim sizden asla pervam yoktur.
[5] Onlar, akıbet helâk oldukları gibi seni tekzip edenler de akıbet helâk olacaklardır.
[6] Cahiliyet zamanında.
[7] Mısır'da padişahlığı yakalamak için

(79) ve kaâle fir'avnü'tûniy bikülli sâhirin aliym (80) felemmâ câesseharetü kaâle lehüm mûsâ elkuû mâ entüm mülkuûn (81) felemmâ elkav kaâle mûsâ mâ ci'tüm bihissihr, innallahe seyübtilüh, innallahe lâ yuslihu amelelmüfsidiyn (82) ve yuhikkullahülhakka bikelimâtihî ve lev kerihelmücrimûn (83) femâ âmene limûsâ illâ zürriyyetün min kavmihî alâ havfin min fir'avne ve melâihim en yeftinehüm, ve inne fir'avne le'âlin fiyl'ard, ve innehü leminelmüsrifiyn (84) ve kaâle mûsâ yâ kavmi in küntüm âmentüm billâhi fe'aleyhi tevekkelû in küntüm müslimiyn (85) fekaâlû alallahi tevekkelnâ, rabbenâ lâ tec'alnâ fitneten lilkavmizzâlimiyn (86) ve neccinâ birahmetike minelkavmilkâfiriyn (87) ve evhaynâ ilâ mûsa ve ahıyhi ve tebevve likavmikümâ bimısra büyûtâ, vec'alû büyûteküm kıbleh, ve akıymussalâh, ve beşşirilmü'miniyn (88) ve kaâle mûsâ rabbenâ inneke âteyte fir'avne ve mele'ehü ziyneten ve emvâlen fiylhayâtiddünyâ rabbenâ liyudıllû an sebiylek, rabbenatmis alâ emvâlihim veşdüd alâ kulûbihim felâ yü'minû hattâ yerevül'azâbel'eliym.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۝ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ۝ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝ فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ۝ وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ۝ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

(79) Fir'avun «— Bütün mahir büyücüleri bana getirin» dedi. (80) Büyücüler gelince Musa onlara «— Ne atacak iseniz atın» dedi. (81) Vaktaki onlar atacaklarını attılar. Musa dedi ki: bu yaptığınız büyücülüktür. Şüphesiz, Allah onu iptal edecektir. Çünkü Allah fesatçıların işini düzeltmez. (82) Allah günahkârlar istemeseler de yine hakkı sözleriyle sabit kılar. (83) Musa'ya ilk defa ancak kavminin birtakım çocukları [1], Fir'avun ve ileri gelenlerinin mihnete duçar etmeleri korkusu ile beraber iman getirdiler. Çünkü Fir'avun Mısır toprağında kibirli ve zorba idi. Zulümde haddi aşanlardandı. (84) Musa, kavminde telâş eseri görmekle dedi ki: Ey kavmim! Allah'a iman etmişseniz [2], müslim iseniz yalnız ona mütevekkil olun [3]. (85) Onlar dediler ki: Biz yalnız Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rabbimiz! Bizi zalim kavim için bir mihnet kılma [4]. (86) Rahmetinle bizi kâfir kavimden kurtar. (87) Biz Musa'ya, kardeşine «— Kavminiz için Mısır'da oturacak evler yapın, evlerinizi namazgâh kılın [5], namazı da dosdoğru kılın. Mü'minlere de kurtulacaklarını müjdele» diye vahyettik. (88) Musa dedi ki: Ey Rabbimiz! Fir'avun'a ve ileri gelenlerine dünya dirliğinde ziynet olan şeyleri, debdebeyi, birtakım malları, serveti veren sensin. Ey Rabbimiz! Onu akıbet yolundan birtakım zuafayi çıkarsınlar [6] diye verdin. Ey Rabbimiz! Onların mallarını belirsiz et. Kalplerine de mühür bağla [7] ki acıklı bir azap görmedikçe iman etmesinler.

---

[1] İsrail oğullarının gençleri veya Fir'avunluların pek azı.

[2] Kazasına münkat iseniz.

[3] Vacip olan tevekkül, ancak her hususta Allah'a itimat ile hasıl olur.

[4] Onların ayakları altında çiğnetme, onlar tarafından tepeletme de onlar bundan dolayı haklı olduklarını zannetmesinler. Bizimle mihnete düşmesinler.

[5] Ki orada namaz kılarsınız veya evleriniz birbirine karşı olsun ki cemiyet hasıl olsun, aranızda irtibat bulunsun. Yahut evlerinizi kıbleye karşı mesçit yapın.

[6] Yahut helâk olsunlar diye.

[7] Yumuşamayacak derecede kalplerini katı kıl.

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
آمَنتُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ۝ آلْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ۝
فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ۝ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝ فَإِن كُنتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ
فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ
الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝
إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝ ٩٧

(89) kaâle kad üciybet da'vetükümâ, festekıymâ, ve lâ tettebi'ânni sebiylelleziyne lâ ya'lemûn (90) ve câveznâ bibeniy israîylelbahre fe'etbe'ahüm fir'avnü ve cünûdühü bagyen ve advâ, hattâ izâ edrekehülgareku kaâle âmentü ennehü lâ ilâhe illelleziy âmenet bihî benû israîyle ve ene minelmüslimiyn (91) âl'âne ve kad asayte kablü ve künte minelmüfsidiyn (92) felyevme nünecciyke bibedenike litekûne limen halfeke âyeh, ve inne kesiyren minennâsi an âyâtinâ legaâfilûn (93) ve lekad bevve'nâ beniy israîyle mübevve'e sıdkın ve razaknâhüm minettayyibât, femahtelefû hattâ câehümül'ilm, inne rabbeke yakdiy beynehüm yevmelkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (94) fein künte fiy şekkin mimmâ enzelnâ ileyke fes'elilleziyne yakreûnelkitâbe min kablik, lekad câekelhakku min rabbike felâ tekûnenne minelmümteriyn (95) ve lâ tekûnenne minelleziyne kezzebû biâyâtillâhi fetekûne minelhâsiriyn (96) innelleziyne hakkat aleyhim kelimetü rabbike lâ yü'minun (97) velev câethüm küllü âyetin hattâ yerevül'azâbel'eliym.

(89) Allah dedi ki: Her ikinizin duası kabul olundu. Artık müstakim olun [1], sakın nâdanların yolunu tutmayın. (90) Biz İsrail oğullarını denizden geçirdik. Fir'avun ve askerleri haksız ve yolsuzluklarından dolayı [2] ardınca gidip yetiştiler. Nihayet Fir'avun'a suda boğulmak yaklaşınca [3] «İsrail oğullarının inandıklarından başka bir mâbut bulunmadığına iman getirdim, ben de Müslümanlardanım» dedi. (91) Şimdi mi iman getirdin, halbuki sen evvelce âsi idin, fesatçılardan idin. (92) Senden sonrakilere bir nişane-i ibret olmak üzere bugün senin bedenini kurtaracağız [4] » denildi. Halbuki Mekke halkının bir çoğu bizim nişanlarımızdan bîhaberdirler. (93) * Biz İsrail oğullarını Şam gibi âlâ bir yere yerleştirdik. Onlara pâk şeylerden rızk verdik, kendilerine ilim gelinceye kadar onlar ihtilâfa düşmediler [5]. Şüphesiz, Rabbin kıyamet günü hak ile bâtılı ayırarak aralarındaki ihtilâflarını bitirecektir. (94) Sana inzal ettiğimiz kıssalarda şüpheye tutuluyor isen onu senden evvel Kitap okuyanlardan [6] sor. * Rabbinden sana hak söz gelmiştir. Sakın, şüphe edenlerden olma. (95) Sakın Allah'ın âyetlerini yalan sayanlardan olma. Yoksa ziyankârlardan olursun. (96) Haklarında Rabbinin sözleri sabit olanlar [7] yok mu? (97) Onlara herhangi bir âyet gelse yine acıklı bir azap görmeyince iman getirmezler. Bu iman da işe yaramaz.

---

[1] Dâvanızda sabit olun, istikamete devam edin.
[2] Veya haksız ve yolsuz olarak.
[3] Helâkini anlayınca.
[4] Seni sahile atacağız; İsrail oğullarının gözü o kadar yılmış idi ki cesedinin su yüzüne çıktığını görünce Fir'avun'u tanıdılar da rahatlandılar. Allah'a şükrettiler.
[5] Yani Kur'an-ı Kerîm gelmeden evvel ihtilâf etmiyorlardı. Fakat geldikten sonra ihtilâfa düştüler. Bir kısmı inandı, bir kısmı inkâr etti.
[6] Abdullah bin Selâm gibi ehl-i kitaptan.
[7] Azap emri sadır olanlar.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا
آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ
إِلَىٰ حِينٍ ۝ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا
أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ۝ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ فَهَلْ
يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۝ ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ
كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ۝

(98) felevlâ kânet karyetün âmenet fenefe'ahâ iymânühâ, illâ kavme yûnus, lemmâ âmenû keşefnâ anhüm azâbelhızyi fiylhayâtiddünyâ ve metta'nâhüm ilâ hıyn (99) ve lev şâe rabbüke le'âmene men fiyl'ardı küllühüm cemiy'â, efe'ente tükrihünnâse hattâ yekûnu mü'miniyn (100) ve mâ kâne linefsin en tü'mine illâ bi'iznillâh, ve yec'alürricse alelleziyne lâ ya'kılûn (101) kulinzurû mâ zâ fiyssemâvâti vel'ard, ve mâ tugniyl'âyâtü vennüzürü an kavmin lâ yü'minûn (102) fehel yentezırûne illâ misle eyyâmilleziyne halev min kablihim, kul fentezırû inniy ma'aküm minelmunteziriyn (103) sümme nünecciy rusülenâ velleziyne âmenû kezâlik, hakkan aleynâ nüncilmü'miniyn (104) kul yâ eyyühennâsü in küntüm fiy şekkin min diyniy, felâ a'büdülleziyne ta'büdûne min dûnillâh, ve lâkin a'büdullahelleziy yeteveffâküm, ve ümirtü en ekûne minelmü'miniyn (105) ve en ekım vecheke liddiyni haniyfâ, ve lâ tekûnenne minelmüşrikiyn (106) ve lâ ted'u min dûnillâhi mâ lâ yenfe'uke ve lâ yadurrük, fein fe'alte feinneke izen minezzâlimiyn.

(98) Azap gelince iman edip imanı kendilerine fayda veren bir kasaba ahalisi var mıdır? Yalnız Yunus'un kavmi vardır ki onlar azap gelince iman getirdikleri zaman biz kendilerinden dünya diriliğinde rüsvaylık azabını def etmiş, bir zamana kadar [1] onları dünya varlıklarından müstefit kılmıştık. (99) Rabbin dileseydi yeryüzünde bulunanların hepsi iman ederdi. Yoksa sen mü'min olsunlar diye insanları zorlayacak mısın? (100) Allah'ın izni olmaksızın hiç bir kimse iman getiremez. Allah delâile akıl erdirmeyenlere de mahrumiyet [2] verir. (101) Onlara de ki: Göklerde ve yerde neler vardır, bir kere baksanıza. Âyetler ve Allah azabıyle korkutan peygamberler iman etmeyen kavme [3] fayda vermez. (102) Onlar ancak kendilerinden evvel gelip geçenlerin musibetleri gibisini bekliyorlar. Onlara de ki: Haydi azabı bekleyin. Ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyenlerdenim. (103) Sonra [4] biz peygamberlerimizi de, mü'min olanları da kurtarırız, böylece [5] mü'minleri kurtarmamız bize ait bir haktır. (104 - 105) De ki Ey nâs! Eğer benim dinimde şüphede bulunuyorsanız ben, Tanrıyı bırakarak taptıklarınıza tapmıyorum, ben sizi öldüren Tanrıya ibadet ediyorum, ben «— Mü'minlerden evvel, yüzünü muvahhid-i pâk olduğun halde dine doğrult, sakın müşriklerden olma» diye emir olundum. (106) Bana denildi ki Allah'tan başka sana menfaat ve zarar vermeyen hiç bir şeye ibadet etme, eğer bunu yaparsan artık mutlak zalimlerden olursun.

[1] Ecellerine kadar.
[2] Yani Allah ayat-ı İlâhiye'yi taakkul etmeyen kısmını imandan mahrum eder, ona azap verir.
[3] Yani ilm-i ezelîde küfürü sabit olanlara.
[4] Azap vaki olunca.
[5] Peygamberleri ve ittibaını kurtardığımız gibi.

وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الا هو وان يردك
بخير فلا راد لفضله يصيب به من يشاء من عباده وهو
الغفور الرحيم ۞ قل يا ايها الناس قد جاءكم الحق
من ربكم فمن اهتدى فانما يهتدي لنفسه ومن ضل
فانما يضل عليها وما انا عليكم بوكيل ۞ واتبع ما يوحى
اليك واصبر حتى يحكم الله وهو خير الحاكمين ۞

سورة هود مكية وهى مائة وثلاث وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر كتاب احكمت اياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير ۞ الا
تعبدوا الا الله انني لكم منه نذير وبشير ۞ وان استغفروا
ربكم ثم توبوا اليه يمتعكم متاعا حسنا الى اجل مسمى ويؤت
كل ذي فضل فضله وان تولوا فاني اخاف عليكم عذاب يوم
كبير ۞ الى الله مرجعكم وهو على كل شيء قدير ۞ الا انهم
يثنون صدورهم ليستخفوا منه الا حين يستغشون ثيابهم
يعلم ما يسرون وما يعلنون انه عليم بذات الصدور ۞

(107) ve in yemseskâllahü bidurrin felâ kâşife lehû illâ hû, ve in yüridke bihayrin felâ râdde lifadlih, yusıybü bihî men yeşâü min ibâdih, ve hüvel gafûrurrâhıym (108) kul yâ eyyühennâsü kad câekümülhakku min rabbiküm, femenihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle feinnemâ yadıllu aleyhâ, ve mâ ene aleyküm bivekiyl (109) vettebi' mâ yûhâ ileyke vasbir hattâ yahkümallah, ve hüve hayrülhâkimiyn.

SÛRETÜ HÛD

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm râ kitâbün uhkimet âyâtühü sümme fussılet min ledün hakiymin habiyr (2) ellâ ta'bidû illallah, inneniy leküm minhü neziyrün ve beşiyr (3) ve enistağfirû rabbeküm sümme tûbû ileyh, yümetti'küm metâ'an hasenen ilâ ecelin müsemmâ, ve yü'ti külle ziy fadlin fadleh, ve in tevellev feinniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin kebiyr (4) ilallahi merci'uküm, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (5) elâ innehüm yesnûne sudûrehüm liyestahfû minh, elâ hiyne yestağşûne siyâbehüm ya'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yu'linûn, innehü aliymün bizâtissudûr.

(107) Eğer Allah sana bir zarar dokandırırsa O'ndan başka o zararı kaldıracak yoktur. Şayet hakkında bir hayır isterse O'nun fazl-u keremini geri çevirecek de yoktur. O, hayrı kullarından dilediğine eriştirir. O, gafurdur, rahîmdir. (108) De ki Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından hak peygamber ve Kur'an gelmiştir. Artık kim hidayet bulursa yalnız kendisi için hidayet bulmuş olur. Kim saparsa yine yalnız kendisi için sapmış olur [1]. Ben sizin işinize vekil değilim [2]. (109) Sana ne vahiy olunursa ona tâbi ol. Allah hükmedinceye kadar katlan. O, hâkimlerin en iyisidir.

HUD SÛRESİ [[3]]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitap'tır ki Âyetleri muhkem kılınmış, sonra tafsil olunmuştur [4]; hakim ve agâh olan Zat tarafındandır [5]. (2) Ta ki yalnız Tanrıya tapasınız. Onlara «— Ben O'nun tarafından sizi müjdeleyen, Allah azabıyle korkutan bir peygamberim» de. (3) Bir de Rabbinizden yarlıganmak isteyesiniz. Sonra O'na tövbe ediniz ki malûm bir müddete kadar sizi iyi bir geçim ile geçindirsin. Her fazl-u kerem sahibine de fazl-u keremini versin [6], eğer imandan yüz çevirirseniz ben hakkınızda büyük bir günün azabından korkarım [7]. (4) Dönüşünüz yalnız Tanrı'yadır. O, her şeye hakkıyle kaadirdir. (5) Haberiniz olsun ki onlar Allah'tan gizli tutmak için göğüslerini bükerler [8]. Dikkat edin ki onlar esvaplarıyle örtündükleri zamanlarda [9] Allah onların gizledikleri, aşikâr tuttukları şeyleri bilir. Çünkü O, göğüslerdekini hakkıyle bilir.

[1] Yani vebali kendisine ait olur. [2] İşiniz bana ısmarlanmamıştır ki sizi zorlayayım. [3] Bir, iki âyetten maadası Mekke'de nazil olmuş, 123 âyettir. [4] Akait ile, ahkâm ile, mev'ize ile, ihbar ile, yahut hak ile bâtıl arası ayrılmıştır. [5] Veya hakim ve agâh olan Zat tarafından muhkem kılınmış ve tafsil olunmuştur. [6] İyi işleyene lâyık olduğu mükâfatı. [7] Veya o günün büyük azabından. [8] Göğüslerinde olan adaveti, küfürü, haktan sapmayı Allah'tan saklamak için bu sırlarını kalplerinde saklarlar veya Allah'tan gizli tutmasını isteyerek fena itikatta bulunurlar, göğüslerini haktan çevirirler. [9] Müslümanlar duymasın diye esvaplarını başlarına alıp iki kat olurlar, gizlice söyleşirlerdi veya uykuya yattıkları zaman başlarını örterlerdi.

(6) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı illâ alallahi rızkuhâ ve ya'lemü müstekarrehâ ve müstevde'ahâ, küllün fiy kitâbin mübiyn (7) ve hüvelleziy halakassemâvâti vel'arda fiy sitteti eyyâm, ve kâne arşühü alelmâ', liyeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ, ve lein kulte inneküm meb'ûsûne min ba'dilmevti leyekuû lennelleziyne keferû in hâzâ illâ sihrün mübiyn (8) ve lein ahharnâ anhümül'azâbe ilâ ümmetin ma'dûdetin leyekuûlünne mâ yahbisüh, elâ yevme ye'tiyhim leyse masrûfen anhüm ve hâka bihim mâ kânu bihî yestehziûn (9) ve lein ezaknal'insâne minnâ rahmeten sümme neza'nâha minh, innehü leyeûsün kefûr (10) ve lein ezaknâhü na'mâe ba'de darrâe messethü leyekuûlenne zehebesseyyiâtü anniy, innehü leferihun fahûr (11) illelleziyne saberû ve amilûssâlihât, ulâike lehhüm mağfiretün ve ecrün kebiyr (12) fele'alleke târikün ba'da mâ yûhâ ileyke ve dâikun bihî sadrüke en yekuûlü lev lâ ünzile aleyhi kenzün ev câe ma'ahü melek, innemâ ente neziyr, vallahü alâ külli şey'in vekiyl.

وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فٖي كِتَابٍ مُبٖينٍ ۝ وَهُوَ الَّذٖي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ فٖي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَٓاءِ لِيَبْلُوَكُمْ
اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ
لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُبٖينٌ ۝ وَلَئِنْ
اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ
اَلَا يَوْمَ يَأْتٖيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ۝ وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَؤُسٌ كَفُورٌ ۝ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ
نَعْمَٓاءَ بَعْدَ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ عَنّٖي
اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ۝ اِلَّا الَّذٖينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبٖيرٌ ۝ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ
بَعْضَ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَضَٓائِقٌ بِهٖ صَدْرُكَ اَنْ
يَقُولُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَٓاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
اِنَّمَٓا اَنْتَ نَذٖيرٌ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكٖيلٌ ۝

(6) Yeryüzünde yürür hiç bir hayvan yoktur ki onun rızkı Allah'a ait olmasın [1]. Onların duracak yerlerini, saklanacak yerlerini bilir. Bunların hepsi açık Kitaptadır [2]. (7) Hanginizin ameli daha güzel olduğunu denemek [3] için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Bunlardan evvel arşı su üstünde idi. Eğer onlara öldükten sonra dirileceksiniz diyecek olursan kâfir olanlar bu da, mutlak büyücülükten başka bir şey değildir. Diyeceklerdir. (8) * Biz azabı sayılı bir zamana [4] kadar tehir edecek olursak onlar «— Bunu men eden nedir?» diyecekler. Haberleri olsun ki azap onlara geldiği gün [5] asla geri dönmeyecek, eğlenceye aldıkları azap da onları kuşatacaktır. (9) * İnsana [6] tarafımızdan servet ve sıhhat gibi bir merhamet tattırdıktan sonra onu geri alsak o, pek ümitsiz, pek nankör olur. (10) * Ona başına gelen sıkıntıdan sonra nimeti tattırsak benden kötülükler gitti der. Çünkü o, şımarıktır, övüngendir. (11) Sabredip iyi amel işleyenler başka. İşte onlar için yarlıganmak, büyük bir mükâfat vardır. (12) Onların «— Ona bir hazine indirmeliydi veya onunla beraber bir melek gelmeliydi» demelerinden dolayı sana vahiy olunan şeyin bazısını [7] terkedecek [8] oluyorsun, göğsün de onunla darlaşacak oluyor. Sen ancak Allah azabıyle korkutucu bir peygambersin. Allah her şeye vekildir [9].

[1] Allah, fazl-u keremi ile hepsinin rızkını tekeffül etmiştir.
[2] Levh-i Mahfuz'da.
[3] Denemek muamelesinde bulunmak, muti' ile âsiyi halka bildirmek.
[4] Veya bir ümmet bitinceye kadar.
[5] Bedir günü.
[6] Kâfire.
[7] Mâbutlarını zemm-i müş'ir olan kısmını.
[8] Vukuu müstelzem değildir. Yani böyle bir şey olmamıştır.
[9] Seni hıfzeder, onlara ceza verir, sakın terk etme, darlanma, sözlerine kulak asma.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝
فَاِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ۝
اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ
مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ اَفَمَنْ كَانَ
عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسٰٓى اِمَامًا وَرَحْمَةً اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ اِنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَمَنْ اَظْلَمُ
مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اُولٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى رَبِّهِمْ
وَيَقُولُ الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْ
اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۝ اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ۝

(13) em yekuûlûnefterâh, kul fe'tû bi'-aşri süverin mislihi müftereyâtin ved'û menisteta'tüm min dûnillâhi in küntüm sâdikıyn (14) feillem yestecibû leküm fa'lemû ennemâ ünzile bi'ilmillâhi ve en lâ ilâhe illâ hû, fehel entüm müslimûn (15) men kâne yüriydülhayâteddünyâ ve ziynetehâ müveffi ileyhim a'mâlehüm fiyhâ ve hüm fiyhâ lâ yübhasûn (16) ulâikelleziyne leyse lehüm fiyl'âhıreti illennârü ve habita mâ sana'û fiyhâ ve bâtılûn mâ kânû ya'melûn (17) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihî ve yetlûhü şâhidün minhü ve min kablihî kitâbü mûsâ imâmen ve rahmeh, ulâike yü'-minûne bih, ve men yekfür bihi minel'-ahzâbi fennârü mev'idüh, felâ tekü fiy miryetin minhü innehülhakku min rabbike ve lâkinne ekserennâsi lâ yü'minûn (18) ve men ezlemü mimmeniftera alallahi kezibâ, ulâike yu'radûne alâ rabbihim, ve yekuûlül'eşhâdü hâulâilleziyne kezebû alâ rabbihim elâ lâ'netullahi alazzâlimiyn (19) elleziyne yasuddûne an sebiylillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ve hüm bil'âhıreti hüm kâfirûn.

(13) Yoksa onu uydurdu mu derler [1]. Onlara de ki: dâvanızda gerçek iseniz onun gibi on sûre uydurup getirin, Allah'tan başka gücünüz yetenleri de çağırın. (14) Şayet o çağrılanlar size cevap vermezlerse biliniz ki o, ancak Allah'ın ilmiyle inzal olunmuştur. O'ndan başka tapacak yoktur. Bu kadar delilden sonra daha İslâmı kabul etmez misiniz? (15) Kim dünya diriliğini, onun ziynet ve debdebesini isterse onlara dünyada amellerini tamamıyle veririz [2]. Onlar burada noksan görmezler [3]. (16) Onlar öyle kimselerdir ki onlar için âhirette ateşten başka bir şey yoktur. Dünyada yaptıkları da âhirette beyhude olmuştur. İşledikleri o amel zaten bâtıl idi. (17) Rabbinden açık bir delile [4] mazhar olan, ardınca da Rabbi tarafından bir şahit gelen [5], ondan evvel Musa'nın pişüva, rahmet olan Kitabı da kendisini tasdik eden kimse [6] başkaları gibi midir? Böyle olanlar Kur'an'a inanırlar, herhangi bir güruh onu tanımazsa ateş onun vâdegâhı olur. Artık sen de ondan şüphelenme; çünkü o doğrudur. Rabbin tarafındandır, fakat nâs'ın pek çoğu ona iman etmezler. (18) Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Bunlar Rablerinin huzuruna getirilirler, şahitler [7] «— Rableri namına yalan söyleyenler işte bunlardır» derler. Haberiniz olsun ki Allah'ın lâneti zalimlerin üzerindedir. (19) Onlar ki nâs'ı Allah yolundan alıkorlar, o yol hakkında eğrilik araştırırlar [8]. Onlar âhireti tanımayanlardır.

---

[1] Böyle derler.
[2] Sadaka, akrabayı gözetmek gibi amellerine mukabil rızkları genişletiriz, bedenlerini sağ ve selâmette tutarız.
[3] Dünyada mükâfatlarını tamamen alırlar.
[4] Delil-i akliye.
[5] Onu Kur'an teyit eden.
[6] Peygamber veya mü'min.
[7] Peygamberler, melekler, azay-ı beden.
[8] Eğrilik ile vasfederler.

(20) ulâike lem yekûnû mu'ciziyne fiyl'-ardı ve mâ kâne lehüm min dûnillâhi min evliyâ', yudâ'afu lehümül'azâb, mâ kânû yestetıy'ûnessem'a ve mâ kânû yubsirûn (21) ulâikelleziyne hasirû enfüsehüm ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (22) lâ cereme ennehüm fiyl'âhıreti hümül'ahserûn (23) innelleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti ve ahbetû ilâ rabbihim ulâike as-hâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (24) meselülferikayni kel'a'mâ vel'esemmi velbassiyri vessemi', hel yesteviyâni meselâ efelâ tezekkerûn (25) ve lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihî inniy leküm neziy-rün mübiyn (26) en lâ ta'bidû illallah, inniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin eliym (27) fekaâlelmele'ülleziyne keferû min kavmihî mâ nerâke illâ beşeren mislenâ ve mâ nerâkettebe'ake illelleziyne hüm erâzilünâ bâdiyerre'y, ve mâ nerâ leküm aleynâ min fadlin bel nezunnuküm kâzi-biyn (28) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbiy, ve atâ-niy rahmeten min indih, fe'ummiyet aleyküm, enülzimükümûhâ ve entüm lehâ kârihûn.

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ
فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۝ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝ أَنْ لَا تَعْبُدُوا
إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ۝ فَقَالَ الْمَلَأُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ
اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ
عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ
عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ۝

(20) İşte bunlar yeryüzünde Allah'ı âciz kılacak değillerdir. Allah'tan başka onların işlerini görecek [1] yoktur. Onların azapları kat kat olur. Onların hakkı işitmeye güçleri yetmezdi; doğru yolu görmezlerdi. (21) İşte bunlar kendilerini ziyan edenlerdir. Uydurdukları şey ise kendilerinden kaybolup gitmiştir [2]. (22) Elbette âhirette en ziyade ziyana uğrayanlar onlardır. (23) İman getirip iyi amel işleyenler ve Rablerine mutmain olanlar yok mu? İşte onlar Cennetliktir. Orada daim kalacaklardır. (24) İki taraf [3] kör ve sağır ile görür ve işitir kimseye benzerler. Bu ikisi benzemede [4] bir olurlar mı? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (25) * Biz Nuh kavmine göndermiştik o, demişti: ben sizi Allah azabıyle apaşikâr veçhile bir korkutucuyum. (26) Ancak Tanrı'ya tapın. Ben size bir gün acıklı bir azabın gelmesinden korkarım. (27) Kavminin içinden kâfir olanların ileri gelenleri «— Biz seni ancak bizim gibi bir insan görüyoruz, yalnız bizden birtakım âdi kimselerin [5] düşünmeden hemen sana ittiba ettiklerini görüyoruz. Bize karşı hiç bir meziyetinizi görmüyoruz ki ittiba edelim. Hayır, biz sizi yalancı sanıyoruz» dediler. (28) Nuh dedi ki: Ey kavmim! Ne dersiniz? Rabbim tarafından açık bir mucizem [6] olsa, tarafından bana bir de nübüvvet [7] ihsan etse, bu husus ise size kapalı kalsa siz onu istemediğiniz halde ben sizi ona zorlayabilir miyim?

---

[1] Allah'ın azabından kurtaracak yardımcıları.
[2] Mâbutları kalmamıştır, yalan dâvaları kalmıştır. Kalan ancak hasret ile nedamettir.
[3] Kâfir ile mü'min.
[4] Kâfir, Âyat-ı Bâri'yi görmez, Kelâm-ı Bâri'yi işitmez. Mü'min ise bunları görür ve işitir.
[5] Çulha, eskici, dikici gibi adi esnaf.
[6] Veya Tevhid-i Bâri hakkında tam bir ilmin.
[7] Veya nübüvvete delâlet eden bir mucize.

وَيَا قَوْمِ لَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَآ اَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنِّىٓ اَرٰيكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ۝ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِى مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْ اَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ۝ وَلَآ اَقُولُ لَكُمْ عِنْدِى خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَآ
اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَآ اَقُولُ اِنِّى مَلَكٌ وَلَآ اَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِىٓ
اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِىٓ اَنْفُسِهِمْ اِنِّىٓ
اِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۝ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ
جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝ قَالَ اِنَّمَا
يَاْتِيكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَآءَ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
نُصْحِىٓ اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيدُ اَنْ يُغْوِيَكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ
قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىَّ اِجْرَامِى وَاَنَا بَرِىٓءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ۝
وَاُوحِىَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِى فِى الَّذِينَ ظَلَمُوا اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ۝

(29) ve yâ kavmi lâ es'elüküm aleyhi mâlâ, in ecriy illâ alallah, ve mâ ene bitâridilleziyne âmenu, innehüm mülâkuû rabbihim, ve lâkinniy erâküm kavmen techelûn (30) ve yâ kavmi men yansuruniy minallahi in taredtühüm, efelâ tezekkerûn (31) ve lâ ekuûlü leküm indiy hazâinullah, ve lâ a'lemülgayb, ve lâ ekuûlü inniy melek, ve lâ ekuûlü lilleziyne tezderiy a'yünüküm len yü'tiyehümullahü hayrâ, allahü a'lemü bimâ fiy enfüsihim, inniy izen leminezzâlimiyn (32) kaâlû yâ nûhu kad câdeltenâ fe'ekserte cidâlenâ fe'tinâ bimâ te'idünâ in künte minessâdikiyn (33) kaâle innemâ ye'tiyküm bihillâhü in şâe ve mâ entüm bimu'ciziyn (34) ve lâ yenfe'uküm nushiy in eredtü en ensaha leküm in kânallahü yüriydü en yugviyeküm, hüve rabbüküm ve ileyhi türce'ûn (35) em yekuûlûnefterâh, kul inftereytühü fe'aleyye icrâmiy ve ene beriy'ün mimmâ tücrimûn (36) ve ûhiye ilâ nûhin ennehü len yü'mine min kavmike illâ men kad âmene felâ tebteis bimâ kânû yef'alûn (37) vasna'ilfülke bia'yüninâ ve vahyinâ ve lâ tühâtıbniy fiylleziyne zalemû, innehüm mugrekuûn.

(29) Ey kavmim! Bundan dolayı sizden hiç bir mal istemiyorum. Benim ücretim yalnız Allah'a aittir. Mü'min olanları istediğiniz gibi kovacak değilim. Çünkü onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi nâdan bir kavim görüyorum»; (30) «— Ey kavmim! Ben onları kovarsam Allah'tan kurtarmak için bana kim yardım edebilir? Daha nasihat kabul etmez misiniz?»; (31) «— Ben size bende Allah'ın hazineleri vardır demiyorum, gaybi de bilmiyorum. Melek'im de demiyorum. Gözlerinizin hor gördüğü mü'minler hakkında Allah onlara asla nimet vermeyecek de demiyorum. Allah onların kalplerindekini bilir. Eğer bunlardan birini dersem mutlak zalimlerden olurum». (32) Onlar: «— Nuh bize çene çaldın. Çene çalmayı da uzattın. Dâvanda gerçek isen haydi bize vaadettiğin azabı getir» dediler. (33) Nuh dedi ki «— Ancak Allah dilerse size onu getirir, siz, Allah'ı âciz kılacak değilsiniz. (34) Allah sizi azdırmak [1] isterse ben size nasihatte bulunmak istesem de yine benim nasihatım size fayda vermez. O, sizin Rabbinizdir, O'na döneceksiniz.» (35) «— Yoksa onu uydurdu mu» derler [2]. De ki eğer ben onu uydurmuş olsam, yaptığım günahın vebali bana aittir. Benim günah işlemeniz ile bir ilişiğim yoktur [3]. (36) Nuh'a vahiy olundu ki kavminden daha evvel iman edenlerden başka hiç bir kimse iman etmeyecektir [4]. Artık onların işledikleri şeyden dolayı gam çekme [5]. (37) Gözümüzün önünde vahyimiz ile gemi yap. Zalim olanlar hakkında bana müracaat etme. Çünkü onlar suda boğulacaklardır.

---

[1] Veya helâk etmek.
[2] Belki Nuh dâvayı uydurdu derler.
[3] Yahut Nuh aleyhisselâma sorulan sualler aynen Peygamberimize sorulmakla samiin kıssanın arkasını nişat ile dinlemek için Âyet-i Kerime bir cümle-i mutarızadır: Peygamber Kur'an'ı uydurdu derler.
[4] Artık ümidini kes.
[5] Veya şikâyet etme. Onlara azap vakti yaklaşmıştır.

(38) ve yasna'ulfülke ve küllemâ merre aleyhi meleün min kavmihî sehirû minh, kaâle in tesharû minnâ feinnâ nesharu minküm kemâ tesharun (39) fesevfe ta'-lemûne men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve yehıllu aleyhi azâbün mukiym (40) hattâ izâ câe emrünâ ve fârettennûr, kulnahmil fiyhâ min küllin zevceynisneyni ve ehleke illâ men sebeka aleyhilkavlü ve men âmen, ve mâ âmene ma'ahû illâ kaliyl (41) ve kaâlerkebû fiyhâ bismillâhi mecrâhâ ve mürsâhâ, inne rabbiy legafûrun rahiym (42) ve hiye tecriybihim fiy mevcin kelcibâl, ve nâdâ nûhunibnehü ve kâne fiy ma'zil, yâ büneyyerkeb ma'-anâ ve lâ tekün ma'alkâfiriyn (43) kaâle seâviy ilâ cebelin ya'sımuniy minelmâ' kaâle lâ âsımalyevme min emrillâhi illâ men rahim, ve hâle beynehümelmevcü fekâne minelmugrakiyn (44) ve kıyle yâ arduble'ıy mâeki ve yâ semâü akli'ıy, ve gıydalmâ, ve kudıyel'emrü vestevet alalcûddiy, ve kıyle bu'den lilkavmizzâlimiyn (45) ve nâdâ nûhun rabbehü fekaâle rabbi innebniy min ehliy ve inne va'dekelhakku ve ente ahkemülhâkimiyn.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ۝ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ۝ حَتّٰى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ۝ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا
بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ۝ قَالَ
سَآوِي إِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ
اللّٰهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ۝
وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ
وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ۝ وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ
أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ۝

(38 - 39) Nuh gemi yapmaya başladı. Kavminin ileri gelenleri yanından geçtikçe onunla eğlenirlerdi. O da: «Bizim ile eğleniyorsunuz. Sizin eğlendiğiniz gibi biz de sizinle eğleneceğiz, kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini, kımıldatmayacak azabın kime vâki olacağını yakında bileceksiniz» derdi. (40) Nihayet fermanımız gelip yeryüzü kaynayınca [1] Nuh'a dedik ki: Her çift hayvandan erkekli dişili olmak üzere ikişer taneyi; bir de haklarında söz geçen kimselerden [2] maada aileni ve iman getirenleri gemiye yüklet. Onunla beraber iman eden pek az kimseden ibaretti. (41) Nuh gemiye bineceklere «— Gemiye Tanrı adı ile binin ki onun yürümesi de, demir atması da Tanrı'nın iradesi iledir [3]. Çünkü Rabbim gafurdur, rahîmdir» dedi. (42) Gemi onları taşıyarak dağlar gibi dalgalar arasında yüzerdi. Nuh ayrı bir yerde bulunan oğluna «— Oğulcağzım! Bizim ile beraber gemiye bin, kâfirlerden [4] olma ki helâk olursun» dedi. (43) Oğlu: «— Ben dağa sığınırım, o beni boğulmadan korur» dedi. Nuh: «— Allah'ın merhamet ettiği kimselerden başka bugün Allah'ın azap emrinden korunacak [5] hiç bir fert yoktur» dedi. Aralarına dalga girdi, oğlu boğulanlara karıştı. (44) Yer! Suyunu yut, gök! Sen de tut [6]. Denildi, su kesildi. İş [7] bitti. Gemi de Cudi dağı üzerinde durdu. «Zalim olan kâfirler rahmetten uzak olsun» denildi. (45) Nuh, Rabbine nida etti de dedi: Yâ Rab! Oğlum ailemdendir. Vaadinde doğrudur, sen hükmedenlerin en iyi hâkimisin.

[1] Gözlerden sular fışkırıp su etrafı basınca onlar çaresiz kaldılar.

[2] Zevcesi ve oğlu gibi helâkine ait Hükm-ü Bâri sebkeden.

[3] Yahut yüzmesi, demir atması Tanrı emriyledir deyin de gemiye binin, dedi.

[4] Din hususunda, ayrı durma da.

[5] Veya koruyacak.

[6] Kemali, kudreti temsildir.

[7] Boğulmak işi.

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝
قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝ قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ
بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ
سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ
الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝ وَإِلَى عَادٍ
أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝ يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝
وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ ۝ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

(46) kaâle yâ nûhu innehü leyse min ehlik, innehü amelün gayrü salih, felâ tes'elni mâ leyse leke bihi ilm, inni e'ızuke en tekûne minelcâhiliyn (47) kaâle rabbi inniy e'ûzü bike en es'eleke mâ leyse liy bihî ilm, ve illâ tagfirliy ve terhamniy ekün minelhâsiriyn (48) kıyle yâ nûhuhbıt biselâmin minnâ ve berekâtin aleyke ve alâ ümemin mimmen ma'âk, ve ümemün senümetti'uhüm sümme yemessühüm minnâ azâbün eliym (49) tilke min enbâilgaybi nûhıyhâ ileyh, mâ künte ta'lemühâ ente ve lâ kavmüke min kabli hâzâ, fasbır, innel'âkıbete lilmüttekıyn (50) ve ilâ âdin ehâhüm hûdâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, in entüm illâ müfterûn (51) yâ kavmi lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in ecriye illâ alelleziy fetaraniy, efelâ ta'kılûn (52) ve yâ kavmistagfirû rabbeküm sümme tûbû ileyh, yürsilissemâe aleyküm midrârâ, ve yezidküm kuvveten ilâ kuvvetiküm, ve lâ tetevellev mücrimiyn (53) kaâlû yâ hûdü mâ ci'tenâ bibeyyinetin ve mâ nahnü bitârikiy âlihetinâ an kavlike ve mâ nahnü leke bi'müminiyn.

(46) Allah dedi: Nuh! O senin ailenden [1] değildir. Çünkü onun işi fenadır. Bilgin olmadığı şeyi bana sorma. Ben sana cahillerden olmayasın diye öğüt veriyorum. (47) Nuh dedi: Yâ Rab! Bilgim olmayan şeyi bir daha sana sormadan yine sana sığınırım. Eğer beni yarlıgamazsan, bağışlamazsan ben ziyankârlardan olurum. (48) Ona denildi: Nuh! Bizden selâmet ile gemiden in, sana ve seninle beraber olan zürriyetlerinden gelen ümmetlere de [2] hayır ve bereketler olsun. Birtakım ümmetler olacak ki onları geçindireceğiz. Sonra tarafımızdan onlara acıklı bir azap dokunacaktır. (49) İşte bu, sana vahiy ettiğimiz gayıp haberlerindendir. Bundan evvel sen de onu bilmezdin, kavmin de onu bilmezdi. Artık katlan. Çünkü akıbet sakınanlarındır. (50) Âd kavmine kardeşleri Hud'u gönderdik. Hud dedi ki: «— Ey kavmim! Allah'a tapın, sizin için ondan başka bir tapacak yoktur. Siz uyduranlardan başka bir şey değilsiniz». (51) «— Ey kavmim! Bu Tebligatım hususunda sizden hiç bir ücret istemem. Benim ücretim ancak beni yaratana düşer. Daha aklınız ermiyor mu?». (52) «— Ey kavmim! Rabbinizden yarlıganmak dileyin, yine ona tövbe edin ki size gökten peyderpey bol yağmur göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın, siz de günahkâr olarak imandan yüz çevirmeyin». (53) Onlar dediler: «— Hud! Bize açık bir mucize getirmedin, senin sözün ile tapacaklarımızı bırakacak, sana inanacak değiliz».

---

[1] Kurtulacak ailenden veya dininden.

[2] Yani mü'minlere.

(54) in nekuûlü illâ'terâke ba'du âlihetinâ bisû', kaâle inniy üşhidullahe veşhedû enniy beriy'ün mimmâ tüşrikûne (55) min dûnihi fekiydûniy cemiy'an sümme lâ tunzırûn (56) inniy tevekkeltü alallahi rabbiy ve rabbiküm, mâ min dâbbetin illâ hüve âhızün binâsıyetihâ, inne rabbiy alâ sırâtın müstekıym (57) fein tevellev fekad eblâğtüküm mâ ürsiltü bihî ileyküm, ve yestahlifü rabbiy kavmen gayreküm, ve lâ tedurrûnehü şey'â, inne rabbiy alâ külli şey'in hafiyz (58) ve lemmâ câe emrünâ necceynâ hûden velleziyne âmenû ma'ahü birahmetin minnâ, ve necceynâhüm min azâbin galiyz (59) ve tilke âdün cehadû biâyâti rabbihim ve asav rusülehü vettebe'û emre külli cebbârin aniyd (60) ve ütbi'û fiy hâzihiddünyâ la'neten ve yevmelkıyâmeh, elâ inne âden keferû rabbehüm, elâ bu'den li'âdin kavmi hûd (61) ve ilâ semûde ehâhüm sâlihâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, hüve enşe'eküm minel'ard, vesta'mereküm fiyhâ festağfirûhü sümme tûbû ileyh, inne rabbiy kariybün müciyb (62) kaâlû yâ sâlihu kad künte fiynâ mercüvven kable hâzâ, etenhânâ en na'büde mâ ya'büdü âbâünâ ve innenâ lefiy şekkin mimmâ ted'ûnâ ileyhi müriyb.

إن نقول إلا اعتراك بعض آلهتنا بسوء قال إني أشهد الله
واشهدوا أني بريء مما تشركون ۝ من دونه فكيدوني جميعا
ثم لا تنظرون ۝ إني توكلت على الله ربي وربكم ما من دابة
إلا هو آخذ بناصيتها إن ربي على صراط مستقيم ۝ فإن
تولوا فقد أبلغتكم ما أرسلت به إليكم ويستخلف ربي قوما
غيركم ولا تضرونه شيئا إن ربي على كل شيء حفيظ ۝ ولما جاء
أمرنا نجينا هودا والذين آمنوا معه برحمة منا ونجيناهم من
عذاب غليظ ۝ وتلك عاد جحدوا بآيات ربهم وعصوا
رسله واتبعوا أمر كل جبار عنيد ۝ وأتبعوا في هذه الدنيا
لعنة ويوم القيامة ألا إن عادا كفروا ربهم ألا بعدا لعاد
قوم هود ۝ وإلى ثمود أخاهم صالحا قال يا قوم اعبدوا الله
ما لكم من إله غيره هو أنشأكم من الأرض واستعمركم فيها
فاستغفروه ثم توبوا إليه إن ربي قريب مجيب ۝ قالوا
يا صالح قد كنت فينا مرجوا قبل هذا أتنهانا أن نعبد
ما يعبد آباؤنا وإننا لفي شك مما تدعونا إليه مريب ۝

(54 - 55) «— Bizim size hiç bir sözümüz yoktur. sözümüz şudur: Bazı mâbutlarımız senin sövüp saymana karşı seni çarpmıştır [1]. Hud dedi: Ben, Allah'ı şahit edinirim, siz de şahit olun ki ben Tanrı'dan başka şerik koştuğunuz şeylerden ilişiğimi kestim. Benim hakkımda hepiniz kötü fikirde bulunun. Bundan sonra bana hiç bir mühlet de vermeyin.» (56) «— Ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a mütevekkil oldum. Yürür hiç bir hayvan yoktur ki Allah onun alnının saçından tutmasın [2]. Muhakkak ki, Rabbim doğru yol üzeredir». (57) «— Eğer yüz çevirirseniz bana ne! Çünkü ben size, gönderilmekliğime sebep olan ahkâmı bildirdim. Rabbim sizden başka bir kavmi yerinize getirir, siz de ona hiç bir zarar veremezsiniz. Çünkü Rabbim her şeyi hakkıyle gözetler [3]». (58) Fermanımız gelince Hud'u onunla beraber iman getirenleri merhametimizle kurtardık. Onları ağır azaptan kurtardık. (59) İşte Âd kavminin başına gelenler. Onlar, Rablerinin âyetlerini bile bile inkâr ettiler, peygamberlerine âsi oldular, her inatçı zorbanın emrine tâbi oldular. (60) Bu dünyada da, kıyamet gününde de arkalarından lânet gitti [4]. Haberiniz olsun ki Âd kavmi Rablerini tanımamışlardır. Dikkat edin ki Hud kavmi olan Âd rahmet-i ilâhiye'den uzak bir yerde kalmıştır. (61) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih dedi ki «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. O, sizi yerden peyda etmiş, sizi orada muammer kılmıştır [5]. Artık ondan yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin. Sonra ona tövbe edin. Çünkü Rabbim yakındır, duayı kabul eder». (62) Onlar dediler: Salih! Sen bundan evvel aramızda kendinden hayır umulur bir kimseydin [6]. Babalarımızın taptıklarına tapmayı bize yasak mı ediyorsun? Biz, bizi dâvet ettiğin şeyde [7] daimî bir şüphe içindeyiz.

---

[1] Sen çarpık, deli oldun, onun için saçma sapan söylüyorsun.
[2] Yani istediği gibi tasarrufa kadir olmasın.
[3] Ona ameliniz asla gizli kalmaz.
[4] Dünyada şiddetli rüzgâr ile, âhirette ateş ile azap gördüler.
[5] Veya diyarınızı mâmur kılmıştır.
[6] Ulu kimse idin, nasiyende büyüklük, doğruluk eserleri görülürdü. Umur-u hususta müsteşar idin.
[7] Tevhit, istiğfar ve tövbede, putlardan yüz çevirmede.

قال يا قوم أرأيتم إن كنت على بينة من ربي وآتاني منه
رحمة فمن ينصرني من الله إن عصيته فما تزيدونني غير
تخسير ۝ ويا قوم هذه ناقة الله لكم آية فذروها
تأكل في أرض الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب
قريب ۝ فعقروها فقال تمتعوا في داركم ثلاثة أيام
ذلك وعد غير مكذوب ۝ فلما جاء أمرنا نجينا صالحا
والذين آمنوا معه برحمة منا ومن خزي يومئذ إن
ربك هو القوي العزيز ۝ وأخذ الذين ظلموا الصيحة
فأصبحوا في ديارهم جاثمين ۝ كأن لم يغنوا فيها ألا
إن ثمود كفروا ربهم ألا بعدا لثمود ۝ ولقد جاءت
رسلنا إبراهيم بالبشرى قالوا سلاما قال سلام
فما لبث أن جاء بعجل حنيذ ۝ فلما رأى أيديهم لا تصل
إليه نكرهم وأوجس منهم خيفة قالوا لا تخف
إنا أرسلنا إلى قوم لوط ۝ وامرأته قائمة فضحكت
فبشرناها بإسحاق ومن وراء إسحاق يعقوب ۝

(63) kâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbiy ve âtâniy minhü rahmeh, femen yansuruniy minallahi in asaytühü femâ teziydûneniy gayre tahsiyr (64) ve yâ kavmi hâzihî nâkatullahi leküm âyeten fezerûhâ te'kül fiy ardıllahi ve lâ temessûhâ bisûin feye'huzeküm azâbün kariyb (65) feakarûhâ fekaâle temette'û fiy dâriküm selâsete eyyâm, zâlike va'dün gayrü mekzûb (66) felemmâ câe, emrünâ necceynâ salihan velleziyne âmenû ma'ahü birahmetin minnâ ve min hizyi yevmiiz, inne rabbeke hüvelkaviyyül'aziyz (67) ve ehazelleziyne zalemûssayhatü feasbahu fiy diyârihim câsimiyn (68) ke'en lem yagnev fiyhâ, elâ inne semûde keferû rabbehüm, elâ bu'den lisemûd (69) ve lekad câet rusülünâ ibrâhiyme bilbüşrâ, kaâlû selâmâ, kaâle selâm, femâ lebise en câe bi'iclin haniyz (70) felemmâ reâ eydiyehüm lâ tesilu ileyhi nekirehüm ve evcese minhüm hıyfeh, kaâlû lâ tehaf innâ ürsilnâ ilâ kavmi lût (71) vemre'etühü kaâimetün fedahiket febeşşernâhâ bi'ishâka ve min verâi ishâka ya'kuûb.

(63) Salih dedi ki: Ey kavmim! Ne dersiniz! Eğer Rabbim tarafımdan benim için bir mucizem olsa, tarafından bana bir de nübüvvet gelse, ben de ona âsi olacak olsam beni Allah'ın azabından kim kurtarabilir? Siz hakkımda ziyankârlıktan başka bir şeyi artırmazsınız». (64) «— Ey kavmim! İşte Allah'ın yarattığı dişi deve! O, sizin için bir mucizedir. Artık onu bırakıverin de Allah'ın yerinde otlasın dursun, ona kötü maksat ile dokunmayın, yoksa siz, yakında bir azaba giriftar olursunuz». (65) Bunun üzerine onlar dişi deveyi sinirlediler. Salih dedi ki üç gün yurdunuzda yaşarsınız bu, öyle bir vaaddir ki yalanı çıkamaz. (66) Vaktaki fermanımız geldi, Salih'i ve onunla beraber iman edenleri tarafımızdan merhamet eseri olarak azaptan ve o günün rüsvaylığından kurtardık. Çünkü kavi ve galib-i yekta senin Rabbindir. (67) Zulmedenler korkunç bir sese giriftar oldular, yurtlarında yüzüstü düştüler. (68) Sanki orada hiç yokmuş gibi oldular. Haberiniz olsun ki Semud kavmi rahmet-i Bârı' den uzak bir yerde kalmıştır. (69) * Elçilerimiz İbrahim'e müjde getirmişler, selâm vermişlerdi. İbrahim de aleykümselâm demişti. İbrahim gecikmeyip onlara bir buzağı kebabı getirdi. (70) İbrahim onların ellerini kebaba uzatmadıklarını görünce sebebini anlamadığından hallerinden hoşlanmadı. Onlardan kalbine korku düştü. Onlar «— Korkma, biz Lût kavmine gönderilmişiz» dediler. (71) Karısı ayakta idi. Bunun üzerine güldü. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın ardından Yakub'u müjdeledik.

(72) kaâlet yâ veyletâ e'elidü ve ene ecûzün ve hâzâ ba'liy şeyhâ, inne hâzâ leşey'ün aciyb (73) kaâlû eta'cebiyne min emrillâhi rahmetullahi ve berekâtühü aleyküm ehlelbeyt, innehü hamiydün meciyd (74) felemmâ zehebe an ibrâhiymerrev'u ve câethülbüşrâ yücâdilünâ fiy kavmi lût (75) inne ibrâhiyme lehaliymün evvâhün müniyb (76) yâ ibrâhiymü a'rid an hâzâ, innehü kad câe emrü rabbik, ve innehüm âtiyhim azâbün gayrü merdûd (77) ve lemmâ câet resülünâ lûtan siy'e bihim ve dâka bihim zer'an ve kaâle hâzâ yevmün asiyb (78) ve câehü kavmühü yühre'ûne ileyhi ve min kablü kânû ya'melûnesseyyiât, kaâle yâ kavmi hâülâi benâtiy hünne etharü leküm, fettekullahe ve lâ tuhzûni fiy dayfiy, eleyse minküm recülün reşiyd (79) kaâlû lekad alimte mâ lenâ fiy benâtike min hakk, ve inneke leta'lemü mânüriyd (80) kaâle lev enne liy biküm kuvveten ev aviy ilâ rüknin şediyd (81) kaâlû ya lûtu innâ resülü rabbike len yasilû ileyke fe'esri biehlike bikıt'ın minelleyli ve lâ yeltefit minküm ehadün illemre'etek, innehü musıybühâ mâ esâbehüm, inne mev'ıdehümussubh, eleysessubhu bikariyb.

قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ۝ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۝ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ۝ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ۝ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ۝ قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝

(72) Karısı dedi ki: Acayip! Ben mi doğuracağım! Ben kocamış; şu erimde bir ihtiyar iken doğurabilir miyim? Bu, âdet itibarıyle pek taaccüp olunacak bir şeydir. (73) Onlar Allah'ın işine taaccüp mü ediyorsun? Ey hane halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinizdedir, O, öğülmüştür, şanlıdır. (74) İbrahim'den korku gidip kendisine müjde gelince Lût kavmi hakkında elçilerimizle mücadeleye girişti. (75) Çünkü İbrahim yavaştır. Yufka gönüllüdür. Allah'a döner bir zattır. [1] (76) Elçilerimiz «— İbrahim! Bundan vaz geç. Çünkü Allah'ın fermanı gelmiştir, onlara gelecek azap asla geri dönmeyecek» dediler. (77) Vaktaki Elçilerimiz Lût'a geldiler. Lût onların gelmelerinden endişeye düştü, içi sıkıldı [2], dedi ki işte baş belâsı bir gün! (78) Kavmi ona koşup geldiler. Onlar evvelce kötü işler işlerlerdi [3]. Lût dedi ki: Ey kavmim! İşte kızlarım! Bunlar sizin için daha pâktır [4]. Allah'tan sakının, misafirlerimin yanında beni rüsvay etmeyin. Acaba içinizde doğru yol tutan bir kişi yok mudur? (79) Onlar dediler: * Bizim kızlarınızda hiç bir hakkımız [5] yoktur. Elbette sen de bunu bilmişsindir, bizim ne istediğimizi sen bilirsin. (80) Lût dedi: Eğer size karşı bir kuvvetim olsaydı veya muhkem bir yere [6] sığınmış olsaydım yapacağımı yapardım. (81) Misafirler dediler: «— Lût! Biz Rabbinin elçileriyiz, onlar asla sana dokunamazlar, gecenin bir vaktinde ailen ile yola çık, hiç biriniz arkasına bakmasın [7], karın başka. Çünkü onların başına gelen musibet elbette karının da başına gelecektir», «— Onlara vaadolunan helâk vakti, sabah vaktidir [8], sabah vakti yakın değil midir?»

---

[1] Kötülüğe karşı öc almada acul değildir; cezada teenni eder, cezayı affeder, nâs'a çok asır, çok ah eder. Pek ziyade merhametli, kalbi yumuşak olduğundan dolayı mücadeleye girişmişti.

[2] Çünkü müdafaadan âcizdi, misafirler güzel yüzlü, tüysüz idiler.

[3] Kötülükler onların âdeti idi, hayasızlıklarından alenen koşup gitmişlerdi.

[4] Bunları size nikâhlayayım.

[5] Onları biz alamayız veya onlara karşı bizim şehvetimiz yoktur.

[6] Aşirete, kabileye, yardımcıya, kurtarıcıya.

[7] Veya hiç biriniz geri kalmasın.

[8] Lût aleyhisselâm «bari helâkleri yakın olsun» demekle elçiler böyle demişlerdir.

فَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِنْ سِجّ۪يلٍ مَنْضُودٍ ۝ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ
مِنَ الظَّالِم۪ينَ بِبَع۪يدٍ ۝ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْباً قَالَ
يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ
وَالْم۪يزَانَ اِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ بِخَيْرٍ وَاِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
مُح۪يطٍ ۝ وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْم۪يزَانَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ
مُفْسِد۪ينَ ۝ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ
وَمَٓا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَف۪يظٍ ۝ قَالُوا يَا شُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ
تَأْمُرُكَ اَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُ۬نَٓا اَوْ اَنْ نَفْعَلَ ف۪ٓي اَمْوَالِنَا
مَا نَشٰٓؤُ۬ا اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَل۪يمُ الرَّش۪يدُ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ
اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَرَزَقَن۪ي مِنْهُ
رِزْقاً حَسَناً وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَٓا اَنْهٰيكُمْ
عَنْهُ اِنْ اُر۪يدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا
تَوْف۪يق۪ٓي اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُن۪يبُ ۝ ٨٨

(82) felemmâ câe emrünâ ce'alnâ âliyehâ sâfileha ve emtarnâ aleyha hicâreten min sicciylin mendûd (83) müsevvemeten inde rabbik, ve mâ hiye minezzâlimiyne biba'iyd (84) ve ilâ medyene ehâhüm, şu'aybâ, kaâle yâ kavmi'büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, ve lâ tenkusûlmikyâle velmiyzâne inniy erâküm bihayrin ve inniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin muhiyt (85) ve yâ kavmi evfülmikyâle velmiyzâne bilkıstı ve lâ tebhasünnâse eşyâehüm ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (86) bakıyyetullahi hayrün leküm in küntüm mü'miniyn, ve mâ ene aleyküm bihafıyz (87) kaâlû yâ şu'aybü esalâtüke te'mürüke en netrüke mâ ya'büdü âbâünâ ev en nef'ale fiy emvâlina mâ neşâ, inneke le'entelhaliymürreşiyd (88) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbiy ve rezekaniy minhü rızkan hasenâ, ve mâ üriydü en ühâlifeküm ilâ mâ enhâküm anh, in üriydü illel'ıslâha mesteta't, ve mâ tevfiykıy illâ billâh, aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyb.

(82) Vaktaki fermanımız geldi, kasabalarının üstünü altına getirdik. Balçıktan taş kesilmiş, birbiri üzerine konmuş [1] taş da yığdırdık. O taşlar Rabbinin yanında nişanlı idi. Bu taşlar zalimlerden uzak değildir [2]. (83) Medine'de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Onlara dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için bir tapacak yoktur. Ölçeği, teraziyi eksik yapmayın. Ben sizi herhalde hal ve vakti yerinde görüyorum [3], ben bir gün sizi kuşatacak azaptan korkuyorum [4]. (84) Ey kavmim! Ölçeği, teraziyi hakkaniyet dairesinde yerine getirin, nâs'ın eşyasını eksiltmeyin [5], yeryüzünde fesat çıkararak fenalık yapmayın». (85) «— Mü'min iseniz Allah'ın elinizde bıraktığı helâl mal sizin için gelecek haram maldan hayırlıdır». (86) «— Ben sizi azaptan koruyacak değilim». (87) Onlar dediler ki: Şuayb! Bize, babalarımızın taptıklarını veya mallarımızda dilediğimiz gibi tasarruf etmemizi [6] terk etmeyi namazın mı sana emrediyor? Halbuki sen zamınca yavaşsın, muamelen doğrudur. (88) Şuayb dedi ki: «— Ey kavmim! Ne dersiniz? Ben Rabbim tarafından açık bir mucizeye mazhar olsam, tarafından da bana güzel ve helâl bir rızk ihsan kılmış olsa ona hiyanet edebilir miyim? Size yasak ettiğimi kendim yapmak istemem. Ben ancak gücüm yettiği kadar ıslah etmek isterim [7]. Benim muvaffakiyetim ancak Allah'ın inayeti iledir. Ben yalnız ona mütevekkil oldum! Her hususta rücuum da onadır».

[1] Peyderpey.
[2] Veya bu diyar Mekke ahalisine uzak değildir veya bu taşlar Mekke ahalisinden de uzak değildir.
[3] O halde neye eksik veriyorsunuz?
[4] O azaptan hiç birinizin kurtulacağı yoktur.
[5] Herkesin hakkı ne ise onu verin.
[6] Ölçeği, teraziyi istediğimiz gibi vermemizi.
[7] Allah'ın emrini bildirmek, Allah'ın azabıyle korkutmak tarikıyle ıslah etmek isterim, yoksa ta'âte icbar edemem.

(89) ve yâ kavmi lâ yecrimenneküm şikaâkıy en yusiybeküm mislü mâ esâbe kavme nûhin ev kavme hûdin ev kavme sâlih, ve mâ kavmü lûtin minküm biba'ıyd (90) vestağfirû rabbeküm sümme tûbû ileyh, inne rabbiy rahiymün vedûd (91) kaâlû yâ şu'aybü mâ nefkahü kesiyren mimmâ tekuûlü ve innâ lenerâke fiynen da'ıyfâ, ve lev lâ rehtuke lerecemnâke ve mâ ente aleynâ bi'aziyz (92) kaâle yâ kavmi erehtiy e'azzü aleyküm minallah, vettekaztümûhü verâeküm zıhriyyâ, inne rabbiy bimâ ta'melûne muhıyt (93) ve yâ kavmi'melû alâ mekânetiküm inniy âmil, sevfe ta'lemûne men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve men hüve kâzib, vertekibû inniy ma'aküm rakıyb (94) ve lemmâ câe emrünâ nęcceynâ şu'ayben velleziyne âmenû ma'ahü birahmetin minnâ ve ehazetilleziyne zalemûssayhatü fe'asbahû fiy diyârihim câsimiyn (95) ke'en lem yagnev fiyhâ, elâ bu'den limedyene kemâ ba'ıdet semûd (96) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ve sultanin mübiynin (97) ilâ fir'avne ve melâihî fettebe'û emre fir'avn, ve mâ emrü fir'avne bireşiyd.

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
بِبَعِيدٍ ۝ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٌ وَدُودٌ ۝ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا
أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ
مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ۝ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ۝ كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا
فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۝

(89) «— Ey kavmim! Bana olan düşmanlığınız, Nuh kavminin veya Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelen musibet gibi bir musibeti sizin de başınıza getirmesin. Lût kavmi de sizden uzak değildir [1]. (90) «— Rabbinizden yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin, O'na tövbe de edin. Çünkü Rabbim mü'minler hakkında merhametli ve çok muhabbetlidir». (91) Onlar dediler ki Şuayb! Dediğin şeylerin çoğunu anlamıyoruz. Biz seni aramızda hakir görüyoruz. Eğer senin kabilen [2] olmasaydı biz seni taşlardık [3]. Yoksa sen bizim yanımızda şerefli bir kimse değilsin [4]. (92) Şuayb dedi ki: «— Ey kavmim! Yanınızda kabilem Allah'tan daha ziyade mi şereflidir? [5] Allah'ın emrini arkanıza attınız, şüphe yok ki Rabbim işlediklerinizi ilmiyle kuşatır»; (93) «— Ey kavmim! Elinizden geleni yapın, ben de yapacağım. Kendisini rüsvay edecek bir azabın kime geleceğini, kimin yalancı olduğunu yakında bileceksiniz, artık azabı gözetin. Ben de sizin ile beraber azabınızı gözetmekteyim. (94) Vaktaki fermanımız geldi, Şuayb'ı onunla beraber iman getirenleri merhametimizle kurtardık, zalim olanlar korkunç bir sese giriftar oldular, yurtlarında yüzüstü düştüler. (95) Sanki orada hiç yokmuş gibi oldular. Haberiniz olsun ki Semud kavmi rahmet-i ilâhiye'den uzak olduğu gibi Medyen ahalisi de öyle uzak düşmüştür [6]. (96 - 97) * Biz Musa'yı mucizelerimizle, apaçık bir burhan ile Fir'avun'a ve ileri gelenlerine göndermişiz.. Onlar muhalefet ile Fir'avun'un emrine tâbi oldular. Halbuki Firavun'un emri dürüst değildi [7].

---

[1] Onlara isabet eden azabın size de isabet etmesi uzak değildir. Artık ondan ibret alın.
[2] Kabilen bizim dinimizde olmakla onlar yanımızda itibarlıdır. Ona hürmet ederek sana bir şey yapmıyoruz.
[3] Veya sövüp sayardık.
[4] Artık seni neye taşlamayalım.
[5] Beni Allah için korumuyorsunuz da kabilem için koruyorsunuz öyle mi!
[6] Her ikisi de korkunç ses ile helâk olmuştur.
[7] Veya Firavun'un hali dürüst bir hal değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ
الْمَوْرُودُ ۝٩٨ وَاُتْبِعُوا ف۪ي هٰذِه۪ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ بِئْسَ
الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ۝٩٩ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا
قَٓائِمٌ وَحَص۪يدٌ ۝١٠٠ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ
فَمَٓا اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّت۪ي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
لَمَّا جَٓاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْب۪يبٍ ۝١٠١ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ
رَبِّكَ اِذَٓا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخْذَهُٓ اَل۪يمٌ شَد۪يدٌ ۝١٠٢
اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ذٰلِكَ يَوْمٌ
مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ۝١٠٣ وَمَا نُؤَخِّرُهُٓ
اِلَّا لِاَجَلٍ مَعْدُودٍ ۝١٠٤ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِه۪
فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَع۪يدٌ ۝١٠٥ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ
ف۪يهَا زَف۪يرٌ وَشَه۪يقٌ ۝١٠٦ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُر۪يدُ ۝١٠٧
وَاَمَّا الَّذ۪ينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَ عَطَٓاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ۝١٠٨

(98) yakdümü kavmehü yevmelkıyâmeti fe'evredehümünnâr, ve bi'selvirdülmevrûd (99) ve ütbi'û fiy hâzihî la'neten ve yevmelkıyâmeh, bi'serrifdülmerfûd (100) zâlike min enbâilkurâ nekussuhü aleyke minhâ kaâimün ve hasiyd (101) ve mâ zelemnâhüm ve lâkin zalemû enfüsehüm femâ agnet anhüm âlihetühümülletiy yed'ûne min dûnillâhi min şey'in lemmâ câe emrü rabbik, ve mâ zâdûhüm gayre tetbiyb (102) ve kezâlike ahzü rabbike izâ ehazelkurâ ve hiye zâlimeh, inne ahzehû eliymün şediyd (103) inne fiy zâlike leâyeten limen hâfe azâbel'âhıreh, zâlike yevmün mecmû'un lehünnâsü ve zâlike yevmün meşhûd (104) ve mâ nüahhıruhû illâ liecelin ma'dûd (105) yevme ye'ti lâ tekellemü nefsün illâ bi'iznih, feminhüm şakıyyün ve sa'iyd (106) fe'emmelleziyne şekuû fefiynnâri lehüm fiyhâ zefiyrün ve şehîyk (107) hâlidiyne fiyhâ mâ dâmetissemâvâtü vel'ardu illâ maşâe rabbük, inne rabbeke fe'âlün limâ yüriyd (108) ve emmelleziyne su'idû fefiylcenneti hâlidiyne fiyhâ mâ dâmetissemâvâtü vel'ardu illâ mâ şâe rabbük, atâen gayre meczûz.

(98) Fir'avun, kıyamet gününde kavmine yedekçilik edecek, onları ateşe götürecek. Onların girecekleri mahal ne kötü mahaldir! (99) Burada da, kıyamet gününde de lânet arkalarından gitmiştir. Onlara verilen vergi ne kötü bir vergidir [1]. (100) Bu kıssa helâk olan kıssalara ait kıssalardır, onu sana hikâye ediyoruz. O kasabalardan bir kısmı kalmış, bir kısmı da biçilmiş ekin gibi yok olmuştur. (101) Biz onlara helâkle zulmetmedik, fakat onlar masiyetle kendilerine zulmettiler. Rabbinin fermanı gelince Allah'ı bırakarak taptıkları mâbutlar asla işlerine yaramadı, helâklerini [2] artırmadan başka bir şey yapmadı. (102) Rabbin, kasaba ahalisini, zalim iken yakaladığı zaman, işte böyle yakalar. Çünkü O'nun yakalaması elemlidir, şiddetlidir. (103) Bu kasabalarda âhiret azabından korkan için bir ibret vardır. O gün, adamların birarada toplanacakları bir gündür, o gün hazır bulunacakları bir gündür. (104) Biz, o günü ancak sayılı bir zamana kadar tehir ederiz. (105) O gün geldiğinde Allah'ın izni olmaksızın hiç bir kimse söz söyleyemeyecektir. Onların bir kısmı bahtsız, bir kısmı ise bahtiyardır. (106) Bahtsız olanlar ateş içinde bulunurlar, orada yüksek sesle soluk alıp verirler, Nâle ve feryat ederler. (107) Orada göklerin ve yerin devamı müddetince [3] daim kalırlar. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun [4]. Çünkü Rabbin bu hususta dilediğini yapar. (108) Bahtiyar olanlara gelince; onlar da Cennette bulunurlar. Orada gökler ve yer durdukça daim kalırlar. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun [5]. Bu, asla kesilmeyen bir vergidir.

---

1 Lânetten sonra lânet, dünyada ve âhirette lânet.

2 Veya ziyanlarını.

3 Onların dünyada durdukları müddetçe. Bu halde azapları kesilir veya alt üst bulundukça.

4 Cehennem azabından hariç bırakmak istesin veya başka bir azaba giriftar etsin.

5 Nihayetsiz bir vakit olsun, Cennet nimetlerinden büyük bir nimet versin.

(109) felâ tekü fiy miryetin mimmâ ya'büdü hâülâ', mâ ya'büdûne illâ kemâ ya'büdü âbâühüm min kabl, ve innâ lemüveffûhüm nasıybehüm gayre menkuûs (110) ve lekad âteynâ mûselkitâbe fahtülife fiyh, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudiye beynehüm, ve innehüm lefiy şekkin minhü müriyb (111) ve inne küllen lemmâ leyüveffiyennehüm rabbüke a'mâlehüm, innehü bimâ ya'melûne habiyr (112) festekim kemâ ümirte ve men tâbe ma'ake ve lâ tatgav, innehü bimâ ta'melûne basiyr (113) ve lâ terkenû ilelleziyne zalemû fetemessekümünnârü ve mâ leküm min dûnillâhi min evliyâe sümme lâ tünsarûn (114) ve akımıssalâte tarafeyinnehâri ve zülefen minelleyl, innelhasenâti yüzhibnesseyyiât, zâlike zikrâ lizzâkiriyn (115) vasbir feinnallahe lâ yudıy'u ecrelmuhsiniyn (116) felevlâ kâne minelkurûni min kabliküm ûlû bakıyyetin yenhevne anilfesâdi fiyl'ardı kaliylen mimmen enceynâ minhüm, vettebe'alleziyne zalemû mâ ütrifû fiyhi ve kânû mücrimiyn (117) ve mâ kâne rabbüke liyühlikelkurâ bizulmin ve ehlühâ muslihûn.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۝١٠٩ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝١١٠ وَإِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝١١١ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝١١٢ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ۝١١٣ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ ۚ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ ۝١١٤ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۝١١٥ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ۗ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝١١٦ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ۝١١٧

(109) Artık bunların taptıkları şeyin bâtıl olduğunda şüpheye düşme. Babaları bundan evvel nasıl tapmışlarsa onlar da ancak öyle tapıyorlar. Biz onların nasiplerini [1] noksansız vereceğiz. (110) * Biz Musa'ya Kitap vermişiz. Bunun üzerine onda ihtilâf vâki oldu. Eğer Rabbin tarafından bir söz [2] geçmeseydi daha dünyada iken işleri biterdi. Halbuki onlar [3] kuvvetli bir şüphe içindedirler. (111) Hiç bir fert yoktur ki Rabbin onlara amellerinin cezasını tamamıyle vermesin. Çünkü O, işlediklerinden haberdardır. (112) Artık emir olunduğun gibi istikamette bulun. Senin ile beraber tövbe edenler de istikamette bulunsunlar. Taşkınlık etmeyin. Çünkü O, işlediklerinizi görür. (113) Zulüm edenlere gönülden meyletmeyin. Yoksa size ateş dokunur. Allah'tan başka da sizin hiç bir yârınız yoktur. Sonra ondan da yardım görmezsiniz. (114) Gündüzün iki üçünde, gecenin gündüze yakın birkaç saatinde namazı dosdoğru kılın. Çünkü iyi işler kötü işleri giderir. Bu, nasihat kabul edenlere bir nasihattır. (115) Katlan. Çünkü Allah iyi işleyenlerin mükâfatını zâyi kılmaz. (116) Sizden evvelki ümmetlerden yeryüzünde fesadı nehiy eden birtakım rey sahipleri [4] olmalıydı. Şu kadar ki onlar az kimse idi, biz onları bunun için kurtarmıştık. Zalim olanlar ise kendi refahlarına, eğlencelerine baktılar da günahkâr oldular. (117) Rabbin kasaba ahalisini salâh halinde iken, zulüm ile helâk edecek değildir.

---

[1] Azaplarını.
[2] Hesap ve cezalarının kıyamet gününe tâlik olunduğuna dair hükm-ü ezelî.
[3] Senin kavmin.
[4] Veya hayır fazl-ı cüt sahipleri.

وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
اِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ
جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ ۞ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ
مِنْ اَنْبَٓاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَٓاءَكَ فِي هٰذِهِ الْحَقُّ
وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ۞ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنَّا عَامِلُونَ ۞ وَانْتَظِرُوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ
۞ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞

سُورَةُ يُوسُفَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۞ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۞ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ
بِمَا اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ
الْغَافِلِينَ ۞ اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَبِيهِ يَا اَبَتِ اِنِّي رَاَيْتُ
اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ۞

(118) ve lev şâe rabbüke lece'alennâse ümmeten vâhideten velâ yezâlûne muhtelifiyn (119) illâ men rahime rabbük, ve lizâlike halakahüm, ve temmet kelimetü rabbike le'emle'enne cehenneme minelcinneti vennâsi ecma'ıyn (120) ve küllen nakussu aleyke min enbâirrusüli mâ nüsebbitü bihî füâdek ve câeke fiy hâzihilhakku ve mev'izatün ve zikrâ lilmümininiyn (121) ve kul lilleziyne lâ yü'minûna'melü alâ mekânetiküm, innâ âmilûn (122) ventazırû, innâ muntazırûn (123) ve lillâhi gaybüssemâvâti vel'ardı ve ileyhi yürce'ul'emrü küllühü fa'büdhü ve tevekkel aleyh, ve mâ rabbüke bigaâfilin ammâ ta'melûn.

SÛRETÜ YÛSUF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) Elif lâm râ tilke âyâtülkitâbilmübiyn (2) innâ enzelnâhü kur'anen arabiyyen le'alleküm ta'kılûn (3) nahnü nakussu aleyke ahsenelkasası bimâ evhaynâ ileyke hâzelkur'âne ve in künte min kablihi leminelgaâfiliyn (4) iz kaâle yûsüfü liebiyhi yâ ebeti inniy re'eytü ehade aşere kevkeben veşşemse velkamere re'eytühüm liy sâcidiyn.

(118)Rabbin dileseydi nâs'ı bir tek ümmet kılardı. Fakat yapmadı da onlar daima ihtilâf edip durdular. (119) Yalnız Rabbinin esirgediği başka. Onları bu ihtilâf için yaratmıştır. Rabbinin «— Cehennemi bütün insandan, cinden dolduracağım» dediği sözü yerini bulmuştur. (120) Peygamberlerin haberlerinden hepsini yani kalbini mutmain kılacağımız her şeyi sana hikâye ediyoruz. Sana bu sûre de hak [1] geldi, mü'minler için öğüt ve yâdedilecek şey geldi. (121) İman getirmeyenlere de ki: Elinizden geleni yapın, biz de yapacağız; (122) Bekleyin, biz de bekleyeceğiz. (123) Göklerde ve yerdeki gaipleri bilmek Allah'a mahsustur. Bütün işler O'na döner. Artık O'na tap, O'na güven. Rabbin yaptıklarınızdan gafil değildir.

YUSUF SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, Lâm, Ra. Bu, apaçık [3] bir Kitabın icazını müştemil âyetleridir. (2) Biz onu mânasına akıl erdiresiniz diye arabî bir Kur'an olarak inzal ettik. (3) Biz bu Kur'an'ı [4] sana vahiy etmekle en güzel kıssayı [5] sana hikâye ediyoruz, gerçi sen evvelce ondan gafil isen de. (4) Hani Yusuf babasına: «— Babacığım! Ben rüyada onbir yıldız, güneş, ay gördüm, onları bana secde eder gördüm» demişti.

[1] Tevhit, nübüvvet, adle delâlet eden deliller.
[2] Sûre-i Celîle Mekke'de nazil olmuş 110 âyettir.
[3] Helâl ve haramı açık veya hakkı bâtıldan ayırır.
[4] Bu sûreyi.
[5] Diğer sûrelerde bulunmayan ibretler, nükteler, hükümler, acip şeyler bulunmakla. Veya bu kıssayı hüsn-ü beyan ile beyan ederiz.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا
إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۞ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ
إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۞ لَّقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ
لِّلسَّائِلِينَ ۞ إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰ أَبِينَا مِنَّا
وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۞ اقْتُلُوا يُوسُفَ
أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ۞ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ
فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ
۞ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ
لَنَاصِحُونَ ۞ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ۞ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَن تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ
أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ۞ قَالُوا لَئِنْ
أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ ۞

(5) kaâle yâ büneyye lâ taksus rü'yâke alâ ihvetike feyekiydû leke keydâ, inneşşeytâne lil'insâni adüvvün mübiyn (6) ve kezâlike yectebiyke rabbüke ve yü'allimüke min te'viylil'ehâdiys, ve yütimmü ni'metehü aleyke ve alâ âli ya'kuûbe kemâ etemmehâ alâ ebeveyke min kablü ibrâhiyme ve ishaâk, inne rabbeke aliymün hakiym (7) lekad kâne fiy yûsüfe ve ihvetihî âyâtün lissâiliyn (8) iz kaâlû leyûsüfü ve ehûhü ehabbü ilâ ebiynâ minnâ ve nahnü usbe, inne ebânâ lefiy dalâlin mübiyn (9) uktülû yûsüfe evitrahûhü ardan yahlü leküm vechü ebiyküm ve tekûnû min ba'dihi kavmen sâlihiyn (10) kaâle kaâilün minhüm lâ taktülû yûsüfe ve elkuûhü fiygayâbetilcübbi yeltekithü ba'dusseyyâreti in küntüm fâiliyn (11) kaâlû yâ ebânâ mâ leke lâ te'mennâ alâ yûsüfe ve inna lehü lenâsıhûn (12) ersilhü ma'anâ gaden yerta' ve yel'ab ve innâ lehü lehâfizûn (13) kaâle inniy leyahzününiy en tezhebû bihî ve ehâfü en ye'külehüzzi'bü ve entüm anhü gaâfilûn (14) kaâlû lein ekelehüzzi'bü ve nahnü usbetün innâ izen lehâsirûn.

(5) Yakup demişti: «— Oğulcağzım! Rüyanı kardeşlerine nakletme ki hakkında kuvvetli bir hile kurmasınlar. Zira şeytan insana apaçık bir düşmandır». (6) Bunun gibi [1] Rabbin seni nübüvvet ile güzîde kılacak, sana rüya tabirini [2] öğretecek, evvelce büyük babaların İbrahim ve İshak hakkında nimetini tamamladığı gibi senin hakkında da, Yakup ailesi hakkında da nimetini tamamlayacak [3] tır. Çünkü Rabbin hakkıyle âlimdir, hakimdir». (7) Yusuf ve kardeşlerinin kıssalarında onu soranlar ve başkaları için birtakım ibretler vardır. (8) Hani kardeşleri aralarında demişlerdi: Yusuf ve ana baba bir kardeşi babası yanında bizden daha sevgilidir. Halbuki biz çoğuz [4], babamız dünya işinde her halde açık bir surette şaşırmıştır. (9) Biri dedi ki: Yusuf'u öldürün veya bir yere [5] atıverin ki babanızın yüzü yalnız size dönsün. Bundan sonra salih kimseler olursunuz [6]. (10) Onlardan biri: «— Eğer yapacak iseniz [7] Yusuf'u öldürmeyin, onu kuyu dibine atın da gelip geçenlerden biri onu oradan alsın» demişti. (11) Onlar dediler: Baba! Yusuf'u bize neye emniyet etmiyorsun? Biz onun hakkında hayırhahız. (12) Yarın onu bizimle beraber kıra gönder ki bizim ile yiyip içsin, gülüp oynasın. Biz onu her halde saklarız. (13) Yakup: «— Onu alıp götürmeniz beni mahzun eder [8], korkarım ki siz dalgın bir halde iken onu kurt yer» dedi. (14) Onlar: «— * Biz böyle çok iken onu kurt yerse artık biz ziyankâr oluruz [9]» dediler.

---

1 Bu rüya ile kadrini âli kılacağı gibi.
2 Veya kütüb-ü ilâhiye'nin, enbiyay-i sâlifeden mervi olan sözlerin gizli, kapalı yerlerini anlamayı.
3 Sana büyük devlet verecek, seni dünya ve âhiret saadetine nâil edecek.
4 Biz çetin işler zamanında işe yararız, onlar çocuktur.
5 Uzak bir yere veya umrandan hâli yere.
6 Tövbe edersiniz veya serdedeceğiniz özürden dolayı babanız ile aranız düzelir veya dünya işiniz yoluna girer.
7 Yapmasanız daha iyi ya. Veya beni dinlerseniz.
8 Çünkü ayrılığına dayanamam.
9 Veya âciz oluruz.

فلما ذهبوا به وأجمعوا أن يجعلوه في غيابت الجب وأوحينا
إليه لتنبئنهم بأمرهم هذا وهم لا يشعرون ۝ وجاءوا
أباهم عشاء يبكون ۝ قالوا يا أبانا إنا ذهبنا نستبق
وتركنا يوسف عند متاعنا فأكله الذئب وما أنت
بمؤمن لنا ولو كنا صادقين ۝ وجاءوا على قميصه بدم
كذب قال بل سولت لكم أنفسكم أمرا فصبر جميل والله
المستعان على ما تصفون ۝ وجاءت سيارة فأرسلوا
واردهم فأدلى دلوه قال يا بشرى هذا غلام وأسروه
بضاعة والله عليم بما يعملون ۝ وشروه بثمن بخس
دراهم معدودة وكانوا فيه من الزاهدين ۝ وقال
الذي اشتراه من مصر لامرأته أكرمي مثواه عسى
أن ينفعنا أو نتخذه ولدا وكذلك مكنا ليوسف
في الأرض ولنعلمه من تأويل الأحاديث والله غالب
على أمره ولكن أكثر الناس لا يعلمون ۝ ولما بلغ
أشده آتيناه حكما وعلما وكذلك نجزي المحسنين ۝

(15) felemmâ zehebû bihî ve ecme'û en yec'alûhü fiy gayâbetilcübb, ve evhaynâ ileyhi letünebbiennehüm biemrihim hâzâ ve hüm lâ yeş'urûn (16) ve câû ebâhüm isâen yebkûn (17) kaâlû yâ ebânâ innâ zehebnâ nestebiku ve tereknâ yûsüfe inde metâ'ınâ fe'ekelehüzzi'b, ve mâ ente bimü'minin lenâ ve lev künnâ sâdikıyn (18) ve câû alâ kamiysihî bidemin kezib, kaâle bel sevvelet leküm enfüsüküm emrâ, fesabrün cemiyl, vallahülmüste'ânü alâ mâ tesifûn (19) ve câet seyyâretün fe'erselû vâridehüm fe'adlâ delveh, kaâle ya büşrâ hâzâ gulâm, ve eserrûhü bidâ'a, vallahü aliymün bimâ ya'melûn (20) ve serevhü bisemenin bahsin derâhime ma'dûdeh, ve kânû fiyhi minezzâhidiyn (21) ve kaâlelleziyşterâhü min mısra limre'etihi ekrimiy mesvâhü asâ en yenfe'anâ ev nettehizehü veledâ, ve kezâlike mekennâ liyûsüfe fiyl'ardı ve linü'allimehü min te'viylil'ehâdiys, vallahü gaâlibün alâ emrihî ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemun (22) ve lemmâ belega eşüddehû âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike necziylmuhsiniyn.

(15) Onlar Yusuf'u götürüp kuyu dibine bırakmaya karar verince yapacaklarını yaptılar. Biz de ona «— Onların bu işini ileride onlara haber vereceksin. Onlar ise seni tanımayacaklar» diye vahiy ettik. (16) Yatsı vakti ağlaya ağlaya babalarına geldiler. (17) «— Baba! Biz koşmaca oynuyorduk [1], Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Bunun üzerine onu kurt yedi. Biz gerçek de olsak sen bize inanacak değilsin» dediler. (18) Yalan kan ile bulaşık gömleğini [2] getirdiler. Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırdı. [3] Benim işim telâşsız katlanmadan ibarettir. Sizin bu hal ve hareketinize karşı ancak Tanrı' dan yardım isterim. Başka elimden ne gelir.» dedi. (19) Kuyu başına bir kervan kondu, sakalarını kuyuya gönderdiler. Saka kovasını kuyuya sarkıttı. «Müjde! İşte bir çocuk» dedi. Onlar [4] ticaret metaı olmak üzere onu başkalarından gizlediler. Allah onların yaptıklarını hakkıyle bilir. (20) Onlar onu pek ucuz pahaya, birkaç dirheme sattılar, ona tamah göstermediler [5]. (21) Onu satın alan Mısırlı biri karısına «— Ona iyi bak, olabilir ki bize faydası dokunur veya onu oğul ediniriz» dedi. Bunun gibi [6] biz Yusuf'u Mısır toprağında mevki sahibi kıldık. Ona rüya tabirini de öğrettik. Allah fermanında [7] galiptir, fakat birçok nâs onu bilmez. (22) Yusuf yiğitlik çağına baliğ olunca biz ona hüküm [8] ve ilim [9] verdik. Biz işte böyle iyilik edenlere mükâfat veririz.

[1] Yahut ok atışıyorduk.

[2] Veya gömleğin üstündeki yalan kanı.

[3] İş dediğiniz gibi değil. Bu çetin işi kolay gördünüz de Yusuf hakkında dediğinizden başkasını yaptınız.

[4] Yolcular veya haber alan kardeşleri.

[5] Yolcular kuyuda bulmakla veya hakikatı anlamakla yanlarında tutmak istemediler de, parasını aramadılar veya kardeşleri uzak düşmek için para aramadılar.

[6] Ölümden, kuyudan kurtardığımız, satın alan kimsenin kalbine muhabbet verdiğimiz gibi.

[7] İradesi yerine gelir. Emrini tevkif edecek yoktur.

[8] Hikmet, nübüvvet, müşkül işlerin hal ve faslı.

[9] Şeriat, rüya tabiri.

(23) ve râvedethülletiy hüve fiy beytihâ an nefsihi ve gallekatil'ebvâbe ve kaâlet heyte lek, kaâle ma'âzallahi innehü rabbiy ahsene mesvâ, innehü lâ yüflihuzzâlimûn (24) ve lekad hemmet bihî ve hemme bihâ, levlâ en reâ bürhâne rabbih, kezâlike linasrife anhüssûe velfahşâ', innehü min ibadinelmuhlesıyn (25) vestebekalbâbe ve kaddet kamiysahü min dübürin ve elteyâ seyyidehâ ledelbâb, kaâlet mâ cezâü men erâde biehlike sûen illâ en yüscene ev azâbün eliym (26) kale hiye râvedetniy an nefsiy, ve şehide şâhidün min ehlihâ, in kâne kamiysuhü kudde min kubülin fesadekat ve hüve minelkâzibiyn (27) ve in kâne kamiysuhü kudde min dübürin fekezebet ve hüve minassâdikıyn (28) felemmâ reâ kamiysahü kudde min dübürin kaâle innehü min keydi künn, inne keyde künne aziym (29) yûsüfü a'rıd an hâzâ vestagfiriy lizenbik inneki künti minelhâtıiyn (30) ve kaâle nisvetün fiylmediynetimre'etül'aziyzi türâvidü fetâhâ an nefsih kad şegafehâ hubbâ, innâ lenerâhâ fiy dalâlin mübiyn.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۝ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى
بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ۝ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ
مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ
أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝
قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
۝ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۝ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ
كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ۝ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا
وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ۝ وَقَالَ
نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

(23) Bulunduğu evdeki kadın ondan murat almak istedi, kapıları sımsıkı kapadı, «— Beri gel» dedi. Yusuf «— Tanrıya sığınırım, çünkü o [1], benim efendimdir. Bana iyi bakmıştır, zina ile kendisine zulüm edenler felâh bulmazlar» dedi. (24) * Kadın ise o işi kastetmişti; Yusuf da ona uyacaktı [2]. Rabbinden burhan görmemiş olsaydı [3] olacak olurdu. İşte böylece biz ondan kötülüğü, hayasızlığı gideririz. Çünkü o bizim halis muhlis kullarımızdandır. (25) İkisi de kapıya koşuştular [4], kadın onun gömleğini arkadan boylu boyunca yırttı. Kapının yanında kadının efendisine rastgeldiler. Kadın kendini temize çıkarmak üzere ailene kötülük yapmak isteyene zindana atılmaktan veya acıklı bir cezaya [5] çarpılmaktan başka ne ceza verilir! dedi. (26) Yusuf töhmeti atarak, «—O, benden murat almak diledi» dedi. Kadının ailesinden bir şahit de şehadet etti [6]. Eğer Yusuf'un gömleği önünden yırtılmış ise kadın gerçek söylüyor, o, yalancılardandır. (27) Şayet gömleği ardından yırtılmış ise kadın yalancıdır, o, gerçek diyenlerdendir. (28) Efendisi Yusuf'un gömleğini ardından yırtık görünce kadına dedi ki: «— Bu, sizin desiselerinizdendir, çünkü desiseleriniz büyüktür». (29) Yusuf'a da: «— Yusuf! Sen bundan yüz çevir [7]», kadına de «— Sen de günahın için yarlıganmak (bağışlanmak) dile, çünkü sen suçlusun». (30) Şehirde birtakım kadınlar bunu işitmekle vezirin karısı kölesinden murat almak istemiş de kölesinin muhabbeti kalbini yakmış [8]. Biz onu apaşikâr bir sapıklıkta görüyoruz [9], dediler.

---

[1] Zevcen.
[2] Veya def'ini istiyordu.
[3] Zinanın kötü bir şey olduğunu hakkıyle bilmemiş olsaydı.
[4] Yusuf kaçtı, o ardına düştü, koşuşarak kapıya kadar geldiler.
[5] Kamçı ile dövmek gibi.
[6] Alâmet beyan etti.
[7] Bu macerayı kimseye açma.
[8] Yahut kalbinde sabr-u takat bırakmamış, kendisini çıldırtmış.
[9] Ne oluyor da bu köleye tutuluyor!

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ۝ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِرِينَ ۝ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ۝ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ۝

(31) felemmâ semi'at bimekrihinne erselet ileyhinn, ve a'tedet lehünne müttekeâ, ve âtet külle vâhidetin minhünne sikkiynâ, ve kaâletihruc aleyhinn, felemmâ re'eynehû ekbernehü ve katta'ne eydiyehünne ve kulne hâşe lillâhi mâ hâzâ beşerâ, in hâza illâ melekün keriym (32) kaâlet fezâlikünnelleziy lümtünenniy fiyh, ve lekad râvedtühü an nefsihî festa'sam, ve lein lem yef'al mâ âmürühü leyüscenenne ve leyekûnen minassâgıriyn (33) kaâle rabbissicnü ehabbü ileyye mimmâ yed'ûneniy ileyh, ve illâ tasrif anniy keydehünne asbu ileyhinne ve ekün minelcâhiliyn (34) festecâbe lehü rabbühü fesarafe anhü keydehünn, innehü hüvessemiy'ul'aliym (35) sümme bedâlehüm min ba'di mâ re'evül'âyâti leyescününnehü hattâ hiyn (36) ve dehale ma'ahüssicne fefeyân, kaâle ehadühümâ inniy erâniy a'sıru hamrâ, ve kaâlel'âharu inniy erâniy ahmilü fevka re'siy hubzen te'külüttayru minh, nebbi'nâ bite'viylih, innâ nerâke minelmuhsiniyn (37) kaâle lâ ye'tikümâ ta'âmün türzekaânihî illâ nebbe'tükümâ bite'viylihî kable en ye'tiyekümâ, zâlikümâ mimmâ allemeniy rabbiy, inniy terektü millete kavmin lâ yü'minûne billâhi ve hüm bil'âhiretihüm kâfirûn.

(31) Vaktaki vezirin karısı o kadınların bu tâyiplerini işitti, onlara haber gönderdi, onları dâvet etti, onlar için bir meclis ve ziyafet hazırladı. Her birinin eline birer bıçak verdi, Yusuf'a da onların huzuruna çık, dedi. Kadınlar Yusuf'u görünce büyüksenerek [1] ellerini kestiler [2] «— Haşa! [3] bu, insan değildir, bu mükerrem bir melekten başka bir şey değildir» dediler. (32) O «— Beni kınadığınız köle işte budur * Ben ondan murat almak almak istedim, o ise ismet gösterdi. * Eğer o, emrettiğimi yapmazsa her halde zindana atılacak. Zelillerden olacak» dedi. (33) Yusuf «— Yâ Rab! Zindan bana bunların dâvet ettikleri şeyden [4] daha sevgilidir. Şayet onların desisesini benden defetmezsen onlara meyleder, cahillerden olurum», dedi. (34) Rabbi onun duasını kabul buyurdu. Kadınların desisesini ondan defetti. Çünkü o, semi'dir, hakkıyle âlimdir. (35) Onlar Yusuf'un ismetini gösterir birtakım alâmet gördükleri halde yine bir müddet [5] Yusuf'u hapsetmeyi münasip gördüler. (36) Onunla beraber zindana iki köle daha girdi. Onlardan biri rüyada kendimi şarap [6] sıkıyor gördüm dedi; diğeri de rüyada ben kendimi, başım üzerinde ekmek taşırken kuşların gelip ondan yediklerini gördüm, dedi. Bunun tâbirini bize bildir. Çünkü seni iyi işleyen kimselerden görüyoruz [7] dediler. (37) Yusuf dedi ki: «— Size gıda olmak üzere gelecek yemeklerin size gelmeden evvel, ne olduğunu [8] bildirebilirim [9]. Bu, [10] Rabbimin bana öğrettiği ilimlerdendir. Ben Allah'a iman etmeyip âhireti tanımayan bir kavmin din ve milletini terkettim.»

---

[1] Güzelliğinden kendilerine hayret ve dehşet gelerek veya mehabeti onların kalbine korku düşürerek veya korkularından hayır görerek.

[2] Kadınların fart-ı dehşet ve hayretlerinden kinayedir.

[3] Yani Allah noksan ve acizden münezzehtir, böyle güzel yaratmadan âciz değil amma bu da insan değildir.

[4] Kadınlar vezirin haremine ita'at et demekle onların dediklerinden.

[5] Söz kesilinceye kadar.

[6] Şarap olacak üzüm.

[7] Veya bu hususta mahir kimselerden.

[8] Yani yiyeceğiniz şeyleri.

[9] Yusuf Aleyhisselâm rüyayı tâbir etmeden evvel emr-i dini tebliğ etmek istedi ve mucize gösterdi.

[10] Te'vil hususu ile ihbar-ı gaybiyyeyi bildirmek hususu.

(38) vetteba'tü millete âbâiy ibrâhiyme ve ishâka ve ya'kuûb, mâ kâne lenâ en müşrike billâhi min şey, zâlike min fadlillahi aleynâ ve alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (39) yâ sâhibeyissicni e'erbâbün müteferrikuûne hayrün emillâhülvâhıdulkahhâr (40) mâ ta'büdûne min dûnihî illâ esmâen semmevtümûhâ entüm ve âbâüküm mâ enzelallahü bihâ min sultân, inilhükmü illâ lillâh, emere ellâ ta'büdû illâ iyyâh, zâlikeddiynülkayyimü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (41) yâ sâhibeyissicni emmâ ehadükümâ feyeskıy rabbehü hamrâ, ve emmel'âharu feyuslabu fete'külüttayru min re'sih, kudiyel'emrülleziy fiyhi testeftiyân (42) ve kaâle lilleziy zanne ennehü nâcin minhümezkürniy inde rabbike fe'ensâhüşşeytânü zikre rabbihî felebise fiyssicni bid'a siniyn (43) ve kaâlelmelikü inniy erâ seb'a bakarâtin simânin ye'külühünne seb'un icâfün ve seb'a sünbülâtin hudrin ve ühara yâbisât, yâ eyyühelmeleü eftûniy fiy rüyâye in küntüm lirrü'yâ ta'bürûn.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۤئِى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَاۤ
اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَىْءٍ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۞ يَا صَاحِبَىِ
السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۞
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِۤ اِلَّاۤ اَسْمَاۤءً سَمَّيْتُمُوهَاۤ اَنْتُمْ
وَاٰبَاۤؤُكُمْ مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ
اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوۤا اِلَّاۤ اِيَّاهُ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞ يَا صَاحِبَىِ السِّجْنِ اَمَّاۤ اَحَدُكُمَا فَيَسْقِى
رَبَّهُ خَمْرًا وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَاْسِهِ
قُضِىَ الْاَمْرُ الَّذِى فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ۞ وَقَالَ لِلَّذِى ظَنَّ
اَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِى عِنْدَ رَبِّكَ فَاَنْسٰيهُ الشَّيْطَانُ
ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِى السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ۞ وَقَالَ الْمَلِكُ
اِنِّىۤ اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ
وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ يَاۤ اَيُّهَا الْمَلَاُ
اَفْتُونِى فِى رُءْيَاىَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ۞

(38) Ben, babalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un din ve milletine tâbi oldum. Allah'a bir şeyi şerik koşmak elimizden gelmez. Bu tevhit Allah'ın bize ve insanlara bir inayetidir. Fakat birçok insanlar şükretmezler». (39) «— Ey zindan arkadaşlarım! Dağınık Rabler mi hayırlıdır, yoksa yegâne olan, kahhar olan Allah mı? Allah'ı bırakarak ancak sizlerin, babalarınızın takmış olduğu birtakım abes adlara tapıyorsunuz ki Allah onun hakkında hiç bir burhan indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır. O, ancak kendisine tapmanızı emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat birçok insanlar onu bilmezler. (40) «— Ey zindan arkadaşlarım! Biriniz efendisine yine şarap içirecek, diğeri ise asılacak da kuşlar onun başından yiyecek. İşte sorduğunuz şey böyle olup bitmiştir». (41) Yusuf içlerinden kurtulacağını bildiği kimseye «— Beni efendinin yanında an» deyince şeytan ona efendisinin yanında anmasını unutturdu, bunun üzerine Yusuf birkaç yıl zindanda kaldı. (42) Padişah «— Rüyada yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yediğini, bir de yedi yeşil başak ile yedi kuru başak [1] gördüm ey ileri gelenler! Rüyâ tâbir etmeyi biliyorsanız bana bu rüyanın tâbirini bildirin» dedi. (43) Onlar «— Bu karmakarışık rüyalardır, biz bu karışık rüta tâbirini bilen kimseler değiliz» dediler.

[1] Kurular yeşillere sarılmış da yeşiller kalmamış.

قَالُوٓا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ ۞ وَقَالَ الَّذِى نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۞ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِى سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّى أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۞ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِى سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۞ ثُمَّ يَأْتِى مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ ۞ ثُمَّ يَأْتِى مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ۞ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْئَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِى قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ۞ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوٓءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ۞ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّى لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ الْخَائِنِينَ ۞

(44) kaâlû adgaâsü ahlâm, ve mâ nahnü bite'viylil'ahlâmi bi'âlimiyn (45) ve kaâlelleziy necâ minhümâ veddekere ba'de ümmetin ene ünebbiüküm bite'viylihî fe'ersilûn (46) yûsüfü eyyühessıddıyku eftinâ fiy seb'ı bakarâtin simânin ye'külühünne se'bun icâfün ve seb'ı sünbülâtin hudrin ve uhare yâbisât, le'alliy erci'u ilennâsi le'allehüm ya'lemûn (47) kaâle tezre'ûne seb'a siniyne de'ebâ, femâ hasedtüm fezeruhü fiy sünbülihî illâ kaliylen mimmâ te'külûn (48) sümme ye'tiy min ba'di zâlike se'bun şidâdün ye'külne mâ kaddemtüm lehünne illâ kaliylen mimmâ tuhsinûn (49) sümme ye'tiy min ba'di zâlike âmün fiyhi yugaâsünnâsü ve fiyhi ya'sırûn (50) ve kaâlelmelikü'tûniy bih, felemmâ câehürresûlü kaâlerci' ilâ rabbike fes'elhü mâ bâlünnisvetilletiy katta'ne eydiyehünn, inne rabbiy bikeydihinne aliym (51) kaâle mâ hatbükünne iz râvedtünne yûsüfe an nefsih, kulne hâşe lillâhi mâ alimnâ aleyhi min sû', kaâletimre'etül'aziyzil'âne hashasalhakku ene râvedtühü an nefsihî ve innehü leminassâdikıyn (52) zâlike liya'leme enniy lem ehunhü bilgaybi ve ennallahe lâ yehdiy keydelhâiniyn.

(44 - 45) Zindandan kurtulan kimse uzun müddet sonra Yusuf'u hatırlayarak «— Ben size onun tâbirini haber veriyorum, hele beni gönderin» dedi. Zindana gidip «— Yusuf! Ey çok doğru sözlü! Yedi semiz ineği yedi zayıf inek yiyor, bir de yedi yeşil, yedi kuru başak bulunuyor. Bunun tâbirini bildir, halka [1] döneyim de onlar da fazl-u şerefini [2] bilmiş olsunlar» dedi. (46 - 47 - 48) Yusuf dedi ki «— Yedi sene âdetiniz üzere ekin ekersiniz, yiyeceğiniz az bir miktardan maada yemediklerinizi başağında bırakın, bundan sonra yedi sene güçlük vâki olur [3] halk evvelce biriktirdiğinizi yerler. Ancak birazını tohumluk olmak üzere saklarsınız. (49) Daha sonra bir yıl gelir ki halk yağmur görür [4], işte o sene sıkarlar [5]». (50) Padişah tâbiri öğrenmekle «— Onu bana getirin» dedi. Elçi Yusuf'a gelince Yusuf ona beraetini izhar için «Efendine dön, ne oldu da kadınlar ellerini kestiler? diye kendisinden sor. Rabbim onların desiselerini (hilelerini) hakkıyle bilir» dedi. (51) Padişah kadınları topladı, onlara «Yusuf'tan murat almak istediğiniz zaman ne halde idiniz? [6]» diye sordu. Onlar «— Hâşa! [7] biz ondan bir kötülük görmedik» dediler. Vezirin karısı «— İşte şimdi hak büsbütün belli oldu. Evet ben ondan murat almak istedim, o ise sözünde sadıktır» dedi. (52) Yusuf dedi ki «— Maksadım vezirin, kendi gaybubetinde [8] ona hiyanet etmediğimi, Allah'ın, hainlerin desiselerine yol vermediğini bilmesidir.»

---

[1] Padişah ve eshabına veya ahaliye.
[2] Veya rüyanın tâbirini.
[3] Kıtlık, kuraklık seneleri gelir.
[4] Bereketli yıl görürler.
[5] Meyvelerin çokluğundan üzüm, zeytin, susam gibi meyveleri sıkarlar veya hayvanların memelerini sağarlar.
[6] Yusuf'un size meylini gördünüz mü?
[7] «Allah her bir ayıptan münezzehtir». Kadınlar Yusuf'un nezahetine taaccüp ederek bu cümleyi irat etmişlerdir.
[8] Veya gizli bir yerde, perde ardında.

(53) ve mâ überriü nefsiy, innennefse le'emmâretün bissûı illâ mâ rahime rabbiy, inne rabbiy gafûrün rahiym (54) ve kaâlelmelikü'tûniy bihî estahlishü linefsiy, felemmâ kellemehü kaâle innekelyevme ledeynâ mekiynün emiyn (55) kaâlec'alniy alâ hazâinil'ard, inniy hafiyzün aliym (56) ve kezâlike mekkennâ liyûsüfe fiyl'ard, yetebevveü minhâ haysü yeşâ', nusiybü birahmetinâ men neşâü ve lâ nudiy'u ecrelmuhsiniyn (57) ve le'ecrül'âhıreti hayrün lilleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (58) ve câe ihvetü yûsüfe fedehalû aleyhi fe'arefehüm ve hüm lehü münkirûn (59) ve lemmâ cehhezehüm bicehâzihim kaâle'tûniy biahın leküm min ebiyküm, elâ terevne enniy ufiylkeyle ve ene hayrülmünziliyn (60) fein lem te'tûniy bihî felâ keyle leküm indiy ve lâ takrebûn (61) kaâlû senürâvidü anhü ebâhü ve innâ lefâ'ilûn (62) ve kaâle lifityânihic'alû bida'atehüm fiy rihâlihim le'allehüm ya'rifûnehâ izenkalebû ilâ ehlihim le'allehüm yerci'ûn (63) felemmâ rece'û ilâ ebiyhim kaâlû yâ ebânâ müni'a minnelkeylü fe'ersil ma'anâ ehânâ nektel ve innâ lehü lehâfizûn.

وما ابرئ نفسي ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربي
ان ربي غفور رحيم ۞ وقال الملك ائتوني به استخلصه
لنفسي فلما كلمه قال انك اليوم لدينا مكين امين ۞ قال
اجعلني على خزائن الارض اني حفيظ عليم ۞ وكذلك
مكنا ليوسف في الارض يتبوا منها حيث يشاء نصيب
برحمتنا من نشاء ولا نضيع اجر المحسنين ۞ ولاجر الاخرة
خير للذين امنوا وكانوا يتقون ۞ وجاء اخوة يوسف
فدخلوا عليه فعرفهم وهم له منكرون ۞ ولما جهزهم
بجهازهم قال ائتوني باخ لكم من ابيكم الا ترون اني اوفي
الكيل وانا خير المنزلين ۞ فان لم تاتوني به فلا كيل لكم
عندي ولا تقربون ۞ قالوا سنراود عنه اباه وانا
لفاعلون ۞ وقال لفتيانه اجعلوا بضاعتهم في رحالهم
لعلهم يعرفونها اذا انقلبوا الى اهلهم لعلهم يرجعون ۞
فلما رجعوا الى ابيهم قالوا يا ابانا منع منا الكيل
فارسل معنا اخانا نكتل وانا له لحافظون ۞

(53) «— Ben nefsimi temize çıkarmıyorum; çünkü nefis kötülüğü emreder [1]. Meğer ki Rabbimin esirgemesi olsun. Çünkü Rabbim gafurdur, rahîmdir.» (54) Padişah «— Onu bana getirin, onu kendim için ayıracağım [2]» dedi. Vaktaki onunla konuştu, «— Bugün sen nezdimizde mevki sahibisin, emniyet sahibisin» dedi (55) Yusuf «— Beni arz-ı Mısır'ın hazineleri üzerine tâyin et. Zira ben hazineyi muhafaza eder, tasarrufu da bilirim» dedi. (56) Bunun gibi [3] Yusuf'a Mısır toprağında mevki ve şeref verdik; o, dilediği yerde karar kılardı [4]. İşte biz dilediğimize rahmetimizi eriştiririz. İyi işleyenlerin mükâfatını da zâyi etmeyiz. (57) İman edip sakınmış olanlar için âhıret mükâfatı daha hayırlıdır. (58) Yusuf'un kardeşleri gelip nezdine girdiler. Onlar Yusuf'u tanımadıkları halde Yusuf onları tanıdı. (59) Vaktaki Yusuf onların yüklerini hazırladı ve onlara dedi ki: Baba bir erkek kardeşinizi bana getirin, görüyorsunuz ya ben tam ölçek veriyorum. Misafirperverlerin de en hayırlısıyım. (60) Şayet onu bana getirmezseniz artık benden zahire beklemeyin; bir daha bana da yaklaşmayın. (61) «— Onu babasından istemeye çalışacağız. Biz emrinizi yerine getiririz» dediler. (62) Yusuf «— Kölelerine [5] zahire bedellerini yüklerinin içine koyun, ailelerine dönünce olabilir ki onun iade olunduğunu anlarlar da tekrar gelebilirler» dedi. (63) Vaktaki babalarına döndüler. «— Baba! Artık bize zahire men edildi. Bizim ile kardeşimizi gönder ki zahire alalım. Biz onu saklarız» dediler.

---

[1] Şehevata meyil eder.
[2] Kendime mahsus arkadaş edineceğim.
[3] Zindandan kurtardığımız gibi.
[4] İstediğini yapardı.
[5] Kendi adamlarına, memurlarına.

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَٓا اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخٖيهِ مِنْ قَبْلُۜ
فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمٖينَ ۝ وَلَمَّا فَتَحُوا
مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْۜ قَالُوا يَٓا اَبَانَا
مَا نَبْغٖيۜ هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَاۚ وَنَمٖيرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعٖيرٍۜ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَسٖيرٌ ۝ قَالَ لَنْ اُرْسِلَهُ
مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ لَتَأْتُنَّنٖي بِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يُحَاطَ
بِكُمْۚ فَلَمَّٓا اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكٖيلٌ ۝
وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ اَبْوَابٍ
مُتَفَرِّقَةٍۜ وَمَٓا اُغْنٖي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ اِنِ الْحُكْمُ
اِلَّا لِلّٰهِۜ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُۚ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝
وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْۜ مَا كَانَ يُغْنٖي عَنْهُمْ
مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فٖي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضٰيهَاۜ وَاِنَّهُ
لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝
وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ اِنّٖٓي
اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

(64) kaâle hel âmenüküm aleyhi illâ kemâ emintüküm alâ ehiyhi min kabl, fallahü hayrün hâfizan ve hüve erhamürrâhimiyn (65) ve lemmâ fetehû metâ'ahüm ve cedû bidâ'atehüm rüddet ileyhim, kaâlû yâ ebânâ mâ nebgiy, hâzihî bidâ'atünâ rüddet ileynâ, ve nemiyrü ehlenâ ve nahfazu ehânâ ve nezdâdû keyle be'ıyr, zâlike keylün yesiyr (66) kaâle len ürsilehü me'aküm hattâ tü'tûne mevsikan minallahi lete'tünneniy bihî illâ en yuhâta biküm, felemmâ âtevhü mevsikahüm kaâlalahü alâ mâ nekuûlü vekiyl (67) ve kaâle yâ beniyye lâ tedhulû min bâbin vâhidin vedhulû min ebvâbin müteferrikah, ve mâ ugniy anküm minallahi min şey' inilhükmü illâ lillâh, aleyhi tevekkeltü ve aleyhi felyetevekkelilmütevekkilûn (68) ve lemmâ dehalû min haysü emerehüm ebûhüm, mâ kâne yugniy anhüm minallahi min şey'in illâ hâceten fiy nefsi ya'kûbe kadâhâ, ve innehü lezû ilmin limâ allemnâhü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (69) ve lemmâ dehâlû alâ yûsüfe âvâ ileyhi ehâh, kaâle inniy ene ehûke felâ tebteis bimâ kânû ya'melûn.

(64) Yakup «— Daha evvel kardeşi için size nasıl emin oldumsa bunun hakkında da size öyle emin olabilir miyim? Fakat Allah saklayanların hayırlısıdır. Esirgeyenlerin de en ziyade esirgeyenidir» dedi. (65) Vaktaki yüklerini açtılar, zahire sermayelerini kendilerine iade edilmiş buldular, «baba daha ne isteriz! İşte sermayemiz bize iade olundu. Biz onunla ailemize tekrar erzak getiririz. Kardeşimizi de saklarız. Kardeşimiz için bir deve yükü zahire artırırız. Çünkü bu getirdiğimiz zahire azdır [1]» dediler. (66) Yakup «— Bana salimen getireceğinize dair Allah'a karşı aht-ü peymanda bulunmazsanız onu sizinle beraber gönderemem, meğer ki etrafınız kuşatılıp çaresiz kalasınız» [2] dedi. Vaktaki pederlerine aht-ü peymanda bulundular. Yakup «— Allah bu dediklerimize şahit olsun» dedi. Bünyamin'i onlarla beraber gönderdi. (67) Yakup dedi ki: Oğullarım! Mısır'a hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin [3] bununla beraber Allah'ın takdirinden hiç bir şeyi def edemem. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben ona mütevekkil oldum; mütevekkil olanlar da ancak ona mütevekkil olsunlar. (68) Vaktaki onlar babalarının emirleri veçhile ayrı ayrı kapıdan girdiler. Bu hal Allah'ın azasından hiç bir şeyi def edemedi [4], yalnız Yakup nefsindeki dileği [5] meydana çıkarmış oldu. Şüphe yok ki Yakup kendisine öğrettiğimize göre ilim sahibidir. Fakat pek çok nâs Yakup gibi bilmezler. (69) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine girince Yusuf kardeşini yanına aldı, «— Ben senin kardeşinim, onların evvelce bize yaptıklarına mahzun olma» dedi.

[1] Yahut kardeşimiz vasıtasıyle alacağımız bu deve yükü zahire az bir zahiredir. Bununla Mısır'da muzayaka hasıl olmaz, onlara sıkıntı gelmez.
[2] Ölmüş olunuz veya âciz kalınız da gelmeyiniz.
[3] Sizi görerek halk şüpheye düşmesin.
[4] Yine sirkatle itham olundular.
[5] Peder şefkatini.

(70) felemmâ cehhezehüm bicehâzihim ce'alessikaâyete fiy rahli ehiyh, sümme ezzene müezzinün eyyetühel'ıyrû inneküm lesârikuûn (71) kaâlû ve akbelû aleyhim mâ zâ tefkidûn (72) kaâlû nefkıdu suvâ'almeliki ve limen câe bihi hımlü ba'ıyrin ve ene bihî za'ıym (73) kaâlû tallahi lekad alimtüm mâ ci'nâ linüsfide fiyl'ardı ve mâ künnâ sârikıyn (74) kaâlû femâ cezâühû in küntüm kâzibiyn (75) kaâlû cezâuhü men vücide fiy rahlihî hefüve cezâuh, kezâlike necziyzzâlimiyn (76) febede'e biev'ıyetihim kable vi'âi ehiyh, sümmestahrecehâ min vi'âi ehiyh, kezâlike kidnâ liyûsuf, mâ kâne liye'huze ehâhü fiy diynilmelik, illâ en yeşâallah, nerfe'u derecâtin men neşâ', ve fevka külli ziy ilmin aliym (77) kaâlû in yesrık fekad sereka ehun lehü min kabl, fe'eserreha yûsüfü fiy nefsihî ve lem yübdihâ lehüm kaâle entüm şerrün mekânâ, vallahü a'lemü bimâ tesifûn (78) kaâlû yâ eyyühel'aziyzü inne lehû eben şeyhan kebiyren fehuz ehadenâ mekâneh, innâ nerâke minelmuhsiniyn.

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ۝ قَالُوا
وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ۝ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ
الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ۝ قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
۝ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ۝ قَالُوا جَزَاؤُهُ
مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۝
فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ
أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ
مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ۝ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ۝ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا
كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

(70) Yusuf onların yüklerini hazırlayınca kardeşinin yüküne bir maşrapa koydurdu. Şehirden çıkınca arkalarından bir münadi nida etti: Ey kafile! Durun, siz hırsızsınız [1]. (71) Yakup oğulları onlara dönerek «— Ne kaybettiniz?» dediler. (72) Onlar «— Padişahın maşrapasını [2] kaybettik. Her kim onu getirirse ona bir deve yükü zahire müjdesi vardır» dediler. Münadi ben de ona kefilim dedi. (73) Yakup oğulları «— Allah Allah, bilirsiniz ki biz Mısır toprağına fesat çıkarmak için gelmedik, hırsız da değiliz» dediler. (74) Onlar «— Yalan söylüyorsanız çalanın cezası nedir?» dediler. (75) Yakup oğulları «— Bunun cezası yükünde çalınan şey bulunan kimsenin kulluğudur. İşte bu kimse onun cezasıdır [3]. Biz zalim olan hırsızlara böyle ceza veririz» dediler. (76) Yusuf [4] kardeşinin kabından evvel onların kaplarından başladı. Sonra maşrapayı kardeşinin kabından çıkardı. «— Biz Yusuf'a böyle bir tedbiri öğrettik, yoksa padişahın din ve şeriatta kardeşi tutmak yoktu. Bu, ancak Allah'ın dilemesiyle oldu [5]. Biz dilediğimizin derecelerini yükseltiriz, her ilim sahibinin üstünde hakkıyle bilen kimse vardır.» (77) Onlar o, hırsızlık etmişse ondan evvel kardeşi de hırsızlık etmiştir. Yusuf cevabı [6] kalbinde gizledi, onlara izhar etmedi. Kendi kendine siz onlardan daha fena bir mevkidesiniz. Allah beyan ettiklerinizin doğrusunu bilir dedi. (78) Onlar «— Vezir! Onun ihtiyar, büyük bir babası vardır. Onun yerine birimizi al, seni lûtuf ve ihsan edenlerden görüyoruz» dediler [7].

---

[1] Veya hırsız mısınız?
[2] Bu, hem ölçek olurdu, hem onunla su içlilirdi.
[3] Yani yalnız hırsızı, malı çalınan adamın ceza olarak kullukla tutmasıdır.
[4] Veya münadi.
[5] Allah'ın dilediği Yakup şeriatı ile.
[6] Veya siz daha fenasınız sözünü.
[7] İhsanını tam kıl da biraderimizi bağışla.

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ
اِنَّا اِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
كَبِيرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ
اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ
حَتّٰى يَاْذَنَ لِي اَبِي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾
اِرْجِعُوا اِلٰى اَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا اَبَانَا اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدْنَا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾
وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي اَقْبَلْنَا
فِيهَا وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ
اَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَاْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا اِنَّهُ
هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا اَسَفٰى
عَلٰى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾
قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ حَرَضًا
اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَا اَشْكُوا بَثِّي
وَحُزْنِي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

(79) kaâle ma'âzâllahi en ne'huze illâ men vecednâ metâ'anâ indehû innâ izen lezâlimûn (80) felemmestey'esû minhü halesû neciyyâ, kaâle kebiyrühüm elem ta'lemû enne ebâküm kad ehaze aleyküm mevsikan minallahi ve min kablü mâ ferrattüm fiy yûsuf, felen ebrahal'arda hattâ ye'zene liy ebiy ev yahkümallahü liy ve hüve hayrülhâkimiyn (81) irci'û ilâ ebiyküm fekuûlû yâ ebânâ innebneke serak, ve mâ şehidnâ illâ bimâ alimnâ ve mâ künnâ lilgaybi hâfiziyn (82) ves'elilkaryetelletiy künnâ fiyhâ vel'iyrelletiy akbelnâ fiyhâ, ve innâ lesâdikuûn (83) kaâle bel sevvelet leküm enfüsüküm emrâ, fesabrün cemiyl, asallahü en ye'tiyeniy bihim cemiy'â, innehü hüvel'aliymülhakiym (84) ve tevellâ anhüm ve kaâle yâ esefâ alâ yûsüfe vebyaddat aynâhü minelhuzni ve hüve keziym (85) kaâlû tallahi tefteu tezkürü yûsüfe hattâ tekûne haradan ev tekûne minelhâlikiyn (86) kaâle innemâ eşkû bessiy ve huzniy ilallahi ve a'lemü minallahi mâ lâ ta'lemûn.

(79) Yusuf «— Allah'a sığınırım, biz eşyamızı kimde bulmuşsak ancak onu tutarız. Öyle yapmazsak zalimlerden oluruz» dedi. (80) Vaktaki Yusuf'tan ümidi kestiler, gizli görüşmek için bir yere çekildiler. Büyükleri dedi ki: Bilmez misiniz ki babanız sizlerden Allah'a karşı bir ahit ve peyman aldı. Daha evvel Yusuf hakkında da taksirde bulunmuştunuz, artık ben buradan asla ayrılmam, meğer ki babam bana izin versin veya Allah bana hüküm etsin [1] O, hâkimlerin hayırlısıdır. (81) Babanıza dönün, deyin ki «— Baba! Oğlun hırsızlık etmiştir, biz ancak bildiğimize [2] şahit olduk, gaybe [3] vâkıf değildik. (82) Bulunduğumuz kasaba ahalisinden, beraber geldiğimiz kafileden [4] sor, biz muhakkak sözümüzde sadıkız. (83) Babalarına avdet edince Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırmıştır [5]. Telâşsız sabır etmeden başka elimden ne gelir! Olabilir ki Allah bana hepsini kavuşturacaktır. Çünkü O, hakkıyle âlimdir, hakimdir» dedi. (84) Onların yanından bir tarafa çekildi. «— Vah Yusuf! Vah Yusuf!» dedi. Öfkesini yuttuğu halde [6] hüzünle ağlamaktan gözlerine ak geldi. (85) Oğulları «— Tanrıya ant olsun ki sen Yusuf diye diye hasta veya helâk olacaksın» dediler. (86) Yakup dedi ki: «— Kalbimde tutamadığım kederimi, hüznümü ancak Allah'a arz ederim. Ben sizin bilmediklerinizi bilirim».

---

[1] Allah kardeşimi kurtarsın, bu işe bir suret versin.
[2] Maşrapanın onun kabında çıktığına.
[3] Hakikat hali bilmiyoruz veya aht-ü peyman verdiğimiz zaman onun hırsızlık edeceğini.
[4] O kafile Yakub'un komşularındandı.
[5] Canınız öyle istedi, yoksa Mısır padişahı bizim şeriatımızı ne bilir!
[6] Oğullarına öfkesini izhar etmediği halde veya içi gam ile dolu olduğu halde.

(87) yâ beniyyezhebû fetehassesû min yûsüfe ve ehiyhi ve lâ te'yesû min revhıllah, innehü lâ yey'esü min revhıllahi illelkavmülkâfirûn (88) felemmâ dehalû aleyhi kaâlû yâ eyyühel'aziyzü messenâ ve ehleneddurru ve ci'nâ bibidâ'atin müzcâtin fe'evfi lenelkeyle ve tesaddak aleynâ, innallahe yecziylmütesaddikıyn (89) kaâle hel alimtüm mâ fe'altüm biyûsüfe ve ehiyhi iz entüm câhilûn (90) kaâlû einneke le'ente yûsuf, kaâle ene yûsüfü ve hâzâ ahıy kad mennallahü aleynâ, innehü men yettekı ve yasbir feinnallahe lâ yudiy'u ecrelmuhsiniyn (91) kaâlû tallahi lekad âserekellahü aleynâ ve in künnâ lehâtıiyn (92) kaâle lâ tesriybe aleykümülyevm, yağfirullahü leküm ve hüve erhamürrâhımiyn (93) izhebû bikamıysıy hâzâ fe'elkuûhü alâ vechi ebiy ye'ti basıyrâ, ve'tûniy biehliküm ecma'ıyn (94) ve lemmâ fasalatil'ıyrü kâale ebûhüm inniy le'ecidû riyha yûsüfe lev lâ en tüfennidûn (95) kaâlû tallahi inneke lefiy dalâlikelkadiym.

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْأَسُوا مِنْ
رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾
فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ
مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا
أَإِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَٰذَا أَخِي
قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا
وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ
الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾
اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا
وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ
أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾
قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

(87) Oğullarım! Mısır'a gidin de Yusuf ile kardeşini araştırın, sakın Allah'ın lûtfundan ümidi kesmeyin, kâfirlerden başkası Allah'ın lûtfundan ümidini kesmez». (88) Vaktaki Yusuf'un nezdine girdiler, dediler ki Vezir! Bizi ve ailemizi zaruret sardı. Biz az bir sermaye ile geldik, bize ölçeği tam ver, bize sadaka ver [1], Allah sadaka verenlerin mükâfatını verir. (89) Yusuf «— Siz cahillikle Yusuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyor musunuz?» dedi. (90) Onlar «— Ay! Sen Yusuf musun?» dediler. O da dedi: Evet ben Yusuf'um, bu da kardeşimdir. Allah bize in'am ve ihsan eyledi. Çünkü her kim sakınır, katlanırsa Allah bu gibi iyi işleyenlerin mükâfatını zâyi kılmaz. (91) Tanrı hakkı için; Allah seni bize faik kıldı, biz suçlu imişiz dediler. (92) Yusuf onlara dedi ki: Bugün size asla başa çalma yoktur. Allah sizi yarlıgasın (bağışlasın). O, esirgeyenlerin en esirgeyenidir. (93) Bu gömleğimi götürün, babamın yüzüne sürün, gözü açılır. Bütün ailenizi bana getirin. (94) Vaktaki kafile Mısır'dan ayrıldı, babaları «— Ben Yusuf'un kokusunu alıyorum, ah bana bunadı demeseydiniz!» dedi. (95) Yanındakiler: Tanrı hakkı için sen hâlâ eski yanlıştasın, dediler.

[1] Sermayemizin nâçizliğine bakma, veya kardeşimizi bize bağışla.

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ قَالُوا
يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ۝ قَالَ سَوْفَ
أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ فَلَمَّا دَخَلُوا
عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
آمِنِينَ ۝ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
وَقَالَ يَا أَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي
حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ
الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي
لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي
مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ۝ ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ۝
وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

(96) felemmâ en câelbeşiyrü elkaâhü alâ vechihî fertedde basıyrâ, kaâle elem ekul leküm inniy a'lemü minallahi mâ lâ ta'-lemûn (97) kaâlû yâ ebânestagfirlenâ zünûbenâ innâ künnâ hâtıiyn (98) kaâle sevfe estagfirü leküm rabbiy, innehü hü-velgafûrürrahiym (99) felemmâ dehalû alâ yûsüfe âvâ ileyhi ebeveyhi ve kaâled-hulû mısra in şâallahü âminiyn (100) ve ref'a ebeveyhi alel'arşı ve harrû lehü süc-cedâ, ve kaâle yâ ebeti hâzâ te'viylü rü'-yâye min kablü kad ce'alehâ rabbiy hak-kaâ, ve kad ahsene biy iz ahreceniy mi-nessicni ve câe biküm minelbedvi min ba'di en nezegaşşeytânü beyniy ve bey-ne ıhvetiy, inne rabbiy lâtıyfün limâ ye-şa' innehü hüvel'aliymülhakiym (101) rabbi kad âteyteniy minelmülki ve allem-teniy min te'viylil'ehâdiys, fâtırassemâ-vâti vel'ardı ente veliyyî fiyddünyâ vel'-âhıreh, teveffeniy müslimen ve elhıkniy bissâlihıyn (102) zâlike min enbâilgaybi nûhıyhi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz ecma'û emrehüm ve hüm yemkürûn (103) ve mâ ekserünnâsi velev haraste bimü'miniyn.

(96) Vaktaki müjdeci geldi. Gömleği Yakub'un yüzüne sürdüğü gibi gözü açıldı. Yakup «— Ben size bilmediğinizi Allah tarafından bilirim dememdim mi?» dedi. (97) Onlar: «— Baba! Allah'tan günahlarımızın yarlıganmasını (bağışlanmasını) iste; çünkü biz suçlu imişiz» dediler. (98) Yakup: Rabbimden sizin için yarlıganmak (bağışlanmak) isteyeceğim; çünkü gafur O'dur, rahîm O'dur» dedi. (99) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine [1] girdiler, Yusuf ebeveynini yanına aldı. Hepsine «— İnşaallah emin olarak Mısır'a girin [2]» dedi. (100) Evebeynini taht üzerine oturttu, hepsi ona secdeye kapandılar [3]. Yusuf dedi ki «— Babacığım! İşte evvelce gördüğüm rüyanın tâbiri budur, Rabbim o rüyayı doğru çıkardı, bana lûtuf ve ihsan etti; çünkü beni zindandan çıkardı, şeytan benim ile kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirtti, bana kavuşturdu. Rabbin dilediği kimse hakkında lûtufkârdır, hakkıyle alim O'dur, hakim de O'dur». (101) Münacat tariki ile «— Yâ Rab! Bana Mısır'ın mülkünü verdin, rüya tâbirini de öğrettin, ey gökleri, yeri yaratan! Dünyada ve âhirette benim işlerimi gören sensin. Müslüman olarak ruhumu al, beni salihlere [4] ilhak et». (102) Ya Muhammed! İşte bu, gayip haberlerindendir, biz onu sana vahiy ediyoruz. Onlar mekir ve hile ederek işlerine karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin. (103) Ne kadar haris olsan da yine nâs'ın pek çoğu mü'min değillerdir.

---

[1] İstikbaline geldiği yerde kurduğu çadıra.
[2] Mısır'da ikamet edin.
[3] Yusuf'u kıble yaparak Allah'a secde-i şükür ettiler. O vakitler tâzim öyle olurdu.
[4] Babalarım olan enbiyaya.

(104) ve mâ tes'elühüm aleyhi min ecr, in hüve illâ zikrün lil'âlemiyn (105) ve ke'eyyin min âyetin fiyssemâvâti vel'ardı yemürrûne aleyhâ ve hüm anhâ mu'ridûn (106) ve mâ yü'minü ekserühüm billâhi illâ ve hüm müşrikûn (107) efe'eminû en te'tiyehüm gaâşiyetün min azâbillâhi ev te'tiyehümüssâ'atü bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (108) kul hâzihî sebiyliy ed'û ilallahi alâ basıyretin ene ve menittebe'aniy, ve sübhânallahi ve mâ ene minelmüşrikiyn (109) ve mâ erselnâ min kablike illâ ricâlen nûhıy ileyhim min ehlilkurâ, efelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim, ve ledârül'âhıreti hayrün lilleziynettekav, efelâ ta'kılûn (110) hattâ izeytey'eserrusülü ve zannû ennehüm kad küzibû câehüm nasrunâ fenücciye men neşâ', ve lâ yüreddü be'sünâ anilkavmilmücrimiyn (111) lekad kâne fiy kasasıhim ibretün liûlil'elbâb, mâ kâne hadiysen yüfterâ ve lâkin tasdiykalleziy beyne yedeyhi ve tafsiyle külli şey'in ve hüden ve rahmeten likavmin yü'minûn.

وما تسألهم عليه من أجر إن هو إلا ذكر للعالمين ۝
وكأين من آية في السماوات والأرض يمرون عليها وهم عنها
معرضون ۝ وما يؤمن أكثرهم بالله إلا وهم مشركون ۝
أفأمنوا أن تأتيهم غاشية من عذاب الله أو تأتيهم
الساعة بغتة وهم لا يشعرون ۝ قل هذه سبيلي أدعو
إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا
من المشركين ۝ وما أرسلنا من قبلك إلا رجالا نوحي
إليهم من أهل القرى أفلم يسيروا في الأرض فينظروا
كيف كان عاقبة الذين من قبلهم ولدار الآخرة خير
للذين اتقوا أفلا تعقلون ۝ حتى إذا استيأس
الرسل وظنوا أنهم قد كذبوا جاءهم نصرنا فنجي
من نشاء ولا يرد بأسنا عن القوم المجرمين ۝ لقد
كان في قصصهم عبرة لأولي الألباب ما كان
حديثا يفترى ولكن تصديق الذي بين يديه وتفصيل
كل شيء وهدى ورحمة لقوم يؤمنون ۝

(104) Sen bu tebligat için onlardan ücret istemiyorsun. Bu Kur'an âlemler için öğütten ibarettir. (105) Göklerde, yerde nice nişanlar vardır ki ondan yüz çevirerek yanından geçerler [1]. (106) Onların pek çoğu ancak şerik koşarak Allah'a inanırlar [2]. (107) Farkına varmaksızın Allah'ın azabı onları kaplamasından veya birdenbire kıyamet kopmasından onlar emin mi oldular? (108) Onlara de ki: İşte benim yolum, ben de, basiret üzere [3] Allah'a dâvet ediyorum, bana tâbi olanlar da basiret ile dâvet ederler. Allah her şeyden tamamıyle münezzehtir, ben şerik koşanlardan değilim. (109) Senden evvel, ancak kasaba ahalisinden olup kendilerine vahiy nazil kıldığımız birtakım erkek adamlar gönderdik [4]. Onlar [5] yeryüzünde gezip daha evvel peygamberleri yalancı sayanların nasıl akıbete uğradıklarını görmüyorlar mı? Dâr-ı âhiret sakınanlar için hayırlıdır. Daha aklınızı kullanmaz mısınız? (110) O kadar mühlet verilmişti ki nihayet peygamberler bile ye'se düşmüşler, halk peygamberlere vaadettikleri hususta yalan vâde verilmiştir, zannında bulunmuşlardı [6]. İşte o vakit onlara yardımımız yetişti, biz dilediğimizi kurtarırız. Şiddetimiz günahkârlardan hiç bir veçhile geri çevrilmez. (111) * Peygamberlerin kıssalarında tam akıllılar için ibret vardır. Bu Kur'an, uydurulmuş bir söz değildir. Fakat evvel nazil olan Kitapların tasdikini, her şeyin tafsilini hâvidir. Mü'minlere ayn-i hidayettir, ayn-i rahmettir.

---

[1] Görürler de ibret almazlar.
[2] Hâlık olduğuna inanırlar, fakat esnama taparlar.
[3] Yakına, burhana istinat ederek.
[4] Melek göndermedik.
[5] Ehl-i Mekkeliler.
[6] Yahut peygamberler bildiler ki kendileri tekzip olundular, artık iman getirmeyeceklerdir.

سورة الرعد مكية وهي ثلاث وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

المر تلك آيات الكتاب والذي أنزل إليك من ربك الحق ولكن أكثر الناس لا يؤمنون ۝ الله الذي رفع السماوات بغير عمد ترونها ثم استوى على العرش وسخر الشمس والقمر كل يجري لأجل مسمى يدبر الأمر يفصل الآيات لعلكم بلقاء ربكم توقنون ۝ وهو الذي مد الأرض وجعل فيها رواسي وأنهارا ومن كل الثمرات جعل فيها زوجين اثنين يغشي الليل النهار إن في ذلك لآيات لقوم يتفكرون ۝ وفي الأرض قطع متجاورات وجنات من أعناب وزرع ونخيل صنوان وغير صنوان يسقى بماء واحد ونفضل بعضها على بعض في الأكل إن في ذلك لآيات لقوم يعقلون ۝ وإن تعجب فعجب قولهم أإذا كنا ترابا أإنا لفي خلق جديد أولئك الذين كفروا بربهم وأولئك الأغلال في أعناقهم وأولئك أصحاب النار هم فيها خالدون ۝

SÛRETÜRRA'D

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm mîm râ tilke âyâtülkitâb, velleziy ünzile ileyke min rabbikelhakku ve lâkinne ekserennâsi lâ yü'minûn (2) allahülleziy refe'aşşemâvâti bigayri amedin terevnehâ sümmestevâ 'alel'arşı ve sehhareşşemse velkamer, küllin yecriy liecelin müsemmâ, yüdebbirül'emre yufassılul'âyâti le'alleküm bilikaâi rabbiküm tûkınûn (3) ve hüvelleziy meddel'arda ve ce'ale fiyhâ revâsiye ve enhârâ, ve min küllissemerâti ce'ale fiyhâ zevceynisneyni yugşiylleylennehâr, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yetefekkerûn (4) ve fiyl'ardı katı'un mütecâviratün ve cennâtün min a'nâbin ve zer'un ve nahıylün sınvânün ve gayrü sınvânin yüskaâ bimâin vâhid, ve nufaddılu ba'dehâ alâ ba'dın fiyl'ükül, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin ya'kılûn (5) ve in ta'ceb fe'acebün kavlühüm eizâ künnâ türâben einnâ lefiy halkın cediyd, ülâikelleziyne keferû birabbihim, ve ülâikel'ağlâlü fiy a'nâkıhim, ve ülâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn.

RA'D SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mîm, ra. Bu âyetler, Kitabın âyetleridir, sana Rabbin canibinden inzal olunan Kur'an doğrudur. Fakat pek çok nâs ona inanmazlar. (2) Gökleri gördüğünüz şekilde direksiz kaldıran Allah'tır. Sonra O, arş üzerine müstevi olmuş, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır. Bunların her biri muayyen vakte [2] kadar seyreder. Allah mülkünün işini tedbir eder, âyetleri tafsil eyler. Ta ki Rabbinize kavuşacağınıza yakın getiresiniz. (3) Yeri yapan, üzerinde sabit dağları, ırmakları var eden O'dur. O, her bir neviden çift çift meyve [3] peyda etmiştir. O, gündüzü gece ile örter, işte bu eserlerde mütefekkirler için birtakım ibretler vardır. (4) Yeryüzünde birbirine mücavir kıt'alar [4], üzüm bağları, ekin tarlaları, dallı budaklı, dalsız budaksız hurmalıklar vardır ki hepsi bir sudan sulanır. Yenmesi hususunda da [5] birini diğerinden üstün kılan biziz. Muhakkak ki bunlarda aklı eren kavim için ibretler vardır. (5) Kâfirlerin seni tekziplerinden taaccüp ediyorsan asıl taaccübe şayan onların «— Biz toprak olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?» sözleridir. Rablerini tanımayanlar bunlardır. Onların boyunlarına bukağılar takılacaktır. İşte onlar ateşliktir, orada daim kalacaklardır.

---

[1] Mekkî veya Medinî olması muhtelifün fihtir. 43 âyettir.

[2] Devr-i senevileri üzere veya kıyamete kadar seyr eder.

[3] Tatlı, ekşi, kuru, taze gibi.

[4] Fakat tabiatları muhtelif kıt'alar. Bazısı mahsuldar, bazısı çoraktır.

[5] Tat'ta, kokuda, renkte, şekilde.

(6) ve yesta'cilûneke bisseyyieti kablelhaseneti ve kad halet min kablihimülmesülât, ve inne rabbeke lezû mağfiretin linnâsi alâ zulmihim, ve inne rabbeke leşediydül'ıkaâb (7) ve yekuûlülleziyne keferû lev lâ ünzile aleyhi âyetün min rabbih, innemâ ente münzirün ve likülli kavmin hâd (8) allahü ya'lemü mâ tahmilü küllü ünsâ ve mâ tegıydul'erhâmü ve mâ tezdâd, ve küllü şey'in indehü bimıkdâr (9) âlimülgaybi veşşehâdetilkebiyrülmüte'âl (10) sevâün minküm men eserrelkavle ve men cehere bihî ve men hüve müstahfin billeyli ve sâribün binnehâr (11) lehü muakkıbâtün min beyni yedeyhi ve min halfihî yahfezûnehü min emrillâh, innallahe lâ yugayyirü mâ bikavmin hattâ yugayyirû mâ bienfüsihim, ve izâ erâdallahü bikavmin sûen felâ meredde leh, ve mâlehüm min dûnihî min vâl (12) hüvelleziy yüriykümülberka havfen ve tama'an ve yünşiüssehâbessikaâl (13) ve yüsebbihurrağdü bihamdihî velmelâiketü min hıyfetih, ve yürsilussavâ'ıka feyusıybü bihâ men yeşâü ve hüm yücâdilûne fiyllâh, ve hüve şediydülmihâl.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ۞ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۞ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ۞ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ۞ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۞ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ۞ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ۞ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ۞

(6) Müşrikler senden iyilikten evvel kötülüğü [1] tezlik ile isterler. Halbuki onlardan evvel o gibi adamların uğradıkları ukubetin misalleri gelip geçmiştir. Rabbin insanlar hakkında kendilerine yaptıkları zulümleriyle beraber yine mağfiret sahibidir, Rabbin ukubetinde şiddetlidir. (7) Kâfir olanlar ona Rabbinden bir mucize [2] inzal olunmalıydı derler. Sen ancak Allah azabıyle korkutucusun. Her kavmin bir rehberi [3] vardır. (8) Allah her dişinin, ne taşıdığını, döl yataklarının neyi eksik, neyi artık yaptığını [4] bilir. Her şey onun yanında miktara göredir. (9) O, gaibi, hazırı bilir. O her şeyden büyüktür, yücedir [5]. (10) İçinizden sözü gizli tutan, alenen söyleyen, gece karanlıklarında saklanan, gündüz dolaşan herşey İlm-i Bâri'de birdir. (11) İnsanın önünden, ardından birbiri ardınca gelen melekler vardır. Allah'ın emriyle onu mazarratlardan saklarlar. Bir kavim kendi tavır ve hareketlerini bozmadıkça Allah onlardaki refahı bozmaz. Allah bir kavim için ukubet isterse onu reddedecek yoktur. Onlar için Allah'tan başka iş yapacak da yoktur. (12) Size, korkudan, ümitten [6] dolayı şimşeği çaktıran, yağmurla ağırlaşan bulutları peyda eden O'dur. (13) Şimşek [7] onu överek tespih eder [8] melekler de O'nun mehabetinden dolayı tespit ederler. O, yıldırımları gönderir de onlar Allah hakkında mücadelede iken dilediğinin başına indirir. Allah kuvvet ve ukubette şiddetlidir.

[1] Merhametten evvel azabı, mükâfattan evvel mücazatı.
[2] Asa, yedibeyza gibi.
[3] Onları hakka dâvet eden peygamberi.
[4] Erkek veya dişi olduğunu, gebelik müddetinden eksiz veya artık olduğunu, döl yatağındaki çocuğun bir veya birden fazla olduğunu, dölün nakıs veya tam olduğunu.
[5] Câiz olmayan her şeyden münezzehtir. Kudretiyle her şeyden yücedir.
[6] Zararından korkmak, yağmur ummak için.
[7] Veya şimşeği işitenler.
[8] «Süphanallahi ve Bihamdühi» der. Basireti olmayan bunu işitmez.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ
إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۩ قُلْ مَنْ رَبُّ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى
وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ
خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ
حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا
الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ
كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ۝ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ
لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا
بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ۝

(14) lehü da'vetülhakk, velleziyne yed'-ûne min dûnihî lâ yestecibûne lehüm bi-şey'in illâ kebâsitı keffeyhi ilelmâi liyeb-lüga fâhü ve mâ hüve bibâligıh, ve mâ du'âülkâfiriyne illâ fiy dalâl (15) ve lil-lâhi yescüdü men fiyssemâvâti vel'ardı tav'an ve kerhen ve zilalühüm bilgudüvvi vel'âsâl (16) kul men rabbüssemâvâti vel'ard, kulillâh, kul efettehaztüm min dûnihî evliyâe lâ yemlikûne lienfüsihim nef'an ve lâ darrâ, kul hel yesteviyl'a'mâ velbasıyrü em hel testeviyzzulümâtü ven-nûr, em ce'alû lillâhi şürekâe halekuû kehalkıhî feteşâbehelhalku aleyhim, kulil-lâhü hâliku külli şey'in ve hüvelvâhidül-kahhâr (17) enzele minessemâi mâen fe-salet evdiyetün bikaderihâ, fahtemeles-seylü zebeden râbiyâ, ve mimmâ yûkı-dûne aleyhi fiynnâribtigaâe hılyetin ev metâ'ın zebedün mislüh, kezâlike yadri-bullahülhakka velbâtıl, fe'emmezzebedü feyezhebü cüfâ', ve emmâ mâ yenfa'un-nâse feyemküsü fiyl'ard, kezâlike yadrı-bullahül'emsâl (18) lilleziynestecâbû li-rabbihimülhusnâ, velleziyne lem yesteci-bû lehü lev enne lehüm mâ fiyl'ardı ce-miy'an ve mislehü ma'ahü leftedev bih, ülâike lehüm sûülhısâbi ve me'vâhüm ce-hennem, ve bi'selmihâd.

(14) Hak davet [1] O'na mahsustur. O'ndan başkasına ibadet edenlerin hiç bir ibadetleri kabul olunmaz [2]. Onların hâli ağzına su yükselsin diye suya doğru avuçlarını uzatıp da bir türlü ağzına su yükselemeyen kimsenin hâli gibidir. Kâfirlerin duaları ziyandan [3] başka bir şey değildir. (15) Göklerde ve yerde bulunanların kendileri ve gölgeleri ister istemez Allah'a sabah ve akşam [4] secde ederler. (16) Onlara de ki, göklerin, yerin Rabbi kimdir? Cevap vermeyince Allah'tır dersin. De ki bu halde onu bırakarak kendinize menfaati, mazarratı da dokunmayanları mı veli ve mâbut edinirsiniz? De ki kör ile gözlü veya karanlık ile aydınlık bir olur mu? Yoksa onlar Allah'ın yarattığı gibi yarattılar da kendilerine bu yaratma hususunda bir müşabehet mi hasıl oldu [5]? De ki Allah her şeyi yaratandır. O, birdir, galip ve kahhardır. (17) O, gökten su indirdi de, dereler genişliği kadar aktı. Sel, üzerinde şişip kabaran köpüğü alıp götürdü [6]. Ziynet veya işe yarar bir şey kastıyle ateşte erittikleri madenlerin de o gibi bir köpüğü vardır. Allah hak ile bâtıl için böyle misal getiriyor, köpüğe gelince o, hiç bir şeye yaramayarak uçup gider. İnsanlara menfaati olan şey yerde durur. Allah böylece misaller getiriyor. (18) Rablerinin dâvetine icabet edenler için güzel güzel mükâfat vardır. Dâvetine icabet etmeyenler ise yeryüzünde bulunan şeylerin hepsi, bir misli fazlası onların olsa onları kurtuluş bedeli olarak verirler. İşte onlar için çetin bir hesap vardır, onların yurtları Cehennemdir. O ne fena yataktır.

---

[1] Kelime-i Tevhit, doğru ibadet veya hak dualara Bâ-rigâhtan cevap vermek.
[2] Veya Allah'tan başkasına dua edenlerin duası kabul olunmaz.
[3] Veya kâfirlerin ibadetleri sapıklıktan başka.
[4] Gece, gündüz yani her vakit.
[5] O mabutlar bir şey yarattılar mı ki bunlar da hâliktir diye onlara tapınıyorlar. Halbuki böyle bir şey yoktur.
[6] Köpük gitti, halis su kaldı.

(19) efemen ya'lemü ennemâ ünzile ileyke min rabbikelhakku kemen hüve a'mâ, innemâ yetezekkerü ûlül'elbâb (20) elleziyne yûfûne bi'ahdillâhi ve lâ yenkudûnelmisâak (21) velleziyne yasılûne mâ emerallahü bihî en yûsale ve yahşevne rabbehüm ve yehâfûne sûelhisâb (22) velleziyne saberûbtigaâe vechi rabbihim ve ekaâmûssalâte ve enfekuû mimmâ rezaknâhüm sirren ve alâniyeh, ve yedreûne bilhasenetisseyyieh, ülâike lehüm ukbeddâr (23) cennâtü adnin yedhulûnehâ ve men salaha min âbâihim ve ezvâcihim ve zürriyâtihim velmelâiketü yedhulûne aleyhim min külli bâb (24) selâmün aleyküm bimâ sabertüm feni'me ukbeddâr (25) velleziyne yankudûne ahdallahi min ba'di miysâkıhî ve yakta'ûne mâ emerallahü bihî en yûsale ve yüfsidûne fiyl'ardı ülâike lehümüllağnetü ve lehüm sûüddâr (26) allahü yebsüturrızka limen yeşâü ve yakdir, ve ferihû bilhayâtiddünyâ, ve melhayâtüddünyâ fiyl'âhıreti illâ metâ' (27) ve yekuûlülleziyne keferû lev lâ ünzile aleyhi âyetün min rabbih, kul innallahe yudillu men yeşâü ve yehdiy ileyhi men enâb (28) elleziyne âmenû ve tatmainnü kulûbühüm bizikrillâh elâ bizikrillâhi tatmainnülkulûb.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا
الْأَلْبَابِ ۝ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ۝ وَالَّذِينَ
يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ۝ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ۝ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ
بَابٍ ۝ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ۝ وَالَّذِينَ
يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ
سُوءُ الدَّارِ ۝ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ۝
وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۝

(19) Rabbin tarafından sana inzal olunanın hak olduğunu bilip ona inanan kimse kör kalpli gibi midir? Ancak tam akıllılar nasihat kabul ederler. (20) Onlar, Allah'ın ahtini yerine getirenler, ahit ve misakı bozmayanlar, (21) Allah'ın bitiştirilmesini emrettiği şeyi bitiştirenler [1], Rablerinden korkanlar, çetin hesaptan endişe edenler. (22) Rablerinin hoşnudisi uğurunda katlananlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızktan gizli, aşikâr harcedenler, kötülüğe iyilikle [2] karşı gelenlerdir. İşte bunlar için bu dâr-ı dünyada iyi bir akıbet vardır. (23 - 24) Aden Cennetleri vardır ki ona kendileri, babalarından, zevcelerinden, zürriyetlerinden salih olanlar girerler. Melekler de her kapıdan [3] onların yanına girerler de derler ki siz katlandınız, bunun için size selâm olsun [4] bu, dâr-ı dünyanın ne güzel akıbetidir. (25) Onlar ki Allah ile ahit ve peyman ettikten sonra ahtini bozarlar. Allah'ın bitiştirmesini emrettiği şeyi keserler, yeryüzünde fesatta bulunurlar. İşte lânet bunlar içindir. Kötü dâr [5] da bunlar içindir. (26) Allah rızkı dilediğine genişletir, dilediğine darlaştırır. Mekkeliler dünyada diriliği ile şâd oldular. Halbuki dünya diriliği âhirete nisbetle az bir geçinmeden ibarettir. (27 - 28) Kâfir olanlar «— Ona Rabbi bir mucize [6] indirmeliydi» derler. Onlara de ki Allah dilediğini sapıklığa düşürür. Hakka dönen kimseyi yani iman edip kalpleri zikrullah ile sükûnet bulan kimseyi kendisine [7] götürür. Haberiniz olsun ki Tanrı'yı anmakla kalpler sükûnet ve rahat bulur.

[1] Allah'a iman edenler, akrabayı gözetenler, mü'minleri sevenler.
[2] Ezaya sabır ile karşı gelenler gibi.
[3] Cennetlerin veya köşklerin her kapısından ziyaret için girerler.
[4] Veya sabrınıza mükâfat olarak Allah sizi her türlü afattan saklamıştır.
[5] Cehennem azabı, dünyada kötü bir akıbet.
[6] Asa, yedibeyza gibi.
[7] Dinine - İslâm yoluna veya taraf-ı ilâhisine.

الذين آمنوا وعملوا الصالحات طوبى لهم وحسن مآب ۝
كذلك أرسلناك في أمة قد خلت من قبلها أمم لتتلوا عليهم
الذي أوحينا إليك وهم يكفرون بالرحمن قل هو ربي لا إله
إلا هو عليه توكلت وإليه متاب ۝ ولو أن قرآنا سيرت
به الجبال أو قطعت به الأرض أو كلم به الموتى بل لله الأمر جميعا
أفلم ييأس الذين آمنوا أن لو يشاء الله لهدى الناس جميعا
ولا يزال الذين كفروا تصيبهم بما صنعوا قارعة أو تحل
قريبا من دارهم حتى يأتي وعد الله إن الله لا يخلف
الميعاد ۝ ولقد استهزئ برسل من قبلك فأمليت للذين
كفروا ثم أخذتهم فكيف كان عقاب ۝ أفمن هو قائم
على كل نفس بما كسبت وجعلوا لله شركاء قل سموهم
أم تنبئونه بما لا يعلم في الأرض أم بظاهر من القول
بل زين للذين كفروا مكرهم وصدوا عن السبيل ومن
يضلل الله فما له من هاد ۝ لهم عذاب في الحياة الدنيا
ولعذاب الآخرة أشق وما لهم من الله من واق ۝

(29) elleziyne âmenû ve amilûssâlihâti tûbâ lehüm ve husnü meâb (30) kezâlike erselnâke fiy ümmetin kad halet min kablihâ ümemün litetlüve aleyhimülleziy evhaynâ ileyke ve hüm yekfürûne birrahmân, kul hüve rabbiy lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltü ve ileyhi metâb (31) ve ley enne kur'ânen süyyiret bihilcibâlü ev kuttı'at bihil'ardu ev küllime bihilmevtâ, bel lillâhil'emrü cemiy'â, efelem ye'yesilleziyne âmenû en lev yeşâullahü lehedennâse cemiy'â, ve lâ yezâlülleziyne keferû tüsıybühüm bimâ sana'û kaâri'atün ev tehullü kariyben min dârihim hattâ ye'tiye va'dullah, innallahe lâ yuhlifülmiy'âd (32) ve lekadistühzie birusülin min kablike fe'emleytü lilleziyne keferû sümme ehaztühüm, fekeyfe kâne ıkaâb (33) efemen hüve kaâimün alâ külli nefsin bimâ kesebet, ve ce'alû lillâhi şürekâ', kul semmûhüm, em tünebbiûnehü bimâ lâ ye'lemü fiyl'ardı em bizâhirin minelkavl, bel züyyine lilleziyne keferû mekrühüm ve suddû anissebiyl, ve men yudlilillâhü femâlehü min hâd (34) lehüm azâbün fiylhayâtiddünyâ ve le'azâbbül'âhıreti eşakk, ve mâ lehüm minallahi vâak.

(29) Onlar ki iman edip iyi amel işleyenlere ne mutlu! Onlar için dönecek ne güzel yer vardır. (30) Böylece kendilerinden evvel gelip geçen ümmete peygamberler gönderdiğimiz gibi sana da vahiy ettiğimiz Kur'an'ı okuman için ümmetine seni gönderdik. Bunlar rahmanı tanımazlar [1]. Onlara de ki O, benim Rabbimdir. O'ndan başka tapacak yoktur, ben ancak O'na güvendim. Tövbem ve dönüşüm de O'nadır. (31) Eğer Kur'an ile dağlar yürütülse veya yer yarılsa veya ölüler söyletilseydi onlar yine inanmazlardı [2]. Belki her bir şey Allah'ındır [3]. Mü'minler onların imanlarından ümit kestiler? Allah dilese bütün nâsı hidayete erdirir [4]. Kâfir olanlar da Allah'ın vaadi [5] gelinceye kadar işlediklerine mukabil başlarına köklerini kazıyacak bir felâket gelmesinden veya yurtlarının yakınlarına o felâketin hulûliyle [6] dehşet sarmasından hâli olmayacaklardır. Çünkü Allah vaadından caymaz. (32) * Senden evvel nice peygamberler istihzaya uğramışlardı. Kâfir olanlara ben mühlet verdim. Sonra onları azaba giriftar ettim. Onlara verdiğim ukubetim nasıldı? (33) Herkesin kazancını gözeten Allah putlar gibi midir? Onlar Allah için birtakım şerikler koştular. De ki onlara ad takın, yeryüzünde bilmediği bir şeriki Allah'a mı haber veriyorsunuz? Veya sözün zâhirî ile mi ad takıyorsunuz? [7]. Hayır, kâfirlere kötü fikirleri hoş göründü, yoldan da çevirildiler. Allah her kimi şaşırtırsa onun için hiç bir rehber yoktur. (34) Onlar için dünya diriliğinde azap vardır. Âhiret azabı daha meşakkatlidir. Onları Allah'ın azabından koruyacak yoktur.

---

[1] Araplar Allah'a «Esirgeyen ile tercüme ettiğimiz rahman» demezlerdi. Kur'an'da rahman işitince başka bir mâbut sandılar. Rahman kimdir dediler. Âyet-i kerime bu hususta nazil olmuştur.

[2] Yahut bir kitap olsa da onun okunmasıyle dağlar yürüse, yerler yarılsa, ölüler söyleseydi o kitap Kur'an olurdu.

[3] Yani bunların hepsine kaadirdir.

[4] Yahut Mü'minler Tanrı dileseydi bütün halkı hidayete erdireceğini bilmediler mi?

[5] Fetih, nusrat.

[6] Arapların inana gelmeleri için ya kendilerinin veya komşularının başlarına daima bir felâket gelirdi.

[7] Hakikate bakmayıp zâhire mi bakıyorsunuz veya asılsız söze mi ad anıyorsunuz?

(35) meselülcennetilletiy vu'ıdelmüttekuûn, tecriy min tahtihel'enhâr, ükülühâ dâimün ve zilluhâ, tilke ukbelleziynettekav ve ukbelkâfiriynennâr (36) velleziyne âteynâhümülkitâbe yefrehûne bimâ ünzile ileyk, ve minel'ahzâbi men yünkirü ba'dah, kul innemâ ümirtü en a'büdullahe ve lâ üşrike bih, ileyhi ed'û ve ileyhi meâb (37) ve kezâlike enzelnâhü hükmen arabiyyâ, ve leinittaba'te ehvâehüm ba'de mâ câeke minel'ilmi mâ leke minallahi min veliyyin ve lâ vâak (38) ve lekad erselnâ rusülen min kablike ve ce'alnâ lehüm ezvâcen ve zürriyyeh, ve mâ kâne liresûlin en ye'tiye biâyetin illâ bi'iznillâh, liküllü ecelin kitâb (39) yemhûllahü mâ yeşâü ve yüsbit, ve indehû ümmülkitâb (40) ve in mâ nüriyyenneke ba'dalleziy ne'ıdühüm ve neteveffeyenneke feinnemâ aleykelbelâgu ve aleynelhisâb (41) evelem yerev ennâ ne'etiylarda nenkusuhâ min etrâfihâ, vallahü yahkümü lâ mu'akkıbe lihükmih, ve hüve seriy'ulhısâb (42) ve kad mekerelleziyne min kablihim felillâhilmekrü cemiy'a, ya'lemü mâ teksibü küllü nefs, ve seya'lemülküffârü limen ukbeddâr.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا
دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ
۞ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا
أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ۞ وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا
عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ
مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ۞ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ
قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ۞ يَمْحُو اللَّهُ
مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ۞ وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ۞ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ
أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
۞ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ
مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ۞

(35) Sakınanlara vaadolunan Cennetin sıfatı şudur: Altından ırmaklar akar; yiyecekleri de gölgeleri de bitmez, tükenmez. İşte bu Cennet şirkten sakınanların akıbetleridir, kâfirlerin akıbetleri de ateştir. (36) Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler sana inzal olunan şey ile sevinirler. Öyle fıkralar vardır ki onun bir kısmını [1] inkâr ederler. Onlara de ki ben ancak Allah'a tapmak, O'na şerik koşmamak ile emrolundum. Halkı yalnız O'na dâvet ederim. Tövbem ve dönüşüm de O'nadır. (37) Bunun gibi [2] onu arabî olarak halk arasında hâkim olmak üzere inzal eyledik. * Sen onların dinlerinin bâtıl olduğunu bildikten sonra onların hevesatına tâbi olacak olursan Allah'ın azabından seni kurtaracak ne işini gören, ne koruyan bir fert bulunamaz. (38) * Senden evvel birtakım peygamberler gönderdik, onları zevce, zürriyet sahibi kıldık. Allah'ın izni olmaksızın bir âyet ve mucize getirmek hiç bir peygamberin elinde değildir. Her bir vakit için yazılmış muayyen bir hüküm vardır. (39) Allah dilediğini mahveder, dilediğini de ispat eder. O'nun nezdinde ana Kitap [3] vardır. (40) Ya onlara vaadettiğimiz azabın bir kısmını sen sağ iken sana gösteririz, yahut göstermeden evvel senin ruhunu alırız, sana ancak risaleti tebliğ düşer, bize de hesap. (41) Onlar, yerlerine varıp etrafından eksilttiğimizi görmüyorlar mı? Allah hükmeder, O'nun hükmünün ardından gidecek [4] yoktur, O hesabında seri'dir. (42) Onlardan evvel gelenler de peygamberlerine mekr-ü hilede bulundular, bütün mekr-ü hilelerinin cezası Allah'a düşer. O, herkesin kazancını bilir, kâfirlerde dâr-ı âhiretteki iyi akıbetin kimin olacağını bileceklerdir.

[1] Yahudiler şeriatlarına muhalif olanları, müşriklerde rahman ismini.
[2] Evvelki kitapları indirdiğimiz gibi.
[3] Hiç bir şeyi bozulmayan Kitap, Levh-i Mahfuz veya Allah'ın ilmi.
[4] Onu bozacak.

ويقول الذين كفروا لست مرسلا قل كفى بالله
شهيدا بيني وبينكم ومن عنده علم الكتاب ۝

سورة ابراهيم مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر كتاب انزلناه اليك لتخرج الناس من الظلمات
الى النور باذن ربهم الى صراط العزيز الحميد ۝
الله الذي له ما في السموات وما في الارض وويل
للكافرين من عذاب شديد ۝ الذين يستحبون
الحيوة الدنيا على الآخرة ويصدون عن سبيل الله
ويبغونها عوجا اولئك في ضلال بعيد ۝ وما
ارسلنا من رسول الا بلسان قومه ليبين لهم
فيضل الله من يشاء ويهدي من يشاء وهو العزيز
الحكيم ۝ ولقد ارسلنا موسى بآياتنا ان
اخرج قومك من الظلمات الى النور وذكرهم بايام
الله ان في ذلك لآيات لكل صبار شكور ۝

(43) ve yekuûlülleziyne keferû leste mürselâ, kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm ve men indehü ilmülkitâb.

SÛRETÜ İBRAHİYM

Bismillâhirrahmânirrahiym

(1) elif lâm râ kitâbün enzelnâhü ileyke lituhricennâse minezzulûmâti ilennûri bi'izni rabbihim ilâ sırâtıl'aziyzilhamiyd (2) allahilleziy lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve veylün lilkâfiriyne min azâbin şediyd (3) elleziyne yestehıbbûnel-hayâteddünyâ alel'âhıreti ve yasuddûne an sebiylillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ülâike fiy dalâlin ba'iyd (4) ve mâ erselnâ min resûlin illâ bilisani kavmihî liyübeyyine lehüm, feyudillullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve hüvel aziyzülhakiym (5) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ en ahric kavmeke minazzulümâti ilennûr, ve zekkirhüm bieyyâmillâh, inne fiy zâlike leâyâtin likülli sabbârin şekûr.

(43) Kâfirler sana peygamber değilsin derler. Sen de onlara «— Benim ile sizin aramızda Allah'ın, bir de nezdinde Kitaba ait ilim bulunan kimsenin [1] şehadeti elverir.» dersin.

İBRAHİM SÛRESİ [[2]]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitaptır ki halkı Rablerinin izniyle karanlıklardan [3] aydınlığa yani galib-i yekta olan, övülmüş olan Zat'ın yoluna çıkarmak için onu sana inzal ettik. (2) O Allah ki göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. Şiddetli azaptan vay kâfirlerin hâline! (3) Onlar ki dünya diriliğini âhirete tercih edip nâs'ı Allah yolundan alıkorlar, o yolu eğriliğe çevirmek isterler [4]. İşte onlar Haktan uzak bir sapıklıktadırlar. (4) Her bir peygamberi ancak, kavmine beyan etsin diye o kavmin lisanıyle gönderdik. Allah dilediğini sapıklığa düşürür, dilediğini de yola getirir. O, galib-i yektadır, hakimdir. (5) * Biz Musa'yı «— Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar. Onlara Allah'ın günlerini [5] hatırlat» diye mucizelerimizle gönderdik. İşte bunda hakkıyle sabırda, hakkıyle şükürde bulunan herkes için büyük ibretler vardır.

[1] Kur'an ilmi bulunanların, mü'minlerin veya Tevrat ilmi bulunan Yehut'tan olan mü'minlerin.
[2] Mekke'de nazil olmuş, 52 âyettir.
[3] Küfür, nifak, şek karanlıklarından.
[4] Tanrı yoluna eğri büğrü derler.
[5] Fir'avun elinde esir oldukları günleri, büyük vak'aları veya Allah'ın nimetlerini.

(6) ve iz kaâle mûsâ likavmihizkürû ni'metallahi aleyküm iz encâküm min âli fir'avne yesûmûneküm sûel'azâbi ve yüzebbihûne ebnâeküm ve yestahyûne nisâeküm, ve fiy zâliküm belâün min rabbiküm aziym (7) ve iz te'ezzene rabbüküm lein şekertüm le'eziydenneküm ve lein kefertüm inne azâbiy leşediyd (8) ve kaâle mûsâ in tekfürû entüm ve men fiyl'ardı cemiy'an feinnallahé leganiyyün hamiyd (9) elem ye'tiküm nebeülleziyne min kabliküm kavmi nûhın ve âdin ve semûd, velleziyne min ba'dihim, lâ ya'lemühüm illallah, câethüm rusulühüm bilbeyyinâti fereddû eydiyehüm fiy efvâhihim ve kaâlû innâ kefernâ bimâ ürsiltüm bihî ve innâ lefiy şekkin mimmâ ted'ûnenâ ileyhi müriyb (10) kaâlet rusülühüm efiyllâhi şekkün fâtırıssemâvâti vel'ard, yed'ûküm liyagfire leküm min zünûbiküm ve yuahhıreküm ilâ ecelin müsemma, kaâlû in entüm illâ beşerün mislünâ, türiydûne en tesuddûnâ ammâ kâne ya'büdü âbâünâ fe'tûnâ bisultânin mübiyn.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۝ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝

(6) Hani Musa kavmine «Allah sizi Fir'avunculardan kurtardığı zaman size olan nimetini yâdedin ki onlar sizi işkenceye uğratıyor. Küçük oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı kullanmak için koyuveriyorlardı. Bunlarda Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı. (7) Hani Rabbiniz size * şükür ederseniz nimetlerinizi artırırım, * nankörlük ederseniz sizi cezaya çarparım. Çünkü benim azabım şiddetlidir, diye bildirmişti. (8) Musa da siz ve bütün yeryüzündekiler nankörlük ederseniz ne yapabilirsiniz! Çünkü Allah şükrünüzden müstağnidir, işinde de övülmüştür. (9) Sizden evvelki Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, onlardan sonra gelip adetlerini ancak Allah'ın bildiği kavimlerin kıssaları size naklolunmadı mı? Onlara peygamberleri apaçık mucizeler getirmişlerdi. Onlar ise ellerini ağızlarına koydular [1] da «— İşte biz sizin ile gönderilen şeyi tanımıyoruz. Bizi dâvet ettiğiniz din hakkında da kuvvetli bir şüphe içindeyiz» dediler. (10) Onların peygamberleri «— Allah'ta şüpheniz var mı? O, gökleri, yeri yaratandır. Günahlarınızı yarlıgamak (bağışlamak), sizi muayyen bir vakte kadar bırakmak için imana dâvet ediyor, demişlerdi. Onlar ise «— Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Babalarımızın taptıkları şeylerden bizi alıkoymak istiyorsunuz, öyle ise bize apaşikâr bir burhan getirin» demişlerdi.

[1] Hiddet, taaccüp, istihza maksadıyle.

قالت لهم رسلهم ان نحن الا بشر مثلكم ولكن الله
يمن على من يشاء من عباده وما كان لنا ان نأتيكم
بسلطان الا باذن الله وعلى الله فليتوكل المؤمنون ۞
وما لنا الا نتوكل على الله وقد هدينا سبلنا
ولنصبرن على ما اذيتمونا وعلى الله فليتوكل المتوكلون
۞ وقال الذين كفروا لرسلهم لنخرجنكم
من ارضنا او لتعودن في ملتنا فاوحى اليهم ربهم
لنهلكن الظالمين ۞ ولنسكننكم الارض من بعدهم
ذلك لمن خاف مقامي وخاف وعيد ۞ واستفتحوا
وخاب كل جبار عنيد ۞ من ورائه جهنم ويسقى
من ماء صديد ۞ يتجرعه ولا يكاد يسيغه ويأتيه
الموت من كل مكان وما هو بميت ومن ورائه عذاب
غليظ ۞ مثل الذين كفروا بربهم اعمالهم كرماد
اشتدت به الريح في يوم عاصف لا يقدرون
مما كسبوا على شيء ذلك هو الضلال البعيد ۞

(11) kaâlet lehüm rusülühüm in nahnü illâ beşerrün mislüküm ve lâkinnallahe yemünnü alâ men yeşâü min ibâdih, ve mâ kâne lenâ en ne'tiyeküm bisultânin illâ bi'iznillâh, ve alallahi felyetevekkelil-mü'minûn (12) ve mâ lenâ ellâ netevek-kele alallahi ve kad hedânâ sübülenâ, ve lenasbirenne alâ mâ âzeytümûnâ, ve alal-lahi felyetevekkelilmütevekkilûn (13) ve kaâlelleziyne keferû lirusülihim lenuhri-cenneküm min ardınâ ev lete'ûdünne fiy milletinâ, fe'evhâ ileyhim rabbühüm le-nühlikennazzâlimiyn (14) ve lenüskinen-neküm ül'arda min ba'dihim, zâlike li-men hâfe makaâmiy ve hâfe veiyd (15) vesteftehû ve hâbe küllü cebbârin aniyd (16) min verâihî cehennemü ve yüskaâ min mâin sadiyd (17) yetecerre'uhü ve lâ yekâdü yüsiyguhü ve ye'tiyhilmevtü min külli mekânin ve mâ hüve bimeyyit, ve min verâihî azâbün galiyz (18) mese-lülleziyne keferû birabbihim a'mâlühüm keremâdinişteddet bihirriyhu fiy yevmin âsıf, lâ yakdirûne mimmâ kesebû alâ şey', zâlike hüveddalâlülba'iyd.

(11) Onlara peygamberleri demişlerdi ki «— Evet biz ancak sizin gibi bir insanız, fakat Allah kullarından dilediğine nübüvvet ihsan buyurur. Allah'ın izni olmaksızın size burhan getirmek elimizde değildir. Mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar». (12) «— Biz neye Allah'a mütevekkil olmayalım? Halbuki O, bize yolumuzu göstermiştir. Bize ettiğiniz eza ve cefalara herhalde katlanacağız. Mütevekkiller tevekkülde sebat etsinler». (13) Kâfirler peygamberlerine ya sizi yerimizden çıkarırız veya dinimize, milletimize dönersiniz, demişlerdi. Rableri peygamberlere şöyle vahiy etti: «— Biz, zalimleri herhalde helâk edeceğiz». (14) «— Sizi onlardan sonra herhalde yerlerine iskân edeceğiz. Bu, [1] huzurumda durmaktan ve tehdidimden [2] korkanlara mahsustur. (15) Peygamberler fetih ve nusrat istediler, her zorba ve inatçı ziyana uğradı, gitti. (16) Onun önünde [3] Cehennem vardır, ona orada irinli su içirilir (17) Onu yudum yudum içer, kolaylıkla yutamaz. Ölüm kendisini her taraftan sarar [4], fakat o, yine ölmez. Onun önünde ağır bir azap [5] vardır. (18) Rablerini tanımayanların amelleri fırtınalı bir günde şiddetli rüzgâra uğrayan kül yığını gibidir. Onlar dünyada kazançlarından hiç birini bulmaya kaadir olamazlar. İşte haktan uzak bir sapıklık budur.

---

[1] **Nusrat, iskân.**
[2] **Veya mev'ut olan azabımdan.**
[3] **Öldükten sonra karşısında.**
[4] **Ölüm derecesine gelir.**
[5] **Veya bundan sonra bitmez, tükenmez azap vardır.**

(19) elem tere ennallahe halakassemâvâti vela'rda bilhakk, in yeşe' yüzhibküm ve ye'ti bihalkın cediyd (20) ve mâ zâlike alallahi bi'aziyz (21) ve berezû lillahi cemiy'an fekaâleddu'afâü lilleziynestekberû innâ künnâ leküm tebe'an fehel entüm mugnûne annâ min azâbillâhi min şey', kaâlû lev hedânallahü lehedeynâküm, sevâün aleynâ ecezi'nâ em sabernâ mâ lenâ min mahıys (22) ve kaâleşşeytânü lemmâ kudıyel'emrü innallâhe ve'adeküm va'delhakkı ve ve'adtüküm feahleftüküm, ve mâ kâne liye aleyküm min sultânin illâ en deavtüküm festecebtüm liy, felâ telûmûniy ve lûmû enfüseküm, mâ ene bimusrihiküm ve mâ entüm bimusrıhıyy, inniy kefertü bimâ eşrektümûni min kabl, innazzâlimiyne lehüm azâbün eliym (23) ve üdhilelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ bi'izni rabbihim, tehıyyetühüm fiyhâ selâm (24) elem tere keyfe daraballahü meselen kelimeten tayyibeten keşeceretin tayyibetin aslühâ sâbitün ve fer'uhâ fiyssemâ.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدٖيدٍ ۙ ﴿٢٠﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزٖيزٍ
﴿٢١﴾ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَمٖيعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذٖينَ اسْتَكْبَرُٓوا
اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَٓاءٌ عَلَيْنَٓا
اَجَزِعْنَٓا اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحٖيصٍ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ
لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا اَنْ دَعَوْتُكُمْ
فَاسْتَجَبْتُمْ لٖي فَلَا تَلُومُونٖي وَلُومُٓوا اَنْفُسَكُمْ مَٓا اَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ اِنّٖي كَفَرْتُ بِمَٓا
اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ اِنَّ الظَّالِمٖينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٢٣﴾
وَاُدْخِلَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرٖي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
فٖيهَا سَلَامٌ ﴿٢٤﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَٓاءِ

(19) Görmez misin ki Allah gökler ve yeri lâyıkı veçhile yaratmıştır. Dilerse sizi yok eder, yeni bir halk getirir. (20) Bu da Allah'a güç bir şey değildir. (21) Hep halk Allah önünde hazır olur. Zayıflar imanı kibirlerine yediremeyenlere: Biz size tâbi idik, şimdi Allah'ın azabından bir şeyi bizden def edebilir misiniz? Diyecekler. Onlar ise eğer Allah bize hidayet edeydi biz de size hidayet ederdik, telâş etsek de, katlansak da hep birdir. Bizim için bundan kaçıp sığınacak yer yoktur, derler. (22) Şeytan, her şey olup bittiği zaman der ki «— Allah size doğru bir vaatte bulunmuştu; ben de size yalan vaadettim, fakat vaadımdan caymış oldum [1], sizi dâvet etmeden başka üzerinizde hiç bir tasallûtum [2] yoktu. Siz hemen dâvetime icabet ettiniz; artık beni kınamayın, kendinizi kınayın, ben sizin feryadınıza erişecek değilim. Siz de benim feryadıma erişemezsiniz. İşte bugün daha evvel beni şerik tutmanızı tanımadım [3] ». Muhakkak ki zalimler için elîm bir azap vardır. (23) Mü'min olup iyi amel işleyen elbette ırmaklar akar uçmaklar içine sokulacaklar, Rablerinin izni ile orada daim kalacaklardır. Orada güzel duaları «selâm» olacaktır. (24) Allah'ın nasıl misal getirdiğini görmüyor musun? Hoş bir söz [4] iyi bir ağaç [5] gibidir ki kökü yerde sağlamdır, dalı ise göğe doğrudur.

---

1 Vaadımın doğru çıkmadığı belli olunca.
2 Veya doğru söylediğime delâlet eder hüccetim.
3 Sizden ilişiği kestim.
4 Kelime-i Tevhit, istiğfar, tahmid gibi.
5 Hurma ağacı gibi.

تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ۝
يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ
مَا يَشَاءُ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ
وَجَعَلُوا لِلّٰهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ۝ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُقِيمُوا
الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ۝ اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ۝ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۝

(25) tü'tiy ükülehâ külle hıynin bi'izni rabbihâ, ve yadrıbullahül'emsâle linnâsi le'allehüm yetezekkerûn (26) ve meselü kelimetin habiysetin keşeceretin habiysetinictüsset min fevkıl'ardı mâ lehâ min karar (27) yüsebbitullahülleziyne âmenû bilkavlissâbiti fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhıreh, ve yudıllullâhüzzâlimiyne ve yef'alullahü mâ yeşâ' (28) elem tere ilelleziyne beddelû ni'metallahi küfren ve ehallû kavmehüm dârelbevâr (29) cehennem, yaslevnehâ, ve bi'selkarâr (30) ve ce'alû lillâhi endâden liyudıllû an sebiylih, kul temette'û feinne masıyreküm ilennâr (31) kul li'ibâdiyelleziyne âmenû yukıymussalâte ve yünfiku mimmâ razaknâhüm sirren ve alâniyeten min kabli en ye'tiye yevmün lâ bey'un fiyhi ve lâ hılâl (32) allahülleziy halakassemâvâti vel'arda ve enzele minessemâi mâen feahrece bihî minessemerâti rızkan leküm, ve sehhare lekümülfülke litecriye fiylbahri biemrih, ve sehhare lekümül'enhâr (33) ve sehhare lekümüşşemse velkamere dâibeyn, ve sehhare ekümülleyle vennehâr.

(25) Her vakit Rabbinin izniyle meyvesini verir. İşte Allah nasihat kabul etsinler diye nâs'a böyle misaller getirir [1]. (26) Fena bir söz [2] ise yerin üstünden koparılmış fena bir ağaç gibidir [3]. Onun kararı da yoktur [4]. (27) Allah mü'minleri dünya diriliğinde, âhirette de sağlam söz ile [5] sağlam yapar. Allah zalimleri sapıklığa düşürür. Allah dilediğini yapar. (28) Allah'ın nimetini küfüre tebdil edenleri [6] kendi kavimleri de helâk yurduna, (29) yani girecekleri Cehenneme sokanları görmüyor musun? O, ne fena karargâhtır. (30) Onlar halkı Allah'ın yolundan çıkarmak için Allah'a eşler yaptılar. Onlara de ki şimdilik faydalanın; çünkü uğrayacağınız yer ateştir. (31) Mü'min olan kullarıma de ki: Namazı dosdoğru kılsınlar, alış veriş [7], dostluk bulunmayan bir gün gelmeden evvel kendilerine verdiğimiz rızktan gizli ve aşikâr harcetsinler [8]. (32) Gökleri ve yeri yaratan, gökten yağmur yağdırarak size rızk olmak üzere onunla her nevi meyveler çıkaran, emriyle denizde seyretmek üzere gemileri de, ırmakları da size müsahhar kılan Allah'tır. (33) O, size âdetleri üzere daim seyreden güneş ve ay'ı da; gece ile gündüzü de müsahhar kılmıştır.

---

[1] İman mü'minin kalbinde yer eder, amelini semaya çıkartır, her vakit bereketini bulur.
[2] Kelime-i Küfür.
[3] Ebucehil karpuzu gibi.
[4] Kökü de yok, dalı da yok, bereketi de yok.
[5] Kelime-i Tevhit ile.
[6] Veya nimete karşı şükür etmeyip nankörlük yapanları. Bundan maksat Kureyş kâfirleridir.
[7] Veya fidye-i necat.
[8] Âhirette dostluk, alım ve satım yoktur ki bir ıvaz alınsın, artık dünyada harcediniz ki âhirette ıvaz alasınız.

(34) ve âtâküm min külli mâ se'eltümûh, ve in te'uddû ni'metallahi lâ tuhsûhâ, innel'insâne lezalümûn keffâr (35) ve iz kaâle ibrâhiymü rabbic'al hâzelbelede âminen vecnübniy ve beniyye en na'büdel'asnâm (36) rabbi innehünne adlalne kesiyren minennâs, femen tebi'aniy feinnehü minniy, ve men asâniy feinneke gafûrün rahiym (37) rabbenâ inniy eskentü min zürriyyetiy bivâdin gayri ziyzer'ın inde beytilkelmuharremi rabbenâ liyukıymussalâte fec'al ef'ideten minennâsi tevhiy ileyhim verzukhüm minessemerâti le'allehüm yeşkürûn (38) rabbenâ inneke ta'lemü mâ nuhfiy ve mâ nu'lin, ve mâ yahfâ alallahi min şey'in fiyl'ardı ve lâ fiyssemâ' (39) elhamdülillâhilleziy vehebe liy alelkiberi ismâ'ıyle ve ishâak, inne rabbiy lesemiy'uddü'a (40) rabbic'alniy mukıymassalâti ve min zürriyyetiy rabbenâ ve tekabbel dü'â (41) rabbenagfirliy ve livâlideyye ve lilmü'miniyne yevme yekuûmülhisâb (42) ve lâ tahsebennallahe gaâfilen ammâ ya'melüzzâlimûn, innemâ yüahhırühüm liyevmin teşhasu fiyhil'ebsâr.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ
لَا تُحْصُوهَا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ۞ وَاِذْ قَالَ
اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنٖي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ
الْاَصْنَامَ ۞ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنٖي
فَاِنَّهُ مِنّٖي وَمَنْ عَصَانٖي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ۞ رَبَّنَا
اِنّٖي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتٖي بِوَادٍ غَيْرِ ذٖي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً مِنَ النَّاسِ
تَهْوٖي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ۞
رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفٖي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۞ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖي وَهَبَ لٖي عَلَى
الْكِبَرِ اِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبّٖي لَسَمٖيعُ الدُّعَاءِ ۞ رَبِّ
اجْعَلْنٖي مُقٖيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ
دُعَاءِ ۞ رَبَّنَا اغْفِرْ لٖي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنٖينَ يَوْمَ يَقُومُ
الْحِسَابُ ۞ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ
اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فٖيهِ الْاَبْصَارُ ۞

(34) Size istediğiniz şeyin hepsini vermiştir. Allah'ın nimetini sayalım derseniz sayamazsınız. Böyle iken yine insan çok zalim, çok nankördür. (35) Hani İbrahim demişti: Yâ Rab! Bu şehri emin kıl, beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzaklaştır. (36) Yâ Rab! Onlar nâs'ın bir çoğunu yoldan çıkardı. Her kim bana tâbi olursa o, bendendir. Her kim bana karşı gelirse onları bağışlarsın. Çünkü sen yarlıgayansın, bağışlayansın. (37) «— Ey Rabbimiz! Zürriyetimden bazısını [1] senin haram olan [2] evinin [3] yanında, ekinsiz bir derede iskân ettim; Ey Rabbimiz! Şunun için kı orada namazı dosdoğru kılsınlar. Nâs'tan bir kısmının [4] kalplerini onlara heveskâr kıl [5], şükretmeleri için onları bazı meyvelerle rızklandır. (38) Ey Rabbimiz! Sen bizim gizlediğimiz ve aşikâr kıldığımız şeyleri bilirsin. Tanrı'ya ne yerde, ne gökte hiç bir şey gizli kalmaz. (39) Bana ihtiyarlığımda İsmail ve İshak'ı bahşeden Tanrı'ya hamdolsun. Çünkü Rabbim duayı işitir. (40) «— Yâ Rab! Beni de, bazı zürriyetimi de namazı dosdoğru kılanlardan yap. Ey Rabbimiz! Bu duamı kabul et»; (41) «— Ey Rabbimiz! Hesap sorulduğu gün beni, ana ve babamı, mü'minleri yarlıga (bağışla)». (42) Sakın sen Allah'ı zalim olan müşriklerin yaptıkları şeylerden gafil sanma, Allah onları yalnız seğirderek [6] başlarını yukarı kaldırarak gözleri kırpmayacak bir halde gözlerinin dikilip durduğu güne tehir eder. Onların kalpleri boştur.

---

[1] İsmail Aleyhisselâmı.
[2] Kendisine taarruz etmek haram olan.
[3] İbrahim Aleyhisselâmın münacatı zamanında orası bir kum tepesi idi. İleride olacak ev demektir.
[4] Cürhüm kabilesi ile kıyamete kadar Müslümanların.
[5] Ziyarete gelsinler.
[6] Zillet ile bakarak veya çağıranlara koşarak, seslerini keserek.

مُهْطِع۪ينَ مُقْنِع۪ي رُؤُ۫سِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَاَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَٓاءٌ ۞ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْت۪يهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا رَبَّنَٓا اَخِّرْنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۙ
نُجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَؕ اَوَلَمْ تَكُونُٓوا اَقْسَمْتُمْ
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍۙ ۞ وَسَكَنْتُمْ ف۪ي مَسَاكِنِ
الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ
وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ۞ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ
وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْؕ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ ۞ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِه۪ رُسُلَهُؕ اِنَّ اللّٰهَ
عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍؕ ۞ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ
وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۞ وَتَرَى الْمُجْرِم۪ينَ
يَوْمَئِذٍ مُقَرَّن۪ينَ فِي الْاَصْفَادِۚ ۞ سَرَاب۪يلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ
وَتَغْشٰى وُجُوهَهُمُ النَّارُۙ ۞ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْؕ
اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ۞ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِه۪
وَلِيَعْلَمُٓوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ ۞ ٥٢

(43) mühtı'ıyne mukni'iy rü'usihim lâ yerteddü ileyhim tarfühüm, ve ef'idetühüm hevâ (44) ve enzirinnâse yevme ye'tiyhimül'azâbü feyekuûlülleziyne zalemû rabbenâ ahhırnâ ilâ ecelin kariybin nücib da'veteke ve nettebi'ırrusül, evelem tekûnû aksemtüm min kablü mâ leküm min zevâl (45) ve sekentüm fiy mesâkinilleziyne zalemû enfüsehüm ve tebeyyene leküm keyfe fe'alnâ bihim ve darabnâ lekümülemsâl (46) ve kad mekerû mekrehüm ve indallahi mekrühüm, ve in kâne mekrühüm litezûle minhülcibâl (47) felâ tahsebennallahe muhlife va'dihî rusüleh, innallahe aziyzün züntikaâm (48) yevme tübeddelül'ardu gayrel'ardı vessemâvâtü ve berezû lillâhilvâhıdilkahhâr (49) ve terelmücrimiyne yevmeizin mukarreniyne fiyl'asfâd (50) serâbilühüm min katırânin ve tagşâ vücûhehümünnâr (51) liyecziyallahü külle nefsin mâ kesebet, innallahe seriy'ulhısâb (52) hâzâ belâgun linnâsi ve liyünzerû bihî ve liya'lemû ennemâ hüve ilâhün vâhidün ve liyezzekkere ûlül'elbâb.

(43 - 44) Nâs'ı, kendilerine gelecek azap günü ile korkut, zalimler o gün «— Ey Rabbimiz! Az bir vakit bize mühlet ver ki dâvetine icabet edelim, peygamberlere de tâbi olalım» diyecekler. Onlara denir ki bundan evvel dünyada sizin için hiç bir zeval [1] yok diye yemin etmemiş miydiniz? (45) Siz Âd ve Semud gibi öz nefislerine zulmedenlerin yerlerinde sakin olmuşdunuz. Onlara nasıl ukubet yaptığımız işte size belli oldu. Biz size misaller getirdik. (46) Onlar peygambere kötü fikre teşebbüsle mekr'de bulunmuşlardı. Allah yanında onların mekr ve hilelerine ceza vardır. Velev ki onların mekr ve hilelerinin şiddeti dağları yerlerinden oynatsın. (47) Sakın Allah, peygamberlerine ettiği vaadından cayacak sanma. Çünkü Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir. (48) Yer başka bir yere, gökler de başka göklere tebeddül ettiği gün insanlar bir olan, kahhar olan Allah'ın huzuruna çıkarlar. (49) O gün günahları bukağılarda birbirlerine vurulmuş görürsün. (50) Onların gömlekleri katrandandır. Yüzlerini de ateş kaplar. (51) Bununla Allah herkese kazancının cezasını verecek, çünkü Allah hesap görmede seri'dir. (52) Bu Kur'an, nâs'a bir tebliğdir. Halk onunla korksunlar, Tanrı'nın bir tek mâbut olduğunu bilsinler. Tam akıllılar da nasihat kabul etsinler.

---

[1] Âhiret veya fakirlik veya ihtiyarlık.

SÛRETÜL'HİCR

Bismillâhirrahmânirrahiym

(1) elif lâm râ tilke âyâtülkitâbi ve kur'-anin mübiyn (2) rubemâ yeveddülleziyne keferû lev kânû müslimiyn (3) zerhüm ye'külû ve yetemette'û ve yülhihimül'e-melü fesevfe ya'lemûn (4) ve mâ ehlek-nâ min karyetin illâ ve lehâ kitâbün ma'lûm (5) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hırûn (6) ve kaâlû yâ eyyühelleziy nüzzile aleyhizzikrü in-neke lemecnûn (7) lev mâ te'tiynâ bil-melâ'iketi in künte minassâdıkıyn (8) mâ nünezzilülmelâikete illâ bilhakkı ve mâ kânû izen munzariyn (9) innâ nahnü nezzelnezzikre ve innâ lehü lehafizûn (10) ve lekad erselnâ min kablike fiy şiya'ıl'evveliyn (11) ve mâ ye'tiyhim min resûlin illâ kânû bihî yestehzi'ûn (12) kezâlike neslükühü fiy kulûbilmücrimiyn (13) lâ yü'minûne bihî ve kad halet sün-netül'evveliyn (14) ve lev fetahnâ aley-him bâben minessemâi fezallû fiyhi ya'-rücûn (15) lekaâlû innemâ sükkiret eb-sârünâ bel nahnü kavmün meshûrûn.

سورة الحجر مكية وهي تسع وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك آيات الكتاب وقرآن مبين ۞ ربما يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين ۞ ذرهم يأكلوا ويتمتعوا ويلههم الأمل فسوف يعلمون ۞ وما أهلكنا من قرية إلا ولها كتاب معلوم ۞ ما تسبق من أمة أجلها وما يستأخرون ۞ وقالوا يا أيها الذي نزل عليه الذكر إنك لمجنون ۞ لو ما تأتينا بالملائكة إن كنت من الصادقين ۞ ما ننزل الملائكة إلا بالحق وما كانوا إذا منظرين ۞ إنا نحن نزلنا الذكر وإنا له لحافظون ۞ ولقد أرسلنا من قبلك في شيع الأولين ۞ وما يأتيهم من رسول إلا كانوا به يستهزئون ۞ كذلك نسلكه في قلوب المجرمين ۞ لا يؤمنون به وقد خلت سنة الأولين ۞ ولو فتحنا عليهم بابا من السماء فظلوا فيه يعرجون ۞ لقالوا إنما سكرت أبصارنا بل نحن قوم مسحورون ۞

HİCİR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Elif, lâm, ra. Bu âyetler, Kitabın ve Kur'an-ı mübînin âyetleridir. (2) Çok kere [2] kâfirler kıyamette Müslüman olmayı temenni ederler. (3) Onları bırakıver de yesinler, lezzet ve şehvetle geçinsinler, emelleri onları avutsun dursun. Onlar yakında akıbet hallerini bileceklerdir. (4) Biz hiç bir kasabayı helâk etmedik ki onun malûm bir kitabı [3] olmasın. (5) Hiç bir ümmet ne ecelini geçer; ne ondan geri kalır. (6) Müşrikler dediler ki ey kendisine za'mınca Kur'an nazil olan kimse! Sen her halde delisin. (7) Sen gerçek diyenlerden olsaydın [4] bize melâike getirirdin. (8) Biz, melekleri ancak hak ile indiririz [5]. Artık o zaman onlara mühlet verilmez. (9) Kur'an'ı inzal eden biziz, biz onu her halde saklayacağız. (10) * Senden evvel geçen fıkralara peygamberler göndermişiz. (11) Onlara ne zaman peygamber gelmiş ise onlar onu istihzaya almışlardı. (12) Bunun gibi günahkârların kalplerinin içine onu sokarız [6]. (13) Evvel gelenlerin başlarına gelen felâket hususundaki sünnet gelip geçtiği halde yine onlar buna [7] inanmazlar. (14 - 15) Biz, onlara gökten bir kapı açsak, onlar da o kapıdan yukarı çıkacak olsalar [8] yine inanmazlar. «— Gözlerimiz bağlanmıştır [9], hayır, biz büyüye tutulmuş kimseleriz» derler.

---

[1] Mekke'de nazil olmuş, 99 âyettir.
[2] Veya az bir vakitte.
[3] Mahdut, Levh-i Mahfuz'da yazılı bir zamanı olmasın.
[4] «Ben peygamberim, Kur'an Allah'tandır» kazıyyelerinde gerçek diyorsan.
[5] Hikmetimize göre azap veya vahiy için indiririz.
[6] Yani kalplerinin içine istihzayı koyduğumuz gibi Kureyş kâfirlerine istihzayı hoş gösterdik.
[7] Kur'ana veya Nebi'ye.
[8] Yahut meleklerin inip çıktığını görseler.
[9] Veya sarhoş gözü gibi süzülmüştür.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

(16) ve lekad ce'alnâ fiyssemâi bürûcen ve zeyyennâhâ linnâzıriyn (17) ve hafıznâhâ min külli şeytânin reciym (18) illâ menisterakassem'a fe'etbe'ahü şihâbün mübiyn (19) vel'arda medednâhâ ve elkaynâ fiyhâ revâsiye ve enbetnâ fiyhâ min külli şey'in mevzûn (20) ve ce'alnâ leküm fiyhâ ma'âyişe ve men lestüm lehü birâzıkıyn (21) ve in min şey'in illâ indenâ hazâinühü ve mâ nünezzilühû illâ bikaderin ma'lûm (22) ve erselnerriyâha levâkıha fe'enzelnâ minessemâi mâen fe'eskaynâkümûh, ve mâ entüm lehü bihâziniyn (23) ve innâ lenahnü nuhyiy ve nümiytü ve nahnülvârisûn (24) ve lekad alimnelmüstakdimiyne minküm ve lekad alimnelmüste'hıriyn (25) ve inne rabbeke hüve yahşürühüm, innehü hakiymün aliym (26) ve lekad halaknel'insâne min salsâlin min hamein mesnûn (27) velcânne halaknâhü min kablü min nârissemûm (28) ve iz kaâle rabbüke lilmelâiketi inniy hâlikun beşeren min salsâlin min hamein mesnûn (29) feizâ sevveytühü ve nefahtü fiyhi min rûhiy fekaû lehü sâcidiyn (30) fesecedelmelâiketü küllühüm ecma'ûn (31) illâ ibliys, ebâ en yekûne ma'assâcidiyn.

(16) * Biz, gökte burçlar yaptık, onları temaşa edenler için donattık. (17) Onu her sürgün şeytandan sakladık, (18) Şu kadar ki kulak misafiri olan kimsenin ardına apaşikâr bir ateş parçası düşer [1]. (19) Biz, yeri yaydık, üzerinde sabit dağlar bıraktık, onda kudret ve hikmet terazisi ile tartılmış her şeyi bitirdik. (20) Yeryüzünde sizin için geçinecek sebepler, rızkını vermediğiniz kimseler yarattık [2]. (21) Hiç bir şey yoktur ki onun hazineleri yanımızda bulunmasın. Biz onu ancak maslahata göre muayyen bir ölçü dairesinde göndeririz. (22) Biz, rüzgârları bulutlarla yüklü gönderdik, gökten su indirdik de sizi suladık. Siz onu toplayamazsınız [3]. (23) Biz, yalnız biz diriltiriz, öldürürüz. Biz herkesin vârisiyiz [4]. (24) * Biz, içinizden önde gidenler ile arkada kalanları bilmişiz. (25) Onları kaldırıp toplayacak olan, Rabbindir. O, hakimdir, hakkıyle âlimdir. (26) * Biz insanı kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan yaratmışız. (27) Ondan evvel dumansız ateşten de «Cin»i [5] yarattık. (28) Hani Rabbin meleklere demişti: Ben kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan insan yaratacağım. (29) Onu yaptığım, ruhumdan ona üfürdüğüm zaman [6] ona secde ederek yere kapanın. (30) Bütün melekler hep birden ona secde ettiler. (31) Şu kadar ki secde edenlerle beraber olmaktan çekindi.

---

[1] Yahut hidayet göğü olan peygamberi her bir şerirden muhafaza ettik, münafıklara Allah'ın sademesi yetişir.
[2] Size ehl-i ayal, hademe verdik. Siz bunlardan müstefit olursunuz. Onların rızkı Allah'a aittir.
[3] Yağmurlar elinizde değildir.
[4] Yalnız biz bakiyiz.
[5] Cin babasını, iblisi, cin tayfasını.
[6] O dirildiği zaman.

قال يا ابليس ما لك الا تكون مع الساجدين ۞ قال لم اكن
لاسجد لبشر خلقته من صلصال من حما مسنون ۞ قال
فاخرج منها فانك رجيم ۞ وان عليك اللعنة الى يوم
الدين ۞ قال رب فانظرني الى يوم يبعثون ۞ قال فانك
من المنظرين ۞ الى يوم الوقت المعلوم ۞ قال رب بما
اغويتني لازينن لهم في الارض ولاغوينهم اجمعين ۞
الا عبادك منهم المخلصين ۞ قال هذا صراط علي
مستقيم ۞ ان عبادي ليس لك عليهم سلطان الا من
اتبعك من الغاوين ۞ وان جهنم لموعدهم اجمعين ۞
لها سبعة ابواب لكل باب منهم جزء مقسوم ۞ ان
المتقين في جنات وعيون ۞ ادخلوها بسلام امنين ۞
ونزعنا ما في صدورهم من غل اخوانا على سرر متقابلين
۞ لا يمسهم فيها نصب وما هم منها بمخرجين ۞ نبئ
عبادي اني انا الغفور الرحيم ۞ وان عذابي هو
العذاب الاليم ۞ ونبئهم عن ضيف ابراهيم ۞

(32) kaâle yâ ibliysü mâ leke ellâ tekûne ma'assâcidiyn (33) kaâle lem ekün liescüde libeşerin halaktehü min salsâlin min hamein mesnûn (34) kaâle fahrüc minhâ feinneke reciym (35) ve inne aleykellâ'nete ilâ yevmiddiyn (36) kaâle rabbi fe'enzırniy ilâ yevmi yüb'asûn (37) kaâle feinneke minelmunzariyn (38) ilâ yevmilvaktilma'lûm (39) kaâle rabbi bimâ agveyteniy leüzeyyinenne lehüm fiyl'ardı ve leugviyennehüm ecma'ıyn (40) illâ ibâdeke minhümülmuhlasıyn (41) kaâle hâzâ sırâtun aleyye müstekıym (42) inne ibâdiy leyse leke aleyhim sultânün illâ menittebe'ake minelgaâviyn (43) ve inne cehenneme lemev'ıdühüm ecma'ıyn (44) lehâ seb'atü ebvâb, likülli bâbin minhüm cüz'ü maksûm (45) innelmüttekıyne fiy cennâtin ve uyûn (46) üdhulûhâ biselâmin âminiyn (47) ve neza'nâ mâ fiy sudûrihim min gıllin ıhvânen alâ sürürin mütekaâbiliyn (48) lâ yemessühüm fiyhâ nasabün ve mâhüm minhâ bimuhreciyn (49) nebbiy' ibâdiy enniy enelgafûrurrahiym (50) ve enne azâbiy hüvel'azâbül'eliym (51) ve nebbi'hüm an dayfi ibrâhiym.

(32) Allah buyurdu: İblis! Sana ne oldu da secde edenlerle beraber bulunmuyorsun? (33) İblis dedi: Ben kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan yarattığın insana secde edemem. (34) Allah buyurdu: öyle ise buradan çık git. Çünkü sen sürgünsün. (35) Sana ceza gününe kadar lânet olsun. (36) İblis dedi ki: Yâ Rab! kabirlerinden kalkacakları güne kadar bana mühlet ver. (37 - 38) Allah buyurdu: Malûm olan vakit gününe kadar sen mühlet verilenlerdensin. (39) İblis dedi ki: Yâ Rabbi! Beni azgın kıldığın hakkı için [1] ben de onlara yeryüzünde fenalığı hoş göstereceğim, hepsini de onlara yeryüzünde fenalığı hoş göstereceğim, hepsini de azdıracağım. (40) Meğer ki içlerinden pâk ve halis kıldığın kulların olsun. (41) Allah buyurdu: «— Bu tevhit bana gelen doğru bir yoldur [2], (42) Benim kullarımın üzerinde senin tasallûtun olamaz. Meğer ki azgınlardan sana tâbi olanlar bulunsun». (43) «— Cehennem onların topunun vâdegâhıdır.» (44) «— Onun yedi kapısı vardır [3] her kapıdan muayyen bir güruh girer [4] ». (45) Sakınanlar uçmaklarda, pınarlardadır. (46) Onlara «— Oraya selâmetle, emniyetle girin» denecek. (47) Biz onların sînelerindeki her türlü kini çıkardık. Onlar kardeş olup tahtlar üzerinde karşı karşıya gelecekler. (48) Orada onlara hiç bir yorgunluk [5] ârız olmayacak. Onlar oradan çıkacak da değillerdir. (49) Kullarıma haber ver ki yarlıgayan benim, bağışlayan benim. (50) Azabım da acıklı bir azaptır. (51) Onlara İbrahim'in misafirlerinden haber ver.

[1] Rahmetinden tardın hakkı için.
[2] Veya bu tevhit, gözeteceğim doğru bir yoldur.
[3] Veya yedi tabakanın kapısı vardır.
[4] Veya her kapı onlardan birine ifraz olunur, onların her kapıdan muayyen hisseleri vardır.
[5] Veya mihnet.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ۝
قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ۝ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي
عَلَىٰ أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ۝ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ
بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ۝ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن
رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ۝ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا
الْمُرْسَلُونَ ۝ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ۝ إِلَّا
آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا
لَمِنَ الْغَابِرِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ۝ قَالَ إِنَّكُمْ
قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ۝ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ۝
وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۝ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ
اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا
حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ۝ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ
مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ۝ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ۝
قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ۝ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِ ۝ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝

(52) iz dehalû aleyhi fekaâlû selâmâ, kaâle innâ minküm vecilûn (53) kaâlû lâ tevcel innâ nübeşşirüke bigulâmin aliym (54) kaâle ebeşşer tümûniy alâ en messeniyelkiberü febime tübeşşirûn (55) kaâlû beşşernâke bilhakkı felâ tekün minelkaânıtıyn (56) kaâle ve men yaknatu min rahmeti rabbihî illaddallûn (57) kaâle femâ hatbuküm eyyühelmürselûn (58) kaâlû innâ ürsilnâ ilâ kavmin mücrimiyn (59) illâ âle lût, innâ lemüneccûhüm ecma'ıyn (60) illemre'etehü kaddernâ innehâ leminelgaâbiriyn (61) felemmâ câe âle lûtınilmürselûn (62) kaâle inneküm kavmün münkerûn (63) kaâlû bel ci'nâke bimâ kânû fiyhi yemterûn (64) ve eteynâke bilhakkı ve innâ lesâdikuûn (65) fe'esri biehlike bikıt'ın minelleyli vettebı' edbârehüm ve lâ yeltefit minküm ehadun vamdû haysü tü'merûn (66) ve kadaynâ ileyhi zâlikel'emre enne dâbire hâülâi maktu'un musbıhıyn (67) ve câe ehlülmediyneti yestebşirûn (68) kaâle inne hâülâi dayfiy felâ tefdahûn (69) vettekullahe ve lâ tuhzûn (70) kaâlû evelem nenheke anil'âlemiyn.

(52) Hani onlar İbrahim'in yanına girip selâm vermişlerdi. İbrahim ise «— Biz sizden telâş ediyoruz» demişti. (53) Onlar «— Telâş etme, sana, çok âlim [1]bir çocuk müjdeliyoruz» demişlerdi. (54) İbrahim «— Bana ihtiyarlık çökmüşken müjde mi veriyorsunuz? Neyi müjdeliyorsunuz» dedi. (55) Onlar sana, doğru [2] bir vâdeyi müjdeledik, sakın nevmit olanlardan olma. (56) İbrahim «— Hâşa, Rabbinin rahmetinden, sapıklardan başka, kim ümitsizliğe düşebilir» dedi. (57) İbrahim «— Elçiler! İşiniz nedir? [3]» dedi. (58) Onlar «— Günahkâr bir kavme gönderildik» dediler. (59) Şu kadar ki Lût'un ailesi bundan hariçtir. Onların topunu kurtaracağız, (60) zevcesi başka. Onu kalanlar arasında Allah'ın fiili ile helâk için takdir ettik. (61) Vaktaki elçiler Lût'a vardılar. (62) Lût «— Yabancı kimselersiniz, sizi tanımıyorum» dedi. (63) Onlar dediler: «— Sana kavminin şüphelendikleri azap için geldik. (64) Sana cayılmayacak vâde getirdik. Biz her halde gerçek diyenleriz». (65) «Gecenin sonlarına doğru [4] aileni al götür. Bunların arkalarından yürü, içinizden hiç biriniz ardına dönüp bakmasın, emrolunduğunuz yere gidin.» (66) Biz ona bu emir ve hükmü vahyettik: Sabah olur olmaz bunların kökü kesilmiş olacaktır. (67) Şehir ahalisi birbirlerine müjde vererek Lût'un evine geldiler. (68) Lût dedi ki: «— Bunlar benim misafirlerimdir. Onlara karşı sakın beni rüsvay etmeyin. (69) Allah'tan sakının, onların yanında beni utandırmayın». (70) Onlar «— Biz seni memleketimize gelen yabancılardan hiç bir kimseyi misafir etmekten [5] nehyetmedin mi?» dediler.

[1] Nübüvvet ilmini hâmil.
[2] Şek ve şüpheden âri, asla cayılmaz.
[3] Yalnız oğul müjdesi ile gelmediklerini anlayınca tamamıyle maksatlarını anlamak üzere «neye memur oldunuz?» dedi.
[4] Veya gecenin bir kısmında.
[5] Veya onları sahabet etmeden, taarruzumuza karşı durmadan.

(71) kaâle hâülâi benâtiy in küntüm fa'iliyn (72) le'amrüke innehüm lefiy sekretihim ya'mehûn (73) fe'ehazethümüssayhatü müşrikıyn (74) fece'alnâ âliyehâ sâfilehâ ve emternâ aleyhim hıcâreten min sicciyl (75) inne fiy zâlike leâyâtin lilmütevessimiyn (76) ve innehâ lebisebiylin mukıym (77) inne fiy zâlike leâyeten lilmü'miniyn (78) ve in kâne ashâbül'eyketi lezâlimiyn (79) fentekamnâ minhüm, ve innehümâ lebi'imâmin mübiyn (80) ve lekad kezzebe ashâbülhıcrilmürseliyn (81) ve âteynâhüm âyâtinâ fekânû anhâ mu'rıdıyn (82) ve kânû yanhıtûne minelcibâli büyûten âminiyn (83) fe'ehazethümussayhatü musbıhıyn (84) femâ agnâ anhüm mâ kânû yeksibûn (85) ve mâ halaknessemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakk, ve innessâ'ate leâtiyetün fasfahıssafhalcemiyl (86) inne rabbeke hüvelhallakul'aliym (87) ve lekad âteynâke seb'an minelmesâniy velkur'ânel'aziym (88) lâ temüddenne ayneyke ilâ mâ metta'nâ bihi ezvâcen minhüm ve lâ tahzen aleyhim vahfıd cenâhake lilmü'miniyn (89) ve kul inniy enenneziyrülmübiyn (90) kemâ enzelnâ alelmuktesimiyne.

قَالَ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ۝ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ۝ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ۝ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝ وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ۝ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ۝ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ۝ وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ۝ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ۝ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ۝ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ۝ كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ۝

(71) Lût dedi ki: İsterseniz işte kızlarım! Onları size nikâhlayayım. (72) Hayatın hakkı için [1] onlar [2] sarhoşluklarında [3] şaşkındırlar. (73) Güneş doğduğu sırada onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (74) Kasabalarının üstünü altına getirdik. Onların üzerine tuğladan yapılmış taş yağdırdık. (75) Bunda ferasetli olanlar için nice ibretler vardır. (76) O kasabalar işlek yoldadır. (77) Bunda mü'minler için ibret vardır. (78) Gerçek Eykeliler de [4] zalimlerdendiler. (79) Biz de onlardan öcaldık, bu iki kasaba [5] uğrak yollardadır. (80) * Hicir ahalisi [6] de peygamberleri Salih'i tekzip etmişlerdi. (81) Biz onlara mucizeler verdik. Onlar ise o mucizelerden yüz çevirmişlerdi. (82) Onlar emn-ü selâmet içinde dağları oyup evler yaparlardı. (83) Sabaha karşı onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (84) Kazandıkları evler, mallar kendilerini kurtaramadı. (85) Biz gökleri, yeri ve aralarında bulunanı ancak uygun bir surette yarattık, kıyamet mutlaka gelecektir. Artık onlara muameleyle muamele et. [7]. (86) Hallâk olan, hakkıyle âlim olan [8] senin Rabbindir. (87) * Biz sana mükerrer [9] yedi âyeti [10] ve Kur'an-ı âzimi verdik. (88) Onlardan bazı sınıfa verdiğimiz servete gözlerini dikme, onlara mahzun da olma [11], mü'minlere kanadını alçak tut [12]. (89) De ki ben ancak açık söylerim, Allah azabıyle korkuturum. (90) Azaptan korkunuz. Nitekim buluşanlara [13] azap indirmiştik.

[1] Peygamberimize hitaptır. [2] Kavm-i Lût. Veya Müşrikin-i Kureyş'tir ki kıssa arasına girmiştir. [3] Azgınlıklarında, sapıklıklarında. [4] Ormanlık, ağaçlık sahipleri ki Şuayb Aleyhisselâmın kavmidir. [5] Yani Eyke ile Kavm-i Lût kasabalarını yolcular görürler. [6] Medine ile Şam arasında Semud kavminin sakin bulunduğu vadinin ismidir. Salih Aleyhisselâm bunlara meb'us olmuştu. [7] Mücazatlarından vaz geç. [8] Bütün halkı her şeyi yaratan, herkesin ahvalini hakkıyle bilen. [9] Veya senayi müştemil. [10] Fâtiha âyetleri veya yedi uzun sûre veya yedi hamimler. [11] Veya dostlarının elinde bir şey bulunmadığına mahzun olma. [12] Kâfirin servetine rağbet etme, küfürlerinden dolayı mahzun olma, mü'minlere tevazu göster, onları kanadının altına al. [13] Yahud ve Nasara ki Kitabın bazısına inanmışlar, bazısını inkâr etmişlerdi, yahut hac mevsiminde halkı imandan men etmek üzere Mekke yollarını aralarında paylaşan eşhastır. Veya andlaşanlar demektir, bunlar da Salih Aleyhisselâmın kavmidir.

الذين جعلوا القرآن عضين ۝ فوربك لنسألنهم أجمعين ۝ عما كانوا يعملون ۝ فاصدع بما تؤمر وأعرض عن المشركين ۝ إنا كفيناك المستهزئين ۝ الذين يجعلون مع الله إلها آخر فسوف يعلمون ۝ ولقد نعلم أنك يضيق صدرك بما يقولون ۝ فسبح بحمد ربك وكن من الساجدين ۝ واعبد ربك حتى يأتيك اليقين ۝

سورة النحل مكية وهي مائة وثمان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

أتى أمر الله فلا تستعجلوه سبحانه وتعالى عما يشركون ۝ ينزل الملائكة بالروح من أمره على من يشاء من عباده أن أنذروا أنه لا إله إلا أنا فاتقون ۝ خلق السماوات والأرض بالحق تعالى عما يشركون ۝ خلق الإنسان من نطفة فإذا هو خصيم مبين ۝ والأنعام خلقها لكم فيها دفء ومنافع ومنها تأكلون ۝ ولكم فيها جمال حين تريحون وحين تسرحون ۝

(91) elleziyne ce'alûlkur'âne ıdıyn (92) feve rabbike lenes'elennehüm ecma'ıyne (93) ammâ kânû ya'melûn (94) fasdağ bimâ tü'merü ve ağrıd anilmüşrikiyn (95) innâ kefeynâkelmüstehzi'iyne (96) elleziyne yec'alûne ma'allahi ilâhen âhar, fesevfe ya'lemûn (97) ve lekad na'lemü enneke yadıyku sadrüke bimâ yekuûlûn (98) fesebbih bihamdi rabbike ve kün minessâcidiyn (99) va'büd rabbeke hattâ ye'tiyekelyakıyn.

SÛRETÜN NAHL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) etâ emrullahi felâ testa'cilûh, sübhânehü ve teâlâ ammâ yüşrikûn (2) yünezzilülmelâikete birrûhı min emrihî alâ men yeşâü min ibâdihî en enzirû ennehü lâ ilâhe illâ ene fettekuûn (3) halakassemâvâti vel'arda bilhakk, te'âlâ ammâ yüşrikûn (4) halakal'insâne min nutfetin feizâ hüve hasıymün mübiyn (5) vel'en'âme halakahâ, leküm fiyhâ dif'ün ve ve menâfi'u ve minhâ te'külûn (6) ve leküm fiyhâ cemâlün hıyne türiyhûne ve hıyne tesrehûn.

(91) Onlar Kur'an'ı parçalara ayırmışlardı [1]. (92 - 93) Rabbin hakkı için yaptıklarının hepsini onlardan soracağız. (94) Emrolunduğunu açıktan açığa bildir, müşriklerden de yüz çevir. (95) Biz, Allah ile beraber başka bir mâbut tanıyan müstehzilere elveririz [2]. (96) Yakında akıbetlerini bileceklerdir. (97) * Biz onların dediklerinden dolayı canının sıkıldığını elbette biliriz. (98) Artık Rabbine hamdüsena ile tespih et. Secde edenlerden [3] ol. (99) Sana yakın olan ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.

NAHL SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Tanrı'nın fermanı geldi, onu vakti gelmeden evvel acele istemeyin [5], Allah onların şerik koşmalarından münezzehtir. Kadri yücedir. (2) Allah, fermanı ile kullarından dilediğine, melekleri ruh ile [6] indirir ki nâs'ı Allah azabıyle şöyle korkutsun: Benden başka tapacak yoktur, benden sakının. (3) Allah gökleri, yeri uygun bir surette yarattı. Allah onların şerik koşmalarından yücedir. (4) İnsanı bir damla sudan yaratmışken o, birdenbire aşikâr bir muhasım kesildi. (5) Davarları da sizin için yarattı. Onlarda sizi ısındıracak örtü de vardır. Başka menfaatler de vardır [7], onların etinden de yersiniz. (6) Onları akşam yataklarına getirdiğinizde, sabahleyin mer'alara götürdüğünüzde onlara bakıp ferahlanırsınız.

[1] Yahud ve Nasara bir kısmına inanıp bir kısmına inanmamışlardı veya Kureyş Kur'an'a sihir veya kehanet veya şiir demişlerdi.
[2] Müşriklerin haklarından geliriz.
[3] Namaz kılanlardan, mütevazi olanlardan.
[4] Sure-i Celile Mekke'de nazil olmuş (128) âyettir.
[5] Acele ederek niçin İslâm galip gelmiyor, küffar azalmıyor demeyin.
[6] Kalplere ruh veren söz ile.
[7] Yemek, sütünü içmek, üretmek gibi.

(7) ve tahmilü eskaâleküm ilâ beledin lem tekûnu bâlıgıyhi illâ bişıkkıl'enfüs, inne rabbeküm leraûfün rahıym (8) velhayle velbigaâle velhamiyre literkebûhâ ve ziyneh ve yahluku mâ lâ ta'lemûn (9) ve alallahi kasdüssebiyli ve minhâ cair, ve lev şâe lehedâküm ecma'ıyn (10) hüvelleziy enzele minessemâi mâen leküm minhü şarâbün ve minhü şecerün fiyhi tüsiymûn (11) yünbitü leküm bihizzer'a vezzeytûne vennahıyle vel'a'nâbe ve min küllissemerât, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn (12) ve sehhara lekümülleyle vennehâre veşşemse velkamer, vennücûmü müsahharâtün biemrih, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin ya'kılûn (13) ve mâ zerre'e leküm fiyla'rdı muhtelifen elvânüh, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yezzekkerûn (14) ve hüvelleziy sehharelbahre lite'külû minhü lahmen tariyyen ve testahricû minhü hilyeten telbesûnehâ, ve terelfülke mevâhira fiyhi ve litebteguû min fadlihî ve le'alleküm teşkürûn.

وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغ۪يهِ اِلَّا بِشِقِّ
الْاَنْفُسِۜ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌۙ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَم۪يرَ لِتَرْكَبُوهَا وَز۪ينَةًۜ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّب۪يلِ وَمِنْهَا جَٓائِرٌۜ وَلَوْ شَٓاءَ لَهَدٰيكُمْ
اَجْمَع۪ينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لَكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ ف۪يهِ تُس۪يمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ
الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخ۪يلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۙ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِه۪ۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَۙ
﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُۜ اِنَّ ف۪ي
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي
سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا
مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَاۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ ف۪يهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِه۪ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

(7) Onlar yüklerinizi öyle memleketlere taşırlar ki siz onu oraya kadar ancak can ezici zahmetle taşıyabilirsiniz. Çünkü Rabbiniz gayet esirgeyen, bağışlayan Zat'tır. (8) Binmeniz, ziynetlenmeniz için atları, katırları, merkepleri de yarattı. Daha bilmediğiniz şeyleri de yaratır. (9) Doğru yolu beyan Allah'a aittir. Bazı yol ise eğri büğrüdür. Tanrı dileseydi hepinizi doğru yola götürürdü. (10) Gökten size su indiren O'dur, o suyun bazısını içersiniz, bazısıyle ot biter ki onunla hayvanları otlatırsınız. (11) Allah onunla sizin için ekin, zeytin, hurma ağacı, üzüm, bütün meyveler bitirir. Bunda tefekkür edenler için ibret vardır. (12) O, geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı ve yıldızları size müsahhar kıldı [1]. Yıldızlar ise O'nun emrine müsahhardır [2], bunda aklı eren kavim için nice ibretler vardır. (13) Yeryüzünde muhtelif renkte yarattığı şeyleri de müsahhar kıldı. Bunda nasihat kabul eden kavim için ibret vardır. (14) Denizi sizin için müsahhar kılan O'dur. Ta ki ondan taze et yiyesiniz, ondan inci, mercan gibi kullanacağınız ziynet çıkarasınız, denizde gemileri, suyu yararak gider görürsün. Bir de Allah'ın inayetinden de ticaret isteyiniz, şükür de ediniz.

---

[1] Yani işinize yarar bir surette yarattı.

[2] Yahut hepsi Allah'ın emrine müsahhar oldukları halde geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı, yıldızları menâfiiniz için yarattı.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ۝
أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝ وَإِنْ تَعُدُّوا
نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۝ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ۝ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ
وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ۝ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ
۝ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ۝ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝

(15) ve elkaâ fiyl'ardı revâsiye en temiyde biküm ve enhâren ve sübülen le'alleküm tehtedûn (16) ve alâmât, ve binnecmi hüm yehtedûn (17) efemen yahluku kemen lâ yahluk, efelâ tezekkerûn (18) ve in te'uddû ni'metallahi lâ tuhsûhâ, innallahe legafûrün rahiym (19) vallahü ya'lemü mâ tüsirrûne ve mâ tu'linûn (20) velleziyne yed'ûne min dûnillâhi lâ yahlukuûne şey'en ve hüm yuhlekuûn (21) emvâtün gayrü ahyâ', ve mâ yeş'urûne eyyâne yüb'asûn (22) ilâhüküm ilâhün vâhid, felleziyne lâ yü'minûne bil'âhreti kulûbühüm münkiretün ve hüm müstekbirûn (23) lâ cereme ennallahe ya'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yu'linûn, innehü lâ yuhıbbülmüstekbiriyn (24) ve izâ kıyle lehüm mâ zâ enzele rabbüküm kaâlû esâtıyrül'evveliyn (25) liyahmilû evzârehüm kâmileten yevmelkıyâmeti ve min evzârilleziyne yudıllûnehüm bigayri ilm, elâ sâe ma yezirûn (26) kad mekerelleziyne min kablihim fe'etallahü bünyânehüm minelkavâ'ıdi feharre aleyhimüssakfü min fevkıhim ve etâhümül'azâbü min haysü lâ yeş'urûn.

(15) Allah sizinle sallanmamak için yeryüzünde sağlam dağlar, yolu bulmanız için de ırmaklar, yollar yapmıştır. (16) Bir de yol gösterecek tepeler, dereler gibi alâmetler, yıldızlar yapmıştır [1]. (17) Yaratan yaratmayan gibi midir? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (18) Allah'ın nimetini sayayım derseniz sayamazsınız. Kusurlarınıza karşı yine Allah gafurdur, rahîmdir. (19) Allah, neyi gizlediğinizi, neyi aşikâr kıldığınızı bilir. (20) Tanrı'dan başka taptıklarınız hiç bir şey yaratamazlar. Yalnız kendileri yaratılırlar. (21) Onlar ölüdür, diri değildir. Ne zaman dirileceklerinin de farkında değillerdir. (22) Sizin tapacağınız bir tek tapacaktır. Âhirete inanmayanların kalpleri vahdaniyeti inkârdadır. Onlar imanı kibirlerine yediremezler. (23) Elhak ki Allah onların gizlediklerini, alenî kıldıklarını bilir. Çünkü O, imanı kibirlerine yediremeyenleri sevmez. (24) Onlara Rabbiniz ne indirdi? Denirse, onlar «— Eskilerin masallarını» derler. (25) Bununla kıyamet günü kendi yüklerini kâmilen, nadanlıkla [2] yoldan çıkardıkları kimselerin de yüklerini misliyle yükleneceklerdir. Haberleri olsun ki onların yüklendikleri ne kötü yüktür. (26) Onlardan evvelkiler de mekr-ü hilede bulunmuşlardı. Allah onların binalarını tâ temelinden sarstı, hemen tavan başlarına çöktü, farkında olmadıkları cihetten onlara azap geldi.

[1] Yahut onlar bu alâmet ve yıldızlar ile yol bulurlar.

[2] Kendilerinin veya saptırdıkları kimselerin nadanlıklarıyle.

(27) sümme yevmelkıyâmeti yuhziyhim ve yekuûlü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tüşâakkuûne fiyhim, kaâlelleziyne ûtül'ilme innelhızyelyevme vessûe alelkâfiriyn (28) elleziyne teteveffâhümülmelâiketü zâlimiy enfüsihim fe'elkavüsseleme mâ künnâ na'melü min sû', belâ innallahe aliymün bimâ küntüm ta'melûn (29) fedhulû ebvâbe cehenneme hâlidiyne fiyhâ felebi'se mesvelmütekebbiriyn (30) ve kıyle lilleziynettekav mâ zâ enzele rabbüküm, kaâlû hayrâ, lilleziyne ahsenû fiy hâzihiddünyâ haseneh, ve ledârül'âhıreti hayr, ve leni'me dârülmüttekıyn (31) cennâtü adnin yedhulûnehâ tecriy min tahtihel'enhârü lehüm fiyhâ mâ yeşâûn, kezalike yecziyllâhülmüttekıyn (32) elleziyne teteveffâhümülmelâiketü tayyibiyne yekuûlûne selâmün aleykümüdhulûlcennete bimâ küntüm ta'melûn (33) hel yanzurûne illâ en te'tiyehümülmelâiketü ev ye'tiye emrü rabbik, kezâlike fe'alelleziyne min kablihim, ve mâ zalemehümullahü ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (34) fe'esâbehüm seyyiâtü mâ amilû ve hâka bihim mâ kânû bihî yestehziûn.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تُشَٓاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِٓي
اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ
عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ
فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ۝ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ۝ جَنَّاتُ
عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَٓاؤُنَ
كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ
يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝
هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ
رَبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ فَاَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ۝

(27) Sonra kıyamet günü Allah onları rüsvay edecek, haklarında, mü'minlere adavet ettiğiniz şeriklerim [1] nerededir? diyecek, ilme nail olanlar [2] bugün rüsvaylık, fenalık kâfirlerin başına gelecek diyeceklerdir. (28) O kâfirler ki öz nefislerine zulüm ettikleri halde melekler canlarını alacakları zaman, münkat kesilerek «— Biz bir kötülük yapmamıştık» diye inkâr edecekler. «— Evet yaptınız, Allah yaptıklarınızı hakkıyle bilir»; (29) «— Haydi Cehennemin kapılarına girin, orada daim kalacaksınız. Kibirlilerin makamı ne kötü makamdır!» denecek. (30 - 31) Sakınmış olanlara «— Rabbiniz size ne indirdi?» denilince «— Onlar hayır indirdi» diyecekler. Bu dünyada iyilik edenler için iyilik vardır. Âhiret evi daha iyidir. Sakınanların evi ne güzel evdir. Aden Cennetleridir ki oraya girerler. Onun ağaçları altından ırmaklar akar, orada onların diledikleri her şey vardır. Allah sakınanlara böyle mükâfat verir. (32) Bunlar, pâk ve asûde oldukları halde meleklerin ruhlarını aldıkları kimselerdir [3]. Melekler onlara «— Size selâm olsun, yaptıklarınıza karşı Cennete girin» derler. (33) O kâfirler kendilerine meleklerin canları almaya gelmesinden veya Rabbinin fermanı gelmesinden başka bir şey beklemezler. Kendilerinden evvel gelenler de böyle yapmışlardı. Allah onlara zulüm etmemiştir. Fakat onlar masiyetle öz nefislerine zulüm etmişlerdir. (34) Onlara amellerinin kötülükleri yetişti. Eğlenceye aldıkları azap da onların etrafını sardı.

---

[1] Za'mınızca bana şerik olan putlar.
[2] Peygamberler, mü'minler.
[3] Yahut melekler onların ruhlarını aldıkları zaman tebşir ve tatyip ettikleri kimselerdir.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ
شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
۞ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۞ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۞ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ
حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَاذِبِينَ ۞ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ۞ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ۞ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۞

(35) ve kalelleziyne eşrekû lev şâ'allahü mâ abednâ min dûnihî min şey'in nahnü ve lâ âbâünâ ve lâ harremnâ min dûnihî min şey', kezâlike fe'alelleziyne min kablihim, fehel alerrusüli illelbelâgulmübiyn (36) ve lekad be'asnâ fiy külli ümmetin resûlen eni'büdullahe vectenibûttâguût, feminhüm men hedallahü ve minhüm men hakkat aleyhiddalâleh, fesiyrû fiyl'ardı fanzurû keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (37) in tahris alâ hüdâhüm feinnallahe lâ yehdiy men yudıllu ve mâ lehüm min nâsıriyn (38) ve aksemû billâhi cehde eymânihim lâ yeb'asullahü men yemût, belâ va'den aleyhi hakkan ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (39) liyübeyyine lehümülleziy yahtelifûne fiyhi ve liya'lemelleziyne keferû ennehüm kânû kâzibiyn (40) innemâ kavlûnâ lişey'in izâ erednâhü en nekuûle lehü kün feyekûn (41) velleziyne hâcerû fiyllâhi min ba'di mâ zulimû lenübevviennehüm fiyddünyâ haseneh, ve le'ecrülâhıreti ekber, lev kânû ya'lemûn (42) elleziyne saberû ve alâ rabbihim yetevekkelûn.

(35) Müşrikler, istihza ile «— Allah dileseydi biz de, babalarımız da ne ondan başkasına tapar, ne de haram kılmadığı bir şeyi haram kılardık» dediler. Kendilerinden evvel gelenler de böyle yapmışlardı [1], peygamberlere açık bir tebliğden başka bir şey düşer mi? (36) * Her ümmete «— Tanrı'ya tapın, Tağut'tan çekinin» diye ihtarda bulunmak üzere peygamber göndermişiz, içlerinde Allah'ın hidayet ettikleri vardır. Bir kısmının ise üzerlerine sapıklık sabit olmuştur. Ey müşrikler! Yeryüzünde gezin, tozun da yalana çıkaranların akıbetleri nasıl olduklarını görün. (37) Onların hidayet bulmalarına haris olsan ne fayda! Çünkü Allah yoldan çıkardığı kimselere hidayet etmez. Onların azaplarını defedecek hiç bir yardımcıları yoktur. (38) Müşrikler olanca yeminleriyle Allah'a yemin ettiler ki Allah ölen kimseyi diriltmeyecektir. Evet Allah onları diriltecektir. Ettiği vaadinden asla caymak yoktur. Fakat pek çok nâs bunu bilmez. (39) Onlara, ihtilâf ettikleri şeyi beyan etsin, kâfirler de yalancı olduklarını bilsinler diye diriltecek. (40) Bir şeyin olmasını istediğimiz zaman bizim sözümüz ona «ol» demekten ibarettir, o da oluverir. (41) Zulüm gördükten sonra Allah için hicret edenleri dünyada güzel yerlerde barındıracağız. Âhiret mükâfatı ise daha büyüktür. Eğer bilseler [2]. (42) Onlar katlanan, ancak Rablerine güvenen kimselerdir.

---

[1] Şerik koşmuşlar, helâlı haram, haramı helâl kılmışlardı.

[2] Kâfirler bunu bilseler Müslümanlara veya hicrette geri kalanlar bunu bilseler evvel hicret edenlere muvafakat ederlerdi.

(43) ve mâ erselnâ min kablike illâ ricâlen nûhıy ileyhim fes'elû ehlezzikri in küntüm lâ ta'lemûn (44) bilbeyyinâti vezzübür, ve enzelnâ ileykezzikre litübeyyine linnâsi mâ nüzzile ileyhim ve le'allehüm yetefekkerûn (45) efe'eminelleziyne mekerûsseyyiâti en yahsifallahü bihimül'arda ev ye'tiyehümül' azâbü min haysü lâ yeş'urûne (46) ev ye'huzehüm fiy tekallübihim fema hüm bimu'ciziyn (47) ev ye'huzehüm âlâ tehavvüf, feinne rabbeküm leraûfün rahiym (48) evelem yerev ilâ mâ halakallahü min şey'in yetefeyyeû zilâlühü anilyemini veşşemâili sücceden lillâhi ve hüm dâhırûn (49) ve lillâhi yescüdü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı min dâbbetin velmelâiketü ve hüm lâ yestekbirûn (50) yehâfûne rabbehüm min fevkıhim ve yef'alûne mâ yü'merûn (51) ve kaâlallahü lâ tettehızû ilâheynisneyn, innemâ hüve ilâhün vâhid, feiyyâye ferhebûn (52) ve lehü mâ fiyssemâvâti vel'ardı ve lehüddiynü vâsıbâ, efegayrallahi tettekuûn (53) ve mâ biküm min ni'metin feminallahi sümme izâ messekümuddurru feileyhi tec'erûn (54) sümme iza keşefaddurra anküm izâ feriykun minküm birabbihim yüşrikûn.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۝
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي
تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ
ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ۝
وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ
وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ۝ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ۝ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ
فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ۝ ثُمَّ إِذَا
كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ۝

(43) Senden evvel, gönderdiğimiz peygamberleri ancak erkek adam olmak üzere gönderdik ki onlara vahiy ederdik. Bilmiyorsanız ehl-i Kitap ulemasından sorun. (44) Onlara açık mucizeler, Kitaplar indirdik. Sana da Kur'an'ı inzal ettik ki nâs'a kendilerine indirilen emir ve nehyi beyan edesin, onlar da tefekkür etsinler. (45) Peygambere karşı kötü bir fikir ile mekir ve hile edenler, Allah'ın kendilerini yere geçireceğinden veya haberleri yokken kendilerine ansızın azap gelmesinden; (46) Yahut gidip gelirken azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular? Onlar Allah'ı âciz kılacak değillerdir. (47) Yoksa onlar korku içinde iken [1] azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular. Rabbin pek şefkatli ve esirgeyicidir, merhametlidir. (48) Onlar Allah'ın yarattığı gölgeli şeye bakmıyorlar mı ki onların gölgeleri zillet ile Allaha secde ederek sağa sola eğilir [2]. (49 - 50) Göklerde ve yerde yürüyen her bir hayvan Allah'a secde eder. Melekler de Allah'a secde ederler, kibir göstermezler. Üstlerinde olan Rablerinden korkarlar. Emin olanı da işlerler. (51) Allah buyurdu: İki tapacak edinmeyin; O, ancak bir tek tapacaktır. Yalnız benden yılın. (52) Göklerdekiler, yerdekiler hep O'nundur. İbadet daima O'nundur [3]. Daha Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz? (53) Sizdeki her bir nimet Allah'tandır. Sonra size bir fenalık dokandığı vakit ancak O'na yalvarıp yakarırsınız. (54) Daha sonra o fenalığı üzerinizden kaldırdı mı hemen içinizden bir güruh Rablerine şerik koşarlar.

[1] Kendilerinden evvel bir kavim helâk olup ondan dolayı veya yavaş yavaş eksilmelerinden dolayı korkuda iken.

[2] Yani gölgeliler Kudret-i Bâri altında müsahhardır.

[3] Veya ta'at, inkiyat, ceza daima onundur.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ۝ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
۝ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
۝ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ
النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ۝ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ
قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

(55) liyekfürû bimâ âteynâhüm, fetemetteʼu, fesevfe taʼlemûn (56) ve yecʼalûne limâ lâ yaʼlemûne nasıyben mimmâ razaknâhüm, tallahi letüsʼelünne ammâ küntüm tefterûn (57) ve yecʼalûne lillâhilbenâti sübhânehü ve lehüm mâ yeştehûn (58) ve izâ büşşire ehadühüm bilʼünsâ zalle vechühü müsevveden ve hüve keziym (59) yetevârâ minelkavmi min sûi mâ büşşire bih, eyümsikühü alâ hûnin em yedüssühü fiyttürâb, elâ sâe mâ yahkümûn (60) lilleziyne lâ yüʼminûne bilʼâhıreti meselüssevʼ, ve lillâhilmeselülʼaʼlâ, ve hüvelʼaziyzülhakiym (61) ve lev yüahızullahünnâse bizulmihim mâ tereke aleyhâ min dâbbetin ve lâkin yüahhırühüm ilâ ecelin müsemmâ, feizâ câe ecelühüm lâ yesteʼhırûne sâʼaten ve lâ yestakdimûn (62) ve yecʼalûne lillâhi mâ yekrehûne ve tesıfü elsinetühümülkezibe enne lehümülhusnâ, lâ cereme enne lehümünnâre ve ennehüm müfretûn (63) tallahi lekad erselnâ ilâ ümemin min kablike fezeyyene lehümüşşeytânü aʼmâlehüm fehüve veliyyühümülyevme ve lehüm âzâbün eliym (64) ve mâ enzelnâ aleykelkitâbe illâ litübeyyine lehümülleziyhtelefû fiyhi ve hüden ve rahmeten likavmin yüʼminûn.

(55) Varsınlar, verdiklerimize karşı nankörlük etsinler. Haydi dünyada zevk ve safa ile geçinin, yakında akıbetinizi bileceksiniz. (56) Kendilerine verdiğimiz rızklardan birtakım bilmeyenlere [1] hisse çıkarırlar [2]. Allah'a andolsun ki siz iftira ettiğiniz şeylerden her halde sorulacaksınız. (57) Onlar, Allah için kızlar yaparlar [3], Allah ondan tamamıyle münezzehtir. Kendileri ise erkek arzu ederler. (58) Onlardan biri bir kız çocuğun doğmasıyle müjdelendiği vakit öfkesini sînesine çekerek hiddetinden yüzü kapkara olur. (59) Kendisine verilen kötü müjdeden dolayı kavminden gizlenir. Bunu ne yapayım? Hakarete katlanarak tutayım mı? Yoksa toprağa mı gömeyim? Diye şaşırır kalır. Haberiniz olsun ki onlar ne kötü muhakeme ederler [4]. (60) Âhirete inanmayanların kötü bir sıfatı vardır [5]. Allah'ın ise en yüksek sıfatı vardır [6]. O, galib-i yektadır, hakimdir. (61) Allah nâs'ı, zulümlerinden dolayı muaheze etseydi yeryüzünde yürür hiç bir hayvan bırakmazdı. Fakat onları muayyen olan ecellerine kadar geciktirir. Onların ecelleri gelince ondan ne bir saat geri kalırlar, ne ileri giderler. (62) İstemediklerini [7] Allah için yaparlar. Dilleri ise yalan söyler durur, gûya: En güzel makam kendilerininmiş. Elhak onlar için ateş vardır. Onlar evvel gidenlerdir [8]. (63) Tanrı'ya andolsun ki senden evvelki ümmetlere peygamberler gönderdik. Şeytan onların amellerini kendilerine hoş göstermiştir. İşte şeytan bugün onların yârlarıdır. Onlar için acıklı bir azap vardır. (64) Biz sana Kitabı ancak ihtilâf ettikleri şeyi [9] onlara beyan etmek, mü'minlere de hidayet ve rahmet olmak üzere inzal ettik.

---

[1] Cemat makulesinden olan putlara.
[2] Bu Allah'ın, bu da putlarındır.
[3] Melâike Allah'ın kızlarıdır, derler.
[4] Kızlarını diri diri gömerler.
[5] Allah'ın kızı vardır demek gibi.
[6] Allah mâbud-u hakikîdir, her şeyden müstağnidir.
[7] Riyasette ortak olmak, kız çocuğu olmak gibi.
[8] Lâyık olmayan bir şeyi Allah'a isnat ederek Cennet umanlar günden güne Cehenneme ilerlerler. Yahut onlar ateşte unutulmuşlardır. Ateşten çıkmayıp daima ateşte kalacaklardır veya başkalarından evvel ateşe gireceklerdir.
[9] Tevhit, kader, mi'at, ahkâm gibi.

(65) vallahü enzele minessemâi mâen feahyâ bihil'arda ba'de mevtihâ, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yesme'ûn (66) ve inne leküm fiyl'en'âmi le-ibreh, nüskıyküm mimmâ fiy butûnihî min beyni fersin ve demin lebenen hâlisan sâigan lişşâribiyn (67) ve min semerrâtinnahıyli vel'a'nâbi tettehızûne minhü sekeren ve rızkan hasenâ, inne fiy zâlike leâyeten likavmin ya'kılûn (68) ve evhâ rabbüke ilennahli enittehıziy minelcibâli büyûten ve mineşşeceri ve mimmâ ya'rişûn (69) sümme küliy min küllisemerâti feslükiy sübüle rabbiki zülülâ, yahrücü min butûnihâ şarâbün muhtelifün elvânühü fiyhi şifâün linnâs, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn (70) vallahü halakaküm sümme yeteveffâküm ve minküm men yüreddü ilâ erzelil-umüri likey lâ ya'leme ba'de ilmin şey'a, innallahe aliymün kadiyr (71) vallahü faddala ba'daküm alâ ba'dın fıyrrızk, femelleziyne fuddılû birâddiy rızkıhim alâ mâ meleket eymânühüm fehüm fiyhi sevâ, efebiniğmetillâhi yechadûn (72) vallahü ce'aleleküm min enfüsiküm ezvâcen ve ce'ale leküm min ezvâciküm beniyne ve hafedeten ve razakaküm minettayyibât, efebilbatılı yü'minûne ve bini'metillâhi hüm yekfürûn.

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۤءِ مَاۤءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ف۪ي
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْق۪يكُمْ
مِمَّا ف۪ي بُطُونِه۪ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِب۪ينَ ۝
وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخ۪يلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا
اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ
اَنِ اتَّخِذ۪ي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ۝ ثُمَّ كُل۪ي
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُك۪ي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ ف۪يهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ۝ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى
اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ قَد۪يرٌ ۝ وَاللّٰهُ
فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذ۪ينَ فُضِّلُوا بِرَٓادّ۪ي
رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ ف۪يهِ سَوَٓاءٌ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ
يَجْحَدُونَ ۝ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَن۪ينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ۝

(65) Allah, gökten yağmur indirir; onunla yere, kuruduktan sonra tekrar hayat verir. İşte bunda can kulağıyle işiten kavim için ibret vardır. (66) Sizin için davarlarda da ibret vardır: Size, onların karnındaki fışkı ile kan arasında olan sütten içiririz ki o süt halis [1] tir, içenlerin boğazlarından kolaylıkla geçer. (67) Size hurma ağaçlarının meyvesini, üzümleri de yediririz ki siz onlardan şıra [2], güzel bir rızk [3] edinirsiniz, bunda aklı eren kavim için ibret vardır. (68 - 69) Rabbin bal arısına vahiy [4] etti ki dağlarda, ağaçlarda, halkın sizin için çardak yaptıkları yerlerde evler yapın, sonra her bir nevi meyve ve çiçekten ye, Rabbinin sana çok kolay yaptığı [5] yollara git [6], onların karınlarından muhtelif renkli, nâs'a şifalı içecek çıkar. Bunda tefekkür eden kavim için ibret vardır. (70) Allah sizi yarattı, sonra sizin ruhunuzu alır. İçinizden bir kısmı ömrünün en kötü devrine [7] vardırılır, o halde ki bir şeyi bilirken bilmez olur [8]. Muhakkak ki Allah hakkıyle âlim, hakkıyle kaadirdir. (71) Allah rızk hususunda birinizi diğerinize üstün kıldı [9], üstün gelen efendileri rızkı memlûklerine kendileriyle müsavi surette vermezler [10]. Hâlâ Allah'ın nimetini bilerek inkâr mı ediyorlar [11]? (72) Allah sizin için kendinizden zevceler yaptı, zevcelerinizden de sizin için oğullar, torunlar [12] yaptı, size pâk [13] rızk verdi. Daha onlar bâtıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

[1] Kanın, tortunun fışkının tadı, kokusu, rengi asla karışmaz. [2] Veya sirke veya sarhoşluk veren içki veya şarap veya kuru hurma menkuu veya nebiz yani küp ve testi gibi bir şeye basılmakla hasıl olan içki. [3] Pekmez, sirke, kuru üzüm, kuru hurma gibi. [4] Ona öğretti. [5] Yahut yola münkat olarak git. [6] Yani Rabbinin öğrettiği yollarda bal yapmak için git. [7] Bunaklık, kocalık devrine. [8] Unutma, iyi anlamama da çocukluk haline benzer. [9] Kimini zengin, kimini fakir kıldı. [10] Veya hepsinin rızkını veren Allah'tır, onlar rızkta beraberdir. [11] Malda kölelerini şerik kılmazlar, nasıl olur da Allah'ın bazı memlûklerini Allah'a şerik kılarlar, köleleri Allah'a şerik kılmakla Allah'ın nimetini inkâr etmiş oluyorlar. [12] Veya hademe ve avam. [13] Leziz veya helâl.

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ۚ فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ
اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۞ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا
حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُنَ اَلْحَمْدُ
لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۞ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ
اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۞ وَلِلّٰهِ غَيْبُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ
مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۞
اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ
اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۞

(73) ve ya'büdûne min dûnillâhi mâ lâ yemlikü lehüm rızkan minessemâvâti vel'ardı şey'en ve lâ yestetıy'ûn (74) felâ tadribû lillâhil'emsâl, innallahe ya'lemü ve entüm lâ ta'lemûn (75) daraballahü meselen abden memlûken lâ yakdirü alâ şey'in ve men razaknâhü minnâ rızkan hasenen fehüve yünfiku minhü sirren ve cehrâ, hel yestevün, elhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (76) ve daraballahü meselen recüleyni ehadühümâ ebkemü lâ yakdirü alâ şey'in ve hüve kellün alâ mevlâhü eynemâ yüveccihhu lâ ye'ti bihayr, hel yesteviy hüve ve men ye'mürü bil'adli ve hüve alâ sırâtın müstakıym (77) ve lillâhi gaybüssemâvâti vel'ard, ve mâ emrüssâ'ati illâ kelmhılbasari ev hüve akreb, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (78) vallahü ahreceküm min butûni ümmehâtiküm lâ ta'lemûne şey'en ve ce'ale leküm üssem'a vel'ebsâre vel'ef'idete le'alleküm teşkürûn (79) elem yerev ilettayrı müsahharâtin fiy cevvissemâ', mâ yümsikühünne illallah, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn.

(73) Allah'ı bırakarak, kendilerine göklerden, yerden hiç bir rızk vermeye mâlik olmayan, ellerinden hiç bir şey gelmeyen şeylere taparlar. (74) Artık şeriklerinizi Allah'a misal kılmayın. Çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz. (75) Allah misal getirmiştir: Hiç bir şeye kaadir olmayan memlûk bir kul ile tarafımızdan güzel bir rızka, geniş bir servete nail olarak gizli ve aşikâr surette harceden bir hür ile biri memlûk kul bir midir? [1] Allah'a hamdolsun. Hayır, onların pek çoğu Allah'ın hamde lâyık olduğunu bilmezler. (76) Allah iki kişiyi misal getirmiştir: Biri dilsizdir, hiç bir şeye gücü yetmez [2], efendisine bârdır, onu nereye yollasa o, hiç bir şey görmeden döner gelir. İşte bu kimse, adalet ile emreden, doğru yol üzerinde bulunan kimse [3] ile bir olur mu? [4] (77) Göklerin, yerin mugayyebatını bilmek Allah'a mahsustur. Kıyamet işi göz kırpmak kadar, belki ondan daha yakın ve çabuktur. Çünkü Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (78) Allah sizi analarınızın karnından hiç bir şey bilmediğiniz halde çıkarmıştır. Size şükredesiniz diye kulaklar, gözler, kalpler vermiştir. (79) Gök ile yer arasında müsahhar olup uçuşan kuşları görmüyorlar mı? Onları öyle yalnız Allah tutar. Bunda mü'minler için birtakım ibretler vardır.

---

[1] Bir köle ile hür, bir olmadığı halde nasıl olur da cemat makulesi olan putlar, Allah ile bir olur?
[2] Ne anlar, ne anlatır.
[3] Söyler, halka yarar, nereye gitse iş görür kimse.
[4] Bu mesel Zat-ı Bâri ile putlar hakkındadır, maamafih mü'minler ile kâfirler hakkında da olabilir.

(80) vallahü ce'ale leküm min büyûtiküm sekenen ve ce'ale leküm min cülûdil'en'âmi büyûten testehıffûnehâ yevme yevme za'niküm ve yevme ikaâmetiküm ve min asvafiha ve evbâriha ve eş'âriha esâsen ve metâ'an ilâ hıyn (81) vallahü ce'ale leküm mimmâ halaka zılâlen ve ce'ale leküm minelcibâli eknânen ve ce'ale leküm serâbiyle tekıykümülharra ve serâbiyle tekıyküm be'seküm, kezâlike yütimmü ni'metehü aleyküm le'alleküm tüslimûn (82) fein tevellev feinnemâ aleykelbelâgulmübiyn (83) ya'rifûne ni'metallahi sümme yünkirûnehâ ve ekserühümülkâfirûn (84) ve yevme neb'asü min külli ümmetin şehiyden sümme lâ yü'zenü lilleziyne keferû ve lâ hüm yüsta'tebûn (85) ve izâ re'elleziyne zalemul'azâbe felâ yühaffefü anhüm ve lâ hüm yunzarûn (86) ve izâ re'elleziyne eşrekû şürekâehüm kaâlû rabbenâ hâülâi şürekâünelleziyne künnâ ned'û min dûnik, feelkav ileyhimülkavle inneküm lekâzibûn (87) ve elkav ilallahi yevmeizinisseleme ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا
اِلٰى حِينٍ ۝ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ۝ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ۝ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ۝ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝ وَاِذَا
رَاَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ۝ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ۝ وَاَلْقَوْا اِلَى اللّٰهِ
يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝

(80) Allah evlerinizi sizin için mesken kıldı, göç zamanında, konduğunuz vakit hafif bulmanız için davarların derisinden size çadır gibi evler de yaptı. Onların yünlerinden, tüylerinden, kıllarından sağ olduğunuz müddetçe [1] döşemelik [2] satılık kumaş yaptı. (81) Allah, yarattığı şeylerden [3] size gölgeler de yaptı. Dağlarda yuvalar [4] yaptı, hararetten [5] sizi koruyacak libaslar, kavgalarınızın zararından sizi koruyacak zırhlar da yaptı. Allah size münkat olasınız diye nimetini böylece tamamladı. (82) Onlar yüz çevirirlerse sana ne! Çünkü senin vazifen ancak açık bir tebliğden ibarettir, onu da yaptın. (83) Onlar Allah'ın nimetini tanırlar, böyleyken yine onu bilmemezlikten gelirler, onların pek çoğu kâfirdir [6]. (84) O gün her ümmetten hakkıyle şahit olan bir peygamber getireceğiz, kâfirlere özür için izin verilmeyecek, onlardan hoşnutluk da [7] istenmeyecek. (85) Zalim olan kâfirler Cehennem azabını görünce yalvarıp yakarırlar, fakat üzerlerinden azap tahfif olunmaz, kendilerine bir an mühlet de verilmez. (86) Müşrikler şerik tuttukları mâbutları görünce «— Ey Rabbimiz! Bunlar senin yerine ibadet ettiğimiz şeriklerimizdir» derler. Bunlar ise siz yalancısınız [8] diye cevap verirler. (87) Onlar o gün günahlarını itiraf ile Allah'ın hükmüne râm olurlar. İftira ettikleri mâbutları onlardan yok olur.

---

1 Veya çürüyünceye kadar.
2 Veya elbise.
3 Evler, ağaçlar, bulutlar gibi.
4 Mağaralar, yontulmuş evler.
5 Veya hararetten ve bürudetten.
6 Azı cahildir veya hepsi kâfirdir.
7 Rıza-i Bâri'yi isteme hususu teklif olunmayacak, kıssası hiç bir veçhile özür dilemeye mecal verilmeyecek.
8 Bizler sizi ibadet edin diye çağırmadık, siz hevesinizle bize taptınız.

الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله زدناهم عذابا فوق
العذاب بما كانوا يفسدون ۝ ويوم نبعث في كل
أمة شهيدا عليهم من أنفسهم وجئنا بك شهيدا على
هؤلاء ونزلنا عليك الكتاب تبيانا لكل شيء
وهدى ورحمة وبشرى للمسلمين ۝ إن الله يأمر
بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن
الفحشاء والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون ۝
وأوفوا بعهد الله إذا عاهدتم ولا تنقضوا الأيمان بعد
توكيدها وقد جعلتم الله عليكم كفيلا إن الله يعلم
ما تفعلون ۝ ولا تكونوا كالتي نقضت غزلها من بعد
قوة أنكاثا تتخذون أيمانكم دخلا بينكم أن تكون
أمة هي أربى من أمة إنما يبلوكم الله به وليبينن لكم
يوم القيامة ما كنتم فيه تختلفون ۝ ولو شاء
الله لجعلكم أمة واحدة ولكن يضل من يشاء
ويهدي من يشاء ولتسألن عما كنتم تعملون ۝

(88) elleziyne keferû ve saddû an sebiy-lillâhi zidnâhüm azâben fevkal'azâbi bi-mâ kânû yüfsidûn (89) ve yevme neb'asü fiy külli ümmetin şehiyden aleyhim min enfüsihim ve ci'nâ bike şehiyden alâ hâü-lâ', ve nezzelnâ aleykelkitâbe tibyânen likülli şey'in ve hüden ve rahmeten ve büşrâ lilmüslimiyn (90) innallahe ye'mü-rü bil'adli vel'ihsâni ve iytâi ziylkurbâ ve yenhâ anilfahşâi velmünkeri velbagıy, ye'izuküm le'alleküm tezekkerûn (91) ve evfû bi'ahdillâhi izâ ahedtüm ve lâ ten-kudûl'eymâne ba'de tevkiydihâ ve kad ce'altümullahe aleyküm kefiylâ, innalla-he ya'lemü mâ tef'alûn (92) ve lâ te-kûnû kelletiy nekadat gazlehâ min ba'di kuvvetin enkâsâ, tettehızûne eymâneküm dehalen beyneküm en tekûne ümmetün hiye erbâ min ümmeh, innemâ yeblûkü-mullahü bih ve leyübeyyinenne leküm yevmelkıyâmeti mâ küntüm fiyhi tahte-lifûn (93) ve lev şâallahü lece'aleküm ümmeten vâhideten ve lâkin yudıllu men yeşâü ve yehdiy men yeşâ' ve letüs'elünne ammâ küntüm ta'melûn.

(88) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanların ifsat ettiklerine mukabil azapları üstüne bir azap daha [1] artırırız. (89) O gün, her ümmete kendilerinden olan peygamberleri şahit çıkaracağız, seni de bunlara [2] şahit getireceğiz, her şeyi beliğ veçhile beyan etmek, herkese hidayet ve rahmet, bilhassa Müslümanlara müjde-i saadet olmak üzere sana Kitap indirdik. (90) Şüphesiz ki Allah adli, ihsanı, akrabadan muhtaçlara vermeyi emreder. Hayasızlığı, kötü olan işi, yolsuzluğu nehiy eyler. Size, nasihat kabul edesiniz diye emir ve nehiy ile öğüt verir. (91) Muahede ettiğiniz zaman Allah'ın ahtini yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil göstererek bağladığınız antları sonradan çözmeyin. Çünkü Allah yaptığınızı bilir. (92) Güzelce büküp sağlam yaptıktan sonra çözüp bozan ahmak kadın gibi olmayın. Siz, bir ümmet diğer bir ümmetten mâlen, adeten daha çok olduğundan dolayı, yeminlerinizi aranızda hileye alet kılıyorsunuz [3]. Allah ancak bununla sizi deniyor [4]. Elbette kıyamet günü size ihtilâf ettiğiniz şeyleri beyan edecek. (93) Allah dileseydi sizi bir tek ümmet kılardı. Fakat O, dilediğini yoldan çıkarır, dilediğini de hidayete eriştirir. Yaptığınız işlerden sizi susturmak için her halde sorulacaksınız.

[1] Biri küfürleri, diğeri halkı Allah yolundan alıkoymaları için.

[2] Bu ümmetlere veya kendi ümmetine.

[3] Malın, adetin çokluğuna bakarak ahtinizi bozuyor, onların tarafına geçiyorsunuz. Nitekim Kureyş böyle yapardı. Yani böyle yapmayın.

[4] Kureyş'in kesret ve şevketine mü'minlerin zâhirdeki kıllet ve zaıflarına bakarak Allah'ın ahtine, Resûlullaha olan bi'ata sarılıp kalacak mısınız, yoksa ahti bozacak mısınız? İşte bu hususu Allah belli ediyor, muti' ile âsi seçiliyor.

(94) ve lâ tettehızû eymâneküm dehalen beyneküm fetezille kademün ba'de sübûtihâ ve tezûkuûssûe bimâ sadedtüm an sebiylillâh, ve leküm azâbün azıym (95) ve lâ teşterû bi'ahdillâhi semenen kaliylâ, innemâ indallahi hüve hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (96) mâ indeküm yenfedü ve mâ indallahi bâak, ve lenecziyennelleziyne saberû ecrehüm biahseni mâ kânû ya'melûn (97) men amile sâlihan min zekerin ve ünsâ ve hüve mü'minün felenuhyiyennehü hayâten tayyibeh, ve lenecziyennehüm ecrehüm biahseni mâ kânû ya'melûn (98) feizâ kare'telkur'âne feste'ız billâhi mineşşeytânirraciym (99) innehü leyse lehü sultânün alelleziyne âmenû ve alâ rabbihim yetevekkelûn (100) innemâ sultânühü alelleziyne yetevellevnehü velleziyne hüm bihî müşrikûn (101) ve izâ beddelnâ âyeten mekâne âyetin vallahü a'lemü bimâ yünezzilü kaâlû innemâ ente müfter, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (102) kul nezzelehü rûhulkudüsi min rabbike bilhakkı liyüsebbitelleziyne âmenû ve hüden ve büşrâ lilmüslimiyn.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۝ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ
اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ
سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝
إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ۝ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝
قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ۝

(94) Antlarınızı aranızda hileye alet edinmeyin, yoksa ayağınız sabit iken kayar, gider [1]. Halkı Allah yolundan alıkoymanıza karşı kötü azabı çekersiniz. Âhirette de ayrıca sizin için büyük bir azap vardır. (95) Allah'a karşı yaptığınız ahti az bir pahaya satmayın, sizin için yalnız Allah yanındaki nimet daha iyidir, bunu bilseniz ahti bozmazdınız. (96) Sizde ne varsa tükenir, Allah'taki kalır. * Biz, katlananlara işledikleri güzel amele karşı mükâfat veririz [2]. (97) Erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerse ona hayatta hoş bir dirlik veririz. Onlara işledikleri güzel amele karşı da mükâfat veririz. (98) Kur'an'ı okuyacak olduğun vakit kovulan şeytandan Allah'a sığınmak iste. (99) Çünkü O'nun iman edip Rablerine güvenenlere tasallûtu yoktur. (100) O'nun, yalnız kendisini yâr edinip Allah'a şerik koşanlara tasallûtu vardır. (101) Biz bir âyeti diğer bir âyet yerine getirirsek —ki Allah indireceğini daha iyi bilir— onlar «— Sen müfteriden başka bir şey değilsin» derler. Hayır, onların pek çoğu onu bilmezler (102) Onlara de ki onu ruhulkudüs, mü'minlerin imanlarını sabit kılmak, Müslümanlara aynı hidayet ve müjde-i saadet olmak üzere Rabbin tarafından hak ve hikmet ile indirmiştir.

---

[1] İslâmda sabit kadem olduktan sonra onun yolundan alârga olursunuz.

[2] Yahut amellerine karşı en güzel, amellerinden daha güzel mükâfat veririz.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُولُونَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذ۪ي
يُلْحِدُونَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُب۪ينٌ ۝
اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَا يَهْد۪يهِمُ اللّٰهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ۝ اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذ۪ينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ۝
مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ ا۪يمَانِه۪ٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْا۪يمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ۝ ذٰلِكَ
بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ
اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ۝ اُو۬لٰٓئِكَ
الَّذ۪ينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ
وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ۝ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي
الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذ۪ينَ
هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوٓا
اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ۝

(103) ve lekad na'lemü ennehüm yakuûlüne innemâ yü'allimühü beşer, lisânülleziy yülhidûne ileyhi a'cemiyyün ve hâzâ lisânün arabiyyün mübiyn (104) innelleziyne lâ yü'minûne biâyâtillâhi lâ yehdiyhimullahü ve lehüm azâbün eliym (105) innemâ yefteriylkezibelleziyne lâ yü'minûne biâyâtillâh, ve ulâike hümülkâzibûn (106) men kefere billâhi min ba'di iymânihi illâ men ükrihe ve kalbühü mutmainnün bil'îymâni ve lâkin men şereha bilküfri sadran fe'aleyhim gadabun minallah, ve lehüm azâbün aziym (107) zâlike biennehümüstehabbûlhayâteddünyâ alel'âhıreti ve ennallahe lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (108) ulâikelleziyne taba'allâhü alâ kulûbihim ve sem'ihim ve ebsârihim, ve ulâike hümülgaâfilûn (109) lâ cereme ennehüm fiylâhıreti hümülhâsirûn (110) sümme inne rabbeke lilleziyne hâcerû min ba'di mâ fütinû sümme câhedû ve saberû inne rabbeke min ba'dihâ legafûrun rahiym.

(103) * Onların «— Kur'an'ı peygambere ancak bir insan öğretiyor» dediklerini biz biliriz. O nisbet ettikleri insanın lisanı acemîdir, arabî değildir. Kur'an lisanı ise beyan ve fesahat sahibi arabî lisanıdır. (104) Allah'ın âyetlerine iman etmeyenler yok mu, Allah onlara hidayet etmez. Onlar için elîm bir azap vardır. (105) Yalan uyduranlar yalnız Allah'ın âyetlerine inanmayanlardır, yalancılar da onlardır. (106) Kalbi iman ile sabit ve mutmain iken zorlananlardan maada her kim Allah'a iman ettikten sonra onu tanımaz, bir de küfre göğsünü açarsa o gibiler Allah'ın hışmına uğrarlar, büyük bir azap da görürler. (107) Bu da dünya biriliğini âhiretten ziyade sevdiklerinden dolayıdır. Allah kâfirlere hidayet etmez. (108) Onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerine, kulaklarına, gözlerine mühür basmıştır. Gafil olanlar da onlardır. (109) Elhak, onlar âhirette ziyan içindedirler. (110) Bundan sonra bil ki Rabbin, mihnete tutulup hicret, sonra cihat edip katlananları yarlıgar, bağışlar. Rabbin bu mihnetten sonra onları yarlıgar, bağışlar.

(111) yevme te'tiy küllü nefsin tücâdilü an nefsihâ ve tüveffâ küllü nefsin mâ amilet ve hüm lâ yuzlemûn (112) ve daraballahü meselen karyeten kânet âmineten mutmainneten ye'tiyhâ rızkuhâ ragaden min külli mekânin fekeferet bien'umillâhi fe'ezâkahallahü libâselcû'ı velhavfı bimâ kânû yasna'ûn (113) ve lekad câehüm resûlün minhüm fekezzebûhü fe'ehazehümül'azâbü ve hüm zâlimûn (114) fekülû mimmâ razakakümullahü halâlen tayyiben veşkürû ni'metallahi in küntüm iyyâhü ta'büdun (115) innemâ harreme aleykümülmeytete vaddeme ve lahmelhınziyri ve mâ ühille ligayrillâhi, bih, femenıdturra gayre bagın ve lâ âdin feinnallahe gafûrun rahiym (116) ve lâ tekuûlü limâ tesıfü elsinetükümülkezibe hâzâ halâlün ve hâzâ harâmün litefterû alallahilkezib, innelleziyne yefterûne alallahilkezibe lâ yüflihûn (117) metâ'un kaliylün ve lehüm azâbün eliym (118) ve alelleziyne hâdû harremnâ mâ kasasnâ aleyke min kabl, ve mâ zalemnâhüm ve lâkin kânû enfüsehüm yezlimûn.

يوم تأتي كل نفس تجادل عن نفسها وتوفى كل نفس
ما عملت وهم لا يظلمون ۝ وضرب الله مثلا قرية كانت
آمنة مطمئنة يأتيها رزقها رغدا من كل مكان فكفرت
بأنعم الله فأذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانوا
يصنعون ۝ ولقد جاءهم رسول منهم فكذبوه
فأخذهم العذاب وهم ظالمون ۝ فكلوا مما رزقكم
الله حلالا طيبا واشكروا نعمت الله إن كنتم إياه
تعبدون ۝ إنما حرم عليكم الميتة والدم ولحم
الخنزير وما أهل لغير الله به فمن اضطر غير باغ ولا عاد
فإن الله غفور رحيم ۝ ولا تقولوا لما تصف ألسنتكم
الكذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا على الله
الكذب إن الذين يفترون على الله الكذب لا يفلحون ۝
متاع قليل ولهم عذاب أليم ۝ وعلى الذين
هادوا حرمنا ما قصصنا عليك من قبل وما
ظلمناهم ولكن كانوا أنفسهم يظلمون ۝

(111) O gün, herkes öz nefsi için çene çalar, kurtulması için çabalar, herkesin işlediği şeyin cezası tamamen verilir. Onlar zulüm ve gadre uğramazlar. (112) Allah Mekke kasabasını misal getirir. O kasaba emniyetliydi, sükûn ve itminan içindeydi. Onun rızkı her yerden bol bol gelirdi. Fakat ahalisi Allah'ın nimetlerine karşı nankörlükte bulundular [1]. Allah da onlara işlediklerine mukabil açlık ve korku libası giydirip azabını tattırdı [2]. (113) * Onlara içlerinden bir peygamber geldi, onlar onu yalancı saydılar, şirk ile zulüm edip dururken azaba [3] giriftar oldular. (114) Artık Allah'ın helâl, pâk olarak verdiği rızktan yiyin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız O'nun nimetine şükrediniz. (115) Allah size ancak ölü etini, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kurban edilen hayvanı haram kılmıştır. Her kim ıztırar halini, ruhsat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalırsa yer. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (116) Allah'a karşı yalan uydurmak sadedinde, lisanlarınızın uydurmasıyle «— Bu helâldir, o haramdır» demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uyduranlar umduklarına ermezler. (117) Onların dünyada biraz geçinmesi vardır, âhirette ise acıklı azap vardır. (118) Yahudiler haram kıldığımızı da daha evvel [4] sana haber vermiştik. Biz bunları haram kılmakla onlara zulmetmedik, fakat onlar kötülük işlemekle kendilerine zulmediyorlar.

[1] Kâfir oldular.
[2] Kıtlığa müptelâ etti, üzerlerine de asker sevk ettirdi.
[3] Kıtlık, korku azabına.
[4] En'am Sûre-i Celîlesinde. (146. âyet)

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝١١٩ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝١٢٠ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝١٢١ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ۝١٢٢ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝١٢٣ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝١٢٤ ادْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝١٢٥ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝١٢٦ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ۝١٢٧ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۝١٢٨

(119) sümme inne rabbeke lilleziyne amilûssûe bicehâletin sümme tâbû min ba'di zâlike ve aslahû inne rabbeke min ba'dihâ legafûrun rahiym (120) inne ibrâhiyme kâne ümmeten kaâniten lillâhi haniyfâ ve lem yekü minelmüşrikiyn (121) şâkiren lien'umih, ictebâhü ve hedâhü ilâ sırâtın müstekıym (122) ve âteynâhü fiyddünyâ haseneh, ve innehü fiyl'âhıreti leminassâlihıyn (123) sümme evhaynâ ileyke enittebi' millete ibrâhiyme haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (124) innemâ cü'ılessebtü alelleziynahtelefû fiyh, ve inne rabbeke leyahkümü beynehüm yevmelkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (125) ud'u ilâ sebiyli rabbike bilhikmeti velmev'ızatilhaseneti ve câdilhüm billetiy hiye ahsen, inne rabbeke hüve a'lemü bimen dalle an sebiylihî ve hüve a'lemü bilmühtediyn (126) ve in âkabtüm fe'âkıbû bimisli mâ ûkıbtüm bih, ve lein sabertüm lehüve hayrun lissâbiriyn (127) vasbır ve mâ sabrüke illâ billâhi ve lâ tahzen aleyhim ve lâ tekü fiy daykın mimmâ yemkürûn (128) innallahe ma'alleziynettekav velleziyne hüm muhsinûn.

(119) Bundan sonra bil ki Rabbin bilmeyerek, kötülük işleyen, bilâhare tövbekâr olup ıslah-ı hal eden kimseleri yarlıgar, bağışlar. Rabbin bu ahvalden sonra onları yarlıgar, bağışlar. (120 - 121) Şurası muhakkak ki İbrahim tek başına bir ümmetdi [1], Allah'a muti' idi, muvahhid-i pâk idi, müşriklerden değildi, Allah'ın nimetlerine şakirdi, Allah onu nübüvvet için seçti, doğru yola götürdü. (122) Biz ona dünyada iyilik [2] verdik, o, âhirette de yüksek dereceye çıkmış Salihlerdendir. (123) Sonra biz, sana muvahhid-i pâk olan İbrahim'in milletine tâbi ol diye vahyettik. İbrahim müşriklerden değildir. (124) Cumartesi gününe ta'zim ancak onda ihtilâf edenler üzerine [3] farz oldu. Rabbin ihtilâf ettikleri şey hakkında kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir [4]. (125) Rabbinin yoluna hikmet [5] ile, güzel öğüt ile dâvette bulun, onlarla güzel bir surette cidalde bulun. Çünkü Rabbin yoldan sapanları bilir. Doğru yolda olanları da bilir. (126) Bir kimseye ukubet etmek isterseniz nasıl size ukubet olunmuş ise siz de öyle ukubet ediniz. * Şayet katlanırsanız bu hal katlananlar hakkında hayırlı olur. (127) Katlan, senin katlanman ancak Allah'ın tevfik ve inayetiyledir. Onların yüz çevirmelerine mahzun olma. Ettikleri mekr-ü hileden de sıkıntıya düşme. (128) Elbette Allah sakınanlar, halka iyilik edenler ile beraberdir.

---

[1] Bütün halk kâfir iken o muvahhit idi, ümmetteki kemâl onda toplanmıştı. Muvahhitler reisiydi, muallim-i hayır idi, pişüva idi.

[2] Bütün ümmetler tarafından sevilmek gibi.

[3] Yahudiler ibadete mahsus olacak günde ihtilâf etmişlerdi.

[4] İbadet için tâyin olunan Cumartesi gününe hürmet edenlere sevap, bilâkis hürmet etmeyenlere azap verecek.

[5] Sağlam söz ile, doğru delil ile, şüphe getirmeyecek hüccet ile.

SÛRETÜL'ESRÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sübhânelleziy esrâ bi'abdihî leylen minelmescidilharami ilelmescidil'aksalleziy bâreknâ havlehü linüriyehü min âyâtinâ, innehü hüvessemiy'ulbasıyr (2) ve âteynâ mûselkitâbe ve ce'alnâhü hüden libeniy isrâiyle ellâ tettehızû min dûniy vekiylâ (3) zürriyyete men hamelnâ ma'a nûh, innehü kâne abden şekûrâ (4) ve kadaynâ ilâ beniy isrâiyle fiylkitâbi letüfsidünne fiyl'ardı merreteyni ve leta'lünne ulüvven kebiyrâ (5) feizâ câe va'dü ûlâhümâ be'asnâ aleyküm ibâden lenâ uliy be'sin şediydin fecâsû hılâleddiyâr, ve kâne va'den mef'ûlâ (6) sümme reddednâ leкümülkerrete aleyhim ve emdednâküm biemvâlin ve beniyne ve ce'alnâküm eksere nefiyrâ (7) in ahsentüm ahsentüm lienfüsiküm ve in ese'tüm felehâ, feizâ câe va'dül'âhıreti liyesûü vücûheküm ve liyedhulûlmescide kemâ dehalûhü evvele merretin ve liyütebbirû mâ alev tetbiyrâ.

سُورَةُ الإِسْرَاءِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَإِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝ وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ۝ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ۝ وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ۝ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ۝ إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ۝

İSRA VEYA BENİ İSRAİL SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kendisine kudretimize ait bazı âyetlerimizi göstermek için kulunu bir gece vakti Mesçid-i Haram'dan etrafına bereket verdiğimiz Mesçid-i Aksa'ya [2] götüren Zat her ayıptan tamamıyle münezzehtir. Semi' O'dur, basir O'dur. (2) Biz, Musa'ya Kitap verdik. Onu İsrail oğullarına, benden başkasını vekil [3] kılmamaları için rehber kıldık [4]. (3) Ey Nuh ile gemiye yüklettiğimiz kimsenin zürriyeti [5]! Nuh gibi olun. Çünkü Nuh ziyade şükreden bir kuldu. (4) Biz, İsrail oğullarına Tevrat'ta bildirdik: Yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız [6]. Bana karşı da pek büyük serkeşlik göstereceksiniz. (5) Onlardan birinci fesatlarının mücazat vâdesi gelince biz satvet ve şiddet sahibi birtakım kullarımızı üzerinize göndermiştik. Onlar da diyarınızın arasında sizi tâkip etmişlerdi [7]. Bu ise herhalde yerine gelecek bir vâde idi. (6) Sonra [8] size şevketi iade ettik, arkası sıra mallar, oğullar verdik. Sizi evvelkinden ziyade çoğalttık. (7) Eğer iyilik yaparsanız, kendinize iyilik yaparsınız, kötülük ederseniz yine kendinize edersiniz. İkinci fesadın ukubet vâdesi gelince yüzünüzü karaltmak [9], mesçidinize ilk defa girdikleri gibi girmek [10], mağlûp ettiklerini bütün bütün berbat etmek için düşmanları gönderdik.

---

1 Mekke'de nazil olmuş, 111 âyettir.

2 Yani Mekke'den Kudüs'e.

3 İşlerini görecek zat.

4 Kitap Tur'da verilmiş, Tur'da miraç makamında olmakla miraç âyetini müteakip vârit olmuştur.

5 Yani İsrail oğulları.

6 1 — Tevrat'ın ahkâmına muhalefet etmek. 2 — Hazret-i Zekeriyya ve Yahya'nın katliyle Hazret-i İsa'nın katline kalkışmak.

7 Katletmek, esir etmek, yağma etmek için.

8 Hazret-i Davut ve Süleyman zamanlarında ve Babil esaretinden sonra.

9 Öldürmek, esir etmek, yağma etmek ile sizi dilhûn etmek.

10 Evvelki tahrip gibi tahrip etmek.

عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَرْحَمَكُمْ وَاِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ۞ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ اَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيرًا ۞
وَاَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ۞
وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَٓاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا
۞ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَٓا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَٓا اٰيَةَ
النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ۞ وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ
طَٓائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا ۞
اِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفٰى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۞ مَنِ اهْتَدٰى
فَاِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ
وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا ۞ وَاِذَٓا
اَرَدْنَٓا اَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۞ وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ
بَعْدِ نُوحٍ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۞

(8) asâ rabbüküm en yerhameküm, ve in udtüm udnâ, ve ce'alnâ cehenneme lilkâfiriyne hasıyrâ (9) inne hâzelkur'âne yehdiy liletiy hiye akvemü ve yübeşşirül-mü'mininelleziyne ya'melûnessâlihâti enne lehüm ecren kebiyrâ (10) ve ennelleziyne lâ yü'minûne bil'ahıreti a'tednâ lehüm azâben eliymâ (11) ve yed'ul'insânü bişşerri du'âehü bilhayr, ve kânel'insanü acûlâ (12) ve ce'alnelleyle vennehâre âyeteyni femehavnâ âyetelleyli ve ce'alnâ âyetennehâri mubsıraten litebteguû fadlan min rabbiküm ve lita'lemû adedessiniyne velhisâb, ve külle şey'in fassalnahü tafsıylâ (13) ve külle insânin elzemnahü tâirehü fiy unukıh, ve nuhricü lehü yevmelkıyâmeti kitâben yelkaâhü menşûrâ (14) ıkre' kitâbek, kefâ binefsikelyevme aleyke hasiybâ (15) menihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle feinnemâ yadıllu aleyhâ, ve lâ tezirü vâziretün vizre uhrâ, ve mâ künnâ mu'azzibiyne hattâ neb'ase resûlâ (16) ve izâ erednâ en nühlike karyeten emernâ mütrefiyhâ fefesekuû fiyhâ fehakka aleyhelkavlü fedemmernâhâ tedmiyrâ (17) ve kem ehleknâ minelkurûni min ba'di nûh, ve kefâ birabbike bizünûbi ibâdihî habiyren basiyrâ.

(8) Olabilir ki Rabbiniz size merhamet eder, şayet siz, fesada dönerseniz biz de mücazata döneriz. Cehennemi kâfirlere zindan kıldık [1]. (9) Bu Kur'an yok mu? İşte o, pek doğru ve sağlam bir yola götürür. İyi amel işleyen mü'minlere, büyük mükâfata nail olacaklarını müjdeler. (10) Âhirete inanmayanlar için de acıklı bir azap hazırladığımızı bildirir. (11) İnsan [2] kendine iyilik ile dua eder gibi fenalık ile dua eder. İnsan çok acelecidir. (12) Biz gece ve gündüzü iki alâmet kıldık, gece alâmetini sükûnet için ışıksız, gündüz alâmetini ise eşyayı görmek için ışıklı yaptık. Ta ki Rabbinizin inayetinden esbab-ı mâişet isteyesiniz, senelerin sayısını, vakitlerin hesabını bilesiniz. Biz muhtaç olduğunuz her şeyi gereği gibi tafsil ettik. (13) Herkesin boynuna amelini doladık [3]. Kıyamet günü ona amellerinin yazıldığı sayfaları çıkaracağız ki onu açılmış bulacaktır. (14) Ona bu sahifeleri oku, bugün hesap görmeye kendin kâfi geleceksin [4] denecek. (15) Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, saparsa yine ancak kendisinin helâki için sapar, hiç bir günahkâr başkasının günahını yüklenmez, biz peygamber göndermedikçe azap edecek değiliz. (16) Bir kasabayı helâk etmek istediğimiz zaman peygamber lisanıyle onların refah ve nimet sahiplerine [5] emrederiz. Onlar ise fasık kesilirler. Artık onlar azabı hak ederler, biz de o kasabayı hâk ile yeksan ederiz. (17) Nuh'tan sonra nice insan tabakalarını helâk ettik, Rabbinin kullarının günahlarına agâh olması, onları görmesi ceza için elverir.

[1] Veya onlara münhasır kıldık.
[2] Pek sıkılınca veya öfkelenince.
[3] Veya amelinin uğursuzluğunu geçirdik. Yani kötü amel, kötü kişinin yoldaşıdır.
[4] Kendin, kendine bak da hesabını gör, ameline nasıl ceza verileceğini takdir et.
[5] Yani elebaşılarına.

(18) me kâne yüriydül'âcilete accelnâ lehü fiyhâ mâ neşâü limen nüriydü sümme ce'alnâ lehü cehennem, yaslahâ mezmûmen medhûrâ (19) ve men erâdel'âhırete ve se'â leha sa'yehâ ve hüve mü'minün feülâike kâne sa'yühüm meşkûrâ (20) küllen nümiddü hâülâi ve hâülâi min atâi rabbik, ve mâ kâne atâü rabbike mahzûrâ (21) unzur keyfe faddalnâ ba'dahüm, alâ ba'd, ve lel'âhıretü ekberü derecatin ve ekberü tafdıylâ (22) lâ tec'al ma'allahi ilâhen âhare fetak'ude mezmûmen mahzulâ (23) ve kadâ rabbüke ellâ ta'büdû illâ iyyâhü ve bilvâlideyni ihsânâ, immâ yeblüganne indekelkibere ehadühümâ evkilâhümâ felâ tekul lehümâ üffin ve lâ tenherhümâ ve kul lehümâ kavlen keriymâ (24) vahfıd lehümâ cenâhazzülli minerrahmeti ve kul rabbirhamhümâ kemâ rabbeyâniy sagıyrâ (25) rabbüküm a'lemü bimâ fiy nüfûsiküm, in tekûnû sâlihıyne feinnehü kâne lil'evvâbiyne gafûrâ (26) ve âti zelkurbâ hakkahü velmiskiyne vebnessebiyli ve lâ tübezzir tebziyrâ (27) innelmübezziriyne kânû ihvâneşşeyâtıyn, ve kâneşşeytânü lirabbihî kefûrâ.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ۞ وَمَنْ
أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ
سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ۞ كُلًّا نُمِدُّ هَٰؤُلَاءِ وَهَٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ۞ انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ۞
لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ۞
وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۞ وَاخْفِضْ لَهُمَا
جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا
۞ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ
لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ۞ وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ۞ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا
إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۞

(18) Her kim bu çabuk geçen dünyayı isterse dilediğimiz kimseye az çok istediğimiz miktarı burada çabucak veririz. Sonra ona Cehennemi tahsis ederiz. Oraya yerinmiş, halkın rahmetinden kovulmuş olarak atılır. (19) Her kim mü'min olduğu halde âhireti ister, ona da gereği gibi çalışırsa işte onların çalışmaları meşkûr ve makbul olur. (20) Her birine onlara da, bunlara da dünyada Rabbinin vergisinden birbiri ardınca veririz. Rabbinin vergisi hiçbir fertten geri tutulmaz. (21) Baksana, onları nasıl birbirinden üstün tuttuk, âhirette daha büyük dereceler, daha büyük üstün tutmalar vardır. (22) Tanrı ile beraber başka bir tapacak edinme, yoksa yerinir, yalnız bırakılırsın. (23 - 24) Rabbin kat'î olarak hükmetti: Ancak, O'na tapın, analarınıza, babalarınıza iyilik edin, şâyet gerek yalnız biri, gerek ikisi birden yanında [1] kocarsa sakın onlara «— Of, aman» deme [2], yüzlerine bağırma [3], onlara tatlı söz söyle, onlara karşı acıyarak [4], tezellül ve tevazu kanadını aç da de ki «— Yâ Rab! Onlar beni küçük yaşımda iken merhametle besledikleri gibi [5] sen de şimdi onlara öyle merhamet et. (25) Rabbiniz kalbinizde olanları [6] daha iyi bilir, ebeveyn haklarında iyilik ederseniz [7] Allah sizi yarlıgar, (bağışlar) çünkü O günah ettikçe tövbe edenler hakkında yarlıgayıcıdır (bağışlayıcıdır). (26) Hısımlara, yoksullara, yolda kalmışlara haklarını ver [8], malını ulu orta saçıp dağıtma. (27) Çünkü saçıp dağıtanlar şeytanın kardeşleridir. Şeytan ise Rabbinin nimetine karşı nankör olmuştur.

---

[1] Eline baktıkları sırada.
[2] Bıkıp usandığını gösterme.
[3] Veya katı sözler ile onları menetme.
[4] Âr'dan korkarak değil.
[5] Veya büyüttüklerinden dolayı.
[6] Ebeveyninize karşı gelmek veya iyilikte bulunmak hususlarını.
[7] Veya ebeveyn hakkında Allah'a muti' olursanız veya iyiliğe niyette sadıksanız.
[8] Hallerine göre haklarını ver, zekât ver, yedir, içir.

وَاِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَٓاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ
قَوْلًا مَيْسُورًا ۝ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ۝ اِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا
۝ وَلَا تَقْتُلُوٓا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ اِنَّ
قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْـًٔا كَبِيرًا ۝ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰٓى اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَٓاءَ
سَبِيلًا ۝ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ
اِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ۝ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ
حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا ۝
وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ
خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا ۝ وَلَا تَمْشِ
فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ
طُولًا ۝ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

(28) ve immâ tu'ridanne anhümübtigaâe rahmetin min rabbike tercûha fekul lehüm kavlen meysûrâ (29) ve lâ tec'al yedeke mağlûleten ilâ unukıke ve lâ tebsuthâ küllelbastı fetak'ude melûmen mahsûrâ (30) inne rabbeke yebsüturrızka limen yeşâü ve yakdir, innehü kâne bi'ibâdihî habiyren basıyrâ (31) ve lâ taktülû evlâdeküm haşyete imlâak, nahnü nerzukuhüm, ve iyyâküm inne katlehüm kâne hıt'en kebiyrâ (32) ve lâ takrebûzzinâ innehü kâne fâhışeh, ve sâe sebiylâ (33) ve lâ taktülûnnefselletiy harremallâhü illâ bilhakk, ve men kutile mazlûmen fekad ce'alnâ liveliyyihî sultânen felâ yüsrif fiylkatl, innehü kâne mansûrâ (34) ve lâ takrebû mâlelyetiymi illâ biletiy hiye ahsenü hattâ yeblüga eşüddeh, ve evfû bil'ahd, innel'ahde kâne mes'ûlâ (35) ve evfûlkeyle izâ kiltüm vezinû bilkıstâsilmüstekıym, zâlike hayrun ve ahsenü te'viylâ (36) ve lâ takfü mâ leyse leke bihî ilm, innessem'a velbasara velfuâde küllü ulâike kâne anhü mes'ûlâ (37) ve lâ temşi fiyl'ardı merehâ, inneke len tahrikal'arda ve len teblügalcibâle tûlâ (38) küllü zâlike kâne seyyiühü inde rabbike mekrûha.

(28) Şâyet Rabbinden umduğun rahmete bakarak [1] onlardan [2] yüz çevireceksen onlara tatlı dil ile cevap ver. (29) Cimrilikle elini boynuna bağlama, israf ile büsbütün de açma, yoksa melâmet ve hasret içinde kalırsın [3]. (30) Rabbin dilediği kimsenin rızkını genişletir, dilediğinin rızkını da iktizasına göre darlaştırır. Allah kullarının işinden haberdardır, onları görür. (31) Evlâdınızı fakirlik fukaralık korkusuyle öldürmeyin, biz onlara da, size de rızklarınızı veririz. Çünkü onları öldürmek büyük bir kabahattir. (32) Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, hayasızlıktır, ne kötü bir yoldur. (33) Allah'ın öldürmesini haram kıldığı kimseyi öldürmeyin, meğer ki bîhakkın olsun [4]. Her kim mazlûmen öldürülürse onun velisine tasallût hakkı veririz [5]. Artık o da katilde ileri gitmesin [6] çünkü o, yardım görmüştür. (34) Yetim sinn-i rüşte bâliğ oluncaya kadar onun malına yaklaşmayın. Meğer ki güzel bir veçhile olsun [7]. Ahti yerine getirin. Çünkü ahit her halde sorulacaktır. (35) Ölçtüğünüz zaman ölçeği yerine getirin, doğru terazi ile tartın. Bu hal daha iyidir, akıbeti daha güzeldir. (36) Bilmediğin bir şeyin arkasına düşme. Çünkü kulak, göz, gönül hepsinden sahibi sorulacaktır. (37) Yeryüzünde sallana sallana yürüme, çünkü yeri delip nihayetine varamazsın, uzunlukta dağa da erişemezsin [8]. (38) Bütün bunların fenası [9] Rabbinin yanında nahoş bir şeydir.

---

[1] **Verecek bir şey olmadığı halde geleceğe rızka bakarak.**
[2] **Hısımlar, yoksullar, yolda kalmışlardan.**
[3] **Evvelkisinde seni kınarlar, ikincisinde de sen hasret çekersin.**
[4] **Kısas ile, had ile olsun.**
[5] **Katili kısasen öldürmek veya diyetini almak veya af etmek haklarını vârisi olan velisine veririz.**
[6] **Katilden başkasına geçmesin, katile işkence yapmasın.**
[7] **Nümasına çalışılsın.**
[8] **Boyun dağa yetişmez.**
[9] **22'nci âyetten biri olan, memnu olanlar.**

(39) zâlike mimmâ evhâ ileyke rabbüke minelhikmeh, ve lâ tec'al ma'allâhi ilâhen âhare fetülkaâ fiy cehenneme melûmen medhûrâ (40) efeasfâküm rabbüküm bilbeniyne vettehaze minelmelâiketi inâsâ, inneküm letekuûlûne kavlen azıymâ (41) ve lekad sarrafnâ fiy hâzelkur'âni liyezzekkerû, ve mâ yeziydühüm illâ nüfûrâ (42) kul lev kâne ma ahû âlihetün kemâ yekuûlûne izen lebtegav ilâ ziyl'arşı sebiylâ (43) sübhânehü ve teâlâ ammâ yekulûne ulüvven kebiyrâ (44) tüsebbihu lehüssemâvâtisseb'u vel'ardu ve men fiyhinn, ve in min şey'in illâ yüsebbihu bihamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbiyhahüm, innehü kâne haliymen gafûrâ (45) ve izâ kara'telkur'âne ce'alnâ beyneke ve beynelleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreti hicâben mestûrâ (46) ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahûhü ve fiy âzânihim vakrâ, ve izâ zekerte rabbeke fiylkur'âni vahdehü vellev alâ edbârihim nüfûrâ (47) nahnü a'lemü bimâ yestemi'ûne bihî iz yestemi'ûne ileyke ve iz hüm necvâ iz yekuûluzzâlimûne in tettebi'ûne illâ recülen meshûrâ (48) unzur keyfe darabû lekel'emsâle fedallû felâ yestetıy'ûne sebiylâ (49) ve kaâlû eizâ künnâ izâmen ve rüfâten einnâ lemeb'ûsûne halkan cediydâ.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ۝ أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ۝ قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ۝ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝ وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا ۝ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ۝ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ۝ انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝ وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۝

(39) İşte bunlar Rabbinin sana vahyettiği hikmettir. Tanrı ile beraber başka bir tapacak edinme, yoksa yerinerek, kovularak Cehennem'e atılırsın. (40) Rabbiniz size erkek çocukları ayırdı da kendisi meleklerden kız çocukları mı edindi? Hakikaten siz pek büyük bir söz söylüyorsunuz. (41) * Biz, bu Kur'an'da o mânayı [1] öğüt kabul etsinler diye tekrar ettik. Halbuki bu, onların nefretlerinden [2] başka bir şeyi artırmıyor. (42) Onlara de ki eğer dedikleri gibi Tanrı ile beraber başka tapacaklar bulunsaydı bu halde Arş sahibi olan zatı def' için bir yol araştırırlardı. (43) Allah onların dediklerinden tamamıyle münezzehtir, pek yücedir. (44) O'na yedi gök, yer, orada bulunanlar tespih ederler. Hiç bir şey yoktur ki O'na hamd ile tespih etmesin. Fakat siz onların tespihlerini anlamazsınız [3]. Allah yavaştır, yarlıgayandır (bağışlayandır). (45) Kur'an'ı okurken seninle, âhirete inanmayanlar arasına örtecek bir perde çekeriz [4]. (46) Onu anlamamaları için kalpleri üzerine perdeler, kulaklarına işitmemek için ağırlık koyduk. Kur'an'da Rabbini bir tek olarak zikrettiğin zaman onlar nefret ederek dönüp giderler. (47) Biz, sana Kur'an okurken kulak verdikleri, zalimler, «— Siz ancak büyülü [5] bir adama tâbi olursunuz». Diye aralarında gizli gizli söyleştikleri vakit neye kulak verdiklerini [6] daha iyi biliriz. (48) Baksana: Seni kimlere benzettiler [7] de sapıttılar, onların doğru yol bulmaya güçleri de yoktur. (49) Biz, kemik, döküntü ve kırıntı olunca yeniden yaratılıp dirilecek miyiz? dediler.

---

[1] Oğuldan, kızdan vâreste olmak mânasını.
[2] Veya haktan dûr olmalarından.
[3] Çünkü anladığınız dil ile değildir.
[4] Seni göremezler, sana suikast edemezler.
[5] Veya cinirli, yani melek değil insan.
[6] İstihza ettiklerini, aralarında konuştuklarını.
[7] Şair dediler, kâhin dediler, sâhir dediler, mecnûn dediler.

قل كونوا حجارة او حديدا ۝ او خلقا مما يكبر في صدوركم
فسيقولون من يعيدنا قل الذي فطركم اول مرة فسينغضون
اليك رؤسهم ويقولون متى هو قل عسى ان يكون قريبا ۝ يوم
يدعوكم فتستجيبون بحمده وتظنون ان لبثتم الا قليلا ۝
وقل لعبادي يقولوا التي هي احسن ان الشيطان ينزغ
بينهم ان الشيطان كان للانسان عدوا مبينا ۝ ربكم
اعلم بكم ان يشا يرحمكم او ان يشا يعذبكم وما ارسلناك
عليهم وكيلا ۝ وربك اعلم بمن في السموات والارض
ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض واتينا داود
زبورا ۝ قل ادعوا الذين زعمتم من دونه فلا يملكون
كشف الضر عنكم ولا تحويلا ۝ اولئك الذين يدعون
يبتغون الى ربهم الوسيلة ايهم اقرب ويرجون رحمته
ويخافون عذابه ان عذاب ربك كان محذورا ۝ وان
من قرية الا نحن مهلكوها قبل يوم القيمة او معذبوها
عذابا شديدا كان ذلك في الكتاب مسطورا ۝

(50) kul kûnû hicâreten ev hadiydâ (51) ev halkan mimmâ yekbürü fiy sudûriküm, feseyekuûlûne men yü'ıydünâ, kulilleziy fataraküm evvele merreh, feseyün gıdûne ileyke ruüsehüm ve yekuûlûne metâ hû, kul asâ en yekûne kariybâ (52) yevme yed'ûküm fetestecibûne bihamdihi ve tezunnûne in lebistüm illâ kaliylâ (53) ve kul li'ibâdiy yekuûlûlletiy hiye ahsen, inneşşeytâne yenzegu beynehüm, inneşşeytâne kâne lil'insâni adüvven mübiynâ (54) rabbüküm a'lemü biküm in yeşe' yerhamküm ev in yeşe' yü'azzibküm, ve mâ erselnâke aleyhim vekiylâ (55) ve rabbüke a'lemü bimen fiyssemâvâti vel'ard, ve lekad faddalnâ ba'dannebiyyiyne alâ ba'dın ve âteynâ dâvûde zebûrâ (56) kulid'ûlleziyne ze'amtüm min dûnihî felâ yemlikûne keşfeddurri anküm ve lâ tahviylâ (57) ulâikelleziyne yed'ûne yebteguûne ilâ rabbihimülvesiylete eyyühüm akrabü ve yercûne rahmetehü ve yehâfûne azâbeh, inne azâbe rabbike kâne mahzûrâ (58) ve in min karyetin illâ nahnü mühlikûhâ kable yevmilkıyâmeti ev mu'azzibûhâ azâben şediydâ kâne zâlike fiylkitâbi mestûrâ.

(50 - 51) Onlara de ki siz faraza taş veya demir olunuz, yahut sizce büyük görünen mahlûk [1] olunuz [2], akabinde onlar «— Bizi kim diriltecektir» diyeceklerdir. De ki ilk defa sizi yaratan Tanrı diriltecek. Onlar sana başlarını sallayarak istihza ile bu, ne zaman olacak derler. De ki bu, yakında olabilecek. (52) O gün, Allah sizi çağıracak. Siz O'na hamd ederek icabet edeceksiniz. Ancak az bir vakit [3] kaldınız zannedeceksiniz. (53) Mü'min kullarıma de ki, müşriklere yumuşak söz söylesinler. Çünkü şeytan aralarına fesat sokar, şeytan insana apaşikâr bir düşmandır. (54) Rabbiniz, sizi daha iyi bilir, dilerse sizi esirger, dilerse sizi azaba duçar eder. Biz seni onlara vekil göndermedik [4]. (55) Rabbin, göklerde ve yerde olanı daha iyi bilir [5]. * Peygamberlerin bazısını bazısından üstün kıldık, Davud'a da Zebur verdik [6]. (56) Onlara de ki Tanrı'dan başka mâbut zaım ettiklerinizi çağırın [7], onlar sizden ne bir sıkıntıyı kaldırmaya, ne onu başka bir yere döndürmeye kaadir değillerdir. (57) O mâbutlar, içlerinden Allah'a en yakın olanı kendileri için Rablerine ta'at ile yakın olmayı araştırırlar, rahmetini umarlar, azabından korkarlar [8]. Çünkü Rabbinin azabı sakınılmaya değer. (58) Hiç bir kasaba yoktur ki kıyamet gününden evvel onu helâk etmiş olmayalım veya şiddetli bir azap ile [9] azap etmeyelim. Bu cihet kitapta [10] yazılıdır.

---

[1] Hayat kabulü hususunda indinizde daha müsteb'it bir şey veya dağ, gök, yer olunuz. [2] Ölün bakalım, ölebilir misiniz Ölseniz de Allah yine sizi diriltir. [3] Dünyada veya kabirde az bir vakit kaldınız. [4] Onları imana icbar edecek değilsin. [5] Bunun için dilediğine nübüvvet verir. [6] Davud'a Zebur vermekle üstün tuttuk. yoksa saltanat vermekle üstün tutmadık. [7] Melekler ile cinni, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâmı. [8] Nasıl olur da onlar mâbut olurlar. [9] Katil, kıtlık ve saire gibi. [10] Levh-i Mahfuz'da.

(59) ve mâ mene'ânâ en nürsile bil'âyâti illâ en kezzebe bihel'evvelûn, ve âteynâ semûdennâkate mubsıraten fezalemû bihâ, ve mâ nürsilü bil'âyâti illâ tahviyfâ (60) ve iz kulnâ leke inne rabbeke ehâta binnâs, ve mâ ce'alnelrü'yâlletiy ereynâke illâ fitneten lihnâsi veşşeceretelmel'ûnete fiylkur'ân, ve nühavvifühüm femâ yeziydühüm illâ tugyânen kebiyrâ (61) ve iz kulnâ lilmelâiketiscüdû liâdeme fesecedû illâ ibliys, kaâle e'escüdü limen halakte tıynâ (62) kaâle ere'eyteke hâzelleziy kerremte aleyye lein ahharteni ilâ yevmilkıyâmeti leahtenikenne zürriyyetehü illâ kaliylâ (63) kaâlezheb femen tebi'ake minhüm feinne cehenneme cezâüküm cezâen mevfûrâ (64) vestefziz menisteta'te minhüm bisavtike ve eclib aleyhim bihaylike ve recilike ve şârikhüm fiyl'emvâli vel'evlâdi vaıdhüm, ve mâ ya'ıdü hümüşşeytânü illâ gurûrâ (65) inne ibâdiy leyse leke aleyhim sultân, ve kefâ birabbike vekiylâ (66) rabbükümülleziy yüzciy lekümülfülke fiylbahri litebteguû min fadlih, innehü kâne biküm rahiymâ.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ۝ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا
جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۝
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ۝ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَٰذَا الَّذِي
كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ
إِلَّا قَلِيلًا ۝ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ
جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ۝ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ
فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ
إِلَّا غُرُورًا ۝ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ۝ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ
فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

(59) Evvelkiler mûcizeleri yalan saymasalardı o istedikleri mûcizeleri şimdi göndermeye bizim için hiç bir mâni yoktu. Semud kavmine dişi deveyi görünür bir mûcize vermiştik. Onlar deveyi itlâf etmekle kendilerine zulüm ettiler. Biz mûcizeleri ancak korkutup inanmaları için göndeririz. (60) Hani «— Sana Rabbin nâs'ı ilim ve kudretiyle kuşatmıştır» [1] demiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı [2], Kur'an'da mezkûr olan mel'un ağacı [3] nâs arasında fitneye ve ihtilâfa düşürmekten başka bir şey yapmadık [4]. Biz onları korkuturuz, bu ise aşırı olan taşkınlıklarını artırmadan başka bir şey yapmıyor. (61) Hani biz meleklere Âdem'e secde edin demiştik [5]. İblis'ten maadası secde etmişlerdi. İblis «— Senin çamurdan yarattığına ben secde mi ederim?» demişti. (62) İblis «— Benden üstün tuttuğun bu adamı bana bildir [6] * Beni kıyamet gününe kadar tehir edersen az bir miktarı hariç olmak üzere onun zürriyetini kendime bent edeceğim [7]» dedi. (63) Allah buyurdu: «— Buradan çekil. Onlardan her kim sana tâbi olursa sizin cezanız Cehennem olur. Bu, şümullü bir cezadır»; (64) «— Onlardan gücün yettiklerini sesinle yerinden oynat. Üzerlerine süvarinle, piyadenle yürü, onlar ile emvâlde, evlâtta ortak ol [8], onlara vaatlarda bulun [9]. Şeytan aldatmadan başka bir şey vaadetmez»; (65) «— Benim halis kullarıma senin hiç bir tasallûtun olamaz. Rabbinin vekil ve gözetici olması elverir [10]». (66) Rabbiniz, sizin için denizde gemileri yürütür ki O'nun inayetinden mâişetinizi araştırasınız. Çünkü O, hakkınızda merhametlidir.

---

[1] Veya Rabbin Kureyş'i azap ile kuşatacaktır. Artık hiç bir kimseden korkma. [2] Miraç gecesini veya Hüdeybiye senesinde veya Bedir senesinde gördüğü rüyayı. [3] Yiyen kimse açlığından dolayı lânete başlayan ağaç veya Cehennemde biten (o ağaçtan yiyenlere Kur'an lânet eder) yani zekkum ağacını. [4] Gerek rüya ile veya Miraç ile, gerek Cehennemde biten zakkum ağacı ile birtakım halk fitneye ve ihtilâfa düşmüşler, hatta bazıları mürted bile olmuşlardı. [5] Âdem ve İblis kıssası saadet ve şekavetin mebnası olmakla Kur'an-ı Mübin'de çok tekerrür etmiştir. Sait Âdem'e şaki İblis'e uyan oluyor. [6] Ne dersin. Niye bunu benden üstün kıldın. [7] Azdırıp helâk edeceğim. [8] Çünkü Kureyş mallarını putlara adarlar, «— Bu oğlumu bana filân bağışladı» derlerdi. İşte bunlarda şeytan ortak olur demektir. Yahut veled-i zinada çalınan mallarda ortak olur. [9] «Kıyamet yok» de. [10] Onları senden korur.

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا نَجّٰيكُمْ
اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا ۝ اَفَاَمِنْتُمْ
اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ۝ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ
وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ
اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَاُولٰئِكَ يَقْرَؤُنَ
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝ وَمَنْ كَانَ فِي هٰذِهِ اَعْمٰى
فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيلًا ۝ وَاِنْ كَادُوا
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ
وَاِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ۝ وَلَوْلَا اَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ
كِدْتَ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا ۝ اِذًا لَاَذَقْنَاكَ ضِعْفَ
الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

(67) ve izâ messekümuddurru fiylbahri dalle men ted'ûne illâ iyyâh, felemmâ neccâküm ilelberri a'radtüm, ve kânel'insânü kefûrâ (68) efe'emintüm en yahsife biküm cânibelberri ev yürsile aleyküm hâsiben sümme lâ tecidû leküm vekiylâ (69) em emintüm en yu'ıydeküm fiyhi târeten uhrâ feyürsile aleyküm kaâsıfen minerriyhı feyugrikaküm bimâ kefertüm sümme lâ tecidû leküm aleynâ bihî tebiy'â (70) ve lekad kerremnâ beniy âdeme ve hamelnâhüm fiylberri velbahri ve razaknâhüm minettayibâti ve faddalnâhüm alâ kesiyrin mimmen halaknâ tafdıylâ (71) yevme ned'û külle ünâsin bi'imâmihim, femen ûtiye kitâbehû biyemiynihî feulâike yakreûne kitâbehüm ve lâ yuzlamûne fetiylâ (72) ve men kâne fiy hâzihî a'mâ fehüve fiyl'âhıreti a'mâ ve edallü sebiylâ (73) ve in kâdû leyeftinûneke anilleziy evhaynâ ileyke litefteriye aleynâ gayreh, ve izen lettehazûke haliylâ (74) ve lev lâ en sebbetnâke lekad kidte terkenü ileyhim şey'en kaliylâ (75) izen le'ezaknâke dı'falhayâti ve dı'falmemâti sümme lâ tecidüleke aleynâ nasıyrâ.

(67) Size, denizde bir sıkıntı [1] dokunsa Tanrı'dan başka taptıklarınız kaybolur, gider [2]. Fakat O, sizi korkudan kurtarıp karaya çıkarınca yine döneklik edersiniz. İnsan nankördür. (68) O'nun, karanın bir tarafını sizinle beraber yere geçirmeyeceğinden, yahut üzerinize taşlı bir kasırga göndermeyeceğinden emin mi oldunuz? Sonra siz hiç bir vekil ve hâmi bulamazsınız. (69) Yoksa Allah'ın sizi, tekrar denize iade ettirerek şiddetli bir fırtına gönderip nankörlüğünüze karşı boğmayacağından emin mi oldunuz? Sonra bize karşı kurtaracak yardımcı, arayacak bir hâmi bulamazsınız. (70) * Biz Âdem oğullarını şerefli kıldık. Onları denizde, karada taşıttık. Kendilerine pâk şeylerden rızk verdik [3]. Onları yarattığımız mahlûkatın çoğundan bütün bütün üstün tuttuk. (71) O gün herkesi pişüvalarıyle beraber çağıracağız. Onlardan her kimin Kitabı sağ eline verilirse onlar Kitaplarını sevine sevine okurlar. Kıl kadar haksızlığa uğramazlar. (72) Her kim bu dünyada kör davranır ise öbür dünyada da kör kalacak, belki daha ziyade yoldan sapacaktır. (73) Onlar vahyettiğimiz şeyden başkasını bize iftira edesin diye seni az kalsın o vahiyden döndüreceklerdi, o zaman seni candan bir dost edineceklerdi. (74) Eğer hakta seni sabit kılmasaydık * az kalsın onlara biraz meyil edecektin [4]. (75) O halde sana diriliğin, ölümün iki katını [5] tattıracaktık. Sonra bize karşı hakkıyle hiç bir yardımcı bulamayacaktın.

---

[1] Boğulmak korkusu. [2] Yani siz yalnız Tanrı'dan medet umarsınız. [3] Yani hepsini Âdem oğulları için yarattık. [4] Sekif cemaatinden bir kısmı zekâttan, namazdan af olunmak gibi birtakım şartlar ile imana gelmek istemişler, bu hususta da ısrar etmişlerdi. Peygamberimiz bunların imana gelmelerini arzu ediyordu, bir müddet sükûte vardı. Sükûtünden onlar ümide düştüler. Bunun üzerine âyet-i kerîme nâzil oldu. Veya müşrikler Peygamberimizi dinden döndürmek kastında bulundulardı. Allah Peygamberimizi din-i kavimde tesbit etti. Yani ismet Allah'ın tevfikiyledir. [5] Dünya ve âhiret azabını.

(76) ve in kâdû leyestefizzûneke minel'ardı liyuhricûke minhâ ve izen lâ yelbesûne hilâfeke illâ kaliylâ (77) sünnete men kad erselnâ kableke min rüsülinâ ve lâ tecidü lisünnetinâ tahviylâ (78) ekımıssalâte lidülûkişşemsi, ilâ gasakılleyli ve kur'ânelfecr, inne kur'ânelfecri kâne meşhûdâ (79) ve minelleyli fetehecced bihî nâfileten leke asâ en yeb'aseke rabbüke makaâmen mahmûdâ (80) ve kul rabbi edhılniy müdhale sıdkın ve ahricniy muhrece sıdkın vec'al liy min ledünke sultânen nasıyrâ (81) ve kul câelhakku ve zehekalbâtıl, innelbâtıla kâne zehûkaâ (82) ve nünezzilü minelkur'ani mâ hüve şifâün ve rahmetün lilmü'miniyne ve lâ yeziydüzzâlimiyne illâ hasârâ (83) ve izâ en'amnâ alel'insâni a'rada ve nâ bicânibih, ve izâ messehüşşerrü kâne yeusâ (84) kul küllün ya'melü alâ şâkiletih, ferabbüküm a'lemü bimen hüve ehdâ sebiylâ (85) ve yes'elûneke anirrûh, kulirrûhu min emri rabbiy ve mâ ûtiytüm minel'ilmi illâ kaliylâ (86) ve lein şi'nâ lenezhebenne billeziy evhaynâ ileyke sümme lâ tecidü leke bihî aleynâ vekiylâ.

وَاِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَاِذًا لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ اِلَّا قَل۪يلًا ۝ سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْو۪يلًا ۝ اَقِمِ الصَّلٰوةَ
لِدُلُوكِ الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ۝ وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِه۪ نَافِلَةً لَكَ عَسٰٓى
اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ۝ وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْن۪ي مُدْخَلَ
صِدْقٍ وَاَخْرِجْن۪ي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ ل۪ي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
نَص۪يرًا ۝ وَقُلْ جَٓاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ۝ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَٓاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِن۪ينَ
وَلَا يَز۪يدُ الظَّالِم۪ينَ اِلَّا خَسَارًا ۝ وَاِذَٓا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ
اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِه۪ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُ۫سًا ۝ قُلْ كُلٌّ
يَعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِه۪ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَب۪يلًا ۝
وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّ۪ي وَمَٓا اُو۫ت۪يتُمْ
مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَل۪يلًا ۝ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذ۪ٓي
اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِه۪ عَلَيْنَا وَك۪يلًا ۝

(76) Onlar, seni iz'aç ile az kalsın Mekke toprağından [1] çıkaracaklardı. Bu halde onlar da senden sonra pek az yerlerinde kalabilirlerdi. (77) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerimiz arasında yolumuz [2] buydu. Yolumuzda asla bir tahvil göremezsin. (78) Güneşin zevalinden [3] gece karanlık basıncaya kadar namazı dosdoğru kıl, sabah namazını da kıl, çünkü sabah namazı görülür [4]: (79) Gecenin bir kısmında da uyanıp gece namazı kıl, bu senin için artık bir ibadettir [5]. Ümitvar ol ki Rabbin seni makam-ı Mahmud'a [6] getirecektir. (80) De ki «— Yâ Rab! Beni hoşlukla ithal, hoşlukla ihraç et [7]. Bana tarafından hakkıyle yardımcı bir kuvvet [8] ver». (81) De ki hak geldi, bâtıl [9] yok oldu. Çünkü bâtıl daima yok olur. (82) Kur'an'dan indirdiğimiz şey mü'minlere şifa ve rahmettir, Kur'an ancak zalimlerin inkârlarından dolayı ziyankârlıklarını artırır. (83) Her ne zaman biz insana sıhhat ve nimet gibi nimet verecek olsak o, şükürden yüz çevirerek yan çizer, ona hastalık, fakirlik gibi bir fenalık dokunursa hemen pek ümitsiz olur. (84) De ki herkes kendi seciyesine göre işler, Rabbinizin en doğru yol bulanı daha iyi bilir [10] (85) Sana ruhu soruyorlar, onlara de ki ruh Rabbimin fermanındandır [11], size az bir ilim verilmiştir. (86) * Dileseydik sana vahiy ettiğimiz Kur'an'ı ortadan kaldırırdık, sonra sen bize karşı hiç bir vekil bulamazdın.

[1] Veya Medine toprağından. [2] Onları yerlerinden çıkarmak hususundaki âdetimiz. [3] Veya grubundan. [4] Birçok cemaat tarafından görülür veya melekler o zaman hazır olurlar. [5] Sana mahsus bir faziletir. Vücubu sana mahsustur. Farz üzerine zait bir faziletir. [6] Kıyamette şefaat-i kübra makamına. [7] Beni Medine'ye veya kabre herhangi bir yere ithal et ki orada nahoş bir şey görmeyeyim. Mekke'den veya kabirden veya herhangi bir yerden beni öyle bir ihraç et ki gözüm arkada kalmasın, itibarım ile çıkayım. [8] Veya kavi bir mülk, bir hüccet. [9] İslâm geldi, küfür yok oldu. [10] Öylece sevap verir. [11] Yahut «Rabbimin bildiği ilimdendir. Veyahut Kur'an Rabbimin vahyidir», veyahut Cebrail Rabbimin emriyle iner».

الا رحمة من ربك ان فضله كان عليك كبيرا ۝ قل لئن
اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن
لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا ۝ ولقد
صرفنا للناس في هذا القرآن من كل مثل فأبى اكثر الناس
الا كفورا ۝ وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض
ينبوعا ۝ او تكون لك جنة من نخيل وعنب فتفجر الانهار
خلالها تفجيرا ۝ او تسقط السماء كما زعمت علينا
كسفا او تأتي بالله والملائكة قبيلا ۝ او يكون لك
بيت من زخرف او ترقى في السماء ولن نؤمن لرقيك
حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربي هل كنت
الا بشرا رسولا ۝ وما منع الناس ان يؤمنوا اذ
جاءهم الهدى الا ان قالوا أبعث الله بشرا رسولا ۝
قل لو كان في الارض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا
عليهم من السماء ملكا رسولا ۝ قل كفى بالله شهيدا
بيني وبينكم انه كان بعباده خبيرا بصيرا ۝

(87) illâ rahmeten min rabbik, inne fadlahü kâne aleyke kebiyrâ (88) kul leinicteme'atil'insü velcinnü alâ en ye'tû bimisli hâzelkur'âni lâ ye'tûne bimislihî ve lev kâne ba'duhüm liba'dın zahiyrâ (89) lekad sarrafnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli meselin fe'ebâ ekserünnâsi illâ küfûrâ (90) ve kaâlû len nü'mine leke hattâ tefcürelenâ minel'ardı yenbû'a (91) ev tekûne leke cennetün min nahıylin ve inebin fetüfeccirel'enhâre hılâlehâ tefciyrâ (92) ev tüskıtassemâe kemâ ze'amte aleynâ kisefen ev te'tiye billâhi velmelâiketi kabiylâ (93) ev yekûne leke beytün min zuhrüfin ev terkaâ fiyssemâ, ve len nü'mine lirukıyyike hattâ tünezzile aleynâ kitâben nakreûh, kul sübhâne rabbiy hel küntü illâ beşeren resûlâ (94) ve mâ mene'ennâse en yü'minû iz câe hümülhüdâ illâ en kaâlû ebe'asallahü beşeren resûlâ (95) kul lev kâne fiylardı melâiketün yemşûne mutmainniyne lenezzelnâ aleyhim minessemâi meleken resûlâ (96) kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm, innehü kâne bi'ıbâdihî habiyren basıyrâ.

(87) Şu kadar ki Rabbinin merhametidir ki Kur'an'ı ipka etmiştir. O'nun sana karşı inayeti büyüktür. (88) De ki bu Kur'an gibi bir Kur'an daha getirmek için insan ile cin biraraya toplanıp yekdiğerlerine arka verseler bile yine onun gibi getiremezler. (89) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her bir misali dolandırdık [1]. Nâs'ın pek çoğu ancak nankörlükte [2] bulundular. (90) Dediler ki «— Biz sana hiç bir zaman inanamayız; meğer ki bize yerden bir pınar çıkarasın». (91) «— Yahut senin hurma ağaçlarından, asmalardan bir bahçen olsun da ortasından güzel güzel ırmaklar akıtasın». (92) «— Yahut za'mın veçhile [3] göğü üzerimize parça parça düşüresin. Yahut Allah ile melekleri karşımıza getiresin [4]». (93) «— Yahut senin altından bir evin olsun, yahut göğe çıkasın. Bununla beraber bize okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe çıktığına da kaabil değil inanamayız». Onlara de ki aman Yâ Rabbi! Ben peygamberliğe nâil olmuş beşerden başka bir şey miyim? (94) Kendilerine ayn-i hidayet olan Kur'an geldikten sonra halkı imandan men'eden sebep «— Allah insanı mı peygamber gönderir?» Demelerinden başka bir şey değildi. (95) Kendilerine de ki yeryüzünde gezer, sakin olur melekler olsaydı biz de onlara gökten melek bir peygamber gönderirdik [5]. (96) De ki benimle sizin aramızda Tanrı'nın hakkıyle şahit olması elverir. Çünkü O, kullarının ahvalinden haberdardır, onları görür.

---

[1] Her nevi teşvik ve tahvifi ihbar ve hikem, vaat ve vaadi tekrar tekrar beyan ettik.

[2] Veya hakkı inkârda bulundular, nâs'tan maksat ehl-i Mekke'dir.

[3] Dilesek onları yere geçirirdik veya üzerlerine göğü parça parça düşürürdük mealindeki âyet-i kerime.

[4] Veya sırasıyle önümüzden geçirsin veya şahit olarak getirsin.

[5] Siz melek değilsiniz ki size melekten peygamber gönderelim. Beşere beşerden peygamber göndeririz.

(97) ve men yehdillâhü fehüvelmühted, ve men yudlil felen tecide lehüm evliyâe min dûnih, ve nahşürühüm yevmelkıyâmeti alâ vücûhihim umyen ve bükmen ve summâ, me'vâhüm cehennem, küllemâ habet zidnâhüm sa'ıyrâ (98) zâlike cezâühüm biennehüm keferû biâyâtinâ ve kaâlû eizâ künnâ izâmen ve rüfâten einnâ lemeb'ûsûne halkan cediydâ (99) evelem yerev ennallahelleziy halakassemâvâti vel'arda kaâdirün alâ en yahluka mislehüm ve ce'ale lehüm ecelen lâ reybe fiyh, fe'ebezzalimûne illâ küfûrâ (100) kul lev entüm temlikûne hazâine rahmeti rabbiy izen le'emsektüm haşyetel'infâak, ve kânel'insânü katûrâ (101) ve lekad âteynâ mûsâ tis'a âyâtin beyyinâtin fes'el beniy isrâiyle iz câehüm fekaâle lehü fir'avnü inniy le'ezunnuke yâ mûsâ meshûrâ (102) kaâle lekad alimte mâ enzele hâülâi illâ rabbüssemâvâti vel'ardı basâir, ve inniy le'ezunnuke yâ fir'avnü mesbûrâ (103) fe'erâde en yestefizzehüm minel'ardı feagraknâhü ve men ma'ahü cemiy'â (104) ve kulnâ min ba'dihî libeniy isrâiyleskünûl'arda feizâ câe va'dülâhıreti ci'nâ biküm lefiyfâ.

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِه وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا
مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ۞ ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۞ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ
اَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا ۞ قُلْ لَوْ اَنْتُمْ
تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي اِذًا لَاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْاِنْفَاقِ
وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُورًا ۞ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ اٰيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَنِي اِسْرَائِيلَ اِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنِّي
لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ۞ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا اَنْزَلَ هٰؤُلَاءِ
اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَائِرَ وَاِنِّي لَاَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ
مَثْبُورًا ۞ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنَاهُ
وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ۞ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِه لِبَنِي اِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا
الْاَرْضَ فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ۞

(97) Allah her kimi hidayete erdirmişse o hidayeti bulmuştur. Her kimi de dalâlete düşürürse onlar için Allah'tan başka yâr bulamazsın. Biz, onları kıyamet günü kör, dilsiz, sağır olarak yüzü koyun, sürüne sürüne haşredeceğiz. Onların yurtları Cehennemdir. Yakacak kalmayıp alevi sönmeye yüz tuttukça alevli ateşi artıracağız. (98) İşte bu, onların âyetlerimizi tanımamaları, «— Biz kemik, döküntü ve kırıntı olduktan sonra yeniden yaratılarak mı dirileceğiz?» Demeleri cezasıdır. (99) Onlar gökleri ve yeri yaratan Tanrı'nın kendileri gibilerini yaratmaya gücü yettiğini görmüyorlar mı? Allah onlar için muayyen bir zaman tâyin etmiştir ki onda şüphe götürecek bir şey yoktur. Böyle iken yine zalimler küfür ve inkârdan başka bir şeyde bulunmadılar. (100) Onlara de ki siz Rabbimin rahmeti [1] hazinelerine mâlik olsaydınız harç ile tükenir korkusuyle imsakte bulunurdunuz. İnsan tab'an cimridir. (101) * Biz Musa'ya İsrail oğullarına geldiği zaman dokuz açık mûcize [2] verdik. Ya Muhammed sen onu İsrail oğullarından sor [3]. Fir'avun ona «— Musa! Seni her halde büyülü sanıyorum» demişti. (102) Musa «— * Bunları, ancak göklerin, yerin Rabbi olan Allah'ın birtakım görülecek ibret olmak üzere indirdiğini bilirsin, Fir'avun! Ben de biliyorum ki sen her halde helâke ve lânete uğrayacaksın» demişti. (103) Fir'avun onları Mısır toprağından oynatmak istedi. Biz de onu onunla beraber olanları hep suda boğduk. (104) Bundan sonra İsrail oğullarına dedik ki siz mev'ut olan arzda sakin olun. Âhiret vâdesi gelince sizi onlarla beraber birbirine karışık olarak getiririz.

[1] Nimet, rızk ve yağmuru.
[2] Yedi beyza, asa.. İlâahır gibi veya Allah'a şerik koşmamak, zina etmemek... gibi vesaya.
[3] Yahut Musa'ya «İsrail oğullarını Firavun'dan iste» dedik.

وبالحق أنزلناه وبالحق نزل وما أرسلناك إلا مبشرا ونذيرا ۝
وقرآنا فرقناه لتقرأه على الناس على مكث ونزلناه تنزيلا ۝
قل آمنوا به أو لا تؤمنوا إن الذين أوتوا العلم من قبله إذا يتلى
عليهم يخرون للأذقان سجدا ۝ ويقولون سبحان ربنا إن كان
وعد ربنا لمفعولا ۝ ويخرون للأذقان يبكون ويزيدهم
خشوعا ۝ قل ادعوا الله أو ادعوا الرحمن أيا ما تدعوا فله
الأسماء الحسنى ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ
بين ذلك سبيلا ۝ وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن له
شريك في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا ۝

سورة الكهف مكية وهي مائة وعشر آيات

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا
قيما لينذر بأسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين
يعملون الصالحات أن لهم أجرا حسنا ۝ ماكثين
فيه أبدا ۝ وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا ۝

(105) ve bilhakkı enzelnâhü ve bilhakkı nezel, ve mâ ersalnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (106) ve kur'ânen faraknâhü litakre'ehü alennâsi alâ müksin ve nezzelnâhü tenziylâ (107) kul âminû bihî ev lâ tü'minû, innelleziyne ûtul'ilme min kablihî izâ yütlâ aleyhim yahırrûne lil'ezkaâni sücceda (108) ve yekuûlûne sübhâne rabbinâ in kâne va'dü rabbinâ lemef'ûlâ (109) ve yahırrûne lil'ezkaâni yebkûne ve yeziydühüm huşû'â (110) kulid'ullahe evid'urrahmân, eyyen mâted'û felehül'esmâülhusnâ, ve lâ techer bisalâtike ve lâ tühâfit bihâ vebtegı beyne zâlike sebiylâ (111) ve kulilhamdülillâhilleziy lem yettehız veleden ve lem yekün lehü şeriykün fiylmülki ve lem yekün lehü veliyyün minezzülli ve kebbirhü tekbiyrâ.

SÛRETÜL-KEHF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elhamdülillâhilleziy enzele alâ abdihilkitâbe ve lem yec'al lehü ıvecâ (2) kayyimâ, liyünzire be'sen şediyden min ledünh, ve yübeşşirelmü'miniynelleziyne ya'melûnessâlihâti enne lehüm ecren hasenâ (3) mâkisiyne fiyhi ebedâ (4) ve yünzirelleziyne kaâlûttehazellâhü veledâ.

(105) Biz, Kur'an'ı ancak hak ile inzâl ettik, o da ancak hak ile indi [1]. Seni de ancak müjdeci, Allah azabıyle korkutucu gönderdik. (106) Nâs'a, aheste aheste okuman için Kur'an'ı âyet âyet, dağınık gönderdik. Onu uygun bir surette indirdik [2]. (107) Onlara de ki ona ister inanın, ister inanmayın. Evvelce kendilerine ilim verilen ehl-i Kitabın mü'minleri yok mu? Onlara Kur'an okunduğu zaman secde ederek yüz üstü kapanırlar. (108) «— Rabbimiz tamamıyle münezzehtir [3]. Rabbimizin vaadi her halde yerine gelir» derler, (109) ağlaya ağlaya yüz üstü kapanırlar. Kur'an onların huşuunu artırır. (110) De ki Tanrıya dua edin veya esirgeyen Zat'a dua edin [4], hangisiyle dua ederseniz edin, onun (Er - Rahman, Er - Rahîm, Es - Selâm) gibi güzel adları vardır. Namazında sesini çıkarma, kısma, ikisinin arasında bir yol bul. (111) De ki oğul edinmeyen, mülkte bir ortağı bulunmayan, zül ve acizden dolayı iş göreni bulunmayan Tanrı'ya hamdolsun. O'nu büyük bilerek büyüklüğün ile yâdet.

KEHF SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1 - 2 - 3) Kendi kuluna, tarafından kâfirleri şiddetli bir ukubet ile korkutmak, iyi iş işleyen mü'minlere de, ebedî olarak kalacakları güzel bir mükâfat ile müjdelemek için eğrilikten âri, dosdoğru bir kitap inzâl eden Tanrı'ya hamdolsun. (4) Allah çocuk edindi diyenleri de korkutmak için Kitap inzâl etmiştir.

---

[1] Hikmete uygun indirdik, indirdiğimiz gibi kaldı. Hiç değişmedi.
[2] Hikmete, maslahata uygun olarak peyderpey indirdik.
[3] Caymaktan, kâfirlerin dediklerinden.
[4] Esirgeyen deyin, Rahman diye dua edin. Allah deyin, Allah diye dua edin.
[5] Mekke'de nâzil olmuş, 110 âyettir.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ
مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ۝ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ۝ إِنَّا جَعَلْنَا
مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۝
وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ۝ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ۝
إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ۝ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ
فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۝ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ
أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ۝ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ
بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ۝
وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَٰهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ۝
هَٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝

(5) mâ lehüm bihî min ilmin ve lâ liâbâihim, kebüret kelimeten tahrücü min efvâhihim, in yakuûlûne illâ kezibâ (6) fele'alleke bahı'un nefseke alâ âsârihim in lem yü'minû bihâzelhadiysi esefâ (7) innâ ce'alnâ mâ alel'ardı ziyneten lehâ lineblüvehüm eyyühüm ahsenü amelâ (8) ve innâ lecâ'ilûne mâ aleyhâ sa'ıyden cürüzâ (9) em hasibte enne ashâbelkehfi verrakıymi kânû min âyâtina acabâ (10) iz evelfityetü ilelkehfi fekaâlû rabbenâ âtinâ min ledünke rahmeten ve heyyi'lenâ min emrinâ reşedâ (11) fedarabnâ alâ âzânihim fiylkehfi siniyne adedâ (12) sümme be'asnâhüm lina'leme eyyülhızbeyni ahsâ limâ lebisû emedâ (13) nahnü nakussu aleyke nebe'ehüm bilhakk, innehüm fityetün âmenû birabbihim ve zidnâhüm hüdâ (14) ve rabatnâ alâ kulûbihim iz kaâmû fekaâlû rabbünâ rabbüssemâvâti vel'ardı len ned'ûve min dûnihî ilâhen lekad kulnâ izen şatatâ (15) hâülâi kavmünettehazû min dûnihî âliheh, lev lâ ye'tûne aleyhim bisultânin beyyin, femen azlemü mimmenifterâ alallahi kezibâ.

(5) Böyle diyenlerin ne kendilerinin, ne babalarının bu bapta bir bilgileri yoktur. Ağızlarından çıkan o söz ne büyük bir sözdür! Onlar yalandan başka bir şey söylemezler. (6) Yoksa onların bu söze [1] inanmayıp yanından gittiklerine teessüf ederek kendini helâk mi edeceksin? [2] (7) Biz, yeryüzünde bulunanları yer için ziynet kıldık ki nâs'ı deneyelim, bakalım hangisi daha güzel işlerde bulunacaktır. (8) Biz, yeryüzünde olanları dümdüz kuru bir yere çeviririz. (9) Kehf ve rekîm sahiplerini [3] âyetimiz içinde acip bir âyet mi sandın [4]? (10) Hani o yiğitler büyük bir mağaraya çekilmişler, «— Ey Rabbimiz! tarafından bize rahmet [5] ver, işimizde doğruyu rehber et» demişlerdi. (11) Biz de o mağarada onların kulaklarına nice yıllar perde koyduk [6]. (12) Sonra uykuda ne kadar kaldıklarını iki fıkradan hangisinin [7] onların mağarada eğleştikleri müddeti sayıp zapt edebildiğini ayırdetmek için onları uyandırdık. (13) Biz, sana onların haberini doğruca nakledîyoruz, onlar birtakım yiğitlerdi ki Rablerine inanmışlardı. Biz de onların hidayet ve sebatlarını artırmıştık. (14) Onlar, padişahlarının önünde durup şöyle söyledikleri zaman onların kalplerine kuvvet ve metanet vermiştik: «— Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. O'ndan başka hiç bir tapacağa tapmayız. Böyle [8] dersek küfürde haddi aşmış bir söz söylemiş oluruz». (15) «— Bu bizim vatandaşlarımız O'ndan başka birtakım tapacaklar edindiler. Onlar bize apaçık bir burhan getirmeliydiler. Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? [9]».

---

[1] Kur'an-ı Kerîm'e. [2] Kendini helâk etme. [3] «Kehf» büyük, mağaradır. Rekim muhtelif mânaya gelir. Mağaranın bulunduğu vadi, dağ, Eshab-ı Kehf'in köyü, isimleri yazılıp o mağaranın kapısına konulan levha, Eshab-ı Kehf'in mekânı veya köpeği, yahut Eshab-ı Kehf'ten başka üç kişidir ki üzerlerine mağara kapanmıştı. [4] Bunların uykuda kalmalarını, gökleri, yeri yarattığımıza nisbetle daha acip, daha garip mi buldun? [5] Rızk, mağfiret, düşmandan selâmet. [6] Senelerce uyuttuk. [7] Eshab-ı Kehf'in iki fırkasından mağarada kaldıklarında ihtilâf edenler, bir kısmı bir gün, bir kısmı daha az diyenler veya Eshab-ı Kehf zamanında iki Müslüman fırkasından veya Eshab-ı Kehf zamanındaki padişahlar ile Eshab-ı Kehf'ten. [8] Tanrıdan başkasına taparız dersek. [9] Padişahlarının önünden çıktıktan sonra aralarında böyle söylemişlerdi.

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا ۝ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَاوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ۝ وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ۝ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ۝ إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ۝

(16) ve izi'tezeltümûhüm ve mâ ya'büdûne illallahe fe'vû ilelkehfi yenşürleküm rabbüküm min rahmetihî ve yüheyyi' leküm min emriküm mirfekaâ (17) ve tereşşemse izâ tala'at tezâverü an kehfihim zâtelyemiyni ve izâ garabet takrıduhüm zâteşşimâli ve hüm fiy fecvetin minh, zâlike min âyâtillâh, men yehdillâhü fehüvelmühted, ve men yudlil felen tecide lehü veliyyen mürşidâ (18) ve tahsebühüm eykaâzen ve hüm rukuûd, ve nükallibühüm zâtelyemiyni ve zâteşşimâl, ve kelbühüm bâsitun zirâ'ayhi bilvasıyd, levıttalâ'te aleyhim levelleyte minhüm firâren ve lemüli'te minhüm ru'bâ (19) ve kezâlike be'asnâhüm liyetesâelû beynehüm, kaâle kaâilün minhüm kem lebistüm, kaâlû lebisnâ yevmen ev ba'da yevm, kaâlû rabbüküm a'lemü bimâ lebistüm feb'asû ehadeküm biverıkıküm hâzihî ilelmediyneti felyanzur eyyühâ ezkâ ta'âmen felye'tiküm birızkın minhü velyetelattaf ve lâ yüş'ırenne biküm ehadâ (20) innehüm in yazherû aleyküm yercümûküm ev yu'ıydûküm fiy milletihim ve len tüflihû izen ebedâ.

(16) «Onlardan, Allah'tan başka mâbutlardan ayrılmak isterseniz büyük bir mağaraya çekilin ki Rabbiniz size rahmetini genişletsin, işlerinizi de size yarayacak bir surette yapsın [1]». (17) Onlara baksaydın görürdün ki güneş doğduğu vakit mağaralarının sağ tarafına meyleder, battığı vakitte de sol tarafa giderdi [2]. Onlar mağaranın açık [3] bir yerinde idiler. Bu, Allah'ın kudretine ait nişanlarındandır. Allah her kime hidayet verirse o, hidayeti bulur, her kimi dalâlete düşürürse ona irşad edecek bir yâr bulamazsın. (18) Gözleri açık olmakla sen onları uyanık sanırsın. Halbuki onlar uykudadırlar. Biz onları çürümemek için sağa, sola döndürürdük. Köpekleri ise dirseklerini kapı eşiği makamındaki yere uzanmış bir halde yatıyordu. Onları bu halde görseydin geri dönüp kaçardın. Mehabetlerinden korku içinde kalırdın. (19 - 20) Bunun gibi [4] birbirlerinden soruşup hallerini bilmek için onları uyandırdık. Onlardan biri burada ne kadar vakit eğleştiniz dedi. Birkaçı bir gün veya ondan daha az eğleştik dediler. Birkaçı da şöyle dediler: Ne kadar eğleştiğinizi Rabbiniz daha iyi bilir, içinizden birinizi bu gümüş akça ile şehre gönderin, baksın, kimin yemeği daha pâk [5] ise size ondan yiyecek getirsin, nazikâne hareket etsin, hiç bir kimseye burada bulunduğunuzu haber vermesin [6]. Çünkü onlar sizi ele geçirirlerse ya taşlarlar veya cebren kendi dinlerine döndürürler. Bu halde ebediyyen felâh bulamazsınız.

---

[1] Şehirden ayrıldıkları zaman birbirlerine böyle söylemişlerdi.
[2] Yani onlara hiç güneş değmezdi.
[3] Veya geniş mahallinde idiler, böylece hava alırlardı.
[4] Onların uyumalarını kudretimize nişan kıldığımız gibi uyanmalarını da öyle nişan kıldık.
[5] Veya helâl, ucuz, leziz.
[6] Çabuk gitsin, çabuk gelsin. Ahaliye lûtf ile muamelede bulunsun. Kimseye kendisini bildirmesin.

(21) ve kezâlike a'sernâ aleyhim liya'-lemû enne va'dallâhi hakkun ve ennes-sâ'ate lâ reybe fiyhâ, iz yetenâze'ûne bey-nehüm emrehüm, fekaâlûbnû aleyhim, bünyânâ, rabbühüm a'lemü bihim, kaâ-lelleziyne galebû alâ emrihim lenettehı-zenne aleyhim mescidâ (22) seyekuûlûne selâsetün râbi'uhüm kelbühüm, ve ye-kuûlûne hamsetün sâdisühüm kelbühüm recmen bilgayb, ve yekuûlûne seb'atün ve sâminühüm kelbühüm, kul rabbiy a'-lemü bi'ıddetihim mâ ya'lemühüm illâ kaliyl, felâ tümâri fiyhim illâ mirâen zâ-hiren ve lâ testefti fiyhim minhüm ehadâ (23) ve lâ tekuûlenne lişe'yin inniy fâ'ı-lün zâlike gadâ (24) illâ en yeşâallahü vezkür rabbeke izâ nesiyte ve kul asâ en yehdiyeni rabbiy liakrabe min hâzâ re-şedâ (25) ve lebisû fiy kehfihim selâse mietin siniyne vezdâdû tis'â (26) kullil-lâhü a'lemü bimâ lebisû, lehü gaybüs-semâvâti vel'ard, absır bihî ve esmı', mâlehüm min dûnihî min veliyyin ve lâ yüşrikü fiy hükmihî ehadâ (27) vetlü mâ ûhıye ileyke min kitâbi rabbik, lâ mü-beddile likelimâtihî ve len tecide min dû-nihî mültehadâ.

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ
لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ
لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۝ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ
كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ
مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي
فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ
وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ۝
وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ۝
قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝

(21) Böylece halkı onların haline muttali kıldık. Ta ki Allah'ın diriltmek hakkındaki vaadi hak olduğunu, kıyamete asla şüphe olmadığını bilmiş olsunlar. Hani onlar aralarında [1] bu hususta niza'a düşmüşlerdi, onlar [2] dediler ki üzerlerine bir bina yapın [3]; Rableri onların hallerini daha iyi bilir. Reyleri galip gelen Müslümanlar herhalde üzerlerine bir mescit yapalım dediler. (22 - 23 - 24) Onlar [4] «— Eshab-ı Kehf üç kişidir, dördüncüleri köpekleridir» derler. Bâzısı da «— Beş kişidir, altıncıları da köpekleridir» derler. Bu iki söz gaybe taş atmaktır [5]. Diğerleri ise «— Yedi kişidir. Sekizincileri köpekleridir» derler. Onlara de ki adetlerini Rabbım daha iyi bilir. Onları ancak az kimse bilir. Hakkında ancak zâhir olan şeyden fazlasıyle nizada bulunma [6]. Onlar hakkında onlardan hiç bir kimseye de bir şey sorma. Hiç bir şey için ben onu herhalde yapacağım deme. Ancak Allah'ın dilemesiyle yapacağım de. Unuttuğun zaman Rabbini an, «— Olabilir ki Rabbım beni bundan [7] daha yakın bir yola [8] götürür» de. (25) Onlar mağaralarında dokuz fazlasıyle üçyüz sene eğleştiler [9]. (26) Onlara de ki ne kadar eğleştiklerini Allah daha iyi bilir. Göklerin, yerlerin gayıplarını bilmek O'na mahsustur. O ne güzel görür! Ne güzel işitir! O'ndan başka onların bir yârları, işlerini göreni yoktur. O, hiç kimseyi hükmünde ortak yapmaz. (27) Rabbinin Kitabından sana vahiy olunanları oku, O'nun sözlerini değiştirecek yoktur.. O'ndan başka hiç bir sığınacak ve dayanacak bulamazsın.

---

[1] Vatandaşlar, Eshab-ı Kehf hakkında.
[2] Kâfir olanlar.
[3] Çünkü vatandaşlarımızdır.
[4] Eshab-ı Kehf'in kıssalarıyle meşgul olanlardan bir kısmı.
[5] Zan ve tahminden ibarettir.
[6] O hususta derine dalma, Kur'an'ın haberiyle iktifa et. Onları red de etme, teçhil de etme.
[7] Eshab-ı Kehf'in haberinden.
[8] Eshab-ı Kehf'in haberinden daha ziyade nübüvvetime delâleti zâhir olan bir yola.
[9] Sene-i şemsiye üzere üçyüz, sene-i kameriye üzere üçyüz dokuz sene olduğuna işarettir.

واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم بالغدوة والعشي
يريدون وجهه ولا تعد عيناك عنهم تريد زينة الحيوة الدنيا
ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذكرنا واتبع هويه وكان امره
فرطا ۝ وقل الحق من ربكم فمن شاء فليؤمن ومن شاء فليكفر
انا اعتدنا للظالمين نارا احاط بهم سرادقها وان يستغيثوا
يغاثوا بماء كالمهل يشوي الوجوه بئس الشراب وساءت
مرتفقا ۝ ان الذين امنوا وعملوا الصالحات انا لا نضيع اجر
من احسن عملا ۝ اولئك لهم جنات عدن تجري من تحتهم
الانهار يحلون فيها من اساور من ذهب ويلبسون ثيابا
خضرا من سندس واستبرق متكئين فيها على الارائك
نعم الثواب وحسنت مرتفقا ۝ واضرب لهم مثلا رجلين
جعلنا لاحدهما جنتين من اعناب وحففناهما بنخل وجعلنا
بينهما زرعا ۝ كلتا الجنتين اتت اكلها ولم تظلم منه شيئا
وفجرنا خلالهما نهرا ۝ وكان له ثمر فقال لصاحبه
وهو يحاوره انا اكثر منك مالا واعز نفرا ۝

(28) vasbır nefseke ma'alleziyne yed'ûne rabbehüm bilgadâti vel'aşiyyi yüriydûne vecheh, ve lâ ta'dü aynâke anhüm, türiydü ziynetelhayâtiddünyâ ve lâ tütı' men ağfelnâ kalbehü an zikrinâ vettebea hevâhü ve kâne emrühü fürutâ (29) ve kulilhakku min rabbiküm femen şâe felyü'min ve men şâe felyekfür innâ a'tednâ lizzâlimiyne nâren ehâta bihim sürâdikuhâ, ve in yestegıysû yügaâsû bimâin kelmühli yeşviylvücûh, bi'seşşerab ve sâet mürtefekaâ (30) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti innâ lâ nudıy'u ecre men ahsene amelâ (31) ulâike lehüm cennâtü adnin tecriy min tahtihimül'enhârü yuhallevne fiyhâ min esâvire min zehebin ve yelbesûne siyâben hudran min sündüsin ve istebrakın mütteki'iyne fiyhâ alel'erâik, ni'messevâb, ve hasünet mürtefekaâ (32) vadrıb lehüm meselen recüleyni ce'alnâ liehadihimâ cenneteyni min a'nâbin ve hafefnâhümâ binahlin ve ce'alnâ beynehümâ zer'â (33) kiltelcenneteyni âtet ükülehâ ve lem tazlım minhü şey'en ve feccernâ hılâlehümâ neherâ (34) ve kâne lehü semer, fekaâle lisâhıbihî ve hüve yühâvirühû ene ekserü minke mâlen ve e'azzü neferâ.

(28) Sabah, akşam, Rablerinin yüzünü, rızasını kastederek O'na ibadet edenlerle beraber kendini sabırlı kıl. Dünya diriliğinin debdebesine kapılarak, onlardan gözlerini ayırma. Gönlünü zikrimizden gafil kıldığımız, hevesine uymuş, hâli harap olmuş kimselere ita'at etme. (29) Onlara de ki hak Rabbiniz tarafındandır [1]. Dileyen inansın, dileyen gâvur olsun bize ne!. Biz zalimlere öyle bir ateş hazırladık ki onun etrafına çekilen kalın perdeleri [2] kendilerini kaplar. Eğer susuzluktan feryat ederlerse onların feryadına zeytin yağı tortusu [3] gibi bir su verilir ki ağızlarına götürürken yüzlerini kavurur. Bu, ne fena içecektir! O, ne fena kurulacak yerdir! (30) İman edip iyi amel işleyenler yok mu? Biz bu gibi ameli iyi olan kimsenin mükâfatını asla zayi etmeyiz. (31) Onlar için Aden Cennetleri [4] vardır ki altından ırmaklar akar. Orada tahtlar üzerinde kurularak, altın bileziklerle bezenecekler, ince dibadan, kalın dibadan yeşil elbise giyeceklerdir. O, ne güzel mükâfattır! Onlar, ne güzel kurulacak yerlerdir! (32 - 33) Onlara biri mü'min, diğeri kâfir olan iki adamı misal getir: Biz onlardan birine [5] iki üzüm bağı vermiş, bağlarını hurmalıklarla kuşatmış, o iki bağ arasında da ekin yetiştirmiştik. O iki bağın ikisi de mahsûllerini tamamıyle vermişti, onun hiç bir meyvesi eksik olmamıştı. (34) Bu iki bağ ortasından bir de ırmak akıtmıştık. Onun başka meyveleri de vardı [6]. Arkadaşına muhavere sırasında övünerek «— Ben senden daha zenginim, hadem ve haşem cihetiyle senden daha kuvvetliyim [7]» demişti.

---

[1] Kur'an veya hüküm Allah'tandır, havadan değildir. Veya Kur'an, Rabbiniz tarafından hak bir sözdür.

[2] Veya kalın duvarları, ateşten duvarları, çadırları, dumanları onları kaplamıştır. Ateşin etraflarını aldıklarını temsildir.

[3] Veya erimiş bakır, kan ve irin gibi.

[4] Veya ikamet olunacak Cennetler.

[5] Kâfir olanına.

[6] Yahut başka serveti de vardı.

[7] Ailem, aşiretim, hademem, a'vanım, evlâdım daha çoktur veya daha namdarım.

(35) ve dehale cennetehü ve hüve zâlimün linefsih, kaâle mâ ezunnu en tebiyde hâzihî ebedâ (36) ve mâ ezunnussâ'ate kaâimeten ve lein rüdidtü ilâ rabbiy le'ecidenne hayren minhâ münkalebâ (37) kaâle lehü sâhıbühü ve hüve yühâvirühû ekeferte billeziy halekake min turâbin sümme min nutfetin sümme sevvâke recülâ (38) lâkinnâ hüvallahü rabbiy ve lâ üşrikü birabbiy ehadâ (39) ve lev lâ iz dehalte cenneteke kulte mâşâallahü lâ kuvvete illâ billâh, in tereni ene ekalle minke mâlen ve veledâ (40) fe'asâ rabbiy en yü'tiyeni hayren min cennetike ve yürsile aleyhâ husbânen minessemâi fetusbiha sa'ıyden zelekaâ (41) ev yusbiha mâühâ gavran felen testetıy'a lehü talebâ (42) ve ühıyta bisemerihî feasbeha yükallibü keffeyhi alâ mâ enfeka fiyhâ ve hiye hâviyetün alâ urûşihâ ve yekuûlü yâ leyteniy lem üşrik birabbiy ehadâ (43) ve lem tekün lehü fietün yansurûnehü min dûnillâhi ve mâ kâne muntasırâ (44) hünâlikelvelâyetü lillâhilhakk, hüve hayrün sevâben ve hayrün ukbâ (45) vadrıb lehüm meselelhayâtiddünyâ kemâin enzelnâhü minessemâi fahteleta bihî nebâtül'ardı feasbaha heşiymen tezrûhürriyâh, ve kânallahü alâ külli şey'in muktedirâ.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ
أَبَدًا ۝ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۝ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ۝ لَٰكِنَّا
هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ
مَالًا وَوَلَدًا ۝ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ۝ أَوْ يُصْبِحَ
مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ
يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ۝ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ
خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ۝ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا
تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ۝

(35) O, öz nefsine zulüm ederek [1] bağına girip arkadaşına demişti ki «— Bu bağın hiç bir vakit harap olacağını zannetmiyorum. (36) Kıyametin kopmasını da zannetmiyorum. Eğer za'mınca Rabbime götürülecek olursam o zaman bunun yerine daha iyisini bulurum». (37 - 38) Ona arkadaşı muhavere sırasında cevap olarak demişti ki «— Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra seni adam yapan Allah'ı tanımıyor musun? Fakat ben itikat ederim ki Allah, benim Rabbimdir. Ben O'na hiç bir ferdi ortak tutmam»; (39 - 40 - 41) «— Bağına girdiğin zaman, «Maaşallah lâ kuvvet-i illâ billah» [2] demeliydin. Beni kendinden daha az mal ve evlât sahibi görüyorsan olabilir ki Rabbim bana senin bağından daha iyisini verir, senin bağının üzerine de gökten bir belâ [3] gönderir de orası ayak kayacak düm-düz bir yere döner. Yahut bağının suyu çekilir de onu istemeye [4] asla gücün yetmez». (42) Meyvesi felâkete uğradı [5]. Ertesi sabah o hâli görünce ona harcettiği paraya [6] karşı el oğuşturmaya başladı, bağın ise çardakları çökmüştü. «— Keşke Rabbime hiç bir ferdi ortak tutmayaydım!» diyordu. (43) Tanrı'dan başka ona yardım edecek [7] hiç bir cemaat yoktu, kendisi de yardım görmedi [8]. (44) Öyle bir yerde dostluk [9] ancak hak olan Allah'a mahsustur. Mükâfatı en iyi olan, en iyi akıbet veren O'dur. (45) Onlara dünya diriliğinin misalini getir, o gökten yağdırdığımız yağmur gibidir ki onunla yerin otu karışır, ot neşvünema ile kemâlini bulup kurur, rüzgârlar onu kökünden çıkarıp savurur. Allah her şeye muktedirdir.

---

[1] Küfür, fahr ve gurura bürünerek.
[2] Allah'ın dilediği olur veya Allah dilemiş, bana vermiştir; kuvvet ve kudret yalnız Allah'ındır.
[3] Yıldırım, çekirge, azap gibi.
[4] Tekrar yerine getirmeye.
[5] Meyvesi kül oldu.
[6] Veya emeğe.
[7] Helâkin önüne geçmek veya öyle bir bağ vermek sadedinde.
[8] Veya hiç bir kimse intikam-ı Bâri'den kendini men'edemezdi veya elinden geleni iadeye gücü yetmezdi veya kendisi de öc alamadı.
[9] Veya yardım etmek, iş görmek.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ۝ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ۝ وَعُرِضُوا
عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ۝ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتَابِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا ۝ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا
لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهِ
اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝ مَا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا
۝ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝ وَرَاَ الْمُجْرِمُونَ
النَّارَ فَظَنُّوا اَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ۝

(46) elmâlü velbenûne ziynetülhayâtid-dünyâ, velbâkıyâtüssâlihâtü hayrün inde rabbike sevâben ve hayrün emelâ (47) ve yevme nüseyyirülcibâle ve terel'arda bâ-rizeten ve haşernâhüm telem nügaâdir minhüm ehadâ (48) ve uridû alâ rabbike saffâ, lekad ci'tümûnâ kemâ halaknâküm evvele merreh, bel ze'amtüm ellen nec'-ale leküm mev'ıdâ (49) ve vudı'alkitâbü feterelmücrimiyne müşfikıyne mimmâ fiyhi ve yekuûlûne yâ veyletenâ mâli hâzelkitâbi lâ yügaâdirü sagıyreten ve lâ kebiyreten illâ ahsâhâ, ve vecedû mâ amilû hâdırâ, ve lâ yazlimü rabbüke ehadâ (50) ve iz kulnâ lilmelâiketiscüdû liâdeme fesecedû illâ ibliys, kâne minel-cinni fefeseka an emri rabbih, efettehı-zûnehü ve zürriyyetehû evliyâe min dûniy ve hüm leküm adüvv, bi'se lizzâlimiyne bedelâ (51) mâ eşhedtühüm halkassemâ-vâti vel'ardı ve lâ halka enfüsihim ve mâ küntü müttehızelmudılliyne adudâ (52) ve yevme yekuûlü nâdû şürekâiyelleziyne ze'amtüm fede'avhüm felem yestecibû lehüm ve ce'alnâ beynehüm mevbikaâ (53) ve re'elmücrimûnennâre fezannû ennehüm muvâkı'ûhâ ve lem yecidû anhâ masrıfâ.

(46) Güvendikleri mal, oğullar dünya diriliğinin debdebesidir [1], pâyidar olan iyi ameller Rabbinin nezdinde sevap itibarıyle de, ümit itibarıyle de daha iyidir. (47) O gün, dağları yerinden koparıp yürütürüz de yeri dümdüz görürsün. Onları da [2] toplarız, onlardan hiç birini bırakmayız. (48) Onlar saf saf olarak Rabbinin huzuruna getirilirler. Onlara denir ki * ilk defa sizi yarattığımız gibi bize geldiniz [3], hayır, siz bu vaadimizi asla yapmayacağız za'mında bulunuyordunuz. (49) Âmal defterleri ortaya konulur. Günahkârları görürsün ki oradaki yazılardan korkarlar, «— Eyvah! Bize, neye bu âmal defterleri küçük büyük hiç bir şey bırakmamış, hepsini saymış dökmüş, derler. Yaptıklarını hep önlerinde hazır bulurlar. Senin Rabbin hiç bir ferde zulüm etmez [4]. (50) Hani biz, meleklere Âdem'e secde edin demiştik. İblis'ten başkası secde etmişlerdi. O ise cin cinsindendi. Rabbinin emrinden dışarı çıkmıştı. Ey Âdem oğulları! O, size düşmanken beni bırakıp onu, zürriyetini yâr ediniyorsunuz öyle mi? Zâlimler için İblis ne kötü bir bedeldir! (51) Ben onları, gökleri, yeri yarattığım, kendilerini de yarattığım zaman hazır kılmadım ki bana yardım etsinler, halkı yoldan çıkaranları ben el, ayak edinecek değilim. (52) O gün, Allah «— Ey müşrikler! za'mettikleriniz şerikleri mi mâbutlarınızı çağırın» diyecek, onlar da o mâbutları çağıracaklar, ama şerikleri onlara cevap vermeyecekler. Biz onların arasına bir ateş deresi [5] koyacağız [6]. (53) Günahkârlar, ateşi görünce içine düşeceklerini anlayacaklar ve ondan geri dönecek bir yer bulamayacaklar.

---

[1] Çabuk geçer.
[2] Mü'minleri de, kâfirleri de.
[3] Veya çırılçıplak, çocuksuz çoluksuz, mal - mülkten âri.
[4] Hiç bir kimseye ukubet etmez, sevabı da eksiltmez.
[5] Veya helâke bâdi bir şey.
[6] Artık buluşmak kaabil değildir.

(54) ve lekad sarrafnâ fiy hâzelkur'âni linnâsi min külli mesel, ve kânel'insânü eksere şey'in cedelâ (55) ve mâ mene'annâse en yü'minû iz câehümülhüdâ ve yestagfirû rabbehüm illâ en te'tiyehüm sünnetül'evveliyne ev ye'tiyehümül'azâbü kubülâ (56) ve mâ nürsilülmürseliyne illâ mübeşşiriyne ve münziriyn ve yücâdilülleziyne keferû bilbâtılı liyüdhıdû bihilhakka vettehazû âyâtiy ve mâ ünzirû hüzüvâ (57) ve men azlemü mimmen zükkire biâyâti rabbihî fea'rada anhâ ve nesiye mâ kaddemet yedâh, innâ ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahûhü ve fiy âzânihim vakrâ ve in ted'uhüm ilelhüdâ felen yehtedû izen ebedâ (58) ve rabbükelgafûrü zurrahmeh, lev yüâhızühüm bimâ kesebû le'accele lehümül'azâb, bel lehüm mev'ıdün len yecidû min dûnihî mev'ilâ (59) ve tilkelkurâ ehleknâhüm lemmâ zalemû ve ce'alnâ limehlikihim mev'ıdâ (60) ve iz kaâle mûsâ lifetâhü lâ ebrahu hattâ eblüga mecme'albahreyni ev emdıye hukubâ (61) felemmâ belega mecme'a beynihimâ nesiyâ hûtehümâ fettehaze sebiylehü fiylbahri serebâ.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍۜ وَكَانَ
الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ۞ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوا
اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْاَوَّلٖينَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۞ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلٖينَ
اِلَّا مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَۚ وَيُجَادِلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتٖي وَمَا اُنْذِرُوا هُزُوًا ۞
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُۜ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفٖي اٰذَانِهِمْ وَقْرًاۜ وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُوا
اِذًا اَبَدًا ۞ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِۜ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَۜ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهٖ
مَوْئِلًا ۞ وَتِلْكَ الْقُرٰى اَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ۞ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِفَتٰيهُ لَا اَبْرَحُ حَتّٰى
اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ۞ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبٖيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۞

(54) * Biz bu Kur'an'da halk için her nevi misalleri dolandırdık. İnsan, her şeyden ziyade şamatacıdır. (55) İnsanlara hidayet [1] gelmişken evvelkiler hakkındaki helâk âdetinin veya gözleri önünde [2], azabın gelmesini beklemelerinden başka onları imandan, Rablerine istiğfardan men eden hiç bir şey yoktur. (56) Biz, gönderdiğimiz peygamberleri ancak müjde edici, Allah azabıyle korkutucu olmak üzere gönderdik. Kâfirler hakkı, yaygara ile [3] çürütmek için bâtıl olan şey ile yaygara ederler, âyetlerimizi, peygamberlerin kendilerini korkuttukları azabı eğlenceye alırlar. (57) Rabbinin âyetleri kendisine yâdedildiği halde ondan dönen, eliyle getirdiği maasiyi unutan kimseden daha zalim kim olabilir? Biz onların kalplerine Kur'an'ı anlamamak için perdeler, kulaklarına da işitmemek için ağırlık koyduk. Sen onları hidâyete dâvet etsen de onlar bu halde asla hidayet bulmazlar. (58) Senin Rabbin yarlıgayan (bağışlayan) zattır, merhametlidir, şayet Rabbin onları kazançlarıyle muaheze etseydi, azaplarını tâcil ederdi. Hayır; onlar için bir vâde zamanı [4] vardır. Onlar Allah'tan başka asla bir sığınacak ve kurtulacak yer bulamayacaklardır. (59) Biz, o kasabaları [5] ahalisi zulüm edince helâk ettik, helâkleri için muayyen bir vâde zamanı tâyin ettik. (60) Hani Musa hadimi [6] Yuşa'a demişti: (Mecma'ül - bahreyn) e [7] varıncaya kadar durmayıp gideceğim [8]. Yahut maksuduma erinceye kadar seneler geçireceğim. (61) O ikisi iki denizin birleştiği yere varınca balıklarını unuttular. Balık denize atıldı, orada izbe bir yol tuttu [9].

---

[1] Resul-ü ekrem ve Kur'an-ı Kerîm.
[2] Veya ansızın, türlü türlü.
[3] Peygamber melek olmalıydı, gibi sözlerle.
[4] Kıyamet veya Bedir günü.
[5] Âd, Semud ve emsali kasabaları.
[6] Veya şakirdi.
[7] Hazret-i Musa ile Hızır'ın birleşecekleri yerdir. Burası iki denizin birleştiği yerdi.
[8] Veya arayacağım.
[9] Veya denizde gizlendi.

فلما جاوزا قال لفتيه اتنا غداءنا لقد لقينا من سفرنا هذا
نصبا ۝ قال ارايت اذ اوينا الى الصخرة فاني نسيت الحوت
وما انسانيه الا الشيطان ان اذكره واتخذ سبيله
في البحر عجبا ۝ قال ذلك ما كنا نبغ فارتدا على اثارهما
قصصا ۝ فوجدا عبدا من عبادنا اتيناه رحمة من عندنا
وعلمناه من لدنا علما ۝ قال له موسى هل اتبعك على
ان تعلمن مما علمت رشدا ۝ قال انك لن تستطيع معي
صبرا ۝ وكيف تصبر على ما لم تحط به خبرا ۝ قال ستجدني
ان شاء الله صابرا ولا اعصي لك امرا ۝ قال فان اتبعتني
فلا تسألني عن شيء حتى احدث لك منه ذكرا ۝ فانطلقا
حتى اذا ركبا في السفينة خرقها قال اخرقتها لتغرق اهلها
لقد جئت شيئا امرا ۝ قال الم اقل انك لن تستطيع معي
صبرا ۝ قال لا تؤاخذني بما نسيت ولا ترهقني من امري
عسرا ۝ فانطلقا حتى اذا لقيا غلاما فقتله قال
اقتلت نفسا زكية بغير نفس لقد جئت شيئا نكرا ۝

(62) felemmâ câvezâ kaâle lifetâhü âtinâ gadâena lekad lekıynâ min seferinâ hâzâ nesabâ (63) kaâle ere'eyte iz eveynâ ilas-sahrati feinniy nesiytülhûte ve mâ ensâniyhü illeşşeytânü en ezküreh, vettehaze sebiylehü fiylbahri acabâ (64) kaâle zâlike mâ künnâ nebgı ferteddâ alâ âsarihima kasasâ (65) fevecedâ abden min ibâdinâ âteynâhü rahmeten min indinâ ve allemnâhü min ledünnâ ılmâ (66) kaâle lehü mûsâ hel ettebi'uke alâ en tü'allimeni mimmâ ullimte rüşdâ (67) kaâle inneke len testetıy'a ma'ıye sabrâ (68) ve keyfe tasbirü alâ mâ lem tühıt bihî hübrâ (69) kaâle setecidüniy inşâ-allahü sâbiren ve lâ a'sıy leke emrâ (70) kaâle feinittebağteniy felâ tes'elniy an şey'in hattâ uhdise leke minhü zikrâ (71) fentalekaâ, hattâ izâ rekibâ fiysse-fiyneti harakahâ kaâle eharaktehâ litug-rika ehlehâ, lekad ci'te şey'en imrâ (72) kaâle elem ekul inneke len testetıy'a ma'ıye sabrâ (73) kaâle lâ tüâhızniy bi-mâ nesiytü ve lâ türhıkniy min emriy usrâ (74) fentalekaâ, hattâ izâ lekıyâ gu-lâmen fekatelehü kaâle ekatelte nefsen zekiyyeten bigayri nefs, lekad ci'te şey'-en nükrâ.

(62) Vaktaki (Mecma'ül - bahreyn)'i geçtiler. Musa hadimine «— Kuşluk yemeğimizi getir de yiyelim, * biz bu yolculukta yorgun düştük» dedi. (63) Hadim «— Haberin var mı: Biz (Mecma'ül - bahreyn)'de kayanın yanında barındığımız zaman neler olmuştur? Ben balığın hâlini söylemeyi unuttum. Onu bana hatırlatmayı ancak şeytan unutturmuştur. Balık denizde acip bir yol tuttu» demişti. (64) Musa «— Aradığımız, işte budur.» [1] dedi, hemen geldikleri yoldan izlerini araştırarak geri döndüler. (65) Kayaya geldiler. Orada kullarımızdan bir kulu [2] buldular ki biz ona nezdimizden bir velâyet [3] vermiştik. Ona öz yanımızdan da bir ilim de [4] öğretmiştik. (66) Musa ona «— Sana öğretilen rüşt ve hayır ilminden bana öğretmek üzere sana tâbi olayım, olur mu?» dedi. (67 - 68) O, dedi ki benimle bulunmaya sabır edemezsin, ilminin, iç yüzünü kavrayamadığı bir şeye nasıl sabredersin? (69) Musa «inşaallah» beni sabırlı bulursun. Sana hiç bir şeyde karşı gelmem» dedi. (70) O, «— Şayet bana tâbi olursan sana hakikatini beyan edinceye kadar bana hiç bir şey sormayacaksın» dedi. (71) Artık ikisi de kalkıp gittiler. Nihayet bir gemiye bindiler, O, gemiyi deldi, Musa «— İçindekilerini suda boğmak için mi gemiyi deldin * Korkunç, çok fena bir şey yaptın» dedi. (72) O «— Benimle bulunmaya sabır edemezsin, demedim mi?» dedi. (73) Musa «— Unuttuğumdan dolayı beni muaheze etme. İşimden bana güç bir şey teklif etme [5]» dedi. (74) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet yolda bir oğlana rasgeldiler. O, hemen oğlanı öldürdü. Musa «— Böyle pâk ve günahsız bir şahsı diğer bir şahsa bedel olmaksızın [6] nasıl öldürdün? * beğenilmeyecek kötü bir işte bulundun» dedi.

---

[1] Balığın kaybolması matluplarına bir emareydi.
[2] Bu, Hızır Aleyhisselâmdır. İlyas ve Elyasa Aleyhimüsselâm diyenler de vardır.
[3] Veya nübüvvet.
[4] Mugayyebat ilmini.
[5] Beni affet.
[6] Henüz bâliğ değil, kısas da lâzım değilken.

(75) kaâle elem ekul leke inneke len testetıy'a ma'ıye sabrâ (76) kaâle in se'eltüke an şey'in ba'dehâ felâ tüsâhıbniy, kad belagte min ledünniy uzrâ (77) fentalekaâ, hattâ izâ eteyâ ehle karyetinistat'amâ ehlehâ fe'ebev en yudayyifûhümâ fevecedâ fiyhâ cidâren yüriydü en yenkadda fe'ekaâmeh, kaâle lev şi'te lettehazte aleyhi ecrâ (78) kaâle hâzâ firâku beyniy ve beynik, seünebbiüke bite'viyli mâ lem testetı' aleyhi sabrâ (79) emmessefiynetü fekânet limesâkiyne ya'·melûne fiylbahri fe'eredtü en e'ıybehâ ve kâne veraehüm melikün ye'huzü külle sefiynetin gasbâ (80) ve emmelgulâmü fekâne ebevâhü mü'mineyni fehaşiynâ en yürhikahümâ tugyânen ve küfrâ (81) fe'·eredna en yübdilehümâ rabbühümâ hayren minhü zekâten ve akrebe ruhmâ (82) ve emmelcidârü fekâne ligulâmeyni yetiymeyni fiylmediyneti ve kâne tahtehü kenzün lehümâ ve kâne ebûhümâ sâlihâ, fe'erâde rabbüke en yeblügaâ eşüddehümâ ve yestahricâ kenzehümâ rahmeten min rabbik ve mâ fe'altühü an emriy, zâlike te'viylü mâ lem testı' aleyhi sabrâ (83) ve yes'elûneke an ziylkarneyn, kul se'etlû aleyküm minhü zikrâ.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ
عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۝
فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ
لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ۝ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ
سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝ أَمَّا السَّفِينَةُ
فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ
وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝ وَأَمَّا الْغُلَامُ
فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۝
فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ۝
وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا
وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي
ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝ وَيَسْأَلُونَكَ
عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ۝

(75) O, «— Ben sana benimle bulunmaya sabredemezsin, demedim mi?» dedi. (76) Musa «— Bundan böyle sana bir şey soracak olursam artık bana arkadaşlık etme, artık benim tarafımdan mâzereti kazandın» dedi. (77) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet bir kasabaya varıp ahalisinden yiyecek istediler. Vermediler. Misafir olmak istediler. Misafirliği de kabulden imtina ettiler. Orada düşmek üzere olan bir duvar gördüler. O, hemen duvarı doğrulttu. Musa «— Dileseydin bu iş için bir ücret alabilirdin» dedi [1]. (78) O, işte benim ile senin aranda ayrılık baş gösterdi. Zâhirde fena görmekle dayanamadığın şeylerin içyüzünü haber vereyim dedi. (79) O deldiğim gemi denizde çalışan birtakım yoksul kimselerin malıydı. Onu kusurlu yapmak istedim, çünkü önlerinde [2] bir padişah vardı ki her gemiyi zorla alırdı. (80 - 81) Öldürdüğüm oğlanın da anası, babası mü'mindi. Onun, ana ve babalarını taşkınlığa, gâvurluğa sürüklemesinden [3] korktuk. Rablerinin, ana ve babasına ona bedel daha pâk, merhamete daha lâyık bir çocuk vermesini istedik. (82) Duvara gelince o, şehirde iki yetim çocuğun malıydı. Duvar altında onlara ait bir define vardı. Babaları da iyi bir adamdı. Rabbin onlara merhamet ederek, yiğitlik çağına ermelerini ve o zaman defineyi çıkarmalarını istedi. Ben bu keyfiyetleri kendi re'yim ile yapmadım, işte dayanamadığın şeylerin içyüzü budur. (83) Sana Zülkarneyn'den [4] sorarlar. Onlara de ki size hâlini beyan edeceğim.

[1] Aç olduğumuzu biliyorsun, halbuki onlar yiyecek vermediler. Bunun için ücret almalıydın.
[2] Veya arkalarında.
[3] Veya çocuk serkeşlikte, ebeveynine karşı gelmekle nankörlükte bulunmasından veya ebeveynini taşkınlık, gâvurluk sarmasından.
[4] Zülkarneyn Âli Hamir'dendir, ismi Saap'tır, doğrusu budur. Diğer rivayetler vahidir. İskender bu değildir, Zülkarneyn'in nübüvvetinde ihtilâf olunmuştur.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۝ فَأَتْبَعَ سَبَبًا
۝ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ
عِنْدَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ
فِيهِمْ حُسْنًا ۝ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ۝ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ
جَزَاءً الْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ۝ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا
۝ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ
مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ۝ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۝ ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا ۝ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۝ قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝
قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
رَدْمًا ۝ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ۝
فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ۝

(84) innâ mekkennâ lehü fiyl'ardı ve âteynâhü min külli şey'in sebebâ (85) fe'etbe'a sebebâ (86) hattâ izâ belega magribeşşemsi vecedehâ tagrübü fiy aynin hamietin ve vecede indehâ kavmâ, kulnâ yâ zelkarneyni immâ en tü'azzibe ve immâ en tettehıze fiyhim husnâ (87) kaâle emmâ men zaleme fesevfe nü'azzibühü sümme yüreddü ilâ rabbihî feyü'azzibühü azâben nükrâ (88) ve emmâ men âmene ve amile sâlihan felehü cezâ-enilhusnâ ve senekuûlü lehü min emrinâ yüsrâ (89) sümme etbe'a sebebâ (90) hattâ izâ belega matlı'aşşemsi vecedehâ tatlu'u alâ kavmin lem nec'al lehüm min dûnihâ sitrâ (91) kezâlik ve kad ehatnâ bimâ ledeyhi hubrâ (92) sümme etbe'a sebebâ (93) hattâ izâ belega beynesseddeyni vecede min dûnihimâ kavmen lâ yekâdûne yefkahûne kavlâ (94) kaâlû yâ zelkarneyni inne ye'cûce ve me'cûce müfsidûne fiyl'ardı fehel nec'alü leke harcan alâ en tec'ale beynenâ ve beynehüm seddâ (95) kaâle mâ mekkenniy fiyhi rabbiy hayrün fee'ıynûniy bikuvvetin ec'al beynekûm ve beynehüm redmâ (96) atûniy züberelhadiyd, hattâ izâ sâvâ beynessadefeyni kaâlenfühû, hattâ izâ ce'alehü nâren kaâle âtûniy üfrig aleyhi kıtrâ (97) femestâ'û en yazherûhü ve mestetâ'û lehü nakbâ.

(84 - 85 - 86) Biz, yeryüzünde ona seferi kolaylaştırmak suretiyle kudret verdik, kendisine her şeyi teshir etmek esbabını da verdik. O, bir yol tuttu [1]. Nihayet güneşin battığı yere vardı. Onu, kara çamurlu [2] bir pınara batar buldu [3] pınarın yanında kâfir bir kavim buldu. Biz «— Zülkarneyn! Bunlar İslâm'a gelmezlerse bunları ya azaba çarparsın [4], yahut onlara hüsn-ü muamelede bulunursun [5]» dedik. (87 - 88) Zülkarneyn dedi ki, her kim küfürle öz nefsine zulüm ederse ona azap edeceğiz. Sonra o, Rabbine dönecek. Artık Rabbi onu misli görülmemiş bir azap ile azap edecektir. İman edip iyi amel işleyene gelince onun için en güzel bir mükâfat vardır. Ona kolaylıkla da muamele edeceğiz. (89) Sonra diğer bir yol tuttu. (90) Nihayet güneşin doğduğu yere vardı. Güneşi, bir kavim üzerine doğuyor buldu [6] ki onların güneşten başka örtünecek şeyleri yoktu. (91) Bunun gibi [7] oldu. Biz onda olanı ilmimiz ile kavramıştık [8]. (92) Sonra başka bir yol tuttu. (93) Nihayet iki seddin arasına vardı [9]. Setlerin önünden hemen söz anlamaz bir kavim buldu [10]. (94) Onlar «— Zülkarneyn! Ye'cüç ve Me'cüç yeryüzünde fesat çıkarıyorlar, sana biz harcını ve masrafını [11] versek de bizimle onlar arasında bir set yapsan olmaz mı?» dediler. (95) Zülkarneyn dedi ki «— Rabbimin bana verdiği kudret ve servet sizin vereceğiniz masraftan daha iyidir. Yalnız siz bana kul kuvveti ile [12] yardım edin. Sizinle onların arasında sağlam bir set yaparım». (96) «— Bana demir parçaları getirin». Nihayet onlar getirdiler, iki dağın yanları arasındaki duvar dağ boyunca oldu. Ameleye ateş koyup körükleyin dedi. Onlar da körüklediler. Demir ateş kesilince «— Bana erimiş bakır getirin de [13] üzerine dökeyim» dedi [14]. (97) Artık Ye'cüç ve Me'cüc'ün onu üzerinden aşmaya, ve altından delmeye güçleri kalmadı.

---

[1] Eshab-ı seferi hazırlamaya başladı. [2] Sıcak, balçığı kokar. [3] Uzaktan böyle hayâl etti, güya güneş böyle bir pınara batıyordu. [4] Öldürürsün. [5] İrşat ve nasihat edersin. Bu iki hususta muhayyersin. [6] Yabaniler memleketi, çıplaklar memleketidir ki ev yapmak, elbise giymek âdetleri değildi. [7] Bunlar hakkında da, evvelkiler hakkında olduğu gibi tahyir vaki olmuştur, veya kıssa böyleydi. [8] Askeri, esbab-ı şevketi, ilmimizden hariç değildir. [9] İki dağ arasındaki setler. Bu dağlara Azerbaycan, Ermenistan dağları diyorlar. [10] Çünkü dilleri başkaydı. Yalnız işaretle güçhal ile veya tercümanla meramlarını anlatabiliyorlardı [11] Veya bir haraç. [12] Ameleyle, alât ve edevatla. [13] Kızmış demir üzerine veya duvar üzerine. [14] Artık demir ve bakır birbirine karıştı, yekpare oldu. Bakır duvar deliklerinin arasını doldurmuştu.

(98) kaâle hâzâ rahmetün min rabbiy, feizâ câe va'dü rabbiy ce'alehü dekkâ', ve kâne va'dü rabbiy hakkaâ (99) ve teraknâ ba'dahüm yevmeizin yemûcü fiy ba'dın ve nüfiha fiyssûri fecemağnâhüm cem'â (100) ve aradnâ cehenneme yevmeizin lilkâfiriyne ardâ (101) elleziyne kânet a'yünühüm fiy gıtâin an zikriy ve kânû lâ yestetıy'ûne sem'â (102) efehasibelleziyne keferû en yettehızû ibâdiy min dûniy evliyâ, innâ a'tednâ cehenneme lilkâfiriyne nüzülâ (103) kul hel nünebbiüküm bil'ahseriyne a'mâlâ (104) elleziyne dalle sa'yühüm fiylhayâtiddünyâ ve hüm yadsebûne ennehüm yuhsinûne sun'â (105) ulâikelleziyne keferû biâyâti rabbihim ve likaâihî fehabitat a'mâlühüm felâ nükıymü lehüm yevmelkıyameti veznâ (106) zâlike cezâühüm cehennemü bimâ keferû vettehazû âyâtiy ve rusuliy hüzüvâ (107) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti kânet lehüm cennâtülfirdevsi nüzülâ (108) hâlidiyne fiyhâ lâ yebguûne anhâ hıvelâ (109) kul lev kânelbahrü midâden likelimâti rabbiy lenefidelbahrü kable en tenfede kelimâtü rabbiy ve lev ci'nâ bimislihî mededâ (110) kul innemâ ene beşerün mislüküm yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, femen kâne yercû likaâe rabbihî felya'mel amelen sâlihan ve lâ yüşrik bi'ıbâdeti rabbihî ehadâ.

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ
رَبِّي حَقًّا ۝ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝
الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ۝ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ
إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ۝ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ
أَعْمَالًا ۝ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ۝ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝ خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۝ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ۝ قُلْ
إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۝

(98) Zülkarneyn dedi ki «— Bu Rabbim tarafından kullarına karşı bir eser-i rahmettir. Kıyamet zamanında Rabbimin vaadi gelince onu dümdüz edecektir. Rabbimin vaadi her halde yerini bulacaktır». (99) O gün, onları kendi hallerine bırakırız, onlar çokluklarından dalgalar gibi birbirine karışırlar. Sûr da üfürülür, biz de onların hepsini toplarız. (100) O gün Cehennem ile kâfirleri yüz yüze getiririz. (101) O kâfirler ki beni anmamak [1] için gözlerinde perde vardı, onların Kur'an-ı işitmeye güçleri yoktu. (102) Kâfirler, beni bırakarak kullarımı yâr [2] ve mâbut edinmek işlerine yarar mı sanıyorlar? Biz, kâfirlere Cehennemi konak olarak hazırladık. (103) De ki âhirette amellerinde en ziyade ziyan görecek kimseleri size haber vereyim mi? (104) Onlar, iyi yapıyoruz sandıkları halde dünya diriliğindeki sây'leri boşa giden kimselerdir. (105) İşte onlar Rablerinin âyetlerini [3], Rablerine kavuşmayı tanımayanlardır. Bunun için onların amelleri beyhude olmuştur. Kıyamet günü onların hiçbir ameli için terazi tutmayacağız, çünkü itibarı yoktur. (106) İşte küfürlerinden; âyetlerimi, peygamberlerimi eğlenceye aldıklarından dolayı onların cezası Cehennem olacaktır. (107) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onların konakları Firdevs uçmakları olacaktır. (108) Onlar orada daim kalacaklardır. Ondan ayrılmak istemeyeceklerdir. (109) De ki Rabbimin sözlerini [4] yazmak için deniz mürekkep olsa ve bir o kadar mürekkep daha ilâve yine Rabbimin sözleri bitmeden o biter. (110) De ki ben sizin gibi beşerden başka bir şey değilim. Bana vahiy olunuyor ki tapacağınız, bir tek tapacaktır. Her kim Rabbine kavuşmayı emel edinirse [5] iyi amel işlesin. Hiç bir kimseyi Rabbine ibadette ortak tutmasın.

[1] Tevhidimi, kitaplarımı âyetlerimi görmemek.
[2] İsa, Üzeyr, Melâike Aleyhisselâm gibi kullarımı mâbut edinmek.
[3] Kur'an'ı, tevhidi, nübüvvete delâlet eden âyâtı, peygamberi.
[4] Kur'an'ın mânalarını, ilim ve hikmet sözlerini.
[5] Veya haşirden korkarsa.

سورة مريم مكية وهي ثمان وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

كهيعص ۞ ذكر رحمت ربك عبده زكريا ۞
اذ نادى ربه نداء خفيا ۞ قال رب اني وهن العظم
مني واشتعل الرأس شيبا ولم اكن بدعائك رب
شقيا ۞ واني خفت الموالي من ورائي وكانت
امرأتي عاقرا فهب لي من لدنك وليا ۞ يرثني ويرث
من آل يعقوب واجعله رب رضيا ۞ يا زكريا انا
نبشرك بغلام اسمه يحيى لم نجعل له من قبل سميا
۞ قال رب انى يكون لي غلام وكانت امرأتي عاقرا
وقد بلغت من الكبر عتيا ۞ قال كذلك قال
ربك هو علي هين وقد خلقتك من قبل ولم تك
شيئا ۞ قال رب اجعل لي آية قال آيتك الا تكلم
الناس ثلاث ليال سويا ۞ فخرج على قومه من المحراب
فأوحى اليهم ان سبحوا بكرة وعشيا ۞

SÛRETÜ MERYEM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kâf, hâ, yâ, ayn, sâd (2) zikrü rahmeti rabbike abdehu zekeriyyâ (3) iz nâdâ rabbehu nidâen hafiyyâ (4) kaâle rabbi inniy ve henel'azmü minniy veşte'alerre'sü şeyben ve lem ekün bidu'âike rabbi şakıyyâ (5) ve inniy hıftülmevâliye min verâiy ve kânetimre'etiy âkıran feheb liy min ledünke veliyyâ (6) yerisüniy ve yerisü min âli ya'kuûbe vec'alhü rabbi radıyyâ (7) yâ zekeriyyâ innâ mübeşşirüke bigulâminismühü yahyâ lem nec'al lehü min kablü semiyyâ (8) kaâle rabbi ennâ yekûnü liy gulâmün ve kânetimre'etiy âkıran ve kad belagtü minelkiberi ıtiyyâ (9) kaâle kezâlik, kaâle rabbüke hüve aleyye heyyinün ve kad halaktüke min kablü ve lem tekü şey'â (10) kaâle rabbic'al liy âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse selâse leyâlin seviyyâ (11) feharece alâ kavmihî minelmihrâb, fe'evhâ ileyhim en sebbihû bükreten ve aşiyyâ.

MERYEM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kâf, ha, ya, ayin, sâd. (2) Bu, Rabbinin kulu Zekeriya hakkındaki rahmetini zikreder. (3) Hani Zekeriya Rabbine gizli nida ile nida etmişti. (4) Dedi ki Yâ Rab! Kemiğim gevşedi [2], başımın tüyü tutuştu [3]. Yâ Rab! Sana duamda hiç bir zaman mahrum kalmadım. (5 - 6) Benden sonra yerime gelecek amcazadelerim gibi akrabalarımdan [4] korkuyorum. Karım da kısırdır. Artık tarafından din işini görecek bir oğul bağışla ki bana da Yakup hanedanına da vâris [5] olsun. Yâ Rab! Onu hoşnut olduklarından kıl. (7) Allah buyurdu: Zekeriya! Biz, sana Yahya adlı bir oğul müjdeleriz ki daha evvel hiç kimseyi ona adaş kılmadık. (8) Zekeriya «— Yâ Rab! Karım kısırken benim de ihtiyarlıktan kemiklerim kurumuşken [6] nasıl oğlum olur?», dedi. (9) Melek dedi : İş böyledir; fakat Rabbin buyurdu ki o, bana göre kolaydır. Nasıl ki bundan evvel sen bir şey değilken ben seni yarattım. (10) Zekeriya dedi ki Yâ Rab! Müjde için bana bir alâmet yap. Allah sana alâmet, sıhhatin düzgünken [7] üç gün üç gece bir düziye nâs ile konuşamamaklığındır. (11) Zekeriya namazgâhından [8] kavmine çıkıp onlara sabah, akşam tespihte [9] bulunmalarını işaret etti [10].

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş, 98 âyettir.
[2] İhtiyarladım.
[3] Bütün saçlarım ağardı.
[4] Onların hüsn-ü harekette bulunmayacaklarından.
[5] Onun ilmine, nübüvvetine.
[6] Veya pek ziyade ihtiyarladığım halde.
[7] Lisanında tutukluk, dilsizlik yokken, lisanında düzgünken.
[8] Veya mescit veya çardaktan.
[9] Salât, hamd, tenzihte.
[10] Yahut yere yazdı. Çünkü dil ile konuşamadı.

يا يحيى خذ الكتاب بقوة وآتيناه الحكم صبيا ۝ وحنانا
من لدنا وزكاة وكان تقيا ۝ وبرا بوالديه ولم يكن جبارا
عصيا ۝ وسلام عليه يوم ولد ويوم يموت ويوم يبعث
حيا ۝ واذكر في الكتاب مريم إذ انتبذت من أهلها مكانا
شرقيا ۝ فاتخذت من دونهم حجابا فأرسلنا إليها
روحنا فتمثل لها بشرا سويا ۝ قالت إني أعوذ بالرحمن
منك إن كنت تقيا ۝ قال إنما أنا رسول ربك
لأهب لك غلاما زكيا ۝ قالت أنى يكون لي غلام
ولم يمسسني بشر ولم أك بغيا ۝ قال كذلك قال
ربك هو علي هين ولنجعله آية للناس ورحمة منا
وكان أمرا مقضيا ۝ فحملته فانتبذت به مكانا قصيا ۝
فأجاءها المخاض إلى جذع النخلة قالت يا ليتني مت
قبل هذا وكنت نسيا منسيا ۝ فناداها من تحتها
ألا تحزني قد جعل ربك تحتك سريا ۝ وهزي
إليك بجذع النخلة تساقط عليك رطبا جنيا ۝

(12) ya yahyâ huzilkitâbe bikuvveh, ve âteynâhül hükme sabiyyâ (13) ve hanânen min ledünnâ ve zekât ve kâne tekıyyâ (14) ve berren bivâlideyhi ve lem yekûn cebbâren asıyyâ (15) ve selâmün aleyhi yevme vülide ve yevme yemûtü ve yevme yüb'asü hayyâ (16) vezkür fiylkitâbı meryem, izintebezet min ehlihâ mekânen şarkıyyâ (17) fettehazet min dûnihim hicâben fe'erselnâ ileyhâ rûhanâ fetemessele lehâ beşeren seviyyâ (18) kaâlet inniy e'ûzü birrahmâni minke in künte tekıyyâ (19) kaâle innemâ ene resûlü rabbiki liehebe leki gulâmen zekiyyâ (20) kaâlet ennâ yekûnü liy gulâmün ve lem yemsesniy beşerün ve lem ekü bagıyyâ (21) kaâle kezâlik, kaâle rabbüki hüve aleyye heyyin ve linec'alehû âyeten linnâsi ve rahmeten minnâ ve kâne emren makdıyyâ (22) fehamelethü fentebezet bihî mekânen kasıyyâ (23) fe'ecâehelmehâdû ilâ ciz'ınnahleh, kaâlet yâ leyteniy mittü kable hâzâ ve küntü nesyen mensiyyâ (24) fenâdâhâ min tahtihâ ellâ tahzeniy kad ce'ale rabbüki tahteki seriyyâ (25) ve hüzziy ileyki biciz'ınnahleti tüsâkıt aleyki rutaben ceniyyâ.

(12) «— Yahya! [1] Kitabı kalb kuvveti ile al». Biz, ona çocukken hikmet [2] verdik. (13 - 14) Nezdimizden kalb yumuşaklığı ve mürüvvet günahlardan pâklık [3] da verdik. O, tabiatıyle sakınıcıydı. Ana ve babasına da iyilikleri, şefkati vardı. Allah'a karşı serkeş, âsi değildi. (15) Ona Allah tarafından doğduğu gün, öleceği gün, diri olarak kalkacağı gün selâm olsun. (16) Kur'an'da Meryem kıssasını zikret. Hani o, ailesinden güneşli bir yere [4] çekilmişti. (17) Onlardan tarafa bir perde çekti [5]. Ona ruhumuzu [6] gönderdik. Ruh ona, tam bir insan şeklinde göründü. (18) Meryem «— Ona senden esirgeyen Zat'a sığınırım. Tabiatın ile müttekiysen bana ilişme» dedi. (19) Ruh «— Ben Rabbinin elçisinden başka bir şey değilim, O'nun emriyle sana pâk bir oğul bahşedeceğim» dedi. (20) Meryem «— Nasıl benim oğlum olur ki? Bana hiç bir insan dokunmamıştır. Ben fahişe de değilim» dedi. (21) Ruh dedi ki hâl dediğin gibidir. Fakat Rabbin buyurdu ki o bana göre kolaydır. Biz, onu nâs'a kudretimize alâmet, nezdimizden mü'minlere bais-i rahmet kılacağız. Bu iş olup bitmiştir. Geri dönemez. (22) Meryem ona gebe kaldı. Gebeliğini saklayıp uzak bir yere çekildi. (23) Doğurma sancısı onu bir hurma ağacı kütüğüne dayanmaya mecbur etti [7], «— Keşke bundan evvel ölseydim de büsbütün unutulmuş olsaydım!» dedi [8] (24 - 25) Aşağısından ona bir nida geldi: Mahzun olma Rabbin ayağının altından küçük bir çay akıtmıştır, hurma ağacının kütüğünü kendine doğru salla. Ondan sana taze hurma düşer.

[1] Zekeriya'ya Yahya'yı verdik, hitaba müstahak olduğu bir zamanda sözle dedik.
[2] Veya peygamberlik, Tevrat'ı anlamak, bilmek.
[3] Veya sadaka vermeklik, halk tarafından meth-ü sena edilmeklik.
[4] Veya şark tarafında bir yere.
[5] Yıkanmak veya çamaşır yıkamak veya çamaşır değiştirmek için ailesi ile kendi arasına bir perde çekti.
[6] Cebrâil Aleyhisselâm.
[7] Oraya da gizlenip doğurmak için.
[8] Âdet-i beşer üzere hayasından.

فكلي واشربي وقري عينا فإما ترين من البشر أحدا
فقولي إني نذرت للرحمن صوما فلن أكلم اليوم إنسيا
فأتت به قومها تحمله قالوا يا مريم لقد جئت شيئا فريا
يا أخت هارون ما كان أبوك امرأ سوء وما كانت أمك
بغيا فأشارت إليه قالوا كيف نكلم من كان في المهد
صبيا قال إني عبد الله آتاني الكتاب وجعلني نبيا
وجعلني مباركا أين ما كنت وأوصاني بالصلاة والزكاة
ما دمت حيا وبرا بوالدتي ولم يجعلني جبارا شقيا
والسلام علي يوم ولدت ويوم أموت ويوم أبعث حيا
ذلك عيسى ابن مريم قول الحق الذي فيه يمترون ما كان
لله أن يتخذ من ولد سبحانه إذا قضى أمرا فإنما يقول له كن
فيكون وإن الله ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط
مستقيم فاختلف الأحزاب من بينهم فويل للذين
كفروا من مشهد يوم عظيم أسمع بهم وأبصر يوم
يأتوننا لكن الظالمون اليوم في ضلال مبين

(26) fekülî veşrebiy ve karriy aynâ, feimmâ tereyinne minelbeşeri ehaden fekuûlliy inniy nezertü lirrahmâni savmen felen ükellimelyevme insiyyâ (27) fe'etet bihî kavmehâ tahmilüh, kaâlû yâ meryemü lekad ci'ti şey'en feriyyâ (28) yâ uhte hârûne mâ kâne ebûkimre'e sev'in ve mâ kânet ümmüki bagıyyâ (29) fe'eşâret ileyh, kaâlû keyfe nükellimü men kâne fiylmehdi sabiyyâ (30) kaâle inniy abdullah, âtâniyelkitâbe ve ce'aleniy nebiyyâ (31) ve ce'aleniy mübâreken eyne mâ küntü ve evsâniy bissalâti vezzekâti mâ dümtü hayyâ (32) ve berren bivâlidetiy ve lem yec'alniy cebbâren şakıyyâ (33) vesselâmü aleyye yevme vülidtü ve yevme emûtü ve yevme üb'asü hayyâ (34) zâlike îysebnü meryem, kavlelhakkılleziy fiyhi yemterûn (35) mâ kâne lillâhi en yettehıze min veledin sübhâneh, izâ kadâ emren feinnemâ yakuûlü lehü kün feyekûn (36) ve innallahe rabbiy ve rabbüküm fa'büdûh, hâzâ sırâtun müstekıym (37) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, feveylün lilleziyne keferû min meşhedi yevmin azıym (38) esmi' bihim ve ebsır yevme ye'tûnenâ lâkinizzâlimûnelyevme fiy dalâlin mübiyn.

(26) Ye, iç, oğlun ile gözün aydın olsun. Şâyet insandan birini görürsen o da sana çocuğu sorarsa işaretle «— Ben esirgeyen Zat'a sükût orucu adamışım. Bugün [1] hiç bir insan ile konuşmayacağım» dersin. (27) Meryem çocuğu yüklenip kavmine getirdi. Onlar dediler «— Meryem! Sen çirkin bir iş yaptın [2]. (28) Ey Harun'un hemşiresi! [3] Senin baban fena adam, zâni değildi. Anan da fahişe değildi. Bu çocuk nedir? (29) Meryem İsa'ya işaret etti. Onlar «— Biz beşikteki çocukla nasıl konuşalım» dediler. (30 - 31 - 32 - 33) İsa söze başlayıp dedi ki «— Ben Tanrı'nın kuluyum. Bana kitap verdi, beni peygamber kıldı. Hayatta bulunduğum müddetçe bana namazı, zekâtı emretti. Beni valideme şefkatli ve iyilik edici kıldı, beni kendine karşı serkeş, bedbaht kılmadı. Doğduğum gün, öldüğüm gün diri olarak kalkacağım gün Allah tarafından bana selâm olsun.» (34) İşte Meryem oğlu İsa. Onun hakkında Hıristiyanların şüphelendikleri şeyin doğrusu bu sözdür. (35) Oğul edinmek Allah'a göre değildir. O, bundan tamamıyle münezzehtir. O, bir şeyin yaratılmasını istedi mi ancak ona «ol» der, o da oluverir. (36) Allah benim de Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. O'na tapın. İşte doğru yol budur. (37) Fıkralar aralarında İsa hakkında ihtilâfa düştüler. Vay o kâfirlerin hâline ki o büyük güne hazır olacaklarını uzak görürler. (38) Onlar, bize geldikleri gün Hakkı ama ne işitecekler! Ne görecekler! Fakat zâlimler o gün aşikâr bir sapıklık içindedirler.

---

[1] Bundan böyle.
[2] Veya garip, acayip bir iş işledin.
[3] Harun neslinden olan veya Harun namındaki bir zâninin kız kardeşi yani fahişe! Veya Harun namındaki salih bir adamın kız kardeşi!

(39) ve enzirhüm yevmelhasreti iz kudıyel'emr ve hüm fiy gafletin ve hüm lâ yü'minûn (40) innâ nahnü nerisül'arda ve men aleyhâ ve ileynâ yürce'ûn (41) vezkür fiylkitâbi ibrahiym, innehu kâne sıddıykan nebiyyâ (42) iz kaâle liebiyhi yâ ebeti lime ta'büdü mâ lâ yesma'u ve lâ yubsırü ve lâ yugniy anke şey'â (43) yâ ebeti inniy kad câeniy minel'ilmi mâ lem ye'tike fettebi'niy ehdike sırâtan seviyyâ (44) yâ ebeti lâ ta'büdişşeytân, inneşşeytâne kâne lirrahmâni asıyyâ (45) yâ ebeti inniy ehâfü en yemesseke azâbün minerrahmâni fetekûne lişşeytâni veliyyâ (46) kaâle erâgıbün ente an âlihetiy yâ ibrâhiymı, lein lem tentehi le'ercümenneke vehcürniy meliyyâ (47) kaâle selâmün aleyk, se'estağfirüleke rabbiy, innehü kâne biy hafiyyâ (48) ve a'tezilüküm ve mâ ted'ûne min dûnillâhi ve ed'û rabbiy, asâ ellâ ekûne bidu'âi rabbiy şakıyyâ (49) felemmâ'tezelehüm ve mâ ya'büdûne min dûnillâhi vehebnâ lehû ishâka ve ya'kuûb ve küllen ce'alnâ nebiyyâ (50) ve vehebnâ lehüm min rahmetinâ ve ce'alnâ lehüm lisâne sıdkın aliyyâ (51) vezkür fiylkitâbi mûsâ, innehü kâne muhlesan ve kâne resûlen nebiyyâ.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ۝ وَاذْكُرْ
فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيْئًا ۝
يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ
صِرَاطًا سَوِيًّا ۝ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ
كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ عَصِيًّا ۝ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ
مِّنَ الرَّحْمَٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ۝ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ
آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ۝
قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ۝
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا
أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ۝ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ۝
وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ۝
وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

(39) Onları, hasret günü [1] ile korkut, o gün ki onlar gaflet içinde iman etmezlerken iş olup biter [2]. (40) Şurası muhakkak ki biz, yere, üzerindekilere vâris olacağız, onlar bize döneceklerdir. (41) Onlara Kur'an'da, İbrahim kıssasını zikret. Çünkü o, baştan ayağa doğruydu, peygamberdi. (42) Hani babasına demişti: «— Babacığım! Neye işitmez, görmez, hiç bir şeyine yaramaz şeylere tapıyorsun.» (43) «— Babacığım! Sana müyesser olmayan bilgi bana müyesser oldu. Bana tabi ol ki seni doğru yola götüreyim. (44) «— Babacığım! Putlara tapmak suretiyle şeytana tapma, çünkü şeytan esirgeyen Tanrı'ya pek ziyade karşı gelmiştir.» (45) «— Babacığım! Korkarım ki esirgeyen Tanrı tarafından sana azap dokunur da şeytana arkadaş olursun [3]». (46) Pederi demişti: «— İbrahim! Sen mâbudumdan yüz mü çeviriyorsun? * Eğer bundan vazgeçmezsen seni her halde taşlarım [4], uzun müddet benimle görüşme. (47 - 48) İbrahim demişti: Benden sana selâm olsun [5] ben senin için Rabbinden yarlığanmak dileyeceğim. Çünkü O, benim hakkımda çok lûtufkârdır, sizden, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız putlardan ayrılıp bir tarafa gideceğim. Rabbime ibadet edeceğim, umarım ki Rabbime olan ibadetimde bedbaht olmam. (49) İbrahim onlardan, Tanrı'yı bırakarak taptıkları putlardan ayrılıp bir tarafa çekilince biz ona İshak ile Yakub'u bahşettik, her birine nübüvvet verdik. (50) Onların üçüne de feyz rahmetimizden evlât ve emvâl [6] bahşettik. Haklarında doğru ve yüksek bir dil yaptık [7]. (51) Kur'an'da Musa'yı da zikret. Çünkü o, halis muhlis bir muvahhitdi, gönderilen, şeriatı haber veren bir peygamberdi.

[1] Kötülük edenlere dünyada iyilik edemediklerine karşı dağ-ı derûn olacak kıyamet günüyle.
[2] Hesap görülür, yerli yerine gider.
[3] Lânette ve azapta ona arkadaş olursun veya putlardan medet istersin de ona yardımcı olursun.
[4] Veya söver sayarım.
[5] Benden sana bir fenalık gelmez, var benden yana selâmette ol.
[6] Veya nübüvvet.
[7] Onları bütün ehl-i edyan sena eder, onlar senaya da lâyıktır.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝ أُولٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ۝ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۝ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝

(52) ve nâdeynâhü min cânibittûril'eymeni ve karrebnâhü neciyyâ (53) ve vehebnâ lehü min rahmetinâ ehâhü hârûne nebiyyâ (54) vezkür fiylkitâbi ismâ'ıyle innehü kâne sâdıkalva'di ve kâne resûlen nebiyyâ (55) ve kâne ye'mürü ehlehü bissalâti vezzekâti ve kâne inde rabbihî mardıyyâ (56) vezkür fiylkitâbi idriyse innehü kâne sıddıykan nebiyyâ (57) ve refâğnâhü mekânen aliyyâ (58) ulâikelleziyne en'amallahü aleyhim minennebiyyiyne min zürriyyeti âdeme ve mimmen hamelnâ mea nuhin ve min zürriyyeti ibrâhiyme ve isrâiyle ve mimmen hedeynâ vectebeynâ, izâ tutlâ aleyhim âyâtür-rahmâni harrû sücceden ve bükiyyâ (59) fehalefe min ba'dihim halfün edâ'ussalâte vettebe'uşşehevâti fesevfe yelkavne gayyâ (60) illâ men tâbe ve âmene ve amile sâlihan fe'ulâike yedhulûnelcennete ve lâ yuzlamûne şey'â (61) cennâti adninilletiy ve'aderrahmânü ibâdehü bilgayb, innehü kâne va'dühü me'tiyyâ (62) lâ yesme'ûne fiyhâ lagven illâ selâma ve lehüm rızkuhüm fiyhâ bükreten ve aşiyyâ (63) tilkeleennetülletiy nûrisü min ibâdinâ men kâne tekıyyâ (64) ve mâ netenezzelü illâ biemri rabbik, lehü mâ beyne eydiynâ ve mâ halfenâ ve mâ beyne zâlik ve mâ kâne rabbüke nesiyyâ.

(52) Ona Tur'un sağına gelen tarafından nida ettik, onu gizli konuşmak için yaklaştırdık. (53) Ona feyz-i rahmetimizden kardeşi Harun'u nebî olarak bahşettik. (54) Kur'an'da İsmail'i de zikret. Çünkü o, vaadinde sadık, gönderilen, şeriatı haber veren bir peygamberdi. (55) Ehline ve kavmine namazı, zekâtı emrederdi, Rabbi indinde beğenilmişti. (56) Kur'an'da İdris'i de zikret, çünkü o da baştan ayağa doğruydu, haber veren peygamberdi. (57) Biz onu yüksek bir yere kaldırdık [1]. (58) İşte bunlar Allah'ın nimetine mazhar ettiği peygamberlerden, Âdem'in ve Nuh'la gemiye yüklettiklerimizin zürriyetlerinden [2], İbrahim ve İsrail zürriyetlerinden [3], hidayet ettiğimiz, seçtiğimiz kimseler cümlesindendiler. Kendilerine esirgeyen Tanrı'nın âyetleri [4] okunduğu zaman ağlaya ağlaya secdeye kapanırlardı. (59) Onlardan sonra gelen uygunsuzlar namazı terk, şehvetlerine (uydular) tebaiyet ettiler. Bunlar azgınlıklarının cezasını bulacaklardır. (60) Meğer ki tövbe ve iman edip iyi amel işlesinler. İşte bunlar Cennete girerler ve hiç bir haksızlığa uğramazlar. (61) O Cennetler esirgeyen Tanrı'nın kullarına gıyaplarında vaad buyurmuş olduğu Aden Cennetleridir. Çünkü onun vaadi herhalde yerine getirilir. (62) Orada beyhûde söz işitmeyecekler, ancak selâm işitecekler. Onların orada sabah akşam rızkları, nimetleri vardır. (63) İşte kullarımızdan mütteki olanları vâris kılacağımız Cennet budur. (64) Biz melekler ancak Rabbinin emriyle ineriz; önümüzde, ardımızda, her ikisinin arasında ne varsa [5] hepsi O'nun fermanına tâbidir. Rabbin unutkan değildir.

---

1 Makamı nübüvvete, mertebe-i âliyeye veya Cennete.
2 İdris ile İbrahim Aleyhimüsselâm.
3 İsmail, İshak, Yakup, Musa, Harun, Zekeriya, Yahya Aleyhimüsselâm.
4 Kütüb-ü sâlifedeki âyetler veya Cennet ve Cehennem, düşman ve bayram haberleri.
5 Gelecekte, gelmişte, olmuş, olacak arasında.

(65) rabbüssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ fa'büdhü vastabir li'ibâdetih, hel ta'lemü lehü semiyyâ (66) ve yekuûlül'insânü eizâ mâ mittü lesevfe uhrecü hayyâ (67) evelâ yezkürül'insânü ennâ halaknâhü min kablü ve lem yekü şey'â (68) feve rabbike lenahşürennehüm veşşeyâtıyne sümme lenuhdırannehüm havle cehenneme cisiyyâ (69) sümme lenenzi'anne min külli şiy'atin eyyühüm eşeddü alerrahmâni ıtiyyâ (70) sümme lenahnü a'lemü billeziyne hüm evlâ bihâ sıliyyâ (71) ve in minküm illâ vâridühâ, kâne alâ rabbike hatmen makdıyyâ (72) sümme nünecciyelleziynettekav ve nezerüzzâlimiyne fiyhâ cisiyyâ (73) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin kaâlelleziyne keferû lilleziyne âmenû eyyülferiykayni hayrün mekaâmen ve ahsenü nediyyâ (74) ve kem ehleknâ kablehüm min karnin hüm ahsenü esâsen veri'yâ (75) kul men kâne fiyddalâleti felyemdüd lehürrahmânü meddâ, hattâ izâ re'ev mâ yû'adûne immel'azâbe ve immessâ'ah, feseya'lemûne men hüve şerrün mekânen ve ad'afu cündâ (76) ve yeziydullahülleziynehtedev hüda, velbâkıyâtüssâlihâtü hayrün inde rabbike sevâben ve hayrün mereddâ.

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِه۪
هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝ وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ
اُخْرَجُ حَيًّا ۝ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ۝ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ۝ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ
اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ۝ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا
صِلِيًّا ۝ وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا
ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ۝ وَاِذَا
تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَيُّ
الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَاَحْسَنُ نَدِيًّا ۝ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَرِءْيًا ۝ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ
فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ
اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا
وَاَضْعَفُ جُنْدًا ۝ وَيَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ۝

(65) O, göklerin ve yerin ve onların arasında olanların Rabbidir. O'na ibadet et, ibadette sabırlı ol. O'na bir adaş bilir misin [1]? (66) İnsan [2] «— Ben öldükten sonra diri olarak mezardan çıkacak mıyım? der. (67) O insan evvelce hiç bir şey değilken onu yarattığımızı neye hatırlamıyor? (68) Rabbin hakkı için onları şeytanlar ile beraber haşredeceğiz, sonra Cehennemin etrafına diz üstü çökmüş bir halde [3] dizeceğiz. (69) Sonra her güruhtan esirgeyen Tanrı'ya cür'ette en ileri gitmiş herhangi bir şahıs varsa öylelerini çekip Cehenneme atacağız. (70) Biz ateşe atılmaya en ziyade yarayanları da herkesten ziyade biliriz. (71) İçinizden ona uğramayacak hiç bir kimse yoktur. Rabbinin olup bitmiş hükmü o yoldadır. (72) Sonra, sakınanları kurtaracağız. Zalim olan kâfirleri orada dizleri üzere çökmüş bir halde bırakacağız. (73) Onlara apaçık olan âyetlerimiz okunduğu zaman, kâfir olanlar, mü'min olanlara iki fırkadan hangimizin mevkii daha iyi, derneği daha hoştur, derler. (74) Biz, onlardan evvel nice insan tabakasını helâk ettik ki onların döşemeleri de, gösterişleri de daha güzeldi [4]. (75) De ki her kim sapıklıkta kalırsa esirgeyen Zat ona uzun müddet mühlet verir. Nihayet onlar kendilerine vaadolunan katil, esaret gibi azabı veya kıyamet azabını görünce o zaman hangisinin mevkii daha fena, hangisinin taraftarları daha zayıf olduğunu bileceklerdir. (76) Allah hidayet bulanların hidayetini artırır. Pâyidar olan iyi ameller rabbinin nezdinde onları mallarından sevap itibariyle de daha iyidir, dönüş itibariyle de [5] daha kıymetlidir.

---

[1] Allah namını almış kimseyi veya bir eşini bilebilir misin?
[2] Âhireti inkâr edenler.
[3] Korkunun şiddetinden durmaya takatları kalmayacak bir halde.
[4] Malları daha çok, debdebeleri daha güzeldi.
[5] Birinin dönüşü Cennete, diğerinin dönüşü Cehennemedir.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ۝ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ۝ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۝ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ۝ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ۝ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ۝ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ۝ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ۝ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ۝ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ۝ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ۝ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ۝ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ۝ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ۝

(77) *efe'reeytelleziy kefere biâyâtinâ ve kaâle leüteyenne mâlen ve veledâ* (78) *attala'algaybe emittehaze inderrahmâni ahdâ* (79) *kellâ, senektübü mâ yekuûlü ve nemüddü lehü minel'azâbi meddâ* (80) *ve nerisühü mâ yekuûlü ve ye'tiynâ ferdâ* (81) *vettehazû min dûnillâhi âliheten liyekûnû lehüm ızzâ* (82) *kellâ, seyekfürûne bi'ibâdetihim ve yekûnûne aleyhim dıddâ* (83) *elem tere ennâ erselnaşşeyâtıyne alelkâfiriyne teüzzühüm ezzâ* (84) *felâ ta'cel aleyhim, innemâ ne'uddü lehüm addâ* (85) *yevme nahşürülmüttekıyne ilerrahmâni vefdâ* (86) *ve nesûkulmücrimiyne ilâ cehenneme virdâ* (87) *lâ yemlikûneşşefâ'ate illâ menittehaze inderrahmâni ahdâ* (88) *ve kaâlûttehazerrahmânü veledâ* (89) *lekad ci'tüm şey'en iddâ* (90) *tekâdüssemâvâtü yetefattarne minhü ve tenşakkul'ardu ve tehırrülcibâlü heddâ* (91) *en de'av lirrahmâni veledâ* (92) *ve mâ yenbagıy lirrahmâni en yettehıze veledâ* (93) *in küllü men fiyssemâvâti vel'ardı illâ âtiyrrahmâni abdâ* (94) *lekad ahsâhüm ve addehüm addâ* (95) *ve küllühüm âtiyhi yevmelkıyâmeti ferdâ.*

(77) Âyetlerini tanımayıp «— * Kıyamette bana mal, oğul verilecektir» diyeni gördün mü? (78) O, gaybe muttali' mi oldu? Yoksa buna dair esirgeyen Zat'tan bir ahit mi aldı? (79) Yok, yok, ne öyle, ne böyle. Biz onun dediğini yazdığımızı kendisine göstereceğiz. Onun azabını uzun uzadıya sürdüreceğiz. (80) O'nun dediği malın, çocuğun vârisi olacağız. O, kıyamette bize tek olarak gelecek [1]. (81) Onlar, kendileri için medar-ı izzet [2] olmak üzere Tanrı'dan başka birtakım tapacaklar edindiler. (82) Yok, yok azaptan kurtulamayacaklar. Yakında o mâbutlar onların ibadetlerini tanımayacaklar, onlara karşı zıt bir düşman kesileceklerdir. (83) Kâfirleri masiyete olanca kuvvetleriyle sürüklemek için şeytanları onların üstüne nasıl musallat ettiğimizi görmedin mi? (84) Onların azaplarına acele etme. Çünkü biz, onların günlerini birer birer sayıyoruz. (85) O gün, sakınanları ağırlayarak [3] esirgeyen zat nezdinde toplayacağız. (86) Günahkârları da susuz olacak Cehenneme süreceğiz. (87) Esirgeyen Zat yanında ahit almış kimselerden [4] başka hiç bir fert şefaate mâlik olamayacaktır. (88) Onlar «— Esirgeyen zat oğul edindi» dediler. (89) * Siz çok fena bir iş işlediniz [5]. (90 - 91) Bundan az kaldı ki gökler yırtılacak, yer yarılacak, dağlar dağılıp çökecek; esirgeyen Zat için çocuk isnat etmelerinden dolayı üzerlerine düşecekti. (92) Çocuk edinmek esirgeyen Zat'a yaraşmaz. (93) Göklerde ve yerde bulunan mahlûkattan biri yoktur ki esirgeyen Zat'a kıyamette kul olarak gelmesin. (94) * Allah onları birer birer sayıp saklamıştır. (95) Onların hepsi kıyamet günü O'na yalnız [6] olarak gelirler.

[1] Malsız, menalsız, çocuksuz, çoluksuz.
[2] Onların şefaati ile aziz olmak.
[3] Veya süvari olarak.
[4] İman ve takva sahiplerine veya şefaata mezun olanlara veya günahkârlardan yalnız mü'min olanlara şefaat olunur.
[5] Yahut pek büyük bir iftirada bulundunuz, fena bir söz söylediniz.
[6] Yardımcı yok, mal yok, hiç bir şey yok.

(96) İnnelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti seyec'alü lehümürrahmânü vüddâ (97) feinnemâ yessernâhü bilisânike litübeşşire bihilmüttekıyne ve tünzire bihî kavmen lüddâ (98) ve kem ehleknâ kablehüm min karn, hel tühıssü minhüm min ehadin ev tesme'u lehüm rikzâ.

إن الذين آمنوا وعملوا الصالحات سيجعل لهم الرحمن
ودا ۝ فإنما يسرناه بلسانك لتبشر به المتقين
وتنذر به قوما لدا ۝ وكم أهلكنا قبلهم من قرن
هل تحس منهم من أحد أو تسمع لهم ركزا ۝

SÛRETÜ TÂHÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tâ hâ (2) mâ enzelnâ aleykelkur'âne liteşkaâ (3) illâ tezkireten limen yahşâ (4) tenziylen mimmen halakal'arda vessemâvâtil'ulâ (5) errahmânü alel'arşistevâ (6) lehü mâ fiyyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı ve mâ beynehümâ ve mâ tahtesserâ (7) ve in techer bilkavli feinnehü ya'lemüssirre ve ahfâ (8) allahü lâilâhe illâ hû, lehül'esmâülhusnâ (9) ve hel etâke hadiysü mûsâ (10) iz reâ nâren fekaâle liehlihimküsû inniy ânestü nâren le'alliy âtiyküm minhâ bikabesin ev ecidü *alennâri hüdâ (11) felemmâ etâhâ* nûdiye yâ mûsâ (12) inniy ene rabbüke fehla' na'leyk, inneke bilvâdilmukaddesi tuvâ.

سورة طه مكية خمس وثلاثون ومائة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

طه ۝ ما أنزلنا عليك القرآن لتشقى ۝ إلا تذكرة
لمن يخشى ۝ تنزيلا ممن خلق الأرض والسماوات العلى ۝
الرحمن على العرش استوى ۝ له ما في السماوات وما في
الأرض وما بينهما وما تحت الثرى ۝ وإن تجهر بالقول فإنه
يعلم السر وأخفى ۝ الله لا إله إلا هو له الأسماء الحسنى ۝
وهل أتاك حديث موسى ۝ إذ رأى نارا فقال لأهله
امكثوا إني آنست نارا لعلي آتيكم منها بقبس أو أجد على
النار هدى ۝ فلما أتاها نودي يا موسى ۝ إني أنا ربك
فاخلع نعليك إنك بالواد المقدس طوى ۝

(96) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, esirgeyen Zat onları sevindirir. (97) Biz, Kur'an'ı ancak senin dilinle indirerek sana kolay kıldık ki sakınanları müjdeleyesin, kızıl düşmanları da korkutasın. (98) Onlardan evvel nice insan tabakalarını helâk eyledik. Onlardan hiç birini görmüyor musun? Veya hiç bir fısıltı duyuyor musun?

TAHA SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ta, hâ [2]. (2) Biz, sana Kur'an'ı sıkıntı çekmen için inzâl etmedik. (3) Ancak onu kalbinde *korku olana öğüt olmak üzere indirdik. (4) O,* yeri, yüce gökleri yaratan Zat tarafından indirilmiştir. (5) O esirgeyen Zattır ki arz üzere lâyık veçhile müstevi olmuştur. (6) Göklerde, yerde, ikisinin arasında ve nemli toprak altında ne varsa hepsi O'nundur. (7) Sözü açıkça söylesen de O, gizli sözünü, belki daha saklısını bilir. (8) Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur. O'nun güzel adları vardır. (9) Sana Musa hakkındaki haber gelmiştir [3]. (10) Hani o, uzaktan bir ateş görmüştü. Ailesine «— Siz burada durun. Ben bir ateş gördüm, size ondan bir parça kor getireceğimi veya ateşin yanında bir rehber bulacağımı ümit ediyorum» demişti. (11) Musa ateşe varınca ona şöyle nida olundu: «— Musa! (12) Ben senin Rabbinim, *ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen mukaddes olan* Tuva vadisinde bulunuyorsun.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş 135 âyettir.
[2] «Taha» sûresinin adı olduğu gibi peygamberimizin de adı olabilir. Bu halde ona hitaben «Ta ha!» demek olur.
[3] Veya gelmiş midir?

وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى ۞ اِنَّنِي اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا
فَاعْبُدْنِي وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِي ۞ اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ
اَكَادُ اُخْفِيهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعٰى ۞ فَلَا يَصُدَّنَّكَ
عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَتَرْدٰى ۞ وَمَا تِلْكَ
بِيَمِينِكَ يَا مُوسٰى ۞ قَالَ هِيَ عَصَايَ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ بِهَا
عَلٰى غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ۞ قَالَ اَلْقِهَا يَا مُوسٰى ۞
فَاَلْقٰيهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ۞ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ
سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْاُولٰى ۞ وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ
تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ اٰيَةً اُخْرٰى ۞ لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيَاتِنَا
الْكُبْرٰى ۞ اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ۞ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي
صَدْرِي ۞ وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي ۞ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۞
يَفْقَهُوا قَوْلِي ۞ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ اَهْلِي ۞ هٰرُونَ اَخِي ۞
اشْدُدْ بِهِ اَزْرِي ۞ وَاَشْرِكْهُ فِي اَمْرِي ۞ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ۞
وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۞ اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ۞ قَالَ قَدْ اُوتِيتَ
سُؤْلَكَ يَا مُوسٰى ۞ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰى ۞

(13) ve enahtertüke festemi' limâ yûhâ (14) innenîy enallahü lâilâhe illâ ene fa'büdnîy ve akımıssalâte lizikrîy (15) innessâ'ate âtiyetün ekâdü uhfiyhâ litücză küllü nefsin bimâ tes'â (16) felâ yesuddenneke anhâ men lâ yü'minü bihâ vettebe'a hevâhü feterdâ (17) ve mâ tilke biyemiynike yâ mûsâ (18) kaâle hiye asây, etevekkeu aleyhâ ve ehüşşü bihâ alâ ganemiy veliye fiyhâ meâribü uhrâ (19) kaâle elkıhâ yâ mûsâ (20) fe'elkaâhâ feizâ hiye hayyetün tes'â (21) kaâle huzhâ ve lâ tehaf senü'ıydühâ siyretehel'ûlâ (22) vadmüm yedeke ilâ cenâhıke tahrüc beydâe min gayri sûin âyeten uhrâ (23) linüriyeke min âyâtinelkübrâ (24) izheb ilâ fir'avne innehü tagaâ (25) kaâle rabbişrah liy sadriy (26) ve yessirliy emriy (27) vahlül ukdeten min lisâniy (28) yefkahu kavliy (29) vec'al liy veziyren min ehliy (30) hârûne ahiy (31) üşdüd bihî ezriy (32) ve eşrikhü fiy emriy (33) key nüsebbihake kesiyrâ (34) ve nezküreke kesiyrâ (35) inneke künte binâ basıyrâ (36) kaâle kad ûtiyte sü'leke yâ mûsâ (37) ve lekad menennâ aleyke merreten uhrâ.

(13) «— Ben seni peygamberlik için ihtiyar ettim. Artık sana vahiy olunanı dinle: (14) «— Tanrı benim, benden başka tapacak yoktur, bana tap, beni anmak için dosdoğru namaz kıl». (15) «— Kıyamet muhakkak gelecektir. Ben onu gizliyorum [1] ki herkes işlediği ile ceza görsün». (16) «— Sakın seni kıyamete inanmayıp heveslerine tâbi olan kimseler ona imandan vaz geçirmesinler, yoksa helâk olursun», (17) «— Musa! Sağ elinde ne var?». (18) Musa dedi ki o, benim asamdır, ben ona dayanırım, onunla koyunlarıma ağaçtan yaprak silkerim. Onu başka hususlarda da kullanırım. (19) Allah buyurdu: Musa! Onu elinden bırak. (20) Musa onu elinden bıraktığı gibi derhal bir yılan olup seğirtmeye başladı. (21) Allah buyurdu: Onu tut korkma. Biz onu evvelki haline iade ederiz. (22) Elini koltuğunun altına sok ki elin başka bir mûcize olarak ayıpsız [2], bembeyaz çıksın. (23) Bununla sana pek büyük mûcizelerimizi göstereceğiz. (24) Bu mûcizeler ile Firavun'a git, çünkü o, haddi aşmıştır. (25 - 33) Musa dedi ki: Yâ Rab! Meşakkate tahammül için göğsümü aç, Firavun'a karşı işimi kolaylaştır. Dilimden düğümü çöz ki, sözümü anlasınlar. Bana ailemden birini, kardeşim Harun'u vezir yap da onunla arkamı kavi kıl. Onu işimde bana ortak yap. Şunun için ki seni çok tespih edelim, (34) Seni çok analım, (35) Sen bizi görürsün [3]. (36) Allah buyurdu: Musa! Sana istediğin verilmiştir. (37) * Başka defa da sana bol nimet vermiştik:

[1] Yahut Arap şivesi üzere hemen hemen kendimden de gizleyecektim.

[2] Elinde abraşlık bulunmaksızın.

[3] Ahvalimizi bilirsin.

(38) iz evhaynâ ilâ ümmike mâ yûhâ (39) enıkzi fiyhi fiyttâbûti fakzi fiyhi fiylyemmi felyülkıhilyemmü bissâhıli ye'huzhü adüvvün liy ve adüvvün leh ve elkaytü aleyke mahabbeten minniy ve litusne'a alâ ayniy (40) iz temşiy uhtüke fetekuûlü hel edüllüküm alâ men yekfülüh, fereca' nâke ilâ ümmike key takarre aynühâ ve lâ tahzen, ve katelte nefsen fenecceynâke minelgammi ve fetennâke fütûnâ, felebiste siniyne fiy ehli medyene sümme ci'te alâ kaderin yâ mûsâ (41) vastana' tüke linefsiy (42) izheb ente ve ehûke biâyâtiy ve lâ teniyâ fiy zikriy (43) izhebâ ilâ fir'avne innehü tagaâ (44) fekuûlâ lehü kavlen leyyinen le'allehü yetezekkerü ev yahşâ (45) kaâlâ rabbenâ innenâ nehâfü en yefruta aleynâ ev en yatgaâ (46) kaâle lâ tehâfâ inneniy ma'akümâ esma'u ve erâ (47) fe'tiyâhü fekuûlâ innâ resûlâ rabbike fe'ersil ma'anâ beniy isrâiyle ve lâ tü'azzibhüm kad ci'nâke biâyetin min rabbik, vesselâmü alâ menittebe'alhüdâ (48) inna kad ûhıye ileynâ ennel'azabe alâ men kezzebe ve tevellâ (49) kaâle femen rabbikümâ yâ mûsâ (50) kaâle rabbünelleziy a' tâ külle şey'in halkahü sümme hedâ (51) kaâle femâ bâlülkurûnil'ûlâ.

إذ أوحينا إلى أمك ما يوحى ۝ أن اقذفيه في التابوت فاقذفيه
في اليم فليلقه اليم بالساحل يأخذه عدو لي وعدو له
وألقيت عليك محبة مني ولتصنع على عيني ۝ إذ تمشي
أختك فتقول هل أدلكم على من يكفله فرجعناك إلى أمك
كي تقر عينها ولا تحزن وقتلت نفسا فنجيناك من الغم وفتناك
فتونا فلبثت سنين في أهل مدين ثم جئت على قدر يا موسى
۝ واصطنعتك لنفسي ۝ اذهب أنت وأخوك بآياتي ولا
تنيا في ذكري ۝ اذهبا إلى فرعون إنه طغى ۝ فقولا له
قولا لينا لعله يتذكر أو يخشى ۝ قالا ربنا إننا نخاف
أن يفرط علينا أو أن يطغى ۝ قال لا تخافا إنني معكما أسمع
وأرى ۝ فأتياه فقولا إنا رسولا ربك فأرسل معنا بني
إسرائيل ولا تعذبهم قد جئناك بآية من ربك والسلام على
من اتبع الهدى ۝ إنا قد أوحي إلينا أن العذاب على من كذب
وتولى ۝ قال فمن ربكما يا موسى ۝ قال ربنا الذي أعطى كل
شيء خلقه ثم هدى ۝ قال فما بال القرون الأولى ۝

(38) Hani anana hakkında ne vahiy olunacaksa hepsini vahiy etmiştik [1]: (39) Musa'yı bir sandığa koy, Nil denizine at. Deniz onu kenara çıkarsın; Benim düşmanım ile onun düşmanı onu alsın, Musa! Tarafımdan sana muhabbet ilka ettim [2] ki gözümün önünde büyüyesin. (40 - 41) Hani kız kardeşin Firavun'un sarayına gidip demişti: Bu çocuğa süt verecek birini size sağlık vereyim mi? Bunun üzerine seni anana geri verdik ki gözü aydın olsun, sevinsin, mahzun olmasın. Sen bir kimseyi öldürmüştün. Biz seni gamdan kurtarmıştık. Seni mihnetten mihnete uğratmıştık. Medyen ahalisi arasında senelerce eğleştin. Sonra takdirimizle [3] buraya geldin. Musa! Seni kendim için risaletime ayırdım. (42) Sen ve kardeşin mûcizelerimle gidin, zikir ve tevhidimde gevşek davranmayın. (43) Firavun'a gidin, çünkü o haddi aşmıştır. (44) Ona yumuşak söz söyleyin, olabilir ki nasihat kabul eder veya Allah azabından korkar. (45) İkisi dediler: Ey Rabbimiz! Korkarız ki o bize vakit bırakmayıp bize ukubet eder de dâvet tamam olmaz veya hadden aşar da Tanrı hakkında dediğini der. (46) Allah buyurdu: Korkmayın, ben sizinle beraberim. Ben hem işitirim, hem görürüm. (47) Artık ona varıp deyin ki «— Biz Rabbin tarafından iki peygamberiz. Onlara işkence etme, sana Rabbin tarafından mûcizeyle [4] geldik. Hidayete tâbi olanlara selâm olsun». (48) «— Bize vahiy olundu ki peygamberleri yalancı sayanlar, haktan dönenler üzerine azap gelecek». (49) Firavun, «— Musa! Sizin Rabbiniz kimdir» dedi. (50) Musa: «— Rabbimiz her şeye, haline uygun şeklini veren, istidatlarına göre yol gösteren Zat'tır» dedi. (51) Firavun «— Gelip geçen ümmetler [5] ne haldedir?» dedi.

[1] Veya ilham veya rüya ile bildirmiştik.
[2] Seni sevdirdim. Ben seni sevmekle halk da seni sevdi. Kısası seni sevdim, sevdirdim. Veyahut tarafımdan muhabbetini onların kalplerine ilka ettim demektir.
[3] Hicret, ahbaptan mufarekat, yayan yürümek, yolda azıksız kalmak gibi hallerle.
[4] Veya hüccet ile.
[5] Nuh, Hut, Lût, Salih'in kavimleri salt ve bahtiyar mıdır, yoksa bahtsız ve şaki midir?

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ۝ الَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ۝ كُلُوا
وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَىٰ ۝
مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ۝
وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ۝ قَالَ أَجِئْتَنَا
لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ ۝ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ
مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ
مَكَانًا سُوًى ۝ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى ۝ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ۝ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ
وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ
مَنِ افْتَرَىٰ ۝ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَىٰ ۝
قَالُوا إِنْ هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ۝ فَأَجْمِعُوا
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ۝

(52) kaâle ilmühâ inde rabbiy fiy kitâb, lâ yadıllu rabbiy ve lâ yensâ (53) ellezîy ce'ale lekümül'arda mehden ve seleke leküm fiyhâ sübülen ve enzele minessemâi mâ', feahrecnâ bihî ezvâcen min nebâtin şettâ (54) külû ver'av en'âmeküm, inne fiy zâlike le'âyâtin li'üliynnühâ (55) minhâ halaknâküm ve fiyhâ nu'iydüküm ve minhâ nuhricüküm târeten uhrâ (56) ve lekad ereynâhü âyâtinâ küllehâ fekezzebe ve ebâ (57) kaâle eci'tenâ lituhricenâ min ardınâ bisihrike yâ mûsâ (58) felene'tiyenneke bisıhrin mislihî fec'al beynenâ ve beyneke mev'ıden lâ nuhlifühü nahnü ve lâ ente mekânen süvâ (59) kaâle mev'ıdüküm yevmüzziyneti ve en yuhşerennâsü duhâ (60) fetevellâ fir'avnü feceme'a keydehü sümme etâ (61) kaâle lehüm mûsâ veyleküm lâ tefterû alallahi keziben feyüshıteküm bi'azâb ve kad hâbe meniftera (62) fetenâze'û emrehüm beynehüm ve eserrûnnecvâ (63) kaâlû in hâzâni lesâhirâni yüriydâni en yuhricâküm min ardıküm bisıhrihimâ ve yezhebâ bitariykatikümülmüslâ (64) fe'ecmi'û keydeküm sümme'tû saffâ ve kad eflehalyevme menista'lâ.

(52) Musa dedi ki: «— Onu bilmek ancak Rabbime mahsustur. O Kitapta [1] vardır. Rabbim şaşmaz, unutmaz». (53) «— O, sizin için yeryüzünü döşek yapmış; orada sizin için yollar peyda etmiş, gökten de yağmur yağdırmıştır». Allah buyurdu: O yağmurla otların türlü türlü nev'ini bitirdik. (54) Yeyin, davarlarınızı otlatın. Bunda tam akıllılar için kudret ve tevhide ait alâmetler vardır. (55) Biz sizi yerden yarattık, oraya döndüreceğiz oradan bir kere daha çıkaracağız. (56) * Biz, Firavun'a mûcizelerimizin hepsini gösterdik. O yalan saydı, hiçbirini kabul etmedi. (57) Firavun dedi ki, Musa! Büyünle bizi yerimizden çıkarmaya mı geldin? * (58) Biz de sana bunun gibi bir büyüyle karşı çıkacağız. Haydi bizimle senin aranda bunun için bir mev'idi mülâkat tâyin et ki ondan biz de caymayalım, sen de caymayasın. Bir de orası ikimizin ortası bir yer [2] olsun. (59) Musa dedi: Mev'idi mülâkatınız şenlik günü olsun, o gün kuşluk zamanında halk toplansın. (60) Firavun oradan çekildi, hilesi olan sâhirleri, sihir aletlerini topladı, sonra mahallî mülâkata geldi. (61) Musa sihirbazlara «— Vay halinize! Allah'a karşı kendiliğinizden yalan söylemeyin, yoksa Allah azapla sizi bitirir. Ona iftira eden elbette muradına eremez» dedi. (62) Büyücüler, aralarında işlerini görüştüler, görüştüklerini de gizlediler. (63) Dediler ki «— Bunlar iki büyücüdür. Sizi büyüyle yerinizden çıkarmak, sizin en iyi yolunuzu [3] yok etmek istiyorlar [4]». (64) «— Artık hilelerinizi birarada toplayın, sonra meydana saf saf gelin. Bugün üstün gelen mutlak umduğuna erer».

[1] Levh-i Mahfuz'da.
[2] Veya düz bir yer veya her ikimizin râzı olacağı yer.
[3] Sâhirliği veya eşrafınızı, erbab-ı ilim olan İsrail oğullarını.
[4] Yahut büyücüler aralarında «Musa'nın sözü büyüye benzemiyor, eğer bize galip olursa ona uyalım.» dediler.

(65) kaâlû yâ mûsâ immâ en tülkıye ve immâ en nekûne evvele men elkaâ (66) kaâle bel elkuû, feizâ hıbâlühüm ve ısıyyühüm yühayyelü ileyhi min sıhrihim ennehâ tes'â (67) fe'evcese fiy nefsihî hıyfeten mûsâ (68) kulnâ lâ tehaf inneke entel'a'lâ (69) ve elkı mâ fiy yemiynike telkaf mâ sana'û, innemâ sana'û keydü sâhır ve lâ yüflihussâhıru haysü etâ (70) feülkıyesseharetü sücceden kaâlû âmennâ birabbi hârûne ve mûsâ (71) kaâle âmentüm lehü kable en âzene leküm, innehü lekebiyrükümülleziy allemekümüssıhr, feleü'kattı'anne eydiyeküm ve ercüleküm min hılâfin ve leüsallibenneküm fiy cüzû'ınnahli ve leta'lemünne eyyünâ eşeddü azâben ve ebkaâ (72) kaâlû len nü'sireke alâ mâ câenâ minelbeyyinâti velleziy fetarenâ fakdı mâ ente kaâd, innemâ takdıy hâzihilhayâteddünyâ (73) innâ âmennâ birabbinâ liyagfirelenâ hatâyânâ ve mâ ekrehtenâ aleyhi minessıhr, vallahü hayrün ve ebkaâ (74) innehü men ye'ti rabbehü mücrimen feinne lehü cehennem, lâ yemûtü fiyhâ ve lâ yahyâ (75) ve men ye'tihi mü'minen kad amilassâlihâti feulâike lehümüdderecâtül'ulâ (76) cennâtü adnin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ve zâlike cezâü men tezekkâ.

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ۝ قَالَ
بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا
تَسْعَىٰ ۝ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ ۝ قُلْنَا لَا تَخَفْ
إِنَّكَ أَنتَ الْأَعْلَىٰ ۝ وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ۝ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا
قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ ۝ قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ
إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم
مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا
وَأَبْقَىٰ ۝ قَالُوا لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي
فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَٰذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝ إِنَّا
آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ
وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۝ إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ
لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ۝ وَمَن يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ۝ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَن تَزَكَّىٰ ۝

(65) Sihirbazlar «— Musa! Asanı sen mi bırakırsın, yoksa ilk evvel biz mi bırakalım» dediler. (66) Musa «— Hayır, siz bırakın» dedi. Onlar da bıraktılar. Hemen ipleri, değnekleri göz bağcılıklarıyle yürür hayâlini verdi. (67) Musa bunu görünce kendinde bir korku duydu. (68) Biz ona dedik: Korkma, sen mutlak üstün geleceksin. (69) Sağ elindeki asanı bırak ki onların yaptıklarını yutacaktır. Çünkü onların yaptıkları ancak sihirbaz hilesidir. Sihirbaz nerede olursa olsun umduğuna ermez. (70) Asa onları yutunca sihirbazlar secdeye kapandılar, «— Harun ve Musa'nın Rabbine inandık» dediler. (71) Firavun, ben size izin vermeden evvel siz ona inandınız, çünkü o, size büyü öğreten ustanızdır. * Ben sizin ellerinizi ayaklarınızı bir sağdan, bir soldan keseceğim * Sizi hurma dallarına asacağım * Hangimizin [1] azabı daha şiddetli, daha sürekli olduğunu anlayacaksınız. (72) Sihirbazlar «— Bize gelen açık mûcizelere, bizi yaratana elbette seni tercih etmeyeceğiz [2]. Hakkımızda ne yapacaksan yap. Sen ancak bu dünya diriliğinde yapabilirsin. (73) Biz suçlarımızı, bize zorla yaptırdığın büyüyü Rabbimizin yarlıgaması (bağışlaması) için ona iman ettik. Allah senden hayırlıdır, azabı daha süreklidir» dediler. (74) Çünkü her kim Rabbine günahkâr olarak gelirse onun için Cehennem vardır. Orada ne ölür, ne dirilir. (75) Her kim mü'min olup iyi amel işleyerek O'na gelirse işte onlar için yüksek mertebeler vardır: (76) Aden uçmakları vardır ki ağaçları altından ırmaklar akar, onlar orada daim kalacaklar. Günahtan pâk olanların mükâfatı budur.

---

1 Musa ile benden veya Allah ile benden.

2 Yahut bize gelen açık mücizelere seni tercih etmeyeceğiz, bizi yaratan Hak için seni Hak'ka tercih etmeyiz.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ۝ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ۝ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ۝ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ ۝ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ۝ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ۝ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ۝ قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ۝ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ۝ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ۝ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ۝

(77) ve lekad evhaynâ ilâ mûsâ en esri bi'ibâdiy fadrıb lehüm tariykan fiylbahri yebesâ, lâ tehâfü dereken ve lâ tahşâ (78) fe'etbe'ahüm fir'avnü bicünûdihî fegaşiyehüm minelyemmi mâ gaşiyehüm (79) ve edalle fir'avnü kavmehü ve mâ hedâ (80) yâ beniy israîyle kad enceynâküm min adüvviküm ve vâ'adnâküm cânibettûril'eymene ve nezzelnâ aleykümülmenne vesselvâ (81) külû min tayyibâti mâ rezaknâküm ve lâ tatgav fiyhi feyahılle aleyküm gadabiy ve men yahlil aleyhi kadabiy fekad hevâ (82) ve inniy legaffârün lime tâbe ve âmene ve âmile sâlihan sümmehtedâ (83) ve mâ a'celeke an kavmike yâ mûsâ (84) kaâle hüm ülâi alâ eseriy ve aciltü ileyke rabbi literdâ (85) kaâle feinnâ kad fetennâ kavmeke min ba'dike ve edallehümüssâmiriyy (86) ferece'a mûsâ ilâ kavmihî gadbâne esifâ, kaâle yâ kavmi elem ya'ıdküm rabbüküm va'den hasenâ, efetâle aleykümül'ahdü em eredtüm en yahılle aleyküm gadabün min rabbiküm feahleftüm mev'ıdiy (87) kaâlû mâ ahlefnâ mev'ıdeke bimelkinâ ve lâkinnâ hummilnâ evzâren min ziynetilkavmi fakazefnâhâ fekezâlike elkassâmiriyy.

(77) * Biz, Musa'ya vahiy ettik: Kullarımla gece yola çık, onlar için denizde kuru bir yol aç, Firavun'un size yetişmesinden korkma, boğulmadan da perva etme. *(78) Firavun da askeriyle on*ların ardınca geldi, deniz onları kimsenin bilemeyeceği bir surette kapladı. (79) Firavun kavmini yoldan çıkarmış, doğru yola götürmemişti. Belki helâke düşürdü. (80) Ey İsrail oğulları! Biz *sizi düşmanınızdan kurtardık. Tur'un sağ tarafın*da size vâde verdik, size Kudret helvasını, Yelve kuşunu indirdik. (81) Size verdiğimiz pâk rızkı yeyin, bu hususta taşkınlık etmeyin, yoksa sizi hışmım çarpar, her kimi hışmım çarparsa o, mu*hakkak uçuruma düşer. (82) Şüphe yok ki ben* tövbe ve iman edip iyi amel işleyenler, sonra doğru yolu tutanlar hakkında mağfiretkârım. (83) Musa! Neye kavminden [1] evvel acele ederek geldin? (84) Musa onlar da benim ardım sıra geliyorlar. Yâ Rab! Benden hoşnut olasın diye sana acele ile geldim. Dedi. (85) Allah buyurdu: Biz *senden sonra kavmini mihnete düşürdük. Samiri* de onları yoldan çıkardı. (86) Artık Musa kavmine dargın ve yaptıklarına kederli olarak döndü. Ey kavmim! Rabbiniz size Tevrat'ı vermek hususunda güzel, kat'i ve doğru bir vaatta bulun*madı mı? Müfarekatım, vaat eylediğim müddetten* size uzun mu göründü? Yoksa Rabbiniz tarafından kendinize hışım gelmesini istediniz de bana olan vaadinizden mi caydınız? dedi. (87) Onlar sana vaadimizden kendimize mâlik olarak cayma*dık. Fakat kıptilerin ziynetlerinden birtakım* ağırlıklar yüklenmiştik. İşte onları günahtan kurtulmak emeliyle ateşe attık. Samiri de bizim gibi kendinde olanı ateşe atmıştı.

---

[1] Seçtiği yetmiş kişiden.

(88) feahrece lehüm ıclen ceseden lehü huvârün fekaâlû hâzâ ilâhüküm ve ilâhü mûsâ fenesiy (89) efelâ yerevne ellâ yerci'u ileyhim kavlen ve lâ yemlikü lehüm darren ve lâ nef'â (90) ve lekad kaâle lehüm hârûnü min kablü yâ kavmi innemâ fütintüm bih ve inne rabbekümürrahmânü fettebi'ûniy ve etıy'û emriy (91) kaâlû len nebreha aleyhi âkifiyne hattâ yerci'a ileynâ mûsâ (92) kaâle yâ hârûnü mâ mene'ake iz re'eytehüm dallû (93) ellâ tettebi'an, efe'asayte emriy (94) kaâle yebneümme lâ te'huz bilıhyetiy ve lâ bire'siy inniy haşiytü en tekuûle ferrakte beyne beniy isrâiyle ve lem terkub kavliy (95) kaâle femâ hatbuke yâ sâmiriyy (96) kaâle basurtu bimâ lem yabsurû bihî fekabadtü kabdaten min eserirresûli fenebeztühâ ve kezâlike sevvelet liy nehsiy (97) kaâle fezheb feinne leke fiylhayâti en tekuûle lâ misâse ve inne leke mev'ıden len tuhlefeh, vanzur ilâ ilâhikelleziy zalte aleyhi âkifâ, lenüharrikannehü sümme lenensifennehü fiylyemmi nesfâ (98) innemâ ilâhükümullâhülleziy lâ ilâhe illâ hû, vesi'a külle şey'in ilmâ.

فأخرج لهم عجلا جسدا له خوار فقالوا هذا إلهكم وإله موسى
فنسي ۞ أفلا يرون ألا يرجع إليهم قولا ولا يملك لهم
ضرا ولا نفعا ۞ ولقد قال لهم هارون من قبل يا قوم إنما
فتنتم به وإن ربكم الرحمن فاتبعوني وأطيعوا أمري ۞
قالوا لن نبرح عليه عاكفين حتى يرجع إلينا موسى ۞
قال يا هارون ما منعك إذ رأيتهم ضلوا ۞ ألا تتبعن
أفعصيت أمري ۞ قال يا ابن أم لا تأخذ بلحيتي ولا
برأسي إني خشيت أن تقول فرقت بين بني إسرائيل ولم
ترقب قولي ۞ قال فما خطبك يا سامري ۞ قال بصرت
بما لم يبصروا به فقبضت قبضة من أثر الرسول
فنبذتها وكذلك سولت لي نفسي ۞ قال فاذهب
فإن لك في الحياة أن تقول لا مساس وإن لك موعدا
لن تخلفه وانظر إلى إلهك الذي ظلت عليه عاكفا
لنحرقنه ثم لننسفنه في اليم نسفا ۞ إنما إلهكم
الله الذي لا إله إلا هو وسع كل شيء علما ۞

(88) Samiri onlar için bir buzağı heykeli yaptı ki onun böğürmesi vardı. Samiri'ler «— İşte mâbudunuz, Musa'nın da mâbudu budur. Musa onu unutup aramaya gitmişti» dediler [1]. (89) Onlar görmüyorlar mı ki o buzağı onların hiç bir sözüne cevap veremiyor, onlar için hiç bir mazarrat def'ine ve menfaat celbine kaadir olamıyor. (90) * Daha evvel Harun onlara demişti: Ey kavmim! Siz, buzağı ile mihnete düştünüz, buna tapmayın, çünkü Rabbiniz esirgeyen Zat'tır, artık bana ittiba edin, emrime itaat eyleyin. (91) Onlar, Musa bize dönünceye kadar ona tapmakta devam edip duracağız (92 - 93) Musa dedi: Harun! Onların saptıklarını gördüğün zaman dini müdafaa hususunda izimi takip etmeden seni men'eden nedir? Yoksa emrime mi karşı geldin? (94) Harun dedi: Ey anam oğlu! Hiddetle sakalımdan, saçımdan tutma. Bırakıp gitsem, onlar ile mukatele etsem bana İsrail oğulları arasında tefrika çıkardın, bu bapta söylediğim sözü gözetmedin, demenden korktum. (95) Musa dedi: Samiri! Bu mühim işi yapmada ne maksadın vardı? (96) Samiri dedi: Ben onların görmediklerini gördüm [2], Resûl'ün izinden bir avuç aldım [3] da attım. Böylece nefsim bana onu hoş gösterdi [4]. (97) Musa ona dedi: Çık git, hayatta kaldıkça ceza olarak «— Dokunma bana» diyesin [5]. Senin için âhirette bir vâde ve ceza vardır ki ondan asla kurtulamazsın, ibadetine devam edip durduğun mâbuduna bak ki * biz onu yakacağız, sonra külünü denize savurup atacağız. (98) Sizin tapacağınız yalnız Tanrı'dır, O'ndan başka tapacak yoktur O, her şeyi ilmiyle kaplamıştır.

---

[1] Veya Samiri bunun Allah olmayacağını unuttu.
[2] Bilmediklerini bildim.
[3] Ey Resûl! Sizi haksız gördüm de senin dininden, sünnetinden bir şey fırlattım.
[4] Nefsime uydum.
[5] «Bana kimse dokunmasın, ben de kimseye dokunmayayım» diyesin, yani ihtilât memnu olacak.

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ مَا قَدْ سَبَقَۚ وَقَدْ اٰتَيْنَاكَ مِنْ
لَدُنَّا ذِكْرًاۚ ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًاۙ ﴿١٠٠﴾
خَالِدٖينَ فٖيهِۜ وَسَٓاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًاۙ ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمٖينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًاۚ ﴿١٠٢﴾ يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ
اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ اِذْ يَقُولُ اَمْثَلُهُمْ
طَرٖيقَةً اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبّٖي نَسْفًاۙ ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًاۙ ﴿١٠٦﴾
لَا تَرٰى فٖيهَا عِوَجًا وَلَٓا اَمْتًاۜ ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ
لَا عِوَجَ لَهُۚ وَخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾
يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهُ
قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحٖيطُونَ بِهٖ عِلْمًا ﴿١١٠﴾
وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِۜ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾
وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا
وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فٖيهِ
مِنَ الْوَعٖيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

(99) kezâlike nakussu aleyke min enbâi mâ kad sebak ve kad âteynâke min ledünnâ zikrâ (100) men a'rada anhü feinnehü yahmilü yevmelkıyâmeti vizrâ (101) hâlidiyne fiyh, ve sâelehüm yevmelkıyâmeti hımlâ (102) yevme yünfehu fiyssûri ve nahşürülmücrimiyne yevmeizin zürkaâ (103) yetehâfetûne beynehüm in lebistüm illâ aşrâ (104) nahnü a'lemü bimâ yekuûlûne iz yekuûlü emselühüm tariykaten in lebistüm illâ yevmâ (105) ve yes'elûneke anilcibâli fekul yensifühâ rabbiy nesfâ (106) feyezerühâ kaâ'an safsafâ (107) lâ terâ fiyhâ ivecen ve lâ emtâ (108) yevmeizin yettebi'ûneddâ'iye lâ ivece leh, ve haşa'atil'asvâtü lirrahmâni felâ tesma'u illâ hemsâ (109) yevmeizin lâ tenfa'uşşefâ'atü illâ men ezine lehürrahmânü ve radıye lehü kavlâ (110) ya'lemü mâ beyne eydiyhim ve mâ halfehüm ve lâ yuhıytûne bihî ilmâ (111) ve anetilvücûhü lilhayyilkayyûm, ve kad hâbe men hamele zulmâ (112) ve men ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâyehâfü zulmen ve lâ hazmâ (113) ve kezalike enzelnâhü kur'ânen arabiyyen ve sarrafnâ fiyhi minelva'ıydi le'allehüm yettekuûne ev yuhdisü lehüm zikrâ.

(99) Biz, geçen haberleri böyle sana haber veriyoruz. Tarafımızdan sana bir Kur'an vermişiz. (100) Her kim ondan yüz çevirirse o kimse kıyamet günü ukubet yükünü taşıyacaktır. (101) Onlar bu azapta daim kalacaklardır. Kıyamet günü, sûr üfürüldüğü gün onların taşıdıkları yük ne kötüdür! *(102) O gün günahkârları gök gözlü olarak* haşredeceğiz. (103) «— Ancak dünyada on gün eğleştiniz» diye aralarında gizlice konuşacaklar. (104) Biz onların bu hususta dediklerini en iyi biliriz. Çünkü onların en mutedilleri «— Dünyada ancak bir gün kaldınız» diyecek. (105) Kıyamet günü senden dağların ahvalinden sorarlar. *Onlara de ki Rabbim onları darmadağın edip sa-*vuracak. (106) Onların yerlerini bomboş, dümdüz bırakacak. (107) Orada ne eğrilik, ne kabarıklık göremeyeceksin. (108) O gün herkes Allah tarafından çağırana tâbi olup hiç bir tarafa meyil edemeyecekler, mehabetinden esirgeyen Tanrı'ya karşı sesler duracak. Sen onların ancak yavaş ayak seslerini işitebileceksin. (109) O gün, hiç bir şefaat fayda vermeyecek, meğer ki esirgeyen Tanrı ona izin vermiş, sözünden de hoşnut olmuş bulunsun. *(110) O, onların olmuş, olacak ve geç-*miş, gelecek hallerini bilir, onlar onun ilmini kavrayamazlar. (111) Daim diri, bizzat kaim olan Tanrı'nın huzuruna âsilerin yüzleri düşük, zelil bir halde varacaklar. Zulmü taşıyan ise asla umduğuna eremez. (112) Her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerse ne haksızlıktan, ne sevabı*nın eksilmesinden korkmaz. (113) Kur'an'ı böy-*lece sakınabilmeleri veya kendileri için bir ibret teşkil edebilmeleri için arabî olarak indirdik, tehditlerimizi tekrar ettik.

(114) fete'âlallahülmelikülhak, ve lâ ta'cel bilkur'âni min kabli en yukdâ ileyke vahyühü ve kul rabbi zidniy ılmâ (115) ve lekad ahidnâ ilâ âdeme min kablü fenesiye ve lem necid lehü azmâ (116) ve iz kulnâ lilmetâiketiscüdû liâdeme fesecedû illâ ibliys, ebâ (117) fekulnâ yâ âdemü inne hâzâ adüvvün leke ve lizevcike *felâ yuhricennekümâ minelcenneti* feteşkaâ (118) inne leke ellâ tecû'a fiyhâ ve lâ ta'râ (119) ve enneke lâ tazmeu fiyhâ ve lâ tadhâ (120) fevesvese ileyhişşeytânü kaâle yâ âdemü hel edüllüke alâ şeceretilhuldi ve mülkin lâ yeblâ (121) fe'ekelâ minhâ febedet lehümâ sev'âtühümâ ve tefıkaâ yahsıfani aleyhimâ min verakılcenneti ve asâ âdemü rabbehü fegavâ (122) sümmectebâhü rabbühü fetâbe aleyhi ve hedâ (123) kaâlehbitâ minhâ cemiy'an ba'duküm liba'dın *adüvv, feimmâ ye'tiyenneküm minniy* hüden femenittebe'a hüdâye felâ yadıllu ve lâ yeşkaâ (124) ve men a'rada, an zikriy feinne lehü ma'ıyşeten danken ve nahşürühü yevmelkıyâmeti a'mâ (125) kaâle rabbi lime haşerteniy a'mâ ve kad küntü basiyrâ.

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ۞ وَلَقَدْ عَهِدْنَا
إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ۞ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ۞ فَقُلْنَا
يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ
فَتَشْقَى ۞ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۞ وَأَنَّكَ
لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَى ۞ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ
يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَى ۞ فَأَكَلَا
مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ
الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ۞ ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ
فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۞ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ
هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ۞ وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي
فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَعْمَى ۞ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۞

(114) Hükümdar olan, hak olan [1] Allah her şaibede münezzeh, âlidir. Sana Kur'an'ın vahyi bitirilmeksizin onu kıraatte acele etme. «Yâ Rab! İlmimi artır» de. (115) * Evvelce biz Âdem'e o ağacın meyvesinden yememesini emir ve vahiy etmiştik. O ise bunu unuttu. Biz bu hâli azim ve tasmime müstenit bulmadık. (116) Hani meleklere «— Âdem'e secde edin» demiştik, onlar secde ettilerdi, yalnız iblis ondan imtina etmişti. (117) Biz de demiştik: «— Âdem! Bu, sana ve zevcene düşmandır. Sakın sizi Cennetten çıkarmasın, bedbaht olursun». (118) «— Senin için orada acıkmak da yok, çıplak olmak da yok. (119) Sen orada hiç susamazsın, güneş ışığı da çekmezsin». (120) Şeytan ise ona vesvesede bulundu da şöyle dedi: «— Âdem! Sana bir ağaç sağlık vereyim mi? Ki ondan yiyen daima Cennette kalacak, zeval bulmaz bir devlete erecektir. (121) Bunun üzerine Âdem ile zevcesi ondan yediler, hemen utanacak yerleri kendilerine görünüyordu, üzerlerine Cennet yaprağını yapıştırmaya koyuldular. Âdem Rabbine karşı geldi de matlubuna eremedi [2]. (122) Sonra Rabbi onu seçti, tövbesini kabul etti, doğru yola götürdü. (123) Dedi ki birbirinize düşman olduğunuz halde, hepiniz oradan inin. Tarafımdan hidayet [3] gelir de o zaman herkim benim yoluma tâbi olursa o, dünyada sapıtmaz, âhirette bedbaht da olmaz. (124) Her kim benim zikrimden [4] yüz çevirirse onun için dar bir dirilik [5] vardır. Onu biz kıyamet günü de kör olarak haşrederiz. (125) O, «— Yâ Rab! Beni niye kör olarak haşrettin? Halbuki ben dünyada görürdüm.» diyecek.

[1] Emir ve nehyi nafiz, vaadi umulmaya, vaadi korkulmaya lâyık zat ve sıfatında sabit; milki ve ilâhiyeti kendisinden olan.

[2] Ağaçtan yedi, yine matlubuna eremedi. İşi olmayan işi işledi.

[3] Kitap, peygamber.

[4] Kitap veya resûlü'mden.

[5] Veya kabir darlığı.

قال كذلك اتتك اياتنا فنسيتها وكذلك اليوم تنسى ۝ وكذلك
نجزي من اسرف ولم يؤمن بايات ربه ولعذاب الاخرة اشد
وابقى ۝ افلم يهد لهم كم اهلكنا قبلهم من القرون يمشون في
مساكنهم ان في ذلك لايات لاولي النهى ۝ ولولا كلمة
سبقت من ربك لكان لزاما واجل مسمى ۝ فاصبر على
ما يقولون وسبح بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل غروبها ومن
اناء اليل فسبح واطراف النهار لعلك ترضى ۝ ولا تمدن
عينيك الى ما متعنا به ازواجا منهم زهرة الحيوة الدنيا
لنفتنهم فيه ورزق ربك خير وابقى ۝ وامر اهلك بالصلوة
واصطبر عليها لا نسـٔلك رزقا نحن نرزقك والعاقبة
للتقوى ۝ وقالوا لولا يأتينا باية من ربه اولم تأتهم بينة
ما في الصحف الاولى ۝ ولو انا اهلكناهم بعذاب من
قبله لقالوا ربنا لولا ارسلت الينا رسولا فنتبع اياتك
من قبل ان نذل ونخزى ۝ قل كل متربص فتربصوا
فستعلمون من اصحاب الصراط السوي ومن اهتدى ۝

(126) kaale kezâlike etetke âyâtünâ fenesiytehâ, ve kezâlikelyevme tünsâ (127) ve kezâlike neczíy men esrefe ve lem yü'min biâyâti rabbih, ve le'azâbül'âhireti eşeddü ve ebkaâ (128) efelem yehdi lehüm kem ehleknâ kablehüm minelkurûni yemşûne fiy mesâkinihim, inne fiy zâlike leâyâtin liûliynnühâ (129) ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekâne lizâmen ve ecelün müsemmâ (130) fasbir alâ mâ yekuûlûne ve sebbih bihamdi rabbike kable tulû'ışşemsi ve kable gurûbihâ, ve min ânâilleyli fessebbih ve etrâfennehâri le'alleke terdâ (131) ve lâ temüddenne ayneyke ilâ mâ mettâ'nâ bihi ezvâcen minhüm zehretelhayâtiddünyâ lineftinehüm fiyh, ve rızku rabbike hayrün ve ebkaâ (132) ve'mür ehleke bissalâti vastabir aleyhâ, lâ nes'elüke rızkaâ, nahnü nerzukuke vel'âkıbetü littakvâ (133) ve kaâlû lev lâ ye'tiynâ biâyetin min rabbih, evelem te'tihim beyyinetü mâ fiyssuhufil'ûlâ (134) ve lev ennâ ehleknâhüm bi'azâbin min kablihî lekaâlû rabbenâ lev lâ erselte ileynâ resûlen fenettebi'a âyâtike min kabli en nezille ve nahzâ (135) kul küllün müterebbisun feterabbesû, feseta'lemûne men ashâbussırâtısseviyyi menihtedâ.

(126) Allah diyecek ki cezan böyledir. Sana dünyada âyetlerimiz geldiği halde sen onu unuttun, bugün sen de öylece unutulacaksın [1]. (127) Günahkârlıkta ileri giden, Rablerinin âyetlerine iman getirmeyen kimseleri de böylece cezalandırırız. Âhiret azabı elbette daha şiddetli, daha süreklidir. (128) Kendilerinden evvel Âd ve Semud gibi nice insan tabakalarını nasıl helâk ettiğimiz müşriklere belli olmadı mı? Helâk olanların meskenlerine uğrayıp eserlerini görürler. Bunda akl-ı kâmil sahipleri için ibretler vardır. (129) Rabbin tarafından cezalarının tehiri hakkında bir söz, muayyen bir zaman geçmemiş olsaydı elbette onlara da bu gibi bir helâk lâzım gelirdi. (130) Artık senin hakkında dediklerine sabret. Rabbinin inayetine hamdederek güneş doğmadan ve batmadan evvel [2], gecenin bazı saatlerinde [3] tespih et, gündüzün etrafında da [4] tespih et [5] ki vereceği sevaba razı olasın. (131) Onların içlerinden bir sınıfa, kendilerini mihnete düşürmek için dünya diriliğinin debdebesi olmak üzere verdiğimiz servet ve saadete sakın gözlerini dikme [6], Rabbinin rızk ve nimeti daha iyidir. Daha süreklidir. (132) Ehl-i Beyt ve ümmetine namazı emret, ona katlan [7]. Biz senden rızk için sây'i istemiyoruz [8]. Biz, sana ve onlara rızk veririz, güzel akıbet takvaya mahsustur. (133) Müşrikler «— O, bize Rabbinden bir mûcize getirmeliydi» dediler. Evvelki sayfalardakini açık beyan eden Kur'an [9] onlara gelmedi mi? (134) Biz onları Kur'an'ın nüzulünden evvel azapla helâk etseydik onlar kıyamette «— Ey Rabbimiz! Bize bir peygamber gönderseydin de zelîl, rüsvay olmadan evvel senin âyetlerine ittiba edeydik» derlerdi. (135) De ki hepimiz intizardayız. Siz de intizarda olun. Doğru yol sahiplerinin, hidayete erenlerin kim olduklarını yakında anlayacaksınız.

---

[1] Âyetlere karşı göz yumdun, bugün de kör olacaksın. Azapta bırakılacaksın.
[2] Sabah, ikindi namazlarını kıl.
[3] Akşam, yatsı namazlarını kıl.
[4] Zeval vaktinde öğle namazını kıl.
[5] Tespih etmek, namaz kılmak demektir.
[6] Gıpta ile bakma.
[7] Mâişet darlığına katlan veya namazda sebat et.
[8] Maaş hususu ile meşgul olma.
[9] Eski ümmetlerin ihbarını muhtevi olan Kur'an onlara yetmiyor mu? Yahut kütüb-ü semaviyedeki akait ve ahkâmın hepsi Kur'an'da gelmedi mi?

SÛRETÜL' ENBİYÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) ıkterebe linnâsi hisâbühüm ve hüm fiy gafletin mu'ridûn (2) mâ ye'tiyhim min zikrin min rabbihim muhdesin illesteme'ûhü ve hüm yel'abûn (3) lâ hiyeten kulûbühüm ve eserrûnnecvelleziyne zalemû hel hâzâ illâ beşerün mislüküm, efete'tûnessıhre ve entüm tübsırûn (4) kaâle rabbiy ya'lemülkavle fiyssemâi vel'ardı ve hüvessemiy'ul'aliym (5) bel kaâlû adgaâsü ahlâmin belifterâhü bel hüve şâ'ır, felye'tinâ biâyetin kemâ ürsilel'evvelûn (6) mâ âmenet kablehüm min karyetin ehleknâhâ, efehüm yü'minûn (7) ve mâ erselnâ kableke illâ ricâlen nûhiy ileyhim fes'elû ehlezzikri in küntüm lâ ta'lemûn (8) ve mâ ce'alnâhüm ceseden lâ ye'külûnetta'âme ve mâ kânû hâlidiyn (9) sümme sadaknâhümülva'de fe'enceynâhüm ve men neşâü ve ehleknelmüsrifiyn (10) lekad enzelnâ ileyküm kitâben fiyhi zikrüküm, efelâ ta'kılûn.

سورة الأنبياء مكية وهي مائة واثنتا عشرة آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ۝ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ۝ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ۝ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۝ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ۝ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

ENBİYA SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Nâs'ın hesap verme zamanı yaklaştı. Halbuki onlar gaflet içindedir, ondan yüz çevirirler. (2) Onlara, Rablerinden yeni bir muhtıra, âyet gelmez ki onu oyun edinerek ve maskaralığa alarak, (3) Kalpleri başka bir şeyle meşgul olarak dinlemesinler. Zalimler aralarında gizli konuşarak «— Bu, sizin gibi insan değil midir? Siz göz göre göre büyüye aldanıp nasıl kabul ediyorsunuz» dediler. (4) De ki Rabbim gökteki, yerdeki sözü bilir, O, semi'dir, hakkıyle âlimdir. (5) Hayır, onlar «— Kur'an rüya saçmalamasıdır, belki Kur'an'ı kendisi uydurmuştur, belki o, şairdir. Allah'ın peygamberi ise evvelki peygamberlere gönderilen mûcizeler gibi bize de bir mûcize getirsin» dediler. (6) Onlardan evvel helâk ettiğimiz kasaba ahalisinden hiç biri iman getirmemişti. Hiç onlar iman getirirler mi? (7) Senden evvel, peygamber olarak ancak birtakım erkek insanlar gönderdik ki kendilerine vahiy olunurdu. Bunu bilmezseniz Ehl-i Kitaptan sorun. (8) Biz, peygamberleri yemez, içmez bir ceset yapmadık. Onlar dünyada da daim değillerdir. (9) Yine onlara olan vâdemizi yerine getirdik. Onları ve dilediklerimizi kurtardık, küfürde ileri gidenleri helâk ettik. (10) * Biz, size bir kitap inzal eylemişiz ki onda sizin için şeref vardır. Daha akıl erdiremiyor musunuz?

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (112) âyettir.

وكم قصمنا من قرية كانت ظالمة وأنشأنا بعدها قوما
آخرين ۞ فلما أحسوا بأسنا إذا هم منها يركضون ۞ لا تركضوا
وارجعوا إلى ما أترفتم فيه ومساكنكم لعلكم تسألون ۞
قالوا يا ويلنا إنا كنا ظالمين ۞ فما زالت تلك دعواهم
حتى جعلناهم حصيدا خامدين ۞ وما خلقنا السماء
والأرض وما بينهما لاعبين ۞ لو أردنا أن نتخذ لهوا
لاتخذناه من لدنا إن كنا فاعلين ۞ بل نقذف بالحق على
الباطل فيدمغه فإذا هو زاهق ولكم الويل مما تصفون ۞
وله من في السماوات والأرض ومن عنده لا يستكبرون
عن عبادته ولا يستحسرون ۞ يسبحون الليل والنهار
لا يفترون ۞ أم اتخذوا آلهة من الأرض هم ينشرون ۞
لو كان فيهما آلهة إلا الله لفسدتا فسبحان الله رب العرش عما
يصفون ۞ لا يسأل عما يفعل وهم يسألون ۞ أم اتخذوا
من دونه آلهة قل هاتوا برهانكم هذا ذكر من معي وذكر
من قبلي بل أكثرهم لا يعلمون الحق فهم معرضون ۞

(11) ve kem kasamnâ min karyetin kânet zâlimeten ve enşe'nâ ba'dehâ kavmen âhariyn (12) felemmâ ehassû be'senâ izâ hüm minhâ yerküdûn (13) lâ terküdû verci'û ilâ mâ ütriftüm fiyhi ve mesâkiniküm le'alleküm tüs'elûn (14) kaâlû ya veylenâ innâ künnâ zâlimiyn (15) femâ zâlet tilke da'vâhüm hattâ ce'alnâ hüm hasıyden hâmidiyn (16) ve mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beynehümâ lâ'ıbiyn (17) lev erednâ en nettehıze lehven lettehaznâhü min ledünnâ in künnâ fâ'iliyn (18) bel nakzifü bilhakkı alelbâtıli feyedmeguhü feizâ hüve zâhik, veleкümülveylü mimmâ tesıfûn (19) ve lehü men fiyssemâvâti vel'ard, ve men indehü lâ yestekbirûne an ıbâdetihî ve lâ yestahsirûn (20) yüsebbihûnelleyle vennehâre lâ yeftürûn (21) emittehazu âliheten minel'ardı hüm yünşirûn (22) lev kâne fiyhimâ âlihetün illâllahü lefesedetâ, fesübhânallahi rabbil'arşi ammâ yasıfûn (23) lâ yüs'elü ammâ yef'alü ve hüm yüs'elûn (24) emittehazû min dûnihî âliheh, kul hâtû bürhâneküm, hâzâ zikrü men ma'ıye ve zikrü men kabliy, bel ekserühüm lâ ya'lemûnelhakka fehüm mu'ridûn.

(11) Zalim olan nice kasaba ahalisini kırdık, geçirdik. Onlardan sonra yerlerine başka bir kavim peyda ettik. (12) Onlar satvetimizi anlayınca derhal oradan kaçmaya koyuldular. (13) Onlara kaçmayın, hoş geçirdiğiniz nimetlere, sâkin olduğunuz evlere dönün ki size sual sorulacak denildi. (14) Onlar halâstan nevmit olunca «— Eyvah bizlere! Biz zalim kimselerdik» dediler. (15) Onları tırpan ile biçilmiş ot, sönmüş ateş gibi yapıncaya [1] kadar onların bu sözleri devam etti, durdu. (16) Biz, göğü, yeri ve aralarındakini oyuncak yaratmadık. (17) Eğer biz eğlence edinmek isteseydik onu kendimizden edinirdik. Hûri ve melekler edinirdik fakat yapmadık. (18) Hayır, biz hakkı bâtıl üzerine atarız da hâk bâtılın başını dimağına kadar yarar ve derhal bâtıl yok olur. Allah hakkında dediğiniz bu sıfatlardan vay hâlinize! (19) Göklerde; ve yerde ne varsa hep O'nundur. O'nun nezdinde olanlar O'na tapmakta kibir göstermezler, tapmaktan da yorulmazlar. (20) Gece, gündüz Allah'ı tespih ve takdis ederler. Tanrı'yı anmadan onlara fütur gelmez. (21) Yoksa yerden [2] ölüleri diriltir mâbutlar mı edindiler? (22) Eğer gökte ve yerde Allah'tan başka mâbutlar olsaydı gök ve yer bozulurdu. Arş sahibi olan Allah onların dedikleri sıfatlardan tamamıyle münezzehtir. (23) O, işlemiş olduğu işten sorulmaz, bilâkis onlar sorulurlar. (24) Yoksa Allah'tan başka mâbutlar mı edindiler? Onlara de ki burhanınızı getirin. İşte benimle beraber olan ümmetimin, benden evvel olan ümmetlerin Kitabı [3]. Hayır, onların pek çoğu hak ne demek olduğunu bilmezler de ondan dönerler.

[1] Biçilmiş ot gibi yere serilmiş, sönmüş ateş gibi mecalsiz kalmış bir hâle gelinceye.
[2] Taşlardan, ağaçlardan, madenlerden.
[3] Yani Kur'an ile Tevrat ve İncil'in hiç bir yerinde «Allah çocuk edinmiştir, O'ndan başka mâbutlar vardır» cümlesini bulabilir misiniz?

(25) ve mâ erselnâ min kablike min resûlin illâ mûhıy ileyhi ennehü lâilâhe illâ ene fa'büdûn (26) ve kaâluttehazer-rahmânü veleden sübhâneh, bel ıbâdün mükremûn (27) lâ yesbikuûnehü bilkavli ve hüm biemrihî ya'melûn (28) ya'lemü mâ beyne eydiyhim ve mâ halfehüm ve lâ yeşfe'ûne illâ limenirtedâ vehüm min haşyetihî müşfikuûn (29) ve men yekul minhüm inniy ilâhün min dûnihî fezâlike necziyhi cehennem, kezâlike necziyzzâlimiyn (30) evelem yerelleziyne keferû ennessemâvâti vel'arda kânetâ retkan fefetaknâhüma, ve ce'alnâ minelmâi külle şey'in hayy, efelâ yü'minûn (31) ve ce'alnâ fiyl'ardı revâsiye en temiyde bihim ve ce'alnâ fiyhâ ficâcen sübülen le'allehüm yehtedûn (32) ve ce'alnessemâe sakfen mahfûzâ, ve hüm an âyâtihâ mu'ridûn (33) ve hüvelleziy halakalleyle vennehâre, veşşemse velkamer, küllün fiy felekin yesbehûn (34) ve mâ ce'alnâ libeşerin min kablikelhuld, efein mitte fehümülhâlidûn (35) küllü nefsin zâikatülmevt, ve neblûküm bişşerri velhayri fitne, ve ileynâ türce'ûn.

وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوح۪ٓي اِلَيْهِ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّٓا اَنَا۬ فَاعْبُدُونِ ۞ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ
بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ۞ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِه۪ يَعْمَلُونَ
۞ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ اِلَّا لِمَنِ
ارْتَضٰى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِه۪ مُشْفِقُونَ ۞ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ اِنّ۪ٓي
اِلٰهٌ مِنْ دُونِه۪ فَذٰلِكَ نَجْز۪يهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِم۪ينَ ۞
اَوَلَمْ يَرَ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَٓاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ ۞
وَجَعَلْنَا فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَم۪يدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا ف۪يهَا
فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۞ وَجَعَلْنَا السَّمَٓاءَ سَقْفًا
مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ۞ وَهُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ
الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ ف۪ي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
۞ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَفَاۨئِنْ مِتَّ فَهُمُ
الْخَالِدُونَ ۞ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ
بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ۞

(25) Senden evvel hiç bir peygamber göndermedik ki ona «— Benden başka tapacak yoktur, yalnız bana tapın» diye vahiy etmiş olmayalım. (26) Onlar «— Esirgeyen Tanrı çocuk edindi» dediler. O, tamamıyle ondan münezzehtir. Belki melekler O'nun muazzam ve mükerrem kullarıdır. (27) Onlar Tanrı'nın sözünden evvel söz söylemezler, O'nun buyurultusu ile amel ederler. (28) Allah onların yaptıklarını, yapacaklarını bilir, onlar yalnız Allah'ın hoşnut olacağı [1] kimselere şefaat edebilirler, O'nun haşyet ve mehabetinden korku içinde bulunurlar. (29) Onlardan [2] her kim «— Ben Allah'tan başka bir mâbudum» derse işte onu biz Cehennem ile cezalandırırız. Zalimlere işte böyle ceza veririz. (30) Göklerle yer bitişikken onları birbirinden ayırdığımızı, sudan bütün diri şeyleri vücude getirdiğimizi kâfirler görmüyorlar mı? Daha iman getirmeyecekler mi? (31) Yerin insanlarla sarsılmaması için yeryüzünde sabit dağlar yaptık, yeryüzünde geniş yollar vücude getirdik ki gidecekleri yeri bulabilsinler. (32) Biz, göğü yere nisbetle, bozulmadan salim bir tavan yaptık. Halbuki onlar göğün kudrete delâlet eden nişanlarından yine yüz çevirirler. (33) Geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı yaratan O'dur. Her bir feleğinde yüzer [3]. (34) Senden evvel hiç bir insana daimî bir hayat vermedik. Sen ölürsen onlar baki mi kalacaklar. (35) Herkes ölümü tatacaktır. Biz, bir mihnet olmak üzere sizi, hayır ile, şer ile deneriz. Siz nihayet bize döneceksiniz.

---

[1] Veya şefaatine razı olduğu.
[2] Bilfarz meleklerden veya mahlûkattan.
[3] Yani her biri medarında sür'atle seyreder.

وإذا رآك الذين كفروا إن يتخذونك إلا هزوا أهذا الذي يذكر آلهتكم وهم بذكر الرحمن هم كافرون ۝ خلق الإنسان من عجل سأريكم آياتي فلا تستعجلون ۝ ويقولون متى هذا الوعد إن كنتم صادقين ۝ لو يعلم الذين كفروا حين لا يكفون عن وجوههم النار ولا عن ظهورهم ولا هم ينصرون ۝ بل تأتيهم بغتة فتبهتهم فلا يستطيعون ردها ولا هم ينظرون ۝ ولقد استهزئ برسل من قبلك فحاق بالذين سخروا منهم ما كانوا به يستهزئون ۝ قل من يكلؤكم بالليل والنهار من الرحمن بل هم عن ذكر ربهم معرضون ۝ أم لهم آلهة تمنعهم من دوننا لا يستطيعون نصر أنفسهم ولا هم منا يصحبون ۝ بل متعنا هؤلاء وآباءهم حتى طال عليهم العمر أفلا يرون أنا نأتي الأرض ننقصها من أطرافها أفهم الغالبون ۝

(36) ve izâ reâkelleziyne keferû in yettehızûneke illâ hüzüvâ, ehâzelleziy yezküru âliheteküm, ve hüm bizikrirrahmâni hüm kâfirûn (37) hulikal'insânü min acel, seüriyküm âyâtiy felâ testa'cilûn (38) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (39) lev ya'lemülleziyne keferû hıyne lâ yeküffûne an vücûhihimünnâre ve lâ an zuhûrihim ve lâ hüm yünsarûn (40) bel te'tiyhim bagteten fetebhetühüm felâ yestetıy'ûne reddehâ ve lâ hüm yünzarûn (41) ve lekadistühzie birüsülin min kablike fehâka billeziyne sehırû minhüm mâ kânû bihî yestehziûn (42) kul men yekleüküm billeyli vennehâri minerrahmân, bel hüm an zikri rabbihim mu'ridûn (43) em lehüm âlihetün temne'uhüm min dûninâ, lâ yestetıy'ûne nasre enfüsihim ve lâ hüm minnâ yushabûn (44) bel metta'nâ hâülâi ve âbâehüm hatta tâle aleyhimül'umur, efelâ yerevne ennâ ne'tiyl'arda nenkusûhâ min etrâfihâ, efehümülgaâlibûn.

(36) Kâfirler seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlar. Esirgeyen Tanrı'nın zikrini [1] tanımayarak «— Mâbutlarınızın ayıplarını sayan, bu mudur?» derler? (37) İnsan gûya aceleden yaratılmıştır. Ben size birliğe ait alâmetlerimi göstereceğim, acele azap istemeyin. (38) Onlar «— Sözünüzde gerçekseniz bu vaadin [2] ne zaman olacağını bize bildirin» derler. (39) Kâfirler önlerinden, ardlarından [3] saran ateşi defedemeyecekleri, hiç bir yardım göremeyecekleri zamanı bilselerdi kıyametin kopmasında tâcil etmezlerdi. (40) Hayır, onlara kıyamet ansızın gelip onlara dehşet verecek, artık onu geri çevirmeye güçleri yetmeyecek, onlara tövbe ve özür için mühlet de verilmeyecek. (41) * Senden evvelki peygamberler de istihzaya uğramışlardı. Maskaralığa alanların etrafını istihza ettikleri azap sarmıştı. (42) Müstehzilere de ki geceleyin, gündüzün esirgeyen Tanrı'nın azabından sizi kim saklayabilir? Onlar Rablerini anmadan yüz çeviriyorlar da ukubetini hatırlamıyorlar. (43) Yoksa onların bizden başka mâbutları mı vardır ki onlardan azabımızı menedebilsinler? Bunların, kendilerine bile yardım etmeye güçleri yetmez. Bizden muavenet de göremezler. Nasıl menedebilirler. (44) Hayır, biz onları, babalarını ömürleri uzayıp gafil oluncaya kadar geçindirdik. Onların yerlerine girerek etrafını eksilttiğimizi [4] görmüyorlar mı? Yine onlar galip, öyle mi?

[1] Ne olduğunu, birliğini, peygamber göndermesini, Kitap indirmesini.
[2] Azap veya kıyametin.
[3] Yani her taraftan.
[4] Yerlerini İslâm eline geçirdiğimizi.

(45) kul innemâ ünzirikümbilvahyi ve lâ yesme'ussummüddu'âe izâ mâ yünzerûn (46) ve lein messethüm nefhatün min azâbi rabbike leyekuûlünne yâ veylenâ innâ künnâ zâlimiyn (47) ve neda'ulmevâziynelkısta liveymilkıyâmeti felâ tuzlemü nefsün şey'â ve in kâne miskaâle habbetin min hardelin eteynâ biha, ve kefâ binâ hâsibiyn (48) ve lekad âteynâ mûsâ ve hârûnelfürkaâne ve dıyâen ve zikren lilmüttekıyn (49) elleziyne yahşevne rabbehüm bilgaybi ve hüm minessâ'ati müşfikuûn (50) ve hâzâ zikrün mübârekün enzelnâh, efe'entüm lehü münkirûn (51) ve lekad âteynâ ibrâhiyme rüşdehü min kablü ve künnâ bihî âlimiyn (52) iz kâle liebiyhi ve kavmihî mâ hâzihittemâsiylülletiy entüm lehâ âkifûn (53) kaâlû vecednâ âbâenâ lehâ âbidiyn (54) kaâle lekad küntüm entüm ve âbâüküm fiy dalâlin mübiyn (55) kaâlû eci'tenâ bilhakkı em ente minellâ'ıbiyn (56) kaâle bel rabbüküm rabbüssemâvâti vel'ardılleziy fatarahünne ve ene alâ zâliküm mineşşâhidiyn (57) ve tallahi le'ekidenne asnâmeküm ba'de en tüvellû müdbiriyn.

قل إنما أنذركم بالوحي ولا يسمع الصم الدعاء إذا
ما ينذرون ۝ ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك
ليقولن يا ويلنا إنا كنا ظالمين ۝ ونضع الموازين القسط
ليوم القيامة فلا تظلم نفس شيئا وإن كان مثقال حبة
من خردل أتينا بها وكفى بنا حاسبين ۝ ولقد آتينا
موسى وهارون الفرقان وضياء وذكرا للمتقين ۝
الذين يخشون ربهم بالغيب وهم من الساعة مشفقون ۝
وهذا ذكر مبارك أنزلناه أفأنتم له منكرون ۝ ولقد
آتينا إبراهيم رشده من قبل وكنا به عالمين ۝ إذ قال
لأبيه وقومه ما هذه التماثيل التي أنتم لها عاكفون ۝
قالوا وجدنا آباءنا لها عابدين ۝ قال لقد كنتم أنتم
وآباؤكم في ضلال مبين ۝ قالوا أجئتنا بالحق أم أنت
من اللاعبين ۝ قال بل ربكم رب السماوات والأرض
الذي فطرهن وأنا على ذلكم من الشاهدين ۝ وتالله
لأكيدن أصنامكم بعد أن تولوا مدبرين ۝

(45) Onlara de ki ben sizi yalnız vahiyle korkutuyorum, sağırlar korkutuldukları vakitte dâveti işitmezler. (46) * Onlara Rabbinin biraz azabı dokunsa «— Vay bizim hâlimize! Biz hakikatte zalim kimseleriz» derler. (47) Kıyamet günü için hakkaniyet terazilerini kuracağız. Hiç bir kimse hiç bir şeyde haksızlığa uğramayacaktır. Hardal tanesi ağırlığında olsa da yine biz onu hesaba katacağız. Bizim hesap görmekliğimiz [1] elverir. (48) * Biz, Musa'ya ve Harun'a hak ile bâtılı ayırır, ziya verir, sakınanlara öğüt ve ibret verir bir Kitap vermiştik. (49) O sakınanlar ki Rablerinden tenhada [2] korkarlar, onlar kıyamette de korku içinde bulunurlar. (50) İşte bu, inzâl ettiğimiz mübarek bir Kur'an'dır, siz onu inkâr ediyorsunuz öyle mi? (51) * Biz İbrahim'e bundan evvel [3] hayır ve salâh yolunu vermiştik, onun buna ehil olduğunu biliyorduk. (52) Hani o, babasına, kavmine «— Üzerlerine kapandığınız heykeller nedir?» demişti. (53) Onlar babalarımızı bunlara tapar bulduk dediler. (54) İbrahim «— Siz de, babalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz» dedi. (55) Onlar taaccüple «— Sen bunu ciddî mi söylüyorsun, yoksa lâtife mi ediyorsun [4]?» dediler. (56) İbrahim dedi: «— Hayır, ciddi söylüyorum, Rabbiniz, göklerin, yerin Rabbidir, onları yaratandır. Ben de bu sözlere şahit olanlar arasındayım [5]». (57) «— Tanrı'ya ant olsun ki siz putlarınızı arkada bırakıp bayram yerine gittikten sonra, putlarınızı kırmaya çalışıp size onların hakkında bir iş yapacağım».

[1] Veya âlim ve hâfız olmaklığımız.
[2] Rablerini görmedikleri halde.
[3] Nübüvvetten evvel veya Musa ile Harun'dan evvel.
[4] Veya bizim ile eğleniyor musun?
[5] Buna hüccet getiririm.

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا اِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ۝ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا اِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۝ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ اِبْرٰهِيمُ ۝ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلٰى اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ۝ قَالُوا ءَاَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا يَا اِبْرٰهِيمُ ۝ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ اِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ۝ فَرَجَعُوا اِلٰى اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ۝ ثُمَّ نُكِسُوا عَلٰى رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ۝ قَالَ اَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۝ اُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوا اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۝ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اِبْرٰهِيمَ ۝ وَاَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَخْسَرِينَ ۝ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ۝ وَوَهَبْنَا لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ۝

(58) fece'alehüm cüzâzen illâ kebiyren lehüm le'allehüm ileyhi yerci'ûn (59) kaâlû men fe'ale hâzâ biâlihetinâ innehü leminezzâlimiyn (60) kaâlû semi'nâ feten yezkürûhüm yükaâlü lehü İbrâhiym (61) kaâlû fe'tû bihî alâ a'yüninnâsi le'allehüm yeşhedûn (62) kaâlû e'ente fe'alte hâzâ biâlihetinâ yâ İbrahiym (63) kaâle bel fe'alehü kebiyrühüm hâzâ fes'elûhüm in kânû yantıkuûn (64) ferece'û ilâ enfüsihim fekaâlû inneküm entümüzzâlimûn (65) sümme nükisû alâ rüusihim, lekad alimte mâ hâülâi yentıkuûn (66) kaâle efeta'bidûne min dûnillâhi mâ lâ yenfe'uküm şey'en ve lâ yadurruküm (67) üffin leküm ve limâ ta'büdûne min dûnillâh, efelâ ta'kılûn (68) kaâlû harrikuûhü vansurû âliheteküm in küntüm fa'ıliyn (69) kulnâ yâ nârükûniy berden ve selâmen alâ İbrahiym (70) ve erâdû bihî keyden fece'alnâ hümül'ahseriyn (71) ve necceynâhü ve lûtan ilel'ardılletiy bâreknâ fiyhâ lil'âlemiyn (72) ve vehebnâ lehü ishâak ve ya'kuûbe nâfile ve küllen ce'alnâ sâlihiyn.

(58) Bunun üzerine İbrahim putları parça parça etti. Yalnız büyüklerini, kendisine müracaat etsinler diye bıraktı. (59) Onlar «— Bizim mâbutlarımıza bu işi yapan kimdir? O, muhakkak zalim ve kendini helâke atan kimselerdendir» dediler. (60) «— İbrahim denilen bir gencin putları ta'yip ettiğini işitmiştik» dediler. (61) Nemrûdi'ler «— Onu nâs'ın gözü önüne getirin ki hakkında bildiklerine şehadet etsinler» dediler. (62) «— İbrahim! Mâbutlarımıza bunu yapan sen misin?» dediler. (63) İbrahim dedi: «— Hayır, onu büyükleri yapmıştır, kendilerinden sorun bakalım söyleyebilirler mi?» [1] (64) Kendi akıl ve fikirlerine müracaat ettiler, kendi kendilerine «— Siz, hakikatte zalim kimselersiniz» [2] dediler. (65) Sonra utandıklarından başlarını aşağı eğdiler [3] ve İbrahim'e «— * Bunların söylemeyeceklerini sen de bilirsin, nasıl soralım» dediler. (66) İbrahim dedi: Siz, Tanrı'yı bırakarak kendinize hiç bir menfaat ve mazarrat vermeyen şeylere mi tapıyorsunuz? (67) Tuh! Size de, Tanrı'dan başka taptıklarınıza da. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (68) Nemrûdi'ler, mâbutlarınıza yardım edecekseniz onu yakın, mâbutlarınıza yardım edin. (69) Biz de «— Ateş! İbrahim'e karşı soğuk ol, selâmet ol» [4] dedik. (70) Onlar, İbrahim'e yakmak gibi büyük bir hile yapmak istediler, biz onları pek sefil ve ziyankâr kıldık. (71) Onu ve Lût'u kurtardık. Cihan için mübarek kıldığımız yere [5] götürdük. (72) İbrahim'e, İshak'ı, istemeksizin de Yakub'u bahşettik. Onların herbirini kemaliyle salih kimseler kıldık.

---

[1] Yahut söylerlerse size kimin parçaladığını haber verirler veya söyleyebilirlerse yapmaya da güçleri yeter.

[2] Putlara tapmakla zalim sizsiniz, yoksa İbrahim zalim değil.

[3] Yahut şakavet onları küfüre çevirdi, onlar da küfüre döndüler.

[4] Soğuktan da İbrahim'e zararın dokunmasın.

[5] Irak'tan Şam'a.

(73) ve ce'alnâhüm eimmeten yehdûne beimrinâ ve evhaynâ ileyhim fi'lelhayrâti ve ikaâmessalâti ve iytâezzekât ve kânû lenâ âbidiyn (74) ve lûtan âteynâhü hükmen ve ılmen ve necceynâhü minelkaryetilletiy kânet ta'melülhabâis, innehüm kânû kavme sev'in fâsikiyn (75) ve edhalnâhü fiy rahmetinâ, innehü minassâlihıyn (76) ve nûhan iz nâdâ min kablü festecebnâ lehü fenecceynâhü ve ehlehü minelkerbil'aziym (77) ve nasarnâhü minelkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, innehüm kânû kavme sev'in feagraknâhüm ecma'iyn (78) ve dâvûde ve süleymâne iz yahkümâni fiylharsi iz nefeşet fiyhi ganemülkavm ve künnâ lihükmihim şâhidiyn (79) fefehhemnâhâ süleymân ve küllen âteynâ hükmen ve ılmâ, ve sehharnâ ma'a dâvûdelcibâle yüsebbihne vettayr ve künnâ fâ'ıliyn (80) ve allemnâhü san'ate lebûsin leküm lituhsıneküm min be'siküm, fehel entüm şâkirûn (81) ve lisüleymânerrıyha âsıfeten tecriy biemrihî ilel'ardılletiy bâreknâ fiyhâ ve künnâ bikülli şey'in âlimiyn.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ۞ وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ۞ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۞ وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۞ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ۞ وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ۞ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ۞ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۞ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ۞

(73) Onları emrimiz ile halkı yola götürür pişüvalar kıldık; onlara hayır işlerde bulunmayı, namazı dosdoğru kılmayı, zekâtı vermeyi vahiy ettik. Onlar ancak bize ibadet ederlerdi. (74) Lût'a hikmet [1] ve ilim verdik. Onu murdar işlerde bulunan kasaba ahalisinden kurtardık. Çünkü onlar fasık, kötü adamlar idiler. (75) Onu daire-i rahmetimize [2] soktuk, çünkü o, kemaliyle salihlerdendi. (76) Nuh'u da yâdet, hani o, bundan evvel kavminin helâkini niyaz etmişti. Biz onun niyazını kabul edip kendisini, ailesini tufan gibi büyük bir tasadan kurtarmıştık. (77) Âyetlerimizi yalan sayan adamlara karşı ona yardım ettik, çünkü onlar kötü adamlardı. Biz de onların hepsini suda boğduk. (78) Davut ile Süleyman'ı da yâdet, hani onlar, bir kavmin koyunları tarafından tahrip olunan ekin tarlası [3] hakkında bir hükümde bulunmuşlardı. Onların hükümlerine biz de şahittik [4]. (79) Biz hükmü Süleyman'a tefhim ettik; her ikisine hikmet [5] ve ilim verdik. Davud'a dağları, kuşları müsahhar kıldık ki onunla beraber tespih etsinler bunları biz yapmıştık. (80) Davud'a saldırmanızdan korumak için size yarayacak zırh yapmak san'atını da öğrettik. Artık bu nimete şükür ediyor musunuz? (81) Süleyman için de şiddetli rüzgârı teshir ettik, rüzgâr onun emriyle mübarek kıldığımız yere [6] doğru eserdi. Biz her şeyi biliyoruz.

[1] Veya nübüvvet, anlayış, iki hasım arasında hak ile bâtılı ayırma. [2] Âhiret nimetine veya nübüvvete. [3] Veya bir bağ hakkında. [4] Bir kimsenin koyunları diğer bir kimsenin tarlasına veya bağına gece vakti girip tarlayı veya bağı tahrip etmişti. Sahibi Davut Aleyhisselâma şikâyet etti. Davut Aleyhisselâm koyunların tarla sahibine verilmesiyle hükmetti. Süleyman Aleyhisselâm ise küçük yaşta olduğu halde şöyle dedi: Koyunları tarla sahibine vermeli, tarla sahibi koyunların sütünden, yününden ve yavrusundan müstefit olsun, tarlayı da ziraat edip tarlasını imâr eylesin, evvelki haline gelince sahibine teslim etsin, koyunlarını alsın. Davut Aleyhisselâm bu hükmü tasdik etti. [5] Veya nübüvvet, anlayış, hak ile bâtılı ayırma. [6] Yani Hazret-i Süleyman merakib-i havaiye ile Şam taraflarına gitmişti.

ومن الشياطين من يغوصون له ويعملون عملا دون
ذلك وكنا لهم حافظين ۝ وايوب اذ نادى ربه انى
مسنى الضر وانت ارحم الراحمين ۝ فاستجبنا له
فكشفنا ما به من ضر واتيناه اهله ومثلهم
معهم رحمة من عندنا وذكرى للعابدين ۝
واسمعيل وادريس وذا الكفل كل من الصابرين ۝
وادخلناهم فى رحمتنا انهم من الصالحين ۝
وذا النون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر عليه
فنادى فى الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك انى
كنت من الظالمين ۝ فاستجبنا له ونجيناه من الغم
وكذلك ننجى المؤمنين ۝ وزكريا اذ نادى
ربه رب لا تذرنى فردا وانت خير الوارثين ۝
فاستجبنا له ووهبنا له يحيى واصلحنا له زوجه
انهم كانوا يسارعون فى الخيرات ويدعوننا
رغبا ورهبا وكانوا لنا خاشعين ۝

(82) ve mineşşeyâtıyni men yeguûsûne lehü ve ya'melûne amelen dûne zâlik ve künnâ lehüm hâfizıyn (83) ve eyyûbe iz nâdâ rabbehû enniy messeniyeddurru ve ente erhamürrâhımiyn (84) festecebnâ-lehü fekeşefnâ mâ bihî min durrin ve âteynâhü ehlehü ve mislehüm ma'ahüm rahmeten min ındinâ ve zikrâ lil'âbidiyn (85) ve ismâ'ıyle ve idriyse ve zelkifl, küllün minassâbiriyn (86) ve edhalnâ-hüm fiy rahmetinâ, innehüm minassâli-hıyn (87) ve zennûni iz zehebe mugaâ-dıben fezanne en len nakdire aleyhi fe-nâdâ fiyzzulümâti en lâ ilâhe illâ ente sübhâneke inniy küntü minezzâlimiyn (88) festecebnâ lehü ve necceynâhü mi-nelgamm, ve kezâlike nünciylmü'miniyn (89) ve zekeriyyâ iz nâdâ rabbehü rabbi lâ tezerniy ferden ve ente hayrülvârisiyn (90) festecebnâ lehü ve vehebnâ lehü yahyâ ve aslahnâ lehü zevceh, innehüm kânû yüsâri'ûne fiylhayrâti ve yed'ûnenâ regaben ve rehebâ ve kânû lenâ hâşi'ıyn.

(82) Bir de şeytandan öylelerini [1] müsahhar ettik ki onlar denize dalarlar, inci ve mercan çıkarırlar ve başka işler de görürlerdi. Biz onların Süleyman'ın emrinden çıkmamalarını temin etmiştik. (83) Eyyub'u da yâdet hani o, Rabbine niyaz etmişti: Yâ Rab! Ben hastalığa tutuldum [2] sen esirgeyenlerin esirgeyenisin. (84) Bunun üzerine onun duasını kabul ettik, duçar olduğu hastalığı izale ettik. Nezdimizden bir rahmet ve inayet, âbit olanlara da bir ibret olmak üzere ona ehil ve evlâdını bir misliyle beraber verdik. (85) İsmail, İdris ve Zülkif'i [3] de hâtırla. Bunların her biri meşakkat ve şiddetlere karşı sabır ve sebat gösterenlerdendi. (86) Biz onları daire-i rahmetimize soktuk, çünkü onlar kemaliyle salih kimselerdendi. (87) Zünnun Yunus'u da an, hani o, öfkelenerek çıkıp gitmişti, kendisine gücümüz yetmeyecek [4] sanıyordu. Karanlıklarda [5] niyaz etmişti: Yâ Rab! Senden başka tapacak yoktur. Seni tamamıyle tenzih ederim, ben kendime zulüm edenlerdenim. (88) Biz de onun duasını kabul ettik, onu gam ve gussadan kurtardık. Biz mü'minleri böylece kurtarırız. (89) Zekeriya'yı da an, hani o, Rabbine nida etmişti: Yâ Rab! Beni tek [6] bırakma. Sen vârislerin en faziletlisi, hayırlısısın. (90) Biz de onun duasını kabul ettik, ona Yahya'yı bağışladık, zevcesini de düzelttik [7]. Çünkü onlar hayır işlere müsaraat ederlerdi: Ümitle, korkuyla bize dua ederler, bize karşı huşû ve tevazu içinde bulunurlardı.

---

[1] Serkeş, bünyesi kavi olan şahısları.
[2] Veya pek ziyade za'fe tutuldum.
[3] İlyas Aleyhisselâmdır veya Eyyup Aleyhisselâmın Beşer namındaki oğludur.
[4] Veya tazyik etmeyeceğimizi zannediyordu.
[5] Deniz, gece karanlıklarında, balık karnında.
[6] Bilâ velet, vârissiz.
[7] Kısırken doğurur kıldık veya titizken uysal yaptık.

(91) velletiy ahsanet fercehâ fenefahnâ fiyhâ min rûhınâ ve ce'alnâhâ vebnehâ âyeten lil'âlemiyn (92) inne hâzihî ümmetüküm ümmeten vâhıdeten ve ene rabbüküm fa'büdûn (93) ve tekatta'û emrehüm beynehüm, küllün ileynâ râci'ûn (94) femen ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâ küfrâne lisa'yihî ve innâ lehü kâtibûn (95) ve harâmün alâ karyetin ehleknâhâ ennehüm lâ yerci'ûn (96) hattâ izâ fütihat ye'cûcü ve me'cûcü ve hüm min külli hadebin yensilûn (97) vakterebelva'dülhakku feizâ hiye şahısatün ebsârülleziyne keferû, yâ veylenâ kad künnâ fiy gafletin min hâzâ bel künnâ zâlimiyn (98) inneküm ve mâ ta'büdûne min dûnillâhi hasabü cehennem, entüm lehâ vâridûn (99) lev kâne hâülâi âliheten mâ veredûhâ ve küllün fiyhâ hâlidûn (100) lehüm fiyhâ zefiyrün ve hüm fiyhâ lâ yesme'ûn (101) innelleziyne sebekat lehüm minnelhusnâ ulâike anhâ müb'adûn.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ۝ إِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ۝ وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ۝ فَمَن يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ۝ وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ ۝ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ۝ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ۝ لَوْ كَانَ هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَّا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ۝

(91) Önünü helâldan, haramdan saklayan Meryem'i de an. Biz ona ruhumuzdan üfürdük. Onu da oğlunu da cihana bir ibret yaptık. (92) Şüphe yok ki bu sizin ümmetiniz bir tek ümmettir [1]. Ben sizin Rabbinizim. Artık bana ibadet edin. (93) Eski ümmetler kendi aralarında din işlerinde fırka fırka oldular. Bunların herbiri bize döneceklerdir. (94) Her kim mü'minken iyi amel işlerse onun sây'i boş olmayıp mükâfattan mahrum olmaz. Biz onun amelini yazarız. (95) Helâk ettiğimiz kasaba ahalisinin mahşere dönmemeleri [2] muhaldir. (96) Nihayet Ye'cüç ve Me'cüç seddi açılır, onlar [3] dağlardan, tepelerden sür'atle inerler. (97) Doğru olan vaat [4] yaklaşınca nagihan kâfirlerin gözleri dehşetten dikik kalacak «— Eyvah bize! Bugüne kadar gafletteydik; hayır biz zalim kimselerdik» diyecekler. (98) Şüphe yok ki siz, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız, Cehennemin odunu olacaksınız, siz oraya varacaksınız. (99) Onlar, mâbut olsalardı Cehenneme varmayacaklardı. Onların herbiri [5] orada daim kalacaklardır. (100) Onların orada şiddetli iniltileri olacak, onlar orada hiç bir şey işitmeyecekler [6]. (101) Tarafımızdan evvelce en güzel mertebeye [7] nâil olanlar yok mu, işte onlar Cehennemden uzaklaştırılacaklardır.

[1] Dininiz bir dindir.
[2] Veya dünyaya, tövbeye, küfürden imana.
[3] Halk ve Ye'cüç ve Me'cüç.
[4] Kıyamet kopması.
[5] Âbitlerde, mâbutlar da.
[6] Dehşetten, şiddet-i azaptan dolayı. Ya şefa'at sözünü işitmeyecekler.
[7] Saadet, Cennet ile beşaret, taat-ı Bâri'ye muvaffakıyet.

لا يسمعون حسيسها وهم في ما اشتهت أنفسهم
خالدون ۝ لا يحزنهم الفزع الأكبر وتتلقاهم
الملائكة هذا يومكم الذي كنتم توعدون ۝
يوم نطوي السماء كطي السجل للكتب كما
بدأنا أول خلق نعيده وعدا علينا إنا كنا فاعلين ۝
ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أن الأرض
يرثها عبادي الصالحون ۝ إن في هذا لبلاغا
لقوم عابدين ۝ وما أرسلناك إلا رحمة للعالمين
۝ قل إنما يوحى إلي أنما إلهكم إله واحد فهل
أنتم مسلمون ۝ فإن تولوا فقل آذنتكم على سواء
وإن أدري أقريب أم بعيد ما توعدون ۝ إنه يعلم
الجهر من القول ويعلم ما تكتمون ۝ وإن أدري
لعله فتنة لكم ومتاع إلى حين ۝ قال رب احكم
بالحق وربنا الرحمن المستعان على ما تصفون ۝

سورة الحج مدنية وهي ثمان وسبعون آية

(102) lâ yesme'ûne hasiysehâ ve hüm fiy meştehet enfüsühüm hâlidûn (103) lâ yahzünühümülfeze'ulekberü ve tetelakkaâhümülmelâikeh, hâzâ yevmükümülleziy küntüm tû'adûn (104) yevme natviyssemâe ketayyissicilli lilkütüb, kemâ bede'nâ evvele halkın nu'ıydüh, va'den aleynâ, innâ künnâ fâ'ıliyn (105) ve lekad ketebnâ fiyzzebûri min ba'dizzikri ennel'arda yerisühâ ıbâdiyessâlihûn (106) inne fiy hâzâ lebelâgan likavmin âbidiyn (107) ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil'âlemiyn (108) kul innemâ yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, fehel entüm müslimûn (109) fein tevellev fekul âzentüküm alâ sevâ', ve in edriy ekariybün em ba'ıydün mâ tû'adûn (110) innehü ya'lemülcehre minelkavli ve ya'lemü mâ tektümûn (111) ve in edriy le'allehü fitnetün leküm ve metâ'un ilâ hıyn (112) kaâle rabbıhküm bilhakk ve rabbünerrahmânülmüste'ânü alâ mâ tasıfûn.

(102) Onlar ateşin, alevinin sesini işitmeyecekler, nefislerinin arzu ettikleri şeye nâil olmak hususunda Cennette daim kalacaklar. (103) Onları en büyük korku [1] hüzün ve kedere düşürmeyecektir, melekler onları karşılayarak «— İşte vaat olunduğunuz gün» diyecekler. (104) O gün, biz gökleri, kitaplar tomar olup nasıl bükülürse öyle bükeceğiz. Önce nasıl yarattık ise vaadimiz iktizasiyle öylece tekrar yaratacağız. Onu mutlaka yapaeağız. (105) * Biz, Tevrat'tan sonra [2] Zebur'da yazmıştık: Yere [3] salih kullarım vâris olur. (106) Bu beyanatta âbit olanlar için kâfi derecede mev'ize ve ihbar vardır. (107) Biz seni ancak cihana rahmet olmak üzere gönderdik. (108) Onlara de ki bana «— Mâbudunuz tek bir mâbuttur» diye vahiy olunuyor. Artık bu vahyin muktezasına münkat mısınız? (109) Eğer arka çevirirlerse «— Ben size bana bildirenleri alesseviyye [4] bildirdim, vaat olunduğunuz kıyamet yakın mıdır? Uzak mıdır? Onu bilmiyorum» dersin. (110) O, sözün aşikâr olanını da bilir, gizli tuttuklarınızı da bilir. (111) Olabilir ki cezanın tehiri sizi bir mihnete düşürmek [5] ve bir zamana kadar [6] sizi geçindirmek için olur, bunu bilemem. (112) Peygamber dedi: Yâ Rab! Benimle Kureyş arasında hak ile hükmet. Rabbimiz esirgeyen Tanrıdır. Sizin dediğiniz kötü sıfatlara karşı ondan yardım ve inayet istemekteyiz.

---

[1] Cehenneme gideceklerin Cehenneme sürüldükleri vakit hasıl olan korku.
[2] Veya Levh-i Mahfuz'da yazdıktan sonra.
[3] Veya Arz-ı Mukaddes'e, Cennete.
[4] Veya alenî olarak adl-ü istikamet ile.
[5] Sizi imtihan etmek, sizden ameli hayır sadır olacak mı olmayacak mı meydana koymak.
[6] Ecelleriniz gelinceye kadar.

SÛRETÜL HACC

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühennâsüttekuû rabbeküm, inne zelzeletessâ'ati şey'ün aziym (2) yevme terevnehâ tezhelü küllü murdı'atin ammâ erda'at ve teda'u küllü zâti hamlin hamlehâ ve terennâse sükârâ ve mâ hüm bisükârâ ve lâkinne azâballahi şediyd (3) ve minennâsi men yücâdilü fiyllâhi bigayri ılmin ve yettebi'u külle şeytânin meriyd (4) kütibe aleyhi ennehü men tevellâhü fe'ennehü yudıllühü ve yehdiyhi ilâ azâbisse'ıyr (5) yâ eyyühennâsü in küntüm fiy reybin minelba'si feinnâ halaknâküm min türâbin sümme min nutfetin sümme min alekatin sümme min mudgatin muhallekatin ve gayri muhallekatin linübeyyine leküm, ve nukırru fiyl'erhâmi mâ neşâü ilâ ecelin müsemmen sümme nuhricüküm tıflen sümme liteblüguû eşüddeküm ve minküm men yüteveffâ ve minküm men yüreddü ilâ erzelil'umuri likeylâ ya'leme min ba'di ılmin şey'â, ve terel'arda hâmideten feizâ enzelnâ aleyhelmâehtezzet ve rebet ve entebet min külli zevcin behiyc.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ
وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ
بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ ۝
كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلٰى عَذَابِ
السَّعِيرِ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ
فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ
مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي
الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلٰى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا
ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ
مَنْ يُرَدُّ إِلٰى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ
شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ۝

HAC SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey nâs! Rabbinizden sakının, çünkü kıyamet sarsıntısı müthiş bir şeydir. (2) Onu gördüğünüz gün süt veren bütün analar emzirdikleri çocuklarını bırakıp unutacaklar, gebe kadınlar da vakitsiz doğuracaklardır. Sen de insanları sarhoş göreceksin. Halbuki hakikatte onlar sarhoş değillerdir. Fakat Tanrı'nın azabı şiddetlidir. (3) Nâs arasında hiç bir bilgileri olmaksızın Tanrı hakkında cidalde bulunanlar vardır. Onlar bu hususta her azılı şeytana tâbi olurlar. (4) Bunun üzerine yazılmıştır: Her kim onu dost edinirse o, dost edindiği kimseyi yoldan çıkaracak, keskin ateş azabına götürecektir. (5) Ey nâs! Tekrar dirilmek hususunda şüpheye tutuluyorsanız bir kere şuna bakın: Biz sizi evvelâ topraktan sonra, dökülen sudan, sonra donmuş kandan, sonra tamam ve ayıpsız, nâtamam, suratsız bir halde bir et parçasından yarattık. Ta ki size kudretimizi belli edelim. Biz, döl yataklarında muayyen bir vakte [2] kadar dilediğimizi sabit ve berkarar ederiz. Sonra sizi çocuk olarak çıkarırız. Daha sonra yiğitlik çağına kadar sizi büyütürüz, içinizden bir kısmınız vefat eder, bir kısmınız da ömrün en hasis çağı olan kocalık ve bunaklık zamanına kadar yaşar ki çocuk gibi evvelki bildiğini bilmez olur. Sen yeri kupkuru revnaksız görürsün, biz üzerine yağmuru indirdiğimiz zaman, ot ile harekete gelir, kabarır, bakana sevinç veren her nevi nebatları bitirir.

[1] Bir kısmı Medine'de, bir kısmı Mekke'de nâzil olmuş 78 âyettir.

[2] Doğum zamanına kadar, muayyen aylara kadar.

ذلك بأن الله هو الحق وأنه يحي الموتى وأنه على كل شيء قدير ۝٦
وأن الساعة آتية لا ريب فيها وأن الله يبعث من في
القبور ۝ ومن الناس من يجادل في الله بغير علم ولا هدى
ولا كتاب منير ۝ ثاني عطفه ليضل عن سبيل الله له في
الدنيا خزي ونذيقه يوم القيامة عذاب الحريق ۝ ذلك
بما قدمت يداك وأن الله ليس بظلام للعبيد ۝ ومن الناس
من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به وإن
أصابته فتنة انقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة
ذلك هو الخسران المبين ۝ يدعوا من دون الله ما لا يضره
وما لا ينفعه ذلك هو الضلال البعيد ۝ يدعوا لمن ضره
أقرب من نفعه لبئس المولى ولبئس العشير ۝ إن الله
يدخل الذين آمنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها
الأنهار إن الله يفعل ما يريد ۝ من كان يظن أن لن
ينصره الله في الدنيا والآخرة فليمدد بسبب إلى
السماء ثم ليقطع فلينظر هل يذهبن كيده ما يغيظ ۝١٥

(6) zâlike biennallahe hüvelhakku ve ennehü yuhyiylmevtâ ve ennehü alâ külli şey'in kadiyr (7) ve ennessâ'ate âtiyetün lâ reybe fiyhâ ve ennallahe yeb'asü men fiylkubûr (8) ve minennâsi men yücâdilü fiyllâhi bigayri ılmin ve lâ hüden ve lâ kitâbin müniyr (9) sâniye ıtfihî liyudılle an sebiylillâh, lehü fiyddünyâ hızyün ve nüziykuhü yevmelkıyâmeti azâbelhariyk (10) zâlike bimâ kaddemet yedâke ve ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (11) ve minennâsi men ya'büdullahe alâ harf, fein asâbehü hayrünıtme'enne bih, ve in asâbethü fitnetününkalebe alâ vechiy, hasireddünyâ vel'âhıreh, zâlike hüvelhusrânülmübiyn (12) yed'û min dûnillâhi mâ lâ yedurruhü ve mâ lâ yenfe'uh, zâlike hüveddalâlülba'ıyd (13) yed'û lemen darruhü akrebü min nef'ıh, lebi'selmevlâ ve lebi'sel'aşiyr (14) innallahe yüdhılülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, innallahe yef'alü mâ yüriyd (15) men kâne yezunnu en len yensurehullahü fiyddünyâ vel'âhıreti felyemdüd bisebebin ilessemâi sümmelyakta' felyenzur hel yüzhibenne keydühü mâ yagıyz.

(6) Şunun için ki Allah haktır, ölüleri diriltir. Herşeye kemaliyle kaadirdir. (7) Kıyamet gelecektir, onun kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur. Allah kabirlerdekileri kaldıracaktır. (8 - 9) Nâs içinde öyleleri vardır ki Allah hakkında bilgisiz, rehbersiz, nuranî bir Kitap [1] bulunmaksızın mütekebbirane eğilerek bükülerek halkı Allah yolundan çıkartmak emeliyle cidâle girişirler. Onlar için dünyada rüsvaylık vardır. Kıyamette biz ona yakıcı ateş azabı tattıracağız. (10) «— İşte bu, ellerinle kazandıkları şeylerin cezasıdır. Allah kulları hakkında zulümkâr değildir» denecek. (11) Bazı kimseler de Allah'a aykırı olarak [2] ibadet ederler. Onlara sıhhat ve servet gibi bir hayır erişirse mutma'in olurlar [3], şayet hastalık, darlık gibi bir mihnet gelirse yüzü üstü dönerler [4]. Onlar, dünyada ve âhirette ziyankâr olmuşlardır. Apaçık ziyankârlık, işte budur. (12) O, Tanrı'dan başka, kendisine hiç bir mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere ibadet eder. İşte haktan uzak bir sapıklık budur. (13) O, mazarratı, menfaatinden daha yakın olan şeylere ibadet eder, * o, ne kötü yardımcı ve dosttur! O, ne kötü yoldaştır! (14) Allah mü'min olup iyi amel işleyen kimseleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. Çünkü Allah istediğini yapar. (15) Allah'ın, peygambere dünya ve âhirette asla yardım etmeyeceğini zanneden kimse öfkelerini gidermek için ne yaparsa yapsın, evinin tavanına ip bağlasın, onunla asılsın [5] da baksın [6], onun bu hilesi öfkesini davet eden yardımı giderebilir mi? [7]

---

1. Dediğini açık ifade eden bir Kitap.
2. Şek veya nifakla.
3. «Oh! İslâm ne güzeldir» derler.
4. Dinden çıkarlar.
5. Yahut göğe erişecek bir vasıta arasın, o vasıtayla mesafeyi kat'etsin veya ip ile göğe çıksın bir kere baksın bir şey yapabilir mi Nusratı, vahyi kesilebilir mi? Bunlar mümteni olunca öfkelenmesinde fayda yoktur. Yahut Allah kendisine rızk vermez zannında bulunan kimse ne kadar feryat ederse etsin, kendini boğsun, yine kısmete galebe edemez, bu fiili ona rızk verdirmez.
6. Veya düşünsün dursun.
7. Maksadına erebilir mi? Asla!

(16) ve kezâlike enzelnâhü âyâtin beyyinâtin ve ennallahe yehdiy men yüriyd (17) innelleziyne âmenû velleziyne hâdû vassâbi'iyne vennasârâ velmecûse velleziyne eşrekû innallahe yafsılu beynehüm yevmelkıyâmeh, innallahe alâ külli şey'in şehiyd (18) elem tere ennallahe yescüdü lehü men fiyssemâvâti ve men fiyl'ardı veşşemsü velkamerü vennücûmü velcibâlü veşşecerü veddevvâbü ve kesiyrün minennâs ve kesiyrün hakka aleyhil'azâb, ve men yühinillâhü femâ lehü min mükrim, innallahe yef'alü mâ yeşâ' (19) hâzâni hasmânihtesamû fiy rabbihim felleziyne keferû kuttı'at lehüm siyâbün min nâr, yusabbü min fevkı rûusihümülhamiym (20) yusherü bihî mâ fiy butûnihim velcülûd (21) ve lehüm makaâmı'u min hadiyd (22) küllemâ erâdû en yahrucû minhâ min gammin ü'ıydû fiyhâ ve zûkuû azâbelhariyk (23) innallahe yüdhılulleziyne âmenû ve amilûssâlihâti cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü yuhallevne fiyhâ min esâvire min zehebin ve lü'lü, ve libâsühüm fiyhâ hariyr.

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَاَنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ۝
اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارٰى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ اَشْرَكُوا اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ
اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۝ هٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي
رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ
مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمِيمُ ۝ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ
وَالْجُلُودُ ۝ وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ۝ كُلَّمَا اَرَادُوا
اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ۝ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

(16) İşte bunun gibi biz, Kur'an'ı apaçık âyât olarak inzal ettik. Allah dilediğine hidayet eder. (17) Mü'minler, Yahudiler, Sâbiîler, Nasraniler, Mecusiler, müşrikler yok mu, Allah kıyamet günü onların aralarını ayırır [1]. Çünkü Allah her şeye tamamiyle şahittir [2]. (18) Görmüyor musun ki göklerde bulunanlar, yerde bulunanlar güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, yürür hayvanlar, birçok insanlar Allah'a secde ederler. Birçok insanlar da azaba müstahak olmuşlardır, Allah her kimi hor kılarsa onu ağırlayacak kimse bulunamaz, Allah dilediğini yapar. (19 - 20 - 21) Birbirine düşman iki fırka [3] Rableri hakkında [4] çekişiyorlar. Kâfirler için ateşten esvap biçilmiştir. Onların başları üzerine kaynar su dökülecek. O kaynar su ile karnındakiler [5] ile derileri eriyecek [6]. Onlar demir topuz da yiyecekler. (22) Onlar gam ve elemden dolayı ateşten kurtulmak istedikçe yine oraya iade olunacaklar, onlara yakıcı ateş azabını tatın denecek. (23) Allah mü'min olup iyi amel işleyenleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. Onlar orada altın ve inci bileziklerle süslenirler, oradaki libasları ipektir.

[1] Aralarında hak ile bâtılı ayırarak hükmeder. Dört ümmet mecus ve müşrikin ile beraber zikrolununca bu yolda hüküm olunur.
[2] Onların neye müstahak olduklarını tamamıyle bilir.
[3] Bir tarafta mü'min, diğer tarafta kâfir.
[4] Din-i ilâhî, zat ve sıfat-ı Bâri hakkında.
[5] Bağırsakları, ciğerleri, iç yağları.
[6] Yani içleri, dışları erir.

وَهُدُوٓا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوٓا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ۞
اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ الَّذِى جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَٓاءً الْعَاكِفُ فِيهِ
وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ
۞ وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا
وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّٓائِفِينَ وَالْقَٓائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۞
وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ
ضَامِرٍ يَاْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ۞ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ
وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِىٓ اَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ
مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ
الْفَقِيرَ ۞ ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ
وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۞ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ
حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَاُحِلَّتْ لَكُمُ
الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ
مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ۞

(24) ve hüdû ilettayyibi minelkavli ve hüdû ilâ sırâtılhamiyd (25) innelleziyne keferû ve yasuddûne an sebiylillâhi velmescidilharâmilleziy ce'alnâhü linnâsi sevâenil'âkifü fiyhi velbâd ve men yürid fiyhi bi'ilhâdin bizulmin nuzıkhü min âzâbin eliym (26) ve iz bevve'nâ li'ibrâhiyme mekânelbeyti en lâ tüşrik biy şey'en ve tahhir beytiye littâifiyne velkaâimiyne verrükke'ıssücûd (27) ve ezzin fiynnâsi bilhacci ye'tûke ricâlen ve alâ külli dâmirin ye'tiyne min külli feccin amiyk (28) liyeşhedû menâfi'a lehüm ve yezkürûsmallâhi fiy eyyâmin ma'lûmâtin alâ mâ rezakahüm min behiymetil'en'am, fekülû minhâ ve at'ımûlbaiselfakıyr (29) sümmelyakdû tefesehüm velyûfû nüzûrehüm velyettavvefû bilbeytil'atiyk (30) zâlike ve men yu'azzım hurumâtillâhi fehüve hayrun lehü ınde rabbih, ve ühıllet lekümül'en'âmü illâ mâ yütlâ aleyküm, fectenibûrricse minel'evsâni vectenibû kavlezzûr.

(24) Onlar pâk bir söze hidayet olundular [1]. Övülmüş olan Tanrı yoluna götürüldüler. (25) Kâfir olup halkı Tanrı yolundan, yerlilerle hariçten gelenler için müsavi surette harem ve kıble kıldığımız Mescid-i Haram'dan alıkoyanlar yok mu? İşte onlara, bir de haremde zulüm irtikâp ederek adaletten sapanlara acıklı bir azap tattıracağız. (26) Hani biz, İbrahim'e Beyt-i Mükerrem'in yerini göstermiştik [2], ona demiştik: Bana hiç bir şeyi şerik koşma; evimi tavaf, Mekke'de ikamet, rükû ve secde edenler için temizle. (27) Nâs'ı hac etmeye çağır ki piyade olarak, zayıf develer üzerinde bulunarak sana gelsinler. O zayıf develer her uzak yoldan gelirler. (28) Ta ki kendileri için ticaret, mağfiret, ibadet gibi birtakım menfaatler elde etsinler, Allah'ın rızk olmak üzere verdiği dört ayaklı davarlardan [3] dolayı malûm olan günlerde [4] adını ansınlar, artık onların etinden yiyin, eli dar züğürde de yedirin. (29) Sonra pislikleri [5] gidersinler, adaklarını yerlerine getirsinler. Beyt-i Atik olan Kâbe'yi tavaf etsinler. (30) İşte hac'cın amali budur, her kim Allah'ın hürmetlerine [6] tâzim ederse o tâzim Rabbi indinde kendisi için hayırlı olur, size Maide sûresinde okunanlar başka olmak üzere kestiğiniz davarlar size helâl kılınmıştır. Artık Allah'a karşı müvahhid-i pâk olarak, şerik koşmayarak pislikten ibaret olan putlardan kaçının. Yalan sözden de kaçının.

[1] «Elhamdüllillahillezi Saddakna Va'dehu» vaadini yerine getiren Tanrıya hamdolsun» - «Lailâhe illallah» - yoktur tapacak Allah'tır ancak» (—Elhamdüllillahillezi ezhebe annel'hazene—) «bizden hüzün ve kederi kaldıran Tanrı'ya hamdolsun» gibi hoş sözlere.

[2] Veya ibadet için merci kılmıştık.

[3] Kurbandan.

[4] Zilhiccenin onunda, arife gününde, nahir günlerinde, teşrik günlerinde.

[5] Tırnak kesmek, koltuk altı yolmak gibi.

[6] Şer'an ihtiram olunanlara: Harem, Mescid-i Haram. Menasik-i hac'ca ait ahkâma.

(31) hunefâe lillâhi gayre müşrikiyne bih, ve men yüşrik billâhi feke-ennemâ harre minessemâi fetahtafühuttayru ev tehviy bihirrıyhu fiy mekânin sehıyk (32) zâlike vemen yu'azzım şe'âirallahi feinnehâ min takvelkulûb (33) leküm fiyhâ menâfi'u ilâ ecelin müsemmen sümmen mahılluhâ ilelbeytil'atıyk (34) ve likülli ümmetin ce'alnâ menseken liyezkürûsmallahi alâ mâ rezekahüm min behiymetil'en'am, feilâhüküm ilâhün vâhıdün felehû eslimû ve beşşirilmuhbitiyn (35) elleziyne izâ zükirallahü vecilet kulûbühüm vassâbiriyne alâ mâ esâbehüm velmukıymiyssalâti ve mimmâ razaknahüm yünfikuûn (36) velbüdne ce'alnâhâ leküm min şe'âirillâhi leküm fiyhâ hayrun feskürûsmallahi aleyhâ savâff, feizâ vecebet cünûbühâ fekülû minhâ ve at'ımûl'kaâni'a velmu'terr, kezâlike sehharnâhâ leküm le'alleküm teşkürûn (37) len yenâllallahe lühûmühâ ve lâ dimâuhâ ve lâkin yenâlühüttakvâ minküm, kezâlike sehharehâ leküm litükebbirûllahe alâ mâ hedâküm, ve beşşirilmuhsiniyn (38) innallahe yüdâfi'u anilleziyne âmenû, innallahe lâ yuhıbbü külle havvânin kefûr.

حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ
مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَحِيقٍ ۝ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى
الْقُلُوبِ ۝ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى
الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۝ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ
اللّٰهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ
أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ۝ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ۝ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ فِيهَا
خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا
وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا
اللّٰهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ۝ إِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ
عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ۝

(31) Her kim Allah'a şerik koşarsa o, sanki gökten yuvarlanan kimse gibidir ki kuşlar onu kapışır veya rüzgâr onu uzak bir yere sürükler, götürür. (32) İşte iş böyledir. Her kim Allah'ın nişanlarına [1] tâzim ederse o tâzim kalplerin sakınmasından dolayıdır. (33) Muayyen bir zamana kadar [2] onlar yüzünden sizler için menfaatler vardır [3]. Sonra onların varacakları yer [4] Beyt-i Atik'tir. (34) Her ümmet için kurban kesecek [5] yer yaptık. Ta ki orada Allah'ın rızk olmak üzere verdiği dört ayaklı davarı keserken Allah'ın adını ansınlar, mâbudunuz bir tek mâbuttur. Yalnız O'na münkat olun. Muhammed! Yalvaranları [6] müjdele. (35) Onlar ki Allah anıldığı zaman heybetinden kalpleri tir tir titrer. Başlarına gelen sıkıntılara katlanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızklardan hayırlara harç ederler. (36) Develeri [7] sizin için Tanrı dininin nişanları sırasına koyduk. Onlar yüzünden sizin için hayır ve bereket vardır. Onlar ayakta durup boğazlanırken Allah'ın adını anın, yan üstü yıkılıp can verince hem kendiniz etinden yiyin, hem fakirliğini gizleyen ve gizlemeyip dilenen fakirlere yedirin. İşte nimetimize şükür ediniz diye biz onları böylece size müsahhar kıldık. (37) Onların sadaka edilen etleri, kesilirken akan kanları hiç bir zaman Tanrı'ya varacak değildir. Fakat Tanrı'ya varacak olan sizin takvanızdır. Allah, size hac'cın amâlini göstermekle kendisini tekbir etmeniz için onları böylece size müsahhar kılmıştır. İyilik edenleri müjdele. (38) Allah mü'minlerden müşriklerin ezasını defeder. Çünkü Allah her bir hiyanetkâr ve nankörü sevmez.

[1] Kurban veya menasik-i hac'ca.
[2] Kurbanlara nişan konuluncaya veya kurban kesilinceye kadar.
[3] Kurbanın derisinden, yavrusundan, sütünden müstefit olursunuz. Deve ise üzerine binersiniz. Veya o ibadet mahallerinde, hac günlerinde dünya ve âhiret menfaatleri vardır.
[4] Kurbanın boğazlanacak yeri Beyt-i Atik yanındadır, haremdedir.
[5] Çünkü kurban kesmek şerayi-i kadimedendir veya bayram, hac yaptık.
[6] Veya mütevazı ve muti olanları.
[7] Veya kurbanlık deve kesmesini, kurbanlık deve, sığır boğazlanmasını.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ۝ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا
أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ۝ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ
عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ۝ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ۝ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ۝
وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ
أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ
وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ۝ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى
الْأَبْصَارُ وَلَٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ۝

(39) üzine lilleziyne yükaâtelûne bienne-hüm zulimû, ve innallahe alâ nasrihim lekadiyr (40) elleziyne uhricû min diyâ-rihim bigayri hakkın illâ en yekuûlû rab-bünallah, ve levlâ def'ullahinnâse ba'da-hüm bia'dın lehüddimet savâmı'u ve bi-ya'un ve salavâtün ve mesâcidü yüzkerü fiyhesmullahi kesiyrâ, ve leyansurennal-lahü men yansurüh, innallahe lekaviyyün aziyz (41) elleziyne in mekkennâhüm fiyl'ardı ekaâmûssalâte ve âtevüzzekâte ve emerû bilma'rûfi ve nehev anilmün-ker, ve lillâhi âkıbetül'ümûr (42) ve in yükezzibûke fekad kezzebet kablehüm kavmü nûhın ve âdün ve semûdün (43) ve kavmü ibrâhiyme ve kavmü lûtın (44) ve ashâbü medyen, ve küzzibe mûsâ fe'emleytü lilkâfiriyne sümme ehaztü-hüm, fekeyfe kâne nekiyr (45) feke'eyyin min karyetin ehleknâhâ ve hiye zâlime-tün fehiye hâviyetün alâ urûşihâ ve bi'rin mu'attalatin ve kasrın meşiyd (46) efe-lem yesiyrû fiyl'ardı fetekûne lehüm ku-lûbün ya'kılûne bihâ ev âzânün yesme'-ûne bihâ, feinnehâ lâ ta'mel'ebsâru ve lâkin ta'melkulûbülletiy fiyssudûr.

(39) Zulme uğradıklarından dolayı kıtalda bulunacak mü'minlere kıtala izin verilmiştir. Muhakkak ki Allah onlara yardım etmeye hakkıyle kaadirdir. (40) O mü'minler ki «Rabbimiz Allah'tır» demekten başka bir sebep yokken nâhak yere yurtlarından çıkarılmışlardı. Allah bazı insanların şerrini diğer bir kısımla defetmeseydi [1] birtakım manastırlar, kiliseler, sinagoklar, içinde Tanrı adı çok zikredilen mescitler yıkılıp [2] giderdi. Allah kendisine yardım edenlere her halde yardım eder. Çünkü Allah kavidir, yegâne galiptir. (41) O mü'minler ki kendilerine yeryüzünde bir yer versek namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. İyilikle emrederler. Kötülükten nehiy ederler. İşlerin sonu Tanrı'nındır. (42 - 43 - 44) Onlar seni yalan sayarlarsa üzülme. Çünkü onlardan evvel Nuh, Âd, Semud kavimleri, İbrahim kavmi, Lût kavmi, Medyenliler de peygamberlerini yalancı çıkarmışlardı. Musa da kıptiler tarafından yalancı çıkarıldı. Kâfirlere mühlet verdim, sonra onları azaba çarptım. Benim ukubetim [3] ne şiddetlidir! (45) Zulümle geçinen nice kasabaları helâk ettik ki tavanları çöküp üstüne duvarları yıkılmış [4], kuyuları muattal ve yüksek köşkleri de bomboş kalmıştır. (46) Onlar yeryüzünde gezip tozmadılar mı? Yoksa harabeleri görerek ibret alacak kalpleri, sergüzeştleri işitecek kulakları olurdu. Gerçi gözleri kör değildir. Fakat göğüslerindeki kalpleri kördür ki ibret almıyorlar.

[1] Mü'minleri kâfirlere musallat etmeseydi kâfirlerin istilâlarıyle.
[2] Veya Tanrı adı çok anılan manastırlar, kiliseler, havralar, mescitler.
[3] Veya mâmuriyeti harabe, hayatı helâke çevirmekliğim nasıl oldu!
[4] Veya tavanları bulunduğu halde bomboştur. Hiç bir fert kalmamıştır.

(47) ve yesta'cilûneke bil'azâbi ve len yuhlifallahü va'deh, ve inne yevmen inde rabbike ke'elfi senetin mimmâ te'uddûn (48) ve ke'eyyin min karyetin emleytü lehâ ve hiye zâlimetün sümme ehaztühâ, ve ileyyelmasıyr (49) kul yâ eyyühennâsü innemâ ene leküm neziyrün mübiyn (50) felleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm magfiretün ve rızkun keriym (51) velleziyne se'av fiy âyâtinâ mu'âciziyne ulâike ashâbülcahıym (52) ve mâ erselnâ min kablike min resûlin ve lâ nebiyyin illâ izâ temennâ elkaşşeytânü fiy ümniyyetih, feyensehullahü mâ yülkışşeytânü sümme yuhkimullahü âyâtih, vallahü aliymün hakiym (53) liyec'ale mâ yülkışşeytânü fitneten lilleziyne fiy kulûbihim maradun velkaâsiyeti kulûbühüm, ve innazzâlimiyne lefiy şikaâkın ba'ıyd (54) ve liya'lemelleziyne ûtül'ılme ennehülhakku min rabbike feyü'minû bihî fetuhbite lehü kulûbühüm, ve innallahe lehâdilleziyne âmenû ilâ sırâtın müstakıym (55) ve lâ yezalülleziyne keferû fiy miryetin minhü hatta te'tiyehümüssâ'atü bagteten ev ye'tiyehüm azâbü yevmin akıym.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَاِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۞ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذْتُهَا وَاِلَيَّ الْمَصِيرُ ۞
قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا اَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ۞ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۞ وَالَّذِينَ
سَعَوْا فِي اٰيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۞
وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ اِلَّا اِذَا تَمَنّٰى اَلْقَى
الشَّيْطَانُ فِي اُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ
يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۞ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۞ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ
اُوتُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ
قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۞ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ۞

(47) Onlar, senden azabın tâcilini istiyorlar. Allah asla vaadından caymaz, Rabbinin yanında bir gün sizin saydığınız bin sene gibidir. (48) Nice zalim ve günahkâr kasaba ahalisine mühlet verdim. Sonra onları azaba çarptım. Âhirette dönüş banadır. (49) De ki: Ey nâs! Ben sizi ancak açık bir surette Allah azabıyle korkuturum. (50) İman getirip iyi iş işleyenler hakkında yarlıganmak, iyi bir rızk [1] vardır. (51) Desiseler ile peygamberi âciz bırakarak âyetlerimizi iptale yeltenenler de [2] Cehennemliktir. (52) Senden evvel şeriat sahibi hiç bir resûl, onun şeriatına tâbi hiç bir nebi göndermedik ki o zat kendisine vahiy olunanı kıraat ettiği zaman insan veya cin şeytanı onun kıraatinde iman etmemek hususunda kalplere birtakım evham ilka etmesin. Allah her kimin hidayetini irade edince onun kalbinden bu vehmi izale eder. Kendi âyetlerini hakkı kalbinde sapasağlam kılar. [3] Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (53) Bununla Allah şeytanın onlara olan ilkaatını kalplerinde nifak ve şüphe hastalığı bulunan yürekleri katı olan kimseler için mihnet ve beliyye vesilesi edecek, haktan uzak bir ayrılık içindedir. (54) Bir de ilme nâil olanlar bu Kur'an'ın, Rabbin tarafından gelen bir hak olduğunu bilip ona iman edecekler, kalpleri de ona bağlanacak, muhakkak ki Allah mü'minleri doğru yola götürecek. (55) Kâfirler birden bire kıyamet [4] gelinceye veya kısır bir günün [5] azabı gelinceye kadar Kur'an hakkında şüphe edip duracaklar.

[1] Asla zarara uğramayan rızk, ebediyen tükenmeyen rızk, yani Cennet.

[2] Veya desiseler hususunda yarış ederek halkı Allah'a imandan alıkoymak veya azab-ı Bâri'den kurtulmak suretiyle Allah'ı âciz bırakmaya uğraşanlar.

[3] Granik kıssasının aslı yoktur. Tahkik ve tetkike müstenit olmaksızın âyet-i kerîmeye berveçhi âti mâna verirler: Hiç bir resûl ve nebî göndermedik ki o peygamber kendiliğinden bir şey arzu ederse onun arzusuna şeytan ilkaatta bulunmasın. Allah şeytanın ilkaatını bozar, kendi âyetlerini sapasağlam kılar.

[4] Veya ölüm saati.

[5] Kıyamet günü ki dehşetinden kadınlarda gebelik kalmaz, veya o gün hayır görmezler. Bugün ile Bedir günü de kastolunabilir.

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ۝ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا فَأُولَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝
وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓا أَوْ مَاتُوا
لَيَرْزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ
ٱلرَّٰزِقِينَ ۝ لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ ٱللَّهَ
لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ۝ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ
ثُمَّ بُغِىَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۝
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ
فِى ٱلَّيْلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ
هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ ٱلْبَٰطِلُ
وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ
أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَتُصْبِحُ ٱلْأَرْضُ مُخْضَرَّةً
إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝ لَّهُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا
فِى ٱلْأَرْضِ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ۝

(56) elmülkü yevmeizin lillâh, yahkümü beynehüm, felleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti fiy cennâtinna'ıym (57) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ feulâike lehüm azâbün mühiyn (58) velleziyne hâcerû fiy sebiylillâhi sümme kutilû ev mâtû leyerzükannehümullahü rızkan hasenâ, ve innallahe lehüve hayrurrâzikıyn (59) le yüdhılennehüm müdhalen yerdavneh, ve innallahe le'aliymün haliym (60) zâlike ve men âkabe bimisli mâ'û-kıbe bihî sümme bugıye aleyhi leyansurennehullah, innallahe le'afüvvün gafûr (61) zâlike biennallahe yûlicülleyle fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleyli ve ennallahe semiy'un basıyr (62) zâlike biennallahe hüvelhakku ve enne mâ yed'ûne min dûnihî hüvelbâtılu ve ennallahe hüvel'aliyyülkebiyr (63) elem tere ennallahe enzele minessemâi mâen fetusbihül'ardu muhdarreh, innallahe latıyfün habiyr (64) lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve innallahe lehüvelganiyyülhamiyd.

(56) O gün, mülk ve hüküm Allah'ındır. O gün O, insanlar arasında hükmedecek, iman edip iyi iş işleyenler de halis nimet cennetlerinde olacaklar. (57) Kâfir olup âyetlerimizi yalan sayanlar da kendilerini hor kılıcı bir azaba uğrayacaklar. (58) Allah yolunda hicret edip sonra öldürülenlere veya ölenlere Allah iyi bir rızk verecek. Allah rızk ihsan edenlerin hayırlısıdır. (59) * Allah onları hoşnut olacakları bir yere sokacak, Allah hakkıyle âlimdir, yavaştır [1]. (60) Allah'ın hükmü budur. Her kim kendisine yapılan ukubet gibi mukabeleten ukubet eder, sonra yine hasmından tecavüz görürse * Allah ona her halde yardım eder. Allah vaz geçen, yarlıgayan (bağışlayan) Zat'tır. (61) Şunun için ki Allah kaadirdir, nitekim geceyi gündüze, gündüzü geceye katar [2]. Allah semi'dir, basirdir. (62) Çünkü Allah haktır [3], müşriklerin O'ndan başka olarak taptıkları bâtıldır [4]. Allah yücedir, uludur. (63) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur yağdırır da onunla yer yeşillik kesilir. Allah kulları hakkında lûtufkârdır, her hallerinden haberdardır. (64) Göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. Asla ihtiyacı olmayan, övülmüş olan Zat da Tanrı'dır.

---

[1] Onların niyetlerini tamamıyle bilir, fenalık edenlere ukubet hususunda acele etmez.
[2] Gündüzün saatlerini veya aydınlığını, gecenin de saatlerini veya karanlığını artırır.
[3] İlâhiyeti hadd-i zâtında sabittir, kendiliğinden vardır.
[4] İlâhiyeti hadd-i zâtında sabit değildir, yoktur.

(65) elem tere ennallahe sehhara leküm mâ fiyl'ardı velfülke tecriy fiylbahri biemrih, ve yümsiküssemâe en teka'a alel'-ardı illâ bi'iznih, innallahe binnâsi leraûfün rahıym (66) ve hüvelleziy ahyâküm sümme yümiytüküm sümme yuhyiyküm, innel'insâne lekefûr (67) likülli ümmetin ce'alnâ menseken hüm nâsikûhü felâ yünâzi'unneke fiyl'emri ved'u ilâ rabbik, inneke le'alâ hüden müstekıym (68) ve in câdelûke fekulillâhü a'lemü bimâ ta'-melûn (69) allahü yahkümü beyneküm yevmelkıyâmeti fiymâ küntüm fiyhi tahtelifûn (70) elem ta'lem ennallahe ya'-lemü mâ fiyssemâi vel'ard, inne zâlike fiy kitâb, inne zâlike alallahi yesiyr (71) ve ya'büdûne min dûnillâhi mâ lem yünezzil bihî sultânen ve mâ leyse lehüm bihî ılm, ve mâ lizzâlimiyne min nasıyr (72) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin ta'rifü fiy vücûhilleziyne keferûl-münker, yekâdûne yestûne billezziyne yetlûne aleyhim âyâtinâ, kul efeünebbiüküm bişşerin min zâliküm, ennâr, ve'adehallahülleziyne keferû, ve bi'selmasıyr.

الم تر ان الله سخر لكم ما في الارض والفلك تجري في البحر
بامره ويمسك السماء ان تقع على الارض الا باذنه
ان الله بالناس لرءوف رحيم ۞ وهو الذي احياكم
ثم يميتكم ثم يحييكم ان الانسان لكفور ۞ لكل امة
جعلنا منسكا هم ناسكوه فلا ينازعنك في الامر
وادع الى ربك انك لعلى هدى مستقيم ۞ وان جادلوك
فقل الله اعلم بما تعملون ۞ الله يحكم بينكم يوم
القيامة فيما كنتم فيه تختلفون ۞ الم تعلم ان الله يعلم
ما في السماء والارض ان ذلك في كتاب ان ذلك على
الله يسير ۞ ويعبدون من دون الله ما لم ينزل به
سلطانا وما ليس لهم به علم وما للظالمين من نصير ۞
واذا تتلى عليهم اياتنا بينات تعرف في وجوه الذين
كفروا المنكر يكادون يسطون بالذين يتلون
عليهم اياتنا قل افانبئكم بشر من ذلكم النار
وعدها الله الذين كفروا وبئس المصير ۞

(65) Görmüyor musun ki Allah yerde ne varsa hepsini, gemileri size ram etti. Gemi denizde O'nun emriyle seyir ve hareket eder. Yerin üstüne düşmemek için göğü [1] O tutar. Meğer ki kıyamette O'nun izniyle düşmüş olsun. Allah insanlar hakkında pek esirger, bağışlar. (66) Sizi iptidadan dirilten, sonra öldürecek, sonra yine diriltecek olan O'dur. İnsan hakikaten nankördür [2]. (67) Her bir ümmet için O'na sâlik olsunlar diye bir din ve şeri'at yaptık, bu bapta sair din erbabı seninle sakın münazaada bulunmasınlar. Nâs'ı Rabbinin dinine dâvette bulun. Çünkü sen doğru yoldasın. (68) Şayet seninle cidâle tutuşurlarsa onlara: «Allah işlediklerinizi daha iyi bilir» dersin [3]. (69) Allah kıyamet günü aranızda ihtilâf ettiğiniz şeyler hakkında hüküm edecek. (70) Bilmiyor musun ki Allah gökte, yerde ne varsa hep bilir. Çünkü her şey Kitapta, Levh-i Mahfuz'da vardır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (71) Onlar Allah'a bedel, ibadetleri hakkında hiç bir burhan indirilmeyen, hiç bir bilgileri bulunmayan şeylere tapıyorlar. Zalimler için bir medetkâr yoktur. (72) Âyetlerimiz onlara açık bir surette okunduğu zaman [4] kâfirlerin çehresinden bir isteksizlik [5] anlarsın, onlar hemen hemen âyetlerimizi okuyanlara saldırırlar. Gûya onları kahredecekler, de ki size bundan daha fena gelecek bir şeyi haber vereyim mi? İşte o, ateştir [6]. Allah onu kâfirlere vaadetmiştir. O, ne kötü uğraktır!

[1] Veya başınızın üst tarafında hâdis olan korkulu yıldırım gibi şeyleri.
[2] Veya Allah'ı, âhireti münkirdir.
[3] Aldırma, işi Allah'a bırak, onlar ile nıza etme.
[4] Bozukluk, karışıklık, türlü türlü olmayan veya delâleti açık olan âyetlerimiz okunduğu zaman.
[5] Nefret alâmetlerini, inkârlarını.
[6] Kur'an-ı Kerîm'i okuyanlara saldırmanızdan ziyade ateş size şiddetli olacak, fena gelecek.

يا أيها الناس ضرب مثل فاستمعوا له إن الذين تدعون
من دون الله لن يخلقوا ذبابا ولو اجتمعوا له وإن
يسلبهم الذباب شيئا لا يستنقذوه منه ضعف
الطالب والمطلوب ۝ ما قدروا الله حق قدره
إن الله لقوي عزيز ۝ الله يصطفي من الملائكة
رسلا ومن الناس إن الله سميع بصير ۝ يعلم
ما بين أيديهم وما خلفهم وإلى الله ترجع الأمور ۝
يا أيها الذين آمنوا اركعوا واسجدوا واعبدوا ربكم
وافعلوا الخير لعلكم تفلحون ۝ وجاهدوا في الله
حق جهاده هو اجتباكم وما جعل عليكم في الدين من حرج
ملة أبيكم إبراهيم هو سماكم المسلمين من قبل
وفي هذا ليكون الرسول شهيدا عليكم وتكونوا شهداء
على الناس فأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة واعتصموا
بالله هو مولاكم فنعم المولى ونعم النصير ۝

سورة المؤمنون مكية وهي مائة وثمان عشرة آية

(73) yâ eyyühennâsü duribe meselün festemi'û leh, innelleziyne ted'ûne min dûnillâhi len yahlükuû zübâben ve levicteme'û leh, ve in yeslübhümüzzübâbü şey'en lâ yestenkızûhü minh, da'ufattâlibü velmatlûb (74) mâ kaderûllahe hakka kadrih, innallahe lekaviyyün aziyz (75) allahü yastafiy minelmelâiketi rusülen ve minennâs, innallahe semiy'un basıyr (76) ya'lemü mâbeyne eydiyhim ve mâ halfehüm, ve ilâllahi türce'ul'ümûr (77) yâ eyyühelleziyne âmenûrke'û vescüdû va'büdû rabbeküm vef'alûlhayre le'alleküm tüflihûn (78) ve câhidû fiyllâhi hakka cihâdih, hüvectebâküm ve mâ ce'ale aleyküm fiyddiyni min harac, millete ebiyküm ibrâhiym, hüve semmakümülmüslimiyne min kablü ve fiy hâzâ liyekûnerresûlü şehiyden aleyküm ve tekûnû şühedâe alennâs, fe'ekıymûssalâte ve âtûzzekâte va'tesımû billâh, hüve mevlâküm, feni'melmevlâ ve ni'mennasıyr.

(73) Ey nâs! Size bir misal [1] getirildi. Ona kulak verin: Allah'ı bırakarak taptıklarınız yok mu, onlar hep toplansalar bile hiç bir zaman bir sinek yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa sinekten onu istirdat edemezler. Tâlip de âciz, matlup da âciz [2]. (74) Onlar Allah'ı gereği gibi takdir etmediler [3] Allah kavidir, yegâne galiptir. (75) Allah, peygamberlere tavassut için meleklerden, nâs'ı dâvet için insanlardan, peygamberler seçer. Allah her şeyi işitir, görür. (76) O, olanı, olacağı bilir. İşler hep O'na döner. (77) Ey mü'minler! Rükû edin, secde edin [4], Rabbinize ibadet edin [5], hayır işleyin ki umduğunuza ermiş olasınız. (78) Allah hakkında gereği gibi duruşun [6] O, sizi dini için ayırdı. Dinde size güçlük vermedi. Babanız İbrahim dinine uyun [7]. Size daha evvel gönderdiği Kitapta ve bu Kur'an'da Müslüman adını vermişti ki peygamber size şahit olsun, siz de nâs'a şahit olunuz [8]. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı da verin. Allah'a sarılın [9]. O sizin mevlânızdır, ne güzel mevlâdır! Ne güzel medetkârdır!

---

[1] Yani siz de, mâbudunuz da şuna benzetildi veya size garip ve acayip bir nükte irat olundu. [2] Âbit de, mâbut da veya sinek de, putlar da hep âcizdir. [3] Allah'ı bilemediler, ona lâyık tâzimde bulunamadılar. [4] Namazı rükû ile, secde ile yapın. Çünkü, evâil-i İslâmda yalnız rükû vardı, secde yoktu. Veya namaz kılın veya Rabbine boyun eğin, secdeye kapanın. [5] Veya rükû ve sücud-u vesair ta'ât-ı ibadet olmak üzere yapın. [6] Ancak Allah için duruşun, bunu yalnız ibadet olmak üzere yapın. Yoksa şöhret, ganimet için yapmayın. [7] Veya o din İbrahim dinidir. Veya İbrahim dini gibi dininize genişlik vermiştir. [8] Kıyamette peygamber tebliğ ettiğini tasdik ettiğinize şehadet edecek, siz de peygamberlerin nâs'a tebliğ ettiklerine şehadet edeceksiniz. [9] Yardımı ondan isteyin, her hususta ona tevekkül ve itimat edin.

SÛRETÜL'MÜ'MİNÛN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kad eflehalmü'minûn (2) elleziyne hüm fiy salâtihim hâşi'ûn (3) velleziyne hüm anillagvi mu'ridûn (4) velleziyne hüm lizzekâti fâilûn (5) velleziyne hüm lifürûcihim hâfizûn (6) illâ alâ ezvâcihim ev mâ meleket eymânühüm feinnehüm gayrü melûmiyn (7) femenibtegaâ verâe zâlike feulâike hümül'âdûn (8) velleziyne hüm liemânâtihim ve ahdihim râ'ûn (9) velleziyne hüm alâ salavâtihim yuhâfızûn (10) ulâike hümülvârisûn (11) elleziyne yerisûnelfirdevs, hüm fiyhâ hâlidûn (12) ve lekad halaknal'insâne min sülâletin min tıyn (13) sümme ce'alnâhü nutfeten fiy karârin mekiyn (14) sümme halaknennutfete alekaten fehaleknel'alekate mudgaten fehalaknelmudgate ızâmen fekesevnel'ızâme lahmen sümme enşe'nâhü halkan âhar, fetebârekâllahü ahsenülhâlikıyn (15) sümme inneküm ba'de zâlike lemeyyitûn (16) sümme inneküm yevmelkıyâmeti tüb'asûn (17) ve lekad halaknâ fevkaküm seb'a tarâika ve mâ künnâ anilhalkı gaâfiliyn.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝ اَلَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ۝
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فَاعِلُونَ
۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ اِلَّا عَلٰى اَزْوَاجِهِمْ
اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَاءَ
ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ
وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلٰى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
۝ اُولٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۝ اَلَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ۝
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ۝ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ
عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا
فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَاْنَاهُ خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ
اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ۝ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ۝
ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ
سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ۝

MÜ'MİNUN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Mü'minler muhakkak umduklarına ermişlerdir. (2 - 3 - 4 - 5 - 6) O mü'minler ki namazlarında huşu'da bulunurlar [2]. Beyhude şeyden yüz çevirirler, zekâtlarını da verirler. Utanacak yerlerini de haramdan saklarlar. Meğer ki zevceleriyle cariyelerine karşı olsun. Çünkü bunlar ile kınanmazlar. (7) Her kim bu ikisinden başkasına mübaşeret isterse haddi aşmış olur. (8 - 9) O mü'minler ki emanetlerine, ahtlerine riayetkârdırlar, namazlarını da muhafaza ederler [3]. (10 - 11) İşte vâris olacaklar bunlardır ki en yüksek Cenneti ele geçirirler, orada daim kalırlar. (12) * Biz insanı balçık durusundan yarattık. (13) Sonra onun neslini sağlam bir karargâh olan dölyatağında dökülmüş su yaptık. (14) Sonra o dökülmüş suyu kan pıhtısı, bu kanı da bir çiğnem et yaptık. O bir çiğnem ette kemikler yarattık. Kemikleri de et ile örttük. Sonra onu başka bir yaratılışta yaptık [4]. Allah bilgide, güçte ve kuvvette pek yücedir, yaratanların [5] en güzelidir. (15 - 16) Böyle yaratıldıktan sonra yine öleceksiniz. Sonra kıyamet günü kaldırılacaksınız. (17) * Üstünüzde yedi yol yarattık [6]. Biz yarattığımızdan gafil değiliz.

[1] Mekke'de nâzil olmuş, 119 veya 118 âyettir.
[2] Gözlerini sağa, sola çevirmezler, garaz, i'vaz mülâhaza etmezler. Yalnız hakka dönerler.
[3] Vaktinde kılarlar, rükünlerine riayet ederler, tembel olmazlar.
[4] Ona ruh verdik, nutuk verdik.
[5] Yani nakkaşların, suret yapanların, kılık, kıyafet verenlerin.
[6] Yıldız yolları olan yedi gök veya birbiri üstüne konmuş katlar.

وأنزلنا من السماء ماء بقدر فأسكناه في الأرض وإنا على
ذهاب به لقادرون ۞ فأنشأنا لكم به جنات من نخيل وأعناب
لكم فيها فواكه كثيرة ومنها تأكلون ۞ وشجرة تخرج من طور
سيناء تنبت بالدهن وصبغ للآكلين ۞ وإن لكم في الأنعام
لعبرة نسقيكم مما في بطونها ولكم فيها منافع كثيرة ومنها
تأكلون ۞ وعليها وعلى الفلك تحملون ۞ ولقد أرسلنا
نوحا إلى قومه فقال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من إله غيره
أفلا تتقون ۞ فقال الملأ الذين كفروا من قومه ما هذا
إلا بشر مثلكم يريد أن يتفضل عليكم ولو شاء الله
لأنزل ملائكة ما سمعنا بهذا في آبائنا الأولين ۞ إن هو
إلا رجل به جنة فتربصوا به حتى حين ۞ قال رب انصرني
بما كذبون ۞ فأوحينا إليه أن اصنع الفلك بأعيننا
ووحينا فإذا جاء أمرنا وفار التنور فاسلك فيها من كل
زوجين اثنين وأهلك إلا من سبق عليه القول منهم
ولا تخاطبني في الذين ظلموا إنهم مغرقون ۞

(18) ve enzelnâ minessemâi mâen bikaderin fe'eskennâhü fiyl'ardı ve innâ alâ zehâbin bihî lekaâdirûn (19) fe'enşe'nâ leküm bihî cennâtin min nahıylin ve a'nâb, leküm fiyhâ fevâkihü kesiyretün ve minhâ te'külûn (20) ve şecereten tahrücü min tûri seynâe tenbütü biddühni ve sıbgın lil'âkiliyn (21) ve inne leküm fiyl'en'âmi le'ıbreh, nüskıyküm mimmâ fiy butûnihâ ve leküm fiyhâ menâfi'u kesiyretün ve minhâ te'külûn (22) ve aleyhâ ve alelfülki tuhmelûn (23) ve lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihî fekaâle yâ kavmi'büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efelâ tettekuûn (24) fekaâlelmeleülleziyne keferû min kavmihî mâ hâzâ illâ beşerün mislüküm yüriydü en yetefaddale aleyküm, ve lev şâallahü le'enzele melâikeh, mâ semi'nâ bihâzâ fiy âbâinel'evveliyn (25) in hüve illâ recülün bihî cinnetün feterabbasû bihî hattâ hıyn (26) kaâle rabbinsurniy bimâ kezzebûn (27) fe'evhaynâ ileyhi enısna'ılfülke bia'yünina ve vahyinâ feizâ câe emrünâ ve fârettennûr, feslük fiyhâ min küllin zevceynisneyni ve ehleke illâ men sebeka aleyhilkavlü minhüm, ve lâ tühâtıbniy fiylleziyne zalemû, innehüm mugrakuûn.

(18) Gökten yetecek kadar yağmur yağdırdık. Onu yerde [1] sâkin kıldık, bizim yerden suyu gidermeye de gücümüz yeter. (19) Biz bu su ile sizin için hurmalıklar, üzüm bağları peyda ettik. Bu bağlarda çok meyveler vardır. Onlardan yersiniz. (20) Sinâ dağından çıkan bir ağaçta [2] peyda ettik ki o, yiyecek kimseler için yağ, katık olacak surette biter. ((21 - 22) Sizler için davarlarda ibret vardır. Onların karınlarındaki sütten size içiririz. Siz onlardan birçok menfaat de görürsünüz. Onların etlerinden de yersiniz, onlara da, gemilere de yüklenirsiniz. (23) * Biz Nuh'u kavmine göndermiştik. O, «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, ondan başka sizin için tapacak yoktur, daha ondan sakınmayacak mısınız?» demişti. (24 - 25) Kavminden kâfir olanların ileri gelenleri şöyle dediler: Bu, sizin gibi insandan başka bir şey değildir. Peygamberlik iddiasıyle size reis olmak istiyor. Allah dileseydi bize melekler indirirdi, biz, evvel geçen babalarımızdan bunu işitmedik. O, kendisinde delilik bulunan kişiden başka bir şey değildir. Biraz [3] onu bekleyin. (26) Nuh; İmanlarından me'yus olunca «— Yâ Rab! Onların beni yalancı çıkarmalarından dolayı bana yardım et» dedi. (27) Bunun üzerine biz ona vahyettik ki gözümüzün önünde vahiy ve tâlimimizle bir gemi yap, buyurultumuz gelip fırın fışkırınca [4] gemiye her çeşit hayvandan ikişer tane [5] ile helâkleri hakkında söz geçmiş olanlardan başka aileni götür. Öz nefislerine zulmedenler hakkında bana bir şey söyleme, çünkü onlar suda boğulacaklardır.

---

[1] Göllerde, sarnıçlarda, yeraltında.

[2] Zeytini çok olan Sina dağından veya güzel bir dağdan, ağaçlarla sarılmış, eşcar-ı müsmireyle dolu bir dağdan zeytin ağacı.

[3] Ölünceye veya delilikten ifakat buluncaya kadar.

[4] Fırından su kaynayınca veya yeryüzü kaynayınca veya tan yeri ağarınca.

[5] Biri erkek diğeri dişi olmak üzere birer çift.

(28) feizesteveyte ente ve men ma'ake alelfülki fekulilhamdü lillâhilleziy neccânâ minelkavmizzâlimiyn (29) ve kul rabbi enzilniy münzelen mübâreken ve ente hayrülmünziliyn (30) inne fiy zâlike leâyâtin ve in künnâ lemübteliyn (31) sümme enşe'nâ min ba'dihim karnen âhariyn (32) fe'erselnâ fiyhim resûlen minhüm eni'büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efelâ tettekuûn (33) ve kaâlelmeleü min kavmihilleziyne keferû ve kezzebû bilikaail'âhıreti ve etrafnâhüm fiylhayâtiddünyâ mâ hâzâ illâ beşerün mislüküm ye'külü mimmâ te'külûne minhü ve yeşrebü mimmâ teşrebûn (34) ve lein eta'tüm beşeren misleküm inneküm izen lehâsirûn (35) eya'ıdüküm enneküm izâ mittüm ve küntüm türâben ve ızâmen enneküm muhracûn (36) heyhâte heyhâte limâ tû'adûn (37) in hiye illâ hayâtüneddünyâ nemûtü ve nahyâ ve mâ nahnü bimeb'ûsiyn (38) in hüve illâ recülüniflerâ alallahi keziben ve mâ nahnü lehü bimü'miniyn (39) kaâle rabbinsurniy bimâ kezzebûn (40) kaâle ammâ kaliylin leyusbihunne nâdimiyn (41) fe'ehazethümüssayhatü bilhakkı fece'alnâhüm gusâ, febu'den likavmizzâlimiyn (42) sümme enşe'nâ min ba'dihim kurûnen âhariyn.

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ۝
ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ۝ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝ وَقَالَ
الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ
وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ۝ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا
لَخَاسِرُونَ ۝ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا
أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ۝ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ۝ إِنْ هِيَ
إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝ إِنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ۝ قَالَ رَبِّ
انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ۝ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ۝
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ۝ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ۝

(28) Sen, seninle beraber bulunanlar gemiye binince «— Bizi zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun» dersin. (29) İneceğin zaman da «— Yâ Rab! Beni mübarek bir konağa indir. Sen mübarek bir konak indirenlerin hayırlısısın» dersin. (30) İşte bunda ibretler vardır. Biz, onları denemiş olduk. (31) Bunlardan sonra biz başka tabaka peyda ettik. (32) Onlara içlerinden bir peygamber gönderdik. «— Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur, daha sakınmayacak mısınız?» dedik. (33 - 34) Kavminden dünya diriliğinde refah verdiğimiz halde kâfir olup âhirete kavuşmayı yalan sayan ileri gelenleri avama dediler ki «— Bu, sizin gibi insandır, başka bir şey değildir. Yediklerinizden yer, içtiklerinizden içer. * Siz kendiniz gibi bir insana ita'at ederseniz artık her halde ziyankâr olacaksınız». (35) «— O, size, ölüp toprak, kemik olduktan sonra kabirden çıkarılacağınızı vaad ediyor, öyle mi?». (36) «— Vaad olunduğunuz şey çok uzaktır! Çok uzak!». (37 - 38) «— Dünya diriliğinden başka bizim diriliğimiz yoktur, ölürüz, diriliriz [1]. Yoksa biz tekrar dirilecek değiliz; bu, Allah'a karşı yalan uydurandan başka bir adamı değildir, biz ona inanacak değiliz». (39) O peygamber «— Yâ Rab! Beni yalancı saydıklarından dolayı bana yardım et» dedi. (40) Allah şöyle buyurdu: «— * Biraz sonra her halde pişman olacaklar». (41) Bunun üzerine onlar bihakkın [2] korkunç bir sese giriftar oldular. Biz de onları çör çöpe çevirdik. Zalimler Allah'ın rahmetinden uzak olsunlar. (42) Onlardan sonra yine başka bir tabaka peyda ettik.

---

[1] Bazımız ölür, bazımız kalır.

[2] Veya defolunamayacak bir surette.

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُونَ ۞ ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ اُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ۞ ثُمَّ اَرْسَلْنَا
مُوسٰى وَاَخَاهُ هٰرُونَ بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۞ اِلٰى فِرْعَوْنَ
وَمَلَا۬ئِهٖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ۞ فَقَالُوا اَنُؤْمِنُ
لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ۞ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا
مِنَ الْمُهْلَكِينَ ۞ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۞
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ اٰيَةً وَاٰوَيْنَاهُمَا اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ
وَمَعِينٍ ۞ يَا اَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
اِنّ۪ي بِمَا تَعْمَلُونَ عَل۪يمٌ ۞ وَاِنَّ هٰذِهٖ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ۞ فَتَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ۞ فَذَرْهُمْ ف۪ي غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى ح۪ينٍ ۞ اَيَحْسَبُونَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ
بِه۪ مِنْ مَالٍ وَبَن۪ينَ ۞ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ۞
اِنَّ الَّذ۪ينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۞ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِاٰيَاتِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۞ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ۞

(43) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hırûn (44) sümme erselnâ rüsülenâ tetrâ, küllemâ câe ümmeten resûlühâ kezzebûhü fe'etba'nâ ba'dahüm ba'dan ve ce'alnâhüm ehâdiys, febu'den likavmin lâ yü'minûn (45) sümme erselnâ mûsâ ve ehâhü hârûne biâyâtinâ ve sultânin mübiynin (46) ilâ fir'avne ve melâihî festekberû ve kânû kavmen âliyn (47) fekaâlû enü'minü libeşereyni mislinâ ve kavmühümâ lenâ âbidûn (48) fekezzebûhümâ fekânû minelmühlekiyn (49) ve lekad âteynâ mûselkitâbe le'allehüm yehtedûn (50) ve ce'alnebne meryeme ve ümmehû âyeten ve âveynâhümâ ilâ rebvetin zâti karârin ve ma'ıyn (51) yâ eyyüherrüsülü külû minettayyibâti vağmelû sâlihâ, inniy bimâ ta'melûne aliym (52) ve inne hâzihî ümmetüküm ümmeten vâhıdeten ve ene rabbüküm fettekuûn (53) fetekatta'û emrehüm beynehüm zübürâ, küllü hızbin bimâ ledeyhim ferihûn (54) fezerhüm fiy gamretihim hattâ hıyn (55) eyahsebûne ennemâ nümiddühüm bihî min mâlin ve beniyne (56) nüsâri'u lehüm fiylhayrât bel lâ yeş'urûn (57) innelleziyne hüm min haşyeti rabbihim müşfikuûn (58) velleziyne hüm biâyâti rabbihim yü'minûn (59) velleziyne hüm birabbihim lâ yüşrikuûn.

(43) Hiç bir ümmet azap için muayyen olan vaktini ne geçer, ne ondan geri kalır. (44) Sonra peygamberlerimizi birbiri ardınca gönderdik. Her ne zaman bir ümmete peygamberleri gelse onu yalancı sayarlardı. Biz de onları birbirleri ardından helâk ettik. Onları kıssalar [1] yaptık. Artık iman getirmeyen cemaat Allah'ın rahmetinden uzak olsun. (45 - 46) Sonra Musa'yı ve kardeşi Harun'u Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimizle, açık bir burhan ile gönderdik. Onlar ise imanı kibirlerine yediremediler. Onlar dünyaca yüce halli kimselerdi [2]. (47) Onlar «— Kendi cemaatleri bize kulluk ettiği [3] halde biz, bizim gibi iki insana mı inanacağız?» dediler. (48) Artık o ikisini yalancı saydılar da helâk olanlardan oldular. (49) * Biz, Musa'ya İsrail oğullarının yol bulmaları için Kitap vermiştik. (50) Biz Meryem oğlunu, anasını da kudretimize bir alâmet kılmıştık, onları barınacak düz, suyu akar bir tepede barındırmıştık. (51) Peygamberler! Pâk olan ta'amlardan yiyin, iyi iş işleyin, çünkü ben işlediklerinizi hakkıyle bilirim. (52) Bu ümmetiniz tek bir ümmettir [4]. Ben de Rabbinizim. Artık benden sakının. (53) Ümmetler ise din işlerini kendi aralarında parçalayıp bölük bölük oldular. Her bir bölük kendi dinleriyle sevinir [5]. (54) Artık onları bir vakite kadar [6] şaşkınlıklarında bırak. (55 - 56) Onlara dünyada verdiğimiz malla, evlâtla, kendilerinin hayırlarına mı müsaraat ediyoruz [7] sanıyorlar. Hayır, o nimet değildir, belki derece derece onları azaba yaklaştırıyoruz, onlar ise işin farkında değillerdir. (57) Rablerinin mehabetinden korkanlar, (58) Rablerinin âyetlerine inananlar, (59) Rablerine şerik koşmayanlar.

---

[1] İbret için kıssalarından başka bir şey kalmadı.
[2] İsrail oğullarını kahr ile kullanırlardı.
[3] Veya köle gibi hizmet ettiği.
[4] Usul-ü şeriatta dininiz birdir.
[5] Kendi dinini hak, öbür dinleri bâtıl bilerek sevinir.
[6] Ölünceye veya katlolununcaya kadar.
[7] Kendilerinden hoşnut olup onların iyi amellerine karşı, onları çabuk çabuk verdik mi sanıyorlar.

(60) velleziyne yü'tûne mâ âtev ve kulûbühüm veciletün ennehüm ilâ rabbihim râci'ûn (61) ulâike yüsâri'ûne fiylhayrâti ve hüm lehâ sâbikuûn (62) ve lâ nükellifü nefsen illâ vüs'ahâ ve ledeynâ kitâbün yantıku bilhakkı ve hüm lâ yuzlemûn (63) bel kulûbühüm fiy gamretin min hâzâ ve lehüm a'mâlün min dûni zâlike hüm lehâ âmilûn (64) hattâ izâ ehaznâ mütrefiyhim bil'azâbi izâ hüm yec'erûn (65) lâ tec'erûlyevme inneküm minnâ lâ tünsarûn (66) kad kânet âyâtiy tütlâ aleyküm feküntüm alâ a'kaâbiküm tenkisûn (67) müstekbiriyne bihî sâmiren tehcürûn (68) efelem yeddebberûlkavle em câehüm mâ lem ye'ti âbâehümül'evveliyn (69) em lem ya'rifû resûlehüm fehüm lehü münkirûn (70) em yekuûlûne bihî cinneh, bel câehüm bilhakkı ve ekserühüm lilhakkı kârihûn (71) ve levittebe'alhakku ehvâe hüm lefesedetissemâvâtü vel'ardu ve men fiyhinn, bel âteynâ hüm bizikrihim fehüm an zikrihim mu'ridûn (72) em tes'elühüm harcan feharâcü rabbike hayrun ve hüve hayrurrâzikıyn (73) ve inneke leted'ûhüm ilâ sırâtın müstakıym (74) ve innelleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreti anissırâtı lenâkibûn.

والذين يؤتون ما آتوا وقلوبهم وجلة أنهم إلى ربهم راجعون
۝ أولئك يسارعون في الخيرات وهم لها سابقون ۝ ولا
نكلف نفسا إلا وسعها ولدينا كتاب ينطق بالحق وهم
لا يظلمون ۝ بل قلوبهم في غمرة من هذا ولهم أعمال من دون
ذلك هم لها عاملون ۝ حتى إذا أخذنا مترفيهم بالعذاب
إذا هم يجأرون ۝ لا تجأروا اليوم إنكم منا لا تنصرون ۝
قد كانت آياتي تتلى عليكم فكنتم على أعقابكم تنكصون ۝
مستكبرين به سامرا تهجرون ۝ أفلم يدبروا القول أم جاءهم
ما لم يأت آباءهم الأولين ۝ أم لم يعرفوا رسولهم فهم
له منكرون ۝ أم يقولون به جنة بل جاءهم بالحق وأكثرهم
للحق كارهون ۝ ولو اتبع الحق أهواءهم لفسدت السماوات
والأرض ومن فيهن بل أتيناهم بذكرهم فهم عن ذكرهم
معرضون ۝ أم تسألهم خرجا فخراج ربك خير وهو خير
الرازقين ۝ وإنك لتدعوهم إلى صراط مستقيم ۝ وإن
الذين لا يؤمنون بالآخرة عن الصراط لناكبون ۝

(60) Rablerine varamaz diye kalpleri titreyerek ne vereceklerse verenler [1] yok mu, (61) İşte onlar hayır işlere müsaraat ederler, onlar hayır işlerde [2] ileri geçen kimselerdir. (62) Biz, hiç bir kimseye elinden geleceğinden başka bir şey teklif etmeyiz. Yanımızda doğru söyler bir Kitap vardır [3] Onlar zulüm ve gadir görmezler. (63) Hayır, onların kalpleri bundan [4] gaflet ve hayret içindedir. Onların bundan başka işledikleri kötü işleri de vardır. (64) Nihayet biz, onların refahta bulunanlarını azaba giriftar edince onlar hemen feryat ve istimdada başlarlar. (65) Onlara denir: «— Bugün feryat ve istimdat etmeyin çünkü bizden size imdat yoktur. (66) Âyetlerimiz size okunurdu, siz ise gerisi geriye dönerdiniz [5], (67) Harem ahalisiyiz diye [6] imanı kibirinize yediremezdiniz; geceleri toplanarak sayıklar dururdunuz [7].» (68) Onlar bu hak sözü düşünüp taşınmıyorlar mı? Yoksa kendilerine, evvel geçen babalarına gelmeyen bir Kitap ve peygamber mi geldi [8]? (69) Yahut peygamberlerini tanımadılar da onu inkârda mı bulunuyorlar [9]. (70) Yoksa onda delilik mi vardır. Diyorlar [10]? Hayır, peygamberler onlara hak söz getirdi. Halbuki onların pek çoğu hak sözden hoşlanmıyorlar. (71) Eğer hak [11] onların hevesatına tâbi olsaydı göklerin, yerin ve içinde bulunanların nizamı bozulurdu. Hayır, biz onlara şereflerini zikreder Kur'an [12] getirdik, onlar ise o Kur'an'dan yüz çeviriyorlar. (72) Yoksa onlardan bahşiş ve ücret mi istiyorsun? Rabbinin bahşişi ve verdiği ücreti daha iyidir. O, rızk verenlerin en iyisidir. (73) Sen onları doğru bir yola dâvet ediyorsun. (74) Âhirete inanmayanlar ise doğru yoldan yan çiziyorlar.

---

[1] Zekât, sadaka verenler, iyi iş işleyenler. [2] Sevap kazanmada, Cennete girmede. Veya dünyada hayırlı işlere nâil olurlar. [3] Levh-i Mahfuz veya defter-i âmal vardır ki elinden gelen amelini beyan eder. [4] Kur'an'dan veya hayırlı işlerden. [5] Büsbütün uzaklaşırdınız. [6] Veya Kâbe'miz var diye. [7] Kur'an hakkında türlü türlü hezeyanda bulunurdunuz veya Kur'an'ı bırakırdınız. [8] Onlara Kitap veya İbrahim ve İsmail gibi peygamber gelmedi mi? [9] Yani onda sıtk görmediler de onun için mi inkâra yelteniyorlar? [10] Halbuki onu nâs'ın en akıllısı bilirlerdi. [11] Kur'an'ı mübîn veya Allah'ü ta'alâ. [12] Veya öğüt.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ۝ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي
ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝
بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ۝ قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ۝ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ
وَآبَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝
قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ
قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝
قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ۝

(75) ve lev rahımnâhüm ve keşefnâ mâ bihim min durrin lelеccû fiy tugyânihim ya'mehûn (76) ve lekad ehaznâhüm bil'azâbi femestekânû lirabbihim ve mâ yetedarre'ûn (77) hattâ izâ fetahnâ aleyhim bâben zâ azâbin şediydin izâ hüm fiyhi müblisûn (78) ve hüvelleziy enşe'e leküm̂üssem'a vel ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürûn (79) ve hüvelleziy zere'eküm fiyl'ardı ve ileyhi tuhşerûn (80) ve hüvelleziy yuhyiy ve yümiytü ve lehuhtilâfülleyli vennehâr, efelâ ta'kılûn (81) bel kaâlû misle mâ kaâlel'evvelûn (82) kaâlû eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemeb'ûsûn (83) lekad vu'ıdnâ nahnü ve âbâünâ hâzâ min kablü in hâza illâ esâtıyrül'evveliyn (84) kul limenil'ardu ve men fiyhâ in küntüm ta'lemûn (85) seyekuûlûne lillâh, kul efelâ tezekkerûn (86) kul men rabbüssemâvâtisseb'ı ve rabbül'arşil'azıym (87) seyekuûlûne lillâh, kul efelâ tettekuûn (88) kul men biyedihî melekûtü külli şey'in ve hüve yüciyrü ve lâ yücârü aleyhi in küntüm ta'lemûn (89) seyekuûlûne lillâh, kul fe'ennâ tüsharûn.

(75) Onlara merhamet edip onlardaki kıtlık gibi sıkıntıyı kaldırsak onlar şaşkın bir halde azgınlıklarında inat eder dururlardı. (76) * Biz, onları Bedir bozgunluğu gibi bir azaba giriftar etmiştik de onlar yine Rablerine baş eğmemişler, yalvarıp yakarmamışlardı. (77) Nihayet onlara kıtlık gibi şiddetli bir azap kapısı [1] açınca hemen onlar şaşıp kaldılar [2]. (78) Sizler için kulaklar, gözler, yürekler vücuda getiren O'dur. Yine siz azıcık şükredersiniz. (79) Sizleri yerde yaratıp yayan da O'dur. Siz O'nun tarafına kaldırılacaksınız. (80) Dirilten de öldüren de O'dur. Gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gitmesi O'nun emriyledir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (81) Hayır, onlar evvel geçen kâfirlerin dedikleri gibi dediler. (82) Bunlar dediler ki biz ölüp toprak olarak çürük kemiklerimiz kalınca tekrar dirilecek miyiz? (83) * Bize de, bizden evvel babalarımıza da bu husus vaad olunmuştu. Bu söz evvelkilerin efsanelerinden başka bir şey değildir. (84) Bunlara de ki yer ve yerdekiler kimindir? Biliyorsanız bana haber verin. (85) Onlar «— Allah'ındır» diyecekler, sen de de ki hâlâ Allah'ın tekrar diriltmeye kaadir olduğunu mülâhaza etmeyecek misiniz? (86) De ki yedi göğün Rabbi, büyük arşın sahibi kimdir? (87) Onlar «— Bunlar, Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki daha şerik koşmadan sakınmayacak mısınız? (88) De ki her şeye tastamam mâlik olmak kimin elindedir? Ki O, aman verir, kendisine ise aman verilmez [3]. Biliyorsanız cevap verin. (89) Onlar «— Bu evsaf Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki neye hayâle kapılıyorsunuz da Hak'tan dönüyorsunuz?

---

[1] Mekke ahalisi Bedir'den ibret almadılar, fakat kıtlığa uğrayınca Medine'ye adam gönderip kıtlığın ref'i için Peygamberimizden dua istemişlerdi.

[2] Veya her hayırdan nevmit oldular veya senden merhamet istediler veya şaşırıp kalacaklardır.

[3] O, dilediğini azaptan men ve hıfzeder, azap edeceği ve yalnız bıraktığı kimseyi hiç bir kimse kurtaramaz.

(90) bel ateynâhüm bilhakkı ve innehüm lekâzibûn (91) mettehazallahü min veledin ve mâ kâne ma'ahü min ilâhin izen lezehebe küllü ilâhin bimâ halaka ve le'alâ ba'duhüm alâ ba'd, sübhânallahi ammâ yasıfûn (92) âlimilgaybi veşşehâdeti fete'âlâ ammâ yüşrikûn (93) kul rabbi immâ türiyenniy mâ yû'adûn (94) rabbi felâ tec'alniy fiylkavmizzâlimiyn (95) ve innâ alâ en nüriyeke mâ ne'ıdühüm lekaâdirûn (96) idfa' billetiy hiye ahsenüsseyyieh, nahnü a'lemü bimâ yasıfûn (97) ve kul rabbi e'ûzü bike min hemezatişşeyâtıyn (98) ve e'ûzü bike rabbi en yahdurûn (99) hattâ izâ câe ehadehümülmevtü kaâle rabbirci'ûn (100) le'alliy a'melü sâlihan fiymâ terektü kellâ, innehâ kelimetün hüve kaâilühâ, ve min verâihim berzahun ilâ yevmi yüb'asûn (101) feizâ nüfiha fiyssûri felâ ensâbe beynehüm yevmeizin ve lâ yetesâelûn (102) femen sekulet mevâziynühü feülâike hümülmüflihûn (103) ve men haffet mevâziynühü feulâikelleziyne hasirû enfüsehüm fiy cehenneme hâlidûn (104) telfehu vücûhehümünnârü ve hüm fiyhâ kâlihûn.

بل اتيناهم بالحق وانهم لكاذبون ۝ ما اتخذ الله من ولد
وما كان معه من اله اذا لذهب كل اله بما خلق ولعلا
بعضهم على بعض سبحان الله عما يصفون ۝ عالم الغيب
والشهادة فتعالى عما يشركون ۝ قل رب اما تريني
ما يوعدون ۝ رب فلا تجعلني في القوم الظالمين ۝
وانا على ان نريك ما نعدهم لقادرون ۝ ادفع بالتي هي
احسن السيئة نحن اعلم بما يصفون ۝ وقل رب اعوذ بك
من همزات الشياطين ۝ واعوذ بك رب ان يحضرون
۝ حتى اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون ۝ لعلي
اعمل صالحا فيما تركت كلا انها كلمة هو قائلها ومن
ورائهم برزخ الى يوم يبعثون ۝ فاذا نفخ في الصور
فلا انساب بينهم يومئذ ولا يتساءلون ۝ فمن ثقلت
موازينه فاولئك هم المفلحون ۝ ومن خفت موازينه
فاولئك الذين خسروا انفسهم في جهنم خالدون ۝
تلفح وجوههم النار وهم فيها كالحون ۝

(90) Hayır, biz onlara doğru söz getirdik, şüphesiz ki onlar yalancı kimselerdir. (91) Tanrı hiç bir çocuk edinmedi, O'nunla beraber hiç tapacak yoktur. Şayet olsaydı her mâbut yarattıklarıyle müstakil olurdu. Biri diğerinden de üstün çıkardı. Allah onların dedikleri evsaftan tamamıyle münezzehtir. (92) O gizliyi, aşikârı bilir, onların şerik koştukları şeyden tamamıyle yücedir. (93 - 94) De ki Yâ Rab! Vaat olunan azabı bana gösterecek- sen Yâ Rabbi! Beni zalim cemaat arasında bırakma. (95) Biz onlara vaadettiğimiz azabı sana göstermeye elbette kaadiriz. (96) Onların kötülüklerini en güzel bir tarzla karşıla [1] biz, onların seni nasıl vasfettiklerini daha iyi biliriz. (97) De ki Yâ Rab! Şeytanların vesveselerinden [2] sana sığınırım. (98) Yâ Rab! Onların yanımda bulunmasından da sana sığınırım. (99 - 100) Nihayet onların birine ölüm gelince, Yâ Rab! «— Beni dünyaya döndür, olabilir ki bu defa zâyi ettiğim ömür mukabelesinde [3] iyi amel işlerim.» der. Yok, yok bu, onun söylediği bir sözdür [4]. Onların önlerinde tekrar dirilecekleri güne kadar bir engel vardır ki dünyaya dönemezler. (101) Sur üfürülünce artık o gün aralarında hısımlar kalmaz. Birbirlerinin hallerinden sorulmaz [5]. (102) Bilâkis her kimin terazileri ağır gelirse işte onlar umduklarına ererler. (103) Her kimin terazileri hafif gelirse işte onlar da öz nefislerini ziyana uğratırlar, Cehennemde daim kalırlar. (104) Bunların yüzlerini ateş yalar. Onlar orada kızarmış bir halde sırıtırlar.

---

[1] Bağışla, kötülüklerinden vazgeç.

[2] Veya senin itaatından çıkan şahısların tahriklerinden.

[3] Veya terkettiğim imana mukabil iman ederim veya bıraktığım malla iyi iş işlerim.

[4] Faydasız sözdür, hasretle söylenmiş sözdür.

[5] Hısımlar birbirlerini tanımaz olurlar, birbirlerine sualde, cevapta bulunmazlar, arkadaş da olmazlar. Herkes kendi amelinin hesabını verir, kesret-i meşguliyetleri birbirlerini tanımaya mani olur.

الم تكن اياتي تتلى عليكم فكنتم بها تكذبون ۝ قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا وكنا قوما ضالين ۝ ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون ۝ قال اخسؤا فيها ولا تكلمون ۝ انه كان فريق من عبادي يقولون ربنا امنا فاغفر لنا وارحمنا وانت خير الراحمين ۝ فاتخذتموهم سخريا حتى انسوكم ذكري وكنتم منهم تضحكون ۝ اني جزيتهم اليوم بما صبروا انهم هم الفائزون ۝ قال كم لبثتم في الارض عدد سنين ۝ قالوا لبثنا يوما او بعض يوم فسئل العادين ۝ قال ان لبثتم الا قليلا لو انكم كنتم تعلمون ۝ افحسبتم انما خلقناكم عبثا وانكم الينا لا ترجعون ۝ فتعالى الله الملك الحق لا اله الا هو رب العرش الكريم ۝ ومن يدع مع الله الها اخر لا برهان له به فانما حسابه عند ربه انه لا يفلح الكافرون ۝ وقل رب اغفر وارحم وانت خير الراحمين ۝

سورة النور مدنية وهي اربع وستون اية

(105) elem tekün âyâtiy tütlâ aleyküm feküntüm bihâ tükezzibûn (106) kaâlû rabbenâ galebet aleynâ şıkvetünâ ve künnâ kavmen dâlliyn (107) rabbenâ ahricnâ minhâ fein udnâ feinnâ zâlimûn (108) kaâlahseû fiyhâ ve lâ tükellimûn (109) innehü kâne feriykun min ibâdiy yekuûlûne rabbenâ âmennâ fagfirlenâ verhamnâ ve ente hayrurrâhımiyn (110) fettehaztümûhüm sıhriyyen hattâ ensevküm zikriy ve küntüm minhüm tadhakûn (111) inniy cezeytühümülyevme bimâ saberû ennehüm hümülfâizûn (112) kaâle kem lebistüm fiyl'ardı adede siniyn (113) kaâlû lebisnâ yevmen ev ba'da yevmin fes'elil'âddiyn (114) kaâle in lebistüm illâ kaliylen lev enneküm küntüm ta'lemûn (115) efehasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enneküm ileynâ lâ türce'ûn (116) feteâlallahül melikül hakk, lâ ilâhe illâ hû, rabbül'arşilkeriym (117) ve men yed'u ma'allahi ilâhen âhare lâ bürhâne lehü bihî feinnemâ hısâbühü ınde rabbih, innehü lâ yüflihulkâfirûn (118) ve kul rabbigfir verham ve ente hayrurrâhımiyn.

(105) Onlara benim âyetlerim sizlere okunmadı mı? Okunurdu da siz onu yalan sayardınız denir. (106) Onlar derler ki Ey Rabbimiz! Bize bedbahtlığımız galebe etti. Biz, sapık kalmış bir kavim olduk. (107) Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer yine küfre dönersek biz özümüze zulmetmiş oluruz [1]. (108) Allah buyurur ki orada zelîl bir halde susun. Bana bir şey demeyin; (109) Çünkü kullarımdan bir fırka «— Ey Rabbimiz! Biz inandık, bizi yarlıga, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısısın.» derlerdi. (110) Siz ise onları maskaralığa alarak beni anmayı unutmuştunuz, kibirinizden onlara gülerdiniz. (111) İşte ben bugün onların istihza ve ezanıza katlanmalarına mukabil onlara muratlarına ermek suretiyle mükâfat verdim. (112) Allah [2] mahşer ahalisine der ki yeryüzünde kaç sene kaldınız? (113) Onlar «— Bir gün veya daha az bir vakit kalmıştık. Sayanlara sor [3]» derler. (114) O, der ki azıcık kaldınız. Bunu bilseydiniz dünyanın hiç olduğunu anlardınız. (115) Biz, sizi abes olarak yarattık, bizim tarafımıza da dönmeyeceksiniz mi sandınız? (116) Hakkıyle padişah olan Tanrı nalâyık evsaftan yücedir. O'ndan başka tapacak yoktur. Arşı kerimin Rabbi [4] O'dur. (117) Her kim Allah'la beraber sübutuna hiç burhan olmayan başka bir mâbuda ibadet ederse onun hesabı ve cezası ancak Rabbinin yanındadır. Çünkü kâfirler umduklarına eremezler. (118) De ki Yâ Rab! Beni ve ümmetimi yarlıga, bağışla, sen bağışlayanların hayırlısısın.

---

[1] Artık her nevi azabı yap.
[2] Veya melek.
[3] Yani kıyamet gününün dehşetinden hatırımızda sayı kalmadı, kendilerinde sayı kudreti kalanlara sor.
[4] Vahiy ve rahmet, hayır ve bereket nâzil olan arş. Veya kerîmlerin en kerîmi olan Zat-ı Bâri'ye mensup olan arş.

SÛRETÜNNÛR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sûretün enzelnâha ve faradnâhâ ve enzelnâ fiyhâ âyâtin beyyinâtin le'alleküm tezekkerûn (2) ezzâniyetü vezzâniy feclidû külle vâhıdin minhümâ miete celdetin ve lâ te'huzküm bihimâ re'fetün fiy diynillâhi in küntüm tü'minûne billâhi velyevmil'âhır, velyeşhed azâbehümâ tâifetün minelmü'miniyn (3) ezzâniy lâ yenkihu illâ zâniyeten ev müşriketen vezzâniyetü lâ yenkihuhâ illâ zânin ev müşrik, ve hurrime zâlike alelmü'miniyn (4) velleziyne yermûnelmuhsanâti sümme lem ye'tû bierbe'ati şühedâe feclidûhüm semâniyne celdeten ve lâ takbelû lehüm şehâdeten ebedâ, ve ulâike hümülfâsikuûn (5) illelleziyne tâbû min ba'di zâlike ve aslahû, feinnallahe gafûrün rahıym (6) velleziyne yermûne ezvâcehüm ve lem yekün lehüm şühedâü illü enfüsühüm feşehâdetü ehadihim erba'u şehâdâtin billâhi innehü leminassâdıkıyn (7) velhâmisetü enne la'netallahi aleyhi in kâne minelkâzibiyn (8) ve yedreû anhel'azâbe en teşhede erbe'a şehâdâtin billâhi innehü leminelkâzibiyn (9) velhâmisete enne gadaballahi aleyhâ in kâne minassâdikıyn (10) ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü ve ennallahe tevvâbün hakiym.

بسم الله الرحمن الرحيم

سورة انزلناها وفرضناها وانزلنا فيها ايات بينات لعلكم تذكرون ۝ الزانية والزاني فاجلدوا كل واحد منهما مائة جلدة ولا تأخذكم بهما رأفة في دين الله ان كنتم تؤمنون بالله واليوم الآخر وليشهد عذابهما طائفة من المؤمنين ۝ الزاني لا ينكح الا زانية او مشركة والزانية لا ينكحها الا زان او مشرك وحرم ذلك على المؤمنين ۝ والذين يرمون المحصنات ثم لم يأتوا باربعة شهداء فاجلدوهم ثمانين جلدة ولا تقبلوا لهم شهادة ابدا واولئك هم الفاسقون ۝ الا الذين تابوا من بعد ذلك واصلحوا فان الله غفور رحيم ۝ والذين يرمون ازواجهم ولم يكن لهم شهداء الا انفسهم فشهادة احدهم اربع شهادات بالله انه لمن الصادقين ۝ والخامسة ان لعنت الله عليه ان كان من الكاذبين ۝ ويدرؤا عنها العذاب ان تشهد اربع شهادات بالله انه لمن الكاذبين ۝ والخامسة ان غضب الله عليها ان كان من الصادقين ۝ ولولا فضل الله عليكم ورحمته وان الله تواب حكيم ۝

NUR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Bu, inzâl ettiğimiz, ahkâmını farz eylediğimiz bir sûre'dir. Biz, o sûre'de nasihat kabul etmeniz için delâleti aşikâr olan âyetler de indirdik. (2) Zina eden kadın ve erkekten her birine yüzer kırbaç vurun. Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız Allah'ın dininde [2] kalbinize şefkat ve merhamet girmesin. Mü'minlerden bir kısmı [3] onların azaplarını müşahede etsin. (3) Zani erkek ancak zani veya müşrik bir kadınla evlenebilir. Zani kadın da ancak zani veya müşrik bir erkeğe varabilir [4]. Bu husus mü'minlere haram kılınmıştır. (4) Namuslu [5] kadınlara zina isnat eden, sonra da dört şahit getirmeyen kimselere seksen kırbaç vurun. Bunların şehadetlerini ebediyen kabul etmeyin İşte onlar fasık kimselerdir. (5) Meğer ki bundan sonra fiillerine pişman olup tövbe ve ıslah-ı nefis etsinler. Çünkü Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (6 - 7) Zevcelerine zina isnat edip kendilerinden başka şahitleri bulunmayan kimselerden her birisinin dört defa sözünde gerçek olduğuna dair Tanrı'ya şehadet etmesi, beşincideyse «— Yalan söylüyorsam Allah'ın lânetine uğrayayım», demesi lâzımdır. (8) Zevcenin de dört defa «— O. yalan söyleyenlerdendir» diye Tanrı'ya şehadet etmesi, (9) Beşincide de «— Eğer o, gerçek diyenlerdense Allah'ın hışmına uğrayayım» demesi kendisinden azabı defeder. (10) Allah'ın hakkınızda inayet ve merhameti bulunmasaydı, tövbeyi kabul edici, hükmünde hakîm olmayaydı sizi rüsvay ederdi [6].

---

[1] Medine'de nâzil olmuş (64) âyettir.
[2] Yani bu haddi icra hususunda.
[3] Teşhir hasıl olacak kadar cemaat.
[4] Yani ekseriya böyle olmasını arzu ederler, müşakele ülfetin illetidir.
[5] Hiç zina etmemiş müslime âkile, baliğa, hürre kadın.
[6] Veya cezanızı tâcil ederdi.

إِنَّ الَّذِينَ جَاؤُ بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ
بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ۝ لَوْلَا جَاؤُ
عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ
اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ۝ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ
بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ
هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ۝ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ
مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ۝
يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَيُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ
أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝ ٢٠

(11) innelleziyne câû bil'ifki usbetün minküm, lâ tahsebûhü şerren leküm, belhüve hayrün leküm, liküllimriin minhüm mektesebe minel'ism, velleziy tevellâ kibrehü minhüm lehü azâbün azıym (12) lev lâ iz semi'tümûhü zannelmü'minûne velmü'minâtü bienfüsihim hayran ve kaâlû hâzâ ifkün mübiyn (13) lev lâ câû aleyhi bierbe'ati şühedâ, feiz lem ye'tû bişşühedâi feulâike indallahi hümülkâzibûn (14) ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü fiyddünyâ vel'âhıreti lemesseküm fiy mâ efadtüm fiyhi azâbün azıym (15) iz telâkkavnehü bielsinetiküm ve tekuûlûne biefvâhiküm mâ leyse leküm bihî ilmün ve tahsebûnehü beyyinen ve hüve indallahi azıym (16) ve lev lâ iz semi'tümûhü kultüm mâ yekûnü lenâ en netekelleme bihâzâ sübhâneke hâzâ bühtânün azıym (17) ya'ızukümullahü en teûdû limislihî ebeden in küntüm mü'miniyn (18) ve yübeyyinullahü lekümül'âyât, vallahü aliymün hakiym (19) innelleziyne yuhıbbûne en teşiy'alfâhışetü fiylleziyne âmenû lehüm azâbün eliymün fiyddünyâ vel'âhıreh, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemûn (20) ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü ve ennallahe raûfün rahiym.

(11) Ayşe hakkında iftirada bulunanlar içinizden bir cemaattir. Siz bu iftirayı hakkınızda kötü bir şey sanmayın, belki o, hakkınızda hayırlıdır [1]. Herkesin kazandığı günahı kendisi çeker. İçlerinden sözün büyüğünü üzerine alan için büyük bir azap vardır. (12) Bu iftirayı işittiğiniz zaman iman eden erkekler ve kadınlar kendi ehl-i beytleri hakkında hüsn-ü zanda bulunarak bu, apaçık bir iftiradır demeliydi. (13) Onlar bu sözlerine dört şahit getirmeliydi, şahit getirmeyince onlar Allah yanında yalancı kimselerdir. (14) Allah'ın dünya ve âhirette hakkınızda inayet ve rahmeti olmasaydı içine daldığınız iftira hakkında size büyük bir azap dokunurdu. (15) Hani onu dilden dile dolaştırıp hiç bir bilginiz olmadığı şeyleri ağzınıza alıyor, Allah yanında büyük bir günah olduğu halde onu kolay [2] sanıyordunuz. (16) Bunu işittiğiniz vakit «— Böyle şeyi ağza almak bize yaraşmaz. Aman Allah'ım! Sen bundan münezzehsin [3]. Bu, büyük bir bühtandır» demeliydiniz (17) Mü'minseniz bu gibi şeylere bir daha dönmemeniz için Allah size öğüt veriyor [4]. (18) Allah size âyetleri belli ediyor. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir [5]. (19) Mü'minler arasında hayasızlığın faş olmasını isteyenler yok mu, onlar için dünya ve âhirette acıklı bir azap vardır. Allah onu bilir. Halbuki siz bilmezsiniz. (20) Hakkınızda Allah'ın inayet ve rahmeti bulunmasaydı kulları hakkında pek esirger ve bağışlar olmasaydı ukubetinizi tâcil ederdi.

---

[1] Yani Allah mükâfatını veriyor.
[2] Günahı yok.
[3] Peygamberimizin haremini hayasız kılacağından seni tenzih ederiz.
[4] Veya bir daha dönmemenizi menediyor.
[5] Bu bühtanı faşedenleri tamamıyle bilir. Kendisinden sadır olan ef'al yollu yolundadır.

(21) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettebi'û hutuvâtişşeytân, ve men yettebi' hutuvâtişşeytâni feinnehü ye'mürü bilfahşâi velmünker ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü mâ zekâ minküm min ehadin ebeden ve lâkinnallahe yüzekkiy men yeşâ', vallahü semiy'un aliym (22) ve lâ ye'teli ûlûlfadlı minküm vesse'ati en yü'tû ûliylkurbâ velmesâkiyne velmühâciriyne fiy sebiylillah, velya'fû velyasfehû, elâ tühıbbûne en yagfirallahü leküm, vallahü gafûrun rahiym (23) innelleziyne yermûnelmuhsanâtilgaâfilâtilmü'minâti lü'ınû fiyddünyâ vel'âhıreti ve lehüm azâbün azıym (24) yevme teşhedü aleyhim elsinetühüm ve eydiyhim ve ercülühüm bimâ kânû ya'melûn (25) yevmeizin yüveffiyhimullahü diynehümülhakka ve ya'lemûne ennallahe hüvelhakkulmübiyn (26) elhabiysâtü lilhabiysiyne velhabiysûne lilhabiysât, vettayyibâtü littayyibiyne vettayyibûne littayyibât, ulâike müberreûne mimmâ yekuûlûn, lehüm mağfiretün ve rızkun keriym (27) yâ eyyühelleziyne âmenû ve tedhulû büyûten gayre büyûtiküm hattâ teste'nisû ve tüsellimû alâ ehlihâ, zâliküm hayrun leküm lealleküm tezekkerûn.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِۜ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ اَبَدًاۙ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكّ۪ي مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ۝ وَلَا يَأْتَلِ اُو۬لُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ اَنْ يُؤْتُٓوا اُو۬لِي الْقُرْبٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۖ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُواۜ اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ۝ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌۙ ۝ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْد۪يهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ يَوْمَئِذٍ يُوَفّ۪يهِمُ اللّٰهُ د۪ينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُب۪ينُ ۝ اَلْخَب۪يثَاتُ لِلْخَب۪يث۪ينَ وَالْخَب۪يثُونَ لِلْخَب۪يثَاتِۚ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّب۪ينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِۚ اُو۬لٰٓئِكَ مُبَرَّؤُ۫نَ مِمَّا يَقُولُونَۜ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ۝ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلٰٓى اَهْلِهَاۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝

(21) Ey mü'minler! Şeytanın gittiği yola gitmeyin, her kim şeytanın gittiği yola giderse azar. Çünkü o, hayasızlığı, kötü olan şeyi emreder. Allah'ın hakkınızda inayet ve rahmeti olmasaydı içinizden hiç biriniz ebediyen günahtan pâk olamazdı. Fakat Allah dilediğini pâk kılar. Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir [1]. (22) İçinizden faziletli ve varlıklı olanlar hısımlarına, yoksullara Allah uğrunda hicret edenlere bir şey vermemeye yemin etmesinler [2]. Affetsinler,. vazgeçsinler. Ya sizler Allah'ın sizi yarlıgamasını istemez misiniz? Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (23) Namuslu, habersiz mü'min kadınlar hakkında zina isnat edenler yok mu onlar dünyada, âhirette Hak'kın rahmetinden uzaktırlar. Onlar için büyük bir azap da vardır. (24) Kıyamet günü dilleri, elleri, ayakları işledikleri şeylere şehadet edecektir. (25) O gün, Allah onlara müstahak olan cezalarını tamamıyle verecektir [3]. Onlar da Allah'ın apaçık bir Hak olduğunu [4] anlayacaklardır. (26) Murdar kadınlar murdar erkeklere, murdar erkekler de murdar kadınlara, pâk kadınlar pâk erkeklere, pâk erkekler de pâk kadınlara [5] yakışır. Onların haklarında söylenen sözlerle hiç bir ilişkileri yoktur. Onlar için mağfiret ve Cennette âlâ rızk vardır. (27) Ey mü'minler! Kendi evlerinizden başka evlere, sahiplerinden izin almadan [6] ve onlara selâm vermeden girmeyin. Bu, hakkınızda daha iyidir. Ta ki nasihat kabul edin.

[1] Bütün sözlerinizi işitir, kalplerinizdekini tamamıyle bilir.
[2] Veya ihsan etmede kusur etmesinler.
[3] Yahut amellerinin cezasını hak ve adaletle verecek.
[4] Zatında, sıfatında, ef'alinde sabit olduğunu, hakkı yerine getirdiğini.
[5] Yahut kötü söz murdarlara, murdarlara da kötü söz, iyi söz iyilere, iyilere de iyi söz yakışır.
[6] Veya evin içinde insan olduğunu anlamaksızın veya vahşetiniz zail olup me'nus olmaksızın.

فإن لم تجدوا فيها أحدا فلا تدخلوها حتى يؤذن لكم وإن قيل لكم ارجعوا فارجعوا هو أزكى لكم والله بما تعملون عليم ۝ ليس عليكم جناح أن تدخلوا بيوتا غير مسكونة فيها متاع لكم والله يعلم ما تبدون وما تكتمون ۝ قل للمؤمنين يغضوا من أبصارهم ويحفظوا فروجهم ذلك أزكى لهم إن الله خبير بما يصنعون ۝ وقل للمؤمنات يغضضن من أبصارهن ويحفظن فروجهن ولا يبدين زينتهن إلا ما ظهر منها وليضربن بخمرهن على جيوبهن ولا يبدين زينتهن إلا لبعولتهن أو آبائهن أو آباء بعولتهن أو أبنائهن أو أبناء بعولتهن أو إخوانهن أو بني إخوانهن أو بني أخواتهن أو نسائهن أو ما ملكت أيمانهن أو التابعين غير أولي الإربة من الرجال أو الطفل الذين لم يظهروا على عورات النساء ولا يضربن بأرجلهن ليعلم ما يخفين من زينتهن وتوبوا إلى الله جميعا أيه المؤمنون لعلكم تفلحون ۝

(28) fein lem tecidû fiyhâ ehaden felâ tedhulûhâ hattâ yü'zene leküm ve in kıyle lekümürci'û ferci'û hüve ezkâ leküm, vallahü bimâ ta'melûne aliym (29) leyse aleyküm cünâhun en tedhulû büyûten gayre meskûnetin fiyhâ metâ'un leküm, vallahü ya'lemü mâ tübdûne ve mâ tektümûn (30) kul lilmü'miniyne yaguddû min ebsârihim ve yahfezû fürûcehüm, zâlike ezkâ lehüm, innallahe habiyrün bimâ yasna'ûn (31) ve kul lilmü'minâti yagdudne min ebsârihinne ve yahfazne fürûcehünn, ve lâ yübdiyne ziynetehünne illâ mâ zahere minhâ, velyadribine bihumurihinne alâ cüyûbihinn, ve lâ yübdiyne ziynetehünne illâ libu'ûletihinne ev âbâihinne ev âbâi bu'ûletihinne ev ebnâihinne ev ebnâi bu'ûletihinne ve ıhvânihinne ev beniy ıhvânihinne ev beniy ehavâtihinne ev nisâihinne ev mâ meleket eymânihünne evittâbi'ıyne gayri ûliyl'irbeti minerricâli evittıflilleziyne lem yazherû alâ avrâtinnisâ', ve lâ yadribne bircülihinne liyu'leme mâ yuhfiyne min ziynetihinn ve tûbû ilallahi cemi'an eyyühelmü'minûne le'alleküm tüflihûn.

(28) Şayet evlerde kimse bulmazsanız size izin verilinceye kadar oraya girmeyin. Size «— Dönün» derlerse dönün, bu yolda hareket hakkınızda daha nezih ve makbuldür. Allah işlediklerinizi hakkıyle bilir. (29) Sükna için olmayıp fakat size menfaati bulunan evlere [1] girmenizde sizin için hiç bir günah yoktur. Allah aşikâr ettiğiniz ve gizli tuttuğunuz şeyleri hep bilir. (30) Mü'minlere de ki gözlerini önlerine diksinler [2], utanacak yerlerini korusunlar. Bu hal onlar için daha nezih ve faydalıdır. Allah onların işlediklerinden haberdardır. (31) Mü'min kadınlara de ki gözlerini önlerine diksinler [3], utanacak yerlerini korusunlar. İş zamanında görünen şeylerden [4] maada ziynet yerleri olan bedenlerini göstermesinler. Baş örtülerini yakaları üzerine çeksinler [5], ziynet yerlerini [6] erlerinden veya kendi babalarından veya erlerinin babalarından veya kendi oğullarından veya erlerinin oğullarından veya kendi kardeşlerinden veya kardeşlerinin oğullarından veya kız kardeşlerinin oğullarından veya kendi kadınlarından [7] veya memlûklerinden [8] veya erkekliği kalmamış hizmetkârlardan [9] veya kadınların utanacak yerlerine muttali olmayan [10] çocuklardan başkasına göstermesinler, gizledikleri ziyneti bildirmek maksadıyle ayaklarını birbirine vurmasınlar [11]. Mü'minler! Hepiniz Allah'a tövbe edin ki umduklarınıza ermiş olun.

[1] Han, mağaza, hamam, vakıf, kervansaray gibi.
[2] Nâmahreme bakmasınlar.
[3] Helâl olmayan şeylere bakmasınlar.
[4] Yüz, el, ayak, elbise, yüzük gibi.
[5] Gerdanlarını, göğüslerini, başlarını örtsünler.
[6] Göğüslerini, başlarını, gerdanlarını.
[7] Yani Müslüman kadınlarından.
[8] Kölesinden veya cariyesinden veya her ikisinden.
[9] İnniyn, tavaşi, şehvetten kesilmiş, ihtiyar gibi erkeklerden.
[10] Haddi şehvete ermeyen, kadın cazibiyetini henüz bilmeyen.
[11] Ayak hışırtısını anlatmasınlar, yani halhalı anlatmasın. Bu ziynet araplara mahsustur.

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ
إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝
وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ
وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ
عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَن
يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَلَقَدْ
أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ
كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ
يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَن تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

(32) ve enkihûl'eyâmâ minküm vessâlihıyne min ibâdiküm ve imâiküm, in yekûnû fukarâe yugnihimullâhü min fadlih, vallahü vâsi'un aliym (33) velyesta'fifilleziyne lâ yecidûne nikâhan hattâ yugniyehümullahü min fadlih, velleziyne yebteguûnelkitâbe mimmâ meleket eymânüküm fekâtibûhüm in alimtüm fiyhim hayren ve âtûhüm min mâlillâhilleziy âtâküm, ve lâ tükrihû feteyâtiküm alelbigaâi in eredne tehassunen litebteguû aradalhayâtiddünyâ ve men yükrihhünne feinnallahe min ba'di ikrâhihinne gafûrun rahıym (34) ve lekad enzelnâ ileyküm âyâtin mübeyyinâtin ve meselen minelleziyne halev min kabliküm ve mev'ızaten lilmüttekıyn (35) allahü nûrussemâvâti vel'ard, meselü nûrihî kemişkâtin fiyhâ mısbâh, elmısbâhu fiy zücâceh, ezzücâcetü ke'ennehâ kevkebün dürriyy, yûkadü min şeceretin mübâreketin zeytûnetin lâ şarkıyyetin ve lâ garbiyyeh, yekâdü zeytühâ yudıy'ü ve lev lem temseshü nâr, nûrun alâ nûr, yehdiyllâhü linûrihî men yeşâ', ve yadribullahül'emsâle linnâs, vallahü bikülli şey'in aliym (36) fiy büyûtin ezinallahü en türfe'a ve yüzkere fiyhesmühü yüsebbihu lehü fiyhâ bilgudüvvi vel'âsâl.

(32) İçinizden evli olmayanları, köle ve cariyelerinizden nikâha sâlih [1] olanları evlendirin. Onlar fakirseler Allah onları inayetiyle zengin kılar. Allah vasi'dir, hakkıyle âlimdir [2]. (33) Evlenmeye gücü yetmeyenler de Allah kendilerini fazlı ve keremiyle zengin edinceye kadar iffetlerini muhafaza etsinler. Mâlik olduklarınız köle ve cariyeden mükâtebe [3] isteyenlerde salâh-ı hal [4] bilirseniz onlarla mükâtebe edinin, onlara Allah'ın size verdiği maldan verin [5]. Cariyeleriniz namuslu kalmak isteyince [6] dünya diriliğinin malıyle [7] geçinmek sadedinde onları zinaya zorlamayın. Bunun vebali onları o yola zorlayanındır. Zorlamayla fuhuştan sonra Allah o kadınları yarlıgar ve bağışlar. (34) * Biz, size ahkâmı beyan eden âyetler, sizden evvelkilere ait misaller ve kıssalar, sakınanlara öğüt indirdik. (35) Allah göklerin ve yerin nurudur [8] O'nun nuru [9] içinde çırağ bulunan bir kandillik gibidir ki o çırağ [10] billûr kandildedir. Bu billûr kandil sanki parlak bir yıldızdır. Ne şark'ta, ne garp'ta bitmeyen [11] mübarek [12] bir zeytin ağacından yakılır. Ona ateş dokunmasa da onun yağı hemen ziya verecek gibidir [13]. O kat kat nurdur. Allah nuru ile dilediğini hidayete erdirir [14]. Allah insanlara hidayeti sezmeleri için misaller getirir. Allah her şeyi hakkıyle bilir. (36) Allah'ın yüksek ve muazzam olmasına, içinde adının anılmasına emir ve izin verdiği evlerde [15] sabah, akşam O'nu tespih ederler [16].

[1] Veya salâh halde bulunanları. [2] Nimeti tükenmez, fazl-ı vücut sahibidir, her şeyi de hakkıyle bilir. [3] Efendinin köle veya cariyesi ile azat olunması hususunda muayyen bir para kesişmelerine, kısası kul cinsinin özünü satın alması keyfiyetine «mükâtebe» denir. [4] Veya eda-i mâle kudret, emanet, liyakat. [5] Biraz paradan tenzil edin. [6] Nazm-ı Celîl galib-i ahvale göredir. Çünkü zorlama ancak namuslu kalmak istenildiği zaman vâki olur. [7] Fuhuştan hasıl olan para. [8] Her şeyin nuru O'nun nurudur. Veya O, nurlandıran Tanrı'dır. [9] Kur'an-ı mübîn Resul-ü Ekrem veya kalb-i mü'mindeki mârifet i Bâri. [10] Yağa bulanmış fitil, mum, meş'ale. [11] Şarkta değildir ki güneş batınca karanlıkta kalsın, garp'ta değildir ki güneş doğunca karanlıkta kalsın, güneş ne doğarken, ne batarken karanlıkta kalmaz. Gûya geniş, gayet geniş sahrada bulunmakla her iki surette güneşten müstefit olur veya, yalnız şark'ta veya yalnız garp'ta değildir. İşte böyle bir ağacın zeytinyağı gayet parlak olur. [12] Bereket ve menfaati çok. [13] O kadar saftır ki ateş dokunmasa da meş'ale gibi ziya verir. [14] Nur mârifetiyle hidayet eder veya nuruna erdirir. Yani İslâm yoluna, cennet yoluna getirir. [15] Mescitlerde veya dört mescitte: «Mescid-i Haram, Mescid-i Aksa, Mescid-i Medine, Mescid-i Kuba»da. [16] Yani namaz kılarlar.

رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله وإقام الصلاة وإيتاء الزكاة يخافون يوما تتقلب فيه القلوب والأبصار ۝ ليجزيهم الله أحسن ما عملوا ويزيدهم من فضله والله يرزق من يشاء بغير حساب ۝ والذين كفروا أعمالهم كسراب بقيعة يحسبه الظمآن ماء حتى إذا جاءه لم يجده شيئا ووجد الله عنده فوفاه حسابه والله سريع الحساب ۝ أو كظلمات في بحر لجي يغشاه موج من فوقه موج من فوقه سحاب ظلمات بعضها فوق بعض إذا أخرج يده لم يكد يراها ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور ۝ ألم تر أن الله يسبح له من في السماوات والأرض والطير صافات كل قد علم صلاته وتسبيحه والله عليم بما يفعلون ۝ ولله ملك السماوات والأرض وإلى الله المصير ۝ ألم تر أن الله يزجي سحابا ثم يؤلف بينه ثم يجعله ركاما فترى الودق يخرج من خلاله وينزل من السماء من جبال فيها من برد فيصيب به من يشاء ويصرفه عن من يشاء يكاد سنا برقه يذهب بالأبصار ۝

(37) ricâlün lâ tülhiyhim ticâretün ve lâ bey'un an zikrillâhi ve ikaâmissalâti ve iytâizzekâti yehâfûne yevmen tetekallebü fiyhilkulûbü vel'ebsâr (38) liyecziyehümullahü ahsene mâ amilû ve yeziydehüm min fadlih, vallahü yerzuku men yeşâü bigayri hisâb (39) velleziyne keferû a'mâlühüm keserâbin bikıy'atin yahsebühüzzam'ânü mâ, hattâ izâ câehü lem yecidhü şey'en ve vecedallahe indehü feveffâhü hisâbeh, vallahü seriy'ulhısâb (40) ev kezulümâtin fiy bahrin lücciyyin yağşâhü mevcün min fevkıhî mevcün min fevkıhî sehâp, zulümâtün ba'duhâ fevka ba'd, izâ ahrece yedehü lem yeked yerâhâ ve men lem yec'alillâhü lehü nûren femâ lehü min nûr (41) elem tere ennallahe yüsebbihu lehü men fiyssemâvâti vel'ardı vettayru sâffât, küllün kad alime salâtehü ve tesbiyhah, vallahü aliymün bimâ yef'alûn (42) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard ve ilallahilmasıyr (43) elem tere ennallahe yüzciy sehâben sümme yüellifü beynehü sümme yec'alühü rükâmen feterelvedka yahrucu min hılâlih, ve yünezzilü minessemâi min cibâlin fiyhâ min beredin feyusıybü bihî men yeşâü ve yasrifühü an men yeşâ', yekâdü senâ berkıhî yezhebü bil'ebsar.

(37) O adamlar ki ne ticaret, ne alım - satım Allah'ı anmadan, namazı dosdoğru kılmadan, zekâtı vermeden kendilerini alıkoymaz. Onlar dehşetinden kalplerle gözlerin döneceği günden [1] korkarlar. (38) Allah, kendilerine amellerinin en güzel mükâfatını [2] verecek, inayetinden ve mükâfatlarını artıracaktır. Allah dilediğine hesapsız rızk ve mükâfat verir. (39) Kâfir olanların iyi amelleri, ovadaki göl gibi görünen seraba benzer ki susuz kimse onu su sanır. Ona yakın gelince bir şey bulamaz. Kâfir de öylece aldanarak amellerinin yerine Allah'ın cezasını bulur. Allah da onun hesap ve cezasını tamamıyle görür. Allah hesapta çabuktur. (40) Veya o amelleri, üzerini yığın yığın dalgalar kaplayan, daha üstüne bulut çöken engin deryadaki karanlıklar gibi karanlıklar üzerine çökmüş karanlıklardır ki insan o zifiri karanlıkta elini kaldıracak olsa hemen hemen göremez. Allah bir kimseye ışık vermezse onun hiç bir ışığı olamaz. (41) Görmüyor musun ki [3] göklerde ve yerde olanlar ve kanatlarını açıp uçuşan kuşlar O'na tespih ediyorlar, herbiri dua ve tespihlerini [4] biliyor. Allah onların işlediklerini hakkıyle bilir. (42) Göklerin ve yerin padişahlığı Allah'ındır. Dönüş de O'nadır. (43) Görmüyor musun ki Allah bulutları birer tarafa sürer. Sonra da, onları bir yerde toplar, birbiri üzerine yığar. Artık onların arasından yağmur çıktığını, Allah'ın gökten dağlar gibi dolular indirdiğini [5] ve dilediğini ona çarpıp dilediğini de ondan koruduğunu, ondan çıkan şimşek çakmasının hemen gözleri çalıp kamaştırdığını görürsün.

---

[1] Gözlerle kalplerin bir halden bir hale dönüp hiç bir halde duramadığı günden.

[2] Veya güzel amellerine mükâfat, amellerine güzel bir tarzda mükâfat.

[3] Böyle yerlerde kalp görmesi maksut olmakla bilmiyor musun? demek olur.

[4] Veya Allah her birinin nasıl dua ve tespih ettiklerini bilir.

[5] Veya dağlar gibi dolu parçalarından dolu indirdiğini.

(44) yükallibullahülleyle vennehâr, inne fiy zâlike le'ıbreten liûliyl'ebsâr (45) vallahü halaka külle dâbbetin min mâ', feminhüm men yemşiy alâ batnih ve minhüm men yemşiy alâ ricleyn ve minhüm men yemşiy alâ erba', yahlukullahü mâ yeşâ', innallahe alâ külli şey'in kadiyr (46) lekad enzelnâ âyâtin mübeyyinât, vallahü yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstakıym (47) ve yekuûlûne âmennâ billâhi ve birresûli ve eta'nâ sümme yetevellâ feriykun minhüm min ba'di zâlik ve mâ ulâike bilmü'miniyn (48) ve izâ dü'û ilallahi ve resûlihî liyahküme beynehüm izâ feriykun minhüm mu'ridûn (49) ve in yekün lehümülhakku ye'tû ileyhi müz'ıniyn (50) efiy kulûbihim maradun emirtâbû em yehâfûne en yahıyfallahü aleyhim ve resûlüh, bel ulâike hümüzzâlimûn (51) innemâ kâne kavlelmü'miniyne izâ dü'û ilallahi ve resûlihî liyahküme beynehüm en yekuûlû semi'nâ ve eta'nâ ve ulâike hümülmüflihûn (52) ve men yutı'ıllahe ve resûlehü ve yahşallahe ve yettakhi feulâike hümülfâizûn (53) ve aksemû billâhi cehde eymânihim lein emertehüm leyahrücünn, kul lâ tuksimû, tâ'atün ma'rûfeh, innallahe habiyrün bimâ ta'melûn.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ ۞
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۞ وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ
وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَمَا
أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ۞ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ۞ وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ
مُذْعِنِينَ ۞ أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۞ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ
الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۞ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ۞
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ
لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۞

(44) Allah geceyi ve gündüzü dolandırır [1]. Bunda basiret sahipleri için ibret vardır. (45) Allah bütün yürüyen hayvanatı sudan yaratmıştır. Onların bir kısmı karnı üzere, bir kısmıysa iki ayakla, diğer kısmı da dört ayakla yürür. Allah dilediğini yaratır. Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (46) * Biz hakikat beyan eden âyetleri indirdik. Allah dilediğini doğru yola erdirir. (47) Münafıklar biz Allah'a ve resûl'üne iman getirdik, emirlerine itaat ettik derler, böyleyken onlardan bir fıkra bu ikrar ve itaattan sonra onlardan yüz çevirirler. İşte böyleleri mü'min değillerdir. (48) Aralarında hükmolunmak üzere Allah'a ve resûl'üne çağırıldıkları vakit onlardan bir güruh derhal muhakemeden dönüp gider. (49) Eğer hak kendi taraflarında olsa itaatla koşarak peygamber nezdine gelirler [2]. (50) Kalplerinde şüphe ve nifak, zulme meyl hastalığı mı vardır? Yoksa peygamberliğinde şüpheye mi düştüler? Yahut Allah ve resûl'ü kendilerine haksızlık edecekler diye mi korkuyorlar? Ne öyle, ne böyle, belki onlar zalim kimselerdir. (51) Mü'minler, peygamber aralarında hükmetmek üzere Allah ve resûl'üne çağrıldıkları zaman onların sözleri «— İşittik, itaat ettik» demekten ibarettir. İşte bunlardır ki umduklarına ermişlerdir. (52) Her kim Allah'a ve resûl'üne itaat eder, Allah'tan korkar, sakınırsa onlar korktuklarından kurtulmuşlardır. (53) Münafıklar «— * Eğer kendilerine gazayı emredersek mutlak gazaya çıkacaklarına dair Allah'a olanca yeminleriyle yemin ettiler. Onlara de ki yemin etmeyin, tanınmış bir itaat [3] yeter, çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır.

[1] **Birbiri ardınca getirir.**
[2] **Çünkü hak ile hükmedeceğinden emindirler.**
[3] **Hulûs ile itaat yeter.**

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ
مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَاِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى
الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ
مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْـًٔا وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا
الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ لَا تَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ
اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ
صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ
بَعْدِ صَلٰوةِ الْعِشَاءِ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا
عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى
بَعْضٍ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

(54) kul etiy'ullahe ve etıy'urresûl, fein tevellev feinnemâ aleyhi mâ hummile ve aleyküm mâ hummiltüm, ve in tütıy'ûhü tehtedû ve mâ alerresûli illelbelâgulmübiyn (55) ve'adallahülleziyne âmenû minküm ve amilûssâlihâti leyestahlifennehüm fiyl'ardı kemestahlefelleziyne min kablihim, ve leyümekkinenne lehüm diynehümülleziyrtedâ lehüm ve leyübeddilennehüm min ba'di havfihim emnâ, ya'büdûneniy lâ yüşrikûne biy şey'â, ve men kefere ba'de zâlike feulâike hümülfâsikuûn (56) ve ekıymussâlâte ve âtüzzekâte ve etı'urresûle le'alleküm türhamûn (57) lâ tahsebennelleziyne keferû mu'ciziyne fiyl'ard, ve me'vâhümünnâr, ve lebi'selmasıyr (58) yâ eyyühelleziyne âmenû liyeste'zinkümülleziyne meleket eymânüküm velleziyne lem yeblüguûlhulüme minküm selâse merrât, min kabli salâtilfecr, ve hıyne teda'ûne siyâbeküm minazzahireh, ve min ba'di salâtil'ışâ', selâsü avrâtin leküm, leyse aleyküm ve lâ aleyhim cünâhun ba'dehünn, tavvâfûne aleyküm ba'duküm alâ bağd, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyât, vallahü aliymün hakiym.

(54) De ki Allah'a da itaat edin, resûl'üne de itaat edin, eğer siz itaatten yüz çevirirseniz peygambere ne, çünkü ona yükletilen tebliğ-i risalet, size yükletilense itaattir. Ona itaat ederseniz hidayet bulursunuz. Peygambere aşikâr bir surette tebliğden başka vazife yoktur. (55) Allah içinizden iman edip iyi amel işleyenlere vaadetmiştir : * Evvel gelen İsrail oğullarını kâfirlerin yerine getirdiği gibi onları da yeryüzünde müşriklerin yerine getirecek; onlara, kendileri için beğendiği din-i İslâmı yer yüzünde sabit kılıp neşredecek, onlardan korkuyu kaldırıp yerine emniyet verecektir ki bana tapsınlar, bana hiç bir şeyi şerik koşmasınlar. Bundan sonra her kim nankör olursa işte onlar fasık kimselerdir. (56) Namazı doğru kılın, zekâtı verin. Peygambere itaat edin ki merhamet olunasınız. (57) Sakın, kâfirler, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakırlar sanma [1]. Onların barınacak yerleri ateştir. * O ne kötü uğraktır. (58) Mü'minler! Memlûkleriniz, baliğ olmayanlarınız üç vakitte yanınıza girecek olurlarsa sizden izin istesinler: Sabah namazından evvel [2], öğleyin istirahat için evsabınızı çıkardığınız zaman, yatsı namazından sonra [3]. Bu üç vakit sizin için avrettir [4]. Başka vakitlerde onların yanınıza izinsiz, girmelerinde, birbirinizi görmek ve hizmet için dolaşmanızda bir beis yoktur. Allah size böylece ahkâm âyetlerini belli ediyor. Allah hakkıyle âlimdir, hakim [5] dir.

[1] Bu dünyada azabı savuştururlar zannetme.
[2] Yataktan kalkılıp elbise giyilecek zaman.
[3] Yatılacak zaman.
[4] Yeni halvet saatleridir. Bu vakitlerde açık, saçık oturulabilir.
[5] En muvafıkını bilir, her şeyi yerli yerine kor.

(59) ve izâ belegal'etfâlü minkümülhulüme felyeste'zinû kemeste'zenelleziyne min kablihim, kezâlike yübeyyinullahü leküm âyâtih, vallahü aliymün hakiym (60) velkavâ'ıdü minennisâilletiy lâ yercûne nikâhan feleyse aleyhinne cünâhun en yeda'ne siyâbehünne gayre müteberricâtin biziyneh, ve en yesta'fifne hayrun lehünn, vallahü semiy'un aliym (61) leyse alel'a'mâ haracun ve lâ alel'a'reci haracun ve lâ alelmarıydı haracun ve lâ alâ enfüsiküm en te'külû min büyûtiküm ev büyûti âbâiküm ev büyûti ümmehâtiküm ev büyûti ihvaniküm ev büyûti ahavâtiküm ev büyûti a'mâmiküm ev büyûti ammâtiküm ev büyûti ahvâliküm ev büyûti hâlâtiküm ev mâ melektüm mefâtihahû ev sadıykıküm, leyse aleyküm cünâhun en te'külû cemiy'an ev eştâtâ, feizâ dahaltüm büyûten fesellimû alâ enfüsiküm tehıyyeten min indillâhi mübâreketen tayyibeh, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyâti le'alleküm ta'kılûn.

واذا بلغ الاطفال منكم الحلم فليستاذنوا كما استاذن
الذين من قبلهم كذلك يبين الله لكم اياته والله
عليم حكيم ۝ والقواعد من النساء التى
لا يرجون نكاحا فليس عليهن جناح ان يضعن ثيابهن
غير متبرجات بزينة وان يستعففن خير لهن والله
سميع عليم ۝ ليس على الاعمى حرج ولا على الاعرج
حرج ولا على المريض حرج ولا على انفسكم ان تاكلوا
من بيوتكم او بيوت ابائكم او بيوت امهاتكم
او بيوت اخوانكم او بيوت اخواتكم او بيوت
اعمامكم او بيوت عماتكم او بيوت اخوالكم
او بيوت خالاتكم او ما ملكتم مفاتحه او صديقكم
ليس عليكم جناح ان تاكلوا جميعا او اشتاتا
فاذا دخلتم بيوتا فسلموا على انفسكم تحية
من عند الله مباركة طيبة كذلك يبين
الله لكم الايات لعلكم تعقلون ۝

(59) Çocuklarınız baliğ olunca onlardan daha evvel baliğ olanlar gibi yanınıza girecekleri zaman izin istedikleri gibi istesinler. İşte böylece Allah âyetlerini size belli ediyor. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (60) Ere varmak ümidi kalmamış [1] kadınlar için çekidüzen verip endamını göstermemek üzere esvaplarını [2] bırakmalarında bir beis yoktur [3]. Maamafih onların iffette bulunmaları [4] haklarında daha hayırlı olur. Allah semi'dir, hakkıyle âlimdir [5]. (61) Köre, topala, hastaya beis yoktur [6]. Kendi evlerinizde, veya babalarınızın evlerinde veya analarınızın evlerinde veya kardeşlerinizin evlerinde veya kız kardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde veya halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya teyzelerinizin evlerinde veya hazinedarı olduğunuz kimselerin [7] veya cândan dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde bir beis yoktur. Hep birarada veya ayrı ayrı yemenizde de bir vebal yoktur. Evlere girdiğiniz zaman kendinize [8] Allah nezdinden bereketli olan ve hane halkını tatyip eden bir selâm ile selâm verin. İşte size Allah âyetleri, akıl erdiresiniz diye böyle belli ediyor.

[1] Hayizden, nifastan kesilmiş, güzellikten eser kalmamış ihtiyar kadınlar.
[2] Ferace, hırka, baş örtüsü gibi zâhir olan elbiselerini.
[3] Çünkü töhmet yoktur.
[4] O esvaplarını da bırakmamaları daha iyidir. Çünkü bu muamelede fesat kapısını kapamak vardır.
[5] Her sözünüzü işitir, işlerinizi hakkıyle bilir.
[6] Sizin ile beraber yemek yemelerinde veya cihattan geri kalmada.
[7] Bekçi, vekilharç, daire müdürü gibi kimselerin veya memlûklerinizin.
[8] Kendiniz gibi olan akrabanıza, dindaşlarınıza.

إنما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله وإذا كانوا
معه على أمر جامع لم يذهبوا حتى يستأذنوه إن الذين
يستأذنونك أولئك الذين يؤمنون بالله ورسوله
فإذا استأذنوك لبعض شأنهم فأذن لمن شئت منهم
واستغفر لهم الله إن الله غفور رحيم ۝ لا تجعلوا
دعاء الرسول بينكم كدعاء بعضكم بعضا قد يعلم الله
الذين يتسللون منكم لواذا فليحذر الذين يخالفون عن
أمره أن تصيبهم فتنة أو يصيبهم عذاب أليم ۝ ألا إن لله
ما في السماوات والأرض قد يعلم ما أنتم عليه ويوم
يرجعون إليه فينبئهم بما عملوا والله بكل شيء عليم ۝

سورة الفرقان مكية وسبع وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

تبارك الذي نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرا ۝
الذي له ملك السماوات والأرض ولم يتخذ ولدا ولم يكن له
شريك في الملك وخلق كل شيء فقدره تقديرا ۝

(62) innelmelmü'minûnelleziyne âmenû billâhi ve resûlihî ve izâ kânû ma'ahü alâ emrin câmi'ın lem yezhebû hattâ yeste'zinûh, innelleziyne yeste'zinûke ulâikelleziyne yü'minûne billâhi ve resûlih, feizeste'zenûke liba'dı şe'nihim fe'zen limen şi'te minhüm vestağfir lehümullah, innallahe gafûrun rahiym (63) lâ tec'alû du'âerresûli beyneküm kedu'âi ba'dıküm ba'da, kad ya'lemullahülleziyne yetesellelûne minküm livâzâ, felyahzerilleziyne yühâlifûne an emrihî en tusıybehüm fitnetün ev yusıybehüm azâbün eliym (64) elâ inne lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, kad ya'lemü mâ entüm aleyh, ve yevme yürce'ûne ileyhi feyünebbiühüm bimâ amilû, vallahü bikülli şey'in aliym.

SÛRETÜLFÜRKAN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tebârekelleziy nezzelelfürkaâne alâ abdihi liyekûne lil'âlemiyne neziyrâ (2) elleziy lehü mülküssemâvâti vel'ardı ve lem yettehız veleden ve lem yekûn lehü şeriykün fiylmülki ve haleka külle şey'in fakadderehü takdiyrâ.

(62) Mü'minler ancak Allah'a ve resûl'üne iman getirenler, peygamberle toplu [1] bir iş için birleştikleri zaman ondan sizin istemeksizin yanından ayrılmayanlardır. Senden izin isteyenler yok mu, işte onlar Allah'a ve resûl'üne sıtk ile iman getiren kimselerdir. Bazı işleri için senden izin istedikleri zaman onlardan dilediğine izin ver. Onlar için yarlıganmak (bağışlanmak) da dile. Çünkü Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (63) Birbirinizi çağırdığınız gibi peygamberi çağırmayın [2], Allah, içinizden birbirinin ardına saklanarak sıvışanları muhakkak bilir. Peygamberin emrine muhalefet edenler başlarına dünyada bir felâket gelmesinden veya âhirette acıklı bir azaba uğramalarından çekinsinler. (64) Haberiniz olsun ki göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ındır. O, ne halde bulunduğunuzu ve münafıkların kendi tarafına dönecekleri günü muhakkak bilir de o gün onlara işlediklerini haber verir. Allah her şeyi hakkıyle bilir.

FÜRKAN SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Bütün cihanı Allah azabıyle korkutmak üzere hak ve bâtılı ayıran Kur'an'ı kuluna indiren Tanrı her şeyden yücedir [4]. (2) O Tanrı ki göklerin, yerin padişahlığı O'nundur. O, çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiç bir ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış, gereği gibi takdir etmiştir [5].

[1] Cuma, bayram, harp, müşavere gibi toplu bulunularak.

[2] Allah'ın peygamberi deyin, tevkir ve tâzim sözleriyle hitap edin veya emirlerini sizin emirleriniz gibi tutmayın veya onun duasını sizin duanız gibi bilmeyin, duasından sakının.

[3] Mekke'de nâzil olmuş (77) âyettir.

[4] Yahut bereket ondandır ve bereketi çoktur, daim ve sabittir.

[5] İnce noktasına varıncaya kadar düzeltmiş, ölçüsü ölçüsüne koymuştur.

(3) vettehazû min dûnihî âliheten lâ yahlukuûne şey'en ve hüm yuhlekuûne ve lâ yemlikûne lienfüsihim darran ve lâ nef'an ve lâ yemlikûne mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ (4) ve kaâlelleziyne keferû in hâzâ illâ ifkünifterâhü ve e'ânehü aleyhi kavmün âharûn, fekad câu zulmen vezûrâ (5) ve kaâlû esâtirül'evveliynektetebehâ fehiye tümlâ aleyhi bükreten ve asıylâ (6) kul enzelehülleziy ya'lemüssirre fiyssemâvâti vel'ard, innehü kâne gafûren rahiymâ (7) ve kaâlû mâli hâzerresûli ye'külitta'âme ve yemşiy fiyl'esvâak, lev lâ ünzile ileyhi melekün feyekûne ma'ahü neziyrâ (8) ev yülkaâ ileyhi kenzün ev tekûnü lehü cennetün ye'külü minhâ, ve kaâlezzâlimûne in tettebi'ûne illâ recülen meshûrâ (9) unzur keyfe darabû lekel'emsâle fedallû felâ yestetıy'ûne sebiylâ (10) tebârekelleziy in şâe ce'ale leke hayren min zâlike cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü ve yec'al leke kusûra (11) bel kezzebû bissâ'ati ve a'tednâ limen kezzebe bissâ'ati sa'ıyra.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا
إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُو
ظُلْمًا وَزُورًا ۝ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا
فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ
السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝
وَقَالُوا مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ۝
أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ۝ انْظُرْ كَيْفَ
ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝
تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَٰلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا ۝ بَلْ كَذَّبُوا
بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝

(3) Müşriklerse onu bırakarak hiç bir şeyi yaratamayan, bilâkis kendileri yaratılan, öz nefislerine hiç bir mazarrat ve menfaat veremeyen; öldürmeye, diriltmeye ve kıyamette yeniden diriltmeye gücü yetmeyen mâbut edinmişlerdir. (4) Kâfir olanlar «— Bu Kur'an, onun uydurduğu yalandan başka bir şey değildir, bu hususta ona başkaları yardımda bulunmuşlardır» demişlerdi. Onlar bu iddia ile hakikaten haüsızlıtğa ve yalancılığa sapmışlardır. (5) Onlar «— Bu Kur'an eskilerin masallarıdır ki peygamber onları yazdırmıştır. Ezberlemesi için sabah, akşam kendisine okunur» [1] dediler. (6) Onlara de ki Kur'an'ı göklerdeki ve yerdeki esrarı bilen Allah inzâl etmiştir. O, yarlıgayan, bağışlayandır. (7) Onlar dediler ki bu peygamber niye yemek yer? Niye pazarlarda dolaşıp alış veriş eder? Ona bir melek gönderilip de onunla beraber Allah azabıyle korkutmalıydı [2]. (8) Yahut ona bir hazine indirmeliydi veya onun bir bahçesi bulunup ondan yemeliydi·de pazarlarda dolaşmamalıydı. Zalimler mü'minlere «— Siz bu yolu Âdem'den [3] başkasına tâbi olmuyorsunuz» demişlerdi. (9) Baksana, sana nasıl misaller getirdiler [4] de sapıttılar. Artık yolu da bulamıyorlar [5]. (10) Dilerse sana bu dediklerinden daha iyisini, ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklar veren, sana köşkler yapan [6] Tanrı'nın hayır ve bereketi pek çoktur. (11) Hayır, onlar kıyameti yalan saydılar. Biz de kıyameti yalan sayanlara alevli bir ateş [7] hazırladık.

[1] Yani kendisine Kur'an öğretiliyor. Vaktiyle namaz yalnız sabah ve akşam vakitlerinde farz olmakla bu iki vakitte Müslümanlar huzur-u risalette toplanırlar, nâzil olan âyetleri yazarlardı. Yahut sabah ve akşam âyetler ona vahiyolunur.

[2] Yani melek onu tasdik etmeliydi.

[3] Veya akciğerli yani insandan.

[4] Sana neler söylediler! Nasıl ad taktılar.

[5] Yahut nübüvvetine diyecek bir şey bulamıyorlar.

[6] Fakat bu hususu daimî ikametgâh olan âhirete bıraktı.

[7] Veya Saîr adlı Cehennemi.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ۝ وَإِذَا
أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ۝
لَّا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ۝
قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ۝ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ۝ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ
عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ۝ قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا كَانَ يَنبَغِي لَنَا أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِن
مَّتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝
فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ۝
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ۝

(12) izâ re'ethüm min mekânin ba'ıydin semi'û lehâ tegayyuzan ve zefiyrâ (13) ve izâ ülkuû minhâ mekânen dayyıkan mukarreniyne da'av hünâlike sübûrâ (14) lâ ted'ûlyevme sübûren vâhıden ved'û sübûren kesiyrâ (15) kul ezâlike hayrun em cennetülhuldilletiy vu'ıdelmüttekuûn, kânet lehüm cezâen ve masıyrâ (16) lehüm fiyhâ mâ yeşâûne hâlidiyn, kâne alâ rabbike va'den mes'ûlâ (17) ve yevme yahşürühüm ve mâ ya'büdûne min dûnillâhi feyekuûlü e'entüm adleltüm ibâdiy hâülâi em hüm dallûssebiyl (18) kaâlû sübhâneke mâ kâne yenbegıy lenâ en nettehıze min dûnike min evliyâe ve lâkin metta'tehüm ve âbâehüm hattâ nesûzzikr, ve kânû kavmen bûra (19) fekad kezzebûküm bimâ tekuûlûne femâ testetıy'ûne sarfan ve lâ nasrâ, ve men yazlım minküm nüzıkhü azâben kebiyrâ (20) ve mâ erselnâ kableke minelmürseliyne illâ innehüm leye'külûnetta'âme ve yemşûne fiyl'esvâak, ve ce'alnâ ba'daküm liba'dın fitneh, etasbirûn, ve kâne rabbüke basıyrâ.

(12) O ateş onların karşısına çıkınca [1] onlar ateşten [2] öfkelenip gürüldeme seslerini işitecekler. (13) Onlar, elleri boyunlarına bağlı olarak ateşin dar bir yerine atıldıkları zaman orada kendilerine beddua ederek helâklerini temenni edeceklerdir. (14) Onlara «— Bugün bir kere beddua etmeyin, bilâkis çok çok beddua edin» denilecek [3]. (15) Onlara de ki, acaba bu mu daha iyidir? Yoksa sakınanlara vaat olunan daimî Cennet mi iyidir? Onlar için burada mükâfat vardır. Burası uğraktır. (16) Onlar orada daim kaldıkları halde dilediklerini hazır bulurlar. Bu nimet Rabbinden istemeye değer vaattir [4]. (17) Allah müşrikleri ve Allah'ı bırakarak taptıklarını toplayacağı gün mâbutlara [5] «— Bu kullarımı siz mi yoldan çıkardınız? Yoksa kendileri mi yoldan çıktılar?» diyecek. (18) Onlar «— Aman Allah'ım! [6] Senden başka bir yâr edinmek bize yaraşmaz [7]. Fakat siz dünyada onlara, babalarına o kadar bol nimet verdiniz ki seni anmayı unuttular. Böylece helâke duçar oldular [8]» diyecekler. (19) Müşriklere de işte mâbutlarınız dediklerinizi yalan saydılar. Artık sizin ne azabı savuşturmaya [9] ne de yardıma gücünüz yetmez. İçinizden her kim öz nefsine zulümde bulunduysa ona büyük bir azap tattıracağız.» denecek. (20) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberler de yemek yerler, pazarlarda dolaşırlardı. Biz birinizi diğerinize belâ ve mihnete sebep kıldık [10]. Bakalım siz buna katlanabilecek misiniz [11]? Rabbin hakikati görür, ona göre ceza verir.

[1] Veya ateş onların göreceği yerde olunca veya Cehennem bekçileri onları görünce veya temsil tarikiyle ateş onları görünce.
[2] Veya bekçilerden.
[3] İstihza ile «bir kere (vaveylâ) demeyin, azabınızın devamı için bin kere (vaveylâ) deyin» denecek.
[4] Veya Rabbinden istenmiş olan vaadı iktizasıdır.
[5] İsa ve Üzeyir ve melâikeye.
[6] Veya seni nalâyık şeylerden tenzih ederiz.
[7] Veya bizim buna liyakatimiz, salâhiyetimiz yoktur.
[8] Veya helâke mahkûm kavimdiler.
[9] Veya bir çareye.
[10] Kâfiri müslime, zengini fakire, sahihi mâriza.. fitne kıldık.
[11] Katlanın demektir. Yahut bakalım katlanacak mısınız yoksa katlanmayacak mısınız? Ona göre muamele yapacağız.

(21) ve kaâlelleziyne lâ yercûne likaâenâ lev lâ ünzile aleynelmelâiketü ev nerâ rabbenâ, lekadistekberû fiy enfüsihim ve atev utüvven kebiyrâ (22) yevme yerevnelmelâikete lâ büşrâ yevmeizin lilmücrimiyne ve yekuûlûne hicren mahcûrâ (23) ve kaddinınâ ilâ mâ amilû min amelin fecc'alnâhü hebâen mensuûrâ (24) ashâbülcenneti yevmeizin hayrun müstekarren ve ahsenü makıylâ (25) ve yevme teşakkakussemâü bilgamâmi ve nüzzilelmelâiketü tenziylâ (26) elmülkü yevmeizinilhakku lirrahmân, ve kâne yevmen alelkâfiriyne asiyrâ (27) ve yevme ye'adduzzâlimü alâ yedeyhi yekuûlü yâ leytenittehaztü ma'arresûli sebiylâ (28) yâ veyletâ leyteniy lem ettehız fülânen haliylâ (29) lekad edalleniy anizzikri ba'de iz câeniy, ve kâneşşeytânü lil'insâni hazûlâ (30) ve kaâlerresûlü yâ rabbi inne kavmittehazû hâzelkur'âne mehcûrâ (31) ve kezâlike ce'alnâ likülli nebiyyin adüvven minelmücrimiyn, ve kefâ birabbike hâdiyen ve nasıyrâ (32) ve kaâlelleziyne keferû lev lâ nüzzile aleyhilkur'ânü, cümleten vâhideh, kezâlike linüsebbite bihî fuâdeke ve rettelnâhü tertiylâ.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ
أَوْ نَرٰى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ۝
يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا
مَحْجُورًا ۝ وَقَدِمْنَا إِلٰى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَنْثُورًا ۝ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ۝ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ
تَنْزِيلًا ۝ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ۝ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ۝ يَا وَيْلَتٰى لَيْتَنِي
لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ۝ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ۝ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۝ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا
لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ۝
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ۝

(21) Bize kavuşmayı ummayanlar «— Bize melekler indirmeliydi. Veya doğrudan doğruya biz Rabbimizi görmeliydik» dediler. * Onlar nefislerini kabarttılar. Hele taşkınlıkta pek ileri vardılar. (22) Melekleri görecekleri gün melekler «— Bugün günahkârlar için müjde yoktur. Size müjde büsbütün yasaktır» diyecekler [1]. (23) Onların yaptıkları iyi işleri ele alarak zerre gibi dağılmış toza çevireceğiz [2]. (24) O gün Cennetliklerin en iyi karargâhları, en güzel istirahatgâhları bulunacak. (25) O gün, beyaz bulutla [3] gök yarılacak, melekler yere inecekler. (26) İşte o gün, hakikî mülk [4] yalnız esirgeyen Tanrı'nındır, o gün kâfirler hakkında güç bir gündür. (27 - 28 - 29) O gün, zalim nedametinden ellerini ısırıp diyecek ki: «— Keşke peygamberle beraber hak yolunu tutsaydım, eyvah bana! Ne olurdu da filânı dost edinmeseydim! * Bana Kur'an veya iman gelmişken o, beni ondan saptırdı. Şeytan insanı yalnız bırakır». (30) Peygamber dedi ki: «— Yâ Rab! Kavmim Kur'an'ı bırakıverdiler [5]. (31) İşte biz bunun gibi [6] her peygambere günahkârlardan düşman yaptık, Rabbinin sana rehber, medetkâr olması elverir. (32) Kâfirler «— Kur'an ona toptan indirilmeliydi» dediler. Biz ise kalbini onunla takviye [7] için böyle bölük bölük indirdik, tane tane okuduk [8].

[1] Yahut melekleri görecekleri gün günahkârlara müjde olunmaz. Onlarsa «— Allah'tan bu halin büsbütün men olunmasını isteriz» derler.

[2] Yani misafirlere ikram eylemek, akrabayı gözetmek, mazlûmlara yardım etmek gibi iyilikleri kabul etmeyeceğiz.

[3] Veya bembeyaz bulutun çıkmasından dolayı.

[4] Zeval bulmaz hakimiyet, saltanat-ı kahire.

[5] Veya hezeyan saydılar.

[6] Sana düşman kıldığımız gibi.

[7] Nazmını ezberlemesini, mânasını anlamasını, ahkâmının zapt olunmasını, hüküm ve mesalihin tefasiline ıttıla olunmasını kolaylaştırmak için.

[8] Veya âyet âyet ayırdık, birbiri ardınca yaptık. Azar azar okuduk.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ۝
الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا
وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ۝ فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ۝ وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا
الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا
لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ
وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ۝ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ
وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ۝ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي
أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا
لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ۝ وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا
هُزُوًا أَهَٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ۝ إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا
عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۝ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ
إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ۝

(33) velâ ye'tûneke bimeselin illâ ci'nâke bilhakkı ve ahsene tefsiyrâ (34) elleziyne yuhşerûne alâ vücûhihim ilâ cehenneme ülâike şerrün mekânen ve edallü sebiylâ (35) ve lekad âteynâ mûselkitâbe ve ce'alnâ ma'ahû ehâhü hârûne veziyrâ (36) fekulnezhebâ ilelkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, fedemmernâhüm tedmiyrâ (37) ve kavme nûhın lemmâ kezzebûr-rusüle agraknâhüm ve ce'alnâhüm linnâsi âyeh, ve a'tednâ lizzâlimiyne azâben eliymâ (38) ve âden ve semûde ve ashâberressi ve kurûnen beyne zâlike kesiyrâ (39) ve küllen darabnâ lehül'emsâle ve küllen tebbernâ tetbiyrâ (40) ve lekad etev alelkaryetilletiy ümtıret matarassev', efelem yekûnû yerevnehâ, bel kânû lâ yercûne nüşûrâ (41) ve iza re'evke in yettehızûneke illâ hüzüvâ ehâzelleziy be'asallahü resûlâ (42) in kâde leyudıllünâ an âlihetinâ lev lâ en sabernâ aleyhâ, ve sevfe ya'lemûne hıyne yerevnel'azâbe men edallü sebiylâ (43) ere'eyte menittehaze ilâhehü hevâh, efe'ente tekûnü aleyhi vekiylâ.

(33) Onlar, hakkında hiç bir misal ve itiraz ortaya koymadılar ki biz ona doğru bir cevap vermiş, en güzel bir surette tefsir ve izah etmiş olmayalım. (34) Onlar ki yüz üstü sürünerek Cehenneme kaldırılacaklardır. İşte onlar en kötü yerde bulunan, yoldan en ziyade çıkan kimselerdir. (35) * Biz Musa'ya Kitap vermiş, kardeşi Harun'u da ona vezir ve yardımcı yapmıştık. (36) Onlara «— Âyetlerimizi yalan sayan kavme gidin» demiştik. Bunlar tezkiplerinde ısrar ettiler. Biz de onları yaman bir tarzda yok ettik. (37) Nuh kavmini de paygamberlerini yalancı çıkardıkları zaman suda boğduk, onları nâs'a ibret kıldık. Zalimlere de acıklı bir azap hazırladık. (38) Âd'ı, Semud'u, Ress'ilîleri [1], bunların aralarında yetişen çok insan tabakalarını da yok ettik. (39) Onların herbiri için kıssalar, misaller getirdik. Onların hepsini kırdık geçirdik. (40) * Onlar kötü yağmur yağan kasaba harabelerine uğramışlardı, onları görmüyorlar mı? Hayır, onlar yeniden dirilmeyi ummuyorlar. (41 - 42) Onlar seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlardı: «— Allah'ın gönderdiği peygamber bu mu? Mâbutlarımızın ibadetinde sabır ve sebat göstermeseydik az kaldı bizi onların ibadetinden saptıracaktı» derlerdi. Onlar yakında azabı görecekleri zaman yoldan sapanların kim olduğunu anlayacaklardır. (43) Hevesini mâbut edinen kimseyi görüp bildin mi? Onu bundan men edecek bir muhafız olabilir misin?

---

[1] Ress taş ile örülmüş kuyudur. Ressililer bir rivayete göre Şuayb aleyhisselâmın kavmidir, ki putlara taparlardı.

(44) em tahsebü enne ekserehüm yes'me'ûne ev ya'kılûn, in hüm illâ kel'en'âmi belhüm edallü sebiylâ (45) elem tere ilâ rabbike keyfe meddezzıll, ve lev şâe lece'alehü sâkinâ, sümme ce'alneşşemse aleyhi deliylâ (46) sümme kabadnâhü ileynâ kabdan yesiyrâ (47) ve hüvelleziy ce'ale lekümülleyle libâsen vennevme sübâten ve ce'alennehâre nüşûrâ (48) ve hüvelleziy erselerriyâha büşren beyne yedey rahmetih, ve enzelnâ minessemâi mâen tahûrâ (49) linuhyiye bihi beldeten meyten ve nuskıyehü mimmâ halaknâ en'âmen ve enâsiyye kesiyrâ (50) ve lekad sarrafnâhü beynehüm liyezzekkerû fe'ebâ ekserünnâsi illâ küfûrâ (51) ve lev şi'nâ lebe'asnâ fiy külli karyetin neziyrâ (52) felâ tütı'ılkâfiriyne ve câhidhüm bihî cihâden kebiyrâ (53) ve hüvelleziy merecelbahreyni hâzâ azbün fürâtün ve hâzâ milhun ücâc, ve ce'ale beynehümâ berzehan ve hıcren mahcûrâ (54) ve hüvelleziy halaka minelmâi beşeren fece'alehü neseben ve sıhrâ, ve kâne rabbüke kadiyrâ (55) ve ya'büdûne min dûnillâhi mâ lâ yenfe'uhüm ve lâ yadurruhüm ve kânelkâfirü alâ rabbihî zahiyrâ

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۝
ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝ وَهُوَ
الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا
خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ۝ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي
كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا
كَبِيرًا ۝ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ۝ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ
رَبُّكَ قَدِيرًا ۝ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

(44) Yoksa onların pek çoğunu söz işitir veya aklı erer mi sanıyorsun? Onlar davar gibidirler. Belki onlardan daha şaşkındır. (45) Görmüyor musun ki Rabbin tan yeri ağarınca gölgeyi nasıl uzatmıştır. O, dileseydi onu olduğu gibi yerinde bırakırdı [1] sonra biz güneşi ona kılavuz yaptık [2]. (46) Sonra gölgeyi güneşin yükselmesiyle bize doğru azar azar çektik [3]. (47) Geceyi sizin için örtü, uykuyu istirahatinize sebep, gündüzü de maîşet uğrunda kalkılacak vakit yapan, O'dur. (48 - 49) Rahmeti eseri olan yağmurun önünde rüzgârı müjdeci gönderen O'dur. «— Kuru bir memlekete [4] yeniden can verelim ve yarattıklarımızdan davarları, çölde bulunan birçok insanları suvaralım» diye gökten tertemiz su indirdik. (50) * Biz onların nimetimizi hatırlamaları için yağmuru aralarında [5] dolandırdık [6]. Halbuki nâs'ın pek çoğu nankörlükten başka bir şey yapmadılar. (51) Biz, dileseydik her bir kasabaya Allah azabıyle korkutucu peygamber gönderirdik [7]. (52) Artık kâfirlere itaat etme. Onlara karşı Kur'an'ın hükmüyle olanca cihat ile cihatta bulun. (53) İki denizi [8] biri tatlı ve lezzetli, öbürü tuzlu ve acı olmak üzere birbirine yaklaştıran [9] her ikisi arasında manevî bir engel, geçilmez bir mania yapan O'dur. (54) İnsanı sudan yaratan, onların arasında hısımlık, damatlık yapan yine O'dur, senin Rabbin hakkıyle kaadirdir. (55) Müşriklerse Allah'ı bırakarak kendilerine hiç bir menfaat ve mazarrat vermeyen şeylere taparlar, kâfir Rabbine karşı şeytana arka olmuştur.

[1] Güneş doğmazdı, daim gece kalırdı veya doğsa da ziyasız olurdu.
[2] Güneş olmasa gölge bilinmezdi.
[3] Böylece nizam-ı âlem yolunda gidecek.
[4] Veya ma'mure olmayan bir memlekete.
[5] Muhtelif şekil ve miktarda yağmur yağdırdık.
[6] Yahut bu sözü onların arasında Kur'an'da ve sair Kütüb-ü İlâhiye'de tekrar ettik.
[7] Senin şan ve celâlin için peygamberliği sana tahsis ettik.
[8] Irmak ile aktığı denizi.
[9] Veya karıştırıp birini diğerine taşıran veya her ikisini, mecralarına akıtan.

وما أرسلناك إلا مبشرا ونذيرا ۝ قل ما أسألكم
عليه من أجر إلا من شاء أن يتخذ إلى ربه سبيلا ۝ وتوكل
على الحي الذي لا يموت وسبح بحمده وكفى به بذنوب
عباده خبيرا ۝ الذي خلق السماوات والأرض وما
بينهما في ستة أيام ثم استوى على العرش الرحمن فاسأل به
خبيرا ۝ وإذا قيل لهم اسجدوا للرحمن قالوا وما الرحمن
أنسجد لما تأمرنا وزادهم نفورا ۝ تبارك الذي
جعل في السماء بروجا وجعل فيها سراجا وقمرا منيرا ۝
وهو الذي جعل الليل والنهار خلفة لمن أراد أن يذكر
أو أراد شكورا ۝ وعباد الرحمن الذين يمشون على
الأرض هونا وإذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما ۝
والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما ۝ والذين يقولون
ربنا اصرف عنا عذاب جهنم إن عذابها كان غراما ۝
إنها ساءت مستقرا ومقاما ۝ والذين إذا أنفقوا
لم يسرفوا ولم يقتروا وكان بين ذلك قواما ۝

(56) ve mâ erselnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (57) kul mâ es'elüküm aleyhi min ecrin illâ men şâe en yettehıze ilâ rabbihî sebiylâ (58) ve tevekkel alelhayyilleziy lâ yemûtü ve sebbih bihamdih, ve kefâ bihî bizünûbi ibâdihi habiyrâ (59) elleziy halakassemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ fiy sitteti eyyâmin sümmestevâ alel'arşirrahmânü fes'el bihî habiyrâ (60) ve izâ kıyle lehümüscüdû lirrahmâni kaâlû ve merrahmânü enescüdü limâ te'mürünâ ve zâdehüm nüfûrâ (61) tebârekelleziy ce'ale fiyssemâi bürûcen ve ce'ale fiyhâ sirâcen ve kameren müniyrâ (62) ve hüvelleziy ce'alelleyle vennehâre hılfeten limen erâde en yezzekkere ev erâde şükûrâ (63) ve ibâdürrahmânilleziyne yemşûne alel'ardı hevnen ve izâ hâtabehümülcâhilûne kaâlû selâmâ (64) velleziyne yebiytûne lirabbihim sücceden ve kıyâmâ (65) velleziyne yekuûlûne rabbenasrif annâ azâbe cehenneme inne azâbehâ kâne garâmâ (66) innehâ sâet müstekarren ve mukaâmâ (67) velleziyne izâ enfekuû lem yüsrifû ve lem yaktürû ve kâne beyne zâlike kavâmâ.

(56) Biz, seni yalnız müjdeleyici, Allah azabıyle korkutucu olarak gönderdik. (57) Onlara de ki infak ederek Rabbine yol edinmeyi istemekten başka peygamberliği tebliğ üzerine sizden hiç bir ücret istemiyorum. (58) Hiç ölmeyen, daima diri olan Tanrı'ya mütevekkil ol, O'na hamdederek tespih et [1]. O'nun, kullarının günahlarından haberdar olması elverir [2]. (59) O Tanrı ki gökleri, yeri ve aralarındakini altı günde yaratmış, sonra arş üzere şanı veçhile müstevi olmuştur. O esirgeyen Zat'tır [3]. Sen onu agâh olandan sor [4]. (60) Müşriklere esirgeyen Tanrı'ya secde edin denildiği zaman «— Esirgeyen nedir? Bize emrettiğin şeye secde mi edeceğiz» derler. Secde emri onların imandan nefretlerini artırmıştır. (61) Gökte burçları yaratan, orada bir çırağ (güneş) ile geceye ışık veren bir ay yapan Zat'ın şanı pek yücedir. (62) Tanrı'nın san'atını hatırlamayı veya nimetine şükretmeyi isteyenler için geceyi, gündüzü birbiri ardınca yaratan O'dur. (63) Esirgeyen Zat'ın öyle kulları vardır ki onlar yeryüzünde tevazu vakar ile yürürler. Şayet onlara kendini bilmez kimseler söz atacak olurlarsa incitmeyecek cevap verirler. (64) Rableri için geceyi secde ve kıyam (namaz) içinde geçirirler. (65) «— Ey Rabbimiz! Cehennem azabını bizlerden defet. Cehennem azabı daimî bir işkencedir» derler. (66) Çünkü o, ne fena karargâh ve ne fena ikametgâhtır. (67) Onlar mallarını harcettikleri zaman israfta, darlıkta bulunmayıp itidali iltizam ederler.

[1] Veya nimeti Bârî'ye şükrederek namaz kıl.
[2] Artık başkasına muhtaç olmazsın. O, onları lâyıkıyle cezalandırır.
[3] Veya esirgeyen Tanrı arş üzerine şanı veçhile müstevi olmuştur.
[4] Esirgeyeni, zikrolunanı yaratmayı, istiva sıfatını Allah'tan veya Cibril Eminden sor ki hakikatı bildirsin.

والذين لا يدعون مع الله الها اخر ولا يقتلون
النفس التي حرم الله الا بالحق ولا يزنون ومن يفعل
ذلك يلق اثاما ۝ يضاعف له العذاب يوم القيمة
ويخلد فيه مهانا ۝ الا من تاب وامن وعمل عملا
صالحا فاولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات وكان
الله غفورا رحيما ۝ ومن تاب وعمل صالحا فانه
يتوب الى الله متابا ۝ والذين لا يشهدون الزور واذا
مروا باللغو مروا كراما ۝ والذين اذا ذكروا بايات
ربهم لم يخروا عليها صما وعميانا ۝ والذين يقولون
ربنا هب لنا من ازواجنا وذرياتنا قرة اعين
واجعلنا للمتقين اماما ۝ اولئك يجزون الغرفة بما
صبروا ويلقون فيها تحية وسلاما ۝ خالدين فيها
حسنت مستقرا ومقاما ۝ قل ما يعبؤا بكم ربي
لولا دعاؤكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاما ۝

سورة الشعراء مكية وهي مائتان وسبع وعشرون آية

(68) velleziyne lâ yed'ûne ma'allahi ilâhen âhare ve lâ yaktülûnennefselletiy harremallahü illâ bilhakkı ve lâ yeznûn, ve men yef'al zâlike yelka esâmâ (69) yudâ'af lehül'azâbü yevmelkıyâmeti ve yahlüd fiyhi mühânâ (70) illâ men tâbe ve âmene ve amile amelen sâlihan feülâike yübeddilullahü seyyiâtihim hasenât, ve kânallahü gafûren rahıymâ (71) ve men tâbe ve amile sâlihan feinnehü yetûbü ilallahi metâbâ (72) velleziyne lâ yeşhedûnezzûre ve izâ merrû billagvi merrû kirâmâ (73) velleziyne izâ zükkirû biâyâti rabbihim lem yahırrû aleyhâ summen ve umyânâ (74) velleziyne yekuûlûne rabbenâ heblenâ min ezvâcinâ ve zürriyyâtinâ kurrete a'yünin vec'alnâ lilmüttekıyne imâmâ (75) ülâike yüczevnelgurfete bimâ saberû ve yülekkavne fiha tahiyyeten ve selâmâ (76) hâlidiyne fiyhâ, hasünet müstekarren ve mukaâmâ (77) kul mâ ya'beu biküm rabbiy lev lâ dü'auküm, fekad kezzebtüm fesevfe yekûnü lizâmâ.

(68) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapmazlar, Allah'ın öldürmesini haram kıldığı şahsı bihakkın öldürmeden başka hiç bir suretle öldürmezler, zina etmezler. Bu kötülükleri yapan cezasını çeker. (69) Kıyamet günü onun azabı kat kat olur. Orada hor olarak daim kalır. (70) Tövbe edip iman eden ve iyi amel işleyen kimseler başka. İşte Allah bunların kötülüklerini iyiliklerle değiştirir. Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (71) Her kim tövbe eder ve iyi amel işlerse Allah'a, sevap ve mükâfatına nâil olarak döner [1]. (72) O kullar yalan yere şehadet etmezler, münasebetsiz şeylerin önünden geçince âlicenap davranırlar. (73) Onlara Rablerinin âyetleri yâdedildiği vakit ona sağırlar, körler gibi kapanmazlar, bilâkis can kulağıyle dinlerler, kalb gözü ile görürler de öyle kapanırlar. (74) Onlar «— Ey Rabbimiz! Bize zevcelerimizi, çocuklarımızı, öyle bahşet ki onlarla gözlerimiz aydın olsun [2], biri hayır hususunda sakınanlara pişüva kıl» derler. (75 - 76) İşte bunlar sabırlarından dolayı Cennet çardağı ile mükâfat olunacaklar; orada ihtiram ile, selâm ile karşılanacaklar ve orada daim kalacaklar. O, ne güzel karargâh, ne güzel ikametgâhtır. (77) Onlara de ki sizin ibadetiniz [3] olmasa Rabbimin yanında ne kıymetiniz olur! Siz tevhidi yalan saydınız. Artık bunun cezası yakında yakanıza yapışacaktır.

[1] Veya Allah'ı kendisinden hoşnut ederek döner.
[2] Yani onları salih, öyle mütteki kıl ki biz de onları öyle görerek sevinelim.
[3] Veya imanınız, şükrünüz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
طٰسٓمٓ ۝ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ۝ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ اَلَّا
يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ۝ اِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ
اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِع۪ينَ ۝ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ
اِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِض۪ينَ ۝ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا
كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ۝ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ كَر۪يمٍ ۝ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ۝
وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ۝ وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ ائْتِ
الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ۝ قَوْمَ فِرْعَوْنَۜ اَلَا يَتَّقُونَ ۝ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي
اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِۜ ۝ وَيَض۪يقُ صَدْر۪ي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَان۪ي
فَاَرْسِلْ اِلٰى هٰرُونَ ۝ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ۝ قَالَ
كَلَّاۚ فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ۝ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ
فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ۝ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ ۝
قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ ف۪ينَا وَل۪يدًا وَلَبِثْتَ ف۪ينَا مِنْ عُمُرِكَ سِن۪ينَ ۝
وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّت۪ي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ۝

SÛRETÜŞŞÜARÂ

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) tâ sîn mîm (2) tilke âyâtülkitâbilmübiyn (3) le'alleke bâhı'un nefseke ellâ yekûnû mü'miniyn (4) in neşe' nünezzil aleyhim minessemâi âyeten fezallet a'nâkuhüm lehâ hâdı'ıyn (5) ve mâ ye'tiyhim min zikrin minerrahmâni muhdesin illâ kânû anhü muğrıdıyn (6) fekad kezzebû feseye'tiyhim enbaü mâ kânû bihî yestehziûn (7) evelem yerev ilel'ardı kem enbetnâ fiyhâ min külli zevcin keriym (8) inne fiy zâlike le'âyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (9) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahıym (10) ve iz nâdâ rabbüke mûsâ eni'tilkavmezzâlimiyn (11) kavme fir'avn, elâ yettekuûn (12) kaâle rabbi inniy ehâfü en yükezzibûn (13) ve yadıyku sadriy ve lâ yentaliku lisâniy fe'ersil ilâ hârûn (14) ve lehüm aleyye zenbün fe'ehâfü en yaktülûn (15) kaâle kellâ, fezhebâ biâyâtinâ innâ ma'aküm müstemi'ûn (16) fe'tiyâ fir'avne fekuûlâ innâ resûlü rabbil'alemiyn (17) en ersil ma'anâ beniy isrâiyl (18) kaâle elem nürabbike fiynâ veliyden ve lebiste fiynâ min umurike siniyn (19) ve fe'alte fa'letekelletiy fe'alte ve ente minelkâfiriyn.

ŞUARÂ VEYA «TA SİN MİM» SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, apaşikâr olan [2] Kitabın âyetleridir. (3) Onlar iman getirmeyecekler diye kendini telef mi edeceksin? [3]. (4) Biz, dileseydik onlara gökten onları zelîl edecek bir alâmet indirirdik de onlar ona boyun eğerek münkat olurlardı [4]. (5) Onlara esirgeyen Zat tarafından yeniden nasihatı [5] müşir bir âyet gelmez ki onlar ondan döneklik etmesinler. (6) Artık onlar Kur'an'ı yalan saydılar. Onlar, yakında eğlenceye aldıkları azap haberlerini alacaklardır. (7) Onlar, yere bakmıyorlar mı ki orada her bir sıfattan nice menfaatli, âlâ nebatlar yarattık. (8) İşte bunda kudret ve Hikmet-i Bâri'ye ait bir alâmet vardır. Halbuki onların pek çoğu mümin değillerdir [6]. (9) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (10 - 11) Hani Rabbin Musa'ya «— Zalim kavme Firavun kavmine var, onlar daha sakınmayacaklar mı ki başkalarına tapıyorlar?» diye sur-i nida etmişti. (12 - 13 - 14) Musa özüre başladı da dedi ki «— Yâ Rab! Korkarım ki onlar beni yalana çıkarırlar. Bundan içim darlaşır, dilim söylemez olur. Artık Harun'a Cibril'i gönder [7]. Onlarca benim bir kabahatım [8] vardır, korkarım ki ona bedel beni öldürürler. (15) Allah buyurdu «— Hayır hayır, seni öldüremezler, ikiniz birlikte mûcizelerimizle gidin. Biz sizinle beraberiz. Aranızdaki sözleri işitiriz. (16) Firavun'a varın, ona deyin ki bizler âlemlerin Rabbi olan Zat'ın peygamberiyiz, (17) İsrail oğullarını bırak da bizimle beraber gitsinler». (18) Firavun onu tanıdıktan sonra dedi ki «— Biz, seni küçük bir çocukken aramızda büyütmedik mi? İçimizde hayli sene ömür geçirmedik mi? (19) Yapacağını da yaptın [9], sen nankörlerdensin».

[1] Mekke'de nâzil olmuş (227) âyettir.
[2] Sıhhati, mûcizesi aşikâr olan, hakkı bâtıldan ayıran.
[3] Yani kendine acı.
[4] Veya başları veya bölük bölük halk sana inkiyada gelirlerdi.
[5] Veya tenbih-i hükmü müş'ir.
[6] İman etmeyecekleri ilm-i ezeli ile malûm olmakla böyle irat olunmuştur.
[7] Yani Harun'a peygamberlik ver, onu bana arkadaş kıl.
[8] Çünkü kıptiyi öldürmüştüm.
[9] Yani bir kıptiyi öldürdün.

(20) kaâle fe'altühâ izen ve ene minaddalliyn (21) feferertü minküm lemmâ hıftüküm fevehebeliy rabbiy hükmen ve ce'aleniy minelmürseliyn (22) ve tilke ni'metün temünnühâ aleyye en abbedte beniy isrâiyl (23) kaâle fir'avnü ve mâ rabbül'âlemiyn (24) kaâle rabbüssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, in küntüm mûkıniyn (25) kaâle limen havlehû elâ testemi'ûn (26) kaâle rabbüküm ve rabbü âbâikümül'evveliyn (27) kaâle inne resûlekümülleziy ürsile ileyküm lemecnûn (28) kaâle rabbülmeşrıkı velmağribi ve mâ beynehümâ, in küntüm ta'kılûn (29) kaâle leinittehazte ilâhen gayriy le'ec'alenneke minelmescûniyn (30) kaâle evelev ci'tüke bişey'in mübiyn (31) kaâle fe'ti bihî in künte minessâdikıyn (32) fe'elkaâ asâhü feizâ hiye sü'bânün mübiyn (33) ve neze'a yedehü feizâ hiye beydâü linnâzıriyn (34) kaâle lilmelei havlehû inne hâzâ lesâhırün aliym (35) yüriydü en yuhriceküm min ardıküm bisıhrihî femâ zâte'mürûn (36) kaâlû ercih ve ehâhü veb'as fiylmedâini hâşiriyn (37) ye'tûke bikülli sehhârin aliym (38) fecümi' asseharetü limiykaâti yevmin ma'lûm (39) ve kıyle linnâsi hel entüm müctemi'ûn.

قال فعلتها إذا وأنا من الضالين ۝ ففررت منكم لما خفتكم فوهب لي ربي حكما وجعلني من المرسلين ۝ وتلك نعمة تمنها علي أن عبدت بني إسرائيل ۝ قال فرعون وما رب العالمين ۝ قال رب السماوات والأرض وما بينهما إن كنتم موقنين ۝ قال لمن حوله ألا تستمعون ۝ قال ربكم ورب آبائكم الأولين ۝ قال إن رسولكم الذي أرسل إليكم لمجنون ۝ قال رب المشرق والمغرب وما بينهما إن كنتم تعقلون ۝ قال لئن اتخذت إلها غيري لأجعلنك من المسجونين ۝ قال أولو جئتك بشيء مبين ۝ قال فأت به إن كنت من الصادقين ۝ فألقى عصاه فإذا هي ثعبان مبين ۝ ونزع يده فإذا هي بيضاء للناظرين ۝ قال للملإ حوله إن هذا لساحر عليم ۝ يريد أن يخرجكم من أرضكم بسحره فماذا تأمرون ۝ قالوا أرجه وأخاه وابعث في المدائن حاشرين ۝ يأتوك بكل سحار عليم ۝ فجمع السحرة لميقات يوم معلوم ۝ وقيل للناس هل أنتم مجتمعون ۝

(20) Musa dedi: «— Ben onu yaptığım zaman cahildim [1], (21) Sizden korktum da kaçtım. Rabbim bana hikmet [2] bahşetti, beni peygamberlerden kıldı. (22) Bunu, bana minneti iktiza eder bir nimet sayıyorsan o da İsrail oğullarını kendine köle yapmandan dolayıdır [3]». (23) Firavun dedi ki «— Âlemlerin Rabbi dediğin nedir?» (24) Musa dedi ki: «O göklerin, yerin ve aralarında olanların Rabbidir. Yakînen bilirseniz ona inanırsınız». (25) Fir'avun, etrafında bulunanlara «— İşitmiyor musunuz?» [4] dedi. (26) Musa «— O, hem sizin Rabbiniz, hem evvel geçen atalarınızın Rabbidir» dedi. (27) Firavun istihza ile «— Size gönderilen peygamberiniz mutlak ne dediğini bilmez bir delidir» dedi. (28) Musa eğer aklınız olsaydı O, maşrık'ın mağrib'in ve aralarında bulunanların Rabbidir, derdiniz.» (29) Firavun «— * Benden başka mâbut edinirsen seni zindanda mahpuslar arasına atarım» dedi. (30) Musa: «— Sana apaşikâr bir mûcize getirsem yine beni zindana atar mısın?» dedi. (31) Firavun «— Gerçek söylüyorsan haydi onu getir» dedi. (32) Bunun üzerine Musa asasını bıraktı. Asa hemen apaşikâr büyük bir yılan oldu. (33) Musa elini koltuğu altından çıkardı, eli derhal temaşa edenlerin gözlerini kamaştıracak surette bembeyaz oldu. (34 - 35) Firavun etrafında bulunan ileri gelenler dedi ki: «— Bu gayet usta bir büyücüdür. Büyüsüyle sizi toprağınızdan çıkarmak istiyor, bu bapta ne buyurursunuz?» (36 - 37) Onlar şöyle dediler: Onun ve kardeşi hakkında verilecek kararı şimdilik tehir et [5]. Şehirlere zabıta gönder de sana gayet usta büyücülerin hepsini toplayıp getirsinler. (38) Bunun üzerine büyücüler malûm bir günün [6] muayyen bir vaktinde [7] toplandılar. (39) Halka Firavun tarafından dendi: «— Toplandınız mı? [8]

[1] Veya onu hata ile işlemiştim.

[2] Nübüvvet veya alem ve fehim.

[3] Yani İsrail oğullarını köle kıldığın için oğlanlarını öldürdün, beni öldürmemek için deryaya attılar, oradan sana götürdüler. Yoksa beni büyütmezdin de bu bana nimet olmazdı veya İsrail oğullarını köle kılmaklığın ile bunu bana minneti muktezi bir nimet mi sayıyorsun?

[4] Ben ne soruyorum, o ne cevap veriyor; ben hakikatten soruyorum, o bana ef'alinden bahsediyor. Musa Aleyhisselâm hakikatinden suali abes, boş bulmakla ef'aliyle cevap vermiştir.

[5] Veya onları hapset.

[6] Şenlik gününün.

[7] Kuşluk vaktinde.

[8] Şehir halkı gecikmekle, onlara siz de büyücülerin bulunduğu yerde toplanın dendi.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۝ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۝ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ۝
فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ ۝ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝
فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۝ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ رَبِّ
مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۝ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ
مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ۝ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
مُنْقَلِبُونَ ۝ إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ
الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ۝
فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۝ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ
قَلِيلُونَ ۝ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ۝ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ ۝
فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ۝
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝ فَأَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ۝

(40) le'alenâ nettebi'usseharete in kânû hümülgaâlibiyn (41) felemmâ câesseharetü kaâlû lifir'avne einne lenâ le'ecren in künnâ nahnülgaâlibiyn (42) kaâle ne'am ve inneküm izen leminelmukarrebiyn (43) kaâle lehüm mûsâ elkuû mâ entüm mülkuûn (44) fe'elkav hıbâlehüm ve ısıyyehüm ve kaâlû bi'ızzeti fir'avne innâ lenahnülgaâlibûn (45) fe'elkaâ mûsâ asâhü feizâ hiye telkafü mâ ye'fikûn (46) feülkıyessehâretü sâcidiyn (47) kaâlû âmennâ birabbil'âlemiyn (48) rabbi mûsâ ve hârûn (49) kaâle âmentüm lehû kable en âzene leküm, innehû lekebiyrükümülleziy allemekümüssıhr, felesevfe ta'lemûn, leükattı'anne eydiyeküm ve ercüleküm min hılâfin ve leüsallibennekürn ecma'ıyn (50) kaâlû lâ dayre innâ ilâ rabbinâ münkalibûn (51) innâ natma'u en yagfirelenâ rabbünâ hatâyânâ en künnâ evvelelmü'miniyn (52) ve evhaynâ ilâ mûsâ en esri bi'ıbâdiy inneküm müttebe'ûn (53) fe'ersele fir'avnü fiylmedâini hâşiriyn (54) inne hâülâi leşirzimetün kaliylûn (55) ve innehüm lenâ legaâizûn (56) ve innâ lecemiy'un hâzirûn (57) feahrecnâhüm min cennâtin ve uyûnin (58) ve künûzin ve makaâmin keriym (59) kezâlik, ve evresnâhâ beniy isrâiyl (60) fe'etbe'ûhüm müşrikıyn.

(40) Umarız ki büyücüler üstün çıkarlar da biz büyücülere tâbi oluruz» [1]. (41) Büyücüler gelince Firavun'a «— Eğer biz üstün çıkarsak bize mükâfat var mıdır?» dediler. (42) Firavun «— Hayhay, bundan başka siz benim mukarreplerim hademe-i hassam sırasına da geçeceksiniz» dedi. (43) Musa büyücülere: «— Ne bırakacaksanız bırakın» dedi. (44) Onlar iplerini, değneklerini bıraktılar. «— Firavun'un şan ve şevketi hakkı için bizler mutlak üstün çıkacağız» dediler. (45) Musa da asasını bıraktı. Hemen asa büyücülerin uydurma takımlarını yuttu. (46 - 47 - 48) Bu hâle karşı büyücüler derhal yüz üstü düşüp secdeye kapandılar. «— Bizler âlemin Rabbine, Musa'nın ve Harun'un Rabbine iman getirdik» dediler. (49) Firavun onlara dedi: «— Ben size izin vermeden evvel ona iman ettiniz. Çünkü o, size büyücülüğü öğreten büyük üstadınızdır. Yakında cezanızı göreceksiniz. Sizin ellerinizi, her biri bir yanda olarak keseceğim, topunuzu asacağım». (50) Onlar dediler ki: «— Ne beis var. Çünkü biz Rabbimize döneceğiz, (51) İttibaından ilk imana geldiğimiz için, Rabbimizin günahlarımızı yarlıgamasını umuyoruz.» (52) Biz Musa'ya «— Kullarım ile gece Mısır'dan çık, git; çünkü takip olunacaksınız» diye vahiy ettik. (53 - 54 - 55 - 56) Firavun şehirlere, asker toplayacak zabıta gönderdi ve şöyle emretti: «— Bunlar az bir bölüktür. Bunlar bizi öfkelendirmişlerdir, biz ise uyanık [2] bir cemaatız». (57 - 58) Biz de Firavuncuları bahçelerinden, pınarlarından, altın gümüş hazinelerinden, âlâ yerlerden [3] çıkardık. (59) Onları böylece çıkardık [4]. Bunları da İsrail oğullarına miras verdik. (60) Artık Firavuncular şark tarafına dönerek İsrail oğullarının ardına düştüler [5].

[1] Yani Musa'ya tâbi olmayın.
[2] Veya harp aletleriyle teçhiz olunmuşuz.
[3] Büyüklerin meclislerinden veya minberlerden veya âlâ kâşânelerden.
[4] Veya mes'ele böyle oldu.
[5] Veya güneş doğarken onlara yetiştiler.

(61) felemmâ terâelcem'âni kaâle ashâbü mûsâ inna lemüdrekûn (62) kaâle kellâ, inne ma'ıye rabbiy seyehdiyn (63) fe'ev-haynâ ilâ mûsâ enıdrıp bi'asâkelbahr, fenfelekȧ fekâne küllü fırkın kettavdil'-azıym (64) ve ezlefnâ semmel'âhariyn (65) ve enceynâ mûsâ ve men ma'ahû ec-ma'ıyn (66) sümme agraknel'ahariyn (67) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (68) ve inne rab-beke lehüvel'aziyzürrahıym (69) vetlü aleyhim nebe'e ibrâhiym (70) iz kaâle liebiyhi ve kavmihî mâ ta'büdûn (71) kaâlû na'büdü asnâmen fenezallülehâ âkifiyn (72) kaâle hel yesme'ûneküm iz ted'ûn (73) ev yenfe'ûneküm ev yadur-rûn (74) kaâlû bel vecednâ âbâenâ ke-zâlike yef'alûn (75) kaâle efere'eytüm mâ küntüm ta'büdûne (76) entüm ve âbâü-kümül'akdemûn (77) feinnehüm adüv-vün liy illâ rabbel'âlemiyn (78) elleziy halakaniy fehüve yehdiyn (79) velleziy hüve yut'ımüniy ve yeskıyn (80) ve izâ marıdtü fehüve yeşfiyn (81) velleziy yü-miytüniy sümme yuhyıyn (82) velleziy atma'u en yağfire liy hatıy'etiy yevmed-diyn (83) rabbi heb liy hükmen velhık-niy bissâlihıyn.

فَلَمَّا تَرَاءَا الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ۝ قَالَ كَلَّا
إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝ فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ
الْبَحْرَ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ۝ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ
الْآخَرِينَ ۝ وَأَنجَيْنَا مُوسَى وَمَن مَّعَهُ أَجْمَعِينَ ۝ ثُمَّ أَغْرَقْنَا
الْآخَرِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ۝
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ
۝ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۝ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا
فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ۝ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ۝
أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ۝ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَٰلِكَ
يَفْعَلُونَ ۝ قَالَ أَفَرَأَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ۝ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمُ
الْأَقْدَمُونَ ۝ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝ الَّذِي
خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۝ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ۝ وَإِذَا
مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ۝ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ۝
وَالَّذِي أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۝
رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ۝

(61) Vaktaki iki toplu asker birbirini gördü. Musa'nın arkadaşları «— İşte yakalandık» dediler. (62) Musa «— Hayır hayır, yakalanmazsınız, Rabbim benimle beraberdir. Bana necat yolunu gösterecektir» dedi. (63) Bunun üzerine biz Musa'ya «— Asanla denize vur, diye vahiy ettik» o da vurdu. Deniz yarıldı, suyun her bir parçası koca bir dağ gibi oldu. (64) Öbürlerini de oraya yaklaştırdık [1]. (65) Musa ve beraberinde olanların hepsini kurtardık. (66) Sonra öbürlerini suda boğduk. (67) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki Firavuncuların pek çoğu Musa'ya iman etmemişlerdi. (68) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (69) Müşriklere İbrahim'in haberini beyan et. (70) Hani o babasına ve kavmine «— Neye tapıyorsunuz?» demişti. (71) Onlar «— Biz putlara tapıyoruz, onlara tapmakta devam eder dururuz» dediler. (72) İbrahim dedi ki «— Onları çağırdığınız zaman çağırmanızı işitiyorlar mı? (73) Yahut size menfaat veya mazarrat veriyorlar mı?» (74) Onlar «— Hayır, biz babalarımızı böyle yapıyor bulduk» dediler. (75 - 76) İbrahim dedi ki: Sizlerin ve evvelki babalarınızın neye taptıklarınızı düşündünüz, taşındınız da gereği gibi bildiniz mi? (77) «— İşte o putlar benim düşmanımdır, onlara tapmam. Yalnız âlemlerin Rabbi, benim mâbudumdur, yârımdır. (78) Beni yaratan, beni doğru yola götüren de O'dur. (79) Bana yediren, içiren de O'dur. (80) Hastalandığım zaman bana O şifa verir. (81) Beni öldürecek, sonra diriltecek O'dur. (82) Ceza gününde hatalarımın yarlığanmasını umduğum Zat, yine O'dur. (83) Yâ Rab! Bana hikmet bahşeyle, beni sulâha, peygamberler zümresine ilhak et [2].

---

[1] Veya deniz kenarında topladık.

[2] Bana ilimde kemâl verdiğin gibi, amelde de kemâl ver.

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۝ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ۝ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ۝ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ۝ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ۝
وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنْتَصِرُونَ ۝ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ۝ وَجُنُودُ
إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا
الْمُجْرِمُونَ ۝ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ۝ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ۝ فَلَوْ
أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ كَذَّبَتْ قَوْمُ
نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ۝ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ۝ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ۝

(84) vec'al liy lisâne sıdkın fiyl'âhıriyn (85) vec'alniy min vereseti cennetinna'ıym (86) vagfir liebiy innehü kâne mineddâlliyn (87) ve lâ tuhziniy yevme yüb'asûn (88) yevme lâ yenfa'u mâlün ve lâ benûn (89) illâ men etallahe bikalbin seliym (90) ve üzlifetilcennetü lilmüttekıyn (91) ve bürrizetilcahıymü lilgaâviyn (92) ve kıyle lehüm eyne mâ küntüm ta'büdûne (93) min dûnillâh, hel yensurûneküm ev yentasırûn (94) fekübkibû fiyhâhüm velgaâvüne (95) ve cünûdü ibliyse ecme'ûn (96) kaâlû ve hüm fiyhâ yahtesımûne (97) tallâhi in künnâ lefiy dalâlin mübiynin (98) iz nüsevviyküm birabbil'âlemiyn (99) ve mâ edallenâ illelmücrimûn (100) femâ lenâ min şâfi'ıyne (101) ve lâ sadıykın hamiym (102) felev enne lenâ kerreten fenekûne minelmü'miniyn (103) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (104) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahıym (105) kezzebet kavmü nûhınilmürseliyn (106) iz kaâle lehüm ehûhüm nûhün elâ tettekuûn (107) inniy leküm resûlün emiyn (108) fettekullahe ve etıy'ûn (109) ve mâ es'elüküm alevhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (110) fettekullahe ve etıy'ûn (111) kaâlû enü'minü leke vettebe'akel'erzelûn.

(84) Sonra gelenler arasında beni iyi namlı yap [1]. (85) Beni halis nimetli Cennetin varislerinden eyle. (86) Babamı da yarlıga; çünkü o sapıklardandı. (87) Beni, halkın kaldırıldıkları gün rüsvay etme. (88) O gün ki ne mal, ne oğul fayda vermez. (89) Ancak Allah'a temiz bir kalb ile gelen kimseye fayda verir. (90) O gün Cennet sakınanlara yaklaştırılır [2]. (91) Cehennem de azgınlara gösterilir. (92 - 93) Onlara denilir ki «— Allah'ı bırakarak taptıklarınız şimdi nerede? Onlar size yardım edebiliyorlar mı? Yahut kendilerini kurtarabiliyorlar mı? [3].» (94 - 95) Putlar da, azgınlar da, bütün İblis askerleri de hep üst üste, tepe takla Cehenneme yuvarlanırlar. (96) Onlar Cehennemdeyken kavgaya tutuşurlar da şöyle derler. (97 - 98 - 99) Tanrı'ya ant olsun ki bizler bir sapıklık içindeydik. Sizi âlemlerin Rabbiyle beraber tutuyorduk. Bizi ancak günahkârlar saptırmışlardı»; (100 - 101 - 102) «— Bugün bize şefa'at edecek kimsemiz yok, candan bir dostumuz yok. Ne olurdu! Bir kere daha dünyaya dönseydik de mü'minlerden olsaydık!» (103) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki onların çoğu İbrahim'e iman etmemişlerdi. (104) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (105) Nuh kavmi gönderilen peygamberleri [4] yalana çıkarmışlardı. (106 - 107) Hani kardeşleri Nuh onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? Ben, sizin için emin bir peygamberim»; (108 - 109 - 110) «— Artık Allah'tan sakının, bana da tevhit ve ta'at hakkındaki emrime itaat edin, bu dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin». (111) Onlar şöyle dediler: «— Biz sana inanır mıyız? Halbuki sana tâbi olanlar esâfil takımıdır».

---

[1] Kabul-ü âmmeye mazhar kıl, hakkıyle iyi bir lisan kullansınlar.

[2] Cenneti görerek sevinirler.

[3] Veya öc alabilirler mi ki işlerine yarasın.

[4] Bir peygamberi yalana çıkarmak bütün peygamberleri yalana çıkarmak demektir.

(112) kaâle ve mâ ilmiy bimâ ya'melûn (113) in hısâbühüm illâ alâ rabbiy lev teş'urûn (114) ve mâ ene bitâridilmü'miniyn (115) in ene illâ neziyrün mübiyn (116) kaâlû lein lem tentehi yâ nûhu letekûnenne minelmercûmiyn (117) kaâle rabbi inne kavmiy kezzebûn (118) feftah beyniy ve beynehüm fethan ve necciniy ve men me'ıye minel mü'miniyn (119) fe'enceynâhü ve men ma'ahü fiylfülkilmeşhûn (120) sümme agraknâ ba'dülbâkıyn (121) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (122) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahıym (123) kezzebet âdünilmürseliyn (124) iz kaâle lehüm ehûhüm hûdün elâ tettekuûn (125) inniy leküm resûlün emiyn (126) fettekullahe ve etıy'ûn (127) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (128) etebnûne biküllî riy'ın âyeten ta'besûn (129) ve tettehızûne masâni'a le'alleküm tahlüdûn (130) ve izâ betaştüm betaştüm cebbâriyn (131) fettekullahe ve etıy'ûn (132) vettekulleziy emeddeküm bimâ ta'lemûn (133) emeddeküm bien'âmin ve beniyne (134) ve cennâtin ve uyûn (135) inniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin aziym (136) kaâlû sevâün aleynâ eve'azte em lem tekün minelvâ'ıziyn.

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ
تَشْعُرُونَ ۞ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ۞ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
۞ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ۞ قَالَ رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ۞ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۞ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ۞ ثُمَّ
أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ۞ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ۞ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۞ كَذَّبَتْ عَادٌ
الْمُرْسَلِينَ ۞ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۞ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ۞ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۞ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
آيَةً تَعْبَثُونَ ۞ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ۞ وَإِذَا
بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ۞ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۞
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ۞ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ۞
وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۞ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۞
قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ۞

(112) Nuh dedi ki: Onların yaptıklarına benim ne ilmim olabilir [1]? (113) Onların hesaplarını görmek yalnız Rabbime düşer, farkında olsanız onu bilirdiniz. (114) Ben iman getirenleri kovacak değilim. (115) Ben açık söyler, Allah azabıyle korkuturur bir peygamberden başka bir şey değilim. (116) Onlar dediler ki «— Nuh! Vazgeçmezsen herhalde taşlanacaklar meyanına geçeceksin» [2] (117 - 118) Nuh dedi ki «— Yâ Rab! Kavmim beni yalancı saydılar, benimle onların arasında lâyıkıyle hükmet, beni de, benimle beraber mü'min olanları da kurtar». (119) Bunun üzerine biz onu ve onunla gemiye dolanları kurtardık. (120) Sonra sair kalanları suda boğduk. (121) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki onların çoğu Nuh'a iman etmemişlerdi. (122) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (123) Âd kavmi gönderilen peygamberleri yalana çıkardılar. (124) Hani kardeşleri Hud onlara demişti ki, «— Sakınmayacak mısınız?; (125 - 126 - 127) «— Ben, sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben risaletime karşı sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (128 - 129) «— Siz her yüksek tepede bir alâmet bina edip gelip geçenle eğleniyorsunuz; öyle mi? [3] Dünyada daim kalacaksınız diye sarnıçlar mı yapıyorsunuz? [4]»; (130) «— Siz bizi kavrayıp tutacak olsanız zorbalar gibi kavrayıp tutarsınız»; (131 - 132 - 133 - 134) «— Artık Allah'tan sakının, bana itaat edin. Bildiğiniz nimetlerle imdat eden Zattan sakının ki O, size davarlarla oğullarla, bahçelerle, pınarlarla imdat etmişti». (135) «— Ben size büyük bir günde azap [5] gelmesinden korkuyorum». (136) Onlar «— Sen bize ister öğüt ver, ister hiç öğüt verme, hepsi birdir. Dinimizden dönmeyeceğiz.

---

[1] İmanları zâhirî mi, bâtınî mi? Ben ne bilirim! Ben zâhire bakarım.

[2] Veya sürüleceksin, sövüleceksin.

[3] Veya yüksek tepelerde köşklerle iftihar edersiniz veya bana gelip gidenlerle eğlenirsiniz veya yolcular için alâmet korsunuz, öyle mi?

[4] Veya sağlam köşkler, burçlar mı yapıyorsunuz? Yani hem mütekebbirsiniz, hem tul-ü emel, gaflet sahibisiniz.

[5] Veya o günün büyük bir azabı gelmesinden.

إن هذا إلا خلق الأولين ۝ وما نحن بمعذبين ۝ فكذبوه
فأهلكناهم إن في ذلك لآية وما كان أكثرهم مؤمنين ۝ وإن
ربك لهو العزيز الرحيم ۝ كذبت ثمود المرسلين ۝ إذ قال
لهم أخوهم صالح ألا تتقون ۝ إني لكم رسول أمين ۝
فاتقوا الله وأطيعون ۝ وما أسألكم عليه من أجر إن أجري
إلا على رب العالمين ۝ أتتركون في ما هاهنا آمنين ۝ في
جنات وعيون ۝ وزروع ونخل طلعها هضيم ۝ وتنحتون
من الجبال بيوتا فارهين ۝ فاتقوا الله وأطيعون ۝
ولا تطيعوا أمر المسرفين ۝ الذين يفسدون في الأرض
ولا يصلحون ۝ قالوا إنما أنت من المسحرين ۝ ما أنت إلا
بشر مثلنا فأت بآية إن كنت من الصادقين ۝ قال هذه
ناقة لها شرب ولكم شرب يوم معلوم ۝ ولا تمسوها
بسوء فيأخذكم عذاب يوم عظيم ۝ فعقروها فأصبحوا
نادمين ۝ فأخذهم العذاب إن في ذلك لآية وما كان
أكثرهم مؤمنين ۝ وإن ربك لهو العزيز الرحيم ۝

(137) in hâzâ illâ hulukul'evveliyn (138) ve mâ nahnü bimu'azzebiyn (139) fekezzebûhü fe'ehleknâhüm, inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (140) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym (141) kezzebet semûdülmürseliyn (142) iz kaâle lehüm ehûhüm sâlihun elâ tettekuûn (143) inniy leküm resûlün emiyn (144) fettekullahe ve etıy'ûn (145) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (146) etütrekûne fiy mâ hâhünâ âminiyne (147) fiy cennâtin ve uyûnin (148) ve zürû'ın ve nahlin tal'uhâ hediym (149) ve tenhıtûne minelcibâli büyûten fârihiyn (150) fettekullahe ve etıy'ûn (151) ve lâ tütiy'û emrelmüsrifiyne (152) elleziyne yüfsidûne fiyl'ardı ve lâ yuslihûn (153) kaâlû innemâ ente minelmüsahhariyn (154) mâ ente illâ beşerün mislünâ, fe'ti biâyetin in künte minassâdikıyn (155) kaâle hâzihî nâkatün lehâ şirbün ve leküm şirbü yevmin ma'lûm (156) ve lâ temessûhâ bisûin feye'huzeküm azâbü yevmin azıym (157) fe'akarûhâ feasbahû nâdimiyn (158) fe'ehazehümül'azâb, inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (159) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym.

(137) Bu hal geçmişlerin âdetlerinden [1] başka bir şey değildir. (138) Biz bununla azap görecek değiliz» dediler. (139) Artık onlar Hud'u yalancı saydılar, biz de onları helâk ettik. İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki bunların çoğu mü'min olmamışlardı. (140) Galib-i yektâ olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (141) Semud kavmi gönderilen peygamberleri yalancı saymışlardı. (142) Hani kardeşleri Salih onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? (143) Ben sizin için emin bir peygamberim, (144) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin, (145) Ben bunun için sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (146 - 147 - 148) Bu bulunduğunuz halde, bahçelerde, pınarlarda, ekinler içinde, tomurcukları lâtif [2] hurmalıklarda; emin bir halde bırakılacak mısınız? (149) Dağlardan taşları yontup şımarıklık [3] ile evler yapıyorsunuz öyle mi? [4];» (150 - 151 - 152) «— Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Masiyette israf edenlerin [5] emrine itaat etmeyin, onlar ki yeryüzünde fesat çıkarırlar, iyi iş işlemezler». (153 - 154) Onlar şöyle dediler: «— Sen ancak büyüye uğraya uğraya aklı bozuk kimselerdensin. Sen bizim gibi beşerden başka bir şey değilsin. Eğer dâvanda gerçek söyleyenlerdensen bir mûcize getir». (155 - 156) Salih dedi ki: «— İşte dişi bir deve. Su bir nöbet onun, muayyen olan bir gün de sizindir. Ona suikastla dokunmayın, yoksa büyük bir günün azabı sizi çarpar». (157) Onlarsa deveyi sinirlediler. Sonra da azap korkusuyle pişman oldular. (158) Bunun üzerine onları azap çarptı. İşte bunda ibret vardır. Halbuki onların pek çoğu mü'min değillerdi. (159) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir.

[1] Veya bize söylediğiniz şeyler geçmişlerin uydurmalarından başka bir şey değildir.
[2] Meyvesi olgun, lezzeti lâtif.
[3] Veya ustalıkla.
[4] Yahut dağlarda, taşları oyup yaptığınız ferahlı meskenler içinde bırakılabilecek misiniz?
[5] Müşrikler veya dişi deveyi sinirleyen dokuz fesatçının.

(160) kezzebet kavmü lûtınilmürseliyn (161) iz kaâle lehüm ehûhüm lûtun elâ tettekuûn (162) inniy leküm resûlün emiyn (163) fettekullahe ve etıy'ûn (164) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (165) ete'tûnezzükrâne minel'âlemiyne (166) ve tezerûne mâ halaka leküm rabbüküm min ezvâciküm, bel entüm kavmün âdûn (167) kaâlû lein lem tentehi yâ lûtu letekûnenne minelmuhreciyn (168) kaâle inniy li'ameliküm minelkaâliyn (169) rabbi necciniy ve ehliy mimmâ ya'melûn (170) fenecceynâhü ve ehlehü ecma'ıyn (171) illâ acuzen fiylgaâbiriyn (172) sümme demmernel'âhariyn (173) ve emternâ aleyhim matarâ, fesâe matarülmünzeriyn (174) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (175) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym (176) kezzebe ashâbül'eyketilmürseliyn (177) iz kaâle lehüm şu'aybün elâ tettekuûn (178) inniy leküm resûlün emiyn (179) fettekullahe ve etıy'ûn (180) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (181) evfûlkeyle ve lâ tekûnû minelmuhsiriyn (182) vezinû bilkıstâsilmüstekıym (183) ve lâ tebhasûnnâse eşyâehüm, ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ۝ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا
تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ۝ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ۝ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ۝ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ۝ رَبِّ نَجِّنِي
وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ۝ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝ إِلَّا عَجُوزًا
فِي الْغَابِرِينَ ۝ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ۝ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا
فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ كَذَّبَ أَصْحَابُ لْئَيْكَةِ
الْمُرْسَلِينَ ۝ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ
إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا
مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۝ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۝ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

(160) Lût kavmi gönderilen peygamberleri yalancı saymışlardı. (161 - 162 - 163 - 164) Hani kardeşleri [1] Lût onlara şöyle demişti: Sakınmayacak mısınız? Ben sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer». (165 - 166) «— Siz bu âlemde şehvetle erkeklere yanaşıyor da, Rabbinizin sizin için yarattığı zevcelerinizi bırakıyor musunuz? Hayır siz haddi aşan [2] kavimsiniz». (167) Onlar dediler ki: Lût! Sen bundan vazgeçmezsen aramızdan çıkarılacaklar takımından olursun. (168) Lût dedi: «— Ben sizin bu işinize pek ziyade öfkelenenlerden biriyim». (169) «— Yâ Rab! Beni, ailemi işledikleri işin vebâlinden kurtar». (170) Bunun üzerine onu, bütün ailesini kurtardık. (171) Ancak zevcesi ihtiyar kadın geri kalanlar arasında kaldı. (172) Sonra diğerlerinin kökünü kırdık. (173) Onlara tas yağmuru yağdırdık, Allah azabıyle korkuya uğrayanların yağmuru ne yaman yağmurdur. (174) İşte bunda bir işret vardır. Halbuki halkın pek çoğu mü'min değillerdi. (175) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir. (176) Eykeliler [3] gönderilen peygamberleri tekzip etmişlerdi (177) Hani Şuayb onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? (178) Ben sizin için emin bir peygamberim. (179) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. (180) Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (181) «— Ölçeği tamam ölçün, nâs'ın hakkını eksik veren takımından olmayın»; (182) «— Doğru terazi ile tartın»; (183) «— İnsanların hukukundan hiç bir şey eksiltmeyin [4], yeryüzünde fesat çıkararak fesatla uğraşmayın».

[1] Yani toprak kardeşi Lût.
[2] Helâlı, haramı geride bırakan.
[3] Eyke Medyen'e yakın ormanlık bir yerdir. Şuayb Aleyhisselâm hem Eykelilere, hem Medyenlilere mebus olmuştur.
[4] Malı artık ölçüp eksik satmayın.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ۞ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۞ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَاذِبِينَ ۞ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۞ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۞ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ
عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۞ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۞ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ۞ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ
الْأَمِينُ ۞ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ۞ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ
مُبِينٍ ۞ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ۞ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ
يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۞ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ۞
فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ۞ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۞ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ۞ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۞ فَيَقُولُوا هَلْ
نَحْنُ مُنْظَرُونَ ۞ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۞ أَفَرَأَيْتَ إِنْ
مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ۞ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ۞

(184) vettekulleziy halakaküm vel cibilletel'evveliyn (185) kaâlû innemâ ente minelmüsahhariyn (186) ve mâ ente illâ beşerün mislünâ ve in nazunnüke leminelkâzibiyn (187) fe'eskıt aleynâ kisefen minessemâi in künte minessâdıkıyn (188) kaâle rabbiy a'lemü bimâ ta'melûn (189) fekezzebûhü fe'ehazehüm azâbü yevmizzulleh, innehü kâne azâbe yevmin aziym (190) inne fiy zâlike le'âyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (191) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym (192) ve innehü letenziylü rabbil'âlemiyn (193) nezele bihirrûhul-emiynü (194) alâ kalbike litekûne minelmünziriyne (195) bilisânin arabiyyin mübiyn (196) ve innehü lefiy zübüril'evveliyn (197) evelem yekün lehüm âyeten en ya'lemehü ulemâü beniy isrâiyl (198) ve lev nezzelnâhü alâ ba'dıl'ağcemiyne (199) fekarâhü aleyhim mâ kânû bihî mü'miniyn (200) kezâlike seleknâhü fiy kulûbilmücrimiyn (201) lâ yü'minûne bihî hattâ yerevül'azâbel'eliym (202) feye'tiyehüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (203) feyekuûlû hel nahnü munzarûn (204) efebi'azâbinâ yesta'cilûn (205) efere'eyte in metta'nâhüm siniyne (206) sümme câehüm mâ kânû yû'adûne.

(184) «— Sizi ve evvel gelip geçen halkı yaratandan sakının». (185) Onlar şöyle dediler: «— Sen ancak büyüye uğraya uğraya [1] şuuru bozuk bir adamsın. (186) Sen bizim gibi beşerden başka bir şey değilsin, biz, gerçek seni yalancı takımından sanıyoruz. (187) Eğer gerçek diyenlerdensen haydi göğün bir parçasını [2] üzerimize düşür». (188) Şuayb «— Rabbim işlediklerinizi herkesten ziyade bilir.» (189) Artık onlar Şuayb'ı yalancı saymakta devam etmekle kendilerini gölge gününün azabı [3] çarptı. O günün azabı müthiş bir günün azabıydı. (190) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki onların pek çoğu mü'min değildir. (191) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (192) Kur'an şüphesiz Rabbelâleminin indirmesidir. (193 - 194 - 195) Sen Tanrı azabıyle korkutanlardan olasın diye onu «ruh-i emin» açık olan Arap diliyle indirmiştir [4]. (196) O [5], evvel geçenlerin kitaplarında vardır. (197) Onu [6] İsrail oğulları ulemasının bilmesi onlara doğruluk alâmeti olmuyor öyle mi? (198) Biz, onu yabancılardan birine indirseydik(199) O da onlara Kur'an'ı okusaydı yine ona inanmayacaklardı [7]. (200) Küfür ve inat ve inkârı günahkârların kalplerine böyle soktuk. (201) Onlar farkında değillerken (202) Kendilerine ansızın azap gelir. (203) Onlar da azabı görünce «— Acaba bize mühlet verilir mi?» demedikçe ona inanmazlar. (204) Onlar azabımızı tâcil etmek mi istiyorlar? (205 - 206) Ne dersin? Onları senelerce geçindirsek, sonra vaat olundukları azap onlara gelse.

---

[1] Veya ciğerli.

[2] Bir bulut veya bir gölgelik.

[3] Gölge şeklinde bir buluttan çıkan ateş.

[4] Kavmin anlasınlar da özürleri kalmasın veya Arap diliyle inzar olunanlardan yani İsmail, Salih, Hud, Şuayb gibi peygamberlerden olasın diye.

[5] Kur'an'ın mânası, ahkâmı, ihbarı, mazmunları ve na'ti peygamberi.

[6] Kur'an'ın sıfatını, peygamberin na'ti mübarekini.

[7] Kur'an'ı Arapça indirseydik Arap olmayana tâbi olmayı âr sayarlardı. «O, Arap dilinde fasih değildir» derlerdi. Bilâkis kendi dilince indirseydik «mânasını anlamadık» derlerdi. Biz ise fasih Arap diliyle indirdik. Daha niye inanmıyorlar?

(207) mâ ağnâ anhüm mâ kânû yümette'ûn (208) ve mâ ehleknâ min karyetin illâ lehâ münzirûn (209) zikrâ, ve mâ künnâ zâlimiyn (210) ve mâ tenezzelet bihişşeyâtıyn (211) ve mâ yenbagıy lehüm ve mâ yestetıy'ûn (212) innehüm anissem'i lema'zûlûn (213) felâ ted'u ma'allahi ilâhen âhara fetekûne minelmu'azzebiyn (214) ve enzir aşiyretekel'akrebiyn (215) vahfıd cenâhake limenittebe'ake minelmü'miniyn (216) fein asavke fekul inniy beriy'ün mimmâ ta'melûn (217) ve tevekkel alel'aziyzirrahiym (218) elleziy yerâke hıyne tekuûmü (219) ve tekallübeke fiyssâcidiyn (220) innehü hüvessemiy'ul'aliym (221) hel ünebbiüküm alâ men tenezzelüşşeyâtıyn (222) tenezzelü alâ külli effâkin asiym (223) yülkuûnessem'a ve ekserühüm kâzibûn (224) veşşü'arâü yettebi'uhümülgaâvün (225) elem tere ennehüm fiy külli vâdin yehiymûn (226) ve ennehüm yakuûlûne mâ lâ yef'alûn (227) illelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti ve zekerullahe kesiyren ventesarû min ba'di mâ zulimû, ve seya'lemülleziyne zalemû eyye münkalebin yenkalibûn.

مَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَۜ ۝ وَمَٓا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا
لَهَا مُنْذِرُونَۗ ۝ ذِكْرٰىۜ وَمَا كُنَّا ظَالِم۪ينَ ۝ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ
الشَّيَاط۪ينُ ۝ وَمَا يَنْبَغ۪ي لَهُمْ وَمَا يَسْتَط۪يعُونَۜ ۝ اِنَّهُمْ
عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَۜ ۝ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُونَ
مِنَ الْمُعَذَّب۪ينَۚ ۝ وَاَنْذِرْ عَش۪يرَتَكَ الْاَقْرَب۪ينَۙ ۝ وَاخْفِضْ
جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَۚ ۝ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنّ۪ي
بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَۚ ۝ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِۙ ۝ اَلَّذ۪ي يَرٰيكَ
ح۪ينَ تَقُومُۙ ۝ وَتَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِد۪ينَ ۝ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ
الْعَل۪يمُ ۝ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاط۪ينُۜ ۝ تَنَزَّلُ عَلٰى
كُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍۙ ۝ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَۜ ۝
وَالشُّعَرَٓاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُ۫نَۜ ۝ اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ ف۪ي كُلِّ وَادٍ
يَه۪يمُونَۙ ۝ وَاَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَۙ ۝ اِلَّا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَث۪يرًا وَانْتَصَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُواۜ وَسَيَعْلَمُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ۝

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

(207) Onların geçinmeleri kendilerine fayda verebilir mi? Asla. (208 - 209) Biz, hiç bir kasaba ahalisini helâk etmedik ki, onlar için kendilerine akıbeti, tevhidi hatırlatmak için Allah azabıyle korkutucu peygamberler bulunmasın. Biz helâklerinde zalim olmadık. (210) Kur'an'ı asla şeytanlar indirmedi. (211) Onların buna salâhiyetleri de yoktur, güçleri de yetmez. (212) Onlar vahyi işitmekten uzaklaştırılmışlardır. (213) Allah'la beraber başka bir mâbuda ibadet etme, yoksa azaba uğrayanlardan olursun. (214) Pek yakın kavim ve kabileni Allah azabıyle korkut. (215) Sana tâbi olan mü'minlere kanadını alçak tut [1]. (216) Kavim ve kabilen sana karşı gelirlerse «— Ben sizin işlediklerinizden vâresteyim» dersin. (217) Yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'ya dayan. (218 - 219) O Tanrı ki seni kıyam halinde de, secde edenler arasında dolaşman halinde [2] de görür. (220) Çünkü semi' olan, hakkıyle âlim olan, O'dur. (221) Kime şeytanlar inebilir, size haber vereyim mi? (222) Onlar, uydurucu, günaha düşkün her kimseye inerler. (223) Bunlar şeytanlar yalanına kulak asarlar, pek çokları da yalancı kimselerdir. (224) Şairlere [3] azgınlar [4] tâbi olurlar. (225 - 226) Görmüyor musun ki onlar her dedikodu deresinde şaşkın şaşkın dolaşırlar [5]. Onlar yapmadıkları şeyleri de derler. (227) Şairden iman edip iyi amel işleyen, Allah'ı çok anan [6], zulüm olunduktan sonra öç alan [7] kimseler başka. Zalimler yakında nereye döneceklerini bileceklerdir.

---

[1] Onlara karşı yumuşak davran, lûtufla muamele et.
[2] Namaz kılanlarla beraber; ayaktayken, otururken, secdedeyken, rükûdayken.
[3] Müşriklerin şairlerine.
[4] Arap sapıkları, Arap avanakları.
[5] Her bir mazmunda mübalâğa ederler.
[6] Şiirin kendini Allah'ı anmaktan alıkoymadığı zat.
[7] Kâfirler mü'minleri hiciv ettikten sonra mukabeleten kâfirleri hiciv eden zevat.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
طٰسٓ تِلْكَ اٰيَاتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ۝ هُدًى وَبُشْرٰى
لِلْمُؤْمِنِينَ ۝ اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ
هُمْ يُوقِنُونَ ۝ اِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَ ۝ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُٓوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ
الْاَخْسَرُونَ ۝ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ۝ اِذْ قَالَ
مُوسٰى لِاَهْلِهِٓ اِنّٖٓي اٰنَسْتُ نَارًا سَاٰتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيكُمْ بِشِهَابٍ
قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۝ فَلَمَّا جَٓاءَهَا نُودِيَ اَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ يَا مُوسٰٓى اِنَّهُٓ اَنَا اللّٰهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ وَاَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى
مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنّٖي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ۝
اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُٓوءٍ فَاِنّٖي غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
وَاَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ سُٓوءٍ فِي تِسْعِ
اٰيَاتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝ فَلَمَّا
جَٓاءَتْهُمْ اٰيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝

SÛRETÜNNEML

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tâsin, tilke âyâtülkur'âni ve kitâbin mübiyn (2) hüden ve büşrâ lilmü'miniyne (3) elleziyne yükıymûnessalâte ve yü'tûnezzekâte ve hüm bil'âhıreti hüm yûkınûn (4) innelleziyne lâ yü'minûne bil'âhireti zeyyennâ lehüm a'mâlehüm fehüm ya'mehûn (5) ülâikelleziyne lehüm sûül'azâbi ve hüm fiyl'âhıreti hümül'ahserûn (6) ve inneke letülekkalkur'âne min ledün hakiymin aliym (7) iz kaâle mûsâ liehlihî inniy ânestü nârâ, seâtiyküm minhâ bihaberin ev âtiyküm bişihâbin kabesin le'alleküm tastalûn (8) felemmâ câehâ nûdiye en bûrike men fiynnâri ve men havlehâ, ve sübhânallahi rabbil'âlemiyn (9) yâ mûsâ innehü ennallahül'aziyzülhakiym (10) ve elkı asâk, felemmâ reâhâ tehtezzü ke'ennehâ cânnün vellâ müdbiren ve lem yu'akkıb, yâ mûsâ lâ tehaf inniy lâ yehâfü ledeyyelmürselûn (11) illâ men zaleme sümme beddele husnen ba'de sûin feinniy gafurün rahiym (12) ve edhıl yedeke fiy ceybike tahrüc beydâe min gayri sûin hiy tis'ı âyâtin ilâ fir'avne ve kavmih, innehüm kânû kavmen fâsikıyn (13) felemmâ câethüm âyâtünâ mubsıraten kaâlû hazâ sihrün mübiyn.

NEML VEYA «TASİN» SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ta, sin. Bu, Kur'an'ın ve aşikâr olan Kitabın [2] âyetleridir. (2-3) Namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakinen bilen mü'minleri doğru yola götürür, Cennet ile müjdeler. (4) Âhirete inanmayanlar yok mu, biz onların kötü amellerini hoş gösterdik. Artık onlar dalâletlerinde şaşkın kalırlar. (5) Onlar öyle kimselerdir ki kendileri için katil ve esaret gibi yaman bir azap vardır. Âhirette en ziyade ziyana uğrayacaklar da onlardır. (6) Şüphe yok ki sana Kur'an tedbirinde hakîm olan ve her bir şeyi hakkıyle bilen Zat tarafından telkîn olunuyor. (7) Hani Musa, ailesine şöyle demişti: « —Ben bir ateş gördüm gideyim de ya size yolumuzu gösterecek malûmat yahut o ateşten bir şu'le getireyim ki onunla ısınınız». (8) Musa ateşin yanına varınca ona şöyle nida olundu: «— Ateşte olan [3], onun etrafında bulunan [4] şey, mübarektir ve mutahhardır. Âlemlerin Rabbi olan Tanrı da tamamıyle münezzehtir». (9) «— Musa! Yegâne galip olan, hakîm olan Tanrı, benim [5]». (10) «— Asanı yere bırak». Musa asayı bıraktı, asayı ok yılanı gibi çırpınır görünce dönüp kaçtı. Arkasına bakmadı. Biz de dedik: Musa! Korkma, peygamberler benim huzurumda korkmazlar. (11) Fakat nefsine zulmedip sonra tövbeyle fenalığı iyiliğe çevirirsen, işte ben bu gibileri yarlıgar, bağışlarım. (12) Elini koynuna sok ki elin ayıpsız [6], ak pak çıksın. Bu ikisi dokuz mûcize içindedir [7], bunlarla Firavun'a ve kavmine var. Çünkü onlar fasık kavimdirler. (13) Vaktaki mûcizelerimiz onlara görünür bir halde [8] geldi. Onlar «— Bu, apaçık bir büyücülüktür» dediler.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş, (93) âyettir.
[2] Hakkı bâtıldan ayıran, ahkâm beyan eden Kitabın veya Levh-i Mahfuz'un.
[3] Musa veya melâike veya Nur-u Bâri.
[4] Melâike veya Musa veya yerler.
[5] Veya o nida eden benim: Yegâne galip, hakim olan Tanrı'yım.
[6] Onda abraşlık illeti olmaksızın.
[7] Dokuz mûcize şunlardır: Asa, yedd-i beyza, tufan, çekirge, kene, kurbağa, kan, helâk-i emval, kuraklık. Bazıları kuraklığı, ziraatlerinin noksanını iki sayıyor, bir de deniz yarılmasını zikrediyor. Böylece onbire baliğ oluyor. Bu beyana göre Nazm-ı Celilin mânâsı şöyle olur: Bu ikisinden başka dokuz mûcize ile Firavun'a ve kavmine var.
[8] Veya apaçık mûcizelerimiz geldi.

(14) ve cehadû bihâ vesteykanethâ enfüsühüm zulmen ve ulüvvâ, fanzur keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (15) ve lekad âteynâ dâvûde ve süleymâne ilmâ, ve kaâlelhamdü lillâhilleziy faddalenâ alâ kesiyrin min ibâdihilmü'miniyn (16) ve verise süleymânü dâvûde ve kaâle yâ eyyühennâsü ullimnâ mentıkattayr, ve ûtiynâ min külli şey', inne hâzâ lehüvelfadlulmübiyn (17) ve huşire lisüleymâne cünûdühü minelcinni vel'insi vettayri fehüm yûze'ûn (18) hattâ izâ etev alâ vâdinnemli kaâlet nemletün yâ eyyühennemlüdhulû mesâkineküm, lâ yahtımenneküm süleymânü ve cünûdühü ve hüm lâ yeş'urûn (19) fetebesseme dâhıken min kavlihâ ve kaâle rabbi evzı'niy en eşküre niğmetekelletiy en'amte aleyye ve alâ vâlideyye ve en a'mele salihan terdâhü ve edhılniy birahmetike fiy ibâdikessâlihıyn (20) ve tefakkadattayre fekaâle mâliye lâ erelhüdhüde em kâne minelgaâibiyn (21) leü'azzibennehü azâben şediyden ev leezbehannehû ev leye'tiyenniy bisultânin mübiyn (22) femekese gayre ba'ıydin fekaâle ehattü bimâ lem tühıt bihî ve ci'tüke min sebein binebein yakıyn.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝
وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ۝
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
۝ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ
مِنَ الْغَائِبِينَ ۝ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ۝

(14) Mûcizelerimizi gönüllerine hiç bir şüphe girmeksizin bildikleri halde mücerret zulümden, kendilerini yüksek görmeden dolayı inat ederek inkâr ettiler. Fesatçıların sonu nasıl oldu? Gördün ya! (15) * Biz, Davud'a, Süleyman'a ilim vermiştik. Onlar da «— Bizi birçok mü'min kullarından üstün tutan Tanrı'ya hamdolsun» dediler (16) Süleyman Davud'a nübüvvet ve mülkte vâris oldu da dedi ki «— Ey nâs! Bize kuş dili [1] öğretildi, bize enbiya ve mülûke verilen her şey verildi. İşte bu, apaşikâr bir inayettir». (17) Bir gün Süleyman'ın, cinden, insandan, kuştan müteşekkil ordusu toplandı. Bunlar, toplanıncaya kadar durdurulurdu. (18) Nihayet karınca deresine vardılar. Bir dişi karınca «— Karıncalar! Yuvalarınıza girin ki Süleyman ve ordusu farkında olmaksızın sizi ezmesinler» dedi. (19) Bunun üzerine Süleyman karıncanın sözünden tebessüm edip gülmeye başladı, dedi ki «— Yâ Rab! Bana, anama, babama ihsan ettiğin nimetlerine şükretmeyi, hoşnut olacağın iyi amel işlemeyi bana müyesser kıl [2]; beni öz rahmetinle salih kullarının katarına götür». (20 - 21) Başka bir gün Süleyman kuşları yokladı da dedi ki «— Niye Çavuş kuşunu göremiyorum? Yoksa gaiplere mi karıştı? [3] * Reddolunmayacak derecede bir mazeret beyan edinceye kadar onu işkenceye uğratacağım veya boğazlayacağım». (22) Çavuş kuşu çok eğlenmeyip geldi. Dedi ki «— Senin muttali olmadığın bir şeye muttali oldum. Sana Sebe'den [4] muhakkak bir haber getirdim».

[1] Süleyman aleyhisselâm seslerinin neye delâlet ettiğini anlardı.
[2] Beni bu fiilden ayırma.
[3] Yani saklı mı, burada değil mi?
[4] Yemen havalisinde bir yerdir.

إِنِّي وَجَدتُّ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ۝ وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ۝ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۝ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝ قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ اذْهَب بِّكِتَابِي هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ۝ إِنَّهُ مِن سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ۝ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ۝ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۝ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ۝ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ۝

(23) inniy vecedtümre'eten temlikihüm ve ûtiyet min külli şey'in ve lehâ arşun aziym (24) vecedtühâ ve kavmehâ yescüdûne lişşemsi min dûnillâhi ve zeyyene lehümüşşeytânü a'mâlehüm fesaddehüm anissebiyli fehüm lâ yehtedûn (25) ellâ yescüdû lillâhilleziy yuhricülhab'e fiyssemâvâti vel'ardı ve ya'lemü mâ tuhfûne ve mâ tü'linûn (26) allahü lâ ilâhe illâ hüve rabbül'arşil'azıym (27) kaâle senanzuru esadakte em künte minelkâzibiyn (28) izheb bikitâbiy hâzâ fe'elkıh ileyhim sümme tevelle anhüm fanzur mâ zâ yerci'ûn (29) kaâlet yâ eyyühelmeleû inniy ülkıye ileyye kitâbün keriym (30) innehü min süleymâne ve innehü bismillâhirrahmânirrahiym (31) ellâ ta'lû aleyye ve'tûniy müslimiyn (32) kaâlet yâ eyyühelmeleû eftûniy fiy emriy, mâ küntü kaâtı'aten emren hattâ teşhedûn (33) kaâlû nahnü ûlû kuvvetin ve ûlû be'sin şediydin vel'emrü ileyki fanzuriy mâ zâ te'müriyn (34) kaâlet innelmülûke izâ dehalû karyeten efsedûhâ ve ce'alû e'izzete ehlihâ ezilleh, ve kezâlike yef'alûn (35) ve inniy mürsiletün ileyhim bihediyyetin fenâzıratün bime yerci'ulmürselûn.

(23) «— Ben orada bir kadının padişahlık ettiğini gördüm. Ona her şey [1] verilmiştir, onun büyük bir tahtı da vardır». (24) «— Gerek kendisini, gerek kavmini, Allah'ı bırakarak güneşe secde ediyorlar buldum. Şeytan onlara kötü amellerini göstermiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Onlar doğru yola eremiyorlar». (25) Onlar, göklerde, yerde saklanan yağmuru ve otu çıkaran, gizledikleri, aşikâr kıldıkları her şeyi bilen Tanrı'ya niye secde etmiyorlar [2]?» (26) «— Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur. O, büyük arşın Rabbidir.» (27 - 28) Süleyman ona şöyle dedi: «— Bakalım gerçek mi söylüyorsun, yoksa yalancılardan biri misin? Benim şu mektubumu götür, onlara bırak, sonra onlara yakın bir yere çekil, dur, bak ne cevap verecekler!» (29 - 30 - 31) Çavuş kuşu böyle yaptı, kadın dedi ki: Ey eşraf! Bana mühürlü [3] bir mektup atıldı. O mektup Süleyman tarafındandır. «Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle» başlıyor. Mazmunu şöyledir: «— Bana karşı, kendinizi yüksek tutmayın, haddinizi bilin gelip bana itaat edin» [4]. (32) Belkis dedi ki: «— Ey eşraf! Bu işimde bana bir rey verin, siz bulunmadıkça ben işimi kesip atacak değilim». (33) Onlar şöyle dediler: «— Biz, kuvvetliyiz. Bizim kavgamız da şiddetlidir [5]. Yine emr-ü irade senindir. Bak ne münasip görürsen bize buyurursun». (34 - 35) Belkis; «— Padişahlar bir kasabaya harple girerlerse onu yakarlar, yıkarlar, eşrafını da hor kılarlar [6], işte böyle yaparlar [7]. Bana kalırsa ben onlara bir hediye göndereceğim, bakayım elçiler neyle dönecekler [8]» dedi.

[1] Padişahlığa ne lâzımsa her şey, mal, cemal, asker vesaire.

[2] Yahut... Tanrı'ya secde etmemek için şeytan onları alıkoymuştur veya secde etmemek için onlara amellerini bezemiştir.

[3] Veya getireni belli değil veya mühim bir mektup veya mazmunu gayet iyi veya göndereni muazzam bir zat.

[4] Veya Müslüman olup gelin.

[5] Ordumuz, alât-ı harbiyemiz vardır, bahadırız, harpte tecrübe görmüşüz.

[6] Öldürürler, esir ederler.

[7] Bu hal devam edegelen âdetlerindendir, Süleyman da böyle yapar.

[8] Hediyeyi kabul edecek mi? Etmeyecek mi? Hediye kabul ederse padişahtır, etmezse peygamberdir.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتٰىنِۦَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتٰىكُمْ بَلْ أَنْتُمْ
بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ۞ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا
وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ۞ قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَؤُا أَيُّكُمْ
يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ۞ قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ
أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ۞
قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ
طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي
ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ۞ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ۞ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهٰكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ
كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ۞ وَصَدَّهَا
مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ۞
قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ
عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي
ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞

(36) felemmâ câe süleymâne kâale etümiddûneni bimâlin femâ âtâniyallahü hayrün mimmâ âtâküm, bel entüm bihediyyetiküm tefrehûn (37) ircı' ileyhim felene'tiyennehüm bicünûdin lâ kıbele lehüm bihâ ve lenuhricennehüm minhâ ezilleten ve hüm sâgırûn (38) kaâle yâ eyyühelmeleû eyyüküm ye'tiyniy bi'arşihâ kable en ye'tûniy müslimiyn (39) kaâle ıfriytün minelcinni ene âtiyke bihî kable en tekuûne min makaâmik ve inniy aleyhi lekaviyyün emiyn (40) kaâlelleziy indehü ilmün minelkitâbi ene âtiyke bihî kable en yertedde ileyke tarfük, felemmâ reâhü müstekırren indehü kaâle hâzâ min fadlı rabbiy, liyeblüveniy e'eşkür em ekfür, ve men şekere feinnemâ yeşkürü linefsih ve men kefere feinne rabbiy ganiyyün keriym (41) kaâle nekkirû lehâ arşehâ nenzur etehtediy em tekûnü minelleziyne lâ yehtedûn (42) felemmâ câet kıyle ehâkezâ arşük, kaâlet ke'ennehü hû, ve ûtiynel'ılme min kablihâ ve künnâ müslimiyn (43) ve saddehâ mâ kânet ta'büdü min dûnillâh, innehâ kânet min kavmin kâfiriyn (44) kıyle lehedhuliyssarh, felemmâ re'ethü hasibethü lücceten ve keşefet an sâkayhâ, kaâle innehü sarhun mümerredün min kavâriyr, kaâle rabbi inniy zalemtü nefsiy ve eslemtü ma'a süleymâne lillâhi rabbil'âlemiyn.

(36 - 37) Vaktaki elçi Süleyman'a hediyelerle vardı, Süleyman ona şöyle dedi: Bana malla mı muavenette bulunuyorsunuz? Tanrı'nın bana verdiği nimet size verdiği mallardan daha iyi ve kıymetlidir. Benim hediyeye ihtiyacım yoktur. Belki hediyenizle siz sevinirsiniz. Haydi hediyenle seni gönderenlerin tarafına dön. Onlar bize gelmezlerse biz üzerlerine takat getiremeyecekleri ordu ile varacağız. Kendilerini memleketlerinden rüsvay edip esir olarak çıkaracağız. (38) Süleyman yanında bulunanlara şöyle dedi: «— Ey azîzler! Onlar bana münkat olarak gelmeden evvel hanginiz bana onun tahtını getirebilir?». (39) Perilerden pek kuvvetli biri İfrit dedi ki «— Sen yerinden kalkmadan evvel ben onu sana getiririm. Bu işde kuvvetliyim [1], içindekiler hakkında da emniyetliyim». (40) Kitabı bilen [2] biriyse «— Sen yüzünü yumup açıncaya kadar ben sana onu getiririm» dedi. Süleyman, tahtı yanında hazır durur görünce şükür makamında dedi ki: «— Bu, Rabbimin inayetindendir, Rabbim beni deniyor: Şükür mü edeceğim? Yoksa nankörlükte mi bulunacağım? Her kim şükrederse ancak kendisi için şükreder ve her kim nankörlük ederse Rabbim onun şükründen müstağnidir. Ona nimet vermekle de kerîmdir» dedi. (41) Süleyman «— Onun tahtını belirsiz edin, bakalım onu tanıyabilecek mi? Yoksa tanıyamayacaklar arasında mı bulunacak?» [3] dedi. (42) Kadın gelince ona «— Tahtın böyle midir?» denildi, o da «— Sanki odur [4], bu mûcizeden evvel [5] bize ilim verilmiştir. Biz senden evvel Müslüman olduk» dedi. (43) Süleyman [6] onu Allah'tan başkasına tapmaktan menetti [7]. Çünkü o, kâfir kavimdendi. (44) Ona «— Köşke gir» denildi, Belkis onun meydanını görünce onu derin su sandı, baldırlarını açtı. Süleyman ona «— Bu billûrla döşenmiş, düz bir köşktür, su değildir» dedi. Belkis dedi ki: Yâ Rab ben güneşe tapmakla [8] nefsime zulmetmiştim. Süleyman vasıtasıyle âlemlerin Rabbi olan Tanrı'ya münkat olup imana girdim [9].

[1] Taşıması bana ağır gelmez. [2] Kitabullah veya Levh-i Mahfuz hakkında ilmi bulunan zat. Bu zat Süleyman Aleyhisselâmın kendisidir. Kavl-i meşhur'a göre veziri veya kâtibi Asaf'tır. [3] Veya Süleyman'ın nübüvvetini. Veya hidayete erecek mi? Ermeyecek mi? [4] Yahut şu me'aldedir: Belkis'in tahtı onun saltanatına malik olmak demektir. Belkis gelmeden evvel onun saltanatına mâlik olalım diye Süleyman aleyhisselâm vüzerasıyle istişare esnasında İfrit öğleye kadar vakit istedi. Asaf ise ahval-i hükûmete vâkıf olmakla saltanatına mâlik olmak yolunu tuttu. Bu kolaylığa binaen Hazret-i Süleyman Allah'a şükretti. Sonra Belkis'in emri saltanattaki nizamlarını bozdu. Hayaline gelmeyen nizamlar koydu ki kendi saltanatını unutsun. Belkis geldi. Süleyman'ın umur-u saltanatına baktı, hayran oldu. Bu, benim saltanatımı okşuyor dedi. Memleketini teslim edip iman getirdi. Süleyman'a tâbi oldu. [5] Yani bu mûcizeye ne hacet! Ondan evvel senin hak üzere olduğunu bilmiştik. Çünkü hediyeler iade olunmuştu, ona münkat olmuştuk veya bu söz tahdisi nimet makamında Süleyman Aleyhisselâm tarafından irat olunmuştur. Bizim senden evvel tevhit hakkında ilmimiz vardı, senden evvel Müslümandık. [6] Veya Cenab-ı Hak. [7] Şems'e tapmaktan. Çünkü güneşe tapanlar arasında yetişmişti. Hazret-i Süleyman'a mülâki oluncaya kadar bu halde kaldı, veyahut Allah'tan başkasına tapması, onu Allah'a tapmaktan menetmişti. [8] Veya Süleyman hakkında su-i zannetmekle. [9] Kıssa burada tamam oluyor. Bu kıssaya «Cevdeti fehm için bir temsildir» diyenler de vardır.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ۝ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ۝ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ۝
قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۝
وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ
وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ
آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ۝ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ۝

(45) ve lekad erselnâ ilâ semûde ehâhüm sâlihan eni'büdullâhe feizâhüm feriykani yahtesımûn (46) kaâle yâ kavmi lime testa'cilûne bisseyyieti kablelhaseneh, lev lâ testagfirûnellahe le'alleküm türhamûn (47) kaâlûttayyernâ bike ve bimen ma'âk, kaâle tâirüküm indallahi bel entüm kavmün tüftenûn (48) ve kâne fiylmediyneti tis'atü rehtın yüfsidûne fiyl'ardı ve lâ yuslihûn (49) kaâlû tekaâsemû billâhi lenübeyyitennehü ve ehlehü sümme lenekuûlenne liveliyyihî mâ şehidnâ mehlike ehlihî ve innâ lesâdikuûn (50) ve mekerû mekren ve mekernâ mekren ve hüm lâ yeş'urun (51) fanzur keyfe kâne âkıbetü mekrihim ennâ demmernâhüm ve kavmehüm ecma'ıyn (52) fetilke büyûtühüm hâviyeten bimâ zalemû, inne fiy zâlike leâyeten likavmin ya'lemûn (53) ve enceynelleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (54) ve lûtan iz kaâle likavmihî ete'tûnelfâhışete ve entüm tübsırûn (55) einneküm lete'tûnerricâle şehveten min dûninnisâ', bel entüm kavmün techelûn.

(45) * Semud kavmine kardeşleri Salih'i «Tanrı'ya tapsınlar» diye gönderdik. Hemen onlar birbirleriyle kavgaya girişen iki fırkaya ayrıldılar. (46) Salih şöyle dedi: Ey kavmim! Niye iyilikten evvel fenalığı [1] tâcil etmek istiyorsunuz? Niye Allah'tan yarlıganmak (bağışlanmak) dilemiyorsunuz? Olabilir ki bağışlanırsınız. (47) Onlar «— Senden ve seninle beraber olanlardan dolayı bize uğursuzluk çöktü» dediler. Salih dedi ki «— Size çöken uğursuzluk, Allah yanındadır [2]. Hayır, siz fitneye düşmüş bir kavimsiniz [3]. (48) Memlekette Hicir'de dokuz kişi vardı ki o toprakta fesat çıkarırlardı, iyi iş işlemezlerdi. (49) Onlar birbirleriyle uyuşup «— Onu ve ailesini gece basıp telef edelim, sonra kanını arayan velisine [bizler ailesinin helâk olduğu yerde hazır değildik [4], bizler gerçek diyen kimseleriz] diyelim» diye Tanrı'ya yemin ettiler. (50) Onlar öyle bir mekr ve hile kurdular. Biz de onlar farkında değilken böyle bir mekr ve hilelerinin cezasını verdik [5]. (51) İşte bak, mekr ve hilelerinin sonu nasıl oldu. Biz o dokuz kişiyi ve bütün kavimlerini yok ettik. (52) İşte yurtları zulümlerinden dolayı bomboş kalmış ve yıkık duruyor. Bunda kudretimizi bilen bir kavim için ibret vardır. (53) İman getirenleriyse kurtardık. Bunlar şirkten sakınırlardı. (54) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine şöyle demişti: «— Siz, göre göre hayasızlığı mı irtikâp ediyorsunuz?»; (55) «— Sizler, kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi yanaşıyorsunuz? Hayır, siz cahil [6] kimselersiniz».

[1] Tövbeden evvel azabı.
[2] Fezasına muvafık olarak gelmiştir.
[3] Küfürünüzün uğursuzluğuyle size kıtlık gelmiştir. Bakalım bilecek misiniz, bilmeyecek misiniz?
[4] Veya helâklerinde bulunmadık.
[5] Yani ukubetlerini tâcille ceza verdik.
[6] Veya avanak, laubali, sonunu görmez.

(56) femâ kâne cevâbe kavmihî illâ en kaâlû ahricû âle lûtın min karyetiküm innehüm ünâsün yetetahherûn (57) fe'enceynâhü ve ehlehû illemre'etehü kaddernâhâ minelgaâbiriyn (58) ve emtarnâ aleyhim matarâ, fesâe matarülmünzeriyn (59) kulilhamdü lillâhi ve selâmün alâ ibâdihillezıynastafâ, allahü hayrün emmâ yüşrikûn (60) emmen halakassemâvâti vel'arda ve enzele leküm minessemâi mâ', fe'enbetnâ bihî hadâika zâte behceh, mâ kâne leküm en tünbitû şecerehâ, eilâhün ma'allah, bel hüm kavmün ya'dilûn (61) emmen ce'alel'arda karâren ve ce'ale hılâlehâ enhâren ve ce'ale lehâ revâsiye ve ce'ale beynelbahreyni hâcizâ, eilâhün ma'allah, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (62) emmen yüciybülmuztarra izâ, de'âhü ve yekşifüssûe ve yec'alüküm hulefâel'ard, eilâhün ma'allah, kaliylen mâ tezekkerûn (63) emmen yehdiyküm fiy zulümâtilberri velbahri ve men yürsilürriyâha büşren beyne yedey rahmetihî, eilâhün ma'allah, te'âlallahü ammâ yüşrikûn.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ
قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ۝ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ۝ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ۝ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ
عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ۝
أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ
أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ۝
أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ
قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۝ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

(56) Kavminin buna karşı cevapları «— Lût ailesini kasabanızdan çıkarın, çünkü onlar pâklık isteyen birtakım insanlardır» demekten ibaret olmuştu. (57) Biz de onu, karısından başka ailesini kurtardık, onu geri kalanlardan olmak üzere takdir ettik. (58) Üzerlerine taş yağmuru yağdırdık. Allah azabıyle korkuya düşen kimselerin yağmuru ne kötü yağmurdur! (59) De ki Allah'a hamdolsun, seçip ayırdığı kullarına da selâm olsun. Allah mı hayırlıdır yoksa şerik koştukları mı? (60) Yahut gökleri, yeri yaratan, gökten yağmur indiren kimdir [1]? Biz o yağmurla ağaçlarını bitiremeyeceğiniz, ferah artıracak bahçeleri inbat eylemiştik. Allah'la beraber başka mâbut, öyle mi? Hayır, onlar eğri büğrü giden güruhtur. (61) Yahut yeri karargâh yapan, arasına ırmaklar sıkıştıran, üzerinde ulu dağlar yaratan, iki deniz arasına [2] bir engel bırakan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut öyle mi? Hayır, onların pek çoğu tevhidi bilmezler. (62) Yahut nâçar kalıp niyaz ettiği zaman onun feryadını kabul eden, fenalığı kaldıran, sizi yeryüzünde geçenlerin yerine oturtan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Siz ne kadar az düşünüyorsunuz [3]? (63) Yahut kara ve deniz karanlıklarında [4] yıldızıyle size yol gösteren, rahmeti olan yağmuru önünde rüzgârları müjdeci gönderen kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Allah onların şirk koştuklarından yücedir.

[1] Yahut gökleri, yeri yaratıp gökten yağmur indiren mi hayırlıdır?
[2] Biri tatlı, diğeri acı.
[3] Veya nasihat kabul edersiniz.
[4] Sahranın kumluk yerlerinde, denizde gece karanlığında.

أمن يبدؤا الخلق ثم يعيده ۝ ومن يرزقكم من السماء والأرض أإله مع الله قل هاتوا برهانكم إن كنتم صادقين ۝ قل لا يعلم من في السموات والأرض الغيب إلا الله وما يشعرون أيان يبعثون ۝ بل ادارك علمهم في الآخرة بل هم في شك منها بل هم منها عمون ۝ وقال الذين كفروا أإذا كنا ترابا وآباؤنا أئنا لمخرجون ۝ لقد وعدنا هذا نحن وآباؤنا من قبل إن هذا إلا أساطير الأولين ۝ قل سيروا في الأرض فانظروا كيف كان عاقبة المجرمين ۝ ولا تحزن عليهم ولا تكن في ضيق مما يمكرون ۝ ويقولون متى هذا الوعد إن كنتم صادقين ۝ قل عسى أن يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون ۝ وإن ربك لذو فضل على الناس ولكن أكثرهم لا يشكرون ۝ وإن ربك ليعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون ۝ وما من غائبة في السماء والأرض إلا في كتاب مبين ۝ إن هذا القرآن يقص على بني إسرائيل أكثر الذي هم فيه يختلفون ۝

(64) emmen yebde'ülhalka sümme yü'ıydühü ve men yerzukuküm minessemâi vel'ard, eilâhün ma'allah, kul hâtû bürhâneküm in küntüm sâdikıyn (65) kul lâ ya'lemü men fiyssemâvâti vel'ardılgaybe illallah ve mâ yeş'urûne eyyâne yüb'asûn (66) beliddâreke ilmühüm fiyl'âhıreh, bel hüm fiy şekkin minhâ, bel hüm minhâ amûn (67) ve kaâlelleziyne keferû eizâ künnâ türâben ve âbâünâ einnâ lemuhrecûn (68) lekad vu'ıdnâ hâzâ nahnü ve âbâünâ min kablü in hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyn (69) kul siyrû fiyl'ardı fanzurû keyfe kâne âkıbetülmücrimiyn (70) ve lâ tahzen aleyhim ve lâ tekün fiy daykın mimmâ yemkürûn (71) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (72) kul asâ en yeküne redife leküm ba'dulleziy testa'cilûn (73) ve inne rabbeke lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekserehüm lâ yeşkürûn (74) ve inne rabbeke leya'lemü mâ tükinnü sudûrühüm ve mâ yu'linûn (75) ve mâ min gaâibetin fiyssemâi vel'ardı illâ fiy kitâbin mübiyn (76) inne hâzelkur'âne yakussu alâ beniy isrâiyle ekserelleziy hüm fiyhi yahtelifûn.

(64) Yahut halkı yeniden peyda eden, sonra ikinci defa vücuda getiren, size gökten, yerden rızk veren kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Onlara de ki sözünüzde gerçekseniz burhanınızı getirin. (65) De ki: Allah'tan başka, göklerde ve yerde bulunanlardan hiç biri gaybi bilmez. Ne vakit tekrar dirilirler, onun da farkında değillerdir [1]. (66) Onların âhiret hakkındaki ilimleri birbiri ardınca toplandı, öyle mi [2]. Hayır, onlar âhiret hakkında şüphe içinde kaldılar, belki ona karşı kördürler. (67) Kâfirler dediler ki bizler ve babalarımız toprak olduktan sonra mezardan çıkacak mıyız? (68) Bu gerek bize gerek daha evvel babalarımıza da vaad olunmuştu [3]. Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir. (69) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun günahkârların sonu nasıl olduğunu görün. (70) Onların tekziplerine gam çekme. Sana karşı düşündükleri mekr ve hilekârlıklarından da canın sıkılmasın. (71) Onlar «— Gerçekseniz bu azap vâdesi ne vakit olur?» derler. (72) Onlara de ki acele ile istediğiniz şeyin bazısı peşinizden gelebilir [4]. (73) Muhakkak ki Rabbin, nâs hakkında inayet sahibidir. Fakat onların pek çoğu şükretmezler. (74) Şüphe yok ki Rabbin, sînelerinde gizlediklerini, âşikar kıldıklarını da bilir. (75) Gökte, yerde, gizli, kapalı hiç bir şey yoktur ki açık Kitap olan Levh-i Mahfuz'da bulunmasın. (76) Bu Kur'an, ihtilâf ettikleri şeyin pek çoğunu İsrail oğullarına haber verir.

---

[1] Müşrikler kıyametin kopması zamanını sormuşlardı. Âyet-i kerîme ona cevaptır.

[2] Yani ilimleri tekâmül etti de kıyametin kopması zamanını mı soruyorlar? Yahut belki âhiret hakkındaki ilimleri tükeninceye kadar birbiri ardınca toplandı, âhiret hakkında ilimleri kalmadı. Yahut belki ilimleri tekâmül etti bu tevcihi tahakküm tarihi ile olur, nitekim kara cahile «— Sen ne âlimsin!» denir veya esbab-ı ilim tekâmül ettiği halde yine lâyıkıyle bilmezler.

[3] Çünkü daha evvel bütün enbiya böyle vaatlarda bulunmuşlardı. [4] Veya yaklaşabilir.

(77) ve innehü lehüden ve rahmetün lilmü'miniyn (78) inne rabbeke yakdıy beynehüm bihükmih, ve hüvel'aziy'zül'aliym (79) fetevekkel alallah, inneke alelhakkılmübiyn (80) inneke lâ tüsmi'ulmevta ve lâ tüsmi'ussummeddü'âe izâ vellev müdbiriyn (81) ve mâ ente bihâdiyl'umyi an dalâletihim, in tüsmi'u illâ men yü'minü biâyâtinâ fehüm müslimûn (82) ve izâ veka'alkavlü aleyhim ahrecnâ lehüm dâbbeten minel'ardı tükellimühüm ennennâse kânû biâyâtinâ lâ yûkınûn (83) ve yevme nahşürü min küllü ümmetin fevcen mimmen yükezzibü biâyâtinâ fehüm yûze'ûn (84) hattâ izâ câu kaâle ekezzebtüm biâyâtiy ve lem tühıytû biha ilmen emmâ zâ küntüm ta'melûn (85) ve veka'alkavlü aleyhim bimâ zalemû fehüm lâ yentıkuûn (86) elem yerev ennâ ce'alnelleyle liyeskünû fiyhi vennehâre mubsırâ, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn (87) ve yevme yünfehu fiyssûri fefezi'a men fiyssemâvâti ve men fiyl'ardı illâ men şâallah, ve küllün etevhü dâhıriyn (88) ve terelcibâle tahsebühâ câmideten ve hiye temürrü merressehâb, sun'allahilleziy etkane külle şey' innehü habiyrün bimâ tef'alûn.

وانه لهدى ورحمة للمؤمنين ۝ ان ربك يقضي بينهم
بحكمه وهو العزيز العليم ۝ فتوكل على الله انك على الحق
المبين ۝ انك لا تسمع الموتى ولا تسمع الصم الدعاء اذا
ولوا مدبرين ۝ وما انت بهادي العمي عن ضلالتهم ان
تسمع الا من يؤمن باياتنا فهم مسلمون ۝ واذا وقع القول
عليهم اخرجنا لهم دابة من الارض تكلمهم ان الناس كانوا
باياتنا لا يوقنون ۝ ويوم نحشر من كل امة فوجا ممن يكذب
باياتنا فهم يوزعون ۝ حتى اذا جاؤ قال اكذبتم باياتي
ولم تحيطوا بها علما اماذا كنتم تعملون ۝ ووقع القول
عليهم بما ظلموا فهم لا ينطقون ۝ الم يروا انا جعلنا اليل
ليسكنوا فيه والنهار مبصرا ان في ذلك لايات لقوم
يؤمنون ۝ ويوم ينفخ في الصور ففزع من في السموات
ومن في الارض الا من شاء الله وكل اتوه داخرين ۝
وترى الجبال تحسبها جامدة وهي تمر مر السحاب
صنع الله الذي اتقن كل شيء انه خبير بما تفعلون ۝

(77) Bu, mü'minler hakkında aynı hidayet ve rahmettir. (78) Rabbin, aralarındaki ihtilâfı hükmüyle bitirir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (79) Artık Allah'a mütevekkil ol, çünkü sen, apaçık Hak yolundasın [1]. (80) Sen ölülere söz işittiremezsin, sağırlar arka verip döndükleri zaman onlara da dâvetini işittiremezsin. (81) Sen, körleri bulundukları eğri yoldan doğru yola getiremezsin. Sen ancak âyetlerimize iman edip münkat olanlara Kur'an'ı dinletebilirsin [2]. (82) Onlar hakkında söz husûl bulunca [3] onlara yerden bir «Dabbe» çıkaracağız ki onlara bizim namımıza «— İnsanlar âyetlerimizi [4] yakînen bilmiyorlardı» diyecektir. (83) O gün âyetlerimizi tekzip eden bütün ümmetin başlarını bölük bölük toplayacağız. Bunlar erazil ve esafili gelinceye kadar durdurulacaklar. (84) Nihayet mahşere geldikleri zaman Allah şöyle diyecek: Siz âyetlerimi ilminiz kavramaksızın def'aten yalan saydınız. Öyle mi? Siz ne yapardınız? (85) Onlara zulümlerinden dolayı mev'ut olan azap vâki olacak, onların söylemeye mecalleri kalmayacak. (86) Onlar görmüyorlar mı ki biz geceyi istirahat bulmaları için yarattık, gündüzü de işlerini görecek bir halde yaptık. Bunda iman eden kavim için ibretler vardır. (87) O gün ki kıyamet borusu üfürülür, Allah'ın dilediklerinden [5] başka göklerde, yerde kim varsa hepsi korkudan bayılırlar ve her biri boyunlarını eğerek Huzur-u İlâhi'ye çıkarlar. (88) O gün sen dağlara baksan onları yerinde durur sanırsın, halbuki onlar bulutun geçişi gibi geçip gider. Bu, her şeyi muhkem ve yerli yerinde yapan Tanrı'nın yaptığı iştir. O, işlediklerinizden haberdardır.

---

[1] Veya doğruyu eğriden ayırır bir haldesin.
[2] Veya iman getirenlere dinletirsin. Çünkü bunlar münkattırlar.
[3] Halk hakkında kıyamete ait söz husûl bulunca veya yaklaşınca.
[4] Kıyamet veya kıyametten evvel olan alâmetleri.
[5] Melâike-i mukarrebîn veya şüheda.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ۞
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ الْبَلْدَةِ
الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۞
وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ
ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ ۞ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ
آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞

سُورَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
طسم ۞ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۞ نَتْلُو عَلَيْكَ
مِنْ نَبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۞ إِنَّ فِرْعَوْنَ
عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً
مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ۞ وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي
الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ۞

(89) men câe bilhaseneti felehü hayrün minhâ ve hüm min feze'ın yevmeizin âmînûn (90) ve men câe bisseyyieti fakübbet vücûhühüm fiynnâr, hel tüczevne illâ mâ küntüm ta'melûn (91) innemâ ümirtü en a'büde rabbe hâzihilbeldetilleziy harremehâ, ve lehü küllü şey'in ve ümirtü en ekûne minelmüslimiyn (92) ve en etlüvelkur'ân, femenihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle fekul innemâ ene minelmünziriyn (93) ve kulilhamdü lillâhi seyüriyküm âyâtihî feta'rifûnehâ, ve mâ rabbüke bigâfilin ammâ ta'melûn.

SÛRETÜLKASAS
Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tâ sin mîm (2) tilke âyâtülkitâbilmübiyn (3) netlû aleyke min nebe'i mûsâ ve fir'avne bilhakkı likavmin yü'minûn (4) inne fir'avne alâ fiyl'ardı ve ce'ale ehlehâ şiye'an yestad'ıfü tâifeten minhüm yüzebbihu ebnâehüm ve yestahyiy nisâehüm, innehü kâne minelmüfsidiyn (5) ve nüriydü en nemünne alelleziynestud'ıfû fiyl'ardı ve nec'alehüm eimmeten ve nec'alehümülvârisiyn.

(89 - 90) Her kim Huzur-u Bâri'ye iyilik getirirse daha değerli mükâfata nâil olur, o günün dehşetli korkusundan emin olur. Bilâkis her kim kötülük getirirse yüzüstü ateşe atılır, onlara işlediklerinizden başka mı ceza görecektiniz [1] denir. (91 - 92) Onlara de ki «— Ben ancak muhterem kıldığı bu memleketin Rabbine ibadet edeyim, her şey O'nundur». Diye emrolundum. «— Ben münkat olanlardan olayım, Kur'an okuyayım» diye de emrolundum. Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, her kim sapıtırsa ona «— Ben ancak Allah azabıyle korkutanlardan biriyim» dersin. (93) De ki «— Tanrı'ya hamdolsun ki size kudretinin nişanlarını gösterecek, siz de onları görüp anlayacaksınız [2]. Rabbin, işlediklerinizden gafil değildir.

KASAS VEYA «MUSA» SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, vazıh olan Kitabın âyetleridir. (3) Musa ve Fir'avuna ait haberleri [4] sana doğru olarak beyan edeceğiz ki mü'minler müstefit olsunlar. (4) Firavun, yok mu, o Mısır toprağında yükseldi, ahalisini de [5] bölük bölük eyledi [6]. Onlardan birtakımını [7] zebun ve makhur etmişti. Bunların doğan erkek çocuklarını boğazlar, kızlarını diri bırakırdı. Çünkü o, müfsitlerden biriydi. (5) Biz de Mısır toprağında zebun edilen İsrail oğullarına bol nimet vermek, onları hayırda pişüva kılmak, Firavun'un emlâkine vâris yapmak.

[1] Veya ancak işlediklerinizin cezasını göreceksiniz.
[2] Âhirette türlü türlü azap gösterecek, aklınız başınıza gelecek fakat ne fayda!
[3] Mekke'de nâzil olmuş, (88) âyettir.
[4] Veya bir kısmını.
[5] Gerek yerli olan kıptiler olsun, gerek İsrail oğulları olan sıptiler olsun.
[6] Veya uyuşmamaları için aralarını bozdu.
[7] İsrail oğullarını.

(6) ve nümekkine lehüm fiyl'ardı ve nüriye fir'avne ve hâmâne ve cünûdehümâ minhüm mâ kânû yahzerûn (7) ve evhaynâ ilâ ümmi mûsâ en erdı'ıyh, feizâ hıfti aleyhi fe'elkıyhi fiylyemmi ve lâ tehâfiy ve lâ tahzeniy, innâ raddûhü ileyki ve câ'ılûhü minelmürseliyn (8) feltekatahû âlü fir'avne liyekûne lehüm adüvven ve hazenâ, inne fir'avne ve hâmâne ve cünûdehümâ kânû hâtıiyn (9) ve kaâletimre'etü fir'avne kurretü aynin liy ve lek, lâ taktülûhü asâ en yenfeanâ ev nettehızehü veleden ve hüm lâ yeş'urûn (10) ve asbaha fuâdü ümmi mûsâ fârigaâ, in kâdet letübdiy lev lâ en rebatnâ alâ kalbihâ litekûne minelmü'miniyn (11) ve kaâlet liuhtihî kussıyhi febesuret bihî an cünübin ve hüm lâ yeş'urûn (12) ve harremnâ aleyhilmerâdı'a min kabl, fekaâlet hel edüllüküm alâ ehli beytin yekfülûnehü leküm ve hüm lehü nâsıhûn (13) feradednâhü ilâ ümmihî key tekarre aynühâ ve lâ tahzene ve lita'leme enne va'dallahi hakkun ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ
أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝
فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ۝ وَقَالَتِ
امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَأَصْبَحَ
فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ
رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ
قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ۝
فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

(6) Onlara yeryüzünde bir yer vermek; Firavun'a, Haman'a ve ordularına, İsrail oğullarından kaçındıkları şeyi [1] göstermek istedik. (7) Musa'nın anasına da şöyle vahiy ettik [2]: Musa'yı emzir, eğer onun için korkacak olursan onu Nil deryasına bırak, boğulacağından korkma, ayrılığından dolayı gam çekme. Çünkü biz onu sana geri döndüreceğiz, biz onu peygamberlerden biri yapacağız. (8) Firavun'un adamları bilâhare kendilerine düşman kesilecek, üzülmelerine bais olacak olan Musa'yı, alıp beslediler. Çünkü Firavun, Haman ve askerleri suçluydular. (9) Firavunun karısı Firavun'a dedi ki «— Bu çocuk bana ve sana göz aydınlığı olsun, onu öldürmeyin. Olabilir ki bize faydası dokunur veya onu oğul ediniriz». Onlarsa işin farkında değillerdi. (10) Musa'nın anası bu hali duyunca kalbi bomboş oldu, [3] biz onun vâdemize iman getirenlerden olması için kalbine vahiy bağlamasaydık [4], az kaldı işi meydana çıkaracaktı [5]. (11) Musa'nın anası, kız kardeşine dedi ki kardeşinin izini takip et. Kız kardeşi de uzaktan uzağa takip edip onu uzaktan görmüştü. Halbuki onlar bunun farkında değillerdi. (12) Daha evvel ona süt anaların sütünü haram [6] kılmıştık. Bunun üzerine kız kardeşi onlara «— Kendiniz için ona iyice bakacak, bakmada kusur göstermeyip hakkında hayırhah olacak size bir hane halkı salık vereyim mi?» dedi. (13) Bunun üzerine onu tekrar anasına döndürdük ki onunla gözü aydın olsun, ayrılığıyle gam çekmesin, Allah'ın vaadi doğru olduğunu [7] bilsin. Fakat onların çoğu bunu bilmez.

---

[1] Mülkünün zevalini, helâklerini.
[2] İlham ile veya rüyada bildirdik.
[3] Yani Musa'dan başka bir şey düşünmüyordu veya aklı başından gitti.
[4] Vahiyimize iman etmeyi hatırlatmasaydık da sabır vermeseydik.
[5] Dehşetinden veya sevincinden «o, benim oğlumdur» diyecekti.
[6] Menetmiştik.
[7] Her halde yerine geleceğini.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ۞ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ
فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ
الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ
عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ۞
قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ۞ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ
۞ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ ۞ فَلَمَّا
أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ
أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ۞ وَجَاءَ رَجُلٌ
مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ
لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ۞ فَخَرَجَ مِنْهَا
خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۞

(14) ve lemmâ belega eşüddehü vestevâ âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike neciziylmuhsiniyn (15) ve dehalelmediynete alâ hıyni gafletin min ehlihâ fevecede fiyhâ recüleyni yaktetilâni hâzâ min şiy'atihî ve hâzâ min adüvvih, festegaâsehülleziy min şiy'atihî alelleziy min adüvvih, fevekezehü mûsâ fekadâ aleyhi kaâle hâzâ min amelişşeytân, innehü adüvvün mudıllün mübiyn (16) kaâle rabbi inniy zalemtü nefsiy fagfirliy fegafere leh, innehü hüvelgafûrürrahiym (17) kaâle rabbi bimâ en'amte aleyye felen ekûne zahıyren lilmücrimiyn (18) feasbaha fiylmediyneti hâifen yeterakkabü feizelleziystensarehü bil'emsi yestasrihuh, kaâle lehü mûsâ inneke ligaviyyün mübiyn (19) felemmâ en erâde en yabtışe billeziy hüve adüvvün lehümâ, kaâle yâ mûsâ etüriydü en taktüleniy kemâ katelte nefsen bil'emsi in türiydü illâ en tekûne cebbâren fiyl'ardı ve mâ türiydü en tekûne minelmuslihıyn (20) ve câe recülün min aksalmediyneti yes'â kaâle yâ mûsâ innelmele'e ye'temirûne bike liyaktülûke fahrüc inniy leke minennâsıhıyn (21) feharece minhâ hâifen yeterakkab, kaâle rabbi necciniy minelkavmizzâlimiyn.

(14) Vaktaki Musa yiğitlik çağına yetişti, aklı itidal kesbetti [1], biz ona nübüvvet ve ilim verdik, biz iyi iş işleyenlere böyle mükâfat veririz. (15) Musa şehire, [2] ahalisi habersizken girdi [3]. Burada iki kişinin birbiriyle kavga ettiklerini gördü. Bunların biri kendine tâbi olanlardan Sıpti, diğeri düşmanından olan Kıpti [4] idi. Kendine tâbi olan Sıpti düşmanına karşı Musa'dan medet diledi. Buna karşı Musa ona bir yumruk vurdu, hemen kazaya sebep oldu [5]. Musa dedi ki «— Bu, şeytan işindendir. Çünkü şeytan aşikâr surette azdırır bir düşmandır». (16) Musa: «— Yâ Rab! Ben Kıpti'yi öldürmekle öz nefsime zulüm ettim. Artık beni yarlıga» dedi. Tanrı onu yarlıgadı. Çünkü O, yarlıgayan, bağışlayandır. (17) Musa «— Yâ Rab! Bana olan in'amın hakkı için, ben asla günahkârlara arka olmayacağım» dedi. (18) Şehirde yaptığı işten korkarak, kısasa ait bir haber gözeterek sabahladı, bir de baktı ki bir gün evvel ondan yardım dileyen Sıpti yine başka bir Kıpti'den dolayı Musa'dan medet istiyor. Musa ona «— Sen hakikaten azgınlığı aşikâr bir adamsın» dedi [6]. (19) Vaktaki Musa her ikisine düşman olan Kıpti'yi kavrayıp tutmak istedi. O feryat eden Sıpti [7] ise kendini öldürecek zannıyla «— Musa! Dün bir adamı öldürdüğün gibi beni de mi öldüreceksin? Sen Mısır toprağında ancak zorba kesilmek istiyorsun. Yoksa muslih ve hayırhah olmak istemiyorsun. (20) Şehrin kenarından [8] bir adam koşarak geldi [9], «— Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müşavere ediyorlar, hemen buradan çık git. Ben hakkında hayırhah olanlardanım» dedi. (21) Bunun üzerine Musa korku ve intizar içinde şehirden çıkıp gitti ve «— Yâ Rab! Beni zalim kavimden kurtar» dedi.

[1] Veya boyu mutedil oldu. Sinni kırkı buldu, akıl ve rüştü kemal buldu veya bülûğa erdi, azası kemâle girdi.
[2] O vakit Mısır'ın merkezi Nil kenarında Menfis şehriydi.
[3] Öğle uykusu zamanı veya akşamla yatsı arasıydı, se yahatten avdet etmişti.
[4] Kıpti Firavun'un aşçısıydı ki angarya olarak Sıptiye odun yükletmek istiyordu.
[5] Allah ölüme hükmetti, Kıpti'nin canı çıktı.
[6] Bütün zalimlerle kavga edersin, beni kavgaya sokarsın. Veya sen İsrail oğullarını muttasıl angaryada kullanıyorsun.
[7] Veya kıpti.
[8] Firavun'un barigâhı, divanhanesi oradaydı.
[9] Veya şehir kenarında duran bir adam geldi.

(22) ve lemmâ teveccehe tilkaâe medyene kaâle asâ rabbiy en yehdiyeniy sevâessebiyl (23) ve lemmâ verede mâe medyene vecede aleyhi ümmeten minennâsi yeskuûn, ve vecede min dûnihimümre'eteyni tezûdân, kaâle mâ hatbükümâ, kaâletâ lâ neskıy hattâ yusdirerri'âü ve ebûnâ şeyhun kebiyr (24) fesekaâ lehümâ, sümme tevellâ ilezzıll, fekaâle rabbi inniy limâ enzelte ileyye min hayrin fakıyr (25) fecâethü ıhdâhümâ temşiy alestihyâ, kaâlet inne ebiy yed'ûke liyecziyeke ecre mâ sekayte lenâ, felemmâ câehü ve kassa aleyhilkasasa kaâle kaâle lâ tehaf, necevte minelkavmizzâlimiyn (26) kaâlet ıhdâhümâ yâ ebetiste'cirhü inne hayre mineste'certelkaviyyül'emiyn (27) kaâle inniy üriydü en ünkihake ihdebneteyye hâteyni alâ en te'cürenįy semâniye hıcec, fein etmemte aşren femin indik, ve mâ üriydü en eşukka aleyk, setecidüniy inşâallahü minessâlihıyn (28) kaâle zâlike beyniy ve beynek, eyyemel'eceleyni kadaytü felâ udvâne aleyy, vallahü alâ mâ nekuûlü vekiyl.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ ۞ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ
قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ ۞ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۞ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى
اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا
فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۞ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ
إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ۞ قَالَ إِنِّي
أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي
ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۞
قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ
فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ۞

(22) Vaktaki Musa Medyen canibine yöneldi «— Umarım ki Rabbim bana doğru yol gösterir» dedi. (23) Medyen suyuna [1] varınca etrafında bir çok halk buldu ki hayvanlarına su veriyorlardı, [2] Musa onların gerisinde koyunlarını geri tutar iki kadın gördü ve onlara «— Bu hâliniz nedir? [3]» dedi. Onlar, çobanlar davarlarına su verip geri döndürünceye kadar biz koyunlarımıza su veremeyiz. Babamızsa [4] yaşlı bir ihtiyardır [5]. (24) Musa onların koyunlarına su verdi. Sonra bir gölgeye çekilip dedi ki «— Yâ Rab! Ben bana indireceğin nimete muhtacım [6].» (25) O kadınlardan biri utana sıkıla [7] Musa'ya geldi «— Babam seni çağırıyor, bizim su verme ücretini verecek» dedi. Bunun üzerine Musa babasının yanına vardı. Ona, Firavun'la olan macerayı anlattı. O, «— Korkma, o zalim kavimden kurtuldun» [8] dedi. (26) O iki kadından biri (Musa'yı dâvete geleni), «— Baba, Bunu ücretle çoban tut, çünkü ücretle kullanacağın kimselerin en iyisi, kuvvetli ve emniyetli olanıdır» dedi [9]. (27) Babaları Musa'ya dedi ki «— Sekiz sene bana kendini kiralamak üzere bu iki kızımdan birini sana nikâh etmek istiyorum, şayet kendinden on seneyi tamamlarsan o da senin teberru'un olmuş olur. Ben on sene şart etmekle sana güçlük vermek istemem. Beni İnşallah ahtini yerine getirir salih kimselerden bulacaksın». (28) Musa şöyle dedi «— Bu taahhüt, benimle senin aranda mukarrerdir [10]. Bu iki müddetten hangisini bitirirsem fazlasını istemekle bana haksızlık yapılmasın [11], Allah bu dediklerimize şahit ve nâzır olsun.

[1] Medyen kenarındaki kuyuya.
[2] On gün aç, biilâç, susuz, yayan, yalnızca yürümüştü, yediği ancak ottu.
[3] Niçin koyunlarınıza su vermiyorsunuz.
[4] Şuayb aleyhisselâm veya Şuayb'ın biraderzâdesi veya Şuayb'e iman eden bir zat.
[5] Kuyunun ağır kovasıyle su çıkarmaya kuvvetleri yoktu, erkeklerin arasına da sokulamıyorlardı. Halkın davarlarının fazlasından su verirlerdi. Babalarından başka erkekleri yoktu, o da yaşlı bir ihtiyardı.
[6] Yani açım, yemeğe muhtacım veya bana verdiğin dinden dolayı dünyada fakir oldum. Çünkü Mısır'da zengindi.
[7] Veya örtünerek, pek çok utanarak.
[8] Çünkü Medyen Firavun'un idaresi altında değildi.
[9] Bununla Musa aleyhisselâm'ı kastediyordu. Kuvvetinden, emanetinden dolayı «onu ücretle tut» demek istiyordu.
[10] Hiç birimiz ondan dönmeyiz.
[11] Veya fazla müddet benim reyime muhavvel olsun.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِن جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۞ فَلَمَّا
أَتَاهَا نُودِيَ مِن شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ
مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۞ وَأَنْ
أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ۞
اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ
إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِن رَّبِّكَ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۞
قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ۞
وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ۞ قَالَ سَنَشُدُّ
عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ
إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ۞

(29) felemmâ kadâ mûsel'ecele ve sâre biehlih, ânese min cânibittûri nârâ, kaâle liehlihimküsû inniy ânestü nârâ, le'alliy atiyküm minhâ bihaberin ev cezvetin minennâri le'alleküm testalûn (30) felemmâ etâhâ nûdiye min şâtıy'ilvâdil'eymeni fiylbuk'atilmübâreketi mineşşecereti en yâ mûsâ inniy ennallahü rabbül'âlemiyn (31) ve en elkı asâk, felemmâ reâhâ tehtezzü ke'ennehâ cânnün vellâ müdbiren ve lem yu'akkıb, yâ mûsâ akbil ve lâ tehaf, inneke minel'âminiyn (32) üslük yedeke fiy ceybike tahrüc beydâe min gayri sû, vadmum ileyke cenâhake minerrehbi, fezânike bürhânâni min rabbike ilâ fir'avne ve melâih, innehüm kânû kavmen fâsikıyn (33) kaâle rabbi inniy kateltü minhüm nefsen fe'ehâfü en yaktülûn (34) ve ahıy hârûnü hüve efsahu minniy lisânen fe'ersilhü ma'ıye rid'en yusaddıkuniy, inniy ehâfü en yükezzibûn (35) kaâle seneşüddü adudeke biahıyke ve nec'alü lekümâ sultânen felâ yasılûne ileykümâ biâyâtinâ, entümâ ve menittebe'akümelgaâlibûn.

(29) Musa taahhüdünü yapıp müddetini bitirince ailesiyle Mısır'a döndü; yolda Tur tarafında bir ateş gördü. Ailesine dedi ki ben gelinceye kadar burada durun. Uzaktan bir ateş gördüm, olabilir ki ondan yolumuza ait bir haber veya ısınmanız için bir parça ateş getiririm? (30 - 31) Vaktaki Musa ateşin yanına vardı, mübarek kıt'ada, sağ taraftaki dere kenarında olan ağaçtan bir nida geldi: «— Musa! Âlemlerin Rabbi olan Tanrı benim, asanı yere bırak». Musa asayı yere bıraktı, onu ok yılanı gibi çırpınır görünce korkusundan dönüp kaçtı, geri dönmedi. Ona şöyle dedik: «— Musa! Beri gel, korkma! Sen emniyet içindesin». (32) «— Elini koynuna sok ki ayıpsız, ak pak çıksın. Yılgınlık halinde kanadını kendine yapıştır [1]» işte Firavun'a ve ileri gelenlerine karşı Rabbinden gelen iki beliğ mûcizedir. Çünkü onlar fasık kavimdiler. (33 - 34) Musa dedi ki «— Yâ Rab! Ben onlardan bir kişiyi öldürmüştüm. Korkarım ki ona bedel beni öldürürler. Kardeşim Harun lisanca benden fasihtir, onu benimle beraber arka olarak gönder ki beni tasdik etsin [2] korkarım ki beni yalancı sayarlar». (35) Allah şöyle buyurdu: «— Bazunu kardeşinle takviye edeceğiz. Size düşmanınıza karşı öyle bir galebe vereceğiz ki bizim âyetlerimiz sayesinde onlar size fenalık yapamayacaklar [3], siz de, size tâbi olanlar da galip olacaksınız.

---

[1] İki elini koltuğuna sok veya göğsüne koy kl eski haline dönsün. Veya telâş etme, kalbini üzerine yapıştır, kendini topla.

[2] Şüphelere cevap versin, delilleri açık söylesin.

[3] Veya âyetlerimiz ile galip olasınız diye size öyle bir satvet ve kudret vereceğiz ki size yaklaşamayacaklar.

(36) felemmâ câehüm mûsâ biayâtinâ beyyinâtin kaâlû mâ hâzâ illâ sihrun müfteren ve mâ semi'nâ bihâzâ fiy âbâinel'evveliyn (37) ve kaâle mûsâ rabbiy a'lemü bimen câe bilhüdâ min indihî ve men tekûnü lehü âkıbetüddâr, innehü lâ yüflihuzzâlimûn (38) ve kaâle fir'avnü yâ eyyühelmeleü mâ alimtü leküm min ilâhin gayriy, fe'evkıdliy yâ hâmânü alettıyni fec'al liy sarhan le'alliy attali'u ilâ ilâhi mûsâ ve inniy le'ezunnühü minelkâzibiyn (39) vestekbere hüve ve cünûdühü fiyl'ardı bigayrilhakkı ve zannû ennehüm ileynâ lâ yürce'ûn (40) fe'ehaznâhü ve cünûdehü fenebeznâhüm fiylyemm, fanzur keyfe kâne âkıbetüzzâlimiyn (41) ve ce'alnâhüm eimmeten yed'ûne ilennâr ve yevmelkıyâmeti lâ yunsarûn (42) ve etba'nâhüm fiy hâzihiddünyâ la'neh ve yevmelkıyâmeti hüm minelmakbûhıyn (43) ve lekad âteynâ mûselkitâbe min ba'di mâ ehleknelkurûnel'ûlâ besâire linnâsi ve hüden ve rahmeten le'allehüm yetezekkerûn.

فلما جاءهم موسى بآياتنا بينات قالوا ما هذا إلا سحر
مفترى وما سمعنا بهذا في آبائنا الأولين ۝ وقال
موسى ربي أعلم بمن جاء بالهدى من عنده ومن
تكون له عاقبة الدار إنه لا يفلح الظالمون ۝
وقال فرعون يا أيها الملأ ما علمت لكم من إله غيري
فأوقد لي يا هامان على الطين فاجعل لي صرحا
لعلي أطلع إلى إله موسى وإني لأظنه من الكاذبين ۝
واستكبر هو وجنوده في الأرض بغير الحق
وظنوا أنهم إلينا لا يرجعون ۝ فأخذناه وجنوده
فنبذناهم في اليم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين
۝ وجعلناهم أئمة يدعون إلى النار ويوم القيامة
لا ينصرون ۝ وأتبعناهم في هذه الدنيا لعنة
ويوم القيامة هم من المقبوحين ۝ ولقد آتينا
موسى الكتاب من بعد ما أهلكنا القرون الأولى
بصائر للناس وهدى ورحمة لعلهم يتذكرون ۝

(36) Musa aşikâr olan mûcizelerimizle onlara varınca onlar «— Bu, düzme bir büyüden başka bir şey değildir, eski babalarımızdan [1] bunu işitmedik». dediler. (37) Musa şöyle dedi: Rabbim, nezdinden hidayetle gelmiş olanı, hayırlı akıbetin kimin olacağını herkesten iyi bilir. Zalimler umduklarına ermezler. (38) Firavun da dedi ki ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir mâbut olduğunu bilmiyorum, Haman! Benim için ateş yakıp balçıktan tuğla yap, bana bir köşk yap ki Musa'nın Tanrısına çıkayım da bakayım [2]. Ben Musa'yı yalancılardan zannediyorum [3] (39) O, askerleri Mısır toprağında nahak yere böbürlendiler. Bize dönmeyecekler sandılar. (40) Bunun üzerine hem onu, hem askerlerini tutup denize döktük. Zalimlerin akıbeti nasıl oldu görüyorsun ya! (41) Onları ateşe çağırır [4] ele başı yaptık. Onlar kıyamet gününde de hiç bir yardım görmeyeceklerdir. (42) Bu dünyada artlarından lânet gönderdik. Kıyamet günü de onlar çirkin suretlilerden olacaklardır [5]. (43) * Biz Musa'ya, evvelki tabakaları helâk ettikten sonra insan hakkında [6] kalb gözü [7], ayn-i hidayet ve rahmet olmak üzere Kitap verdik ki onunla nasihat kabul etsinler.

[1] Veya eski babalarımız zamanında.
[2] Yahut köşk üstüne çıkar; ona muttali olurum, yıldızların vaziyetlerini tarassut edeyim, bi'seti resûle delâlet eder bir şey bulabilir miyim?
[3] «Allah vardır, ben de onun peygamberiyim» sözü yalandır.
[4] Yani şirke dâvet eder.
[5] Kötü alâmetlilerden veya rahmet-i haktan uzak düşenlerden.
[6] İsrail oğulları hakkında.
[7] Veya açık âyetler.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝ وَلَٰكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ۝ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

(44) ve mâ künte bicânibilgarbiyyi iz kadaynâ ilâ mûsel'emre ve mâ künte mineşşahidiyn (45) ve lâkinnâ enşe'nâ kurûnen fetetâvele aleyhimül'umur, ve mâ künte sâviyen fiy ehli medyene tetlû aleyhim âyâtinâ, ve lâkinnâ künnâ mürmürsiliyn (46) ve mâ künte bicânibittûri iz nâdeynâ, ve lâkin rahmeten min rabbik, litünzire kavmen mâ etâhüm min neziyrin min kablike le'allehüm yetezekkerûn (47) ve lev lâ en tüsıybehüm musıybetün bimâ kaddemet eydiyhim feyekuûlû rabbenâ lev lâ erselte ileynâ resûlen fenettebi'a âyâtike ve nekûne minelmü'miniyn (48) felemmâ câehümülhakku min îndinâ kaâlû lev lâ ûtiye misle mâ ûtiye mûsâ, evelem yekfürû bimâ ûtiye mûsâ min kabl, kaâlû sihrâni tezâher, ve kaâlû innâ biküllin kâfirûn (49) kul fe'tû bikitâbin min îndillâhi hüve ehdâ minhümâ ettebi'hü in küntüm sâdikıyn (50) fein lem yesteciybû leke fa'lem ennemâ yettebi'ûne ehvâehüm, ve men edallü mimmenittebe'a hevâhü bigayri hüden minallah, innallahe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn.

(44) Biz, Musa'ya vahiy işini bitirdiğimiz vakit sen Tur'un batı tarafında değildin [1]. Sen orada vak'ayı müşahede edenler arasında değildin ki bilip haber veresin. (45) Fakat biz onu vahiyle bildiriyoruz. Musa'dan sonra birçok insan tabakası vücude getirdik, onların ömürleri uzadı [2]. Sen onlara kıssaları hâvi âyetlerimizi okuduğun vakit, Medyen ahalisi arasında mukim değildin [3], fakat biz bu haberi vermek için seni peygamber gönderdik. (46) Biz Musa'ya nida ettiğimiz zaman sen Tur tarafında değildin, fakat Rabbin tarafından bir rahmet olmak üzere onu sana tâlim ettik. Ta ki senden evvel [4] kendilerine Allah azabıyle korkutur bir peygamber gelmeyen cemaati korkutasın ki onlar bunu işitip nasihat kabul etmiş olsunlar. (47) Elleriyle kazandıkları masiyet sebebiyle başlarına bir musibet gelince «— Ey Rabbimiz! Bize bir peygamber göndereydin, biz de âyetlerine ittiba edeydik de mü'minlerden olsaydık!» demeselerdi peygamber göndermezdik [5] (48) Onlara nezdimizden hak peygamber gelince onlar dediler ki Musa'ya verilen mûcizeler [6] ona da verilmeliydi. Bunlar [7] daha evvel Musa'ya verilenleri tanıdılar mıydı? Onlar hem «— Birbirine yardım eder iki büyücüdür [8]» dedilerdi, hem «— Biz her birini [9] tanımıyoruz» dedilerdi. (49) Onlara de ki: Eğer gerçek diyorsanız Allah yanından, Kur'an'la Tevrat'tan daha iyi yol gösterir [10] bir kitap getirin de ona tâbi olayım. (50) Eğer senin sözünü kabul etmezlerse bil ki onlar yalnız heveslerine tâbi oluyorlar. Allah tarafından bir hidayete nâil olmaksızın kendi hevesine tâbi olan kimseden daha sapık kim olabilir? Allah zalim güruha hidayet etmez.

[1] Çünkü Tevrat batı tarafında verilmişti.

[2] Ahti unuttular, ulûm kalmadı, vahiy kesildi.

[3] Ki o âyetleri onlardan öğrenerek okumuş olasın veya sen uzun müddet Medyenliler arasında durup kıssayı onlardan öğrenmedin.

[4] İsmail Aleyhisselâm'dan Mekkelilere peygamber gelmemişti. Veya fitret zamanında, İsa Aleyhisselâm'dan sonra.

[5] Böyle bir özür dilemeleri için seni gönderdik. Veya musibeti tâcil ederdik.

[6] Def'aten münzel bir Kitap, yedbeyza, âsa gibi mûcizeler.

[7] Ebnay-i cinsleri.

[8] Veya iki büyü, kail-i müşrikin Arap ise (Kur'an ile Tevrat) veya (Muhammed ile Musa) aleyhimüsselâm'dır. Kıptiler ise Musa ile Harun aleyhimüsselâm'dır.

[9] Kur'an ile Tevrat veya peygamberleri.

[10] Veya hidayette daha açık.

(51) ve lekad vassalnâ lehümülkavle le'allehüm yetezekkerûn (52) elleziyne âteynâhümülkitâbe min kablihî hüm bihî yü'minûn (53) ve izâ yütlâ aleyhim kaâlû âmennâ bihî innehülhakku min rabbinâ innâ künnâ min kablihî müslimiyn (54) ülâike yü'tevne ecrehüm merreteyni bimâ saberû, ve yedreûne bilhasenetisseyyiete ve mimmâ razaknâhüm yünfikuûn (55) ve izâ semi'ûllagve a'radû anh, ve kaâlû lenâ a'mâlünâ ve leküm a'mâlüküm selâmün aleyküm lâ nebtegıyl câhiliyn (56) inneke lâ tehdiy men ahbebte ve lâkinnallahe yehdiy men yeşâ', ve hüve a'lemü bilmühtediyn (57) ve kaâlû in nettebi'ılhüdâ ma'ake nütehattaf min ardınâ, evelem nümekkin lehüm haremen âminen yücbâ ileyhi semerâtü külli şey'in rızkan min ledünnâ ve lâkinne eksærehüm lâ ya'lemûn (58) ve kem ehleknâ min karyetin batırat ma'ıyşetehâ, fetilke mesâkinühüm lem tüsken min ba'dihim illâ kaliylâ, ve künnâ nahnülvârisiyn (59) ve mâ kâne rabbüke mühlikelkurâ hattâ yeb'ase fiy ümmihâ resûlen yetlû aleyhim âyâtinâ, ve mâ künnâ mühlikiylkurâ illâ ve ehlühâ zâlimûn.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ۝ وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ۝ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ۝ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝ وَقَالُوا إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ۝ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ۝

(51) * Biz, onlar için nasihat kabul etsinler diye sözü [1] birbiri ardı sıra getirdik [2]. (52) Kendilerini Kur'an'dan evvel Kitaba nâil ettiğimiz kimseler Kur'an'a inanıyorlar. (53) Onlara Kur'an okunduğu zaman onlar «— Biz ona inandık, o, Rabbimiz tarafından nâzil olmuş hak bir sözdür. Bizler bundan evvel Müslüman olmuştuk» derler. (54) İşte onlara imandaki sabırlarına karşı iki kere mükâfat verilecek [3]. Onlar iyilikle fenalığa karşı gelirler [4] rızk olmak üzere verdiğimiz şeylerden de hayıra sarfederler. (55) Onlar münasebetsiz bir söz işitince Âlicenap olarak ondan yüz çevirirler. «— Bizim amellerimiz bizim, sizin amelleriniz de sizindir [5]. Selâmette olun [6]. Bizler kendini bilmezlerin sohbetini istemeyiz» derler. (56) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin. Fakat Allah dilediğini hidayete erdirir. O hidayete erecekleri herkesten iyi bilir. (57) Onlar «— Senin hidayetine tâbi olsak yerimizden tedirgin oluruz», dediler. Biz, onları emniyetli, tarafımızdan rızk olmak üzere kendisine her çeşit meyve taşınır haremde yerleştirmedik mi? [7] Fakat onların pek çoğu bunların Allah'tan geldiğini bilmezler. (58) Biz, nice kasaba helâk ettik ki ahalisi hoş geçinmeleri yüzünden şımarmışlardı. İşte konaklar kendilerinden sonra bomboş duruyor. Ancak oraya az kimse konuyor [8]. Bizler, onlara vâris olduk [9]. (59) Rabbin, ana kasabalarına [10] peygamber gönderip onlara âyetlerimizi okumadıkça kasabaları helâk etmiş değildir. Biz ahalisi zalim olan kasabalardan başkasını helâk etmiş değiliz.

[1] Kur'an âyetlerini maslahat ve hızmet üzere. [2] Veya davet-i hüccet ile mev'ize ile, mevait ile, kısas ile, emsal ile, nasayih ile, ibretlerle türlü türlü yaptık. [3] İki Kitaba inanmalarıyle veya ehl-i Kitapla müşriklerinin eziyetlerine katlandıklarından dolayı. [4] Hilm ile eziyeti, taat ile masiyeti, iyi huyla kötü huyu kaldırırlar. [5] Vazgeçip bağışlamak bizim, sövüp saymak sizindir. [6] Sövmemizden kurtuldunuz. Bu selâm, yüz çevirme selâmıdır. Dirlik temennisi selâmı değildir. [7] İman etmedikleri halde rızk veriyoruz, iman ederlerse evleviyyetle vereceğiz. [8] Gelen geçen yolcular. Veya pek azı mâmur kalmıştır. [9] Kendileri göçtü, gitti. Biz bâkiyiz, bizden başka mutasarrıf yoktur. [10] Merkezlerine, büyük şehirlerine.

وَمَٓا اُو۫تٖيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزٖينَتُهَا وَمَا
عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰىۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ۟ اَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْداً
حَسَناً فَهُوَ لَاقٖيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْمُحْضَرٖينَ ۟ وَيَوْمَ يُنَادٖيهِمْ فَيَقُولُ اَيْنَ
شُرَكَٓائِيَ الَّذٖينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۟ قَالَ الَّذٖينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
رَبَّنَا هٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذٖينَ اَغْوَيْنَاۚ اَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَاۚ تَبَرَّاْنَٓا
اِلَيْكَ مَا كَانُٓوا اِيَّانَا يَعْبُدُونَ ۟ وَقٖيلَ ادْعُوا شُرَكَٓاءَكُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجٖيبُوا لَهُمْ وَرَاَوُا الْعَذَابَۚ لَوْ اَنَّهُمْ كَانُوا
يَهْتَدُونَ ۟ وَيَوْمَ يُنَادٖيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَٓا اَجَبْتُمُ الْمُرْسَلٖينَ ۟
فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْاَنْبَٓاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَٓاءَلُونَ ۟ فَاَمَّا
مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً فَعَسٰٓى اَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحٖينَ ۟
وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُ وَيَخْتَارُۜ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُۜ سُبْحَانَ اللّٰهِ
وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۟ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ ۟ وَهُوَ اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَهُ الْحَمْدُ فِي
الْاُو۫لٰى وَالْاٰخِرَةِۘ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۟

(60) ve mâ ûtiytüm min şey'in femetâ'-ulhayâtiddünyâ ve ziynetühâ ve mâ indallahi hayrün ve ebkaâ, efelâ ta'kılûn (61) efemen ve'adnâhü va'den hasenen fehüve lâ kıyhi kemen metta'nâhü metâ'alhayâtiddünyâ sümme hüve yevmelkıyâmeti minelmuhdariyn (62) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tez'umûn (63) kaâlelleziyne hakka aleyhimülkavlü rabbenâ hâülâilleziyne agveynâ, agveynâhüm kemâ gaveynâ, teberre'nâ ileyke mâ kânû iyyânâ ya'büdûn (64) ve kıyled'u şürekâeküm fede'avhüm felem yestecibû lehüm ve re'evül'azâb, lev ennehüm kânû yehtedûn (65) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü mâ zâ ecebtümülmürseliyn (66) fe'amiyet aleyhimül'enbâü yevmeizin fehüm lâ yetesâelûn (67) fe'emmâ men tâbe ve âmene ve amile sâlihan fe'asâ en yekûne minelmüflihıyn (68) ve rabbüke yahluku mâ yeşâü ve yahtâr, mâ kâne lehümülhayreh, sübhânallahi ve teâlâ ammâ yüşrikûn (69) ve rabbüke ya'lemü mâ tükinnü sudûrühüm ve mâ yu'linûn (70) ve hüvallahü lâ ilâhe illâ hû, lehülhamdü fiyl'ûlâ vel'âhıreti ve lehülhükmü ve ileyhi türce'ûn.

(60) Size verilen her şey dünya diriliğinin geçinmesidir, debdebesidir. Allah yanındaki nimet daha iyi [1] ve daha bâkidir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (61) Kendisine iyi bir vâde verdiğimiz halde vâdesine kavuşan kimse, dünya diriliğinin geçinmesiyle geçindirdiğimiz halde nihayet nimeti zail olup sonra kıyamet gününde ateşe hazırlananlar meyanında bulunan kimse gibi midir? (62) O gün, Allah, onlara nida eder de der ki, bana şerik zaim ettikleriniz nerede! (63) Üzerlerine azap sözü sabit olacak elebaşıları «— Ey Rabbimiz! Biz nasıl azmışsak azdırdıklarımızı da öyle azdırdık. Fakat zorlamadık, sana gelip onlarla ilişiğimizi kestik. Onlar bizlere değil, heveslerine taparlardı» diyecekler. (64) Onlara şöyle denecek: Sizi azaptan kurtarmak için şerik tuttuklarınız putları çağırın. Onlar da şaşkınlık içinde bunları çağıracaklar, bunlar ise onlara cevap vermeyecekler, azap görecekler, eğer onlar hidayet bulsalardı azap görmeyeceklerdi [2]. (65) O gün, Allah onları çağıracak, «— Peygamberlere ne cevap verdiniz?..» diyecek. (66) O gün, onlara bahaneler kapanacak, hiç bir cevap vermeyecek onlar korkudan soruşamayacaklar. (67) Tövbe ve iman edip iyi iş işleyen kimseye gelince onlar umduklarına nâil olmalarını ümit ederler [3]. (68) Rabbin dilediğini yaratır. Dilediğini de ihtiyar eder [4]. Onlar için hakîkî bir ihtiyar yoktur [5]. Allah şerik koştuklarından tamamıyle münezzehtir, yücedir. (69) Rabbin onların peygamber hakkında sînelerine gizledikleri kini, aşikâr ettikleri düşmanlığı bilir. (70) Tanrı O'dur, O'ndan başka tapacak yoktur. Dünya ve âhirette hamd-ü sena O'nundur. Hüküm de O'nundur. Nihayet siz O'na döneceksiniz.

---

[1] Menfaati daha çok, hiç bir mazarratı yok.
[2] Veya kendilerinden vazgeçmeselerdi azabın sardığını görürlerdi veya azaba bir çare bulsalardı kendilerinden azabı savuştururlardı. Veya azap görünce hidayeti temenni ederler.
[3] Yani umduklarına nâil olurlar.
[4] Veya dileyip ihtiyar ettiğini yaratır.
[5] Veya müşrikler için ihtiyar yoktur. Çünkü «bu Kur'an Velid bin-i Muğir'e ve Urvet ibn-i Mes'ut gibi büyüklerden iki kimseye nâzil olmalıydı» demişlerdi. Veya Allah dilediğini yaratır. Onlar hakkında da hayır olanı ihtiyar eder.

(71) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykümülleyle sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bidıyâ' efelâ tesme'ûn (72) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykümünnehâre sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullâhi ye'tiyküm bileylin teskünûne fiyh, efelâ tübsırûn (73) ve min rahmetihî ce'ale lekümülleyle vennehâre liteskünû fiyhi ve litebteguû min fadlihî ve le'alleküm teşkürûn (74) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tez'umûn (75) ve neza'nâ min külli ümmetin şehiyden fekulnâ hâtû bürhâneküm fe'alimû ennelhakka lillâhi ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (76) inne kaârûne kâne min kavmi mûsâ, febegaâ aleyhim, ve âteynâhü minelkünûzi mâ inne mefâtihahü letenûü bil'usbeti ûliylkuvveh, iz kaâle lehü kavmühü lâ tefrah innallahe lâ yühıbbülferihıyn (77) vebtegı fiymâ âtâkellahüddârel'âhıreh, ve lâ tense nasıybeke mineddünyâ, ve ahsin kemâ ahsenallahü ileyk, ve lâ tebgılfesâde fiyl'ard, innallahe lâ yühıbbülmüfsidiyn.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ۝
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ۝ وَمِن رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۝ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ ۝ وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
۝ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ
مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ
إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ۝
وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِن كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ
الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝

(71) Onlara de ki ne dersiniz? Allah geceyi size kıyamet gününe kadar uzatsaydı Tanrı'dan başka size ışık verecek hangi mâbut vardır? Daha nasihatımızı işitmiyor musunuz? (72) De ki ne dersiniz? Allah size gündüzü kıyamet gününe kadar uzatsaydı Allah'tan başka size istirahat bulacağınız geceyi getirecek hangi mâbut olabilirdi? Daha asar-ı kudreti görmüyor musunuz? (73) O'nun rahmeti eserindendir ki geceyi sükûn ve istirahat ile geçirmeniz, gündüzü inayetinden esbab-ı mâişet aramaniz için yaratmıştır. Ta ki bu nimetleri bilerek gece ve gündüz şükredesiniz. (74) O gün, Allah onlara «— Bana şerik zaım ettiğiniz mâbutlarınız nerede?» diye nida edecek. (75) Her bir ümmetten kendi peygamberini onlara karşı hakkıyle bir şahit çıkaracağız [1] da burhanınızı getirin diyeceğiz. Artık onlar o zaman hak olan tevhid ve ibadetin Allah'a mahsus olduğunu anlayacaklardır, uydurdukları putlar da onlardan nihan olup gidecektir. (76) Karun yok mu? O Musa'nın kavmindendi, kavmine karşı yolsuzlukta [2] bulundu. Biz ona o kadar hazineler verdik ki anahtarları [3] taşımak birarada güçlü, kuvvetli birkaç kişiye ağır gelirdi. Hani ona kavmi demişlerdi. Servetine mağrur olup şımarma, Allah şımarıkları sevmez»; (77) «— Allah'ın sana verdiği bu servetle âhiret sarayının saadetini, araştır [4], dünyadaki payını da unutma. Allah sana nasıl ihsan etmişse sen de insanlara öyle ihsan et. Yeryüzünde fesat karıştırma. Çünkü Allah fesatçıları sevmez».

[1] O şahitler onların dediklerine şehadet edecekler.

[2] Onlara kibr etmekle, zulüm etmekle, onları emri altına girmelerini istemekle, Musa Aleyhisselâm'a serkeşlik etmekle.

[3] Veya malları o kadar çoktu ki hazinedarların hıfzını yorardı.

[4] Yani malını Allah yolunda sarfet.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِي أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِن قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ۝ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي
زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ
مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقَّاهَا
إِلَّا الصَّابِرُونَ ۝ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ
مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ۝
وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَن
مَّنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ۝
تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا
فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝ مَن جَاءَ
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى
الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

(78) kaâle innemâ ûtiytühü alâ ilmin indiy, evelem ya'lem ennallahe kad ehleke min kablihî minelkurûni men hüve eşeddü minhü kuvveten ve ekserü cem'â, ve lâ yüs'elü an zünûbihimülmücrimûn (79) feharece alâ kavmihî fiy ziynetih, kaâlelleziyne yüriydûnelhayâteddünyâ yâ leyte lenâ misle mâ ûtiye kaârûnü innehü lezû hazzın azıym (80) ve kaâlelleziyne ûtûl'-ilme veyleküm sevâbullahi hayrun limen âmene ve amile sâlihâ ve lâ yülekkaâhâ illessâbirûn (81) fehasefnâ bihî ve bidârihil'ard, ve mâ kâne lehü min fietin yansurûnehü min dûnillahi ve mâ kâne minelmuntasıriyn (82) ve asbehalleziyne temennev mekânehü bil'emsi yekuûlûne veyke'ennallahe yebsüturrızka limen yeşâü min ıbâdihî ve yakdir, lev lâ en mennallahü aleynâ lehasefe binâ, veyke'ennehü lâ yüflihulkâfirûn (83) tilkeddârül'-âhıretü nec'alühâ lilleziyne lâ yüriydûne ulüvven fiyl'ardı ve lâ fesâdâ, vel'âkıbetü lilmüttekıyn (84) men câe bilhaseneti felehü hayrun minhâ ve men câe bisseyyieti felâ yüczelleziyne amilûsseyyiâti illâ mâ kânû ya'melûn.

(78) Karun «— Bu servet bana ancak ilmim [1] sayesinde verilmiştir» demişti. O, bilmiyor mu ki Allah daha evvel kendisinden daha şanlı ve kuvvetli, daha ziyade para yığmış nice tabakaları helâk etmişti. Günahkârlar kendi günahlarından sorulmazlar [2]. (79) O bir gün debdebe ve dârat ile kavmine görünmüştü, dünya diriliğini isteyenler «— Keşke Karun'a verildiği gibi bize de verilseydi. Çünkü Karun büyük bir devlet ve baht sahibidir» demişlerdi. (80) Yuşa gibi ilim ve irfana nâil olanlarsa dediler ki vay size! İman edip iyi işleyen kimse için Allah'ın sevap ve mükâfatı daha iyidir. Bu saadete ve siyrete yalnız ta'at ve ibadette sabır edenler kavuşur. (81) Biz hem onu, hem evini zelzele ile yere geçirdik. Ona Allah'tan başka yardım edip azaptan kurtarır hiç bir taraftar bulunmadî. Kendisi de Musa'dan öc alanlar arasına geçemedi [3]. (82) Dün, onun mekânını ve şerefini temenni edenler ertesi sabah birbirlerine diyorlardı: Vay biz bilmemişiz! Allah dilediğinin rızkını genişletir, dilediğinin rızkını da darlaştırırmış! Allah'ın bize bol nimeti olmasaydı [4] elbette bizi de yere geçirirmiş. Vay biz bilmemişiz! Kâfirler umduklarına ermezlermiş. (83) Bu âhiret sarayını, yeryüzünde nâs'ı hiçe saymamayı ve bozukluğunu istemeyen kimselere veririz. İyi akıbet sakınanlarındır. (84) Her kim iyilik getirirse ondan daha iyi mükâfata nâil olur. Her kim de kötülük getirirse kötülük işleyenlere ancak işlediklerine göre ceza verilir.

[1] Ticaret ilmini bildiğimden veya âlim olduğumdan dolayı. Veya Allah bana bilerek verdi.
[2] Günahları yüzlerinden belli olur.
[3] Yahut kendisini azaptan kurtaranlardan olamadı.
[4] Bizim istediğimizi vermemek suretiyle inâyet etmeseydi, inayeti olmayıp da istediğimizi verseydi.

(85) innelleziy farada aleykelkur'âne lerâddüke ilâ ma'âd, kul rabbiy a'lemü men câe bilhüdâ ve men hüve fiy dalâlin mübiyn (86) ve mâ künte tercû en yülkaâ ileykelkitâbü illâ rahmeten min rabbike felâ tekûnenne zahiyren lilkâfiriyn (87) ve lâ yasuddünneke an âyâtillâhi ba'de iz ünzilet ileyk, ved'u ilâ rabbike ve lâ tekûnenne minelmüşrikiyn (88) ve lâ ted'u ma'allahi ilâhen âhar, lâ ilâhe illâ hû, küllü şey'in hâlikün illâ vecheh, lehülhükmü ve ileyhi türce'ûn.

SÛRETÜL-ANKEBÛT
Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm mîm (2) ehasibennâsü en yütrekû en yekuûlû âmennâ ve hüm lâ yüftenûn (3) ve lekad fetennelleziyne min kablihim feleya'lemennallahülleziyne sadakuû ve leya'lemennelkâzibiyn (4) em hasibelleziyne ya'melûnesseyyiâti en yesbikuûnâ, sâe mâ yahkümûn (5) men kâne yercû likâallahi feinne ecelallahi leât ve hüvessemiy'ul'aliym (6) ve men câhede feinnemâ yücâhidü linefsih innallahe leganiyyün anil'âlemiyn.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُل رَّبِّي
أَعْلَمُ مَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ وَمَا
كُنتَ تَرْجُو أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ۝ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ
اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ۝ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
الم ۝ أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ
لَا يُفْتَنُونَ ۝ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ۝ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ
أَن يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝ مَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ
فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَمَن جَاهَدَ
فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝

(85) Üzerine Kur'an'ı [1] farz kılan Allah her halde seni o avdetgâhına [2] döndürecek. Onlara de ki Rabbim hidayet getireni de, apaçık sapıklıkta bulunanı da herkesten iyi bilir. (86) Sen kendine Kitabın gönderileceğini ummuyordun. Ancak Rabbin, kendi rahmetinden sana bunu gönderdi. Sakın kâfirlere arka olma [3] (87) Sana Allah'ın âyetleri inzâl olunduktan sonra sakın kâfirler seni ondan çevirmesinler, nâs'ı Rabbine dâvet et. Sakın müşriklerden olma. (88) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapma [4], O'ndan başka tapacak yoktur, Allah'ın veçhinden başka her şey helâk olur, hüküm O'nundur, siz ancak O'na döneceksiniz.

ANKEBUT SÛRESİ [5]
Bismillâhirrahmânirrahîm
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Nâs meşakkat ve mihnete düşmeksizin mücerret «— İman getirdik» demekle bırakılacaklar mı sandılar? (3) * Onlardan evvelkilerini de mihnet ve meşakkate uğratmıştık [6], Allah elbette sadıkları da bilip, kâzipleri de bilir. Ona göre ceza verir. (4) Yoksa kötülük işleyenler bizi geçip giderek savuşacaklar mı sandılar? Onlar ne fena hükümde bulunuyorlar. (5) Her kim Allah'a kavuşmayı umarsa ona hazırlansın, çünkü Allah'ın kavuşmak için tâyin ettiği vakit elbette gelecektir. O, kullarının her sözünü işitir, içlerinde olanı hakkıyle bilir. (6) Her kim ta'atte mücahede ederse ancak kendi faydası için mücahede eder. Çünkü Allah cihanın mücahedesinden müstağnidir.

---

[1] Telâvetini, tebliğini, amelini.
[2] Mekke veya cennete, vaad buyurduğu ve herkesin arzusu olduğu makam-ı Mahmud'a.
[3] Dediklerini yapma, onlara müdara etme.
[4] Suduru mümkün olmayan bir şeyi peygamberden menetmek müşriklerin peygamberden hiç bir veçhile müsaade istememelerini katı' içindir.
[5] Mekke'de nazil olmuş (69) âyettir.
[6] Kelime-i Şehadeti getirenler, rüsuh ve sebat sahibi olup olmaması ayırdedilmek için, meşakkat ve mihnete marûz olurlar.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ۝
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ
جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ۝ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُنَافِقِينَ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا
مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا
خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۝

(7) velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lenükeffirenne anhüm seyyiâtihim ve lenecziyennehüm ahsenelleziy kânû ya'melûn (8) ve vassaynel'insâne bivâlideyhi husnâ, ve in câhedâke litüşrike biy mâ leyse leke bihî ilmün felâ tütı'hümâ, ileyye merci'uküm feünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (9) velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lenüdhılennehüm fissâlihıyn (10) ve minennâsi men yekuûlü âmennâ billâhi feizâ ûziye fiyllâhi ce'ale fitnetennâsi ke'âzâbillâh, ve lein câe nasrun min rabbike leyekuûlünne innâ künnâ maaküm, eveleysallahü bia'leme bimâ fiy sudûril'âlemiyn (11) ve leya'lemennallahülleziyne âmenû ve leya'lemennelmünâfikıyn (12) ve kaâlelleziyne keferû lilleziyne âmenûttebi'û sebiylenâ velnahmil hatâyâküm, ve mâ hüm bihâmiliyne min hâtâyahüm min şey', innehüm lekâzibûn (13) ve leyahmilünne eskaâlehüm ve eskaâlen ma'a eskaâlihim ve leyeüs'elünne yevmelkıyâmeti ammâ kânû yefterûn (14) ve lekad erselnâ nûhan ilâ kavmih, felebise fiyhim elfe senetin illâ hamsiyne âmâ, fe'ehazehümüttûfânü ve hüm zâlimûn.

(7) İman getirip iyi amel işleyenlerin * kötülüklerini örteceğiz, onlara işlediklerinden daha güzel mükâfat vereceğiz: (8) İnsana ana ve babalarına hüsn-ü muamele etmeyi tavsiye ve emrettik. Şayet onlar ulûhiyetini bilmediğin [1] şeyi bana şerik koşman için seninle duruşurlarsa onlara itaat etme. Hepinizin dönüşü yalnız banadır. O vakit size işlediklerinizi haber vereceğim. (9) İman edip iyi amel işleyenleri de elbette salihler zümresine sokarız. (10) İnsanlar içinde öyleleri vardır ki «— Tanrı'ya inandık derler», her ne zaman Tanrı yolunda bir ezaya uğrasalar insanın mihnetini Tanrının azabıymış gibi telâkki ederler. [2] * Şâyet Rabbin tarafından zafer ve ganimet gibi bir nusrat gelirse biz de sizinle beraberdik, bize de verin derler. Allah, cihanın sînelerinde olan iman ve nifakı herkesten iyi bilmez mi? (11) * Allah mü'minleri de bilir, münafıkları da bilir. (12) Kâfirler mü'minlere dediler ki yolumuza, dinimize tâbi olun, şayet günah terettüp ederse günahlarınızı taşırız [3], halbuki kâfirler onların günahlarından hiç bir şey taşıyacak değillerdir [4]. Çünkü onlar yalancı kimselerdir. (13) * Kendi yüklerini o yüklerle beraber yoldan çıkardıkları başkalarının yüklerini de taşıyacaklar. * Kıyamet gününde de uydurdukları şeyden [5] sorulacaklardır. (14) * Biz Nuh'u kavmine göndermişiz o, onların arasında bin seneden elli yıl eksik [6] ekleşti, onları tufan aldı, onlar zalim kimselerdi.

[1] Ulûhiyeti olmayan bir şey. [2] Nasıl azab-ı Bâri küfürü menederse nâs'ın eza ve mihneti de imanı meneder sayarlar veya nasıl azab-ı Bâri'den feryat ederlerse nâs'ın ezasından da öyle feryat ederler, nâs'ın eza ve mihnetini, azab-ı Bâri gibi telâkki ederler de imandan dönerler. [3] Kıyamete inanmadıklarından böyle söylüyorlar. [4] Yani onlardan günahları kaldıramazlar. Belki saparlar, saptırırlar da bu iki nevi günahı taşırlar. [5] Onların günahlarını taşırız demişlerdi. Onlara haydi taşıyınız derler, onlar taşımazlar, kendilerine neye iftira ettiniz, hani kıyamete inanmıyordunuz denir veya Allah'a karşı uydurdukları şeyden sorulurlar. [6] Nazm-ı Celîlde bin sene zikr olunduktan sonra elli yılı istisna edilmesi onlardan sonra elli yıl istirahatte kaldığına işarettir. Nitekim nazm-ı Celîlde bin adedi ile «Sene», elli adedi ile «Âm» vârit olmuştur. Araplar ise bolluk senesini «Âm» kuraklık senesini «Sene» ile tabir ederler, kesret müddeti beyan için adedin en yüksek mertebesi olan «bin» zikr edilmiştir. Tul müddet zikri de peygamberimizin hatırını tesliye etmek içindir.

(15) fe'enceynâhü ve ashâbessefiyneti ve ce'alnâhâ âyeten lil'âlemiyn (16) ve ibrâhiyme iz kaâle likavmihi'büdullahe vettekuûh, zâliküm hayrun leküm in küntüm ta'lemûn (17) innemâ ta'büdûne min dûnillâhi evsânen ve tahlükuûne ifkâ, innelleziyne ta'büdûne min dûnillâhi lâ yemlikûne leküm rızkaâ, febteguû indallahirrızk, va'büdûhü veşkürû leh, ileyhi türce'ûn (18) ve in tükezzibû fekad kezzebe ümemün min kabliküm, ve mâ alerresûli illelbelâgulmübiyn (19) evelem yerev keyfe yübdiyullahülhalk, sümme yu'ıydüh, inne zâlike alallahi yesiyr (20) kul siyrû fiyl'ardı fanzurû keyfe bede'elhalk, sümmallahü yünşiy'ünneş'etel'âhıreh, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (21) yu'azzibü men yeşâü ve yerhamü men yeşâ', ve ileyhi tukleбûn (22) ve mâ entüm bimu'ciziyne fiyl'ardı ve lâ fiyssemâi ve mâ leküm min dûnillâhi min veliyyin ve lâ nasıyr (23) velleziyne keferû biâyâtillâhi ve likaâihi ulâike yeisû min rahmetiy ve ulâike lehüm azâbün eliym.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ۝
وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ وَإِنْ تُكَذِّبُوا
فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ۝ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ
يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ۝ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ
يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

(15) Biz de, onu ve gemide bulunanları kurtardık, bu hâdiseyi cihana ibret kıldık. (16) İbrahim'i de gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Tanrıya tapın, O'ndan sakının; bilseniz bu hal sizin için daha iyidir.» (17) «— Siz, Allah'ı bırakarak yalnız putlara tapıyorsunuz, onlara mâbut diyerek yalan uyduruyorsunuz. Allah'ı bırakarak taptıklarınız yok mu, onlar size hiç bir rızk vermeye kaadir olamazlar. Artık rızkı Allah yanında arayın, O'na ibadet edin, O'na şükredin. Yalnız O'na döneceksiniz». (18) Eğer siz peygamberi yalancı sayarsanız ona ne! Çünkü sizden evvel geçen ümmetler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Peygambere şüphe kalmayacak veçhile aşikâr bir surette risaleti tebliğ etmeden başka hiç bir şey düşmez. (19) Onlar Allah'ın nasıl yeni bir mahlûk vücuda getirdiğini bilmiyorlar mı? Onu yine tekrar diriltecektir. Çünkü bu, Allah'a göre kolaydır. (20) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun. Allah nasıl yeni bir mahlûk vücuda getirmiştir, bir kere görün, sonra Allah diğer neşet'i de vücuda getirecektir [1]. Çünkü Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (21) O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğine de merhamet eder. Ancak O'na döneceksiniz. (22) Sizler yeryüzünde saklansanız da gökte olsanız da [2] Allah'ı mücazaatta âciz kılacak değilsiniz. Allah'tan başka sizin ne yârınız var, ne medetkârınız var. (23) Onlar ki Allah'ın âyetlerini ve ona kavuşmayı tanımazlar. İşte onlar benim rahmetimden ümitsiz olmuşlardır. İşte onlar için acıklı azap vardır.

[1] Birinci neş'etten sonra diğer neş'et gelir, yani ilk defa yarattığı gibi ikinci kere de yaratır.

[2] Veya yüksek kalelere çıksanız da

فما كان جواب قومه الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه فانجيه
الله من النار ان في ذلك لايات لقوم يؤمنون ۞
وقال انما اتخذتم من دون الله اوثانا مودة بينكم
في الحيوة الدنيا ثم يوم القيمة يكفر بعضكم ببعض
ويلعن بعضكم بعضا ومأويكم النار وما لكم من
ناصرين ۞ فامن له لوط وقال اني مهاجر الى ربي انه
هو العزيز الحكيم ۞ ووهبنا له اسحق ويعقوب
وجعلنا في ذريته النبوة والكتاب واتيناه
اجره في الدنيا وانه في الاخرة لمن الصالحين ۞
ولوطا اذ قال لقومه انكم لتأتون الفاحشة
ما سبقكم بها من احد من العالمين ۞ ائنكم
لتأتون الرجال وتقطعون السبيل وتأتون في ناديكم
المنكر فما كان جواب قومه الا ان قالوا
ائتنا بعذاب الله ان كنت من الصادقين ۞
قال رب انصرني على القوم المفسدين ۞

(24) femâ kâne cevâbe kavmihî illâ en kaâlûuktülûhü ev harrıkuûhü fe'encâhullahü minennâr, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn (25) ve kaâle innemettehaztüm min dûnillâhi evsânen meveddete beyniküm fiylhayâtiddünyâ, sümme yevmelkıyâmeti yekfürü ba'duküm biba'dın ve yel'anü ba'duküm ba'dan ve me'vâkümünnârü ve mâ leküm min nâsıriyn (26) feâmene lehû lût ve kaâle inniy mühâcirün ilâ rabbiy, innehü hüvel'aziyzülhakiym (27) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûbe ve ce'alnâ fiy zürriyyetihinünbüvvete velkitâb, ve âteynâhü ecrehü fiyddünyâ, ve innehü fiyl'âhıreti leminessâlihıyn (28) ve lûtan iz kaâle likavmihî inneküm lete'tûnelfâhışete mâ sebekaküm bihâ min ehadin minel'âlemiyn (29) einneküm lete'tûnerricâle ve takta'ûnessebiyle ve te'tûne fiy nâdiykümülmünker, femâ kâne cevâbe kavmihî illâ en kaâlû'tinâ bi'azabillâhi in künte minessâdikıyn (30) kaâle rabbinsurniy alelkavmilmüfsidiyn.

(24) Putlar kırıldıktan sonra artık kavminin cevabı «— İbrahim'i öldürün veya yakın» demekten ibaret oldu. Allah onu ateşten kurtardı. İşte bunda mü'min cemaati için ibretler vardır. (25) İbrahim dedi ki siz Allah'ı bırakarak dünya diriliğinde ancak aranızda muhabbet vesilesi olmak üzere birtakım putları mâbut edindiniz, sonra kıyamet günü biriniz diğerini tanımayacak, öbürünüz de diğerine lânet edecek [1], barınacak yeriniz de ateş olacak, hiç birinizi kurtaracak bir fert bulunmayacak. (26) O'na Lût iman etti [2], İbrahim [3] dedi ki ben, Rabbimin emrettiği yere hicret edeceğim [4]. Çünkü O, yegâne galip ve işinde hakimdir [5]. (27) Biz, ona İshak'ı, Yakub'u bağışladık, onun zürriyetine nübüvvet, Kitap verdik [6], dünyada onun mükâfatını verdik [7], o, âhirette de salihlerden olacaktır [8]. (28 - 29) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine şöyle demişti: Sizden evvel âlemde hiç bir kimsenin yapmadığı hayasızlığı yapıyorsunuz. Siz erkeklere mi yanaşmıyorsunuz? Namuslarına veya mallarına taarruz için yolları mı kesmiyorsunuz? Derneklerinizde her nevi yüzsüzlük mü yapmıyorsunuz? Kavminin ona cevabı istihza ile «— İddianda gerçek diyorsan bize Allah'ın azabını getirin» demekten ibaret kaldı. (30) Lût «— Yâ Rab bu fesatçı cemaata karşı bana yardım et» dedi.

---

[1] Tâbi metbu'a lânet edecek, metbu' tâbi'den ilişiği kesecek.
[2] Lût aleyhisselâm evvelce mü'mindi. Bu kere İbrahim aleyhisselâm'ın nübüvvetini tasdik etti.
[3] Veya Lût.
[4] Bunların arasından çıkıp gideceğim.
[5] Beni düşmanlarımdan muhafaza eder, bana yarayacak şey ile hükmeyler.
[6] Ondan sonra her nebî onun zürriyetindendi, dört Kitap da onun zürriyetine verilmişti.
[7] Mahbubülkulûp yaptık, adı, sanı iyi anıldı, umum ehl-i edyân kendisini sena etmekle muhaceret mükâfatını verdik.
[8] Derecat-ı âliye sahibi olacak.

(31) ve lemmâ câet rusülünâ İbrâhiyme bilbüşrâ, kaâlû innâ mühlikû ehli hâzihilkaryeh, inne ehlehâ kânû zâlimiyn (32) kaâle inne fiyhâ lûtâ, kaâlû nahnü a'lemü bimen fiyhâ lenünecciyennehü ve ehlehu illemre'etehü kânet minelgaâbiriyn (33) ve lemmâ en câet rusülünâ lûtan siy'e bihim ve dâka bihim zer'â, ve kaâlû lâ tehaf ve lâ tahzen, innâ müneccûke ve ehleke illemre'eteke kânet minelgaâbiriyn (34) innâ münzilûne alâ ehli hâzihilkaryeti riczen minessemâi bimâ kânû yefsükuûn (35) ve lekad tereknâ minhâ âyeten beyyineten likavmin ya'kılûn (36) ve ilâ medyene ehâhüm şu'ayben fekaâle yâ kavmi'büdullâhe vercûlyevmel'âhıre ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (37) fekezzebûhü fe'ehazethümürrecfetü feasbehû fiy dârihim câsimiyn (38) ve âden ve semûde, ve kad tebeyyene leküm min mesâkinihim, ve zeyyene lehümüşşeytânü a'mâlehüm fesaddehüm anissebiyli ve kânû müstebsıriyn.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ۝ قَالَ إِنَّ
فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ
إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ
رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَٰذِهِ
الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝
وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَإِلَىٰ
مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
۝ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ۝ وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ
مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ۝

(31) Elçilerimiz İbrahim'e müjde getirince «— Biz bu kasaba ahalisini helâk edeceğiz. Çünkü zalim kimselerdir» dediler. (32) İbrahim elçilerimize «— İçlerinde Lût var» dedi. Onlar da dediler ki biz orada kimlerin bulunduğunu herkesten en iyi biliriz. * Onu ve ailesini kurtaracağız, ancak karısı geri kalanlarla beraber helâk olacak. (33) Vakta ki elçilerimiz Lût'a vardılar. Lût onların gelmesinden pek sıkıldı, nâçar kaldı. Onlar şöyle dediler: «— Korkma, bizim için gam çekme, biz seni ve aileni kurtaracağız. Ancak karın kalanlarla beraber helâk olacak». (34) «— Biz bu kasaba ahalisine fısk ve yüzsüzlüklerinden dolayı gökten azap indireceğiz [1]». (35) * Biz oralardan aklı ereceklere ibret olmak üzere apaçık bir nişan [2] bıraktık. (36) Medyen ahalisine de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şuayb dedi ki «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, âhiret gününün sevabını umun. Yeryüzünde fesat çıkararak fenalık etmeyin». (37) Onlarsa Şuayb'ı yalancı saydılar. Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı aldı. Evlerinde dizüstü çökmüş, ölü bir halde kaldılar. (38) Âd, Semud kavmini de helâk ettik. Size onların meskenleri belli olmuştur [3]. Şeytan onlara kötü amellerini bezemiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Halbuki onlar basiret sahibiydiler [4].

---

[1] Lût aleyhisselâm zamanında İbrahim aleyhisselâm vardı, onun tevhidi halk arasında müştehirdi. Ona mebni Lût aleyhisselâm kavmini tevhide dâvete lüzum görmemiş. Ancak onlara mahsus olan hayasızlığı nehiy etmişti.

[2] Harabeler veya onların kasabalarını.

[3] Onların meskenlerinden gelip geçtikçe helâkleri size belli olmuştur.

[4] Âkil, zekiydiler, fakat inat ettiler.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسٰى
بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ۞
فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ
الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۞ مَثَلُ الَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
اِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۞ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا اِلَّا الْعَالِمُونَ ۞ خَلَقَ
اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ ۞ اُتْلُ مَا اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ
الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ۞

(39) ve kaârûne ve fir'avne ve hâmâne ve lekad câehüm mûsâ bilbeyyinâti festekberû fiyl'ardı ve mâ kânû sâbikıyn (40) feküllen ehaznâ bizenbih, feminhüm men erselnâ aleyhi hâsıbâ, ve minhüm men ehazethüssayhah, ve minhüm men hasefnâ bihil'ard, ve minhüm men agraknâ, ve mâ kânallahü liyazlimehüm ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (41) meselülleziynettehazû min dûnillâhi evliyâe kemeselil'ankebût, ittehazet beytâ ve inne evhenelbüyûti lebeytül'ankebût, lev kânû ya'lemûn (42) innallahe ya'lemü mâ yed'ûne min dûnihî min şey', ve hüvel'aziyzülhakiym (43) ve tilkel'emsâlü nadribühâ linnâs ve mâ ya'kılühâ illel'âlimûn (44) halakallahüssemâvâti vel'arda bilhakk, inne fiy zâlike leâyeten lilmü'miniyn (45) ütlü mâ ûhıye ileyke minelkitâbi ve ekımıssalât, innessalâte tenhâ anilfahşâi velmünker, ve lezikrullahi ekber, vallahü ya'lemü mâ tasne'ûn.

(39) Karun'u, Firavun'u, Haman'ı da helâk ettik. * Musa onlara açık mûcizeler getirmişti. Onlar yeryüzünde imanı kibirlerine yediremediler. Azabı da savuşturamadılar. (40) Bunlardan herbirini kendi günahıyle muaheze ettik. Onlardan kimine taş fırtınası yağdırdık, kimini de korkunç bir ses aldı. Kimini yere geçirdik, kimini suda boğduk, Allah onlara zulüm etmiyor. Fakat onlar cehil ve inatlarıyle öz nefislerine zulüm ettiler. (41) Allah'tan başka yâr ve mâbut edinenler kendine yuva edinen örümcek gibidir. Halbuki yuvaların en gevşeği örümcek yuvasıdır. Bunu bilselerdi putlara tapmazlardı. (42) Allah, kendisini bırakarak ne gibi şeylere taparlarsa onu bilir, ceza eder. O, galib-i yektadır, hakimdir. (43) Biz misalleri Kur'an'da halk için getiriyoruz [1]. Onda olana ancak âlim olanlar akıl erdirirler. (44) Allah, gökleri, yeri yoluyla yaratmıştır. İşte bunda mü'minler için ibret vardır. (45) Sana vahiy olunan Kitabı oku [2], namazı dosdoğru kıl, çünkü namaz hayasızlığı, kötü işi nehiy eder. Namaz kılmak, Kur'an okumak gibi Allah'ı anmaksa elbette sair ibadetlerden büyüktür, faziletlidir. Allah işlediklerimizi bilir.

[1] Kureyş sivri sinek, örümcek misallerine itiraz etmişlerdi. Âyet-i kerîme onları red suretinde nâzil olmuştur.

[2] Peygamberimizin hatırını tesliye için nâzil olmuştur.

(46) ve lâ tücâdilû ehlelkitâbi illâ billetiy hiye ahsenü illelleziyne zalemû minhüm, ve kuûlû âmennâ billeziy ünzile ileynâ ve ünzile ileyküm ve ilâhünâ ve ilâhüküm vâhıdün ve nahnü lehü müslimûn (47) ve kezâlike enzelnâ ileykelkitâb, felleziyne âteynâhümülkitâbe yü'minûne bih, ve min hâülâi men yü'minü bih, ve mâ yechadü biâyâtinâ illelkâfirûn (48) ve mâ künte tetlû min kablihî min kitâbin ve lâ tehuttuhü biyemiynike izen lertâbelmübtılûn (49) bel hüve âyâtün beyyinâtün fiy sudûrilleziyne ûtûl'ilm, ve mâ yechadü biâyâtinâ illezzâlimûn (50) ve kaâlû lev lâ ünzile aleyhi âyâtün min rabbih, kul innemel'âyâtü indallah ve innemâ ene neziyrün mübiyn (51) evelem yekfihim ennâ enzelnâ aleykelkitâbe yütlâ aleyhim, inne fiy zâlike lerahmeten ve zikrâ likavmin yü'minûn (52) kul kefâ billâhi beyniy ve beyneküm şehiydâ, ya'lemü mâ fiyssemâvâti vel'ard, velleziyne âmenû bilbâtılı ve keferû billâhi ulâike hümülhâsirûn.

وَلَا تُجَادِلُوٓا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوٓا اٰمَنَّا بِالَّذِيٓ أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلٰهُنَا وَإِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝ وَكَذٰلِكَ
أَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمِنْ هٰٓؤُلَٓاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَآ إِلَّا
الْكَافِرُونَ ۝ وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ۝ بَلْ هُوَ
اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ
بِاٰيَاتِنَآ إِلَّا الظَّالِمُونَ ۝ وَقَالُوا لَوْلَٓا أُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَاتٌ
مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَإِنَّمَٓا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ۝ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّٓا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
يُتْلٰى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرٰى لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۝ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْبَاطِلِ
وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ أُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝

(46) Ehl-i Kitap ile mücadelenizde en güzel yoldan başkasını tutmayın. İçlerinden zulüm edenlerden başka [1]. Onlara deyin ki biz bize de, size de indirilen Kitaplara inandık, bizim mâbudumuz ve sizin mâbutlarınız birdir. Biz yalnız O'na münkadız. (47) Sana, eski Kitapları indirdiğimiz gibi Kur'an'ı indirdik. Kendilerini Kitaba nâil ettiğimiz kimseler O'na inanırlar. Bunlardan da O'na inananlar vardır, bizim âyetlerimizi yalnız kâfirler inat ederek inkâr ederler. (48) Sen bu Kur'an'dan evvel hiç bir Kitap okumamıştın, sağ elinle [2] de yazı yazmamıştın [3]. Öyle olmasaydı bâtıl söyleyenler şüpheye düşerlerdi [4]. (49) Hayır, Kur'an ilim ve irfana sahip olan mü'minlerin kalplerinde yerleşmiş açık ve beliğ âyetlerdir, âyetlerimizi yalnız zalim olan Yahudiler bilerek inkâr ederler. (50) Müşrikler dediler ki «— Ne olur! Ona Rabbi tarafından bir mûcize ineydi!» Onlara de ki mûcizeler ancak Allah'ın elindedir. Onları dilediği gibi indirir. Ben yalnız aşikâr söyler, azap ile korkutur bir peygamberim. (51) Yoksa onlara okunup durmakta olan Kitabı sana inzâl edişimiz elvermiyor mu? Bunda iman eden cemaat için, hem rahmet, hem öğüt vardır. (52) Onlara de ki Allah'ın sizinle benim aramızda hakkıyle şahit olması elverir. O, göklerde, yerde olanı bilir. Ziyankârlar bâtıl mâbutlara iman edip Allah'ı tanımayanlardır.

---

[1] Tecavüzde bulunanlara, dine tecavüz edenlere hallerine lâyık müdafaada bulunun; ahti bozanlara, harbe kıyam edenlere karşı mukabele edin.
[2] Âdet veçhile vârit olmuştur veya mecaz ihtimalini def içindir.
[3] Veya âdetin okumak, yazmak değildi.
[4] Kütüb-ü sâlifeden almıştır veya öğrenmiştir, derlerdi.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝ يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ۝ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ
فَاعْبُدُونِ ۝ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ۝
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۝
الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

(53) ve yesta'cilûneke bil'azâb, ve lev lâ ecelün müsemmen lecâehümül'azâb, ve leye'tiyennehüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (54) yesta'cilûneke bil'azâb, ve inne cehenneme lemuhıytatün bilkâfiriyn (55) yevme yağşâhümül'azâbü min fevkıhim ve min tahti ercülihim ve yekuûlü zûkuû mâ küntüm ta'melûn (56) yâ ıbâdiyelleziyne âmenû inne ardıy vâsi'atün feiyyâye fa'büdûn (57) küllü nefsin zâikatülmevti sümme ileynâ türce'ûn (58) velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lenübevviennehüm minelcenneti gurafan tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, ni'me ecrül'âmiliyn (59) elleziyne saberû ve alâ rabbihim yetevekkelûn (60) ve ke'eyyin min dâbbetin lâ tahmilü rızkahâ allahü yerzukuhâ ve iyyâküm ve hüvessemiy'ul'aliym (61) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâti vel'arda ve sehhareşşemse velkamere leyekuûlünnallah, fe'ennâ yü'fekûn (62) allahü yebsütur-rızka limen yeşâü min ibâdihî ve yakdirü leh, innallahe bikülli şey'in aliym (63) ve lein se'eltehüm men nezzele minessemai mâen feahyâ bihil'arda min ba'di mevtihâ leyekuûlünnallah, kulilhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'kılûn.

(53) Onlar, senden acele ile azap isterler [1], eğer onun muayyen bir vakti olmasaydı [2] onlara alelacele azap gelecekti, * Zamanında ansızın gelir de farkında olmazlar. (54) Senden aceleyle azap isterler, halbuki vakti gelince Cehennem o kâfirleri kuşatacak [3]. (55) Azap, onları üstlerinden, ayakları altından saracağı gün biz de işlediklerinin cezasını tatın diyeceğiz. (56) Ey iman eden kullarım! Benim yerim geniştir, artık bana ibadet edin [4]. (57) Herkes ölümü tatacak. Sonra bize döneceksiniz. (58) İman edip iyi iş işleyenleri elbette biz uçmak çardaklarında barındıracağız. Onun altından ırmaklar akar. Onlar orada daim kalacaklardır. İyi iş işleyenlerin mükâfatları ne güzeldir! (59) Onlar. ezaya katlananlar, yalnız Rablerine güvenenlerdir. (60) Nice yürür hayvanlar vardır ki kendi rızkını taşımaz, Allah ona da, sizlere de rızk verir [5]. O sözlerinizi işitir, içinizde olanı hakkıyle bilir. (61) * Sen onlara gökleri, yeri yaratan, güneşi, ay'ı müsahhar kılan kimdir, diye soracak olsan her halde «— Allah'tır» diyecekler. Artık niye tevhitten dönüyorlar. (62) Allah kullarından dilediği kimseye rızkı kâh genişletir, kâh darlaştırır. Çünkü Allah her şeyi hakkıyle bilir. (63) * Onlara gökten yağmur indirip onunla yere, kuruduktan sonra taze can veren kimdir? diye soracak olsan her halde «— Allah'tır» diyeceklerdir. Onlara de ki Allah'a hamdolsun [6]. Hayır, onların pek çoğu buna akıl erdiremezler [7].

---

1 İstihza tarikiyle.
2 Bedir veya kıyamet günü.
3 Cehenneme isal eden veya küfür ve maasi. Veya âhirette Cehennem kuşatacaktır.
4 İzhar-ı din için size Mekke dar geliyorsa geniş yere gidin, orada ibadet edin.
5 Hicret ederek yabancı memlekette mâişetinizi düşünmeyin. Allah rızkınızı tekeffül etmiştir.
6 Ki ikrar ettiğiniz veya kudretine burhan ikame etmiştir veya arzı ihya etmiştir.
7 Bütün hamdin Allah'ın olduğunu bilmezler veya hem ikrar ederler, hem putlara taparlar. Bunun tenakuz olduğunu bilmezler.

(64) ve mâ hâzihilhayâtüddünyâ illâ lehvün ve le'ıb, ve ineddârel'âhırete lehiyelhayevân, lev kânû ya'lemûn (65) feizâ rekibû fiylfülki de'avullahe muhlisıyne lehüddiyn, felemmâ neccâhüm ilelberri izâ hüm yüşrikûn (66) liyekfürû bimâ âteynâhüm ve liyetemette'û, fesevfe ya'lemûn (67) evelem yerev ennâ ce'alnâ haremen âminen ve yütehattefünnâsü min havlihim, efebilbâtılı yü'minûne ve bini'metillâhi yekfürûn (68) ve men azlamü mimmenifterâ alallahi keziben ev kezzebe bilhakkı lemmâ câeh, eleyse fiy cehenneme mesven lilkâfiriyn (69) velleziyne câhedû fiynâ lenehdiyennehüm sübülenâ ve innallahe lema'almuhsiniyn.

SÛRETÜR-RÛM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm mîm (2) gulibetürrûmü (3) fiy ednel'ard, ve hüm min ba'di galebihim seyağlibûne (4) fiy bıd'ı siniyn, lillâhil'emrü min kablü ve min ba'd, ve yevmeizin yefrahulmü'minûne (5) binasrillâh, yansuru men yeşâ', ve hüvel'aziyzürrahiym.

وما هذه الحيوة الدنيا الا لهو ولعب وان الدار الاخرة لهي الحيوان لو كانوا يعلمون ۝ فاذا ركبوا في الفلك دعوا الله مخلصين له الدين فلما نجيهم الى البر اذا هم يشركون ۝ ليكفروا بما اتيناهم وليتمتعوا فسوف يعلمون ۝ اولم يروا انا جعلنا حرما امنا ويتخطف الناس من حولهم افبالباطل يؤمنون وبنعمة الله يكفرون ۝ ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا او كذب بالحق لما جاءه اليس في جهنم مثوى للكافرين ۝ والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا وان الله لمع المحسنين ۝

سورة الروم مكية وهي ستون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ۝ غلبت الروم ۝ في ادنى الارض وهم من بعد غلبهم سيغلبون ۝ في بضع سنين لله الامر من قبل ومن بعد ويومئذ يفرح المؤمنون ۝ بنصر الله ينصر من يشاء وهو العزيز الرحيم ۝

(64) Bu dünya diriliği eğlenceden, oyuncaktan ibarettir. Âhiret sarayı ise elbette dirilik sarayıdır. Bilselerdi âhireti tercih ederlerdi. (65) Onlar her ne zaman gemiye binecek olsalar dinde ihlâs sahibi kesilerek Allah'a dua ederler, onları karaya götürerek kurtardı mı hemen müşrik kesilirler. (66) Varsın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler, muratlarınca geçinsinler. Artık yakında bunun akıbetini anlayıp pişman olurlar. (67) Onlar görmüyorlar mı ki etrafındaki insanlar birbirlerinin canlarını, mallarını kapışırlarken biz memleketlerini muhterem, emniyetli kıldık, daha bâtıl mâbuda mı inanacaklar? Allah'ın nimetine mi nankörlük edecekler? (68) Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran veya hak peygamber gelince onu yalancı sayan şahıstan daha zalim kim olabilir? Kâfirler için Cehennemde konak yok mudur ki böyle cür'et ederler? (69) Uğrumuzda mücahede edenleri elbette yolumuza götürürüz, Allah iyi iş işleyenlerle beraberdir.

RUM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mim. (2) Rumlar en yakın bir yerde [2] mağlûp oldular. (3) Halbuki onlar yenildikten sonra birkaç yıl içinde yeneceklerdir. (4) Bundan evvel ve bundan sonra buyurultu Allah'ındır [3]. O gün mü'minler Allah'ın ehl-i Kitabı olan yardımıyle şâd olacaklardır. (5) Allah dilediğine yardım eder. O, yegâne galiptir, merhametlidir.

[1] Mekke'de nâzil olmuş, (60) âyettir.

[2] Veya kendi serhad'inde. Şam etrafında veya Filistin taraflarında.

[3] Evvelâ İranîlerin galebesi, sonra Rumların galebesi Allah'ın buyurultusuyladır.

وعد الله لا يخلف الله وعده ولكن اكثر الناس لا يعلمون ۞
يعلمون ظاهرا من الحيوة الدنيا وهم عن الاخرة هم
غافلون ۞ اولم يتفكروا في انفسهم ما خلق الله
السموات والارض وما بينهما الا بالحق واجل مسمى وان
كثيرا من الناس بلقاء ربهم لكافرون ۞ اولم يسيروا في
الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم كانوا
اشد منهم قوة واثاروا الارض وعمروها اكثر مما
عمروها وجاءتهم رسلهم بالبينات فما كان الله
ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون ۞ ثم كان عاقبة
الذين اساؤا السوأى ان كذبوا بايات الله وكانوا بها
يستهزؤن ۞ الله يبدؤا الخلق ثم يعيده ثم اليه ترجعون ۞
ويوم تقوم الساعة يبلس المجرمون ۞ ولم يكن لهم
من شركائهم شفعؤا وكانوا بشركائهم كافرين ۞
ويوم تقوم الساعة يومئذ يتفرقون ۞ فاما الذين
امنوا وعملوا الصالحات فهم في روضة يحبرون ۞

(6) va'dallah, lâ yuhlifullahü va'dehü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (7) ya'-lemûne zâhiren minelhayâtiddünya, ve hüm anil'âhıretihüm gaâfilûn (8) evelem yetefekkerû fiy enfüsihim, mâ halakalla-hüssemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakkı ve ecelin müsemmen ve inne kesiyren minennâsi bilikaâi rabbihim le-kâfirûn (9) evelem yesiyrû fiyl'ardı feyan-zurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim, kânû eşedde minhüm kuvveh, ve âsârûl'arda ve amerûhâ eksere mim-mâ amerûhâ, ve câethüm rusülühüm bil-beyyinât, femâ kânallahü liyazlimehüm ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (10) sümme kâne âkıbetelleziyne esâüssûâ en kezzebû biâyâtillâhi ve kânû bihâ yesteh-ziûn (11) allahü yebdeülhalka sümme yu'ıydühü sümme ileyhi türce'ûn (12) ve yevme tekuûmüssâ'atü yüblisülmücri-mûn (13) ve lem yekün lehüm min şüre-kâihim şüfe'âü ve kânû bişürekâihim kâfiriyn (14) ve yevme tekuûmüssâ'atü yevmeizin yeteferrekuûn (15) fe'emmel-leziyne âmenû ve amilûssâlihati fehüm fiy ravzatin yuhberûn.

(6) Allah'ın vaadi bu. Allah vaadinden caymaz. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez (7) Onlar dünya diriliğinde aşikâr olan ticaret ve ziraat hususlarını bilirler. Halbuki âhirette gafildirler. (8) Onlar kendi kendilerine düşünmüyorlar mı ki Allah gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hikmete göre ve muayyen olan bir müddette yaratmıştır. İnsanların çoğu [1] Rablerine kavuşmayı tanımıyorlar. (9) Onlar yeryüzünde gezip tozmuyorlar mı ki kendilerinden evvel gelip geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere baksalar ya. Onlar kendilerinden daha kuvvetliydiler, ziraat için yeri sürmüşlerdi, kendilerinden ziyade yeryüzünü mâmur etmişlerdi. Onlara peygamberleri açık mûcizeler getirmişlerdi. Allah onlara zulüm etmemiştir, fakat onlar kendilerine zulüm etmişlerdir. (10) Bundan sonra fenalık edenlerin sonu çok fena oldu. Onlar Allah'ın âyetlerini yalan sayıp istihza etmişlerdi. (11) Allah, halkı iptidadan vücude getirir, sonra tekrar onu iade edip diriltir. Sonra O'na döneceksiniz. (12) Kıyamet kopacağı gün günahkârlar şaşkınlıklarından susup kalacaklar. (13) Şerik edindikleri mâbutlardan şefaat edecek hiç bir kimseleri bulunamayacak. Onlar zaten kendi şeriklerini de tanımayacaklar. (14) Kıyamet kopacağı gün, işte o gün mü'minlerle kâfirler birbirlerinden ayrılacaklar. (15) İman edip iyi iş işleyenler ise bahçelerde (Cennet'de) sevinç içinde bulunacaklar.

[1] Kureyş müşrikleri.

(16) ve emmelleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ve likaâiyl'âhıreti feülâike fiyl'azâbi muhdarûn (17) fesübhânallahi hıyne tümsûne ve hıyne tusbihûn (18) ve lehülhamdü fiyssemâvâti vel'ardı ve aşiyyen ve hıyne tuzhirûn (19) yuhricülhayye minelmeyyiti ve yuhricülmeyyite minelhayy, ve yuhyil'arda ba'de mevtihâ, ve kezâlike tuhrecûn (20) ve min âyâtihî en halakaküm min türâbin sümme izâ entüm beşerün tenteşirûn (21) ve min âyâtihî en halaka leküm min enfüsiküm ezvâcen liteskünû ileyhâ, ve ce'ale beyneküm meveddeten ve rahmeh, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yetefekkerûn (22) ve min âyâtihî halkussemâvâti vel'ardı vahtilâfü elsinetiküm ve elvâniküm, inne fiy zâlike leâyâtin lil'âlimiyn (23) ve min âyâtihî menâmüküm billeyli vennehâri vebtigaâüküm min fadlih, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yesme'ûn (24) ve min âyâtihî yüriykümülberka havfen ve tama'â, ve yünezzilü minessemâi mâen feyuhyiy bihil'arda ba'de mevtihâ, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin ya'kılûn.

وَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَٓائِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ۞ فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ
تُصْبِحُونَ ۞ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا
وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۞ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ
۞ وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَٓا اَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ۞ وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ
اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُٓوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۞ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ خَلْقُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ
اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ۞ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ مَنَامُكُمْ
بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَٓاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّ فِي ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۞ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَيُحْيٖ بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۞

(16) Kâfir olup âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı yalan sayanlara gelince onlar azaba hazırlanacaklar. (17) Akşamleyin, sabahleyin Tanrı'yı tenzih ile anın. (18) Göklerde, yerde hamd-ü sena O'na mahsustur, ikindi ve öğle vaktinde de O'nu tespih ile anın. (19) O, ölüden diri, diriden de ölü çıkarır, yere, kuruduktan sonra taze can verir. Siz de bunun gibi mezarınızdan çıkarılacaksınız. (20) O'nun kudret-i nişanlarından biri şudur ki sizi topraktan yaratmıştır. Bundan sonra siz hemen beşer olup yeryüzüne dağıldınız. (21) O'nun kudret-i nişanlarından biri de budur ki size kendileriyle huzur ve rahata nâil olasınız [1] diye cinsinizden zevceler yaratmıştır. Aranıza muhabbet ve merhamet de koymuştur. İşte bunda tefekkür eden cemaat için elbette ibretler vardır. (22) Yeri, gökleri yaratması, dillerinizle renklerinizin çeşit çeşit olması da O'nun kudret-i nişanlarındandır. İşte bunda âlim olanlar için elbette ibretler vardır. (23) Geceleyin, gündüzün uyumanız, inayetinden mâişetinizi aramanız da O'nun kudret-i nişanlarından biridir. İşte bunda söz dinleyen cemaat için ibretler vardır. (24) Yine nişanlarından olmak üzere yıldırım korkusu, yağmur ümidi için size şimşek gösterir. Gökten yağmur indirir de onunla yeri, kuruduktan sonra yeniden canlandırır; yine bunda aklı eren cemaat için ibretler vardır.

---

[1] Veya onlara meyledip ülfet ediniz diye.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ۝ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا
مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ
فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ بَلِ
اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ
أَضَلَّ اللّٰهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ
حَنِيفًا فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ
لِخَلْقِ اللّٰهِ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ۝ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ
وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ۝

(25) ve min âyâtihî en tekuûmessemâü vel'ardu biemrih, sümme izâ de'aküm da'veten minel'ardı izâ entüm tahrücûn (26) ve lehü men fiyssemâvâti vel'ard, küllün lehü kaânitûn (27) ve hüvelleziy yebdeülhalka sümme yu'ıydüh, ve hüve ehvenü aleyh, ve lehülmeselül'ağlâ fiyssemâvâti vel'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (28) daraba leküm meselen min enfüsiküm, hel leküm min mâ meleket eymânüküm min şürekâe fiy mâ rezaknâküm fe'entüm fiyhi sevâün tehâfûnehüm kehıyfetiküm enfüseküm, kezâlike nüfassılül'âyâti likavmin ya'kılûn (29) belittebe'alleziyne zalemû ehvâehüm bigayri ilm, femen yehdiy men adallallah, ve ma lehüm min nâsıriyn (30) fe'ekım vecheke liddiyni haniyfâ, fıtretallahilletiy fatarennâse aleyhâ, lâ tebdiyle lihalkıllah, zâlikeddiynülkayyimü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (31) müniybiyne ileyhi vettekuûhü ve ekıymussalâte ve lâ tekûnû minelmüşrikiyn (32) minelleziyne ferrekuû diynehüm ve kânû şiye'â, küllü hızbin bimâ ledeyhim ferihûn.

(25) Yine O'nun kudret-i nişanlarından olmak üzere gök, yer buyurultusu ile durur. Sonra sizi bir çağırışla çağırır ki siz hemen oradan çıkarsınız. (26) Göklerde, yerde bulunanlar da O'nundur. Her biri O'nun buyurultusuna boyun eğer. (27) Halkı iptidadan vücude getiren, sonra iade edip dirilten O'dur. Bu hal O'na göre kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfatlar [1] O'nundur. O, yegâne galiptir, hakimdir. (28) O, kendinizden size bir misal getiriyor: Size verdiğimiz malda onlarla tasarrufta beraber olmak, birbirinizden korktuğunuz gibi onlardan korkmak üzere kölelerinizden hiç bir ortağınız [2] var mıdır? Aklı eren cemaata nişanları biz böyle tafsil ederiz. (29) Hayır, zalim olanlar nadanlıkla nefislerinin arzularına tâbi oldular. Allah'ın şaşırttığını kim yola getirebilir? Onun için yardımcılar da yoktur. (30) Artık yüzünü muvahhid-i pâk olarak dine doğrult [3], Allah'ın fıtratı olan dinini tut ki halkı bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yarattığı şeyde değişiklik olamaz. İşte en doğru din budur, fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez. (31 - 32) O'na dönerek yüzünüzü doğrultun, O'ndan sakının. Namazı dosdoğru kılın. Müşriklerden, dinlerini darmadağın edip fırka fırka ayrılanlardan olmayın. Her bir güruh kendi diniyle sevinir.

[1] Onun sıfatı ne göklerdekinin, ne yerdekinin sıfatlarına benzemez. Allah onlardan yücedir. Şanlı, şerefli sıfatları vardır.

[2] Köle ile ağası bir olmayınca Allah'ın kulunu nasıl Allah'a ortak yapıyorsunuz!

[3] Riyasız amele dön. İslâmda ber karar ol.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ
مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ۝ لِيَكْفُرُوا
بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ۝ وَإِذَا أَذَقْنَا
النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ۝ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝
فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ
يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمَا آتَيْتُمْ
مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ
مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ۝
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ
مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

(33) ve izâ messennâse durrun de'av rabbehüm müniybiyne ileyh, sümme izâ ezâkühüm minhü rahmeten izâ feriykun minhüm birabbihim yüşrikûn (34) liyekfürû bimâ âteynâhüm, fetemette'û fesevfe ta'lemûn (35) em enzelnâ aleyhim sultânen fehüve yetekellemü bimâ kânû bihî yüşrikûn (36) ve izâ ezaknennâse rahmeten ferihû bihâ, ve in tüsıbhüm seyyietün bimâ kaddemet eydiyhim izâ hüm yaknetûn (37) evelem yerev ennallahe yebsüturrızka limen yeşâü ve yakdir, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn (38) feâti zelkurbâ hakkahü velmiskiyne vebnessebiyl, zâlike hayrun lilleziyne yüriydûne vechallahi ve ülâike hümülmüflihûn (39) ve mâ âteytüm min riben liyerbüve fiy emvâlinnâsi felâ yerbû indallah, ve mâ âteytüm min zekâtin türiydûne vechallahi feülâike hümülmud'ıfûn (40) allahülleziy halakaküm sümme rezekaküm sümme yümiytüküm sümme yuhyiyküm, hel min şürekâiküm men yef'alü min zâliküm min şey', sübhânehü ve te'âlâ ammâ yüşrikûn (41) zaherelfesâdü fiylberri velbahri bimâ kesebet eydinnâs, liyüziykahüm ba'delleziy amilû le'allehüm yerci'ûn.

(33) İnsanın başına bir sıkıntı gelse onlar Rablerine dönerek niyaz ederler, sonra öz rahmetinden onlara tattırıp sıkıntıyı kaldırsa onlardan birtakımları hemen Rablerine şerik koşarlar. (34) Varsın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler. Haydi dünyada biraz geçinin, yakında akıbetinizi bileceksiniz. (35) Yoksa onlara şerik koştuklarını nâtık bir burhan ve Kitap mı indirdik? (36) Nâs'a servet ve âfiyet vererek bir rahmet tattırdık mı onunla şımarırlar. Elleriyle irtikâp ettikleri günahtan dolayı onların başına bir fenalık gelse hemen nevmit olurlar. (37) Görmüyorlar mı ki Allah rızkını dilediğine genişletir, dilediğine de darlaştırır. İşte bunda mü'min cemaati için ibretler vardır. (38) Hısıma, yoksula, yolcuya haklarını ver, bu hal Allah'ı hoşnut etmek [1] isteyenler için daha iyidir, umduklarına erenler de onlardır. (39) Artmak üzere insanlara verdiğiniz malların [2] Allah yanında bereketi yoktur, fakat Allah'ın veçh ve rızasını isteyerek verdiğiniz zekât böyle değildir. Mükâfatlarını kat kat yapanlar bunlardır. (40) Sizi yaratan, sonra size rızk veren, sonra sizi öldüren, daha sonra dirilten, Allah'tır. Şerik koştuklarınızdan, kim vardır ki bunlardan birini yapabilsin? O halde niye şirke düşüyorsunuz, O, onların şerik kıldıkları şeyden tamamıyle münezzehtir, yücedir. (41) Nâs'ın elleriyle irtikâp ettikleri masiyet yüzünden karada, denizde fesat zuhur etmiştir. Allah bulundukları isyandan dönebilmeleri için bazı amellerinin vebalini tattıracaktır.

[1] Veya Allah'a yaklaşmak.

[2] Yani verdiğiniz para onların ellerinde artmakla çoğalan paranız.

قل سيروا في الأرض فانظروا كيف كان عاقبة الذين من قبل
كان أكثرهم مشركين ۞ فأقم وجهك للدين القيم من قبل
أن يأتي يوم لا مرد له من الله يومئذ يصدعون ۞ من كفر
فعليه كفره ومن عمل صالحا فلأنفسهم يمهدون ۞ ليجزي
الذين آمنوا وعملوا الصالحات من فضله إنه لا يحب الكافرين
۞ ومن آياته أن يرسل الرياح مبشرات وليذيقكم من رحمته
ولتجري الفلك بأمره ولتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون
۞ ولقد أرسلنا من قبلك رسلا إلى قومهم فجاءوهم
بالبينات فانتقمنا من الذين أجرموا وكان حقا علينا نصر
المؤمنين ۞ الله الذي يرسل الرياح فتثير سحابا فيبسطه
في السماء كيف يشاء ويجعله كسفا فترى الودق يخرج
من خلاله فإذا أصاب به من يشاء من عباده إذا هم
يستبشرون ۞ وإن كانوا من قبل أن ينزل عليهم من قبله
لمبلسين ۞ فانظر إلى آثار رحمت الله كيف يحيي الأرض
بعد موتها إن ذلك لمحيي الموتى وهو على كل شيء قدير ۞

(42) kul siyrû fiyl'ardı tenzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kabl, kâne ekserühüm müşrikiyn (43) fe'ekım vecheke liddiynilkayyimi min kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü minallahi yevmeizin yassadde'ûn (44) men kefere fe'aleyhi küfrüh, ve men amile salihan felienfüsihim yemhedûn (45) liyecziyelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti min fadlih, innehü lâ yuhıbbülkâfiriyn (46) ve min âyâtihi en yürsilerriyâha mübeşşirât, ve liyüziykaküm min rahmetih, ve litecriyelfülkü biemrih, ve litebteguû min fadlihi ve le'alleküm teşkürûn (47) ve lekad erselnâ min kablike rusülen ilâ kavmihim fecâühüm bilbeyyinâti fentekamnâ minelleziyne ecremû, ve kâne hakkan aleynâ, nasrulmü'miniyn (48) allahülleziy yürsilürriyâha fetüsiyrü sehâben feyebsütuhü fiyssemâi keyfe yeşâü ev yec'alühü kisefen feterelvedka yahrücü min hılâlih, feizâ esâbe bihî men yeşâü min ibâdihî izâ hüm yestebşirûn (49) ve in kânû min kabli en yünezzele aleyhim min kablihî lemüblisiyn (50) fanzur ilâ âsâri rahmetillâhi kevfe yuhyil'arda ba'de mevtihâ, inne zâlike lemuhyiylmevtâ, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr.

(42) Müşriklere de ki yeryüzünde gezin, tozun da evvel geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere görün. Onların pek çoğu sizin gibi müşriktiler. (43) Allah tarafından, geri döndürülemeyecek olan bir gün gelmeden evvel yüzünü dosdoğru dine doğrult, o gün halk bölük bölük olurlar [1]. (44) Her kim kâfir olursa küfürünün vebali kendinedir. Her kim iyi amel işlerse ancak kendileri için konak hazırlarlar ki (45) Allah bununla iman edip iyi amel işleyenlere inayetinden mükâfat verir [2]; Çünkü O, kâfirleri sevmez. (46) O'nun nişanlarından olmak üzere rüzgârları yağmura müjdeci olarak gönderir ki size rahmetinin asârını tattırsın, gemiler O'nun emriyle denizde yüzsün, O'nun inayetinden de ticaretinizi arayasınız, nimetlerine şükür de edesiniz. (47) * Biz, senden evvel, kendi kavimlerine peygamberler göndermiştik. Peygamberler de onlara açık mûcizeler getirmişlerdi. Kavimleri onları yalancı saydılar. Biz de günahkârlardan öç aldık. Mü'minlere yardım etmek bize yaraşır. (48) O, öyle bir Allah'tır ki, rüzgârları gönderir. Onlar da bulutları kaldırır. Yine o, bulutu kâh gökyüzünde dilediği gibi yayar, kâh pâre pâre eder. Artık sen bulutun arasından yağmurun çıktığını görürsün. Kullarından dilediğine yağmuru verdi mi hemen onlar bolluk ile sevinirler. (49) Gerçi onlar bulut görünmeden evvel yağmur yağmasından ümitsizlik içindeydiler. (50) Allah'ın asâr-ı rahmetine bir baksana. Toprağa, kuruduktan sonra nasıl taze can veriyor. İşte O Allah, ölüleri muhakkak diriltecektir. Hem O, her şeye tamamıyle kaadirdir.

---

[1] Azabı çekenler ayrı, necat bulanlar ayrı ayrı olurlar.

[2] Yahut mükâfat vermek için her iki fırkayı ayırır.

(51) ve lein erselnâ riyhan fere'evhü musfarren lezallû min ba'dihî yekfürûn (52) feinneke lâ tüsmi'ulmevtâ ve lâ tüsmi'ussümmedü'âe izâ vellev müdbiriyn (53) ve mâ ente bihâdil'umyi an dalâletihim, in tüsmi'u illâ men yü'minü biâyâtinâ fehüm müslimûn (54) allahülleziy halakaküm min da'fin sümme ce'ale min ba'di da'fin kuvveten sümme ce'ale min ba'di kuvvetin da'fen ve şeybeh, yahluku mâ yeşâ', ve hüvel'aliymülkadiyr (55) ve yevme tekuûmüssâ'atü yuksimülmücrimûne mâ lebisû gayre sâ'ah, kezâlike kânû yü'fekûn (56) ve kaâlelleziyne ûtül'ilme vel'iymâne lekad lebistüm fiy kitâbillâhi ilâ yevmilba'si fehâzâ yevmülba'si ve lâkinneküm küntüm lâ ta'lemûn (57) feyevmeizin lâ yenfe'ulleziyne zalemû mağziretühüm ve lâ hüm yüsta'tebûn (58) ve lekad darebnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli mesel, ve lein ci'tehüm biâyetin leyekuûlennelleziyne keferû in entüm illâ mübtılûn (59) kezâlike yatba'ullahü alâ kulûbilleziyne lâ ya'lemûn (60) fasbır inne va'dallahi hakkun ve lâ yestehıffennekelleziyne lâ yûkınûn.

ولئن أرسلنا ريحا فرأوه مصفرا لظلوا من بعده يكفرون ۝
فإنك لا تسمع الموتى ولا تسمع الصم الدعاء إذا ولوا
مدبرين ۝ وما أنت بهاد العمي عن ضلالتهم إن تسمع إلا
من يؤمن بآياتنا فهم مسلمون ۝ الله الذي خلقكم من
ضعف ثم جعل من بعد ضعف قوة ثم جعل من بعد قوة
ضعفا وشيبة يخلق ما يشاء وهو العليم القدير ۝
ويوم تقوم الساعة يقسم المجرمون ما لبثوا غير ساعة
كذلك كانوا يؤفكون ۝ وقال الذين أوتوا العلم والإيمان
لقد لبثتم في كتاب الله إلى يوم البعث فهذا يوم البعث
ولكنكم كنتم لا تعلمون ۝ فيومئذ لا ينفع الذين
ظلموا معذرتهم ولا هم يستعتبون ۝ ولقد ضربنا
للناس في هذا القرآن من كل مثل ولئن جئتهم بآية
ليقولن الذين كفروا إن أنتم إلا مبطلون ۝ كذلك
يطبع الله على قلوب الذين لا يعلمون ۝ فاصبر إن
وعد الله حق ولا يستخفنك الذين لا يوقنون ۝

(51) * Biz, rüzgârı göndeririz, onlar ekinin rüzgârdan sarardığını görürlerse bu halden sonra mutlak nankör olurlar. (52) Sıkılma, çünkü sen ölülere söz işittiremezsin, sağırlara da, dönüp kaçınca dâvetini işittiremezsin. (53) Sen körleri sapıklıklarından yola getiremezsin, sen ancak âyetlerimize inananlara söz işittirebilirsin, onlarsa bize münkattırlar. (54) Sizi zayıf meniden yaratan, zaaf ve aczinizden sonra gençlikte size kuvvet veren, kuvvetten sonra ihtiyarlıkta tekrar zaafa, kılların ağarmasına uğratan O'dur. O dilediğini yaratır, O hakkıyle âlim, tamamıyle kaadirdir. (55) Kıyamet kopacağı gün, günahkârlar «— Dünyada bir saatten fazla kalmadık» diye yemin ederler. Bunun gibi dünyada da doğru yoldan dönerlerdi [1]. (56) İlim ve imana nâil olanlar diyecekler ki «— * Siz, Allah'ın Kitabında olduğu gibi dirilecek güne kadar kaldınız. İşte dirilecek gün budur. Fakat siz bunu bilmezdiniz». (57) Bu gün öz nefislerine zulüm edenlerin özürleri bir işe yaramayacak, onlardan tövbe de istenmeyecek [2]. (58) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her çeşit misal getirdik. * Şayet onlara yedd-i beyza ve asa gibi bir mûcize getirseydik yine kâfir olanlar, sizin özünüz yalancı, sözünüz bâtıldır diyecceklerdi. (59) Böylece Allah bilmeyenlerin kalplerine mühür basar. (60) Artık katlan, çünkü Allah'ın vaadi doğrudur, herhalde çıkacak. Yakînen bilmeyenler sakın seni hafifliğe düşürmesin [3].

[1] Âhirette yalan söyledikleri gibi dunyada da yalan söylerlerdi. Dünya ve âhirette işleri, güçleri yalandır.

[2] Yani Allah'ı hoşnut etmeleri aranmayacak.

[3] Sana sabrı terk ettirip onların azaplarını tâcile kalkışmayasın, seni istikametten ayırmasınlar.

سورة لقمان مكية اربع وثلاثون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ۝ تلك آيات الكتاب الحكيم ۝ هدى ورحمة
للمحسنين ۝ الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم
بالآخرة هم يوقنون ۝ اولئك على هدى من ربهم واولئك هم
المفلحون ۝ ومن الناس من يشتري لهو الحديث ليضل عن
سبيل الله بغير علم ويتخذها هزوا اولئك لهم عذاب
مهين ۝ واذا تتلى عليه آياتنا ولى مستكبرا كأن لم يسمعها
كأن في اذنيه وقرا فبشره بعذاب اليم ۝ ان الذين
آمنوا وعملوا الصالحات لهم جنات النعيم ۝ خالدين فيها
وعد الله حقا وهو العزيز الحكيم ۝ خلق السموات بغير
عمد ترونها والقى في الارض رواسي ان تميد بكم
وبث فيها من كل دابة وانزلنا من السماء ماء فانبتنا
فيها من كل زوج كريم ۝ هذا خلق الله فاروني ماذا
خلق الذين من دونه بل الظالمون في ضلال مبين ۝

SÛRETÜ LUKMAN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-hakiym (3) hüden ve rahmeten lilmuhsiniyn (4) elleziyne yukıymûnnessalâte ve yu'tûnezzekâte ve hüm bil'âhıreti hüm yûkınûn (5) ülâike alâ hüden min rab-bihim ve ülâike hümülmüflihûn (6) ve minennâsi men yeşteriy lehvelhadiysi li-yudılle an sebiylillâhi bigayri ilmin ve yettehızehâ hüzüvâ, ülâike lehüm azâbün mübiyn (7) ve izâ tütlâ aleyhi âyâtünâ vellâ müstekbiren ke'en lem yesma'hâ ke'enne fiy üzüneyhi vakrâ, febeşşirhü biazâbin eliym (8) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm cennâtünna'ıym (9) hâlidiyne fiyhâ, va'dallahi hakkaâ, ve hüvel'aziyzülhakiym (10) halakasse-mâvâti bigayri amedin terevnehâ ve el-kaâ fiyla'rdı revâsiye en temiyde biküm ve besse fiyhâ min külli dâbbeh, ve en-zelnâ minessemâi mâen fe'enbetnâ fiyhâ min külli zevcin keriym (11) hâzâ hal-kullahi fe'erûniy mâzâ halakalleziyne min dûnih, belizzâlimûne fiy dalâlin mübiyn.

LOKMAN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mim. (2) Bu, hikmeti hâvi olan [2] Kitabın âyetleridir (3 - 4) Namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakînen bilen güzel amelli kimseler hakkında aynı hidayet, aynı rahmettir. (5) İşte Rableri tarafından doğru yola mazhar olanlar onlardır. Umduklarına nâil olanlar da onlardır. (6) İnsanlardan bazısı hiç bir bilgileri olmaksızın halkı Allah yolundan çıkarmak ve bu suretle onu maskaraya almak için rüstem hikâyeleri gibi eğlenceli sözler tedarik ederler. İşte bunlar için kendilerini hor kılıcı azap vardır. (7) O'na âyetlerimiz tilâvet olundu mu sanki bunu işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi kibir göstererek yüz çevirip gider, artık sen onu acıklı bir azapla müjdele. (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için halis nimetleriyle mütena'im olacak Cennetler vardır; (9) Onlar orada daim kalacaklardır, Allah'ın bu vaadi doğru bir vaattir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (10) O, gökleri, gördüğünüz veçhile direksiz [3] yaratmış, yere de sizi sarsmamak için sabit ve ulu dağlar koymuş, orada her çeşit yürüyen hayvanları dağıtmıştır. Biz gökten yağmur indirdik, yeryüzünde işe yarar [4] her çeşit ot bitirdik. (11) İşte bunlar Tanrı'nın yarattıklarıdır. Tanrı'dan başkalarının ne yarattığını bana gösterin. Hayır, zalimler açık sapıklık içindedir.

[1] Mekke'de nâzil olmuş, 34 âyettir.
[2] Veya helâl ve haram ile hükmeden.
[3] Veya görünür bir direk bulunmaksızın yani kudret direği ile yaratmıştır.
[4] Veya iyi mi iyi.

(12) ve lekad âteynâ lokmânelhikmete enişkür lillâh, ve men yeşkür feinnemâ yeşkürü linefsih, ve men kefere feinnallahe ganiyyün hamiyd (13) ve iz kaâle lokmânü libnihî ve hüve ya'ızuhü yâ büneyye lâ tüşrik billâh, inneşşirke lezulmün azıym (14) ve vassaynel'insâne bivâlideyh, hamelethü ümmühü vehnen alâ vehnin ve fisâlühü fiy âmeyni enişkürliy ve livâlideyk, ileyyelmasıyr (15) ve in câhedâke alâ en tüşrike biy mâ leyse leke bihî ilmün felâ tüt'ıhümâ ve sahıbhümâ fiyddünyâ mağrûfen vettebi' sebiyle men enâbe ileyy, sümme ileyye merci'uküm feünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (16) yâ büneyye innehâ in tekü miskaâle habbetin min hardelin fetekün fiy sahretin ev fiyssemâvâti ev fiyl'ardı ye'ti bihallah, innallahe latıyfün habiyr (17) yâ büneyye ekımıssalâte ve'mür bilmağrûfi venhe anilmünkeri vasbır alâ mâ esâbek, inne zâlike min azmil'ümûr (18) ve lâ tüsa''ır haddeke linnâsi ve lâ temşi fiyl'ardı merehâ, innallahe lâ yuhıbbü külle muhtâlin fahûr (19) vaksıd fiy meşyike vagdud min savtik, inne enkerel'asvâti lesavtülhamiyr.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهٖ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۞ وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ
لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ ۞ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا
عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
اِلَيَّ الْمَصِيرُ ۞ وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ
سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ۞ يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوَاتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۞ يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ۞
وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ۞ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ
مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ۞

(12) * Biz Lokman'a Allah'a şükret diye hikmet verdik, her kim şükrederse özü için şükreder. Her kim nankörlük ederse zararı yine kendisinedir. Çünkü Allah ihtiyaçtan vârestedir, övülmüştür [1] (13) Hani Lokman oğluna öğüt verirken şöyle demişti: Oğlum! Tanrı'ya şerik koşma, çünkü şirk büyük bir zulümdür. (14) Biz insana anaya, babaya iyilikte bulunmayı tavsiye ettik, hususa anası zaaftan zaafa düşerek ona gebe olmuştu. Onun sütten kesilmesi iki yılda oldu. Bana ve ana ve babana şükret, dönüş banadır. (15) Eğer ilâhiyat hakkında bilmediğin [2] bir şeyi bana şerik koşma hususunda anan, baban seninle uğraşır dururlarsa sen onlara itaat etme. Yalnız dünya işlerinde onlarla güzel sohbet et [3]. Bana hulûs ile dönen kimsenin yoluna ittiba et, dönüşünüz yine banadır. Artık size işlediklerinizi orada haber vereceğim [4]. (16) Oğlum! İyilik, kötülük bir kaya içinde veya göklerde veya yerin içinde [5] bir hardal tanesi kadar bir şey olsa yine Allah onu kıyamet gününde getirir. Çünkü Allah ince işleri görür, her şeyin iç yüzünden haberdar olur. (17) Oğlum! Namazı dosdoğru kıl, iyilik buyur, kötülüğü men'et, başına gelen musibete katlan. Çünkü bu husus vâcip olan umurdandır. (18) Kibir edip halka çehreni asma. Yeryüzünde de sallana sallana yürüme. Çünkü Allah bütün mütekebbirane sallanan, övüngen olan kimseleri sevmez. (19) Yürüyüşünde mutedil davran, sesini yavaş çıkar. Çünkü en çirkin ses eşek sesidir.

---

[1] Veya her nevi hamd-ü senaya lâyıktır.
[2] Ulûhiyeti olmayan bir şeyi.
[3] Şirkten başka hususta onlara itaat et.
[4] Amellerinize göre ceza vereceğim.
[5] Veya gayet uzak bir mahalde karanlıklar içinde bulunsa.

ألم تروا أن الله سخر لكم ما في السموات وما في الأرض وأسبغ
عليكم نعمه ظاهرة وباطنة ومن الناس من يجادل في الله
بغير علم ولا هدى ولا كتاب منير ۝ وإذا قيل لهم اتبعوا
ما أنزل الله قالوا بل نتبع ما وجدنا عليه آباءنا أولو كان
الشيطان يدعوهم إلى عذاب السعير ۝ ومن يسلم وجهه
إلى الله وهو محسن فقد استمسك بالعروة الوثقى وإلى
الله عاقبة الأمور ۝ ومن كفر فلا يحزنك كفره إلينا
مرجعهم فننبئهم بما عملوا إن الله عليم بذات الصدور
۝ نمتعهم قليلا ثم نضطرهم إلى عذاب غليظ ۝ ولئن
سألتهم من خلق السموات والأرض ليقولن الله قل
الحمد لله بل أكثرهم لا يعلمون ۝ لله ما في السموات
والأرض إن الله هو الغني الحميد ۝ ولو أنما في الأرض
من شجرة أقلام والبحر يمده من بعده سبعة أبحر
ما نفدت كلمات الله إن الله عزيز حكيم ۝ ما خلقكم
ولا بعثكم إلا كنفس واحدة إن الله سميع بصير ۝

(20) elem terev ennallahe sehhare leküm mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı ve esbega aleyküm niamehü zâhireten ve bâtınah, ve minennâsi men yücâdilü fiyllâhi bigayri ilmin ve lâ hüden ve lâ kitâbin müniyr (21) ve izâ kıyle lehümüttebi'u mâ enzelallahü kaâlû bel nettebi'u mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evelev kâneşşeytânü yed'ûhüm ilâ azâbissa'ıyr (22) ve men yüslim vechehü ilallahi ve hüve muhsinün fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ, ve ilallahi âkıbetül'ümûr (23) ve men kefere felâ yahzünke küfrüh, ileynâ merci'uhüm fenünebiühüm bimâ amilû, innallahe aliymün bizâtissudûr (24) nümetti'uhüm kaliylen sümme nadtarrühüm ilâ azâbin galıyz (25) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâti vel'arda leyekuûlünnallâh, kulilhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (26) lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, innallahe hüvelganiyyülhamiyd (27) ve lev enne mâ fiyl'ardı min şeceretin aklâmün velbahrü yemüddühü min ba'dihî seb'atü ebhurin mâ nefidet kelimâtullah, innallahe aziyzün hakiym (28) mâ halkuküm ve lâ ba'süküm illâ kenefsin vâhıdeh, innallahe semiy'un basıyr.

(20) Görmüyor musunuz ki Allah göklerde ve yerde olanları [1] size müsahhar kılmış, size gerek açıkta olsun, gerek gizli kapaklı kalsın [2], her bir nimeti tamamlamıştır. Hal böyle iken yine bazı insanlar, bilgisi, rehberi, muranî bir Kitabı olmaksızın Allah hakkında çene çalıyorlar. (21) Onlara «— Allah'ın indirdiği Kur'an'a tâbi olun» denildi mi, onlar «— Hayır, biz babalarımızı ne yolda bulmuşsak ona tâbi oluruz» derler. Şeytan onları alevli bir ateşin azabına çağırsa da yine tâbi olacaklar mı? (22) Her kim iyilik ederek yüzünü tamamıyle Allah'a döndürürse elbette sapasağlam bir kulp olan Kur'an'a sarılmış olur. İşlerin sonu Allah'a döner. (23) Her kim küfüre saparsa onun küfürü seni mahzun etmesin. Onların dönüşleri bizedir. Biz de onlara işlediklerini haber vereceğiz. Çünkü Allah sînelerdekini hakkıyle bilir. (24) Onları dünyada biraz geçindiririz, sonra onları âhirette ağır bir azaba nâçar kılarız. (25) * Sen onlara «— Gökleri, yeri kim yaratmıştır» diye soracak olsan onlar «— Elbette Allah yaratmıştır» diyeceklerdir. Onlara de ki hamdolsun ki itiraf ettiniz. Hayır onların pek çoğu bilmezler [3]. (26) Göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ındır. Çünkü Allah ihtiyaçtan vârestedir, övülmüştür. (27) Eğer yerdeki ağaçlar birer kalem olsa deniz de mürekkep olsa o bittikten sonra yedi deniz [4] daha ona ilâve edilse onlar tükenir. Yine Allah'ın sözleri tükenmez. Çünkü Allah yegâne galiptir, hakimdir. (28) Allah yanında sizi yaratmak, tekrar diriltmek ancak bir kişiyi yaratmak ve diriltmek gibidir. Allah her şeyi işitir ve görür.

---

[1] Güneş, ay ve yıldızları, nebatat, hayvanat ve ırmakları.
[2] Bildiğiniz, bilmediğiniz nimetleri.
[3] Şerik koşmayı Allah'a yaklaştırır zannında bulunarak şirki bilmezler.
[4] Adet maksut değildir, kesret maksuttur.

(29) elem tere ennallahe yûlicülleyle fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleyli, ve sehhareşşemse velkamere küllün yecriy ilâ ecelin müsemmen ve ennallahe bimâ ta'melûne habiyr (30) zâlike biennalahe hüvelhakku ve enne mâ yed'ûne min dûnihilbâtılu ve ennallahe hüvel'aliyyülkebiyr (31) elem tere ennelfülke tecriy fiylbahri bini'metillâhi liyüriyeküm min âyâtih, inne fiy zâlike leâyâtin likülli sabbârin şekûr (32) ve izâ gaşiyehüm mevcün, kezzuleli de'avullahe muhlisıyne lehüddiyn, felemmâ neccâhüm ilelberri feminhüm muktesıd, ve mâ yechadü biâyâtinâ illâ küllü hattârin kefûr (33) yâ eyyühennâsüttekuû rabbeküm vahşev yevmen lâ yecziy vâlidün an veledihî ve lâ mevlûdün hüve câzin an vâlidihî şey'â inne vağdallahi hakkun felâ tegurrenneкümülhayâtüddünyâ, ve lâ yagurrenneküm billâhilgurûr (34) innallahe indehü ilmüssâ'ah, ve yünezzilülgays, ve ya'lemü mâ fiyl'erhâm, ve mâ tedriy nefsün mâ zâ teksibü gadâ, ve mâ tedriy nefsün bieyyi ardın temût, innallahe aliymün habiyr.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۞ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۞ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۞ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ
كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى
الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ
كَفُورٍ ۞ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي
وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ
الْغَرُورُ ۞ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا
وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۞

سورة السجدة مكية وهي ثلاثون آية

(29) Görmüyor musun ki Allah geceyi gündüze, gündüzü geceye katar [1], O, güneşi, ay'ı da müsahhar kılmıştır. Her biri muayyen bir vakte kadar [2] devir ve seyreder. Allah işlediklerinizden haberdardır. (30) Bunun sebebi şu ki Allah haktır [3], O'ndan başka taptıklarınız bâtıldır, Allah yücedir, uludur. (31) Görmüyor musun ki gemi denizde Allah'ın nimet ve lûtfu ile seyr-i sefer eder. Allah bununla size kudretine ait bazı alâmet gösterecek. Çünkü bunda ziyade sabır, ziyade şükreden herkes için ibretler vardır. (32) Onları gölge salan dağlar gibi dalgalar kapladı mı, onlar Allah'a ibadette ihlâs ile niyaza başlarlar. Vaktaki Allah onları kurtarıp karaya çıkarırsa içlerinden bir kısmı mutedil olur [4]. Bizim âyetlerimizi yalnız çok gaddar ve pek nankör olanlar bilerek inkâr ederler. (33) Ey nâs! Rabbinizden sakının, babanın oğlu, oğlun da babası hakkında hiç bir çare bulamayacağı günden korkun, Allah'ın vaadi elbette doğrudur, sakın dünya diriliği sizi aldatmasın, o aldatan nefs-i emmare sakın sizi Allah'a mağrur eylemesin [5]. (34) Şurası muhakkaktır ki kıyametin kopacağı zamanı bilmek Allah'a mahsustur, yağmuru O indirir, ana karnında bulunan dölleri O bilir, hiç bir kimse yarın ne hayır, ne şer kazanacağını bilmez. Hiç bir kimse, nerede öleceğini de bilmez. Çünkü Allah hakkıyle âlimdir [6], haberdardır.

---

[1] Gece ile gündüzün miktarları kâh artar kâh eksilir.
[2] Devrelerine veya kıyamet gününe kadar.
[3] Ezelen, ebeden sabittir. Hak mâbuttur.
[4] Mü'minler gibi, adalet ve tevhitte sabit kalır.
[5] Allah yarlıgayandır, yavaştır, bana mühlet verir gibi kuruntularla Allah'a mağrur davranmayın.
[6] İlm-i Bâri bunlara mahsus değildir, her şeyin iç yüzünü, dış yüzünü bilir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
الٓمٓ ۞ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞
اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا
مَا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۞ اَللّٰهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ
اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۞ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ
يَعْرُجُ اِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۞
ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۞ الَّذِي
اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ۞ ثُمَّ
جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ۞ ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ
فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۞ وَقَالُوا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ۞ قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ
مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۞

SÛRETÜSSECDE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elif lâm mîm (2) tenziylülkitâbi lâ reybe fiyhi min rabbil'âlemiyn (3) em yekuûlûnefterâh, bel hüvelhakku min rabbike litünzire kavmen mâ etâhüm min neziyrin min kablike le'allehüm yehtedûn (4) allahülleziy halakassemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ fiy sitteti eyyâmin sümmestevâ alel'arş, mâleküm min dûnihî min veliyyin ve lâ şefi', efelâ tetezekkerûn (5) yüdebbirül'emre minessemâi ilel'ardı sümme yağrücü ileyhi fiy yevmin kâne mıkdârühü elfe senetin mimmâ te'uddûn (6) zâlike âlimülgaybi veşşehâdetil'aziyzürrahıym (7) elleziy ahsene külle şey'in halakahü ve bede'e halkal'insâni min tıyn (8) sümme ce'ale neslehü min sülâletin min mâin mehiyn (9) sümme sevvâhü ve nefeha fiyhi min rûhihî ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürûn (10) ve kaâlû eizâ dalelnâ fiyl'ardı einnâ lefiy halkın cediyd, bel hüm bilikaâi rabbihim kâfirûn (11) kul yeteveffâküm meleküllmevtilleziy vükkile biküm sümme ilâ rabbiküm türce'ûn.

SECDE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mim. (2) Kitabın, âlemlerin Rabbi olan Tanrı tarafından indirilmiş olmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur. (3) Ona inanırlar mı? Yoksa Muhammed onu kendinden uydurdu derler mi? Hayır o, Rabbin canibinden inen hak sözdür ki senden evvel kendilerine Allah azabıyle korkutucu hiç bir peygamber gelmeyen bir kavmin hidayete ermeleri için onları korkutacaksın. (4) Gökleri, yeri ve aralarındakini altı günde yaratan, sonra arş üzerine şanıyle müstevi olan, Allah'tır. Sizin için O'ndan başka bir yârınız, iş göreniniz de yoktur, şefaatçınız da yoktur. Hâlâ nasihat kabul etmeyecek misiniz? (5) O, gökten yere kadar bütün işleri tedbir eder, sonra o iş O'nun nezdine bir günde çıkar [2], ki onun miktarı, sizin saydığınız hesap üzere bin yıl eder. (6) İşte böyle olan Zat, gaibi ve hazırı bilen, yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'dır. (7) O Tanrı, yarattığı her şeyi güzel bir tarzda yaratmış, insanın yaratmasına da çamurdan başlamıştır. (8) Sonra onun dölünü, döşünü nâçiz bir suyun durusundan yapmıştır. (9) Daha sonra onu düzeltmiş, ona kendi ruhundan [3] hayat üfürmüş. Sizin için kulaklar, gözler, yürekler yaratmıştır. Sizse bu nimetlere az şükredersiniz. (10) Onlar «— Acaba biz, yeryüzünde toprağa karışıp kaybolunca yeniden yaratılacak mıyız?» dediler. Hayır onlar Rablerine kavuşmayı tanımıyorlar. (11) De ki canınızı almaya müvekkel olan ölüm meleği hepinizin canını alacak, sonra siz Rabbinize döneceksiniz.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (30) âyettir.

[2] Allah, dünya işini esbab-ı semaviye ile idare eder, âsarı yere iner. Bilfiil mevcut olur; tedbiri havadisle husulü havadis arasında uzun bir müddet vardır. Yahut emri dünyayı kıyamete kadar idare eder, kıyamet zamanında bütün işler kendisine rücu eder. Yahut emri iner. İyi ameller kendisine rücu eder.

[3] Tekrim için kendisine izafe etmiştir.

(12) ve lev terâ izilmücrimûne nâkisû rüûsihim inde rabbihim, rabbenâ ebsarnâ ve semi'nâ ferci'nâ na'mel sâlihan innâ mûkınûn (13) ve lev şi'nâ leâteynâ külle nefsin hüdâhâ ve lâkin hakkalkavlü minniy le'emle'enne cehenneme minelcinneti vennâsi ecma'ıyn (14) fezûkuû bimâ nesiytüm likaâle yevmiküm hâzâ, innâ nesiynâküm ve zûkuû azâbelhuldi bimâ küntüm ta'melûn (15) innemâ yü'minü biâyâtinelleziyne izâ zükkirû bihâ harrû sücceden ve sebhehû bihamdi rabbihim ve hüm lâ yestekbirûn (16) tetecâfâ sünûbühüm anilmadâci'ı yed'ûne rabbehüm havfen ve tame'an ve mimmâ rezaknâhüm yünfikuûn (17) felâ ta'lemü nefsün mâ uhfiye lehüm min kurreti a'yün, cezâen bimâ kânû ya'melûn (18) efemen kâne mü'minen kemen kâne fâsikaâ, lâ yestevûn (19) emmelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti felehüm cennâtülme'vâ nüzülen bimâ kânû ya'melûn (20) ve emmelleziyne fesekuû feme'vâhümünnâr, küllemâ erâdû en yahrücû minhâ ü'ıydû fiyhâ, ve kıyle lehüm zûkuû azâbennârilleziy küntüm bihî tükezzibûn.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ۝ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ۝ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

(12) Günahkârları Rableri huzurunda başlarını eğerek «— Ey Rabbimiz! Gördük, işittik [1], artık bizi dünyaya döndür de iyi iş işleyelim, zira bizler kıyameti yakînen biliyoruz» dedikleri vakit görseydin ne müthiş bir şey görürdün! (13) Biz dileseydik herkese iman yolunu bulacak şeyi verirdik [2], fakat benden bu söz sadır ve sabit olmuştur ki «— Herhalde Cehennemi bütün cin ve insan cinsi ile dolduracağım» [3]. (14) İşte bugüne kavuşmayı unutmanız sebebiyle azabı tatın Siz unutunca biz de sizi unuttuk [4]. Amellerinizin cezası olarak daim azabı tatın. (15) Bizim âyetlerimize yalnız o kimseler iman ederler ki âyetlerimiz hatırlarına getirilse secde ile yere kapanırlar, Rablerini överek tespih ve tenzih ederler. Onlar ibadetimizde de kibir göstermezler. (16) Onların yanları yataklarından ayrılır [5]. Onlar Rablerine, azabından korkarak, rahmetini umarak niyaz ederler. Rızk olmak üzere verdiğimiz şeylerden de hayre harç ederler. (17) Hiç bir kimse, onların işlediklerine mükâfat olmak üzere saklanmış olan göz aydınlığını bilemez [6]. (18) Mü'min fasık gibi midir? Bunlar bir olmazlar. (19) İman edip iyi amel işleyenlere gelince amellerine mukabil barınmaya lâyık uçmaklar onlara konak olacak [7]. (20) Fıska sapanlarsa onların barınacak yerleri ateş olacak. Onlar oradan çıkmak istedikçe gerisin geriye oraya döndürülecek, onlara «— Yalan saydığınız ateş azabını tatın» denecek.

---

[1] Kıyametin korkunç azabını gördük, peygamberlerin gerçek olduklarını da işittik.

[2] Fakat onları serbest bıraktık. Kullar hangi fiili ihtiyar ederlerse biz onu dileriz. Böylece herkes ihtiyarî ile iman veya küfürü iltizam etsin.

[3] İşte bu sözün mucibinden dolayı umuma iman yolunu bulacak şeyi vermedik.

[4] Cehennemde bıraktık.

[5] İbadet için yataktan kalkarlar.

[6] Nice nimetler, saadetler, kendilerini sevindiren müjdeler saklı kalmıştır.

[7] Yahut onlara misafir hazırlığı olarak verilecek.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا ۚ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ ۖ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ ۝ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ
بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝
أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ ۖ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
۝ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ۝
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ قُلْ يَوْمَ
الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ ۝

سُورَةُ الْأَحْزَابِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَسَبْعُونَ آيَةً

(21) ve lenüziykannehüm minel'azâbil-ednâ dûnel'azâbil'ekberi le'allehüm yerci'ûn (22) ve men ezlemü mimmen zükkire biâyâti rabbihî sümme a'rada anhâ, innâ minelmücrimiyne müntekımûn (23) ve lekad âteynâ mûselkitâbe felâ tekün fiy miryetin min likaâihî ve ce'alnâhü hüden libeniy israîyl (24) ve ce'alnâ minhüm eimmeten yehdûne biemrinâ lemmâ saberû ve kânû biâyâtinâ yûkınûn (25) inne rabbeke hüve yafsılü beynehüm yevmelkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (26) evelem yehdi lehüm kem ehleknâ min kablihim minelkurûni yemşûne fiy mesâkinihim, inne fiy zâlike leâyât, efelâ yesme'ûn (27) evelem yerev ennâ nesûkulmâe ilel'ardılcürüzi fenuhricü bihî zar'an te'külü minhü en'âmühüm ve enfüsühüm efelâ yubsırûn (28) ve yekuûlûne metâ habelfethu in küntüm sâdikıyn (29) kul yevmelfethi lâ yenfe'ulleziyne keferû iymânühüm ve lâ hüm yunzarûn (30) fea'rıd anhüm ventezır innehüm muntezirûn.

(21) Biz onlara kalanların hak yoluna dönebilmeleri için herhalde en büyük [1] azaptan evvel [2] daha küçük [3] bir azap [4] tattıracağız. (22) Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılmışken ondan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Biz günahkârlardan öc alacağız. (23) * Biz Musa'ya Kitap vermişiz. Sakın ona [5] kavuşmak hususunda şüpheye düşme. Biz onu İsrail oğullarına rehber kıldık. (24) Onlardan bir kısmı göğsünü gerip âyetlerimizi yakînen bildikleri zaman onları fermanımız ile halka yol göstermek üzere pişüvalar kılmıştık. (25) Rabbin kıyamet günü ihtilâf ettikleri şeyi aralarında kesip atacak. (26) Kendilerinden evvel peygamberlerini yalancı sayan birtakım tabakayı ne yolda helâk ettiğimiz onlara belli olmadı mı [6]? Onlar o tabakanın meskenlerinde gezip dolaşırlar. İşte bunda kudretimize ait alâmetler vardır. Hâlâ işitmiyorlar mı? (27) Onlar görmüyorlar mı ki biz yağmuru otu kalmamış bir yere süreriz de, onunla davarların ve kendilerinin yiyecekleri ekin çıkar. Daha bunu görmüyorlar mı ki tevhide kail olsunlar. (28) Onlar, «— Gerçekseniz bu fetih ve zafer ne zaman olacak?» derler. (29) Onlara de ki fetih ve zafer günü [7] kâfirlere imanları fayda vermeyecek, kendilerine tövbe için mühlet de verilmeyecektir. (30) Artık onlardan çekil [8], Tanrı'nın yardımını bekle, çünkü onlar da sana karşı zafer bekliyorlar.

---

[1] Veya pek uzak.
[2] Âhiret azabından evvel.
[3] Veya pek yakın.
[4] Kıtlık, Bedir bozgunluğu gibi dünya azabı.
[5] Musa'nın Allah'a kavuşmasında veya Musa'ya kavuşmanda veya Musanın Kitabı gibi bir Kitaba, Musanın çektiği ezaya kavuşmanda.
[6] Veya peygamber onlara beyan etmedi mi?
[7] Kıyamet günü veya Bedir günü veya Mekke fethi günü.
[8] İslâma gelenlerin özürlerini kabul et.

SÛRETÜL'AHZÂB

Bismillâhirrahmanirrahîym

(1) yâ eyyühennebiyyüttekullahe ve lâ tüti'ılkâfiriyne velmünâfikıyn, innallahe kâne aliymen hakiymâ (2) vettebi' mâ yûhâ ileyke min rabbik, innallahe kâne bimâ ta'melûne habiyrâ (3) ve tevekkel alallah ve kefâ billâhi vekiylâ (4) mâ ce'alallahü lirecülin min kalbeyni fiy cevfih, ve mâ ce'ale ezvâcekümüllâiy tüzâhirûne minhünne ümmehâtiküm, ve mâ ce'ale ed'ıyâeküm ebnâeküm, zâliküm kavlüküm bi efvâhiküm, vallahü yekuûlülhakka ve hüve yehdiyssebiyl (5) üd'ûhüm liâbâihim hüve aksatu indallah, fein lem ta'lemû âbâehüm feıhvânüküm fiyddiyni ve mevâliyküm, ve leyse aleyküm cünâhun fiymâ ahta'tüm bihî ve lâkin mâte'ammedet kulûbüküm, ve kânallahü gafûren rahıymâ (6) ennebiyyü evlâ bilmü'miniyne min enfüsihim, ve ezvâcühüm ümmehâtühüm, ve ûlül'erhâmi ba'duhüm evlâ biba'dın fiy kitâbillâhi minelmü'miniyne velmühâciriyn, illâ en tef'alû ilâ evliyâiküm ma'rûfâ, kâne zâlike fiylkitâbi mestûrâ.

بسم الله الرحمن الرحيم
يا أيها النبي اتق الله ولا تطع الكافرين والمنافقين إن الله
كان عليما حكيما ۝ واتبع ما يوحى إليك من ربك إن الله
كان بما تعملون خبيرا ۝ وتوكل على الله وكفى بالله
وكيلا ۝ ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه وما جعل
أزواجكم اللائي تظاهرون منهن أمهاتكم وما جعل
أدعياءكم أبناءكم ذلكم قولكم بأفواهكم والله
يقول الحق وهو يهدي السبيل ۝ ادعوهم لآبائهم
هو أقسط عند الله فإن لم تعلموا آباءهم فإخوانكم
في الدين ومواليكم وليس عليكم جناح فيما أخطأتم به
ولكن ما تعمدت قلوبكم وكان الله غفورا رحيما ۝
النبي أولى بالمؤمنين من أنفسهم وأزواجه أمهاتهم
وأولو الأرحام بعضهم أولى ببعض في كتاب الله
من المؤمنين والمهاجرين إلا أن تفعلوا إلى أوليائكم
معروفا كان ذلك في الكتاب مسطورا ۝

AHZAB SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey peygamber! Allah sakınmada sebat et, kâfirlere ve münafıklara itaat etme, çünkü Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (2) Rabbin tarafından sana vahiy olunan şeye tâbi ol. Çünkü Allah onların işlediklerinden haberdardır. (3) Allah'a mütevekkil ol, Allah'ın işine vekil olması elverir. (4) Allah hiç bir kimsenin bedeni içinde iki kalb yaratmadı, bunu yapmadığı gibi «Zahar' de» [2] bulunduğunuz zevcelerinizi size ana yapmadı. Oğulluk edindiğiniz kimseleri size hakikî oğul kılmadı. Bu, ağzınızda dolaşan sözlerdir [3], Allah doğru söyler, doğru yola götürür. (5) Oğullukları babalarının adıyle çağırın. Bu hal Allah yanında hakkaniyete daha uygundur. Şâyet onların babalarını bilmiyorsanız onlar sizin dinde kardeşlerinizdir, dostlarınızdır [4]. Yaptığınız hatalarda size vebal yoktur. Fakat nehiy olunduktan sonra kalbinizin kastettiği şeylerde vebal vardır. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (6) Peygamber bütün hususatta mü'minlerin yanında kendilerinden daha sevgilidir, onun zevceleri nikâhın haram olması hususunda da mü'minlerin analarıdır. Aralarında hısımlık bulunanlar Allah'ın Kitabında [5] olduğu gibi miras hususunda birbirlerine mü'minlerden, muhacirlerden daha lâyık ve yakındır. Şu kadar ki hısım olmayan dostlarınıza vasiyet ile iyilik edebilirsiniz. Bu hüküm Kitapta yazılıdır.

[1] Medine'de nâzil olmuş (73) âyettir.

[2] Cahiliyyet zamanında bir şahıs zevcesine «senin arkan anamın arkası gibi» demekle kadın ebediyyen haram oluyordu. Arka azanın direği olmakla zat ifade eden azada arka hükmündedir. Zahar'ın (Zahar) hükmü mücadele süresinde gelecektir.

[3] Behaim sözü gibi ağızdan çıkan, hakikatten âri olan sözlerdir.

[4] Veya amcazadeleriniz, azatlı kölelerinizdir.

[5] Levh-i Mahfuz'da veya indirdiği âyetlerde.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۞
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۞
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ۞ إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ۞
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ۞ وَإِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
إِلَّا غُرُورًا ۞ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ
بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ۞
وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا
وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ۞ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ
مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ۞

(7) ve iz ehaznâ minennebiyyiyne miysâkahüm ve minke ve min nûhın ve ibrâhiyme ve mûsâ ve iysebni meryeme ve ehaznâ minhüm miysâkan galiyzâ (8) liyes'elessâdikıyne an sıdkıhim, ve e'adde lilkâfiriyne azâben eliymâ (9) yâ eyyühelleziyne âmenûzkürû ni'metallahi aleyküm iz câetküm cünûdün fe'erselnâ aleyhim riyhan ve cünûden lem terevhâ, ve kânallahü bimâ ta'melûne basıyrâ (10) iz câûküm min fevkıküm ve min esfele minküm ve iz zâgatil'ebsârü ve belegatilkulûbülhanâcire ve tezunnûne billâhizzunûnâ (11) hünâlikebtüliyelmü'minûne ve zülzilû zilzâlen şediydâ (12) ve iz yekuûlülmünâfikuûne velleziyne fiy kulûbihim maradun mâ ve'adenallahü ve resûlühû illâ gurûrâ (13) ve iz kaâlet tifetün minhüm yâ ehle yesribe lâ mükaâme leküm ferci'û, ve yestezi'nü feriykun minhümünnebiyye yekuûlûne inne büyûtenâ avretün ve mâ hiye bi'avreh, in yüriydûne illâ firârâ (14) ve lev dühılet aleyhim min aktârihâ sümme süilûlfitnete leâvtevhâ ve mâ telebbesû bihâ illâ yesiyrâ (15) ve lekad kânû âhedullahe min kablü lâ yüvellûnel'edbâr, ve kâne ahdullahi mes'ûlâ.

(7) Hani biz, peygamberlerden, hususa senden, Nuh, İbrahim, Musa ve Meryem oğlu İsa'dan misak almıştık. Onlardan misak [1] almada ağır davrandık. (8) Allah bununla sadık olanlardan sıdklarını [2] soracaktır. Kâfirler için de acıklı azap hazırlamıştır. (9) Ey mü'minler! Size askerler [3] hücum ettiği anda Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Bunun üzerine biz onlara rüzgâr ve görmediğiniz askerler göndermiştik. Allah işlediklerinizi görür. (10) Hani, o vakit onlar üst tarafınızdan, alt tarafınızdan hücum etmişlerdi de gözler donup kalmış [4], yürekler de gırtlaklara kadar gelmişti [5]. Allah hakkında da türlü türlü zanda bulunmuştunuz [6]. (11) İşte orada mü'minler denenmiş, şiddetli bir surette sarsılmıştılar. (12) Hani, münafıklar ve kalblerinde za'f-ı iman hastalığı bulunanlar «— Allah ve peygamberinin nusrat ve muzafferiyet hususundaki vaadi bizi aldatmadan başka bir şey değildir» demişlerdi. (13) Hani münafıklardan bir güruh «— Ey Yesrip ahalisi [7]! Burası sizin için durulacak yer değildir [8], dönün» demişlerdi. Onlardan bir güruh ise peygamberden izin isteyerek «— Evlerimiz açıktır» demişlerdi. Halbuki onların evleri açık değildi. Onlar cenkten savuşmaktan başka bir şey istemiyorlardı. (14) Şâyet Medine'nin etrafından muharipler tarafından evlerine girilse de dinden dönmeye, Müslümanlarla mukateleye davet olunsalardı eğlenmeyip az bir vakitte ona icabet ederlerdi. (15) * Halbuki bundan evvel cenkten arka verip dönmeyeceklerine dair Allah'a karşı ahitte bulunmuşlardı [9]. Allah'ın ahti kıyamette sorulacak.

---

1 Bu misak evvelki misaktan ibarettir.

2 Vazifelerini hüsn-ü ifa edip etmediklerince.

3 Hendek veya Ahzab muharebesinde müttefikin askerleri.

4 Can cana, başbaşa kalmıştınız. Yalnız düşman tarafına bakıyordunuz.

5 Yüreğiniz pek ziyade atıyordu, hemen hemen nefes kesilecekti.

6 İmanı zayıf olanlar selâmetten ümit kesmişlerdi.

7 Yesrip Medine'nin eski ismidir. Peygamberimiz bu isimden hoşlanmazdı, peygamberimizin hoşlanmadığı ismi kullanıyorlardı.

8 Araplar bütün bize düşman oldular, artık orduda işiniz ne!

9 Uhut gazvesinden sonra bundan böyle kâfirlerle kavgadan dönmeyeceklerine dair ahdetmişlerdi.

(16) kul len yenfe'akümülfirârü in ferertüm minelmevti evilkatli ve izen lâ tümette'ûne illâ kaliylâ (17) kul men zelleziy ya'sımüküm minallahi in erâde biküm sûen ev erâdebiküm rahmeh, ve lâ yecidûne lehüm min dûnillâhi veliyyen ve lâ nasıyrâ (18) kad ya'lemullahülmu'avvikıyne minküm velkaâiliyne lihvânihim helümme ileynâ, ve lâ ye'tûnelbe'se illâ kaliylâ (19) eşıhhaten aleyküm, feizâ câelhavfü re'eytehüm yanzurûne ileyke tedûrü a'yünühüm kelleziy yuğşâ aleyhi minelmevt, feizâ zehebelhavfü selekuûküm bielsinetin hıdâdin eşıhhaten alelhayr, ülâike lem yü'minû feahbetallahü a'mâlehüm, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ (20) yahsebûnel'ahzâbe lem yezhebû, ve in ye'til'ahzâbü yeveddû lev ennehüm bâdûne fiyl'a'râbi yes'elûne an enbâiküm, ve lev kânû fiyküm mâ kaâtelû illâ kaliylâ (21) lekad kâne leküm fiy resûlillâhi üsvetün hasenetün limen kâne yercûllahe velyevmel'âhıre ve zekerallahe kesiyrâ (22) ve lemmâ re'elmü'minûnel' ahzâbe kaâlû hâzâ mâ ve'adenallahü ve resûlühü ve sadakallahü ve resûlühü ve mâ zâdehüm illâ iymânen ve tesliymâ.

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا
لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۞ قُلْ مَن ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ
إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۞ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ۞ أَشِحَّةً
عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ
كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُم
بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ
أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۞ يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ
لَمْ يَذْهَبُوا وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُم بَادُونَ فِي
الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُم مَّا قَاتَلُوا
إِلَّا قَلِيلًا ۞ لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن
كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۞ وَلَمَّا رَأَى
الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ۞

(16) Onlara de ki «— Ölümden veya öldürülmeden kaçarsanız size bir fayda vermez. Bu halde bile [1] dünyada geçinmeniz pek az sürer». (17) Onlara de ki «— Allah hakkınızda bozgunluk gibi bir fenalık veya bir merhamet ve muzafferiyet istese acaba ondan sizi kim menedebilir? Onlar Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir medetkâr bulamazlar.» (18) Allah içinizden peygambere yardım hususunda ağır davranan münafıkları, kardeşlerine de «— Bizim yanımıza gelin, beyhude kendinizi helâk etmeyin» diyenleri [2] elbette bilir. Kavgaya ancak onlardan azı gelir. (19) Onlar size yardımda cimridirler. Fakat düşman korkusu geldi mi derhal ölümün dehşetinden bayılıp gözleri dönük kimseler gibi sana baktıklarını görürsün. Korku gidince [3] yine malda cimrilik ederek keskin dillerini size uzatırlar [4]. İşte böyleleri imana gelmiş değillerdir. Allah onların amellerini beyhude kılmıştır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (20) Bunlar, korkaklıklarından müttefikîn askerlerinin henüz çekilip gitmediği zannında bulunurlar. Şayet müttefikîn askerleri bir daha gelecek olsalar korkularından bedevîler arasında bulunmayı temenni ederler ki gelen geçenden ne halde bulunduğunuzu sormuş olsunlar [5]. Şâyet aranızda bulunsalar bile gösteriş yaparak, ârdan korkarak ancak pek az cenge girişirler. (21) * Sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umanlar, Allah'ı çok ananlar için Allah'ın peygamberinde uyulacak ne güzel şeyler vardır [6]! (22) Mü'minler müttefikîn askerlerini görünce «— Allah ve peygamberinin bize vaadettiği nusrat budur. Allah ve peygamberi vaadinde gerçektir» dediler. Bu hal onların iman ve teslimiyetlerini artırmaktan başka bir şey yapmadı.

[1] Kaçmanız size bir fayda verse bile.
[2] Beni Kureyza Yahudilerini.
[3] Siz galip olursanız.
[4] Maliganimetten dolayı sizi incitirler.
[5] Aralarında şöyle konuşurlar: Müslümanlar galip olurlarsa ganimeti paylaşalım, kâfirler galebe edecek olurlarsa onlarla beraber olalım.
[6] Allah'ın peygamberine bakın ki ne sıkıntılar çekmiştir, sizler de onun gibi sıkıntılara katlanın. O, size örnek olsun.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ
قَضٰى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ۝ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ
الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَرَدَّ اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ
اللّٰهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ۝ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ
وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطَؤُهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا
۝ وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللّٰهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ يَا نِسَاءَ
النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا
الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا ۝

(23) minelmü'miniyne ricâlün sadakuû mâ âhedûllahe aleyh, feminhüm men kadâ nahbeh, ve minhüm men yentezırû ve mâ beddelû tebdiylâ (24) liyecziyallahüssâdıkıyne bisıdkıhim ve yü'azzibelmünâfıkıyne in şâe ev yetûbe aleyhim, innallahe kâne gafûren rahıymâ (25) ve reddallahülleziyne keferû bigayzıhim lem yenâlû hayrâ, ve kefallâhülmü'miniynelkıtâl, ve kânallahü kaviyyen azıyzâ (26) ve enzelelleziyne zâherûhüm min ehlilkitâbi min sayâsıyhim ve kazefe fiy kulûbihümürru'be feriykan taktülûne ve te'sirûne feriykaâ (27) ve evreseküm ardahüm ve diyârehüm ve emvâlehüm ve ardan lem tetauhâ, ve kânallahü alâ külli şey'in kadiyrâ (28) ya eyyühennebiyyü kul liezvâcike in küntünne türidnelhayâteddünyâ ve ziynetehâ fete'aleyne ümetti'künne ve üserrihkünne serâhan cemiylâ (29) ve in küntünne türidnallahe ve resûlehü veddârel'âhırete feinnallahe e'adde lilmuhsinâti minkünne ecren azıymâ (30) yâ nisâennebiyyi men ye'ti minkünne bifâhışetin mübeyyetin yudâ'af lehel'azâbü dı'feyn, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ.

(23) Mü'minlerden öyle mert adamlar vardır ki Allah ile olan ahitlerinde sadık çıktılar [1]. Onların bir kısmı ahtini yerine getirip şehit oldu. Bir kısmı ise şehadeti bekliyordu. Onlar ahitlerinden hiç bir şey tebdil etmemişlerdi. (24) Allah buna karşı sadıklara sıdıklarından dolayı mükâfat verecek, münafıkları da dilerse azaba duçar edecek veya tövbelerini kabul eyleyecektir [2]. Çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (25) Allah müttefikîn kâfirlerini öfke içinde geri çevirdi, onlar ganimet ve muzafferiyet gibi hiç bir hayra nâil olamadılar. Allah mü'minlere cenkte yardımıyle elverdi. Allah kavidir, yegâne galiptir. (26) Allah ehl-i Kitaptan onlara yardım eden Beni Kureyza Yahudilerini kalelerinden indirdi, yüreklerine şiddetli bir korku düşürdü. Siz onlardan birtakımlarını öldürmüş, birtakımlarını da esir etmiştiniz. (27) Allah onların yerlerini, tarlalarını, yurtlarını, mallarını, ayak basmadığınız yerleri [3] size miras verdi. Allah her şeye tamamıyle kaadirdir. (28) Ey Peygamber! Zevcelerine de ki sız dünya diriliğini ve debdebesini isterseniz gelin size talâk hakkınızı vereyim, size güzel bir tarzda yol vereyim (29) Şayet Allah'ı, peygamberini ve âhiret sarayını isterseniz Allah içinizden iyilik eden kadınlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır [4]. (30) Ey peygamber kadınları! İçinizden her kim açık bir hayasızlık [5] yaparsa onun azabı iki kat olur. Bu da Allah'a göre kolaydır.

---

[1] Kavga meydanında sebat ettiler.

[2] Tövbe ederlerse tövbelerini kabul edecek, tövbe etmeyip münafıkken ölürlerse azaba duçar eyleyecek.

[3] Sonradan fethedeceğiniz yerleri.

[4] Ezvac-ı tâhirat birtakım mütalebelerde bulunmuşlardı ki onlar peygamberimizde bulunmuyordu. Onlardan bir ay ayrı oturdu. Onun üzerine onlara talâkta muhayyer olmak hususu teklif olunmuştu. Onlar da âhireti ihtiyar etmişlerdi.

[5] Peygambere eza vermek veya büyük bir günah işlemek.

(31) ve men yaknüt minkünne lillâhi ve resûlihî ve ta'mel sâlihan nü'tihâ ecrehâ merreteyni ve a'tednâ lehâ rızkan keriymâ (32) yâ nisâennebiyyi lestünne ke'ehadin minennisai inittekaytünn, felâ tahda'ne bilkavli feyatma'alleziy fiy kalbihî maradun ve kulne kavlen ma'rûfâ (33) ve karne fiy büyûtikünne ve lâ teberecne teberrücelcâ hiliyyetil'ûlâ, ve ekımnassalâte ve âtiynezzekâte ve etı'nallâhe ve resûleh, innemâ yüriydullahü liyüzhibe anküмürricse ehlelbeyti ve yütahhireküm tathiyrâ (34) vezkürne mâ yütlâ fiy büyûtikünne min âyâtillâhi velhikmeh, innallahe kâne latıyfen habiyrâ (35) innelmüslimiyne velmüslimâti velmü'miniyne velmü'minati velkaânitiyne velkaânitâti vessâdikiyne vessadikaâti vessâbiriyne vessâbirâti velhâşi'ıyne velhâşi'âti velmütesaddikıyne velmütesaddikaâti vessâimiyne vessâimâti velhafızıyne fürûcehüm velhâfızâti vezzâkiriynallahe kesiyren vezzâkirâti e'addallahü lehüm mağfireten ve ecren aziymâ.

ومن يقنت منكن لله ورسوله وتعمل صالحا نؤتها
اجرها مرتين واعتدنا لها رزقا كريما ۝ يا نساء النبي
لستن كاحد من النساء ان اتقيتن فلا تخضعن
بالقول فيطمع الذي في قلبه مرض وقلن قولا معروفا ۝
وقرن في بيوتكن ولا تبرجن تبرج الجاهلية الاولى
واقمن الصلوة واتين الزكوة واطعن الله ورسوله
انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت
ويطهركم تطهيرا ۝ واذكرن ما يتلى في بيوتكن
من ايات الله والحكمة ان الله كان لطيفا خبيرا ۝ ان
المسلمين والمسلمات والمؤمنين والمؤمنات والقانتين
والقانتات والصادقين والصادقات والصابرين
والصابرات والخاشعين والخاشعات والمتصدقين
والمتصدقات والصائمين والصائمات والحافظين
فروجهم والحافظات والذاكرين الله كثيرا
والذاكرات اعد الله لهم مغفرة واجرا عظيما ۝

(31) İçinizden her kim Allah'ın ve peygamberin buyurultusunu kabul edip iyi amel işlerse ona iki kere mükâfat vereceğiz. Fazlaca ona pek iyi bir rızk da hazırladık. (32) Ey peygamber kadınları! Siz Allah'tan sakınacak olursanız diğer kadınlar gibi olmazsınız [1]. Artık erkeklere karşı sözde yumuşak davranmayın, yoksa yüreğinde fısık ve nifak hastalığı bulunan kimse tama'a düşer. Şâyet konuşacak olursanız örf ve âdet veçhiyle konuşun. (33) Evlerinizde karar kılın, eski cahiliyet [2] zamanındaki kadınların kırıta kırıta yürüdükleri gibi yürümeyin, namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Ey hane halkı! Allah sizden yalnız çirkin şeyi gidermek, sizi tertemiz yapmak ister. (34) Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini ve hikmetini yâdedin. Allah her şeyin inceliklerini bilir, her şeyden haberdardır. (35) Allah'a münkat olan ve mü'min olan, buyurultu kabul eden, gerçek diyen, katlanan, Allah'a mütevazı' olan, sadaka veren, oruç tutan, utanacak yerlerini koruyan, Allah'ı çok anan erkek ve kadınlar yok mu, Allah onlara yarlıganma (bağışlanma) ve büyük mükâfat hazırlamıştır.

---

[1] Yahut siz diğer kadınlar gibi değilsiniz, Allah'tan sakınırsanız sizler daha şerefli olursunuz.

[2] Eski cahiliyet küfür cahiliyeti zamanı, sonraki cahiliyet de fısık cahiliyetidir veya eski cahiliyet, Hazret-i İbrahim'in zaman-ı velâdetleri vaktindeki, sonraki cahiliyet, Hazreti İsa ile Peygamberimiz Aleyhimüsselâm aralarında, fitret zamanındaki cahiliyet.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا
اَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ۞ وَاِذْ تَقُولُ لِلَّذِي اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللّٰهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰيهُ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ مِنْهَا
وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي اَزْوَاجِ
اَدْعِيَائِهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ۞
مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهُ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ۞ اَلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ
رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ وَكَفٰى
بِاللّٰهِ حَسِيبًا ۞ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَا اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلٰكِنْ
رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۞
يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ۞ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَاَصِيلًا ۞ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلٰئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۞

(36) ve mâ kâne limü'minin ve lâ mü'minetin izâ kadallahü ve resûlühü emren en yekûne lehümülhıyeretü min emrihim, ve men ya'sıllahe ve resûlehü fekad dalle dalâlen mübiynâ (37) ve iz tekuûlü lilleziy en'amallahü aleyhi ve en'amte aleyhi emsik aleyke zevceke vettekıllah, ve tuhfiy fiy nefsike mallahü mübdiyhi ve tahşennâs, vallahü ehakku en tahşâh, felemmâ kadâ zeydün minhâ vetaren zevvecnâ kehâ likey lâ yekûne alelmü'miniyne haracün fiy ezvâci ed'ıyâihim izâ kadav minhünne ve tarâ, ve kâne emrullahi mef'ûlâ (38) mâ kâne alennebiyyi min harecin fiymâ faradallâhü leh, sünnetallahi fiylleziyne halev min kabl, ve kâne emrullahi kaderen makdûrâ (39) elleziyne yübelligûne risâlâtillâhi ve yahşevnehü ve lâ yahşevne ehaden illallah, ve kefâ billâhi hasiybâ (40) mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm, ve lâkin resulallahi ve hâtemennebiyyin, ve kânallahü biküllі şey'in aliymâ (41) yâ eyyühelleziyne âmenûzkürullahe zikren kesiyrâ (42) ve sebbihûhü bükreten ve asıylâ (43) hüvelleziy yusalliy aleyküm ve melâiketühü liyuhricekùm minezzulümâti ilennûr, ve kâne bilmü'miniyne rahiymâ.

(36) Allah ve peygamberi bir işi bitirdikten sonra erkek ve kadın hiç bir mü'mine o işde istediğini ihtiyar etmek yaraşmaz, her kim Allah'a ve peygamberine karşı gelirse açık bir sapıklığa sapmış olur. (37) Hani Allah'ın da nimet ve lûtfuna, senin de nimet ve lûtfuna nâil olan kimseye [1] «— Zevceni tut [2], Allah'tan sakın» diyordun. Allah'ın ortaya çıkaracağı şeyi kalbinde saklıyordun [3], halktan korkuyordun, halbuki korkulmaya en ziyade lâyık olan, Allah'tır. Vaktaki Zeyt onun dileğini yerine getirdi, boşadı. Mü'minler hakkında oğullukların kadınlarını, dileklerini yerine getirdikten sonra [4] almaları hususunda beis görülmesin diye biz seni onunla evlendirdik. Allah'ın emri elbette yapılır. (38) Allah'ın peygamber hakkında takdir ve helâl ettiği şeylerden dolayı peygambere hiç bir vebal teveccüh etmez. Daha evvel gelip geçen Enbiya hakkında Allah'ın âdeti böyle idi [5]. Allah'ın işi, olup bitmiş bir ölçüdür [6]. (39) O peygamberler ki onlar Allah'ın buyurduğu haberleri halka tebliğ ederler, ondan korkarlar, Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmazlar, Allah'ın hesap görmesi elverir. (40) Muhammed âdemlerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat Allah'ın peygamberi, peygamberlerin de sonudur. Allah her şeyi hakkıyle bilir. (41) Mü'minler! Allah'ı çok, çok anın, (42) O'nu sabah, akşam tespih ve tenzih edin. (43) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size lûtuf ve inayet eden, O'dur. Melekler de sizin için yarlıganmak dilerler. O, mü'minler hakkında merhametlidir.

---

[1] Müslüman olmak ile Allah'ın, azat olmak ile peygamberin lûtfuna nâil olan Zeyt ibn-i Harisiye.

[2] Zeynep bint-i Cahş'i boşama, ona iyi muamele et.

[3] Zeynep cemaliyle, hasep ve nesebiyle iftihar ederdi. Azatlı köleye vardığından dolayı teessür içindeydi. Peygamberimiz iptidadan onu istediği vakit kendisi için istiyor zannına düşmüştü. Buna mebni arada geçimsizlik baş gösterdi. Peygamberimiz Zeyd'e boşamamasını tembih etmişti; Fakat Zeyd'in boşayacağı kendilerinin Zeyneb'i alacağı kalb-i pâklarına vahiy olunmuştu veya Zeyt boşarsa Zeyneb'in arzusu veçhile onu almak hatırından geçmişti; fakat bunu halkın, bak oğlunun zevce i metrukesini aldı diyeceklerini düşünerek kimseye söylemiyordu. Zeyt tenbih-i Nebî hilâfına olarak Zeyneb'i boşadı, peygamberimiz bu kere Zeyneb'i aldı, bununla bilfiil, oğullukların oğul olduğunu, zevce-i metrukelerini almanın caiz olduğunu, ahkâm-ı şahsiyeden bir husus hakkındaki hükm-ü şeriatı beyan etti, işte bu hususu ketmetmemesini Cenab-ı Hak tembih buyurmuştu. Beyzavî ve Ebussuut, Celâleyn gibi müfessirlerin ve onlara muvafık olanların bu baptaki izahları asla doğru değildir, bu beyan ilm-i hadise vukufsuzluğu gösterir, hayır, büyük bir hata ve hatledir.

[4] Boşavıp iddet çıktıktan sonra

[5] Enbiya-yı sâlifenin de müteaddit zevceleri vardı.

[6] Ondan başka türlü olamaz. Bir kimseye helâl olan şeyde vebal yoktur.

(44) tehıyyetühüm yevme yelkavnehü selâm, ve e'addelehüm ecren keriymâ (45) yâ eyyühennebiyyü innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziyren (46) ve dâ'ıyen ilallahi bi'iznihî ve sirâcen müniyrâ (47) ve beşşirilmü'miniyne bi-enne lehüm minallahi fadlan kebiyrâ (48) ve lâ tütı'ılkâfiriyne velmünâfikiyne ve da' ezâhüm ve tevekkel alallah, ve kefâ billâhi vekiylâ (49) yâ eyyühelleziyne âmenu izâ nekâhtümülmü'minâti sümme tallaktümûhünne min kabli en temessûhünne femâ leküm aleyhinne min ıddetin ta'teddûnehâ, femetti'ûhünne ve serrihûhünne serâhan cemiylâ (50) yâ eyyühennebiyyü innâ ahlelnâ leke ezvâcekelletiy âteyte ücûrehünn, ve mâ meleket yemiynüke mimmâ efâallahü aleyke ve benâti ammike ve benâti ammâtike ve benâti hâlike ve benâti halâtikelletiy hâcerne ma'âk, vemre'eten mü'mineten in vehebet nefsehâ linnebiyyi in erâdennebiyyü en yestenkihahâ hâlisaten leke min dûnilmü'miniyn, kad alimnâ mâ faradnâ aleyhim fiy ezvâcihim ve mâ meleket eymânühüm likeylâ yekûne aleyke harec, ve kânallahü gafûren rahiymâ.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ وَدَاعِيًا
إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۝ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۝ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ
وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ
أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ
خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ
يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا
مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

(44) Allah'a kavuşacakları gün, onlara olan hayır dua selâmdır [1]. Allah onlara pek yüksek bir mükâfat hazırlamıştır. (45) Ey peygamber! Biz seni şahit, müjdeci, Allah azabıyle korkutucu. (46) Allah'ın izniyle kendi tarafına dâvetçi, ışık saçıcı bir çırağ olmak üzere gönderdik. (47) Allah tarafından büyük bir inayete nâil olacaklarını mü'minlere müjde ver. (48) Kâfirlere, münafıklara itaat etme [2]. Eza ve cefalarını alındırma, Allah'a mütevekkil ol, senin işine vekil olması elverir. (49) Mü'minler! Mü'min kadınları, nikâh edip onlara dokunmadan evvel boşarsanız sizin onlar hakkında sayacağınız hiç bir iddet yoktur. Onlara, mehir takdir olunmamış ise istifade edilecek bir şey verin, onlara iyi bir surette yol verin [3]. (50) Ey peygamber! Mehirlerini verdiğin zevcelerini, Allah'ın, harb ganimetlerinden sana verdiği cariyeleri, amcanın, halalarının, dayının, teyzelerinin seninle beraber hicret eden kızlarını sana helâl kıldık. Nefsini peygambere bağışlayan [4] mü'min kadını peygamber nikâhla almak isterse onu da sana mahsus olmak üzere helâl kıldık. Bu husus mü'minlere şâmil değildir [5], biz mü'minlerin zevceleri, cariyeleri hakkında onlara farz kıldığımız şeyleri elbette biliriz [6]. Sana bir sıkıntı gelmesin diye onları sana mahsus kıldık. Allah sakınması güç olan şeyde yarlıgayan, güçlük olan şeyde bağışlayandır.

[1] Allah tarafından selâmet müjdesidir. Veya birbirlerine selâm verirler, her türlü âfetlerden salim olduklarını tepşir ederler.
[2] Dâvet işinde onlara müdara etme.
[3] Haklarını kesmeyin, onlara zarar vermeyin.
[4] Mehirsiz nikâh olunan «Meymune Bintilhas, Zeynep bint-i Hüzeyme» gibi.
[5] Onlar mehirsiz alamazlar.
[6] Peygamber ile onları bir tutmadığımızın hikmetini her halde biliriz.

ترجي من تشاء منهن وتؤوي إليك من تشاء ومن ابتغيت
ممن عزلت فلا جناح عليك ذلك أدنى أن تقر أعينهن
ولا يحزن ويرضين بما آتيتهن كلهن والله يعلم ما في
قلوبكم وكان الله عليما حليما ۞ لا يحل لك النساء من
بعد ولا أن تبدل بهن من أزواج ولو أعجبك حسنهن
إلا ما ملكت يمينك وكان الله على كل شيء رقيبا ۞ يا أيها
الذين آمنوا لا تدخلوا بيوت النبي إلا أن يؤذن لكم
إلى طعام غير ناظرين إناه ولكن إذا دعيتم فادخلوا فإذا
طعمتم فانتشروا ولا مستأنسين لحديث إن ذلكم
كان يؤذي النبي فيستحيي منكم والله لا يستحيي
من الحق وإذا سألتموهن متاعا فاسألوهن من وراء حجاب
ذلكم أطهر لقلوبكم وقلوبهن وما كان لكم أن
تؤذوا رسول الله ولا أن تنكحوا أزواجه من بعده
أبدا إن ذلكم كان عند الله عظيما ۞ إن تبدوا
شيئا أو تخفوه فإن الله كان بكل شيء عليما ۞

(51) türciy men teşâü minhünne ve tü'viy ileyke men teşâ', ve menibtegayte mimmen azelte felâ cünâha aleyk, zâlike ednâ en tekarre a'yünühünne ve lâ yahzenne ve yerdayne bimâ âteytehünne küllühünn, vallahü ya'lemü mâ fiy kulûbiküm ve kânallahü aliymen haliymâ (52) lâ yehıllü lekennisâü min ba'dü ve lâ en tebeddele bihinne min ezvâcin ve lev a'cebeke hüsnühünne illâ mâ meleket yemiynük, ve kânallahü alâ külli şey'in rakıybâ (53) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tedhulû büyûtennebiyyi illâ en yü'zene leküm ilâ ta'âmin gayre nâzıriyne inâh, ve lâkin izâ dü'ıytüm fedhulû feizâ ta'ımtüm fenteşirû, ve lâ meste'nisiyne lihadiys, inne zâliküm kâne yü'ziynnebiyye feyestahyiy minküm vallahü lâ yestahyiy minelhak, ve izâ se'eltümûhünne metâ'an fes'elûhünne min verâi hıcâb, zâliküm atherü likulûbiküm ve kulûbihinn, ve mâ kâne leküm en tü'zû resûlullahi ve lâ en tenkihû ezvâcehü min ba'dihî ebedâ, inne zâliküm kâne indallahi azıymâ (54) in tübdû şey'en ev tuhfûhü feinnallahe kâne bikülli şey'in aliymâ.

(51) Zevcelerinden dilediğini almada geciktirebilirsin, dilediğini de alabilirsin. O, ayırdığını da yine alabilirsin. Bu hususta sana hiç bir vebal yoktur. Bu hal onların gözlerinin aydın olmasına, sevinmelerine, mahzun olmamalarına, yaptığın muameleden hepsinin hoşnut olmalarına [1] daha yakındır. Allah kalplerinizdekini bilir. Allah hakkıyle âlimdir, yavaştır (52) Zevcelerinden sonra sana kadınlar helâl olmadığı gibi onlardan hiç birini başka biriyle değiştirmek de [2] helâl olmaz. Velevki o başkasının güzelliklerini beğenmiş olasın. Halayık başka. Allah her şeyi gözetler [3]. (53) Mü'minler! Yemek vaktini beklemiş olmayarak davetli bulunduğunuz vakitten başka vakitlerde peygamberin evlerine girmeyin. Fakat dâvet olunduğunuz zaman girin, yemeği yiyince dağılın, birbirinizin sözüne ve sohbetine dalıp kalmayın, bu hal [4] peygamberi incitiyordu. O, size söylemekten utanıyordu. Allah doğru sözden çekinmez. Peygamberin kadınlarından işe yarayacak bir şey isterseniz onu perde ardından isteyin. Bu hal, kalplerinize, onların kalplerine daha ziyade temizlik verir. Allah'ın peygamberini incitmek, kendinden sonra zevcelerini almak, ebediyen size caiz değildir. Bu hareketiniz Allah yanında büyük bir günahtır [5]. (54) Bir şeyi aşikâr edin, gizli tutun, herhalde ceza görürsünüz. Çünkü Allah her şeyi hakkıyle bilir.

---

[1] Veya hepsine verdiğin şeyden hoşnut olmalarına.
[2] Birini boşayıp başkasını almak.
[3] Artık emrini tecavüz etmeyin.
[4] İzinsiz eve girmek, yemekten sonra oturup kalmak.
[5] Birtakım kimseler izinsiz hane-i saadete giriyorlar, yemeğin pişmesini bekliyorlardı, birtakımlarıysa izinli olarak giriyorlar, fakat yemekten sonra sohbete dalıyorlardı, bazı yabancı erkekler ezvac-ı mutahharat hazırken Resûlü Ekrem Efendimiz ile beraber yemekte bulunuyorlardı. Âyet-i Celîle ile hepsi nehiy olunmuştur.

(55) lâ cünâha aleyhinne fiy âbâihinne ve lâ ebnâihinne ve lâ ihvânihinne ve lâ ebnâi ihvânihinne ve lâ ebnâi ehavâtihinne ve lâ nisâihinne ve lâ mâ meleket eymânühüm, vettekıynallah, innallahe kâne alâ külli şey'in şehiydâ (56) innallâhe ve melâiketehü yusallûne alennebiyy, yâ eyyühelleziyne âmenû sallû aleyhi ve sellimû tesliymâ (57) innelleziyne yü'zûnallahe ve resûlehü le'anehümullahü fiyddünyâ vel'âhıreti ve e'addelehüm azâben mühiynâ (58) velleziyne yü'zûnelmü'miniyne velmü'minâti bigayri mektesebû fekadihtemelû bühtânen ve ismen mübiynâ (59) yâ eyyühennebiyyü kul liezvâcike ve benâtike ve nisâilmü'miniyne yüdniyne aleyhinne min celâbiybihinn, zâlike ednâ en yu'refne felâ yü'zeyn, ve kânallahü gafûran rahıymâ (60) lein lem yentehilmünâfikuûne velleziyne fiy kulûbihim maradun velmürcifûne fiylmediyneti lenugriyenneke bihim sümme lâ yücâvirûneke fiyhâ illâ kaliylâ (61) mel'ûniyn, eyne mâ sükıfû ühızû ve kuttilû taktiylâ (62) sünnetallahi fiylleziyne halev min kabl, ve len tecide lisünnetillâhi tebdiylâ.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۞ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۞ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ۞ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ۞ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۞ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۞ مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ۞ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۞

(55) Müslüman kadınlarının, babalarına, oğullarına, kardeşlerine, kardeşlerinin oğullarına, kız kardeşleri oğullarına, Müslüman kadınlarına, köle ve cariyelerine görünmelerinde hiç bir günah yoktur. Kadınlar! Allah'tan sakının, Allah her şeye hakkıyle şahittir. (56) Şüphe yok ki Allah ve melâikesi peygambere salâvat getirirler. Ey iman edenler! Siz de O'na salâvat getirin; selâm getirin. (57) Allah ve peygamberi incitenler yok mu, Allah onlara dünyada da, âhirette de lânet etmiş, onlara kendilerini hor kılıcı bir azap hazırlamıştır. (58) Erkek ve kadın mü'minleri, kazanmadıkları bir günahtan dolayı incitenlerse bühtanı açık bir günahı yüklenmişlerdir. (59) Ey peygamber! Zevcelerine, kızlarına, mü'minlerin kadınlarına de ki çarşaflarını üzerlerine giysinler, bu hal onların tanılıp da taarruza uğramamalarına daha hâdimdir [1]. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (60) * Şâyet münafıklar nifaklarından, kalblerinde fısk ve fücur hastalığı bulunanlar hastalıklarından Medine'de kötü haberler neşredenler yalanlarından vaz geçmeyecek olurlarsa seni onlara musallat edeceğiz [2]. Sonra sürüleceklerinden seninle pek az komşu kalacaklar. (61) Onlar mel'undurlar. Her nerede bulunsalar tutulacaklar, yaman bir surette öldürüleceklerdir. (62) Bu fiilde bulunup evvel gelip geçenler hakkında Allah'ın âdeti budur, sen Allah'ın âdetinde bir değişiklik göremezsin.

---

[1] Evail-i İslâmda asıl kadınlar çarşafsız çıkmakla bazı münafıkların taarruzlarına uğrarlardı. Tevbih olundukları zaman «biz onları cariye sandık» diye özür dermeyan ederlerdi. Çünkü asıl hatun zina etmezdi. Münafıklar da cariyelere taarruz ederlerdi. Âyet-i kerime bu hâdise hakkında nâzil olmuştur.

[2] Sen de onları hâkir kılacaksın.

يسئلك الناس عن الساعة قل انما علمها عند الله وما يدريك
لعل الساعة تكون قريبا ۞ ان الله لعن الكافرين واعد لهم
سعيرا ۞ خالدين فيها ابدا لا يجدون وليا ولا نصيرا ۞ يوم
تقلب وجوههم في النار يقولون يا ليتنا اطعنا الله
واطعنا الرسولا ۞ وقالوا ربنا انا اطعنا سادتنا وكبراءنا
فاضلونا السبيلا ۞ ربنا اتهم ضعفين من العذاب والعنهم
لعنا كبيرا ۞ يا ايها الذين امنوا لا تكونوا كالذين اذوا
موسى فبراه الله مما قالوا وكان عند الله وجيها ۞
يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وقولوا قولا سديدا ۞ يصلح لكم
اعمالكم ويغفر لكم ذنوبكم ومن يطع الله ورسوله فقد
فاز فوزا عظيما ۞ انا عرضنا الامانة على السموات
والارض والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها وحملها
الانسان انه كان ظلوما جهولا ۞ ليعذب الله المنافقين
والمنافقات والمشركين والمشركات ويتوب الله
على المؤمنين والمؤمنات وكان الله غفورا رحيما ۞

(63) yes'elükennâsü anissâ'ah, kul innemâ ilmühâ indallah, ve mâ yüdriyke le'allessâ'ate tekûnü kariybâ (64) innallahe le'anelkâfiriyne ve e'addelehüm se'ıyrâ (65) hâlidiyne fiyhâ ebedâ, lâ yecidûne veliyyen ve lâ nasıyrâ (66) yevme tükallebü vücûhühüm fiynnâri yekuûlûne yâ leytenâ eta'nallahe ve eta'nerresûlâ (67) ve kaâlû rabbenâ innâ eta'nâ sâdetenâ ve küberâenâ fe'edallûnessebiylâ (68) rabbenâ âtihim dı'feyni minel'azâbi vel'anhüm la'nen kebiyrâ (69) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tekûnû kelleziyne âzev mûsâ feberre'ehüllahü mimmâ kaâlû, ve kâne indallâhi veciyhâ (70) yâ eyyühelleziyne âmenûttekullâhe ve kuûlû kavlen sediydâ (71) yuslıh leküm a'mâleküm ve yağfir leküm zünûbeküm, ve men yutı'illâhe ve resûlehü fekad fâze fevzen azıymâ (72) innâ aradnel'emânete alessemâvâti vel'ardı velcibâli fe'ebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehal'insân, innehü kâne zalûmen cehûlâ (73) liyü'azzıballahülmünâfikıyne velmünâfikaâti velmüşrikiyne velmüşrikâti ve yetûballahü, alelmü'miniyne velmü'minât, ve kânallahü gafûren rahiymâ.

(63) Müşrikler, Yahudiler gibi halk kıyametin ne zaman kopacağını senden soruyorlar. Onlara de ki onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ne bilirsin! Belki kıyametin kopması yakındır. (64) Muhakkak ki Allah, kâfirlere lânet etmiş, onlara alevli ateş hazırlamıştır. (65) Onlar orada ebediyen kalacaklar, ne bir yâr, ne bir medetkâr bulabilecckler. (66) O gün, yüzleri ateşte bir taraftan bir tarafa döndükçe «— Keşke Allah'a itaat edeydik! Peygamberine de itaatte bulunaydık!» diyeccekler. (67) «— Ey Rabbimiz! Biz ağalarımıza, büyüklerimize itaat ettik, onlarsa yolumuzu şaşırttılar». (68) «— Ey Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver, onlara çok lânet et» diyecekler. (69) Ey iman edenler! Musa'yı incitenler gibi olmayın. Allah Musa'yı onların dediklerinden vareste kıldı. O, Allah yanında itibarlıydı [1]. (70) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, doğru söz söyleyin ki (71) sizin amellerinizi ıslah etsin, günahlarınızı yarlıgasın, her kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse bütün korktuklarından kurtulmuş olur. (72) Biz emaneti [2] göklere, yere ve dağlara arz ve teklif ettik. Onlar, yüklenmeden çekindiler, ondan endişe ve telâşa düştüler. İnsan tuttu onu sırtına yüklendi, çünkü o, pek zalim, pek cahildir. (73) Allah bununla erkek ve kadın münafıkları, erkek, kadın müşrikleri azaba uğratacak; erkek ve kadın mü'minlerin de tövbelerini kabul edecektir. Allah yarlıgayan, bağışlayandır.

---

[1] Nazm-ı Celîl Zeyd ve Zeynep hakkında söylenen sözleri red hakkında nâzil olmuştur.

[2] Şer'î teklifatı, evamir ve nevahiyi, din kaidelerini, vedlaları.

SÛRETÜ SEBE'

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elhamdülillâhilleziy lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı ve lehülhamdü fiyl'âhireh, ve hüvelhakiymülhabiyr (2) ya'lemü mâ yelicü fiyl'ardı ve mâ yahrucu minhâ ve mâ yenzilü minessemâi ve mâ ya'rucu fiyhâ, ve hüverrahıymülgafûr (3) ve kaâlelleziyne keferû lâ te'tiynessâ'ah, kul belâ ve rabbiy lete'tiyenneküm âlimilgayb, lâ ya'zübü anhü miskaâlü zerretin fiyssemâvâti ve lâ fiyl'ardı ve lâ asgarü min zâlike ve lâ ekberü illâ fiy kitâbin mübiyn (4) liyecziyelleziyne âmenû ve amilûssâlihât, ülâike lehüm mağfiretün ve rızkun keriym (5) velleziyne se'av fiy âyâtinâ mu'âciziyne ülâike lehüm azâbün min riczin eliym (6) ve yerelleziyne ûtûl'ılmelleziy ünzile ileyke min rabbike hüvelhakka ve yehdiy ilâ sırâtıl'aziyzilhamiyd (7) ve kaâlelleziyne keferû hel nedüllüküm alâ recülin yünebbiüküm izâ müzzıktüm külle mümezzekın inneküm lefiy halkın cediyd.

سورة سبإ مكية وهي أربع وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي له ما في السماوات وما في الأرض وله
الحمد في الآخرة وهو الحكيم الخبير ۝ يعلم ما يلج في
الأرض وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها
وهو الرحيم الغفور ۝ وقال الذين كفروا لا تأتينا
الساعة قل بلى وربي لتأتينكم عالم الغيب لا يعزب
عنه مثقال ذرة في السماوات ولا في الأرض ولا أصغر
من ذلك ولا أكبر إلا في كتاب مبين ۝ ليجزي الذين
آمنوا وعملوا الصالحات أولئك لهم مغفرة ورزق
كريم ۝ والذين سعوا في آياتنا معاجزين أولئك لهم
عذاب من رجز أليم ۝ ويرى الذين أوتوا العلم الذي
أنزل إليك من ربك هو الحق ويهدي إلى صراط العزيز
الحميد ۝ وقال الذين كفروا هل ندلكم على رجل
ينبئكم إذا مزقتم كل ممزق إنكم لفي خلق جديد ۝

SEBE' SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde, yerde ne varsa hepsi kendisinin olan Tanrı'ya hamdolsun. Dünyada olduğu gibi âhirette de hamd-ü sena O'na mahsustur. O, hakimdir, haberdardır. (2) O, yere giren, yerden çıkan, gökten inen göğe çıkan şeyleri bilir. O bağışlayan, yarlıgayandır. (3) Kâfir olanlar «— Kıyamet bize gelmeyecek» dediler, sen onlara de ki gaybi bilen Rabbim hakkı için elbette kıyamet size gelecektir. Ne göklerde, ne yerde zerre kadar bir şey O'nun ilminden gizli kalamaz. Bundan daha küçük veya daha büyük hiç bir şey yoktur ki açık Kitapta bulunmasın. (4) Bununla kıyamet gelmekle iman edip iyi amel işleyene mükâfat verecek. İşte bunlar için yarlıganma ve Cennette pek iyi bir rızk vardır. (5) Bizi acze düşürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmeye çalışanlara gelince, onların hakkında pek acıklı ve yaman bir azap vardır. (6) İlme nâil olanlar bilirler [2] ki Rabbinden sana indirilen Kur'an doğrudur, o, sizi yegâne galip olan, övülen Tanrı'nın yoluna götürür. (7) Kâfirler birbirlerine dediler ki siz çürüyüp parça parça olduktan sonra yine yeniden halk olunacağınızı size haber verecek bir adam sağlık verelim mi?

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş 54 âyettir.

[2] Veya «bir de bilecekler ki» demektir.

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۗ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ۝ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا ۖ
يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ ۖ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ۝ أَنِ اعْمَلْ
سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ ۖ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۖ
وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۖ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِ ۖ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝
يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ ۚ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ
الشَّكُورُ ۝ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا
دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۝

(8) efterâ alallahi keziben em bihî cinneh, belilleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreti fiyl'azâbi veddalâlilba'ıyd (9) efelem yerev ilâ mâ beyne eydiyhim ve mâ halfehüm minessemâi vel'ard, in neşe' nahsif bihimül'arda ev nüskıt aleyhim kisefen minessemâ', inne fiy zâlike leâyeten likülli abdin müniyb (10) ve lekad âteynâ dâvûde minnâ fadlâ, yâ cibâlü evvibiy ma'ahü vettayr, ve elennâ lehülhadiyd (11) eni'mel sâbigaâtin ve kaddir fiysserdi vağmelû sâlihâ, inniy bimâ ta'melûne basıyr (12) ve lisüleymânerrıyha gudüvvühâ şehrün ve revâhuhâ şehr, ve eselnâ lehü aynelkıtr, ve minelcinni men ya'melü beyne yedehyi bi'izni rabbih, ve men yezı' minhüm an emrinâ nüzıkhü min azâbissa'ıyr (13) ya'melûne lehü mâ yeşâü min mahâriybe ve temâsiyle ve cifânin kelcevâbi ve kudurin râşiyât, i'melû âle dâvûde şükrâ, ve kaliylün min ibâdiyeşşekûr (14) felemmâ kadaynâ aleyhilmevte mâ dellehüm alâ mevtihî illâ dâbbetül'ardı te'külü minse'eteh, felemmâ harra tebeyyenetilcinnü en lev kânû ya'lemûnelgaybe mâ lebisû fiyl'azâbilmühiyn.

(8) O Allah'a karşı kendiliğinden yalan mı uyduruyor? Yoksa kendisinde delilik mi vardır? Hayır, âhirete inanmayanlar azapta, haktan uzak bir sapıklık içindedirler. (9) Onlar önlerine ve arkalarına bakmıyorlar mı ki gökler ve yer onları kaplamıştır. Biz dileseydik onları yere geçirir veya gökten üzerlerine ateş parçası düşürürdük. İşte bunda Allah'a rücu eden her bir kul için ibret vardır. (10) * Biz Davud'a tarafımızdan bir meziyet verdik. «— Dağlar! Kuşlar! Onunla beraber tespih zamanında avazınızı çıkarın» dedik. Ona demiri de yumuşattık. (11) Dedik ki geniş etekli zırhlı yap, halkalarını da bir düzüye getir. Ey Davut ailesi! İyi amel işleyin, çünkü ben işlediklerinizi görür, ona göre ceza veririm. (12) Süleyman'a da rüzgârı [1] müsahhar kıldık. O, sabahtan öğleye kadar bir aylık yol, öğleden akşama kadar, yine bir aylık yol alırdı. Ona erimiş bakırı pınar gibi akıttık [2]. Cinlerden bir kısmı [3] Rabbinin emir ve izniyle onun önünde işlerlerdi, onlardan her kim Süleyman'a itaat etmeyerek bizim fermanımızdan çıkacak olsa ona alevli azabı tattırıyorduk [4]. (13) Onlar Süleyman'ın dilediği gibi köşkler, heykeller [5], büyük havuzlar kadar lengerler, yerli kazanlar yaparlardı. Ey Davut hanedanı! Bu nimete şükredin, kullarımdan şükredenler azdır. (14) Vaktaki Süleyman'a ölümü hükmettik. Onlara Süleyman'ın öldüğünü ancak dayandığı değneği yiyen ağaç kurdu anlatmıştı. Değnek kırılıp Süleyman'ın cesedi yıkılınca cinlere gaybi bilmedikleri belli oldu. Çünkü gaybi bilselerdi kendilerini hor kılıcı bir zahmette [6] kalmayacaklardı [7].

[1] Bazılarınca bundan maksat seriüsseyr attır, mamafih meraklb-i havaiyeden biri de olabilir, nitekim «bisat» rivayeti vâhi olsa da bunu teyit eder.

[2] Cenab-ı Hak, Hazret-i Davud'a demiri eritip ıslah eylemeyi öğrettiği gibi Hazret-i Süleyman'a da bakırı eritip ıslah etmeyi öğretmiştir.

[3] Hazret-i Süleyman aleyhisselâm Mısır'dan mahir ustalar getirtmiş, onlara yüce köşkler yaptırmıştı. Pek muhtemeldir ki İsrail oğulları meharette onları cinne teşpih etsinler. O ustalara ürfen cin denebilsin, Nazm-ı Celîlde o ürfe göre vârit olabilsin.

[4] Dünyada vücudu yakacak derece kamçı vurmak veya âhirette Cehennem azabına sokmak.

[5] Hazret-i Süleyman'ın şeriatında heykel yapmak memnu değildi.

[6] Hazret-i Süleyman'ı henüz 'diri zannederek amel-i şâkkada, mecburen orada kalmada.

[7] Yahut periler gaybi bilselerdi... Zahmette kalmayacaklarını anlamış olurlardı.

(15) lekad kâne lisebein fiy meskenihim âyeh, cennetâni an yemiynin ve şimâl, külû min rızkı rabbiküm veşkürû leh, beldetün tayyibetün ve rabbün gafûr (16) fea'redû fe'erselnâ aleyhim seylel'-arimi ve beddelnâhüm bi cenneteyhim cenneteyni zevâtey ükülin hamtın ve es-lin ve şey'in min sidrin kaliyl (17) zâlike cezeynâhüm bimâ keferû, ve hel mücâ-ziy illelkefûr (18) ve ce'alnâ beynehüm ve beynelkurelletiy bâreknâ fiyhâ kuren zâhireten ve kaddernâ fiyhasseyr, siyrû fiyhâ levâliye ve eyyâmen âminiyn (19) fekaâlû rabbenâ bâ'ıd beyne esfârinâ ve zalemû enfüsehüm fece'alnâhüm ehâ-diyse ve mezzaknâhüm külle mümezzak, inne fiy zâlike leâyâtin likülli sabbârin sekûr (20) ve lekad saddaka aleyhim ib-liysü zannehü fettebe'ûhü illâ feriykan minelmü'miniyn (21) ve mâ kâne lehü aleyhim min sultânin illâ lina'leme men yü'minü bil'âhıreti mimmen hüve minhâ fiy şekk, ve rabbüke alâ külli şey'in ha-fiyz (22) kulid'ûlleziyne ze'amtüm min dûnillâh, lâ yemlikûne miskaâle zerretin fiyssemâvâti ve lâ fiyl'ardı ve mâ lehüm fiyhimâ min şirkin ve mâ lehü minhüm min zahiyr.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا
مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ۝
فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ۝
ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ۝
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ۝
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ۝ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ۝ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ۝

(15) * Sebe' kavminin meskenlerinde bir ibret vardı: Biri sağında, diğeri solunda olmak üzere bir bahçe vardı. Peygamberleri onlara, «— Rabbinizin rızkından yiyin, O'na şükredin, memleketiniz lâtif, suyu, havası hoş bir memleket, Rabbiniz de yarlıgayan (bağışlayan) Rabtir» demişti. (16) Onlar ise şükürden yüz çevirdiler, biz de üzerlerine su bendinin selini gönderdik, onların iki bahçelerine bedel, pek acı meyvalı ağaçlarla acı ılgın, biraz da yabani Arabistan kirazı ağaçlarını havi iki bahçe verdik. (17) Onların nankörlüklerine karşı böyle ceza verdik. Biz nankörlerden başkalarına ceza vermeyiz. (18) Onlarla bereketli kıldığımız köyler arasında birbirine yanaşmış mâmur kasabalar yaptık [1], o kasabalar arasında gelip gitmeyi takdir ettik [2], «— Gece, gündüz, emin olarak bu kasabalarda gezin, tozun» dedik. (19) Onlar «— Ey Rabbimiz! Seferlerimizin arasını uzaklaştır [3]» diyerek öz nefislerine zulüm ettiler. Biz de onları dillerde destan ettik, kendilerini büsbütün perişan eyledik. İşte bunda mihnetlere, sabır, nimetlere şükür itiyadında bulunan herkes için ibretler vardır. (20) * İblisin insanlar hakkındaki zannı ve tahmini doğru çıktı, mü'minlerden olan fırkadan başkası ona tâbi oldular. (21) İblisin onlar üzerinde hiç bir tasallûtu yoktur. Şu kadar ki biz âhirete inananla onda şüphe içinde kalanı ayırdedeceğiz. Rabbin her şeye nâzır ve nigehbandır. (22) Müşriklere «— Allah'ı bırakarak mâbut zaım ettiklerinizi çağırın bakalım size yardım edebilirler mi? de. Onlar, göklerde ve yerde hiç bir ortaklıkları yoktur. Tanrı'nın o mâbutlardan hiç bir arkası da yoktur.

[1] Sebe'den Şam'a varıncaya kadar birbirine muttasıl binlerce köyler vardı. Hepsi de mâmurdu.

[2] Öyle ki öğleye kadar bir köye, öğleden akşama kadar bir köye gidilirdi.

[3] Yani Yemen ile Şam arasını çöl yap da herkes gidemesin.

ولا تنفع الشفاعة عنده الا لمن اذن له حتى اذا فزع
عن قلوبهم قالوا ماذا قال ربكم قالوا الحق وهو العلي
الكبير ۞ قل من يرزقكم من السموات والارض
قل الله وانا او اياكم لعلى هدى او في ضلال مبين ۞ قل لا
تسئلون عما اجرمنا ولا نسئل عما تعملون ۞ قل يجمع
بيننا ربنا ثم يفتح بيننا بالحق وهو الفتاح العليم ۞
قل اروني الذين الحقتم به شركاء كلا بل هو الله
العزيز الحكيم ۞ وما ارسلناك الا كافة للناس
بشيرا ونذيرا ولكن اكثر الناس لا يعلمون ۞ ويقولون
متى هذا الوعد ان كنتم صادقين ۞ قل لكم ميعاد
يوم لا تستأخرون عنه ساعة ولا تستقدمون ۞
وقال الذين كفروا لن نؤمن بهذا القرآن ولا بالذي
بين يديه ولو ترى اذ الظالمون موقوفون عند ربهم
يرجع بعضهم الى بعض القول يقول الذين استضعفوا
للذين استكبروا لولا انتم لكنا مؤمنين ۞

(23) ve lâ tenfe'uşşefâtü indehü illâ limen ezine leh, hattâ izâ füzzi'a an kulûbihim kaâlû mâzâ kaâle rabbüküm, kaâlûlhakk, ve hüvel'aliyyülkebiyr (24) kul men yerzükuküm minessemâvâti vel'ard, kulillâhü ve innâ ev iyyâküm le'alâ hüden evfiy dalâlin mübiyn (25) kul lâ tüs'elûne ammâ ecremnâ ve lâ nüs'elü ammâ ta'melûn (26) kul yecme'u beynenâ rabbünâ sümme yeftehu beynenâ bilhakk, ve hüvelfettâhül'aliym (27) kul erûniyelleziyne elhaktüm bihî şürekâe kellâ, bel hüvallahül'aziyzülhakiym (28) ve mâ erselnâke illâ kâffeten linnâsi beşiyren ve ne ziyren ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (29) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdikıyn (30) kul leküm miy'âdü yevmin lâ teste'hırûne anhü sâ'aten ve lâ tesdakdimûn (31) ve kaâlelleziyne keferû len nü'mine bihâzelkur'âni ve lâ billeziy beyne yedeyh, ve lev terâ izizzâlimûne mevkuûfûne inde rabbihim, yerci'u ba'duhüm ilâ ba'dınilkavl, yekuûlülleziynestüd'ıfû lilleziynestekberû lev lâ entüm lekünnâ mü'miniyn.

(23) Allah'ın şefaate izin verdiği kimselerden başkasına onun nezdinde hiç bir şefaatin faydası olmaz. Nihayet kalblerinden o müthiş korku gidince birbirlerine «— Rabbiniz şefaat hususunda ne buyurdu?» diye soracaklar, onlar da «— Hakikatı beyan buyurdu» [1] diyecekler. O, yücedir, uludur [2]. (24) De ki göklerden, yerden size rızk veren kimdir? Onlar cevap veremeyince «— Allah'tır, biz Allah'ı bir biliyoruz, siz O'na şerik koştunuz, işte ya siz, ya biz hidayetteyiz veya açık bir sapıklıktayız dersin. (25) De ki siz, bizim işlediğimiz günahtan sorulmayacaksınız, biz de sizin işlediklerinizden sorulmayacağız. (26) De ki Rabbimiz kıyamette bizi de, sizi de toplayacak, sonra aramızda doğrulukla hükmedecek. O müşkül işlerde hâkim-i âdil, hakkıyle âlimdir. (27) De ki Allah'a şerik olmak üzere ilhak ettiklerinizi bana gösterin. Hâşâ ki putlar şerik olsun, belki yegâne galip olan, hakim olan yegâne o Allah'tır. (28) Biz seni ancak bütün insanlara müjdeci, Allah azabıyle korkutucu olarak gönderdik. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmezler. (29) «— Sözünüzde gerçekseniz bu vaadolunan kıyamet ve azap, ne zaman vücude gelecektir» derler. (30) Onlara de ki vaadolunan bir gün vardır ki ondan ne bir saat geri kalır, ne de bir saat ileri geçersiniz. (31) Kâfirler «— Biz, ne bu Kur'an'a, ne bundan evvel gelen Kitaplara inanmayız» dediler. Zalim olan müşrikleri Rableri huzurunda muhasebe zamanında durdurulduklar zaman görseydik: Sözü birbirlerine çevirerek [3] âciz olan tâbiler imanı kibirlerine yediremeyen büyüklerine «— Siz olmasaydınız, biz elbette mü'min olacaktık» diyecekler.

[1] Yani şefaate izin verildi.
[2] Ne haddine! İzni olmaksızın bir kimse şefaat edebilsin.
[3] Diğerlerini günahkâr sayarak.

(32) kaâlelleziynestekberû lilleziynestud'ıfû enahnü sadednâküm anilhüdâ ba'de iz câeküm bel küntüm mücrimiyn (33) ve kaâlelleziynestud'ıfû lilleziynestekberû bel mekrülleyli vennehâri iz te'mürûnenâ en nekhüre billâhi ve nec'ale lehû endâdâ, ve eserrûnnedâmete lemmâ re'evül'azâbe, ve ce'alnel'aglâle fiy a'nâkılleziyne keferû, hel yüczevne illâ mâ kânû ya'melûn (34) ve mâ erselnâ fiy karyetin min neziyrin illâ kaâle mütrefûhâ innâ bimâ ürsiltüm bihî kâfirûn (35) ve kaâlû nahnü ekserü emvâlen ve evlâden ve mâ nahnü bimu'azzebiyn (36) kul inne rabbiy yebsüturrizka limen yeşâü ve yakdirü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (37) ve mâ emvâlüküm ve lâ evlâdüküm billetiy tükarribüküm ındenâ zülfâ illâ men âmene ve amile sâlihan feülâike lehüm cezâüddı'fı bimâ amilû ve hüm fiylgurufâti âminûn (38) velleziyne yes'avne fiy âyâtinâ mu'âciziyne ülâike fiyl'azâbi muhdarûn (39) kul inne rabbiy yebsüturrizka limen yeşâü min ıbâdihi ve yakdirü leh, ve mâ enfaktüm min şey'in fehüve yuhlifüh, ve hüve hayrurrâzikıyn.

قال الذين استكبروا للذين استضعفوا انحن صددناكم
عن الهدى بعد اذ جاءكم بل كنتم مجرمين ۞ وقال الذين
استضعفوا للذين استكبروا بل مكر الليل والنهار اذ تأمروننا
ان نكفر بالله ونجعل له اندادا واسروا الندامة لما رأوا
العذاب وجعلنا الاغلال في اعناق الذين كفروا هل
يجزون الا ما كانوا يعملون ۞ وما ارسلنا في قرية من نذير
الا قال مترفوها انا بما ارسلتم به كافرون ۞ وقالوا نحن
اكثر اموالا واولادا وما نحن بمعذبين ۞ قل ان ربي يبسط
الرزق لمن يشاء ويقدر ولكن اكثر الناس لا يعلمون ۞
وما اموالكم ولا اولادكم بالتي تقربكم عندنا زلفى الا
من امن وعمل صالحا فاولئك لهم جزاء الضعف بما عملوا
وهم في الغرفات امنون ۞ والذين يسعون في اياتنا
معاجزين اولئك في العذاب محضرون ۞ قل ان ربي
يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر له وما
انفقتم من شيء فهو يخلفه وهو خير الرازقين ۞

(32) O imanı kibirlerine yediremeyenlerse âciz olanlara «— Acaba size hidayet geldikten sonra biz mi sizi ondan alıkoyduk? Hayır, kendiniz günahkâr kimselersiniz» diyecekler. (33) Tekrar âciz olanlar imanı kibirlerine yediremeyenlere «— Hayır, siz Allah'ı tanımamamız, O'na eşler edinmemiz hususunda bize emir verdiğiniz zaman gece ve gündüz yapılan hileler bizi bu hâle düşürdü» diyecekler. Onlar ve bunlar azap görünce pişmanlıklarını gizleyecekler, biz de kâfirlerin boyunlarına demir lâleler vuracağız. Onlar dünyada işlediklerinden başka bir şeyle ceza görmeyeceklerdir. (34) Biz, hiç bir kasabaya Allah azabıyle korkutur bir peygamber göndermedik ki o kasabanın refah sahipleri, ele başıları «— Biz, sizin bize tebliğ ettiğiniz şeyleri tanımıyoruz.» demesinler. (35) Onlar «— Bizim malımız, çoluk çocuğumuz sizinkinden daha çoktur, bu halde biz azap görecek değiliz» derler. (36) Onlara de ki «— Rabbim rızkını dilediğine genişletir, dilediğine darlaştırır. Fakat nâs'ın pek çoğu bunun hikmetini bilmezler.» (37) Ne mallarınız, ne çoluk çocuğunuz sizi nezdimize hiç bir veçhile yaklaştıracak değildir. İman edip iyi amel işleyen kimse başka. İşte onların mükâfatları işledikleri amel mukabilinde iki kat olacak, onlar uçmak çardaklarında emin ve rahat içinde yaşayacaklar. (38) Bizi âciz düşürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmek için didinenlerse azaba hazır olup ondan kurtulamayacaklar. (39) Onlara de ki Rabbim kullarından dilediğine rızkı genişletir, dilediğine de darlaştırır [1], herhangi bir şeyi hayıra harç ederseniz yerine Allah başkasını verir, Allah rızk verenlerin hayırlısıdır.

---

[1] **Nazm-ı kerîm ya 36 âyet-i kerîmeyi tekittir veya o âyet-i kerîme müteaddit kimseler hakkındadır. Bu âyet-i celîle ise öyle bir kimse hakkındadır ki bazı kere eli geniş, bazı kere eli dar olur veya evvelkisi kâfirler, ikincisi mü'minler hakkındadır.**

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَٰؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ۝ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ۝ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝ وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ۝ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝ قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُم بِوَاحِدَةٍ أَن تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُم مِّن جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝ قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

(40) ve yevme yahşürühüm cemiy'an sümme yekuûlü lilmelâiketi ehâülâi iyyâküm kânû ya'büdûn (41) kaâlû sübhâneke ente veliyyünâ min dûnihim, bel kânû ya'büdûnelcinn, ekserühüm bihim mü'minûn (42) felyevme lâ yemlikü ba'duküm liba'dın nef'an ve lâ darrâ, ve nekuûlü lilleziyne zalemû zûkuû azâbennârilletiy küntüm bihâ tükezzibûn (43) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin kaâlû mâ hâzâ illâ recülün yüriydü en yesuddeküm ammâ kâne ya'büdü âbâüküm, ve kaâlû mâ hâzâ illâ ifkün müfterâ, ve kaâlelleziyne keferû lilhakkı lemmâ câehüm in hâzâ illâ sihrün mübiyn (44) ve mâ âteynâhüm min kütübin yedrüsûnehâ ve mâ erselnâ ileyhim kableke min neziyr (45) ve kezzebelleziyne min kablihim ve mâ beleguû mi'şâre mâ âteynâhüm fekezzebû rüsüliy, fekeyfe kâne nekiyr (46) kul innemâ e'ızuküm bivâhideh, en tekuûmû lillâhi mesnâ ve fürâdâ sümme tetefekkerû, mâ bisâhıbiküm min cinneh, in hüve illâ neziyrün lekün beyne yedey azâbin şediyd (47) kul mâ se'eltüküm min ecrin fehüve leküm, in ecriye illâ alallah, ve hüve alâ külli şey'in şehiyd (48) kul inne rabbiy yakzifü bilhakk, allamülguyûb.

(40) O gün onları hep toplayacağız, sonra meleklere «— Size tapanlar bunlar mıdır?» diyeceğiz. (41) Melekler «— Aman Yâ Rab! Seni ondan tenzih ederiz, yârımız ve mâbudumuz sensin, hiç âbit mâbut olur mu? Bizim onlarla işimiz yok. Hayır onlar perilere taparlar [1], pek çokları ona inanırlardı» diyecekler. (42) Onlara «— İşte bugün birbirinize ne menfaat, ne mazarrat eriştirmeye gücünüz yetmez» denecek zalimlere de «— Yalan saydığınız ateş azabını tatın» diyeceğiz. (43) Onlara açık âyetlerimiz okundu mu «— Bu babalarımızın taptıklarından alıkoymak isteyen adamdan başka bir şey değildir», Kur'an hakkında ise «— Bu, düzme bir yalandan başka bir şey değildir» derler. Kâfirler kendilerine hak Kur'an gelince ona «— Bu, apaşikâr bir büyüden başka bir şey değildir» demişlerdi. (44) Halbuki biz, bunlara okuyup Kur'an'ın bâtıl olduğunu açıklayacakları kitaplar vermemiş, senden evvel de bunlara Allah azabıyle korkutur bir peygamber göndermemiştik. [2]. (45) Daha evvel geçenler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Bunlar, onlara verdiklerimizin [3] onda birine bile nâil olamamışlardır. Onlar peygamberlerimi yalancı saydılar. Böyleyken benim ukubetim nasıl olmuştur? [4]. (46) De ki ben size yalnız bir öğüt veriyorum: Allah için birer, ikişer buradan kalkıp gidin [5], sonra düşünün, taşının ki hakikati bileceksiniz. Sizinkinde, peygamberde divanelik yoktur [6]. O, önünüzdeki kıyametin şiddetli azabından evvel, Allah azabıyle korkutur bir peygamberden başka bir şey değildir. (47) De ki sizden ücret istersem, o sizin olsun, benim ücretim yalnız Allah'a düşer. O, her şeye hakkıyle şahit ve muttalidir. (48) De ki Rabbim hak sözü peygamberlerine ilka eder [7]. O, bütün gayıpları gayet iyi bilen Zat'tır.

[1] Yani vesvese-i şeytaniyeye tâbi olurlardı veya hakikaten perilere taparlardı. Onlarca periler Allah'ın melekleriydi. Meleklerse Allahın kızlarıydı.

[2] İman etmemek hususunda hiç bir özürleri yoktur. Ehl-i Kitap böyle değildir. Onların Kitapları ve dinleri var. «Dinimiz bu dini terk etmemizi emrediyor» diye velev bâtıl olsun, bir özür dermeyan edebilirler.

[3] Güç, kuvvet, uzun ömür, servet.

[4] Onlar güçleriyle, mallarıyle uzun ömürleriyle beraber helâkten kurtulamadılar. Artık onlardan ibret alarak bu hallerden kaçsınlar.

[5] Bana zahmet vermeyin. Yahut cidali ve taklidi bırakarak Allah için benim hal ve siretimle iştigale kıyam edin.

[6] Yahut düşünün, taşının ki sizinkinde divanelik yoktur -yahut- düşünün, taşının sizinkinde ne delilik vardır?

[7] Veya İslâm dinini etraf-ı âleme neşreder veya hakk-ı bâtıl üzerine atar da onun dimağını yarar.

(49) kul câelhakku ve mâ yübdiülbâtılü ve mâ yu'ıyd (50) kul in daleltü feinnemâ edıllü alâ nefsiy, ve inihtedeytü febimâ yûhıy ileyye rabbiy, innehü semiy'un kariyb (51) ve lev terâ iz fezi'û felâ fevte ve ühızû min mekânin kariyb (52) ve kaâlû âmennâ bih, ve ennâ lehümüttenâvüşü min mekânin ba'ıyd (53) ve kad keferû bihi min kabl, ve yakzifûne bilgaybi min mekânin ba'ıyd (54) ve hıyle beynehüm ve beyne mâ yeştehûne kemâ fu'ıle bieşyâ'ıhim min kabl, innehüm kânû fiy' şekkin müriyb.

SÛRETÜLFATIR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elhamdülillâhi fâtırıssemâvâti vel'ardı câ'ılilmelâiketi rusülen ûliy ecnihatin mesnâ ve sülâse ve rübâ', yeziydü fiylhalkı mâ yeşâ', innallahe alâ külli şey'in kadiyr (2) mâ yeftehillahü linnâsi min rahmetin felâ mümsike lehâ, ve mâ yümsik felâ mürsile lehü min ba'dih, ve hüvel'aziyzülhakiym (3) yâ eyyühennâsüzkürû ni'metallahi aleyküm, hel min hâlikın gayrullahi yerzukuküm minessemâi vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tü'fekûn.

قل جاء الحق وما يبدئ الباطل وما يعيد ۝ قل إن ضللت
فإنما أضل على نفسي وإن اهتديت فبما يوحي إلي ربي
إنه سميع قريب ۝ ولو ترى إذ فزعوا فلا فوت وأخذوا
من مكان قريب ۝ وقالوا آمنا به وأنى لهم التناوش
من مكان بعيد ۝ وقد كفروا به من قبل ويقذفون
بالغيب من مكان بعيد ۝ وحيل بينهم وبين ما يشتهون
كما فعل بأشياعهم من قبل إنهم كانوا في شك مريب ۝

سورة فاطر مكية وهي خمس وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله فاطر السماوات والأرض جاعل الملائكة رسلا أولي
أجنحة مثنى وثلاث ورباع يزيد في الخلق ما يشاء إن الله على كل
شيء قدير ۝ ما يفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها وما
يمسك فلا مرسل له من بعده وهو العزيز الحكيم ۝ يا أيها
الناس اذكروا نعمت الله عليكم هل من خالق غير الله يرزقكم
من السماء والأرض لا إله إلا هو فأنى تؤفكون ۝

(49) De ki hak olan İslâm geldi. Artık bâtıl olan şirkin ne bidayeti kaldı, ne iadesi [1]. (50) De ki ben sapacak olursam vebali yalnız bana aittir, hidayet bulursam bu da Rabbimin bana olan vahyi sayesindedir. Çünkü O, niyazları işitir. Niyaz edenlere yakındır. (51) Onları, dehşetli bir surette korkacakları, asla kurtulamayacakları, hususa yakın bir yerden yakalanacakları zaman [2] görmeliydik! (52) O zaman onlar «— Biz ona [3] inandık» diyecekler. Uzak bir yerden kolayca imana el sunmak [4] onlar için nasıl mümkün olabilir? (53) Onlar ise bundan evvel onu tanımamışlardı. Hakikatten uzak olarak olarak bilmediklerini dillerine dolamışlardı. (54) Bundan evvel onlar gibilerine yapıldığı gibi kendileri ile arzu ettikleri tövbe ve aman arasına ayrılık girmiştir. Çünkü onlar kıyamet ve azap hususunda kuvvetli bir şek içindeydiler.

FÂTIR VEYA MELÂİKE SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gökleri ve yeri yaratan, ikişer, üçer, dörder kanatlı melekleri elçi yapan [6] Allah'a hamdolsun. O yarattığı şeyde dilediğini artırır. Çünkü Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (2) Allah'ın nâs'a açtığı rahmetini tutacak, onu tutunca da tuttuğunu salıverecek hiç bir fert yoktur. O, yegâne galiptir, hakimdir. (3) Ey nâs! Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Allah'tan başka size gökten ve yerden rızk veren bir yaratan var mıdır? O'ndan başka tapacak yoktur. Artık niye tevhitten dönüyorsunuz?

[1] Sizin dininiz ve bâtıl mâbutlarınız bir şeyi ne yeniden getirebilir, ne iadeye gücü yeter. Artık küfür ve şirkin hiç bir eseri kalmamıştır.

[2] Kolayca kaçamayacak surette veya kabirden veya Cehenneme yakın bir yerden tutulacakları veya yerin dibine geçtikleri zaman, ayaklarının altından veya Bedir sahrasından Bedir kuyusuna doğru yakalanacakları zaman.

[3] Peygambere veya kıyamet gününe veya Kur'an'a.

[4] Âhirete vardıktan sonra dünyaya dönüp imana gelmek.

[5] Mekke'de nâzil olmuş (45) âyettir.

[6] Bazı müfessirîn indinde kanatlardan cihet maksuttur. Kanatlar sürat-i seyirden kinayedir.

وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ۝ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ۝ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ
فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا اِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ اَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝
اَلَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ ۝ اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًا
فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ
عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝ وَاللّٰهُ الَّذِي اَرْسَلَ
الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ ۝ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ
جَمِيعًا اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ اُولٰئِكَ
هُوَ يَبُورُ ۝ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
اَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فِي كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ۝

(4) ve in yükezzibûke fekad küzzibet rüsülün min kablik, ve ilallâhi türce'ul'ümûr (5) yâ eyyühennâsü inne va'dallahi hakkun felâ tegurrenneKümülhayâtüddünyâ, ve lâ yegurrenekum billâhilgarûr (6) inneşşeytâne leküm adüvvün fettehızûhü adüvvâ, innemâ yed'û hızbehü liyekûnû min ashâbisse'ıyr (7) elleziyne keferû lehüm azâbün şediyd, velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm magfiretün ve ecrün kebiyr (8) efemen züyyine lehü sûü amelihi ferâhü hasenâ, feinnallahe yudıllü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', felâ tezheb nefsüke aleyhim haserât, innallahe aliymün bimâ yesne'ûn (9) vallahülleziy erselerriyâha fetüsiyrü sehâben fesuknâhü ilâ beledin meyyitin feahyeynâ bihil'arda ba'de mevtihâ, kezâlikennüşûr (10) men kâne yüriydül'ızzete felillâhil'ızzetü cemiy'â, ileyhi yes'adülkelimüttayyibü vel'amelussâlihu yerfe'uh, velleziyne yemkürûnesseyyiâti lehüm azâbün şediyd, ve mekrü ülâike hüve yebûr (11) vallahü halakaküm min türâbin sümme min nutfetin sümme ce'aleküm ezvâcâ, ve mâ tahmilü min ünsâ ve lâ teda'u illâ bi'ılmih, ve mâ yü'ammerü min mu'ammerin ve lâ yünkasu min umurihî illâ fiy kitâb, inne zâlike allallahi yesiyr.

(4) Eğer onlar seni yalancı sayarlarsa üzülme. Çünkü senden evvel peygamberler de yalancı sayılmışlardı. İşler yalnız Allah'a döner. (5) Ey nâs! Allah'ın haşr ve ceza hakkındaki vaadi elbet olacaktır. Sakın sizi dünya diriliği aldatmasın, aldatıcı kuruntular sizi Allah'a mağrur etmesin. (6) Çünkü şeytan düşmanınızdır. Onu düşman bilin. O ancak taraftarlarını cehennemlik olsunlar diye hevesata ittiba'a davet eder. (7) Kâfirler için şiddetli azap vardır. İman edip iyi amel işleyenler için de yarlıganma ve büyük bir mükâfat vardır. (8) Kötü işi kendisine bezenip de onu hoş gören onlar gibi midir? Çünkü Allah dilediğini şaşırtır, dilediğini de hidayete erdirir. Artık sapıklara karşı iç üzüntüsüyle kendini helâk etme. Çünkü Allah onların işlediklerini hakkıyle bilir.

(9) Bulutu harekete getirmek üzere rüzgârları gönderen, Allah'tır. Biz bulutu kuru bir memlekete süreriz, onunla yere kuruyken taze can veririz. İnsanları diriltmek de işte böyledir. (10) Her kim şan ve şeref isterse Allah'tan istesin. Çünkü bütün şan ve şeref Allah'ındır [1]. Güzel bir söz [2] O'na yükselir [3], iyi amel onu dergâh-ı Bâri'ye kaldırır [4]. Kötülükleri gizli kuranlar için şiddetli azap vardır. Onların gizli kurdukları şeyler yok olur. (11) Allah sizi evvelâ topraktan, sonra da dökülen sudan yarattı. Sonra sizi çift [5] yaptı, Allah'ın ilmi olmadıkça hiç bir kadın gebe olmaz, doğurmaz. Uzun ömürle muammer olan, ömrü kısalan hiç bir kimse yoktur ki Kitapta yazılı olmasın. Bu husus Allah'a göre kolaydır.

---

[1] Müşrikler putlarla şeref buluyorlardı. Nazm-ı âti ile şeref aranacak şeyler beyan buyuruluyor.

[2] Zikrullah, kelime-i tevhit, «Süphanallahi velhamdüllillâhi ve Lâilâhe illallah vallahü Ekber» gibi sözler.

[3] Onu Işitir.

[4] Amelsiz kul makbul olmaz veya Allah iyi ameli yükseltir, iyi söz iyi ameli yükseltir.

[5] Karı, koca.

(12) ve mâ yesteviylbahrâni hâzâ azbün füratün sâigun şerâbühü ve hâzâ milhun ucâc, ve min küllin te'külûne lahmen tariyyen ve testahricûne hılyeten telbesûnehâ, ve terelfülke fiyhi mevâhıre litebteguû min fadlihî ve le'allekum teşkürûn (13) yûlicülleyle fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleyl, ve sehhareşşemse velkamere küllün yecriy liecelin müsemmâ, zâlikümullahü rabbüküm lehülmülk, velleziyne ted'ûne min dûnihî mâ yemlikûne min kıtmiyr (14) in ted'ûhüm lâ yesme'û du'âeküm, velev semi'û mestecâbû leküm, ve yevmelkıyâmeti yekfürûne bişirkiküm, ve lâ yünebbiüke mislü habiyr (15) yâ eyyühennâsü entümülfukarâü ilallahi, vallahü hüvelganiyyülhamiyd (16) in yeşe' yüzhibküm ve ye'ti bihalkın cediyd (17) ve mâ zâlike alallahi bi'aziyz (18) ve lâ tezirû vâziretün vizre uhrâ, ve in tet'u müskaletün ilâ hımlihâ lâ yuhmel minhü şey'ün velev kâne zâ kurbâ, innemâ tünzirülleziyne yahşevne rabbehüm bilgaybi ve ekaâmûssalât, ve men tezekkâ feinnemâ yetezekkâ linefsih, ve ilallâhilmasıyr.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً
تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۞ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ
فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۞ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا
دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ۞ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۞
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۞ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
بِعَزِيزٍ ۞ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنْذِرُ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ
تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۞

(12) İki derya [1] bir olmaz. Biri tatlı, susuzluğu giderir, içerken kolay kolay boğazdan geçer; diğeri tuzlu, acı. Siz herbirinden taze et, balık yersiniz, takındığınız inci ve mercan gibi ziynetleri çıkarırsınız. O'nun inayetinden rızk isteyip nimetlerine şükür etmeniz için o denizlerde gemilerin, suları yarıp yüzdüğünü görürsün. (13) O, geceyi gündüze katar. Gündüzü de geceye katar [2] ve O, güneşi, ay'ı da müsahhar kılmıştır: Her biri muayyen bir müddete kadar seyr ve cereyan eder. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Mülk ve tasarruf O'na mahsustur. O'ndan başkasına taptıklarınız hurma çekirdeğinin zarı kadar bir şeye mâlik değildir. (14) Onları çağıracak olsanız çağırmanızı işitmezler, işitseler de size cevap veremezler. Kıyamet günü sizin şerik koşmanızı tanımazlar [3]. Hiç bir kimse size haberdar olan Zatın haber verdiği gibi haber vermez [4]. (15) Ey nâs! Sizler Allah'a muhtaçsınız. Allah ise her şeyden müstağnidir, övülmüştür. (16) O, dilerse sizi yok eder, yerinize başka bir mahlûk getirir. (17) Bu da Allah'a göre güç değildir. (18) Hiç bir günahkâr başkasının yükünü yüklenmez. Şâyet ağır yüklü bir kimse yükünü taşımak emeliyle başka birini çağırsa o kimse hısımı olsa da yine o yükü taşımaz. Sen yalnız Rablerini görmeden korkanları, namazı dosdoğru kılanları Allah azabıyle korkutabilirsin. Her kim kendisini maasiden pâk tutarsa yalnız kendi nefsi için pâk tutmuş olur, herkesin varışı Allah'adır.

[1] Büyük ırmaklar Arap ıstılahında deryadır. İki derya mü'min ve kâfir için birer misaldir.
[2] Kâh gece, kâh gündüz ziyade olur. Geceyi de gündüzü de uzaltır, kısaltır.
[3] Sizden ilişiği keserler.
[4] Yani Allah gibi sana kimse haber vermez. Bu söz bir meseldir. Her beliğ olan mütekellim sözün nihayetinde böyle söyler.

وما يستوي الأعمى والبصير ۝ ولا الظلمات ولا النور ۝
ولا الظل ولا الحرور ۝ وما يستوي الأحياء ولا الأموات
إن الله يسمع من يشاء وما أنت بمسمع من في القبور ۝ إن أنت
إلا نذير ۝ إنا أرسلناك بالحق بشيرا ونذيرا وإن
من أمة إلا خلا فيها نذير ۝ وإن يكذبوك فقد كذب
الذين من قبلهم جاءتهم رسلهم بالبينات وبالزبر
وبالكتاب المنير ۝ ثم أخذت الذين كفروا فكيف كان
نكير ۝ ألم تر أن الله أنزل من السماء ماء فأخرجنا به
ثمرات مختلفا ألوانها ومن الجبال جدد بيض وحمر
مختلف ألوانها وغرابيب سود ۝ ومن الناس والدواب
والأنعام مختلف ألوانه كذلك إنما يخشى الله من
عباده العلماء إن الله عزيز غفور ۝ إن الذين يتلون
كتاب الله وأقاموا الصلاة وأنفقوا مما رزقناهم
سرا وعلانية يرجون تجارة لن تبور ۝ ليوفيهم
أجورهم ويزيدهم من فضله إنه غفور شكور ۝

(19) ve mâ yesteviyl'a' mâ velbasıyrü (20) ve lezzulumâtü ve lennûrü (21) ve lezzıllü ve lelharûr (22) ve mâ yesteviyl'-ahyâü ve lel'emvât, innallahe yüsmi'u men yeşâ', ve mâ ente bimüsmi'ın men fiylkubûr (23) in ente illâ neziyr (24) innâ erselnâke bilhakkı beşiyren ve neziyrâ, ve in min ümmetin illâ halâ fiyhâ neziyr (25) ve in yükezzibûke fekad kezzebelleziyne min kablihim, câethüm rusulühüm bilbeyyinâti ve bizzübüri ve bilkitâbilmüniyr (26) sümme ehaztülleziyne keferû fekeyfe kâne nekiyr (27) elem tere ennallahe enzele minessemâi mâ,' feahrecnâ bihî semerâtin muhtelifen elvânühâ, ve minelcibâl: cüdedün biydun ve humrun muhtelifün elvânühâ ve garâbiybü sûd (28) ve minennâsi veddevâbi vel'en'âmi muhtelifün elvanühü kezalik, innemâ yahşallahe min ıbâdihil'ulemâ, innallahe aziyzün gafûr (29) innelleziyne yetlûne kitâballahi ve ekaâmûssalâte ve enfekuû mimmâ rezaknâhüm sirren ve alâniyeten yercûne ticâreten len tebûre (30) liyüveffiyehüm ücûrehüm ve yeziydehüm min fadlih, innehü gafûrun şekûr.

(19) Kör ile gören, (20) Karanlık ile aydınlık [1], (21) Gölge ile sıcak [2] bir değildir. (22) Dirilerle ölüler [3] de bir değildir, Allah dilediğine hak'kı işittirir. Sen kabirlerde bulunan ve ölü gibi olan kâfirlere söz işittiremezsin. (23) Sen Allah azabıyle korkutur bir peygamberden başka bir şey değilsin. (24) Biz seni müjde verici, Allah azabıyle korkutucu olarak hak din ile gönderdik. Hiç bir ümmet yoktur ki o ümmet içinde Allah azabıyle korkutacak biri [4] gelip geçmiş olmasın. (25) Onlar, seni yalancı sayarlarsa üzülme. Çünkü onlardan evvelki peygamberleri de yalancı saymışlardı. Halbuki peygamberleri onlara açık mûcizeler, sayfalar, ışık saçan Kitaplar getirmişlerdi. (26) Sonra kâfirleri azaba çarptım. Benim ukubetim nasıl şiddetli oldu? Görüp ibret alsınlar (27) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur indirmiştir, biz onunla çeşit çeşit renkli meyveler çıkardık. Dağlardan da kimi ak, kimi kızıl olmak üzere türlü türlü renkte ve kapkara yollar peyda ettik [5]. (28) İnsanları da, yerde yürür hayvanları da, davarları da böyle çeşit çeşit renkte yaptık. Allah'tan, kulları içinde yalnız âlimler korkarlar. Çünkü Allah yegâne galiptir, yarlıgayandır. (29) Allah'ın Kitabını okuyan, namazı dosdoğru kılan, rızk olmak üzere verdiğimiz şeylerden gizli ve âşikâr hayra sarfeden kimseler yok mu, onlar durgunluğu olmayacak bir ticaret umarlar. (30) Allah bununla onların mükâfatlarını tamamıyle verecek, inayetinden de artıracaktır. Çünkü O gafur, şükür güzardır [6].

---

1 Kâfirle mü'min, küfürle iman.
2 Rahatla sıkıntı, Cennetle Cehennem, sevapla ikap.
3 Mü'minlerle kâfirler veya âlimlerle cahiller.
4 Gerek peygamber olsun, gerek onların dinleri üzere bir âlim bulunsun.
5 Veya türlü türlü renkte yollar, bir de kapkara kayalar peyda ettik.
6 Günahlarını yarlıgar, mükâfatlarını ziyadesiyle verir.

(31) velleziy evhaynâ ileyke minelkitâbi hüvelhakku musaddikan limâ beyne yedeyh, innallâhe bi'ıbâdihî lehabiyrün basıyr (32) sümme evresnelkitâbelleziynastafeynâ min ıbâdinâ, feminhüm zâlimün linefsih, ve minhüm muktesıd, ve minhüm sâbikun bilhayrâti bi-iznillâh, zâlike hüvelfadlulkebiyr (33) cennâtü adnin yedhulûnehâ yuhallevne fiyhâ min esâvire min zehebin ve lü'lü, ve libâsühüm fiyhâ hariyr (34) ve kaâlûlhamdülillâhilleziy ezhebe annelhazen, inne rabbenâ legafûrun şekûr (35) elleziy ehallenâ dârelmukaâmeti min fadlih, lâ yemessünâ fiyhâ nasabün ve lâ yemessünâ fiyhâ lüguûb (36) velleziyne keferû lehüm nârü cehennem, lâ yukdâ aleyhim feyemûtû ve lâ yühaffefü anhüm min azâbihâ, kezâlike necziy külle kefûr (37) ve hüm yastarihûne fiyhâ, rabbenâ ahricnâ na'mel sâlihan gayrelleziy künnâ na'mel, evelem nü'ammirküm mâ yetezekkerü fiyhi men tezekkere ve câeкümünneziyr, fezûkuû femâ lizzâlimiyne min nasıyr (38) innallahe âlimü gaybissemâvâti vel'ard, innehü aliymün bizâtissudûr.

وَالَّذٖٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهٖ لَخَبٖيرٌ بَصٖيرٌ ۝ ثُمَّ اَوْرَثْنَا الْكِتَابَ
الَّذٖينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهٖ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِاِذْنِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبٖيرُ ۝ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فٖيهَا
مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤاً وَلِبَاسُهُمْ فٖيهَا حَرٖيرٌ ۝
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖٓي اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ اِنَّ رَبَّنَا
لَغَفُورٌ شَكُورٌ ۝ اَلَّذٖٓي اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهٖ
لَا يَمَسُّنَا فٖيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فٖيهَا لُغُوبٌ ۝ وَالَّذٖينَ
كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزٖي كُلَّ كَفُورٍ ۝ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ
فٖيهَا رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً غَيْرَ الَّذٖي كُنَّا نَعْمَلُ
اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فٖيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَٓاءَكُمُ النَّذٖيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ نَصٖيرٍ ۝ اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝

(31) Sana vahyettiğimiz Kitap haktır. Evvelkileri tasdik ve teyit eder. Allah kullarından haberdardır, onları görür. (32) Sonra kullarımızdan seçip ayırdıklarımız Muhammed ümmetine miras olarak Kitap verdik, onların içinde öz nefsine zulmeder, orta gider, Allah'ın izniyle hayır işlerde ileri gider [1] adamlar vardır. İşte büyük bir inayet budur. (33) Onlar [2] Aden cennetlerine girecekler, orada altından bilezikler ve incilerle süslenecekler. Elbiseleri de ipekten olacaktır. (34) Onlar şöyle diyecekler: Bizi gam ve gussadan kurtaran Allah'a hamdolsun. Çünkü Rabbimiz gafurdur, şükürgüzardır. (35) İnayetinden ikametgâh olan sarayı bize konak yapan O'dur. Burada bize hiç bir yorgunluk gelmez. Bıkkınlık ârız olmaz. (36) Kâfirler için Cehennem ateşi vardır. Onlara ölümle hükmolunmaz ki ölüp azaptan kurtulsunlar, üzerlerinden azap da tahfif olunmaz. İşte biz bütün kâfir ve nankörleri böyle cezalandırırız. (37) Onlar orada feryat ve figan edecekler: Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar ki dünyada işlediğimiz işden başka iyi iş işleyelim. «— Onlara ibret almak isteyen kimse için ibret alacak kadar sizi yaşatmadık mı? Size Allah azabıyle korkutur bir peygamber gelmedi mi? Siz icabet etmediniz öyleyse azabı tatın, zalimlere yardım edecek hiç bir fert yoktur» denecek. (38) Muhakkak ki Allah göklerde ve yerdeki gaybi bilir. Çünkü O sinelerdeki gizlenenleri hakkıyle bilir.

[1] Amelde kusur eder, seyyiatı hasenatına galip olur; seyyiatı hasenatına müsavi olur; hasenatı seyyiatına galip olur veya cahil, müteallim, âlim. Mağfiret gören, kurtulan, Cennete ilk giren - hesabını görüp sonra mağfiret gören, hafif hesaba tutulan, hesaba uğramaksızın giren.

[2] Her üç kısmı veya yalnız doğrudan doğruya üçüncü kısmı veya Kitap okuyanlar.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ
إِلَّا خَسَارًا ۝ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ
أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ۝ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ
حَلِيمًا غَفُورًا ۝ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ
إِلَّا نُفُورًا ۝ اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ۝
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ۝

(39) hüvelleziy ce'aleküm halâife fiyl'-ard, femen kefere fe'aleyhi küfrüh, ve lâ yeziydülkâfiriyne küfrühüm ınde rabbihim illâ maktâ, ve lâ yeziydülkâfiriyne küfrühüm illâ hasârâ (40) kul ere'eytüm şürekâekümülleziyne ted'ûne min dûnillâh, erûniy mâzâ halakuû minel'ardı em lehüm şirkün fiyssemâvât, em âteynâhüm kitâben fehüm alâ beyyinetin minh, bel in ya'ıduzzâlimûne ba'duhüm ba'dan illâ gurûrâ (41) innallahe yümsiküssemâvati vel'arda en tezûlâ, ve lein zâletâ in emsekehümâ min ehadin min ba'dih, innehü kâne haliymen gafûrâ (42) ve aksemû billâhi cehde eymânihim lein câehüm neziyrün leyekûnünne ehdâ min ıhdel'ümem, felemmâ câehüm neziyrün mâ zâdehüm illâ nüfûrâ (43) istikbâren fiyl'ardı ve mekresseyyi' ve lâ yahıykulmekrüsseyyiü illâ biehlih, fehel yenzurûne illâ sünnetel'evveliyn, felen tecide lisünnetillâhi tebdiylâ ve len tecide lisünnetillâhi tahviylâ (44) evelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim ve kânû eşedde minhüm kuvveh ve mâ kânallahü liyu'cizehü min şey'in fiyssemâvâti ve lâ fiyl'ard, innehü kâne aliymen kadiyrâ.

(39) Yeryüzünde sizi geçenlerin yerine getiren O'dur, her kim küfüre saparsa zararı kendisinedir, kâfirlerin küfürleri Rablerinin nezdinde şiddetli öfkeden başka bir şey artırmaz. Kâfirlerin küfürü ziyandan başka bir şey artırmaz. (40) Müşriklere de ki Allah'ı bırakarak taptıklarınız putlar yeryüzünde ne yaratmıştır? Gördünüz mü? Bana gösterin; Yok gökleri yaratmakta onların bir ortaklıkları var mıdır? Yoksa onlara bir Kitap verdik de putlara tapma hususunda O'nun açık burhanına mı istinat ediyorlar. Hayır, zalimler diğerlerini aldatmadan, yalandan başka bir şey vaadetmezler. (41) Şüphe yok ki Allah gökleri ve yeri tutup, yerlerinden ayrılmasından korur * Şayet onlar birbirlerinden ayrılsa kendisinden başka biri çıkıp bunları tutamaz. Çünkü O, yavaştır, yarlıgayandır. (42) Müşrikler kendilerine Allah azabıyle korkutur bir peygamber gelecek olsa herhangi bir ümmetten ziyade [1] hidayet bulacaklarına dair olanca yeminleriyle yemin etmişlerdi. Vaktaki onlara öyle bir peygamber geldi. Peygamberin gelmesi onların haktan uzak düşmelerinden, nefretlerinden başka bir şey artırmadı. (43) Bu da yeryüzünde imanı kibirlerine yediremediklerinden, kötü bir fikirde bulunduklarından dolayıydı. Kötü fikir yalnız ehlini sarar, onlar yalnız daha evvel aynı halde bulunanların uğradıkları ceza ve âdeti bekliyorlar? Allah'ın âdetinde hiç bir vakit ceza itibarıyle değişiklik, istihkak-ı ceza itibarıyle de döneklik göremezsin [2]. (44) Müşrikler yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin uğradıkları akıbeti görmüyorlar mı? Onlar ise kendilerinden daha kuvvetliydiler. Ne gökte, ne yerde Allah'ı hiç bir şey âciz kılamaz. Çünkü O hakkıyle âlim, tamamıyle kaadirdir.

[1] *Yahud ve Nasara vesair ümmetten ziyade.*

[2] *Yani bu ceza hem değişmez, hem müstahakkinden başkasına verilmez.*

(45) velev yüâhızullahünnâse bimâ kesebû mâ tereke alâ zahrihâ min dabbeh, ve lâkin yüahhırühüm ilâ ecelin müsemmâ, feizâ câe ecelühüm feinnallahe kâne bi'ıbâdihî basıyrâ.

SÛRETÜ YÂSÎYN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâsîyn (2) velkur'ânilhakîym (3) inneke leminelmürseliyn (4) alâ sırâtın müstekıym (5) tenziylel'aziyzirrahiym (6) litünzire kavmen mâ ünzire âbâühüm fehüm gaâfilün (7) lekad hakkalkavlü alâ ekserihim fehüm lâ yü'minûn (8) innâ ce'alnâ fiy a'nâkıhim aglâlen fehiye ilel'ezkaâni fehüm mukmehûn (9) ve ce'alnâ min beyni eydiyhim sedden ve min halfihim seddâ, feagşeynâhüm fehüm lâ yübsırûn (10) ve sevâün aleyhim e'enzertehüm en lem tünzirhüm lâ yü'minûn (11) innemâ tünzirü menittebe'azzikre ve haşiyerrahmâne bilgayb, febeşşirhü bimagfiretin ve ecrin keriym (12) innâ nahnü nuhyilmevtâ ve nektübü mâ kaddemû ve âsârehüm ve külle şey'in ahsaynâhü fiy imâmin mübiyn.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يٰسٓ ۝ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ ۝ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۝ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا اُنْذِرَ اٰبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ۝ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰى اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ اِنَّا جَعَلْنَا فِي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا فَهِيَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ۝ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۝ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرِيمٍ ۝ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِي اِمَامٍ مُبِينٍ ۝

(45) Şâyet Allah kazandıkları ef'alden dolayı insanlara çıkışsaydı yer yüzünde gezen bir tek hayvan bırakmazdı. Fakat onları muayyen bir zamana kadar tehir eder. O muayyen zaman gelince ona göre cezalandırır. Çünkü Allah kullarını görür.

YÂSİN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Yâ, sin [2], (2) Hikmetle dolu Kur'an hakkı için, (3) Sen muhakkak, gönderilen peygamberlerden birisin, (4) Doğru yol üzeresin [3]. (5) Kur'an yegâne galip olan ve bağışlayan [4] Zat'ın indirdiği bir kitaptır. (6) Bununla peygamberlerin ardı arası kesildiği zaman babaları Allah azabıyle korkutulmadıklarından dolayı gafil kalan bu cemaati korkutacaksın. (7) * Onların pek çoğuna azap sözü sabit olmuştur. Artık onlar inanmazlar. (8) Biz, onların boyunlarına, çenelerine kadar dayanacak, başlarını dimdik tutacak lâleler vurduk [5]. (9) Onların önlerine, arkalarına setler koyduk, onların gözlerini bağladık, artık onlar doğru yolu göremezler. (10) Onları Allah azabıyle korkutsan da, korkutmasan da birdir, yine inanmazlar. (11) Sen yalnız Kur'an'a tâbi olup esirgeyen Tanrı'yı görmeksizin ondan korkanı Allah azabıyle korkutabilirsin. Böylesini yarlıganma ve pek iyi mükâfatla müjdele. (12) Ölüleri dirilten biziz, herkesin ileri koydukları işi, bırakacakları eserlerini yazan da biziz. Biz her şeyi açık bir Kitapta, Levh-i Mahfuz'da zaptetmişiz.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş 83 âyettir.

[2] «Yasin» «Taha» gibi Peygamberimizin ismi de olur.

[3] Yahut doğru yol üzere gönderilen peygamberlerdensin.

[4] Bunu tasdik etmeyenler hakkında galib-i yektadır edenler hakkında da merhametlidir.

[5] Artık hak'ka boyun eğmezler, bakmazlar.

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ۝ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ۝ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَٰنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ۝ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ۝ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝ قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ۝ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ۝ اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝ وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ۝ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ۝ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ۝ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ۝

(13) vadrıb lehüm meselen ashâbelkaryeh, iz câehelmürselûn (14) iz erselnâ ileyhimüsneyni fekezzebûhümâ fe'azzeznâ bisâlisin fekaâlû innâ ileyküm mürselûn (15) kaâlû mâ entüm illâ beşerün mislünâ ve mâ enzelerrahmânü min şey'in in entüm illâ tekzibûn (16) kalû rabbünâ ya'lemü innâ ileyküm lemürselûn (17) ve mâ aleynâ illelbelâgulmübiyn (18) kaâlû innâ tetayyernâbiküm, lein lem tentehû lenercümenneküm ve leyemessenneküm minnâ azâbün eliym (19) kaâlû tâiriküm ma'aküm, ein zükkirtüm, bel entüm kavmün müsrifûn (20) ve câe min aksalmediyneti recülün yes'â kaâle yâ kavmittebi'ûlmürseliyn (21) ittebi'û men lâ yes'elüküm ecren ve hüm mühtedûn (22) ve mâ liye lâ a'büdülleziy fetaraniy ve ileyhi türce'ûn (23) eettehızü min dûnihî âliheten in yüridnirrahmânü bidurrin lâ tugni anniy şefa'atühüm şey'en ve lâ yünkızûn (24) inniy izen lefiy dalâlin mübiyn (25) inniy âmentü birabbiküm fesme'ûn (26) kıyledhulilcenneh, kaâle yâ leyte kavmiy ya'lemûn (27) bimâ gafereliy rabbiy ve ce'aleniy minelmükremiyn.

(13) O kasabalıları onlara misal getir [1]. Hani o kasabaya tarafımızdan gönderilmiş birtakım peygamberler, elçiler gelmişlerdi. (14) Biz onlara iki kişi gönderdiğimizde onlar bu ikisini yalancı saymışlardı. Biz de onları bir üçüncüsüyle takviye etmiştik. Üçü de «— Biz size dâvet için gönderilmişiz» demişlerdi. (15) Kasabalılar «— Siz bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz, esirgeyen Tanrı hiç bir şey indirmemiştir. Siz yalandan başka bir şey demiyorsunuz» dediler. (16 - 17) Peygamberler «— Bizim size gönderildiğimizi Rabbimiz bilir [2]; bize aşikâr surette peygamberliği tebliğ etmekten başka hiç şey «düşmez» dediler. (18) Kasabalılar «— Siz bize uğursuz geldiniz. Eğer bundan vazgeçmezseniz sizi taşlayacağız. Tarafımızdan size acıklı bir azap dokunacak» dediler. (19) Peygamberler «— Uğursuzluk küfrünüzden dolayı sizdedir. Size nasihat ve ihtar olunmuşsa onu uğursuzluğa mı hamlediyorsunuz? Hayır, siz haddi aşan bir cemaatsiniz» dediler. (20) Şehrin kenarından bir adam [3] koşup geldi, dedi ki «— Ey kavmim! Peygamberlere tâbi olun» (21) Sizden dâvet için ücret istemeyip doğru yolda bulunan kimselere tâbi olun». (22) [4] «— Beni yaratana niye tapmayayım? Siz O'na döneceksiniz. (23) O'nu bırakarak putları mâbut edinir miyim? Esirgeyen Tanrı bana bir zarar vermek istese onların şefaatleri bana hiç bir fayda vermez. Onlar beni de kurtaramazlar. (24) O takdirde ben açık bir sapıklıkta bulunmuş olurum. (25) İşte ben Rabbinize iman ettim, artık beni dinleyin» [5]. (26 - 27) Ona «— Cennete girin» denildi. O «— Keşke kavmim, Rabbimin beni yarlıgadığını, beni ağırladıkları kimseler meyanında bulundurduğunu bilseydi!» dedi.

---

[1] Onlara bu kasabalıların hikâyesini beyan et.
[2] «Rabbimiz bilir» cümlesi yemin hükmündedir.
[3] Elçiler Hazret-i İsa'nın elçileriyse kasaba Antakya, bu adam da Habip Neccar olur.
[4] Ona «— Sen onların dininde misin?» diye sormakla o da onlara böyle cevap veriyor.
[5] Veya imanımı işitin, huzur-u Bâri'de bana şahit olun.

(28) ve mâ enzelnâ alâ kavmihî min ba'dihî min cündin minesemâi ve mâ künnâ münziliyn (29) in kânet illâ sayhaten vâhideten feizâhüm hâmidûn (30) yâ hasreten alel'ıbâd, mâ ye'tiyhim min resûlin illâ kânû bihî yestehziûn (31) elem yerev kem ehleknâ kablehüm minelkurûni ennehüm ileyhim lâ yerci'ûn (32) ve in küllün lemmâ cemiy'un ledeynâ muhdarûn (33) ve âyetün lehümül'ardulmeyteh, ahyeynâhâ ve ahrecnâ minhâ habben feminhü ye'külûn (34) ve ce'alnâ fiyhâ cennâtin min nahıylin ve a'nâbin ve feccernâ fiyhâ minel'uyûni (35) liye'külû min semerihî ve mâ amilethü eydiyhim, efelâ yeşkürûn (36) sübhânelleziy halakal'ezvâce küllehâ mimmâ tünbitül'ardu ve min enfüsihim ve mimmâ lâ ya'lemûn (37) ve âyetün lehümülleyl, neslehu minhünnehâre feizâhüm muzlimûn (38) veşşemsü tecriy limüstekarrin lehâ, zâlike takdiyrül'aziyzil'aliym (39) velkamere kaddernâhü menâzile hattâ âdekel'urcûnilkadiym (40) leşşemsü yenbagıy lehâ en tüdrikelkamere ve lelleylü sâbikunnehâr, ve küllün fiy felekin yesbehûn.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا
مُنْزِلِينَ ۝ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ۝
يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ۝ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ
إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝ وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۝
وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا
حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ۝ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ
وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ۝ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۝ سُبْحَانَ الَّذِي
خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ۝ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى
عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ۝ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ
الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۝

(28) Biz bundan sonra onun kavmine helâkleri için gökten hiç bir asker göndermedik. Biz asker indirecek de değiliz. (29) Onlara yalnız korkunç bir ses yetti, hemen kor gibi söndüler. (30) Yazık şu kullara ki kendilerine hangi bir peygamber gelse onu eğlenceye alırlar! (31) Onlar görmüyorlar mı ki asla geri dönmeyecek nice insan tabakalarını helâk ettik. (32) Hiç bir kimse yoktur ki kıyamette bizim yanımızda hazır olmasın. (33) Kurumuş bir yere yağmurla taze can vermemiz, ondan hububat çıkarmamız ve o hububattan yiyip geçinmeleri onlara vahdaniyet ve kudretimiz hakkında bir nişandır. (34) Biz yerde hurmalıklar, üzüm bağları yarattık. Yerden pınarlar fışkırttık. (35) Ta ki meyvelerinden ve ellerinin emeklerinden yesinler [1], daha şükretmeyecekler mi? (36) Yerin bitirdiği otu, kendilerini ve bilemedikleri daha birçok şeyi hep türlü türlü yaratan Tanrı her şeyden münezzeh ve mukaddestir. (37) Onlara gece de kudretimizin bir nişanıdır, biz ondan gündüzü soyup çıkarırız. Hemen onlar karanlığa girerler. (38) Güneş de kudretimizin bir nişanıdır ki karar tutacak yere kadar [2] seyr ve cereyan eder. İşte bu, yegâne galip, hakkıyle âlim olan Zat'ın takdiridir. (39) Biz ay'ın da devr-ü seyri için birtakım konaklar tâyin ettik ki her devrinin sonunda kuru ve eğri hurma dalı gibi kalır. (40) Ne güneş ay'a yetişebilir [3], ne gece gündüzü geçebilir [4], her biri feleklerinde yüzer [5].

[1] Veya meyvelerinden yesinler, halbuki onları kendi elleriyle yapmamışlardı.

[2] Yani âlemin harabına kadar seyreder. Yahut yazın en yüksek yerine, kışın en aşağı yerine kadar seyreder. Sonra oradan döner yahut mıntıkasından asla meyletmez. Yahut cay-i istikrarında, mihverinde, mahrekinde ve medarında seyreder.

[3] Çünkü ay'ın mahreki daha küçüktür.

[4] Gündüz bitmeden gece giremez.

[5] Yani ay, güneş, yıldızlar hepsi kendi mihver ve mahrek ve medarlarında seyreder.

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ۝ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ۝ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ۝ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ۝ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ۝ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ۝ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۝ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

(41) ve âyetün lehüm ennâ hamelnâ zürriyetehüm filfülkilmeşhûn (42) ve halaknâ lehüm min mislihî mâ yerkebûn (43) ve in neşe' nugrıkhüm felâ sariyha lehüm ve lâ hüm yünkazûn (44) illâ rahmeten minnâ ve metâ'an ilâ hıyn (45) ve izâ kıyle lehümüttekuû mâ beyne eydiyküm ve mâ halfeküm le'alleküm türhamûn (46) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâti rabbihim illâ kânû anhâ mu'ridıyn (47) ve izâ kıyle lehüm enfikuû mimmâ rezekakümüllahü kaâlelleziyne keferû lilleziyne âmenû enut'ımü men lev yeşâullahü èt'ameh, in entüm illâ fiy dalâlin mübiyn (48) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (49) mâ yenzurûne illâ sayhaten vâhıdeten te'huzühüm ve hüm yahıssımûn (50) felâ yestetıy'ûne tavsiyeten ve lâ ilâ ehlihim yerci'ûn (51) ve nüfiha fiyssûri feizâhüm minel-ecdâsi ilâ rabbihim yensilûn (52) kaâlû yâ veylenâ men be'asenâ min merkadinâ, hâzâ mâ ve'aderrahmânü ve sadakalmürselûn (53) in kânet illâ sayhaten vâhıdeten feizâhüm cemiy'un ledeynâ muhdarûn (54) felyevme lâ tuzlamü nefsün şey'en ve lâ tüczevne illâ mâ küntüm ta'melûn.

(41) Onların babalarını [1] dolmuş gemiye yükletmemiz yine onlar hakkında kudretimizin bir alâmetidir. (42) Onlara gemi gibi daha birçok binek yarattık [2]. (43) Dileseydik biz onları, gemideyken boğardık da onlar için ne bir halâskâr bulunur, ne kendileri kurtarılabilirlerdi. (44) Şu kadar ki acıdığımızdan bir zamana kadar geçinmeleri için onları kurtardık. (45) Onlara «— Merhamet olunmanız için önlerinizde, arkalarınızda bulunan afetlerden sakının» denildiği zaman onlara yüz çevirirler. (46) Onlara Rablerinden hiç bir âyet ve hüccet gelmez ki onlar ondan yüz çevirmiş olmasınlar. (47) Onlara, fakirler tarafından «— Allah'ın size verdiği rızktan sarfedin» denildiği zaman o kâfirler mü'minlere istihza ile «— Allah dileseydi zamınızca ta'am vereceği kimselere mi ta'am verelim?», «— Siz meşiyeti Bâri'ye muhalif hareket ettiğinizden ancak açık bir sapıklık içindesiniz» derlerdi. (48) Onlar «— Sözünüzde gerçekseniz bu kıyamet vaadi ne zaman olacak» derler. (49) Onlar yalnız ilk defaki korkunç sesi [3] beklerler. Birbiriyle gürültü yaparlarken onlar ansızın o korkunç sese tutulurlar. (50) Artık ne vasiyet etmeye, ne ailelerine dönüp gelmeye güçleri yetmez. (51) Kıyamet borusu çalındıkta hemen onlar mezarlarından kalkıp Rablerine doğru koşacaklar. (52) «— Eyvah bize! Bizi, yattığımız yerden kim kaldırdı?» diyecekler. Onlara «— İşte bu, esirgeyen Tanrı'nın vaadettiği, gönderilen peygamberlerin gerçek söyledikleri gündür» denecek. (53) Bu [4] yalnız korkunç bir sesten ibarettir. Hemen onların hepsi toplanıp nezdimizde hazır bulunacaklardır. (54) İşte bugün hiç bir kimse haksızlık görmeyecek, ne yapmışsanız ancak onun cezasını göreceksiniz.

---

[1] Yahut onların çoluk çocuklarını.
[2] Tren, uçak, balon gibi.
[3] İlk kıyamet borusunun çalınmasını.
[4] Son kıyamet borusunun çalınmasını.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ۝ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ ۝ لَهُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ۝ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ ۝
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ۝ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي
آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝
وَأَنِ اعْبُدُونِي هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۝ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ
جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ۝ هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۝ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ
أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ۝ وَلَوْ نَشَاءُ
لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ۝
وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ۝ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ۝
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝

(55) inne ashâbelcennetilyevme fiy şugulin fâkihun (56) hüm ve ezvâcühüm fiy zılâlin alel'erâiki müttekiûn (57) lehüm fiyhâ fâkihetün ve lehüm mâ yedde'ûn (58) selâmün kavlen min rabbin rahiym (59) vemtazülyevme eyyühelmücrimûn (60) elem a'had ileyküm yâ beniy âdeme en lâ ta'büdüşşeytân, innehü leküm adüvvün mübiynün (61) ve eni'büdûniy, hâzâ sırâtun müstekıym (62) ve lekad edalle minküm cibillen kesiyrâ, efelem tekûnû ta'kılûn (63) hâzihî cehennemülletiy küntüm tû'adûn (64) ıslevhelyevme bimâ küntüm tekfürûn (65) elyevme nahtimü alâ efvâhihim ve tükellimünâ eydiyhim ve teşhedü ercülühüm bimâ kânû yeksibûn (66) velev neşâü letamesnâ alâ a'yünihim festebekussırâta fe'ennâ yubsırûn (67) velev neşâü lemesahnâhüm alâ mekânetihim femestetâ'û mudıyyen ve lâ yerci'ûn (68) ve men nü'ammirhü nünekkishü fiylhalk, efelâ ya'kılûn (69) ve mâ allemnâhüşşi're ve mâ yenbagıy leh, in hüve illâ zikrün ve kur'anün mübiyn (70) liyünzire men kâne hayyen ve yehıkkalkavlü alelkâfiriyn.

(55) O gün, Cennetlikler vasfa sığmaz eğlencelerle meşguldür, lezzet ve nimet içindedir. (56) Kendileri de, zevceleri de gölgeler altında tahtlara yan gelirler. (57) Orada onlara her çeşit yemiş, istedikleri her şey hazırdır. (58) Onlara bağışlayan Rab tarafından selâm gelir. (59) Kâfirlere denir ki «— Günahkârlar! Bugün onlardan ayrılın!» (60) «— Âdem oğulları! Ben size şeytana tapmayın, çünkü o, sizin belli bir düşmanınızdır; (61) Bana tapın, işte doğru yol budur, diye size emir ve vasiyet etmedim mi?», (62) «— * O, içinizden birçok halkı yoldan çıkardı. Sizde akıl yok muydu?», (63) «— İşte size dünyada vaat olunan Cehennem budur», (64) «— Kâfir olduğunuzdan dolayı bugün oraya girin». (65) O gün onların ağızlarına mühür basarız. Onların kazançları neyse onları bize elleri söyler, ayakları şehadet eder. (66) Biz dileseydik onların gözlerini silme kör yapardık. Onlar mu'tatları olan yola koşmaya koyulurlardı. Fakat yolu nasıl görebilirlerdi. (67) Biz dileseydik onları bulundukları yerde suratlarını değiştirirdik de ne ileri gitmeye, ne de geri dönmeye güçleri yetmezdi. (68) Her kime uzun ömür verirsek ihtiyarlıkta yaratılışını bozarak beli bükük yaparız, daha akılları ermiyor mu? [1] (69) Biz ona şiir öğretmedik, ona şiir de yaraşmaz. Ona vahyolunan söz, nasihattan, apaşikâr olan Kur'an'dan başka bir şey değildir. (70) Onunla kalbi diri olanı Allah azabıyle korkutacak, kâfirler ölü gibi olmakla üzerlerine de azap sözü sabit olacak [2].

---

[1] Buna gücü yetenin diriltmeye gücü yetmez mi?

[2] Yahut kâfirlere hüccet sabit olacak, onları ilzam edecek.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ۝ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ۝ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۝ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ۝ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ۝ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝ أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ۝ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ۝ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ۝ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ۝ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۝ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

سورة الصافات مكية وهي مائة واثنتان وثمانون آية

(71) evelem yerev ennâ halaknâ lehüm mimmâ amilet eydiynâ en'âmen fehüm lehâ malikûn (72) ve zellelnâhâ lehüm feminhâ rekûbühüm ve minhâ ye'külûn (73) ve lehüm fiyhâ menâfi'u ve meşârib, efelâ yeşkürûn (74) vettehazû min dûnillâhi âlihete le'allehüm yunsarûn (75) lâ yestetıy'ûne nasrahüm ve hüm lehüm cündün muhdarûn (76) felâ yahzünke kavlühüm, innâ na'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yu'linûn (77) evelem yerel'insânü ennâ halaknâhü min nutfetin feiza hüve hasıymün mübiyn (78) ve darebe lenâ meselen ve nesiye halkah, kaâle men yuhyiyl'ızâme ve hiye remiym (79) kul yuhyiyhelleziy enşe'ehâ evvele merreh, ve hüve biküllî halkın aliym (80) elleziy ce'ale leküm mineşşeceril'ahdari nâren feizâ entüm minhü tûkıdûn (81) eveleyselleziy halakassemâvâti vel'arda bikaâdirin alâ en yahluka mislehüm, belâ ve hüvelhallakul'aliym (82) innemâ emrühû izâ erâde şey'en en yekuûle lehü kün feyekûn (83) fesübhânelleziy biyedihî melekûtü külli şey'in ve ileyhi türce'ûn.

(71) Onlar görmüyorlar mı ki bizzat ellerimizle kendileri için birtakım davarlar yarattık da onlara sahip oldular. (72) Bu davarları onlar için müsahhar kıldık, işte onların bir kısmı binek hayvanlarıdır, bir kısmının da etinden yerler. (73) Onların davarlardan başka menfaatleri de, içecek sütleri de vardır. Daha bu nimete şükür etmiyorlar mı? (74) Onlar yardım görmek ümidiyle Allah'tan başkasını mâbut edindiler. (75) O mâbutların onlara yardım etmeye güçleri yetmez. Kendileri ise o mâbutlar uğrunda muhafız asker hükmündedir. (76) Artık onların sözleri seni üzmesin. Biz, onların ne gizlediklerini, meydana ne vurduklarını hep biliriz. (77) İnsan görmüyor mu ki biz onu dökülmüş sudan yaratır yaratmaz bize alenî bir kavgacı kesiliverdi. (78) Kendi yaratılışını unutarak bize misal getirmeye kalkıştı: «— Çürümüş kemikleri kim diriltebilir?» dedi [1]. (79) Ona de ki ilk defa onu kim vücude getirdiyse elbette o diriltir. O, yaratılmanın her keyfiyetini hakkıyle bilir. (80) Size yeşil ağaçtan [2] ateş çıkaran O'dur. Siz derhal ondan ateş yakarsınız. (81) Yoksa gökleri ve yeri yaratanın tekrar onların tıpkısını yaratmaya gücü mü yetmez? Elbette gücü yeter. O bütün mahlûkatı yaratan, her şeyi [3]hakkıyle bilen Zat'tır. (82) O'nun şanı şudur ki bir şeyin olmasını isteyince ona «— Ol» der, o da derhal oluverir. (83) Her bir şeyin mutlak surette mâlikiyeti elinde bulunan Tanrı tamamıyle münezzehtir. Dönüp gideceğiniz yine O'dur.

---

[1] Mahlûkun gücünü yaratanın gücüne benzetti.
[2] Arapların çakmak edindikleri iki ağaç.
[3] Bu meyanda yaratma keyfiyetinin her bir inceliğini bilen.

SÛRETÜSSÂFFÂT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vessâffâti saffâ (2) fezzâcirati zecrâ (3) fettâliyâti zikrâ (4) inne ilâheküm levâhıd (5) rabbüssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ ve rabbülmeşârık (6) innâ zeyyennessemâeddünyâ biziynetinilkevâkib (7) ve hıfzan min külli şeytânin mârid (8) lâ yessemme'ûne ilelmeleil'a'lâ ve yukzefûne min külli cânib (9) dühûren ve lehüm azâbün vâsıb (10) illâ men hatıfelhatfete fe'etbe'ahü şihâbün sâkıb (11) festeftihim ehüm eşeddü halkan em men halaknâ, innâ halaknâhüm min tıynin lâzib (12) bel acibte ve yesharûn (13) ve izâ zükkirû lâ yezkürûn (14) ve izâ re'ev âyeten yesteshırûn (15) ve kaâlû in hâzâ illâ sihrün mübiyn (16) eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemeb'ûsûne (17) eve âbâünel'evvelûn (18) kul ne'am ve entüm dâhırûn (19) feinnemâ hiye zecretün vâhıdetün feizâhüm yenzurûn (20) ve kaâlû yâ veylenâ hâzâ yevmüddiyn (21) hâzâ yevmülfaslilleziy küntüm bihî tükezzibûn (22) uhşurûlleziyne zalemû ve ezvacehüm ve mâ kânû ya'büdûne (23) min dûnillâhi fehdûhüm ilâ sırâtılcehiymi (24) vekıfûhüm innehüm mes'ûlûn.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۝ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۝ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ۝ اِنَّ
اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشَارِقِ ۝ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ۝ وَحِفْظًا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ۝ لَا يَسَّمَّعُونَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝ اِلَّا مَنْ خَطِفَ
الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝ فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا
اَمْ مَنْ خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ۝ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۝
وَاِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝ وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝ وَقَالُوا اِنْ
هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ۝
اَوَاٰبَاؤُنَا الْاَوَّلُونَ ۝ قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ
وَاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ اُحْشُرُوا الَّذِينَ
ظَلَمُوا وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
فَاهْدُوهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۝ وَقِفُوهُمْ اِنَّهُمْ مَسْؤُلُونَ ۝

SÂFFÂT SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kulluk makamında saf saf duranlar hakkı için, (2) Halkı günahlardan men'edenler hakkı için, (3) Kitap okuyanlar hakkı için [2] (4) Mâbudunuz birdir. (5) O, göklerin, yerin ve aralarında bulunanların Rabbidir. Gün doğan ve batan yerlerin de Rabbidir. (6) Yakın olan gökyüzünü yıldız donanmalarıyle donatan biziz. (7) Onu boyun çeken her şeytandan da [3] koruduk. (8 - 9) Onlar, meclis-i âliye [4] kulak veremezler. Horlukla kovulmak üzere, her bir taraftan mermiye uğrarlar [5]. (10) Meğer ki biri bir kere söz kapabilsin [6], hemen pek parlak bir ates şûlesi onun peşinden yetişip onu yakar [7]. (11) Onlara sor ki yaratılış itibarıyle onlar mı daha kuvvetli, daha güçlüdür? Yoksa bu yarattıklarımız mı? Biz onları yapışkan bir çamurdan yarattık. (12) Hayır, sen kâfirlerin hâline taaccüp ediyorsun, onlarsa senin taaccübünü maskaralığa alıyorlar. (13) Onların âdeti budur ki kendilerine bir nasihat verilse ibret almazlar, (14) Bir mûcize görseler onu maskaralığa alırlar. (15) Ve şöyle derler: «— Bu belli bir büyücülükten başka bir şey değildir.» (16) «— Biz öldükten, toprak, kemik hâline döndükten sonra tekrar dirileceğiz öyle mi? (17) Bizden evvel gelen babalarımız da mı dirilecekler?» (18) De ki evet, zelîl olduğunuz halde dirileceksiniz. (19) Ancak şiddetli tek bir ses yetecek [8]. Hemen onlar dirilip bakakalacaklar [9]. (20) «— Eyvah bize! İşte bu ceza günüdür» diyecekler. (21) Onlara «— İşte bu, yalan saydığınız ayrılma günüdür [10]» denecek. (22) Meleklere «— Öz nefislerine zulmeden müşrikleri eşleriyle [11], Tanrı'yı bırakarak taptıklarıyle beraber birarada toplayın. (23 - 24) Onlara Cehennem yolunu gösterin, hapsedin. Çünkü onlar sorguya uğrayacaklardır» denecek.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (182) âyettir. [2] İlmiyle âmil olan âlimlerin sıfatlarıdır. Gazilere de sıfat olabilir. Harp meydanında saf teşkil edenler, düşmanı cihat meydanından sürenler veya atları cihat meydanına sürenler, âyat-ı ilâhiyeyi tilâvet edenler hakkı için. Meleklere de sıfat olabilir: Kulluk makamında bedî' bir saf teşkil edenler, men'edenler, tespih ve takdise mülâzim olanlar hakkı için. Kısas-ı pâk nefislere yemin olunuyor. Nazm-ı kerîmde İslâm milletlerinin cehalet ve dalâletten tahlisi ile kalblerinin pâk kılınmalarına işaret vardır. [3] Veya yıldızların tevhit ve Kudret-i Bâri'ye delâlet etmesini mütemerrit olan nüfus-u habisenin idrak etmemesi için bir perde çektik. [4] Meleklere veya Âdem evlâdının eşrafı olan peygamberlere. [5] Yahut o nüfus-u habisenin kalbleri her taraftan kahır mermilerine tutulur da hakkı anlayamazlar. [6] Veya nüfus-u habiseden (kötü kimseler) biri peygamberden Allah sözünü sür'atle alıp kaçan gibi almış olup onu garazına uydurarak başkalarını iğvaya kalkışsın. [7] Veya nuranî bir şu'le kalbi yakar, o sözü unutturur, iğvaya kaadir olamaz. [8] Yani güç bir şey değildir. [9] Haklarında yapılacak muameleye muntazır olurlar. [10] Hak ile bâtılın ayrılacağı kıyamet günü. [11] Yani cins cins.

ما لكم لا تناصرون ۝ بل هم اليوم مستسلمون ۝ وأقبل بعضهم
على بعض يتساءلون ۝ قالوا إنكم كنتم تأتوننا عن اليمين ۝
قالوا بل لم تكونوا مؤمنين ۝ وما كان لنا عليكم من سلطان
بل كنتم قوما طاغين ۝ فحق علينا قول ربنا إنا لذائقون ۝
فأغويناكم إنا كنا غاوين ۝ فإنهم يومئذ في العذاب مشتركون
۝ إنا كذلك نفعل بالمجرمين ۝ إنهم كانوا إذا قيل لهم لا إله
إلا الله يستكبرون ۝ ويقولون أئنا لتاركوا آلهتنا لشاعر
مجنون ۝ بل جاء بالحق وصدق المرسلين ۝ إنكم لذائقوا
العذاب الأليم ۝ وما تجزون إلا ما كنتم تعملون ۝ إلا عباد
الله المخلصين ۝ أولئك لهم رزق معلوم ۝ فواكه وهم
مكرمون ۝ في جنات النعيم ۝ على سرر متقابلين ۝ يطاف
عليهم بكأس من معين ۝ بيضاء لذة للشاربين ۝ لا فيها
غول ولا هم عنها ينزفون ۝ وعندهم قاصرات الطرف
عين ۝ كأنهن بيض مكنون ۝ فأقبل بعضهم على بعض
يتساءلون ۝ قال قائل منهم إني كان لي قرين ۝

(25) mâleküm lâ tenâsarûn (26) bel hümülyevme müsteslimûn (27) ve akbele ba'duhüm alâ ba'dın yetesâelûn (28) kaâlû inneküm küntüm te'tûnenâ anilyemiyn (29) kaâlû bel lem tekûnû mü'miniyn (30) ve mâ kâne lenâ aleyküm min sultân, bel küntüm kavmen tâgıyn (31) fehakka aleynâ kavlü rabbinâ innâ lezâikuûn (32) feagveynâküm innâ künnâ gaâviyn (33) feinnehüm yevmeizin fiyl'azâbi müşterikûn (34) innâ kezâlike nef'alü bilmücrimiyn (35) innehüm kânû izâ kıyle lehüm lâ ilâhe illallâhü yestekbirûn (36) ve yekuûlûne einnâ letârikû âlihetinâ lişâ'irın mecnûn (37) bel câe bilhakkı ve saddakalmürseliyn (38) inneküm lezâikuûl'azâbil'eliym (39) ve mâ tüczevne illâ mâ küntüm ta'melûn (40) illâ ıbâdallahilmuhlesıyn (41) ülâike lehüm rizkun ma'lûm (42) fevâkih, ve hüm mükremûn (43) fiy cennâtin na'ıym (44) alâ sürürin mütakaâbiliyn (45) yütâfü aleyhim bike'sin min ma'ıynin (46) beydâe lezzetin lişşâribiyn (47) lâ fiyhâ gavlün ve lâ hüm anhâ yünzefûn (48) ve ındehüm kaâsırâtüttarfı ıynün (49) ke'ennehünne beydun meknûn (50) feakbele ba'duhüm alâ ba'dın yetesâelûn (51) kaâle kaâilün minhüm inniy kâne liy kariyn.

(25) Onlara da «— Siz niye birbirinize yardım etmiyorsunuz?» denecek (26) Hayır, onlar bütün buyurultuya boyun bükeceklerdir. (27) Tâbi ile metbu'lar birbirlerinden soruşmaya başlayacaklar. (28) Tâbi'ler metbu'lara diyecekler: Siz bize sağ taraftan [1] geliyordunuz. (29) Metbu'lar diyecekler ki «— Hayır siz zaten mü'min değildiniz ki sizi azdırmış olalım. (30) Sizi zorlayacak hiç bir kuvvetimiz yoktu, belki siz taşkın bir cemaattiniz. (31) Artık Rabbimizin hakkımızda sözü [2] sabit oldu, biz o azabı tatacağız. (32) Biz sizi azdırdık [3], çünkü biz azgındık». (33) O gün tâbi ile metbu'lar azapta müşterektirler. (34) İşte biz günahkârlara böyle yaparız. (35) Çünkü onlar kendilerine «— Yoktur tapacak, Çalaptır ancak» denildiği zaman imanı kibirlerine yediremezlerdi de (36) «— Biz divane bir şair uğurunda mâbutlarımızı terk mi edelim?» derlerdi. (37) Hayır, o hak dini getirdi, geçen peygamberleri de tasdik etti. (38) Siz elbette acıklı bir azap tatacaksınız. (39) Her ne yapmışsanız ancak onunla ceza göreceksiniz. (40) Allah'ın halis muhlis kulları başka. (41) Onların malûm rızkları, (42) Türlü türlü meyveler vardır. (43) Onlar halis nimet bahçelerinde ağırlanacaklar; (44) Tahtlar üzerinde karşı karşıya gelecekler, (45) Etraflarında şarap pınarlarından dolu kadehler [4] ile dolaşılacak, (46) şarap gayet berrak, içenlere lezzetli olacak. (47) Onda tiksinti [5] gibi hiç bir hal bulunmayacak. İçenler sarhoş da olmayacaklar. (48) Yanlarında, gözlerini yalnız zevcelerine dikmiş güzel gözlü hûriler vardır. (49) Sanki onlar örtülü [6] bir deve kuşu yumurtası gibidir [7]. (50) Cennetlikler birbirleriyle sohbete koyulurlar: (51) Onlardan biri der ki benim dünyada bir yoldaşım vardı.

---

[1] Yani kuvvetli delillerle veya bizi zorla azdırmaya geliyordunuz veya yemin ederek geliyordunuz. [2] «Cehennemi bütün perilerden, insanlardan dolduracağım» sözü. [3] Sizi azgınlığa dâvet ettik. Fakat zorlamadık, siz bize ihtiyarınızla icabet ettiniz. [4] Veya ırmak gibi akan şarap kadehleriyle, gözle görünen şarap kadehleriyle. [5] Baş ağrısı, sersemlik, fena koku. [6] Tenleri tozsuz. [7] Deve kuşu yumurtası biraz sarıya çalar beyaz ve temiz bir renkte olmakla renklerin en makbulü sayıldığından dolayı Arap âdeti üzere vârit olmuştur. Yani renkleri çok güzel demektir.

(52) yekuûlü einneke leminelmusaddikıyn (53) eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve ızâmen einnâ lemediynûn (54) kaâle hel entüm muttali'ûn (55) fettale'a fereâhü fiy sevâilcehiym (56) kaâle tallahi in kidte letürdiyn (57) velev lâ ni'metü rabbiy leküntü minelmuhdariyn (58) efemâ nahnü bimeyyitiyne (59) illâ mevtetenel'ûlâ ve mâ nahnü bimu'azzebiyn (60) inne hâzâ lehüvelfevzül'azıym (61) limisli hâzâ felya'melil'âmilûn (62) ezâlike hayrun nüzülen em şerecetüzzakkuûm (63) innâ ce'alnâhâ fitneten lizzâlimiyn (64) innehâ şeceretün tahrücü fiy aslilcahıym (65) tal'uhâ ke'ennehü ruûsüşşeyâtıyn (66) feinnehüm leâkilûne minhâ femâliûne minhelbatûn (67) sümme inne lehüm aleyhâ leşevben min hamiym (68) sümme inne merci'ahüm leilelcahıym (69) innehüm elfev âbâehüm dâlliyne (70) fehüm alâ âsârihim yühre'ûn (71) ve lekad dalle kablehüm ekserül'evveliyn (72) ve lekad erselnâ fiyhim münziriyn (73) fanzur keyfe kâne âkıbetülmünzeriyn (74) illâ ıbâdallahilmuhlasıyn (75) ve lekad nâdânâ nûhun feleni'melmuciybûn (76) ve necceynâhü ve ehlehü minelkerbil'azıym.

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ۞ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَدِينُونَ ۞ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ۞ فَاطَّلَعَ
فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۞ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ۞
وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ۞ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ۞
إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ۞ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ۞ لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ۞ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ
شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ۞ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ۞ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ۞ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ۞
فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۞ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ۞ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ۞
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ۞ فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ۞
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ۞ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
مُنْذِرِينَ ۞ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ۞
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۞ وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ۞ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۞

(52) Bana «— Sen de mi inanıyorsun? (53) Biz ölüp toprak ve kemik hâline döndükten sonra dirilip ceza mı göreceğiz? derdi. (54) Baska biri «— Onun ne halde olduğunu biliyor musunuz? [1]» diyecek. (55) Bunun üzerine bakacak, onu Cehennemin ortasında görecek (56) Ve «Allah'a ant olsun ki az kaldı beni de helâk edecektiniz, (57) Eğer Rabbimin lûtuf ve inayeti olmasaydı ben de şimdi seninle beraber Cehennemde bulunacaktım» diyecek. (58) Meleklere «— Biz burada dünyadaki ilk ölümden başka ölmeyeceğiz değil mi? (59) Azap çekmeyeceğiz değil mi?» diyecekler. (60) «— İşte en büyük kurtuluş budur» cevabını alacaklar. (61) Dünyada çalışacak olanlar ancak böyle bir devlet için çalışsınlar. (62) Böyle bir devlete konmak mı daha iyidir, yoksa zakkum ağacı mı? (63) Biz onu zalimlere mihnet ve ukubete bâis kıldık. (64) O, öyle bir ağaçtır ki Cehennemin dibinde biter. (65) Onun meyvesi çirkinlikte sanki şeytan başlarıdır [2]. (66) Onlar o ağaçtan zoraki [3] yiyip karınlarını dolduracaklar, (67) Yemekten sonra da üzerine isli, fena kokulu kaynar su içecekler. (68) Sonra dönüp gidecekleri yer de Cehennemdir. (69) Çünkü onlar babalarını sapık buldular da (70) Babalarının izlerince koşup azaba müstahak oldular. (71) * Onlardan evvel, geçenlerin çoğu da sapmışlardı. (72) * Biz onlara Allah azabıyle korkutur peygamberler göndermiştik. (73) Allah azabıyle korkutulmuş olanların sonu ne oldu? Gördün ya! (74) Ancak Allah'ın halis muhlis kulları kurtuldular. (75) * Nuh bizi yardımına çağırmıştı. Biz de ne güzel icabet ettik! (76) Onu ve ailesini büyük bir tasadan kurtardık.

---

[1] Veya siz ona bakıyor musunuz? Yani Cehennemdedir. Haydi gidip görelim.

[2] Örf ve âdette her güzel şey Melâikeye, her çirkin şey Şeytanlara benzetilmekle o örf ve âdete binaen Zakkum ağacının salkımı şeytanların başına benzetilmiştir. Yahut korkunç yılanların başı demek mânâsınadır.

[3] Yahut açlıkla.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ۝ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝
سَلَامٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ۝ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ۝ وَإِنَّ مِنْ
شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ۝ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝ إِذْ قَالَ
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ۝ أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ
تُرِيدُونَ ۝ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ۝
فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ۝ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۝ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ
فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۝ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ۝ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا
بِالْيَمِينِ ۝ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ۝ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ۝
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ
فِي الْجَحِيمِ ۝ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝ وَقَالَ
إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝
فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي
أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَا أَبَتِ
افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ۝

(77) ve ce'alnâ zürriyyetehü hümülbâkıyn (78) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhıriyn (79) selâmün alâ nûhın fiyl'âlemiyn (80) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (81) innehü min ıbâdinelmü'miniyn (82) sümme ağraknel'âhariyn (83) ve inne min şiy'atihî leibrâhiym (84) iz câe rabbehü bikalbin seliym (85) iz kaâle liebiyhi ve kavmihî mâ zâ ta'büdûn (86) eifken âliheten dûnallahi türiydûn (87) femâ zannuküm birabbil'âlemiyn (88) fenazara nazraten fiynnücûmi (89) fekaâle inniy sakıym (90) fetevellev anhü müdbiriyn (91) ferâga ilâ âlihetihim fekaâle elâ te'külûn (92) mâleküm lâ tentıkuûn (93) ferâga aleyhim darban bilyemiyn (94) feakbelû ileyhi yeziffûn (95) kaâle eta'büdûne mâ tenhıtûn (96) vallahü halakaküm ve mâ ta'melûn (97) kaâlûbnû lehü bünyânen fe'elkuûhü fiylcahıym (98) fe'erâdû bihî keyden fece'alnâ hümül-esfeliyn (99) ve kaâle inniy zâhibün ilâ rabbiy seyehdiyn (100) rabbi heb liy minessâlihıyn (101) febeşşernâhü bigulâmin haliym (102) felemmâ belega ma'ahüssa'ye kaâle yâ büneyye inniy erâ fiylmenâmi enniy ezbehuke fanzur mâ zâ terâ, kaâle yâ ebetif'al mâ tü'merü setecidüniy inşâallahü minessâbiriyn.

(77) Onun zürriyetini yeryüzünde bâki kıldık. (78) Sonra gelen ümmetler arasında Nuh hakkında iyi bir nam bıraktık. (79) Bütün cihanda Nuh'a selâm olsun» [1] (80) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (81) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (82) Sonra imana gelmeyen ötekilerini suda boğduk. (83) İbrahim de onun fırkasındandır [2]. (84) Hani o, temiz bir yürekle Rabbine gelmiş, (85) Babasına ve kavmine «— Neye tapıyorsunuz? (86) Uydurmayla, yalanla Allah'ı bırakarak mâbutlar mı istiyorsunuz? (87) Âlemlerin Rabbini ne sanıyorsunuz?» demişti. (88) İbrahim bir kere yıldızlara baktı, (89) Bunun üzerine «— Ben hastayım» dedi [3]. (90) Onlar hastalığın bulaşmasından korkmakla dönüp gittiler. (91) İbrahim gizlice onların mâbutları tarafına dönüp puthaneye girdi, şöyle dedi: Niye yemek yemiyorsunuz? [4] (92) Niye söz söylemiyorsunuz? (93) Gizlice sağ eliyle onlara vurup [5] onları kırmaya koyuldu. (94) Onlar kırdığını duyunca, koşa koşa İbrahim'in yanına geldiler. (95) İbrahim dedi ki «— Yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz? (96) Halbuki Allah sizi de, yonttuklarınızı da yaratmıştır». (97) Nemrudiler «— Ona mahsus bir bina yapın, oraya ateş doldurun, onu kızgın ateşe atın» dediler. (98) Onlar İbrahim'e yakmak gibi bir hileye kalkıştılar, biz de onları baş aşağı aldık [6]. (99) İbrahim bu felâketten kurtulduktan sonra ben durmayıp Rabbimin emrettiği yere gideceğim. O beni doğru yola götürür» dedi, (100) Sonra «— Yâ Rab! Bana hayırlı bir oğul bahşet» diye niyazda bulundu. (101) Biz de ona yavaş bir civan müjdeledik. (102) Vaktaki o civan babasıyle çalışabilecek bir yaşa bastı [7]. İbrahim ona şöyle dedi: «— Oğlum! Ben bir rüya gördüm: Seni boğazlıyorum. Bak sen buna ne diyeceksin?» Oğlu dedi ki: «— Baba! Emrolunduğunu yap, inşallah beni sabırlılar arasında göreceksin?».

[1] Yahut Nuh hakkında «Nuh'a selâm olsun» sözünü bıraktık. Yani herkes Nuh'a «aleyhisselâm» der, aleddevam dua eder, diğer nazirleri de böyledir. [2] Usul-ü şeriatte, tarik-i tevhitte ona peyrev olmuştur. [3] Nücumun ittisalât ve mevakiine baktı, onlar müneccim olmakla İbrahim aleyhisselâm'ı mâzur göreceklerdi. Yahut kendisinde sıtma vardı, gecenin bazı saatlerinde tutardı, «o saat geldi mi» diye baktı. Yahut başını göğe dikti, nasıl kurtulacağını düşündü, batırına hastalık geldi. [4] Putların önüne yemek koymak âdetleriydi. [5] Veya pek kuvvetle vurup veya «sizin putlarınıza bir iş yapacağım» diye ettiği ant ile. [6] Hilelerine meydan vermedik, onları zelil ve sefil ettik. [7] Veya yürümeye başladı.

(103) felemmâ eslemâ ve tellehü lilcebiyn (104) ve nâdeynâhü en yâ ibrâhiymü (105) kad saddakterrü'yâ, innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (106) 'inne hâzâ lehüvelbelâülmübiyn (107) ve fedeynâhü bizibhın aziym (108) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhıriyn (109) selâmün alâ ibrâhiym (110) kezâlike necziylmuhsiniyn (111) innehü min ıbâdinelmü'miniyn (112) ve beşşernâhü bi'ishâka nebiyyen minessâlihıyn (113) ve bâreknâ aleyhi ve alâ ishâak, ve min zürriyyetihimâ muhsinün ve zâlimün linefsihî mübiyn (114) ve lekad menennâ alâ mûsâ ve hârûn (115) ve necceynâhümâ ve kavmehümâ minelkerbil'aziym (116) ve nasarnâhüm fekânû hümülgaâlibiyn (117) ve âteynâ hümelkitâbelmüstebiyn (118) ve hedeynâ hümessırâtalmüstekiym (119) ve tereknâ aleyhimâ fiyl-âhıriyn (120) selâmün alâ mûsâ ve hârûn (121) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (122) innehümâ min ıbâdinelmü'miniyn (123) ve inne ilyâse leminelmürseliyn (124) iz kaâle likavmihî elâ tettekuûn (125) eted'ûne ba'len ve tezerûne ahsenelhâlikıyn (126) allahe rabbeküm ve rabbe âbâikümül'evveliyn.

فلما أسلما وتله للجبين ۝ وناديناه أن يا إبراهيم ۝ قد
صدقت الرؤيا إنا كذلك نجزي المحسنين ۝ إن هذا لهو
البلاء المبين ۝ وفديناه بذبح عظيم ۝ وتركنا عليه
في الآخرين ۝ سلام على إبراهيم ۝ كذلك نجزي
المحسنين ۝ إنه من عبادنا المؤمنين ۝ وبشرناه بإسحاق
نبيا من الصالحين ۝ وباركنا عليه وعلى إسحاق ومن
ذريتهما محسن وظالم لنفسه مبين ۝ ولقد مننا
على موسى وهارون ۝ ونجيناهما وقومهما من الكرب
العظيم ۝ ونصرناهم فكانوا هم الغالبين ۝
وآتيناهما الكتاب المستبين ۝ وهديناهما الصراط
المستقيم ۝ وتركنا عليهما في الآخرين ۝ سلام على موسى
وهارون ۝ إنا كذلك نجزي المحسنين ۝ إنهما من
عبادنا المؤمنين ۝ وإن إلياس لمن المرسلين ۝ إذ قال
لقومه ألا تتقون ۝ أتدعون بعلا وتذرون أحسن
الخالقين ۝ الله ربكم ورب آبائكم الأولين ۝

(103) Vaktaki her ikisi kazaya boyun eğdiler, babası oğlunu alnı yere gelmek üzere, yatırdı [1]. (104) Biz de ona nida ettik: İbrahim! (105) Rüyanın iktiza ettiği şeyi hakkıyle yaptın, biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veririz. (106) Hakikaten en beliğ bir imtihan işte budur. (107) Ona oğluna bedel büyük bir koç verdik [2]. (108) Sonra gelenler arasında İbrahim hakkında iyi bir nam bıraktık, (109) «İbrahim'e selâm olsun». (110) Biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veririz. (111) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (112) Sulâhadan peygamber olmak üzere ona İshak'ı müjdeledik. (113) İbrahim'le İshak'ı uğurlu yaptık, her ikisinin zürriyetlerinden muhsin [3] olan olduğu gibi öz nefsine apaşikâr zulmedenler de vardır. (114) * Biz Musa ve Harun'a bol nimet verdik. (115) İkisini ve kavimlerini büyük bir tasadan kurtardık. (116) Onlara düşmanlarına karşı yardım ettik de onlar galip oldular. (117) İkisine okunaklı bir Kitap [4] verdik. (118) Onları doğru yola götürdük. (119) Sonra gelenler arasında onlar hakkında iyi nam bıraktık. (120) «— Musa ve Harun'a selâm olsun». (121) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (122) Çünkü ikisi de mü'min kullarımızdandı. (123) İlyas da gönderilen peygamberlerdendir [5]. (124) Hani o, kavmine şöyle demişti: «— Niye Allah'tan sakınmıyorsunuz? (125) (Ba'l) e tapıp [6] yaratanların en güzeli olan Tanrı'yı mı bırakıyorsunuz? (126) Allah sizin de Rabbinizdir, evvel geçen babalarınızın da Rabbidir».

---

1 Yahut yan tarafına yatırdı.
2 Bu civan Hazret-i İsmail veya Hazret-i İshak'tır.
3 Muvahhit ve mutî.
4 Beyan ve tafsil hususunda beliğ, vazıh olan Tevrat'ı.
5 İdris aleyhisselâm'dır. Yahut ayrı bir peygamberdir.
6 Bir putun ismidir. Yemen lûgatinde Râb mânâsına gelir. Bu halde Allah'ı bırakıp bazı Rablere mi tapıyorsunuz, demek olur.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ۞ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۞
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۞ سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ۞
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۞ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۞ وَإِنَّ
لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۞ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۞
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ۞ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ۞ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ
عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ۞ وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۞ وَإِنَّ يُونُسَ
لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۞ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ۞ فَسَاهَمَ
فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ۞ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ۞
فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ۞ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ۞ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ۞ وَأَنْبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ۞ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ
أَوْ يَزِيدُونَ ۞ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ۞ فَاسْتَفْتِهِمْ
أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ۞ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ۞ أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ۞ وَلَدَ اللَّهُ
وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۞ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ۞

(127) fekezzebûhü feinnehüm lemuhdarûne (128) illâ ıbâdallâhilmuhlasıyn (129) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhıriyn (130) selâmün alâ il'yâsin (131) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (132) innehü min ıbâdinelmü'miniyn (133) ve inne lûtan leminelmürseliyn (134) iz necceynâhü ve ehlehû ecma'ıyn (135) illâ acûzen fiylgaâbiriyn (136) sümme demmernel'âhariyn (137) ve inneküm letemürrûne aleyhim musbihıyne (138) ve billeyl, efelâ ta'kılûn (139) ve inne yûnüse leminelmürseliyn (140) iz ebeka ilelfülkilmeşhûni (141) fesâheme fekâne minel müdhadıyn (142) feltekamehülhûtü ve hüye müliym (143) felev lâ ennehü kâne minelmüsebbihıyne (144) lelebise fiy batnıhî ilâ yevmi yüb'asûn (145) fenebeznâhü bil'arâi ve hüve sekıym (146) ve enbetnâ aleyhi şecereten min yaktıyn (147) ve erselnâhü ilâ mieti elfin ev yezidûn (148) feâmenû femetta'nâhüm ilâ hıyn (149) festeftihim elirabbikelbenâtü ve lehümülbenûn (150) em halaknelmelâikete inâsen ve hüm şâhidûn (151) elâ innehüm min ifkihim leyekuûlûne (152) veledallahü ve innehüm lekâzibûn (153) astafelbenâti alelbeniyn.

(127 - 128) Bunun üzerine onlar İlyas'ı yalancı saydılar. Bundan dolayı onlar Cehennemde hazır olacaklardır. (129) Sonra gelenler arasında hakkında iyi nam bıraktık. (130) Âli Yâsin'e [1] selâm olsun». (131) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (132) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (133) Lût da gönderilen peygamberlerdendir. (134) Hani biz onu ve bütün ailesini kurtarmıştık. (135) Ancak ihtiyar bir kadın helâk olmak için geri kalanlar arasındaydı. (136) Sonra diğerlerinin kökünü kırmıştık. (137 - 138) Siz, ticaret için Şam'a giderken sabah ve akşam yurtlarına uğruyorsunuz. Hâlâ akıl erdiremeyecek misiniz? (139) Yunus da gönderilen peygamberlerdendir. (140) Hani o, kavminden yüklü bir gemiye kaçmıştı da (141) Gemidekiler kur'a çekmiş, kur'a Yunus'a düşmüştü. (142) Yunus denize atılmakla nefsini kınayarak onu büyük bir balık yutmuştu. (143) Eğer Yunus Allah'ı çok zikrederek tespih edenlerden olmasaydı (144) Dirileceği güne kadar balığın karnında ölü kalacaktı [2]. (145) Artık biz, o gün onu hasta bir halde gölgesiz bir yere bıraktık. (146) Üzerine gölgelik olarak bir kabak ağacı bitirdik. (147) Onu yüz bin veya daha ziyade [3] kimselere gönderdik. (148) Bunun üzerine onlar iman ettiler, biz de bir müddet onları geçindirdik. (149) Müşriklerden sor: Kızlar Rabbinin, oğlanlar kendilerininmiş, öyle mi? (150) Yoksa onların huzurlarında biz melekleri dişi mi yarattık? (151 - 152) Haberiniz olsun ki onlar iftiralarından «— Allah doğurdu» derler. Onlar muhakkak yalancı kimselerdir. (153) Allah kızları oğlanlara tercih etti öyle mi?

[1] Yâsin İlyas aleyhisselâm'ın babasının adıdır. Yâsin ailesine yani hem İlyas'a, hem de kavmi olan mü'minlere selâm olsun demektir.

[2] Yunus aleyhisselâm gerçek sözlere göre balık karnına düşer düşmez balık onu attı.

[3] Âkil ve baliğleri yüz bin, hepsi daha ziyade.

مالكم كيف تحكمون ۝ أفلا تذكرون ۝ أم لكم سلطان مبين ۝ فأتوا بكتابكم إن كنتم صادقين ۝ وجعلوا بينه وبين الجنة نسبا ولقد علمت الجنة إنهم لمحضرون ۝ سبحان الله عما يصفون ۝ إلا عباد الله المخلصين ۝ فإنكم وما تعبدون ۝ ما أنتم عليه بفاتنين ۝ إلا من هو صال الجحيم ۝ وما منا إلا له مقام معلوم ۝ وإنا لنحن الصافون ۝ وإنا لنحن المسبحون ۝ وإن كانوا ليقولون ۝ لو أن عندنا ذكرا من الأولين ۝ لكنا عباد الله المخلصين ۝ فكفروا به فسوف يعلمون ۝ ولقد سبقت كلمتنا لعبادنا المرسلين ۝ إنهم لهم المنصورون ۝ وإن جندنا لهم الغالبون ۝ فتول عنهم حتى حين ۝ وأبصرهم فسوف يبصرون ۝ أفبعذابنا يستعجلون ۝ فإذا نزل بساحتهم فساء صباح المنذرين ۝ وتول عنهم حتى حين ۝ وأبصر فسوف يبصرون ۝ سبحان ربك رب العزة عما يصفون ۝ وسلام على المرسلين ۝ والحمد لله رب العالمين ۝

سورة ص مكية وهي ثمان وثمانون آية

(154) mâleküm, keyfe tahkümûn (155) efelâ tezekkerûn (156) em leküm sultânün mübiynün (157) fe'tû bikitâbiküm in küntüm sâdikıyn (158) ve ce'alû beynehü ve beynelcinneti nesebâ, ve lekad alimetilcennetü innehüm lemuhdarûn (159) sübhânallahi ammâ yasıfûn (160) illâ ibâdallahilmuhlasıyn (161) feinneküm ve mâ ta'büdûne (162) mâ entüm aleyhi bifâtiniyne (163) illâ men hüve sâlilcahıym (164) ve mâ minnâ illâ lehü mekaâmün ma'lûm (165) ve innâ lenahnussâffûn (166) ve innâ lenahnülmüsebbihûn (167) ve in kânû leyekuûlûne (168) lev enne ındenâ zikren minel'evveliyne (169) lekünnâ ıbâdallahilmuhlasıyn (170) fekeferû bih, fesevfe ya'lemûn (171) ve lekad sebekat kelimetünâ li'ıbâdinelmürseliyn (172) innehüm lehümülmansûrûn (173) ve inne cündenâ lehümülgaâlibûn (174) fetevelle anhüm hattâ hıynin (175) ve ebsırhüm fesevfe yübsırûn (176) efebi'azâbinâ yesta'cilûn (177) feizâ nezele bisâhatihim fesâe sabâhulmünzeriyn (178) ve tevelle anhüm hattâ hıynin (179) ve ebsır fesevfe yubsırûn (180) sübhâne rabbike rabbil'izzeti ammâ yasıfûn (181) ve selâmün alelmürseliyn (182) velhamdülillâhi rabbil'âlemiyn.

(154) Siz, niye böyle hükmediyorsunuz? (155) Allah'ın bundan münezzeh olduğunu hâlâ mülâhaza etmiyor musunuz? (156 - 157) Yoksa elinizde apaşikâr bir burhan mı vardır? Dâvanızda gerçekseniz haydi Kitabınızı, hüccetinizi getirin. (158) Onlar Allah ile periler arasında hısımlık çıkardılar [1]. * Halbuki periler onların azaba [2] hazır olacaklarını bilmişlerdir. (159) Allah onların dedikleri sıfatlardan tamamıyle münezzehtir. (160) Allah'ın halis, muhlis kulları başka [3]. (161) Artık siz ve taptıklarınız (162) Allah'ın iradesine karşı hiç bir kimseyi fitneye sokacak, azdıracak değilsiniz. (163) Meğer ki amellerine göre Cehenneme girecek kimse olsun. (164) Melekler «— Her birimizin malûm ve muayyen bir yeri vardır. (165) Biz ayakta saf saf dururuz, (166) Biz tespih çekeriz» derler. (167 - 168 - 169) Gerçi müşrikler «— Yanınızda evvelkilerden kalmış bir Kitap bulunsaydı biz de Allah'ın halis ve muhlis kulları olurduk» demişlerdir. (170) Halbuki Kitap gelince onu tanımadılar, artık yakında akıbetlerini görecekler, (171) * Peygamber kullarımız hakkında şöyle söz geçmişti: (172) Onlar muhakkak mansur olacaklar, (173) Bizim askerimiz elbette galip gelecekler. (174) Artık bir müddet [4] onlardan çekil. (175) Onların akıbetlerini gör, yakında onlar görürler. (176) Onlar azabımızın acele ile gelmesini mi istiyorlar? (177) Azap konakların önüne inince o korkutulan kimselerin sabahı [5] ne kötü olacak! (178) Bir müddet onlardan çekil, akibetlerini gör. (179) Yakında onlar görürler. (180) Rabbin, şanlı Rabbin onların dedikleri sıfatlardan tamamıyle münezzehtir. (181) Peygamberler üzerine selâm olsun, (182) Âlemlerin Rabbi olan Tanrı'ya da hamdolsun.

[1] Yani Allah ile melekler arasında. Periler, melekler gayri mahsus olmakla meleklere peri dediler, böylece melekler Allah'tan oldu demişlerdi. Veya Allah ie melekler arasında yakınlık iddia eylemişler veya melekler Allah'ın kızlarıdır iddiasında bulunmuşlardı. Yahut: «— Allah ile şeytan iki kardeştir. Allah hayr-i kerim, şeytan şerr-i leim demişlerdi» ki Yezdan ve ehrlyemine kail olan Mecusların mezhebidir.

[2] Öyle itikat edenlerin. Yahut şeytanlar kendilerinin.

[3] Onların dedikleri doğrudur. Onlar kurtulmuş olurlar.

[4] Bedir gününe veya feth-i Mekke'ye kadar.

[5] Veya baskını.

بسم الله الرحمن الرحيم

ص والقرآن ذي الذكر ۝ بل الذين كفروا في عزة وشقاق ۝ كم أهلكنا من قبلهم من قرن فنادوا ولات حين مناص ۝ وعجبوا أن جاءهم منذر منهم وقال الكافرون هذا ساحر كذاب ۝ أجعل الآلهة إلها واحدا إن هذا لشيء عجاب ۝ وانطلق الملأ منهم أن امشوا واصبروا على آلهتكم إن هذا لشيء يراد ۝ ما سمعنا بهذا في الملة الآخرة إن هذا إلا اختلاق ۝ أأنزل عليه الذكر من بيننا بل هم في شك من ذكري بل لما يذوقوا عذاب ۝ أم عندهم خزائن رحمة ربك العزيز الوهاب ۝ أم لهم ملك السماوات والأرض وما بينهما فليرتقوا في الأسباب ۝ جند ما هنالك مهزوم من الأحزاب ۝ كذبت قبلهم قوم نوح وعاد وفرعون ذو الأوتاد ۝ وثمود وقوم لوط وأصحاب الأيكة أولئك الأحزاب ۝ إن كل إلا كذب الرسل فحق عقاب ۝ وما ينظر هؤلاء إلا صيحة واحدة ما لها من فواق ۝ وقالوا ربنا عجل لنا قطنا قبل يوم الحساب ۝

SÛRETÜ SÂD

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sâd, velkur'âni ziyzzikr (2) belilleziyne keferû fiy ızzetin ve şikaak (3) kem ehleknâ min kablihim min karnin fenâdev ve lâte hıyne menâs (4) ve acibû en câehüm münzirün minhüm ve kaâlelkâfirûne hâzâ sâhırün kezzâb (5) ece'alel'âlihete ilâhen vâhıdâ, inne hâzâ leşey'ün ucâb (6) ventalekalmeleü minhüm enimşû vasbirû alâ âlihetiküm inne hâzâ leşey'ün yürâd (7) mâ semi'nâ bihâzâ fiylmilletil'âhıreh, in hâzâ illâhtilâak (8) eünzile aleyhizzikrü min beyninâ, bel hüm fiy şekkin min zikriy, bel lemmâ yezûkuû azâb (9) em indehüm hazâinü rahmeti rabbikel'aziyzilvehhâb (10) em lehüm mülküssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, felyertekuû fiyl'esbâb (11) cündün mâ hünâlike mehzûmün minel'ahzâb (12) kezzebet kablehüm kavmü nûhın ve âdün ve fir'avnü zül'evtâdi (13) ve semûdü ve kavmü lûtın ve ashâbül'eykeh, ülâikel'ahzâb (14) in küllün illâ kezzeberrusüle fehakka ıkaâb (15) ve mâ yanzuru hâülâi illâ sayhaten vâhıdeten mâ lehâ min fevâak (16) ve kaâlû rabbenâ accillenâ kıttanâ kable yevmilhisâb.

(SÂD) SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Sâd [2]. Şanlı, şerefli Kur'an hakkı için [3], (2) Kâfirlerin inanmayışı şüpheden dolayı değildir. Belki onlar hakkı kabule karşı gurur göstermekte, peygambere karşı gayret-i cahiliyeden dolayı ayrılıktadırlar [4]. (3) Onlardan evvel nice tabakaları helâk etmiştik de onlar azaptan kurtulmak için feryada başlamışlardı. Halbuki bu zaman kaçıp kurtulacak zaman değildi. (4) Kâfirler içlerinden kendilerine Allah azabıyle korkutur bir adam geldiğine taaccüp ederek dediler ki «— Bu, büyücü, çok yalancıdır, (5) Acaba mâbutları bir tek mâbut mu yapıyor? Bu, hakikaten çok garip bir şeydir». (6) İçlerinden ileri gelenleri birbirlerine «— Haydi yürüyün, mâbutlarınızın ibadetine göğüs gerin, çünkü bu, istenilen bir şeydir» [5] diyerek dağıldılar. (7) «— Biz bunu son millette [6] işitmedik, bu uydurmadan başka bir şey değildir. (8) Aramızdan yalnız ona mı Kur'an inzâl olundu [7]» dediler. Hayır, onlar Kur'an hakkında şek içindedir. Belki hâlâ azabımı tatmamışlardır. (9) Onlarda yegâne galip olan, dilediğine bahşeden [8] Rabbinin rahmet hazineleri var mıdır ki dilediklerine veriyorlar? (10) Yoksa gökler yer ve aralarındaki şeyler onların mülkü müdür? Öyle ise iplere yapışıp göklere çıksınlar [9]. (11) Onlar orada [10] bozgunluğa uğrayacak, peygamberlerine karşı bölük bölük toplanacak âdi askerlerdir. (12) Onlardan evvel, Nuh ve Âd kavimleri, kazıklı Firavun [11], (13) Semut, Lût kavimleri ve Eykeliler de peygamberleri yalancı saymışlardı. İşte bunlar peygamberlere hücum eden güruhlardır. (14) Bunlar hep peygamberleri yalancı saymadan başka bir şey yapmadılar da ukubetime müstahak oldular. (15) Onlar ancak asla geri kalmayacak bir tek korkunç sesi [12] bekliyorlar. (16) Onlar istihza ile «— Ey Rabbimiz! Hesap günü gelmeden evvel payımızı [13] çabuk ver» dediler.

[1] Mekke'de nâzil olmuş (88) âyettir. [2] Veya «amelini kur'an'a arzet, evamirini işle, nevahisinden kaçın». [3] Veya şöhretli, nasihatı havi. Yemin edilen şey mahzuftur «Muhammed gerçek peygamberdir veya Kur'an-ı Kerîm mûcizedir veya bu sûreye asla nazire getiremezler» demektir. [4] Yahut kâfirlerin küfürü Kur'an'da bir halel bulduklarından dolayı değildir. Belki onlar ikrara karşı baş çekmekte, peygambere karşı ayrılık göstermektedirler. [5] «Bu, herkesin istediği bir haldir -zamanın istediği bir felâkettir, ondan kurtuluş yoktur- onu dâvasından döndürmek mümkün değildir, maksadı bizi bu dine sokarak bize hükmetmektir. Yoksa dini takrir etmek değildir. Allah'ın irade ettiği bir tavsiyedir, onu redde mecal yoktur, sabırdan başka çare yoktur... İlâahir» gibi sözlerle Ebu Talib'in meclisinden kalkıp gittiler. [6] Hıristiyan dininde veya bizim yetiştiğimiz dinlerde babalarımızın dinlerinde. [7] Niye eşraf ve büyüklerimizden Velit bin Muğîr'e veya Urvetü bin Mes'uda nâzil olmuyor [8] Rabbin için asla bir mani yoktur. Dilediğine peygamberliği bahşeder. [9] Haydi orada tedbir-i umur etsinler, istediklerine peygamberlik versinler ! [10] Bedir veya Hendek bozgunluğuna veya Mekke fethine işaret olunmuştur. [11] Fir'avun, adamları dört kazığa, çarmıha çektiğinden, - kazıklarla müstahkem çadıra mâlik olduğundan - hadem ve haşem sahibi, muhkem saltanat sahibi olduğundan dolayı bu vasıf ile tavsif olunmuştur. [12] Kıyamet borusunu. [13] Defter-i amalimizi, azap payımızı.

(17) ısbır alâ mâ yekuûlûne vezkür abdenâ dâvûde zel'eyd, innehû evvâb (18) innâ sehharnelcibâle ma'ahü yüsebbıhne bil'aşiyyi vel'işrâak (19) vettayre mahşûreh, küllün lehû evvâb (20) ve şedednâ mülkehü ve âteynâhülhikmete ve faslelhıtâb (21) ve hel etâke nebe'ülhasm, iz tesevverülmihrâb (22) iz dehalû alâ dâvûde fefezi'a minhüm kaâlû lâ tehaf, hasmâni begaâ ba'dunâ alâ ba'dın fahküm beynenâ bilhakkı ve lâ tüştıt vehdinâ ilâ sevâissırât (23) inne hâzâ ahiy lehü tis'un ve tis'ûne na'ceten veliye na'cetün vâhıdetün fekaâle ekfilnihâ ve azzeniy fiylhıtâb (24) kaâle lekad zalemeke bisuâli na'cetike ilâ ni'âcih, ve inne kesiyren minelhuletâi liyebgıy ba'duhüm alâ ba'dın illelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti ve kaliylün mâhüm, ve zanne dâvûdü ennemâ fetennâhü festagfere rabbehü ve harre râki'an ve enâb (25) fegafernâ lehü zâlik, ve inne lehü ındenâ lezülfâ ve husne meâb (26) yâ dâvûdü innâ ce'alnâke haliyfeten fiyl'ardı fahküm beynennâsi bilhakkı ve lâ tettebi'ılhevâ feyudılleke an sebiylillâh, innelleziyne yadıllûne an sebiylillâhi lehüm azâbün şediydün bimâ nesû yevmelhisâb.

اِصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْاَيْدِ اِنَّهُ اَوَّابٌ ۞
اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ ۞ وَالطَّيْرَ
مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ اَوَّابٌ ۞ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَاٰتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصْلَ الْخِطَابِ ۞ وَهَلْ اَتٰيكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ
۞ اِذْ دَخَلُوا عَلٰى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغٰى
بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا اِلٰى
سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۞ اِنَّ هٰذَا اَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ
نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ۞ قَالَ لَقَدْ
ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهِ وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي
بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ
وَظَنَّ دَاوُدُ اَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَاَنَابَ ۞
فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ۞ يَا دَاوُدُ
اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ
الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ۞

(17) Onların dediklerine katlan, kuvvetli kulumuz Davud'u hatırla. Çünkü o, daim Allah'a sığınırdı [1]. (18) Biz dağları ona müsahhar kıldık, dağlar onunla beraber güneşin battığı ve doğduğu zamanlarda [2] tespih ederlerdi. (19) Kuşları da müsahhar kıldık. Onlar da yanında toplanırlardı, hepsi ona tâbi olurdu [3]. (20) Onun padişahlığını muhkem kıldık, ona hikmet [4], dâvaları ayırdetmeye ait [5] ilim verdik. (21) Sen dâvacıların haberini aldın mı? Hani onlar çardağa [6] tırmanıp çıkmışlardı [7]. (22) Onlar Davud'un huzuruna girince Davud onlardan ürktü. Onlar «— Korkma, biz iki dâvacıyız. Birimiz diğerimize haksızlık yapmıştır. Aramızda doğrulukla hükmet. Doğruyu ayak altına alma, bize doğru yolu göster» dediler. (23) Biri [8] «— Bu, benim din kardeşimdir, onun doksan dokuz koyunu, benim de bir tek koyunum vardır. O, bu koyunu bana ver ki ben ona bakayım» dedi, dedikodu da bana galebe etti [9]. (24) Davut «— * O, koyununu kendi koyunlarına katmayı istemekle sana zulüm ve gadır etmiştir. Mallarını birbirine karıştıran ortakların çoğu birbirlerine haksızlık yapar. Şu kadar ki iman edip iyi amel işlemiş olsunlar. Böyle olanlar da azdır» dedi. Davut kendisini intibaha düşürdüğümüzü anladı [10]. Rabbinden yarlıganmak diledi, secdeye kapandı, O'na sığındı. (25) Biz de onun bu hâlini [11] yarlıgadık, çünkü o, nezdimizde bize yakın bulunacak, dönüp geleceği yeri de güzel olacaktır. (26) Davud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. Artık nâs arasında doğrulukla hükmet. Hevesine tâbi olma, yoksa o, seni Allah yolundan şaşırtır. Allah yolundan şaşıranlar yok mu, onlar hesap görülecek günü unuttuklarından dolayı şiddetli azaba uğrayacaklardır.

[1] Veya Tanrının hoşnut olmasını arar dururdu. [2] Akşam veya yatsı vakti ile sabah veya kuşluk zamanında.. [3] Dağlar, kuşlar onunla beraber tespih ederdi veya tespihte ona tâbi olurdu veya Davut Aleyhisselâm, dağlar, kuşlar hep Allah'a muti idiler. [4] Peygamberlik, tam ilim ve tam amel. [5] Veya beyyine ve yemin ile hüküm demek olan hitabı faslı. [6] Veya ibadet ve ta'at ile meşgul olduğu ikametgâha. [7] Bekçi dâvacıları içeriye koymadığından onlar da duvardan aşıp yanına girmişlerdi. [8] Hazret-i Davud'un «dâvanız nedir» demesine karşı böyle söylemişlerdi. [9] Yani vermeğe mecbur oldum, [10] Dâvacıların aralarında hâkim olmak suretiyle denediğimizi anladı. O iki dâvacı zaten suikast için gelmişlerdi. Davut Aleyhisselâm bunu anladı da ürktü. Fakat bunlar suikastte muvaffak olamayacaklarını anlayınca öyle bir dâva tertip ettiler. Davut Aleyhisselâm diğer dâvacının da sözünü dinleyecekken dinlemeden, şu kadar ki ikinci dâvacıya bakarak iti rafını anlayarak hükmetti. Davut Aleyhisselâm rıza-ı bari için onları affetti, intikam almak elinde iken vazgeçti. İşte denemek buydu. İntikam niyetinden dolayı istiğfar etti veya suikast zannettiğine pişman oldu. Dâvacıları melekler addederek bu hâli «Urya» kıssasına hamletmek asla doğru değildir. Bu kıssa âyat-ı celilenin seyak ve sibakına, şan-ı nübüvvete münafidir. Maamafih ancak «Urya»nın bidayeten tâlip olduğu bir kadına Hazret-i Davud'un talip olması caiz olabilir, bu bapta efdal ve ûlâ olanı terketmiş olabilir. Çünkü o zamanda bu haller olağan şeylerdi. [11] Mücerret dâva ile zulüm ettiğine hükmetmesini. Yahut başkasının, Urya'nın talip olduğu bir kadını, ehli ona nikâhtan vazgeçtikten sonra alması hususunu.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ۝ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ۝
كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ ۝ وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝
إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ۝ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ
حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۝ رُدُّوهَا عَلَيَّ
فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ۝ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا
عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ۝ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا
لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ
تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ۝ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ
۝ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝ هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ
أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ۝
وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ
وَعَذَابٍ ۝ ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝

(27) ve mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beynehümâ bâtıla, zâlike zanulleziyne keferû, feveylün lilleziyne keferû minennâr (28) em nec'alülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti kelmüfsidiyne fiyl'ardı em nec'alülmüttekıyne kelfüccâr (29) kitâbün enzelnâhü ileyke mübârekün liyeddebberû âyâtihî ve liyetezekkere ûlül'elbâb (30) ve vehebnâ lidâvûde süleymân, ni'mel'abd, innehü evvâb (31) iz urıda aleyhi bil'aşiyyissâfinâtülciyâd (32) fekaâle inniy ahbebtü hubbelhayri an zikri rabbiy, hattâ tevâret bilhıcâb (33) rüddûhâ aleyy, fetafika meshan bissuûkı vel'a'nâak (34) ve lekad fetennâ süleymâne ve elkaynâ alâ kürsiyyihî ceseden sümme enâb (35) kaâle rabbiğfirliy veheb liy mülken lâ yenbagıy liehadin min ba'diy, inneke entelvehhâb (36) fesehharnâ lehürriyha tecriy biemrihî rühâen haysü esâb (37) veşşeyâtıyne külle bennâin ve gavvâsın (38) ve âhariyne mukarreniyne fiyl'asfâd (39) hâzâ atâünâ femnün ve emsik bigayri hisâb (40) ve inne lehü ındenâ lezülfâ ve husne meâb (41) vezkür abdenâ eyyûb, iz nâdâ rabbehû enniy messeniyeşşeytânü binusbin ve azâb (42) ürküd biriclik, hâzâ mugteselün bâridün ve şerâb.

(27) Biz göğü, yeri ve aralarındakini boşuna yaratmadık, boşuna yaratmak keyfiyeti kâfirlerin zan ve tahminidir. Uğrayacakları ateşten vay kâfirlerin haline! (28) İman edip iyi iş işleyenleri yeryüzünde fesat çıkaranlar gibi mi sayacağız? Yoksa günahtan sakınanları günahkârlar gibi mi tutacağız. (29) Sana mübarek ve hayır ve bereketi çok bir Kitap indirdik ki âyetlerini inceden inceye düşünsünler, tam akıllılar da ibret alsınlar. (30) Biz, Davut'a Süleyman'ı bahşettik. Süleyman ne güzel kuldur! O, daim Allah'a sığınırdı. (31) Hani öğleden sona ona soy, yörük atlar gösterilmiş, (32) O da «— Ben bu atları Rabbimi anmadan dolayı severim [1]» demişti. Ta ki atlar Süleyman'ın gözünden nihan oldu [2]. (33) «— Atları bana geri getirin» dedi. Artık onların bacaklarına, boyunlarına el sürmeye başladı [3]. (34) * Biz Süleyman'ı da, intibaha düşürmüştük. Tahtı üstüne bir parça et gibi bir ceset atmıştık [4]. Sonra o, pişman olup Allah'a sığınmıştı. (35) Süleyman «— Yâ Rab! Beni yarlıga, bana öyle bir mülk ve saltanat bahşet ki benden sonra hiç bir kimse ona nâil olamasın [5] çünkü çok bahşeden sensin [6]» dedi. (36) Biz de ona rüzgârı müsahhar kıldık; onun emriyle lâtif bir hava ile istediği yere giderdi. (37 - 38) Dülger, dalgıç şeytanlarını da [7], bukağılara bağlı olarak başkalarını da [8] ona müşahhar kıldık. (39) Süleyman! «— Bu devlet, bizim vergimizdir, artık istediğine bol nimet ver, istediğine verme, tut. Ondan hesap olunacak değilsin [9]». (40) O, nezdimizde bize yakın bulunacak, onun dönüp geleceği yeri de güzel olacak. (41) Eyyup kulumuzu da hatırla. Hani o, Rabbine şöyle nida etmişti: Yâ Rab! Bana şeytanın derdi, elemi dokundu [10]. (42) Ona şöyle cevap verildi: Ayağını yere vur [11], çıkacak serin su ile hem yıkanırsın, hem o suyu içersin.

[1] Veya Rabbinin Kitabı olan Tevrat'tan dolayı. Yani atlara olan muhabbetim hava ve hevesimden dolayı değil, belki Allah'ın dinine kuvvet vermeden, cihattan dolayıdır. [2] Yahut bu atların muhabbeti beni Rabbimi anmadan alıkoydu, güneş battı, ikindi namazını kılamadım. [3] Atların boyunlarından, bacaklarından, muhabbetinden dolayı tozunu silkti. İkinci mânâya göre kılıç sürdü, ayağını kesti. Bu hal Süleyman için mubah idi. Fakat bizim şeriatımızda böyle değildir. [4] Hazret-i Süleyman bir gece Allah yolunda duruşacak bir oğul olmak üzere bütün kadınlarına yaklaşmıştı. Fakat «İnşaallah» dememiş, bu hâli meşiyet-i bahri'ye isnat etmemişti. Artık hiçbirinden oğul olmadı, yalnız birinden bir parça et gibi birşey doğdu. İşte bunu kürsüsüne getirdi. Süleyman Aleyhisselâm bundan mütenebbih olarak tövbe etti. Yahut şiddetli bir hastalığa tutuldu, o kadar erdi ki, bir ceset, ruhsuz bir cisim kaldı. Sonra hâli sıhhate rücu etti, başka türlü tevcihler bâtıldır, şan-ı nübüvvete münafidir. [5] Nübüvvet ile saltanat. [6] Bu padişahlığı ele getirecek kadar hiç bir kimseye kuvvet vermeyecek ancak sensin. [7] Dülgerlikte, dalgıçlıkta gayet mahir ustaları. [8] Âsi ve serkeş olanlarını. [9] Yahut sana hesapsız verdik. [10] Her kötü iş şeytana isnat olunmakla Eyyup Aleyhisselâm da öyle söylemişti. Yoksa Hazret-i Eyyub'a şeytan musallat olarak üfürmekle müşarünileyh cüzam - miskinlik - hastalığına tutulmuş, bedeni yara içinde kalmış, bedeninden kurtlar dökülmüş gibi tab'an muteneffir olan haller yalandır, uydurmadır, birtakım müfessirler senetsiz yazıyorlar, Hazret-i Eyyub'un hastalığı çiçek hastalığı idi. [11] Veya ayaklarını kımıldat, şurada bir su vardır oraya git.

(43) ve vehebnâ lehû ehlehü ve mislehüm ma'ahüm rahmeten minnâ ve zikrâ liûliyl'elbâb (44) ve huz biyedike dıgsen fadrıb bihî ve lâ tahnes, innâ vecednâhü sâbira, ni'mel'abd, innehû evvâb (45) vezkür ıbâdenâ ibrâhiyme ve ishâka ve ya'kûbe ûliyl'eydiy vel'ebsâr (46) innâ ahlasnâhüm bihâlisatin zikreddâr (47) ve innehüm ındenâ leminelmustafeynel'-ahyâr (48) vezkür ismâıyle velyese'a ve zelkifl, ve küllün minel'ahyâr (49) hâzâ zikr, ve inne lilmüttekıyne lehusne meâb (50) cennâti adnin müfettehaten lehümül'ebvâb (51) mütteki'iyne fiyhâ yed'-ûne fiyhâ bifâkihetin kesiyretin ve şerâb (52) ve ındehüm kaâsırâtüttarfi etrâb (53) hâzâ mâ tû'adûne liyevmilhisâb (54) inne hâzâ lerızkunâ mâ lehü min nefâd (55) hâzâ, ve inne littâgıyne leşerre meâb (56) cehennem, yaslevnehâ, febi'selmihâd (57) hâzâ felyezûkuûhü hamiymün ve gassâak (58) ve âharü min şeklihî ezvâc (59) hâzâ fevcün muktehımün ma'aküm, lâ merhaben bihim, innehüm sâlûnnâr (60) kaâlû bel entüm, lâ merhaben biküm, entüm kaddemtümûhü lenâ, febi'selkarâr (61) kaâlû rabbenâ men kaddeme lenâ hâzâ fezidhü azâben dı'fen fiynnâr.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى لِأُولِي
الْأَلْبَابِ ۝ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا
وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝ وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ
بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ۝ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ۝
وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ۝ هَٰذَا
ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ۝ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ
الْأَبْوَابُ ۝ مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ
۝ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ۝ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ
لِيَوْمِ الْحِسَابِ ۝ إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ۝ هَٰذَا
وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ۝ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ۝
هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ۝ وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ۝
هَٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ ۝
قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ ۝
قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ۝

(43) Tarafımızdan bir rahmet, tam akıllılara da bir ibret olmak üzere ona ailesi halkını, onlarla beraber bir mislini bahşettik. (44) Eyyup! Yaşı, kurusu karışık bir demet ot al, onunla zevcene vur da yemininde durmamazlık etme [1]. Biz Eyyub'u sabırlı bulduk. O ne güzel kuldur! Çünkü daim Allah'a sığınır. (45) Elleri, gözleri bulunan [2] kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da hatırla. 46) Biz onları halis bir haslatlarından dolayı halis kul yaptık, bu da dâr-ı âhireti anıp ölümden gafil bulunmamalarından dolayı idi. (47) Onlar nezdimizde insanlardan seçilen, hayırlı kimselerdir. (48) İsmail'i, Elyesa'ı, Zülkifl'i de hatırla. Bütün bunlar güzide adamlardandır. (49) Bu Kur'an bir muhtıradır, sakınanlar için dönüp gidilecek güzel bir yer vardır. (50) O da Aden Cennetleridir [3] ki kapıları onlara açıktır. (51) Onlar orada tahtlara yan gelerek birçok meyveler, türlü türlü içecekler isteyecekler. (52) Yanlarında gözlerini zevclerine dikmiş yaşıt [4] kızlar vardır. (53) Onlara «— Hesap görülecek gün size vaat olunan mükâfat budur» denecek. (54) İşte bu, öyle bir rızkımızdır ki onda dövünmek ihtimali yoktur. (55) Bu böyledir, taşkınların da dönüp gidecekleri yer, kötü bir yerdir. (56) O da Cehennemdir ki onlar buraya girecekler, burası ne kötü döşemedir! (57) Bu azap kaynar su, sarı sudur (58) Onlar için bu şekilde çeşit çeşit başka azap da vardır. Artık onu tatsınlar. (59) Cehennem bekçileri metbu'lara «— Bunlar sizinle atılan güruhtur» diyecekler. Metbu'lar da onlara merhaba olmasın [5], onlar istihkaklarıyle ateşe girmişlerdir» diyecekler. (60) Tâbi'ler diyecekler ki asıl size merhaba olmasın, buna bizi siz uğrattınız, burası ne kötü karargâhtır. (61) Yine diyecekler ki: «— Ey Rabbimiz! Bizi bu azaba uğratanların ateşte azaplarını kat kat yap.»

---

[1] Zevcesi bir iş için gitmiş, biraz gecikmişdi. Eyyup Aleyhisselâm da yüz değnek vurmağa yemin etmişti.

[2] Elleriyle ita'at, gözleriyle kudret-i sübhaniyeye nazar eden, ta'at ve ibadette kudret sahibi, ulûm ve maarifte, şeriat ve dinde basiret sahibi olan.

[3] Daima ikametgâh olacak Cennetler.

[4] Yaşları bir, güzellikleri bir.

[5] Rahat yüzü görmesinler.

وقالوا ما لنا لا نرى رجالا كنا نعدهم من الأشرار ۝ أتخذناهم
سخريا أم زاغت عنهم الأبصار ۝ إن ذلك لحق تخاصم أهل
النار ۝ قل إنما أنا منذر وما من إله إلا الله الواحد القهار ۝
رب السموات والأرض وما بينهما العزيز الغفار ۝ قل هو
نبؤا عظيم ۝ أنتم عنه معرضون ۝ ما كان لي من علم بالملإ
الأعلى إذ يختصمون ۝ إن يوحى إلي إلا أنما أنا نذير مبين ۝
إذ قال ربك للملائكة إني خالق بشرا من طين ۝ فإذا سويته
ونفخت فيه من روحي فقعوا له ساجدين ۝ فسجد الملائكة
كلهم أجمعون ۝ إلا إبليس استكبر وكان من الكافرين ۝
قال يا إبليس ما منعك أن تسجد لما خلقت بيدي أستكبرت
أم كنت من العالين ۝ قال أنا خير منه خلقتني من نار وخلقته
من طين ۝ قال فاخرج منها فإنك رجيم ۝ وإن عليك لعنتي
إلى يوم الدين ۝ قال رب فأنظرني إلى يوم يبعثون ۝ قال
فإنك من المنظرين ۝ إلى يوم الوقت المعلوم ۝ قال فبعزتك
لأغوينهم أجمعين ۝ إلا عبادك منهم المخلصين ۝

(62) ve kaâlû mâ lenâ lâ nerâ ricâlen künnâ ne'uddühüm minel'eşrâr (63) ettehaznâhüm sıhriyyen em zâgat anhümül'ebsâr (64) inne zâlike lehakkun tehâsumu ehlinnâr (65) kul innemâ ene münzirün ve mâ min ilâhin illallahülvâhıdülkahhâr (66) rabbüssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümel'aziyzülgaffâr (67) kul hüve nebeün aziymün (68) entüm anhü mu'ridûn (69) mâ kâne liye min ılmin bilmele'il'a'lâ iz yahtesımûn (70) in yûhâ ileyye illâ ennemâ ene neziyrün mübiyn (71) iz kaâle rabbüke lilmelâiketi inniy hâlikun beşeren min tıyn (72) feizâ sevveytühü ve nefahtü fiyhi min rûhıy feka'û lehü sâcidiyn (73) fesecedelmelâiketü küllühüm ecma'ûn (74) illâ ibliys, istekbere ve kâne minelkâfiriyn (75) kaâle yâ ibliysü mâ mene'ake en tescüde limâ halaktü biyedeyy, estekberte em künte minel'âliyn (76) kaâle ene hayrün minh, halakteniy min nârin ve halaktehü min tıyn (77) kaâle fahruc minhâ feinneke reciym (78) ve inne aleyke la'netiy ilâ yevmiddiyn (79) kaâle rabbi fe'enzırniy ilâ yevmi yüb'asûn (80) kaâle feinneke minelmunzariyne (81) ilâ yevmilvaktilma'lûm (82) kaâle febi'ızzetike leugviyennehüm ecma'ıyne (83) illâ ıbâdeke minhümülmuhlesıyn.

(62) Hepsi şöyle diyecekler: Biz kötü adamlardan saydığımız Müslümanları niye burada görmüyoruz? (63) Biz onları dünyada maskaraya alırdık, yoksa gözlerimiz onlardan kaydı da onları görmüyor muyuz? (64) Ateşliklerin birbiri ile gürültü etmeleri hakkında bu beyanat doğrudur. Her halde vâki olacak. (65) De ki «— Ben ancak Allah azabıyle korkuturum, yegâne ve kahhar olan Tanrı'dan başka hiç bir tapacak yoktur, (66) O göklerin, yerin ve aralarında olanların Rabbidir. Yegâne galiptir. Çok yarlıgayandır.» (67) De ki «— Bu dediklerim çok mühim bir haberdir. (68) Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz. (69) Ben Meclis-i Âli'de [1] olup biteni bilmezdim. (70) Bana yalnız Allah azabıyle aşikâr surette korkutmaklığım vahyolunmuştur». (71) Hani Rabbin meleklere «— Ben balçıktan bir insan yaratacağım, (72) Onu yapıp ona ruhumdan üfürdüğüm gibi yere kapanıp secde edin» demişti. (73) Bunun üzerine bütün melekler hep birden secde ettiler. (74) Ancak iblis bunu kibirine yediremedi, o, zaten kâfirlerdendi. (75) Allah «— İblis! İki elimle yarattığım mahlûka secde etmeden seni alıkoyan şey nedir? Nefsin mi kabardı? Yoksa kendini daha mı yüksek gördün?» buyurdu. (76) İblis «— Ben ondan daha şerefliyim, beni ateşten, onu balçıktan yarat tın» dedi. (77) Allah «— Oradan dışarı çık! Sen, benim rahmetimden kovulmuşsun. (78) Ceza gününe kadar lânetim de üzerine olsun» buyurdu. (79) İblis «— Yâ Rab! Tekrar dirilecek güne kadar bana mühlet ver, beni yaşat» dedi. (80 - 81) Allah «— Vakti malûm güne kadar sana mühlet verilmiştir» buyurdu. (82) İblis, «— Şan ve şerefim hakkı için ben onların hepsini azdıracağım, (83) İçlerinden halis muhlis kulların başka.

[1] Sûre-i Bakara'da beyan buyurulduğu üzere Hazret-i Âdem hakkında Cenabıhak ile melekler arasında geçen sözleri bilmezdim. Yalnız bana vahiy ile bildirildi, işte o vakit öğrendim.

(84) kaâle felhakku velhakka ekuûl (85) le'emle'enne cehenneme minke ve mimmen tebi'ake minhüm ecma'ıyn (86) kul mâ es'elüküm aleyhi min ecrin ve mâ ene minelmütekellifiyn (87) in hüve illâ zikrün lil'âlemiyn (88) ve leta'lemünne nebe'ehü ba'de hıyn.

SÛRETÜZZÜMER

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakiym (2) innâ enzelnâ ileykelkitâbe bilhakkı fa'büdillâhe muhlisan lehüddiyn (3) elâ lillâhiddiynülhâlis, velleziynettehazû min dûnihî evliyâ, mâ na'büdühüm illâ liyukarribûnâ ilallahi zülfa, innallahe yahkümü beynehüm fiy mâ hüm fiyhi yahtelifûn, innallahe lâ yehdiy men hüve kâzibün keffâr (4) lev erâdallahü en yettehıze veleden lastafâ mimmâ yahluku mâ yeşâü sübhâneh, hüvallahülvâhıdülkahhâr (5) halakassemâvâti vel'arda bilhakk, yükevvirülleyle alennehâri ve yükevvirünnehâre alelleyli ve sehhareşşemse velkamer, küllün yecriy liecelin müsemmâ, elâ hüvel'aziyzülgaffâr.

قال فالحق والحق أقول ۝ لأملأن جهنم منك وممن تبعك منهم
أجمعين ۝ قل ما أسألكم عليه من أجر وما أنا من المتكلفين ۝
إن هو إلا ذكر للعالمين ۝ ولتعلمن نبأه بعد حين ۝

سورة الزمر مكية وهي خمس وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم
تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم ۝ إنا أنزلنا
إليك الكتاب بالحق فاعبد الله مخلصا له الدين ۝
ألا لله الدين الخالص والذين اتخذوا من دونه أولياء
ما نعبدهم إلا ليقربونا إلى الله زلفى إن الله يحكم بينهم
في ما هم فيه يختلفون إن الله لا يهدي من هو كاذب
كفار ۝ لو أراد الله أن يتخذ ولدا لاصطفى
مما يخلق ما يشاء سبحانه هو الله الواحد القهار ۝
خلق السماوات والأرض بالحق يكور الليل على النهار
ويكور النهار على الليل وسخر الشمس والقمر كل
يجري لأجل مسمى ألا هو العزيز الغفار ۝

(84) Allah «— Doğruluk bendendir, doğruyu da ben söylerim: [1] (85) * Cehennemi herhalde seninle ve sana tâbi olanlarla tamamen dolduracağım. (86) De ki bunları işittiniz, işte ben tebligatıma karşı sizden ücret ve mükâfat istemiyorum. Ben kendi başıma teklif edenlerden de değilim [2]. (87) Bu Kur'an cihana bir öğüttür. (88) * Bir zaman sonra haberinin doğru çıktığını herhalde bilmiş olacaksınız.

ZÜMER VEYA «GUREF» SÛRESİ [[3]]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kitabın indirilmesi yegâne galip ve hakim olan Tanrı tarafındandır. (2) Biz, sana Kitabı doğru olmak üzere indirdik, sen de Allah'a dinde ihlâs ile riyasız, şirkten âri olarak ibadet et. (3) Haberiniz olsun ki Allah için olan din, halis olan dindir. Ondan başkasını mâbut edinenler, «— Biz, onlara ancak bizi Allah'a yaklaştırmak emeliyle ibadet ediyoruz» dediler. Allah onların ihtilâf ettikleri şeyi aralarında hükmedip ayıracak. Çünkü Allah yalancı ve nankörlüğe dadanmış kimseyi hidayete erdirmez. (4) Allah çocuk edinmeyi isteseydi yarattıklarından dilediğini seçerdi. O, bundan tamamıyle münezzehtir, yegâne olan, kahhar olan Allah, O'dur. (5) O, gökleri ve yeri hak ve hikmetle yarattı. O, geceyi gündüze, gündüzü geceye dolar [4]. O, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır, her biri muayyen bir zamana kadar seyr ve cereyan eder. Haberiniz olsun ki O, yegâne galiptir, çok yarlıgayandır (bağışlayandır).

[1] Yemin yerindedir. Yahut ben hakkım, söylediğim de haktır.

[2] Yahut ben tekellüflü dini tebliğ etmiyorum, belki akl-ı selimin, tab'ı müsteklmin kabul ettiği dini tebliğ ediyorum.

[3] Mekke'de nâzil olmuş (75) âyettir.

[4] Birini eksiltir, öbürünü artırır, birbiri ardınca getirir.

خلقكم من نفس واحدة ثم جعل منها زوجها وأنزل لكم
من الأنعام ثمانية أزواج يخلقكم في بطون أمهاتكم خلقا
من بعد خلق في ظلمات ثلاث ذلكم الله ربكم له الملك لا إله
إلا هو فأنى تصرفون ۝ إن تكفروا فإن الله غني عنكم
ولا يرضى لعباده الكفر وإن تشكروا يرضه لكم ولا تزر
وازرة وزر أخرى ثم إلى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم
تعملون إنه عليم بذات الصدور ۝ وإذا مس الإنسان
ضر دعا ربه منيبا إليه ثم إذا خوله نعمة منه نسي ما كان
يدعوا إليه من قبل وجعل لله أندادا ليضل عن سبيله
قل تمتع بكفرك قليلا إنك من أصحاب النار ۝ أمن هو قانت
آناء الليل ساجدا وقائما يحذر الآخرة ويرجوا رحمة ربه
قل هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون إنما
يتذكر أولوا الألباب ۝ قل يا عباد الذين آمنوا اتقوا
ربكم للذين أحسنوا في هذه الدنيا حسنة وأرض الله
واسعة إنما يوفى الصابرون أجرهم بغير حساب ۝

(6) halakaküm min nefsin vâhıdetin sümme ce'ale minhâ zevcehâ, ve enzele leküm minel'en'âmi semâniyete ezvâc, yahlukuküm fiy butûni ümmehâtiküm halkan min ba'di halkın fiy zulümâtin selâs, zâlikümullahü rabbüküm lehül-mülk, lâ ilâhe illâ hû, fe'ennâ tusrefûn (7) in tekfürû feinnallahe ganiyyün anküm, ve lâ yerdâ li'ıbâdihilküfr, ve in teşkürû yerdahü leküm, ve lâ tezirü vâziretün vizre uhrâ, sümme ilâ rabbiküm merci'uküm feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn, innehü aliymün bizâtis-sudûr (8) ve izâ messel'insâne durrün de'â rabbehü müniyben ileyhi sümme izâ havvelehü ni'meten minhü nesiye mâ kâne yed'û ileyhi min kablü ve ce'ale lillâhi endâden liyuddılle an sebiylih, kul temetta' biküfrike kaliylen inneke min ashâbinnâr (9) emmen hüve kaânitün ânâelleyli sâciden ve kaâimen yahzerül'âhırete ve yercû rahmete rabbih, kul hel yesteviylleziyne ya'lemûne velleziyne lâ ya'lemûn, innemâ yetezekkerü ûlül'elbâb (10) kul yâ ıbâdilleziyne âmenûttekuû rabbeküm, lilleziyne ahsenû fiy hâzihid-dünyâ haseneh, ve ardullahi vâsi'a, innemâ yüveffessâbirûne ecrehüm bigayri hisâb.

(6) O, sizi bir tek şahıstan yarattı, zevcesini yine ondan yaptı. Sizler için davarlardan sekiz çift [1] indirdi. Sizi analarınızın karnında üç karanlık içinde [2] türlü türlü yarattı, işte Rabbiniz böyle Allah'tır, mülk O'nundur, O'ndan başka Tanrı yoktur. Böyleyken nasıl O'nun ibadetinden dönüyorsunuz? (7) Eğer nankörlük eder de kâfir olursanız O'na ne. Çünkü Allah sizden müstağnidir, O, kullarının küfürlerine râzı olmaz. Eğer şükrederseniz şükrünüzden hoşnut olur. Hiç bir günahkâr başkasının günahını üzerine almaz. Sonra dönüşünüz O'nadır. Artık O, ne işlediklerinizi size haber verecek. Çünkü gönlünüzde ne varsa hepsini hakkıyle bilir. (8) İnsanın başı sıkıldı mı Rabbine dönerek yalvarır, yakarır. Sonra, ona kereminden bir nimet ihsan etti mi evvelce ettiği niyazı unutur da nâsı Allah yolundan çıkartmak için O'na eş bulur. Ona de ki küfürünle beraber biraz sefa sür. Çünkü sen ateşliklerdensin. (9) O nankör mü iyidir? Yoksa âhiretten çekinerek, Rabbinin rahmetini umarak, gecenin saatlerinde yere kapanarak, ayakta durarak ta'at ve ibadetle vakit geçiren mi? De ki âlim olanla olmayan bir midir? Ancak tam akıllılar ibret alırlar. (10) Tarafımdan onlara de ki ey iman eden kullarım! Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için âhirette iyi mükâfat vardır. Tanrı'nın yeri de geniştir. Musibete katlananlara yalnız onlara sayısız mükâfat verilir.

[1] Dişili ve erkekli olmak üzere deve, sığır, koyun keçi.

[2] Son, rahim, karın karanlıklarında.

(11) kul inniy ümirtü en a'büdallahe muhlisan lehüddiyne (12) ve ümirtü lien ekûne evvelelmüslimiyn (13) kul inniy ehâfü in aseytü rabbiy azâbe yevmin aziym (14) kulillâhe a'büdü muhlisan lehü diyniy (15) fa'büdû mâ şi'tüm min dûnih, kul innelhâsiriynelleziyne hasirû enfüsehüm ve ehliyhim yevmelkıyâme, elâ zâlike hüvelhusrânülmübiyn (16) lehüm min fevkıhim zulelün minennâri ve min tahtihim zulel, zâlike yuhavvifullahü bihî ıbâdeh, yâ ıbâdi fettekuûn (17) velleziynectenebûttâguûte en ya'büdûhâ ve enâbû ilallahi lehümülbüşrâ, febeşşir ıbâdi (18) elleziyne yestemi'ûnelkavle feyettebi'ûne ahseneh, ülâikelleziyne hedâhümullahü ve ülâike hüm ûlül'elbâb (19) efemen hakka aleyhi kelimetül'azâb, efe'ente tünkızü men fiynnâr (20) lâkinnilleziynettekav rabbehüm lehüm gurefün min fevkıhâ gurefün mebniyyetün tecriy min tahtihel'enhâr, va'dallah, lâ yuhlifullahülmi'âd (21) elem tere ennallahe enzele minessemâi mâen feselekehü yenâbiy'a fiyl'ardı sümme yuhricü bihî zer'an muhtelifen elvânühü sümme yehiycü feterâhü musferren sümme yec'alühü hutâmâ, inne fiy zâlike lezikrâ liûliyl'elbâb.

قل اني امرت ان اعبد الله مخلصا له الدين ۝ وامرت لان اكون اول المسلمين ۝ قل اني اخاف ان عصيت ربي عذاب يوم عظيم ۝ قل الله اعبد مخلصا له ديني ۝ فاعبدوا ما شئتم من دونه قل ان الخاسرين الذين خسروا انفسهم واهليهم يوم القيامة الا ذلك هو الخسران المبين ۝ لهم من فوقهم ظلل من النار ومن تحتهم ظلل ذلك يخوف الله به عباده يا عباد فاتقون ۝ والذين اجتنبوا الطاغوت ان يعبدوها وانابوا الى الله لهم البشرى فبشر عباد ۝ الذين يستمعون القول فيتبعون احسنه اولئك الذين هديهم الله واولئك هم اولوا الالباب ۝ افمن حق عليه كلمة العذاب افانت تنقذ من في النار ۝ لكن الذين اتقوا ربهم لهم غرف من فوقها غرف مبنية تجري من تحتها الانهار وعد الله لا يخلف الله الميعاد ۝ الم تر ان الله انزل من السماء ماء فسلكه ينابيع في الارض ثم يخرج به زرعا مختلفا الوانه ثم يهيج فتريه مصفرا ثم يجعله حطاما ان في ذلك لذكرى لاولي الالباب ۝

(11) De ki ben Allah'a dinde ihlâs ile ibadet etmek için emrolundum, (12) Müslümanların ilki olmakla da emrolundum. (13) De ki şâyet Rabbime karşı gelecek olursam o müthiş günde vâki olacak azaptan korkarım. (14) De ki «— Ben, Allah'a dinde ihlâs ile ibadet ederim, (15) Haydi siz de O'ndan başka dilediğinize ibadet edin»; de ki ziyana uğrayanlar kıyamet gününde kendilerini ve ailelerini ziyana sokanlardır. Haberiniz olsun ki âşikâr bir ziyan, işte budur. (16) Onların üzerlerinde ateşten gölgelikler bulunduğu gibi altlarında yine ateşten gölgelikler [1] vardır. İşte bununla Allah kullarını korkutur [2]. Kullarım! Benden sakının. (17) «Tâğut»a tapmaktan kaçınıp Allah'a sığınanlar için müjde vardır. Sözleri dinleyip en güzeline [3] tâbi olan kullarıma müjdele. (18) İşte Allah'ın hidayete erdirdiği kimseler bunlardır. Tam akıllı olanlar da bunlardır. (19) Sen azaba müstahak olanı koruyabilir misin? Ateşte bulunanı kurtarabilir misin? [4] (20) Fakat Rablerinden sakınanlar için birbiri üzerine yapılmış çardaklar, yüksek köşkler vardır ki altlarından ırmaklar akar. Bu, Allah'ın vaadettiği mükâfatıdır. Allah vaadinden caymaz. (21) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur yağdırmış, yeryüzünde ondan pınarlar vücude getirmiş, onunla çeşit çeşit renkli ekin çıkarıyor, ekinleri, kuruyunca sen onu sararmış görürsün, bilâhare onu ufaltıyor, tane yapıyor. İşte bunda tam akıllılar için ibret vardır.

---

[1] Döşekler, kilimler.

[2] Yani benim kastim azap değildir. Belki cehalet ve dalâleti bırakmanız için sizi korkutuyorum.

[3] Sözün güzelini, kötüsünü işitip güzel söyleyip kötü sözden kaçınanlar - Kur'an ve başka sözü işitip Kur'ana tâbi olanlar - Kur'an ve hadisi işitip hükmüne tâbi olup, müteşabihin-i hakka tefviz edenler - azimet ve ruhsatı işitip azimeti alıp ruhsatı bırakanlar - bâtıl ile hak'kı ayırıp efdal olanları sıra tertibi ile alanlar.

[4] Veya onların işi elinde midir? Azaba müstahak olanı, yani ateşte bulunanı kurtarabilir misin?

أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۚ فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝ أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ۝ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝ فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ۝

(22) efemen şerehallahü sadrehü lil'islâmi fehüve alâ nûrin min rabbihî,feveylün lilkaâsiyeti kulûbühüm min zikrillâh, ülâike fiy dalâlin mübiyn (23) allahü nezzele ahsenelhadîys, kitâben müteşâbihen mesâniy, takşa'ırru minhü cülûdülleziyne yahşevne rabbehüm, sümme teliynü cülûdühüm ve kulûbühüm ilâ zikrillâh, zâlike hüdallahi yehdiy bihi men yeşâ, ve men yudlilillâhü femâ lehü min hâd (24) efemen yettekıy bivechihiy sû-el'azâbi yevmelkıyâme, ve kıyle lizzâlimiyne zûkuû küntüm teksibûn (25) kezzebelleziyne min kablihim feetâhümül'-azâbü min haysü lâ yeş'urûn (26) fe'ezâkahümullahülhızye fiylhayâtiddünyâ, ve le'azâbül'ahıreti ekber, lev kânû ya'lemûn (27) ve lekad darebnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli meselin le'allehüm yetezekkerûn (28) kur'ânen arabiyyen gayre ziy ıvecin le'allehüm yettekuûn (29) daraballahü meselen recülen fiyhi şürekâü müteşâkisûne ve recülen selemen lirecül, hel yesteviyâni mesel, elhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (30) inneke meyyitün ve innehüm meyyitûn (31) sümme inneküm yevmelkıyâmeti ınde rabbiküm tahtesımûn.

(22) Allah, kalbini İslâm için açmakla Rabbi tarafından büyük bir nura [1] mazhar olan kimse, katı yürekli kimseyle bir midir? Allah'ı zikre karşı münşerih olacak yerde katı yürekli olanların vay hâline! İşte bunlar açık bir sapıklık içindedir. (23) Allah, sözün en güzelini [2] birbirine benzer [3] ikişer ikişer olarak [4] bir Kitap halinde indirmiştir. Rablerinden korkanlar onu dinledikleri zaman korkularından tüyleri ürperir, sonra Allah'ın mağfiretini zikredince onlardan korku gider. Tüyleri açılır, yürekleri yumuşar. İşte bu Allah yoludur ki dilediğini o yola götürür, Allah her kimi şaşırtırsa ona yol gösteren hiç bir kimse bulunmaz. (24) Kıyamet günü eli bağlı olup yaman bir azaptan yüzü ile kendini koruyan kimse, azaptan emin olan kimse gibi midir? Zalimlere kazandığınız amellerin cezasını çekiniz denir. (25) Onlardan evvelkiler de peygamberlerini yalancı saydılar da farkında olamadıkları bir yerden kendilerine azap gelip çatmıştı. (26) Artık Allah onlara dünya diriliğinde rüsvaylığı tattırdı. Âhiret azabı ise daha dehşetlidir. Bilseler ibret alırlardı. (27) * Halk nasihat kabul etsinler, diye bu Kur'an'da onlara her şeyden misal getirdik. (28) Sakınsınlar diye Kur'an'ı Arap diliyle hiç bir eğrilik bulunmadığı halde indirdik. (29) Allah şöyle bir misal getirir: Kölelerden bir adamın huysuz, birkaç müşterek ağası olsun [5], diğer bir adamın da ortaksız tek bir ağası bulunsun [6]. Bu ikisinin halleri bir midir? [7] Tanrı'ya hamdolsun ki O'nun şeriki yoktur. Fakat onların pek çoğu bu hakikati bilmezler. (30) Ya Muhammed! Sen de öleceksin, onlar da ölecekler. (31) Sonra siz kıyamet gününde Rabbinizin yanında birbirinizden dâvacı olacaksınız [8].

---

[1] Allah'ın âyetlerini müşahade esnasında kalbine feyezan eden lûtf-u ilâhi'ye, tevfik-i süphaniye, marifet-i bariye, hidayet-i rabbaniyeye. [2] Lâfzı ve mânâsı itibariyle en güzel söz olan Kur'an-ı Kerîm'i. [3] Biribirini teyit eder. İcazda, nazımda, sıdıkta birbirine benzer, onda asla tenakuz ve ihtilâf bulunmaz. [4] Vaad ve vait, tehdit ve tepşir, rahmet ve azap, yer ve gök, uçmak ve tamu, zulmet ve ziya ve emir ve nehiy. Yahut zihinde iyice yerleşmesi için kısası, ihbarı, ahkâmı, mevaizi mükerrerdir.
[5] Köle benimdir, benim işimi görsün diye kavga eden ağalarına karşı köle şaşırır kalır. [6] Yahut birbirinin aleyhinde olan birkaç kişinin malı olan bir köle ile tek bir adamın malı olan bir köle. [7] Çok ağaları bulunan köle hiç birinin has malı değildir. İşini hiç birisi tamamiyle göremez. Köleye yazık olur, köle zayi olur. Müşrik de böyledir, o da zayi olur. Fakat bir ağanın malı olan kölenin bütün işini o ağa görür, köleye yazık olmaz, köle zayi olmaz, muvahhid de böyledir. [8] «Ben risaletimi tebliğ ettim, senin tarafına dâvet ettim. Fakat kabul etmediler» diyeceksin, onlar da inat edecekler, faydasız cevaplar verecekler.

(32) femen azlemü mimmen kezebe alallahi ve kezzebe bissıdkı iz câeh, eleyse fiy cehenneme mesven lilkâfiriyn (33) velleziy câe bissıdkı ve saddeka bihî ülâike hümülmüttekuûn (34) lehüm mâ yeşâûne ınde rabbihim, zâlike cezâülmuhsiniyn (35) liyükeffirallahü anhüm esve'elleziy amilû ve yecziyehüm ecrehüm biahsenilleziy kânû ya'melûn (36) eleysallahü bikâfin abdeh, ve yühavvifûneke billeziyne min dûnih, ve men yudlilillâhü femâlehü min hâd (37) ve men yehdillahü femâ lehü min mudıll, eleysallahü bi'aziyzin ziyntikaâm (38) ve lein se'eltehüm men halekassemâvâti vel'arda leyekuûlünnallah, kul efere'eytüm mâ ted'ûne min dûnillâhi in erâdeniyallahü bidurrin hel hünne kâşifâtü durrihi, ev erâdeniy birahmetin hel hünne mümsikâtü rahmetih, kùl hasbiyallah, aleyhi yetevekkelülmütevekkilûn (39) kul yâ kavmi'melû alâ mekânetiküm inniy âmil, fesevfe ta'lemûne (40) men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve yahıllü aleyhi azâbün mukıym.

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
اِذْ جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ۝ وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝
لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۝
لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝ وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ۝ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ
اَوْ اَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ
اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ مَنْ يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ۝

(32) Allah'a karşı yalan söyleyen, gerçek bir peygamber gelince onu yalancı sayan kimseden daha zalim kim olabilir? Kâfirlerin Cehennemde yurdu yok mu? (33) Gerçek din getirenle onu tasdik edenler yok mu, işte sakınanlar, onlardır [1]. (34) Bu sakınanlar, Rableri yanında ne dilerlerse hep hazırdır. İyilik edenlerin mükâfatı işte budur. (35) Allah bununla onların işledikleri kötü amellerini örtecek, onlara amellerinin en güzeli derecesinde mükâfat verecektir. (36) Allah kuluna yetmez mi? Onlar seni Allah'tan başka taptıkları putlarıyle korkutuyorlar. Allah her kimi şaşırtırsa artık onun için doğru yola götürecek hiç bir kimse yoktur. (37) Her kimi de Allah doğru yola götürecek olursa onun için de şaşırtacak hiç bir kimse yoktur. Allah yegâne galip olan, öç alan Zat değil midir? [2] (38) * Onlara «— Gökleri, yeri kim yarattı» diye soracak olursan herhalde «— Allah yarattı» diyeceklerdir. De ki ne dersiniz? Allah bana sıkıntı vermek istese, Allah'ı bırakarak taptıklarınız O'nun verdiği sıkıntıyı kaldırabilir mi? Veya hakkımda bir rahmet ve nimet vermek istese onlar o nimeti tutabilirler mi? De ki Allah bana yeter, mütevekkil olanlar yalnız O'na mütevekkil olurlar. (39 - 40) De ki ey kavmim! Elinizden geleni yapın, ben de bildiğim gibi yapacağım. Yakında kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini, kımıldanmayacak azabın kimin başına konacağını anlayacaksınız.

[1] Bilûmum peygamberler ile mü'minler.

[2] Allah'ın dostları için düşmanlarından öc alır.

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَى
فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ۝ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝
أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا
لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ۝ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ وَإِذَا
ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
۝ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ۝

(41) innâ enzelnâ aleykelkitâbe linnâsi bilhakkı, femenihtedâ felinefsih, ve men dalle feinnemâ yedıllu aleyhâ, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (42) allahü yeteveffel'enfüse hıyne mevtihâ velletiy lem temüt fiy menâmihâ, feyümsikülletiy kadâ aleyhelmevte ve yürsilül'uhrâ ilâ ecelin müsemmâ, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yetefekkerûn (43) emittehazû min dûnillâhi şüfe'â, kul evelev kânû lâ yemlikûne şey'en ve lâ ya'kılûn (44) kul lillâhişşefa'atü cemiy'â, lehü mülküssemâvâti vel'ard, sümme ileyhi türce'ûn (45) ve izâ zükirallahü vahdehüşme'ezzet kulûbülleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreh, ve izâ zükirelleziyne min dûnihî izâ hüm yestebşirûn (46) kulillâhümme fâtırassemâvâti vel'ardı âlimelgaybi veşşehâdeti ente tahkümü beyne ıbâdike fiy mâ kânû fiyhi yahtelifûn (47) ve lev enne lilleziyne zalemû mâ fiyl'ardı cemiy'an ve mislehü ma'ahü leftedev bihî min sû-il'azâbi yevmelkıyâme, ve bedâ lehüm minallahi mâ lem yekûnû yahtesibûn.

(41) Biz, sana Kitabı nâs'ın menfaati için doğru olarak indirdik. Her kim doğru yol bulursa kendisi için yol bulur. Her kim doğru yoldan saparsa yine kendi aleyhine sapmış olur. Sen üzerlerinde mes'ul bir vekil değilsin. (42) Allah, ölüm vaktinde canları alır, ölmeyenin de uyku zamanında [1] canını alır. Üzerine ölüm hükmettiği canı tutar [2], diğerini [3] eceli gelinceye kadar salıverir. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır. (43) Yoksa onlar Allah'tan başkalarını şefaatçı mı edindiler? De ki onlar hiç bir şeye mâlik olmasalar, akıl erdiremeseler de yine onları şefaatçı edecek misiniz? (44) De ki bütün şefaat Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin, yerin mülkü O'nundur. Nihayet kıyamette O'na döneceksiniz. (45) Her ne zaman Allah, bir tek olarak anıldığı zaman âhirete inanmayanların kalpleri nefretle çekilir. Allah'tan başka mâbutları anılsa hemen sevinç içinde kalırlar. (46) De ki Allah'ım! Ey gökleri, yeri yaratan! Ey gizliyi, aşikârı bilen! [4]. Kulların arasındaki ihtilâfı sen hükmedeceksin. (47) Eğer yerde ne varsa hepsi ve onun bir misli daha öz nefislerine zulüm edenlerin olsa kıyamet günü tutulacakları yaman azaba bedel kendilerini kurtarmak için onu verirler. Onlara Allah tarafından dünyada hesaba katmadıkları şey görünecek.

---

[1] Çünkü uyku ölümün kardeşidir. İnsan uyku halinde ölü gibi olur.
[2] Canını iade etmez, o da ölür gider.
[3] Uykuda bulunan diğer bir kimsenin canını.
[4] Veya gökleri ve yeri yaratan, gizli ve âşikârı bilen Allah'ım!

(48) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ kesebû ve hâka bihim mâ kânû bihî yestehziûn (49) feizâ messel'insâne durrun de'ânâ, sümme izâ havvelnâhü ni'meten minnâ kaâle innemâ ûtiytühü alâ ilm, bel hiye fitnetün ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (50) kad kaâlehelleziyne min kablihim femâ agnâ anhüm mâ kânû yeksibûn (51) fe'esâbehüm seyyiâtü mâ kesebû, velleziyne zalemû min hâülâi seyusıybühüm seyyiâtü mâ kesebû ve mâ hüm bimu'ciziyn (52) evelem ya'lemû ennallahe yebsüturrizka limen yeşâü ve yakdir, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn (53) kul yâ ıbâdiyelleziyne esrefû alâ enfüsihim lâ taknetû min rahmetillâh, innallahe yagfirüzzünûbe cemiy'â, innehü hüvelgafûrürrahiym (54) ve eniybû ilâ rabbiküm ve eslimû lehü min kabli en ye'tiyekümül'azâbü sümme lâ tünsarûn (55) vettebi'û ahsene mâ ünzile ileyküm min rabbiküm min kabli en ye'tiyekümül'azâbü bagteten ve entüm lâ teş'urûn (56) en tekuûle nefsün yâ hasretâ alâ mâ ferrattü fiy cenbillâhi ve in küntü leminessâhiriyn.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ۝ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ۝ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللّٰهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ۝

(48) Onlara kazandıkları amelin kötülükleri görünecek, istihza ettikleri şeyin cezası etraflarını saracak. (49) İnsanın başı sıkıldı mı bize yalvarır, yakarır, sonra inayetimizden ona nimet verdik mi «— Şu bana verilen şey ancak yolunu bildiğimden [1] dolayıdır» der. Hayır, o nimet bir mihnet ve iptilâdır. Fakat onların pek çoğu bunu bilmez. (50) Onlardan evvelkiler de bu sözü söylemişlerdi de dünyada kazandıkları şeyin kendilerine faydası dokunmadı [2]. (51) Artık kazandıkları şeyin kötülükleri başlarına geldi. Bunlardan da öz nefislerine zulüm edenlerin başlarına yakında kazandıkları şeyin kötülükleri gelecek, onlar bizi âciz kılacak değillerdir [3]. (52) Onlar bilmiyorlar mı ki Allah rızkı dilediğine bol, dilediğine az verir. İşte bunda mü'minler için ibretler vardır. (53) Tarafımdan de ki ey öz nefislerine fenalıkta hadden aşan kullarım! Tanrı'nın bağışlamasından ümit O, yarlıgayan, bağışlayandır. (54) Rabbinize dönün, tövbe edin. Size azap gelmeden evvel O'na boyun eğin [4] sonra azaptan kurtulmak için yardım görmeyeceksiniz. (55) Rabbiniz tarafından size inzâl olunan en güzel söze [5], farkında olmaksızın birdenbire azap gelmeden evvel, tâbi olun. (56) Şunun için ki günahkâr bir kişi «Allah'a karşı yaptığım kusurlardan dolayı eyvah bana yazık oldu! Ben gerçekten, mü'minleri maskaraya alanlar sırasındaydım» demesin.

---

[1] Kazanma usulünü bildiğimden, buna müstahak olduğumu Allah'ın bilmesinden.

[2] Azaplarını def'edemedi.

[3] Hiç biri azabımızdan kurtulacak değildir.

[4] İhlâs ile amel edin.

[5] Kur'an'a tâbi olun - ta'ati iltizam edin, masiyetten kaçının, azimeti alın, ruhsatı bırakın.

أو تقول لو أن الله هدىٰني لكنت من المتقين ۞ أو تقول
حين ترى العذاب لو أن لي كرة فأكون من المحسنين ۞
بلىٰ قد جاءتك آياتي فكذبت بها واستكبرت وكنت
من الكافرين ۞ ويوم القيامة ترى الذين كذبوا على الله
وجوههم مسودة أليس في جهنم مثوى للمتكبرين ۞
وينجي الله الذين اتقوا بمفازتهم لا يمسهم السوء ولا هم
يحزنون ۞ الله خالق كل شيء وهو على كل شيء
وكيل ۞ له مقاليد السماوات والأرض والذين كفروا
بآيات الله أولئك هم الخاسرون ۞ قل أفغير الله
تأمروني أعبد أيها الجاهلون ۞ ولقد أوحي إليك
وإلى الذين من قبلك لئن أشركت ليحبطن عملك
ولتكونن من الخاسرين ۞ بل الله فاعبد وكن
من الشاكرين ۞ وما قدروا الله حق قدره
والأرض جميعا قبضته يوم القيامة والسماوات
مطويات بيمينه سبحانه وتعالىٰ عما يشركون ۞

(57) ev tekuûle lev ennallahe hedânî leküntü minelmüttekıyn (58) ev tekuûle hıyne terel'azâbe lev enne liy kerreten fe'ekûne minelmuhsiniyn (59) belâ kad câetke âyâtiy fekezzebte bihâ vestekberte ve künte minelkâfiriyn (60) ve yevmelkıyâmeti terelleziyne kezebû alallahi vücûhühüm müsveddeh, eleyse fiy cehenneme mesven lilmütekebbiriyn (61) ve yünecciyllahülleziynettekav bimefâzetihim lâ yemessühümüssûü ve lâ hüm yahzenûn (62) allahü hâliku külli şey'in ve hüve alâ külli şey'in vekiyl (63) lehü makaâliydüssemâvâti vel'ard velleziyne keferû biâyâtillâhi ülâike hümülhâsirûn (64) kul efegayrallahi te'mürûnniy a'büdü eyyühelcâhilûn (65) ve lekad ûhıye ileyke ve ilelleziyne min kablik, lein eşrekte leyahbetanne amelüke ve letekûnenne minelhâsiriyn (66) belillâhe fa'büd ve kün mineşşâkiriyn (67) ve mâ kaderullahe hakka kadrihî vel'ardu cemiy'an kabdatühü yevmelkıyâmeti vessemâvâtü matviyyâtün biyemiynih, sübhânehü ve te'âlâ ammâ yüşrikûn.

(57) Veya «— Allah bana hidayet verseydi elbette ben de sakınanlardan olurdum» demesin. (58) Yahut azap gördüğü zaman «— Keşke bir kere dünyaya dönseydim de iyi iş işleyenlerden olsaydım!» demesin. (59) Her günahkâr böyle özür dilemekle beraber ona «— Evet, sana âyetlerim geldi, sense onları yalan saydın, inanmayı kibirine yediremedin, kâfirler sırasına geçtin» denecek. (60) Kıyamet günü Allah namına yalan söyleyenlerin yüzlerini kararmış görürsün. Cehennemde imana karşı nefsini kabartanların bir yurdu yok mudur? (61) Allah sakınanlara kurtulmalarına sebep olan imanlarıyle necat verir, onlara fenalık dokunmaz, üzülmezler de. (62) Allah her şeyi yaratandır. O, her şeye vekil ve mutasarrıftır. (63) Göklerin, yerin anahtarları O'nun elindedir [1]. Ziyankârlar, Allah'ın âyetlerini tanımayanlardır. (64) De ki ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına ibadet etmemi emrediyorsunuz, öyle mi? (65) * Sana, senden evvel gelenlere şöyle vahiy olunmuştur: «— * Eğer şerik koşacak olursan her halde amelin beyhude olacak. Sen de ziyankârlardan olacaksın». (66) «— Belki yalnız Tanrı'ya tap, nimetine şükredenler arasına geç». [2] (67) Onlar Allah'ı gereği gibi takdir ve tâzim etmediler. Kıyamet günü yer, hepsi birden, O'nun avucundadır, gökler ise sağ eliyle bükülmüştür [3]. O, şerik koştukları şeyden tamamıyle münezzehtir, yücedir.

---

[1] Mutasarrıf ve müdebbiridir.
[2] Yani dediğiniz şey nasıl olabilir! Allah bana böyle buyurmuştur.
[3] Kemal-i kudret ve azâmetini beyandır.

(68) ve nüfiha fiyssûri fesa'ıka men fiyssemâvâti ve men fiyl'ardı illâ men şâallah, sümme nüfiha fiyhi uhrâ feizâhüm kıyâmün yanzurûn (69) ve eşrekatil'ardu binûri rabbihâ ve vudı'alkitâbü ve ciy'e binnebiyyiyne veşşühedâi ve kudıye beynehüm bilhakkı ve hüm lâ yuzlemûn (70) ve vüffiyet küllü nefsin mâ amilet ve hüve a'lemü bimâ yef'alûn (71) ve siykalleziyne keferû ilâ cehenneme zümerâ, hattâ izâ câühâ fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ elem ye'tiküm rüsülün minküm yetlûne aleyküm âyâti rabbiküm ve yünzirûneküm likaâe yevmiküm hâzâ, kaâlû belâ ve lâkin hakkat kelimetül'azâbi alelkâfiriyn (72) kıyledhulû ebvâbe cehenneme hâlidiyne fiyhâ, febi'se mesvelmütekebbiriyn (73) ve siykalleziynettekav rabbehüm ilelcenneti zümerâ, hattâ izâ câühâ ve fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ selâmün aleyküm tıbtüm fedhulûhâ hâlidiyn (74) ve kaâlûlhamdü lillâhilleziy sadakanâ va'dehü ve evresenel'arda netebevveü minelcenneti haysü neşâ', feni'me ecrül'âmiliyn.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرٰى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ۞
وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۞
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ۞
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتّٰى إِذَا جَاؤُهَا
فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هٰذَا قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ۞
قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ۞ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى
الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتّٰى إِذَا جَاؤُهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ۞
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۞

(68) Kıyamet borusu üfürülünce [1] Allah'ın dilediği kimseden maada göklerde, yerde ne varsa hepsi ölü düşer, sonra bir daha üfürülünce [2] hemen onlar ayağa kalkıp bakışırlar [3]. (69) Yeryüzü Rabbinin nuru ile ışıklanır, herkesin eline amel defterleri konur. Peygamberler ve şahitler getirilir. Aralarında doğrulukla işler olur biter. Onlar gadir ve zulme uğramazlar. (70) Herkese, yaptığı işin cezası tamamıyle verilir. Allah onların yaptıklarını herkesten iyi bilir. (71) Kâfirler Cehenneme bölük bölük sürülür, nihayet Cehenneme varınca Cehennem kapıları açılır, Cehennem bekçileri onlara «— Size Rabbinizin âyetlerini okur, sizi bugüne kavuşacağınızla korkutur içinizden peygamberler gelmedi mi?» derler. Onlar «— Evet geldi, okudu, korkuttu. Fakat bizim kötü amellerimize göre bizim gibi kâfirlere azap vadesi sabit olmuştu» diyecekler. (72) Onlara «— Cehennemin istediğiniz kapılarından girin, orada devamlı kalın, büyüklük taslayanların yurdu ne kötüdür!» denecek. (73) Rablerinden sakınanlar da Cennete bölük bölük ihtiramla sevkolunur. Nihayet Cennete varınca kapılarını açık bulurlar. Bekçileri derler ki «— Size selâm olsun ki siz ne güzel adamlarsınız! [4] Artık oraya devamlı olarak giriniz». (74) Onlar Tanrı'ya hamdolsun ki bize olan vaadini yerine getirdi, bizi Cennet toprağına vâris kıldı, biz burada dilediğimiz yere konuyoruz. İyi amel işleyenlerin mükâfatı ne güzeldir!

---

[1] İlk üfürme.
[2] İkinci üfürme.
[3] Ne olacak diye bekleşirler veya hayret içinde gözlerini döndürürler veya ayakta şaşırıp kalırlar.
[4] Veya siz kötülüklerden pâk oldunuzdu.

وترى الملائكة حافين من حول العرش يسبحون بحمد
ربهم وقضي بينهم بالحق وقيل الحمد لله رب العالمين ۞

سورة المؤمن مكية وهي خمس وثمانون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم ۞ تنزيل الكتاب من الله العزيز العليم ۞ غافر الذنب
وقابل التوب شديد العقاب ذي الطول لا إله إلا هو
إليه المصير ۞ ما يجادل في آيات الله إلا الذين كفروا
فلا يغررك تقلبهم في البلاد ۞ كذبت قبلهم قوم نوح
والأحزاب من بعدهم وهمت كل أمة برسولهم ليأخذوه
وجادلوا بالباطل ليدحضوا به الحق فأخذتهم فكيف
كان عقاب ۞ وكذلك حقت كلمت ربك على الذين
كفروا أنهم أصحاب النار ۞ الذين يحملون العرش ومن حوله
يسبحون بحمد ربهم ويؤمنون به ويستغفرون للذين
آمنوا ربنا وسعت كل شيء رحمة وعلما فاغفر
للذين تابوا واتبعوا سبيلك وقهم عذاب الجحيم ۞

(75) ve terelmelâikete hâffiyne min havlil'arşı yüsebbihûne bihamdi rabbihim, ve kudıye beynehüm bilhakkı ve kıylelhamdü lillâhi rabbil'âlemiyn.

SÛRETÜLMÜ'MİN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzil'aliymi (3) gaâfirizzenbi ve kaâbilittevbi şediydil'ıkaâbi ziyttavl, lâ ilâhe illâ hû, ileyhilmasıyr (4) mâ yücâdilü fiy âyâtillâhi illelleziyne keferû, felâ yagrurke tekallübühüm fiylbilâd (5) kezzebet kablehüm kavmü nûhın vel'ahzâbü min ba'dihim ve hemmet küllü ümmetin biresûlihim liye'huzûhü ve câdelû bilbâtılı liyüdhıdû bihilhakka fe'ehaztühüm, fekeyfe kâne ıkaâb (6) ve kezâlike hakkat kelimetü rabbike alelleziyne keferû ennehüm ashâbünnâr (7) elleziyne yahmilûnel'arşe ve men havlehü yüsebbihûne bihamdi rabbihim ve yü'minûne bih, ve yestagfirûne lilleziyne âmenû, rabbenâ ve si'te külle şey'in rahmeten ve ilmen fagfir lilleziyne tâbû vettebe'û sebiyleke vekıhim azâbelcahiym.

(75) Melekleri, arş'ın etrafını kuşatır, Rablerini överek tespih ve tenzih eyler bir halde görürsün. Onların aralarında iş doğrulukla olur, biter [1], mü'minler tarafından [2] «— Âlemlerin Rabbi olan Tanrı'ya hamdolsun» denir.

MÜ'MİN VEYA «GAFİR» SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Hâ, mim. (2) Kitabın indirilmesi yegâne galip olan, hakkıyle bilen Allah tarafındandır. (3) O, günahı yarlıgayan, tövbeyi kabul eden, ukubette şiddetli, in'am ve ihsanı bol olan Zat'tır. O'ndan başka tapacak yoktur. Dönüş O'nun tarafınadır. (4) Allah'ın âyetlerinde, kâfirlerden başka çene çalan bulunmaz [4]. Onların şehirlerde dolaşmaları seni aldatmasın [5]. (5) Onlardan evvel Nuh kavmi, onlardan sonra gelen fırkalar da [6] peygamberlerini yalancı saymışlardı. Her bir ümmetin maksadı peygamberlerini yakalayıp öldürmekti. Hak'kı ayak altına almak uğrunda boş sözlerle çene çalmışlardı. Ben de onları yakaladım, ukubetim nasıl oldu? Bak azabımdan kurtulabildiler mi? (6) Kâfirlere de Rabbinin azap sözü böylece sabit olmuştur: Onlar ateşliktir. (7) Arş'ı taşıyanlar, arş'ın etrafında dolaşanlar Rablerini överek tespih ve tenzih ederler, kalpleriyle O'na inanırlar, mü'minler için yarlıganmak (bağışlanmak) dilerler: «— Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kaplamıştır. Artık tövbe edip yolunda gidenleri yarlıga (bağışla), onları Cehennem azabından koru».

[1] Mü'min Cennete, kâfir Cehenneme girer veyahut melekler yerli yerine geçer.
[2] Veya melekler tarafından.
[3] Mekke'de nâzil olmuş (85) âyettir.
[4] Âyetlere tecavüz etmez, onların iptaline yeltenmez.
[5] Ticaret ile gidip gelmelerini, bol bol geçinmelerini aldırma. Sonu fenadır.
[6] Âd ve Semud kavimleri.

(8) rabbenâ ve edhılhüm cennâti adninilletiy ve'adtehüm ve men saleha min âbâihim ve ezvâcihim ve zürriyyâtihim, inneke entel'aziyzülhakiym (9) vekıhimüsseyyi'ât, ve men tekısseyyiâti yevmeizin fekad rahımteh, ve zâlike hüvelfevzül'azıym (10) innelleziyne keferû yünâdevne lemaktullahi ekberü min maktiküm enfüseküm iz tüd'avne ilel'iymâni fetekfürûn (11) kaâlû rabbenâ emettenesneteyni ve ahyeytenesneteyni fa'terefnâ bizünûbinâ fehel ilâ hurûcin min sebiyl (12) zâliküm biennehû izâ dü'ıyallahü vahdehü kefertüm, ve in yüşrek bihî tü'minû, felhükmü lillâhil'aliyyilkebiyr (13) hüvelleziy yüriyküm âyâtihî ve yünezzilü leküm minessemâi rızkaâ, ve mâ yetezekkerü illâ men yüniyb (14) fed'ullahe muhlisıyne lehüddiyne ve lev kerihelkâfirûn (15) refiy'uddęrecâti zül'arş, yülkıyrrûha min emrihî alâ men yeşâü min ıbâdihî liyünzire yevmettelâak (16) yevme hüm bârizûn, lâ yahfâ alallahi minhüm şey', limenilmülkülyevm, lillâhilvâhıdilkahhâr.

ربنا وادخلهم جنات عدن التي وعدتهم ومن صلح
من آبائهم وازواجهم وذرياتهم انك انت العزيز
الحكيم ۝ وقهم السيئات ومن تق السيئات يومئذ فقد
رحمته وذلك هو الفوز العظيم ۝ ان الذين كفروا
ينادون لمقت الله اكبر من مقتكم انفسكم اذ تدعون
الى الايمان فتكفرون ۝ قالوا ربنا امتنا اثنتين
واحييتنا اثنتين فاعترفنا بذنوبنا فهل الى خروج
من سبيل ۝ ذلكم بانه اذا دعي الله وحده كفرتم وان
يشرك به تؤمنوا فالحكم لله العلي الكبير ۝ هو الذي
يريكم آياته وينزل لكم من السماء رزقا وما
يتذكر الا من ينيب ۝ فادعوا الله مخلصين له
الدين ولو كره الكافرون ۝ رفيع الدرجات ذو العرش
يلقي الروح من امره على من يشاء من عباده لينذر يوم
التلاق ۝ يوم هم بارزون لا يخفى على الله منهم
شيء لمن الملك اليوم لله الواحد القهار ۝

(8) «— Ey Rabbimiz! Onları babalarından, zevcelerinden, zürriyetlerinden salâh halde bulunanları vaadettiğin Cennetlere sok. Çünkü yegâne galip sensin, hakim sensin». (9) «— Onları kötülüklerden koru, dünyada her kimi kötülüklerden korursan kıyamet günü rahmetine kavuşturursun, büyük kurtuluş işte budur». (10) Kâfirler yok mu, ateşe girerlerken [1] onlara «— Allah'ın sizi düşman tutması bugün öz nefislerinizi [2] düşman tutmanızdan daha şiddetlidir. Çünkü siz dünyada imana dâvet olundunuz da kâfir oldunuz» diye nida olunacak [3]. (11) Onlar «— Ey Rabbimiz bizi iki kere öldürdün, iki kere dirilttin, işte günahlarımızı itiraf ettik, artık buradan çıkmaya bir yol var mıdır?» diyecekler. (12) Bulunduğunuz bu azabın sebebi şudur ki ne vakit size «— Tanrı birdir» denilse siz kâfir olurdunuz, O'na şerik koşuldu mu iman getirirdiniz, bugün hüküm yüce, ulu Tanrı'nındır. (13) Size mûcizeler gösteren, gökten size rızk indiren O'dur. Bu mûcizeleri tevhide dönenlerden başkası hatırlamaz. (14) Artık kâfirler çekemeseler de Allah'a dinde ihlâs ile ibadet edin. (15) O, mertebeleri yükseltir [4] arş sahibidir. Kavuşulacak [5] gün ile korkutmak için kullarından dilediği kimseye kendi buyurultusuyle peygamberlik ruhunu, vahiy telkin eder. (16) İşte o gün, mahlûkat kabirlerinden çıkarlar [6], onların hiç bir işi Allah'a hafi kalmaz. Bugün mülk kimindir? Tek ve kahhar olan Allah'ındır [7].

[1] O esnada keşke yok olsaydık gibi sözler ile öz nefislerine düşmanlık gösterdikleri veya birbirlerini düşman tuttukları zaman.

[2] Veya birbirinizi.

[3] Veya imana dâvet olunup kâfir olduğunuz zaman Allah'ın âzabı sizin öz nefsinize olan düşmanlıktan daha şiddetlidir diye nida olunacak.

[4] Mü'minlerin derecelerini yahut halkın ulûm ve ahlâkta derecelerini yükseltir. Yahut sıfat-ı celilesi yüksektir.

[5] Azaba kavuşulacak, veya halk birbirine kavuşacak.

[6] Yahut meydana çıkarlar, ötede beride saklı kalmazlar, amelleri tahir, sırları münkeşif olur.

[7] Soran Allah, cevap veren gene Allah'tır. Çünkü hem tek, hem kahhar olan Allah'ın sualine cevap verecek bir fert bulunamaz.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ۝ وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ۝
يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ۝ وَاللَّهُ يَقْضِي
بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ
وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَت
تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِندِنَا
قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

(17) elyevme tüczâ küllü nefsin bimâ kesebet, lâ zulmelyevm innallahe seriy'-ulhisâb (18) ve enzirhüm yevmel'âzifeti izilkulûbü ledelhanâciri kâzımiyn, mâliz-zâlimiyne min hamiymin ve lâ şefiy'ın yüta' (19) ya'lemü hâinetel'a'yüni ve mâ tuhfissudûr (20) vallahü yakdıy bil-hakk, velleziyne yed'ûne min dûnihî lâ yakdûne bişey', innallahe hüvessemiy'ul-basıyr (21) evelem yesiyrû fiyl'ardı fe-yanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne kânû min kablihim, kânû hüm eşedde minhüm kuvveten ve âsâren fiyl'ardı fe'ehazehü-mullahü bizünûbihim ve mâ kâne lehüm minallahi min vâak (22) zâlike bienne-hüm kânet te'tiyhim rüsülühüm bilbeyyi-nâti fekeferû fe'ehazehümullah, innehü kaviyyün şediydül'ıkaâb (23) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ve sultânin mü-biynin (24) ilâ fir'avne ve hâmâne ve kaarûne fekaâlû sâhırün kezzâb (25) felemmâ câe hüm bilhakkı min ındinâ kaâlûktülû ebnâelleziyne âmenû ma'ahü vestahyû nisâehüm, ve mâ keydülkâfi-riyne illâ fiy dalâl.

(17) Bugün, herkes kazandığı ef'ale göre ceza görür. Bugün, mükâfat ve mücazatta asla haksızlık yoktur. Çünkü Allah çabuk hesap görür. (18) Onları, gelip çatacak olan gün ile korkut. O gün yürekler, korkudan gırtlağa dayanmış, gam ve gussa ile dolmuş bir haldedir. Zalimler için ne candan bir dost, ne sözü tutulur bir şefaatçı bulunamaz. (19) Allah hain gözleri [1], göğüslerde gizlenen her şeyi bilir. (20) Allah doğrulukla işi bitirir, O'nu bırakarak taptıkları putlar hiç bir işi bitiremezler, çünkü her sözünüzü işiten, her hareketinizi gören, Allah'tır. (21) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbete uğradıklarını görmüyorlar mı? Onlar kendilerinden daha kuvvetli, yeryüzünde daha çok eser göstermiş kimselerdi [2]. Allah onları günahları sebebiyle azaba çarptı. Onları Allah'ın azabından koruyan bulunmadı. (22) Bu azap şunun içindir ki onlara peygamberleri açık mûcizeler getirmişlerdi, onlar ise kâfir oldulardı, bunun üzerine Allah onları azaba çarptı. Çünkü O, kuvvetli, ukubette şiddetlidir. (23 - 24) * Biz Musa'yı, Firavun'a, Haman'a ve Karun'a mûcizelerimizle, apaşikâr bir burhanla göndermiştik. Onlar ise Musa hakkında «büyücüdür, yalana dadanmıştır» demişlerdi. (25) Musa onlara tarafımızdan hak bir din getirince onlar «— Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınlarını diri bırakın [3]» dediler. Kâfirlerin bu hileleri ancak beyhûde olmaktan ibaret kaldı.

---

[1] Veya hain bakışlarını.
[2] Yapıları, kaleleri daha çoktu. Veya kılıç kuşanmış, mızrak tutmuş adamlardı.
[3] Tekrar yine böyle işkenceye başlayın,

(26) ve kaâle fir'avnü zerûniy aktül mûsâ velyed'u rabbeh, inniy ehâfü en yübeddile diyneküm ev en yuzhire fiyl'ardılfesâd (27) ve kaâle mûsâ inniy uztü birabbiy ve rabbiküm min külli mütekebbirin lâ yü'minü biyevmilhisâb (28) ve kaâle recülün mü'minün min âli fir'avne yektümü iymânehü etaktülûne recülen en yekuûle rabbiyallahü ve kad câeküm bilbeyyinâti min rabbiküm, ve in yekü kâziben fe'aleyhi kezibüh, ve in yekü sâdikan yusıbküm ba'dulleziy ye'ıdüküm, innallahe lâ yehdiy men hüve müsrifün kezzâb (29) yâ kavmi lekümülmülkülyevme zâhiriyne fiyl'ardı femen yansurunâ min be'sillâhi in câenâ, kaâle fir'avnü mâ üriyküm illâ mâ erâ ve mâ ehdiyküm illâ sebiylerreşâd (30) ve kaâlelleziy âmene yâ kavmi inniy ehâfü aleyküm misle yevmil'ahzâbi (31) misle de'bi kavmi nûhın ve âdin ve semûde velleziyne min ba'dihim, ve mallahü yüriydü zulmen lil'ıbâd (32) ve yâ kavmi inniy ehâfü aleyküm yevmettenâdi (33) yevme tüvellûne müdbiriyn, mâ leküm minallahi min âsım, ve men yudlilillâhü femâ lehü min hâd.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۞
وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
بِيَوْمِ الْحِسَابِ ۞ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ
صَادِقًا يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ
هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ۞ يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ
فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ
مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۞
وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ ۞ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ۞ وَيَا قَوْمِ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۞ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ
مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۞

(26) Firavun dedi ki «— Beni bırakın ki Musa'yı öldüreyim, o da varsın Rabbini çağırsın da kendisini benden kurtarsın. Çünkü ben onun dininizi değiştireceğinden veya Mısır toprağında fesat çıkaracağından korkuyorum. (27) Musa dedi ki hesap görülecek güne inanmayan her kibirli adamdan hem benim Rabbim, hem sizin Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (28) Firavun ailesinden olup mü'minken imanını gizleyen bir adam Firavun'un etrafında bulunanlara dedi ki «— Rabbim Allah'tır, diyen ve size Rabbinizden açık mûcizeler getiren adamı öldürecek misiniz? Bilfarz o yalancıysa yalanın vebali kendinedir, şayet sözünde gerçekse size vaadettiği azabın bir kısmı başınıza gelir. Çünkü Allah hadden geçeni, yalana dadananı hidayete erdirmez»; (29) «— Ey kavmim! Bugün saltanat sizindir, Mısır toprağında İsrail oğullarına galipsiniz. Musa'yı öldürünce bize Allah'ın azabı gelecek olursa bizi ondan kim kurtarabilir?» Firavun dedi ki «— Ben size ancak muvafık gördüğüm reyi bildiriyorum [1], ben size ancak doğru bir yol gösteriyorum». (30 - 31) O mü'min olan adam da şöyle dedi: «— Ey kavmim! Peygamberlerini yalancı saymak mutatları olan Nuh, Âd ve Semud kavmi, ondan sonra gelen kavim gibi güruhların geçirdikleri bir gün gibi bize bir gün gelmesinden [2] korkuyorum. Allah kulları için asla zulüm etmek istemez [3]»;(32) «— Ey kavmim! Ben size nidanın çoğalacağı günün [4] yani arka verip döneceğiniz [5] günün azabından korkuyorum. (33) O gün sizi Allah'ın azabından koruyacak yoktur. Allah her kimi şaşırtırsa onu doğru yola getirecek yoktur».

[1] Hakkınızda muvafık gördüğüm rey Musa'yı öldürmektir. Bu bapta başka bir reyim yoktur. Onu da size bildirdim; bunun sözüne kulak asmayın. Benim işime mâni olmayın.

[2] Onların uğradıkları bir akıbet gibi bir akıbete uğramanızdan.

[3] Günahsız hiç bir kimseye asla ukubet etmez.

[4] Veya feryat ederek birbirinizi çağırdığınız günün, yani kıyamet gününün.

[5] Hesap yerinden ateşe döndüğünüz günün veya ateşten korkarak döndüğünüz günün.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ
مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ۞
الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ۞ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ
ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ۞ أَسْبَابَ
السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا
وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ۞ وَقَالَ الَّذِي
آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ۞ يَا قَوْمِ
إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ ۞ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ۞

(34) ve lekad câeküm yûsüfü min kablü bilbeyyinâti femâ ziltüm fiy şekkin mimmâ câeküm bih, hattâ izâ heleke kultüm len yeb'asallâhü min ba'dihî resûlâ, kezâlike yudıllullahü men hüve müsrifün mürtâb (35) elleziyne yücâdilûne fiy âyâtillâhi bigayri sultânin etâhüm, kebüre makten ındallahi ve ındelleziyne âmenû, kezâlike yatba'ullahü alâ külli kalbi mütekebbirin cebbar (36) ve kaâle fir'avnü yâ hâmânübni liy sarhan le'alliy eblügul'esbabe (37) esbâbessemâvâti fe'ettali'a ilâ ilâhi mûsâ ve inniy le'ezunnuhü kâzibâ, ve kezâlike züyyine lifir'avne sûü amelihî ve sudde anissebiyl, ve mâ keydü fir'avne illâ fiy tebâb (38) ve kaâlelleziy âmene yâ kavmittebi'ûni ehdiküm sebiylerreşâd (39) yâ kavmi innemâ hâzihilhayâtüddünyâ metâ'un ve innel'âhırete hiye dârülkarâr (40) men amile seyyieten felâ yüczâ illâ mislehâ, ve men amile sâlihan min zekerin ve ünsâ ve hüve mü'minün feülâike yedhulûnelcennete yürzekuûne fiyhâ bigayri hisâb.

(34) «— * Bundan evvel Yusuf da size açık mûcizeler [1] getirmişti. Siz onun getirdiği dinde şüphe içinde kalıp durdunuzdu. En nihayet vefat edince «— Allah ondan sonra asla peygamber göndermeyecek» demiştiniz. Allah hadden geçen, şüpheye düşen kimseyi, (35) Kendilerine hiç bir burhan gelmeksizin Allah'ın âyetlerinde çene çalanları işte böyle şaşırtırız. Bunlar Allah yanında, mü'minler yanında büyük bir düşmandır, asla sevilmez. Allah kibirli, zorba olan herkesin kalbine böyle mühür basar». (36) Firavun da şöyle dedi [2]: «— Haman! Bana yüksek bir köşk yap, ümit ederim ki yollara, (37) Göklere çıkılacak yollara varır [3], Musa'nın mâbudunu görürüm. Çünkü ben onu yalancı sanıyorum». İşte böylece Firavun'a kötü ameli hoş göründü. O, doğru yoldan çıkarıldı, Firavun'un mekr ve hilesi yok olmadan başka bir tesir yapmadı, Musa'ya bir şey olmadı. (38) O mü'min olan adam tekrar cevap verdi: «— Ey kavmim! Bana tâbi olun ki sizi doğru yola götüreyim»; (39) Ey kavmim: Bu dünya diriliği az bir geçinmeden ibarettir. Âhiret ise karargâhtır, pâyidar bir saraydır»; (40) «— Her kim kötülük işlerse ancak onun kadar ceza görecek. Fakat erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyilik işlerse işte onlar Cennete girecekler, orada sayısız rızk ve nimetlere nâil olacaklar».

[1] Veya açık burhanlar, yani Sûre-i Yusuf'taki dağınık Rabler mi hayırlıdır. Yoksa tek ve kahhar olan Allah mı? Mealindeki âyet-i kerime.

[2] Fir'avun Hazret-i Musa'nın hâlinden korkuya düştü, öldürmeden vaz geçti, fakat onu mağlûp etmek için çareler aradı da şöyle dedi.

[3] Galiba bir Rasathane bina edecek, ahval-i kevkebi tarassut edecek, bununla yer yüzünde Musa'nın nübüvvetine dair bir hâdise olup olmadığını öğrenecek.

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ۝
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ۝ لَا جَرَمَ أَنَّمَا
تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝
فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝ فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا
وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ۝ النَّارُ يُعْرَضُونَ
عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا
آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ۝ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ
فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ۝ قَالَ
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ
بَيْنَ الْعِبَادِ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ۝

(41) ve yâ kavmi mâ liy ed'ûküm ilennecâti ve ted'ûneniy ilennâr (42) ted'uneniy liekfüre billâhi ve üşrike bihî mâ leyse liy bihî ılmün ve ene ed'ûküm ilel'aziyzilgaffâr (43) lâ cereme ennemâ ted'ûneniy ileyhi leyse lehü da'vetün fiyddünyâ ve lâ fiyl'âhıreti ve enne mereddenâ ilallahi ve ennelmüsrifiyne hüm ashâbünnâr (44) fesetezkürûne mâ ekuûlü leküm, ve üfevvidu emriy ilallah, innallahe basıyrün bil'ıbâd (45) fevekaâhüllahü seyyiâti mâ mekerû ve hâka biâli fir'avne sûül'azâb (46) ennârü yu'-redûne aleyhâ gudüvven ve aşiyyâ, ve yevme tekuûmüssâ'ah, edhılû âle fir'avne eşeddel'azâb (47) ve iz yetehâccûne fiynnâri feyekuûluddu'afâü lilleziynestekberû innâ künnâ leküm tebe'an fehel entüm mugnûne annâ nasıyben minennâr (48) kaâlelleziynestekberû innâ küllün fiyhâ innallahe kad hakeme beynel'ibâd (49) ve kaâlelleziyne fiynnâri lihazeneti cehennemed'û rabbeküm yühaffif annâ yevmen minel'azâb.

(41) «— Ey kavmim! Bu ne haldir! Ben sizi necata dâvet ediyorum, siz ise beni ateşe dâvet ediyorsunuz»; (42) «— Siz beni Tanrı'yı tanımamaya, bilmediğim bir şeyi O'na şerik koşmaya dâvet ediyorsunuz, ben ise sizi yegâne galip olan, yarlıgaması çok olan Tanrı'ya dâvet ediyorum»; (43) «— Hakikat budur ki beni ibadetine dâvet ettiğiniz şeylerin ne dünyada, ne âhirette kendi ibadetlerine kimseyi dâvetleri yoktur [1]. Dönüşümüz de Allah'adır, ateşlikler ise hadden aşanlardır»; (44) Bir vakit olur ki dediğimi hatırlayacaksınız, ben işimi Allah'a ısmarlıyorum. Çünkü Allah kullarının her bir hâlini görür». (45) Allah onu Firavuncuların mekr ve hilelerinin şerrinden korudu, Firavunculara işkence sardı [2]. (46) Onlar, sabah, akşam, ateşe gösterilecekler [3], kıyamet koptuğu gün «— Firavuncuları en şiddetli azaba sokun» [4] denecek. (47) Hani onlar ateşte birbirleriyle kavgaya tutuştukları zaman zayıflar, nefislerini kabartan elebaşılarına «— Dünyada biz size tâbiydik. Acaba bugün bizden bir miktar azap kaldırabilir misiniz?» diyecekler. (48) O nefsini kabartanlar «— Hepimiz ateşteyiz, çünkü Allah kulları arasında hükmetmiştir [5]» diyecekler. (49) Ateştekiler Cehennem bekçilerine «— Üzerimizden bir gün kadar azabı tahfif etmesi için Rabbinize niyaz edin» diyecekler.

---

[1] Çünkü bir takım putlardır, haddi zatinde cammatlardır. Yahut onlar dünya âhirette dua kabul edemezler.
[2] Suda boğulma veya katlolunma veya ateşe atılma.
[3] Yani ateşte azapları devam edecek.
[4] Veya Ey Fir'avun'cular: Haydi en şiddetli azaba girin.
[5] Cennetlikler cennete, cehennemlikler Cehenneme girmişlerdir, ne yapabiliriz?

قَالُوٓا اَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلٰى
قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝
اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
يَقُومُ الْاَشْهَادُ ۝ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُٓوءُ الدَّارِ ۝ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنٖٓي اِسْرَٓائِيلَ الْكِتَابَ ۝ هُدًى
وَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ۝ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ
اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ۝ اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فٖٓي اٰيَاتِ
اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فِي صُدُورِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ
مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ۝ لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ
مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝
وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسٖٓيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

(50) kaâlû evelem tekü te'tiyküm rüsülüküm bilbeyyinât, kaâlû belâ, kaâlû fed'û, ve mâ dü'âülkâfiriyne illâ fiy dalâl (51) innâ lenensuru rüsülenâ velleziyne âmenû fiylhayâtiddünyâ ve yevme yekuûmül'eşhâd (52) yevme lâ yenfa'uzzâlimiyne ma'ziretühüm ve lehümüllâ'netü ve lehüm sûüddâr (53) ve lekad âteynâ mûselhüdâ ve evresnâ beniy israîylelkitâbe (54) hüden ve zikrâ liûlil'elbâb (55) fasbır inne va'dallahi hakkun vestagfir lizenbike ve sebbih bihamdi rabbike bil'aşiyyi vel'ibkâr (56) innelleziyne yücâdilûne fiy âyâtillâhi bigayri sultânin etâhüm in fiy sudûrihim illâ kibrün mâ hüm bibâligıyh, feste'iz billâh, innehü hüvessemiy'ulbasıyr (57) lehalkussemâvâti vel'ardı ekberü min halkınnâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (58) ve mâ yesteviyl'a'mâ velbasıyrü velleziyne âmenû ve amilûssâlihati ve lelmüsiy', kaliylen mâ tetezekkerûn.

(50) Bekçiler şöyle diyecekler: «— Size peygamberleriniz açık mûcizeler getirmediler mi?» Onlar da «— Evet getirdiler» cevabını verecekler, bekçiler «— Öyle ise siz kendiniz niyaz edin» diyecekler, kâfirlerin niyazları beyhude olmadan başka bir şey değildir [1]. (51) Biz peygamberlerimize, mü'minlere dünya diriliğinde de şahitlerin durdukları kıyamet gününde de, (52) Zalimlerin mâzeretleri fayda vermeyeceği gün elbette yardım ederiz [2], o gün onlar için hem lânet, hem kötü bir yurt vardır. (53) * Biz Musa'ya, rehber olan şeyleri verdik. Ondan sonra Kitabı İsrail oğullarına miras bıraktık. (54) O, tam akıllılar için rehber ve ibrettir. (55) Artık müşriklerin ezalarına katlan. Allah'ın nusrat hakkındaki vaadi doğrudur. Kusurun için [3] yarlıganmak dile, sabah ve akşam Rabbini överek tespih ve tenzih et. (56) Kendilerine gelmiş hiç bir burhan yokken Allah'ın âyetlerinde yaygara edenler yok mu, onların yüreklerinde kibir ve tama' duygusundan baska bir şey yoktur. Onlar asla istediklerine [4] eremeyeceklerdir. Sen de onların şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, onların her sözlerini işitir? Her hallerini görür. (57) Gökleri, yeri yaratmak elbette insanları yaratmadan daha büyüktür, daha aeiptir. (58) Gözsüzle gözlü, iman edip iyi iş işleyenlerle kötülük edenler bir olamaz. Fakat bunu pek az kimse [5] hatırlar.

[1] Kabul olunacak değildir.
[2] Hüccet ve yakîn ile, methe tâzim ile, zafer ile, kâfirlere ukubet etmekle. Şu kadar ki, kâfirlerin galebesi mü'minler hakkında imtihandır. Akıbete, galib-i ahvale itibar olunur.
[3] Evlâ olanı terketmek suretiyle kusurun hakkında yahut ümmeti hakkında mesnun olmak için irat olunmuştur.
[4] Reislik, peygamberlik, peygambere uymamak gibi hallere.
[5] Veya pek az hatırlarlar.

(59) innessâ'ate leâtiyetün lâ reybe fiyhâ ve lâkinne ekserennâsi lâ yü'minûn (60) ve kaâle rabbükümüd'ûniy estecib leküm, innelleziyne yestekbirûne an ıbâdetiy seyedhulûne cehenneme dâhıriyn (61) allahülleziy ce'ale lekümülleyle liteskünû fiyhi vennehâre mubsırâ, innallahe lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (62) zâlikümullahü rabbüküm hâliku külli şey', lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tü'fekûn (63) kezâlike yü'fekülleziyne kânû biâyâtillâhi yechadûn (64) allahülleziy ce'ale lekümül'arda karâren vessemâe binâen ve savverekküm feahsene suverekküm ve rezekaküm minettayyibât, zâlikümullahü rabbüküm, fetebârekâllahü rabbül'âlemiyn (65) hüvelhayyü lâ ilâhe illâ hüve fed'ûhü muhlisıyne lehüddiyn, elhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (66) kul inniy nühiytü en a'büdelleziyne ted'ûne min dûnillâhi lemmâ câe niyelbeyyinâtü min rabbiy ve ümirtü en üslime lirabbil'âlemiyn.

إن الساعة لآتية لا ريب فيها ولكن أكثر الناس
لا يؤمنون ۝ وقال ربكم ادعوني أستجب لكم
إن الذين يستكبرون عن عبادتي سيدخلون جهنم
داخرين ۝ الله الذي جعل لكم الليل لتسكنوا
فيه والنهار مبصرا إن الله لذو فضل على الناس ولكن
أكثر الناس لا يشكرون ۝ ذلكم الله ربكم
خالق كل شيء لا إله إلا هو فأنى تؤفكون ۝
كذلك يؤفك الذين كانوا بآيات الله يجحدون ۝
الله الذي جعل لكم الأرض قرارا والسماء بناء
وصوركم فأحسن صوركم ورزقكم من الطيبات
ذلكم الله ربكم فتبارك الله رب العالمين ۝
هو الحي لا إله إلا هو فادعوه مخلصين له الدين
الحمد لله رب العالمين ۝ قل إني نهيت أن أعبد
الذين تدعون من دون الله لما جاءني البينات
من ربي وأمرت أن أسلم لرب العالمين ۝

(59) Kıyamet muhakkak gelecektir. Onda şüphe götürecek bir şey yoktur. Fakat insanların pek çoğu buna inanmazlar. (60) Rabbiniz buyuruyor ki bana dua edin de duanızı kabul edeyim [1], ibadetimi kibirlerine yediremeyenler yok mu, onlar zelîl oldukları halde Cehenneme gireceklerdir. (61) Sizin sükûn ve istirahat bulmanız için geceyi mâişetiniz hususunu görebilmek üzere gündüzü yaratan, Allah'tır. Çünkü Allah insanlar hakkında inayet sahibidir. Fakat insanların pek çoğu nimetine şükretmezler. (62) İşte, Rabbiniz böyle bir Allah'tır. O, her şeyi yaratandır. Ondan başka tapacak yoktur. Böyleyken ne diye O'ndan dönüyorsunuz. (63) Allah'ın âyetlerini inatlarından inkâr edenler, işte böylece haktan dönerler. (64) Yeri size karargâh, göğü de tavan yapan, size güzel bir kılık, kıyafet veren, size rızk olmak üzere pâk şeyler veren, Allah'tır. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Allah son derece hayırlı ve bereketlidir [2]. (65) O, devamlı diridir, O'ndan başka tapacak yoktur. Artık O'na dinde ihlâs ile ibadet edin. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun deyin. (66) Müşriklere de ki bana Rabbimden açık hüccetler ve âyetler geldi de ben Allah'ı bırakarak taptıklarınıza tapmadan nehyolundum. Âlemlerin Rabbine boyun eğmeye [3] de emrolundum.

---

[1] Yahut bana ibadet edin de size sevap vereyim.
[2] Yahut O bizatihi, haddi zatında müteâlidir, namı mukaddes olsun.
[3] Veya O'na ihlâs ile ibadet etmeye.

هو الذي خلقكم من تراب ثم من نطفة ثم من علقة ثم
يخرجكم طفلا ثم لتبلغوا أشدكم ثم لتكونوا شيوخا
ومنكم من يتوفى من قبل ولتبلغوا أجلا مسمى ولعلكم
تعقلون ۝ هو الذي يحيي ويميت فإذا قضى أمرا
فإنما يقول له كن فيكون ۝ ألم تر إلى الذين يجادلون
في آيات الله أنى يصرفون ۝ الذين كذبوا بالكتاب
وبما أرسلنا به رسلنا فسوف يعلمون ۝ إذ الأغلال
في أعناقهم والسلاسل يسحبون ۝ في الحميم ثم
في النار يسجرون ۝ ثم قيل لهم أين ما كنتم تشركون ۝
من دون الله قالوا ضلوا عنا بل لم نكن ندعوا من قبل
شيئا كذلك يضل الله الكافرين ۝ ذلكم بما كنتم
تفرحون في الأرض بغير الحق وبما كنتم تمرحون ۝
ادخلوا أبواب جهنم خالدين فيها فبئس مثوى
المتكبرين ۝ فاصبر إن وعد الله حق فإما نرينك
بعض الذي نعدهم أو نتوفينك فإلينا يرجعون ۝

(67) hüvelleziy halakaküm min türâbin sümme min nutfetin sümme min alakatin sümme yuhricüküm tıflan sümme liteblüguû eşüddeküm sümme litekûnû şüyûhâ, ve minküm men yütevvefâ min kablü ve liteblüguû ecelen müsemmen ve le'alleküm ta'kılûn (68) hüvelleziy yuhyiy ve yümiyt, feizâ kadâ emren feinnemâ yekuûlü lehü kün feyekûn (69) elem tere ilelleziyne yücâdilûne fiy âyâtillâh, ennâ yusrafûn (70) elleziyne kezzebû bilkitâbi ve bimâ erselnâ bihi rüsülenâ, fesevfe ya'lemûne (71) izil'aglâlü fiy a'nâkıhim vesselâsil, yüshabûne (72) fiylhamiymi sümme fiynnâri yüscerûn (73) sümme kıyle lehüm eyne mâ küntüm tüşrikûne (74) min dûnillâh, kaâlû dallû annâ bel lem nekün ned'û min kablü şey'â, kezâlike yudıllullahülkâfiriyn (75) zâliküm bimâ küntüm tefrehûne fiyl'ardı bigayrilhakkı ve bimâ küntüm temrehûn (76) üdhulû ebvâbe cehenneme hâlidiyne fiyhâ, febi'se mesvelmütekebbiriyn (77) fasbır inne va'dallahi hakk, feimmâ nüriyenneke ba'dalleziy ne'ıdühüm ev neteveffeyenneke feileynâ yürce'ûn.

(67) Sizi evvelâ topraktan, sonra bir damla sudan, sonra kan pıhtısından yaratan, daha sonra sizi çocuk olarak çıkaran O'dur. Siz sonra yiğitlik çağına varırsınız, daha sonra ihtiyarlayasınız diye sizi büyütür. Bazınız ihtiyarlamadan evvel ölür Bunları muayyen olan zamana [1] erişip tevhit delillerine akıl erdiresiniz diye yapar. (68) Dirilten de O'dur, öldüren de O'dur. O, bir şeyin yaratmasını isterse ona ol der, o da oluverir. (69) Allah'ın âyetlerinde yaygara edenlerin imandan nasıl vazgeçtiklerini görmüyor musun? (70) Kitabı [2], peygamberlerimizle gönderdiğimiz vahiy ve şerayi'i yalan sayanlar, (71) Boyunları toklara, ayakları zincirlere vuruldukları zaman uğrayacakları azabı anlayacaklar, onlar bu halde Cehenneme [3] sürüklenecekler. (72) Sonra ateşte cayır cayır yanacaklar. (73) Sonra onlara Allah'ı bırakarak şerik koştuklarınız putlar nerededir? Denecek. (74) Onlar şöyle diyecekler: O putlar bizden nihan oldular, şimdi anlıyoruz ki onlar bir şey değilmiş, bundan evvel hiç bir şeye ibadet etmemişiz. İşte Allah kâfirleri böyle şaşırtır. (75) Bu hâliniz şunun içindir ki yeryüzünde haksız olarak şımarmıştınız, şımarıklığı da taşırmıştınız. (76) Devamlı kalmak üzere size ayrılan Cehennem kapılarına girin, Hak'ka karşı büyüklük taslayanların yurtları ne kötüdür! (77) Artık ezalarına katlan. Allah'ın kâfirleri helâk hakkındaki vaadi doğrudur. Ya onlara vaadettiğimiz mücazatın bir kısmını sana elbette göstereceğiz veya göstermeden evvel ruhunu alacağız. Onlar bize dönecekler [4].

[1] Kıyamet veya mevt vaktine.
[2] Kur'an-ı veya kütüb-ü semaviyeyi.
[3] Veya kaynar suya.
[4] Cezalarını orada görecekler.

(78) ve lekad erselnâ rüsülen min kablike minhüm men kasasnâ aleyke ve minhüm men lem naksus aleyk, ve mâ kâne liresûlin en ye'tiye biâyetin illâ bi'iznillâh, feizâ câe emrullahi kudıye bilhakkı ve hasire hünâlikelmübtılûn (79) allahülleziy ce'ale lekümül'en'âme literkebû minhâ ve minhâ te'külûn (80) ve leküm fiyhâ menâfi'u ve liteblüguû aleyhâ hâceten fiy sudûriküm ve aleyhâ ve alelfülki tuhmelûn (81) ve yüriyküm âyâtihî fe'eyye âyâtillâhi tünkirûn (82) efelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim, kânû eksere minhüm ve eşedde kuvveten ve âsâren fiyl'ardı femâ agnâ anhüm mâ kânû yeksibûn (83) felemmâ câethüm rüsülühüm bilbeyyinâti ferihû bimâ ındehüm minel'ılmi ve hâka bihim mâ kânû bihî yestehziûn (84) felemmâ re'ev be'senâ kaâlû âmennâ billâhi vahdehü ve kefernâ bimâ·künnâ bihî müşrikiyn (85) felem yekü yenfe'uhüm iymânühüm lemmâ re'ev be'senâ, sünnetallahilletiy kad halet fiy ıbâdih, ve hasire hünâlikelkâfirûn.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَأْتِيَ
بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ فَاِذَا جَٓاءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ۝ اَللّٰهُ الَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝ وَلَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً ف۪ي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تُحْمَلُونَ ۝ وَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَاَيَّ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُنْكِرُونَ ۝ اَفَلَمْ
يَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُٓوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَاٰثَارًا
فِي الْاَرْضِ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ فَلَمَّا
جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ۝ فَلَمَّا رَاَوْا بَأْسَنَا
قَالُٓوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِه۪ مُشْرِك۪ينَ ۝
فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ ا۪يمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللّٰهِ الَّت۪ي
قَدْ خَلَتْ ف۪ي عِبَادِه۪ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ۝

(78) * Senden evvel biz peygamberler göndermiştik. Onların bir kısmının kıssasını sana hikâye ettiysek de bir kısmının kıssasını sana hikâye etmedik. Hiç bir peygamberin Allah'ın izni olmaksızın bir mûcize getirmeye salâhiyeti yoktur. Allah'ın azap hakkındaki fermanı gelince işler doğrulukla biter [1], bâtıla sülûk edenler işte o zaman ziyana uğrayacaklar. (79) Üzerlerine binmek, etinden yemek üzere sizin için davarları yaratan, Allah'tır. (80) Onlardan başka suretle de [2] istifadeniz vardır. Onlarla gönüllerinizin istediği yere varırsınız. Karada üzerlerinde, denizde kayıklarda taşınırsınız. (81) O, size kudretine ait olan nişanlarını gösterir. Allah'ın hangi nişanlarını inkâr edebilirsiniz? (82) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbete uğradıklarını görmüyorlar mı? Onlar bunlardan âdetçe daha çoktular, daha kuvvetliydiler, yerlerinde daha çok eserleri vardı [3]. Kazandıkları onlara yaramadı. Hepsi helâk oldular. (83) Onlara peygamberleri açık mûcizeler getirdikleri zaman onlar bildikleri şeyle [4] şâd olup peygamberleri hâkir görmüşlerdi. Bundan dolayı ettikleri istihzanın cezası onları sardı. (84) Onlar azabımızın şiddetini görünce «— Bir tek Allah'a iman getirdik, şerik koştuğumuz putları tanımadık» dediler. (85) Artık azabımızın şiddetini görünce onlara imanları fayda etmez. Kulları arasında öteden beri Allah'ın âdeti bu yoldaydı. Kâfirler işte o zaman ziyana uğrayacaklardır.

[1] Doğrular kurtulurlar, doğru olmayanlar azaba duçar olurlar.
[2] Sütünden, tüyünden, yavrusundan.
[3] Kaleleri, köşkleri, sarnıçları, veya ayaklarının izleri Çünkü cüsseleri büyüktü.
[4] Akaid-i fasideleriyle veya san'at, ticaret ve tabiata ait ilimleriyle.

سورة السجدة أو فصلت أربع وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم ۞ تنزيل من الرحمن الرحيم ۞ كتاب فصلت آياته قرآنا
عربيا لقوم يعلمون ۞ بشيرا ونذيرا فأعرض أكثرهم فهم
لا يسمعون ۞ وقالوا قلوبنا في أكنة مما تدعونا إليه وفي
آذاننا وقر ومن بيننا وبينك حجاب فاعمل إننا عاملون ۞
قل إنما أنا بشر مثلكم يوحى إلي أنما إلهكم إله واحد
فاستقيموا إليه واستغفروه وويل للمشركين ۞ الذين
لا يؤتون الزكاة وهم بالآخرة هم كافرون ۞ إن الذين
آمنوا وعملوا الصالحات لهم أجر غير ممنون ۞ قل أئنكم
لتكفرون بالذي خلق الأرض في يومين وتجعلون له
أندادا ذلك رب العالمين ۞ وجعل فيها رواسي من فوقها
وبارك فيها وقدر فيها أقواتها في أربعة أيام سواء
للسائلين ۞ ثم استوى إلى السماء وهي دخان فقال لها
وللأرض ائتيا طوعا أو كرها قالتا أتينا طائعين ۞

SÛRETÜSSECDETİ EV FUSSILET

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) tenziylün minerrahmânirrahiym (3) kitâbün fussilet âyâtühü kur'ânen arabiyyen likavmin ya'lemûne (4) beşiyren ve neziyrâ, fe'a'rada ekserühüm fehüm lâ yesme'ûn (5) ve kaâlû kulûbünâ fiy ekinnetin mimmâ ted'ûnâ ileyhi ve fiy âzâninâ vakrun ve min beyninâ ve beynike hıcâbün fa'mel innenâ âmilûn (6) kul innemâ ene beşerün mislüküm yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhidün festekıymû ileyhi vestagfirûh, ve veylün lilmüşrikiyne (7) elleziyne lâ yü'tûnezzekâte ve hüm bil'âhıreti hüm kâfirûn (8) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm ecrün gayrü memnun (9) kul einneküm letekfürûne billeziy halakal'arda fiy yevmeyni ve tec'âlûne lehû endâdâ, zâlike rabbül'âlemiyn (10) ve ce'ale fiyhâ revâsiye min fevkıhâ ve bâreke fiyhâ ve kaddere fiyhâ akvâtehâ fiy erbe'ati eyyâm, sevâen lissâiliyn (11) sümmestevâ ilessemâi ve hiye dühânün fekaâle lehâ ve lil'ardı'tiyâ tav'an ev kerhâ, kaâletâ eteynâ tâi'ıyn.

FUSSİLET VEYA MESÂBİH SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ha, Mim. (2) Bu, esirgeyen, bağışlayan Zat tarafından indirilmiştir. (3) Bu, bir Kitaptır ki Arap diliyle Kur'an olduğu halde mânâsını anlayan bir cemaat için [2] âyetleri [3] tafsil olunmuştur. (4) Mü'minlere müjde verir, kâfirleri Allah azabıyle korkutur. Halkın pek çoğu, ondan yüz çevirip ona kulak asmazlar [4]. (5) Onlar «— Bizi dâvet ettiğin tevhide karşı kalplerimiz örtülüdür. Kulaklarımızda da ağırlık ve sağırlık vardır. Senin ve bizim aramızda bir perde vardır. Artık kendi işine bak, biz de kendi işimize bakalım [5]» dediler. (6) Onlara de ki ben de sizin gibi bir insanım, yalnız bana mâbudunuzun bir mâbut olduğu vahiy olunuyor [6]. Artık ef'alinizde O'na doğrulun, O'ndan yarlıganmak (bağışlanmak) isteyin. (7) Zekât vermeyen [7], âhireti de tanımayan müşriklerin vay hâline! (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlara ardı arası kesilmeyecek [8] mükâfatlarımız vardır. (9) De ki veri iki günde yaratanı mı tanımıyorsunuz? O'na mı birtakım eşler ediniyorsunuz? İşte bu, âlemlerin Rabbidir. (10) O, yerin üstünde ulu ve muhkem dağlar yarattı, oraya çok hayır ve bereket koydu [9], orada olanlara münasip olan azıkları miktar-ı muayyen üzere takdir etti. Bunları tastamam dört günde yarattı. Bu da [10] soranlar içindir. (11) Sonra göğe döndü, gök ise bir duman halindeydi [11], göğe ve yere dedi ki isteyerek, istemeyerek hükmüme gelin [12]. Bunlar da «— İsteyerek geldi» dediler [13].

[1] Mekke'de nâzil olmuş 54 âyettir. [2] Araplar veya ehl-i ilim ve nazar için [3] Hükümleri, mev'izeleri, kıssaları, meselleri vaıd ve vaidleri. [4] Uzun uzadıya düşünmeyip can kulağı ile dinlemezler. [5] Yani sözlerin kalblerimize tesir etmiyor, sözünü işitmiyoruz, din ve millette aramızda ayrılık vardır. Sen dinine bak, biz de dinimize bakalım, bize mâni olma. [6] Ben sizin gibi bir insan olunca niye benim sözümü işitmiyorsunuz, yalnız aramızdaki fark bana vahiy nâzil oluyor. [7] Veya nefislerini şirkten, küfürden pâk kılmayan. [8] Veya başlarına bakılmayan, eksilmeyen. [9] Irmak çok, ekin çok, ağaç çok, yivecek çok, içecek çok. [10] Yeri, yerdekilerini kaç günde yarattı diye soranlara dört gün cevabı verilsin, yahut azıklara muhtaç olanlar için, azık isteyenler için tam dört günün tetümmesinde azıkları takdir etti. [11] Buhar veya mürekkebatı olan küçük maddeler halindeydi. [12] Gökte, yerde kemal-i kudretinin tesirine mahmuldür. Yoksa onları ister. istemez dâvet değildir. [13] Göklerin, yerin kudret-i sübhaniyeden kemal-i teessürlerini temsile mahmuldür.

(12) fekadâhünne seb'a semâvâtin fiy yevmeyni ve evhâ fiy külli semâin emrehâ ve zeyyennessemâeddünyâ bimesâbiyha ve hıfzâ, zâlike takdiyrül'aziyzil'aliym (13) fein a'redû fekul enzertüküm sâ'ıkaten misle sâ'ikati âdin ve semûd (14) iz câethümürrüsülü min beyni eydiyhim ve min halfihim ellâ ta'büdû illâllah, kaâlû lev şâe rabbünâ le'enzele melâiketen feinnâ bimâ ürsiltüm bihî kâfirûn (15) fe'emmâ âdün festekberû fiyl'ardı bigayrilhakkı ve kaâlû men eşeddü minnâ kuvveh, evelem yerev ennallahelleziy halakahüm hüve eşeddü minhüm kuvveh ve kânû biâyâtinâ yechadûn (16) fe'erselnâ aleyhim riyhan sarsaran fiy eyyâmin nahısâtin linüziykahüm azâbelhızyi fiylhayâtiddünyâ, ve le'azâbül'âhıreti ahzâ ve hüm lâ yunsarûn (17) ve emmâ semûdü fehedeynâhüm festehabbûl'amâ alelhüdâ fe'ehazethüm sâ'ıkatül'azâbilhûni bimâ kânû yeksibûn (18) ve necceynelleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (19) ve yevme yuhşerü a'dâullâhi ilennâri fehüm yûze'ûn (20) hattâ izâ mâ câühâ şehide aleyhim sem'uhüm ve ebsârühüm ve cülûdühüm bimâ kânû ya'melûn.

فَقَضَىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ۞ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً مِثْلَ صَٰعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ۞ إِذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوٓا إِلَّا ٱللَّهَ قَالُوا لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً فَإِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُمْ بِهِۦ كَٰفِرُونَ ۞ فَأَمَّا عَادٌ فَٱسْتَكْبَرُوا فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ۞ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِيٓ أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْيِ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ۞ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّوا ٱلْعَمَىٰ عَلَى ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَٰعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۞ وَنَجَّيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۞ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَآءُ ٱللَّهِ إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۞ حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَٰرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞

(12) Artık iki günde göğü yediye çıkardı. Her bir göğe de kendi işini [1] vahiy etti. Biz dünya göğünü, yıldız çırağları ile donattık, âfetten sakladık. işte bu husus yegâne galip, hakkıyle âlim olan Zat'ın takdiridir. (13) Eğer bunun üzerine müşrikler senden yüz çevirirlerse onlara «— Âd ve Semud yıldırımı gibi bir yıldırımla [2] sizi korkuturum» dersin. (14) Hani onlara önlerinden, arkalarından [3], her taraftan peygamberler gelip «Allah'tan başkasına tapmayın» demişlerdi. Onlarsa «— Rabbimiz dileseydi, bize tebligatta bulunmak üzere melekler indirirdi. Biz za'mınız veçhile sizinle gönderilen şeyi tanımıyoruz» dedilerdi. (15) Âd kavmi yeryüzünde haksız olarak nefislerini kabarttılardı, «— Bizden daha kuvvetli kim olabilir? [4]» dedilerdi. Onlar görmüyorlar mı ki onları yaratan Allah, onlardan daha kuvvetlidir, onlar âyetlerimizi inatlarından inkâr ediyorlar. (16) Artık üzerlerine, uğursuz günlerde kendilerine dünya diriliğinde rüsvaylık azabını çektirmek için pek soğuk bir fırtına gönderdik, âhiret azabı ise daha ziyade onları rüsvay edecek. Onlar yardım da görmeyecekler. (17) Semud'a gelince biz onlara doğru yolu göstermiştik. Fakat onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Bunun üzerine kazançlarının cezası olmak üzere zelîl edici, yıldırım azabına tutuldular. (18) Biz, içlerinden inanıp sakınanları ondan kurtardık. (19) Allah'ın düşmanları ateşe atılmak üzere toplandıkları gün, durdurulacaklar, hep birden cehenneme sürüklenecekler. (20) Nihayet oraya [5] varınca kulakları, gözleri, derileri işledikleri şeye aleyhlerine şehadet edecekler [6].

[1] Ona müteallik olan hususatı.

[2] Müthiş bir azap ile, korkunç bir ses ile, tepeden inme bir azap ile.

[3] Veya kendilerinden evvel ve sonra gelen peygamberler. Çünkü kendilerine gelen Hud ve Salih aleyhimesselâm evvel ve sonra gelen peygamberlere iman edin diyorlardı. Böylece gûya bütün enbiyâ kendilerine gelip hitap etmiş oluyorlardı.

[4] Çünkü kendileri iri, yarı adamlardı, kuvvetlerine mağrur olmuşlardı.

[5] Sorgu mahalline veya ateş mahalline.

[6] Yahut âsilerden sadır olan âmali sahiplerine gösterecek, kendileri ikrar edecekler.

وقالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا انطقنا الله الذى
انطق كل شىء وهو خلقكم اول مرة واليه ترجعون ۝
وما كنتم تستترون ان يشهد عليكم سمعكم ولا ابصاركم
ولا جلودكم ولكن ظننتم ان الله لا يعلم كثيرا مما تعملون ۝
وذلكم ظنكم الذى ظننتم بربكم ارديكم فاصبحتم من
الخاسرين ۝ فان يصبروا فالنار مثوى لهم وان يستعتبوا
فما هم من المعتبين ۝ وقيضنا لهم قرناء فزينوا لهم ما بين
ايديهم وما خلفهم وحق عليهم القول فى امم قد خلت
من قبلهم من الجن والانس انهم كانوا خاسرين ۝ وقال
الذين كفروا لا تسمعوا لهذا القرءان والغوا فيه لعلكم
تغلبون ۝ فلنذيقن الذين كفروا عذابا شديدا ولنجزينهم
اسوا الذى كانوا يعملون ۝ ذلك جزاء اعداء الله النار
لهم فيها دار الخلد جزاء بما كانوا بءاياتنا يجحدون ۝
وقال الذين كفروا ربنا ارنا الذين اضلانا من الجن
والانس نجعلهما تحت اقدامنا ليكونا من الاسفلين ۝

(21) ve kaâlû licülûdihim lime şehidtüm aleynâ, kaâlû entakanallahülleziy entaka külle şey'in ve hüve halakaküm evvele merretin ve ileyhi türce'ûn (22) ve mâ küntüm testetirûne en yeşhede aleyküm sem'uküm ve lâ ebsârüküm ve lâ cülûdüküm ve lâkin zanentüm ennallahe lâ ya'lemü kesiyren mimmâ ta'melûn (23) ve zâliküm zannukümülleziy zanentüm birabbiküm erdâküm feasbahtüm minelhâsiriyn (24) fein yasbirû fennârü mesven lehüm ve in yesta'tibû femâhüm minelmu'tebiyn (25) ve kayyadnâ lehüm kurenâe fezeyyenû lehüm mâ beyne eydiyhim ve mâ halfehüm ve hakka aleyhimülkavlü fiy ümemin kad halet min kablihim minelcinni vel'ins, innehüm kânû hâsiriyn (26) ve kaâlelleziyne keferû lâ tesme'û lihâzelkur'âni velgav fiyhi le'alleküm taglibûn (27) felenüziykannelleziyne keferû azâben şediyden ve leneczіyennehüm esve'elleziy kânû ya'melûn (28) zâlike cezâü a'dâillâhinnâr, lehüm fiyhâ dârülhuld, cezâen bimâ kânû biâyâtinâ yechadûn (29) ve kaâlelleziyne keferû rabbenâ erinelleziyne edallânâ minelcinni vel'insi nec'alhümâ tahte akdâminâ liyekûnâ minel'esfeliyn.

(21) Onlar derilerine [1] «— Niye aleyhimize şehadet ettiniz» diyecekler. Bunlar da şöyle diyecekler: Her şeyi söyleten Allah bizi de söyletti, sizi ilk defa O yarattı, siz, O'na döneceksiniz. (22) Onlara siz kulaklarınızın, gözlerinizin, derilerinizin aleyhinizde şehadetinden çekinerek gizlenmiyordunuz [2]. Fakat halktan gizlenerek Allah işlediklerinizin çoğunu bilmeyecek zannediyordunuz. (23) İşte Rabbiniz hakkındaki bu zannınız sizi bitirdi de siz ziyankâr oldunuz» denecek. (24) Onlar, katlanıp dursalar yine kurtulamazlar. Çünkü Cehennem onların yurdudur [3]. Eğer istedikleri şeye dönmek isterlerse yine dönmelerine müsaade olunmayacak. (25) Onların kötü huylarına göre Şeytan sıfatlı birtakım yoldaşlar koyduk. İşte o yoldaşlar kendilerine önlerinde ve arkalarındakini [4] bezediler, periden, insandan kendilerinden evvel gelip geçen ümmetler arasında onlar üzerine azap sözü sabit oldu. Çünkü onlar ziyankâr kimselerdi. (26) Kâfirler «— Kur'an'ı dinlemeyin, gürültü yapın [5], olabilir ki galip olursunuz [6]» derler. (27) * Kâfirlere elbette şiddetli azabı tattıracağız, onlara işledikleri işin en kötüsüne göre ceza vereceğiz [7]. (28) İşte bu, Allah'ın düşmanlarına olan cezasıdır. Yani ateştir. Bu da âyetlerimizi inatlarından inkârlarının cezası olarak onların orada ikametgâhları devamlı olacak. (29) Kâfirler «— Ey Rabbimiz! Perilerden, insanlardan bizi yoldan çıkaran o iki kişiyi [8] bize göster ki onları ayaklarımız altında çiğneyelim [9] de zelîl ve hakir olsunlar» diyecekler.

---

[1] Âzalarına. [2] Kıyameti inkâr etmekle âzanızın vereceği şehadet kudretine inanmıyordunuz. Yahut Allah gizli yapılan işleri hiç bilmez sanıyordunuz. [3] Katlansalar da, telâş etseler de yine orada kalacaklar. [4] Dünya debdebesini, şehevata ittibaı; âhiret işlerini hesap ve cezayı. [5] Yani okunur iken şiir söyleyin, el çırpın, ıslık çalın, hurafelerle şaşırtın. [6] Yani onlar susarlar. [7] İşlerinin hepsi de kötüdür. Yahut misafirleri ağırlamak, hısımları gözetmek, kendilerine sığınanları korumak gibi iyi amellerine mükâfat verilmeyecek, yalnız kötü amellerine ceza verilecek. [8] Peri ve insan şeytanlarını veya küfür ve katli çıkaran İblis ile Kabili. [9] Yahut Cehennemin dibine atalım.

(30) innelleziyne kaâlû rabbünallahü sümmestekaâmû tetenezzelü aleyhimülmelâiketü ellâ tehâfû ve lâ tahzenû ve ebşirû bilcennetilletiy küntüm tû'adûn (31) nahnü evliyâükürn fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhıre, ve leküm fiyha mâ teştehiy enfüsüküm ve leküm fiyhâ mâ tedde'ûn (32) nüzülen min gafûrin rahiym (33) ve men ahsenü kavlen mimmen de'â ilallahi ve amile sâlihan ve kaâle inneniy minelmüslimiyn (34) ve lâ testeviylhasenetü ve lesseyyieh, idfa' billetiy hiye ahsenü feizelleziy beyneke ve beynehü adâvetün ke'ennehü veliyyün hamîym (35) ve mâ yülakkaâhâ illelleziyne saberû, ve mâ yülakkaâhâ illâ zü hazzın azıym(36) ve immâ yenzeganneke mineşşeytâni nezgun feste'ız billâh, innehü hüvessemiy'-ul'aliym (37) ve min âyâtihilleylü vennehârü veşşemsü velkamer, lâ tescüdû lişşemsi ve lâ lilkameri vescüdû lillâhilleziy halakahünne in küntüm iyyâhü ta'-büdûn (38) feinistekberû felleziyne inde rabbike yüsebbihûne lehü billeyli vennehâri ve hüm lâ yes'emûn.

ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزل عليهم
الملئكة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة
التي كنتم توعدون ۞ نحن اولياؤكم في الحيوة
الدنيا وفي الاخرة ولكم فيها ما تشتهي انفسكم ولكم
فيها ما تدعون ۞ نزلا من غفور رحيم ۞ ومن احسن
قولا ممن دعا الى الله وعمل صالحا وقال انني من المسلمين
۞ ولا تستوي الحسنة ولا السيئة ادفع بالتي هي
احسن فاذا الذي بينك وبينه عداوة كانه ولي
حميم ۞ وما يلقيها الا الذين صبروا وما يلقيها
الا ذو حظ عظيم ۞ واما ينزغنك من الشيطان نزغ
فاستعذ بالله انه هو السميع العليم ۞ ومن اياته
اليل والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا للشمس
ولا للقمر واسجدوا لله الذي خلقهن ان كنتم اياه
تعبدون ۞ فان استكبروا فالذين عند ربك
يسبحون له باليل والنهار وهم لا يسئمون ۞

(30) «— Rabbimiz Allah» deyip sonra sebat ve istikamette bulunanlar yok mu, onlara melekler inecekler de şöyle diyecekler: «— Korkmayın, kaygı çekmeyin, size vaadolunan uçmak ile sevinin, (31) Biz dünya diriliğinde âhirette de sizin yârlarınızız, sizin için burada canlarınız ne isterse hepsi hazırdır. (32) Onlar, yarlıgayan, bağışlayan tarafından size bir ziyafettir». (33) Halkı Allah tarafına dâvet edip iyi amel işleyen, «— Ben Müslümanlardanım» diyen kimseden daha güzel söz söyleyen kim vardır. (34) İyilik ile kötülük bir olamaz. Kötülüğe, ondan daha güzelini tutarak [1] karşı gel. Böyle yaparsan aranızda düşmanlık bulunan kimse candan bir dost gibi olur. (35) Bu hal ancak sıkıntılara katlananların kârıdır, bu, yalnız iyi bir amelden büyük bir pay alanların [2] kârıdır. (36) Seni bir vesvese-i şeytaniye bundan çevirmek isterse onun şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, sözleri işitir, işleri hakkıyle bilir. (37) Gece, gündüz, güneş, ay O'nun vahdet ve kudreti nişanlarındandır. Ne güneşe, ne ay'a secde etmeyin, belki onları yaratan Tanrı'ya secde edin eğer yalnız O'na tapıyorsanız başka bir şeyi bırakın. (38) Kâfirler secdeyi kibirlerine yediremezlerse ne olur! Çünkü Rabbinin nezdinde bulunan melekler usanmayarak gece gündüz daima O'nu tespih ve tenzih ederler.

[1] Sabır ile gazaba, ilim ile cehle, af ile cezaya.

[2] Yani kemal-i nefse sahip olanların, ahlâk-ı hasene sahiplerinin.

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ اِنَّ الَّذِي اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ اِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي اٰيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا
اَفَمَنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْتِي اٰمِنًا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِعْمَلُوا
مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ
لَمَّا جَاءَهُمْ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ۝ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ۝ مَا يُقَالُ لَكَ
اِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو
عِقَابٍ اَلِيمٍ ۝ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا
فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا هُدًى
وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
عَمًى اُولٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ۝ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۝

(39) ve min âyâtihî enneke terel'arda hâşi'aten feizâ enzelnâ aleyhelmâehtezzet ve rebet, innelleziy ahyâhâ lemuhyiyl-mevtâ, innehü alâ külli şey'in kadiyr (40) innelleziyne yülhıdûne fiy âyâtinâ âl yahfevne aleynâ, efemen yülkaâ fiynnâri hayrün em men ye'tiy âminen yevmelkıyâmeh, i'melû mâ şi'tüm innehü bimâ ta'melûne basıyr (41) innelleziyne keferû bizzikri lemmâ câehüm, ve innehü lekitâbün aziyz (42) lâ ye'tiyhilbâtılu min beyni yedeyhi ve lâ min halfih, tenziylün min hakiymin hamiyd (43) mâ yükaâlü leke illâ mâ kad kıyle lirrüsüli min kablik, inne rabbeke lezû mağfiretin ve zû ıkaâbin eliym (44) ve lev ce'-alnâhü Kur'ânen a'cemiyyen lekaâlû lev lâ fussılet âyâtüh, ea'cemiyyün ve arabiyy, kul hüve lilleziyne âmenû hüden ve şifâ', velleziyne lâ yü'minûne fiy âzânihim vakrün ve hüve aleyhim amâ ülâike yünâdevne min mekânin ba'ıyd (45) ve lekad âteynâ mûselkitâbe fahtülife fiyh, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudıye beynehüm, ve innehüm lefiy şekkin minhü müriyb (46) men amile sâlihan felinefsihî ve men esâe fe'aleyhâ, ve mâ rabbüke bizallâmin lil'abiyd.

(39) O'nun vahdet ve kudret-i nişanlarından biri de şudur ki yeryüzünü kupkuru görürsün. Biz, üzerine yağmur yağdırdık mı yer harekete gelir, kabarır. Yere taze hayat veren, elbette ölüleri de diriltir. Çünkü O, her şeye hakkıyle kaadirdir. (40) Âyetlerimize türlü türlü söz söyleyerek eğri yola gidenler yok mu, onlar bize gizli kalmaz. Kıyamet günü ateşe atılan kimse mi daha iyidir? Yoksa emniyetle gelen mi? Siz ne isterseniz onu yapın, çünkü O, bütün yaptıklarınızı görür. (41) Kur'an kendilerine gelince onu tanımayanlar azaptan kurtulamayacaklar, halbuki o, yüce mertebede bir Kitaptır [1]. (42) Ne önünden, ne ardından ona asla halel ârız olmaz [2]. O, her fiilinde hakim olan, övülen Tanrı tarafından indirilmiştir. (43) Hakkında denilen şey senden evvel gelen peygamberler hakkında dedikleri şeylerden başka bir şey değildir. Üzülme çünkü Rabbinin tövbekârlar hakkında yarlıgaması küfür ve inatta kalanlar hakkında eziyetli ukubeti vardır. (44) Biz, Kur'an'ı yabancı bir dille göndermiş olsaydık Arap kâfirleri «— Onun âyetleri tafsil ve beyan olunmalıydı! Bu ne! Dil yabancı, muhatap Arap, öyle şey mi olur?» diyeceklerdi. Onlara de ki Kur'an mü'minler hakkında ayn-i hidayet, ayn-i şifadır. Mü'min olmayanların ise kulaklarında ağırlık vardır, Kur'an onlara körlük vermiştir [3]. Onlar uzak bir yerden çağırılanlar gibi çağıranı görürler, sözlerini anlamazlar [4]. (45) * Biz Musa'ya Kitap verdik, onda da ihtilâf olundu [5]. Eğer Rabbin tarafından cezalarının tehiri hakkında bir söz geçmeseydi aralarında iş olur biterdi [6]. Hakikatte onlar bunun hakkında [7] kuvvetli bir şüpheye düşmüşlerdir. (46) Her kim iyi iş işlerse kendisi için işler, her kim kötülük yaparsa yine kendine eder, Rabbin kulları hakkında asla zulümkâr değildir.

[1] Ne evvel gelen, ne sonra gelen bir Kitap O'nu yalan sayamaz.

[2] Yani hiç bir taraftan O'na halel ârız olmaz. Misli yok, hiç bir muarızı yok, menfaatine payan yok. Veya maziye ve istikbale ait haberleri yalan çıkmaz.

[3] Gözlerini kör etmiştir. Kur'an'ı görecek gözleri yoktur.

[4] Adem-i idrâk ve kabullerini temsildir.

[5] Üzülme, Allah'ın Kitaplarında ihtilâfa düşmek yalnız Kur'an hakkında değildir. Tevrat'ta da ihtilâfa düşmüşlerdi.

[6] Eski ümmetlerde olduğu gibi bunların da gönülleri kırılırdı.

[7] Kur'an veya Tevrat hakkında.

(47) ileyhi yüreddü ilmüssa'ah, ve mâ tahrücü min semerâtin min ekmâmihâ ve mâ tahmilü min ünsâ ve lâ teda'u illâ bi'ilmih, ve yevme yünâdiyhim eyne şürekâiy kaâlû âzennâke mâ minnâ min şehiyd (48) ve dalle anhüm mâ kânû yed'ûne min kablü ve zannû mâ lehüm min mahıys (49) lâ yes'emül'insânü min dü'âilhayri ve in messehüşşerrü feyeüsün kanût (50) ve lein ezaknâhü rahmeten minnâ min ba'di darrâe messethü leyekkuûlenne hâzâ liy ve mâ ezunnüssâ'ate kaâimeten ve lein rüci'tü ilâ rabbiy inne liy indehü lelhusnâ, felenünebbiennelleziyne keferû bimâ amilû ve lenüziykannehüm min azâbin galıyz (51) ve izâ en'amnâ alel'insâni a'rada ve neâ bicânibih, ve izâ messehüşşerrü fezû dü'âin arıyd (52) kul ere'eytüm in kâne min indillâhi sümme kefertüm bihî men edallü mimmen hüve fiy şikaâkın ba'iyd (53) senüriyhim âyâtinâ fiyl'âfâkı ve fiy enfüsihim hattâ yetebeyyene lehüm ennehülhakk, evelem yekfi birabbike ennehü alâ külli şey'in şehiyd (54) elâ innehüm fiy miryetin min likaâi rabbihim, elâ innehü biküllî şey'in muhiyt.

إليه يرد علم الساعة وما تخرج من ثمرات من أكمامها
وما تحمل من أنثى ولا تضع إلا بعلمه ويوم يناديهم
أين شركائي قالوا آذناك ما منا من شهيد ۝ وضل عنهم
ما كانوا يدعون من قبل وظنوا ما لهم من محيص ۝
لا يسأم الإنسان من دعاء الخير وإن مسه الشر فيئوس
قنوط ۝ ولئن أذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته
ليقولن هذا لي وما أظن الساعة قائمة ولئن رجعت
إلى ربي إن لي عنده للحسنى فلننبئن الذين كفروا بما
عملوا ولنذيقنهم من عذاب غليظ ۝ وإذا أنعمنا على
الإنسان أعرض ونأى بجانبه وإذا مسه الشر فذو دعاء
عريض ۝ قل أرأيتم إن كان من عند الله ثم كفرتم به
من أضل ممن هو في شقاق بعيد ۝ سنريهم آياتنا
في الآفاق وفي أنفسهم حتى يتبين لهم أنه الحق
أولم يكف بربك أنه على كل شيء شهيد ۝ ألا إنهم
في مرية من لقاء ربهم ألا إنه بكل شيء محيط ۝

(47)Kıyameti bilmek O'na ait olur. İlmi olmadıkça hiç bir yemiş kabuğundan çıkmaz, hiç bir dişi, gebe olmaz ve doğurmaz. Allah o gün müşriklere bana ortak tuttuğunuz putlar nerede? Diyecek, onlar «— Sana bildirdik ki içimizden buna şehadet edecek bir fert yoktur» [1] diyecekler. (48) Evvelce ibadet ettikleri mâbutlar, o gün ortadan kaybolacak, onlar da kendileri için kaçacak bir yer olmadığını anlayacaklar. (49) İnsan iyilik istemekten usanmaz, fakat kendisine bir fenalık dokunursa pek meyus, ümitsiz olur. (50) * Başına bir sıkıntı geldikten sonra tarafımızdan ona bir rahmet ve nimet tattırsak «— Bu benim hakkımdır, ben ona lâyıkım, kıyametin kopacağını zannetmiyorum, * Şâyet kopacak olur da Rabbime dönersem O'nun yanında dünyada olduğu gibi benim gayet iyi bir mevkiim bulunur» der. * Biz bu kâfirleri işlediklerinden haberdar edeceğiz, biz onlara ağır bir azap tattıracağız. (51) Biz insana nimet verdik mi şükürden yüz çevirir, yan çizer. Fakat başına bir fenalık geldi mi bol bol duada bulunur [2]. (52) De ki eğer Kur'an Allah tarafından gönderilmişken siz onu tanımıyorsanız sizin gibi hak'tan uzak bir ayrılık içinde bulunan kimseden daha sapık kim olabilir? Söyleyiniz. (53) Biz, Kur'an'ın doğru olduğu [3] onlara belli olmak için kendilerine, hem her bir tarafta, hem öz nefislerinde kudretimize ait olan nişanları [4] göstereceğiz, Rabbinin her şeye hakkıyle şahit olması elvermiyor mu? [5]. (54) Haberiniz olsun ki onlar Rablerine kavuşmak hususunda şüpheye tutulmuşlardır. Yine haberiniz olsun ki Allah her şeyi ilmiyle kuşatmıştır [6].

[1] Yani bu hâli görünce «onlardan ilişiği kestik. Hepimiz sana inandık sen bir tek mâbutsun» diyecekler.
[2] Yani insan ne fenalığa sabreder, ne iyiliğe şükreder.
[3] Veya islâmın hak olduğu, tevhidin doğru olduğu.
[4] Hem âlemdeki havadis maziye ve âtiye, hem Mekke'lilere ait havadis - etraf âlemdeki hâdisatı, bedendeki sanayi-i acibeyi - alâmat-ı semaviyeyi alâmat-ı arziyeyi.
[5] Yani senin doğruluğun hakkında Allah'ın her şeye hakkiyle şahit olması onlara veya sana elvermez mi?
[6] Artık gam çekme, onlara ceza verecektir.

سورة الشورى مكية وهي ثلاث وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حم ۞ عسق ۞ كَذَٰلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ۞ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۞ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ
حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۞ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ
يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ۞
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۞ أَمِ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
إِلَى اللَّهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۞

SÛRETÜŞŞÛRÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) ayîn sîn kaâf (3) kezâlike yûhîy ileyke ve ilelleziyne min kablikellahül'aziyzülhakiym (4) lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve hüvel'aliyyül'aziym (5) tekâdüssemâvâtü yetefettarne min fevkıhinne velmelâiketü yüsebbihûne bihamdi rabbihim ve yestağfirûne limen fiyl'ard, elâ innallahe hüvelgafûrürrahiym (6) velleziynettehazû min dûnihî evliyâallahü hafiyzun aleyhim ve mâ ente aleyhim bivekiyl (7) ve kezâlike evhaynâ ileyke kur'ânen arabiyyen litünzire ümmelkurâ ve men havlehâ ve tünzire yevmelcem'ı lâ reybe fiyh, feriykun fiylcenneti ve feriykun fiyssa'ıyr (8) ve lev şaâllahü lece'alehüm ümmeten vâhideten ve lâkin yüdhılü men yeşâü fiy rahmetih, vezzâlimûne mâ lehüm min veliyyin ve lâ nasıyr (9) emittehazû min dûnihî evliyâ, fallahü hüvelveliyyü ve hüve yuhyiylmevtâ ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (10) ve mahteleftüm fiyhi min şey'in fehükmühü ilallah, zâlikümullahü rabbiy aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyb.

HÂ, MİM, AYIN, SİN, KAF (ŞÛRÂ) SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Hâ, mim, (2) Ayın, sin, kaf. (3) Yegâne galip ve hakim olan Tanrı bunun gibi [2] sana ve senden evvel gelenlere vahiy eyler. (4) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur, O, yücedir, uludur. (5) Gökler Tanrı'nın heybetinden birbiri üzerinde yarılacak gibi oluyor [3]. Melekler Rablerini överek tenzih ederler. Yerde bulunan mü'minler için yarlıganmak dilerler. Haberiniz olsun ki yarlıgayan Zat, Tanrı'dır. (6) Tanrı'dan başkasını tapacak edinenleri Allah görüp gözetler. Sen onların işlerine vekil değilsin. (7) Ana kasaba olan Mekke'yi ve etrafındakileri Arapları [4] azaptan, bahusus kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey bulunmayıp mahlûkatın toplanacağı günden [5] korkutmaklığın için sana Arabî Kur'an'ı böyle [6] vahiy ettik. Onlara bildir ki birtakımı uçmağa, birtakımı Tamu'ya ayrılacak [7]. (8) Allah dileseydi onları bir tek ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini fazl-ı keremiyle daire-i rahmetine sokar, öz nefislerine zulmedenlerin ne yâr ve iş görenleri ne medetkârları yoktur. (9) Yok onlar Allah'tan başka yâr ve iş görenler edindiler. Ellerinden tutacak yâr Allah'tır. Hem o, ölüleri diriltir, her şeye hakkıyle kaadirdir. (10) Herhangi bir şeyde ihtilâf etmişseniz onun hakkında hüküm vermek Allah'a aittir. İşte bu Allah, benim Rabbimdir, ben her bir işimde yalnız O'na güvenir, O'na müracaat ederim.

---

1 Mekke'de nâzil olmuş (53) âyettir.
2 Yâni bu Sûredeki mânâlar, tevhit, nübüvvet ve mead her peygambere vahiy olunmuştur.
3 Veya Müşrikler üzerinde, yer üzerinde.
4 Veya diğer memleket ahalisini.
5 Bütün halk kıyamet günü toplanacağından o güne «Yevm'il Cem' toplanma günü» denmiştir.
6 Her peygambere kendi diliyle vahiy ettiğimiz gibi.
7 Yani muvahhit ve muti, olanlar uçmağa, (Cennete) müşrik ve asî olanlar Tamuya (Cehenneme) girecekler.

فاطر السموات والارض جعل لكم من انفسكم ازواجا ومن الانعام ازواجا يذرؤكم فيه ليس كمثله شيء وهو السميع البصير ۞ له مقاليد السموات والارض يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر انه بكل شيء عليم ۞ شرع لكم من الدين ما وصى به نوحا والذي اوحينا اليك وما وصينا به ابراهيم وموسى وعيسى ان اقيموا الدين ولا تتفرقوا فيه كبر على المشركين ما تدعوهم اليه الله يجتبي اليه من يشاء ويهدي اليه من ينيب ۞ وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ولولا كلمة سبقت من ربك الى اجل مسمى لقضي بينهم وان الذين اورثوا الكتاب من بعدهم لفي شك منه مريب ۞ فلذلك فادع واستقم كما امرت ولا تتبع اهواءهم وقل امنت بما انزل الله من كتاب وامرت لاعدل بينكم الله ربنا وربكم لنا اعمالنا ولكم اعمالكم لا حجة بيننا وبينكم الله يجمع بيننا واليه المصير ۞

(11) fâtırüssemâvâti vel'ard, ce'ale leküm min enfüsüküm ezvâcen ve minel'en'âmi ezvâcâ, yezreükün fiyh, leyse kemislihî şey', ve hüvessemiy'ulbasıyr (12) lehü mekaâliydüssemâvâti vel'ard, yebsütur-rızka limen yeşâü ve yakdir, innehü bi-külli şey'in aliym (13) şere'a leküm mi-neddiyni mâ vassâ bihî nûhan velleziy evhaynâ ileyke ve mâ vassaynâ bihî ib-râhiyme ve mûsâ ve iysâ, en ekıymüd-diyne ve lâ teteferrekuû fiyh, kebüre alelmüşrikiyne mâ ted'ûhüm ileyh, alla-hü yectebiy ileyhi men yeşâü ve yehdiy ileyhi men yüniyb (14) ve mâ tefer-rekuû illâ min ba'di mâ câehümül'ılmü bağyen beynehüm, ve levlâ kelimetün sebekat min rabbike ilâ ecelin müsem-men lekudıye beynehüm, ve innelleziyne ûrisülkitâbe min ba'dihim lefiy şekkin minhü müriyb (15) felizâlike fed', ves-tekım kemâ ümirt, ve lâ tettebi' ehvâe-hüm, ve kul âmentü bimâ enzelallahü min kitâb, ve ümirtü lia'dile beyneküm, allahü rabbünâ ve rabbüküm, lenâ a'mâ-lünâ ve leküm a'mâlüküm, lâ huccete beynenâ ve beyneküm, allahü yecmau beynenâ, ve ileyhilmasıyr.

(11) Gökleri ve yeri yaratan Tanrı, sizin için cinsinizden zevceler yarattığı gibi davarlardan da cinslerinden olmak üzere çiftler yaptı. O, sizi bu yolda artırıyor, O'nun hiç bir misli yoktur, hem O, işitir ve görür. (12) Göklerin ve yerin hazineleri, anahtarları O'nundur. O, rızkı dilediğine bol bol verir, dilediğine de azar azar verir. Çünkü O, her bir şeyi hakkıyle bilir. (13) O, size, Nuh'a [1] vasiyet ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim, Musa ve İsa'ya vasiyet eylediğimizi bir din yaptı [2]: Dini doğrultun [3], ayrılığa düşmeyin [4], müşrikleri dine dâvetin onlara ağır gelmiştir. Allah dilediğini kendine [5] ayırır, hak'ka ve ta'at'a dönen kimseyi de hidayete erdirir. (14) Onların dinde ayrılığa düşmeleri [6] ancak kendilerine tevhide ait ilim geldikten sonra oldu [7]. Bu da aralarında haset ve inattan dolayı idi. Eğer Rabbinden muayyen zamanlarına kadar cezalarının tehiri hakkında bir söz geçmemiş olsaydı aralarında iş olup biterdi [8]. Onlardan sonra Kitab'a vâris olan müşrikler kuvvetli bir şüpheye düşmekle hayrette kalmışlardır [9]. (15) İşte bundan [10] dolayı tevhide dâvet et, sana nasıl buyurulmuşsa bu yolda öyle sabit dur, onların heveslerine uyma, de ki ben Allah'ın indirdiği Kitaba inandım, aranızda adalet yapmakla emrolundum. Allah hem bizim Rabbimizdir, hem sizin Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size. Sizinle aramızda kavga kalmamıştır [11]. Allah kıyamette bizimle sizi biraraya toplayacak, hepimizin dönüşü O'nadır.

---

[1] Nuh Aleyhisselâm enbiya-i şeriat'ın birincisi ve en eskisi olmakla onunla başlanmıştır. Hazret-i Nuh'tan evvel ahkâm-ı meşrû'a yoktu. Hazret-i Âdem'in dini, tevhit ve masalihi maaşa maksur idi. Bu hal Nuh Aleyhisselâm zamanına kadar sürdü. Vacibat ve vazaif Hazret-i Nuh ile başladı. [2] Nazm-ı kerim baş tarafta ikinci âyetteki icmali tafsil ediyor. [3] Erkânını muhafaza edin, ona müdavemet edin. [4] Müşterek din, din-i tevhittir. O da birdir. Yalnız onu ikame etme hususunda peygamberlerin yolu ayrıdır. Zikrolunan beş peygamberin şerayi-i muazzame-i müteceddidesi vardır. Bu beşi «Ulul'azam» dir, «ekâbir-i enbiyâ» dır. Onun için burada zikrolunmuştur. [5] Tevhidine. [6] Tevhid-i Bâri veya nübüvvet-i Muhammediye hakkında bir kısmının mü'min, bir kısmının kâfir olmaları. [7] Kendilerine gönderilenlere peygamber tarafından hüccet ikame olunduktan veya biset-i Muhammediy'eyi bildikten sonra. [8] Dünyada helâk olurlardı. [9] Yani bunların imana gelmemeleri, Ehl-i Kitap gibi hakikatı bildikten sonra mahza, dik kafalı olmalarından nâşi değildir. Belki Kur'an-ı mübinde veya peygamberin kendisinde şüphe içinde kaldıklarından nâşidir. Yahut Hıristiyanlar ve Yahudiler kendi Kitaplarında şüphe içinde kalmakla beraber başkalarını da şüpheye düşürüyorlar. [10] Bu din tevhitten veya bu ayrılıktan. [11] Çünkü hak zâhirdir, sizin putlarınız âşikârdır. Yahut sizin de dininiz var, bizim de dinimiz vardır, aramızda kavga kalmamıştır.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ
دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
اللَّهُ الَّذِي أَنزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ
الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝ اللَّهُ لَطِيفٌ
بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝ مَن كَانَ
يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَن كَانَ
يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِن نَّصِيبٍ ۝ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ
مَا لَمْ يَأْذَن بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُم
مَّا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ۝

(16) velleziyne yühâccûne fiyllâhi min ba'dimestüciybe lehü huccetühüm dâhıdatün inde rabbihim ve aleyhim gadabün ve lehüm azâbün şediyd (17) allahülleziy enzelelkitâbe bilhakkı velmiyzân, ve mâ yüdriyke le'allessâ'ate kariyb (18) yesta'cilü bihelleziyne lâ yü'minûne bihâ, velleziyne âmenû müşfikuûne minhâ ve ya'lemûne ennehelhakk, elâ innelleziyne yümârûne fiyssâ'ati lefiy dalâlin ba'ıyd (19) allahü latiyfün bi'ibâdihî yerzuku men yeşâ, ve hüvelkaviyyül'aziyz (20) men kâne yüriydü harsel'âhıreti nezid lehü fiy harsih, ve men kâne yüriydü harseddünyâ nü'tihî minhâ ve mâ lehü fiyl'âhıreti min nasıyb (21) em lehüm şürekâü şera'û lehüm mineddiyni mâ lem ye'zen bihillâh, ve levlâ kelimetülfaslı lekudiye beynehüm, ve innezzâlimiyne lehüm azâbün eliym (22) terezzâlimiyne müşfikıyne minmâ kesebû ve hüve vâkı'un bihim, velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti fiy ravdâtilcennât, lehüm mâ yeşâûne inde rabbihim, zâlike hüvelfadlulkebiyr.

(16) Allah'ın dâveti kabul olunduktan sonra hâlâ İslâmı iptal etmek için çene çalanların iddia ettikleri bütün hüccetleri Tanrı yanında bâtıldır. Onlar Tanrının hışmına, şiddetli azaba uğrayacaklardır. (17) Doğru olmak üzere Kitabı ve teraziyi indiren [1], Allah'tır. Ne bilirsin? [2] Belki kıyametin kopması yakındır. (18) Ona inanmayanlar istihza ile onun pek çabuk gelmesini isterler. İnananlar ise onun hak olduğunu bilerek dehşetinden telâşa düşerler. Haberiniz olsun ki kıyametin kopması hakkında çene çalanlar haktan uzak bir sapıklığa düşmüşlerdir. (19) Allah, kulları hakkında lûtufkârdır, dilediğine rızk verir, hem O, kavidir, yegâne galiptir. (20) Kim ki âhiret ekinini isterse biz, onun ekinini artırırız. Bilâkis her kim dünya ekinini isterse ona da ondan veririz [3], fakat onun ahirette hiç bir payı yoktur. (21) Yoksa müşriklerin, Allah'ın izin vermediği bir şeyi kendileri için din gösteren mâbutları mı vardır? Eğer kestirme söz geçmemiş olsaydı aralarında iş olup biterdi. Zalim olan kâfirler için acıklı bir azap vardır. (22) Sen o gün zalimleri yaptıkları fenalıklardan pek ziyade telâş içinde görürsün, halbuki o korktukları, başlarına gelecektir. İman getirip iyi amel işleyenler uçmak bahçelerinde bulunacaklar, Rableri yanında dilediklerine nâil olacaklar. İşte büyük inayet budur.

---

[1] Veya hakkı tartan, halk arasında müsavi surette muamele eden şeri'at veya adaleti indiren. Kitap ile hak âşikâr olur, şeri'at ile muameleler tartılır.

[2] Bilemezsin, belki yalnız vahiy ile bilebilirsin.

[3] Yani herkim âhiret sevabını isterse onun mükâfatını artırırız. Herkim dünyayı isterse ona da ondan veririz.

(23) zâlikelleziy yübeşşirullahü ibâdehülleziyne âmenû ve amilûssâlihât, kul lâ es'elüküm aleyhi ecren illelmeveddete fiylkurbâ, ve men yakterif haseneten nezid lehü fiyhâ husnâ, innallahe gafûrün şekûr (24) em yekuûlûnefterâ alallahi kezibâ, fein yeşeillâhü yahtim alâ kalbik, ve yemhullahülbâtıle ve yuhıkkulhakka bikelimâtih, innehü aliymün bizâtissudûr (25) ve hüvelleziy yakbelüttevbete an ibâdihî ve ya'fû anisseyyiâti ve ya'lemü mâ tef'alûn (26) ve yesteciybülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti ve yeziydühüm min fadlih, velkâfirûne lehüm azâbün şediyd (27) ve lev besetallahürrızka li'ibâdihî lebegav fiyl'ardı ve lâkin yünezzilü bikaderin mâ yeşâ', innehü bi'ibâdihî habiyrün basıyr (28) ve hüvelleziy yünezzilülgayse min ba'di mâ kânetû ve yenşürü rahmeteh, ve hüvelveliyyülhamîyd (29) ve min âyâtihî halkussemâvâti vel'ardı ve mâ besse fiyhimâ min dâbbeh, ve hüve alâcem'ıhim izâ yeşâü kadiyr (30) ve mâ esâbeküm min musıybetin febimâ kesebet eydiyküm ve ya'fû an kesiyr (31) ve mâ entüm bimu'cizivne fiyl'ard, ve mâ leküm min dûnillâhi min veliyyin ve lâ nasıyr.

ذلك الذي يبشر الله عباده الذين آمنوا وعملوا الصالحات
قل لا أسألكم عليه أجرا إلا المودة في القربى ومن يقترف
حسنة نزد له فيها حسنا إن الله غفور شكور ۝ أم يقولون
افترى على الله كذبا فإن يشإ الله يختم على قلبك ويمح الله
الباطل ويحق الحق بكلماته إنه عليم بذات الصدور ۝ وهو
الذي يقبل التوبة عن عباده ويعفو عن السيئات ويعلم
ما تفعلون ۝ ويستجيب الذين آمنوا وعملوا الصالحات
ويزيدهم من فضله والكافرون لهم عذاب شديد ۝
ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا في الأرض ولكن ينزل
بقدر ما يشاء إنه بعباده خبير بصير ۝ وهو الذي ينزل
الغيث من بعد ما قنطوا وينشر رحمته وهو الولي الحميد ۝
ومن آياته خلق السماوات والأرض وما بث فيهما من دابة
وهو على جمعهم إذا يشاء قدير ۝ وما أصابكم من مصيبة
فبما كسبت أيديكم ويعفو عن كثير ۝ وما أنتم بمعجزين
في الأرض وما لكم من دون الله من ولي ولا نصير ۝

(23) Bunlar, Allah'ın, iman getirip iyi amel işleyen kullarına müjdelediği mükâfatlardır. De ki risaletimin tebliği hususunda akrabamı sevmenizden başka sizden hiç bir ücret istemiyorum [1]. Her kim iyilik kazanmışsa onun mükâfatını artırırız, Allah yarlıgar, şükreder [2]. (24) Yok, müşrikler, senin için Allah'a karşı kendiliğinden yalan uydurdu diyorlar. Allah dileseydi kalbine mühür basardı [3], Allah sözleriyle bâtılı bitirir, hak'kı sabit kılar, çünkü O, yüreklerde ne varsa hepsini hakkıyle bilir. (25) O, kullarının tövbelerini kabul eder, kötülüklerinden vazgeçer, onların bütün yaptıklarını bilir. (26) İman getirip iyi amel işleyen kimselerin dualarını müstecap kılar, inayetinden onların istediklerini de artırır, kâfirler için şiddetli azap vardır. (27) Allah kullarına rızkı genişletseydi onlar yeryüzünde yolsuzluğa sapacaklardı. Fakat rızkı dilediği kadar indirir. Çünkü O, kullarının her halini haber alır ve görür. (28) Kulları ümitsiz bir halde olduktan sonra yağmuru indiren, rahmetini de her yere dağıtan, O'dur. O, mü'minlerin yârıdır, işlerini görendir, övülmüştür. (29) Gökleri, yeri ve bunlardaki [4] canlı mahlûkatı yaratması da O'nun kudret-i alâmetlerindendir. Hem O, dilediği zaman onları toplamaya hakkıyle kaadir olur. (30) Sizin başınıza her ne musibet gelirse o, elinizle kazandığınız fiilin neticesidir. O, birçok günahtan vaz geçer de size musibet vermez. (31) Siz O'nu yeryüzünde âciz bırakacak değilsiniz. Tanrı'dan başka sizin ne yârınız, ne iş göreniniz, ne medetkârınız yoktur.

[1] «Mal için peygamberliğe kalkıştın demesinler» diye böyle varit olmuştur. Nitekim her bir peygamber böyle demiştir. Diğer peygamberler ücretlerini Allah'tan istedikleri halde peygamberimiz ücret yerine akrabasının sevilmesini istedi, yahut onların akrabası olduğundan dolayı kendisinin sevilmesini istedi. Yani size yabancılardan ziyade bana ita'at etmek düşer. Şâyet ita'at etmeyecek iseniz bana eza ve cefa etmeyin, akrabalık hakkını gözetin. Veya muhabbetinizi Allah'a, yakınlığa hasretmenizi isterim, bu yolda istemeler hakikat halde ücret değildir. Yahut ben sizden ücret istemem, ancak size akrabamı sevmenizi veya beni sevmenizi veya Allah'a tekarrübü sevmenizi size beyan ediyorum.

[2] Yani iyilik edenlerin mükâfatını artırır veya az bir ameli kabul eder.

[3] Artık onların eza ve cefalarına dayanırdın, bu meşiyet vaki olmuştur. Veya hatırına hiç bir şey getirmezdi; Veya Kur'an hakkında iftira etseydin sana Kur'an'ı unuttururdu, bu meşiyetler vâki olmamıştır.

[4] Veya yer ile gök arasında.

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ۞ اِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ۞ اَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۞ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ۞ فَمَا اُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى لِلَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ۞ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ۞ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا
الصَّلٰوةَ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۞
وَالَّذِينَ اِذَا اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ۞ وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ
سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ۞ وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَاُولٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ۞
اِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۞ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ
عَزْمِ الْاُمُورِ ۞ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
الظَّالِمِينَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ۞

(32) ve min âyâtihilcevâri fiylbahri kel'a'lâm (33) in yeşe'yüskinirrıyha feyazlelne revâkide alâ zahrih, inne fiy zâlike leâyâtin likülli sabbârin şekûr (34) ev yûbıkhünne bimâ kesebû ve ya'fü an kesiyr (35) ve ya'lemelleziyne yücâdilûne fiy âyâtinâ, mâ lehüm min mahıys (36) femâ ûtiytüm min şey'in femetâ'ul-hayâtiddünyâ, ve mâ ındallahi hayrün ve ebkaâ lilleziyne âmenû ve alâ rabbihim yetevekkelûn (37) velleziyne yectenibûne kebâirel'ismi velfevâhışe ve izâ mâ gadıbûhüm yağfirûn (38) velleziynestacâbû lirabbihim ve ekaâmussalâte ve emrühüm şûrâ beynehüm ve mimmâ rezaknâhüm yünfikuûn (39) velleziyne izâ esâbehümülbagyü hüm yentesırûn (40) ve ve cezâû seyyietin seyyietün mislühâ, femen afâ ve asleha fe'ecrühü alallah, innehü lâ yühıbbuzzâlimiyn (41) ve lemenintesare ba'de zulmihî feülâike mâ aleyhim min sebiyl (42) innemessebiylü alelleziyne yazlimûnennâse ve yebguûne fiyl'ardı bigayrilhakk, ülâike lehüm azâbün eliym (43) ve lemen sabere ve gafere inne zâlike lemin azmil'ümûr (44) ve men yudlilillâhü femâ lehü min veliyyin min ba'dih, ve terezzâlimiyne lemmâ re'evül'azâbe yekuûlûne hel ilâ mereddin min sebiyl.

(32) Dağlar gibi denizde yürüyen gemiler de O'nun kudretini gösteren alâmetlerdendir. (33) O, dilese rüzgârı durdurur da gemiler derya yüzünde durakalır. İşte bunda ziyadesiyle sabır ve şükür edenler hakkında ibretler vardır. (34) Yahut O, gemidekilerin kazandıkları günahların cezası olarak gemileri batırıp onları helâk eder ve birçok günahtan vaz geçer de bunları batırmaz. (35) Böyle muamele eder. Bir de âyetlerimiz hakkında cidale girişenler kendileri için azabımızdan kurtuluş olmadığını bilmiş olsunlar. (36) Size dünya malından verilen şey dünya diriliğinde geçinecek kadardır. Allah yanında bulunan mükâfat iman getirip Rablerine güvenenler hakkında, (37) Şirk ve nifak gibi büyük günahlardan, hayasızlıklardan kaçınıp öfkelendikleri zaman öfkelerini yutup yarlıgayanlar hakkında; (38) Rablerinin dâvetine icabet edip namazı dosdoğru kılanlar, işlerini birbirine danışarak görenler, rızk olmak üzere verdiğimiz şeylerden hayra harcedenler hakkında; (39) Yolsuzluğa mâruz kalınca öc alıp haddi geçmeyenler hakkında, daha iyidir, daha payidârdır. (40) Kötülüğün cezası, yine onun gibi kötülüktür. Bununla beraber her kim kendine zulmedenlerden vazgeçer ve onlarla barışırsa onun mükâfatı Allah'a ait olur. Allah zulüme girişenleri sevmez. (41) Her kim zulme uğradıktan sonra zalimden haddi geçmeksizin öcünü alırsa onlara ceza vermek ve çıkışmak için hiç bir yol yoktur. (42) Ancak nâs'a zulmeden, yeryüzünde haksız yere yolsuzlukta bulunanlar hakkında böyle bir yol vardır. Onlar için acıklı azap vardır. (43) Her kim zulme katlanır öc almayıp yarlıgarsa işte bu hareket, en iyi bir harekettir, büyüklerin kârıdır. (44) Allah her kimi yoldan çıkarırsa Allah'tan başka onun işini görecek yoktur. Zalimlerin azap gördükleri zaman «— Acaba dünyaya dönmeye bir yol var mıdır?» dediklerini göreceksin.

(45) ve terâhüm yu'redûne aleyhâ hâşi'-ıyne minezzülli yenzurûne min tarfin hafiyy, ve kaâlelleziyne âmenû innelhâsi-riynelleziyne hasirû enfüsehüm ve ehliy-him yevmelkıyâmeh, elâ innezzâlimiyne fiy azâbin mukıym (46) ve mâ kâne le-hüm min evliyâe yansurûnehüm min dû-nillâh, ve men yudlillâhü femâ lehü min sebiyl (47) isteciybû lirabbiküm min kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü minallâh, mâ leküm min melcein yevme-izin ve mâ leküm min nekiyr (48) fein a'redû femâ erselnâke aleyhim hafiyzâ, in aleyke illelbelâag, ve innâ izâ ezaknel'-insâne minnâ rahmeten feriha bihâ, ve in tüsıbhüm seyyietün bimâ kaddemet eydiyhim feinnel'insâne kefûr (49) lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, yahluku mâ ye-şâ' yehebü limen yeşâü inâsen ve yehebü limen yeşâüzzükûr (50) ev yüzevvicühüm zükrânen ve inâsâ, ve yec'alü men yeşâü akıymâ, innehü aliymün kadiyr (51) ve mâ kâne libeşerin en yükellimehullahü illâ vahyen ev min verâi hıcâbin ev yür-sile resûlen feyûhıye bi'iznihî mâ yeşâ, innehü aliyyün hakiym.

وترىهم يعرضون عليها خاشعين من الذل ينظرون من
طرف خفي وقال الذين امنوا ان الخاسرين الذين خسروا
انفسهم واهليهم يوم القيمة الا ان الظالمين في
عذاب مقيم ۝ وما كان لهم من اولياء ينصرونهم
من دون الله ومن يضلل الله فما له من سبيل ۝ استجيبوا
لربكم من قبل ان يأتي يوم لا مرد له من الله ما لكم
من ملجإ يومئذ وما لكم من نكير ۝ فان اعرضوا فما
ارسلناك عليهم حفيظا ان عليك الا البلاغ وانا
اذا اذقنا الانسان منا رحمة فرح بها وان تصبهم سيئة
بما قدمت ايديهم فان الانسان كفور ۝ لله ملك
السموات والارض يخلق ما يشاء يهب لمن يشاء اناثا
ويهب لمن يشاء الذكور ۝ او يزوجهم ذكرانا واناثا
ويجعل من يشاء عقيما انه عليم قدير ۝ وما كان
لبشر ان يكلمه الله الا وحيا او من وراء حجاب
او يرسل رسولا فيوحي باذنه ما يشاء انه علي حكيم ۝

(45) O gün zalimlerin, kendilerine ârız olan rüsvaylıktan dolayı hâkir bir halde ateş önüne getirildiklerini, korkularından ateşe yan gözle baktıklarını göreceksin. Mü'min olanlar «— Asıl ziyankârlar, kıyamet günü kendilerine de, ailelerine de ziyan verenlerdir» diyecekler. Haberiniz olsun ki zalimler kımıldayamayacak azapta kalacaklar. (46) Onlara Allah'tan başka yardım edecek [1] hiç bir yâr yoktur. Allah her kimi yoldan çıkarırsa o kimse doğru bir yol bulamaz. (47) Allah tarafından çevirilmeyecek olan bir gün gelmeden evvel Rabbinizin dâvetini kabul edin. O gün, kaçıp sığınacak bir yer yoktur. Âmalinizi inkâra da mecal yoktur. (48) Eğer onlar senden yüz çevirirlerse üzülme, çünkü biz seni görüp gözetici [2] göndermedik. Sana yalnız risaleti tebliğ etmek düşer. Biz, ne zaman tarafımızdan insana bir rahmet ve nimet tattırsak onunla şımarır, şâyet elleriyle yaptıkları işten dolayı başlarına bir musibet gelse hemen nankör kesilir. Çünkü insan nankördür. (49) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, ne dilerse onu yaratır. Dilediğine kız evlât bağışlar, dilediğine de erkek evlât bahşeder. (50) Yahut çeşit olarak hem kız, hem erkek evlât verir. Dilediğini de kısır kılar; Çünkü O, hakkıyle âlim, hakkıyle kaadirdir. (51) Vahiyle [3] veya perde ardından [4] olması veya bir elçi gönderip ona kendi izniyle dilediği şeyi vahiy etmesi [5] suretlerinden başka hiç bir suretle Allah'ın konuşması hiç bir insana müyesser olamaz. Çünkü O, yüce [6] dir, işinde hâkimdir.

[1] Yahut azaptan kurtaracak.
[2] Kendilerinden sâdır olan amelleri meyanında matlup olacak veçhiyle muvafık kılmaya memur değilsin. Kalblerinde iman ve ta'at yapacak değilsin.
[3] Yani ilham ve rüya ile. Hazret-i İbrahim'de, Hazret-i Musa'nın validesinde olduğu gibi.
[4] Bâzı kurenasına perde ardından söyleyen padişahın hâlini temsil ediyor. Yani sözünü işitir, amma kendisini görmez. Hazret-i Musa'da olduğu gibi. Veya melek vasıtasiyle işitir.
[5] Umumî surette enbiya-i kiramda olduğu gibi.
[6] Mahlûkatının sıfatından münezzehtir.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۞ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۞

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حم ۞ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۞ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۞ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ۞ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ ۞ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ۞ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۞ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ۞ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۞ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۞

(52) ve kezâlike evhaynâ ileyke rûhan min emrinâ, mâ künte tedriy melkitâbü ve lel'iymânü ve lâkin ce'alnâhü nûren nehdiy bihî men neşâü min ibâdinâ, ve inneke letehdiy ilâ sırâtın müstekıym (53) sırâtıllahilleziy lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, elâ ilallahi tesıyrül'ümûr.

SÛRETÜZZUHRUF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübiyn (3) innâ ce'alnâhü kur'ânen arabiyyen le'alleküm ta'kılûn (4) ve innehü fiy ümmilkitâbi ledeynâ le'aliyyün hakiym (5) efenadribü ankümüzzikre safhan ve küntüm kavmen müsrifiyn (6) ve kem erselna min nebiyyin fiyl'evveliyn (7) ve mâ ye'tiyhim min nebiyyin illâ kânû bihî yestehziûn (8) fe'ehleknâ eşedde minhüm batşen ve medâ meselül'evveliyn (9) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâti vel'arda leyekuûlünne halakahünnel'aziyzül'aliym (10) elleziy ce'alekümül'arda mehden ve ce'ale leküm fiyhâ sübülen le'alleküm tehtedûn.

(52) Bu vahiy gibi sana öz emrimizden bir ruh [1] vahiy ettik. Halbuki sen bundan evvel Kitabın ve imanın [2] ne olduğunu bilmezdin. Fakat biz bunu kullarımızdan dilediğimizi hidayete götürmek için bir nur kıldık. Sen hakikatte Kur'an ile halkı doğru yola, (53) Göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibi olan Tanrı yoluna götürürsün. Haberiniz olsun ki her bir iş Tanrı'ya döner.

ZUHRUF SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Hâ, mim. (2 - 3) Burhan ile apaşikâr olan Kitap hak'kı için, mânâlarına akıl erdiresiniz diye biz, onu Arap dili ile bir Kur'an [4] yaptık. (4) O, ana Kitapta yazılı, nezdimizde sabittir. Şanı yücedir [5], hikmet ile doludur [6]. (5) Siz haddi aşan bir kavimseniz [7] sizi başı boş bırakıp Kur'an'ı size beyandan [8] vaz mı geçelim. (6) Sizden evvelkilere de nice peygamberler göndermiştik de küfürleri peygamber göndermemize mâni olmamıştı. (7) Onlara hiç bir peygamber gelmemiştir ki onlar onu istihzaya almamış olsunlar. (8) Biz de bunlardan daha güçlü, kuvvetli olan o akvamı helâk ettik. Evvelkilerin kıssaları nice yerde geçmişti. (9) * Onlara «— Gökleri ve yeri kim yarattı?» diye soracak olursan onlar herhalde «— Yegâne galip ve hakkıyle âlim olan Tanrı yarattı» diyeceklerdir. (10) O Tanrı ki yeryüzünü size istirahat beşiği yapmış, gideceğiniz yere kolaylıkla gidebilmeniz için yeryüzünde yollar yapmıştır.

[1] Kur'an veya Cibrili emin gönderdik.
[2] Namaz, oruç, gusul, gibi iman-ı şer'iyi.
[3] Mekke'de nâzil olmuş (89) âyettir.
[4] Kitab-ı mübin ile yine Kur'an-ı mübinin Arap dili ile indirilmesine yemin olunuyor.
[5] İndirilen diğer Kitaplar arasında nazmı ile muciz olmakla şanı pek âlidir.
[6] Veya muhkemdir.
[7] Veya böyle bir kavim olduğunuzdan dolayı.
[8] Veya o günü beyandan, azabı tebliğden.

(11) velleziy nezzele minessemâi mâen bikader, fe'enşernâ bihî beldeten meytâ, kezâlike tuhrecûn (12) velleziy halekal'-ezvâce küllehâ ve ce'ale leküm minelfülki vel'en'âmi mâ terkebûn (13) litestevü alâ zuhûrihî sümme tezkürû ni'mete rabbiküm izesteveytüm aleyh, ve tekuûlû sübhânelleziy sehhare lenâ hâzâ ve mâ künnâ lehü mukriniyne (14) ve innâ ilâ rabbinâ lemünkalibûn (15) ve ce'alû lehü min ibâdihî cüz'â, innel'insâne lekefûrün mübiyn (16) emittehaze mimmâ yahluku benâtin ve asfâküm bilbeniyn (17) ve izâ büşşire ehadühüm bimâ darabe lirrahmâni meselen zalle vechühü müsvedden ve hüve keziym (18) evemen yüneşşeü fiylhılyeti ve hüve fiylhısâmi gayrü mübiyn (19) ve ce'alûlmelâiketelleziyne hüm ibâdürrahmâni, inâsâ, eşehidû halkahüm, setüktebü şehâdetühüm ve yüs'elûn (20) ve kaâlû levşâerrahmânü mâ abednâhüm, mâ lehüm bizâlike min ilmin in hüm illâ yahrusûn (21) em âteynâhüm kitâben min kablihî fehüm bihî müstemsikûn (22) bel kaâlû innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âsârihim mühtedûn.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ۝ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ۝ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۝ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ۝ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ۝ أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ۝ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۝ أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۝ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ۝ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ۝ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ۝

(11) Gökten elverecek kadar yağmur indiren O'dur. Biz kuru bir halde bulunan bir memlekete onunla yeni bir hayat veririz. Siz de böylece kabirlerden çıkarılacaksınız. (12) Her sınıf mahlûkatı yaratan, gemi ve davarlardan sizin için binecek yapan O'dur. (13) Ta ki onların arkasına doğrulurken [1] Rabbinizin nimetlerini hatırlayasınız. Üzerine doğrulduğunuz vakitte şöyle diyesiniz: «— Bunu bize müsahhar kılan Tanrı tamamıyle münezzehtir. Yoksa onu zaptedemezdik. (14) Biz herhalde Rabbimize döneceğiz». (15) Müşrikler bazı kullarını onun bir cüz'ü [2] yapmışlardı. İnsan hakikaten apaşikâr bir nankördür. (16) Yoksa Allah yarattığı mahlûkattan kızları kendine alıp oğulları size mi ayırdı? Bu nasıl iş! (17) Onlardan biri esirgeyen Tanrı'nın hem cinsi kıldıkları [3] kız evlâdıyle müjdelense öfkesinden yüzü kapkara kesilir. (18) Onlar, süs içinde yetişip kavga sırasında delilini [4] gösteremeyen kadın kısmını Allah'ın kızı yapıyorlar öyle mi? (19) Müşrikler esirgeyen Tanrı'nın kulları olan melekleri dişi yaparlar. Onlar, meleklerin yaratıldıkları zaman hazır mıydılar. Onların bu şehadet ve iddiaları yazılacak, bundan dolayı kıyamette sorguya uğrayacaklar. (20) Onlar «— Esirgeyen Tanrı dileseydi biz putlara tapmazdık» derler. Onların bu babta hiç bir bilgileri yoktur. Onlar yalandan başka [5] bir şey söylemezler. (21) Yoksa biz onlara Kur'an'dan evvel sözlerini tasdik eder bir Kitap verdik de onlar ona mı yapışıyorlar? (22) Öyle bir şey yok, belki onlar «— Biz babalarımızı bu yolda bulduk, biz de onların izlerince gidiyoruz» demişlerdir.

[1] Ayağını üzengiye korken.
[2] Çocuğu veya ortağı.
[3] Veya esirgeyen Tanrıya ayırdıkları, isnat ettikleri, misal getirdikleri.
[4] Maksadını ispat edemeyen.
[5] Veya zan ve tahminden başka.

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ ف۪ي قَرْيَةٍ مِنْ نَذ۪يرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓا
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ۞ قَالَ
اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْ قَالُٓوا اِنَّا
بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ ۞ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ۞ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ٓ اِنَّن۪ي
بَرَٓاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ۞ اِلَّا الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي فَاِنَّهُ سَيَهْد۪ينِ ۞
وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً ف۪ي عَقِبِه۪ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۞ بَلْ مَتَّعْتُ
هٰٓؤُلَٓاءِ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُب۪ينٌ ۞
وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِه۪ كَافِرُونَ ۞
وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظ۪يمٍ
۞ اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَع۪يشَتَهُمْ
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ۞ وَلَوْلَٓا
اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ۞

(23) ve kezâlike mâ erselnâ min kablike fiy karyetin min neziyrin illâ kâne mütrefûhâ innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âsârihim muktedûn (24) kaâle evelev ci'tüküm biehdâ mimmâ vecedtüm aleyhi âbâeküm, kaâlû innâ bimâ ürsiltüm bihî kâfirûn (25) fentekamnâ minhüm fanzur keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (26) ve iz kaâle ibrâhiymü liebiyhi ve kavmihî inneniy berâün mimmâ ta'büdûn (27) illelleziy fetareniy feinnehü seyehdiyn (28) ve ce'alehâ kelimeten bâkıyeten fiy akıbihî le'allehüm yerciûn (29) bel metta'tü hâülâi ve âbâehüm hattâ câehümülhakku ve resûlün mübiyn (30) ve lemmâ câehümülhakku kaâlû hâzâ sihrün ve innâbihî kâfirûn (31) ve kaâlû levlâ nüzzile hâzelkur'ânü alâ recülin minelkaryeteyni azıym (32) ehüm yaksimûne rahmete rabbik, nahnü kasemnâ beynehüm ma'ıyşetehüm fiylhayâtiddünyâ ve refa'nâ ba'dahüm fevka ba'dın derecâtin liyettehıze ba'dühüm ba'dan suhriyyâ, ve rahmetü rabbike hayrün mimmâ yecma'ûn (33) ve levlâ en yekûnennâsü ümmeten vâhıdeten lece'alnâ limen yekfürü birrahmâni libüyûtihim sükufen min fıddatin ve ma'ârice aleyhâ yezherûne.

(23) Böylece senden evvel her ne zaman bir kasabaya azapla korkutur bir peygamber gönderdikse o kasabanın zenginleri [1] itaat etmeyip «— Babalarımızı bu yolda bulduk, biz onların izlerince gideceğiz» demişlerdi. (24) Kavmine de ki ben size babanızdan bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirecek olsam da yine babalarınızın dininde kalacak mısınız? Onlarsa «— Sizin getirdiğiniz dini yine tanımıyoruz» dediler. (25) Biz de onlardan öc aldık, peygamberleri yalancı sayanların hangi akıbete uğradıklarını gör de üzülme. (26) Hani İbrahim babasına ve kavmine: Ben taptıklarınız putlardan ilişiğimi kestim, (27) Ben ancak beni yaratana taparım, çünkü O, beni doğru yola götürür» demişti. (28) İbrahim bu sözü doğru yola dönebilmeleri ümidiyle zürriyetleri arasında baki kalacak bir vasiyet olmak üzere bıraktı. (29) Hayır, ümidi gibi çıkmadı, ben, bunları ve babalarını kendine hak olan Kur'an ve peygamberliği apaşikâr olan peygamber gelinceye kadar dünyada safa ile geçindirdim. (30) Onlara hak olan Kur'an gelince «— Bu, büyüdür, biz onu tanımıyoruz» dediler. (31) «— Ne olurdu! Bu Kur'an bu iki kasabanın devletli adamlarına [2] inseydi!» dediler. (32) Rabbinin rahmeti olan peygamberliği onlar mı taksim edip dilediklerine peygamberlik veriyorlar? Biz dünya diriliğinde onların mâişetlerini aralarında taksim ettik, birini diğerine iş gördürmek için [3] birinin derecesini öbürünün üstüne geçirdik. Rabbinin rahmeti onların topladıkları paradan daha iyidir. (33) Halkın bir tek ümmet olması gibi bir hal olmasaydı [4] esirgeyen Tanrı'yı tanımayanların evlerinin tavanlarını, üzerinden çıktıkları merdivenlerini,

---

[1] Veya elebaşıları.

[2] Ya Mekke'den Velit bini Muğir'eye veya Taiften Urvetü bini Mes'ude. Urve şeref-i islâm ile müşerref olmuş ise de Velit kâfir olarak bu dünyadan göçmüştü.

[3] Ta ki beraber yaşamış olsunlar, aralarında ülfet hasıl olsun, böylece mesalih-i âlem nizamında kalsın.

[4] Yani halk kafirleri refah ve nimette görmekle kâfir olmağa rağbet etmeselerdi.

(34) ve libüyûtihim ebvâben ve sürüren aleyhâ yettekiûn (35) ve zuhrufâ, ve in küllü zâlike lemmâ metâ'ulhayâtiddünyâ, vel'âhıretü ınde rabbike lilmüttekıyn (36) ve men yağşü an zikrirrahmâni nükayyıd lehü şeytânen fehüve lehü kariyn (37) ve innehüm leyasuddûnehüm anissebiyli ve yahsebûne ennehüm mühtedûn (38) hattâ izâ câenâ kaâle yâ leyte beyniy ve beyneke bu'delmeşrikayni febi'selkariyn (39) ve len yenfe'akümülyevme iz zalemtüm ennekürn fiyl'azâ bi müşterikûn (40) efe'ente tüsmi'ussumme ev tehdiyl'umye ve men kâne fiy dalâlin mübiyn (41) feimmâ nezhebenne bike feinnâ minhüm müntekımûn (42) ev nüriyennekelleziy ve'adnâhüm feinnâ aleyhim muktedirûn (43) festemsik billeziy ûhıye ileyk, inneke alâ sırâtın müstekıym (44) ve innehü lezikrün leke ve likavmik, ve sevfe tüs'elûn (45) ves'el men erselnâ min kablike min rüsülinâ ece'alnâ min dûnirrahmâni âliheten yu'bedûn (46) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ilâ fir'avne ve melâihi fekaâle inni resûlü rabbil'âlemiyn (47) felemmâ câehüm biâyâtinâ izâhüm minhâ yadhakûn.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ ۝ وَزُخْرُفًا
وَإِنْ كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ۝ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ۝ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ۝ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ
أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۝ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي
الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ
فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ۝ أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ
فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ۝ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ
إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ۝ وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَٰنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ۝

(34) Evlerinin kapılarını, üzerlerine yaslandıkları tahtları hep gümüşten yapardık; (35) Onları altına, ziynete boğardık [1]. Bütün bu şeyler dünya dirliğinin geçmesinden ibarettir, Rabbinin yanında âhiretteki nimet elbette fenalıklardan sakınanlarındır. (36) Her kim esirgeyen Tanrı'yı anmaya karşı körlük gösterirse biz ona yoldaş olmak üzere bir şeytan katarız. (37) Şeytan onları her halde doğru yoldan çevirirler, halbuki onlar kendilerini doğru yolda sanırlar. (38) Nihayet o, yoldaşı ile beraber huzurumuza gelince yoldaşına «— Keşke aramız gün doğuşu ile gün batışı [2] kadar uzak olsaydı! Sen, ne kötü yoldaşmışsın!» diyecek. (39) Onlara «— Bugün pişmanlığınız asla size fayda vermeyecek, çünkü siz dünyada zulmetmiştiniz [3]. Orada nasıl yoldaşsanız burada da azabı birlikte çekeceksiniz.» denecek. (40) Sen sağırlara söz işittirebilir misin? Veya körleri, apaçık sapıklıkta bulunanları doğru yola götürebilir misin? (41) Şayet onların azabını görmeden evvel seni nezdimize götürürsen her halde âhirette de onlardan, öç alırız [4]; (42) Yahut onlara vaadettiğimiz azabı sağlığında sana gösteririz, bizim onlara gücümüz yeter. (43) Artık sana ne vahiy olunmuşsa ona sarıl. Çünkü sen doğru yoldasın, (44) Kur'an sana da, kavmine de büyük bir şereftir. Hakkını eda hususunda sorguya uğrayacaksınız. (45) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerden sor [5] ki esirgeyen Tanrı'dan başka tapılacak mâbutlar yaptık mı? (46) * Biz Musa'yı mûcizelerimizle Firavun'a ve saltanatına şerik olan ileri gelenlerine göndermişiz. Musa onlara «— Ben âlemlerin Rabbi olan Tanrı'nın peygamberiyim» dedi. (47) Musa onlara mûcizelerimizle varınca hemen onlar, bu mûcizelere gülüştüler.

[1] Çünkü dünya nimetinin nezdimizde kıymeti yoktur.

[2] İki mütekabil şeyin birinin adı diğerinin adiyle zikrolunması arap âdetinden olmakla nazm-ı Celîlde «Maşrıkayn iki gün doğusu» vârit olmuştur.

[3] Yahut bugün dünyadaki zulmünüz belli olunca uzaklığı istemeniz asla fayda vermeyecek.

[4] Nazm-ı Celîl kasem makamında olmak üzere müekkettir.

[5] Onların din ve milletlerine bakıp ahvalini tetkik et, ümmetlerinden ve ulemasından sor.

وما نريهم من آية إلا هي أكبر من أختها وأخذناهم بالعذاب
لعلهم يرجعون ۞ وقالوا يا أيه الساحر ادع لنا ربك
بما عهد عندك إننا لمهتدون ۞ فلما كشفنا عنهم
العذاب إذا هم ينكثون ۞ ونادى فرعون في قومه قال
يا قوم أليس لي ملك مصر وهذه الأنهار تجري من
تحتي أفلا تبصرون ۞ أم أنا خير من هذا الذي هو مهين
ولا يكاد يبين ۞ فلولا ألقي عليه أسورة من
ذهب أو جاء معه الملائكة مقترنين ۞ فاستخف
قومه فأطاعوه إنهم كانوا قوما فاسقين ۞ فلما
آسفونا انتقمنا منهم فأغرقناهم أجمعين ۞ فجعلناهم
سلفا ومثلا للآخرين ۞ ولما ضرب ابن مريم مثلا
إذا قومك منه يصدون ۞ وقالوا أآلهتنا خير أم هو
ما ضربوه لك إلا جدلا بل هم قوم خصمون ۞ إن هو إلا عبد
أنعمنا عليه وجعلناه مثلا لبني إسرائيل ۞ ولو نشاء
لجعلنا منكم ملائكة في الأرض يخلفون ۞

(48) ve mâ nüriyhim min âyetin illâ hiye ekberü min uhtihâ ve ehaznâhüm bil'azâbi le'allehüm yerci'ûn (49) ve kaâlû yâ eyyühessâhırüd'u lenâ rabbeke bimâ ahide ındeke innenâ lemühtedûn (50) felemmâ keşefnâ anhümül'azâbe izâhüm yenküsûn (51) ve nâdâ fir'avnü fiy kavmihî kaâle yâ kavmi eleyse liy mülkü mısre ve hâzihil'enhârü tecriy min tahtiy, efelâ tübsırûn (52) em ene hayrün min hâzelleziy hüve mehiynün ve lâ yekâdü yübiyn (53) felevlâ ülkıye aleyhi esviretün min zehebin ev câe ma'ahülmelâiketü mukteriniyn (54) festehaffe kavmehü fe'etâ'ûh, innehüm kânû kavmen fâsikiyn (55) felemmâ âsefûnentekamnâ minhüm feağraknâhüm ecma'ıyn (56) fece'alnâhüm selefen ve meselen lil'âhıriyn (57) ve lemmâ duribebnü meryeme meselen izâ kavmüke minhü yasıddûn (58) ve kaâlû eâlihetünâ hayrün em hû, mâ darebûhü leke illâ cedelâ, bel hüm kavmün hasımûn (59) in hüve illâ abdün en'amnâ aleyhi ve ce'alnâhü meselen libeniy isrâiyl (60) ve lev neşâü lece'alnâ minküm melâiketen fiyl'ardı yahlüfûn.

(48) Onlara hiç bir mûcize göstermedik ki biri diğerinden daha büyük olmasın. Böyle mûcizelerin hiç birini kabul etmediler, biz de onları eğri yoldan dönebilmeleri için azaba giriftar ettik. (49) Onlar şöyle dediler: «— Sihirbaz! [1] dâvetine icabet edeceğini sana taahhüt eden Rabbine dua et de bizden felâketi kaldırsın. Şayet bizi bu felâketten kurtarırsan biz de doğru yola geliriz». (50) Vaktaki üzerlerinden azabı kaldırdık. Derhal ahitlerini bozdular. (51) Firavun kavmi arasında, övünerek şöyle nida etti: «— Mısır padişahlığı benim değil midir? Bu ırmaklar köşkümün altından akmıyor mu? Azamet ve şevketimi görmüyor musunuz? (52) Yok, ben sözü hemen beyan edemeyecek derecede âciz olan bu adamdan daha değerliyim [2]». (53) «— Eğer dediği doğruysa ona niye altın bilezikler verilmemiş? [3] Yahut onunla beraber bulunmak üzere niye melekler inmemiş?» (54) Fir'avun kavmini alık buldu da böyle aldattı. Bunlar da ona ita'at ettiler. Çünkü bunlar fasik kimselerdi. (55) Onlar inat etmekle pek ziyade hışmımızı celbedince kendilerinden öç aldık da topunu birden boğduk. (56) Bunları sonrakilere ibret ve misal ve destan kıldık. (57) Meryem oğlu; misal olarak getirilince derhal kavmin bundan sevinip bağrıştılar [4]. (58) Peygambere dediler ki acaba bizim mâbutlarımız mı hayırlıdır? Yoksa o mu hayırlıdır [5]. Onların sana karşı bu misali getirmeleri [6] ancak yaygara etmek içindi. Maksadını bilirlerdi. Hayır, onlar pek kavgacı kimselerdi [7], (59) Meryem oğlu, nimetimize nâil ettiğimiz ve İsrail oğullarına ibret verecek bir misal kıldığımız bir kuldan başka bir şey değildir. (60) Biz dileseydik sizi helâk ile yeryüzünde yerinize geçecek melekler yapardık.

[1] Nazarlarından sihirbazlık büyük bir ilim olmakla tâzim makamında «Hâzık ! Âlim ! Kâmil !» yerinde «sihirbaz !» demişlerdi.

[2] Hazret-i Musa'nın lisanında tutukluk olmakla riyasete yaramaz demek istiyor.

[3] O vakitler riyasete münasip gördükleri kimsenin kollarına altın bilezikler, boynuna altın gerdanlıklar takarlardı. Fir'avun, âdetleri veçhile böyle söylüyor.

[4] Hazret-i İsa Aleyhisselâm da mâbut olmakla neye bizim mâbutlarımızı zem, onu, methediyorsun? İşte mağlûp oldun !» diye yaygara ettiler.

[5] Kendi mâbutları melâike olmakla mâbutlarını Hazret-i İsa'dan daha hayırlı biliyorlardı. Yahut «elbette İsa daha hayırlıdır, o Cehenneme girince bizim mâbutlarımız da beraber oluversin.»

[6] Böyle şeyleri sormaları.

[7] Yahut azılı düşmanlardır.

(61) ve innehü le'ilmün lissâ'ah, felâ temterünne bihâ vettebi'ûn, hâzâ sırâtun müstekıym (62) ve lâ yasuddennekümüş-şeytân, innehü leküm adüvvün mübiyn (63) ve lemmâ câe îysâ bilbeyyinâti kaâle kad ci'tüküm bilhikmeti ve liübeyyine leküm ba'delleziy tahtelifûne fiyh, fettekullahe ve etıy'ûn (64) innallahe hüve rabbiy ve rabbüküm fa'büdûh, hâzâ sıratun müstekıym (65) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, feveylün lilleziyne zalemû min azâbi yevmin eliym (66) hel yanzurûne illessâ'ate en te'tiyehüm bağteten ve hüm lâ yeş'urûn (67) el'ehıllâü yevmeizin ba'dühüm liba'din adüvvün illelmüttekıyn (68) yâ ibâdî lâ havfün aleykümül-yevme ve lâ entüm tahzenûn (69) elleziyne âmenû biâyâtinâ ve kânû müslimiyn (70) üdhulûlcennete entüm ve ezvâcüküm tuhberûn (71) yütâfü aleyhim bisıhâfin min zehebin ve ekvâb, ve fiyhâ mâ teştehiyhil'enfüsü ve telezzül'a'yün, ve entüm fiyhâ hâlidûn (72) ve tilkelcennetülletiy ûristümûhâ bimâ küntüm ta'melûn (73) leküm fiyhâ fâkihetün kesiyretün minhâ te'külûn.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ۝ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝
وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ۝ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ۝ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ۝ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ
أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ۝ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۝ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ۝ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ۝ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ۝ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝

(61) Şüphe yok ki Kur'an o [1] ve kıyametin yaklaşmasına bir alâmettir. Sakın kıyametten şüphe etmeyin, bana [2] tâbi olun, işte doğru yol budur. (62) Sakın şeytan sizi doğru yoldan çevirmesin. Çünkü o, size besbelli bir düşmandır. (63) İsa açık mûcizeler getirince dedi ki ben size hikmet [3] getirdim, bir de dinde ihtilâf ettiğiniz şeyin bazısını size beyan edeceğim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin, (64) Allah benim de Rabbimdir sizin de Rabbinizdir, bu halde bana ibadet edin. İşte bu, doğru bir yoldur. (65) Onlar bölük bölük olup aralarında ihtilâfa düştüler [4]. Kıyamet gününün acıklı azabından öz nefislerine zulmedenlerin vay haline! (66) Onlar farkında olmaksızın kıyametin ansızın kendilerine gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. (67) O gün, azabın şiddetinden dostlar birbirlerine düşman kesilirler [5], sakınanlar başka [6]. (68 - 69 - 70) Allah onlara şöyle diyecek: «— Kullarım! Bugün sizin için korku yoktur, üzülmezsiniz de. O kullarım ki âyetlerimize inanıp emrimize münkat olmuşlardı [7]. Siz, zevcelerinizle beraber zevk ve sefayla [8] vakit geçirmek üzere Cennete girin». (71) Onlara altın tabaklar ve testiler içinde türlü türlü yiyecek ve içecek dolaştırılacak, canın istediği, gözün hoşlandığı ne varsa hepsi orada bulunacak. Siz mü'minler orada devamlı kalacaksınız. (72) İşte bu Cennete işlediğiniz iyiliklerden dolayı vâris oldunuz. (73) Orada sizin için pek çok meyveler vardır, onlardan yiyeceksiniz.

1 Kur'an veya Meryem oğlu.
2 Benim peygamberime, şeri'atıma.
3 İncil veya şeri'at.
4 Hıristiyanlar «İsa Allah'tır - Allah'ın oğludur - üçten biridir» dediler. Yahudiler ise külliyen peygamberliğini inkâr ettiler.
5 Bana mazarratı değmesin, ondan dolayı beni tutmasınlar diye.
6 Veya Allah uğrunda dost olanlar başka.
7 Veya dinde ihlâs üzere idiler.
8 Veya pek ziyade ağırlanmak üzere.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۝ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ۝ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ۝ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ ۝ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ۝ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ۝ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ۝ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ۝ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

(74) innelmücrimiyne fiy azâbi cehenneme hâlidûn (75) lâ yüftetterü anhüm ve hüm fiyhi müblisûn (76) ve mâ zalemnâhüm ve lâkin kânû hümüzzâlimiyn (77) ve nâdev yâ mâlikü liyakdi aleynâ rabbük, kaâle inneküm mâkisûn (78) lekad ci'nâküm bilhakkı ve lâkinne ekserekküm lilhakkı kârihûn (79) em ebremû emren feinnâ mübrimûn (80) em yahsebûne ennâ lâ nesme'u sirrehüm ve necvâhüm, belâ ve rüsülünâ ledeyhim yektübûn (81) kul in kâne lirrahmâni veledün fe'enâ evvelül'âbidiyn (82) sübhâne rabbissemâvâti vel'ardı rabbil'arşi ammâ yasıfûn (83) fezerhüm yahûdû ve yel'abû hattâ yülâkuû yevmehümülleziy yû'adûn (84) ve hüvelleziy fiyssemâi ilâhün ve fiyl'ardı ilâh, ve hüvelhakiymül'aliym (85) ve tebârekelleziy lehü mülküssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, ve indehü ilmüssâ'ah, ve ileyhi türce'ûn (86) ve lâ yemlikülleziyne yed'ûne min dûnihişşefaâte illâ men şehide bilhakkı ve hüm ya'lemûn (87) ve lein se'eltehüm men halakahüm leyekuûlünnallahü fe'ennâ fe'ennâ yü'fekûn (88) ve kıylihi yâ rabbi inne hâülâi kavmün lâ yü'minûn (89) fasfah anhüm ve kul selâm, fesevfe ya'lemûn.

(74) Günahkârlar yok mu, onlar cehennem azabında devamlı kalacaklardır. (75) Azapları sükûnet bulmayacak [1], onlar ümitsiz bir halde azapta kalacaklar. (76) Biz onlara azap etmekle zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmettiler. (77) Onlar, cehennem bekçisine «— Malik! Rabbine niyaz et ki bize ölümle hükmetsin ki rahat edelim» diye yalvaracaklar. Malik onlara «— Siz burada kalacaksınız» diyecek. (78) Onlara «— * Biz size hak peygamber getirdik, fakat pek çoğunuz hakkı hoş görmüyordunuz» denecek. (79) Yok, onlar nasıl işlerini sağlam yapmışlarsa biz de işimizi sağlam yaptık [2]. (80) Yoksa onlar sırlarını, gizli konuşmalarını işitmiyor muyuz sanıyorlar? Elbette hepsini işitiyoruz. Yanlarında bulunan elçilerimiz hepsini yazıyorlar. (81) De ki faraza esirgeyen Tanrı'nın çocuğu olsaydı ona ilk evvel ben tapardım. (82) Göklerin, yerin Rabbi, arş'ın da Rabbi olan Tanrı onların dedikleri bu sıfatlardan tamamıyle münezzehtir. (83) Artık onları bırak da vaadolundukları azap gününe kavuşuncaya kadar beyhude işlere girişsinler, oyuna dalsınlar. (84) Gökte de yerde de mâbut, O'dur. Hem O, hakimdir, hakkıyle âlimdir. (85) Göklerin, yerin ve aralarında bulunan bütün şeylerin mülk ve saltanatı kendisine mahsus olan Zat'ın hayır ve bereketi çoktur [3]. Kıyametin ne zaman kopacağını bilmek O'na mahsustur. Siz O'na döneceksiniz. (86) İsa ve Üzeyir ve Melâike gibi Allah'tan başkasına tapanlar, onların şefaatine nâil olamazlar. Ancak Hak'ka şehadet edip [4] lisanlarıyle şehadet ettiklerini kalpleriyle bilen mü'minler şefaatlerine nâil olurlar [5]. (87) * Onlara kendilerini «— Kim yarattı» diye soracak olsan her halde «— Allah yarattı» diyeceklerdir. O halde, niye ibadetten dönüyorlar? (88) Peygamberin sözü şöyledir: Yâ Rab! Bunlar iman getirmez bir cemaattir [6]. (89) Artık onlardan vazgeç, onlara «— Aramızda müsalemet olsun» de, onlar hangi akıbete uğrayacaklarını yakında anlayacaklardır.

---

[1] Veya azapların ardı arası kesilmeyecek.

[2] Sana zarar vermek üzere mekr ve hilelerini nasıl sağlam yapmışlar ise biz de onlara vereceğimiz cezayı öyle sağlam yaptık. Veya küfür ve tekzipte nasıl kat'iyetle hüküm ve ısrar eylemişler ise biz de cezalarında öylece kat'iyetle hüküm ettik.

[3] Veya namı âli olsun

[4] Şehadet kelimesini getirip.

[5] Yani Melâike, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâm bunlara şefaat edebilirler. Yahut Allah'ı bırakarak taptıkları mâbutlar zamlarına rağmen şefaat etmek hakkına mâlik olamazlar. Şu kadar ki, Hak'ka şehadet edip kalpleriyle kendi şehadetlerini bilenler şefaat hakkına mâlik olurlar. Yalnız onlar şefaat edebilirler.

[6] Yâni bunlarda iman ümidi yoktur.

SÛRETÜDDÜHAN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübiyni (3) innâ enzelnâhü fiy leyletin mübâreketin innâ künnâ münziriyn (4) fiyhâ yüfreku küllü emrin hakiymin (5) emren min indinâ, innâ künnâ mürsiliyn (6) rahmeten min rabbik, innehü hüvessemiy'ul'aliym (7) rabbissemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, in küntüm mûkıniyn (8) lâ ilâhe illâ hüve yuhyiy ve yümiyt, rabbüküm ve rabbü âbâikümül' evveliyn (9) bel hüm fiy şekkin yel'abûn (10) fertekıb yevme te'tiyssemâü bidühânin mübiyn (11) yağşennâs, hâzâ azâbün eliym (12) rabbenekşif annel'azâbe innâ mü'minûn (13) ennâ lehümüzzikrâ ve kad câehüm resûlün mübiynün (14) sümme tevellev anhü ve kaâlû mu'alemün mecnûn (15) innâ kâşifûl'azâbi kaliylen inneküm âidûn (16) yevme nebtışülbatşetelkübrâ, innâ müntekımûn (17) ve lekad fetennâ kablehüm kavme fir'avne ve câehüm resûlün keriym (18) en eddû ileyye ibâdallah, inniy leküm resûlün emiyn.

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ۝ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ
مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۝ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۝
أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ۝ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۝ فَارْتَقِبْ
يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ۝ يَغْشَى النَّاسَ هَٰذَا عَذَابٌ
أَلِيمٌ ۝ رَّبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ۝ أَنَّىٰ لَهُمُ
الذِّكْرَىٰ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۝ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۝ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ۝ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۝
وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۝
أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

DUHAN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Hâ, Mim. (2) Belli ve apaşikâr olan Kur'an hakkı için [2], (3) Biz onu mübarek bir gecede [3] indirdik ki onunla kâfirleri azapla korkuturuz. (4) O gece hikmete uygun olan her iş [4] nezdimizden sâdır olan bir emirle [5] ayrılır [6]. (5) Rabbin tarafından bir rahmet eseri olmak üzere peygamberler göndeririz. (6) Çünkü O her şeyi işitir, hakkıyle bilir. (7) O, göklerin, yerin ve aralarında bulunan bütün mahlûkun Rabbidir. Eğer yakîn sahibiyseniz peygambere inanın. (8) O'ndan başka tapacak yoktur. O, diriltir. O öldürür. O, sizin de Rabbinizdir, evvelki babalarınızın da Rabbidir. (9) Onlar bunu yakînen bilmezler, belki şüphe içindedirler, seni eğlenceye alırlar. (10) Artık gögün açık bir duman savuracağı günü [7] gözetle, (11) O duman o halkı bürüyecek, (12) Birbirlerine diyecekler ki: «— İşte acıklı bir azap. Ey Rabbimiz! Bu azabı üzerimizden kaldır. Bizler mü'min olacağız». (13) Bunlar için öğüt ve ibret nerede! Onlara apaşikâr mûcizelerle peygamber [8] geldiği halde yine inanmadılar, (14) Ondan yüz çevirip «— O, öğretilmiş bir divanedir» dedilerdi. (15) Biz üzerinizden bu azabı az bir müddet kaldıracağız, siz ise yine küfüre düşeceksiniz. (16) O gün [9] biz onları sımsıkı kavrayıp tutacağız, biz onlardan öç alacağız. (17) * Onlardan evvel Firavun kavmini de imtihana çektik. Onlara mükerrem ve muazzez bir peygamber gelmiş (18) Ve şöyle demişti: Tanrı'nın kulları olan İsrail oğullarını bana verin [10]. Ben size gönderilmiş emniyetli bir peygamberim.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (59) âyettir.

[2] Yahut Levh-i mahfuz hakkı için, kütüb-ü münzele-i semaviye hakkı için.

[3] Kur'an-ı mübin nâzil olan gecede, yahut Kadir gecesinde.

[4] Veya sapa sağlam olan, tağyir ve tebdili kabil olmayan her iş,

[5] Vahyimiz ile veya halkın işi olmak üzere veya ilim ve tedbirimiz ile.

[6] Hikmete uygun olan her bir iş birbirinden ayrılmış, tafsilât olunmuş veya halk için ahkâm yapılmıştır.

[7] Açlıktan yer ile gök arasında bir duman kaplamış görecekleri, başlarına büyük bir felâket geleceği günü bekle.

[8] Veya doğruluğu apaşikâr olan Peygamber.

[9] Veya Bedir'de veya kıyamette.

[10] Onları tutmayın veya Tanrı'nın kulları : Bana itaat ederek imanınızı gösterin.

وَاَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِ اِنّ۪ٓي اٰت۪يكُمْ بِسُلْطَانٍ مُب۪ينٍ ۝ وَاِنّ۪ي عُذْتُ
بِرَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِ ۝ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا ل۪ي فَاعْتَزِلُونِ ۝
فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ۝ فَاَسْرِ بِعِبَاد۪ي لَيْلًا
اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ۝ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ۝
كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَر۪يمٍ ۝ وَنَعْمَةٍ
كَانُوا ف۪يهَا فَاكِه۪ينَ ۝ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا اٰخَر۪ينَ ۝
فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَر۪ينَ ۝
وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓاء۪يلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُه۪ينِ ۝ مِنْ فِرْعَوْنَ اِنَّهُ
كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِف۪ينَ ۝ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلٰى عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَم۪ينَ ۝ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا ف۪يهِ بَلٰٓؤٌ۬ا مُب۪ينٌ ۝
اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ لَيَقُولُونَ ۝ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُو۫لٰى وَمَا نَحْنُ
بِمُنْشَر۪ينَ ۝ فَأْتُوا بِاٰبَٓائِنَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ۝ اَهُمْ خَيْرٌ
اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِم۪ينَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِب۪ينَ ۝
مَا خَلَقْنَاهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

(19) ve en lâ ta'lû alallah, inniy âtiyküm bisultânin mübiyn (20) ve inniy uztü birabbiy ve rabbiküm en tercümûn (21) ve in lem tü'minû liy fa'tezilûn (22) fede'â rabbehû enne hâûlâi kavmün mücrimûn (23) fe'esri bi'ibâdiy leylen inneküm müttebe'ûn (24) vetrükilbahre rehvâ, innehüm cündün muğrekuûn (25) kem terekû min cennâtin ve uyûnin (26) ve zürû'ın ve makaâmin keriymin (27) ve na'metin kânû fiyhâ fâkihiyn (28) kezâlik, ve evresnâhâ kavmen âhariyn (29) femâ beket aleyhimüssemâü vel'ardu ve mâ kânû munzariyn (30) ve lekad necceynâ beniy isrâiyle minel'azâbilmühiyni' (31) min fir'avn, innehü kâne âliyen minelmüsrifiyn (32) ve lekadihternâhüm alâ[4] ilmin alel'âlemiyn (33) ve âteynâhüm minel'âyâti mâ fiyhi belâün mübiyn (34) inne hâûlâi leyekuûlûne (35) in hiye illâ mevtetünel'ûlâ ve mâ nahnü bimünşeriyn (36) fe'tû biâbâinâ in küntüm sâdikıyn (37) ehüm hayrün em kavmü tübbe'ın velleziyne min kablihim, ehleknâhüm innehüm kânû mücrimiyn (38) ve mâ halaknessemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ lâ'ıbiyn (39) mâ halaknâhümâ illâ bilhakkı ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn.

(19) Tanrı'ya karşı kabarmayın, ben size apaçık hüccetler getirdim, (20) Beni taşlamanızdan benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (21) Eğer bana inanmayacak olursanız benden uzak olun [1]. (22) Onlar Musa'dan ellerini çekmediklerinden Musa Rabbine şöyle niyaz etti: Bunlar günahkâr bir cemaattir. (23) Duası kabul olunmakla ona «— Kullarımla gece çık, siz Firavuncular tarafından tâkip olunacaksınız, (24) Denizi durgun [2] bırak, çünkü onlar boğulacak adamlardır.» dedik. (25) Onlar boğuldular, nice bahçeleri, nice pınarları, (26) Nice ekinleri, nice hoş konakları, (27) Zevk ve safa ile geçirdikleri nice nimetleri bırakıp gittiler. (28) Onları böyle mahrum ettiğimiz gibi yerlerine dinleri, kavmiyetleri başka bir kavmi [3] vâris yaptık. (29) Onlara ne gök, ne yer ağlamadı [4]. Onlara helâkleri için de mühlet verilmedi. (30) * Biz İsrail oğullarını Firavunun hakaretli azabından [5] kurtardık. (31) Çünkü o, kabarmıştı, haddi aşanlar katarına girmişti. (32) * Biz, İsrail oğullarını hallerini bilerek cihana ihtiyar etmiştik. (33) Onlara belli bir nimeti havi mûcizeler verdik [6]. (34) Bunlar [7] derler ki: (35) Ölümümüz bu dünyadaki ilk ölümden ibarettir. Biz, bir daha dirilecek değiliz. (36) Eğer dâvanızda gerçekseniz babalarımızı diriltip getirin. (37) Onlar mı daha kuvvetli, şevketlidir, yoksa Tübba' kavmi mi? [8] Onlardan evvel gelen Âd ve Semud kavmi mi? Biz onları bu haldeyken helâk ettik, çünkü günahkâr bir kavimdiler. (38) Biz gökleri, yeri ve aralarındaki mahlûkatı boşuboşuna yaratmadık. (39) Biz onları ancak hak ve hikmete uygun yarattık. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler.

[1] Bana dokunmayın, benden elinizi çekin.
[2] Veya geçtiğiniz gibi ikiye ayrılmış bir halde veya açık, geniş.
[3] İsrail oğullarını veya başkalarını.
[4] Âdete göre vârit olmuştur veya onları yer, gök ahalisi aldırmadı.
[5] Veya hakaretli azaptan, yani Firavun'dan.
[6] Yelve kuşu, Kudret helvası, Firavun'dan kurtulmaları gibi.
[7] Mekke müşrikleri.
[8] Yemen padişahlarına Tübba' denirdi. Cahiliyet zamanında Tübba', İslâm zamanında halife makamındaydı. Kavmi putperest, kendisi ise Tevrat'a inanmış bir muvahhitdi. İsmi Ebu Kerb Es'at idi.

(40) inne yevmelfaslı miykaâtühüm ecma'ıyn (41) yevme lâ yuğniy mevlen an mevlen şey'en ve lâ hüm yunsarûne (42) illâ men rahimallah, innehü hüvel'aziyzürrahiym (43) inne şeceretezzakkûmi (44) ta'âmül'esiym (45) kelmühl, yagliy fiylbutûni (46) kegalyilhamiym (47) huzûhü fa'tilûhü ilâ sevâilcahiym (48) sümme subbû fevka re'sihî min azâbilhamiym (49) zuk, inneke entel'aziyzülkeriym (50) inne hâzâ mâ küntüm bihî temterûn (51) innelmüttekıyne fiy makaâmin emiyn (52) fiy cennâtin ve uyûn (53) yelbesûne min sündüsin ve istebrakın mütekaâbiliyn (54) kezâlik, ve zevvecnâhüm bihûrin ıyn (55) yed'ûne fiyhâ bikülli fâkihetin âminiyn (56) lâ yezûkuûne fiyhelmevte illelmevtetel'ûlâ, ve vekaâhüm azâbelcahiym (57) fadlan min rabbik, zâlike hüvel fevzül'aziym (58) feinnemâ yessernâhü bilisânike le'allehüm yetezekkerûn (59) fertekıb innehüm mürtekıbûn.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۝ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ۝ طَعَامُ الْأَثِيمِ ۝ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ۝ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ۝ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ۝ ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ۝ إِنَّ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ۝ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ۝ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ۝ كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۝ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ۝ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝ فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ۝

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً

(40) Hak ile bâtılın ayrılacağı gün [1] yok mu, o, hepsinin birarada toplanacakları muayyen bir vakittir. (41) O gün, dostun dosta [2] hiç bir faydası olmaz, kimse kimseden yardım da görmez, (42) Meğer ki Allah'ın merhamet ettiği kimseler olsun. Çünkü O, yegâne galiptir, merhametlidir. (43) Muhakkak ki zakkum ağacı (44) Günaha düşkün kâfirlerin yiyeceğidir, (45) Erimiş bakır gibidir [3]. (46) Kaynar su gibi karınlarda kaynar. (47) Zebanilere şöyle denecek: «— Bunu tutun, sürükleyerek Cehennem ortasına atın, (48) Sonra başına kaynar su azabını dökün. (49) Zebaniler diyecekler: Bunu tat, sen za'mınca muazzez ve mükerremdin. (50) İşte bu, dünyadayken şüphelendiğiniz azaptır. (51) Sakınanlar yok mu, onlar emniyetli bir makamda, (52) Cennetlerde, pınarlar etrafında bulunacaklar, (53) İnce atlaslar, sırmalı kumaşlar giyecekler [4], yüzyüze gelip sohbete koyulacaklar. (54) Böyle ağırladığımız gibi kendilerine ahu güzeli beyaz yüzlü kadınları da yoldaş yapacağız [5]. (55) Onlar, emin bir halde arzu ettikleri her nevi meyveyi isteyebilecekler. (56) Onlar orada ilk ölümden başka ölüm acısı tatmayacaklar, Allah onları Cehennem azabından koruyacak. (57) Bütün bu mükâfatlar Rabbin tarafından bir inayettir. İşte büyük kurtuluş budur. (58) Biz Kur'an'ı, ancak «Anlayıp nasihat kabul etsinler» diye diline kolaylık verdik. (59) Artık onlara gelecek azabı gözetle, onlar da sana fenalık gelmesini gözetliyorlar.

---

[1] Veya hısımların, dostların birbirlerinden ayrılacakları gün, dâvaların görüleceği gün.
[2] Veya hısımın hısıma.
[3] Veya zeytinyağı tortusu gibidir.
[4] Veya ince ve kalın ipekli kumaşlar.
[5] Veya ahu güzeli hurileri onlara zevce yapacağız.

بسم الله الرحمن الرحيم

حم ۞ تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم ۞ ان في السموات والارض لايات للمؤمنين ۞ وفي خلقكم وما يبث من دابة ايات لقوم يوقنون ۞ واختلاف الليل والنهار وما انزل الله من السماء من رزق فاحيا به الارض بعد موتها وتصريف الرياح ايات لقوم يعقلون ۞ تلك ايات الله نتلوها عليك بالحق فباي حديث بعد الله واياته يؤمنون ۞ ويل لكل افاك اثيم ۞ يسمع ايات الله تتلى عليه ثم يصر مستكبرا كان لم يسمعها فبشره بعذاب اليم ۞ واذا علم من اياتنا شيئا اتخذها هزوا اولئك لهم عذاب مهين ۞ من ورائهم جهنم ولا يغني عنهم ما كسبوا شيئا ولا ما اتخذوا من دون الله اولياء ولهم عذاب عظيم ۞ هذا هدى والذين كفروا بايات ربهم لهم عذاب من رجز اليم ۞ الله الذي سخر لكم البحر لتجري الفلك فيه بامره ولتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون ۞ وسخر لكم ما في السموات وما في الارض جميعا منه ان في ذلك لايات لقوم يتفكرون ۞

SÛRETÜLCÂSİYE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakiym (3) inne fiyssemâvâti vel'ardı leâyâtin lilmü'miniyn (4) ve fiy halkıküm ve mâ yebüssü min dâbbetin âyâtün likavmin yûkınûn (5) vahtilâfilleyli vennehâri ve mâ enzelallahü minessemâi min rızkın, feahyâ bihil'arda ba'de mevtihâ ve tasrifirriyâhı âyâtün likavmin ya'kılûn (6) tilke âyâtullahi netlûhâ aleyke bilhakk, febieyyi hadiysin ba'dallahi ve âyâtihi yü'minûn (7) veylün likülli effâkin esiym (8) yesme'u âyâtillâhi tütlâ aleyhi sümme yusırrü müstekbiren ke'en lem yesma'ha, febeşşirhü bi'azâbin eliym (9) ve izâ alime min âyâtinâ şey'enittehazehâ hüzüvâ, ülâike lehüm azâbün mühiyn (10) min verâihim cehennem, ve lâ yugniy anhüm mâ kesebû şey'en ve lâ mettehazû min dûnillâhi evliyâ, ve lehüm azâbün azıym (11) hâzâ hüdâ, velleziyne keferû biâyâti rabbihim lehüm azâbün min riczin eliym (12) allahülleziy sehhare lekümülbahre litecriyelfülkü fiyhi biemrihî ve litebte'uû min fadlihi ve leallekum teşkürûn (13) ve sehhare leküm mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı cemiy'an minh, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yetefekkerûn.

CÂSİYE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Hâ, mim. (2) Bu Kitabın indirilmesi, yegâne galip ve hakim olan Allah tarafındandır. (3) Göklerde ve yerde mü'minler için vahdaniyet ve kudretine ait alâmetler vardır. (4) Sizi yaratmasında da ve yeryüzünde yürüyen hayvanları yaymasında da yakînen bilip inananlar için de birtakım alâmetler vardır. (5) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın gökten, rızka sebep olan yağmuru indirip onunla kuru bir halde bulunan yere taze bir can vermesinde, rüzgârları bir taraftan bir tarafa estirmesinde de akıl erdiren cemaat için yine birtakım alâmetler vardır. (6) İşte bunlar Allah'ın vahdaniyet ve kudretine ait alâmetlerdir. Biz onu sana doğru olarak okuyoruz. Artık Allah'ın bu âyetlerinden [2] sonra onlar hangi söze inanırlar? (7) Yalana dadanmış, günaha düşkün herkesin vay haline! (8) Bunun böylesi kendisine okunan Allah'ın âyetlerini işitir, sonra da sanki işitmemiş gibi büyüklük taslayarak küfürde ayak diretir. Artık ona acıklı bir azap müjdele. (9) O, âyetlerimizden bir şey öğrense onu eğlence edinir, işte böyleleri için hakaretli azap vardır. (10) Bunlar dünyadan göçünce önlerinde [3] Cehennemi bulacaklar, ne kazandıkları paralar, ne Allah'ı bırakarak yâr ve mâbut edindikleri putlar asla onların işlerine yaramayacak, onlar hakkında büyük bir azap vardır. (11) İşte bu Kur'an, bir rehberdir. Rablerinin âyetlerini tanımayanlar için şiddetli ve acıklı bir azap vardır [4]. (12) Denizi size müsahhar kılan Allah'tır, ta ki orada O'nun fermanıyle gemiler yürüsün, siz de O'nun inayeti sayesinde ticaret ve menfaat elde ediniz, nimetlerine de şükrediniz. (13) O, göklerde ve yerde bulunan şeyin hepsini kendi tarafından olmak üzere size müsahhar kılmıştır. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır.

---

1 Mekke'de nâzil olmuş (37) âyettir.

2 Veya Allah'ın sözü olan Kur'an'a ve âyetlerine inanmadıktan sonra.

3 Gidecekleri mahal itibarıyle önlerinde veya dünyaya dönüp onu arkada bırakmaları itibariyle arkalarında.

4 Veya acıklı yaman bir azap.

(14) kul lilleziyne âmenû yagfirû lilleziyne lâ yercûne eyyâmallahi liyecziye kavmen bimâ kânû yeksibûn (15) men amile sâlihan felinefsih, ve men esâe fe'aleyhâ sümme ilâ rabbiküm türce'ûn (16) ve lekad âteynâ beniy isrâiylelkitâbe velhükme vennübüvvete ve rezaknâhüm minettayyibâti ve faddalnâhüm alel'âlemiyn (17) ve âteynâhüm beyyinâtin minel'emr, femahtelefû illâ min ba'di mâ câehümül'ılmü bagyen beynehüm, inne rabbeke yakdıy beynehüm yevmelkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (18) sümme ce'alnâke alâ şeriy'atin minel'emri fettebi'hâ ve lâ tettebi' ehvâelleziyne lâ ya'lemûn (19) innehüm len yugnû anke minallahi şey'â, ve innezzâlimiyne ba'duhüm evliyâü ba'd, vallahü veliyyülmüttekıyn (20) hâzâ besâirü linnâsi ve hüden ve rahmetün likavmin yûkınûn (21) em hasibelleziynecterehüsseyiâti em nec'alehüm kelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti sevâen mahyâhüm ve memâtühüm, sâe mâ yahkümûn (22) ve halakallahüssemâvâti vel'arda bilhakkı ve litüczâ küllü nefsin bimâ kesebet ve hüm lâ yuzlemûn.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝
ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ۝
هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

(14) Mü'minlere de ki Allah'ın mü'minlere nusrat vereceği günleri ummayanları yarlıgasınlar [1], şunun için ki Allah, herkesin kazançlarına göre cezasını verecek. (15) Her kim iyi amel işlerse mükâfatı kendinedir. Her kim kötülük ederse vebali yine kendinedir. Sonra hepiniz Rabbinize döneceksiniz. (16) * Biz İsrail oğullarına Kitap, hüküm [2] peygamberlik verdik, onlara pâk şeylerden de rızk ihsan ettik. Onları cihana üstün tuttuk. (17) Onlara Tevrat'ta işleri hususunda açık delillar [3] de verdik. Onlar, ancak hakikat hali bildikten sonra aralarında çıkan haset ve hırstan dolayı ihtilâfa düştüler [4]. Üzülme, çünkü Rabbin aralarında ihtilâf ettikleri şeyi kıyamet günü bitirecek. (18) Sonra seni din işinde şeriat sahibi [5] kıldık. Artık sen buna tâbi ol [6], tevhidi bilmeyenlerin arzularına uyma. (19) Çünkü onlar Allah'ın azabından hiç bir şeyi senden geriye bırakamazlar [7], zalim olan kâfirler birbirlerinin yârlarıdır [8], Allah da sakınanların yâridir. (20) Bu Kur'an halk için bir kalp gözüdür, yakîn sahipleri için bir rehberdir, ayn-ı rahmettir. (21) Yoksa fenalık irtikâp edenler, kendilerini iman edip iyi amel işleyenlerle beraber mi tutacağız, hayatları da, mematları da bir olacak mı sanıyorlar? Ne kötü hüküm bu! (22) Allah, gökler ile yeri hak ve hikmetle [9] yarattı ki tevhidini göstersin, herkes de kazancıyle ceza görsün; onlar zulme uğramazlar.

---

[1] Veya Allah'ın helâk günlerinden, vekayi-i azimesinden korkmayanları affetsinler. Kıssası münaza'a ve tecavüzden vazgeçin, onları Allah'a havale eyleyin. [2] Nâs arasında dâva fasletmek, hükûmet etmek. [3] Yani dünya işlerini gösterdik veya dinlerine ait helâl ve haramı bildirdik veya mûcizeler verdik veya bi'seti Muhammediye'yi haber verdik. [4] Hakikati bilince ihtilâfa düşmemek lâzımken bilâkis ihtilâfa düştüler. Çünkü maksatları ilim değil, belki riyaseti ele geçirmekti veya Kitaplarında zikrolunan peygamber gelince ihtilâfa düştüler. [5] Veya seni dinin doğru ve açık bir yolunda tuttuk. [6] Bir şey bozmaksızın hem hakkında, hem başkalarında ahkâmını icra et. [7] Veya seni hiç bir şeyde Allah'tan müstağni kılamazlar. Sen her hususta Allah'a muhtaçsın. [8] Sen onlara dost olamazsın. [9] Veya doğru tedbirle veya hikmet ve kudretine delâlet etsin diye.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِن بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۞ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۞ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۞ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ۞ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ هَٰذَا كِتَابُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ۞ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۞ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم مَّا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ۞

(23) efere'eyte minettehaze ilâhehü hevâhü ve edallehullahü alâ ilmin ve hateme alâ sem'ıhî ve kalbihî ve ce'ale alâ basarihî gışâveh, femen yehdiyhi min ba'dillâh, efelâ tezekkerûn (24) ve kaâlû mâ hiye illâ hayâtüneddünyâ nemûtü ve nahyâ ve mâ yühlikünâ illedder, ve mâ lehüm bizâlike min ilm, in hüm illâ yazunnûn (25) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin mâ kâne huccetehüm illâ en kaâlû'tû biâbâinâ in küntüm sâdikıyn (26) kulillâhü yuhyiyküm sümme yümiytüküm sümme yecme'uküm ilâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyhi ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (27) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, ve yevme teknûmüssâ'atü yevmeizin yahserülmubtılûn (28) ve terâ külle ümmetin câsiyeh, külü ümmetin tüd'â ilâ kitâbihâ, elyevme tüczevne mâ küntüm ta'melûn (29) hâzâ kitâbünâ yantıku aleyküm bilhakk, innâ künnâ nestensihu mâ küntüm ta'melûn (30) fe'emmelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti feyüdhılühüm rabbühüm fiy rahmetih, zâlike hüvelfevzülmübiyn (31) ve emmelleziyne keferû, efelem tekün âyâtiy tütlâ aleyküm festekbertüm ve küntüm kavmen mücrimiyn (32) ve izâ kıyle inne va'dallahi hakkun vessâ'atü lâ reybe fiyhâ kultüm mâ nedriy messâ'atü in nezunnü illâ zannen ve mâ nahnü bimüsteykıniyn.

(23) Arzusu olan putu tutup da kendine mâbut edinen, Allah, halini bilerek kendisini sapık kılan, kulağına, kalbine mühür basan, gözüne de perde koyan bir kimseye ne dersin? Hidayete erecek mi? [1] Allah böylesini yoldan çıkardıktan sonra onu kim doğru yola götürebilir? Hâlâ ibret almayacak mısınız? (24) Kıyameti inkâr edenler «— Dirilik bu dünyadaki diriliğimizden ibarettir. Burada yaşar, burada ölürüz. Bizi ancak zamanın geçmesi öldürür [2], derler. Bu bapta onların hiç bir bilgileri yoktur. Onlar ancak zan ve tahminle söz söylerler. (25) Her ne zaman kıyamete ait âyetlerimiz onlara açık bir surette okunsa ellerindeki bütün hüccetleri. Dâvanda gerçeksen haydi bizim göçen ana ve babalarımızı diriltip getirin» demekten ibarettir. (26) De ki Allah size ananızın karnında can verir, sonra sizi öldürür, sonra kopacağına hiç bir şüphe bulunmayan kıyamet günü sizi bir araya toplayacak. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez de kıyameti inkâr eder. (27) Göklerin, yerin mülk ve saltanatı Allah'ındır. Kıyametin koptuğu gün, işte o gün bâtıl ile vakit geçiren kâfirler ziyana uğrayacaklar. (28) O gün her ümmeti dehşetinden diz çökmüş bir halde [3] görürsün. Her ümmet defter-i âmaline dâvet olunur: Denir ki «— Bugün dünyada ne yapmışsanız onunla cezalanacaksınız»; (29) «— İşte bu defterimiz size doğru olarak şehadet eder, biz, her ne işlemişseniz onu yazdırmıştık.» (30) Mü'min olup iyi amel işleyenlere gelince onları Rableri kendi daire-i rahmetine sokacak. İşte aşikâr bir kurtuluş [4] budur. (31) Kâfir olanlaraysa şöyle denecek: «— Size âyetlerimiz okunmuyormuydu? Elbette okundu ama siz imanı kibirinize yediremediniz. Günahkâr bir kavim oldunuz»; (32) «— Size, Allah'ın, vaadi doğrudur [5] kıyametin kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur, denildiği zaman onu garip görerek, kıyamet nedir? Bilmiyoruz. Biz, onu ancak zan ve tahmin ederek düşünüyoruz, onun hakkında yakînen bilgimiz yoktur» derdiniz [6].

[1] Veya böyle bir kimseyi gördün, bildin mi?
[2] Yâni zamanın geçmesiyle ecelimiz gelir de ölürüz. Yoksa bizi öldüren yoktur.
[3] Veya topluca, boyun eğmiş bir halde.
[4] Bunun fevkinde başka kurtuluş yoktur.
[5] Veya herhalde vâki olacaktır.
[6] Bu kısım münkirler kıyametin kopmasında şaşırmış olan; evvelkiler ise kıyamet kopmayacağını yakînen bilenlerdir.

(33) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ âmilû ve hâka bihim mâ kânû bihî yestehzi'ûn (34) ve kıylelyevme nensâküm kemâ nesiytüm likaâe yevmiküm hâzâ ve me'vâkümünnârü ve mâ leküm min nâsıriyn (35) zâliküm biennekümüttehaztüm âyâtillâhi hüzüven ve garretkümülhayâtüddünyâ, felyevme lâ yuhrecûne minhâ ve lâ hüm yüsta'tebûn (36) felillâhilhamdü rabbissemâvâti ve rabbil'ardı rabbil'âlemiyn (37) ve lehülkibriyâü fiyssemâvâti vel'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym.

SÛRETÜL'AHKÂF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakiym (3) mâ halaknessemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakkı ve ecelin müsemmâ, velleziyne keferû ammâ ünzirû mu'ridûn (4) kul ere'eytüm mâ ted'ûne min dûnillâhi erûniy mâ zâ halekuû minel'ardı em lehüm şirkün fiyssemâvât, iytûniy bikitâbin min kabli hâzâ ev esâretin min ilmin in küntüm sâdikıyn (5) ve men edallu mimen yed'û min dûnillâhi men lâ yesteciybü lehû ilâ yevmilkıyâmeti ve hüm an dü'âihim gaâfilûn.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ۞
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسٰيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۞ ذٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا
وَغَرَّتْكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
۞ فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ وَلَهُ
الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞

سُورَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَلَاثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ۞ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۞ مَا خَلَقْنَا
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى
وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ ۞ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمٰوَاتِ اِيتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَا اَوْ اَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ
اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۞ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَنْ
لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ۞

(33) O gün, onlara amellerinin kötülükleri [1] görünecek, istihza ettikleri azap etraflarını saracak. (34) Onlara «— Bugüne kavuşmayı nasıl unutmuşsanız bu gün biz de sizi öyle unutacağız [2], yurdunuz ateştir. Sizi kurtaracak yardımcılar da yoktur. (35) Size bu azabın sebebi şudur ki siz, Allah'ın âyetlerini eğlenceye almıştınız, dünya dirliği sizi aldatmıştı» denecek. İşte onlar bugün ateşten çıkarılmayacâklar, onlardan özür de aranmayacak [3]. (36) Ancak göklerin Rabbine, yerin Rabbine, âlemlerin Rabbine hamdolsun. (37) Göklerde ve yerde büyüklük O'na mahsustur. O, yegâne galiptir, hakimdir.

AHKAF SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ha, mim. (2) Bu Kitap, yegâne galip ve hakim olan Tanrı tarafından indirilmiştir. (3) Biz, gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hikmet ve muayyen bir müddetle yarattık; kâfirler, peygamberler kendilerini neden korkuttularsa hepsinden yüz çevirirler. (4) De ki Allah'ı bırakarak taptıklarınız yeryüzünde ne yaratmışlardır? Bana haber verin. Yahut göklerin yaratmasında iştirakleri mi vardır? Bana gösterin. Bundan evvel size bir Kitap gelmişse veya peygamberlerin ilmine dair sizde bir eser [5] varsa, dâvanızda da gerçekseniz onu bana getirin. (5) Allah'ı bırakarak kıyamet gününe kadar kendisine icabet edemeyen [6] ve kendilerine yapılan dualardan gafil olan putlara tapan kimselerden daha şaşkın kim olabilir?

[1] Akıbetlerinin vehametini görecekler.
[2] Yâni azapta bırakacağız, yâdetmeyeceğiz.
[3] Veya rıza-i Bâri talep olunmayacak. Yalvarma aranmayacak.
[4] Mekke'de nâzil olmuş (35) âyettir.
[5] Enbiyadan menkul bir ilim bakiyesi veya alâmet veya bir an'ane ve rivayet.
[6] Dünya ve âhirette hiç bir faydası dokunmayan, âkil olmayan putlar, âkil olan İsa ve Üzeyr Aleyhimüsselâm gibi âkil olanlara katılmıştır.

وإذا حشر الناس كانوا لهم أعداء وكانوا بعبادتهم كافرين ۞
وإذا تتلى عليهم آياتنا بينات قال الذين كفروا للحق لما جاءهم
هذا سحر مبين ۞ أم يقولون افتراه قل إن افتريته فلا
تملكون لي من الله شيئا هو أعلم بما تفيضون فيه كفى به شهيدا
بيني وبينكم وهو الغفور الرحيم ۞ قل ما كنت بدعا
من الرسل وما أدري ما يفعل بي ولا بكم إن أتبع إلا ما يوحى إلي
وما أنا إلا نذير مبين ۞ قل أرأيتم إن كان من عند الله
وكفرتم به وشهد شاهد من بني إسرائيل على مثله فآمن
واستكبرتم إن الله لا يهدي القوم الظالمين ۞ وقال الذين
كفروا للذين آمنوا لو كان خيرا ما سبقونا إليه وإذ لم يهتدوا به
فسيقولون هذا إفك قديم ۞ ومن قبله كتاب موسى إماما
ورحمة وهذا كتاب مصدق لسانا عربيا لينذر الذين
ظلموا وبشرى للمحسنين ۞ إن الذين قالوا ربنا الله ثم
استقاموا فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون ۞ أولئك
أصحاب الجنة خالدين فيها جزاء بما كانوا يعملون ۞

(6) ve izâ huşirennâsü kânû lehüm a'dâen ve kânû bi'ibâdetihim kâfiriyn (7) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin kaâlelleziyne keferû lilhakkı lemmâ câehüm hâzâ sıhrün mübiyn (8) em yekuûlûnefterâh, kul inifterevtühü felâ temlikûne liy minallahi şey'â, hüve a'lemü bimâ tüfiydûne fiyh, kefâ bihî şehiyden beyniy ve beyneküm, ve hüvelgafûrürrâhıym (9) kul mâ küntü bid'an minerrüsüli ve mâ edriy mâ yüf'alü biy ve lâ biküm, in ettebi'u illâ mâ yûhâ ileyye ve mâ ene illâ neziyrün mübiyn (10) kul ere'eytüm in kâne min indillâhi ve kefertüm bihî ve şehide şâhidün min beniy isrâiyle alâ mislihi feâmene vestekbertüm, innallahe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (11) ve kaâlelleziyne keferû lilleziyne âmenû lev kâne hayren mâ sebekuûnâ ileyh, ve iz lem yehtedû bihî feseyekuûlûne hâzâ ifkün kadiym (12) ve min kablihî kitâbü mûsâ imâmen ve rahmeh, ve hâzâ kitâbün musaddikun lisânen arabiyyen liyünzirelleziyne zalemû ve büşrâ lilmuhsiniyn (13) innelleziyne kaâlû rabbünallahü sümmestekaâmû felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (14) ülâike ashabülcenneti hâlidiyne fiyhâ, cezâen bimâ kânû ya'melûn.

(6) Halk kıyamette toplandıkları zaman mâbutları onlara düşman kesilip ibadetlerini tanımayacaklar [1]. (7) Apaçık olan âyetlerimiz onlara okunduğu zaman bu kâfirler kendilerine gelen hak Kur'an hakkında «— Belli bir büyüdür» demişlerdi. (8) Yok, «— O, Kur'an'ı kendiliğinden uydurdu» diyorlar. Sen de «— Eğer onu kendiliğimden uydurmuş olsaydım siz, Allah'tan göreceğim cezayı sayamazdınız. O, Kur'an hakkında giriştiğiniz türlü türlü saçmaları herkesten iyi bilir. O'nun sizinle benim aramızda hakkıyle şahit olması elverir. O, yarlıgayan, bağışlayandır» dersin. (9) De ki ben peygamberlerden ilk gelen değilim, «— Bana ve size Allah ne yapacak bilemiyorum [2]. Ben ancak bana vahyolunan şeye tâbi olurum. Ben aşikâr surette korkutur bir peygamberden başka bir şey değilim. (10) De ki ne dersiniz? Kur'an Allah tarafından olsa siz de onu tanımasanız, İsrail oğullarından bir şahit ona şehadet edip [3] iman getirse, sizse imanı kibirinize yediremezseniz böyle vakitte zalim olmaz mısınız? Allah zalimleri doğru yola götürmez. (11) Kâfirler, mü'minler hakkında «— Eğer din iyi bir şey olsaydı onlar bizi geçemezlerdi [4]» dediler. Onlar Kur'an ile hidayet bulamayınca «İşte bu, eski bir yalan ve uydurmadır» diyecekler. (12) Halbuki bundan evvel Musa'nın Kitabı halka önder ve ayn-ı rahmetti. Bu Kitap ise Arap diliyle onu tasdik eder. Bununla zalimleri Allah azabıyle korkutacak, iyilik edenlere de müjde verecek. (13) «— Rabbimiz Allah'tır» deyip herhal ve hareketlerinde doğruluğa sarılanlar [5] yok mu, onlar için ne korku vardır, ne de onlar keder göreceklerdir. (14) İşte bunlar cennetliktir, onlar burada daim kalacaklar, işledikleri amele karşılık mükâfat kazanacaklar.

[1] Veyahut mâbutları olan putlar onlara düşman kesilip lisan-ı hal ile onları tanımayacaklar.

[2] Yâni dünyada hem bana, hem size bozgunluk, yenmek, hastalık, sağlık, zenginlik, fakirlik, bolluk, kıtlık gibi neler yapılacağını bilmiyorum. Dünyaya ait hadiseleri bilmek peygamberlik vazifelerinden değildir.

[3] Yâni İsrail oğulları alimlerinden biri Allah tarafından olduğuna dair Kur'an'a şehadet etse veya onun gibi olan Tevrat'a mutabık olduğuna şehadet etse.

[4] Yâni «Riyaset ve şöhret bizde olmakla biz onlardan evvel iman ederdik». Za'ımlarınca büyük, yüksek işlere avam güruhu nâil olamazlardı, âhiretteki şeref dünyadaki şerefe tâbiydi.

[5] Yâni tevhit ile istikameti biraraya getirenler.

(15) ve vassaynel'insâne bivâlideyhi ihsânâ, hamelethü ümmühü kürhen ve veda'athü kürhâ ve hamlühü fisâlühü selâsûne şehrâ, hattâ izâ belega eşüddehü ve belega erba'ıyne seneten kaâle rabbi evzı'niy en eşküre ni'metekelletiy en'amte aleyye ve alâ vâlideyye ve en a'mele sâlihan terdâhü ve aslıh liy fiy zürriyyetiy, inniy tübtü ileyke ve inniy minelmüslimiyn (16) ülâikelleziyne netekabbelü anhüm ahsene mâ amilû ve netecâvezü an seyyiâtihim fiy ashâbilcenneh, va'dessıdkılleziy kânû yûadûn (17) velleziy kaâle livâlideyhi üffin leküma ete'ıdâniniy en uhrece ve kad haletilkurûnü min kabliy ve hümâ yestegıysânillâhe veyleke âmin inne vağdallahi hakk, feyekuûlü mâ hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyn (18) ülâikelleziyne hakka aleyhimülkavlü fiy ümemin kad halet min kablihim minelcinni vel'ins, innehüm kânû hâsiriyn (19) ve liküllin derecâtün mimmâ amilû, ve liyüveffiyehüm a'mâlehüm ve hüm lâ yuzlemûn (20) ve yevme yu'radulleziyne keferû alennâr, ezhebtüm tayyibâtiküm fiy hayâtikümüddünyâ vestemta'tüm bihâ, felyevme tüczevne azâbelhûni bimâ küntüm testekbirûne fiyl'ardı bigayrilhakkı ve bimâ küntüm tefsükuûn.

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي اِنِّي تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۞ اُولٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّاٰتِهِمْ فِي اَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۞ وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ اُفٍّ لَكُمَا اَتَعِدَانِنِي اَنْ اُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللّٰهَ وَيْلَكَ اٰمِنْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ۞ اُولٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ۞ وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۞ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ۞

(15) Biz, insana, ana ve babasına iyi muamelede bulunmayı tavsiye ettik, anası ona zahmetle gebe kaldı, onu zahmetle doğurdu, gebe olması, sütten kesilmesi zamanı otuz aydır [1]. Nihayet insan yiğitlik çağına varıp kırk yaşına basınca «— Yâ Rab! Hem bana, hem de ana ve babama ihsan buyurduğun nimetlerin şükrünü yerine getirmemi, hoşnut olacağın iyi bir amel işlememi bana ilham et. Zürriyetimde salâhı sâri kıl. Ben sana tövbe ettim, ben sana boyun eğenlerdenim» der. (16) İşte biz, bu gibilerin iyi amellerini kabul ederiz, fenalıklarından vaz geçeriz. Onlar cennetlik olmuşlardır, bu da kendilerine yapılan gerçek bir vaad üzerinedir. (17) O kimse ki ana ve babasına «— Of size! Öldükten sonra mezardan çıkacağıma beni mi inandıracaksınız? Halbuki benden evvel gelip geçenlerden mezardan çıkmış kim vardır?» der. Ana ve babaları ise onun imana gelmesi için Allah'a yalvarıp yakarırlar. Oğullarına «— Vay senin hâline! İmana gel, çünkü Allah'ın vaadi doğrudur» derler. O ise bu dedikleriniz eskilerin masallarıdır, der. (18) İşte kendilerinden evvel perilerden, insanlardan gelip geçen ümmetler arasında bu gibiler hakkında azap sözü sabit olmuştur. Çünkü bunlar ziyankâr kimselerdir. (19) Herkesin, işlediği iyilik ve fenalığa göre mertebeleri vardır. Bir de Allah, amellerinin cezasını tamamıyle verecek. Onlar zulüm de görmeyecekler. (20) Kâfirler ateşe gösterildikleri gün [2] onlara şöyle denecek: Lezzetlerinizi dünya diriliğinizde zayi ettiniz, orada safa sürdünüz, bugün, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladığınızdan, emre karşı geldiğinizden dolayı hakaret azabıyle cezalanacaksınız.

---

[1] Nazm-ı Kerîm, ana hakkının baba hakkından daha büyük olduğuna delâlet eder.

[2] Veya ateş azabına tutuldukları gün.

وَاذْكُرْ اَخَا عَادٍ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْاَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ اِنّ۪ي اَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ۞ قَالُوا اَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا فَأْتِنَا
بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ۞ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ
وَاُبَلِّغُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِه۪ وَلٰكِنّ۪ي اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ۞ فَلَمَّا
رَاَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ اَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا
بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِه۪ ر۪يحٌ ف۪يهَا عَذَابٌ اَل۪يمٌ ۞ تُدَمِّرُ كُلَّ
شَيْءٍ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوا لَا يُرٰى اِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذٰلِكَ نَجْزِي
الْقَوْمَ الْمُجْرِم۪ينَ ۞ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ ف۪يمَا اِنْ مَكَّنَّاكُمْ ف۪يهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَاَبْصَارًا وَاَفْئِدَةً فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
وَلَا اَبْصَارُهُمْ وَلَا اَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ اِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِاٰيَاتِ
اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُنَ ۞ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا
مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرٰى وَصَرَّفْنَا الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۞
فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةً
بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۞

(21) vezkür ehâ âd, iz enzere kavmehü bil'ahkaâfi ve kad haletinnüzürü min beyni yedeyhi ve min halfihî ellâ ta'büdû illâllah, inniy ehâfü aleyhim azâbe yevmin azıym (22) kaâlû eci'tenâ lite'fikenâ an âlihetinâ, fe'tinâ bimâ te'ıdünâ in künte minessâdikıyn (23) kaâle innemel'ilmü indallahi ve übelliguküm mâ ürsiltü bihî ve lâkinniy erâküm kavmen techelûn (24) felemmâ re'evhü âridan müstakbile evdiyetihim kaâlû hâzâ âridun mumtırünâ, bel hüve mesta'celtüm bih, riyhun fiyhâ azâbün eliym (25) tüdemmirü külle şey'in biemri rabbihâ feasbehû lâ yürâ illâ mesâkinühüm kezâlike necziylkavmelmücrimiyn (26) ve lekad mekkennâhüm fiymâ in mekkennâküm fiyhi ve ce'alnâ lehüm sem'an ve ebsâren ve ef'ideten femâ ağnâ anhüm sem'uhüm ve lâ ebsârühüm ve lâ ef'idetühüm min şey'in iz kânû yechadûne biâyâtillâhi ve hâka bihim mâ kânû bihî yestehziûn (27) ve lekad ehleknâ mâ havleküm minelkurâ ve sarrafnel'âyâti le'allehüm yerci'ûn (28) felevlâ nasarehümülleziynettehazû min dûnillâhi kurbânen âliheh, bel dallû anhüm, ve zâlike ifkühüm ve mâ kânû yefterûn.

(21) Âd cemaatinin kardeşini [1] yâd et. Hani o, Ahkaf'taki [2] kavmini Allah azabıyle korkutmuştu. Ondan evvel gelip geçen, ondan sonra gelen [3] peygamberler de Allah azabıyle korkutmuşlardı [4], o «— Ancak Tanrı'ya tapın, şirkinizden dolayı size gelecek dehşetli bir günün azabından korkuyorum» demişti. (22) Onlar «— Sen bizi mâbutlarımıza tapmaktan vazgeçirmeye mi geldin? Eğer dâvanda gerçeksen haydi vaadettiğin azabı bize göster» dediler. (23) Peygamber dedi ki azabın geleceği güne [5] taallûk eden ilim ancak Allah'a aittir. Ben, benimle gönderilen şeyleri size tebliğ ediyorum, şu kadar ki ben sizi cahil bir kavim görüyorum. (24) Onlar vaadolunan azabı kendi derelerine yönelmiş kara bir bulut halinde görünce «— Bu, bize yağmur getirir bir buluttur» dediler. «— Hayır, o, istical ettiğiniz, şeydir, bulut suretinde bir yeldir, onda acıklı bir azap vardır. (25) O, her şeyi Rabbinin emriyle berbat eder» cevabını aldılar. Hep berbat oldular. Artık meskenlerinden başka bir şey görülmez oldu. İşte biz günahkârlara böyle ceza veririz. (26) * Biz onlara verdiğimiz kuvvet, servet ve uzun ömrü size vermedik, işitsinler, görsünler, düşünsünler diye onlara kulak, göz, kalp vermiştik. Onların ne kulakları, ne gözleri, ne kalpleri hiç bir şeye yaramadı. Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini, inatlarından inkâr ediyorlardı. Eğlenceye aldıkları azap onları sardı, hepsini helâk etti. (27) * Sizden evvel etrafınızda bulunan kasabaları [6] da helâk ettik. Küfürden dönsünler diye âyetlerimizi türlü türlü üslûpla beyan ettik [7]. (28) Allah'ı bırakarak, Allah'a yaklaşmak emeliyle mâbut edindikleri putlar onlara yardım edip kendilerini kurtarmalıydı! Hayır, o mâbutlar onlardan nihan oldu. İşte bu sözleri, onların yalanlarıdır, uydurdukları şeylerdir.

---

[1] Onların öz cinslerinden olan Hud peygamberi.
[2] Ahkaf, Yemen'de kumsal bir yerdir veya kum tepeleridir.
[3] Evvel gelip geçenler, «İdris ve Nuh», sonra gelenler «Salih, İbrahim, İsmail» ve sair Beni İsrail oğullarından gelen peygamberlerdir. Aleyhimüssalâtu vesselâm.
[4] Bütün peygamberler tevhitte müşterek olmakla te'kit (sağlamlaştırmayla) ve takrir (ağızdan anlatma) için zikrolunmuşlardır.
[5] Veya her bir şeyi, bu meyanda azabın geleceği günü.
[6] Semud, Lût kavimlerinin kasabalarını.
[7] Tekrar tekrar gösterdik.

(29) ve iz sarefnâ ileyke neferen minelcinni yestemi'ûnelkur'ân, felemmâ hadarûhü kaâlû ensıtû, felemmâ kudıye vellev illâ kavmihim münziriyn (30) kaâlû yâ kavmenâ innâ semi'nâ kitâben ünzile min ba'di mûsâ musaddikan limâ beyne yedeyhi yehdiy ilelhakkı ve ilâ tariykın müstekıym (31) yâ kavmenâ eciybû dâ'ıyallahi ve âminû bihî yagfirleküm min zünûbiküm ve yücirküm min azâbin eliym (32) ve men lâ yücib dâ'ıyallahi feleyse bimu'cizin fiyl'ardı ve leyse lehü min dûnihî evliyâ', ülâike fiy dalâlin mübiyn (33) evelem yerev ennallahelleziy halakassemâvâti vel'arda ve lem ya'ye bihalkıhinne bikaâdirin alâ en yuhyiyelmevtâ, belâ innehü alâ külli şey'in kadiyr (34) ve yevme yu'redulleziyne keferû alennâr, eleyse hâzâ bilhakk, kaâlû belâ ve rabbinâ, kaâle fezükul'azabe bimâ küntüm tekfürûn (35) fasbir kemâ sabere ûlûl'azmi minerrüsül, ve lâ testa'cil lehüm, ke'ennehüm yevme yerevne mâ yû'adûne lem yelbesû illâ sâ'aten min nehâr, belâag, fehel yühlekü illelkavmülfâsikuûn.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ۝ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ۝

سورة محمد عليه السلام مدنية وهي ثمان وثلاثون آية

(29) Hani Kur'an'ı dinlemek üzere tarafına birkaç peri [1] göndermiştik. Onlar Kur'an dinlemeye hazır olunca birbirlerine «— Susun dinleyelim» demişler, sen, okumadan fariğ olunca azap ile korkutmak üzere kavimlerine dönmüşlerdi. (30) Kavimlerine varınca dediler ki «— Ey kavmimiz! Biz,Musa'dan sonra [2] inzal olunmuş, evvelki Kitapları tasdik eder, hakka, doğru yola götürür bir Kitap dinledik»; (31) «— Ey kavmimiz! Allah'a dâvet eden peygambere icabet edin, ona iman edin ki Allah bazı günahlarınızı [3] yarlıgasın, sizi acıklı bir azaptan kurtarsın». (32) «— Kim ki Allah'a dâvet eden peygambere icabet etmezse o, Allah'ı yeryüzünde âciz bırakacak değildir [4]. Allah'tan başka onun hiç bir yâr ve iş göreni yoktur, onlar apaçık bir sapıklık içindedir». (33) Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakta yorgunluk duymayan Allah'ın, ölüleri diriltmeye gücü yettiğini görmüyorlar mı? Elbette, gücü yeter, çünkü O'nun her şeye hakkıyle gücü yeter. (34) Kâfirler ateşe gösterildikleri gün, onlardan sorulacak: «— Bu azap doğru değil mi?» Onlar «— Rabbimiz hakkı için, elbette doğrudur, hayâl değildir» diyecekler, «— Öyleyse küfürünüzün cezası olarak azabı tatın» diyecek. (35) Artık peygamberlerden azim ve sebat sahibi olanlar, nasıl cefaya göğüs germişlerse, sen de öyle cefaya göğüs ger. Onlar için acele azap isteme, vaat olundukları azabı görecekleri gün onlar azabın uzun sürmesinden dünyada ancak gündüzün bir saati kadar kaldılar zannederler. Bu Kur'an Allah tarafından nâs'a bir tebliğdir, ancak emre karşı gelen kâfirler helâk olurlar.

[1] Veya çölde gizli kalan bir cemaat.
[2] Anlaşılıyor ki Yahudi mezhebindeymişler veya Hazret-i İsa'nın dâvetini işitmemişlerdir.
[3] Kul hakkı geçmemiş olanı veya günahlarınızı.
[4] Yani kaçacak yer bulamaz.

بسم الله الرحمن الرحيم
الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله اضل اعمالهم ۞ والذين امنوا
وعملوا الصالحات وامنوا بما نزل على محمد وهو الحق من ربهم كفر
عنهم سيئاتهم واصلح بالهم ۞ ذلك بان الذين كفروا اتبعوا الباطل
وان الذين امنوا اتبعوا الحق من ربهم كذلك يضرب الله للناس
امثالهم ۞ فاذا لقيتم الذين كفروا فضرب الرقاب حتى اذا اثخنتموهم
فشدوا الوثاق فاما منا بعد واما فداء حتى تضع الحرب اوزارها
ذلك ولو يشاء الله لانتصر منهم ولكن ليبلوا بعضكم
ببعض والذين قتلوا في سبيل الله فلن يضل اعمالهم ۞ سيهديهم
ويصلح بالهم ۞ ويدخلهم الجنة عرفها لهم ۞ يا ايها الذين
امنوا ان تنصروا الله ينصركم ويثبت اقدامكم ۞ والذين كفروا
فتعسا لهم واضل اعمالهم ۞ ذلك بانهم كرهوا ما انزل الله
فاحبط اعمالهم ۞ افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان
عاقبة الذين من قبلهم دمر الله عليهم وللكافرين امثالها ۞
ذلك بان الله مولى الذين امنوا وان الكافرين لا مولى لهم ۞

SÛRETÜ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi edalle a'mâlehüm (2) velleziyne âmenû ve amilûssâlihâti ve âmenû bimâ nüzzile alâ muhammedin ve hüvelhakku min rabbihim keffere anhüm seyyiâtihim ve asleha bâlehüm (3) zâlike biennelleziyne keferûttebeulbâtıla ve ennelleziyne âmenûttebe'ûlhakka min rabbihim, kezâlike yadribullahü linnâsi emsâlehüm (4) feizâ lekıytümülleziyne keferû fedarberrikaâb, hattâ izâ eshantümûhüm feşüddûlvesâak, feimmâ mennen ba'dü ve immâ fidâen hattâ teda'alharbü evzârehâ, zâlik velev yeşâullahü lentesare minhüm ve lâkin liyeblüve ba'daküm biba'd, velleziyne kutilû fiy sebiylillâhi felen yudılle a'mâlehüm (5) seyehdiyhim ve yuslihu bâlehüm (6) ve yüdhılühümülcennete arrefehâ lehüm (7) yâ eyyühelleziyne âmenû in tensurullahe yensurküm ve yüsebbit akdâmeküm (8) velleziyne keferû fetağsen lehüm ve edalle a'mâlehüm (9) zâlike biennehüm kerihû mâ enzelallahü feahbeta a'mâlehüm (10) efelem yesiyrû fiyla'rdı feyenzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim, demmerallahü aleyhim ve lilkâfiriyne emsâlühâ (11) zâlike biennallahe mevlelleziyne âmenû ve ennelkâfiriyne lâ mevlâ lehüm.

KITAL VEYA MUHAMMED SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kâfir olup Allah yolundan dönenlerin [2] amellerini [3], Allah beyhude edecek. (2) İman edip iyi amel işleyen, hususa Muhammed'e indirilen Kitaba —ki o Rablerinden gelen doğru bir sözdür— inanan kimselerin kötülüklerini ise örtecek, hallerini iyileştirecek. (3) Şunun için ki kâfirler bâtıla, mü'minler de Rablerinden gelen hakka tâbi olmuşlardır. İşte Allah halka ibret almaları için böylece misaller getirir [4]. (4) Cenkte kâfirlere kavuştuğunuz zaman boyunlarını vurun. Nihayet onların ziyadesiyle kanlarını [5] döktüğünüz zaman kalanlarını esir alıp kaçırmayacak veçhile sağlam bağlayın, harb durup silâha hacet kalmayınca [6] onları bir ihsan olmak üzere bilâ bedel koyuverirsiniz, veya bir bedel [7] alarak serbest bırakırsınız. İşte hüküm böyledir. Allah dileseydi onlardan cenksiz de öç alabilirdi, fakat birinizi diğerinizle denemek için [8] sizi harb ile mükellef tuttu. Allah kendi yolunda öldürülenlerin amellerini asla beyhude kılmayacak. (5) Allah onları doğru yola götürecek, hallerini de ıslah edecek. (6) Kendilerini tanıttığı uçmağa sokacak. (7) Mü'minler! Allah'ın dinine yardım ederseniz O da düşmanınıza karşı size yardım eder, cenkte sizi sabit kadem eder. (8) Kâfirler yüzükoyun kapansın, helâk olsun. Allah onların amellerini beyhude edecek. (9) Şunun için ki onlar Allah'ın inzal ettiği Kur'an'ı beğenmediler, Allah da onların amellerini bâtıl kıldı. (10) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbete uğradıklarını görmediler mi? Allah onların kökünü kırdı. Kâfirler için bunun gibi akıbetler vardır. (11) Bunun sebebi şudur ki Allah mü'minlerin mevlâsı, işlerini görenidir. Kâfirlerin asla mevlâları ve işlerini göreni yoktur.

[1] Medine'de nâzil olmuş (38) âyettir. [2] Veya halkı Allah yolundan alıkoyanların veya Bedir'de böyle bir halde bulunan müşriklerin. [3] Akrabayı gözetmek, misafirlere yemek yedirmek gibi iyi amellerinin mükâfatlarını göstermeyecek veya onların hilelerini, hainliklerini iptal edecek. [4] Yâni her iki tarafın ahvalini ve evsafını bildiriyor. [5] Maksat onları âciz bırakmaktır. Gerek ziyadesiyle kan dökülsün, gerek muhasara edilsin, gerek esir alınsın, nasıl olursa olsun. Ekseri ahvalde kan dökmek suretiyle olmakla Nazm-ı Kerîm ona göre vârit olmuştur. [6] Ya Müslüman olunca veya muahedeye girişinceye kadar. Bu hal katl ve esaretin nihayetidir. [7] Ya mal veya Müslüman esirleri olmak üzere. [8] Yâni mü'minleri kâfirlerle deniyor, mücahitler, sabır ve sebat edenler seçiliyor.

(12) innallahe yüdhılülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, velleziyne keferû yetemette'ûne ve ye'külûne kemâ te'külül'en'âmü vennârü mesven lehüm (13) ve ke'eyyin min karyetin hiye eşeddü kuvveten min karyetikelletiy ahrecetk, ehleknâhüm felâ nâsıre lehüm (14) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihî kemen züyyine lehü sûü amelihî vettebe'û ehvâehüm (15) meselülcennetilletiy vü'ıdelmüttekuûn, fiyhâ enhârün min mâin gayri âsin, ve enhârün min lebenin lem yetegayyer ta'müh, ve enhârün min hamrin lezzetin lişşâribiyn, ve enhârün min aselin musaffâ, ve lehüm fiyhâ min küllissemerâti ve mağfiretün min rabbihim, kemen hüve hâlidün fiynnâri ve sükuû mâen hamiymen fekatta'a em'âehüm (16) ve minhüm men yestemi'u ileyk, hattâ izâ harecû min ındike kaâlû lilleziyne ûtül'ılme mâ zâ kaâle ânifâ, ülâikelleziyne tabeallahü alâ kulûbihim vettebe'û ehvâehüm (17) velleziynehtedev zâdehüm hüden ve âtâhüm takvâhüm (18) fehel yenzurûne illessâ'ate en te'tiyehüm bağteh, fekad câe eşrâtuhâ, fe'ennâ lehüm izâ câethüm zikrâhüm (19) fa'lem ennehü lâilâhe illallahü vestagfir lizenbike ve lil'mü'miniyne velmü'minât, vallahü ya'lemü mütekallebeküm ve mesvâküm.

إِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْاَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ۝ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ اَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي اَخْرَجَتْكَ اَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ۝ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ ۝ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا اَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ وَاَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَاَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَاَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ اَمْعَاءَهُمْ ۝ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ حَتّٰى اِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا اُولٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ ۝ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ ۝ فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ اَشْرَاطُهَا فَاَنّٰى لَهُمْ اِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرٰيهُمْ ۝ فَاعْلَمْ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ ۝

(12) Şüphe yok ki Allah mü'min olup iyi amel işleyenleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokacak. Kâfirler ise dünyada safa ile vakit geçirirler, hayvanlar gibi yerler, içerler [1], ateş onların yurtları olacak. (13) Seni kasabandan çıkaranlardan daha kuvvetli nice kasaba ahalisi vardı da biz onları helâk etmiştik, onlar için yardım edecek hiç bir kimse bulunmamıştı [2]. (14) Rableri tarafından açık bir yolda [3] bulunan kimse, kötü işi kendisine hoş görülen, hevesatına uyan kimseler gibi olur mu? (15) Sakınanlara vaadolunan uçmağın sıfatı şudur ki orada tadı, kokusu bozulmamış su ırmakları, tadı değişmemiş süt ırmakları, içenlere lezzet verir şarap ırmakları, süzülmüş bal ırmakları; orada kendileri için her çeşit meyveler; Rableri tarafından yarlıganma [4] vardır. İşte bunlar, ateşte devamlı kalan, kaynar su içirilip de bağırsakları parça parça olan kimseler gibi olabilirler mi? (16) Bazı kimseler vardır ki sana kulak verirler. Nihayet yanından çıkınca sahabeden ilme nâil olanlara istihza ile «— O, biraz evvel ne demişti!» derler [5], işte onlar öyle kimselerdir ki Allah kalplerine mühür basmıştır, kendileri de heveslerine tâbi olmuşlardır. (17) Hidayet bulunanların, Allah hidayetini artırır, onlara takvalarının mükâfatını da verir [6]. (18) Onlar kıyametin ansızın kendilerine gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. İşte kıyamet alâmetleri belirdi, onlara kıyamet gelip çatınca ibret alıp tövbe etmeleri neye yarar! (19) Bil ki Tanrı'dan başka tapacak yoktur, hem kendin, hem erkek, kadın mü'minlerin günahları için yarlıganmak dile. Allah dönüp dolaşacağınız yeri, yurdunuzu bilir.

---

[1] Yâni işin nereye varacağını bilmezler.
[2] Artık sen de o kasabadaki peygamberler gibi katlan bunları da helâk edeceğiz.
[3] Yâni hüccetler ve burhanlarla kalın olan kimse.
[4] Yâni Allah onlardan hoşnut olur veya orada teklif yoktur, sorgusuz yerler, içerler.
[5] Yâni münafıklar, «hiç bir şey anlamadık onunla amel etmeyeceğiz» derler.
[6] Veya takvalarına yardım eder, takvalarında sebat verir veya takvalarını belli eder, gizlemez.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ ۝
طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ ۝ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۝ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ ۝ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ
أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ۝ إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ
وَأَمْلَى لَهُمْ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ۝
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ۝

(20) ve yekuûlülleziyne âmenû levlâ nüzzilet sûreh, feizâ ünzilet sûretün muhkemetün ve zükire fiyhelkıtâlü re'eytelleziyne fiy kulûbihim maradun yenzurûne ileyke nazarelmagşiyyi aleyhi minelmevt, fe'evlâ lehüm (21) tâ'atün ve kavlün ma'rûf, feizâ azemel'emr, felev sadekullahe lekâne hayren lehüm (22) fehel aseytüm in tevelleytüm en tüfsidû fiyl'ardı ve tükattı'û erhâmeküm (23) ülâikelleziyne le'anehümullahü fe'esammehüm ve a'mâ ebsârehüm (24) efelâ yetedebberûnelkur'âne em alâ kulûbin akfâlühâ (25) innelleziynerteddû alâ edbârihim min bağdi mâ tebeyyene lehümül-hüdeş-şeytânü sevvele lehüm, ve emlâ lehüm (26) zâlike biennehüm kaâlû lilleziyne kerihû mâ nezzelallahü senütıy'ukûm fiy ba'dil'emr, vallahü ya'lemü isrârehüm (27) fekeyfe izâ teveffethümülmelâiketü yadribûne vücûhehüm ve edbârehüm (28) zâlike biennehümüttebe'û mâ eshatallahe ve kerihû rıdvânehü feahbeta a'malehüm (29) em hasibelleziyne fiy kulûbihim meradun en len yuhricallahü adgaânehüm.

(20) Mü'minler «cihat hakkında bir sûre indirilmeliydi» derler. Muhkem bir sûre indirilip orada vuruşma emri zikrolununca kalplerinde hastalık bulunan münafıkların, ölümden baygın kimseler gibi korkudan gözleri akıp sana baktıklarını görürsün. Kurdukları başlarına gelsin. Hiç bir vakit Allah'ın sözüne inanamıyorlar. (21) Onlara itaat, tatlı dil düşer [1]. İş ciddîleşince Allah'ın emrinde sadık kalsalardı haklarında daha iyi olacaktı [2]. (22) Münafıklar! Siz mevki-i hükûmete geldiğiniz zaman yeryüzünde [3] fesat çıkarmak, aranızda hısımlık rabıtasını parçalamak sizden umulmaz mı? (23) İşte Allah'ın lânet ettiği, sağır kıldığı, gözlerini kör eylediği kimseler, bunlardır. (24) Kur'an'ı hâlâ inceden inceye düşünmüyorlar mı? Yoksa kalplerine kilit mi vurulmuştur? (25) Kendilerine doğru yol belli olduktan sonra dinden dönenler yok mu, işte şeytan bunu onlara kolaylaştırmış, emellerini uzatmıştır [4]. (26) Bunun sebebi şu ki onlar Allah'ın indirdiği Kur'an'dan hoşlanmayan Yahudilere gizlice «— Size bazı hususta itaat edeceğiz [5]» demişlerdi. Allah onların sırlarını bilir. (27) Melekler onların yüzlerine, arkalarına vurarak canlarını aldıkları zaman halleri ne olacak! (28) Bu halin sebebi şudur ki onlar Allah'ın hışmına bais olacak şeye [6] tâbi oldular, Allah'ı hoşnut edecek şeyi [7] istemediler. Bundan dolayı Allah onların amellerini beyhude kılmıştır. (29) Yoksa kalplerinde nifak hastalığı bulunanlar, Allah kendilerinin kinlerini ortaya koymayacak mı sandılar?

---

[1] Veya itaat, tatlı dil itaatsızlıktan, acı sözden, mânasız sözlerden daha iyidir. Yahut evvelki cümle ile beddua maksut değildir, belki bu iki cümle bir cümledir. Yani onlara yaraşan, vacip olan itaat ve tatlı dil demektir.

[2] Bu cümle cezadır veya ceza mahzuftur: İş ciddîleşince, vuruşma farz olunca münafıklar geri kaldılar.

[3] Veya imandan yüz çevirdikten sonra cahiliyet şiar ve âdeti olarak yeryüzünde.

[4] «Çok yaşayacaksın» diye onları aldatmıştır veya Cenab-ı Hak onlara mühlet vermiş, ukubetlerini tâcil etmemiştir.

[5] Peygambere düşman olma, cihattan geri durma gibi hususlarda «size itaat ederiz» demişlerdi, yoksa alenî küfür ve adavet izharında itaat etmiyorlardı.

[6] Peygamberi düşman tutmak gibi.

[7] Peygambere iman gibi.

(30) ve lev neşâü le'ereynâkehüm fele'areftehüm bisiymâhüm ve leta'rifennehüm fiy lâhnilkavl, vallahü ya'lemü a'mâleküm (31) ve leneblüvenneküm hattâ na'lemelmücâhidiyne minküm vessâbiriyne ve neblüve ahbâreküm (32) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi ve şâakkurresûle min bağdi mâ tebeyyene lehümülhüdâ len yedurrullahe şey'â, ve seyuhbitu a'mâlehüm (33) yâ eyyühelleziyne âmenû etıy'ullahe ve etıy'urresûle ve lâ tübtılû a'mâleküm (34) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi sümme mâtû ve hüm küffârün felen yagfirallahü lehüm (35) felâ tehinû ve ted'û ilesselmi ve entümül'a'levne vallahü ma'aküm ve len yetireküm a'mâleküm (36) innemelahayâtüddünyâ le'ıbün ve lehv, ve in tü'minû ve tettekuû yü'tiküm ücûreküm ve lâ yes'elküm emvâleküm (37) in yes'elkümûhâ feyuhfiküm tebhalû ve yuhric adgaâneküm (38) hâ entüm hâülâi tüd'avne litünfikuû fiy sebiylillâh, feminküm men yebhal, ve men yebhal feinnemâ yebhalü an nefsih, vallahülganiyyü ve entümülfukarâ, ve in tetevellev yestebdil kavmen gayreküm sümme lâ yekûnû emsâleküm.

ولو نشاء لأريناكهم فلعرفتهم بسيماهم ولتعرفنهم في لحن القول والله يعلم أعمالكم ۝ ولنبلونكم حتى نعلم المجاهدين منكم والصابرين ونبلو أخباركم ۝ إن الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله وشاقوا الرسول من بعد ما تبين لهم الهدى لن يضروا الله شيئا وسيحبط أعمالهم ۝ يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول ولا تبطلوا أعمالكم ۝ إن الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله ثم ماتوا وهم كفار فلن يغفر الله لهم ۝ فلا تهنوا وتدعوا إلى السلم وأنتم الأعلون والله معكم ولن يتركم أعمالكم ۝ إنما الحياة الدنيا لعب ولهو وإن تؤمنوا وتتقوا يؤتكم أجوركم ولا يسألكم أموالكم ۝ إن يسألكموها فيحفكم تبخلوا ويخرج أضغانكم ۝ ها أنتم هؤلاء تدعون لتنفقوا في سبيل الله فمنكم من يبخل ومن يبخل فإنما يبخل عن نفسه والله الغني وأنتم الفقراء وإن تتولوا يستبدل قوما غيركم ثم لا يكونوا أمثالكم ۝

(30) Biz dileseydik, onları sana tanıttırırdık. Sen de onları simalarından tanırdın. * Sen yine onları sözlerinin ahenginden tanırsın. Allah amellerinizi bilir. (31) * İçinizden vuruşanlarla katlananları ayırdetmek için sizi imtihana çekeceğiz, size ait haberleri de aşikâr edeceğiz [1]. (32) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanlar, kendilerine doğru yol belli olduktan sonra Resûlden ayrılanlar yok mu, onlar Allah'a asla mazarrat veremeyecekler, Allah onların amellerini beyhude kılacak. (33) Mü'minler! Allah'a itaat edin, peygambere de itaat edin, amellerinizi bâtıl kılmayın. (34) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanlar ve kâfir oldukları halde ölenler yok mu, Allah onları asla yarlıgamayacak (bağışlamayacaktır). (35) Artık siz de gevşeklik göstermeyin, siz onları barışmaya dâvet etmeyin, siz galip olacaksınız, Allah sizinle beraberdir, hiç bir vakit âmalinizi kuvvetten düşürmeyecek. (36) Dünya diriliği oyuncak, eğlenceden ibarettir. Eğer iman edip sakınırsanız Allah size mükâfatınızı verir, sizden mallarınızı istemez [2]. (37) Eğer sizden malınızı istese, bu bapta sizi iyice sıkıştırsa siz cimrilik gösterecektiniz. Bu cimriliğiniz İslâma olan kininizi ortaya koyacaktı. (38) İşte sizler! Allah yolunda sarfetmeye dâvet olunuyorsunuz, içinizden bir kısmınız cimriliğe sapıyor. Her kim cimrilik ederse ancak kendine cimrilik eder [3]. Allah her şeyden müstağnidir sizlerse ona muhtaçsınız. Eğer itaatından yüz çevirirseniz yerinize itaatsızlıkta sizin gibi olmayacak başka bir kavmi [4] getirir.

[1] Veya ahvalinizi de deneyeceğiz.
[2] Hepsi O'nundur, niye cimrilik ediyorsunuz veya mallarınızın hepsini istemez, O'nun istediği, kırkta birdir, o da fukaraya verilecek.
[3] Mazarratı kendine olur.
[4] Ensari veya sonradan Arap olmayan Müslümanları.

سورة الفتح مدنية وهي تسع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا فتحنا لك فتحا مبينا ۝ ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
وما تأخر ويتم نعمته عليك ويهديك صراطا مستقيما ۝
وينصرك الله نصرا عزيزا ۝ هو الذي أنزل السكينة في قلوب
المؤمنين ليزدادوا إيمانا مع إيمانهم ولله جنود السماوات
والأرض وكان الله عليما حكيما ۝ ليدخل المؤمنين
والمؤمنات جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها ويكفر
عنهم سيئاتهم وكان ذلك عند الله فوزا عظيما ۝ ويعذب
المنافقين والمنافقات والمشركين والمشركات الظانين
بالله ظن السوء عليهم دائرة السوء وغضب الله عليهم
ولعنهم وأعد لهم جهنم وساءت مصيرا ۝ ولله جنود
السماوات والأرض وكان الله عزيزا حكيما ۝ إنا أرسلناك
شاهدا ومبشرا ونذيرا ۝ لتؤمنوا بالله ورسوله
وتعزروه وتوقروه وتسبحوه بكرة وأصيلا ۝

SÛRETÜLFETH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) innâ fetahnâ leke fethan mübiynâ (2) liyagfire lekâllâhü mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhare ve yütimme ni'metehü aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstekıymen (3) ve yensurekâllahü nasren aziyzâ (4) hüvelleziy enzelessekiynete fiy kulûbilmü'miniyne liyezdâdû iymânen ma'a iymânihim, ve lillâhi cünûdüssemâvâti vel'ard, ve kânallâhü aliymen hakiymâ (5) liyüdhilelmü'miniyne velmü'minâti cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyha ve yükeffire anhüm seyyiâtihim, ve kâne zâlike indallahi fevzen azıymâ (6) ve yü'azzibelmünâfikıyne velmünâfikaâti velmüşrikiyne velmüşrikâtizzânniyne billâhi zannessev' aleyhim dâiretüssev', ve gadiballahü aleyhim ve le'anehüm ve e'addelehüm cehennem, ve sâet masıyrâ (7) ve lillâhi cünûdüssemâvâti vel'ard, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (8) innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziyrâ (9) litü'minû billâhi ve resûlihî ve tü'azzirûhü ve tüvakkırûh, ve tüsebbihûhü bükreten ve asıylâ.

FETİH SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Muhakkak ki biz sana muazzam ve aşikâr bir fetih ve zafer verdik [2]. (2) Bununla Allah evvelki sonraki [3] günahını [4] yarlıgayacak, hakkında nimetini de tamamlayacak, seni doğru yola götürecek, (3) Sana şanlı, şerefli bir nusrat verecek. (4) İmanlarına bir kat daha iman vermek için mü'minlerin kalplerine sükûnet ve itminan veren O'dur, göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah hakkıyle âlim, hakimdir. (5) Ta ki mü'min erkek ve mü'min kadınları ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere soksun, fenalıklarını örtsün. İşte bu, Allah yanında büyük bir fevz ve necattır [5]. (6) Bir de Allah hakkında, «yardım etmeyecek» diye kötü zanda bulunan erkek münafıklarla kadın münafıkları, erkek müşriklerle kadın müşrikleri azaba uğratsın, ettikleri o kötü zan başlarına dönsün, Allah onlara gazap ve lânet etmiş, bir de Cehennem hazırlamıştır. Bu, ne kötü uğraktır! (7) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah yegâne galiptir, hakimdir. (8) Biz, seni ümmetine şehadet edici; itaata karşı müjde verici, masiyete karşı azap ile korkutucu gönderdik, (9) Ki siz, mü'minler Allah'a ve peygamberine iman ediniz, onun dinine kuvvet veriniz, emrine hürmet ediniz, sabah ve akşam Allah'ı tenzih ediniz.

---

[1] Medine'de nâzil olmuş (29) âyettir.

[2] Fetihten maksat Hüdeybiye sulhu veya Hayber veya Mekke veya bütün fütuhat-ı celiledir. Yahut İslâm ve nübüvvet, hüccet ile dâvet gibi fütuhan-ı mâneviyedir.

[3] Nübüvvetten veya fetihten evvel ve sonraki. Yahut umum maksuttur.

[4] Evveli olan bir şeyi bırakmak peygamberimize nazaran günah sayılmıştır. Yahut mü'minlerin günahı maksuttur.

[5] Son dereceye varmış bir devlettir.

(10) innelleziyne yübâyi'ûneke innemâ yübâyi'ûnallah, yedüllahi fevka eydiyhim, femen nekese feinnemâ yenküsü alâ nefsih, ve men evfâ bimâ âhede aleyhullahe feseyü'tiyhi ecren azıymâ (11) seyekuûlü lekelmuhallefûne minel'a'râbi şegaletnâ emvâlünâ ve ehlünâ festagfirlena, yekuûlûne bielsinetihim mâ leyse fiy kulûbihim, kul femen yemlikü leküm minallahi şey'en in erâdebiküm darren ev erâdebiküm nef'â, bel kânallahü bimâ ta'melûne habiyrâ (12) bel zanentüm en len yenkaliberresûlü velmü'minûne ilâ ehliyhim ebeden ve züyyine zâlike fiy kulûbiküm ve zanentüm zannessev' ve küntüm kavmen bûrâ (13) ve men lem yü'min billâhi ve resûlihi feinnâ a'tednâ lilkâfiriyne sa'ıyrâ (14) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, yagfirü limen yeşâü ve yu'azzibü men yeşâ', ve kânallahü gafûren rahıymâ (15) seyekuûlülmuhallefûne izentalaktüm ilâ megaânime lite'huzûhâ zerûnâ nettebi'küm, yüriydûne en yübeddilû kelâmallah, kul len tettibûnâ kezâliküm kaâlallahü min kabl, feseyekuûlûne bel tahsüdûnenâ, bel kânû lâ yefkahûne illâ kaliylâ.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ
اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۞ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ
الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ۞ بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ
وَكُنتُمْ قَوْمًا بُورًا ۞ وَمَن لَّمْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۞ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ
لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۞
سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا
ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ
قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ
بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۞

(10) Sana Hüdeybiye'de bi'at edenler yok mu, onlar hakikat halde Allah'a bi'at etmişlerdir. Allah'ın eli onların üstündedir [1]. Kim ki ahtini bozarsa ancak kendi zararına bozmuş olur. Her kim Allah'la ettiği ahti yerine getirirse Allah ona büyük bir mükâfat verecek. (11) Çöl Araplarından geri kalanlar «— Mallarımız, ailelerimiz bizi meşgul etti, artık bizim için yarlıganmak dile» diyecekler. Onlar kalplerinde olmayanları [2] dilleriyle söylüyorlar. Onlara de ki Allah size mazarret veya menfaat vermek isterse onu savmaya kimin gücü yeter? Dedikleri gibi değildir, belki Allah işlediklerinizden haberdar olur. (12) Hayır, siz ki peygamber ve mü'minler ailelerine asla dönemeyecekler sandınızdı, bu husus kalplerinizde yerleşmişti de kötü zanda bulunmuştunuz, böylece Allah yanında helâki haketmiş kimseler oldunuz. (13) Her kim Allah'a ve peygamberine iman etmezse biz o kâfirlere alevli ateş hazırlamışız. (14) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. O, dilediğini yarlıgar, dilediğini de azaba duçar eder. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Bu geri kalanlar, Hayber ganimetlerini almak üzere o tarafa gittiğiniz zaman, «— Bizi bırakın da size tâbi olup Hayber'e gidelim» diyecekler. Onlar bununla sözü [3] değiştirmek isterler. Onlara de ki «— Siz asla bize tâbi olamazsınız, çünkü Allah bundan evvel [4] böyle [5] buyurdu». Onlar «— Hayır alacağımız ganimeti bizden kıskanıyorsunuz» [6] diyecekler. Hayır, onlar pek az anlar kimselerdir.

---

[1] Allah'ın eli peygambere bi'at edenlerin ellerinin üstündedir. Allah onların bi'at ettiklerine muttalidir.

[2] Özür dilemeleri, Allah'tan yarlıganmak istemeleri gibi.

[3] Hüdeybiye'de bulunanlara tahsis ettiği Hayber ganaimi hakkındaki vaad-ı Bâri'yi.

[4] Biz Medine'ye gelmeden evvel veya siz Hayber seferine hazırlanmadan evvel veya Hüdeybiye'den döndüğünüz zaman.

[5] «Hayber ganimeti Hüdeybiye'de bulunanlarındır, başkalarının hakkı yoktur».

[6] Yoksa Allah böyle hüküm etmemiştir.

قل للمخلفين من الأعراب ستدعون إلى قوم أولي بأس شديد
تقاتلونهم أو يسلمون فإن تطيعوا يؤتكم الله أجرا حسنا
وإن تتولوا كما توليتم من قبل يعذبكم عذابا أليما ۝
ليس على الأعمى حرج ولا على الأعرج حرج ولا على المريض
حرج ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجري من تحتها
الأنهار ومن يتول يعذبه عذابا أليما ۝ لقد رضي الله
عن المؤمنين إذ يبايعونك تحت الشجرة فعلم ما في قلوبهم
فأنزل السكينة عليهم وأثابهم فتحا قريبا ۝ ومغانم
كثيرة يأخذونها وكان الله عزيزا حكيما ۝ وعدكم الله
مغانم كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه وكف أيدي الناس
عنكم ولتكون آية للمؤمنين ويهديكم صراطا مستقيما ۝
وأخرى لم تقدروا عليها قد أحاط الله بها وكان
الله على كل شيء قديرا ۝ ولو قاتلكم الذين كفروا
لولوا الأدبار ثم لا يجدون وليا ولا نصيرا ۝ سنة
الله التي قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبديلا ۝

(16) kul lilmuhallefiyne minel'a'râbi setüd'avne ilâ kavmin ûliy be'sin şediydin tükaâtilûnehüm ev yüslimûn, fein tütıy'û yü'tikümüllahü ecren hasenâ, ve in fetevellev kemâ tevelleytüm min kablü yü'azzibküm azâben eliymâ (17) leyse alel'a'mâ harecün ve lâ alel'a'reci harecün ve lâ alelmarıydı harec, ve men yutı'ıllahe ve resûlehü yüdhılhü cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, ve men yetevelle yü'azzibhü azâben eliymâ (18) lekad radiyallahü anilmü'miniyne iz yübâyi'ûneke tahteşşecereti fe'alime mâ fiy kulûbihim fe'enzelessekiynete aleyhim ve esâbehüm fethan kariyben (19) ve megaânime kesiyreten ye'huzûnehâ, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (20) ve'adekümüllahü megaânime kesiyreten te'huzûnehâ fe'accele leküm hâzihî ve keffe eydiyennâsi anküm, ve litekûne âyeten lilmü'miniyne ve yehdiyeküm sırâtan müstekıymâ (21) ve uhrâ lem takdirû aleyhâ kad ehâtallahü bihâ, ve kânallahü alâ külli şey'in kadiyrâ (22) ve lev kaâtelekümülleziyne keferû levellevül'edbâre sümme lâ yecidune veliyyen ve lâ nasıyrâ (23) sünnetallahilletiy kad halet min kabl ve len tecide lisünnetillâhi tebdiylâ.

(16) Çöl Araplarından bu geri kalanlara de ki siz bundan sonra şiddetli, cengâver bir kavimle cenge dâvet olunacaksınız, onlarla İslâm oluncaya kadar vuruşacaksınız. Eğer emre itaat ederseniz Allah size güzel bir mükâfat verecek, şayet daha evvel yüz çevirdiğiniz gibi yine yüz çevirecek olursanız sizi acıklı bir azaba duçar edecek. (17) Köre, topala, hastaya harbten geri kalmak hususunda bir vebal yoktur. Her kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse Allah onları ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokacak; her kim ona itaattan yüz çevirirse onlara acıklı bir azapla azap edecek. (18) * Mü'minler ağaç altında sana bi'at ettikleri zaman Allah onlardan hoşnut olmuştur [1] Allah onların kalblerindeki ihlâsı bildi de onlara sükûnet ve itminan verdi. Pek yakın bir fetih ve zaferle mükâfata [2] mazhar etti. (19) Hayber'de alacakları birçok ganimetlere nail etti. Allah yegâne galiptir, emrinde hakimdir. (20) Allah size bundan böyle birçok ganimetler vaat buyurdu ki onları kolaylıkla alacaksınız, Hayber'deki bu ganaimi de size tâcil etti, mü'minler hakkında peygamberin doğruluğuna bir nişan olsun, sizi doğru yola erdirsin diye sizden halkın elini çekti [3]. (21) Bir de henüz gücünüzün yetmediği başka ganimetleri de [4] vaadetti. Allah onları ilmiyle kuşatmıştır. Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (22) Eğer kâfirler [5] sizinle vuruşsalardı arka verip kaçacaklardı, sonra hiç bir yâr ve medetkâr bulamayacaklardı. (23) Allah'ın âdeti böyle gelip geçmiştir [6], Allah'ın âdetinde asla değişiklik bulamazsın.

[1] Bi'at ül - Rıdvan âyetidir.
[2] Hayber fethine.
[3] Hayberlilerle müttefiklerinin veya Mekke müşriklerinin mukavemetlerini kırdı.
[4] Huneyn gazvesinde Hevazin ganimetlerini veya Faris ve Rum ganimetlerini.
[5] Hayber müttefikleri veya müşrikler.
[6] Peygamberleri galip kılmak Allah'ın eskiden beri kanunudur.

(24) ve hüvelleziy keffe eydiyehüm anküm ve eydiyeküm anhüm bibatni mekkete min ba'di en azfereküm aleyhim ve kânallahü bimâ ta'melûne basıyrâ (25) hümülleziyne keferû ve saddûküm anilmescidilharâmi velhedye ma'kûfen en yeblüga mahılleh, ve levlâ ricâlün mü'minûne ve nisâün mü'minâtün lem ta'lemûhüm en tetaûhüm fetüsıybeküm minhüm ma'arretün bigayri ilm, liyüdhılallahü fiy rahmetihî men yeşâ', lev tezeyyelû le'azzebnelleziyne keferû minhüm azâben eliymâ (26) iz ce'alelleziyne keferû fiy kulûbihümülhamiyyete hamiyyetelcâhiliyyeti fe'enzelallahü sekiynetehû alâ resûlihi ve alelmü'miniyne ve elzemehüm kelimetettakvâ ve kânû ehakka bihâ ve ehlehâ ve kânallahü biküllî şey'in aliymâ (27) lekad sadekallahü resûlehürrü'yâ bilhakk, letedhulünnelmescidelharâme inşâ'allahü âminiyne muhallikıyne rüuseküm ve mukassırıyne lâ tehâfûn, fe'alime mâ lem ta'lemû fece'ale min dûni zâlike fethan kariybâ (28) hüvelleziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynilhakkı liyuzhirehü aleddiyni küllih ve kefâ billâhi şehiydâ.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝ لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُؤُسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذٰلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ۝ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ۝

(24) Sizi onlara galip kıldıktan [1] sonra Harem-i Mekke dahilinde sulh ile onların elini sizden, sizin elinizi de onlardan çeken O'dur, Allah bütün yaptıklarınızı görüyor. (25) Küfüre sapıp, sizi Mesçid-i Haram'dan ve hediyelik kurbanınızı tutup mahalline [2] ulaşmadan alıkoyanlar, onlardı. İçlerinde müşriklerle ihtilâttan dolayı bilemediğiniz mü'min erkeklerle mü'min kadınlar olmasaydı bilmeksizin onları çiğnemekle canınız sıkılacaktı [3], Allah dilediğini daire-i rahmete sokmak için elinizi onlardan çekti. Eğer mü'minlerle kâfirler birbirlerinden seçilmiş olsaydı içlerinden kâfirleri elinizle acıklı bir azapla azap ederdik. (26) Hani kâfirler, kalblerine cahiliyet gayreti olan kibir ve gurur gayretini yerleştirmişlerdi [4]. Allah peygamberlerine ve mü'minlere sükûnet ve vakar indirmiş, onlara takva sözünü [5] sabit kılmıştı. O mü'minler buna daha lâyık ve ehildiler. Allah, her şeyi hakkıyle bilir. (27) * Allah peygamberine gösterdiği rüyanın doğru olup vâki olacağını tasdik etti. Allah dilerse [6] kiminizin başı tıraş, kiminizin saçları kırkık bir halde perva etmeyip emin bir halde Mescid-i Haram'a girersiniz. Allah sizin bilmediğiniz salâh ve hikmeti bilmiştir. Bundan evvel size yakın bir fetih [7] ve zafer müyesser etmişti. (28) Hak dini ile, peygamberini, diğer bütün dinlere galip ve âli kılmak için hidayetle [8] gönderen O'dur. Allah'ın sana hakkıyle şahit olması elverir [9].

---

[1] Mekke fethinde veya Hüdeybiye'de. Çünkü Hüdeybiye'deyken Mekkelilerden seksen kişi bir sabah ehl-i İslâma hücum etmişlerdi. Ehl-i İslâm onları yakalayarak esir etti. Peygamberimiz onları azat eyledi. Kureyş anladı ki kendilerinden pervası yoktur, sulha razı oldu. [2] Boğazlanacak yere. [3] Fetih çabucak müyesser olsaydı, rüya o sırada tahakkuk edeydi kâfirlerle kavga sırasında aralarında tanımadığınız mü'minler de helâk olurdu da canınız sıkılırdı. Yahut size diyet veya kefaret vâcip olurdu da meşakkat çekerdiniz. [4] Mekke'ye duhulü men ettiler, sulhname yazılırken Besmele-i Şerife ile «Muhammed Resûlullah» lâfzıyle yazılmasına razı olmadılar, böylece cahiliyet gayretini güttüler. [5] Kelime-i şehadet, Besmele-i Şerife veya «Muhammed Resûlullah» ahte vefa. [6] Meşiyeti Bâri'ye ta'likı kullara tâlim içindir, yoksa ta'lik maksut değildir. Çünkü muhbirin ta'likı şüphesini mucip olur. Cenab-ı Hak bundan münezzehtir. Veya bazılarının giremeyeceklerini işar içindir. Yahut ta'lik, Resulün sözünü hikâye tarikiyledir veya sizin girmeniz celâdetinizle değil, belki Meşiyet-i Bâri iledir demektir. [7] Hayber fethi. [8] Hidayet-i usûl, din-i hak ahkâmdır. Veya hidayet Kur'an, din-i hak ise usûl ve füru'dur. [9] Hüdeybiye'de müşrikler «Muhammed bini Abdullah» yazılacak diye ısrar etmişlerdi. Onlar istedikleri kadar inkâr etsinler. Allah'ın senin peygamberliğine şehadeti elverir.

محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم
تراهم ركعا سجدا يبتغون فضلا من الله ورضوانا سيماهم
في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التورية ومثلهم
في الإنجيل كزرع أخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوى
على سوقه يعجب الزراع ليغيظ بهم الكفار وعد الله الذين
آمنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة وأجرا عظيما ۞

سورة الحجرات مدنية وهي ثماني عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله ورسوله واتقوا الله
إن الله سميع عليم ۞ يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم
فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض
أن تحبط أعمالكم وأنتم لا تشعرون ۞ إن الذين يغضون
أصواتهم عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله
قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم ۞ إن الذين
ينادونك من وراء الحجرات أكثرهم لا يعقلون ۞

(29) muhammedün resûlullah, velleziyne ma'ahû eşiddâü alelküffâri rühamâü beynehüm terâhüm rükke'an süccedâ, yebteguûne fadlan minallahi ve rıdvânen siymâhüm ve vücûhihim min eserissücûd, zâlike meselühüm fittevrât, ve meselühüm fiyl'inciyl, kezer'ın ahrece şat'ehü feâzerehü festagleza festevâ alâ sûkıhî yü'cibüzzürrâğ, liyegıyza bihimülküffâr, ve'adallahülleziyne âmenû ve amilûssâlihâti minhüm magfireten ve ecren azıymâ.

SÛRETÜLHUCÜRAT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tükaddimû beyne yedeyillâhi ve resûlihî vettekullah, innallahe semiy'un aliym (2) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ terfe'û asvâteküm fevka savtinnebiyyi ve lâ techerû lehü bilkavli kecehri ba'dıküm liba'dın en tahbeta a'mâlüküm ve entüm lâ teş'urûn (3) innelleziyne yeguddûne asvâtehüm ınde resûlillâhi ülâikelleziynemtehanallahü kulûbehüm littekvâ, lehüm ma'-firetün ve ecrün aziym (4) innelleziyne yünâdûneke min verâilhucürâti ekserühüm lâ ya'kılûn.

(29) Muhammed Allah'ın peygamberidir. Onunla beraber bulunanlar, kâfirlere karşı pek sert, aralarında ise merhametlidir, sen onları rükû ve sücut halinde görürsün, onlar Allah'ın inayetini ve hoşnutluğunu ararlar. İtaat çehresi yüzlerinde secde eserinden belli olur. Tevrat'ta, İncil'de onların vasıfları bir ekin gibidir ki o ekin filiz çıkarır, filizini besler, filizleri kuvvetlenir, kalınlaşır. Ayakta dik durur, ekincilerin hoşuna gider. Allah kâfirleri öfkelendirmek için bu misali getirdi. Allah, içlerinden mü'min olup iyi amel işleyenlere yarlıganma ve büyük mükâfat vaat buyurmuştur.

HUCURAT SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Mü'minler! Allah'ın ve peygamberinin huzurunda sözde ve işde ileri geçmeyin, her hususta Allah'tan sakının. Çünkü O, sözlerinizi işitir, yaptıklarınızı hakkıyle bilir. (2) Mü'minler! Sesinizi peygamberin sesinden yüksek çıkarmayın, farkına varmaksızın ameliniz beyhude olmamak için [2] birbirinizle bağırıp konuştuğunuz gibi onunla da öyle bağırıp konuşmayın. (3) Tanrı'nın peygamberi huzurunda seslerini yavaşça çıkaranlar yok mu, işte Allah, onların kalblerini takva meşakkatlarıyla imtihana çekmiştir. [3] Onlar için yarlıganma, büyük bir mükâfat vardır. (4) Odaların arkasından seni çağıranlar yok mu, onların pek çoğu aklı ermez kimselerdir. Sakın üzülme.

---

[1] Medine'de nâzil olmuş 18 âyettir.

[2] Yahut «bağırıp konuşmayın, çünkü farkına varmaksızın ameliniz beyhude olur» veya farkına varmaksızın amelinizin beyhude olmasından çekinin.

[3] Çünkü takva pek güçtür, uzun uzadıya sabırla zahir olur.

(5) ve lev ennehüm saberû hattâ tahrüce ileyhim lekâne hayren lehüm, vallahü gafûrun rahıym (6) yâ eyyühelleziyne âmenû in câeküm fâsikun binebein fetebeyyenû en tüsıybû kavmen bicehâletin fetüsbihû alâ mâ fe'altüm nâdimiyn (7) va'lemû enne fiyküm resûlallah, lev yütıy'uküm fiy kesiyrin minel'emri le'anittüm, ve lâkinnallahe habbebe ileykümül'iymâne ve zeyyenehü fiy kulûbiküm, ve kerrehe ileykümülküfre velfüsûka vel'ısyân, ülâike hümürrâşidûn (8) fadlan minallahi ve ni'meh, vallahü aliymün hakiym (9) ve in tâifetâni minel'mü'miniynaktetelû feaslihû beynehümâ, fein begat ihdâhümâ alel'uhrâ fekaâtilûlletiy tebgıy hattâ tefiy'e ilâ emrillâh, fein fâet feaslihû beynehümâ bil'adli ve aksitû, innallahe yuhıbbül muksitıyn (10) innemelmü'minûne ihvetün feaslihû beyne ehaveyküm vettekullahe le'alleküm türhamûn (11) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yeshar kavmün min kavmin asâ en yekûnû hayren minhüm ve lâ nisâün min nisâin asâ en yekünne hayren min hünn, ve lâ telmizû enfüseküm ve lâ tenâbezû bil'elkaâb, bi'sel'ismülfüsûku ba'deliymân, ve men lem yetüb' feülâike hümüzzâlimûn.

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ۞ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِنْ جَٓاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُٓوا
اَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ۞
وَاعْلَمُٓوا اَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللّٰهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْاِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ اِلَيْكُمُ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ۞
فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةً وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۞ وَاِنْ طَٓائِفَتَانِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى
فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتّٰى تَفِٓيءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَٓاءَتْ فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا
بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۞ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۞
يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰٓى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا
مِنْهُمْ وَلَا نِسَٓاءٌ مِنْ نِسَٓاءٍ عَسٰٓى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُٓوا
اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْاِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۞

(5) Sen yanlarına çıkıncaya kadar onlar sabır etselerdi haklarında [1] hayırlı olurdu. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (6) Mü'minler! Bir fasık gelip size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın ki yanlışlıkla bir cemaata fenalık getirirsiniz de yaptığınız işe sonradan pişman olursunuz. (7 - 8) Biliniz ki aranızda Allah'ın peygamberi vardır. O, birçok işlerde size uysa siz sıkıntıya, helâke düşerdiniz. Fakat Allah imanı size ihtiyarınız ile sevdirdi. Kalbinizi imanla güzelleştirdi. Size küfürü, fıskı, isyanı yine çirkin gösterdi. İşte Allah'ın inayeti ve rahmeti sayesinde doğru yolda düz duranlar, bunlardır. Allah hakkıyle âlimdir, hakimdir. (9) Mü'minlerden iki bölük vuruşmaya kalkışırlarsa aralarını bulun, şayet biri diğerine karşı barışmayıp yolsuzluğa kalkışırsa Tanrı'nın buyurultusuna dönünceye kadar yolsuz olan ile vuruşun. Eğer yolsuz bölük Tanrı'nın buyurultusundan dönerse adaletle aralarını bulun, her hususta insaf edin. Çünkü Allah insaf edenleri sever. (10) Mü'minler hakikatte kardeşlerden başka bir şey değildir. Artık iki kardeşin arasını bulun, Allah'a karşı durmadan sakının, Tanrı'nın rahmetine nâil olmaya ümitvar olun. (11) Mü'minler! Bir kısmınız diğer bir kısmı eğlenceye almasın, eğlenceye alınan, eğlenceye alandan daha hayırlı olabilir. Kadınlar da diğer kadınları eğlenceye almasınlar, berikiler ötekilerden daha hayırlı olabilir, siz bunu bilmezsiniz. Birbirinizi ayıplamayın. Birbirinizi kötü lâkapla çağırmayın iman getirdikten sonra fısk adını kazanmak [2] ne çirkin olur! Her kim bu kötü işlerden tövbe etmezse işte o gibiler zalim kimselerdir.

---

[1] Sabretmek acele etmekten hayırlıdır. Sabrederek edebi muhafaza ederlerdi.

[2] Mü'mine çıfıt ve gâvur diyerek fasık olmak, yahut mü'mini çıfıt, gâvur diye çağırmak

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ
وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ
لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ۝
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۝ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَٰكِنْ قُولُوا
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ۝ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

(12) yâ eyyühelleziyne âmenüctenibû kesiyren minazzann, inne ba'dezzanni ism, ve lâ tecessesû, ve lâ ya'teb ba'duküm ba'dâ, eyühıbbü ehadüküm en ye'küle lâhme ehıyhi meyten fekerihtümûh, vettekullah, innallahe tevvâbün rahıym (13) yâ eyyühennâsü innâ halaknâküm min zekerin ve ünsâ ve ce'alnâküm şu'ûben ve kabâile lite'ârefû, inne ekremeküm indallahi etkaâküm, innallahe aliymün habiyr (14) kaâletil'a'râbü âmennâ, kul lem tü'minû ve lâkin kuûlû eslemnâ ve lemmâ yedhulil'iymânü fiy kulûbiküm, ve in tütıy'ullahe ve resûlehü lâ yelitküm min a'mâliküm şey'â, innallahe gafûrün rahıym (15) innemelmü'minûnelleziyne âmenû billâhi ve resûlihi sümme lem yertâbû ve câhedû biemvâlihim ve enfüsihim fiy sebiylillâh, ülâike hümüssâdikuûn (16) kul etü'allimûnallahe bidiyniküm vallahü ya'lemü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, vallahü bikülli şey'in aliym (17) yemünnûne aleyke en eslemû kul lâ temünnû aleyye islâmeküm, belillâhü yemünnü aleyküm en hedâküm lil'iymâni in küntüm sâdikıyn (18) innallahe ya'lemü gaybessemâvâti vel'ard, vallahü basıyrün bimâ ta'melûn.

(12) Mü'minler! Zanların çoğundan çekinin, çünkü zanların bazısı [1] günahtır. Gizli şeyleri araştırmayın, birbirinizin ardından söz söylemeyin, biriniz ölü kardeşinin etini yemesini ister mi? İşte bak, ondan iğrendiniz [2], Allah'tan sakının, Allah tövbeleri kabul eder, merhamet eyler. (13) Ey nâs! Biz sizi bir erkek, bir dişiden yarattık, birbirinizi tanıyasınız diye sizi büyük cemaat ve kabileye ayırdık, soy ve sop ile övünmeyin, çünkü Allah'ın yanında en muazzez ve muteber olan sizin en ziyade mütteki olanınızdır. Allah soyunuzu, sopunuzu hakkıyle bilir, her halinizden haberdardır. (14) Çöl Arapları «— İman ettik» dediler, onlara de ki siz iman etmediniz, fakat «— İslâm'a geldik» [3] deyin, iman henüz kalblerinize girmedi, eğer Allah'a, peygamberine itaat ederseniz Allah amelinizin mükâfatından hiç bir şey eksiltmez, O, yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Mü'minler yalnız o kimselerdir ki Allah'a ve peygamberine iman ettiler, bundan sonra şüpheye de düşmediler, mallarıyle, canlarıyle Allah yolunda duruştular, işte imanlarında sadık olanlar bunlardır. (16) De ki cahiller! Dininizi Allah'a mı öğretmek istiyorsunuz? Halbuki Allah göklerde, yerde olanı bilir, Allah her şeyi tamamıyle bilir. (17) Onlar cenksiz Müslüman olmakla sana minnet yükletiyorlar. Onlara de ki Müslüman olmanız ile bana minnet yükletmeyin. Belki imanınızda gerçekseniz Allah size imana yol göstermekle size minnet yükletir. (18) Şüphe yok ki Allah göklerde, yerde olan mugayyebatı, ayıpları bilir, Allah yaptıklarınızı görür.

---

[1] Hayır sahibine sui zan etmek gibi.
[2] Yâni ona böyle bir şey teklif olunsa ondan iğrenir.
[3] «İnkıyat ettik» deyin.

SÛRETÜL KAF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kaaf velkur'ânilmeciyd (2) bel acibû en câehüm münzirün minhüm fekaâlelkâfirûne hâzâ şey'ün aciyb (3) eizâ mitnâ ve künnâ türâbâ, zâlike rec'un ba'ıyd (4) kad alimnâ mâ tenkusul'ardu minhüm, ve indenâ kitâbün hafıyz (5) bel kezzebû bilhakkı lemmâ câehüm fehüm fiy emrin meriyc (6) efelem yanzurû ilessemâi fevkahüm keyfe beneynâhâ ve zeyyennâhâ ve mâlehâ min fürûç (7) vel'arda medednâhâ ve elkaynâ fiyhâ revâsiye ve enbetnâ fiyhâ min külli zevcin behiyc (8) tebsıreten ve zikrâ likülli abdin müniyb (9) ve nezzelnâ minessemâi mâen mübâreken fe'enbetnâ bihî cennâtin ve habbelhasıydi (10) vennahle bâsikaâtin lehâ tal'un nadıyd (11) rızkan lil'ibâdi ve ahyeynâ bihî beldeten meytâ, kezâlikelhurûc (12) kezzebet kablehüm kavmü nûhın ve ashâbürressi ve semûdü (13) ve âdün ve fir'avnü ve ihvânü lûtın (14) ve ashâbül'eyketi ve kavmü tübba', küllün kezzeberrüsüle fahakka va'ıyd (15) efe'ayiynâ bilhalkıl'evvel, belhüm fiy lebsin min halkın cediyd.

سورة ق مكية وهي خمس وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قٓ وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ۞ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۞ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ۞ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ۞ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ۞ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ۞ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ۞ تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ۞ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ۞ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ۞ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ ۞ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۞ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ۞ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ۞ أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ۞

KAF SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kaf. Şanlı, şerefli Kur'an hak'kı için, (onlar sana inanmadılar) [2] (2) Belki içlerinden Allah azabıyle korkutucu bir peygamberin geldiğine taaccüp ettiler. O kâfirler «— Bu garip bir şeydir; (3) Biz, ölüp toprak olduktan sonra tekrar dirilecek miyiz? Bu dönüş keyfiyeti âdetten ne kadar uzaktır!» [3] dediler. (4) Biz, yerin onların cesetlerinden ne eksilteceğini [4] bilmişiz. Yanımızda her şeyi hıfzeder [5] bir Kitap vardır [6]. (5) Hayır, onlara hak peygamber gelince onu yalancı saydılar, onlar perişan bir haldedir [7]. (6) Üzerlerindeki göğe bakmıyorlar mı ki? Onu nasıl bir kudretle bina ettik, nasıl donattık? Onda hiç bir yarık açık yer yoktur. (7) Yeri nasıl yaydık? Orada nasıl ulu, muhkem dağlar yerleştirdik? Her sınıftan nasıl sevinç verir ot bitirdik. (8) Bütün bunları Rabbine rücû edip,. mahlûkatında düşünen her kula, hem ibretle bakmak, hem hatırlamak [8] için yaptık. (9) Gökten bereketli yağmur yağdırdık, onunla bahçeler, arpa buğday gibi biçilecek taneler, (10) Tomurcukları birbiri üzerine kat kat yığılmış, meyveleri çoğalmış ulu hurma ağaçları bitirdik. (11) Hep bunlar kullara rızk olmak içindir. Kuru bir halde bulunan bir memlekete onunla taze hayat verdik. İşte mezardan çıkış da böyle olacak. (12 - 13) Onlardan evvel Nuh kavmi Ressililer, Semud ve Âd kavimleri, Fir'avun, Lût'un kardeşleri (14) Eykeliler, Tübba' kavmi de yalana çıkarmak yolunu tutmuşlardı. Hepsi peygamberleri yalancı saymakla onlara tehdidim sabit oldu. (15) İlk defa yaratmadan âciz mi kaldık ki tekrar diriltmeden âciz kalalım. Hayır, onlar, bu yeni yaratılışta şüphe içindedir.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (45) âyettir. [2] Veya bu Kur'an bir mûcizedir. Veya sana Kur'an'ı indirdik. [3] Yâni asla olamaz veya onların verdikleri bu cevap ne kadar uzaktır. [4] Yâni ne kadarı çürüyeceğini. [5] Veya her türlü tağyir ve tebdilden mahfuz. [6] Nazm-ı kerîm Cenab-ı Hak'kın bütün eşyayı inceliklerine varıncaya kadar bildiğini temsil yahut Levh-i Mahfuz'daki sübutu ile ilmini te'kit ediyor. [7] Yâni sana ne dediklerini şaşırdılar: Sahir dediler olmadı, şair dediler olmadı, kâhin dediler olmadı veya Kur'an da şaşıp kaldılar, şüpheye düştüler, sihir dediler, şiir dediler. [8] Sürüp giden alâmetlere ibretle bakmak, yenileşen alâmetleri hatırlamak.

ولقد خلقنا الانسان ونعلم ما توسوس به نفسه ونحن اقرب اليه
من حبل الوريد ۞ اذ يتلقى المتلقيان عن اليمين وعن الشمال
قعيد ۞ ما يلفظ من قول الا لديه رقيب عتيد ۞ وجاءت سكرة
الموت بالحق ذلك ما كنت منه تحيد ۞ ونفخ في الصور ذلك يوم
الوعيد ۞ وجاءت كل نفس معها سائق وشهيد ۞ لقد كنت في
غفلة من هذا فكشفنا عنك غطاءك فبصرك اليوم حديد ۞
وقال قرينه هذا ما لدي عتيد ۞ القيا في جهنم كل كفار عنيد
۞ مناع للخير معتد مريب ۞ الذي جعل مع الله الها اخر فالقياه
في العذاب الشديد ۞ قال قرينه ربنا ما اطغيته ولكن كان
في ضلال بعيد ۞ قال لا تختصموا لدي وقد قدمت اليكم
بالوعيد ۞ ما يبدل القول لدي وما انا بظلام للعبيد ۞
يوم نقول لجهنم هل امتلات وتقول هل من مزيد ۞ وازلفت
الجنة للمتقين غير بعيد ۞ هذا ما توعدون لكل اواب حفيظ ۞
من خشي الرحمن بالغيب وجاء بقلب منيب ۞ ادخلوها بسلام
ذلك يوم الخلود ۞ لهم ما يشاؤن فيها ولدينا مزيد ۞

(16) ve lekad halaknel'insâne ve na'lemü mâ tüvesvisü bihî nefsüh, ve nahnü akrebü ileyhi min hablilveriyd (17) iz yetelakkalmütelakkiyâni anilyemiyni ve anişşimâli ka'ıyd (18) mâ yelfızu min kavlin illâ ledeyhi rakıybün atiyd (19) ve câet sekretülmevti bilhakk, zâlike mâ künte minhü tehıyd (20) ve nüfiha fiyssûr, zâlike yevmülva'ıyd (21) ve câet küllü nefsin ma'ahâ sâikun ve şehiyd (22) lekad künte fiy gafletin min hâzâ fekeşefnâ anke gıtâeke febesarükelyevme hadiyd (23) ve kaâle kariynühü hâzâ mâ ledeyye atiyd (24) elkıyâ fiy cehenneme külle keffârin aniydin (25) mennâın lilhayri mu'tedin müriybin (26) elleziy ce'ale ma'allahi ilâhen âhare fe'elkıyâhü fiyl'azâbişşediyd (27) kaâle kariynühü rabbenâ mâ etgaytühü ve lâkin kâne fiy dalâlin ba'ıyd (28) kaâle lâ tahtesımû ledeyye ve kad kaddemtü ileyküm bilva'ıyd (29) mâ yübeddelülkavlü ledeyye ve mâ ene bizallâmin lil'abiyd (30) yevme nekuûlü licehenneme helimtele'ti ve tekuûlü hel min meziyd (31) ve üzlifetilcennetü lilmüttekıyne gayre ba'ıyd (32) hâzâ mâ tû'adûne likülli evvâbin hafiyz (33) men haşiyerrahmâne bilgaybi ve câe bikalbin müniyb (34) üdhulûhâ biselâm, zâlike yevmülhulûd (35) lehüm mâ yeşâûne fiyhâ ve ledeynâ meziyd.

(16) * Biz insanı yarattık, onların hatırına gelen vesveseyi de biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız [1]. (17) Hususa o zamandaki a'mali yazmaya memur olan iki melek biri sağında diğeri solunda oturup a'mali kaydederler. (18) İnsan hiç bir söz söylemez ki yanında hazır bulunup kayıt için gözeten bulunmasın. (19) Ona ölümün şiddeti doğru olarak gelince [2] ona «— İşte bu, öteden beri nefret edip kaçtığın şeydir» denir. (20) Kıyamet borusu üfürülür, ona «— İşte bu da mev'ut olan azap günüdür» denir. (21) Herkes beraberinde biri sürüp mahşere götürmek, diğeri amellerine şehadet etmek üzere iki melekle beraber gelir. (22) * Herkese «— Sen dünyadayken bundan gafildin, şimdi gözünden perdeyi kaldırdık, artık bugün gözünden keskindir [3]» denir. (23) Ona yoldaş olan melek şöyle diyecek: Onun amali yanımda hazırdır [4]. (24 - 25 - 26) Allah buyuracak İnatçı, hayra mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, Allah'la beraber başka bir mâbut edinmiş, nankörlüğe dadanmış herkesi Cehenneme atın, atın. Onu şiddetli azaba atın, atın [5] (27) Onun yoldaşı [6] diyecek: «—Ey Rabbimiz! Yalan söylüyor, ben onu azdırmadım, fakat o, uzun uzadıya sapıklıkta kalmıştır». (28) Allah buyuracak: Huzurumda çekişmeyin, ben bundan evvel peygamber vasıtasıyle sizi korkutmuştum, (29) Nezdimde sözüm değişmez. Kullarım hakkında da zulümkâr değilim. (30) O gün, Cehenneme «— Doldun mu?» diyeceğiz, Cehennem ise «— Daha var mı?» diyecek. (31) Uçmak (Cennet) sakınanlara uzak olmayarak yaklaştırılacak [7], (32) Onlara şöyle denecek: İşte size, yâni hatasından dönen nefsinin heveslerinden kendini gözeten herkese vaadolunan mükâfat budur [8]. (33) Her kim görmeksizin esirgeyen Tanrı'dan korkar, hakka dönen bir yürekle gelirse bu gibilere [9] (34) «— Cennete selâmet ve emniyetle girin. İşte bu, devamlı kalınacak gündür» denecek. (35) Onlar orada ne dilerlerse hepsini hazır bulacaklar, bununla beraber nezdimizde ondan daha çok nimetler vardır [10].

[1] Artık bilmemekliğimize hiç bir mani yoktur. [2] Yâni hak olan ölüm gelince; veya cezayı, hakikat hali yâni saadet ve şekaveti meydana çıkarınca —veya *Allah'ın vaadi* gibi vâki olunca— hakkın emriyle ölüm baygınlığı gelince. [3] Yâni her şeyi görebilirsin. Bu zamanda inkâr edebilecek misin? [4] Veya yoldaş olan şeytan, nefs-i emare «işte ben onu Cehennem için hazırladım» diyecek. [5] Yahut inatçı, hayre mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, küfüre dadanmış herkesi Cehenneme atın, atın. Allah ile beraber bir mâbut edineni de şiddetle azaba atın atın [6] Yoldaşı şeytan veya nefs-i emaredir. [7] Ona kolayca girecekler. [8] Yahut Cennet, hatasından dönen, hevesat-ı nefsaniyesinden kendini gözeten her bir ferde yaklaştırılacak. onlara «İşte size vaadolunan mükâfat budur» denecek. [9] Yahut korkup Hak'ka dönen kalb ile gelen her ferde vaadolunan mükâfattır. [10] Yâni hatırlarına gelemeyecek nimetler.

(36) ve kem ehleknâ kablehüm min karnin hüm eşeddü minhüm batşen fenakkabû fiylbilâd, hel min mahıys (37) inne fiy zâlike lezikrâ limen kâne lehü kalbün ev elkassem'a ve hüve şehiyd (38) ve lekad halaknessemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ fiy sitteti eyyâmin ve mâ messenâ min lûgûb (39) fasbir alâ mâ yekuûlûne ve sebbih bihamdi rabbike kable tulû'ışşemsi ve kablelgurûb (40) ve minelleyli fesebbihhü ve edbâressücûd (41) vestemi' yevme yünâdilmünâdi min mekânin kariybin (42) yevme yesme'ûnessayhate bilhakk, zâlike yevmülhurûc (43) innâ nahnü nuhyiy ve nümiytü ve ileynelmasıyr (44) yevme teşakkakül'ardu anhüm sirâa, zâlike haşrün aleynâ yesiyr (45) nahnü a'lemü bimâ yekuûlûne ve mâ ente aleyhim bicebbârin fezekkir bilkur'âni men yehâfü va'ıyd.

SÛRETÜZZÂRİYÂT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vezzâriyâti zerven (2) felhâmilâti vıkren (3) felcâriyâti yüsren (4) felmukassimâti emren (5) innemâ tû'adûne lesâdikun (6) ve inneddiyne levâkı'.

وكم أهلكنا قبلهم من قرن هم أشد منهم بطشا
فنقبوا في البلاد هل من محيص ۝ إن في ذلك لذكرى لمن
كان له قلب أو ألقى السمع وهو شهيد ۝ ولقد
خلقنا السماوات والأرض وما بينهما في ستة أيام
وما مسنا من لغوب ۝ فاصبر على ما يقولون وسبح
بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل الغروب ۝ ومن الليل
فسبحه وأدبار السجود ۝ واستمع يوم يناد المناد من مكان
قريب ۝ يوم يسمعون الصيحة بالحق ذلك يوم الخروج ۝
إنا نحن نحيي ونميت وإلينا المصير ۝ يوم تشقق الأرض
عنهم سراعا ذلك حشر علينا يسير ۝ نحن أعلم بما يقولون
وما أنت عليهم بجبار فذكر بالقرآن من يخاف وعيد ۝

سورة الذاريات مكية وهي ستون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والذاريات ذروا ۝ فالحاملات وقرا ۝ فالجاريات يسرا ۝
فالمقسمات أمرا ۝ إنما توعدون لصادق ۝ وإن الدين لواقع ۝

(36) Bunlardan evvel nice tabakayı helâk ettik ki onlar bunlardan daha kuvvetli şecaatliydiler. Ticaretle memleket memleket dolaşıp zengin olmuşlardı. Böyleyken azaptan kaçacak yer bulabildiler mi? (37) İşte bu zikrolunan şeylerde pâk bir yüreği olan veya bu sûreyi dinlerken kulak veren kimseler hakkında ibret vardır. (38) * Biz gökleri, yeri ve aralarındakini altı günde yarattık. Hiç bir yorgunluk duymadık. (39) Artık onların dediklerine göğüs ger, güneş doğmadan evvel, batmadan evvel ve gecenin bir kısmında Rabbini överek tenzih et. (40) Namazlardan sonra da O'nu tenzih et. (41) Yakın bir yerden münadinin nida edeceği güne [1] kulak ver. (42) O gün doğru olarak nârayı işitecekler. İşte o gün mezardan çıkılacak gündür. (43) Dirilten biziz, öldüren yine biziz, dönüş yine bizedir. (44) O gün yer yarılıp onlar mezardan süratle çıkacaklar, işte herkesin toplanacağı gün budur. O, bize göre kolaydır. (45) Biz onların dediklerini herkesten iyi biliriz, sen onları zorla yola getirecek değilsin. O'nun için benim tehdidimden korkanlara Kur'an'la ihtarda bulun.

ZARİYAT SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Savurup kaldıran rüzgârlar hak'kı için, (2) Su ağırlığını yüklenen bulutlar [3] hak'kı için, (3) kolaylıkla yüzen gemiler [4] hakkı için, (4) Yağmur işini ayıran bulutlar hakkı için [5], (5) Size vaad olunan şey elbette gerçektir. (6) Hesap ve ceza elbette vâki olacaktır.

---

1 Yâni kıyamette herkese ses eşit olarak vâsıl olacak.
2 Mekke'de nâzil olmuş (60) âyettir.
3 Veya rüzgârlar.
4 Veya kolaylıkla esen rüzgârlar.
5 Yahut halk arasında ilmi neşreden, ilimleri yüklenmekle ağırlaşan, halkın arasında suhuletle yürüyüp meşakkatlerini hesaba katmayan, Allah'ın emirlerini halk arasında taksim edip herkesin vazifesini beyan eden yüksek adamlar hakkı için.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۝ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ۝ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۝
قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ
الدِّينِ ۝ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۝ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ
بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ
رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ ۝ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ
مَا يَهْجَعُونَ ۝ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝ وَفِي أَمْوَالِهِمْ
حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ۝ وَفِي
أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۝
فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ۝ هَلْ أَتَاكَ
حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ۝ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ
سَمِينٍ ۝ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۝ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ۝ فَأَقْبَلَتِ
امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ۝
قَالُوا كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝

(7) vessemâi zâtilhubüki (8) inneküm lefiy kavlin muhtelif (9) yü'fekü anhü men üfik (10) kutilelharrâsûne (11) elleziynehüm fiy gamretin sâhûn (12) yes'elûne eyyâne yevmüddiyn (13) yevme hüm alennâri yüftenûn (14) zûkuû fitneteküm, hâzelleziy küntüm bihî testa'cilûn (15) innelmüttekıyne fiy cennâtin ve uyûnin (16) âhıziyne mâ âtâhüm rabbühüm, innehüm kânû kable zâlike muhsiniyn (17) kânû kaliylen minelleyli mâ yehce'ûn (18) ve bil'eshârihüm yestağfirûn (19) ve fiy emvâlihim hakkun lissâili velmahrûm (20) ve fiyl'ardı âyâtün lilmûkıniyn (21) ve fiy enfüsiküm, efelâ tübsırûn (22) ve fissemâi rızkuküm ve mâ tû'adûn (23) feverabbissemâi vel'ardı innehü lehakkun misle mâ enneküm tentıkuûn (24) hel etâke hadiysü dayfi ibrâhiymelmükremiyn (25) iz dehalû aleyhi fekaâlû selâmâ, kaâle selâm, kavmün münkerûn (26) ferâga ilâ ehlihî fecâe bi'iclin semiynin (27) fekarrebehû ileyhim kaâle elâ te'külûn (28) fe'evcese minhüm hıyfeh, kaâlû lâ tehaf, ve beşşerûhü bigulâmin aliym (29) feakbeletimre'etühü fiy sarretin fesâkket vechehâ ve kaâlet acûzün akıym (30) kaâlû kezâliki kaâle rabbük, innehü hüvelhakiymül'aliym.

(7) Medarları hâvi olan [1] gök hakkı için, (8) Peygamber ve Kur'an hakkında sözleriniz muhteliftir. (9) Ondan döndürülen bundan da döndürülür [2]. (10 - 11) Cehalette boğulup gaflette kalan yalancıların canı çıksın [3]. (12) Onlar, istihza ile «— Ceza günü ne zamandır» diye sorarlar. (13) O, kendilerinin ateşe tutulacakları gündür. (14) O gün onlara «— Tutulduğunuz azabı tatın. İşte istihza ile acele istediğiniz azap budur» denecek. (15) Sakınanlar yok mu, onlar uçmaklarda, kaynaklar etrafında sakin olacaklar, (16) Rableri onlara ne verecekse hepsini alacaklar, çünkü onlar bundan evvel iyilik etmişlerdi. (17) Geceleri ibadette bulunarak az uyurlardı. (18) Sabah vakitlerinde de Rablerinden yarlıganmak dilerlerdi. (19) Onların mallarında, dilenen, malı kalmayan [4] için bir hak ve nasip vardır. (20) Yeryüzünde yakînen bilenler hakkında kudretine ait alâmetler vardır. (21) Nefislerinizde de vardır [5], hâlâ ibret gözüyle görmüyor musunuz? (22) Rızkınız, size vaadolunan şey göktedir [6]. (23) Göğün, yerin Rabbi hakkı için o, söylediğiniz söz gibi doğrudur [7]. (24) İbrahim'in ağırlanmış olan [8] misafirlerine ait bir haber aldın mı? [9] (25) Hani onlar İbrahim'in yanına girip selâm verdikleri zaman İbrahim selâmı almış, kendi kendine de «— Bunlar tanımadığım kimselerdir» demişti. (26) Akabinde gizlice ailesinin yanına gidip semiz bir buzağı kebabı getirmişti. (27) Bunu önlerine koydu, yemez misiniz? dedi. (28) Onlar yemeyince İbrahim düşman zannederek kalbine korku düştü. Onlar, «— Korkma» dediler, ona ilminde mahir bir oğul müjdelediler. (29) Karısı bu haberi işitince taaccüp edıp haykırmaya başladı, yüzünü avuçları içine aldı, «— Ben kısır, koca bir kadınım, nasıl oğlum olur?» dedi. (30) Onlar «— Rabbin böyle buyurdu. Çünkü O, her fiilinde hakim, her bir şeye hakkıyle âlimdir» dediler.

[1] Veya Muhtelif yolları bulunan veya yapılışı sapasağlam olan veya donanmış olan. Veya ehl-i marifetin nazar yolları olan. [2] Hidayet-i ezeliyeden döndürülen, peygamberden ve Kur'andan da döndürülür, hidayetten çevrilen, imandan da çevrilir, yahut ondan yüz çeviren mü'minler bu sözden yüz çevirirler, bu halde metholur. [3] Veya onlara lânet olsun. [4] Veya hayasından dilenmeyen fakir. [5] Yahut muhatap yalnız kâfirler olur: Yeryüzünde yakînen bilenler için kâfi alâmetler vardır, siz kâfirlerin de nefislerinizde birtakım alâmetler vardır. [6] Rızklarınız, size vaadolunan sevap ve ikap hep makam-ı âlidedir. Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Esbab-ı rızkınız olan yağmurlar bulutlardadır mânâsı da anlaşılabilir. [7] Söylediğiniz sözün kendinizin sözü olduğunda nasıl şüphe etmiyorsanız vaadolunan hususlarda da şüphe yoktur. [8] Veya ind-i ilâhî'de muazzez ve mükerrem olan. [9] Bu gibi istifhamlar teşvik, kıssanın şanına ta'zim içindir, peygamberin bu haberi yalnız vahiy ile öğrendiğini iş'arı maksuttur.

(31) kaâle femâ hatbüküm eyyühelmürselûn (32) kaâlû innâ ürsilnâ ilâ kavmin mücrimiyne (33) linürsile aleyhim hıcâreten min tıynin (34) müsevvemeten inde rabbike lilmüsrifiyn (35) feahrecnâ men kâne fiyhâ minelmü'miniyn (36) femâ vecednâ fiyhâ gayre beytin minelmüslimiyn (37) ve tereknâ fiyhâ âyeten lilleziyne yehâfûnel'azâbel'eliym (38) ve fiy mûsâ iz erselnâhü ilâ fir'avne bisultânin mübiyn (39) fetevellâ birüknihî ve kaâle sâhırün ev mecnûn (40) fe'ehaznâhü ve ve cünûdehü fenebeznâhüm fiyIyemmi ve hüve müliym (41) ve fiy âdin iz erselnâ aleyhimürrıyhal'akıym (42) mâ tezerü min şey'in etet aleyhi illâ ce'alethü keremiym (43) ve fiy semûde iz kıyle lehüm temette'û hattâ hıyn (44) fe'atev an emri rabbihim fe'ehazethümüssâ'ıkatü ve hüm yanzurûn (45) femestetâ'û min kıyâmin ve mâ kânû müntesıriyn (46) ve kavme nûhın min kabl, innehüm kânû kavmen fâsikıyn (47) vessemâe beneynahâ bieydin ve innâ lemûsi'ûn (48) vel'arda fereşnâhâ feni'melmâhidûn (49) ve min külli şey'in halaknâ zevceyni le'alleküm tezekkerûn (50) fefirrû ilallah, inniy leküm minhü neziyrün mübiyn (51) ve lâ tec'alû ma'allahi ilâhen âhar, inniy leküm minhü neziyrün mübiyn.

قال فما خطبكم ايها المرسلون ۞ قالوا انا ارسلنا الى قوم
مجرمين ۞ لنرسل عليهم حجارة من طين ۞ مسومة عند ربك
للمسرفين ۞ فاخرجنا من كان فيها من المؤمنين ۞ فما وجدنا فيها
غير بيت من المسلمين ۞ وتركنا فيها اية للذين يخافون العذاب
الاليم ۞ وفي موسى اذ ارسلناه الى فرعون بسلطان مبين ۞
فتولى بركنه وقال ساحر او مجنون ۞ فاخذناه وجنوده
فنبذناهم في اليم وهو مليم ۞ وفي عاد اذ ارسلنا عليهم
الريح العقيم ۞ ما تذر من شيء اتت عليه الا جعلته كالرميم ۞
وفي ثمود اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين ۞ فعتوا عن امر ربهم
فاخذتهم الصاعقة وهم ينظرون ۞ فما استطاعوا من قيام
وما كانوا منتصرين ۞ وقوم نوح من قبل انهم كانوا قوما
فاسقين ۞ والسماء بنيناها بايد وانا لموسعون ۞ والارض
فرشناها فنعم الماهدون ۞ ومن كل شيء خلقنا زوجين
لعلكم تذكرون ۞ ففروا الى الله اني لكم منه نذير مبين ۞
ولا تجعلوا مع الله الها اخر اني لكم منه نذير مبين ۞

(31) İbrahim «— Elçiler! İşiniz ne?» dedi. (32 - 33 - 34) Onlar, «— Günahkâr bir kavme, Rabbinin nezdinde, hadden aşanlara mahsus nişanlı, balçıktan yapılmış taşlar yağdırmak üzere gönderildik» dediler. (35) Bunun üzerine köydeki mü'minleri çıkardık, (36) Orada bir evden başka [1] Müslüman bulmadık. (37) Orada acıklı azaptan korkanlar hakkında bir ibret bıraktık. (38) Musa kıssasında da bir ibret vardır. Hani onu, apaçık bir hüccet ile Firavun'a göndermiştik. (39) Firavun erkânıyle [2] imandan yüz çevirmiş, «— Bu büyücü veya delidir» demişti. (40) Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize döktük, o ise kınanacak bir iş işlemiştir [3]. (41) Âd kavminde de ibret vardır, hani üzerlerine kısır ve bereketsiz bir rüzgâr göndermiştik. (42) O rüzgâr nereye uğradıysa orasını çürümüş kemiğe [4] çevirdi. (43) Semud kavminde de ibret vardır. Hani onlara «— Bir zamana kadar zevk ve safa sürün» denmişti. (44) Onlar ise Rablerinin emrine karşı boyunlarını çektiler. Bunun üzerine göre göre yıldırıma tutuldular. (45) Artık ne ayakta durmaya güçleri kaldı, ne de yardım görebildiler [5]. (46) Bundan evvel de Nuh kavmini helâk ettik çünkü onlar fasık kişilerdi. (47) Biz göğü kendimize mahsus bir kuvvet ve kudretle bina ettik. Biz her şeyi de genişletiriz [6]. (48) Yeri biz döşedik, biz ne güzel döşeyiciyiz. (49) Biz her şeyden, ibret alasınız diye, çift çift [7] yarattık. (50) Onlara de ki «— Artık masiyetten kaçın. Ta'ata iltica edin, çünkü ben sizin hakkınızda Allah tarafından, açık söyler, azapla korkutur bir peygamberim. (51) Allah ile beraber başka bir mâbut yapmayın. Çünkü ben sizin hakkınızda Allah tarafından, açık söyler, azapla korkutur bir peygamberim.

[1] Hazreti Lût ve iki kızının veya kurtarılan Müslümanların evi.
[2] Adamlarıyle, askerleriyle.
[3] Yâni imana gelmemiş, *Allah'lık* iddiasına kalkışmıştı
[4] Veya çörçöpe çevirdi.
[5] Veya yardım aramaya da güçleri kalmadı veya öç de alamadılar.
[6] Veya her şeye gücümüz yeter, mahlûkatın rızkını genişletiriz.
[7] Erkekli, dişili veya karşılıklı gece, gündüz, deniz, kara gibi.

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ۝ أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ۝ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنتَ بِمَلُومٍ ۝ وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَىٰ تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۝ مَا أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ۝ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ۝ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ۝ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۝

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ۝ وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ۝ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ۝ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ۝ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۝ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۝ مَا لَهُ مِن دَافِعٍ ۝ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ۝ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ۝ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۝ يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ۝ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ۝

(52) kezâlike mâ etelleziyne min kablihim min resûlin illâ kaâlû sâhırün ev mecnûn (53) etevâsav bih, belhüm kavmün tâguûn (54) fetevelle anhüm femâ ente bimelûm (55) ve zekkir feinnezzikrâ tenfe'ulmü'miniyn (56) ve mâ halaktülcinne vel'inse illâ liya'büdûn (57) mâ üriydü minhüm min rızkın ve mâ üriydü en yut'ımûn (58) innallahe hüverrezzâku zülkuvvetilmetiyn (59) feinne lilleziyne zalemû zenûben misle zenûbi ashabihim felâ yesta'cilûn (60) feveylün lilleziyne keferû min yevmihimülleziy yû'adûn.

SÛRETÜTTÛR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vettûri (2) ve kitâbin mestûrin (3) fiy rakkın menşûrin (4) velbeytilma'mûri (5) vessakfilmerfû'ı (6) velbahrilmescûri (7) inne azâbe rabbike levâkı'un (8) mâ lehü min dâfi' (9) yevme temûrüssemâü mevren (10) ve tesiyrülcibâlü seyrâ (11) feveylün yevmeizin lilmükezzibiyn (12) elleziynehüm fiy havdın yel'abûn (13) yevme yüde'ûne ilâ nâri cehenneme de'â (14) hâzihinnârülletiy küntüm bihâ tükezzibûn.

(52) Bu kâfirler gibi, onlardan evvel gelenlere hiç bir peygamber gelmedi ki ona «— Büyücü veya divane» demesinler. (53) Onlarla bunlar arasında bir vasiyet mi vardır? [1] Hayır, hepsi de taşkın kimselerdir. (54) Artık onlardan çekil, sen bundan dolayı kınanacak değilsin [2]. (55) Yine öğüt ver, çünkü öğüt mü'minlere fayda verir [3]. (56) Ben periyi ve insanı «— Yalnız bana ibadet [4] etsinler» diye yarattım, (57) Yoksa onlardan rızk da istemiyorum, beni beslemelerini de istemiyorum. (58) Çünkü rızk veren, kuvvetli ve kuvvetinde sapasağlam olan, Allah'tır. (59) Öz nefislerine zulmedenlere geçen arkadaşlarının azaptakı payları gibi bir pay vardır. Artık acele istemesinler. (60) Kendilerine vaadolunan günün azabından, kâfirlerin vay hallerine!

TÛR SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Tûr hakkı için, (2 - 3) Sahifeye yazılıp neşrolunan Kitap [6] hakkı için (4) Mâmur olan beyit [7] hakkı için, (5) Kaldırılmış tavan gibi olan gök hakkı için, (6) Dolu deniz [8] hakkı için, (7) Rabbinin azabı elbette vâki olacak, (8) O azabı def'eden bulunmayacak. (9) O gün, acaip bir surette gök çalkalanacak, (10) Dağlar havalanacak, yerinden oynayacak. (11) İşte o gün, peygamberlerimizi yalancı sayanların vay hâline! (12) Onlar öyle kimselerdir ki yalana dalıp gafil oldukları halde oynarlar. (13) O gün, onlar Cehennem ateşine itilip sürülecek. (14) Onlara «— İşte yalan dediğiniz ateş budur» denecek.

[1] Hepsi de böyle söylüyorlar. [2] Çünkü vazifeni elinden geldiği kadar yaptın. [3] İmanlarını artırır. [4] Evvelâ beni bilsinler, saniyen bana tapsınlar. Peri ile insanın müşterek ibadetleri «Tanrı'ya ta'zim, kullara şefkattir.» [5] Mekke'de nâzil olmuş (49) âyettir. [6] Kuran-ı Kerîm veya elvah veya başka kitaplar. [7] Hacıların çoğalmasıyle mâmur olan Kâbe i Mükerreme. [8] Yâni Bahr-i muhit.

(15) efesıhrün hâzâ em entüm lâ tübsırûn (16) ıslevhâ fasbirû ev lâ tasbirû, sevâün aleyküm, innemâ tüczevne mâ küntüm ta'melûn (17) innelmüttekıyne fiy cennâtin ve na'ıymin (18) fâkihiyne bimâ âtâhüm rabbühüm, ve vekaâhüm rabbühüm azâbelcahıym (19) külû veşrebû heniy'en bimâ küntüm ta'melûne (20) mütteki'iyne alâ sürürin masfûfeh, ve zevvecnâhüm bihûrin ıyn (21) velleziyne âmenû vettebe'athüm zürriyyetühüm bi'iymânin elhaknâbihim zürriyetehüm ve mâ eletnâhüm min amelihim min şey', küllümri'in bimâ kesebe rehiyn (22) ve emdednâhüm bifâkihetin ve lahmin mimmâ yeştehûn (23) yetenâze'ûne fiyhâ ke'sen lâ lagvün fiyhâ ve lâ te'siym (24) ve yetûfü aleyhim gılmânün lehüm ke'ennehüm lü'lü'ün meknûn (25) ve akbele ba'dühüm alâ ba'dın yetesâelûn (26) kaâlû innâ künnâ kablü fiy ehlinâ müşfikıyn (27) femennallahü aleynâ ve vekaânâ azâbessemûm (28) innâ künnâ min kablü ned'ûh, innehü hüvelberrürrahıym (29) fezekkir femâ ente bini'meti rabbike bikâhinin ve lâ mecnûn (30) em yekuûlûne şa'ırün neterabbesu bihî reybelmenûn (31) kul terabbesû feinniy ma'aküm minelmüterabbisıyn.

أَفَسِحْرٌ هَٰذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ۝
اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝
إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ۝
فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝
كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝
مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۝
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ۝
وَأَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۝
يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ۝
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ۝
وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝
قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ۝
فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ۝
إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ۝
فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ۝
أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ۝
قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ۝

(15) Vahye, büyü dediğiniz gibi bu da mı büyüdür? Yoksa gözleriniz bağlandı da siz mi görmüyorsunuz? (16) Ateşe girin de ister katlanın, ister katlanmayın. Sizin için birdir [1]. Çünkü ne yapmışsanız ancak onun cezasını çekeceksiniz. (17) Sakınanlar yok mu, onlar kendilerine mahsus Cennetlerde, halis nimetlerde, Rablerinin onlara verdiği nimetlerle zevk ve safa içindedir [2]. (18) Rableri onları Cehennem azabından korumuştur. (19 - 20) Onlara denecek: Yaptığınıza mükâfat olmak üzere, saf saf dizilmiş tahtlara yaslanarak yeyin, için, âfiyet olsun [3]. Biz onlara büyük ve güzel gözlü hûrileri arkadaş yapacağız. (21) Mü'min olup zürriyetleri de iman hususunda ona tâbi olan kimselerin zürriyetlerini ilhak edeceğiz [4]. Onların amellerinden hiç bir şey eksiltmeyeceğiz, herkes kazancına bağlıdır [5], (22) Onlara, canlarının istedikleri meyveleri ve etleri bol bol vereceğiz. (23) Orada birbirinin elinden şarap kâselerini çekecekler, orada ne boş söz, ne günah bir iş vâki olmaz. (24) Kendilerine mahsus, sedefte gizlenmiş inci gibi [6] civanlar, onların etrafında dolaşacaklar. (25) Onlar birbirleriyle sohbete koyulacaklar. (26) Sohbet sırasında şöyle diyecekler: Biz bundan evvel dünyada ailemiz arasındayken Allah'tan perva ederdik. (27) Allah bize bol nimet verdi, bizi Sam yeli azabından [7] korudu. (28) Biz bundan evvel dünyada ona ibadet ederdik. Çünkü O, lûtfu çok, merhameti artık bir Zat'tır. (29) Artık yine öğütte bulun. Sen Rabbinin inayet ve nimeti sayesinde falcı da değilsin, deli de değilsin. (30) Yok, onlar «— Şairdir, dehr'in dönmesini bekleyelim mi» [8] derler? (31) De ki siz, benim ölmemi bekleyin, ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyeceğim.

[1] Katlansanız da katlanmasanız da fayda yok, ateşten çıkmayacaksınız.
[2] Yahut Rablerinin ihsan ettiği nimetleri ve Cehennem azabından koruması sebebiyle lezzet ve sevinç içindedir.
[3] Yahut yeyin, için, mükâfat, hakkınızda uğurlu, bereketli olsun.
[4] Yani ataların imanı sebebiyle çocuklarını onlara ilhak edeceğiz.
[5] Ameli, hayır ise mükâfat, şer ise mücazat görür.
[6] En güzel inci böyle olandır.
[7] Cehennemin buğusundan.
[8] Yâni o da şairler gibi ölecek, sabredin.

ام تأمرهم احلامهم بهذا ام هم قوم طاغون ۞ ام يقولون
تقوله بل لا يؤمنون ۞ فليأتوا بحديث مثله ان كانوا
صادقين ۞ ام خلقوا من غير شيء ام هم الخالقون ۞
ام خلقوا السموات والارض بل لا يوقنون ۞ ام عندهم
خزائن ربك ام هم المصيطرون ۞ ام لهم سلم يستمعون فيه
فليأت مستمعهم بسلطان مبين ۞ ام له البنات ولكم
البنون ۞ ام تسألهم اجرا فهم من مغرم مثقلون ۞ ام عندهم
الغيب فهم يكتبون ۞ ام يريدون كيدا فالذين كفروا هم
المكيدون ۞ ام لهم اله غير الله سبحان الله عما يشركون ۞
وان يروا كسفا من السماء ساقطا يقولوا سحاب مركوم ۞ فذرهم
حتى يلاقوا يومهم الذي فيه يصعقون ۞ يوم لا يغني عنهم
كيدهم شيئا ولا هم ينصرون ۞ وان للذين ظلموا عذابا دون ذلك
ولكن اكثرهم لا يعلمون ۞ واصبر لحكم ربك فانك باعيننا وسبح
بحمد ربك حين تقوم ۞ ومن الليل فسبحه وادبار النجوم ۞

سورة النجم مكية وهي اثنتان وستون آية

(32) em te'mürühüm ahlâmühüm bihâzâ em hüm kavmün tâguûn (33) em yekuûlûne tekavveleh, bel lâ yü'minûn (34) felye'tû bihadiysin mislihî in kânû sâdikıyn (35) em hulikuû min gayri şey'in em hümülhâlikuûn (36) em halâkussemâvâti vel'ard, bel lâ yûkınûn (37) em indehüm hazâinü rabbike em hümülmusaytırûn (38) em lehüm süllemün yestemi'ûne fiyh, felye'ti müstemi'uhüm bisultânin mübiyn (39) em lehülbenâtü ve lekümülbenûm (40) em tes'elühüm ecren fehüm min magremin müskalûn (41) em indehümülgaybü fehüm yekbütûn (42) em yüriydûne keydâ, felleziyne keferû hümülmekiydûn (43) em lehüm ilâhün gayrullah, sübhanallahi ammâ yüşrikûn (44) ve in yerev kisfen minessemâi sâkıtan yekuûlû sehâbün merkûm (45) fezerhüm hattâ yülâkuû yevmehümülleziy fiyhi yus'akuûn (46) yevme lâ yugniy anhüm keydühüm şey'en ve lâ hüm yunsarûn (47) ve inne lilleziyne zalemû azâben dûne zâlike ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (48) vasbir lihükmi rabbike feinneke bia'yüninâ, ve sebbih bihamdi rabbike hıyne tekuûm (49) ve minelleyli fesebbihhü ve idbârennücûm.

(32) Onların kısa akılları kendilerine böyle mi buyuruyor? Yok, onlar taşkın kimselerdir. (33) Peygamber Kur'an'ı kendiliğinden yaptı mı diyorlar? Hayır, onlar haset ve inatlarından imana gelmiyorlar. (34) O, kendiliğinden yapmışsa onlar da dâvalarında gerçekse haydi Kur'an gibi bir söz getirsinler. (35) Yoksa onlar hiç bir şeyden mi [1] yaratıldılar? Yahut kendileri mi yaratandır [2] ? (36) Yahut gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? [3] Hayır, onlar Allah'ın birliğini yakînen bilmezler. (37) Yoksa yanlarında Rabbinin hazineleri mi vardır? [4] veya onlar musallat ve zorba mıdırlar? [5] (38) Yahut göğe asılı merdivenleri mi vardır ki ona çıkıp vahiy işitiyorlar? Öyleyse içlerinden işitenleri, aşikâr bir burhan getirsinler. (39) Yoksa, kızlar Allah'ın, erkekler sizin miymiş? (40) Yahut onlardan, peygamberliğin için bir ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altına mı giriyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (41) Yoksa onlarda mugayyebat ilmi var da orada bulunanı mı yazıyorlar? [6] (42) Yahut sana mekr ve hile mi yapmak istiyorlar? Mekr ve hileye tutulacak olanlar, kâfirlerdir. (43) Yoksa onların Tanrı'dan başka tapacakları var da ona mı tapıyorlar? Tanrı onların şerik koştuklarından tamamıyle münezzehtir. (44) Şâyet istedikleri gibi göğün bir parçasının üzerlerine düşmekte olduğunu görecek olsalar inatlarından «— Bu, birbiri üstüne yığılmış bir buluttur» derler de yine inanmazlar. (45) Artık bihûş (aklını kaybetmiş) ve helâk olacakları güne kavuşuncaya kadar onları hallerine bırak. (46) O gün, mekr ve hileleri onların hiç bir işine yaramayacak. Onlar yardım da görmeyecekler. (47) Zalimlere bundan başka da azap vardır [7]. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (48) Rabbinin hükmüne göğüs ger, çünkü sen gözümüzün önündesin [8]. Rabbini ayakta dururken överek tespih et. (49) Gecenin bazı vaktinde, yıldızın battığı akabinde, seher vaktinde yine onu tespih et.

---

[1] Yaratansız mı? Veya boşu boşuna mı? [2] Kendi kendilerini yarattılar da üzerlerine hiç bir şey vâcip olmuyor mu? [3] Ki yaratanı tanımıyorlar. [4] Dilediklerini Tanrı, dilediklerini peygamber yapıyorlar. [5] İstediklerini zorla yapıyorlar. [6] Kıyametin aslı olmadığını oradan mı öğreniyorlar? [7] Açlık, kıtlık, Bedir bozgunluğu gibi. [8] Sana nasıl cefada bulunabilirler?

SÛRETÜNNECM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vennecmi izâ hevâ (2) mâ dalle sâhıbüküm ve mâ gavâ (3) ve mâ yentıku anilhevâ (4) in hüve illâ vahyün yûhâ (5) allemehü şediydülkuvâ (6) zû mirreh, festevâ (7) ve hüve bil'ufukıl'a'lâ (8) sümme denâ fetedellâ (9) fekâne kaâbe kavseyni ev ednâ (10) fe'evhâ ilâ abdihî mâ evhâ (11) mâ kezebelfu'âdü mâ reâ (12) efetümârûnehü alâ mâ yerâ (13) ve lekad reâhü nezleten uhrâ (14) ınde sidretilmüntehâ (15) indehâ cennetülme'vâ (16) iz yagşessidrete mâ yagşâ (17) mâ zâgalbasarü ve mâ tegaâ (18) lekad reâ min âyâti rabbihilkübrâ (19) efere'eytümüllâte vel'uzzâ (20) ve menâtessâlisetel'uhrâ (21) eleümüzzekerü ve lehül'ünsâ (22) tilke izen kısmetün dıyzâ (23) in hiye illâ esmâün .semmeytümûhâ entüm ve âbâüküm mâ enzelallahü bihâ min sultân, in yettebi'ûne illezzanne ve mâ tehvel'enfüs, ve lekad câehüm min rabbihimülhüdâ (24) em lil'insâni mâ temennâ (25) felillâhil'âhıretü vel'ûlâ (26) ve kem min melekin fiyssemâvâti lâ tugniy şefâ'atühüm şey'en illâ min ba'di en ye'zenallahü limen yeşâü ve yerdâ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰىۙ ۝ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰىۚ ۝ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰىۜ ۝ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحٰىۙ ۝ عَلَّمَهُ شَد۪يدُ الْقُوٰىۙ ۝ ذُو مِرَّةٍۜ فَاسْتَوٰىۙ ۝ وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰىۜ ۝ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰىۙ ۝ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ ۝ فَاَوْحٰٓى اِلٰى عَبْدِه۪ مَٓا اَوْحٰىۜ ۝ مَا كَذَبَ الْفُؤٰادُ مَا رَاٰى ۝ اَفَتُمَارُونَهُ عَلٰى مَا يَرٰى ۝ وَلَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰىۙ ۝ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ۝ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوٰىۜ ۝ اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰىۙ ۝ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى ۝ لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ۝ اَفَرَاَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزّٰىۙ ۝ وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ۝ اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ۝ تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ ض۪يزٰى ۝ اِنْ هِيَ اِلَّٓا اَسْمَٓاءٌ سَمَّيْتُمُوهَٓا اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُ۬كُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُۚ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰىۜ ۝ اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰىۘ ۝ فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰى ۝ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوَاتِ لَا تُغْن۪ي شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَرْضٰى ۝

NECM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gurup vaktindeki [2] yıldız [3] hakkı için, (2) Sizinki ne yolunu şaşırdı! Ne Hak'tan ayrıldı! (3) O, arzusuna göre söz söylemez, (4) O'nun sözü kendine vahiy olunan bir vahiyden başka bir şey değildir. (5 - 6 - 7) Ona pek kuvvetli, pek heybetli [4] biri [5] öğretti de göğün en yüksek bir kenarında olduğu halde doğruldu [6]. (8) Sonra peygambere yaklaşıp aşağı sarktı, (9) Araları iki yay [7] kadar veya daha az kaldı, (10) Allah'ın vahiy ettiğini kuluna vahiy etti [8]. (11) Peygamberin gördüğünü kalbi yalan çıkarmadı [9]. (12) Hâlâ onun görüp bildiği şeyde ona karşı yaygara mı ediyorsunuz? (13) * Peygamber O'nu [10] bir kere daha (14) Sidre-i münteha [11] yanında görmüştü. (15) Sakınanların barındıkları uçmak O'nun yanındadır. (16) Sidre'yi neler kaplamıştı! - Neler [12]. (17) Peygamberin gözü bir tarafa kaymadı, sağa ve sola dönmedi [13]. (18) * O, Rabbinin pek büyük nişanlarını görmüştü [14]. (19) Lât ve Uzza'ya, (20) Üçüncü olarak Menat'a ne dersiniz? (21) «— Oğlan sizin, kız Tanrı'nın mıymış?» [15] (22) Artık, bu taksim, insafsızca bir taksimdir. (23) Taptığınız putlar, Allah tarafından indirilmiş hiç bir burhana dayanmaksızın, sizin ve babalarınızın taktıkları birtakım adlardan ibarettir. Onlar yalnız zan ve tahmine, nefislerinin arzusuna tâbi olurlar. * Halbuki kendilerine Rablerinden bir rehber gelmişti [16]. (24) İnsan umduğuna nâil olabilir mi [17] ? Nasıl olabilir? (25) Çünkü âhiret de, dünya da Allah'ındır. (26) Göklerde nice melekler vardır ki şefaatleri hiç bir fayda vermez. Yalnız Tanrı, dilediği kimse hakkında onlara izin verip hoşnut olduktan sonra fayda verir.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (62) âyettir. [2] Veya tulû' vaktindeki. [3] Ülker yıldızı veya sabit yıldızlar veya zühre veya nüzul eden Kur'an yıldızı veya yeryüzündeki ot. [4] Veya pek yakışıklı veya ilmi çok veya dirayette ve amelde pek kuvvetli [5] Allah veya melek. Diğer naziri olan zamirlerde de böyledir. [6] Veya melek işinde müstakimdir veya o, en yüksek bir ufuktadır, peygamberden yüksek bir yerde bulunmuştur. [7] Nazm-ı kerim Arap âdeti üzere vârit olmuştur. Büyükler barışıp muahede yaparlarsa yaylarını çıkarırlar, birbirlerine yaklaştırırladı. [8] Veya peygamber dergâh-ı ilâhiyete yaklaştı, huzurda secde etti. Allah peygambere ne vahiy ettiyse etti. Nazm-ı kerîm meleke i ittisali temsil olabilir. [9] Kalbi ile gördüğü şeyin gerçek, doğru olduğunu yakînen bildi, yahut gözü ile gördüğünü kalbi tasdik etti. Hayâl olmadığını bildi. Veya gördüğüne kalbi şahit oldu. Gördüğü de acayip ve garip âyat-ı ilâhiye'dir. Yahut Cibril Aleyhisselâmın kendisidir. [10] Cibril aleyhisselâmı veya âyât-ı ilâhiye'yi. [11] Sidye Arabistan kırazı ağacı olup hudut başını temsil ediyor ki, mahlûkun ilmi ancak oraya kadar çıkıyor, demektir veya ukalânın (akıllıların) hayrette kaldıkları zaman gördü. [12] Vasfı kabil olmayan şeyler kaplamıştı, veya nihayet derecede nur sarmıştı. [13] Ne gördüyse hakikat üzere gördü. [14] Tevhit ve kudrete ait burhanların en büyüğünü görüp yakînen tevhidi bilmişti. [15] Yâni putlarınız olan (Lât, Uzza, Menat)'ın ellerinden bir şey gelir mi Bunlar mâbut mudur? Yoksa âhirette işe mi yarar? Bununla da iktifa etmezsiniz, erkeği kendinize, kadını Allah'a isnat edersiniz? Bu, nasıl iş! [16] Kendilerine peygamber gelmişken yine putlara tapıyorlar. [17] Kâfirler arzu ettikleri putların şefaatine, istediklerine peygamberlik verebilmeye nâil olamazlar. İnsan arzu ettiği her şeye nâil olamaz.

إن الذين لا يؤمنون بالآخرة ليسمون الملائكة تسمية الأنثى ۝ وما لهم به من علم إن يتبعون إلا الظن وإن الظن لا يغني من الحق شيئا ۝ فأعرض عن من تولى عن ذكرنا ولم يرد إلا الحياة الدنيا ۝ ذلك مبلغهم من العلم إن ربك هو أعلم بمن ضل عن سبيله وهو أعلم بمن اهتدى ۝ ولله ما في السماوات وما في الأرض ليجزي الذين أساءوا بما عملوا ويجزي الذين أحسنوا بالحسنى ۝ الذين يجتنبون كبائر الإثم والفواحش إلا اللمم إن ربك واسع المغفرة هو أعلم بكم إذ أنشأكم من الأرض وإذ أنتم أجنة في بطون أمهاتكم فلا تزكوا أنفسكم هو أعلم بمن اتقى ۝ أفرأيت الذي تولى ۝ وأعطى قليلا وأكدى ۝ أعنده علم الغيب فهو يرى ۝ أم لم ينبأ بما في صحف موسى ۝ وإبراهيم الذي وفى ۝ ألا تزر وازرة وزر أخرى ۝ وأن ليس للإنسان إلا ما سعى ۝ وأن سعيه سوف يرى ۝ ثم يجزاه الجزاء الأوفى ۝ وأن إلى ربك المنتهى ۝ وأنه هو أضحك وأبكى ۝ وأنه هو أمات وأحيا ۝

(27) innelleziyne lâ yü'minûne bil'âhıreti leyüsemmûnelmelâikete tesmiyetel'ünsâ (28) ve mâ lehüm bihî min ilm, in yettebi'ûne illazzann, ve innezzane lâ yugniy minelhakkı şey'â (29) fea'rıd an men tevellâ an zikrinâ ve lem yürid illelhayâteddünyâ (30) zâlike mebleguhüm minel'ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bimen dalle an sebiylihî ve hüve a'lemü bimenihtedâ (31) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardı liyecziyelleziyne esâû bimâ amilû ve yecziyelleziyne ahsenû bilhusnâ (32) elleziyne yectenibûne kebâirelismi velfevâhışe illellemem, inne rabbeke vâsi'ulmagfireh, hüve a'lemü biküm iz enşe'eküm minel'ardı ve iz entüm ecinnetün fiy butûni ümmehâtiküm, felâ tüzekkû enfüseküm, hüve a'lemü bimenittekaâ (33) efere'eytellezi tevellâ (34) ve a'tâ kaliylen ve ekdâ (35) e'indehü ilmülgaybi fehüve yerâ (36) em lem yünebbe' bimâ fiy suhufi mûsâ (37) ve ibrâhiymelleziy veffâ (38) ellâ tezirü vâziretün vizre uhrâ (39) ve en leyse lil'insâni illâ mâ se'â (40) ve enne sa'yehü sevfe yürâ (41) sümme yüczâhülcezâel'evfâ (42) ve enne ilâ rabbikelmüntehâ (43) ve ennehü hüve adhake ve ebkâ (44) ve ennehü hüve emâte ve ahyâ.

(27) Âhirete inanmayanlar yok mu, onlar meleklere dişi ad takarlar. (28) Onların bu sözleri hakkında hiç bir bilgileri yoktur. Onlar öyle kimselerdir ki zandan başka bir şeye ittiba etmezler. Zan ise insanı bir hakkı bilmekten vâreste (kurtulmuş, rahat) kılamaz. (29) Artık bizi anmadan arkasını dönüp dünya diriliğinden başka bir şey istemeyenlerden yüzünü çevir. (30) Onların bilgileri işte o kadardır. Çünkü Rabbin kendi yolundan sapanı herkesten iyi bildiği gibi doğru yolu bulanları da herkesten iyi bilir. (31) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Akıbet kötülük edenlere kendi amellerine göre mucazatta bulunacak, iyilik edenlere de yâni büyük günahlardan, hayasızlıklardan çekinenlere de güzel bir tarzda mükâfat verecek [1], (32) Ufak tefek kabahat başka. Çünkü Rabbinin yarlıgaması (bağışlaması) geniştir. O sizi, topraktan peyda ettiği zaman, siz analarınızın karnında döl halindeyken sizi herkesten iyi bilir. Artık özünüzü temize çıkarmayın. O, sakınanları da herkesten iyi bilir. (33 - 34) Haktan döneni, azıcık verip tutanı görüp bildin mi? (35) O, mugayyebat ilmine vakıf mı ki dostunun azabını yükleneceğini görebilsin? (36 - 37) Yoksa ona, Musa'nın ve Tanrı hakkını ödeyen İbrahim'in sahifelerinde [2] vârit olan şu cümleler onlara haber verilmedi mi? (38) «— Hiç bir kimse başka kimsenin günahını yüklenmez. (39) İnsan için kendi sa'yinden (çalışmasından, emeğinden) başka bir şey yoktur. (40) Sa'yi de mutlaka görülecek. (41) Sonra sa'yine göre tamamıyle mukabele görecek». (42) Her şeyin sonu Rabbine varır [3]. (43) Güldüren O'dur, ağlatan O'dur, (44) Öldüren O'dur, dirilten O'dur.

---

[1] Yahut mükâfat vermek için yoldan şaşanı, doğru yolda bulunanı herkesten iyi bilir.

[2] Hazret-i Musa'nın sayfaları Tevrat'ın seferleridir.

[3] Yâni herkes sonunda ancak Huzur-u Bâri'ye çıkacak.

(45) ve ennehû halakazzevceynizzekere vel'ünsâ (46) min nutfetin izâ tümnâ (47) ve enne aleyhinneş'etel'uhrâ (48) ve ennehû hüve agnâ ve aknâ (49) ve ennehû hüve rabbüşşığrâ (50) ve ennehû ehleke âdenil'ûlâ (51) ve semûde femâ ebkaâ (52) ve kavme nûhın min kabl, innehüm kânû hüm azleme ve atgaâ (53) velmü'tefikete ehvâ (54) fegaşşâhâ mâ gaşşâ (55) febieyyi âlâi rabbike tetemârâ (56) hâzâ neziyrün minennüzüril'ûlâ (57) ezifetil'âzifeh (58) leyse lehâ min dûnillâhi kâşifeh (59) efemin hâzelhadiysi ta'cebûne (60) ve tedhakûne ve lâ tebkûne (61) ve entüm sâmidûn (62) fescüdû lillâhi va'büdû.

SÛRETÜLKAMER

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) ikterebetissâ'atü venşakkalkamer (2) ve in yerev âyeten yu'ridû ve yekuûlû sihrün müstemirr (3) ve kezzebû vettebe'û ehvâehüm ve küllü emrin müstekırr (4) ve lekad câehüm minel'enbâi mâ fiyhi müzdecer (5) hikmetün bâligatün femâ tugninnüzür (6) fetevelle anhüm, yevme yed'uddâ'ı ilâ şey'in nükür.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ ۝ مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ۝
وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَىٰ ۝ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۝ وَأَنَّهُ
هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ ۝ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۝ وَثَمُودَ فَمَا
أَبْقَىٰ ۝ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ۝
وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۝ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّىٰ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ
تَتَمَارَىٰ ۝ هَٰذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ ۝ أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ۝ لَيْسَ لَهَا
مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝ أَفَمِنْ هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝ وَتَضْحَكُونَ
وَلَا تَبْكُونَ ۝ وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ۝ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۝ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا
وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ۝ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ ۝ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ
مُزْدَجَرٌ ۝ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ۝
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُكُرٍ ۝

(45 - 46) Döl yatağına dökülmüş su akıldığı zaman ondan erkek ve dişi olmak üzere iki çift yaratan yine O'dur. (47) Bir kere daha diriltmek yine O'na aittir [1]. (48) Zengin yapan O'dur, sermaye veren [2] O'dur, (49) Şi'ra yıldızının Rabbi yine O'dur. (50 - 51) Evvelki Âd'ı, Semud'u helâk eden O'dur. O, bunlardan bir fert bırakmadı. (52) O, daha evvel Nuh kavmini de helâk etmişti. Çünkü bunlar daha zalim, daha taşkın idiler. (53) Altı üstüne çevrilen kasabaları O, altını üstüne çevirdi. (54) O kasabaları neler kapladı! Neler [3] ! (55) Artık Rabbinin hangi nimetlerinden şüpheleniyorsun? (56) Bu peygamber, azapla korkutur evvelki peygamberler zümresindendir. (57) Kıyamet [4] gelip çattı. (58) Onu Allah'tan başka keşfedecek yoktur. (59) Siz bu Kur'an'a mı taaccüp ediyorsunuz? (60) Ona mı gülüyor, ağlamıyorsunuz? [5] (61) Ağlamak şöyle dursun, siz gafil adamlarsınız [6]. (62) Artık Allah'a secde edin, ibadet edin.

KAMER SÛRESİ [7]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kıyamet yaklaştı, ay yarıldı [8]. (2) Onlar bir mûcize görecek olsalar onu düşünmeden vaz geçip «— Bu, devamlı gösterilen [9] bir büyücülüktür» derler. (3) Onlar peygamberi yalancı sayıp heveslerine uydular. Her bir iş kararlaşmıştır [10]. (4) * Onlara, Kur'an'da gelip geçenlerin öyle haberleri geldi ki onları masiyetten ve inattan vaz geçirmeye kâfiydi. (5) Kur'an nihayete ermiş bir hikmettir [11]. Ona inanmayınca onlara azapla korkutmaların [12] ne faydası olur? (6) Artık onlardan çekil, dâvetçinin, hoşlanılmayan bir şeye, azaba dâvet edeceği günü bekle.

---

[1] Veya sonra ona ruhu üfürmek. [2] Veya kanaatkâr kılan. [3] Ahali dehşetli azaba tutuldular, taş altında kaldılar. [4] Veya şiddetli bir azabın gelmesi veya Bedir vak'ası yaklaştı. [5] Veya ondaki tehditten dolayı ağlamaz mısınız? [6] Veya siz oynarsınız - Kur'an okunurken onu işittirmemek için gürültü çıkarırsınız. [7] Mekke'de nâzil olmuş 55 âyettir. [8] Yâni iş apaşikâr oldu veya ay kıyamette yarılacaktır. Meşhur olan mânâya göre ay mûcize olmak üzere fiilen yarılmıştır. [9] Veya yaman, kuvvetli, bir düziye. [10] Bu meyanda peygamberin işi de nihayete kadar varacak, hakikat gün gibi aşikâr olacak. [11] Veya Kur'an'ın haberleri.. Onda asla halel yoktur. [12] Veya korkutan peygamberlerin.

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ۞
مُهْطِع۪ينَ اِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۞ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ۞
فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنّ۪ي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ۞ فَفَتَحْنَٓا اَبْوَابَ السَّمَٓاءِ بِمَٓاءٍ
مُنْهَمِرٍ ۞ وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَٓاءُ عَلٰٓى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۞
وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ۞ تَجْر۪ي بِاَعْيُنِنَا جَزَٓاءً لِمَنْ كَانَ
كُفِرَ ۞ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَٓا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۞ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي
وَنُذُرِ ۞ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۞ كَذَّبَتْ
عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ۞ اِنَّٓا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ ر۪يحًا صَرْصَرًا
ف۪ي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ۞ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ۞
فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ۞ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُدَّكِرٍ ۞ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۞ فَقَالُٓوا اَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا
نَتَّبِعُهُٓ اِنَّٓا اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۞ ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا
بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ۞ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ۞
اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ۞

(7) huşşe'an ebsârühüm yahrücûne minel'ecdâsi ke'ennehüm cerâdün münteşirün (8) mühtı'ıyne ileddâ', yekuûlülkâfirûne hâzâ yevmün asiyr (9) kezzebet kablehüm kavmü nûhın fekezzebû abdenâ ve kaâlû mecnûnün vezdücir (10) fede'â rabbehû enniy mağlûbün fentasır (11) fefetahnâ ebvâbessemâi bimâin münhemir (12) ve feccernel'arda uyûnen feltekalmâü alâ emrin kad kudir (13) ve hamelnâhü alâ zâti elvâhın ve düsür (14) tecriy bia'yüninâ, cezâen limen kâne küfir (15) ve lekad tereknâhâ âyeten fehel min müddekir (16) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (17) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddekir (18) kezzebet âdün fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (19) innâ erselnâ aleyhim riyhan sarsaren fiy yevmi nahsin müstemirr (20) tenzi'unnâse ke'ennehüm a'cazü nahlin münka'ır (21) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (22) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddekir (23) kezzebet semûdü binnüzür (24) fekaâlû ebeşeren minnâ vâhıden nettebi'uhû innâ izen lefiy dalâlin ve sü'ur (25) eülkıyezzikrü aleyhi min beyninâ bel hüve kezzâbün eşir (26) seya'lemûne gaden menilkezzâbül'eşir (27) innâ mürsilûnnâkati fitneten lehüm fertekıbhüm vestabir.

(7) O gün, korkularından gözleri kararmış bir halde, nereye gideceklerini şaşırmış, öteye beriye dağılmış çekirge gibi kabirlerinden çıkacaklar, (8) Dâvetçiye doğru boyunlarını uzatarak [1] koşacaklar, kâfirler «— Bu ne çetin gündür!» diyecekler. (9) Bunlardan evvel Nuh kavmi de peygamberleri yalancı saymışlar, kulumuz Nuh'u yalana çıkarmışlar [2], «— O, divanedir» demişlerdi de Nuh dâvetten vaz geçirilmişti [3]. (10) Bunun üzerine Nuh Rabbine «— Ben kavmim arasında yenildim. Artık onlardan öç al» diye dua etti. (11) Biz de duasını kabul ettik, gök kapılarını açtık, şarıl şarıl sular akıttık [4], (12) Yeri yarıp pınarlar fışkırttık, artık takdir olunan bir iş için sular birbirine kavuştu [5]. (13) Nuh'u tahtadan yapılmış, mıh çakılmış gemiye yüklettik. (14) Gemi gözümüzün önünde yürüyordu, nankörlük gösterdikleri Nuh'u, yalancı saymalarına bir ceza olmak üzere boğduk [6]. (15) * Biz bu hâli bir ibret olmak üzere bıraktık. Hani ibret alan? [7] (16) Artık benim onları azaba çarpmaklığım ve korkutmaklığım nasıl oldu? [8] (17) * Biz Kur'an'ı ibret almak için kolaylaştırdık, ibret alan var mı? (18) Âd kavmi de peygamberlerini yalancı saydılar, bunun üzerine onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? (19) Haklarında uğursuzluğu hepsine şâmil olan [9] bir günde, üzerlerine pek uğultulu [10] bir rüzgâr gönderdik. (20) O rüzgâr halkı sanki dibinden kopmuş hurma kökleri gibi yerinden koparıp atardı. (21) Artık onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? [11] (22) * Biz Kur'an'ı ibret almak için kolaylaştırdık, hani ibret alan? (23) Semud kavmi de azapla korkutan peygamberleri [12] yalancı saymışlar, (24) Şöyle demişlerdi: «— O da içimizden bir adam değil mi? Biz ona mı tâbi olacağız? Bu halde sapıklıkta, alevli ateşte [13] kalmış oluruz. (25) Biz vahye lâyıkken ona mı vahiy indirildi? Hayır o, yalana dadanmış, kendini beğenmiş biridir». (26) (Salih'e dedik: Üzülme), yarın yalana dadanan ve kendini beğenen kişinin kim olduğunu anlayacaklar. (27) Biz onlara mihnet olmak üzere bir dişi deve göndereceğiz. Artık onların başlarına gelecek felâketi gözetle, ezalarına da katlan.

[1] Veya bakarak. [2] Yahut Nuh kavmi peygamberleri yalancı sayıyorlardı. İşte bu meyanda kulumuz Nuh'u da yalancı saydılar. [3] Yahut onlar, «Nuh cin çarpmış bir divanedir» demişlerdi. [4] Yâni bardaktan boşanırcasına çok yağmur yağdırdık. [5] Boğulmaları için gökten yağan yağmurla yerden fışkıran sular birleşti, etraf su içinde kaldı. [6] Yahut onlardan intikam almak üzere bunu yaptık. [7] Yâni haydi ibret alın. [8] Yâni bu dehşetli hâli düşün. [9] Veya sekiz gün devam eden, pekdehşetli görünen, haklarında ilelebet uğursuz olan. [10] Veya pek soğuk bir fırtına. [11] Yâni bu dehşetli hâli düşün. [12] Veya peygamberlerinin korkutmalarını, öğütlerini. [13] Veya divanelikte.

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ۝ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ۝ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ۝ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۝ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ۝ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۝ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ۝ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۝ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۝ وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ۝ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ ۝ أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَٰئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ۝ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ۝ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ۝ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ ۝ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۝ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ۝ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝

(28) ve nebbi'hüm ennelmâe kısmetün beynehüm, küllü şibbin muhtedar (29) fenâdev sâhıbehüm fete'âtâ fe'akar (30) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (31) innâ erselnâ aleyhim sayhaten vâhıdeten fekânû keheşiymilmuhtezır (32) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddekir (33) kezzebet kavmü lûtın binnüzür (34) innâ erselnâ aleyhim hâsıben illâ âle lût, necceynâhüm biseharin (35) ni'meten min indinâ, kezâlike necziy men şeker (36) ve lekad enzerehüm batşetenâ fetemârev binnüzür (37) ve lekad râvedûhü an dayfihî fetamesnâ a'yünehüm fezûkuû azâbiy ve nüzür (38) ve lekad sabbehahüm bükreten azâbün müstekırr (39) fezûkuû azâbiy ve nüzür (40) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddekir (41) ve lekad câe âle fir'avnennüzür (42) kezzebû biâyâtinâ küllihâ fe'ehaznâhüm ahze aziyzin muktedir (43) eküffârüküm hayrün min ülâiküm em leküm berâetün fiyzzübür (44) em yekuûlûne nahnü cemiy'un müntesır (45) seyühzemülcem'u ve yüvellûneddübür (46) belissâ'atü mev'ıdühüm vessâ'atü edhâ ve emerr (47) innelmücrimiyne fiy dalâlin ve sü'ur (48) yevme yüshabûne fiynnâri alâ vücûhihim, zûkuû messe sekar (49) innâ külle şey'in halaknâhü bikader.

(28) Onlara suyun aralarında taksim olunduğunu [1] haber ver, herkes su nöbetinde hazır bulunsun. (29) Bir müddet bu halde kaldılar, canları sıkılınca arkadaşlarını çağırdılar. O da iki elini uzattı [2] da deveyi sinirlendirdi. (30) Artık onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? (31) Üzerlerine korkunç bir ses gönderdik. Onlar, ağıla konmuş kuru ot gibi yere serildiler. (32) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, hani ibret alan? (33) Lût kavmi Allah azabıyle korkutan peygamberlerini yalancı saymışlardı. (34) Biz de üzerlerine taş yağdırır bir rüzgâr gönderdik, ancak Lût ailesini tarafımızdan bir nimet olmak üzere sabahleyin kurtardık. (35) Biz şükredenlere böyle mükâfat veririz. (36) * Lût onları kavrayıp yakalamaklığımız ile korkutmuştu, onlar ise Lût'un korkuttuğu şeyler hakkında şüpheye düşüp yalan saymışlardı. (37) * Onlar kötü iş için konuklarla yalnız kalmak üzere tekrar tekrar Lût'a müracaat etmişlerdi. Biz de gözlerini belirsiz ettik, onlara «— Artık azabımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (38) * Onlar sabahleyin, peşlerini bırakmaz bir azaba duçar oldular. (39) Onlara «— Artık azabımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (40) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, ibret alan var mı? (41) * Firavun adamlarına da azapla korkutan mûcizeler gelmişti. (42) Onlar bütün mûcizelerimizi yalan saydılar, biz de onları yegâne galip olup güçlü, kuvvetli olana yakışır bir yakalama ile yakaladık. (43) Mekkeliler! Sizin kâfirleriniz, bu cemaattan daha mı iyidir ki size azap nâzil olmasın? Yoksa evvel gelen kitaplarda hakkınızda azaptan bir «Beraet» kararı mı var? [3] (44) Yok, onlar «— Biz birbirimize arka veren kuvvetli bir cemaatiz» [4] derler. (45) Yakında o cemaat Bedir'de dağılıp arkalarını çevirecekler. (46) Hayır, Bedir'den sonra onların vâdegâhları, kıyamettir. Kıyamet azabıyse bundan daha dehşetlidir, daha acıdır. (47) Şüphe yok ki günahkâr olan müşrikler, dünyada sapıklıkta, âhirette alevli ateşte [5] bulunacaklardır. (48) O gün, yüzüstü ateşe sürüklenecekler. Onlara «— Cehennemin dokunmasını [6] tatın» denecek. (49) Şurası muhakkak ki biz her şeyi mazbut bir ölçüyle [7] yarattık.

---

[1] Yâni su, bir gün onların bir gün de dişi devenin olacak. [2] Veya eline kılıcı aldı. [3] Yâni ne öyledir, ne böyledir, hiç bir şey yoktur. [4] Veya öç alan bir cemaatiz. [5] Veya dalâlet ve cehalet içindedir. [6] Yakmasını, acısını. [7] Yaratmak hususunda iktiza eden hizmet-i Rabbaniye'ye göre.

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۞ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَآ
أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ۞ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ
فِى الزُّبُرِ ۞ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ۞ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِى
جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۞ فِى مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ ۞

سُورَةُ الرَّحْمَٰنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَٰنُ ۞ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۞ خَلَقَ الْإِنسَانَ ۞ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۞
الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۞ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ
وَالسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۞ أَلَّا تَطْغَوْا فِى
الْمِيزَانِ ۞ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ
۞ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۞ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ
ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۞ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ
۞ فَبِأَيِّ آلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۞ خَلَقَ الْإِنسَانَ
مِن صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ۞ وَخَلَقَ الْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ
مِّن نَّارٍ ۞ فَبِأَيِّ آلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۞

(50) ve mâ emrünâ illâ vâhıdetün kelemhın bilbasar (51) ve lekad ehleknâ eşyâ'aküm fehel min müddekir (52) ve küllü şey'in fe'alûhü fiyzzübür (53) ve küllü sagıyrin ve kebiyrin müstetar (54) innelmüttekıyne fiy cennâtin ve neher (55) fiy mak'adi sıdkın inde meliykin muktedir.

SÛRETÜRRAHMÂN

Bismillâhirrahmanirrahîym

(1) errahmânü (2) allemelkur'ân (3) halakal'insâne (4) allemehülbeyân (5) eşşemsü velkamerü bihusbân (6) vennecmü veşşecerü yescüdân (7) vessemâe refe'ahâ ve veda'almiyzân (8) ellâ tatgav fiylmiyzân (9) ve ekıymülvezne bilkıstı ve lâ tuhsirûlmiyzân (10) vel'arda veda'ahâ lil'enâm (11) fiyhâ fâkihetün vennahlü zâtül'ekmâm (12) velhabbü zül'asfi verreyhân (13) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (14) halakal'insâne min salsâlin kelfehhâri (15) ve halakalcânne min mâricin min nâr (16) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân.

(50) Yapacağımız iş hakkında bizim fermanımız yalnız bir tek fermandır, göz kırpması gibi yapılması çabuktur, güçlüğü yoktur. (51) * Biz sizin gibileri [1] hep helâk etmişiz. Hani ibret alan? (52) Onların işledikleri her şey âmal defterlerinde kayıtlıdır. (53) Küçük, büyük her iş yazılıdır. (54 - 55) Sakınanlar yok mu, onlar uçmaklarda, ırmaklar kenarında, doğruluk derneğinde [2], güçlü, kuvvetli olan, mülkü gayet geniş bulunan Tanrı'nın huzurunda bulunacaklar.

RAHMAN SÛRESİ [[3]]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Esirgeyen Tanrı (2) Peygambere Kur'an'ı tâlim etti. (3) İnsanı yarattı, (4) Ona beyanı [4] öğretti. (5) Güneş, ay muayyen bir hesapla döner. (6) Ot, ağaç Tanrı'ya secde eder. (7) Göğü O kaldırdı, teraziyi O kurdu [5]. (8) Şunun için ki terazide insafı ayak altına almayınız. (9) Teraziyi insafla doğrultun, terazide ziyan yapmayın. (10) Yeri mahlûkat için Allah yaptı, (11) Orada meyveler, kapçıklı hurma ağaçları, (12) Samanlı otlar [6], güzel kokulu çiçekler vardır. (13) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? [7]. (14) İnsanı saksı gibi kuru çamurdan yarattı, (15) Periyi [8] ise dumansız atesten [9] yarattı. (16) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

[1] Veya size tâbi olanları.
[2] Kötü söz, boşu boşuna laf bulunmayan bir dernekte.
[3] Mekke'de nâzil olmuş (78) âyettir.
[4] İfade-i meramı, hüsn-ü beyan ve belâgati öğretti veya nutuk ile mümtaz kıldı.
[5] Adalet terazisini veya muvazene-i âlemi.
[6] Veya yapraklı taneler.
[7] Veya sizler Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz veya ne yürek, ne dil nimetlerini yalan sayabilir.
[8] Veya perinin menşei.
[9] Halis alevden.

(17) rabbülmeşrikayni ve rabbülmağribeyn (18) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (19) merecelbahreyni yeltekıyâni (20) beynehümâ berzehun lâ yebgıyân (21) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (22) yahrücü minhümellü'lü'ü velmercân (23) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (24) ve lehülcevârilmünşeâtü fiylbahri kel'a'lâm (25) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (26) küllü men aleyhâ fân (27) ve yebkaâ vechü rabbike zülcelâli vel'ikrâm (28) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (29) yes'elühü men fiyssemâvâti vel'ard, külle yevmin hüve fiy şe'n (30) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (31) senefrügu leküm eyyühessekalân (32) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (33) yâ ma'şerelcinni vel'insi inisteta'tüm en tenfüzû min aktârissemâvâti vel'ardı fenfüzû, lâ tenfüzûne illâ bisultân (34) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (35) yürselü aleykümâ şüvâzun min nârin ve nühâsün.felâ tentesırân (36) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (37) feizenşakkatissemâü fekânet verdeten keddihân (38) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (39) feyevmeizin lâ yüs'elü an zenbihî insün ve lâ cânn (40) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ۝ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَاٰتُ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ۝
فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۝ وَيَبْقٰى وَجْهُ
رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝
يَسْـَٔلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاْنٍ ۝ فَبِاَيِّ
اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ سَنَفْرُغُ لَكُمْ اَيُّهَ الثَّقَلَانِ ۝ فَبِاَيِّ
اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ
اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
اِلَّا بِسُلْطَانٍ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا
شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ۝ فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَٓاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ۝
فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذَنْبِهٖ
اِنْسٌ وَلَا جَٓانٌّ ۝ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

(17) O, iki maşrık, iki mağribin Rabbidir [1]. (18) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (19 - 20) O, iki denizi birbiriyle kavuşmak üzere bırakıverdi. Fakat aralarında birbirine karışmamak üzere bir engel vardır. (21) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz (22) O iki denizden inci ve mercan çıkar. (23) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (24) Denizde uzun dağlar gibi yükselen [2] gemiler de O'nundur. (25) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (26) Yeryüzünde her bir şey gelip geçicidir. (27) Azamet ve heybet ve in'am ve ikram sahibi olan Rabbinin yüzü bâkidir. (28) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (29) Göklerde ve yerde ne varsa hep O'na avuç açarlar. O, her gün bir işdedir [3]. (30) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (31) İnsanlarla periler! Sizinle meşgul olacağız [4]. (32) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (33) Ey peri ve Âdemî cemaati! Eğer göklerin ve yerin kenarından çıkıp kaçabilirseniz haydi çıkın, kaçın. Halbuki siz ancak kahir ve kuvvetle çıkabilirsiniz [5]. (34) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (35) Üzerlerinize alevli ateş, erimiş bakır dökülür de [6] kendinizi kurtaracak yardımcı bulamazsınız. (36) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (37) Gök, kızarmış gül renginde kırmızı sahtiyan [7] gibi yarıldığı zaman, (38) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (39) O gün ne Âdemî, ne peri günahlarından sorulmayacak. (40) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

---

[1] İnkılâb-ı sayfî ve şitaiye göre olabildiği gibi iki güneşli yıldızlara da işaret olabilir.
[2] Veya yapılmış olan.
[3] Biri ile iştigali, diğerine mâni olmaz.
[4] Cenab-ı Bâri asilere vereceği azabı öç almak hususunda işini, gücünü bırakıp yalnız onunla meşgul olan kimse gibi misal getiriyor.
[5] Asla çıkamazsınız, sizde bu kuvvet nerede!
[6] Veya üzerinize alevli ateşle kara duman salıverilir de.
[7] Veya zeytinyağı tortusu gibi.

يعرف المجرمون بسيماهم فيؤخذ بالنواصي والاقدام ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ هذه جهنم التي يكذب بها المجرمون ۝ يطوفون بينها وبين حميم آن ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ ولمن خاف مقام ربه جنتان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ ذواتا افنان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ فيهما عينان تجريان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ فيهما من كل فاكهة زوجان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ متكئين على فرش بطائنها من استبرق وجنى الجنتين دان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ فيهن قاصرات الطرف لم يطمثهن انس قبلهم ولا جان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ كانهن الياقوت والمرجان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ هل جزاء الاحسان الا الاحسان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ ومن دونهما جنتان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ مدهامتان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝ فيهما عينان نضاختان ۝ فباي آلاء ربكما تكذبان ۝

(41) yu'refülmücrimûne bisiymâhüm feyü'hazü binnevâsıy vel'akdâm (42) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (43) hâzihî cehennemülletiy yükezzibü bihelmücrimûn (44) yetûfûne beynehâ ve beyne hamiymin ân (45) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (46) ve limen hâfe makaâme rabbihî cennetân (47) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (48) zevâtâ efnân (49) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (50) fiyhimâ aynâni tecriyân (51) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (52) fiyhimâ min külli fâkihetin zevcân (53) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (54) mütte'kiiyne alâ fürüşin betâinühâ min istebrak, ve cennelcenneteyni dân (55) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (56) fiyhinne kaâsırâtüttarfi lem yatmishünne insün kablehüm ve lâ cânn (57) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (58) ke'ennehünnelyâkuûtü velmercân (59) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (60) hel cezâ'ülihsâni illel'ihsân (61) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (62) ve min dûnihimâ cennetân (63) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (64) müdhâmmetân (65) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (66) fiyhimâ aynâni naddâhatân (67) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân.

(41) Günahkârlar kıyafetlerinden belli olacak da alınlarının saçlarından ve ayaklarından yakalanacak. (42) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (43) (Onlara) «— Bu günahkârların yalan saydıkları Cehennemdir» denecek. (44) Onlar Cehennem ateşiyle pek çok kaynar su arasında dolaşıp duracaklar. (45) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz. (46) Rablerinin huzurunda durmaktan korkanlar için iki Cennet vardır. (47) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (48) Bu Cennetlerin ağaçları dallı budaklıdır. (49) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (50) Onlarda iki pınar akar. (51) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (52) Onlarda her meyveden iki çeşit [1] vardır. (53) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (54) Onlar, astarları kalın dibadan olan döşekler üzerinde yaslanacaklar, bu iki Cennetin devşirilecek meyveleri onlara yakın bulunacak [2]. (55) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (56) Cennetlerde gözlerini sahiplerine dikmiş, bunlardan evvel insan ve periden hiç bir kimse tarafından dokunulmamış kadınlar vardır. (57) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (58) Onlar (renk ve letafette) sanki yakut ve mercandır. (59) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz. (60) İyiliğin mükâfatı ancak iyiliktir. (61) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (62) Bu iki Cennetten başka iki Cennet daha vardır. (63) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (64) Onlar, koyu yeşil renkte, karamtıraktır. (65) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (66) İçinde iki pınar fışkırmaktadır. (67) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

---

[1] Kuru, yaş; tatlı, acı; garip, mâruf.

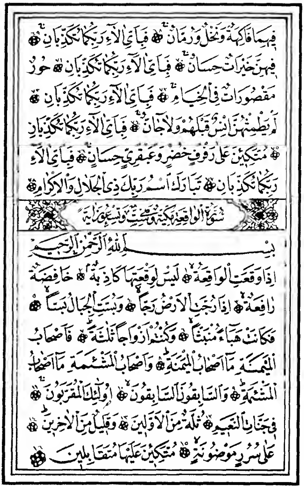
[2] Kolaylıkla devşirilebilecek.

(68) fiyhimâ fâkihetün ve nahlün ve rümmân (69) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (70) fiyhinne hayrâtün hisân (71) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (72) hûrün maksûrâtün fiylhıyâm (73) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (74) lem yatmishünne insün kablehüm ve lâ cânn (75) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (76) mütteki'iyne alâ refrefin hudrin ve abkariyyin hisân (77) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (78) tebârekesmü rabbike zilcelâli vel'ikrâm.

SÛRETÜLVÂKIA

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izâ veka'atilvâkı'atü (2) leyse livak'atihâ kâzibeh (3) hâfıdatün râfi'atün (4) izâ rüccetilardu reccen (5) ve büssetilcibâlü bessen (6) fekânet hebâen münbessâ (7) ve küntüm ezvâcen selâse (8) feashâbülmeymeneti mâ ashâbülmeymeneh (9) ve ashâbülmeş'emeti mâ ashâbülmeş'emeh (10) vessâbikuûnessâbikuûn (11) ülâikelmukarrebûn (12) fiy cennâtinna'ıym (13) sülletün minel'evveliyne (14) ve kaliylün minel'âhıriyn (15) alâ sürürin mevdûnetin (16) mütteki'iyne aleyhâ mütekaâbiliyn.

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ حُورٌ
مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
۝ مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۝
سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَسِتٌّ وَتِسْعُونَ آيَةً
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۝ خَافِضَةٌ
رَافِعَةٌ ۝ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ۝ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۝
فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۝ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۝ فَأَصْحَابُ
الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ
الْمَشْأَمَةِ ۝ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۝ أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۝
فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝ وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
عَلَىٰ سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۝ مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۝

(68) Bu iki Cennette her nevi meyve, hurma ve nar ağaçları vardır. (69) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (70) Bu Cennetlerde güzel huylu, güzel yüzlü kadınlar vardır. (71) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (72) Çadırlar içinde, perde ardında hûriler vardır [1]. (73) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (74) Sahiplerinden evvel onlara ne peri, ne insan dokunmamıştır. (75) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (76) Cennetlikler yeşil yastıklara, güzel ve nâdide döşeklere yaslanırlar, sohbete koyulurlar. (77) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (78) Azamet ve heybet, in'am ve ikram sahibi olan Rabbinin nâmı âli olsun.

VAKI'A SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kıyamet hâdisesi vâki olunca (2) Ki vukuunda hiç bir yalancı bulunmayacak [3] (3) O kimini alçaltacak, kimini yükseltecek [4] (4) Yani yer, şiddetli bir halde sarsıldığı, (5) Dağlar parça parça olup (6) Toz gibi dağıldığı zaman [5]. (7) (İşte o gün siz) üç sınıfa ayrılacaksınız, (8) Biri uğurlular [6] dır. Uğurlular ne iyi haldedir! (9) Diğeri uğursuzlardır [7]. Uğursuzlar ne kötü haldedir! (10) İleri gelenler de ileri gelenlerdir [8]. (11) İşte bunlar mukarreplerdir [9]. (12) Ki nimeti halis Cennetlerde bulunacaklar. (13) Evvelkilerden büyük bir cemaat, (14) Sonrakilerden az bir ümmet, [10] (15) Altından örülmüş, (inci ve yakut ve zümrütten işlenmiş) tahtlar üzerinde (16) Karşı karşıya yaslanacaklar.

[1] Veya gözlerini sahiplerine dikmiş hûriler vardır. [2] Mekke'de nâzil olmuş (96) âyettir. [3] Yâni hiç bir kimsenin inkâra mecali kalmayacak veya o zamanı hatırla ki onun kopmasında yalan yoktur. [4] Mü'min Cennete çıkacak, kâfir Cehenneme düşecek, yahut zelzele hâdisesi vuku bulunca hiç bir fert onu inkâr edemez, alt üst, üst alt olur. [5] Yahut bu zaman alt üst, üst alt olur. [6] Veya defter-i amalleri sağ ellerine verilenler. [7] Veya defter-i amalleri sol ellerine verilenlerdir. [8] Cennete ik girenler veya Imanda ilk olanlar yahut ileri gelenler. [9] Üçüncü kısım budur. [10] Ümem-i sabıka ile ümmet-i Muhammediye - sabıkın evvelin ile onlara mülhak olanlar - mü'min-i kâmil ile zürriyetleri - ümmet-i Muhammediyenin evâili ile evâhiri.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۝ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ
مَعِينٍ ۝ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ۝ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۝
وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۝ وَحُورٌ عِينٌ ۝ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝
إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝
فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ۝ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ۝ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ ۝ وَمَاءٍ
مَسْكُوبٍ ۝ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۝ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝
وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ۝ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ۝ فَجَعَلْنَاهُنَّ
أَبْكَارًا ۝ عُرُبًا أَتْرَابًا ۝ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝ ثُلَّةٌ مِنَ
الْأَوَّلِينَ ۝ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ
الشِّمَالِ ۝ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ۝ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ۝ لَا بَارِدٍ وَلَا
كَرِيمٍ ۝ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ۝ وَكَانُوا يُصِرُّونَ
عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ۝ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ۝ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ۝

(17) yetûfü aleyhim vildânün muhalledûne (18) bi'ekvâbin ve ebâriyka ve ke'sin min ma'ıyn (19) lâ yusadde'ûne anhâ ve lâ yünzifûn (20) ve fâkihetin mimmâ yetehayyerûne (21) ve lahmi tayrin mimmâ yeştehûn (22) ve hûrün ıynün (23) ke'emsâlillü'lüilmeknûn (24) cezâ en bimâ kânû ya'melûn (25) lâ yesme'ûne fiyhâ lagven ve lâ te'siymen (26) illâ kıylen selâmen selâmâ (27) ve ashâbülyemiyni mâ ashâbülyemiyn (28) fiy sidrin mahdûdin (29) ve talhın mendûdin (30) ve zıllin memdûdin (31) ve mâin meskûbin (32) ve fâkihetin kesiyretin (33) lâ maktû'atin ve lâ memnû'atin (34) ve fürüşin merfû'ah (35) innâ enşe'nâhünne inşâen (36) fece'alnâhünne ebkâren (37) uruben etrâben (38) liashâbilyemiyn (39) sülletün minel'evveliyne (40) ve sülletün minel'âhıriyn (41) ve ashâbüşşimâli mâ ashâbüşşimâl (42) fiy semûmin ve hamiymin (43) ve zıllin min yahmûmin (44) lâ bâridin ve lâ keriym (45) innehüm kânû kable zâlike mütrefiyn (46) ve kânû yusırrûne alelhınsil'azıym (47) ve kânû yekuûlûne eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâ men einnâ lemeb'ûsûne (48) eveâbüünel'evvelûn (49) kul innel'evveliyne vel'âhiriyne (50) lemecmû'ûne ilâ miykaâti yevmin ma'lûm.

(17 - 18) Etraflarında devamlı taze kalan çocuklar bir kaynaktan akan halis şarapla dolu sürahiler, ibrikler, bardaklar dolaştıracaklar. (19) O şaraptan başları ağrımayacak, sersem de olmayacaklar. (20) Bir de, beğendikleri meyve, (21) Arzuladıkları kuş eti dolaştıracaklar. (22 - 23 - 24) Onların işledikleri iyiliğe mukabil saklı, (El dokunmamış) inci gibi iri kara gözlü hûriler de vardır. (25) Orada boş söz, günaha ait laf işitmeyecekler, (26) Yalnız birbirlerine selâm vermeyi işitecekler. (27) Uğurlular, o uğurlular ne iyi haldedir! (28) Dikensiz Arabistan kirazı ağaçları, meyveleri, (29) Kat kat olmuş muz ağaçları altında, (30) Yayılmış gölgede, (31) Akar su başlarında bulunacaklar. (32 - 33) Onlara pek çok meyveler verilecek, bu meyveler ne tükenecek, ne de yasak edilecek. (34) Onlar yüksek yataklarda oturacaklar. (35) Biz, kadınları [1] başka türlü yaratacağız. (36) Onları kız oğlan kız, (37) Kocalarına düşkün, (38) Kocaları olan uğurlularla yaşıt yapacağız. (39) Uğurlular, evvelkilerden de, (40) Sonrakilerden de çok bulunur [2]. (41) Uğursuzlar bu uğursuzlar ne kötü haldedir! (42) Onlar, kızgın ateşte [3], kaynar suda, (43) Kara bir duman gölgesinde bulunacaklar, (44) O duman, ne serindir, ne hoş bir şeydir [4]. (45) Çünkü onlar bundan evvel dünyada naz ve nimet içinde de yaşamışlardı. (46)Pek büyük günahta ayak diriyorlardı. (47) «— Acaba biz ölecek miyiz? Toprak, çürümüş kemik olacak mıyız? Sonra da dirilecek miyiz? (48) Evvelki babalarımız da dirilecekler mi?» diyorlardı. (49) Onlara de ki evvelkiler de, sonrakiler de (50) Malûm bir günün muayyen bir vaktinde herhalde toplanacaklar.

[1] Gerek dünya kadınlarını ve gerek hûrileri veya yalnız birini.

[2] Çoğu kurun-u selâsede gelen selef-i ümmet ile onlardan sonra gelenlerdir veya ümem-i sâlife ile ümmet-i Muhammediye'dendir.

[3] Veya Sam yelinde, kızgın rüzgârda.

[4] Ne fayda verir, ne istirahat verir.

ثم إنكم أيها الضالون المكذبون ۝ لآكلون من شجر من زقوم ۝
فمالئون منها البطون ۝ فشاربون عليه من الحميم ۝ فشاربون
شرب الهيم ۝ هذا نزلهم يوم الدين ۝ نحن خلقناكم
فلولا تصدقون ۝ أفرأيتم ما تمنون ۝ أأنتم تخلقونه
أم نحن الخالقون ۝ نحن قدرنا بينكم الموت وما نحن
بمسبوقين ۝ على أن نبدل أمثالكم وننشئكم في ما
لا تعلمون ۝ ولقد علمتم النشأة الأولى فلولا تذكرون ۝
أفرأيتم ما تحرثون ۝ أأنتم تزرعونه أم نحن الزارعون ۝
لو نشاء لجعلناه حطاما فظلتم تفكهون ۝ إنا لمغرمون ۝
بل نحن محرومون ۝ أفرأيتم الماء الذي تشربون ۝ أأنتم
أنزلتموه من المزن أم نحن المنزلون ۝ لو نشاء جعلناه أجاجا
فلولا تشكرون ۝ أفرأيتم النار التي تورون ۝ أأنتم
أنشأتم شجرتها أم نحن المنشئون ۝ نحن جعلناها تذكرة
ومتاعا للمقوين ۝ فسبح باسم ربك العظيم ۝ فلا أقسم
بمواقع النجوم ۝ وإنه لقسم لو تعلمون عظيم ۝

(51) sümme inneküm eyyüheddâllûnelmükezzibûne (52) leâkilûne min şecerin min zekkuûmin (53) femâliûne minhelbutûn (54) feşâribûne aleyhi minelhamiym (55) feşâribûne şürbelhiym (56) hâzâ nüzülühüm yevmeddiyn (57) nahnü halaknâküm felevlâ tüsaddikuûn (58) efere'eytüm mâ tümnûn (59) e'entüm tahlükuûnehû em nahnülhâlikuûn (60) nahnü kaddernâ beynekümülmevte ve mâ nahnü bimesbûkıyne (61) alâ en nübeddile emsâleküm ve nünşieküm fiy mâ lâ ta'lemûn (62) ve lekad alimtümünneşetel'ûlâ felevlâ tezekkerûn (63) efere'eytüm mâ tahrüsûn (64) e'entüm tezre'ûnehû em nahnüzzâri'ûn (65) lev neşâü lece'alnâhü hutâmen fezaltüm tefekkehûn (66) innâ lemugremûne (67) bel nahnü mahrûmûn (68) efere'eytümülmâelleziy teşrebûn (69) e'entüm enzeltümûhü minelmüzni em nahnülmünzilûn (70) lev neşâü ce'alnâhü ücâcen felevlâ teşkürûn (71) efere'eytümünnârelletiy tûrûn (72) e'entüm enşe'tüm şeceretehâ em nahnülmünşi'ûn (73) nahnü ce'alnâhâ tezkireten ve metâ'an lilmukviyn (74) fesebbih bismi rabbikel'azıym (75) felâ uksimü bimevâkı'unnücûmi (76) ve innehü lekasemü lev ta'lemûne azıymün.

(51) Sonra siz! Ey yalan sayan sapıklar! (52) Zakkum ağacından yiyeceksiniz, (53) Onunla karınlarınızı dolduracaksınız, (54) Üzerine de kaynar su içeceksiniz, (55) Susuzluğa uğrayan develer gibi içeceksiniz [1]. (56) Ceza gününde ilk ziyafetler, işte bunlardır. (57) Biz, sizi yarattık, niye inanmıyorsunuz? (58) Akıttığınız meniye ne dersiniz? (59) Ondan insanı yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (60 - 61) Aranızda ölümü biz takdir ettik. Sizin gibileri değiştirip bilmediğiniz bir şekilde sizi yaratmak hususunda geri kalmış değiliz [2]. (62) * İlk yapılışınızı bildiğiniz halde niye ikinci yapılışınızı düşünmüyorsunuz? (63) Ektiklerinize ne dersiniz? (64) Onu bitiren siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (65) Dileseydik biz onu bir saman kırıntısı yapardık da siz de donakalırdınız [3], (66) «— Biz borca giriftar olduk, (67) Hayır geçinecek şeyden mahrum kaldık derdiniz. (68) İçtiğiniz suya ne dersiniz? (69) Onu buluttan yağdıran siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (70) Dileseydik biz onu acı bir su yapardık. O halde niye şükretmiyorsunuz? (71) Çaktığınız ateşe ne dersiniz? (72) Onun ağacını yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (73) Biz bunu kalb gözü bulunanlara ibret, çölde giden yolculara da bâis-i menfaat yaptık. (74) Artık ulu Rabbinin adını tenzih et. (75) Yıldızların mevkilerine [4] yemin ederim ki [5] (76) Bilseniz, bu ne büyük bir yemindir.

[1] Veya «istiska» illetine uğrayan develer gibi. Bu illet deveyi öldürünceye veya pek ziyade hasta edinceye kadar susuzluğa müptelâ eder, o kadar su içer ki kanmak nedir bilmez. [2] Veya âciz değiliz. Veya ölümü takdir ettik, takdirde yâni ölümden kaçmak veya vaktini değiştirmek suretiyle bizi geçecek yoktur. Sizin gibilerini değiştirerek başka bir şekilde sizi yaratmaya da gücümüz yeter. [3] Veya tasalanarak pişman olurdunuz. [4] Battıkları yere. Veya doğup battıkları yere veya burçlardaki menzillerine veya kıyamet günü düşmelerine veya Kur'an yıldızının inmesine. [5] Veya dedikleri gibi değil, yemin ederim ki - veya bir yemin etmem, bil ki bin yemin ederim.

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۝ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ۝ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ ۝ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ
مُدْهِنُونَ ۝ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ۝ فَلَوْلَا
إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ۝ وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ۝ وَنَحْنُ
أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ۝ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ
مَدِينِينَ ۝ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
الْمُقَرَّبِينَ ۝ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ۝ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ
أَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ۝ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ۝ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ۝
إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ۝ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝

سُورَةُ الْحَدِيدِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ هُوَ
الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

(77) innehü lekur'ânün keriymün (78) fiy kitâbin meknûnin (79) lâ yemessühû illelmutahherûn (80) tenziylün min rabbil'âlemiyn (81) efebihâzelhadiysi entüm müdhinûne (82) ve tec'alûne rızkaküm enneküm tükezzibûn (83) felevlâ izâ belegatilhulkuûme (84) ve entüm hıyneizin tenzurûne (85) ve nahnü akrebü ileyhi minküm ve lâkin lâ tübsırûn (86) felevlâ in küntüm gayre mediyniyne (87) terci'ûnehâ in küntüm sâdikıyn (88) fe'emmâ in kâne minelmukarrebiyne (89) ferevhun ve reyhânün ve cennetü na'ıym (90) ve emmâ in kâne min ashâbilyemiyni (91) feselâmün leke min ashâbilyemiyn (92) ve emmâ in kâne minelmükezzibiyneddâlliyne (93) fenüzülün min hamiymin (94) ve tasliyetü cahıym (95) inne hâzâ lehüve hakkulyakıyn (96) fesebbıh bismi rabbikel'azıym.

SÛRETÜLHADİYD

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sebbeha lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (2) lehü mülküssemâvâti vel'ard, yuhyiy ve yümiyt, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (3) hüvel'evvelü vel'âhirü vezzâhirü velbâtın, ve hüve bikülli şey'in aliym.

(77) Bu kitap çok menfaatli kıymetli bir Kur'an'dır. (78) Masun ve mahfuz bir Kitaptadır. (79) Ona yalnız pâk olanlar dokunabilir [1]. (80) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (81) Ya siz bu sözümü mü hakîr görüyorsunuz? (82) Yalan saymayı mı kendinize rızk yapıyorsunuz [2] (83) Can boğaza gelince, (84) İşte o zaman (ona yardım etmeksizin) bakar durursunuz. (85) Halbuki biz ona sizden daha yakınız, fakat siz görmezsiniz. (86) Ceza görmeyecekseniz [3], (87) Müddeanızda da gerçekseniz niye onun canını geri döndüremiyorsunuz? [4] (88) Eğer ölü, mukarreplerdense (89) Ona rahat, güzel bir rızk [5] nimeti bol Cennet hazırdır. (90) Şâyet ölü, uğurlulardansa (91) Ona uğurlular tarafından «— Sana selâm olsun» denecek [6]. (92) Eğer ölü, sapıklardan ve yalan sayanlardansa (93) Ona kaynar su ziyafeti verilir, (94) Cehenneme de atılır. (95) Bu beyan, şüphesiz doğru ve dürüsttür [7]. (96) Artık ulu Rabbinin adını tenzih et.

HADÎD SÛRESİ [[8]]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah uğurunda [9] tenzih eder, O, yegâne galiptir, emrinde hâkimdir. (2) Göklerin ve yerin mülk ve hâkimiyeti O'nundur. O, diriltir, O, öldürür, O, her şeye tamamıyle kaadirdir. (3) O, ilktir, sondur; aşikârdır, gizlidir [10]. O, her şeyi hakkıyle bilir.

---

[1] Veya Levh-i Mahfuz'dadır, ona melâike-i mutahharîn muttali olabilir. [2] Yâni Kur'an'daki payınız yalnız yalan saymaktan ibarettir. [3] Dirilmeyecekseniz veya Allah'ın hükmüne bağlı değilseniz, O'nun kulu değilseniz. [4] Ölümü çevirin de ona ceza verilmesin, kul olmayınız, onu yapamazsanız, kulumuzsunuz, ceza da göreceksiniz. [5] Veya güzel kokulu çiçekler. [6] Yahut Muhammed! Onlardan yana selâmette ol, korkma, o uğurlulardandır veya uğurlular tarafından sana selâm vardır. [7] Şüphesi yok, kat'î bir hakikattir. [8] Medine'de nâzil olmuş, (29) âyettir. [9] Allah'ı tenzih eder. [10] Her şeyden evvel vardır, bidayeti yoktur, kadîm ve ezelîdir; sonuna nihayet yoktur, en son kendisi kalacaktır, ebedîdir; delil ve burhanla aşikârdır; hakikatı akl-ı beşere gizli kalmıştır. His ile idrak olunamaz, kısası göz görmez, akıl ermez.

(4) hüvelleziy halakassemâvâti vel'arda sitteti eyyâmin sümmestevâ alel'arş, ya'lemü mâ yelicü fiyl'ardı ve mâ yahrücü minhâ ve mâ yenzilü minessemâi ve mâ ya'rücü fiyhâ, ve hüve ma'aküm eyne mâ küntüm, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (5) lehü mülküssemâvâti vel'ard, ve ilallahi türce'ul'ümûr (6) yûlicülleyle fiynnehârî ve yûlicünnehâre fiylleyl, ve hüve aliymün bizâtissudûr (7) âminû billâhi ve resûlihî ve enfikuû mimmâ ce'aleküm müstahlefiyne fiyh, felleziyne âmenû minküm ve enfekuû lehüm ecrün kebiyr (8) ve mâleküm lâ tü'minûne billâh, verresûlü yed'ûküm litü'minû birabbiküm ve kad ehaze miysâkaküm in küntüm mü'miniyn (9) hüvelleziy yünezzilü alâ abdihî âyâtin beyyinâtin liyuhriceküm minezzulûmâti ilennûr, ve innallahe biküm lere'ûfün rahıym (10) ve mâleküm ellâ tünfikuû fiy sebiylillâh, ve lillâhi mirâsüssemâvâti vel'ard, lâ yesteviy minküm men enfeka min kablilfethi ve kaâtel, ülâike ağzamü dereceten minelleziyne enfekuû min ba'dü ve kaâtelû, ve küllen ve'adallahülhusnâ, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (11) men zelleziy yukridullahe kardan hasenen feyudâ'ıfehü lehü ve lehû ecrün keriym.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى
الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝ يُولِجُ اللَّيْلَ
فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝
آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُم مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِ
فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ
إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ۝ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ۝
وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ
دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ
الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ
قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ۝

(4) Gökleri, yeri altı günde yaratan, sonra arş üzerine şanıyle müstevi olan [1], O'dur, O, yere gireni ve yerden çıkanı, gökten ineni ve göğe yükseleni bilir. Nerede olsanız O, sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı görür. (5) Göklerin ve yerin mülk ve saltanatı O'nundur, işler Allah'a döner. (6) O, geceyi gündüze, gündüzü geceye katar, sinelerde gizli olanları tamamıyle bilir. (7) Allah'a ve peygamberine iman edin, Allah'ın sizi, kendine vekil edip [2] tasarruf ettirdiği mallardan harcedin. İçinizden iman edip hayra harcedenler için büyük mükâfat vardır, (8) Size ne oluyor ki Allah'a iman etmiyorsunuz? Halbuki peygamber sizi Rabbinize iman getirmeye dâvet ediyor. Allah bu hususta sizden misak almıştı. İman edecekseniz [3] imana koşun. (9) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kulu Muhammed'e apaçık mûcizeler indiren O'dur. Allah hakkınızda pek şefkatlidir, merhametlidir. (10) Size ne oluyor ki Allah yolunda hayra harcetmiyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası [4] Allah'ındır. İçinizden Mekke fethinden evvel hayra sarfedip vuruşan, sonradan sarfedip vuruşanlarla bir olmaz. Onlar derece ve makamca daha sonra hayra harcedip vuruşanlardan daha büyüktür. Allah hepsine de güzel mükâfat vaadetmiştir, Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (11) Kimdir? O ki Allah'a gönül hoşluğuyle ödünç verir [5], Allah böyle bir parayı kat kat artırır, onun için başkaca kıymetli bir mükâfat vardır.

---

[1] Veya arşı tedbiri, emri icrayı kast eden.
[2] Veya evvelkilerin yerine getirip.
[3] Veya bu misaka inanıyorsanız.
[4] Herkes ölür, her ne kalırsa Allah'ın olur.
[5] Allah uğurunda malını harceder, yoksa işitsinler, görsünler diye harcetmez.

يوم ترى المؤمنين والمؤمنات يسعى نورهم بين أيديهم وبأيمانهم
بشراكم اليوم جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها ذلك
هو الفوز العظيم ۝ يوم يقول المنافقون والمنافقات للذين
آمنوا انظرونا نقتبس من نوركم قيل ارجعوا وراءكم فالتمسوا
نورا فضرب بينهم بسور له باب باطنه فيه الرحمة وظاهره
من قبله العذاب ۝ ينادونهم ألم نكن معكم قالوا بلى ولكنكم
فتنتم أنفسكم وتربصتم وارتبتم وغرتكم الأماني حتى
جاء أمر الله وغركم بالله الغرور ۝ فاليوم لا يؤخذ منكم
فدية ولا من الذين كفروا مأواكم النار هي مولاكم وبئس
المصير ۝ ألم يأن للذين آمنوا أن تخشع قلوبهم لذكر الله
وما نزل من الحق ولا يكونوا كالذين أوتوا الكتاب من قبل
فطال عليهم الأمد فقست قلوبهم وكثير منهم فاسقون
۝ اعلموا أن الله يحيي الأرض بعد موتها قد بينا لكم الآيات
لعلكم تعقلون ۝ إن المصدقين والمصدقات وأقرضوا
الله قرضا حسنا يضاعف لهم ولهم أجر كريم ۝

(12) yevme terelmü'miniyne velmü'minâti yes'â nûrühüm beyne eydiyhim ve bi'eymânihim büşrâkümülyevme cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, zâlike hüvelfevzül'azıym (13) yevme yekuûlülmünâfikuûne vel münâfikaâtü lilleziyne amenûnzurûnâ naktebis min nûriküm, kıylerci'û verâeküm feltemisû nûrâ, feduribe beynehüm bisûrin lehü bâb, bâtınühü fiyhirrahmetü ve zâhirühü min kablihil'azâb (14) yünâdûnehüm elem nekün ma'aküm, kaâlû belâ ve lâkinneküm fetentüm enfüseküm ve terebbastüm vertebtüm ve garretkümül' emâniyyü hattâ câe emrullahi ve garreküm billâhilgarûr (15) felyevme lâ yü'hazü minküm fidyetün ve lâ minelleziyne kefrû, me'vâkümünnâr, hiye mevlâküm, ve bi'selmasıyr (16) elem ye'ni lilleziyne âmenû en tahşe'a kulûbühüm lizikrillâhi ve mâ nezele minelhakkı ve lâ yekûnû kelleziyne ûtülkitâbe min kablü fetâle aleyhimül'emedü fekaset kulûbühüm, ve kesiyrün minhüm fâsikuûn (17) i'lemû ennallahe yuhyil'arda ba'de mevtihâ, kad beyyennâ lekümül'âyâti le'alleküm ta'kılûn (18) innelmussaddikıyne velmussaddikaâti ve akradullahe kardan hasenen yudâ'afü lehüm ve lehüm ecrün keriym.

(12) Tevhit nurları erkek, kadın mü'minlerin önlerinde, sağlarında çabuk yürürken, mü'minleri o nurların ışığında görürsün, onlara «— Bugün size müjdeler olsun ki ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklar hazırdır, orada devamlı kalacaksınız» denecek. İşte büyük kurtuluş budur. (13) O gün, erkek ve kadın münafıklar mü'minlere «— Bize bakın ki nurunuzdan bir parça ışık alalım» diyecekler. Onlara «— Arkanıza [1] dönün de nur arayın» denecek. Bu sözlerden sonra kapılı bir duvar çekilecek [2], o duvarın iç tarafı rahmete [3], münafıklardan yana olan dış tarafı azaba mahsustur, (14) (Aralarına bir perde çekilince) münafıklar mü'minlere nida edecekler: Biz dünyada sizinle beraber değil miydik? Mü'minler şöyle diyecekler: «— Evet beraberdik fakat siz öz nefsinizi mihnete soktunuz, bizim felâketimizi gözlediniz, dinde şüpheye tutuldunuz, emr-i hak vâki oluncaya kadar kuruntular sizi aldattı, o aldatıcı dünyada Allah'a itaat hususunda sizi aldattı». (15) İşte bugün, ne sizden, ne kâfirlerden azaptan kurtulmak için bedel alınmayacak, yurdunuz ateş olacak. Orası size yaraşır bir yerdir [4], o ne kötü uğraktır! (16) Allah'ı ve nâzil olan hak Kitabı yâd ile mü'minlerin kalblerine yumuşaklık gelmedi mi? Müminler, bunlardan evvel Kitaba nâil olup zamanın uzamasıyle kalbleri katılaşan ümmetler gibi olmasınlar. Bunların çoğu dinden çıkmıştı. (17) Biliniz ki Allah, yere, kuruduktan sonra taze can verir [5], aklınız ersin diye size âyetleri beyan ettik [6].(18) Sadaka veren [7] erkekler ve kadınlar ve Allah'a gönül hoşluğuyle ödünç verenler yok mu, Allah onların sevabını artıracak. Hem onların kıymetli bir mükâfatı vardır.

[1] Veya dünyaya.
[2] Veya mü'minlerin nuruyle perde arkasında kalacaklar.
[3] Veya kapının iç tarafı yâni mü'minlerin bulunduğu taraf rahmete.
[4] Veya yardımcınız, işlerinizi görenler, yakında gireceğiniz yer, ateştir.
[5] İşte ölüyü de böyle diriltecek veya Arapları cehaletle ölü bir haldeyken onları ilimle diriltmiştir; veya kalblerinize böyle din duygusunu koymuştur.
[6] Nazm-ı kerîm din duygusunu akıl ölçüsüne bırakmış oluyor.
[7] Veya Allah'ı ve peygamberi tasdik eder.

(19) velleziyne âmenû billâhi ve rüsülihî ülâike hümüssıddiykuûne veşşühedâü inde rabbihim, lehüm ecrühüm ve nûrühüm, velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ülâike ashâbülcahıym (20) ı'lemû ennemelhayâtüddünyâ le'ıbün ve lehvün ve ziynetün ve tefâhurün beyneküm ve tekâsürün fiyl'emvâli vel'evlâd, kemeseli gaysin a'cebelküffâre nebâtühü sümme yehiycü feterâhü musfarren sümme yekûnü hutâmâ, ve fiyl'âhıreti azâbün şediydün ve mağfrietün minallahi ve rıdvân, ve melhayâtüddünya illâ metâ'ulgurûr (21) sâbikuû ilâ mağfiretin min rabbiküm ve cennetin arduhâ ke'ardıssemâi vel'ardı ü'ıddet lilleziyne âmenû billâhi ve rüsülih, zâlike fadlullahi yü'tiyhi men yeşâ', vallahü zülfadlil'aziym (22) mâ esâbe min musiybetin fiyl'ardı ve lâ fiy enfüsiküm illâ fiy kitâbin min kabli en nebre'ehâ, inne zâlike alallahi yesiyr (23) likeylâ te'sev alâ mâ fâteküm ve lâ tefrehû bimâ âtâküm, vallahü lâ yühıbbü külle muhtâlin fehûr (24) elleziyne yebhalûne ve ye'mürûnennâse bilbuhl, ve men yetevelle finnallahe hüvelganiyyülhamiyd.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝ اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ۝ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ۝ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

(19) Onlar ki Allah'a ve peygamberlerine inanırlar, işte Rablerinin yanında özü, sözü doğru olanlar, Allah için şehadette bulunanlar, onlardır. Onların hem mükâfatları, hem ışıkları vardır. Kâfir olup âyetlerimizi yalan sayanlar da cehennemliktir. (20) Biliniz ki dünya diriliği, oyun, eğlence, süslenmeden, birbirinize karşı övünmeden, mal ve çoluk çocuğu çoğaltmak arzusundan ibarettir. Bütün bunlar bir yağmur gibidir ki bitirdiği ot ekincilerin hoşuna gittikten sonra kurur da sen onu sararmış, daha sonra bir saman kırıntısına dönmüş görürsün. Dünyaya aldananlar için âhirette şiddetli azap vardır. Âhireti ihtiyar edenler hakkında da Allah tarafından yarlıganma, hoşnutluk vardır. Dünya diriliği, aldanmadan ibaret bir geçinmedir [1]. (21) Rabbiniz tarafından yarlıganmaya, gök ve yer kadar geniş olan Cennete koşun. Cennet, Allah'a ve peygamberlerine iman edenlere hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın bir inayetidir ki onu dilediğine verir. Allah büyük bir inayet sahibidir. (22) Gerek yeryüzünde, gerek kendi nefsinde başınıza hiç bir musibet [2] gelmez ki yaratılmasından [3] evvel o, Kitapta yazılı bulunmasın. Bu husus Allah'a göre kolaydır. (23) Ta ki elinizden çıkana tasalanmayasınız. Size verilene de sevinmeyesiniz. Allah kendini görenleri, kendini beğenenleri sevmez. (24) Yâni cimrilik edip [4] halka cimriliği emredenleri sevmez [5]. Her kim hayra harcetmeden yüz çevirirse (varsın yüz çevirsin.) Çünkü Allah (onlardan da harcından da) müstağnidir, zâtında övülmüştür; artık Allah'a ne olur!

---

1 Aldatıcı eğlenceden başka bir şey değildir. Aldandığı, mağrur olduğu bir meta'dır.

2 Kıtlık, ziyan; hastalık, ölüm gibi hiç bir musibet.

3 Yerin —musibetlerin— nefsinizin yaratılmasından.

4 Malda, tâlimde ve neşr-i ilimde, evsaf-ı peygamberiyi beyanda.

5 Veya bunlar için şiddetli azap vardır.

لقد أرسلنا رسلنا بالبينات وأنزلنا معهم الكتاب
والميزان ليقوم الناس بالقسط وأنزلنا الحديد فيه بأس
شديد ومنافع للناس وليعلم الله من ينصره ورسله
بالغيب إن الله قوي عزيز ۝ ولقد أرسلنا نوحا وإبراهيم
وجعلنا في ذريتهما النبوة والكتاب فمنهم مهتد وكثير
منهم فاسقون ۝ ثم قفينا على آثارهم برسلنا وقفينا
بعيسى ابن مريم وآتيناه الإنجيل وجعلنا في قلوب الذين
اتبعوه رأفة ورحمة ورهبانية ابتدعوها ما كتبناها
عليهم إلا ابتغاء رضوان الله فما رعوها حق رعايتها
فآتينا الذين آمنوا منهم أجرهم وكثير منهم فاسقون ۝
يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله وآمنوا برسوله يؤتكم
كفلين من رحمته ويجعل لكم نورا تمشون به
ويغفر لكم والله غفور رحيم ۝ لئلا يعلم أهل
الكتاب ألا يقدرون على شيء من فضل الله وأن الفضل
بيد الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم ۝

(25) lekad erselnâ rüsülenâ bilbeyyinâti ve enzelnâ ma'ahümülkitâbe velmiyzâne liyekuûmennâsü bilkıst, ve enzelnelhadiyde fiyhi be'sün şediydün ve menâfi'u linnâsi ve liya'lemallahü men yansurühü ve rüsülehü bilgayb, innallahe kaviyyün azîyz (26) ve lekad erselnâ nûhan ve ibrâhiyme ve ce'alnâ fiy zürriyyetihimennübüvvete velkitâbe feminhüm mühted, ve kesiyrün minhüm fâsikuûn (27) sümme kaffeynâ alâ âsârihim birüsülinâ ve kaffeynâ bi'ıysebni meryeme ve âteynâhül'inciyle ve ce'alnâ fiy kulûbilleziynettebe'ûhü ve re'feten ve rahmeh, ve rehbâniyyetenibtede'ûhâ mâ ketebnâhâ aleyhim illebtigaâe rıdvânillâhi femâ re'avhâ hakka ri'ayetihâ, feâteynelleziyne âmenû minhüm ecrehüm, ve kesiyrün minhüm fâsikuûn (28) yâ eyyühelleziyne âmenûttekullahe ve âminû biresûlihî yü'tiküm kifleyni min rahmetihî ve yec'al leküm nûren temşûne bihî ve yagfirleküm, vallahü gafûrün rahıym (29) liellâ ya'leme ehlülkitâbi ellâ yakdirûne alâ şey'in min fadlillâhi ve ennelfadle biyedillâhi yü'tiyhi men yeşâ', vallahü zülfadlil' aziym.

(25) * Biz peygamberlerimizi açık mûcizelerle göndermişiz. Onlarla beraber Kitap ve tartı da indirdik ki insanlar insafla muamelede bulunsunlar. Biz demiri, şiddetli bir kavga aleti olmak, insanlar hakkında başka menfaatlerde bulunmak üzere indirdik [1]. Ta ki Allah kendi dinine ve peygamberlerine, görmeden yardım edenleri ayırdetsin. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir. [2] (26) * Biz Nuh'u, İbrahim'i gönderdik, peygamberliği, Kitabı [3] da onların zürriyetlerine karar kıldık. Onlardan kimi doğru yolu buldu, çoğu ise yoldan çıktı. (27) Sonra onların arkalarından peygamberimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da ardı sıra gönderdik, ona İncil verdik, İsa'ya tâbi olanların kalblerine birbirlerine karşı şefkat ve merhamet duyguları koyduk. Rühbaniyyeti [4] de kendileri ortaya koymuşlardı. Biz onu onlara farz etmedik. Şu kadar ki onlar Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek uğrunda yapmışlardı. Böyleyken yine O'nun ahkâmına gereği gibi riayet etmediler [5]. İçlerinden hakikaten iman getirenlere mükâfatlarını verdik. Çokları ise dinden çıktılar. (28) Mü'minler [6]! Allah'tan sakının, peygamberi Muhammed'e iman getirin ki size öz rahmetinden iki pay versin, size, yürürken ışık verecek bir nur versin, sizi yarlıgasın, Tanrı, yarlıgayan, bağışlayandır. (29) Ta ki ehl-i Kitap şunu bilsinler: Allah'ın inayetinden hiç bir şeye onların güçleri yetmez, meğer ki Tanrı versin. İnayet Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir, Allah büyük bir inayet sahibidir.

---

1 Veya madenlerinden çıkardık.
2 Allah yardıma muhtaç değildir. Fakat dine yardım eden menfaat görür.
3 Kitaptan maksat hat da olabilir.
4 Bir bucakta eğleşip herkesten çekilerek ibadet et meyl veya ibadette mübalâğayı.
5 Pek ileri gittiler de teslise kali oldular, peygamberimizi tanımadılar.
6 Yâni peygamberlere inananlar!

SÛRETÜLMÜCADELEH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kad semi'allahü kavlelletiy tücâdilüke fiy zevcihâ ve teştekiy ilallahi vallahü yesme'u tehâvürekümâ, innalahe semiy'un basıyr (2) elleziyne yüzâhirûne minküm min nisâihim mâ hünne ümmehâtihim, in ümmehâtühüm illellâiy velednehüm, ve innehüm leyekuûlûne münkeren minelkavli ve zûrâ, ve innallahe le'afüvvün gafûr (3) velleziyne yüzâhirûne min nisâihim sümme ye'ûdûne limâ kaâlû fetahriyrü rekabetin min kabli en yetemâssâ, zâliküm tû'azûne bih, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (4) femen lem yecid fesıyâmü şehreyni mütetâbi'ayni min kabli en yetemâssâ, femen lem yestetı' feıt'âmü sittiyne miskiynâ, zâlike litü'minû billâhi ve resûlih, ve tilke hudûdullah, ve lilkâfiriyne azâbün eliym (5) innelleziyne yühâdûnallahe ve resûlehü kübitû kema kübitelleziyne min kablihim ve kad enzelnâ âyâtin beyyinât, ve lilkâfiriyne azâbün mühiyn (6) yevme yeb'asühümullahü cemiy'an feyünebbiühüm bimâ amilû, ahsâhullahü nesûh, vallahü alâ külli şey'in şehiyd.

سورة المجادلة مدنية وهي اثنتان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قد سمع الله قول التي تجادلك في زوجها وتشتكي إلى الله
والله يسمع تحاوركما إن الله سميع بصير ۞ الذين يظاهرون
منكم من نسائهم ما هن أمهاتهم إن أمهاتهم إلا اللائي
ولدنهم وإنهم ليقولون منكرا من القول وزورا وإن الله
لعفو غفور ۞ والذين يظاهرون من نسائهم ثم
يعودون لما قالوا فتحرير رقبة من قبل أن يتماسا ذلكم
توعظون به والله بما تعملون خبير ۞ فمن لم يجد فصيام شهرين
متتابعين من قبل أن يتماسا فمن لم يستطع فإطعام ستين
مسكينا ذلك لتؤمنوا بالله ورسوله وتلك حدود الله
وللكافرين عذاب أليم ۞ إن الذين يحادون الله ورسوله كبتوا
كما كبت الذين من قبلهم وقد أنزلنا آيات بينات وللكافرين
عذاب مهين ۞ يوم يبعثهم الله جميعا فينبئهم بما عملوا
أحصاه الله ونسوه والله على كل شيء شهيد ۞

MÜCADELE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Allah kocası hakkında sana müracaat ve Allah'a arz-ı şikâyet eden kadının sözlerini işitmiştir [2]. Allah, karşılıklı sözlerinizi işitir, çünkü Allah her şeyi işitir ve görür. (2) İçinizden karılarınıza zıhâr edenlerin kadınları hakikatte onların anaları değildir. Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Onlar münasebetsiz ve yalan söz söylerler. Allah vaz geçen, yarlıgayandır [3]. (3) Kadınlarına zıhâr edip sonra sözlerinden dönenler, karılarına yakınlık etmeden evvel bir kul azat etsinler, işte bu bir daha böyle bir boş söz söylememek için size bir öğüttür, Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır. (4) Her kim kul bulamazsa [4] karısına yakınlık etmeden evvel birbiri ardınca iki ay oruç tutsun, buna da gücü yetmezse altmış yoksulu doyursun. Bu beyan olunan ahkâm Allah'a ve peygamberine inanıp alıştığınız cahiliyet âdetlerini bırakmak, meşru olan ahkâmı bilmeniz içindir. Bunlar Tanrı'nın hudut ve ahkâmıdır, kâfirler için acıklı bir azap vardır. (5) Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlar yok mu, daha evvel gelenler nasıl rezil [5] edildilerse onlar da öylece rezil olacaklar. Biz peygamberin gerçek olduğuna delâlet eden aşikâr mûcizeler indirdik. Bunları tanımayanlar için kendilerini rüsvay edici azap vardır. (6) Bir gün gelecek ki o gün, Allah insanların hepsini diriltecek, işledikleri ef'ali onlara haber verecek. Allah onların işlediklerini saymış, hiç birini atlamamış, onlarsa O'nu, unutmuşlardır. Allah her şey üzerine hakkıyle şahittir.

[1] Medine'de nâzil olmuş 22 âyettir.
[2] Yâni duasını kabul etmiştir.
[3] Zihâr'dan tövbe edenlerden vazgeçer, kefaretle günahlarını yarlıgar.
[4] Veya kul azadına kaadir olamazsa.
[5] Veya helâk oldularsa - yalnız bırakıldılarsa.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَىٰ
ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ
مِنْ ذَٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ
النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ
وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ
يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ
فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۞ إِنَّمَا النَّجْوَىٰ
مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ
وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۞

(7) elem tere ennâllahe ya'lemü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiylard, mâ yekûnü min necvâ selâsetin illâ hüve râbi'uhüm ve lâ hamsetin illâ hüve sâdisühüm ve lâ ednâ min zâlike ve lâ eksere illâ hüve ma'ahüm eyne mâ kânû, sümme yünebbiühüm bimâ amilû yevmelkıyâmeh, innallahe bikülli şey'in aliym (8) elem tere ilelleziyne nühû aninnecvâ sümme ye'ûdûne limâ nühû anhü ve yetenâcevne bil'ismi vel'udvâni ve ma'siyetirresûl, ve izâ câüke hayyevke bimâ lem yuhayyike bihillâh, ve yekuûlûne fiy enfüsihim lev lâ yü'azzibünallahü bimâ nekuûl, hasbühüm cehennem, yaslevnehâ, febi'selmasıyr (9) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ tenâceytüm felâ tetenâcev bil'ismi vel'udvâni ve ma'sıyetirresûli ve tenâcev bilbirri vettakvâ, vettekullahelleziy ileyhi tuhşerûn (10) innemennecvâ mineşşeytâni liyahzünelleziyne âmenû ve leyse bidârrihim şey'en illâ bi'iznillâh, ve alallahi felyetevekkelil-mü'minûn (11) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ kıyle leküm tefessehû fiylmecâlisi fefsehû yefsehıllahü leküm, ve izâ kıylenşüzû fenşüzû yerfe'ıllahülleziyne âmenû minküm velleziyne ûtül'ilme derecât, vallahü bimâ ta'melûne habiyr.

(7) Görmüyor musun ki Allah göklerde ve yerde olan her şeyi bilir, üç kişi gizli konuşmaz ki dördüncüleri Allah'ın kendisi olmasın. Beş kişi gizli konuşmaz ki altıncıları kendisi olmasın, bundan daha az olsun, daha çok olsun, nerede olurlarsa olsun, Allah onlarla beraberdir. Sonra Allah, yaptıklarını kıyamet gününde onlara haber verecek. Çünkü Allah her şeyi hakkıyle bilir. (8) Görmüyor musun ki birleşip gizli konuşmadan nehyolunduktan [1] sonra yine nehyolundukları şeye dönüp günahkârlığa, düşmanlığa, peygambere karşı gelmeye ait hususatta gizli konuşurlar. Bunlar yanına geldikleri zaman Allah'ın sana vermediği selâmla selâm verirler [2]. Kendi kendilerine «— Bu dediklerimizle Allah bize azap etmeyecek miydi?» [3] derler. Onlara girecekleri Cehennem elverir. Orası ne fena uğraktır! (9) Mü'minler! Birbirinizle gizli konuşacağınız [4] vakit günahkârlığa, düşmanlığa ve peygambere karşı gelmeye ait konuşmayın. Belki iyilik ve sakınma hakkında konuşun. Huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının. (10) Günahkârlığa düşmanlığa bais olan gizli konuşma, Şeytanın ilkaatı eseridir [5]. Bu da mü'minleri üzmek içindir. Allah'ın izni ve iradesi olmadan o, [6] mü'minlere hiç bir zarar verecek değildir. Artık mü'minler Allah'a güvensinler. (11) Mü'minler! Size, bir mecliste yer verin denildiği zaman yer verin ki Allah size genişlik versin, bunun gibi «kalkın» [7] denildiği zaman da kalkın. Allah içinizden iman getirenlerin ve bilhassa ilme nâil olanların derecelerini yükseltir, Allah bütün âmalinizden haberdardır.

---

[1] Müslümanlara eza vermek için Yahudiler ve münafıklar birbirleriyle gizli konuşurlardı. Bu hal menolunmuşken yine gizli konuşmada devam ederlerdi.

[2] (Esselâmü a'leyk - Sana Allah selâmet versin) yerinde (Essâmü a'leyk - Allah sana ölüm versin) derler.

[3] «O, gerçek peygamber olaydı bu sözlerimizden dolayı biz, herhalde bir azaba uğrardık».

[4] Birbirinize danışacağınız.

[5] Veya nefs-i emarenin vesveseslnden ileri gelir. Çünkü iki kişi bir mecliste gizli konuşsa üçüncüsü üzülür.

[6] Nefs-i emare veya Şeytan veya gizli konuşma.

[7] Kardeşlerinize yer vermek için, namaz, cihat gibi hayır işler için.

(12) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ nâceytümürresûle fekaddimû beyne yedey necvâküm sadakah, zâlike hayrün leküm ve athar, fein lem tecidû feinnallahe gafûrün rahıym (13) e'eşfaktüm en tükaddimû beyne yedey necvâküm sadekaât, feizlem tef'alû ve tâballahü aleyküm, fe'ekıymussalâte ve âtüzzekâte ve etıy'ullahe ve resûleh, vallahü habiyrün bimâ ta'melûn (14) elem tere ilelleziyne tevellev kavmen gadıballahü aleyhim, mâ hüm minküm ve lâ minhüm ve yahlifûne alelkezibi ve hüm ya'lemûn (15) e'addallahü lehüm azâben şediydâ, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (16) ittehazû eymânehüm cünneten fesaddû an sebiylillâhi felehüm azâbün mühiyn (17) len tugniye anhüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minallahi şey'â, ülâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (18) yevme yeb'asühümullahü cemiy'an feyahlifûne lehü kemâ yahlifûne leküm ve yahsebûne ennehüm alâ şey', elâ innehüm hümülkâzibûn (19) istahveze aleyhimüşşeytânü fe'ensâhüm zikrallah, ülâike hızbüşşeytân, elâ inne hızbeşşeytâni hümülhâsirûn (20) innelleziyne yuhâddûnallahe ve resûlehû ülâike fiyl'ezelliyn (21) keteballahü leaglibenne ene ve rüsüliy, innallahe kaviyyün aziyz.

يا أيها الذين آمنوا إذا ناجيتم الرسول فقدموا بين يدي نجواكم
صدقة ذلك خير لكم وأطهر فإن لم تجدوا فإن الله غفور رحيم
أأشفقتم أن تقدموا بين يدي نجواكم صدقات فإذ لم تفعلوا
وتاب الله عليكم فأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة وأطيعوا الله
ورسوله والله خبير بما تعملون ۞ ألم تر إلى الذين تولوا قوما
غضب الله عليهم ما هم منكم ولا منهم ويحلفون على الكذب
وهم يعلمون ۞ أعد الله لهم عذابا شديدا إنهم ساء ما كانوا
يعملون ۞ اتخذوا أيمانهم جنة فصدوا عن سبيل الله فلهم
عذاب مهين ۞ لن تغني عنهم أموالهم ولا أولادهم من الله
شيئا أولئك أصحاب النار هم فيها خالدون ۞ يوم يبعثهم الله
جميعا فيحلفون له كما يحلفون لكم ويحسبون أنهم على شيء ألا
إنهم هم الكاذبون ۞ استحوذ عليهم الشيطان فأنساهم ذكر
الله أولئك حزب الشيطان ألا إن حزب الشيطان هم الخاسرون ۞
إن الذين يحادون الله ورسوله أولئك في الأذلين ۞
كتب الله لأغلبن أنا ورسلي إن الله قوي عزيز ۞

(12) Mü'minler! Peygamberle gizlice konuşacağınız zaman konuşmanızdan evvel sadaka veriniz, bu tasadduk sizin için daha hayırlı ve daha pâktır. Sadaka bulamazsanız bir beis yoktur. Çünkü Allah yarlıgayan ve bağışlayandır. (13) Gizli konuşmadan evvel sadaka vermekten fakir düşeceğiniz diye mi telâş ettiniz? Çünkü emrolunanı işlemediniz. Allah, bu özürünüzü kabul etti, yapmamanıza müsaade etti. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Allah yaptığınızdan haberdardır. (14) Allah'ın hışmına uğrayan kimseleri dost edinenlere bakmıyor musun? [1] Bunlar ne sizdendirler, ne onlardan. Bile bile Müslümanız diye, yalan yere yemin ederler. (15) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Çünkü onların işledikleri ameller ne kötüydü! (16) Onlar, Müslümanız diye ettikleri antları mal ve canlarına kalkan edindiler de halkı Allah yolundan çevirdiler. Onlar için rüsvay edici bir azap vardır. (17) Onların ne malları ve ne de çoluk çocukları Allah'ın azabından asla bir şey savamaz. İşte onlar ateşliktir. Orada devamlı kalacaklardır. (18) Tanrı'nın cümlesini dirilttiği gün, onlar size nasıl yalan yere yemin ettilerse O'nun huzurunda da öyle yemin edecekler ve bu yeminle âhirette bir şey kazanırız sanırlar. Haberiniz olsun ki onlar dünya ve âhirette kızıl yalancıdırlar. (19) Şeytan onların üzerine basıp Allah'ı anmayı onlara unutturmuştur. İşte onlar, Şeytanın adamları ve askerleridir. Haberiniz olsun ki ziyankârlar, Şeytanın adamları olan münafıklardır. (20) Çünkü Allah ve peygamberini düşman tutanlar, en zelîl kimseler katarındadırlar [2]. (21) Allah, Levh-i Mahfuz'da «— Ben ve peygamberlerim herhalde galip olacağız» diye yazmıştır [3]. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir [4].

[1] Münafıklar Yahudileri dost tutup onlara Müslümanların gizli emirlerini haber verirlerdi.

[2] Yahut en zelîl kimselerle beraber Cehennemin en aşağı derekelerindedirler.

[3] Seyf ile veya hüccetle yahut böyle hükmetmiştir, yemin makamındadır.

[4] Artık düşman tutmak münafıklara ne fayda verir!

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

سُورَةُ الْحَشْرِ مَدَنِيَّةٌ أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ ۝ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ۝

(22) lâ tecidü kavmen yü'minûne billâhi velyevmil'âhıri yüvâddûne men hâddallahe ve resûlehü ve lev kânû âbâehüm ve ebnâehüm ve ihvânehüm ev aşiyretehüm, ülâike ketebe fiy kulûbihimül'iymâne ve eyyedehüm birûhin minh, ve yüdhılühüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, radıyallahü anhüm ve radû anh, ülâike hızbullah, elâ inne hızballahi hümülmüflihûn.

SÛRETÜLHAŞR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sebbeha lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (2) hüvelleziy ahrecelleziyne keferû min ehlilkitâbi min diyârihim li'evvelilhaşr, mâ zanentüm en yahrücû ve zannû ennehüm mâni'atühüm husûnühüm minallahi fe'etâhümullahü min haysü lem yahtesibû ve kazefe fiy kulûbihimürru'be yuhribûne büyûtehüm bieydiyhim ve eydiylmü'miniyne fağtebirû yâ ûlil'ebsâr (3) ve levlâ en keteballahü aleyhimülcelâe le'azzebehüm fiyddünyâ, ve lehüm fiyl'âhıreti azâbünnâr.

(22) Allah'a ve âhiret gününe iman edenlerin babaları veya oğulları [1] veya kardeşleri [2] veyahut soyu, sopu, aşiretleri [3] olsa da yine Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlara dostluk ettiğini göremezsin. Onlar öyle kimselerdir ki Allah, onların kalblerine imanı yerleştirmiş, onları kendi tarafından bir ruh [4] ile te'yit buyurmuştur. Onları ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere sokacaktır. Allah onlardan hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlar. İşte onlar Allah'ın askerleri ve adamlarıdır. Haberiniz olsun ki umduklarına erecekler, Allah'ın askerleri ve adamlarıdır.

HAŞR SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan bütün mahlûkat Allah'ı tenzih ederler. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Ehl-i Kitaptan kâfir olanları yurtlarından ilk defa toplayıp çıkaran O'dur. Siz onların çıkacaklarını zannetmemişmiydiniz. Onlar dahi kalelerinin Allah azabına karşı mâni olacağını zannetmişlerdi. Hatırlarına gelmeyen bir yerden onlara Allah'ın buyurultusu geldi. Allah kalplerine dehşetli bir korku düşürdü, hanelerini kendi elleriyle [6] ve mü'minlerin elleriyle harap eylerlerdi. Ey kalbi açık kimseler! Bunların bu hallerinden ibret alın. (3) Allah, onlar için sürgünlüğü yazmamış olsaydı onları bu dünyada katl ve yağma ile başka bir azaba çarpacaktı. Bununla beraber yine onlar için âhirette ateş azabı da vardır.

[1] Ebu Bekir Sıddîk gibi Bedir'de oğlu Abdurrahman'a karşı çıkmak istemişti.

[2] Mu'sap bini Umeyr gibi ki Uhut'ta kardeşi Ubeyd bini Umeyr'i öldürmüştü.

[3] Ömerülfaruk gibi ki dayısı Asım bin Hişam'ı öldürmüştü. Bunun gibi Hamza, Aliyyülmürteza ve Ubeydet de Bedir'de amcazâdeleri olan Utebe, Şeybe Velit bin Uteybe'yi öldürmüşlerdi.

[4] Kalb nuru, iman, Kur'an, burhanlar, nusratlar.

[5] Medine'de nâzil olmuş, (24) âyettir.

[6] Uhut'tan sonra muahedeyi bozan Yahudiler beraber götürmek üzere keresteleri, kapıları, o güzelim ağaçları koparmışlardı.

(4) zâlike biennehüm şâakkullahe ve resûleh, ve men yüşâakkıllahe feinnallahe şediydül'ıkaâb (5) mâ kata'tüm min liynetin ev terektümûha kaâimeten alâ usûlihâ febi'iznillâhi ve liyuhziyelfâsikıyn (6) ve mâ efâ'allahü alâ resûlihî minhüm femâ evceftüm aleyhi min haylin ve lâ rikâbin ve lâkinallahe yüsallitu rüsülehü alâ men yeşâ', vallahü alâ külli şey'in kadiyr (7) mâ efâ'allahü alâ resûlihî min ehlilkurâ felillâhi ve lirresûli ve liziylkurbâ velyetâmâ velmesâyil ni vebnissebiyli key lâ yekûne dûleten beynel'agniyâi minküm, ve mâ âtâkümürresûlü fehuzûhü ve mâ nehâküm anhü fentehû, vettekullah, innallahe şediydül'ıkaâb (8) lilfukarâilmühâciriynelleziyne uhricû min diyârihim ve emvâlihim yebteguûne fadlen minallahi ridvânen ve yansurûnallahe ve resûleh, ülâike hümüssâdikuûn (9) velleziyne tebevveüddâre vel'iymâne min kablihim yühıbbûne men hâcere ileyhim ve lâ yecidûne fiy sudûrihim hâceten mimmâ ûtû ve yü'sirûne alâ enfüsihim ve lev kâne bihim hasâsah, ve men yûka şuhha nefsihî feülâike hümülmüflihûn.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ۞ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ
أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ۞ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ
رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ
يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ مَّا أَفَاءَ
اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ
الْأَغْنِيَاءِ مِنكُمْ ۚ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ
فَانتَهُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۞ لِلْفُقَرَاءِ
الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ۞ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِن قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً
مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ
وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۞

(4) Sürülmelerinin sebebi şudur ki onlar Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılmışlardı, her kim Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılırsa Allah'ın onlar hakkında ukubeti şiddetlidir. (5) Hurma ağaçlarından her ne kestiniz veya köklerinde her ne bıraktınızsa hep Allah'ın izniyledir, bir de Allah, fâsıkları rüsvay etsin içindir. (6) Allah'ın, onların emvalinden peygamberine verdiği malları ele geçirmek için, siz üzerlerine at ve deve ile yürümediniz [1]. Fakat Allah peygamberlerini dilediği kimselerin üzerlerine musallat ve galip kılar. Allah her şeye hakkıyle kaadirdir. (7) Allah'ın, kasabalarda sakin olan ahaliden, peygamberine, hısımlara, yetimlere, yoksullara, yoldan kalanlara âittir. Ta ki bu mal içinizden zenginler arasında elden ele dolaşmasın. Peygamber size ne verirse onu alın. Sizi her neden nehiy ederse ondan geri durun. Allah'tan sakının. Çünkü muhalefet edenler hakkında Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (8) Yâni o mallar, muhacirlerin fakirlerine mahsustur ki onlar Allah'tan inayet ve hoşnudîsini kazanmak ve Allah'ın dinine, peygamberine yardım etmek uğurunda yurtlarından çıkarılmışlar, mallarından uzak düşmüşlerdi. İşte bunlar din-i İslâma sadakatlerini kavlen ve fiilen göstermişlerdir. (9) Bunlardan evvel Medine'yi yurt ve iman evi edinen kimseler, kendilerinin nezdine hicret edenleri severler. Muhacirîne verilen ganimetten dolayı kalblerinde bir arzu duymazlar. Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile onları öz nefislerinden üstün tutarlar. Her kim kendisini cimrilikten [2] korursa, işte umduklarına erenler, onlardır.

[1] Süvari olarak gitmediniz, mesafe kat'etmediniz, burası sulhen fetholundu, zahmetsiz ele geçti, siz oraya piyade gittiniz.

[2] Mala haris olmadan, mal vermeye karşı duyduğu nefretten.

والذين جاءو من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا ولإخواننا
الذين سبقونا بالإيمان ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين آمنوا
ربنا إنك رءوف رحيم ۞ ألم تر إلى الذين نافقوا يقولون
لإخوانهم الذين كفروا من أهل الكتاب لئن أخرجتم لنخرجن
معكم ولا نطيع فيكم أحدا أبدا وإن قوتلتم لننصرنكم
والله يشهد إنهم لكاذبون ۞ لئن أخرجوا لا يخرجون
معهم ولئن قوتلوا لا ينصرونهم ولئن نصروهم
ليولن الأدبار ثم لا ينصرون ۞ لأنتم أشد رهبة
في صدورهم من الله ذلك بأنهم قوم لا يفقهون ۞
لا يقاتلونكم جميعا إلا في قرى محصنة أو من وراء جدر
بأسهم بينهم شديد تحسبهم جميعا وقلوبهم شتى
ذلك بأنهم قوم لا يعقلون ۞ كمثل الذين من قبلهم
قريبا ذاقوا وبال أمرهم ولهم عذاب أليم ۞ كمثل
الشيطان إذ قال للإنسان اكفر فلما كفر قال
إني بريء منك إني أخاف الله رب العالمين ۞

(10) velleziyne câû min ba'dihim yekuûlûne rabbenağfirlenâ ve li'ıhvâninelleziyne sebekuûnâ bil'iymâni ve lâ tec'al fiy kulûbinâ gıllen lilleziyne âmenû rabbenâ inneke raûfün rahıym (11) elem tere ilelleziyne nâfekuû yekuûlûne li'ıhvânihimülleziyne keferû min ehlilkitâbi lein uhrictüm lenahrücenne ma'aküm ve lâ nütıy'u fiyküm ehaden ebeden ve in kuûtiltüm lenensurenneküm, vallahü yeşhedü innehüm lekâzibûn (12) lein uhricû lâ yahrücûne ma'ahüm ve lein kuûtilû lâ yensurûnehüm ve lein nesarûhüm leyüvellünnel'edbâr, sümme lâ yunsarûn (13) le'entüm eşeddü rehbetten fiy sudûrihim minallah, zâlike biennehüm kavmün lâ yefkahûn (14) lâ yükaâtilûneküm cemiy'an illâ fiy kuren muhassanetin ev min verâi cüdür, be'sühüm beynehüm şediyd, tahsebühüm cemiy'an ve kulûbühüm şettâ, zâlike bi'ennehüm kavmün lâ ya'kılûn (15) kemeselilleziyne min kablihim kariyben zâkuû ve bâle emrihim ve lehüm azâbün eliym (16) kemeselişşeytâni iz kaale lil'insânikfür, felemmâ kefere kaâle inniy beriy'ün minke inniy ehâfullae rabbel'âlemiyn.

(10) Bunlardan sonra gelenler de [1] «— Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden evvel iman eden din kardeşlerimizi yarlıga, kalblerimizde mü'minler hakkında kin bırakma. Ey Rabbimiz! Sen şefkatli ve merhametlisin» derler. (11) Ehl-i Kitaptan kâfir olan kardeşlerine: «— * Yurtlarınızdan çıkarılırsanız biz de muhakkak sizinle beraber çıkarız. Aleyhinizde hiç bir kimseye [2] itaat etmeyiz. Vuruşmaya tutulursanız * herhalde size yardım ederiz» diyen münafıkları görmüyor musun? Allah onların kızıl yalancı olduklarına şehadet eder. (12) * Yahudiler yurtlarından çıkarılırlarsa bu münafıklarla beraber çıkmazlar, vuruşmaya tutulurlarsa yine onlara yardım etmezler. (Faraza) * yardım etseler arka verip kaçarlar. Sonra yardım da görmezler. (13) Onların kalblerine Allah'tan ziyade siz; yılgınlık veriyorsunuz Şunun için ki onlar Allah'ın azametini anlamaz kimselerdir. (14) Onlar müstahkem kasabalarda veya duvar arkasında bulunmaksızın sizinle toplu bir halde vuruşamazlar. Kendi aralarındaki saldırmaları şiddetlidir. Halbuki seninle cenge takatleri yoktur. Sen, onları toplu zannedersin; halbuki kalbleri dağınıktır. Bu da aklı erer kimseler olmadıklarından dolayıdır. (15) Onlar, kendilerinden az zaman evvel gelip günahlarının vebalini tatmış olanlar gibidir, onlar için âhirette de acıklı bir azap vardır. (16) Münafıkların, Yahudileri aldatma husundaki hali şeytanın hali gibidir ki insana «— Kâfir ol» der [3]. İnsan kâfir olunca şeytan «— Benim seninle ilişiğim yoktur; çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım» der.

---

[1] Muhacirin ve Ensardan sonra gelen Tabiîn, bilûmum mü'minler.

[2] Hazret-i Peygamber Aleyhissalâti vesselâm ile eshab-ı kiramına.

[3] Yâni küfür işlemek üzere iğva eder.

(17) fekâne âkıbetehümâ ennehümâ fiynnâri hâlidiyne fiyhâ, ve zâlike cezâüzzâlimiyn (18) yâ eyyühelleziyne âmenüttekullahe veltenzur nefsün mâ kaddemet ligad, vettekullah, innallahe habiyrün bimâ ta'melûn (19) ve lâ tekûnû kelleziyne nesûllahe fe'ensâhüm enfüsehüm, ülâike hümülfâsikuûn (20) lâ yesteviy ashâbünnâri ve ashâbülcenneh, ashâbülcenneti hümülfâizûn (21) lev enzelnâ hâzelkur'âne alâ cebelin lere'eytehü hâşi'an mütesaddi'an min haşyetillâh ve tilkel' emsâlü nadrıbühâ linnâsi le'allehüm yetefekkerûn (22) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, 'âlimülgaybi veşşehâdeh, hüverrahmânürrahıym (23) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, élmelikülkuddûsüsselâmülmü ' minülmüheyminül ' aziyzülcebbârülmütekebbir, sübhânallahi ammâ yüşrikûn (24) hüvallahülhâlikulbâriülmusavvirü lehül'esmâülhüsnâ, yüsebbihu lehü mâ fiyssemâvâti vel'ard ve hüvel'aziyzülhakiym.

فكان عاقبتهما أنهما في النار خالدين فيها وذلك
جزاؤا الظالمين ۞ يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله ولتنظر
نفس ما قدمت لغد واتقوا الله إن الله خبير بما تعملون ۞
ولا تكونوا كالذين نسوا الله فأنساهم أنفسهم
أولئك هم الفاسقون ۞ لا يستوي أصحاب النار وأصحاب
الجنة أصحاب الجنة هم الفائزون ۞ لو أنزلنا هذا
القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله
وتلك الأمثال نضربها للناس لعلهم يتفكرون ۞
هو الله الذي لا إله إلا هو عالم الغيب والشهادة
هو الرحمن الرحيم ۞ هو الله الذي لا إله إلا هو
الملك القدوس السلام المؤمن المهيمن العزيز
الجبار المتكبر سبحان الله عما يشركون ۞
هو الله الخالق البارئ المصور له الأسماء الحسنى يسبح
له ما في السماوات والأرض وهو العزيز الحكيم ۞

سورة الممتحنة مدنية وهي ثلاث عشرة آية

(17) Artık ikisinin de akıbeti, devamlı olmak üzere ateşte kalmaktır; işte öz nefislerine zulmedenlerin cezası budur. (18) Mü'minler! Allah'tan sakının, herkes yarınki kıyamet günü için ne iş gördüğüne baksın. Allah'tan sakının, çünkü Allah yaptığınızdan haberdardır. (19) Allah'ı unutanlar gibi olmayın. Allah da bu sebeple onlara kendilerine yarayan şeyi unutturdu. İşte fâsık olanlar, onlardır. (20) Ateşliklerle cennetlikler bir olamazlar. Korktuklarından kurtulanlar, cennetliklerdir. Yoksa onlar değildir. (21) Biz bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş, ona da idrak vermiş olsaydık onu Allah korkusundan yıkılıp parça parça olarak dağılmış bir halde görecektin. Biz bu misalleri «— Düşünsünler» diye halk için getiriyoruz. (22) O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O; gizliyi ve aşikârı bilir; O, esirgeyen, bağışlayandır. (23) O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O, her bir şeye mâliktir [1], Nâlâyik olan her şeyden âridir. Her noksandan sâlimdir; aman veren [2]; her şeyi görüp gözetendir, yegâne galiptir, icbar eden Zat'tır [3], büyüklükte en yüksek derecededir [4]. Allah müşriklerin şerik koşmalarından tamamıyle münezzehtir. (24) O, yaratan, yoktan var eden, her şeye kılık ve kıyafet veren Allah'tır. O'nun en güzel adları vardır, göklerde ve yerde ne varsa hep O'nu tenzih ederler; O, galib-i yektadır, hâkimdir.

[1] Veya öyle muazzam bir padişahtır ki mülkü elden gitmek ihtimali yoktur.
[2] Veya peygamberlerini tasdik eden.
[3] Yâni bir şeyi dileyince karşısına hiç bir engel çıkamaz veya insanların hallerini cebr'eder, yâni ıslah eder.
[4] Veya lâyık olmayan her bir şeyden gayet âlidir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي
وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ
وَمَا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۞
اِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ
وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ۞ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ
وَلَا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۞
قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي اِبْرٰهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
اِنَّا بُرَءٰؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ اِلَّا قَوْلَ
اِبْرٰهِيمَ لِاَبِيهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞

SÛRETÜLMÜMTEHINE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehızû adüvviy ve adüvveküm evliyâ', tülkuûne ileyhim bilmeveddeti ve kad keferû bimâ câeküm minelhakk, yuhricûnerresûle ve iyyâküm en tü'minû billâhi rabbiküm, in küntüm harectüm cihâden fiy sebiyliy vebtigaâe merdâtiy tüsirrûne ileyhim bilmeveddeti ve ene a'lemü bimâ ahfeytüm ve mâ a'lentüm, ve men yef'alhü minküm fekad dalle sevâessebiyl (2) in yeskafûküm yekûnû leküm a'dâen ve yebsütû ileyküm eydiyehüm ve elsinetehüm bissûi ve veddû lev tekfürûn (3) len tenfe'aküm erhâmüküm ve lâ evlâdüküm, yevmelkıyâmeh, yafsılü beyneküm, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (4) kad kânet leküm üsvetün hasenetün fiy ibrâhiyme velleziyne ma'ah, iz kaâlû likavmihim innâ büreâü minküm ve mimmâ ta'büdûne min dûnillâhi kefernâ biküm, ve bedâ beynenâ ve beynekümül'adâvetü velbağdâü ebeden hattâ tü'minû billâhi vahdeh, illâ kavle ibrâhiyme liebiyhi le'estagfirenne leke ve mâ emlikü leke minallahi min şey', rabbenâ aleyke tevekkelnâ ve ileyke enebnâ ve ileykelmasıyr (5) rabbenâ lâ tec'alnâ fitneten lilleziyne keferû, vagfirlenâ rabbenâ, inneke entel'aziyzülhakiym.

MÜMTEHİNE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Mü'minler! Benim düşmanımı da, sizin düşmanınızı da dost edinmeyin. Onlara dostluk gösteriyorsunuz [2], halbuki onlar size gelen hak dini tanımadılar. Rabbiniz Allah'a iman ettiğiniz için peygamberi, sizi Mekke'den çıkarıyorlardı. Eğer diyarınızdan, benim yolumda duruşup hoşnutluğumu elde etmek uğrunda çıkmışsanız onları dost tutmayın. Onlara gizlice muhabbet gösteriyorsunuz. Halbuki sizin gizlediğiniz muhabbeti, açık gösterdiğiniz imanı, her şeyi herkesten iyi bilirim. Sizden her kim bir daha bunu yaparsa doğru yolu bitirmiş olur. (2) Onlar, sizi ele geçirseler size düşman olacaklar, ellerini ve dillerini size fenalıkla uzatacaklar [3] ve kâfir olmanızı temenni edeceklerdir. (3) Muhabbet gösterdiğiniz hısımlarınızın ve çoluk çocuğunuzun size hiç bir faydası olmaz. Kıyamet gününde Allah onlarla aranızı ayıracaktır. Allah yaptıklarınızı görür. (4) İbrahim ve onunla beraber olanlar size güzel bir örnektir [4]. Hani onlar kavimlerine demişlerdi: «— Bizim, sizinle ve Allah'ı bırakarak ibadet ettikleriniz putlarınızla ilişiğimiz yoktur, sizin dininizi tanımıyoruz; sizinle aramızda bir tek Allah'a iman edinceye kadar ebediyen adavet şiddetli bir nefret [5] aşikâr olmuştur [6]. İbrahim'in, babasına «— Senin için yarlıganmak dileyeceğim, hakkında Allah'tan hiç bir şeye mâlik değilim [7]» demesi başka [8]. Onlar şöyle demişlerdi: «— Ey Rabbimiz! Sana güvendik; sana döndük ve âhirette dönüş yine sanadır»: (5) «— Ey Rabbimiz! Bizi kâfirlere el altı etme [9], bizi yarlıga, ey Rabbimiz! Yegâne galip sensin, hâkim sensin» [10].

[1] Medine'de nâzil olmuş, (13) âyettir. [2] Veya muhabbetten dolayı onlara peygamberin haberlerini bildiriyorsunuz. [3] Sizi öldürmeye, dövmeye, kötü sözlerle incitmeye kalkışacaklar. [4] Yahut sizin için güzel uyulacak zevâttır [5] Ham ef'alde, hem kulûpte ayrılık, gayrılık vardır. [6] Yâni siz de böyle deyin. [7] İman etmezsen Allah'tan gelecek bir şeyi, bir ukubeti def'etmek elimde değildir. [8] Yâni bu istiğfarda Hazreti İbrahim'e uymak yoktur. [9] Yâni bizi bâtıl zannedip üzerimize musallat olmasınlar. Bâtıla vesile olmak için bizi kâfirlerin eline düşürme. [10] Siz de böyle deyin. Yahut doğrudan doğruya mü'minlere emirdir.

(6) lekad kâne leküm fiyhim üsvetün hasenetün limen kâne yercûllahe velyevmel'âhır ve men yetevelle feinnallahe hüvelganiyyülhamiyd (7) asallahü en yec'ale beyneküm ve beynelleziyne âdeytüm minhüm meveddeh, vallahü kadiyr, vallahü gafûrün rahıym (8) lâ yenhâkümullahü anilleziyne lem yükaâtilûküm fiyddiyni ve lem yuhricûküm min diyâriküm en teberrûhüm ve tuksitû ileyhim, innallahe yuhıbbülmuksitıyn (9) innemâ yenhâkümullahü anilleziyne kaâtelûküm fiyddiyni ve ahrecûküm min diyâriküm ve zâherû alâ ıhrâciküm en tevellevhüm, ve men yetevellehüm feülâike hümüzzâlimûn (10) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ câekümülmü'minâtü mühâcirâtin femtehınûhünn, allahü a'lemü bi'iymânihinn, fein alimtimû hünne mü'minâtin felâ terci'û hünne ilelküffâr, lâ hünne hıllün lehüm ve lâ hüm yehıllûne lehünn, ve âtûhüm mâ enfekuû, ve lâ cünâha aleyküm en tenkihû hünne izâ âteytümûhünne ücûrehünn, ve lâ tümsikû bi'ısamilkevâfiri ves'elû mâ enfaktüm velyes'elû mâ enfekuû, zâliküm hükmullah, yahkümü beyneküm, vallahü aliymün hakiym (11) ve in fâteküm şey'ün min ezvâciküm ilelküffâri fe'âkabtüm feâtülleziyne zehebet ezvâcühüm misle mâ enfekuû, vettekullâhelleziy entüm bihî mü'minûn.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۞ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ
الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللّٰهُ قَدِيرٌ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞
لَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ
دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۞
اِنَّمَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَاَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ
وَظَاهَرُوا عَلٰى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
۞ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ
اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِهِنَّ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ
اِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَاٰتُوهُمْ مَا اَنْفَقُوا
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ اِذَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا
بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقُوا ذٰلِكُمْ
حُكْمُ اللّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۞ وَاِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ
مِنْ اَزْوَاجِكُمْ اِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ اَزْوَاجُهُمْ
مِثْلَ مَا اَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۞

(6) * Sizin için, Allah'ın rahmetine ve âhiret gününe kavuşmayı ümit [1] edenler için onlar [2] güzel bir örnektir. Her kim bundan yüz çevirirse vebali onadır; çünkü Allah her şeyden müstağnidir, ef'alinde övülmüştür. (7) Olabilir ki Allah sizinle adavet ettiğiniz o kimseler [3] arasında muhabbet peyda eder [4]. Allah hakkıyle kaadirdir. Allah onların geçmişlerini yarlıgayan, bağışlayandır. (8) Allah din uğrunda sizinle vuruşmayan, sizi diyarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve insafla muamele etmenizi yasaklamaz. Çünkü Allah insaf edenleri sever. (9) Allah, ancak sizinle din uğrunda vuruşan ve sizi diyarınızdan çıkaran, çıkarılmanıza yardım eden kimselerle dost olmanızı size yasak eder. Her kim onlara dost olursa işte onlar kendilerine zulmetmiş olurlar. (10) Mü'minler! Mü'min kadınlar size muhaceretle gelirlerse onları, sınayın [5]. Allah onların imanlarını herkesten iyi bilir. Onların imana geldiklerini anlarsanız artık onları kâfirler tarafına döndürmeyin; ne bu kadınlar onlara [6], ne onlar bu kadınlara helâl olmaz. Onlara harcettiklerini verin [7], mehirlerini kendilerine [8] verdiğiniz takdirde onları nikâh etmenizde sizin için bir beis yoktur. Kâfir kadınları nikâhınız altında tutmayın, onlara verdiğiniz mehri onları tezevvüç edenlerden isteyin. Onlar dahi mü'minlere iltihak eden zevcelerine verdiklerini onlarla izdivaç eden mü'minlerden istesinler. Allah'ın hükmü budur. Allah aranızda bu suretle hükmeder. Allah hakkıyle âlimdir, hâkimdir. (11) Şâyet zevcelerinizden biri dinden dönerek kâfirlere gider de mehrini alamazsanız siz de akıbeti kazanırsınız [9] zevceleri kâfirlere giden o kimselere ganimet malından harcettikleri mehir kadar verin. İman ettiğiniz Allah'tan sakının [10].

[1] Yahut Allah'tan ve âhiret azabından korkanlar için. [2] İbrahim ve ona uyanlar. [3] Mekke müşrikleri. [4] Onları imana getirir de size dost olurlar. [5] Hakikaten iman edip etmediklerini anlamak için onlara zevcelerimize dargın olup gelmedik veya başka bir garezimiz yoktur diye yemin verdirin. [6] Kâfir olan kocalarına. [7] Kâfirlerin mü'min olan kadınlara verdikleri mehri o kâfirlere geri verin. [8] Mü'min olarak gelen kadınlara. [9] Yâni zaferyap olursanız veya gaza ile takip edip ganimet alırsanız. [10] Âyet-i ûlâ mucibince mü'minler, hicret eden kadınların müşrik zevcelerine mehirlerinden zimmetlerine geçeni verdikleri halde dinden dönüp de müşriklere iltihak eden kadınların mehirlerini müşrikler mü'minlere vermediğinden dolayı bu âyet-i kerîme nâzil olmuştur. Müşriklere iltihak eden mürtedler altı taneydi. Onların mehirleri ganimetten alınıp kocalarına verildi.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ
بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي
مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا
مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ۞

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۞
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ۞ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ
مَرْصُوصٌ ۞ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي
وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۞

(12) yâ eyyühennebiyyü izâ câekelmü'minâtü yübâyığneke alâ en lâ yüşrikne billâhi şey'en ve lâ yesrıkne ve lâ yezniyne ve lâ yaktülne evlâdehünne ve lâ ye'tiyne bibühtânin yefteriynehü beyne eydiyhinne ve ecrülihinne ve lâ ya'sıyneke fiy ma'rûfin febâyığhünne vestagfirlehünnallah innallahe gafûrün rahıym (13) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tetevellev kavmen gadıballahü aleyhim kad yeisû minel'âhıreti kemâ yeiselküffârü min ashâbilkubûr.

SÛRETÜSSAFF

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sebbeha lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (2) yâ eyyühelleziyne âmenû lime tekuûlûne mâ lâ tef'alûn (3) kebüre makten indallahi en tekuûlû mâ lâ tef'alûn (4) innallahe yuhıbbülleziyne yükaâtilûne fiy sebiylihî saffen ke'ennehüm bünyânün mersûs (5) ve iz kaâle mûsâ likavmihî yâ kavmi lime tü'zûneniy ve kad ta'lemûne enniy resûlullahi ileyküm, felemmâ zâguû ezâgallahü kulûbehüm, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsikiyn.

(12) Ey Peygamber! Mü'min kadınlar Allah'a hiç bir şerik koşmamak, hırsızlık etmemek, zinada bulunmamak, çocuklarını öldürmemek [1] elleri ve ayakları arasına bırakmak, doğurmak hususunda erlerine iftira atmamak, hiç bir güzel işte sana âsi olmamak üzere sana bi'at etmeye geldiklerinde onlardan bu şartlar üzere bi'at al, onlar için Allah'tan yarlıganmak dile. Çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (13) Mü'minler! Allah'ın hışmına uğramış olan kimselerle dostluk etmeyin, mezara giren kâfirlerin ümitsizliğe düştükleri gibi onlar da Âhiretin felâhından nevmittirler [2].

SAF SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tenzih eder. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Mü'minler! Yapmayacağınız bir şeyi niçin söylersiniz? (3) Yapamayacağınız şeyi söylemeyiniz. Allah'ın yanında büyük bir hışma bâdi olmuştur [4]. (4) Muhakkak ki Allah kendi yolunda saf bağlayıp birbirine yapışmış sapasağlam bir bina gibi durup vuruşanları sever. (5) Hani Musa kavmıne: «— Ey kavmim! Allah'ın size gönderilmiş peygamberi olduğumu bildiğiniz halde niye beni incitiyorsunuz?» demişti. Vaktaki onlar haktan döndüler, Allah da onların kalblerini hakkı kabulden döndürdü. Allah ezelde fâsık bildiği kimselere hidayet etmez.

[1] Diri diri gömmemek.

[2] Veya kâfirler mezara girenlerden me'yus oldukları gibi âhirette de me'yus olmuşlardır.

[3] Medine'de nâzil olmuş (14) âyettir.

[4] Malımızla, canımızla duruşurduk dedikleri halde Uhut'ta dağılmakla onları itap zımnında nâzil olmuştur, yahut münafıklar hakkında nâzildir. Zâhiren mü'min olduklarından dolayı öyle hitap olunmuştur.

(6) ve iz kaâle iysebnü meryeme yâ beniy isrâiyle inniy resûlullahi ileyküm musaddikan limâ beyne yedeyye minettevrâti ve mübeşşiren biresûlin ye'tiy min bağdismühû ahmed, felemmâ câehüm bilbeyyinâti kaâlû hâzâ sihrün mübiyn (7) ve men azlemü mimmenifterâ alallahilkezibe ve hüve yüd'â ilel'islâm, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (8) yüriydûne liyütfiû nûrallahi biefvâhihim vallahü mütimmü nûrihî ve lev kerihelkâfirûn (9) hüvelleziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynilhakkı liyüzhirehü aleddiyni küllihî ve lev kerihelmüşrikûn (10) yâ eyyühelleziyne âmenû hel edüllüküm alâ ticâretin tünciyküm min azâbin eliym (11) tü'minûne billâhi ve resûlihi ve tücâhidûne fiy sebiylillâhi biemvâliküm ve enfüsiküm, zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (12) yagfir leküm zünûbeküm ve yüdhılküm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü ve mesâkine tayyibeten fiy cennâti adn, zâlikelfevzül'azıym (13) ve uhrâ tühıbbûnehâ, nasrün minallahi ve fethun kariyb, ve beşşirilmü'miniyn (14) yâ eyyühelleziyne âmenû kûnû ensârallahi kemâ kaâle iysebnü meryeme lilhavâriyyiyne men ensâriy ilallah, kaâlelhavâriyyûne nahnü ensârullah, feâmenet tâifetün min beniy isrâiyle ve keferet tâifeh, fe'eyyednelleziyne âmenû alâ adüvvihim fa'asbehû zâhiriyn.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ يُرِيدُونَ
لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ
تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا
نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا
أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ۝

(6) Hani Meryem oğlu İsa «— İsrail oğulları! Ben evvel nâzil olan Tevrat'ı tasdik, benden sonra «— Ahmed» isminde gelecek peygamberi de tebşir etmek üzere Allah'ın size gönderilmiş peygamberiyim» demişti. İsa [1] onlara açık mûcize getirince; onlar: «— Bu, belli bir büyücülüktür» dedilerdi. (7) İslâma dâvet olunduğu halde icabet edecek yerde Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran zalim kimselere hidayet etmez. (8) Onlar, ağızlarıyle Tanrı ışığını söndürmek isterler; halbuki kâfirler istemeseler de yine Tanrı, ışığını tamamlayacak, yükseltecek. (9) Peygamberini aynı hidayet olan Kur'an ve hak dini ile gönderen O'dur. Onun için ki müşrikler istemeseler de O dini bütün dinlerden üstün tutacak. (10 - 11) Mü'minler! Size, kendinizi acıklı azaptan kurtaracak bir ticaret sağlık vereyim mi? O da şudur: Allah'a ve peygamberine iman ederseniz ve mallarınız ve canlarınız ile Allah yolunda duruşursunuz. Bilmiş olsanız bu hal sizin için her şeyden hayırlıdır. (12) Bunları işlerseniz Allah sizin günahlarınızı yarlıgar. Sizi, ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, ikamet olunacak Cennetlerindeki tertemiz, mükemmel hazırlanmış konaklara sokar. İşte büyük kurtuluş budur [2]. (13) Sevdiğiniz diğer bir nimet daha vardır. O da Allah tarafından yardım, yakın zamanda da bir fetih ve muzafferiyettir. Bunları mü'minlere müjdele. (14) Mü'minler! Allah'ın dinine yardımcı olunuz. Nasıl ki Meryem oğlu İsa, havariyyuna «— Allah'a dâvette bana yardımcılar kimdir?» demişti. Havariyyun: «— Biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız» demişlerdi. İsrail oğullarından bir bölüğü imana geldi, bir bölüğü kâfir oldu. Biz iman edenlere düşmanlarına karşı kuvvet verdik, onlar da üstün oldular [3].

[1] Veya Ahmed.
[2] Ki bundan daha büyük kurtuluş yoktur.
[3] Hüccet ile veya seyf ile galip geldiler.

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ۝ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا
عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ وَاٰخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرٰيةَ ثُمَّ
لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝
قُلْ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ اَوْلِيَاءُ لِلّٰهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ
اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝ قُلْ اِنَّ
الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَاِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى
عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

SÛRETÜLCÜMÜ'A

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yüsebbihu lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ardılmelikilkuddûsil'aziyzilhakiym (2) hüvelleziy be'ase fiyl'ümmiyyiyne resûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkiyhim ve yü'allimühümülkitâbe velhikmete ve in kânû min kablü lefiy dalâlin mübiyn (3) ve âhariyne minhüm lemmâ yelhakuû bihim, ve hüvel'aziyzülhakiym (4) zâlike fadlullahi yü'tiyhi men yeşâ' vallahü zülfadlil'azıym (5) meselülleziyne hummilûttevrâte sümme lem yahmilûhâ kemeselilhımâri yahmilü esfârâ, bi'se meselülkavmilleziyne kezzebû biâyâtillâh, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimîyn (6) kul yâ eyyühelleziyne hâdû in ze'amtüm ennekûm evliyâü lillâhi min dûninnâsi fetemennevülmevte in küntüm sâdikıyn (7) ve lâ yetemennevnehû ebeden bimâ kaddemet eydiyhim, vallahü aliymün bizzâlimiyn (8) kul innelmevtelleziy tefirrûne minhü feinnehü mülâkıyküm sümme türeddûne ilâ âlimilgaybi veşşehâdeti feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn.

CUMA SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan her bir şey muazzam bir padişah [2], pek mukaddes, yegâne galip, hâkim olan Allah'ı tenzih eder. (2) Ümmilere kendilerinden bir peygamber gönderen O'dur. O peygamber onlara Allah'ın âyetlerini okur, onları fenalıklardan pâk kılar, onlara Kitap ve hikmet öğretir. Gerçi onlar bundan evvel belli bir sapıklık içinde kalmışlardı. (3) Onlardan olan, onlara yetişemeyen diğer insanlara [3] dahi göndermiştir. O; yegâne galiptir, hâkimdir. (4) Bu peygamberlik, Allah'ın bir inayetidir. Onu dilediğine verir. Allah büyük bir inayet sahibidir. (5) Kendilerine Tevrat yükletilip de onu yüklenmeyenler [4], kitap taşıyan eşek gibidir. Allah'ın âyetlerini yalan sayan kimseler ne kötü şeye benziyor [5]! Allah zalim kimselere hidayet etmez. (6) De ki «— Ya hudiler! Sair nâs'tan büsbütün başka olarak Allah'ın dostu olduğunuzu za'ım ve iddia ediyorsanız, za'mınızda, gerçekseniz durmayıp ölümü temenni edin» [6]. (7) Onlar elleriyle irtikâp ettikleri fena amellerinden dolayı onu ebediyen temenni edemezler, Allah zalimleri hakkıyle bilir. (8) Onlara de ki kaçtığınız ölüm muhakkak size erişecek. Sonra gizliyi, aşikârı bilen Allah'a döneceksiniz de O size yapmış olduğunuzu haber verecek.

---

[1] Medine'de nâzil olmuş (11) âyettir.

[2] Veya her şeye mutasarrıf, her şeye mâlik.

[3] Şeref ve derecede, İslâm'da ileri bulunmada sahabeye yetişemeyenlere, henüz dünyada olmayıp sonradan dünyaya geleceklere de.

[4] Tevrat ile mükellef oldukları halde ahkâmıyle âmil olmayanlar.

[5] İnsan oldukları halde eşekle bir oluyor.

[6] Yani, dediğiniz gibi Allah'ın en mümtaz dostuysanız sizi O'nun nezdindeki dostluk saadetine eriştiren ölümü hemen istemeniz icabeder. Ne diye ölümü istemiyorsunuz.

(9) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ nûdiye lissalâti min yevmilcümü'ati fes'av ilâ zikrillâhi ve zerül bey', zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (10) feizâ kudıyetissalâtü fenteşirû fiyl'ardı vebteguû min fadlıllâhi vezkürullahe kesiyren le'alleküm tüflihûn (11) ve izâ re'ev ticâreten ev lehveninfeddû ileyhâ ve terekkûke kaâimâ, kul mâ indallahi hayrün minellehvi ve minetticâreh, vallahü hayrürrâzıyn.

SURETÜLMÜNAFİKUN

Bismillâhirrahmânirrahiym

(1) izâ câekelmünâfikuûne kaâlû neşhedü inneke leresûlullah, vallahü yağlemü inneke leresûlüh, vallahü yeşhedü innelmünâfikıyne lekâzibûn (2) ittehazû eymânehüm cünneten fesaddû an sebiylillâh, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (3) zâlike biennehüm âmenû sümme keferû fetubi'a alâ kulûbihim fehüm lâ yefkahûn (4) ve izâ re'eytehüm tu'cibüke ecsâmühüm, ve in yekuûlû tesma' likavlihim, ke'ennehüm huşübün müsennedeh, yahsebûne külle sayhatin aleyhim, hümül'adüvvü fahzerhüm, kaâtelehümullahü ennâ yü'fekûn.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن
فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ وَإِذَا رَأَوْا
تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِندَ اللَّهِ
خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ۝ اتَّخَذُوا
أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ۝ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِن يَقُولُوا
تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝

(9) Mü'minler! Cuma günü namaz için çağırıldığı [1] zaman Tanrı'yı anmaya [2] koşun ve alışverişi bırakın. Bilmiş olsanız, bu, size alışverişten daha hayırlıdır. (10) Namaz bittikten sonra yeryüzüne dağılın. Allah'ın inayetinden rızkınızı isteyin [3], Allah'ı çok anın ki dünyada ve âhirette umduğunuza eresiniz. (11) Onlar bir ticaret veya bir oyun [4] görünce seni ayakta, Hutbede bırakıp ona doğru dağılırlar. Sen onlara de ki, Allah'ın yanındaki sevap, o oyun veya kârvandan daha hayırlıdır. Allah rızk verenlerin hayırlısıdır.

MÜNAFİKUN SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Münafıklar, sana geldikleri zaman «— Senin Allah'ın peygamberi olduğuna şehadet ederiz [6]» derler. Allah bilir ki doğrudan doğruya sen O'nun peygamberisin. Allah şehadet eder ki münafıklar kızıl yalancıdırlar. (2) Onlar bu şehadet ve andlarını canlarına, mallarına karşı kalkan edinirler de halkı Allah yolundan alıkorlar, hakikat, onların bu yaptıkları ne fenadır! (3) Şunun için ki onlar dilleriyle iman ettiler. Sonra kalplerinde gizli olarak kâfir kaldılar da kalbleri üzerine mühür basıldı, onlar imanın hakikatini anlayamazlar. (4) Sen onları gördüğün zaman gövdeleri, hoşuna gider, söz söylerlerse sözlerine kulak verirsin [7], onlar sanki duvara dayatılmış ağaçlardır [8]. Her gürültüyü korkularından kendi aleyhlerinde sanırlar [9], onlar sana ve mü'minlere düşmandırlar; kendilerinden çekin. Allah'tan bulsunlar, nasıl haktan ayrılıyorlar?

[1] Ezan okunup namaz vakti bildirildiği. [2] Hutbeye, namaza [3] Yâni tekrar işinize, gücünüze devam edin [4] Kârvan veya kârvandan evvel davul sesi gibi bir oyun. [5] Medine'de nâzil olmuş 11 âyettir. [6] Veya böyle olduğuna yemin ederler. [7] Münafıkların zenginlerinin boyları posları güzel, sözleri düzgündü. [8] Boylarına, poslarına, sözlerine bakmayın. Onlar sanki içi kof odunlardır, ruhsuz âletlerdir. [9] Nifakları peygambere ve mü'minlere şayi olacak zannıyle ötleri kopar.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۞ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۞ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ
لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا وَلِلَّهِ
خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
۞ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۞ وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ۞ وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ
نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۞

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانَ عَشْرَةَ آيَةً

(5) ve izâ kıyle lehüm te'âlev yestagfirleküm resûlullahi levvev rüûsehüm ve re'eytehüm yesuddûne ve hüm müstekbirûn (6) sevâün aleyhim estagferte lehüm em lem testagfirlehüm, len yagfirallahü lehüm, innallahe lâ yehdiylkavmelfâsikıyn (7) hümülleziyne yekuûlûne lâ tünfikuû alâ men inde resûlillâhi hattâ yenfaddû, ve lillâhi hazâinüssemâvâti vel'ardı ve lâkinnelmünâfikıyne lâ yefkahûn (8) yekuûlûne lein reca'nâ ilelmediyneti leyuhricennel'e'azzü minhel'ezell, ve lillâhil'ızzetü ve liresûlihî ve lilmü'miniyne ve lâkinnelmünâfikıyne lâ ya'lemûn (9) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tülhiküm emvâlüküm ve lâ evlâdüküm an zikrillâh, ve men yef'al zâlike feülâike hümülhâsirûn (10) ve enfikuû mimmâ rezaknâküm min kabli en ye'tiye ehadekümülmevtü feyekuûle rabbi levlâ ahharteniy ilâ ecelin kariybin fe'assaddeka ve ekün minessâlihıyn (11) ve len yâahhırallahü nefsen izâ câe ecelühâ, vallahü habiyrün bimâ ta'melûn.

(5) Onlara «— Geliniz de Allah'ın peygamberi sizin için yarlıganmak dilesin» denilse başlarını çevirirler. Onları, büyüklük taslayarak yüz çevirmiş görürsün. (6) Onlar için yarlıganmak istesek de, istemesek de onlar hakkında birdir. Allah onları asla yarlıgamayacak. Allah zalim kişilere hidayet etmez. (7) Ensar'a «— Tanrı peygamberinin yanında bulunan muhacirîn'e nafaka vermeyin ki dağılsınlar» diyen onlardır. Halbuki göklerde ve yerde olan hazineler Allah'ındır. Fakat münafıklar anlamazlar. (8) Onlar «— * Medine'ye döndüğümüzde ahalinin en şerefli ve kuvvetlisi en hakir ve zayıfını oradan çıkaracaktır» derler; Seni nasıl çıkarabilirler; halbuki yegâne galebe ve şeref Allah'a, peygamberine, mü'minlere mahsustur. Fakat münafıklar bunu bilmezler. (9) Mü'minler! Malınız, çoluğunuz çocuğunuz sizi Tanrı'yı anmadan alıkoymasın. Kim ki bunu yaparsa böyleleri aşırı ziyankâr olurlar. (10) Birinize ölüp çatıp «— Yâ Rab! Ölümümü bir müddet geciktirsen de sadaka verip sulâhadan olsaydım» demeden evvel size vermiş olduğumuz rızktan, Allah yolunda harcediniz. (11) Allah, muayyen zamanı gelince hiç bir kimseyi geri bırakmaz. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

SÛRETÜTTEĞABÜN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yüsebbihu lillâhi mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, lehülmülkü ve lehülhamdü ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (2) hüvelleziy halakaküm feminküm kâfirin ve minküm mü'min, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (3) halakassemâvâti vel'arda bilhakkı ve savvereküm feahsene suvereküm, ve ileyhilmasıyr (4) ya'lemü mâ fiyssemâvâti vel'ardı ve ya'lemü mâ tüsirrûne ve mâ tu'linûn, vallahü aliymün bizâtissudûr (5) elem ye'tiküm nebe'ülleziyne keferû min kablü fezâkuû ve bâle emrihim ve lehüm azâbün eliym (6) zâlike biennehü kânet te'tiyhim rüsülühüm bilbeyyinâti fekaâlû ebeşerün yehdûnenâ fekeferû ve tevellev vestagnallah, vallahü ganiyyün hamiyd (7) ze'amelleziyne keferû en len yüb'asû, kul belâ ve rabbiy letüb'asünne sümme letünebeünne bimâ amiltüm, ve zâlike alallahi yesiyr (8) feâminû billâhi ve resûlihî vennûrilleziy enzelnâ, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (9) yevme yecme'üküm liyevmilcem'ı zâlike yevmüttegaâbün, ve men yü'min billâhi ve ya'mel sâlihan yükeffir anhü sayyiâtihi ve yüdhılhü cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü halidiyne fiyhâ ebedâ, zâlikelfevzül'aziym.

بسم الله الرحمن الرحيم
يسبح لله ما في السموات وما في الأرض له الملك وله الحمد وهو
على كل شيء قدير ۞ هو الذي خلقكم فمنكم كافر ومنكم مؤمن
والله بما تعملون بصير ۞ خلق السموات والأرض بالحق وصوركم
فأحسن صوركم وإليه المصير ۞ يعلم ما في السموات والأرض
ويعلم ما تسرون وما تعلنون والله عليم بذات الصدور ۞
ألم يأتكم نبؤا الذين كفروا من قبل فذاقوا وبال أمرهم ولهم
عذاب أليم ۞ ذلك بأنه كانت تأتيهم رسلهم بالبينات
فقالوا أبشر يهدوننا فكفروا وتولوا واستغنى الله والله غني
حميد ۞ زعم الذين كفروا أن لن يبعثوا قل بلى وربي لتبعثن
ثم لتنبؤن بما عملتم وذلك على الله يسير ۞ فآمنوا بالله
ورسوله والنور الذي أنزلنا والله بما تعملون خبير ۞ يوم
يجمعكم ليوم الجمع ذلك يوم التغابن ومن يؤمن بالله ويعمل
صالحا يكفر عنه سيئاته ويدخله جنات تجري من تحتها
الأنهار خالدين فيها أبدا ذلك الفوز العظيم ۞

TEĞABUN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ı tenzih ederler, her mülk O'nundur, her hamd ve sena da O'na mahsustur. O, her şeye hakkıyle kaadirdir. (2) Sizi yaratan O'dur. Kiminiz kâfir, kiminiz mü'mindir. Allah yaptıklarınızı görür. (3) O, gökleri ve yeri yerli yerinde yarattı, size hayvanat arasında güzel bir surette kılık, kıyafet verdi, dönüş yine O'nadır. (4) O, göklerdekileri ve yerdekileri, gizli tuttuğunuzu, alenî yaptığınızı hep bilir. Allah sînelerde gizli olanları da tamamıyle bilir. (5) Kâfirler! Sizden evvel gelen kâfirlerin haberini almadınız mı? Onlar dünyada işlerinin vebal ve akıbetini tattılar. Onlar için âhirette de acıklı bir azap vardır. (6) Şu sebeptendir ki peygamberleri onlara açık mûcizeler getirmişlerdi. Onlar ise, «— İnsanlar mı bizi hidayete erdirecek?» dediler de kâfir oldular, hak'tan yüz çevirdilerdi. Allah imanlarından istiğna gösterdi de onları helâk etti. Allah her şeyden müstağnidir. Her fiilinde övülmüştür. (7) Kâfirler tekrar dirilmeyeceklerini za'ım ve iddia ediyorlar. Onlara de ki, elbette, Rabbim hakkı için dirileceksiniz, sonra yaptıklarınız orada size bildirilecektir. Bu, Allah'a göre kolaydır. (8) Artık Allah ve peygamberine ve indirdiğimiz ışığa iman ediniz. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (9) O gün, «Toplanılacak bir gün» için sizi O, toplayacak [2]. İşte o gün, «aldanılacak bir gün» [3] dür. Her kim Allah'a iman eder ve iyi iş işlerse Allah onun kötülüklerini örter, kendisini ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. Onlar orada ebedî kalırlar. İşte büyük kurtuluş, budur.

[1] Medine'de nâzil olmuş 18 âyettir.

[2] Gelenleri, geçenleri hesap ve ceza için topladığı kıyamet günü, sizi O, toplayacak. Yahut bütün mahlûkatın toplandığı gün sizi kabrinizden O, kaldıracak.

[3] O gün kâfir imanı terk, mü'min, ihsanda kusur ettiğindan dolayı aldanmış bulunur. Yahut o gün her bir hayırdan ümitler kesilir.

والذين كفروا وكذبوا بآياتنا أولئك أصحاب النار
خالدين فيها وبئس المصير ۞ ما أصاب من مصيبة
إلا بإذن الله ومن يؤمن بالله يهد قلبه والله بكل
شيء عليم ۞ وأطيعوا الله وأطيعوا الرسول فإن
توليتم فإنما على رسولنا البلاغ المبين ۞ الله لا إله
إلا هو وعلى الله فليتوكل المؤمنون ۞ يا أيها الذين
آمنوا إن من أزواجكم وأولادكم عدوا لكم
فاحذروهم وإن تعفوا وتصفحوا وتغفروا فإن الله
غفور رحيم ۞ إنما أموالكم وأولادكم فتنة والله
عنده أجر عظيم ۞ فاتقوا الله ما استطعتم
واسمعوا وأطيعوا وأنفقوا خيرا لأنفسكم ومن
يوق شح نفسه فأولئك هم المفلحون ۞ إن تقرضوا الله
قرضا حسنا يضاعفه لكم ويغفر لكم والله شكور
حليم ۞ عالم الغيب والشهادة العزيز الحكيم ۞

سورة الطلاق مدنية وهي اثنتا عشرة آية

(10) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ülâike ashâbünnari hâlidiyne fiyhâ, ve bi'selmasıyr (11) mâ esâbe min musıybetin illâ bi'iznillâh, ve men yü'min billâhi yehdi kalbeh, vallahü bikülli şey'in aliym (12) ve etıy'ullahe ve etıy'urresûl, fein tevelleytüm feinnemâ alâ resûlinelbelâgulmübiyn (13) allahü lâ ilâhe illâ hû, ve alallahi felyetevekkelilmü'minûn (14) yâ eyyühelleziyne âmenû inne min ezvâcิküm ve evlâdiküm adüvven leküm fahzerûhüm, ve in ta'fû ve tasfahû ve tagfirû feinnallahe gafûrün rahıym (15) innemâ emvalüküm ve evlâdüküm fitneh, vallahü indehû ecrün azıym (16) fettekullahe mesteta'tüm vesme'û ve etıy'û ve enfikuû hayren lienfüsiküm, ve men yûka şuhha nefsihi feülâike hümülmüflihûn (17) in tukridûllahe kardan hasenen yudâ'ıfhü leküm ve yagfir leküm, vallahü şekûrün haliym (18) âlimülgaybi veşşehâdetil'aziyzülhakiym.

(10) Onlar ki kâfir olup âyetlerimizi yalan sayarlar, işte onlar ateşliklerdir. Orada devamlı kalacaklardır. Orası ne kötü uğraktır! (11) Hangi bir mûsibet olursa olsun ancak Allah'ın izni ve takdiri ve meşiyeti ile başa gelir. Her kim Allah'a iman ederse Allah onun kalbine hidayet verir. Allah sabredeni, şükredeni, her şeyi hakkıyle bilir. (12) Allah'a itaat edin, peygambere de itaat edin, itaattan yüz çevirirseniz O'na ne! Çünkü peygamberimize yalnız ahkâmı apaşikâr, tebliğ etmek düşer. (13) Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur, mü'minler yalnız Allah'a güvensinler. (14) Mü'minler! Karılarınızdan ve çoluk çocuklarınızdan size düşman olanı vardır [1], onlardan çekinin, eğer onlardan vazgeçer, onları bağışlar ve yarlıgarsanız [2] öyle muamele görürsünüz; çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Mallarınız, çoluk, çocuğunuz sizin için belâ ve mihnetten başka bir şey değildir [3]. Allah'ın yanında büyük bir mükâfat vardır [4]. (16) Artık gücünüz yettiği kadar, Allah'tan sakının, emirlerini dinleyin, Allah'a ve peygamberine itaat edin, sarfiyatta bulunun. Kendiniz için hayırlı şeyler yapın [5], her kim kendisini cimrilikten korursa [6] işte umduklarına erecek olanlar, onlardır. (17) Allah'a gönül hoşluğuyle bir ödünç verirseniz [7] Allah onu kat kat artırır, hem sizi yarlıgar, Allah şekûrdur, halimdir [8]. (18) Allah gizli ve aşikâr her şeyi bilendir. Yegâne galiptir, hâkimdir.

---

[1] Sizi Allah'a itaatten alıkor veya din ve dünyadan dolayı düşmanınız olur.
[2] Yâni kabahatlerini örterseniz.
[3] İbadetinize, âhirete mâni bir meşgaledir.
[4] Onlardan dolayı günaha girmeyin ki bu mükâfatı elden kaçırmayın.
[5] Veya Allah için sarfiyatta bulunun ki sizin için hayır olsun.
[6] Nefsinin hırsından azâde kalıp malından harcederse.
[7] Malınızı Allah'ın emrettiği yere sarf ederseniz.
[8] Yani kadri bilir, az amele çok mükâfat verir; azapta acele etmez.

SÛRETÜTTALÂK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühennebiyyü izâ tallaktümün-nisâe fetallikuûhünne li'ıddetihinne ve ahsûl'ıddeh, vettekullahe rabbeküm, lâ tuhricûhünne min büyûtihinne ve lâ yahrücne illâ en ye'tiyne bifâhışetin mübeyyineh, ve tilke hudûdullah, ve men yete'adde hudûdallahi fekad zaleme nefseh, lâ tedriy le'allallahe yuhdisü ba'de zâlike emrâ (2) feizâ belagne ecelehünne fe'emsikûhünne bima'rûfin evfârikuûhünne bimağrûfin ve eşhidû zevey adlin minküm ve ekıymuşşehâdete lillâh, zâliküm yûazu bihî men kâne yü'minü billâhi velyevmil'âhır, ve men yettekıllahe yec'al lehü mahrecen (3) ve yerzukhü min haysü lâ yahtesib, ve men yetevekkel alallahi fehüve hasbüh, innallahe bâligu emrih, kad ce'alallahü likülli şey'in kadrâ (4) vellâiy yeisne minelmahıydı min nisâiküm inirtebtüm fe'ıddetühünne selâsetü eşhürin vellâiy lem yahıdn, ve ûlâtül'ahmâli ecelehünne en yada'ne hamlehünn, ve men yettekıllahe yec'al lehü min emrihî yüsrâ (5) zâlike emrullahi enzelehû ileyküm, ve men yettekıllahe yükeffir anhü seyyiâtihî ve yu'zım lehû ecrâ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ
وَاَحْصُوا الْعِدَّةَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْۚ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍۜ وَتِلْكَ حُدُودُ
اللّٰهِۜ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۜ لَا تَدْر۪ي لَعَلَّ
اللّٰهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ۞ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ اَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَاَق۪يمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِۜ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِه۪ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۞ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُۜ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُۜ اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِه۪ۜ
قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۞ وَالّٰٓـئ۪ي يَئِسْنَ مِنَ الْمَح۪يضِ
مِنْ نِسَٓائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ وَالّٰٓـئ۪ي لَمْ يَحِضْنَۜ
وَاُو۬لَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّۜ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِه۪ يُسْرًا ۞ ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ اَنْزَلَهُٓ اِلَيْكُمْۜ
وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِه۪ وَيُعْظِمْ لَهُٓ اَجْرًا ۞

TALÂK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey peygamber! Ümmetine de ki kadınları boşayacağınız zaman iddetleri vaktinde [2] boşayın, iddeti de sayın, iddeti uzatmak, kendilerine zarar vermek hususunda Rabbiniz olan Allah'tan sakının, iddetleri bitmeden evvel onları evden çıkarmayın. Onlar dahi çıkmasınlar. Meğer ki aşikâr surette bir hayasızlık [3] etsinler, o vakit evden çıkarılır. İşte bu ahkâm Allah'ın hudududur. Her kim Allah'ın hududunu tecavüz ederse kendine zulmetmiş olur. Bilmezsin, olabilir ki Allah bundan sonra başka bir şey ihdas eder [4]. (2) Boşanan kadınların iddetleri sonunda onları güzelce tutun [5] veya onlardan yine güzelce [6] ayrılın. Sonradan ihtilâfa düşmemek için içinizden iki şahid-i âdil tutun. Siz şahitler de şehadeti Allah için yapın. Bununla Allah'a ve âhiret gününe iman edenlere öğüt verilir. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah kendisini sıkıntıdan çıkaracak bir şey verir (3) Ve ona hatırına gelmeyen bir yerden rızk ihsan eder. Her kim Allah'a güvenirse Allah ona elverir. Çünkü Allah emrini yerine getirir ve her bir şey için mukadder bir vakit tâyin buyurmuştur.[7] (4) Kadınlarınızdan âdetten kesilenlerin iddetinde şüphe ederseniz onların iddet zamanları üç aydır. Henüz âdet görmeyenler de böyledir. Gebe kadınların iddetleri doğurunca nihayet bulur. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah dünyada ve âhirette onun işine kolaylık verir. (5) İşte bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah onun kötülüklerini örter ve mükâfatını büyültür.

---

[1] Medine'de nâzil olmuş 12 âyettir.

[2] Veya iddetlerinin bidayetinde, iddetlerine müteveccihken; kısası temizlendikten sonra, yakınlıktan evvel.

[3] Meselâ hane halkına eza, fuhuş ve sefahatte bulunsunlar.

[4] Zevcin kalbine muhabbet vermek gibi bir şey ihdas eder de zevç zevcesine rücu eder.

[5] Tekrar nikâhla almak ve güzel geçinmek, geçindirmek suretleriyle.

[6] Haklarını vererek, kendilerine zarar vermeyerek.

[7] Yâni mukadder olan rahat ve kederin vakti değişmez, evvel gelmez, sonra da kalmaz.

اسكنوهن من حيث سكنتم من وجدكم ولا تضاروهن لتضيقوا
عليهن وان كن اولات حمل فانفقوا عليهن حتى يضعن حملهن
فان ارضعن لكم فآتوهن اجورهن وأتمروا بينكم بمعروف
وان تعاسرتم فسترضع له اخرى ۞ لينفق ذو سعة من سعته
ومن قدر عليه رزقه فلينفق مما آتاه الله لا يكلف الله نفسا
الا ما آتاها سيجعل الله بعد عسر يسرا ۞ وكاين من قرية عتت
عن امر ربها ورسله فحاسبناها حسابا شديدا وعذبناها
عذابا نكرا ۞ فذاقت وبال امرها وكان عاقبة امرها خسرا ۞
اعد الله لهم عذابا شديدا فاتقوا الله يا اولي الالباب الذين
آمنوا قد انزل الله اليكم ذكرا ۞ رسولا يتلو عليكم آيات الله مبينات
ليخرج الذين آمنوا وعملوا الصالحات من الظلمات الى النور ومن
يؤمن بالله ويعمل صالحا يدخله جنات تجري من تحتها الانهار
خالدين فيها ابدا قد احسن الله له رزقا ۞ الله الذي خلق سبع
سماوات ومن الارض مثلهن يتنزل الامر بينهن لتعلموا ان الله
على كل شيء قدير وان الله قد احاط بكل شيء علما ۞

(6) eskinûhünne min haysü sekentüm min vücdiküm ve lâ tüdârrûhünne litüdayyikuû aleyhinn, ve in künne ulâti hamlin fe'enfikuû aleyhinne hattâ yeda'ne hamlehünn, fein erda'ne leküm feâtûhünne ücûrehünn, ve'temirû beyneküm bimağrûf, ve in te'âsertüm fesetürdı'u lehû uhrâ (7) liyünfık zû se'atin min se'atih, ve men kudire aleyhi rızkuhü felyünfik mimmâ âtâhullah, lâ yükellifullahü nefsen illâ mâ âtâhâ, seyec'alullahü bağde usrin yüsrâ (8) ve ke'eyyin min karyetin atet an emri rabbihâ ve rüsülihi fehâsebnâhâ hisâben şediyden ve azzebnâhâ azâben nükrâ (9) fezâkat ve bâle emrihâ ve kâne âkıbetü emrihâ husrâ (10) e'addallahü lehüm azâben şediyden fettekullahe yâ ûliyl'elbâb, elleziyne â-menû, kad enzelallahü ileyküm zikren (11) resûlâ, yetlû aleyküm âyâtillâhi mübeyyinâtin liyuhricelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti minezzulümâti ilennûr, ve men yü'min billâhi ve ya'mel sâlihan yüdhılhü cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, kad ahsenallahü lehü rızkaâ (12) allahülleziy halaka seb'a semâvâtin ve minel'ardı mislehünn, yetenezzelül'emrü beynehünne lita'lemû ennallahe alâ külli şey'in kadiyrün ve ennallahe kad ehâta bikülli şey'in ilmâ.

(6) Boşadığınız kadınları iddetleri bitinceye kadar gücünüzün yettiği kadar sakin olduğunuz yerde iskân edin. Çıkıp gitmeleri için sıkıştırmak suretiyle onlara zarar vermek fikrinde olmayın. Gebeyseler doğuruncaya kadar onlara nafaka verin. Eğer boşanan kadınlar çocuklarınızı emzirirlerse onların emzirme ücretini veriniz. Emzirme ve ücret hususunda güzelce birbirinize danışın. Bu hususta aranızda güçlük çıkarsa çocuğu diğer bir kadın emzirir [1]. (7) Varlıklı olan varlığına göre nafaka versin. Eli dar olan kimse de Allah'ın verdiği kadar nafaka versin, Allah hiç bir kimseye ancak verdiği kadar teklif eder. Allah güçlükten sonra kolaylık [2] verecek. (8) Nice kasabalar vardır ki ahalisi Rablerinin ve peygamberlerinin emirlerinden baş çevirmişlerdi. Biz de onları inceden inceye hesaba çektik. Ve dehşetli bir azaba uğrattık. (9) Onlar dünyada işlerinin vebalini tattılar, işlerinin akıbeti de ziyankârlık oldu. (10 - 11) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Artık Ey tam akıllılar! Allah'tan sakının. Mü'minler! [3] Allah size Kur'an'ı indirmiş, bir de peygamber göndermiştir ki iman edenleri ve iyi amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın açık âyetlerini okur. Her kim Allah'a iman eder ve iyi amel işlerse Allah onu ağaçları altında ırmaklar akar uçmaklara (Cennetlere) ebediyen kalmak üzere sokar. Allah orada ona göre bir rızk, nimet vermiştir. (12) Yedi göğü, yerden de onun gibisini [4] yaratan, Allah'tır. O'nun emir ve iradesi onların arasında câri ve nafizdir [5] Allah'ın her şeye kemaliyle kaadir olduğunu ve her şeyi ilmiyle ihata ettiğini biliniz diye bunu böyle yapmıştır.

[1] Yâni evvelki kocası emzirme ücretini eski karısına vermeye ve eski karısı da çocuğu emzirmeye razı olmazlarsa eski karısı çocuğu emzirmeye icbar edilemez. Bu halde evvelki kocası bir süt ana tutmaya mecbur olur.

[2] Güçlükten, fakirlikten sonra kolaylık ve zenginlik verir.

[3] Yahut ey mü'min olan tam akıllılar! Allah'tan sakının.

[4] Yer tabakaları da gök tabakaları gibi yedi tabakadır.

[5] Veya bunlar arasında acayip bir surette tedbir eder.

SÛRETÜTTAHRİYM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühennebiyyü lime tüharrimü mâ ehallallahü lek, tebtegıy merdâte ezvâcik, vallahü gafûrün rahiym (2) kad faradallahü leküm tehıllete eymâniküm, vallahü mevlâküm, ve hüvel'aliymülhakiym (3) ve iz eserrennebiyyü ilâ ba'dı ezvâcihî hadiysâ, felemmâ nebbe'et bihî ve azherehullahü aleyhi arrefe ba'dahü ve a'rada an ba'd, felemmâ nebbe'ehâ bihî kaâlet men enbe'eke, hâzâ, kaâle nebbe'eniyel'aliymülhabiyr (4) in tetûbâ illallâhi fekad sagat kulûbükümâ ve in tezâhere aleyhi feinnallahe hüve mevlâhü ve cibriylü ve sâlihulmü'miniyn, velmelâiketü ba'de zâlike zahiyr (5) asâ rabbühû in tallakakünne en yübdilehû ezvâcen hayren minkünne müslimâtin mü'minâtin kaânitatin tâibâtin âbidatin saihâtin seyyibâtin ve ebkârâ (6) yâ eyyühelleziyne âmenû kuû enfüseküm ve ehliyküm nâren ve kuûdühennâsü velhıcâretü aleyhâ melâiketün gılâzun şidâdün lâ ya'sûnallahe mâ emerehüm ve yef'alûne mâ yü'merûn (7) yâ eyyühelleziyne keferû lâ ta'tezirûlyevm, innemâ tüczevne mâ küntüm ta'melûn.

سورة التحريم مدنية وهي اثنتا عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها النبي لم تحرم ما أحل الله لك تبتغي مرضات أزواجك والله غفور رحيم ۞ قد فرض الله لكم تحلة أيمانكم والله مولاكم وهو العليم الحكيم ۞ وإذ أسر النبي إلى بعض أزواجه حديثا فلما نبأت به وأظهره الله عليه عرف بعضه وأعرض عن بعض فلما نبأها به قالت من أنبأك هذا قال نبأني العليم الخبير ۞ إن تتوبا إلى الله فقد صغت قلوبكما وإن تظاهرا عليه فإن الله هو مولاه وجبريل وصالح المؤمنين والملائكة بعد ذلك ظهير ۞ عسى ربه إن طلقكن أن يبدله أزواجا خيرا منكن مسلمات مؤمنات قانتات تائبات عابدات سائحات ثيبات وأبكارا ۞ يا أيها الذين آمنوا قوا أنفسكم وأهليكم نارا وقودها الناس والحجارة عليها ملائكة غلاظ شداد لا يعصون الله ما أمرهم ويفعلون ما يؤمرون ۞ يا أيها الذين كفروا لا تعتذروا اليوم إنما تجزون ما كنتم تعملون ۞

TAHRÎM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey peygamber! Zevcelerinin hoşnutluğunu arayarak Allah'ın sana helâl ettiği şeyleri özüne niçin haram ediyorsun [2]. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (2) Allah yemin bağlarının çözülmesini kefaretle meşru kılmıştır. Allah her işinizde Mevlânızdır. O, hakkıyle âlimdir, kullarının maslahatlarını tamamıyle bilir, emrinde de hâkimdir. (3) Hani peygamber zevcelerinden birine gizli bir söz söylemişti. Vaktaki zevcesi o sözü haber verdi, Allah da bu halden peygamberi haberdar eyledi. Peygamber o hususun bir kısmını bildirmiş [3], bir kısmı hakkında da sükût eylemişti [4]. Bu veçhile peygamber zevcesine; olan, biteni haber verince zevcesi «— Bunu sana kim haber verdi?» diye sordu. Peygamber «— Bunu bana hakkıyle âlim ve her şeyden haberdar olan Allah haber verdi» cevabını verdi. (4) (Hafasa ve Ayşe!) Siz tövbe ederseniz tövbeniz kabul olunur. Çünkü kalpleriniz eğrilmekle size tövbe lâzım geldi. Peygambere karşı birbirinize arka verecek olursanız o yardımcısız kalmaz. Çünkü Allah onun Mevlâsıdır. Cibril de, mü'minlerin sulâhası da onun medetkârıdır. Bundan sonra Melekler de onun arkasıdır. (5) Şayet o sizi boşarsa olabilir ki Rabbi size bedel ona İslâmı ikrar eden, iman getiren, boyun eğen, tövbekâr olan, ibadet eyleyen, oruç tutan [5], bâzısı dul ve bazısı kız oğlan kız olarak sizden daha iyisini verir. (6) Mü'minler! Kendinizi ve aileniz halkını çırası insandan ve taştan [6] olan ateşten koruyun. Ateşe katı yürekli, katı yüzlü melekler [7] memurdur. Onlar Allah'ın buyurduğu şeylere karşı gelmezler ve emir olundukları şeyi yaparlar. (7) Kâfirler! Bugün ateşe girdiğiniz zaman itiraz etmeyiniz. Ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.

---

1 Medine'de nâzil olmuş 12 âyettir. 2 Peygamberimiz, Hazret-i Hafasa'nın odasında Mariye ile halvette kalmış, fakat Hazret-i Hafasa'nın kederlenmesi üzerine Mariye'yi kendisine haram ettiğini bildirmişti. Müşarüileyha hemen bu hali Hazret-i Ayşe'ye haber vermişti. Yahut Resûlü Ekrem, Hazret-i Hafasa'ya Ebu Bekir'le Ömer'in imamet ve hilâfetlerini bildirmişti veya Hazret-i Zeynep binti Haceş'in odasında bal şerbeti içmişti. Bunu çekemeyen Hazret-i Ayşe ile Hafasa peygamberimize «— Sende bir fena koku duyuyoruz» diyerek bal şerbetini peygamberimize haram etmişlerdi. Nazm-ı Celîl bu veya o hâdise üzerine nâzil olmuştur Bu halde «Marye ile halvette kalmayı veya bal şerbeti içmeyi zevcelerinin hoşnut olmasını arayarak kendine haram ediyorsun» demek olur. 3 Niçin sırrı ifşa ettin diye sordu. Bu kısım; Marya'nın tahrimi veya bal şerbeti hususu keyfiyetiydi. 4 Yüzüne vurmadı, sormadı, bu kısım da Ebu Bekir ve Ömer Hazretlerinin hilâfetleri haberi idi. Bir fesat çıkmasın diye bunun intişarını istemedi. 5 Veya hicret eden. 6 Kibrit taşından. 7 Yâni Zebanıler.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا تُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًاۜ عَسٰى رَبُّكُمْ
اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۙ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُۚ
نُورُهُمْ يَسْعٰى بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا
اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَاۚ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ۞ يَٓا اَيُّهَا
النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِق۪ينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْۜ
وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ۞ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا
لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوحٍ وَامْرَاَتَ لُوطٍۜ كَانَتَا تَحْتَ
عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا
عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَق۪يلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِل۪ينَ ۞
وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَۢ اِذْ قَالَتْ
رَبِّ ابْنِ ل۪ي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّن۪ي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِه۪
وَنَجِّن۪ي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ۞ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرٰنَ الَّت۪ٓي
اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا ف۪يهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِه۪ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِت۪ينَ ۞

(8) yâ eyyühelleziyne âmenû tûbû ilallahi tevbeten nasûhâ, asâ rabbüküm en yükeffire anküm seyyiâtiküm ve yüdhıleküm cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, yevme lâ yuhziyllahünnebiyye velleziyne âmenû ma'ah, nûrühüm yes'â beyne eydiyhim ve bieymânihim yekuûlûne rabbenâ etmim lenâ nûrenâ vagfirlenâ, inneke alâ külli şey'in kadiyr (9) yâ eyyühennebiyyü câhidilküffâre velmünâfikıyne vagluz aleyhim, ve me'vâhüm cehennem ve bi'selmasıyr (10) daraballahü meselen lilleziyne keferûmre'ete nûhın vemre'ete lût, kânetâ tahte abdeyni min ıbâdinâ sâlihayni fehânetâhümâ felem yugniyâ anhümâ minallahi şey'en ve kıyledhulennâre ma'addâhıliyn (11) ve daraballahü meselen lilleziyne âmenûmre'ete fir'avn, iz kaâlet rabbibni liy ındeke beyten fiylcenneti ve necciniy min fir'avne ve amelihî ve necciniy minelkavmizzâlimiyn (12) ve meryemebnete ımrânelletiy ahsanet fercehâ fenefahnâ fiyhi min rûhınâ ve saddekat bikelimâti rabbihâ ve kütübihî ve kânet minelkaânitiyn.

(8) Mü'minler! Allah'a halis tövbeyle [1] tövbe ediniz. Olabilir ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter ve sizi ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. O gün, Allah peygamberi ve onunla beraber olan mü'minleri rüsvay etmez [2]. Onların ışıkları önlerinde ve sağ taraflarında yürür, onlar «— Ey Rabbimiz! Bize ışığımızı tamamla, bizi yarlıga, çünkü sen her şeye hakkıyle kaadirsin» derler. (9) Ey peygamber! Kâfirlere kılıçla ve münafıklara hüccetle duruş, onlar hakkında sert davran; onların yurtları Cehennemdir. O ne fena uğraktır! (10) Allah kâfirlere Nuh'un karısıyle Lût'un karısını misal getirir. O iki kadın; kullarımızdan iki salih kulun taht-ı nikâhındaydılar. Zevclerine dinde hiyanet [3] ettiler; bu iki zevc o kadınları Allah'ın azabından bir veçhile kurtaramadılar; onlara, «— Ateşe girenlerle beraber siz de girin» denilecek [4]. (11) Allah, mü'minlere Firavunun karısını misal getirir. Hani o, «— Yâ Rab! Benim için Cennette nezdinde bir ev yap, beni Firavundan, onun fena işinden kurtar, ona tâbi olan zalim kavimden de kurtar.» demişti. (12) Allah kocasız kadınlara Imra'nın kızı Meryem'i de misal getirir. O, önünü haramdan saklamıştı. Biz ona halk ettiğimiz ruhtan üfürdük [5], Meryem, Rabbinin sözlerini ve Kitaplarını tasdik etti de buyurultu kabul edenlerden oldu [6].

[1] Bir daha günaha avdet etmeyecek veçhile, bütün kalbinizle.

[2] Ateş, karanlıklar göstererek onları utandırmaz, üzmez.

[3] Zinada değil, küfür ve nifakta hiyanette bulundular. Hiç bir peygamberin zevcesi zinada bulunmamıştır. Hazret-i Nuh'un karısı kavmine (Nuh delidir) derdi. Hazret-i Lût'un karısıyse gelen misafirleri kavmine haber verirdi.

[4] Yâni kâfirlerin hâli bu iki kadının hâline benzer.

[5] Yahut İsa'da hayat zâhir olacak şey yarattık.

[6] Mü'minlerin hâli de bu iki kadının hâline benzer.

SÛRETÜLMÜLK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tebârekelleziy biyedihilmülkü ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (2) elleziy halakalmevte velhayâte liyeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ, ve hüvel'aziyzülgafûr (3) elleziy halaka seb'a semâvâtin tibâkaâ, mâ terâ fiy halkırrahmâni min tefâvüt, ferci'ılbasara hel terâ min futûr (4) sümmerci'ılbasara kerreteyni yenkalib ileykelbasaru hâsien ve hüve hasiyr (5) ve lekad zeyyennessemâeddünyâ bimesâbiyha ve ce'alnâhâ rücûmen lişşeyâtiyni ve a'detnâ lehüm azâbessa'ıyr (6) ve lilleziyne keferû birabbihim azâbü cehennem, ve bi'selmasıyr (7) izâ ülkuû fiyhâ semi'û lehâ şehiykan ve hiye tefûr (8) tekâdü temeyyezü minelgayz, küllemâ ülkıye fiyhâ fevcün se'elehüm hazenetühâ elem ye'tiküm neziyr (9) kaâlû belâ kad câenâ neziyrün fekezzebnâ ve kulnâ ma nezzelallahü min şey', in entüm illâ fiy dalâlin kebiyr (10) ve kaâlû lev künnâ nesma'u ev na'kılü mâ künnâ fiy ashâbissa'ıyr (11) fa'terefû bizenbihim, fesuhkan liashâbissa'ıyr (12) innelleziyne yahşevne rabbehüm bilgaybi lehüm mağfiretün ve ecrün kebiyr.

سُورَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

تَبَارَكَ الَّذ۪ي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًاۜ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْغَفُورُۙ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًاۜ مَا تَرٰى ف۪ي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍۜ فَارْجِعِ الْبَصَرَۙ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَس۪يرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِمَصَاب۪يحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاط۪ينِ وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّع۪يرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَۜ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٦﴾ اِذَٓا اُلْقُوا ف۪يهَا سَمِعُوا لَهَا شَه۪يقًا وَهِيَ تَفُورُۙ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِۜ كُلَّمَٓا اُلْقِيَ ف۪يهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَٓا اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذ۪يرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلٰى قَدْ جَٓاءَنَا نَذ۪يرٌۙ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍۚ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا ف۪ي ضَلَالٍ كَب۪يرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا ف۪ٓي اَصْحَابِ السَّع۪يرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْۚ فَسُحْقًا لِاَصْحَابِ السَّع۪يرِ ﴿١١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَب۪يرٌ ﴿١٢﴾

MÜLK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Her şeyin mülkü elinde bulunan Tanrı son derecede hayırlı ve bereketlidir [2]. O, her şeye hakkıyle kaadirdir. (2) Hanginizin daha iyi amelde bulunacağını denemek için ölümü, diriliği yaratan, O'dur. O, yegâne galiptir, yarlıgayandır. (3) Yedi göğü kat kat yaratan, O'dur. Esirgeyen Tanrı'nın yaratmasında hiç bir uygunsuzluk göremezsin, gözünü göğe çevir bak, onda hiç bozukluk, yarıklık görebilir misin? (4) Gözünü bir kere değil, iki kere daha çevir, göğe bakınca gözün âciz, yorgun bir halde sana döner [3]. (5) * Biz yere en yakın olan göğü çırağlarıyle [4] donattık. Onları [5] Şeytanlara atılacak şeyler kıldık [6]. Böyleleri için alevli ateş azabını hazırladık. (6) Rablerini tanımayanlar için Cehennem azabı vardır. O, ne fena uğraktır! (7) Onlar, Cehenneme atıldıkları zaman onun kaynarken haykırmasını işitecekler [7]. (8) Cehennem, öfkesinden hemen parçalanacak gibi olacak. Her ne zaman kâfirlerden bir cemaat ona atılırsa bekçileri onlara tevbih kastıyle «— Size azapla korkutur peygamber gelmedi mi?» diye soracaklar. (9) Onlar, «— Evet, bize azapla korkutur peygamber geldi, fakat biz O'nu yalancı saydık, «— Allah hiç bir şey indirmemiştir, siz ancak büyük bir sapıklığa düşmüşsünüz» dedik [8] diyecekler. (10) Yine diyecekler: Biz peygamberleri dinlemiş, akıl da erdirmiş olsaydık Cehennemlikler arasında bulunmayacaktık. (11) Onlar böylece kabahatlerini itiraf edeceklerdir. Cehennemlikler, Tanrı rahmetinden uzak olsun. (12) Rablerinden, görmeden, korkanlar yok mu, onlar için yarlıganma ve büyük mükâfat vardır.

[1] Mekke'de nâzil olmuş, (30) âyettir. [2] Veya mahlûkatın sıfatlarından yücedir. [3] Yâni gözünü göğe çevirdikçe gözün kudret-i sübhaniyenin hayret veren san'atına karşı kusur bulmaktan âciz ve yorgun bir halde sana rücu eder. [4] Yıldızlarla. [5] Yıldız gibi görünen şu'leli ateş parçalarını. [6] Yahut şeytan sıfatlı olan müneccimine gaybe taş atılacak şeyler yaptık. [7] Yâni ateşin kaynaması öyle kötü bir uğultu çıkaracak ki eşek anırıyor zannolunacak. [8] Yahut «indirmedi dedik» dediler. Öyleyse «siz ancak büyük sapıklığa düşmüşsünüz» cevabını alacaklar.

وَاَسِرُّوا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوا بِهٖ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۞ اَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطٖيفُ الْخَبٖيرُ ۞ هُوَ الَّذٖي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
ذَلُولًا فَامْشُوا فٖي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهٖ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ ۞
ءَاَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِيَ تَمُورُ ۞ اَمْ اَمِنْتُمْ
مَنْ فِي السَّمَاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذٖيرِ ۞
وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ ۞ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى
الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ بَصٖيرٌ ۞ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ
الرَّحْمٰنِ اِنِ الْكَافِرُونَ اِلَّا فٖي غُرُورٍ ۞ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖي يَرْزُقُكُمْ
اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فٖي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ۞ اَفَمَنْ يَمْشٖي مُكِبًّا
عَلٰى وَجْهِهٖ اَهْدٰى اَمَّنْ يَمْشٖي سَوِيًّا عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ۞ قُلْ
هُوَ الَّذٖي اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ
قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۞ قُلْ هُوَ الَّذٖي ذَرَاَكُمْ فِي الْاَرْضِ
وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۞ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ۞ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاِنَّمَا اَنَا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ۞

(13) ve esirrû kavleküm evicherû bih, innehü aliymün bizâtissudûr (14) elâ ya'lemü men halak, ve hüvellatiyfülhabiyr (15) hüvelleziy ce'ale lekümül'arda zelûlen femşû fiy menâkibihâ ve külû min rızkıh, ve ileyhinnüşûr (16) e'emintüm men fiyssemâi en yahsife bikümül'arda feizâ hiye temûr (17) em emintüm men fiyssemâi en yürsile aleyküm hâsıbâ feseta'lemûne keyfe neziyr (18) ve lekad kezzebelleziyne min kablihim fekeyfe kâne nekiyr (19) evelem yerev ilettayri fevkahüm sâffâtin ve yakbıdn, mâ yümsikühünne ilerrahmân, innehü bikülli şey'in basıyr (20) emmen hâzelleziy hüve cündün leküm yansuruküm min dûnirrahmân, inilkâfirûne illâ fiy gurûr (21) emmen hâzelleziy yerzukuküm in emseke rızkah, bel leccû fiy utüvvin ve nüfûr (22) efemen yemşiy mükibben alâ vechihî ahda emmen yemşiy seviyyen alâ sırâtın müstekiym (23) kul hüvelleziy enşe'eküm ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürûn (24) kul hüvelleziy zere'eküm fiyl'ardı ve ileyhi tuhşerûn (25) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdikıyn (26) kul innemel'ılmü ındallahi ve innemâ ene neziyrün mübiyn.

(13) Sözünüzü gizli tutunuz, yahut alenen söyleyiniz. Hepsi birdir, çünkü O, kalblerdekini hakkıyle bilir. (14) Hiç yaratan bilmez mi? Halbuki O, insanca işleri görür, her şeyin iç yüzünden haberdar olur. (15) Yeri, üzerinde gezilebilecek bir halde yapan O'dur. Artık yerin ötesinde, berisinde gezin, tozun, Allah'ın verdiği rızktan yiyin. Tekrar dönüş O'nadır. (16) Gökte bulunan Zat'ın [1], sizi hemen sallanacak yerle beraber yere geçirmeyeceğinden mi emin oldunuz? (17) Yoksa gökte bulunan Zat'ın üzerinize taş yağdırır rüzgâr göndermeyeceğinden mi emin oldunuz? Tehdidimin nasıl vâki olacağını yakında görüp anlayacaksınız? (18) Üzülme * onlardan evvel gelenler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Onlardan benim hoşlanmamaklığım [2] nasıl oldu? [3] (19) Onlar başları üzerinde uçuşan kuşları kanatlarını açıp kaparken görmüyorlar mı? O kuşları havada tutan yalnız esirgeyendir. O, her şeyin iç yüzünü görür. (20) Yoksa esirgeyene karşı size yardım edecek askerleriniz mi vardır? Siz, kâfirler ancak aldanmaktasınız. (21) Şâyet O, rızkını tutacak olursa size rızkı kim verebilir? Hayır, onlar boyun çekmekte ve haktan nefret etmekte ayak dirediler. (22) Yüzüstü sürünerek yürüyen mi daha ziyade doğru yolu bulur? Yoksa dimdik olarak doğru yolda yürüyen mi? (23) Onlara de ki sizi yoktan var eden, size kulak, göz, yürek veren, O'dur. Siz yine pek az şükrediyorsunuz [4]. (24) De ki sizi yeryüzünde dağıtan O'dur. Yalnız O'nun yanında toplanacaksınız. (25) Kâfirler «— Sözünüzde gerçekseniz şu vaadettiğiniz kıyamet ne zaman kopacak?» diyorlar. (26) De ki onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ben ancak hakkı açıktan açığa söyler, azapla korkutur bir peygamberim.

---

[1] Tanrı'nın veya emir ve kazası gökte olan Tanrı'nın veya yüce mertebede olan Tanrı'nın veya gökteki meleklerinin.

[2] Haklarındaki azabım.

[3] Ne dehşetli oldu!

[4] Veya kâfirlere göre «hiç şükretmiyorsunuz».

(27) felemmâ re'evhü zülfeten siy'et vücûhülleziyne keferû ve kıyle hâzelleziy küntüm bihî tedde'ûn (28) kul ere'eytüm in ehlekeniyallahü ve men ma'ıye ev rahımenâ femen yüciyrülkâfiriyne min azâbin eliym (29) kul hüverrahmânü âmennâ bihî ve aleyhi tevekkelnâ, feseta'lemûne men hüve fiy dalâlin mübiyn (30) kul ere'eytüm in asbeha mâuküm gavren femen ye'tiyküm bimâin ma'ıyn.

SÛRETÜLKALEM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) nûn velkalemi ve mâ yesturûne (2) mâ ente bini'meti rabbike bimecnûn (3) ve inne leke le'ecren gayre memnûn (4) ve inneke le'alâ hulukın aziym (5) fesetübsıru ve yübsırûne (6) bieyyikümülmeftûn (7) inne rabbeke hüve a'lemü bimen dalle an sebiylihî ve hüve a'lemü bilmühtediyn (8) felâ tütı'ılmükezzibiyn (9) veddû lev tüdhinü feyüdhinûn (10) ve lâ tütı' külle hallâfin mehiynin (11) hemmâzin meşşâin binemiymin (12) mennâ'ıri lilhayri mu'tedin esiymin (13) utüllin ba'de zâlike zeniym (14) en kâne zâ mâlin ve beniyn (15) izâ tütlâ aleyhi ayâtünâ kaâle esâtıyrül'evveliyn.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِى
كُنتُم بِهِ تَدَّعُونَ ۝ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ اللَّهُ وَمَن مَّعِىَ
أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ قُلْ هُوَ الرَّحْمَٰنُ
ءَامَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ۝
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ ۝

سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ وَهِىَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ ءَايَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۝ مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ۝
وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ۝ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝
فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ۝ بِأَييِّكُمُ الْمَفْتُونُ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝ فَلَا تُطِعِ
الْمُكَذِّبِينَ ۝ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ۝ وَلَا تُطِعْ كُلَّ
حَلَّافٍ مَّهِينٍ ۝ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍ بِنَمِيمٍ ۝ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ
أَثِيمٍ ۝ عُتُلٍّ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ۝ أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ۝
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

(27) Kâfirler azabın yaklaşmakta olduğunu görecekleri zaman, çehreleri kararacak [1] onlara «— İşte istediğiniz azap budur, neye tasalanıyorsunuz?» denecek. (28) De ki Allah; beni ve benimle olan mü'minleri helâk etse yahut bize merhamet edip ecellerimizi tehir etse siz kâfirleri dertli azaptan kim kurtarabilir? [2] söyleyin bakalım. (29) De ki O, esirgeyen, bütün nimetleri verendir, biz O'na inandık, O'na güvendik, aşikâr bir sapıklıkta bulunanın kim olduğunu yakında bileceksiniz. (30) Ne dersiniz? Şâyet suyunuz yetişemeyeceğiniz derecede derine çekilse [3] size kim akar [4] su getirebilir.

«NÛN» VEYA «KALEM» SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Nûn. Kalem [6] ve yazdıkları şeyler hakkı için, (2) Sen Rabbinin nimeti sayesinde divane olamazsın. (3) Senin için ardı arası kesilmeyen [7] mükâfat vardır. (4) Şüphe yok ki sen ahlâkça en yüksek mertebedesin. (5 - 6) Yakında hanginizin, divaneliğe uğradığını [8] göreceksin, onlar da görecekler. (7) Çünkü Rabbin, kendi yolundan şaşanları daha iyi bildiği gibi doğru yolda bulunanları da daha iyi bilir [9]. (8) Kur'an'ı yalan sayana itaat etme. (9) Onlar temenni ederler ki, sen kendilerine yumuşaklık gösteresin de kendileri de sana yumuşaklık göstersinler [10]. (10 - 11) Yemin eden, Tanrı yanında düşkün, ayıp araştıran, kovuculukla söz gezdiren, (12) Nâs'ı hayırdan alıkoyan [11], hukuka tecavüz eyleyen, günaha dadanan, (13) Bununla beraber kaba ve soysuz olan herhangi bir kimseye, (14) Mal ve evlât sahibi olması yüzünden, itaat etme. (15) Ona âyetlerimiz okununca o, «— Bunlar eskilerin masallarıdır» der.

[1] Veya suratları ekşiyecek. [2] Yâni biz ölsek de kalsak da sizi azaptan kurtaracak yoktur. Bizim ölmemizi beklemeniz size hiç bir fayda vermez. Siz yalnız tevhit ile kurtulacaksınız. [3] Bütün bütün çekilse. [4] Veya görünür. [5] Mekke'de nâzil olmuş (52) âyettir. [6] Levh-i Mahfuz'u yazan kalem. [7] Veya başa kakılmaksızın. [8] Yahut divanelik hanginizdedir, sende mi? Yoksa onlarda mı? [9] Veya doğru yoldan şaşan hakikaten deli, doğru yolda bulunan tam akıllıdır. [10] Yani sen putlarına bir şey demeyesin, onlar da sana müdara etsinler. [11] Cimri olan veya Müslüman olmayı men'eden.

سنسمه على الخرطوم ۝ إنا بلوناهم كما بلونا أصحاب الجنة إذ أقسموا
ليصرمنها مصبحين ۝ ولا يستثنون ۝ فطاف عليها طائف من ربك
وهم نائمون ۝ فأصبحت كالصريم ۝ فتنادوا مصبحين ۝ أن اغدوا على
حرثكم إن كنتم صارمين ۝ فانطلقوا وهم يتخافتون ۝ أن لا يدخلنها
اليوم عليكم مسكين ۝ وغدوا على حرد قادرين ۝ فلما رأوها
قالوا إنا لضالون ۝ بل نحن محرومون ۝ قال أوسطهم ألم أقل لكم
لولا تسبحون ۝ قالوا سبحان ربنا إنا كنا ظالمين ۝ فأقبل بعضهم
على بعض يتلاومون ۝ قالوا يا ويلنا إنا كنا طاغين ۝ عسى ربنا أن
يبدلنا خيرا منها إنا إلى ربنا راغبون ۝ كذلك العذاب ولعذاب
الآخرة أكبر لو كانوا يعلمون ۝ إن للمتقين عند ربهم جنات النعيم ۝
أفنجعل المسلمين كالمجرمين ۝ ما لكم كيف تحكمون ۝ أم لكم كتاب
فيه تدرسون ۝ إن لكم فيه لما تخيرون ۝ أم لكم أيمان علينا
بالغة إلى يوم القيامة إن لكم لما تحكمون ۝ سلهم أيهم بذلك
زعيم ۝ أم لهم شركاء فليأتوا بشركائهم إن كانوا صادقين ۝
يوم يكشف عن ساق ويدعون إلى السجود فلا يستطيعون ۝

(16) senesimühü alelhurtûm (17) innâ belevnâhüm kemâ belevnâ ashabelcenneh, iz aksemû leyasri münnehâ musbihıyn (18) ve lâ yestesnûn (19) fetâfe aleyhâ tâifün min rabbike ve hüm nâimûn (20) feasbehat kessariym (21) fetenâdev musbihiyne (22) enıgdû alâ harsiküm in küntüm sârımıyn (23) fentalekuû ve hüm yetehâfetûne (24) en lâ yedhulennehelyevme aleyküm miskiyn (25) ve gadev alâ hardin kaâdiriyn (26) felemmâ re'evhâ kaâlû innâ ledâllûne (27) bel nahnü mahrûmûn (28) kaâle evsatuhüm elem ekul leküm levlâ tüsebbihûn (29) kaâlû sübhâne rabbinâ innâ künnâ zâlimiyn (30) feakbele ba'duhüm alâ ba'dın yetelâvemûn (31) kalû yâ veylenâ innâ künnâ tâgıyn (32) asâ rabbünâ en yübdilenâ hayren minhâ innâ ilâ rabbinâ râgıbûn (33) kezâlikel'azâb, ve le'azâbül'âhıreti ekber, lev kânû ya'lemûn (34) inne lilmüttekıyne ınde rabbihim cennâtinna'ıym (35) efenec'alülmüslimiyne kelmücrimiyn (36) mâleküm, keyfe tahkümûn (37) em leküm kitâbün fiyhi tedrüsûne (38) inne leküm fiyhi lemâ tehayyerûn (39) em leküm eymânün aleynâ bâligatün ilâ yevmilkıyâmeti inne leküm lemâ tahkümûn (40) selhüm eyyühüm bizâlike ze'ıym (41) em lehüm şürekâ', felye'tû bişürekâhim in kânû sâdikıyn (42) yevme yüksefü an sâkın ve yüd'avne ilessücûdi felâ yestetıy'ûne.

(16) Biz onun burnunu damgalayacağız [1]. (17) Biz, onları, bahçelerinin hasılatını sabah vakti fukaranın haberi yokken devşirmeye yemin eden bahçe sahiplerini sınadığımız gibi sınadık [2]. (18) Bunlar «İnşaallah» dememişlerdi [3]. (19) Kendileri uykudayken Rabbin tarafından bahçeyi bir felâket kapladı [4]. (20) Bahçe simsiyah bir harabezâra [5] döndü. (21) Sabaha karşı birbirlerini şöyle çağırdılar: (22) Meyve düşürecekseniz, haydi erken ekininize gidin [6]. (23) Onlar yola düştüler. Birbirlerine gizlice diyorlardı: (24) Bugün hiç bir yoksul bostanımıza girmesin. (25) Yoksullara bir şey vermemeye güçleri yeter za'mıyle erken gittiler. (26) Bahçeyi harap olmuş görünce tereddüde düşerek «— Yolu şaşırmışız, (27) Öyle değil, mahrum kalmışız» dediler. (28) Onların en akıllıları [7] ben, size tespih etmeliydiniz [8] demedim miydi? dedi. (29) Onlar, «— Rabbimiz zulümden tamamıyle münezzehtir [9], bizler öz nefsimize zulmettik, dediler. (30) Birbirlerini kınamaya koyuldular. (31) Eyvah bize! Biz azmıştık, (32) Umarız ki Rabbimiz tövbemizi kabulle onun yerine daha iyisini verir, çünkü biz Rabbimizin lûtuf ve inayetini arzu ederiz» dediler. (33) İşte dünyada azap böyleydi. Âhiret azabıysa daha büyüktür. Ne olaydı da onu bilseydiler! (34) Sakınanlar için Rableri yanında halis nimet Cennetleri vardır. (35) Biz âhirette Müslümanları, günahkârlar gibi mi tutacağız? (36) Size ne oldu? Nasıl böyle hükmediyorsunuz? (37) Sizin, nâzil olmuş bir Kitabınız mı vardır ki? Orada bunları okuyorsunuz [10], (38) Orada ihtiyar edeceğiniz bir şeyi görüyorsunuz [11]. (39) Yahut hükmedip istedikleriniz şeylerin sizin olacağına dair, kıyamet gününe kadar uzayacak bizden alınmış bir ant mı var? (40) Onlardan hangisinin bu hükme mütekeffil olduğunu kendilerinden sor. (41) Yoksa onların ortakları mı vardır [12]? O halde sözlerinde gerçekseler ortaklarını getirsinler. (42) O gün, bacaklar çimrenir [13] onlar secdeye dâvet olunacaklar.

[1] Rezil edeceğiz veya burnunu kızartacağız. [2] Mekke ahalisini de kıtlığa ve açlığa uğrattık. [3] Veya fukaranın hissesini ayırmamışlardı. [4] Bir kasırga onu mahv ve berbat etti veya bahçe yağmaya uğradı. Veya bahçeye bir ateş düştü bahçeyi yaktı, kavurdu. [5] Yahut o kadar kurudu ki bembeyaz gündüze döndü. [6] Yâni yoksullar duymadan erkenden meyveyi toplayalım. [7] Veya büyükleri re'yen ve sinnen efdal olanları. [8] Yâni «Süphanallah, Maşaallah» deyin. [9] Yahut «Süphanallah Maşallah» dediler, ama iş işten geçti. [10] Biz Müslümanlar gibi Cennete gireceğiz diye iddiada bulunuyorsunuz. [11] Yahut yanınızda, okuduğunuz bir kitap mı vardır ki orada ihtiyar edeceğiniz şeyi buluyorsunuz? [12] Ki âhirette Müslümanlardan ziyade veya müsavi derecede mükâfat ile hükmedecekler. [13] Kıyamet günü bütün dehşetiyle görünür veya Tanrı Ta'alâ tecelli eder.

(43) hâşi'aten ebsârühüm terhekuhüm zilleh, ve kad kânû yüd'avne ilessücûdi ve hüm sâlimûn (44) fezerniy ve men yükezzibü bihâzelhadîs, senestedricühüm min haysü lâ ya'lemûn (45) ve ümliy lehüm, inne keydiy metiyn (46) em tes'elühüm ecren fehüm min magremin müskalûn (47) em ındehümülgaybü fehüm yektübûn (48) fasbir lihükmi rabbike velâ tekün kesâhıbilhût, iz nâdâ ve hüve mekzûm (49) lev lâ en tedârekehü ni'metün min rabbihî lenübize bil'arâi ve hüve mezmûm (50) fectebâhü rabbühü fecealehü minassâlihıyn (51) ve in yekâdülleziyne keferû leyüzlikuûneke biebsârihim lemmâ semi'ûzzikre ve yekuûlûne innehü lemecnûn (52) ve mâ hüve illâ zikrün lil'âlemiyn.

SÛRETÜLHÂKKA

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elhâakkatü (2) melhâakkat (3) ve mâ edrâke melhâakka (4) kezzebet semûdü ve âdün bilkaâri'a (5) fe'emmâ semûdü feühlikû bittâgıye (6) ve emmâ âdün feühlikû biriyhın sarsarin âtiyetin (7) sehharehâ aleyhim seb'a leyâlin ve semâniyete eyyâmin husûmen feterelkavme fiyhâ sar'â ke'ennehüm a'câzü nahlin hâviye (8) fehel terâ lehüm min bâkıye.

خاشعة أبصارهم ترهقهم ذلة وقد كانوا يدعون إلى السجود وهم
سالمون ۞ فذرني ومن يكذب بهذا الحديث سنستدرجهم من حيث
لا يعلمون ۞ وأملي لهم إن كيدي متين ۞ أم تسألهم أجرا فهم من
مغرم مثقلون ۞ أم عندهم الغيب فهم يكتبون ۞ فاصبر لحكم ربك
ولا تكن كصاحب الحوت إذ نادى وهو مكظوم ۞ لولا أن تداركه
نعمة من ربه لنبذ بالعراء وهو مذموم ۞ فاجتباه ربه فجعله من
الصالحين ۞ وإن يكاد الذين كفروا ليزلقونك بأبصارهم لما سمعوا
الذكر ويقولون إنه لمجنون ۞ وما هو إلا ذكر للعالمين ۞

سورة الحاقة مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحاقة ۞ ما الحاقة ۞ وما أدراك ما الحاقة ۞ كذبت
ثمود وعاد بالقارعة ۞ فأما ثمود فأهلكوا بالطاغية ۞
وأما عاد فأهلكوا بريح صرصر عاتية ۞ سخرها عليهم
سبع ليال وثمانية أيام حسوما فترى القوم فيها صرعى
كأنهم أعجاز نخل خاوية ۞ فهل ترى لهم من باقية ۞

(43) Fakat gözleri kararır, kendilerini zillet bürür bir halde secdeye güçleri yetmeyecek. Halbuki onlar selâmetteyken secdeye dâvet olunmuşlardı [1]. (44) Bu sözü [2] yalan sayanları, sen bana bırak. Biz, onları anlamayacakları bir yolda azar azar azaba yaklaştıracağız. (45) Onlara dünyada mühlet veriyorum. Onların bu hallerine karşı ukubetim takat getirilemeyecek derecede şiddetlidir. (46) Yoksa sen onlardan ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altında mı kalıyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (47) Yahut onlar gayıpları biliyorlar da hükümlerini ondan mı alıp yazıyorlar? (48) Artık Rabbinin hükmüne sabır göster [3], balık sahibi Yunus gibi olma. Hani o, pek öfkeli bir halde Allah'a niyaz etmişti. (49) Rabbinden bir nimet ve inayet ona yetişmeseydi yerinecek bir halde sahraya atılacaktı. (50) Fakat tövbe etmekle Rabbi onu seçip ayırdı, salihlerden kıldı. (51) Kâfirler Kur'an'ı işittiklerinde sana gözleriyle yiyecek gibi [4] bakarlar. Üstelik «— Divanedir» de derler. (52) Halbuki Kur'an ancak cihana bir öğüttür.

HAKKA SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Vukuu muhakkak olan felâket; (2) O vukuu muhakkak olan felâket nedir? (3) Onun, ne olduğunu bilir misin? (4) Semud ve Âd, inanmayıp sonra başlarına gelen felâketi yalan saymışlardı. (5) Semud cemaati azgınlıklarından dolayı [6] helâk edildi. (6) Âd cemaatine gelince onlar da hadden ziyade uğultulu kasırgayla helâke duçar oldu. (7) Allah o rüzgârı arka arkaya yedi gece, sekiz gün onların üzerine musallat kıldı. O gün onları görseydin, sanki yere serpilmiş kof hurma kökleri gibi bulurdun. (8) Onlardan hiç bir eser görebilir misin? (Asla).

[1] Dünyada afiyetteyken secde etmemişlerdi, halbuki şimdi etmek isterler ama secdeye güçleri yetmez.
[2] Kur'an'ı mübini veya kıyamet sözünü.
[3] Ya Uhut bozgunluğu veya Taif'ten avdeti sırasında Peygamberimizin pek sıkılması üzerine nâzil olmuştur.
[4] Veya kötü gözle.
[5] Mekke'de nâzil olmuş (52) âyettir.
[6] Veya sarsılmayla, korkunç bir sesle.

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ۝ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ۝ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ۝ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ۝ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ۝ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۝ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۝ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ۝ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ۝ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ ۝ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ۝ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۝ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ۝ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ ۝ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ۝ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ۝ مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَهْ ۝ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ۝ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ۝ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ۝ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝ وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۝

(9) ve câe fir'avnü ve men kablehü vel-mü'tefikâtü bilhâtıe (10) fe'asav resûle rabbihim fe'ehazehüm ahzeten râbiye (11) innâ lemmâ tagalmâü hamelnâküm fiylcâriyeti (12) linec'alehâ leküm tezkireten ve te'ıyehâ üzünün vâ'ıye (13) feizâ nüfiha fiyssûri nefhatün vâhıdetün (14) ve humiletil'ardu velcibâlü fedükketâ dekketen vâhıde (15) feyevmeizin veka'atilvâkı'a (16) venşakkatissemâü fehiye yevmeizin vâhiyetün (17) velmelekü alâ ercâihâ, ve yahmilü arşe rabbike fevkahüm yevmeizin semâniye (18) yevmeizin tu'redûne lâ tahfâ minküm hâfiye (19) fe'emmâ men ûtiye kitâbehü biyemiynihî feyekuûlü hâ ümukreu kitâbiye (20) inniy zanentü enniy mülâkın hısâbiye (21) fehüve fiy ıyşetin râdıyetin (22) fiy cennetin âliyetin (23) kutûfühâ dâniye (24) külû veşrebû heniy'en bimâ esleftüm fiyl'eyyâmilhâliye (25) ve emmâ men ûtiye kitâbehü bişimâlihî feyekuûlü yâ leyteniy lem ûte kitâbiyeh (26) ve lem edri mâ hısâbiyeh (27) yâ leytehâ kânetilkaâdiye (28) mâ agnâ anniy maliyeh (29) heleke anniy sultâniyeh (30) huzûhü fegullûhü (31) sümmelcahıyme sallûhü (32) sümme fiy silsiletin zer'uhâ seb'ûne zirâ'an feslükûh (33) innehü kâne lâ yü'minü billâhilazıymi (34) ve lâ yahuddu alâ ta'âmilmiskiyn.

(9) Fir'avun ve ondan evvel gelenler ve altı üstüne gelen şehirler ahalisi de büyük bir suçta bulunmuşlardı. (10) Rablerinin peygamberine karşı gelmekle Rableri onları gayet ağır bir azaba uğrattı. (11 - 12) Su taştığı zaman, bu hâdise size ibret olsun, kulağınızda küpe kalsın diye sizi [1] gemiye taşıdık. (13) Kıyamet borusu ilk defa üfürülünce (14) Yerler, dağlar yerlerinden oynayıp, bir kere birbirlerine çarpıp hepsi darmadağın olunca [2] (15) İşte o gün olacak olur [3]. (16) Gök yarılır da o gün, kuvvetten düşer [4], (17) Melekler göğün etrafında toplanır. [5]. O gün bunların üstünde, arş-ı sekiz melek [6] yüklenir [7]. (18) O gün, hesap görülmek üzere huzura çıkacaksınız. Sizin gizli hiç bir şeyiniz kalmayacak. (19) A'mal defteri sağ eline verilecek kimse A'mal defterimi alın, okuyun. (20) Ben zaten hesabımın görüleceğini bilirdim.» diyecek. (21 - 22 - 23) O meyveleri yakın [8] yüksek bir uçmakta safalı bir hayat geçirecek. (24) Onlara «— Geçmiş günlerde işlediğiniz iyi işlerin mükâfatı olarak afiyetle yiyip içiniz» denilecek. (25) A'mal defteri sol eline verilecek kimseye gelince o da şöyle diyecek: Keşke a'mal defterim bana verilmeseydi! (26) Keşke hesabımın ne olduğunu bilmeseydim! (27) Keşke ölüm hayatıma nihayet verseydi [9]! (28) Malım bana yaramadı, (29) Kudretim [10] benden zâil oldu. (30) (Cehennem bekçilerine şöyle denecek:) Onu tutun, boynuna bukağı koyun [11], (31) Sonra alevli ateşe atın, (32) Daha sonra yetmiş arşın uzunluğunda zincir içinde Cehenneme götürün. (33) Çünkü o, azamet sahibi olan Allah'a iman etmiyordu. (34) Yoksulu yedirmeye teşvikte bulunmuyordu.

---

[1] Tufanda babalarınızı. [2] Küreler birbirine çarpıp darmadağın olunca. [3] Kıyamet kopar. [4] Veya havanın eczası birbirinden ayrılır. Artık hiç bir zihayat yaşayamaz. [5] Allah'ın emrine muntazır olurlar. [6] Veya sekiz saf melek. [7] Kıyamette Emr-i Bâri'nin nâfiz olması, Azamet-i Bâri'yi, dünyada tahta çıkıp reayaya musallat olan bir padişah ile temsil de maksut olabilir. Zaten Nazm-ı Kerîm örf ve âdet üzere beyan ve izah eder. [8] Ona, oturan da erişir, ayakta olan da, uzanan da. [9] Yâni dirilmeyeydim. [10] Tesirim kalmadı, fakr ve zillet içinde kaldım veya burhanım yok oldu. [11] Veya ellerini boyunlarına bağlayın.

(35) feleyse lehülyevme hâhünâ hamiymün (36) ve lâ ta'âmün illâ min gısliynin (37) lâ ye'külûhü illelhâtiûn (38) felâ uksimü bimâ tübsırûne (39) ve mâ lâ tübsırûne (40) innehü lekavlü resulin keriym (41) ve mâ hüve bikavli şâ'ır, kaliylen mâ tü'minûne (42) ve lâ bikavli kâhin, kaliylen mâ tezekkerûn (43) tenziylün min rabbil'âlemiyn (44) ve lev tekavvele aleynâ ba'dal'ekaâviyli (45) leehaznâ minhü bilyemiyni (46) sümme lekata'nâ minhülvetiyne (47) femâ minküm min ehadin anhü hâciziyn (48) ve innehü letezkiretün lilmüttekıyn (49) ve innâ lena'lemü enne minküm mükezzibiyn (50) ve innehü lehasretün alelkâfiriyn (51) ve innehü lehakkulyakıyn (52) fesebbıh bismi rabbikel'aziym.

SÛRETÜLMEARİC

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) se'ele sâilün bi'azâbin vâkı'ın (2) lilkâfiriyne leyse lehü dâfi'un (3) minallahi ziylme'âric (4) ta'rücülmelâiketü verrûhu ileyhi fiy yevmin kâne mıkdarühü hamsiyne elfe sene (5) fasbir sabren cemiylâ (6) innehüm yerevnehü ba'ıyden (7) ve nerâhü kariybâ (8) yevme tekûnüssemâü kelmühli (9) ve tekûnülcibâlü kel'ıhni (10) ve lâ yes'elü hamiymün hamiymâ.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَم۪يمٌ ۝ وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْل۪ينٍ ۝ لَا يَأْكُلُهُ
اِلَّا الْخَاطِؤُ۫نَ ۝ فَلَٓا اُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ۝ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ۝ اِنَّهُ لَقَوْلُ
رَسُولٍ كَر۪يمٍ ۝ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَل۪يلًا مَا تُؤْمِنُونَ ۝ وَلَا بِقَوْلِ
كَاهِنٍ قَل۪يلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۝ تَنْز۪يلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ۝ وَلَوْ تَقَوَّلَ
عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاو۪يلِ ۝ لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَم۪ينِ ۝ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ
الْوَت۪ينَ ۝ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ عَنْهُ حَاجِز۪ينَ ۝ وَاِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ
لِلْمُتَّق۪ينَ ۝ وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّب۪ينَ ۝ وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى
الْكَافِر۪ينَ ۝ وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَق۪ينِ ۝ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظ۪يمِ ۝

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَاٰيَاتُهَا اَرْبَعٌ وَاَرْبَعُونَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

سَاَلَ سَٓائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝ لِلْكَافِر۪ينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ۝
مِنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ ۝ تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ ف۪ي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْس۪ينَ اَلْفَ سَنَةٍ ۝ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَم۪يلًا ۝
اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَع۪يدًا ۝ وَنَرٰيهُ قَر۪يبًا ۝ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَٓاءُ
كَالْمُهْلِ ۝ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝ وَلَا يَسْـَٔلُ حَم۪يمٌ حَم۪يمًا ۝

(35) Bugün burada, onun gözetecek bir hısımı [1] bulunmayacak. (36) İrinden [2] başka bir yiyeceği olmayacak, (37) Onu yalnız günahkâr kâfirler yerler. (38 - 39) Gördüğünüz, görmediğiniz şeylere yemin ederim ki (40) O Kur'an, (Tanrı yanında pek kıymetli) bir elçinin [3] sözüdür. (41) O, şair sözü değildir; siz pek azına iman ediyorsunuz [4], (42) O, falcı sözü de değildir; siz pek az düşünüyorsunuz [5]. (43) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (44) Eğer o, kendinden bizim namımıza bazı sözler uydursaydı, (45) Onu sağ elimizle yakalar, (46) Sonra, kalb damarını koparırdık, (47) Sizden hiç bir kimse bulunamaz ki azabımızı O'ndan savuşturabilsin [6]. (48) Kur'an sakınanlar için bir öğüttür. (49) İçinizden Kur'an'ı yalan sayanların bulunduğunu elbette biz biliyoruz. (50) O Kur'an kâfirlere bir pişmanlıktır. (51) Doğru ve dürüsttür [7]. (52) Artık yüce olan Rabbinin ismini tenzih et.

MEARIC SÛRESİ [8]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Biri kâfirlere vâki olacak azabı sordu [9]. (2) O azabı kâfirlerden def'edecek yoktur, (3) O azap, onlara çıkılacak yerlere [10] sahip olan Allah'tandır. (4) Melekler, hususa ruh ona [11] müddeti elli bin yıl olan bir günde çıkarlar. (5) Artık eza ve istihzaya karşı telâşsız katlan. (6) Kâfirler o günü uzak görürler, (7) Ama biz onu yakın görürüz. (8) O gün, gök erimiş bakır gibi olacak, (9) Dağlar atılmış renkli yün gibi parça parça olacak. (10) O gün candan dost, candan dostunun halini soramayacak [12].

[1] Veya candan bir dostu. [2] Veya kanlı sudan. [3] Hazret-i Muhammed'in veya Cibril'in aleyhisselâm. [4] Yahut azınız bile iman etmiyorsunuz. [5] Yahut azınız bile düşünmüyorsunuz. [6] Artık size nasıl yalan bir şey teklif edebilir? [7] Veya ayn-ı haktır, mahz-ı yakındır, şüpheden âri bir hakikattir. [8] Mekke'de nâzil olmuş (44) âyettir. [9] Sualler istihza tarikiyledir. Veya azaplarını istical için peygamberimizdir. Bu halde mânâ şöyle olur: Peygamber kâfirlere vâki olacak azabı istedi. [10] Göklere, Cennetlere, Cennet köşklerine. [11] Nezd-i Bârî'ye veya göğe, arş'a, Sidre'ye. [12] Herkes can cana, baş başa olacak, kimse kimsenin hâlini soramayacak.

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ۝ وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ۝ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ۝ كَلَّا إِنَّهَا لَظَىٰ ۝ نَزَّاعَةً لِلشَّوَىٰ ۝ تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ۝ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۝ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ۝ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ۝ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ۝ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ۝ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ۝

(11) yübassarûnehüm yeveddülmücrimü lev yeftediy min azâbi yevmeizin bibeniyhi (12) ve sâhıbetihi ve ahıyhi (13) ve fasıyletihilletiy tü'viyhi (14) ve men fiyl'ardı cemiy'an sümme yünciyhi (15) kellâ, innehâ lezâ (16) nezzâ'aten lişşevâ (17) ted'û men edbere ve tevellâ (18) ve ceme'a fe'ev'â (19) innel'insâne hulika helû'an (20) izâ messehüşşerrü cezû'an (21) ve izâ messehülhayrü menû'an (22) illelmusalliyne (23) elleziynehüm alâ salâtihim dâimûn (24) velleziyne fiy emvâlihim hakkun ma'lûmün (25) lissâili velmahrûm (26) velleziyne yüsaddikuûne biyevmiddiyn (27) velleziynehüm min azâbi rabbihim müşfikuûn (28) inne azâbe rabbihim gayrü me'mûn (29) velleziynehüm lifürûcihim hâfizûne (30) illâ alâ ezvâcihim ev mâ meleket eymânühüm feinnehüm gayrü melûmiyn (31) femenibtegaâ verâe zâlike feülâike hümül'âdûn (32) velleziynehüm liemânâtihim ve ahdihim râ'ûn (33) velleziynehüm bişehâdâtihim kaâimûn (34) velleziynehüm alâ salâtihim yühâfizûn (35) ülâike fiy cennâtin mükremûn (36) femâ lilleziyne keferû kıbeleke mühtı'iyne (37) anilyemiyni ve anişşimâli ıziyn (38) eyatme'u küllümri'in minhüm en yüdhale cennete na'iym (39) kellâ innâ halaknâhüm mimmâ ya'lemûn.

(11) Onlara birbirleri gösterilecek, günahkâr olan kâfir o günün azabından kurtulmak için, çoluğunu, çocuğunu, (12) Karısını, kardeşini, (13) Felâkete karşı koruyan soyunu, sopunu, (14) Yeryüzünde bulunan bütün mahlûkatı feda etmeyi, sonra da kurtulmasını özleyecek, (fakat kurtulması ne uzak!) (15) Yok yok, kurtulamayacaklar, Cehennem ateşi, alevlidir, (16) Deriyi yakıp kavurur, (17) Hak'tan yüz çeviren, ta'atten dönen, (18) Malı toplayıp yığan kimseleri kendine çeker. (19) Şüphesiz ki insan dar gönüllü ve hırslı yaratılmıştır. (20) Ona bir sıkıntı dokunsa çığlık koparır, (21) İyilik dokunsa cimri kesilir. (22 - 23) Namaz kılanlar ki —namazlarına devam edenlerdir— başka. (24 - 25) Dilenen, malı kalmayan fakirler için mallarında malûm ve muayyen bir hak ve nasip bulunan kimselerle, (26) Ceza gününün vuku bulacağına inananlar, (27) Ve Rablerinin azabından telâş içinde kalanlar da başka. (28) Rablerinin azabından emin olmasınlar [1] (29 - 30) Karılarından ve halayıklarından başkalarına karşı utanacak yerlerini saklayanlar da başka. Onlara yaklaşmak için kınanmazlar. (31) Ondan ötesini araştıranlar, aşırı derecede haddi geçmiş olurlar. (32) Emanetlerine ve ahitlerine riayet edenler, (33) Ve şehadetlerini olduğu gibi ifa edenler, (34) Namazlarını da lâyıkıyle muhafaza eyleyenler de başka. (35) İşte bunlar uçmaklarda (Cennetlerde) ağırlanacak kimselerdir. (36) Kâfirlere ne oluyor da sana doğru sür'atle geliyorlar? (37) Ve sağında, solunda halka oluyorlar? [2]. (38) Onlardan her biri mü'minler gibi halis nimetli Cennete sokulacaklarını umuyor, öyle mi? (39) Yok yok, ummasınlar! Biz, onları bildikleri şeyden yarattık [3].

---

[1] Yâni ne kadar ta'atkâr olsalar Rablerinin azabından emin olmak lâyık değildir.

[2] Sözüne kulak veriyorlar, mü'minlerle eğleniyorlar.

[3] Yâni onları dökülmüş bir sudan yarattık. Bu iş Cennetle münasebettar değildir.

(40) felâ uksimü birabbilmeşârikı velmegaâribi innâ lekaâdirûne (41) alâ en nübeddile hayren minhüm ve mâ nahnü bimesbûkıyn (42) fezerhüm yehûdû ve yel'abû hattâ yülâkuû yevmehümülleziy yû'adûn (43) yevme yahrücûne minel'ecdâsi sirâ'an ke'ennehüm ilâ nusubin yûfidûne (44) hâşi'aten ebsârühüm terhekuhüm zille, zâlikelyevmülleziy kânû yû'adûn.

SÛRETÜ NÛH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) innâ erselnâ nûhan ilâ kavmihî en enzir kavmeke min kabli en ye'tiyehüm azâbün eliym (2) kaâle yâ kavmi inniy leküm neziyrün mübiynün (3) eni'büdullahe vettekuûhü ve etıy'ûni (4) yagfirleküm min zünûbiküm ve yüahhırküm ilâ ecelin müsemmâ, inne ecelallahi izâ câe lâ yüahhar, lev küntüm ta'lemûn (5) kaâle rabbi inniy de'avtü kavmiy leylen ve nehâren (6) felem yezidhüm dü'âiy illâ firârâ (7) ve inniy küllemâ de'avtühüm litagfirelehüm ce'alû esâbi'ahüm fiy âzânihim vestagşev siyâbehüm ve esarrû vestekberûstikbârâ (8) sümme inniy de'avtühüm cihâren (9) sümme inniy a'lentü lehüm ve esrertü lehüm isrâren (10) fekultüstagfirû rabbeküm innehü kâne gaffâren.

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ۝ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا
مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۝ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِى يُوعَدُونَ ۝ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ
يُوفِضُونَ ۝ خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِى كَانُوا يُوعَدُونَ

سُورَةُ نُوحٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّآ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ۝ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰٓ
أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
قَالَ رَبِّ إِنِّى دَعَوْتُ قَوْمِى لَيْلًا وَنَهَارًا ۝ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِىٓ
إِلَّا فِرَارًا ۝ وَإِنِّى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا أَصَابِعَهُمْ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ
وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ۝
ثُمَّ إِنِّى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ۝ ثُمَّ إِنِّىٓ أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ
إِسْرَارًا ۝ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا ۝

(40 - 41) Gün doğan ve batan yerlerin hepsinin Rabbine yemin ederim ki bizim onları daha iyi bir mahlûkla tebdil etmeye [1] gücümüz yeter, önümüze de kimse geçemez. (42) Artık onları kendi hallerine bırak. Vaadolundukları azap günlerine kavuşuncaya kadar beyhude şeylere dalsınlar, eğlenip oynasınlar. (43) O gün, sanki dikili putlarına [2] koşup gidiyorlarmış gibi kabirlerinden çabuk çabuk çıkacaklar, (44) Gözleri kararacak ve kendilerini zillet bürüyecek. Onlara vaadolunan azap günü işte o gündür.

NÛH SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Biz Nûh'u, kavmine acıklı azap gelmeden evvel azapla korkut, diye, kavmine gönderdik. (2) Nûh onlara şöyle dedi: Ey kavmim! Ben, sizin için açık söyler ve azapla korkutur bir peygamberim. (3) Allah'a ibadet edin, O'ndan sakının, bana da itaat eyleyin ki, (4) Allah günahlarınızı yarlıgasın. Sizi muayyen bir vakte kadar hayatta bıraksın. Allah'ın takdir ettiği o muayyen zaman, gelince geriye kalmaz, bilseydiniz iman ederdiniz. (5) Nûh ümidini kesince dedi ki Yâ Rab! Ben kavmimi gece gündüz dâvet ettim. (6) Fakat dâvetim, imandan kaçmalarını artırmadan başka bir şeye yaramadı. (7) Ben her ne zaman onları senin yarlıgaman için dâvet ettimse dâvetimi işitmemek için kulaklarını parmaklarıyle tıkadılar, beni görmemek için elbiselerine büründüler. Küfür ve masiyetlerinde ayak dirediler. Ve bana tâbi olmayı asla kibirlerine yediremediler. (8) Sonra onları yüksek sesle dâvet ettim, (9) Yine [4] tekrar alenen dâvette bulundum, onlara gizli gizli olarak da söyledim [5]. (10) Onlara dedim ki: Rabbinizden yarlıganmak dileyin, çünkü O'nun yarlıgaması pek çoktur.

[1] Onları helâk edip yerlerine başkalarını getirmeye.
[2] Yahut dikili bayraklarına.
[3] Mekke'de nâzil olmuş (28) âyettir.
[4] Yahut her mecliste, her dernekte dâvet ettim.
[5] Yâni her türlü dâvete başvurdum.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝ وَقَدْ
خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۝
وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ۝ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝ وَاللَّهُ
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ۝ قَالَ
نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا
خَسَارًا ۝ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ۝ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ
وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ۝
وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝
مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَنْصَارًا ۝ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا ۝ إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ۝ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝

(11) yürsilissemâe aleyküm midrâren (12) ve yümdidküm biemvâlin ve beniyne ve yec'al leküm cennâtin ve yec'al leküm enhârâ (13) mâ leküm lâ tercûne lillâhi vekaârâ (14) ve kad halakaküm etvârâ (15) elem terev keyfe halakallahü seb'a semâvâtin tıbâkan (16) ve ce'alelkamere fiyhinne nûren ve ce'aleşşemse sirâcâ (17) vallahü enbeteküm minel'ardı nebâten (18) sümme yü'ıydüküm fiyhâ ve yuhricüküm ihrâcâ (19) vallahü ce'alelekümül'arda bisâtan (20) liteslükû minhâ sübülen ficâcâ (21) kaâle nûhün rabbi innehüm asavniy vettebe'û men lem yezidhü mâlühü ve velediihü illâ hâsârâ (22) ve mekerû mekren kübbârâ (23) ve kaâlû lâ tezerünne âliheteküm ve lâ tezerrünne vedden ve lâ süvâ'an ve lâ yeguûse ve ye'uka ve nesrâ (24) ve kad edallû kesiyrâ, ve lâ tezidizzâlimiyne illâ dalâlâ (25) mimmâ hatıy'âtihim ugrikuû feüdhılû nâren felem yecidû lehüm min dûnillâhi ensârâ (26) ve kaâle nûhun rabbi lâ tezer alel'ardı minelkâfiriyne deyyârâ (27) inneke in tezerhüm yudıllû ıbâdeke ve lâ yelidû illâ fâciren keffârâ (28) rabbiğfirliy ve livalideyye ve limen dehale beytiye mü'minen ve lilmü'miniyne velmü'minât ve lâ tezidizzâlimiyne illâ tebârâ.

(11) Böylece size peyderpey yağmurlar göndersin. (12) Size mal, çoluk, çocuk vererek nimetini artırsın. Size bağlar versin, size ırmaklar akıtsın. (13) Size ne oluyor ki Allah'ın size vekarlı kılmasını ümit etmiyorsunuz [1]. (14) Halbuki O sizi türlü türlü hallerde yarattı [2]. (15) Görmüyor musunuz ki Allah yedi göğü tabaka tabaka nasıl yaratmıştır? (16) Orada ay'ı ışık, güneşi de çırağ kılmıştır. (17) Allah sizi yerden ot gibi bitirmiştir [3]. (18) Sonra sizi yine yere döndürecek, kıyamette ondan her halde sizi çıkaracak. (19) Allah yeri sizin için döşek yaptı ki (20) Onun geniş yollarında yürüyesiniz. (21) Nuh dedi ki: Yâ Rab! Bana karşı geldiler. Malları ve çoluk çocukları ziyanlarını artırmaktan başka bir şeye yaramayan kimselere [4] tâbi oldular. (22) Bunlar da bana büyük, pek büyük mekr ve gadirde bulundular. (23) Ve onlara «— Sakın mâbutlarınıza ibadeti terketmeyin, hususa «Vüd, Süva', Yegus, Yeûk ve Nesr» namındaki putlarınızı [5] bırakmayın» dediler. (24) Bunlar çok kimseleri yoldan çıkardılar. (İlâhi!) Zalimlere sapıklıktan başka bir şey artırma. (25) Bunlar, günahları sebebiyle suda boğulup hemen ateşe [6] sokuldular. Kendilerini Allah azabından kurtaracak yardımcı da bulamadılar. (26) Nûh dedi ki: Yâ Rab! Kâfirlerden yeryüzünde dolaşır hiç bir kimse bırakma. (27) Çünkü sen onları bırakırsan mü'min kullarını yoldan çıkarırlar. Ancak masiyete ve küfüre dadanmış evlât doğururlar [7]. (28) Yâ Rab! Beni, babamı ve anamı, mü'min oldukları halde evime [8] girenleri, gelecek erkek ve kadın mü'minleri yarlıga. Zalimlerin helâklerinden başka bir şeyi artırma.

---

[1] Yâni iman ederek Allah yanında vekarlı olmanızı emel edinmiyorsunuz. Yahut Allah'ın azametine itikat etmiyorsunuz. [2] Yâni evvelâ dökülmüş su, sonra kan pıhtısı, sonra da bir parça et şekillerinde yarattı.

[3] Her şeyi topraktan bitiren Allah sizi de topraktan bitirdi.

[4] Zenginlere, kodamanlara.

[5] Bu putlar sonra Araplara geçti.

[6] Azaba uğradılar.

[7] Onların nesli yine kendileri gibi azgın, nankör olur.

[8] Ya mesçidime veya gemime.

SÛRETÜLCİNN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul ûhıye ileyye ennehüsteme'a neferün minelcinni fekaâlû innâ semi'nâ kur'ânen aceben (2) yehdiy ilerrüşdi feâmennâ bih, ve len nüşrike birabbinâ ehadâ (3) ve ennehü te'âlâ ceddü rabbinâ mettehaze sâhıbeten ve lâ veledâ (4) ve ennehü kâne yekuûlü sefiyhünâ alallahi şetatâ (5) ve ennâ zanennâ en len tekuûlel'insü velcinnü alallahi kezibâ (6) ve ennehü kâne ricâlün minel'insi ye'ûzûne biricâlin minelcinni fezâdûhüm rehekaâ (7) ve ennehüm zannû kemâ zanentüm en len yeb'asallahü ehadâ (8) ve ennâ lemesnessemâe fevecednâhâ müliet haresen şediyden ve şühübâ (9) ve ennâ künnâ nak'udü minhâ mekaâ'ıde lissem', femen yestemi'ıl'âne yecidlehü şihâben resadâ (10) ve ennâ lâ nedriy eşerrün üriyde bimen fiyl'ardı em erâde bihim rabbühüm reşedâ (11) ve ennâ minnessâlihûne ve minnâ dûne zâlik, künnâ tarâika kıdedâ (12) ve ennâ zanennâ en len nu'cizallahe fiyl'ardı ve len nu'cizehü herebâ (13) ve ennâ lemmâ semi'nelhüdâ âmennâ bih, femen yü'min birabbihî felâ yehâfü bahsen ve lâ rehekaâ.

سُورَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ۝ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ۝ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ أَحَدًا ۝ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ۝ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا ۝ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ۝ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا ۝ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝

CİN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1 - 2) De ki bana vahiyle bildirildi ki birkaç peri Kur'an okuduğuma kulak verip avdetlerinde şöyle dediler: Hakka götürüp çok hoş [2], bir Kur'an işittik, O'na iman ettik, bundan böyle Rabbimize hiç bir ferdi şerik koşmayacağız.»; (3) «— Rabbimizin büyüklüğü bütün mahlûkattan yücedir. O, zevce, çoluk çocuk edinmemiştir.»; (4) Halbuki «— Bizim avanağımız Allah hakkında ileri geri sözler söylüyordu»; (5) «— Biz insanlardan, perilerden hiç bir kimse Allah namına yalan söz söyleyemeyecek, zannediyordun da onlara uymuştun.»; (6) «— İnsanlardan bazı kişiler perilerden bazı kişilere sığınıyorlardı [3]. Bu sebeple bunlar perilerin cür'etlerini, azgınlıklarını artırıyorlardı.»; (7) «— Sizin zannettiğiniz gibi insanlar da Allah kimseyi tekrar diriltmeyecek zannetmişlerdi [4]»; (8) «— Biz göğü yokladık, onu sert bekçiler ve ateş şu'leleriyle dolu bulduk» [5]; (9) «— Biz hurafat işitmek üzere kulak vermek için orada duracak yerler buluyorduk. Her kim şirke kulak vermek isterse kendisini gözetler bir ateş şu'lesi bulur [6]»; (10) «— Bilmiyoruz ki bu yolda gözetilmekle acaba yerde olan insanlara fenalık mı istendi? Yoksa Rableri onlara doğruluk ve iyilik mi istedi [7]?»; (11) «— Aramızda salihler de vardır, onlardan başka, olanlar da vardır. Biz ayrı ayrı yollar tutmuşuz»; (12) «— Anladık ki yeryüzünde bulunsak da, göğe kaçsak da Allah'ı asla âciz kılamayacağız»; (13) «— Biz, rehber olan Kur'an'ı işittiğimiz zaman O'na iman ettik. Her kim Rabbine iman ederse ne ecrinin eksik olmasından, ne de gadre uğramasından korkmaz».

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (28) âyettir. [2] Harikulâde, insan sözüne benzemez, örneksiz, emsalsiz. [3] Arap âdeti üzere söylenmiştir. [4] Yahut periler, siz kâfirlerin zannettikleri gibi zannetmişlerdi. Bu halde bu, ve evvelki âyet vahiy cümlesinden olur. [5] Veya şirkte yücelik, büyüklük istediğimizde vahdet oklarıyle dolu bulduk. Artık şirkten kaçmak lâzım geliyor. [6] Veya İslâmın nuru ve şu'lesi onu yakıp helâk eder. 7 Biset-i Muhammediye'den dolayı halk inanmayacak da helâk mi olacaklardır? Yoksa iman edip salâha mı nâil olacaklardır, bilemeyiz.

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۞ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۞ وَأَنْ لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا ۞ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۞ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۞ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ۞ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۞ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۞ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۞ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۞ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ۞ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ۞ عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ۞ إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۞ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۞

(14) ve ennâ minnelmüslimûne ve minnelkaâsitûn, femen esleme feülâike teharrev reşedâ (15) ve emmelkaâsitûne fekânu licehenneme hatabâ (16) ve en levistakaâmû alettariykati le'eskaynâhüm mâen gadekaâ (17) lineftinehüm fiyh, ve men yu'rıd an zikri rabbihî yeslükhü azâben sa'adâ (18) ve ennelmesâcide lillâhi felâ ted'û ma'allâhi ehadâ (19) ve ennehü lemmâ kaâme abdullahi yed'ûhü kâdû yekûnûne aleyhi libedâ (20) kul innemâ ed'û rabbiy ve lâ üşrikü bihî ehadâ (21) kul inniy lâ emlikü leküm darren ve lâ reşedâ (22) kul inniy len yüciyreniy minallahi ehadün ve len ecide min dûnihî mültehadâ (23) illâ belâgan minallahi ve risâlâtih, ve men ya'sıllahe ve resûlehü feinne lehü nâre cehenneme hâlidiyne fiyhâ ebedâ (24) hattâ izâ re'ev mâ yû'adûne feseya'lemûne men ad'afü nâsıren ve ekallü adedâ (25) kul in edriy ekariybün mâ tû'adûne em yec'alü lehü rabbiy emedâ (26) âlimülgaybi felâ yuzhirü alâ gaybihî ehaden (27) illâ menirtedâ min resûlin feinnehü yeslükü min beyni yedeyhi ve min halfihî resaden (28) liya'leme en kad ebleguû risâlâti rabbihim ve ehâta bimâ ledeyhim ve ahsâ külle şey'in adedâ.

(14) «— Bizden Müslümanlar da vardır; yoldan çıkmış olanlar da vardır. Müslüman olanlar, doğru yolu araştıranlardır»; (15) «— Yoldan çıkmış olanlara gelince onlar Cehenneme odun olacaklardır». (16) Yine bana vahiy olundu ki «— Eğer onlar doğru yolda sabit kalsalar biz onlara bol su içirirdik [1], (17) Böylece onları bu hususta imtihana çekeceğiz. Her kim Rabbini anmadan yüz çevirirse Rabbi onu takati tak edecek azaba sokar»; (18) «— Secde yerleri Allah'a mahsustur. Artık oralarda Allah'la beraber hiç bir kimseye ibadet etmeyiniz»; (19) «— Allah'ın kulu Muhammed, Allah'a ibadet etmek için namaza kalktığı zaman onun etrafında hemen keçe gibi sımsıkı oluyorlardı» [2]. (20) De ki, ben ancak Rabbime ibadet ederim. Hiç bir kimseyi O'na şerik koşmam. (21) De ki, ben sizin için ne zarara, ne de menfaat ve hayra mâlik değilim. (22) De ki, ben Allah'a karşı gelirsem hiç bir kimse, beni Allah'ın azabından kurtaramaz, ben O'ndan başka sığınacak yer de bulamam. (23) Allah tarafından olan tebliğden ve benimle gönderdiği haberlerden başka elimden bir şey gelmez. Her kim Allah'a ve peygamberine karşı gelirse onun cezası ebedî kalmak üzere Cehennem ateşi olacaktır. (24) Onlar seni pek zayıf, yardımcısız görürler. Nihayet vaadolundukları Bedir azabını gördükleri zaman yardımcısı gayet zayıf ve adedi pek az olanın kim olduğunu anlayacaklar. (25) De ki, size mev'ut olan azap zamanı yakın mıdır? Yoksa Rabbim onu uzun bir zaman geciktirir mi? Bilemiyorum. (26) Gaybi bilen O'dur. O, gaybine kimseyi muttali etmez. (27) Beğendiği peygamber başka. Beğendiği peygamberin önünde ve arkasında gözetici yasakçılar bulundurur. (28) Şunun için ki o, Rablerinin gönderdikleri haberleri tebliğ ettiklerini bilsin [3]. Allah onların her halini ilmiyle kuşatmış, her şeyin sayısını saymıştır.

[1] Yâni bu kâfirler veya yoldan çıkmış olan cinler imana gelselerdi onlara bolluk ve saadet verirdik. [2] Periler Kur'an'ı işitmek için etrafında kesif bir izdiham teşkil ediyorlardı. Veya müşrikler ona fenalıkta bulunmak için birbirinin üzerine yığılıyorlardı.

[3] Peygamber, enbiya-yi sâlifenin Allah'ın kendileriyle gönderdiği emirlerini tebliğ ettiklerini bilsin.

SÛRETÜLMÜZZEMMİL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühelmüzzemmilü (2) kumilleyle illâ kaliylen (3) nısfehû evinkus minhü kaliylen (4) evzid aleyhi ve rettililkur'âne tertiylâ (5) innâ senülkıy aleyke kavlen sekıylâ (6) inne nâşietelleylihiye eşeddü va'ten ve akvemü kıylâ (7) inne leke fiynnehâri sebhan taviylâ (8) vezkürisme rabbike ve tebettel ileyhi tebtiylâ (9) rabbülmeşrıkı velmagribi lâ ilâhe illâ hüve fettehızhü vekiylâ (10) vasbir alâ mâ yekuûlûne vehcürhüm hecren cemiylâ (11) ve zerniy velmükezzibiyne ûliynna'meti ve mehhilhüm kaliylâ (12) inne ledeynâ enkâlen ve cahıymen (13) ve ta'âmen zâ gussatin ve azâben eliymâ (14) yevme tercüfül'ardu velcibâlü ve kânetilcibâlü kesiyben mehilâ (15) innâ erselnâ ileyküm resûlen şâhiden aleyküm kemâ erselnâ ilâ fir'avne resûlâ (16) fe'asâ fir'avnürresûle fe'ehaznâhü ahzen vebiylâ (17) fekeyfe tettekuûne in kefertüm yevmen yec'alülvildâne şiybba (18) essemâü münfetırün bih, kâne va'dühü mef'ûlâ (19) inne hâzihî tezkire, femen şâettehaze ilâ rabbihî sebiylâ.

سورة المزمل مكية وهي عشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها المزمل ۝ قم الليل إلا قليلا ۝ نصفه أو انقص منه قليلا ۝
أو زد عليه ورتل القرآن ترتيلا ۝ إنا سنلقي عليك قولا ثقيلا ۝
إن ناشئة الليل هي أشد وطئا وأقوم قيلا ۝ إن لك في النهار
سبحا طويلا ۝ واذكر اسم ربك وتبتل إليه تبتيلا ۝ رب
المشرق والمغرب لا إله إلا هو فاتخذه وكيلا ۝ واصبر على
ما يقولون واهجرهم هجرا جميلا ۝ وذرني والمكذبين أولي
النعمة ومهلهم قليلا ۝ إن لدينا أنكالا وجحيما ۝ وطعاما
ذا غصة وعذابا أليما ۝ يوم ترجف الأرض والجبال وكانت
الجبال كثيبا مهيلا ۝ إنا أرسلنا إليكم رسولا شاهدا عليكم
كما أرسلنا إلى فرعون رسولا ۝ فعصى فرعون الرسول
فأخذناه أخذا وبيلا ۝ فكيف تتقون إن كفرتم يوما يجعل
الولدان شيبا ۝ السماء منفطر به كان وعده مفعولا ۝
إن هذه تذكرة فمن شاء اتخذ إلى ربه سبيلا ۝

MÜZEMMİL SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey elbisesine bürünmüş [2] peygamber! (2) Gece kalk, namaz kıl. Uyku için gecenin birazında kalkma, (3) Yani gece yarısı kadar kalk, yahut ondan az eksik yap, (4) Yahut yarısının üzerine artır [3] ve Kur'an'ı tane tane, dürüst oku. (5) Sana çetin bir sözü [4] vahiy ve ilka ediyoruz. (6) Gece kalkmak daha ziyade külfetlidir [5]. Kıraati ise daha dürüsttür [6]. (7) Gündüzleri uzun uzadıya işlerle uğraşırsın. (8) Rabbinin adını an, halktan kesilerek O'na yönel. (9) O, gün doğan yerin, batan yerin Rabbidir. O'ndan başka tapacak yoktur. O'nu işinde vekil tut. (10) Müşriklerin dediklerine katlan, onlardan münasip bir surette ayrıl. (11) Varlık sahibi olup yalan sayan (Kureyş'in kodamanlarını) bana bırak. Onlara biraz mühlet ver. (12) Onlar için yanımızda bukağılar ve alevli ateş, (13) Yutulmaz yiyecek ve acıklı azap vardır. (14) O gün, yer ve dağlar sarsılacak, dağlar çöker kum yığını gibi olacak. (15) Biz size kıyamette şehadet edecek bir peygamber gönderdik. Nitekim Firavun'a da bir peygamber göndermiştik. (16) Firavun, peygambere karşı geldi de onu ağır bir cezaya çarptık. (17) Eğer küfürde kalacak olursanız çocukları saçları ağarmış ihtiyarlara çevirecek olan günden kendinizi nasıl koruyacaksınız? (18) O gün gök yarılacak, Allah'ın vaadi yerine gelecektir. (19) Bu âyetler nâs'a öğüttür, her kim dilerse Rabbine yol edinir [7].

[1] Mekke'de nâzil olmuş (20) âyettir. [2] Veya nübüvvet yükünü yüklenmiş. [3] Ya gece yarısı kadar veya gecenin üçte biri veya üçte ikisi kadar ibadete kalk, bu üç hususta muhayyersin. [4] Yâni Kur'an'ı. Çünkü Kur'an'dan ehl-i teklife ağır gelecek teklifat vardır, yahut mizanda ağır demektir, yahut kâfirler ve masiyete düşkünlere ağır demektir. [5] Çünkü gece namazı gündüz namazından daha güçtür. Yahut sebatı daha ziyadedir, çünkü gündüz dünya işleriyle ibadetten uzak olabilir. Gece böyle değildir, yahut kulak kalbe daha uygun olur da Kur'an'ı anlar. [6] Çünkü geceleri harekât durmuş, sesler kesilmiştir, o vakit okumak daha ziyade ihlâsa yakındır. [7] Ta'at ile iştigal, maasiden hazer ile Allah'a yaklaşır.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ قُمْ فَأَنذِرْ ۝ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۝ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ۝ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۝ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ۝ فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ۝ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ۝ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ۝ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ۝ وَبَنِينَ شُهُودًا ۝ وَمَهَّدتُّ لَهُ تَمْهِيدًا ۝ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ۝ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ۝ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ۝

(20) inne rabbeke ya'lemü enneke tekuûmü ednâ min sülüseyilleyli ve nısfehü ve sülüsehü ve tâifetün minelleziyne ma'âk, vallahü yükaddirülleyle vennehâr, alime en len tuhsûhü fetâbe aleyküm, fakreû mâ teyessere minelkur'ân, alime en seyekûnü minküm merdâ ve âharûne yadribûne fiyl'ardı yebteguûne min fadlillâhi ve âharûne yükaâtilûne fiy sebiylillâhi fakreû mâ teyessere minhü ve ekıymussalâte ve âtüzzekâte ve akridullahe kardan hasenâ, ve mâ tükaddimû lienfüsiküm min hayrin tecidûhü ındallahi hüve hayren ve a'zame ecrâ, vestagfirullah, innallahe gafûrün rahiym.

SÛRETÜLMÜDDESSİR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühelmüddessirü (2) kum fe'enzir (3) ve rabbeke fekebbir (4) ve siyâbeke fetahhir (5) verrücze fehcür (6) ve lâ temnün testeksirü (7) ve lirabbike fasbir (8) feizâ nukıre fiynnakuûri (9) fezâlike yevmeizin yevmün asiyrün (10) alelkâfiriyne gayrü yesiyr (11) zerniy ve men halaktü vahiyden (12) ve ce'altü lehü mâlen memdûden (13) ve beniyne şuhûden (14) ve mehhedtü lehü temhiyden (15) sümme yatma'u en eziyde (16) kellâ, innehü kâne liâyâtinâ aniydâ (17) seürhikuhü sa'ûdâ.

(20) Muhammed! Rabbin, senin ve seninle beraber olan bölüğün, gecenin üçte ikisinden biraz eksik, bazen yarısı ve bazen üçte biri miktarı ayakta durup ibadetle geçirdiğinizi bilir. Gece ve gündüzü Allah ölçer [1] O, sizlerin O'nu sayamayacağınızı [2] bildi de gece namazınızdan vaçgeçti [3]. Artık Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun [4]. Allah bilir ki sizden bâzılarınız hasta bir haldedir, bazılarınız da Allah'ın inayetinden ticaret ve ilim uğrunda yolculuktadır. Öbürünüzse Allah yolunda vuruşmadadır [5]. Artık namazda Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, sadakayla, ianeyle Allah'a da gönül hoşluğuyle bir borç vermiş olun, nefisleriniz için her ne hayır hazırlarsanız Allah'ın yanında O'nun elinizde kalacak mallardan daha kıymettar, mükâfatını daha büyük bulursunuz. Allah'tan yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin, çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır.

MÜDDESSİR SÛRESİ [6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ey örtüsüne [7] bürünmüş peygamber! (2) Kalk, azapla korkut, (3) Rabbini büyüklükle an [8], (4) Elbiseni temiz tut [9], (5) Azaba bais olan şeyleri bırak. (6) Çok istemek üzere bir şey verme [10], (7) Rabbin için her şeye katlan. (8) Kıyamet borusu üfürüldüğü zaman, (9 - 10) İşte o gün, kâfirler için çetin bir gün olacak, kolay olmayacak. (11) Beni, yarattığım kimseyle yalnız bırak [11], (12) Ben ona çok mal verdim [12], (13) Göz önünde duracak [13] oğullar verdim; (14) O'na reislik ve mansıp yolunu iyiden iyiye döşedim, (15) Böyleyken yine artırmamı umuyor, öyle mi? (16) Asla ummasın. Çünkü o, âyetlerimize karşı inatçıydı. (17) Ben onu takatı tak olacak bir azaba uğratacağım [14].

[1] Saatlerinin miktarını olduğu gibi O, bilir, saatlerini O, sayar. [2] Gecenin saat ve dakikalarını hesap ederek yarısını, üçte birini sayamayacağınızı. [3] Bu hususta size ruhsat verdi. [4] Veya namaz kılın. [5] Veya bilir ki her üç kısma da böyle gece namazı zor gelir. [6] Mekke'de nâzil olmuş, (56) âyettir. [7] Veya peygamberlik libasına bürünmüş. [8] Rabbini müşriklerin sözlerinden tenzih et; yahut namazda tekbir getir; yahut O'nu boş şeylerden tenzih et. [9] Necasetten temizle veya kısalt, etek sürükleme, yahut nefsini ahlâk-ı zemime, ef'al-i hasiseden pâk tut. [10] Bir kimseye verdiğin maldan dolayı ıvaz isteme, verdiğini çok görme. [11] Yani onu bana bırak. Nazm-ı Kerîm (Velit bin Muğîr'e) hakkında nâzildir. [12] Derd-i mâişet için ihtiyar-ı sefer edecek, meşekkat ve külfete tutulacak hallerden vareste kıldım. [13] Veya halk arasında itibarlı olup derneklerde hazır bulunacak. [14] Veya ateşten bir dağa çıkarıp tepe takla atacağım.

(18) innehü fekkere ve kaddere (19) fekutile keyfe kaddere (20) sümme kutile keyfe kaddere (21) sümme nazare (22) sümme abese ve besere (23) sümme edbere vestekbere (24) fekaâle in hâzâ illâ sihrün yü'serü (25) in hâzâ illâ kavlülbeşer (26) seusliyhi sekar (27) ve mâ edrâke mâ sekar (28) lâ tübkıy ve lâ tezer (29) levvâhatün lilbeşer (30) aleyhâ tis'ate aşer (31) ve mâ ce'alnâ ashâbennâri illâ melâiketen ve mâ ce'alnâ ıddetehüm illâ fitneten lilleziyne keferû liyesteykınelleziyne ûtülkitâbe ve yezdâdelleziyne âmenû iymânen ve lâ yertâbelleziyne ûtülkitâbe velmü'minûn, ve liyekuûlelleziyne fiy kulûbihim maradun velkâfirûne mâ zâ erâdallahü bihâzâ meselâ, kezâlike yudıllullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve mâ ya'lemü cünûde rabbike illâ hû, ve mâ hiye illâ zikrâ lilbeşer (32) kellâ velkameri (33) velleyli iz edbere (34) vesubhı izâ esfere (35) innehâ le'ıhdelküberi (36) neziyren lilbeşeri (37) limen şâe minküm en yetekaddeme ev yetahhar (38) küllü nefsin bimâ kesebet rehiynetün (39) illâ ashâbel yemiyn (40) fiy cennât, yetesâelûne (41) anilmücrimiyne (42) mâ selekeküm fiy sekar (43) kaâlû lem nekü minelmusalliyne (44) ve lem nekü nut'ımülmiskiyne (45) ve künnâ nehûdu ma'alhâidıyne (46) ve künnâ nükezzibü biyevmiddiyni (47) hattâ etânelyakıyn.

إنه فكر وقدر ۝ فقتل كيف قدر ۝ ثم قتل كيف قدر ۝ ثم نظر
ثم عبس وبسر ۝ ثم أدبر واستكبر ۝ فقال إن هذا إلا سحر يؤثر ۝
إن هذا إلا قول البشر ۝ سأصليه سقر ۝ وما أدراك ما سقر ۝
لا تبقي ولا تذر ۝ لواحة للبشر ۝ عليها تسعة عشر ۝ وما جعلنا
أصحاب النار إلا ملائكة وما جعلنا عدتهم إلا فتنة للذين كفروا
ليستيقن الذين أوتوا الكتاب ويزداد الذين آمنوا إيمانا ولا يرتاب
الذين أوتوا الكتاب والمؤمنون وليقول الذين في قلوبهم مرض
والكافرون ماذا أراد الله بهذا مثلا كذلك يضل الله من يشاء
ويهدي من يشاء وما يعلم جنود ربك إلا هو وما هي إلا ذكرى
للبشر ۝ كلا والقمر ۝ والليل إذ أدبر ۝ والصبح إذا أسفر ۝
إنها لإحدى الكبر ۝ نذيرا للبشر ۝ لمن شاء منكم أن يتقدم
أو يتأخر ۝ كل نفس بما كسبت رهينة ۝ إلا أصحاب اليمين ۝
في جنات يتساءلون ۝ عن المجرمين ۝ ما سلككم في سقر ۝ قالوا
لم نك من المصلين ۝ ولم نك نطعم المسكين ۝ وكنا نخوض مع
الخائضين ۝ وكنا نكذب بيوم الدين ۝ حتى أتانا اليقين ۝

(18) Çünkü o, Kur'an hakkında düşündü, taşındı, ölçtü, biçti. (19) Hay canı çıkası! (20) Nasıl ölçtü, biçti! Bir daha hay canı çıkası! (21) Nasıl ölçtü, biçti! Sonra Kur'an'a baktı [1]. (22) Sonra çehresini astı, kaşını çattı. (23) Sonra haktan yüz çevirip mütabeatı gururuna yediremedi de (24) «— Bu, büyücülerden naklolunagelen büyüden, (25) İnsan sözünden başka bir şey değildir» dedi. (26) Ben onu Cehenneme atacağım [2]. (27) Cehennem nedir bilir misin [3]? (28) O, bedenden yakmadığı yer bırakmaz, ondan bir şey kurtulmaz, (29) O, insanın derisini kavurur, (30) Üzerinde on dokuz bekçi vardır. (31) Biz, Cehennemin işine bakanları ancak meleklerden tâyin ettik, onların sayısı hakkında ancak kâfirleri mihnete soktuk [4]. Bununla Kitaba nâil olanlar, Kur'an'ın hak olduğuna yakın getirecekler, mü'minler de imanlarını artıracaklar, ehl-i Kitapla mü'minler şüpheye düşmeyecekler ve kalplerinde şüphe ve nifak hastalığı bulunanlarla kâfirler «— Allah bu misalle [5] ne demek istedi?» diyecekler. İşte böylece Allah dilediğini eğri yola saptırır, dilediğini doğru yola götürür. Rabbinin ordularının sayısını [6] ancak kendisi bilir. Bu [7], ancak insanlar için bir öğüttür. (32) Hayır [8], bunu düşünemezler. Ay hakkı için, (33) Çekilip giden gece hakkı için, (34) Âleme ışık veren sabah hakkı için, (35) Cehennem büyük belâlardan biridir. (36 - 37) İnsanları, sizden hayır ve imanda ileri geçmek veya geri kalmak isteyenleri Allah azabıyle korkutur. (38) Herkes, kazancıyle tutulur. (39) Meğer ki sağ taraftakiler olsun. (40 - 41) Onlar uçmaklardadır. Birbirlerine «— Günahkârların hâlinden haberiniz var mı?» diye soracaklar. (42) Cevabında evet günahkârlardan soracağız, «— Siz neden dolayı Cehenneme girdiniz?» diyeceğiz [9], (43) Onlar diyecekler ki namaz kılanlardan değildik, (44) Yoksulu yedirmezdik, (45) Bâtıla dalanlarla beraber biz de dalardık [10], (46) Ceza gününe yalandır derdik, (47) Bize yakın olan ölüm gelinceye kadar bu halde kaldık.

[1] Yahut kavminin yüzlerine baktı, kendisini yerdikleri şeye baktı. [2] Bu âyet-i Celîle (17)'nci âyetten bedeldir. Takatı tak olacak azaba uğratacağım, yâni Cehenneme atacağım. [3] Dehşet verecek makamda irat olunmuştur. [4] Müşrikler; Ondokuz meleğin bu kadar ehl-i Cehennemi nasıl zabt ve ta'zip edebileceğini söyleyip istihza etmişler ve ehl-i Kitap ise bunu Kitaplarına muvafık bulmuşlardı, Cenab-ı Hak ondokuz meleği bu vazifeyi ifaya kaadir kılmakla hilâfını zaım eden müşrikleri istihzaya, istib'ade düşürüyor. [5] Ondokuz demekle. [6] Bu arada bu ondokuz meleği, Allah'ın hususî ordusu olan zebanileri de. [7] Bu Cehennem veya bekçilerin adedi veya bu Sûre. [8] Veya evet, evet. [9] Bütün bu âyetlerde Cehennem «Sekar» ile ifade olunmuştur. [10] Peygamberimize dil uzatanlarla, kovucularla beraber bulunurduk.

فما تنفعهم شفاعة الشافعين ۞ فما لهم عن التذكرة
معرضين ۞ كأنهم حمر مستنفرة ۞ فرت من قسورة ۞
بل يريد كل امرئ منهم أن يؤتى صحفا منشرة ۞ كلا
بل لا يخافون الآخرة ۞ كلا إنه تذكرة ۞ فمن شاء ذكره ۞
وما يذكرون إلا أن يشاء الله هو أهل التقوى وأهل المغفرة ۞

سورة القيامة مكية وهي أربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

لا أقسم بيوم القيامة ۞ ولا أقسم بالنفس اللوامة ۞ أيحسب الإنسان
ألن نجمع عظامه ۞ بلى قادرين على أن نسوي بنانه ۞ بل يريد الإنسان
ليفجر أمامه ۞ يسأل أيان يوم القيامة ۞ فإذا برق البصر ۞ وخسف
القمر ۞ وجمع الشمس والقمر ۞ يقول الإنسان يومئذ أين المفر ۞
كلا لا وزر ۞ إلى ربك يومئذ المستقر ۞ ينبأ الإنسان
يومئذ بما قدم وأخر ۞ بل الإنسان على نفسه بصيرة ۞ ولو ألقى
معاذيره ۞ لا تحرك به لسانك لتعجل به ۞ إن علينا جمعه
وقرآنه ۞ فإذا قرأناه فاتبع قرآنه ۞ ثم إن علينا بيانه ۞

(48) femâ tenfe'uhüm şefâ'atüşşâfi'ıyn (49) femâ lehüm anittezkireti mu'rıdıyne (50) ke'ennehüm humurün müstenfiretün (51) ferret min kasvereh (52) bel yüriydü küllümri'in minhüm en yü'tâ suhufen müneşşereh (53) kellâ, bel lâ yehâfûnel'âhıreh (54) kellâ innehü tezkireh (55) femen şâe zekereh (56) ve mâ yezkürûne illâ en yeşâallah, hüve ehlüttakvâ ve ehlülmağfireh.

SÛRETÜLKIYAME

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) lâ uksimü biyevmilkıyâmeti (2) ve lâ uksimü binnefsillevvâmeh (3) eyahsebül'insânü ellen necme'a ızâmeh (4) belâ kaâdiriyne alâ en nüsevviye benâneh (5) bel yüriydül'insânü liyefcüre emâmeh (6) yes'elü eyyâne yevmülkıyâmeh (7) feizâ berikalbasarü (8) ve hasefelkamerü (9) ve cümi'aşşemsü velkamerü (10) yekuûlül'insânü yevmeizin eynelmeferr (11) kellâ lâ vezer (12) ilâ rabbike yevmezinilmüstekarr (13) yünebbeül'insânü yevmeizin bimâ kaddeme ve ahhar (14) belil'insânü alâ nefsihî basıyretün (15) ve lev elkaâ ma'âziyreh (16) lâ tüharrik bihî lisâneke lita'cele bih (17) inne aleynâ cem'ahü ve kur'âneh (18) feizâ kare'nâhü fettebi' kur'âneh (19) sümme inne aleynâ beyâneh.

(48) Artık şefaat edenlerin şefaati onlara fayda vermeyecek. (49 - 50 - 51) Onlara ne oldu ki öğütlerden yüz çeviriyorlar? Sanki arslandan ürkerek kaçan yaban eşekleridir. (52) Hayır, onlardan her biri kendisine gökten peygambere teba'iyet etmesini nâtık açık nâmeler gelmesini ister. (53) Yok yok, asla istedikleri olamaz. Belki onlar, âhiretten korkmazlar. (54) Evet evet [1], Kur'an beliğ bir öğüttür. (55) Kim dilerse onu okur da öğüt alır. (56) Ancak Allah'ın dilediği kimse öğüt alır, işte o kimse Hüda'ya muhalefetten sakınmaya ve yarlıganmaya sezâdır.

KIYAME SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kıyamet gününe yemin ederim, (2) Kendini kınayan nefse de yemin ederim ki elbette siz dirileceksiniz. (3) İnsan kıyamette kemiklerini biraraya toplamayacağımızı mı zannediyor? (4) Elbette biz parmaklarının uçlarını da düzeltmeye [3] kaadiriz. (5) Hayır, insan önünde olan kıyameti yalan saymak ister [4]. (6) Kıyamet günü ne zaman olacaktır? diye sorar. (7) Göz kamaştığı, (8) Ay tutulduğu, (9) Güneş ve ay birleşip karardığı zaman. (10) İşte o gün insan kaçacak yer neresi? diyecek. (11) Yok... O gün kaçılamayacak, asla sığınacak yer olmayacak. (12) O gün halkın karargâhı Rabbinin yanında olacak [5], (13) O gün insanın ileri götürdüğü, geri bıraktığı şeyler, kendisine haber verilecek. (14) Bununla da kalmayacak, belki insan öz nefsine [6] de şahit olacak, (15) Her ne özür getirirse getirsin, yine kabul olunmayacak. (16) Muhammed! Vahiy bitmesin diye acele almak için dilini kımıldatma, (17) Çünkü O'nu kalbinde toplamak ve lisanında kıraatini sabit kılmak bize aittir. (18) Sana Kur'an'ı kıraat eylediğimizde sen onun kıraatine tâbi ol [7], (19) Onu izah ve beyan yine bize düşer.

---

[1] Veya yok, yok, hiç bir vakit Kur'an'dan yüz çevrilmez. [2] Mekke'de nâzil olmuş 40 âyettir. [3] Parmakların ucundaki ufak kemikleri de toplayıp düzeltmeye. Böyle ince iş yapınca bu başka işler evleviyette kalır. Parmak izi meselesi ehemmiyetini gösterir. [4] Veya istikbalde bütün ömrünü fısk ve fücur içinde geçirmek ister. [5] Herkes O'nun hükmüne dönecek, hesap görecek, ceza görecek. [6] Günahlarını gizlemeyerek kendi azası şahit olacak. [7] Onu dinle veya tekrar et.

(20) kellâ bel tühıbbûnel'acilete (21) ve tezerûnel'âhıreh (22) vücûhün yevmeizin nâdıretün (23) ilâ rabbihâ nâzıreh (24) ve vücûhün yevmeizin bâsiretün (25) tezunnu en yüf'ale bihâ fâkıreh (26) kellâ izâ belegatitterâkıye (27) ve kıyle men râkın (28) ve zanne ennehülfirâku (29) velteffetissâku bissâkı (30) ilâ rabbike yevmeizinilmesâak (31) felâ saddeka ve lâ sallâ (32) ve lâkin kezzebe ve tevellâ (33) sümme zehebe ilâ ehlihî yetemettâ (34) evlâ leke fe'evlâ (35) sümme evlâ leke fe'evlâ (36) eyahsebül'insânü en yütreke südâ (37) elem yekü nutfeten min meniyyin yümnâ (38) sümme kâne alakaten fehalaka fesevvâ (39) fece'ale minhüzzevceynizzekere vel'ünsâ (40) eleyse zâlike bikaâdirin alâ en yuhyiyelmevtâ.

SÛRETÜDDEHR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hel etâ alel'insâni hıynün mineddehri lem yekün şey'en mezkûrâ (2) innâ halaknel'insâne min nutfetin emşâcin nebteliyhi fecealnâhü semiy'an basıyrâ (3) innâ hedeynâhüssebiyle immâ şâkiren ve immâ kefûrâ (4) innâ a'tednâ lilkâfiriyne selâsile ve ağlâlen ve se'ıyrâ (5) innel'ebrâre yeşrebûne min ke'sin kâne mizâcühâ kâfûrâ.

كلا بل تحبون العاجلة ﴿٢٠﴾ وتذرون الآخرة ﴿٢١﴾ وجوه يومئذ ناضرة ﴿٢٢﴾ إلى ربها ناظرة ﴿٢٣﴾ ووجوه يومئذ باسرة ﴿٢٤﴾ تظن أن يفعل بها فاقرة ﴿٢٥﴾ كلا إذا بلغت التراقي ﴿٢٦﴾ وقيل من راق ﴿٢٧﴾ وظن أنه الفراق ﴿٢٨﴾ والتفت الساق بالساق ﴿٢٩﴾ إلى ربك يومئذ المساق ﴿٣٠﴾ فلا صدق ولا صلى ﴿٣١﴾ ولكن كذب وتولى ﴿٣٢﴾ ثم ذهب إلى أهله يتمطى ﴿٣٣﴾ أولى لك فأولى ﴿٣٤﴾ ثم أولى لك فأولى ﴿٣٥﴾ أيحسب الإنسان أن يترك سدى ﴿٣٦﴾ ألم يك نطفة من مني يمنى ﴿٣٧﴾ ثم كان علقة فخلق فسوى ﴿٣٨﴾ فجعل منه الزوجين الذكر والأنثى ﴿٣٩﴾ أليس ذلك بقادر على أن يحيي الموتى ﴿٤٠﴾

سورة الدهر مكية وهي احدى وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

هل أتى على الإنسان حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا ﴿١﴾ إنا خلقنا الإنسان من نطفة أمشاج نبتليه فجعلناه سميعا بصيرا ﴿٢﴾ إنا هديناه السبيل إما شاكرا وإما كفورا ﴿٣﴾ إنا أعتدنا للكافرين سلاسل وأغلالا وسعيرا ﴿٤﴾ إن الأبرار يشربون من كأس كان مزاجها كافورا ﴿٥﴾

(20) Yok yok. Acele etme, belki siz insanlar acele geçici dünyaya muhabbet eder, (21) Âhireti bırakırsınız. (22) O gün, bazı yüzler terütaze olacak, (23) Rablerine bakacak. (24) Bazı yüzler ise rengi atmış, alnı buruşmuş olacak, (25) Sahibi belkemiklerini kıracak bir felâket gelecek zannedecek. (26) Yok yok, bundan gafil olma, ne zaman can köprücük kemiklerine dayanırsa [1] (27) Hazır olanlara «— Yok mu bir tabip?» [2] diye sorulacak. (28) O da dünyadan ayrılacağını anlayacak, (29) Ve baldırları birbirine dolaşacak [3]. (30) Rabbinin yanına sevk olunacağı gün, o gündür. (31) İnsan, ne sadaka vermiş [4]! Ne namaz kılmış! (32) Fakat Kur'an'ı yalan saymış, doğru yoldan yüz çevirmiş. (33) Sonra da sallana sallana ailesinin yanına gitmiş. (34) Vay sana, vay! [5] (35) Bir daha vay sana, vay! (36) İnsan, başı boş bırakılacak mı zannediyor? [6]. (37) O, döl yatağına dökülen meniden bir damla su değil miydi? (38) O, sonra kan pıhtısı oldu. O kandan Allah onu yarattı, âzasını düzeltti. (39) Ondan erkek ve dişi iki çeşit yarattı. (40) Bunları yaratan, ölüleri diriltmeye kaadir değil midir? Elbette kaadirdir.

(İNSAN) DEHR SÛRESİ [7]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) İnsan, [8] zikre değer bir şey olmaksızın üzerinden muhakkak birçok zaman geçmiştir [9]. (2) Biz insanı teklifle denemek üzere ana ve babasının sularından karışmış dökülmüş sudan yarattık. Onu işitici ve görücü kıldık. (3) Biz insana doğru yolu gösterdik, o da ya şakir veya nankör oldu [10]. (4) Biz kâfirler için zincirler, demir toklar, alevli ateşler hazırladık. (5) İyiler, kâfur katılmış şarap içerler [11].

---

[1] Yani ölüm yaklaşırsa. [2] Veya bir efsuncu. [3] Bacağında hareket kalmayacak. [4] Yahut ne Rabbini tasdik etmiş! Ne namazını kılmış! [5] Veya eyvah fırsatı kaçırdı demektir. [6] Yani münkir, dünyada tekliften, âhirette cezadan âzade olarak hayvan gibi başı boş bırakılmamıştır.

[7] Mekke'de nâzil olmuş 31 âyettir. [8] Veya Âdem Aleyhisselâm. [9] Veya geçmiş midir Evet geçmiştir. [10] Ya mü'min veya kâfir oldu. [11] Kâfur Araplar arasında soğukluk ta irat olunmuş bir misal olmakla şarabın soğuk olacağını tefhim için Arap âdetine göre kâfur katılmış denmiştir.

عينا يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيرا ۝ يوفون بالنذر ويخافون
يوما كان شره مستطيرا ۝ ويطعمون الطعام على حبه مسكينا ويتيما
وأسيرا ۝ إنما نطعمكم لوجه الله لا نريد منكم جزاء ولا شكورا
۝ إنا نخاف من ربنا يوما عبوسا قمطريرا ۝ فوقاهم الله شر ذلك
اليوم ولقاهم نضرة وسرورا ۝ وجزاهم بما صبروا جنة وحريرا ۝
متكئين فيها على الأرائك لا يرون فيها شمسا ولا زمهريرا ۝ ودانية
عليهم ظلالها وذللت قطوفها تذليلا ۝ ويطاف عليهم بآنية من
فضة وأكواب كانت قواريرا ۝ قواريرا من فضة قدروها تقديرا ۝
ويسقون فيها كأسا كان مزاجها زنجبيلا ۝ عينا فيها تسمى سلسبيلا ۝
ويطوف عليهم ولدان مخلدون إذا رأيتهم حسبتهم لؤلؤا
منثورا ۝ وإذا رأيت ثم رأيت نعيما وملكا كبيرا ۝ عاليهم ثياب
سندس خضر وإستبرق وحلوا أساور من فضة وسقاهم ربهم
شرابا طهورا ۝ إن هذا كان لكم جزاء وكان سعيكم مشكورا ۝
إنا نحن نزلنا عليك القرآن تنزيلا ۝ فاصبر لحكم ربك ولا تطع
منهم آثما أو كفورا ۝ واذكر اسم ربك بكرة وأصيلا ۝

(6) aynen yeşrebü bihâ ibâdullahi yüfeccirûnehâ tefciyrâ (7) yûfûne binnezri yehâfûne yevmen kâne şerrühü müstetıyrâ (8) ve yut'ımûnettâ'âme alâ hubbihî miskiynen ve yetiymen ve esiyrâ (9) innemâ nut'ımüküm livechillâhi lâ nüriydü minküm cezâen ve lâ şükûrâ (10) innâ nehâfü min rabbinâ yevmen abûsen kamtariyrâ (11) fevekaâhümullahü şerre zâlikelyevmi ve lakkaâhüm nadreten ve sürûrâ (12) ve cezâhüm bimâ saberû cenneten ve hariyren (13) mütteki'iyne fiyhâ alel'erâik, lâ yerevne fiyhâ şemsen ve lâ zemheriyrâ (14) ve dâniyeten aleyhim zılâlühâ ve züllilet kutûfühâ tezliylâ (15) ve yütâfü aleyhim biâniyetin min fıddatin ve ekvâbin kânet kavâriyrâ (16) kâvariyre min fıddatin kadderûhâ takdiyrâ (17) ve yüskavne fiyhâ ke'sen kâne mizâcühâ zencebiylâ (18) aynen fiyhâ tüsemmâ selsebiylâ (19) ve yetûfü aleyhim vildânün muhalledûn, izâ re'eytehüm hasibtehüm lü'lü'en mensûrâ (20) ve izâ re'eyte semme re'eyte na'ıymen ve mülken kebiyrâ (21) âliyehüm siyâbü sündüsin hudrun ve istebrakun ve hullû esâvire min fıddah, ve sekaâhüm rabbühüm şarâben tahûrâ (22) inne hâzâ kâne leküm cezâen ve kâne sa'yüküm meşkûrâ (23) innâ nahnü nezzelnâ aleykelkur'âne tenziylâ (24) fasbir lihükmi rabbike ve lâ tütı' minhüm âsimen ev kefûrâ (25) vezkürisme rabbike bükreten ve asıylâ.

(6) Bu şarap öyle bir pınarın şarabıdır ki Allah'ın has kulları ondan içerler, onu diledikleri yere kolayca akıtırlar. (7) Onlar dünyada adadıklarını yerlerine getirirlerdi. Şerri şiddeti yayılan [1] bir günden korkarlardı, (8) Yemeğe iştihalarıyle beraber [2] yoksula, yetime, esire yemek yedirirlerdi. (9) Onlara sizi, «— Tanrı'nın yüzü suyu hürmetine yediriyoruz. Sizden mükâfat ve teşekkür beklemiyoruz, (10) Çünkü Rabbimizin insanı pek ziyade ekşi suratlı yapacağı günden korkuyoruz» derlerdi. (11) Allah da onları o günün şer ve şiddetinden korudu. Yüzlerine parlaklık ve yüreklerine sevinç verdi. (12 - 18) Sabırlarına karşı mükâfat olmak üzere onlara Cennet, ipekli elbise verdi. Onlar orada tahtlar üzerinde yan gelecekler, ne güneş ne de sert soğuk görmeyecekler [3]. Onun ağaçları onlara yakından gölge salacak, meyveleri de kolay kolay toplanacaktır. Onlara gümüşten billûr gibi şeffaf kaplar, sürahilerle her nevi içki dolaştırılacak, gümüşten olan o şeffaf kapları onlara, arzu ettikleri [4] kadar verecekler. Onlara zencefil [5] katılmış şarap içirilecek. Zencefil tadında olan o içki Cennette öyle bir kaynaktır ki kolay içilmekte ona Selsebil adı verilir [6]. (19) Hizmetlerinde her dem taze çocuklar dolaşacaklardır. Onları gördüğün zaman saçılmış inci zannedeceksin. (20) Herhangi tarafa baksan orada dille târif olunmaz nimet, büyük bir saltanat göreceksin. (21) Onların üzerlerinde ince ve kalın dibadan yeşil elbise bulunacak, onlara gümüşten bilezikler takılacak. Rableri onlara gayet pâk bir şarap içirecek. (22) Bütün bunlar mükâfat olarak size verilecek. Sâ'yiniz hoşa gidecek, makbul olacak. (23) Sana Kur'an'ı muhtelif zamanlarda indirdik. (24) Artık nusrat gelinceye kadar Rabbinin hükmüne sabret, onlardan günahkâr ve nankör olana [7] itaat etme. (25) Rabbinin adını sabah ve akşam an.

[1] Veya aşikâr olan. [2] Yahut yedirmeye iştihalarıyle beraber veya Tanrı uğrunda. [3] Veya ne güneş, ne ay görmeyecekler, belki güneşsiz, ay'sız ziyadar olacak. [4] Veya kanacakları. [5] Zencefil Araplar indinde lezzetli, kokulu bir şey sayılmakla onların örfüne göre zencefil tadı verecek şarap verilecek demek olur. [6] Yani suyu leziz, tatlı. onda zencefil acılığı da yoktur, kolay içilir veya o, Selsebil adlı bir çeşmedir. [7] Cenab-ı peygambere (Hak'ka dâvetten vaz geç, sana mehirsiz kızımı vereyim) ve «— Sana istediğin kadar mal vereyim» diyen müşriklere;

(26) ve minelleyli fescüd lehü ve sebbihhü leylen taviylâ (27) innâ hâülâi yuhıbbûnel'âcilete ve yezerûne verâehüm yevmen sekıylâ (28) nahnü halaknâhüm ve şedednâ esrehüm, ve izâ şi'nâ beddelnâ emsâlehüm tebdiylâ (29) inne hâzihî tezkireh, femen şâettehaze ilâ rabbihî sebiylâ (30) ve mâ teşâûne illâ en yeşâallah, innallahe kâne aliymen hakiymâ (31) yüdhılü men yeşâü fiy rahmetih, vezzâlimiyne e'addelehüm azâben eliymâ.

SÛRETÜLMÜRSELÂT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) velmürselâti urfen (2) fel'âsıfâti asfen (3) vennâşirâti neşren (4) felfârikaâti ferkan (5) felmülkıyâti zikren (6) uzren ev nüzren (7) innemâ tû'adûne levâkı' (8) feizennücûmü tumiset (9) ve izessemâü füricet (10) ve izelcibâlü nüsifet (11) ve izerrüsülü ukkıtet (12) lieyyi yevmin üccilet (13) liyevmilfasl (14) ve mâ edrâke mâ yevmülfasl (15) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (16) elem nühlikil'evveliyn (17) sümme nütbi'uhümül'âhıriyn (18) kezâlike nef'alü bilmücrimiyn (19) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝ نَحْنُ
خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ
تَبْدِيلًا ۝ إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ۝ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ۝
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ۝ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ۝ عُذْرًا أَوْ نُذْرًا ۝ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۝ فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ۝ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝
وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ۝ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ ۝ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ۝
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ۝ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْآخِرِينَ ۝
كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

(26) Gecenin bazı evkatinde O'na secde et [1], gecenin uzun zamanında O'nu tespih et [2]. (27) Bu kâfirler, acele geçici dünyayı severler, o giran olan kıyamet gününü arkalarında bırakırlar. (28) Biz onları yarattık, ek yerlerini birbirine sapasağlam bağladık, dileseydik onları yok ederek yerlerine kendi gibilerini getirirdik. (29) Bu, bir öğüttür. Kim dilerse bununla Rabbine yol edinir. (30) Fakat siz, Allah dilemedikçe bunu dilemiyorsunuz. Allah hakkıyle âlimdir, hâkimdir. (31) O, dilediğini öz rahmetine sokar ve zalimler için âhirette acıklı azap hazırlamıştır.

MÜRSELÂT SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Peyderpey esen rüzgârlar hakkı için, (2) Şiddetli esen fırtınalar hakkı için, (3) Yağmurları yayan rüzgârlar hakkı için, (4) Bulutları birbirinden ayıran rüzgârlar hakkı için, (5) Vahyi ümmetlere telkin eden peygamberler hakkı için [4], (6) Bunlar, ya özür dilemek veya korkutmak içindir [5]. (7) Kıyamet hakkında size vaadedilen şeyler elbette olacaktır. (8) Yıldızların ışığı söndüğü zaman, (9) Gök yarıldığı zaman [6] (10) Dağlar parça parça savurulduğu zaman, (11) Peygamberler ümmetlerine şehadet için muayyen vakitte toplandıkları zaman kıyamet kopar [7]. (12) Bunlar, hangi gün için geciktirildiler, (13) Hak ile bâtılın ayrılacağı gün. (14) Bu ayrılacak gün nedir? Bilir misiniz? (15) O gün kıyamet günü yalandır diyenlerin vay haline! (16) Evvelce gelenleri biz helâk etmedik mi? (17) Sonra gelen kâfirleri de onların ardına koruz. (18) Günahkârlar hakkında işte böyle yaparız. (19) O gün bu âyetlerimize yalandır diyenlerin vay haline!

[1] Akşam veya yatsı namazını kıl. [2] Gece namazı kıl. [3] Mekke'de nâzil olmuş, (50) âyettir. [4] Veya birbiri ardınca gönderilmiş melekler hakkı için; sertlik gösteren melekler hakkı için, kütüp ve şerayii lâyıkıyle neşreden melekler hakkı için, hak ve bâtılı ayıran melekler hakkı için, Kur'an'ı peygamberlere ilka eyleyen melekler hakkı için. Veya peyderpey nâzil olan, habis kalblere nurunu vermeyen, hidayet nurunu neşreden, hak ile bâtılı ayıran, mü'minlerin kalbine nasihat ilka eden âyetler hakkı için. [5] Yani âyetler tövbe edip itizar edenler hakkında rahmet, inatçılar hakkında Allah azabıyle tahvif içindir. [6] Veya havanın eezası dağıldığı zaman, yâni hiç bir zihayatın hayatta kalamayacağı zaman. [7] Veya o gün, yıldızın ışığı söner, gök yarılır, dağlar parça parça olur. Peygamberler de toplanırlar.

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ۝ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ۝ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝ أَحْيَاءً وَأَمْوَاتًا ۝ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ انطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ انطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ۝ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ۝ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ۝ كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ۝ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ۝ فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ۝ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۝ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ۝

(20) elem nahlukküm min mâin mehiynin (21) fece'alnâhü fiy karârin mekiynin (22) ilâ kaderin ma'lûmin (23) fekadernâ feniğmelkaâdirûn (24) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (25) elem nec'alil'arda kifâten (26) ahyâen ve emvâten (27) ve ce'alnâ fiyhâ revâsiye şâmmihâtin ve eskaynâküm men fürâtâ (28) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (29) intalikuû ilâ mâ küntüm bihî tükezzibûn (30) intalikuû ilâ zıllin ziy selâsi şu'âbin (31) lâ zaliylin ve lâ yugniy minelleheb (32) innehâ termiy bişererin kelkasr (33) ke'ennehü cimâletün sufr (34) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (35) hâzâ yevmü lâ yentıkuûne (36) ve lâ yü'zenü lehüm feya'tezirûn (37) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (38) hâzâ yevmülfasl, cemağnâküm vel'evveliyn (39), fein kâne leküm keydün fekiydûn (40) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (41) innelmüttekıyne fiy zılâlin ve uyûnin (42) ve fevâkihe mimmâ yeştehûn (43) külû veşrebû heniy'en bimâ küntüm ta'melûn (44) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (45) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (46) külû ve temette'û kaliylen inneküm mücrimûn (47) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (48) ve izâ kıyle lehümürke'û lâ yerke'ûn (49) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn (50) febieyyi hadiysin ba'dehü yü'minûn.

(20) Biz sizi âdi bir damla sudan yaratmadık mı? (21 - 22) Hemen onu muayyen bir vakte kadar duracak sağlam bir yerde tuttuk, onu kudretimizle yaptık [1]. (23) Biz, ne güzel kaadiriz! (24) O gün bu kudretimize yalan diyenlerin vay haline! (25 - 26) Yeri, diriler ve ölüler için içtimagâh kılmadık mı? (27) Orada muhkem, ulu ve yüce dağlar vücude getirdik. Size tatlı sular içirdik. (28) O gün, bu nimetleri yalan sayanların vay haline! (29) Dünyada yalan dediğiniz azaba gidiniz. (30) Cehennem dumanının üç kola ayrılmış gölgesine gidiniz. (31) O, size gölgelik olmaz, sizi alevden korumaz. (32) Ateş, köşk gibi kıvılcımlar [2] saçar. (33) O kıvılcımlar gûya ki sarı develerdir [3]. (34) O gün bunu yalan sayanların vay haline! (35) Bu, öyle bir gün ki onlar söz söyleyemeyecekler. (36) Kendilerine özür gösterebilmeleri için izin de verilmeyecek. (37) O gün, bunları yalan sayanların vay haline! (38) Bu, hak ile bâtılın ayrıldığı gündür ki sizi ve evvelki geçenleri tamamen bugün toplarız. (39) Dünyada yaptığınız gibi bugün kurtulmak için bir hileniz varsa hemen yapınız. (40) O gün, azaptan kurtulmaya çare bulamayıp yalan sayanların vay haline! (41) Sakınanlar yok mu, onlar gölgelerde rahat içinde ve pınar başlarında eğlenceler içindedir. (42) Arzu ettikleri meyveleri de hazır bulurlar. (43) Onlara «— Dünyada yaptığınız işin mükâfatı olarak afiyetle yeyin, için» denecek. (44) Biz iyilik edenlere işte böyle mükâfat veririz. (45) O gün, bu nimetleri yalan sayanların vay haline! (46) (Ey yalan sayanlar!) Dünyada biraz yeyin, için, zevk ve safa edin. Siz günahkârsınız. (47) O gün, nefislerini azaba atıp yalan sayanların vay haline! (48) Onlara iman ediniz de, namaz kılınız denildiği zaman onlar namaz kılmazlar. (49) O gün, imana gelmeyip yalan sayanların vay haline! (50) Bundan sonra onlar hangi söze inanırlar? [4]

---

[1] **Veya ölçüye göre yaptık.**
[2] **Yüksek, büyük kıvılcımlar.**
[3] **Arapların anlamaları için ateş köşklere, sarı develere teşpih olunuyor.**
[4] **Onlar bu Kur'an'a iman etmedikten sonra hangi Kitab-ı ilâhiye inanırlar? Yani hiç birine inanmazlar.**

SÛRETÜNNEBE'

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) amme yetesâelûn (2) aninnebe'il'-azıymi (3) elleziy hüm fiyhi muhtelifûn (4) kellâ seya'lemûne (5) sümme kellâ seya'lemûn (6) elem nec'alil'arda mihâden (7) velcibâle evtâdâ (8) ve halaknâküm ezvacen (9) ve ce'alnâ nevmeküm sübâten (10) ve ce'alnelleyle libâsen (11) ve ce'alnennehâre maâşâ (12) ve beneynâ fevkaküm seb'an şidâden (13) ve ce'alnâ sirâcen vehhâcen (14) ve enzelnâ minelmu'sırâti mâen seccâcen (15) linuhrice bihî habben ve nebâten (16) ve cennâtin elfâfâ (17) inne yevmelfaslı kâne miykaâten (18) yevme yünfehu fiyssûri fete'tûne efvâcen (19) ve fütihatissemâü fekânet ebvâben (20) ve süyyiretilcibâlü fekânet serâbâ (21) inne cehenneme kânet mirsâden (22) littâgıyne meâben (23) lâbisiyne fiyhâ ahkaâbâ (24) lâ yezûkuûne fiyhâ berden ve lâ şerâben (25) illâ hamiymen ve gassâkan (26) cezâen vifâkaâ (27) innehüm kânû lâ yercûne hısâben (28) ve kezzebû biâyâtinâ kizzâbâ (29) ve külle şey'in ahsaynâhü kitâbâ (30) fezûkuû felen neziydeküm illâ âzâbâ.

سُورَةُ النَّبَإِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۝ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ۝ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ۝ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ۝ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۝ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ۝ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۝ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ۝ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۝ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝ لِلطَّاغِينَ مَآبًا ۝ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ۝ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝ جَزَاءً وِفَاقًا ۝ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ۝ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝

NEBE' SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Onlar, birbirlerine ne soruyorlar? (2 - 3) İhtilâfa düştükleri büyük bir haber soruyorlar [2] (4) Yok yok, ihtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtıl olduğunu bilecekler. (5) Tekrar ediyorum: Yok... İhtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtıl olduğunu bilecekler [3]. (6) Biz yeri yayılmış döşek ve konak, (7) Dağları kazık yapmadık mı? (8) Sizi çift yarattık. (9) Uykunuzu istirahat için kıldık. (10) Geceyi örtü, (11) Gündüzü maişet zamanı yaptık. (12) Üzerinize sapasağlam yedi gök bina eyledik. (13) Orada parlak bir çırağ, güneş yaptık. (14 - 15 - 16) Rüzgârla sıkılan bulutlardan, tane ve ot çıkarmak, sarmaşık bahçeler bitirmek için bol bol yağmur yağdırdık. (17) O ayrılık günü; hulûlü muayyen bir gündür. (18) O gün, kıyamet borusu üfürülünce bölük bölük geleceksiniz, (19) Gök açılıp kapılar hasıl olacak [4], (20) Dağlar yerlerinden oynayacak da serap haline gelecek. (21) Cehennem bekçilerin pusuda kaldıkları bir yerdir [5]. (22) Azgınların dönüp dolaşıp gidecekleri bir yerdir. (23) Orada nice nice vakitler kalacaklar, (24) Orada serinlik ve içecek şey tatamayacaklar, (25) Ancak kaynar su ve irin içecekler. (26) Bu da amellerine uygun bir cezadır. (27) Çünkü onlar hesap görüleceğini ümit etmezlerdi. (28) Âyetlerimizi ne kadar yalan saymak lâzımsa o kadar yalan saymışlardı. (29) Biz, her şeyi birer birer saydık, kaydettik [6], (30) Onlara «— Artık azabı, tatınız, biz daima azabınıza azap katarız» denecek.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (40) âyettir. [2] Kıyamete, Kur'an'ı mübine ve peygambere ait haberler soruyorlar, kıyametteki ihtilâfları şöyleydi: Başka bir hayat yoktur, onda şüphemiz vardır, âhirette putlarımız şefaatçıdır. Kur'an hakkında «— Şiirdir, sihirdir, falcılıktır, efsanedir» derlerdi. Peygamberimiz hakkında ise «— Sâhirdir, şairdir, mecnundur, peygamber midir, değil midir bilmiyoruz» derlerdi. [3] Evvelkisi dirilmek zamanına, ikincisi ceza zamanına mahmuldür, ikincisi te'kil için de olabilir. [4] Yani çok, pek çok yarıklar hasıl olacak. [5] Veya uğraktır veya Cehennemliklerin intizar ettikleri yerdir. [6] Veya Levh-i Mahfuz'da yazdık, birer birer sayacağız.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ۝ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ۝ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ۝ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً
حِسَابًا ۝ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خِطَابًا ۝ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ
اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ۝ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝

سُورَةُ النَّازِعَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ۝ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ۝ وَالسَّابِحَاتِ
سَبْحًا ۝ فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ۝ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ۝ يَوْمَ تَرْجُفُ
الرَّاجِفَةُ ۝ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ۝ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ۝
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝ يَقُولُونَ أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝
أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ۝ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ
وَاحِدَةٌ ۝ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ۝

(31) inne lilmüttekıyne mefâzen (32) hadâika ve a'nâben (33) ve kevâ'ıbe etrâben (34) ve ke'sen dihâkaâ (35) lâ yesme'ûne fiyhâ lagven ve lâ kizzâbâ (36) cezâen min rabbike atâen hısâbâ (37) rabbissemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümerrahmâni lâ yemlikûne minhü hitâbâ (38) yevme yekuûmürrûhu velmelâiketü saffâ lâ yetekellemûne illâ men ezine lehürrahmânü ve kaâle sevâbâ (39) zâlikelyevmülhakk, femen şâettehaze ilâ rabbihî meâbâ (40) innâ enzernâküm azâben kariybâ, yevme yanzurulmer'ü mâ kaddemet yedâhü ve yekuûlülkâfirû yâ leyteniy küntü türâbâ.

SÛRETÜNNAZİ'AT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vennâzi'âti garkan (2) vennâşitâti neştan (3) vessâbihâti sebhan (4) fessâbikaâti sebkan (5) felmüdebbirâti emra (6) yevme tercüfürrâcifetü (7) tetbe'uherrâdifeh (8) kulûbün yevmeizin vâcifetün (9) ebsârühâ hâşi'ah (10) yekuûlûne einnâ lemerdûdûne fiylhâfireh (11) eizâ künnâ izâmen nahıreh (12) kaâlû tilke izen kerretün hâsireh (13) feinnemâ hiye zecretün vâhıdetün (14) feizâhüm bissâhireh (15) hel etâke hadiysü mûsâ.

(31) Muhakkak ki, sakınanlar için korktuklarından kurtulacak yerler, (32) Ağaçlıklar, üzüm bağları, (33) Sineleri ağırşaklanmış yaşıt kızlar, (34) Dolu kâseler vardır. (35) Onlar orada boş söz, birbirlerine karşı yalancısın sözleri işitmeyecekler. (36) Bu, Rabbin tarafından, elverecek bir mükâfat [1] tır, yetişir bir vergidir. (37) Göklerin ve yerin ve aralarında olanın Rabbi, O'dur, esirgeyen, yine O'dur, halk heybetinden O'na söz söyleyemezler. (38) O gün ruh [2] ve melekler saf bağlayıp duracaklar, esirgeyen Tanrı'nın izin verip doğru söz olan şehadet kelimesini söyleyen kimselerden başka hiç bir kimse ağız açamayacak. (39) İşte o gün, muhakkak gelecektir, böyle olunca dileyen, Rabbini merci edinir. (40) Biz sizi yakın bir azapla korkuttuk, o gün kişi, eliyle yaptığını görecek; kâfir de «— Keşke toprak olaydım!» diyecek.

NÂZİÂT SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kâfirlerin canlarını sertlikle alanlar hakkı için, (2) Mü'minlerin canlarını gayet kolaylıkla alanlar hakkı için, (3) Havada su gibi yüzenler hakkı için, (4) Memur oldukları işte ileri geçenler hakkı için, (5) Kâinat işini tedbir edenler hakkı için [4], sizler dirileceksiniz. (6) O gün, yer sarsılacak, (7) Ardı sıra bir sarsıntı daha gelecek [5], (8) O gün kalbler hop hop atacak, (9) Gözler kararacak. (10) Onlar, taaccüple: «— Acaba biz evvelki hâle döndürülür müyüz? (11) Çürümüş kemik olduktan sonra dirilir miyiz?» diyorlar. (12) Daha sonra istihza ile şöyle dediler: O halde bu ziyanlı dönüş olacaktır. (13) Onlara bir tek haykırma [6] yetecek. (14) Derhal halk düz bir yerde toplanacaklar [7]. (15) Sen Musa'nın kıssasını haber aldın değil mi? [8]

[1] Amelden ziyade mükâfat. [2] Allah'ın orduları veya Melâikenin eşrafı veya Cebrail Aleyhisselâm. [3] Mekke'de nâzil olmuş (46) âyettir. [4] Yani melekler hakkı için. Veya hevesattan öz nefislerini çeken, itaat hususunda neşeli olan, irfan denizinde yüzgeç gibi yüzen, tahsil-i maarifte ileri geçen, hayır işleri tedbir eden büyük insanlar hakkı için. Bu evsaf yıldızların veya gazilerinin atlarının evsafı olabilir, ona göre mânâ verilebilir. [5] Birinci ve ikinci kıyamet borusunun üfürülmesiyle hâsıl olan sarsıntılar. [6] Kıyametin birinci borusu. [7] Yahut mahşerde bulunacaktır. [8] Veya aldın ya!

(16) iz nâdâhü rabbühü bilvâdilmukaddesi tuvâ (17) izheb ilâ fir'avne innehü tagaâ (18) fekul hel leke ilâ en tezekkâ (19) ve ehdiyeke ilâ rabbike fetahşâ (20) fe'erâhül'âyetelkübrâ (21) fekezzebe ve asâ (22) sümme edbere yes'â (23) fehaşere fenâdâ (24) fekaâle ene rabbükümül'a'lâ (25) fe'ehazehullahü nekâlel'âhıreti vel'ûlâ (26) inne fiy zâlike le'ıbreten limen yahşâ (27) e'entüm eşeddü halkan emissemâ', benâhâ (28) refe'a semkehâ fesevvâhâ (29) ve agtaşe leylehâ ve ahrece duhâhâ (30) vel'arda ba'de zâlike dehâhâ (31) ahrece minhâ mâehâ ve mer'âhâ (32) velcibâle ersâhâ (33) metâ'an leküm ve li'en'amiküm (34) feizâ câetittâmmetülkübrâ (35) yevme yetezekkerul' insânü mâ se'â (36) ve bürrizetilcahıymü limen yerâ (37) fe'emmâ men tegaâ (38) ve âserelhayâteddünyâ (39) feinnelcahıyme hiyelme'vâ (40) ve emmâ men hâfe mekaâme rabbihî ve nehennefse anilhevâ (41) feinnelcennete hiyelme'vâ (42) yes'elûneke anissâ'ati eyyâne mürsâhâ (43) fiyme ente min zikrâhâ (44) ilâ rabbike müntehâhâ (45) innemâ ente münzirü men yahşâhâ (46) ke'ennehüm yevme yerevnehâ lem yelbesû illâ aşiyyeten ev duhâhâ.

إذ ناداه ربه بالواد المقدس طوى ۝ اذهب إلى فرعون إنه طغى
۝ فقل هل لك إلى أن تزكى ۝ وأهديك إلى ربك فتخشى ۝ فأريه
الآية الكبرى ۝ فكذب وعصى ۝ ثم أدبر يسعى ۝ فحشر
فنادى ۝ فقال أنا ربكم الأعلى ۝ فأخذه الله نكال الآخرة
والأولى ۝ إن في ذلك لعبرة لمن يخشى ۝ أأنتم أشد خلقا
أم السماء بناها ۝ رفع سمكها فسواها ۝ وأغطش ليلها وأخرج
ضحاها ۝ والأرض بعد ذلك دحاها ۝ أخرج منها ماءها
ومرعاها ۝ والجبال أرساها ۝ متاعا لكم ولأنعامكم ۝ فإذا جاءت
الطامة الكبرى ۝ يوم يتذكر الإنسان ما سعى ۝ وبرزت
الجحيم لمن يرى ۝ فأما من طغى ۝ وآثر الحياة الدنيا ۝ فإن الجحيم
هي المأوى ۝ وأما من خاف مقام ربه ونهى النفس عن الهوى ۝
فإن الجنة هي المأوى ۝ يسألونك عن الساعة أيان مرساها ۝
فيم أنت من ذكراها ۝ إلى ربك منتهاها ۝ إنما أنت منذر من
يخشاها ۝ كأنهم يوم يرونها لم يلبثوا إلا عشية أو ضحاها ۝

سورة عبس مكية وهي اثنتان واربعون آية

(16) Hani Rabbi ona: «Tuva» denilen mukaddes bir çölde nida etmişti: (17) Firavun'a git. Çünkü o, azmıştır. (18) Ona «— Azgınlıktan vâreste olmaya meylin var mıdır? (19) İster misin ki seni Rabbine götüreyim de O'ndan korkasın?» de. (20) Musa ona pek büyük bir mûcize gösterdi. (21) O ise yalan saydı, karşı geldi, (22) Sonra geri dönüp işini bozmaya koyuldu, (23) Adamlar topladı, nida etti, (24) «— Ben sizin yüce Rabbinizim» dedi. (25) Bunun üzerine Allah onu dünya ve âhirette ibret alınacak azaplara uğrattı [1]. (26) İşte bunda Allah'tan korkan kimseler için ibret vardır. (27) Sizi mi yaratmak daha güçtür yoksa göğü mü? (28) Allah onu bina etti. Onun yukarı tarafını kaldırdı. Onu dürüst yaptı. (29) Gecesini karanlık, gündüzünü aydınlık etti. (30) Bundan sonra yeri yaydı. (31) Oradan suyunu, otlağını çıkardı. (32) Dağları sabit yaptı. (33) Bunlar hep sizin ve davarlarınızın geçinmesi içindir. (34) Vaktaki püsküllü belâ [2] gelir, (35) O gün insan, çalışıp kazandığı şeyleri hatırlar. (36) Cehennem de her görene görünür [3]. (37 - 38 - 39) Taşkınlık edip dünya diriliğini âhirete tercih eyleyen kimsenin şüphesiz yurdu Cehennem olacak. (40) Rabbinin huzurunda durmaktan korkan ve nefsini hevesattan menedene gelince; (41) Cennet de onun yurdu olacak. (42) Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar? (43) Sen ona dair ne hatırlayabilirsin? (44) Onun sonu Rabbine varır [4]. (45) Sen ancak ondan korkanları Allah azabıyle korkutabilirsin, onlar, (46) Kıyameti gördükleri gün sanki dünyada bir akşam veya bir kuşluk kadar kaldıklarını anlamış olurlar.

---

[1] Suda boğmak, ateşte yakmak gibi veya bu sözle evvelki sözü olan «— Benden başka size bir mâbut bilmiyorum» sözü için ibret alınacak azaplara çarptı.

[2] Kıyamet veya ikinci borusu.

[3] Onu görmeyen kalmaz, sevap ve ikap tahakkuk eder.

[4] Sora sora kıyameti bilmek Allah'a varır.

بسم الله الرحمن الرحيم
عبس وتولى ان جاءه الاعمى وما يدريك لعله يزكى
او يذكر فتنفعه الذكرى اما من استغنى فانت له تصدى
وما عليك الا يزكى واما من جاءك يسعى وهو يخشى فانت
عنه تلهى كلا انها تذكرة فمن شاء ذكره في صحف مكرمة
مرفوعة مطهرة بايدي سفرة كرام بررة قتل الانسان
ما اكفره من اي شيء خلقه من نطفة خلقه فقدره ثم
السبيل يسره ثم اماته فاقبره ثم اذا شاء انشره كلا لما يقض
ما امره فلينظر الانسان الى طعامه انا صببنا الماء صبا
ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فيها حبا وعنبا وقضبا وزيتونا
ونخلا وحدائق غلبا وفاكهة وابا متاعا لكم ولانعامكم
فاذا جاءت الصاخة يوم يفر المرء من اخيه وامه وابيه
وصاحبته وبنيه لكل امرئ منهم يومئذ شان يغنيه
وجوه يومئذ مسفرة ضاحكة مستبشرة ووجوه يومئذ
عليها غبرة ترهقها قترة اولئك هم الكفرة الفجرة

SÛRETÜ ABESE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) abese ve tevellâ (2) en câehül'a'mâ (3) ve mâ yüdriyke le'allehü yezzekkâ (4) ev yezzekkerü fetenfe'ahüzzikrâ (5) emmâ menistagnâ (6) fe'ente lehü tesaddâ (7) ve mâ aleyke ellâ yezzekkâ (8) ve emmâ men câeke yes'â (9) ve hüve yahşâ (10) fe'ente anhü telehhâ (11) kellâ innehâ tezkireh (12) femen şâe zekereh (13) fiy suhufin mükerremetin (14) merfû'atin mutahheretin (15) bieydiy seferetin (16) kirâmin berereh (17) kutilel'insânü mâ ekfereh (18) min eyyi şey'in halakah (19) min nutfeh, halakahü fekadderehü (20) sümmessebiyle yessere-hü (21) sümme emâtehü feakberehü (22) sümme izâ şâe enşereh (23) kellâ lemmâ yakdı mâ emereh (24) felyanzuril'insânü ilâ ta'âmihî (25) ennâ sabebnelmâe sabben (26) sümme şekaknel'arda şakkan (27) fe'enbetnâ fiyhâ habben (28) ve ineben ve kadben (29) ve zeytûnen ve nahlen (30) ve hadâika gulben (31) ve fâkiheten ve ebben (32) metâ'an leküm ve lien'âmiküm (33) feizâ câetissâhhatü (34) yevme yefirrülmer'ü min ehıyhi (35) ve ümmihî ve ebiyhi (36) ve sâhıbetihî ve beniyh (37) liküllimri'in minhüm yevmeizin şe'nün yugniyh (38) vücûhün yevmeizin müsfiretün (39) dâhıketün müstebşireh (40) ve vücûhün yevmeizin aleyhâ gaberetün (41) terhekuhâ katereh (42) ülâike hümülkeferetülfecereh.

ABESE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1 - 2) Kendisine, âmanın, (Ümmü Mektum oğlunun) gelmesinden yüzünü ekşitip çevirdi. (3) Ne bilirsin? Olabilir ki senden öğreneceği şeylerle nefsi pâk olur. (4) Yahut nasihat dinler de nasihat kendisine fayda verir. (5) Senden müstağni olan Kureyş'in zenginlerine gelince, (6) İmana gelmesi için O'na dönersin, sözlerine kulak verirsin, (7) Onların imanıyle pâk olmamalarından sana ne? (8) Öğrenmek hevesiyle sana koşarak gelen, (9) Allah'tan korkan kimseyi ise (10) Bırakıp başkalarıyle meşgul olursun. (11) Evet evet [2] âyetler birer öğüttür. (12) Kim dilerse onu hatırında tutar. (13) O, Allah yanında pek kıymetli, (14) Mertebesi yüksek, tertemiz olan sayfalardadır. (15 - 16) Pck kıymctli, iyi huylu kâtipler eliyle yazılıdır. (17) İnsanın canı çıksın [3], o, ne nankördür? [4] (18) Allah onu hangi şeyden yarattı? Bilir misin? (19) Onu bir damla sudan yarattı da bir ölçüye göre yaptı [5], (20) Sonra ona yolunu kolaylaştırdı [6], (21) Sonra yine onu öldürüp kabre soktu. (22) Daha sonra ne zaman dilerse onu diriltecek. (23) Evet evet [7] insan Allah'ın emrini henüz yerine getirmedi. (24) İnsan bir kere yemeğine baksın [8]. (25) Biz yağmuru çok döktük. (26) Sonra yeri iyiden iyiye yardık. (27) Orada taneler, (28) Üzüm ve yoncalar (29) Zeytin ve hurma ağaçları, (30) Sık ve büyük ağaçlı bahçeler, (31) Meyveler ve yaban otları [9] bitirdik. (32) Hep bunlar sizin ve davarlarınızın geçinmesi içindir. (33) Kulakları sağır eden [10] Ses gelince, (34) O gün, kişi kardeşinden, (35) Anasından, babasından, (36) Karısından, çoluğundan, çocuğundan kaçacak; (37) O gün herkes kendi derdine düşecek, başka bir şeye bakamayacak. (38) O gün, birtakım yüzler parlak olacak, (39) Gülecek, sevinç içinde bulunacak, (40) Yine o gün birtakım yüzler toz, toprak içinde kalacak, (41) Her tarafını karanlık kaplayacak [11]. (42) İşte kâfirler masiyete dadanmış kimseler bunlardır.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (42) âyettir.

Bir gün Kureyş'in ileri gelenleri nezd-i nebevide toplanmışlardı. Resûlullah Sallallahü aleyhi ve sellem Efendimiz kendilerine dinî telkinlerde bulunuyor ve İslâmı kabul etmeleri için gayret sarfediyordu.

Bu sırada Hazret-i İbn-i Ümmü Mektum içerlye girdi. Gözleri görmediği için, Fahrikâinatın meşguliyetinin farkında değildi. Tekrar tekrar, «— Ya Resûlallah! Allah'ın sana öğrettlklerinden bana da öğret» diye hltabettl. Resûl-i ekrem Hazretleri de onları yumuşatmak üzereyken «— Ümmıü Mektum Hazretleri keşke şimdi gelmeselerdi de biraz sonra gelselerdi» diye gönülleriyle Ümmü Mektum Hazretlerlnden lzin istediler ve yanındakllere dönerek telkinlerine devam buyurdu. Fakat tam sözlerlnl bitirmiştl kl, vahiy hali geldi. Gözlerini kapayıp daldı. Ve bu Sûre-i Celîle nâzil oldu.

[2] Veya sakın böyle yapma. [3] Âdet-l beşer üzere lânettir. [4] Veya ne kâfirdir! [5] Elini, ayağını, sair âzasını düzgün yaptı. [6] Kolay kolay onu anasının karnından çıkardı, lman ve küfür yollarını öğretti. [7] Veya insan kibir ve gururu bıraksın, o. [8] Nasıl yapılmıştır blr kere görsün. [9] Veya otlak yerleri - saman. [10] Kıyametin lkinci borusu [11] Simslyah olacak, yerden kalkan tozla yere düşen toz içinde kalacak.

SÛRETÜTTEKVÎYR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izeşşemsü küvviret (2) ve izennücû-münkederet (3) ve izelcibâlü süyyiret (4) ve izel'ışârü uttılet (5) ve izelvuhû-şu huşiret (6) ve izelbihârü sücciret (7) ve izennüfûsü züvvicet (8) ve izelmev'ü-detü süilet (9) bieyyi zenbin kutilet (10) ve izessuhufü nüşiret (11) ve izessemâü küşitat (12) ve izelcahıymü su''ıret (13) ve izelcennetü üzlifet (14) alimet nefsün mâ ahdaret (15) felâ uksimü bilhunnesi (16) elcevârilkünnesi (17) velleyli izâ as'ase (18) vessubhı izâ teneffese (19) innehü lekavlü resûlin keriymin (20) ziy kuvvetin ınde ziyl'arşi mekiynin (21) mutâ'ın semme emiyn (22) ve mâ sâhı-biküm bimecnûn (23) ve lekad reâhü bil'ufukılmübiyn (24) ve mâ hüve alel-gaybi bidaniyn (25) ve mâ hüve bikavli şeytânin reciym (26) fe'eyne tezhebûn (27) in hüve illâ zikrün lil'âlemiyne (28) limen şâe minküm en yestekıym (29) ve mâ teşâûne illâ en yeşâ'ullahü rabbül'-âlemiyn.

سورة التكوير مكية وهي تسع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

إذا الشمس كورت ۝ وإذا النجوم انكدرت ۝ وإذا الجبال
سيرت ۝ وإذا العشار عطلت ۝ وإذا الوحوش حشرت ۝
وإذا البحار سجرت ۝ وإذا النفوس زوجت ۝ وإذا الموءودة
سئلت ۝ بأي ذنب قتلت ۝ وإذا الصحف نشرت ۝ وإذا السماء
كشطت ۝ وإذا الجحيم سعرت ۝ وإذا الجنة أزلفت ۝ علمت
نفس ما أحضرت ۝ فلا أقسم بالخنس ۝ الجوار الكنس ۝
والليل إذا عسعس ۝ والصبح إذا تنفس ۝ إنه لقول رسول
كريم ۝ ذي قوة عند ذي العرش مكين ۝ مطاع ثم أمين ۝
وما صاحبكم بمجنون ۝ ولقد رآه بالأفق المبين ۝ وما
هو على الغيب بضنين ۝ وما هو بقول شيطان رجيم ۝
فأين تذهبون ۝ إن هو إلا ذكر للعالمين ۝ لمن شاء منكم
أن يستقيم ۝ وما تشاءون إلا أن يشاء الله رب العالمين ۝

سورة الانفطار مكية وهي تسع عشرة آية

TEKVÎR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Güneş tortop olduğu zaman [2]. (2) Yıldızlar döküldüğü zaman [3], (3) Dağlar yerlerinden oynadığı zaman, (4) Gebe develer kendi başlarına bırakıldığı zaman [4], (5) Vahşî hayvanlar birarada toplandığı zaman [5], (6) Denizler birbirine karışıp kaynadığı zaman [6], (7) Nüfus, çift olduğu zaman [7], (8 - 9) Diri diri gömülen kız hakkında «— Hangi suçundan dolayı öldürülmüş» diye sorulduğu zaman, (10) A'mal defterleri açıldığı zaman, (11) Gökler büküldüğü zaman [8], (12) Cehennem alevlendiği zaman, (13) Cennet, cennetliklere yaklaştırıldığı zaman, (14) Herkes ne hazırlamışsa onu bilecek. (15 - 16 - 17 - 18) Geri giden, seyreden, gizlenen [9], yıldızlara, kararmaya başlayan geceye, ağaran tan yerine andım olsun ki, (19) Kur'an pek kıymetli, kuvvetli, (20) Arş sahibinin yanında vekarlı olan, (21) Peygamberler arasında kendisine itaat olunan, vahiy hususunda da emin olan bir elçinin sözüdür [10]. (22) Sizinki divane değildir. (23) * O, elçiyi el ayak yetişmeyecek yüksek bir kenarda görmüştü. (24) O, gayp işinde töhmet altında değildir [11], (25) Kur'an'da kovulan şeytanın sözü değildir [12]. (26) Artık nereye gidiyorsunuz? (27 - 28) Kur'an bütün cihana, sizden doğru davranmak dileyen kimseye bir öğüttür. (29) Siz doğru davranmayı dilemezsiniz, meğer ki âlemlerin Rabbi olan Tanrı sizin hak tarafa olan meylinize mebni doğru davranmayı dilemiş olsun.

---

[1] Mekke'de nâzıl olmuş (29) âyettir. [2] Ziyası kalmadığı zaman. [3] Veya sönükleştiği zaman. [4] Develer çöl Araplarınca pek kıymetli olmakla kendi başlarına bırakılması pek büyük hâdiseye delâlet eder. [5] Korkularından açlığı unuttukları veya her taraftan toplandıkları zaman. [6] Veya kuruduğu zaman veya ateş kesildiği zaman. [7] Herkes kendi eşiyle yoldaş olduğu zaman, zalim zalimle, fâsık fâsıkla. Veya mü'minler hûrilerle, kâfirler devlerle veya ruhlar bedenlerle birleştiği zaman. [8] Veya yerlerinden oynadığı zaman. [9] Güneşin ziyası altında gizlenen, geceleri görünen seyyar yıldızlara. [10] Yani Cebrail Aleyhisselâmın tebliğ ettiği vahiydir. [11] Veya cimri değildir. [12] Yani falcılık değildir, büyü değildir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا السَّمَٓاءُ انْفَطَرَتْ ۝ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۝ وَاِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ۝ وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ۝
يَٓا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَر۪يمِ ۝ اَلَّذ۪ي خَلَقَكَ
فَسَوّٰيكَ فَعَدَلَكَ ۝ ف۪ٓي اَيِّ صُورَةٍ مَا شَٓاءَ رَكَّبَكَ ۝ كَلَّا
بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدّ۪ينِ ۝ وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظ۪ينَ ۝ كِرَامًا كَاتِب۪ينَ
۝ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ۝ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَف۪ي نَع۪يمٍ ۝ وَاِنَّ الْفُجَّارَ
لَف۪ي جَح۪يمٍ ۝ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدّ۪ينِ ۝ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَٓائِب۪ينَ ۝
وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ۝ ثُمَّ مَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ۝
يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْـٔاً وَالْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ ۝

سُورَةُ الْمُطَفِّف۪ينَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَثَلَاثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّف۪ينَ ۝ اَلَّذ۪ينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝
وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝ اَلَا يَظُنُّ اُو۬لٰٓئِكَ اَنَّهُمْ
مَبْعُوثُونَ ۝ لِيَوْمٍ عَظ۪يمٍ ۝ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَم۪ينَ ۝

SÛRETÜL'İNFİTAR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izessemâünfetaret (2) ve izelkevâkibünteseret (3) ve izelbihârü fücciret (4) ve izelkubûrü bu'siret (5) alimet nefsün mâ keddemet ve ahharet' (6) yâ eyyühel'insânü mâ garreke birabbilkeriymi (7) elleziy halakake fesevvâke fe adeleke (8) fiy eyyi sûretin mâ şâe rekkebek (9) kellâ bel tükezzibûne biddiyn (10) ve inne aleyküm lehâfizıyne (11) kirâmen kâtibiyne (12) ya'lemûne mâ tef'alûn (13) innel'ebrâre lefiy na'ıym (14) ve innelfüccâre lefiy cahıym (15) yaslevnehâ yevmeddiyn (16) ve mâ hüm anhâ bigaâibiyn (17) ve mâ edrâke mâ yevmüddiyni (18) sümme mâ edrâke mâ yevmüddiyn (19) yevme lâtemlikü nefsün linefsin şey'â, vel'emrü yevmeizin lillâh.

SÛRETÜLMUTAFFİFİYNE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) veylün lilmutaffifiyne (2) elleziyne izektâlû alennâsi yestevfûne (3) ve izâ kâlûhüm ev vezenûhüm yuhsirûn (4) elâ yezunnu ülâike ennehüm meb'ûsûne (5) liyevmin azıymin (6) yevme yekuûmünnâsü lirabbil'âlemiyn.

İNFİTÂR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Yıldızlar dağıldığı zaman, (3) Denizler kaynayıp aktığı, hepsi bir deniz olduğu zaman, (4) Mezarlar alt üst edildiği zaman, (5) Herkes gönderdiği ve arkasında bıraktığı [2] işleri bilecek. (6 - 7 - 8) İnsan! Kerîm olan, seni yaratıp düzelten, sana i'tidal veren, dilediği veçhile sana kılık, kıyafet veren Rabbine karşı seni hangi şey gurura düşürdü? [3]. (9) Yok, yok. Mağrur olmuyorsunuz, belki cezayı [4] yalan sayıyorsunuz. (10) Üzerinizde bekçiler, (11 - 12) Pek kıymetli kâtipler vardır ki yaptıklarınızı bilirler. (13) Muhakkak ki iyiler halis nimette, (14) Masiyete dadananlar da yakıcı ateş içinde bulunacaklar. (15) Ceza günü O'na varacaklar. (16) Onlar, O'ndan ayrılacak değillerdir. (17) Ceza günü nedir? Bilir misin? (18) Yine derim ki ceza günü nedir? Bilir misin? (19) O gün, hiç kimse hiç bir kimse için hiç bir yardıma mâlik olamayacak. O gün, buyurultu ancak Allah'ın olacak.

MUTAFFİFÎN SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ölçek ve tartıya hile katanların vay haline? (2) Onlar ki, halktan aldıkları zaman tam ölçüp alırlar. (3) Bilâkis halk için ölçtükleri veya tarttıkları zaman eksik tartarlar. (4 - 5) Onlar, dehşetli bir gün için dirileceklerini bilmiyorlar öyle mi? (6) O gün halk âlemlerin Rabbi huzurunda duracaklar.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir.
[2] İşlediği, işlemediği.
[3] Bu nasıl iş! Şükredecek yerde nankör kesildin.
[4] Veya din-i İslâmı.
[5] Mekke'de nâzil olmuş (36) âyettir.

(7) kellâ inne kitâbelfüccâri lefiy sicciyn (8) ve mâ edrâke mâ sicciyn (9) kitâbün merkuûm (10) veylün yevmeizin lilmükezzibiyne (11) elleziyne yükezzibûne biyevmiddiyn (12) ve mâ yükezzibü bihî illâ küllü mu'tedin esiymin (13) izâ tütlâ aleyhi âyâtünâ kaâle esâtıyrül'evveliyn (14) kellâ bel râne alâ kulûbihim mâ kânû yeksibûn (15) kellâ innehüm an rabbihim yevmeizin lemahcûbûn (16) sümme innehüm lesâlûlcahıym (17) sümme yekaâlü hazelleziy küntüm bihî tükezzibûn (18) kellâ inne kitâbel'ebrâri lefiy ılliyyiyn (19) ve mâ edrâke mâ ılliyyûn (20) kitâbün merkuûmün (21) yeşhedühülmukarrebûn (22) innel'ebrâre lefiy na'ıymin (23) alel'erâiki yanzurûne (24) ta'rifü fiy vücuhihim nadraten'naıym (25) yüskavne min rahıykın mahtûmin (26) hitâmühü misk, ve fiy zâlike felyetenâfesilmütenâfisûn (27) ve mizâcühü min tesniymin (28) aynen yeşrebü bihelmukarrebûn (29) innelleziyne ecremû kânû minelleziyne âmenû yadhakûne (30) ve izenkalebû ilâ ehlihimünkalebû (31) ve izâ merrû bihim yetegaâmezûne fekihiyne (32) ve izâ re'evhüm kaâlû inne hâülâi ledâllûn (33) ve mâ ürsilû aleyhim hâfızıyn (34) felyevmelleziyne âmenû minelküffârı yadhakûne.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ۝ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ۝ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ۝ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ۝ خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ۝ وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ۝ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ۝ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ۝ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ۝ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ۝

(7) Yok yok, öyle yapılamaz, çünkü [1] masiyete dadananların amel defteri «Sicciyn» dedir. (8) «Sicciyn» nedir, bilir misin? (9) O, yazılmış bir defterdir. (10-11) O gün yalan sayanların vay haline! Onlar, ceza gününü yalan sayarlar, (12) O günü ancak günaha düşkün, mütecaviz olan herkes yalan sayar, (13) Ona âyetlerimiz okunduğu zaman «— Bu eskilerin efsaneleridir» der. (14) Yok yok. Dedikleri gibi değildir, belki [2] onların kazandıkları masiyetler kalbleri üzerinde pas tutmakla onu inkâr etmişlerdir. (15) Yok yok.. Dedikleri gibi değildir [3] o gün onlar, Rablerini görmeden men olunacaklar. (16) Sonra yakıcı ateşe yuvarlanacaklar. (17) Orada kendilerine «— İşte yalan saydığınız azap budur» denilecek. (18) Yok yok, yalan sayamazsınız çünkü [4] iyilerin amel defteri «illiyyîn» dedir. (19) «İlliyyîn» nedir? Bilir misin? (20) O yazılmış bir defterdir. (21) Allah'a yakın olan melekler onu hazır bulunduracaklar, içindekine şehadet edecekler. (22) İyiler yok mu, onlar halis nimet içinde olacaklar, (23) Tahtlar üzerinde seyredecekler. (24) Sen, yüzlerinde nimet ve saadetin revnakını görünce cennetlik olduklarını tanıyacaksın. (25) Onlara mühürlü saf ve halis şaraptan içirilecek. (26) Mührü açılınca misk kokacak [5], rağbet edenler işte buna rağbet etsinler.. (27) Ona «Tesnim» suyu katılacak, (28) Tesnim bir kaynaktır ki ondan Allah'a yakın olanlar içecekler. (29 Günahkârlar yok mu, onlar mü'min olanlara gülerlerdi. (30) Onlara uğradıkları zaman birbirine kaşlarıyle gözleriyle işaret edip istihza ederlerdi. (31) Ailelerine döndükleri zaman neşe içinde dönerlerdi. (32) Mü'minleri gördükleri zaman «Bunlar sapık kimseler» derlerdi. (33) Bunlar mü'minler üzerine görüp gözetici gönderilmediler. (34) Bugün mü'minler de kâfirlere gülecekler.

[1] Veya evet, evet böyledir.
[2] Yahut elhak böyledir ki...
[3] Yahut evet, evet.
[4] Yahut evet, evet.
[5] Veya sonunda içenlere bıkkınlık vermeyecek.

على الارائك ينظرون ۝ هل ثوب الكفار ما كانوا يفعلون ۝

سورة الانشقاق مكية وهي خمس وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

اذا السماء انشقت ۝ واذنت لربها وحقت ۝ واذا الارض
مدت ۝ والقت ما فيها وتخلت ۝ واذنت لربها وحقت ۝
يا ايها الانسان انك كادح الى ربك كدحا فملاقيه ۝ فاما
من اوتي كتابه بيمينه ۝ فسوف يحاسب حسابا يسيرا ۝ وينقلب
الى اهله مسرورا ۝ واما من اوتي كتابه وراء ظهره ۝
فسوف يدعوا ثبورا ۝ ويصلى سعيرا ۝ انه كان في اهله
مسرورا ۝ انه ظن ان لن يحور ۝ بلى ان ربه كان به
بصيرا ۝ فلا اقسم بالشفق ۝ والليل وما وسق ۝ والقمر
اذا اتسق ۝ لتركبن طبقا عن طبق ۝ فما لهم لا يؤمنون ۝
واذا قرئ عليهم القرآن لا يسجدون ۝ بل الذين كفروا
يكذبون ۝ والله اعلم بما يوعون ۝ فبشرهم بعذاب اليم ۝
الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غير ممنون ۝

(35) alel'erâiki yanzurûn (36) hel süvvibelküffârü mâ kânû yef'alûn.

SÛRETÜL'İNŞİKAK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izessemâünşakkat (2) ve ezinet lirabbihâ ve hukkat (3) ve izel'ardu müddet (4) ve elkat mâ fiyhâ ve tehallet (5) ve ezinet lirabbihâ ve hukkat (6) yâ eyyühel'insânü inneke kâdihun ilâ rabbike kedhan femülâkıyh (7) fe'emmâ men ûtiye kitâbehü biyemiynihî (8) fesevfe yuhâsebü hısâben yesiyren (9) ve yenkalibü ilâ ehlihî mesrûrâ (10) ve emmâ men ûtiye kitâbehü verâe zahrihî (11) fesevfe yed'û sübûren (12) ve yaslâ sa'ıyrâ (13) innehü kâne fiy ehlihî mesrûrâ (14) innehü zanne en len yahûr (15) belâ, inne rabbehü kâne bihî basıyrâ (16) felâ uksimü bişşefakı (17) velleyli ve mâ veseka (18) velkameri izetteseka (19) leterkebünne tabekan an tabak (20) femâ lehüm lâ yü'minûne (21) ve izâ kurie aleyhimülkur'ânü lâ yescüdûn (22) belilleziyne keferû yükezzibûne (23) vallahü a'lemü bimâ yû'ûne (24) febeşşirhüm bi'azâbin eliym (25) illelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm ecrün gayrü memnûn.

(35) Tahtlar üzerinde onları seyredecekler. (36) Kâfirlerin cezası yaptıkları fiillere göre oldu mu? (Evet olmuştur.)

İNŞİKAK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Rabbine yarılmak hususunda kulak verdiği zaman ki —gök buna lâyıktır— (3) Yer uzanıp dümdüz olduğu, (4) İçindekilerini atıp boşaldığı zaman, (5) Rabbine bu hususta kulak verdiği zaman ki —yer buna lâyıktır— herkes ne yapmışsa onu bilecek. (6) İnsan! Rabbine kavuşuncaya kadar işinde öyle çalışıyorsun, öyle çalışıyorsun ki, artık O'na kavuşacaksın. (7) Amel defteri sağ eline verilen kimsenin (8) Hesabı kolay görülecek [2], (9) O ailesine sevinçle dönecek. (10) Amel defteri arkasından verilen kimseye gelince (11) O, kendisine beddua edip helâkini özleyecek, (12) Alevli ateşe atılacak. (13) Çünkü o, dünyada ailesi arasında sevinç içindeydi [3]. (14) Hesap için asla dönmeyecek zannediyordu. (15) Elbette o, hesap için dönecek, çünkü Rabbi onu görür. (16 - 17 - 18) Alaca karanlığa [4], geceye ve onun istirahat için topladığı mahlûkata, ışığı kemal bulmuş ay'a andım olsun ki, (19) Siz elbette halden hale uğrayacaksınız. (20) Artık ne oluyor da onlar iman etmiyorlar? (21) Kur'an okunduğu zaman ona kapanmıyorlar? (22) Hayır, kâfir olanlar onu yalan sayarlar. (23) Allah da kalblerinde sakladıklarını herkesten iyi bilir. (24) Artık onlara acıklı bir azap müjdele. (25) Şu kadar ki mü'min olup iyi amel işleyenler için ardı arası kesilmeyecek [5] mükâfat vardır.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (25) âyettir.
[2] Ameli kendisine gösterilecek.
[3] Zevk ve safa ile vakit geçiriyordu.
[4] Veya gün battıktan sonra kızıllığa.
[5] Veya başa kakılmayacak.

SÛRETÜLBÜRUC

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vessemâi zâtilbürûci (2) velyevmilmev'ûdi (3) ve şâhidin ve meşhûd (4) kutile ashâbül'uhdûdi (5) ennâri zâtilvekuûd (6) iz hüm aleyhâ ku'ûdün (7) ve hüm alâ mâ yef'alûne bilmü'miniyne şühûd (8) ve mâ nekamû minhüm illâ en yü'minû billâhil'aziyzilhamiydi (9) elleziy lehü mülküssemâvâti vel'ard, vallahü alâ külli şey'in şehiyd (10) innelleziyne fetenûlmü'miniyne velmü'minâti sümme lem yetûbû felehüm azâbü cehenneme ve lehüm azâbülharıyk (11) innelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhâr, zâlikelfevzülkebiyr (12) inne batşe rabbike leşediyd (13) innehü hüve yübdiü ve yu'ıyd (14) ve hüvelgafûrülvedûdü (15) zül'arşilmeciydü (16) fa''âlün limâ yüriyd (17) hel etâke hadiysülcünûdi (18) fir'avne ve semûd (19) belilleziyne keferû fiy tekziybin (20) vallahü min verâihim muhıyt (21) bel hüve kur'ânün meciydün (22) fiy levhın mahfûz.

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ۝ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۝ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ۝ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ۝ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ۝ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۝ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۝ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ۝ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ۝ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ۝ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ۝ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ۝ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۝ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝ وَاللّٰهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ۝ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ ۝ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ۝

سُورَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعَ عَشْرَةَ آيَةً

BURÛC SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Burçları bulunan gök hakkı için, (2) Vaadolunan gün [2] hakkı için, (3) Şehadet edenle şehadet olunan şey [3] hakkı için (4 - 5) Çırayla tutuşmuş ateşlerle dolu hendek yapanların canları çıksın. (6) Hani onlar ateş etrafında oturmuşlar, (7) Mü'minlere yaptıkları işkenceyi temaşa etmişlerdi de yine acımamışlardı. (8 - 9) Onların mü'minler hakkındaki öc almaları [4] mahza berikilerin galib-i yekta olan, övülen, göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan Tanrı'ya iman etmelerinden ileri gelmişti. Allah her şeye hâzır ve nâzırdır. (10) Erkek ve kadın mü'minleri dinlerinden döndürmek emeliyle işkenceye düşürdükten sonra tövbe etmeyenler yok mu, onlar için Cehennem azabı, yakıcı azap vardır. (11) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için ağaçları altında ırmaklar akar uçmaklar (Cennetler) vardır. İşte büyük kurtuluş budur. (12) Rabbinin zalimleri kavrayıp tutması şiddetlidir [5]. (13) Halkı O, yoktan var eder, yeniden O yaratır. (14) Yarlıgayan (bağışlayan), mutileri seven O'dur. (15) Şanlı arş'ın sahibi yine O'dur. (16) O, ne murat ederse onu işler. (17 - 18) Askerlerin, Firavun ve Semud'un kıssalarını haber aldın ya. (19) Hayır, kâfir olanlar seni ve Kur'an'ı yalan saymadadırlar. (20) Allah da onları arkalarından kuşatır [6]. (21) Öyle değil, yalan saydıkları bu Kur'an şanlı bir Kur'andır. (22) Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (22) âyettir.
[2] Bedir veya kıyamet günü.
[3] Her hafta hazır olan Cuma günü ile mü'minlerin hac için hazır oldukları Arife günü veya kıyamette hazır olan mahlûkatla o günde vâki olan acayip ve garaip. Allah'la kıyamet günü - peygamberlerle ümmetleri gibi.
[4] Veya mü'minleri ta'yip etmeleri.
[5] Onları akla gelmez azaba çarpar.
[6] Elinden kurtulamazlar.

بسم الله الرحمن الرحيم
والسماء والطارق ۞ وما أدراك ما الطارق ۞ النجم الثاقب ۞ إن كل نفس لما عليها حافظ ۞ فلينظر الإنسان مم خلق ۞ خلق من ماء دافق ۞ يخرج من بين الصلب والترائب ۞ إنه على رجعه لقادر ۞ يوم تبلى السرائر ۞ فما له من قوة ولا ناصر ۞ والسماء ذات الرجع ۞ والأرض ذات الصدع ۞ إنه لقول فصل ۞ وما هو بالهزل ۞ إنهم يكيدون كيدا ۞ وأكيد كيدا ۞ فمهل الكافرين أمهلهم رويدا ۞

سورة الأعلى تسع عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم
سبح اسم ربك الأعلى ۞ الذي خلق فسوى ۞ والذي قدر فهدى ۞ والذي أخرج المرعى ۞ فجعله غثاء أحوى ۞ سنقرئك فلا تنسى ۞ إلا ما شاء الله إنه يعلم الجهر وما يخفى ۞ ونيسرك لليسرى ۞ فذكر إن نفعت الذكرى ۞ سيذكر من يخشى ۞ ويتجنبها الأشقى ۞ الذي يصلى النار الكبرى ۞ ثم لا يموت فيها ولا يحيى ۞ قد أفلح من تزكى ۞ وذكر اسم ربه فصلى ۞

SÛRETUTTÂRIK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vessemâi vettârıkı (2) ve mâ edrâke mettâriku (3) ennecmüssâkıbü (4) in küllü nefsin lemmâ aleyhâ hâfız (5) felyanzuril'insânü mimme hulık (6) hulika min mâin dâfikın (7) yahrücü min beynissulbi vetterâib (8) innehü alâ rec'ıhî lekaâdir (9) yevme tüblesserâirü (10) femâ lehü min kuvvetin ve lâ nâsır (11) vessemâi zâtirrec'ı (12) vel'ardı zâtissad'ı (13) innehü lekavlün faslun (14) ve mâ hüve bilhezl (15) innehüm yekiydûne keyden (16) ve ekiydü keydâ (17) femehhililkâfiriyne emhilhüm rüveydâ.

SÛRETÜL'A'LÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) sebbihısme rabbikel'a'lâ (2) elleziy haleka fesevvâ (3) velleziy kaddere fehedâ (4) velleziy ahrecelmer'â (5) fecealehü gusâen ahvâ (6) senukriüke felâ tensâ (7) illâ mâşâallah, innehü ya'lemülcehre ve mâ yahfâ (8) ve nüyessirüke lilyüsrâ (9) fezekkir in nefe'atizzikrâ (10) seyezzekkerü men yahşâ (11) ve yetecennebühel'eşkaâ (12) elleziy yaslennârelkübrâ (13) sümme lâ yemûtü fiyhâ ve lâ yahyâ (14) kad efleha men tezekkâ (15) ve zekeresme rabbihî fesallâ.

TÂRIK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Gök hakkı için, sabah yıldızı hakkı için, (2) Sabah yıldızı nedir? Bilir misin? (3) O, parlak yıldızdır. (4) Hiç bir kimse yoktur ki üzerinde görüp gözeten bulunmasın. (5) İnsan neden yaratıldığına bir kere baksın. (6) O, dökülmüş bir sudan yaratılmıştır. (7) O su, erkeğin arka kemiğiyle kadının göğüs kemikleri arasından, ana ve babadaki alet-i tenasülden çıkmıştır. (8) Allah'ın onu ikinci defa yaratmaya da gücü yeter. (9) O gün sırlar aşikâr olur. (10) Artık insan için hiç bir kuvvet, hiç bir yardımcı bulunamaz. (11) Dönüşlü olan gök [2] hakkı için, (12) Yağmurla nebat için yarılan yer hakkı için, (13) Kur'an hak ile bâtılı ayıran bir sözdür. (14) Şaka değildir [3]. (15) Onlar emrimizi bozmak için olanca hileyle hile kurarlar, (16) Ben de hilelerine olanca cezayla mukabele ederim. (17) Artık kâfirlere mühlet ver, onları biraz bırakıver.

Â'LÂ SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Yüce olan, yaratıp âzayı düzelten, (2) Her şeyi bir ölçüde yapıp (3) Her şeye yol gösteren, (4) Otlanacak otu çıkarıp yeşillendikten sonra (5) Onu kara kuru ota çeviren Rabbinin adını tenzih et. (6) Biz sana, Kur'an'ı okutacağız, sen de onu unutmayacaksın. (7) Allah'ın dilediği başka. Çünkü O, aşikâreyi de gizliyi de bilir. (8) Şeriatımızla sana kolay bir yol gösteririz [5], (9) Nasihat fayda verecekse [6] nasihatte bulun. (10) Allah'tan korkan kimse öğüt kabul edecek; (11 - 12) Dehşetli bir ateşe atılacak bedbaht kimse ise öğütten kaçınır, (13) Sonra orada ne ölecek, ne yaşayacak [7]. (14) Kendini pâk tutan, (15) Rabbinin adını anıp namaz kılan [8] elbette umduğuna ermiştir.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş 17 âyettir.
[2] Yani her devrinde harekete başladığı yere dönen gök.
[3] Efsane değildir, oyuncak değildir, eğlenti değildir.
[4] Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir.
[5] Veya kolay olan vahyi muhafazayı sana kolaylaştırırız. Din hususunda seni kolaylıkla muvaffak kılarız.
[6] Veya fayda versin, vermesin.
[7] Ölmez ki müsterih olsun, işe yarar iyi bir hayat da süremeyecek.
[8] Veya Sadaka-i Fıtır'ı verip Bayram namazını kılan.

(16) bel tü'sirûnelhayâteddünyâ (17) vel'âhıretü hayrün ve ebkaâ (18) inne hâzâ lefiyssuhufil'ûlâ (19) suhufi ibrâhiyme ve mûsâ.

SÛRETÜLGAŞİYEH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hel etâke hadiysülgaâşiyeh (2) vücûhün yevmeizin hâşi'atün (3) âmiletün nâsıbetün (4) teslâ nâren hâmiyeten (5) tüskaâ min aynin âniyeh (6) leyse lehüm ta'âmün illâ min dariy'ın (7) lâ yüsminü ve lâ yugniy min cu' (8) vücûhün yevmeizin nâ'ımetün (9) lisa'yihâ râdıyetün (10) fiy cennetin âliyetün (11) lâ tesma'u fiyhâ lâgıyeh (12) fiyha aynün câriyeh (13) fiyhâ sürürün merfû'atün (14) ve ekvabün mevdû'atün (15) ve nemârıku masfûfetün (16) ve zerâbiyyü mebsûseh (17) efelâ yanzurûne ilel'ibili keyfe hulikat (18) ve ilessemâi keyfe rüfi'at (19) ve ilelcibâli keyfe nusıbet (20) ve ilel'ardı keyfe sütıhat (21) fezekkir innemâ ente müzekkir (22) leste aleyhim bimusaytır (23) illâ men tevellâ ve kefere (24) feyü'azzibühullahül'azâbel'ekber (25) inne ileynâ iyâbehüm (26) sümme inne aleynâ hisâbehüm.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝ وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ۝ اِنَّ
هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُولٰى ۝ صُحُفِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى ۝

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۝
عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ۝ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ۝ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ۝
لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ۝ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۝
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۝ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۝ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝
لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ۝ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ
۝ وَاَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ
۝ اَفَلَا يَنْظُرُونَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَاِلَى السَّمَاءِ
كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ وَاِلَى الْاَرْضِ
كَيْفَ سُطِحَتْ ۝ فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝ لَسْتَ عَلَيْهِمْ
بِمُصَيْطِرٍ ۝ اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ ۝ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ
الْاَكْبَرَ ۝ اِنَّ اِلَيْنَا اِيَابَهُمْ ۝ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝

(16) Hayır, siz dünya diriliğini âhirete tercih edersiniz. (17) Halbuki âhiret dünyadan daha hayırlı ve daha devamlıdır. (18) Bu sözler evvelki sayfalarda, (19) İbrahim ve Musa sayfalarında vardır.

GAŞİYE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Felâketi cihana şâmil olan [2] kıyamet haberini aldın ya? (2) O gün birtakım yüzler kararacak, (3) İşlek ve yorgun olacak [3], (4) Onlar kızgın ateşe atılacak, (5) Ona kaynar kaynaktan su içirilecek. (6) Onlar için «Dari'» denilen yiyecekten başka bir şey [4] bulunmayacak, (7) O, ne semirtir, ne açlığı giderir. (8 - 9) O gün birtakım yüzler de ter-ü taze, beşuş olacak, dünyadaki çalışmalarından hoşnut olacak, (10) Derecesi âli Cennette bulunacak, (11) Orada boş söz işitmeyecek, (12) Orada akar çeşmeler olacak. (13) Yüce tahtlar [5], (14) Konulmuş sürahiler, (15) Dizilmiş yastıklar, (16) Serilmiş âlâ döşemeler bulunacak. (17) Onlar, develerin nasıl yaratıldığına, (18) Göğün nasıl kaldırıldığına, (19) Dağların nasıl dikildiğine, (20) Yerin nasıl yayıldığına bakmıyorlar mı? [6]. (21) Artık onlara öğüt ver. Çünkü sen ancak bir öğüt vericisin. (22) Yoksa üzerlerinde murakıp değilsin. (23) Şu kadar ki her kim yüz çevirir, kâfir olursa, (24) Allah onu en büyük azapla ta'zip eyler, (25) Şüphesiz ki onların dönüşleri bizedir. (26) Hesaplarını görmek yine bize aittir.

[1] Mekke'de nâzil olmuş (26) âyettir.
[2] Veya cihanı heybetiyle bihuş eden.
[3] Çok meşekkatli işlerde bulunacak, yorulacak. Boyunlarına tok'lar geçecek, Cehenneme sürüklenecekler.
[4] Kedi tırnağı gibi öyle fena kokulu bir dikendir ki ona hayvan yaklaşamaz. Nazm-ı Kerim'de dünyada malûm olan bir şeyle misal getirilir.
[5] Veya köşkler.
[6] Artık nasıl kıyameti inkâr ediyorlar?

سورة الفجر مكية وهي ثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم
والفجر ۝ وليال عشر ۝ والشفع والوتر ۝ والليل اذا يسر ۝
هل في ذلك قسم لذي حجر ۝ ألم تر كيف فعل ربك
بعاد ۝ ارم ذات العماد ۝ التي لم يخلق مثلها في البلاد ۝
وثمود الذين جابوا الصخر بالواد ۝ وفرعون ذي الاوتاد ۝
الذين طغوا في البلاد ۝ فأكثروا فيها الفساد ۝ فصب عليهم
ربك سوط عذاب ۝ ان ربك لبالمرصاد ۝ فأما الانسان
اذا ما ابتليه ربه فأكرمه ونعمه فيقول ربي أكرمن ۝
وأما اذا ما ابتليه فقدر عليه رزقه فيقول ربي أهانن ۝
كلا بل لا تكرمون اليتيم ۝ ولا تحاضون على طعام
المسكين ۝ وتأكلون التراث أكلا لما ۝ وتحبون
المال حبا جما ۝ كلا اذا دكت الارض دكا دكا ۝
وجاء ربك والملك صفا صفا ۝ وجيء يومئذ بجهنم
يومئذ يتذكر الانسان وأنى له الذكرى ۝

SÛRETÜLFECR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) velfecri (2) ve leyâlin aşrin (3) veş-şef'ı velvetri (4) velleyli izâ yesr (5) hel fiy zâlike kasemün liziy hıcr (6) elem tere keyfe fe'ale rabbüke bi'âdin (7) ireme zâtil'ımâdi (8) elletiy lem yuhlak mislühâ fiylbilâd (9) ve semûdelleziyne câbûssahre bilvâdi (10) ve fir'avne ziyl'-evtâdi (11) elleziyne tagav fiylbilâdi (12) fe'ekserû fiyhel fesâde (13) fesabbe aleyhim rabbüke sevta azâb (14) inne rabbeke lebilmirsâd (15) fe'emmel'insânü izâ mebtelâhü rabbühü fe'ekremehü ve na''amehü feyekuûlü rabbiy ekremen (16) ve emmâ izâ mebtelâhü fekadere aleyhi rızkahü feyekuûlü rabbiy ehânen (17) kellâ bel lâ tükrimûnelyetiyme (18) ve lâ tehâddûne alâ ta'âmilmiskiyni (19) ve te'külûnettürâse eklen lemmen (20) ve tühıbbûnelmâle hubben cemmâ (21) kellâ izâ dükketil'ardu dekken dekken (22) ve câe rabbüke velmelekü saffen saffâ (23) ve ciy'e yevmeizin bicehenneme yevmizin yetezekerül'insânü ve ennâ lehüzzikrâ.

FECR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Sabah hakkı için, (2) On gece [2] hakkı için, (3) Çift hakkı için, tek hakkı için [3], (4) Gelip geçen gece hakkı için [4], (5) Kâfirlere azap edeceğim. Bunda akıllılar için yemin yok mudur? [5] (6) Rabbinin Âd kavmine, yani İrem cemaatine yaptığını görmedin mi? (7) İrem, yüksek sütunlu bir şehirdi [6], (8) Şehirler arasında onun bir misli [7] yaratılmamıştı. (9) Derede kayaları oyup evler yapan Semud kavmine, (10) Kazıklı Firavun'a da ne yaptı? (11) Bunlar yeryüzünde taşmışlar, (12) Pek çok fesat çıkarmışlardı. (13) Bunun üzerine Rabbin onlara azap kamçısı döktü [8]. (14) Çünkü Rabbin görüp gözetmektedir. (15) Her ne zaman insanı Rabbi deneyip de ağırlar, nimetine nâil ederse Rabbim beni ağırladı der de şükür etmez, (16) Bilâkis her ne zaman onu deneyip rızkını darlaştırırsa, sabır etmeyip Rabbim beni hor kıldı der. (17) Yok yok, böyle demeyin. Belki sizin başka suçunuz da vardır, siz yetimi ağırlamıyorsunuz, (18) Yoksula yiyecek vermeye birbirinizi ayartmıyorsunuz, (19) Helâl haram demeyip mirasları yer durursunuz [9], (20) Malı, üzerine düşkün bir halde seversiniz. (21) Yok yok, bunlardan vaz geçin [10], yer dağılıp parça parça olunca, (22) Rabbin gelip melekler mahşerde saf saf durunca, (23) O gün Cehennem yakın bir yere getirilince işte o gün insan günahını hatırlayacak, lâkin o hatırlama neye yarayacak!

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (30) âyettir. [2] Zilhiccenin ilk on gününün geceleri veya Ramazan'ın son on geceleri. [3] Çift rekâtlı namaz, tek rekâtlı namaz veya Zilhiccenin dokuzuncu ve onuncu günleri veya gökle yer, denizle kara, saadetle şekavet... vs. gibi çift şeyler hakkı için. [4] Yahut Muzdelife gecesi. [5] Nazm-ı Kerîm, Arap âdeti üzere nâzil olmakla birçok antları hâvi oluyor. Bir şey te'kit olunacağı zaman ant ile irat olunur. Antlar Araplarca muazzam addolunan masnuat hakkında vârit olur. Ant olunan şeyler ya fazileti veya bir menfaati muhtevi olur. Âkil olanlar bu yemin olunan şeylerin azametine bakıp Kudret-i Bâri'yi anlarlar. [6] Veya İrem'liler iri yarıydılar veya otakları vardı. [7] İrem gibi bir şehir veya İrem cemaati gibi iri yarı adamlar. [8] Arap şivesi üzere vârit olmuştur: Şiddetli azaba, türlü türlü azaba uğrattı, demektir. [9] Kadınlara, çocuklara miras vermezsiniz. [10] Veya evet, evet.

(24) yekuûlü yâ leyteniy kaddemtü lihayâtiy (25) feyevmeizin lâ yü'azzibü azâbehû ehadün (26) ve lâ yûsiku ve sâkahû ehad (27) yâ eyyetühennefsülmutmainne (28) irci'ıy ilâ rabbiki râdıyeten mardıyyeh (29) fedhuliy fiy ibâdiy (30) vedhuliy cennetiy.

SÛRETÜLBELED

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) lâ uksimü bihâzelbeledi (2) ve ente hıllün bihâzelbeledi (3) ve vâlidin ve mâ velede (4) lekad halaknel'insâne fiy kebed (5) eyahsebü en len yakdire aleyhi ehad (6) yekuûlü ehlektü mâlen lübedâ (7) eyahsebü en lem yerehû ehad (8) elem nec'al lehü ayneyni (9) ve lisanen ve şefeteyni (10) ve hedeynâhünnecdeyn (11) felaktehamel'akabete (12) ve mâ edrâke mel'akabeh (13) fekkü rekabetin (14) ev ıt'âmün fiy yevmin ziy mesgabetin (15) yetiymen zâ makrebetin (16) ev miskiyne zâ metrebeh (17) sümme kâne minelleziyne âmenû ve tevâsav bissabri ve tevâsav bilmerhame (18) ülâike ashâbülmeymeneh (19) velleziyne keferû biâyâtinâ hüm ashâbülmeş'eme (20) aleyhim nârün mü'sade.

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۝
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۝ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝ ارْجِعِي إِلَىٰ
رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ۝ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝ وَادْخُلِي جَنَّتِي ۝

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ عِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ۝ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ۝ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ
۝ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ۝ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ۝ أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ۝ أَلَمْ
نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝
فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝ فَكُّ رَقَبَةٍ ۝
أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۝ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝ أَوْ مِسْكِينًا
ذَا مَتْرَبَةٍ ۝ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
بِالْمَرْحَمَةِ ۝ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ۝

سُورَةُ الشَّمْسِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً

(24) «— Vah vah! Keşki bu hayatım için önden iyi bir amel göndermiş olsaydım!» diyecek. (25) O gün Allah'ın azabı gibi hiç bir kimse azap edemez, (26) Hiç bir kimse âsileri O'nun gibi zincire vuramaz. (27) Mü'minlere şöyle denecek: «— Ey emîn ve mutma'in olan nefis! (28) Sen hoşnut, o da senden hoşnut olarak Rabbine dön. (29) Has kullarım zümresine gir. (30) Onlarla beraber Cennetime gir.

BELED SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Bu şehire yemin ederim ki, (2) Sen bu memlekette mukimsin [2], (3) Ata'ya ve kendisinin zürriyetine de [3] yemin ederim ki (4) Elbette biz insanı meşekkat içinde yarattık. (5) Âsi olan insan hiç bir kimsenin kendisine gücü yetmez mi [4] zannediyor? (6) O «— Peygamber aleyhinde [5] birçok para sarfettim» diyecek. (7) O insan hiç bir kimse kendisini görmemiş mi [6] zannediyor? (8) Biz ona iki göz, (9) Bir dille iki dudak vermedik mi? (10) Biz ona iki yüksek yolu [7] gösterdik. (11) İşte o sarp yokuşu geçemedi, (12) Sarp yokuş nedir? Bilir misin? (13) O, kul azat etmek, (14) Yahut açlık gününde, (15) Hısımlardan bir yetimi, (16) Yahut yerde sürünen bir yoksulu doyurmak, (17 - 18) Sonra da iman edip birbirine sabır ve sebat ve merhametle tavsiyede bulunanlardan olmak. İşte sağ tarafa geçecek olanlar böyleleridir. (19) Âyetlerimizi tanımayanlar ise sol tarafa geçecekler. (20) Onların her taraflarını ateş kaplayacak [8].

[1] Mekke'de nâzil olmuş, (20) âyettir. [2] Yahut Mekke'de harbetmek sana helâldir veya Mekke'ye gireceksin, Kureyş elinde zebun olacak. [3] Yani ata'n İbrahim'le İsmail'e ve sana. Veya Âdem'le oğullarına. [4] Hiç bir fert, hatta Allah da ona azap edemez mi? [5] Veya gösteriş olmak, iftihar etmek üzere. [6] Hiç bir fert hatta Allah onu göremez de kalbindekini bilmez mi? [7] Hayır ve şer, küfür ve iman yollarını. [8] Öyle kaplayacak ki içine ne hava girebilecek, ne de oradan duman çıkabilecek.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ۝ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ۝ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ۝
وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا ۝ وَالسَّمَٓاءِ وَمَا بَنٰيهَا ۝ وَالْاَرْضِ وَمَا
طَحٰيهَا ۝ وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰيهَا ۝ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ۝
قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ۝ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
بِطَغْوٰيهَٓا ۝ اِذِ انْبَعَثَ اَشْقٰيهَا ۝ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللّٰهِ
نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰيهَا ۝ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوّٰيهَا ۝ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰيهَا ۝

سُورَةُ اللَّيْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ۝ وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ۝ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰىٓ ۝
اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰى ۝ فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ۝ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ۝
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرٰى ۝ وَاَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰى ۝ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ۝
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرٰى ۝ وَمَا يُغْنٖى عَنْهُ مَالُهُٓ اِذَا تَرَدّٰى ۝ اِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدٰى ۝ وَاِنَّ لَنَا لَلْاٰخِرَةَ وَالْاُولٰى ۝ فَاَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظّٰى ۝

SÛRETÜŞŞEMS

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) veşşemsi ve duhâhâ (2) velkameri izâ telâhâ (3) vennehâri izâ cellâhâ (4) velleyli izâ yagşâhâ (5) vessemâi ve mâ benâhâ (6) vel'ardı ve mâ tahâhâ (7) ve nefsin ve mâ sevvâhâ (8) fe'elhemehâ fücûrehâ ve takvâhâ (9) kad efleha men zekkâhâ (10) ve kad hâbe men dessâhâ (11) kezzebet semûdü bitagvâhâ (12) izinbe'ase eşkaâhâ (13) fekaâle lehüm resûlullahi nâkatallahi ve sukyâhâ (14) fekezzebûhü fe'akarûhâ fedemdeme aleyhim rabbühüm bizenbihim fesevvâhâ (15) ve lâ yehâfü ukbâhâ.

SÛRETÜLLEYL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) velleyli izâ yagşâ (2) vennehâri izâ tecellâ (3) ve mâ halaâkazzekere vel'ünsâ (4) innâ sa'yeküm leşettâ (5) fe'emmâ men a'tâ vettekaâ (6) ve saddeka bilhusnâ (7) fesenüyessirühü lilyüsrâ (8) ve emmâ men bahıle vestagnâ (9) ve kezzebe bilhusnâ (10) fesenüyessirühü lil'usrâ (11) ve mâ yugniy anhü mâlühû izâ tereddâ (12) inne aleynâ lelhüdâ (13) ve inne lenâ lel'âhırete vel'ûlâ (14) fe'enzertüküm nâren telezzâ.

ŞEMS SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Güneş ve aydınlığı hakkı için, (2) Güneşin ardınca doğan ay hakkı için, (3) Güneşe parlaklık veren gündüz hakkı için, (4) Güneşi örten gece hakkı için, (5) Gök ve onu yapan hakkı için, (6) Yer ve onu yayan hakkı için, (7) Nefis ve onu düzeltip ona masiyete düşkünlük, (8) Sakınma yollarını akılla ilham eden hakkı için [2], (9) Nefsini pâk eden muhakkak umduğuna ermiş, (10) Nefsini cehalet ve masiyet ile örten de nevmit olmuştur. (11) Semud kavmi azgınlıkları sebebiyle peygamberlerini yalancı saydılardı, (12) Hani en bedbahtı kalkıp deveyi öldürmeye kalkmıştı. (13) Tanrı peygamberi onlara «— Allah'ın dişi devesini bırakınız, su içmesine dokunmayınız» demişti. (14) Onlarsa onu yalancı saydılar, deveyi sinirlediler. Rableri, günahları sebebiyle onları azapla sardı, azabı hepsine verdi. (15) Allah bunun sonundan korkmaz [3].

LEYL SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Güneşi örten gece hakkı için, (2) Güneşe parlaklık veren gündüz hakkı için, (3) Erkeği, dişiyi yaratan hakkı için, (4) Dünyadaki çalışmanız dağınıktır [5]. (5 - 6) Veren ve sakınan, sözün en güzeli olan kelime-i şehadeti tasdik eden yok mu? (7) Biz istirahat ve Cennete götürecek yol için ona kolaylık veririz. (8) Cimri olan, kendisini müstağni gören, (9) Sözün en güzeli olan kelime-i şehadeti yalan sayan kimseye gelince (10) Biz ona güçlüğe götürecek yol için yine kolaylık veririz [6]. (11) Başı aşağıya düştüğü [7] zaman malı ona fayda vermez. (12) Şüphesiz doğru yola götürmek bize aittir. (13) Âhiret de bizim, dünya da bizimdir. (14) Sizi alev saçan ateşle korkuttum.

[1] Mekke'de nâzil olmuş, (15) âyettir.
[2] Veya yapması, düzeltmesi, ilham etmesi hakkı için.
[3] Cezanın sonundan korkanlar dünyadaki padişahlardır.
[4] Mekke'de nâzil olmuş (21) âyettir.
[5] Kiminiz sevaba, kiminiz günaha çalışır.
[6] Cehennem yollarını hazırlarız.
[7] Mezara girdiği veya Cehennemin dibine düştüğü.

(15) lâ yaslahâ illel'eşkaâ (16) elleziy kezzebe ve tevellâ (17) ve seyücennebühel'etkaâ (18) elleziy yü'tiy mâ lehü yetezekkâ (19) ve mâ liehadin indehü min ni'metin tüczâ (20) illebtigaâe vechi rabbihil a'lâ (21) ve lesevfe yerdâ.

SÛRETÜDDUHÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vedduhâ (2) velleyli izâ secâ (3) mâ vedde'ake rabbüke ve mâ kalâ (4) ve lel'âhıretü hayrün leke minel'ûlâ (5) ve lesevfe yu'tıyke rabbüke feterdâ (6) elem yecidke yetiymen feâvâ (7) ve vecedeke dâllen fehedâ (8) ve vecedeke âilen feagnâ (9) fe'emmelyetiyme felâ takher (10) ve emmessâile felâ tenher (11) ve emmâ bini'meti rabbike fehaddis.

SÛRETÜL'İNŞİRAH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elem neşrah leke sadrek (2) ve vedağnâ anke vizreke (3) elleziy enkada zahrek (4) ve refa'nâ leke zikrek (5) feinne ma'al'usri yüsren (6) inne ma'al'usri yüsrâ (7) feizâ feragte fensab (8) ve ilâ rabbike fergab.

لَا يَصْلٰيهَا اِلَّا الْاَشْقَىۙ الَّذ۪ي كَذَّبَ وَتَوَلّٰىۜ وَسَيُجَنَّبُهَا
الْاَتْقَىۙ الَّذ۪ي يُؤْت۪ي مَالَهُ يَتَزَكّٰىۚ وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ
تُجْزٰىۙ اِلَّا ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰىۚ وَلَسَوْفَ يَرْضٰى

سُورَةُ الضُّحٰى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالضُّحٰىۙ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰىۙ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰىۜ
وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْاُو۫لٰىۜ وَلَسَوْفَ يُعْط۪يكَ رَبُّكَ
فَتَرْضٰىۜ اَلَمْ يَجِدْكَ يَت۪يمًا فَاٰوٰىۖ وَوَجَدَكَ ضَٓالًّا
فَهَدٰىۖ وَوَجَدَكَ عَٓائِلًا فَاَغْنٰىۜ فَاَمَّا الْيَت۪يمَ فَلَا تَقْهَرْۜ
وَاَمَّا السَّٓائِلَ فَلَا تَنْهَرْۜ وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

سُورَةُ الْاِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَۙ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَۙ الَّذ۪ٓي
اَنْقَضَ ظَهْرَكَۙ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَۜ فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۙ اِنَّ
مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۜ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْۙ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ

(15 - 16) Oraya ancak hakkı yalan sayıp ondan yüz çeviren bedbaht kimse girer. (17 - 18) Sakınan, özü Allah yanında pâk olur diye malını veren, o ateşten uzak düşecek. (19) O, nimetine mukabil hiç bir kimseden mükâfat beklemez. (20) Ancak yüce olan Rabbinin hoşnutluğunu ele geçirmek için böyle yapar. (21) O hoşnut olacaktır.

DUHÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kuşluk vakti hakkı için, (2) Sakin olup karanlığı çöken gece hakkı için, (3) Rabbin seni bırakmadı, düşman da tutmadı. (4) Elbette âhiret sana dünyadan hayırlıdır. (5) Elbette Rabbin sana ihsan edecek, sen de hoşnut olacaksın. (6) Seni yetim buldu da yurt vermedi mi? (7) Seni yolunu şaşırmış gördü de doğru yola götürmedi mi? [2] (8) Seni fakir buldu da zengin kılmadı mı? [3] (9)Sakın yetime zulüm ve kötü muamelede bulunma, (10) Sakın dilenen kimseyi azarla kovma, (11) Fakat Rabbinin nimetini gizlemeyip haber ver, halka bildir.

İNŞİRAH SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Senin göğsünü geniş kılmadık mı? [5] (2 - 3) Biz, belini büken ağırlığı üzerinden kaldırdık [6]. (4) Namını yükselttik [7]. (5) Her güçlükle beraber kolaylık vardır. (6) Yine derim ki her güçlükle beraber kolaylık vardır. (7) Bir işi bitirince başka bir işle meşgul ol. (8) Her işinde ancak Rabbine niyaz eyle.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. [2] Sen ahkâm-ı şer'iye'yi bilmiyorken sana Kitap vermedi mi? [3] Veya peygamberlik zenginliğini vermedi mi? [4] Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. [5] Kıldık da peygamberliğin ağır teklifini, müşriklerin eza ve cefalarını yüklendin, kalbin hikmetle doldu. [6] Peygamberlik yükünü hafifletttik. [7] Adın, sanın her yere yayıldı, pâyen yükseldi. Şerefin arttı.

سورة التين مكية وهي ثمان آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

والتين والزيتون ۝ وطور سينين ۝ وهذا البلد الأمين ۝
لقد خلقنا الإنسان في أحسن تقويم ۝ ثم رددناه أسفل
سافلين ۝ إلا الذين آمنوا وعملوا الصالحات فلهم أجر غير ممنون ۝
فما يكذبك بعد بالدين ۝ أليس الله بأحكم الحاكمين ۝

سورة العلق مكية وهي تسع عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

اقرأ باسم ربك الذي خلق ۝ خلق الإنسان من علق ۝ اقرأ وربك
الأكرم ۝ الذي علم بالقلم ۝ علم الإنسان ما لم يعلم ۝ كلا إن
الإنسان ليطغى ۝ أن رآه استغنى ۝ إن إلى ربك الرجعى ۝ أرأيت
الذي ينهى ۝ عبدا إذا صلى ۝ أرأيت إن كان على الهدى ۝ أو أمر
بالتقوى ۝ أرأيت إن كذب وتولى ۝ ألم يعلم بأن الله يرى ۝ كلا
لئن لم ينته لنسفعا بالناصية ۝ ناصية كاذبة خاطئة ۝ فليدع
ناديه ۝ سندع الزبانية ۝ كلا لا تطعه واسجد واقترب ۝

SÛRETÜTTİYN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vettiyni vezzeytûni (2) ve tûri siyniyne (3) ve hâzelbeledil'emiyni (4) lekad halaknel'insâne fiy ahseni takviymin (5) sümme redednâhü esfele sâfiliyn (6) illelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti felehüm ecrün gayrümemnûn (7) femâ yükezzibüke ba'dü biddiyn (8) eleysallahü biahkemilhâkimiyn.

SÛRETÜL'ALAK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) ıkre' bismi rabbikelleziy halak (2) halakal'insâne min alak (3) ikre' ve rabbükel'ekremü (4) elleziy alleme bilkalemi (5) allemel'insâne mâ lem ya'lem (6) kellâ innel'insâne leyatgaâ (7) en reâhüstagnâ (8) inne ilâ rabbikerrüc'â (9) ere'eytelleziy yenhâ (10) abden izâ sallâ (11) ere'eyte in kâne alel'hüdâ (12) ev emere bittakvâ (13) ere'eyte in kezzebe ve tevellâ (14) elem ya'lem biennallahe yerâ (15) kellâ lein lem yentehi lenesfe'an binnâsıyti (16) nâsıyetin kâzibetin hâtıeh (17) felyed'u nâdiyehü (18) sened'uzzebâniyeh (19) kellâ, lâ tütı'hü vescüd vakterib.

TÎN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) İncir Hakkı için, zeytin hakkı için, (2) Turûsina hakkı için, (3) Bu emniyetli memleket hakkı için [2], (4) Biz insanı boylu poslu, en güzel bir biçimde yarattık, (5) Sonra onu aşağının aşağısı kıldık [3]. (6) Şu kadar ki mü'min olan ve iyi amel işleyen kimselerin ardı arası kesilmeyen mükâfatları vardır. (7) Ey münkir! Bu kadar öğüt ve burhandan sonra ceza hususunda seni yalan dedirtmeye sevk eden nedir? [4] (8) Allah hâkimlerin en iyi hâkimi değil midir? Elbette öyledir.

ALAK SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Yaratan Rabbinin adıyle oku [6]. (2) O, insanı kan pıhtısından yarattı. (3 - 4 - 5) Oku. Kalemle öğreten, insana bilmediği şeyleri öğreten Rabbin, keremde erişilmeyecek bir mertebededir. (6 - 7) Evet evet [7], insan kendini zengin gördüğü için azar, (8) Akıbet dönüşün Rabbinedir. (9 - 10) Namaz kılarken bir kulu alıkoyanı [8] gördün mü? (11) Ne dersin? O, doğru yolda mıydı? (12) Yoksa sakınmayı mı emrediyordu? [9] Ne dersin? (13) O hakkı yalan mı sanıyor? Doğrudan yüz mü çeviriyor? [10] (14) Yoksa o Allah'ın görür olduğunu bilmiyor mu? (15) Yok, yok, eza ve cefadan vazgeçsin, şâyet bundan vazgeçmezse onu mutlak, kâkülünden, (16) Yalancı ve hatakâr kâkülünden çeker, ateşe atarız. (17) Artık o derneğini çağırsın [11], (18) Biz de zebanileri çağırırız. (19) Yok yok, onun dedikleri doğru değildir. Ona itaat etme. Allah'a secde et, yaklaşmada sebat eyle.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. [2] İncirle zeytinde menfaat, Turûsina'da fazilet bulunmakla onda lâyık görülmüştür. İncirle zeytin en çok Beyt-i Mukaddes'te olmakla Hazret-i İsa'nın, Turûsina Hazret-i Musa'nın, emniyetli belde de Hazret-i Peygamberin mahalleridir. Aleyhimüsselâm. [3] Kocalık, ihtiyarlık, dermansızlık verdik, biçimi bozuldu veya bize karşı geldi de onu Cehennemin dibine attık. [4] Veya ya Muhammed! Bu kadar burhan getirdikten sonra seni yalancı sayan kimdir? [5] Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir. [6] Okurken Besmele çek. [7] Veya haberiniz olsun ki. [8] Men'eden Ebucehil, namaz kılan da Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselâmdır. [9] Kendi za'mı gibi. [10] «Men' olunan zat hidayet üzeredir, takvayı emreder. Men'eden şahıssa hem tekzip eder, hem yüz çevirir. Bundan daha acayip ne vardır» gibi mânâ da anlaşılabilir. [11] Kavim ve kabilesini, soyunu sopunu.

SÛRETÜLKADR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) innâ enzelnâhü fiy leyletilkadr (2) ve mâ edrâke mâ leyletülkadr (3) leyletülkadri hayrün min elfi şehr (4) tenezzelülmelâiketü verrûhu fiyhâ bi'izni rabbihim, min külli emrin (5) selâm, hiye hattâ matla'ılfecr.

SÛRETÜLBEYYİNE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) lem yekûnilleziyne keferû min ehlilkitâbi velmüşrikiyne münfekkiyne hattâ te'tiyehümülbeyyinetü (2) resûlün minallahi yetlû suhufen mutahhareten (3) fiyhâ kütübün kayyime (4) ve mâ teferrekalleziyne ûtülkitâbe illâ min ba'di mâ câet hümülbeyyine (5) ve mâ ümirû illâ liya'büdullahe muhlisıyne lehüddiyne hünefâe ve yükıymussalâte ve yü'tüzzekâte ve zâlike diynülkayyime (6) innelleziyne keferû min ehlilkitâbi velmüşrikiyne fiy nâri cehenneme hâlidiyne fiyhâ, ülâike hüm şerrülberiyye (7) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ülâike hüm hayrülberiyye.

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنْزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۞ وَمَآ أَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۞ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۞ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۞ سَلَامٌ هِىَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۞

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۞ رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۞ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۞ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۞ وَمَآ أُمِرُوٓا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۞ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِى نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَآ أُولٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۞ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۞

KADİR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Biz onu Kadir gecesinde indirdik [2], (2) Kadir gecesi nedir bilir misin? (3) Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. (4) O gece melekler, bahusus ruh [3] Rablerinin izniyle her bir işle inerler. (5) O gece tan yeri ağarıncaya kadar selâmet devam eder.

«BEYYİNE» VEYA «LEMYEKÛN» SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden kâfir olanlar, kendilerine aşikâr bir hüccet (2 - 3) Yani onlara Allah tarafından, dürüst-yazıları hâvi pâk sayfalar okur bir peygamber [5] gelinceye kadar dinlerinden ayrılmadılar. (4) Kitaba nâil olanlar ancak kendilerine bu aşikâr hüccet geldikten sonra tefrikaya düşmüşlerdir [6]. (5) Halbuki onlar muvahhid-i pâk olarak, dini yalnız Allah'a tahsis ederek ibadet etmek, namazı dosdoğru kılmak ve zekâtı eda eylemekten başka bir şeyle emrolunmadılardı. İşte doğru yolda bulunanların dini [7] budur. (6) Ehl-i Kitap'tan kâfir olanlarla müşrikler yok mu, onlar Cehennem ateşindedir, orada devamlı kalacaklardır. Onlar mahlûkatın en azılılarıdır. (7) Allah'a iman edip iyi amellerde bulunanlarsa mahlûkatın en iyileridir.

---

[1] Mekke'de ve Medine'de nâzil olması ihtilâflıdır (5) âyettir. [2] İndirmeye başladık. [3] Hazret-i Cibril veya ervah-ı beni Âdem. [4] Medine'de nâzil olmuş (8) âyettir. [5] Yani ahkâmı havi Kur'an'ı okuyan bir peygamber. [6] Müşriklerle beraber oldular. Halleri kitapsız müşriklerden daha fenadır. [7] Veya doğru dürüst din budur. Ehl-i Kitap ve müşrikler böyle bir peygamber gelinceye kadar dinimizden ayrılmayız, demişlerdi, fakat böyle bir peygamber gelince ona inanmadılar.

جَزَٓاؤُ۬هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ
ف۪يهَٓا اَبَداًۜ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُۜ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ۟

سُورَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَاۙ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَاۙ
وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَاۚ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَاۙ
بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَاۜ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتاً
لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْۜ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْراً
يَرَهُۜ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَراًّ يَرَهُ۟

سُورَةُ الْعَادِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحاًۙ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحاًۙ فَالْمُغ۪يرَاتِ صُبْحاًۙ
فَاَثَرْنَ بِه۪ نَقْعاًۙ فَوَسَطْنَ بِه۪ جَمْعاًۙ اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّه۪
لَكَنُودٌۚ وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَه۪يدٌۚ وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ
لَشَد۪يدٌۜ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِۙ

(8) cezâühüm inde rabbihim cennâtü adnin tecriy min tahtihel' enhârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, radıyallahü anhüm ve radû anh, zâlike limen haşiye rabbeh.

SÛRETÜZZİLZÂL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izâ zülziletil'ardu zilzâlehâ (2) ve ahrecetil'ardu eskaâlehâ (3) ve kaâlel'insânü mâlehâ (4) yevmeizin tühaddisü ahbârehâ (5) bienne rabbeke ehvâlehâ (6) yevmeizin yasdürünnâsü eştâten liyürev a'mâlehüm (7) femen ya'mel miskaâle zerretin hayren yereh (8) ve men ya'mel miskaâle zerretin şerren yereh.

SÛRETÜL'ÂDİYÂT

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vel'âdiyâti dabhan (2) felmûriyâti kadhan (3) felmugıyrâti subhan (4) fe'eserne bihî nak'an (5) fevesatne bihî cem'an (6) innel'insâne lirabbihî lekenûd (7) ve innehü alâ zâlike leşehiyd (8) ve innehü lihubbilhayri leşediyd (9) efelâ ya'lemü izâ bu'sire mâ fiylkubûri.

(8) Onların, Rabbileri nezdinde mükâfatları, altında ırmaklar akar ikamet olunacak uçmakları vardır. Orada ebedî olarak baki kalacaklar. Allah onlardan hoşnuttur, onlar da Allah'tan hoşnuttur. İşte hoşnutluk Rabbinden korkan kimseye mahsustur.

ZİLZAL SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Yer, kendisine mahsus bir sarsıntıyle sallandığı zaman, (2) Ağırlıklarını dışarı çıkardığı zaman [2], (3) Dehşet içinde kalan insan «— Buna ne oluyor?» dediği zaman, (4 - 5) İşte o gün yer Allah'ın ona telkin buyuracağı vahiyle, lisan-ı hal ile, kendi hâdisatını nakledecek, (6) O gün nâs amellerinin cezasını görmek üzere tek [3] olarak hesap yerinden geri dönecekler, (7) Her kim zerre ağırlığında hayır işlerse onu görecek, (8) Zerre ağırlığında şer işleyen de onu görecek.

ÂDİYÂT SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Cenk meydanında soluk soluğa koşan atlar hakkı için, (2) Tırnaklarıyle taştan ateş saçan atlar hakkı için, (3) Sabah vaktinde baskın verip, (4 - 5) Ayakları altından toz koparak onunla düşman ordusunun arasına giren atlar hakkı için, (6 - 7) İnsan Rabbine karşı hem pek nankör hem, kendi nankörlüğüne şahittir [5], (8) Mala da pek düşkündür. (9) O bilmez mi ki kabirde olanlar çıkarılacak?

---

[1] Medine'de nâzil olmuş (8) âyettir.
[2] Zelzeleyle yer alt üst olacağı zaman.
[3] Kimi sevinerek, kimisi yerinerek, kimi utanarak.
[4] Medine'de nâzil olmuş (11) âyettir.
[5] Yahut Allah insanın nankörlüğüne hakkıyle şahittir.

(10) ve hussıle mâ fiyssudûri (11) inne rabbehüm bihim yevmeizin lehabiyr.

SÛRETÜLKÂRİ'A

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elkaâri'atü (2) melkaâri'a (3) ve mâ edrâke melkaâri'a (4) yevme yekûnün-nâsü kelferâşilmebsûsi (5) ve tekûnülci-bâlü kel'ıhnilmenfûş (6) fe'emmâ men sekulet mevâziynühü (7) fehüve fiy ıyşe-tin râdıye (8) ve emmâ men haffet me-vâziynühü (9) feümmühü hâviye (10) ve mâ edrâke mâhiyeh (11) nârün hâmi-ye.

SÛRETÜTTEKÂSÜR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elhâkümüttekâsürü (2) hattâ zürtü-mülmekaâbir (3) kellâ sevfe ta'lemûne (4) sümme kellâ sevfe ta'lemûn (5) kel-lâ lev ta'lemûne ilmelyakıyn (6) letere-vünnelcahıyme (7) sümme leterevünnehâ aynelyakıyni (8) sümme letüs'elünne yev-meizin aninna'ıym.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ۝

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ۝ مَا الْقَارِعَةُ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۝ يَوْمَ
يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝ وَتَكُونُ الْجِبَالُ
كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۝ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۝ فَهُوَ
فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝
فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ ۝ نَارٌ حَامِيَةٌ ۝

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ ۝ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ الْيَقِينِ ۝ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۝ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا
عَيْنَ الْيَقِينِ ۝ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ۝

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ

(10 - 11) Yüreklerdeki sırlar meydana çıkacak; çünkü öyle bir günde Rableri her bir hallerinden haberdardır.

KARİ'A SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Yürekleri yaralayan felâket. (2) Böyle bir felâket nedir? (3) Böyle bir felâketin ne olduğunu bilir misin? (4) O gün, nâs pervane gibi öteye beriye dağılacak [2], (5) Dağlar atılmış renkli yün gibi [3] olacak. (6) Her kimin terazileri ağır gelirse (7) O kimse hoşnut olacağı hayata nâil olacak, (8) Bilâkis her kimin terazileri hafif gelirse, (9) Onun başı «Hâviye» uçurumuna gelecek [4]. (10) «Hâviye»nin ne olduğunu bilir misin? (11) O, kızgın ateştir.

TEKÂSÜR SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Çoklukla övünmek sizi oyaladı, o kadar oyaladı ki (2) Mezarları dolaşıp ölüleri bile saydınız [6]. (3) Yok, bunu bırakın, ne olacağını yakında bileceksiniz; (4) Yine tekrar ederim ki bunu bırakın, (5) Ne olacağını yakında bileceksiniz [7]. (6 - 7) Evet evet, övünmenin sonunu yakın bir bilgiyle bilseydiniz gafil olmazdınız * Cehennemi uzaktan göreceksiniz. (8) Sonra, oraya girince doğru dürüst göreceksiniz, sizi oyalayan nimetlerden yine o gün sorulacaksınız.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. [2] Veya çekirge gibi birbirine karışacak. [3] Veya pamuk gibi. [4] Cehennemin dibine yuvarlanacak veya konağı «Hâviye» olacak.

[5] Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. [6] Veya bu hal kabirlere defnolununcaya kadar devam etti. [7] Can çıkarken, bir de kabirdeyken fena akıbeti anlayacaksınız.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ ۞ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۞ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۞

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ۞ اَلَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۞ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ ۞ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۞ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُ ۞ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ ۞ اَلَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْئِدَةِ ۞ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ ۞ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ۞

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفِيلِ ۞ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۞ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ۞ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۞ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ۞

سُورَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعُ اٰيَاتٍ

SÛRETÜL'ASR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) vel'asri (2) innel'insâne lefiy husrin (3) illelleziyne âmenû ve amilûssâlihâti ve tevâsav bilhakkı ve tevâsav bissabr.

SÛRETÜLHÜMEZE

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) veylün likülli hümezetin lümezetin (2) elleziy ceme'a mâlen ve addedehü (3) yahsebü enne mâlehü ahledeh (4) kellâ leyünbezenne fiylhutameti (5) ve mâ edrâke melhutame (6) nârullahil-mûkaddetü (7) elletiy tettali'u alel'ef'i-de (8) innehâ aleyhim mü'sadetün (9) fiy amedin mümeddede.

SÛRETÜLFİYL

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) elem tere keyfe fe'ale rabbüke bias-hâbilfiyl (2) elem yec'al keydehüm fiy tadliliyn (3) ve ersele aleyhim tayren ebâbiyle (4) termiyhim bihicâretin min sicciylin (5) fece'alehüm ke'asfin me'kûl.

ASR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Zaman hakkı için [2], (2) İnsan muhakkak ziyan içindedir [3]. (3) Ziyandan kurtulanlar iman edip iyi amel işleyenler, diğerlerine hakkı vasiyet ettikleri gibi sabrı da vasiyet edenlerdir.

HÜMEZE SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Arkadan çekiştiren, gözüyle kaşıyle eğlenen, (2) Malı yığıp bir fırsatta sayıp duran her ferdin vay haline! (3) O, zanneder ki yığdığı malı onu devamlı yaşatacak. (4) Yok yok, öyle sanmasın, o «Hutame»ye atılacaktır. (5) «Hutame»nin ne olduğunu bilir misin? (6) O, Allah'ın yakılmış bir ateşidir ki (7) Yürekleri sarıp yakar. (8 - 9) Onlar uzanmış gitmiş direklere bağlı oldukları halde ateş onları her taraftan kaplar.

FİL SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi? (2) Onların mekr ve hilelerini boşa çıkarmadı mı? (3) Onlara karşı bölük bölük kuşlar göndermedi mi? (4) Ki onlara tuğladan yapılmış taşlar atmışlardı [6]. (5) Allah onları ekin çöpüne çevirdi [7].

---

[1] Medine'de veya Mekke'de nâzil olmuş (3) âyettir. [2] Acayip ve garip gösteren zaman hakkı için veya ikindi namazı hakkı için. [3] Asla ziyandan kurtulamaz. [4] Medine'de nâzil olmuş (9) âyettir. [5] Mekke'de nâzıl olmuş (5) âyettir. [6] O taşlarla askere çiçek hastalığı bulaşmıştı. Ordu çiçek hastalığından kırılmıştı. Deniz tarafından gelen kuşlar hastalığı nakleden sinekler olabilecek. [7] Veya güve yeyip tanesiz kalmış ekin yaprağı haline.

SÛRETÜ KUREYŞ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) li'iylâfi kureyşin (2) iylâfihim rıhleteşşitâi vessayf (3) felya'büdû rabbe hâzelbeyti (4) elleziy at'amehüm min cû'ın ve âmenehüm min havf.

SÛRETÜLMA'ÛN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) ere'eytelleziy yükezzibü biddiyn (2) fezâlikelleziy yedu''ulyetiyme (3) ve lâ yehuddu alâ ta'âmilmiskiyn (4) feveylün lilmusalliyne (5) elleziyne hüm an salâtihim sâhûne (6) elleziyne hüm yürâûne (7) ve yemne'ûnelmâ'ûn.

SÛRETÜLKEVSER

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) innâ a'taynâkelkevser (2) fesalli lirabbike venhar (3) inne şânieke hüvel'ebter.

SÛRETÜLKÂFİRÛN

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul yâ eyyühelkâfirûne (2) lâ a'büdü mâ ta'büdûne

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝ إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝ فَلْيَعْبُدُوا
رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ۝ فَذٰلِكَ الَّذِي
يَدُعُّ الْيَتِيمَ ۝ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۝
فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝
الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ۝ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝

سُورَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝

KUREYŞ VEYA «Lİ'İLÂF» SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Kureyş'i ülfet ettirmek için, (2) Onların kış ve yaz [2] ülfetleri için öyle yaptı [3]. (3 - 4) Artık bu beytin Rabbi olup kendilerini açlıktan kurtaran, korkudan emin kılan Zât'a ibadet etsinler.

MÂÛN SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ceza gününü yalan sayanı görüp bildin mi? (2) O, öyle kimsedir ki yetimi sekitir, (3) Yoksulu doyurmaya başkalarını ayartmaz, (4 - 5) Vay kıldıkları namazlarından bihaber olarak [5] namaz kılanların, (6) Riya edenlerin, (7) Zekât ve âriyet vermeyi men'edenlerin haline!

KEVSER VEYA «NAHİR» SÛRESİ [6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Biz sana kevseri vermişiz [7], (2) Artık Rabbin için namaz kıl ve deve kurban et [8]. (3) Sonu gelmeyen, seni düşman tutan kimsedir. Yoksa sen değilsin.

KÂFİRÛN SÛRESİ [9]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) De ki: Kâfirler! (2) Ben sizin taptıklarınız putlara tapmam.

---

[1] Mekke'de nâzil olmuş (4) âyettir. [2] Her sene kışın Yemen'e, yazın Şam'a kervan çıkarmak hususunda. [3] Veya ülfetleri için Kâbe'nin Rabbi... Zât'a ibadet etsinler. [4] Yarı yarıya Mekkî ve Medinî'dir. Veya Mekkî'dir veya Medinî'dir, (7) âyettir. [5] Namazda tembel olup namazı ehemmiyetsiz addeden münafıklar hakkında nâzil olmuştur. [6] Mekke'de nâzil olmuş, (3) âyettir. [7] Kevser hadden ziyade çokluk mânâsınadır. Burada maksat: İlim, amel, şeref, ve sena, ümmet gibi çok hayırdır. Bazılarınca Uçmak da bir ırmaktır. [8] Veya Bayram namazını kıl, kurban kes. [9] Mekke"de nâzil olmuş, (6) âyettir. Sûre-yi Celile tevhid-i ameli-yi beyan eder.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

سورة النصر مدنية وهي ثلاث آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ
أَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

سورة لهب مكية وهي خمس آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝ مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ ۝ سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝ وَامْرَأَتُهُ
حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ۝

سورة الإخلاص مكية وهي أربع آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ۝ اللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

(3) ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd (4) ve lâ ene âbidün mâ abedtüm (5) ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd (6) leküm diynüküm veliye diyn.

SÛRETÜNNASR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izâ câe nasrullahi velfethu (2) ve re'eytennâse yedhılûne fiy diynillâhi efvâcen (3) fesebbih bihamdi rabbike vestagfirh, innehü kâne tevvâbâ.

SÛRETÜLLEHEB

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tebbet yedâ ebiy lehebin ve tebb (2) mâ agnâ anhü mâlühü ve mâ keseb (3) seyaslâ nâren zâte leheb (4) vemreetüh, hammâletelhatab (5) fiy ciydihâ hablün min mesed.

SÛRETÜL'IHLÂS

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul hüvallahü ehad (2) allahüssamed (3) lem yelid ve lem yûled (4) ve lem yekün lehü küfüven ehad.

(3) Siz de benim taptığım Tanrı'ya tapmıyorsunuz. (4) Ne ben sizin taptıklarınıza taparım, (5) Ne siz benim taptığıma taparsınız [1]. (6) Sizin dininiz size, benimki de bana.

NASR SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Allah'ın yardımı gelip Mekke fethi müyesser olunca, (2) Sen de halkın bölük bölük dinine girdiklerini görünce, (3) Artık Rabbini överek tenzih et. Ondan yarlıganmak dile, Allah tövbeleri kabul edip günahları bağışlayan Zât'tır.

LEHEB SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ebuleheb'in iki eli kurusun, kendisi de kurudu gitti [4]. (2) Ne malı, ne kazandığı ona yaramayacak. (3 - 4) O da, odun taşıyan karısı da alevli ateşe atılacaklar. (5) Karısının boğazında hurma lifinden bükülmüş bir ip vardır [5].

İHLÂS VEYA «TEVHİD» VEYA «SAMED» SÛRESİ [6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) De ki: O Allah birdir, (2) Ululuk O'nda nihayet bulmuştur [7]. (3) Doğmamış, doğurmamıştır. (4) O'nun hiç bir eşi de yoktur.

[1] Müşriklerin tama'larını kesmek için te'kiden nâzil olmuştur. [2] Medine'de nâzil olmuş, (3) âyettir. [3] Mekke'de nâzil olmuş, (5) âyettir. Ebuleheb'in Peygamberimize «Hay kuruyası» demesi üzerine nâzil olmuştur. [4] Veya oğlu da kurusun. [5] Yahut filvaki odun taşıyıcıdır, boğazında hurma lifinden bükülmüş ip vardır. Veya kovucudur. [6] Mekke'de nâzil olmuş, (4) âyettir. Tevhid-i ilmî'yi beyan için nâzil olmuştur. [7] Yahut devamlı ve bâkidir, âlişandır, her şeyden müstağnidir, herkesin sığındığı Zât'tır. O'nun fevkinde başka bir Tanrı yoktur.

SÛRETÜLFELAK

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul e'ûzü birabbilfelakı (2) min şerri mâ halaka (3) ve min şerri gaâsikın izâ vekabe (4) ve min şerrinneffâsâti fiyl'ukadi (5) ve min şerri hâsidin izâ hased.

SÛRETÜNNÂS

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul e'ûzü birabbinnâsi (2) melikinnâsi (3) ilâhinnâsi (4) min şerrilvesvâsilhannâsi (5) elleziy yüvesvisü fiy sudûrinnnâsi (6) minelcinneti vennâs.

Ve temmet kelimetu rabbike sıdkan ve adlen.

—o—

سورة الفلق مكية وهي خمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قل أعوذ برب الفلق ۝ من شر ما خلق ۝ ومن شر غاسق إذا وقب ۝ ومن شر النفاثات في العقد ۝ ومن شر حاسد إذا حسد ۝

سورة الناس مدنية وهي ست آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قل أعوذ برب الناس ۝ ملك الناس ۝ إله الناس ۝ من شر الوسواس الخناس ۝ الذي يوسوس في صدور الناس ۝ من الجنة والناس ۝

وتمت كلمت ربك صدقا وعدلا

صدق الله العظيم ۝ وبلغ رسوله الكريم ۝ ونحن على ذلك من الشاهدين ۝

FELÂK SÛRESİ [1]
Bismillâhirrahmânirrahîm
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1 - 2) De ki: Yaratmış olduğu mahlûkatın şerrinden, (3) Çöken karanlık gecenin [2] şerrinden, (4 - 5) Düğüm bağlayarak efsun üfüren falcıların şerrinden, nimete haset eden hasutlerin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım.

NÂS SÛRESİ [3]
Bismillâhirrahmânirrahîm
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6) De ki: İnsanların Rabbine, insanların mâliki ve padişahına, insanların mâbuduna; insanların kalbine vesvese verip zikr-i İlâhi'den geri giden müvesvisin, perilerden olsun, insanlardan olsun şerlerinden sığınırım [4].

Ulu Tanrı'mızın mahza tevfik ve inayeti sayesinde hamd ve sena ile başlamış ve «Taavvüz» ile hitam bulmuştur, Tanrı'ya hamd olsun.

---

[1] Mekki'dir, Tanrı'ya sığınmak hususunda nâzil olmuştur. (5) âyettir. [2] Veya ışıksız kalan ayın veya sokan yılanın veya zarar veren şeylerin. [3] Medine'de nâzil olmuştur. (6) âyettir. [4] Felâk Sûresinde bedene verecek zarardan, Nâs Sûresinde ruha verecek zarardan Tanrı'ya sığınmak vardır. Selâmet-i ruhun, selâmet-i bedenden mukaddem ve ehem olmasına mebni birincide Tanrı'nın bir vasfı, ikincide üç vasfı zikrolunmuştur.

طُبِعَ هٰذَا الْمُصْحَفُ الشَّرِيفُ اِسْتِنْسَاخًا عَنِ النُّسْخَةِ
الْمَكْتُوبَةِ بِخَطِّ مُصْطَفٰى نَظِيف «الشَّهِيرِ بِقَدِرْغَه لِي»
وَقَامَتْ بِتَصْحِيحِهِ وَمُرَاجَعَتِهِ هَيْئَةُ تَدْقِيقِ الْمَصَاحِفِ
الشَّرِيفَةِ بِاِسْتَانْبُولَ التَّابِعَةُ لِرِيَاسَةِ الشُّؤُونِ
الدِّينِيَّةِ بِالْجُمْهُورِيَّةِ التُّرْكِيَّةِ . فِي مَطْبَعَةِ «چِلْتُوتْ»
عَلٰى نَفَقَةِ «كُونُولْ كِتَابْ اَوِي» وَذٰلِكَ فِي سَنَةِ سَبْعٍ وَثَلٰثِمِائَةٍ
وَاَلْفٍ لِلْهِجْرِيَّةِ

تَارِيخُ الطَّبْعِ	اَلطَّبْعَةُ الْاُولٰى	رَقْمُ التَّصْدِيقِ
١٣٩٧ هـ ١٩٧٧ م	اَلْخَتْمُ الرَّسْمِي	٢٤٢

Bu (Kur'an-ı Kerîm ve Türkçe Anlamı) nın Mushaf metni Hicrî 1305 tarihinde bastırılan «Kadırgalı Mustafa Nazif» hattı Mushaf-ı Şerif'ten film yoluyla alınarak, Mushafları İnceleme Kurulu'nun (242) tasdik numarası altında tashihten geçmiştir.

عربى ختم شريف دعاسى

اللهم ربنا يا ربنا تقبل منا إنك أنت السميع العليم ۞
وتب علينا يا مولينا إنك أنت التواب الرحيم ۞ واهدنى
واهدنا ووفقنا إلى الحق وإلى طريق مستقيم ۞ ببركة
ختم القرآن العظيم ۞ وبحرمة حبيبك ورسولك
الكريم ۞ واعف عنا يا كريم واعف عنا يا رحيم ۞
واغفر لنا ذنوبنا بفضلك وكرمك يا أكرم الأكرمين ۞
ويا أرحم الراحمين ۞ اللهم زينا بزينة ختم القرآن ۞
وأكرمنا بكرامة ختم القرآن ۞ وشرفنا بشرافة
ختم القرآن ۞ وألبسنا بخلعة ختم القرآن ۞ وأدخلنا
الجنة بشفاعة القرآن ۞ وعافنا من كل بلاء الدنيا وعذاب
الآخرة بحرمة ختم القرآن ۞ وارحم جميع أمة محمد
بحرمة ختم القرآن ۞ اللهم اجعل القرآن لنا في
الدنيا قرينا ۞ وفي القبر مونسا ۞ وفي القيامة شفيعا ۞
وعلى الصراط نورا ۞ وإلى الجنة رفيقا ۞ ومن النار
سترا وحجابا ۞ وإلى الخيرات كلها دليلا وإماما ۞
بفضلك وجودك وكرمك يا أرحم الراحمين ۞
اللهم ارزقنا بكل حرف من القرآن حلاوة ۞ وبكل

كلمة كرامة ۞ وبكل آية سعادة ۞ وبكل سورة
سلامة ۞ وبكل جزء جزاء ۞ وصلى الله
على سيدنا محمد وآله أجمعين الطيبين الطاهرين ۞
اللهم انصر سلطاننا سلطان المسلمين ۞ وانصر
وزراءه ووكلاءه وعساكره إلى يوم الدين ۞ واكتب
السلامة والعافية علينا وعلى الحجاج والغزاة
والمسافرين والمقيمين ۞ في برك وبحرك من أمة محمد
عليهم أجمعين ۞ اللهم بلغ ثواب ما قرأناه ونور
ما تلوناه لروح نبينا محمد صلى الله تعالى عليه وسلم
ولأرواح أولاده وأزواجه وأصحابه رضوان الله
تعالى عليهم أجمعين ۞ ولأرواح آبائنا وأمهاتنا وأبنائنا
وبناتنا وإخواننا وأخواتنا وأصدقائنا وأساتذتنا
وأقربائنا ومشايخنا ولمن له حق علينا ولأرواح جميع
المؤمنين والمؤمنات ۞ والمسلمين والمسلمات ۞
الأحياء منهم والأموات برحمتك يا أرحم الراحمين ۞
جزى الله عنا محمدا صلى الله عليه وسلم بما هو أهله
سبحان ربك رب العزة عما يصفون ۞ وسلام
على المرسلين ۞ والحمد لله رب العالمين الفاتحة ۞

HATİM DUASI

Yâ Rabbî! Yâ Rabbî! Yâ Rabbî!

Senin birliğin, varlığın, izzetin ve cemâl-i pâkin ve nûr-u azametin hakkı için Lâ yühad ve Lâ yuhsa olan melâike-i mukarrebîn ve melâike-i kerubiyyûn hürmeti için, Hazret-i Adem safiyullâh aleyhisselâtı vesselâm hürmeti için, alâ kavlin yüz yirmi dört bin peygamberân-ı aleyhimüsselâm hürmeti için, bâhusus hazret-i server-i enbiya ve şefî-i rûz-u ceza Muhammed Mustafa Sallallâhü Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için, Yâ Rabbî tevfikin ve lûtfun ile kerem ve ihsân olunan rızâ-i pâkin için okunan Kur'an-ı Azimüşşân-ı ve Fürkân-ı kerîm-ül beyân-ı ve salât-ı şerifleri dergâh-ı izzetinde ahsen-i kabûl ile makbul eyleyip kusurlarımızı rahmetinle mağfur eyle.

Yâ Erhamerrâhîmin!

Hâsıl olan sevabı, Fahr-i âlem aleyhi efdal-i tahiyyat Efendimiz hazretlerinin aziz, şerif, lâtif, mübârek rûh-u pür enverlerine tâzimen hediye eyledik, kabul eyle yâ Rabbî!

Keza : Hazret-i Adem'den Seyyid-il enbiya Muhammed Mustafa Aleyhisselât-ı vesselâm Efendimize kadar gelen enbiya-i izâm ve resûl-ü kiram salavâtullâhi ve selâmuhu aleyhim ecmâ'in hazerâtının dahi mübârek rûh-u saadetlerine hediye eyledik, rûh-u şeriflerini bizden hoşnut ve razı eyleyip onlarla bizi aşina eyle.

Yâ Rabbî Cihâr-ı yâr-ı safa hazret-i Ebû Bekir Sıddıyk, hazret-i Ömer-ül Faruk, hazret-i Osman Zinnureyn ve hazret-i Aliyyül Mürteza rıdvanullâhi Teâlâ aleyhim ecmaîn hazretlerinin dahi mübarek rûh-u tayyibelerine hediyye eyledik, bâ husus ezvac-ı tâhirat ummühât-ül mü'minînin cümlesinin âline, evlâdına, etbaına ve Cihar-ı yâr-ı güzin ve yüzotuzüç bin eshâb-ı kiram ridvanullâhi Teâlâ aleyhim ecmaîn hazretlerinin ricâl ve nisâdan kâffesinin mübarek ervah-ı şeriflerine hediyye eyledik, isâl eyle Yâ Rabbî!

Yâ Rabbî ne kadar evliya ve tabakat ehli erenleri, ricâl-ül gayb, şehitler ve cümle aziz kulların rical ve nisâdan ne kadar gelip geçmişler ise cümlesinin mübarek rûh-u şeriflerine hediye eyledik.

Hocalarımız, üstadlarımızın ve üzerlerimizde hakkı olanlarımızın, bizi duadan unutma diyen mü'min ve mü'minatın, görüşüp hukuk peyda eylediğimiz din kardeşlerimizin, akraba-i taallûkatımızın ve cümle merhumlarımızın ruhlarına hediye eyledik, kabul ve isâl eyle Yâ Rabbî!

Kâinatı halk eylediğinden bu âna kadar senin birliğine, varlığına ve cümle peygamberlerine iman getirmiş bu ümmetten ve sâir ümmetlerden nesilleri kesilmiş hayır ile yad eyleyenleri kalmamış ne kadar ehl-i îman ve ehl-i İslâm ervahları geldi geçti ise cümlesinin ruhlarına hediye eyledik. Okunan Kur'an-ı azîmüşşanın nûru ile kabirlerini pür nûr eyle Yâ Rabbî!

İlâhi, Yâ Rabbel âlemin, Yâ Erhamerrahimîn, bizleri dünyada vatansız, ahirette imansız bırakma. Görünür, görünmez kazalardan, belâlardan, zelzeleden, yangından ve hatır-ı hayalimize gelmeyen bilcümle âfât-ı arziyye, âfât-ı bahriyye ve âfât-ı bedeniyyeden cümlemizi muhafaza buyur.

Lûtfunla, kereminle biz kullarına dünya ve âhiret nimetlerini ihsan eyle.

Borçlu kullarına edâ, hastalara şifâ, dertlilere deva, ihsân-u inayet eyle Yâ Rabbî!

Yâ ilâhel âlemîn!

Ömürlerimiz tamam olup vâdelerimiz geldikte imân-ı kâmil ile :

Eşhedü en lâ ilâhe illâllâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resûluhu.

Cümle-i mübarekesi ile teslim-i ruh etmemizi nasip ve müyesser eyle. Ve kabre vardığımızda münkereyn hazretleri geldiği saat, ol hayret-i dehşette iken Yâ Rabbî cümleden âlâ olan birliğin, varlığın, ulu cemâl-i pâkin, Kur'ân-ı azimüşşanın ve sevgili habîb-i ekremin sallallâhü Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için suallerine cevabımızı âsan eyle.

Hükûmet-i Cumhuriyetimizi, milletimizi ve memleketimizi ve sair Müslüman beldelerini her türlü âfetlerden ve musibetlerden, düşmanların şerrinden ve küffarın istilâsından mahfuz eyle.

Ordularımızı ve asâkir-i İslâmı, kara, deniz, hava ve bütün kuvvetlerimizi nusrat-ı ilâhiyyene makrun eyle.

Yâ ilâhel âlemîn!

Cümlemizi sevgili peygamberimiz **Muhammed Mustafa** Sallallâhü Teâlâ aleyhi vesellem efendimiz hazretlerinin şefaat-i âlilerine nâil eyleyip cennetini ve cemâlini bizlere nasib ve müyesser eyle.

Sübhâne rabbike rabbil'izzeti ammâ yesifûn ve selâmün alel mürselin velhamdü lillâhi rabbilâlemiyn. Tekabbel minna bi hürmetil fatiha.

SÛRELERİN NUMARA SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

Sûre No.	Sûre Adı	Sayfa No.	Âyet Sayısı	Cüz No.	İndiği yer
1	Fâtiha	2	7	1	Mekke
2	Bakara	3	286	1-3	Medine
3	Âl-i İmran	51	200	3-4	Medine
4	Nisâ	78	176	4-6	Medine
5	Mâide	107	120	6-7	Medine
6	En'am	129	165	7-8	Mekke
7	A'râf	152	206	8-9	Mekke
8	Enfâl	178	75	9-10	Medine
9	Tevbe	188	129	10-11	Medine
10	Yunus	209	106	11	Mekke
11	Hûd	222	123	11-12	Mekke
12	Yûsüf	236	111	12-13	Mekke
13	Ra'd	250	43	13	Mekke
14	İbrâhim	256	52	13	Mekke
15	Hicr	263	99	14	Mekke
16	Nahil	268	128	14	Mekke
17	İsrâ	283	111	15	Mekke
18	Kehf	294	110	15-16	Mekke
19	Meryem	306	98	16	Mekke
20	Tâhâ	313	135	16	Mekke
21	Enbiyâ	323	112	17	Mekke
22	Hac	333	78	17	Medine
23	Mü'minûn	343	118	18	Mekke
24	Nûr	351	64	18	Medine
25	Fürkan	360	77	18-19	Mekke
26	Şuarâ	368	277	19	Mekke
27	Nemil	378	93	19-20	Mekke
28	Kasas	386	88	20	Mekke
29	Ankebût	397	69	20-21	Mekke
30	Rûm	405	60	21	Mekke
31	Lokman	412	34	21	Mekke
32	Secde	416	30	21	Mekke
33	Ahzâb	419	73	21-22	Medine
34	Sebe'	429	54	22	Mekke
35	Fâtır	435	45	22	Mekke
36	Yâsin	441	83	22-23	Mekke
37	Saffât	447	182	23	Mekke
38	Sâd	454	88	23	Mekke
39	Zümer	459	75	23-24	Mekke
40	Mü'min	468	85	24	Mekke
41	Fussilet	478	54	24-25	Mekke
42	Şûrâ	484	53	25	Mekke
43	Zuhruf	490	89	25	Mekke
44	Duhan	497	59	25	Mekke
45	Câsiye	500	37	25	Mekke
46	Ahkaf	503	35	26	Mekke
47	Muhammed	508	38	26	Medine
48	Fetih	512	29	26	Medine
49	Hucürât	516	18	26	Medine
50	Kaf	519	45	26	Mekke
51	Zâriyat	521	60	26-27	Mekke
52	Tûr	524	49	27	Mekke
53	Necm	527	62	27	Mekke
54	Kamer	529	55	27	Mekke
55	Rahmân	532	78	27	Mek-Med.
56	Vâkıa	535	96	27	Mekke
57	Hadid	538	29	27	Medine

Sûre No.	Sûre Adı	Sayfa No.	Âyet Sayısı	Cüz No.	İndiği yer
58	Mücadele	543	22	28	Medine
59	Haşir	546	24	28	Medine
60	Mümtehine	550	13	28	Medine
61	Sâf	552	14	28	Medine
62	Cum'a	554	11	28	Medine
63	Münâfikun	555	11	28	Medine
64	Tegabün	557	18	28	Medine
65	Talâk	559	12	28	Medine
66	Tahrim	561	12	28	Medine
67	Mülk	563	30	29	Mekke
68	Kalem	565	52	29	Mekke
69	Hakka	567	52	29	Mekke
70	Meâric	569	44	29	Mekke
71	Nûh	571	28	29	Mekke
72	Cin	573	28	29	Mekke
73	Müzzemmil	575	20	29	Mekke
74	Müddessir	576	56	29	Mekke
75	Kıyâmet	578	40	29	Mekke
76	İnsan	579	31	29	Medine
77	Mürselât	581	50	29	Mekke
78	Nebe'	583	40	30	Mekke
79	Nâziyât	584	46	30	Mekke
80	Abese	586	42	30	Mekke
81	Tekvir	587	29	30	Mekke
82	İnfitâr	588	19	30	Mekke
83	Mutaffifin	588	36	30	Mekke
84	İnşikak	590	25	30	Mekke
85	Burûç	591	22	30	Mekke
86	Târık	592	17	30	Mekke
87	Âlâ	592	19	30	Mekke
88	Gâşiye	593	26	30	Mekke
89	Fecir	594	30	30	Mekke
90	Beled	595	20	30	Mekke
91	Şems	596	15	30	Mekke
92	Leyl	596	11	30	Mekke
93	Duhâ	597	11	30	Mekke
94	İnşirah	597	8	30	Mekke
95	Tin	598	8	30	Mekke
96	Alâk	598	19	30	Mekke
97	Kadir	599	5	30	Mekke
98	Beyyine	599	8	30	Medine
99	Zilzâl	600	8	30	Medine
100	Âdiyât	600	11	30	Mekke
101	Karia	601	11	30	Mekke
102	Tekâsür	601	8	30	Mekke
103	Asır	602	3	30	Mekke
104	Hümeze	602	9	30	Mekke
105	Fil	602	5	30	Mekke
106	Kureyş	603	4	30	Mekke
107	Mâûn	603	7	30	Mekke
108	Kevser	603	3	30	Mekke
109	Kâfirûn	603	6	30	Mekke
110	Nasr	604	3	30	Medine
111	Leheb	604	5	30	Mekke
112	İhlâs	604	4	30	Mekke
113	Felâk	605	5	30	Mekke
114	Nâs	605	6	30	Medine

SÛRELERİN ALFABETİK FİHRİSTİ

بسم الله الرحمن الرحيم

ÖNSÖZ

Kur'an-ı Kerîm Hak'kın tecelligâhı, bil'umum Müslümanların ilticagâhıdır.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir hidayet meş'alesidir ki onun nurunu yakan Ulu Tanrı'dır. Tanrı'nın korumasiyle ilelebed tahriften, tagyir ve tebdilden masundur, bâki ve daimdir.

Kur'an-ı Kerîm öyle muhkem bir kitaptır ki onunla hükmeden âdil, ondan haber veren sâdık, ona tâbi olan naci, onunla hasmına karşı gelen galip olur.

Kur'an-ı Kerîm öyle âyât-ı celîle'yi müştemildir ki o âyât bütün birbirine uygundur, münasiptir. Herbiri diğerini te'yid ve takrîr eder. Emir ve nehîde, tebşir ve tehditte, kıssa ve mev'ızada hüsn-ü itilâf vardır, terkipteki selâmet, tertipteki selâset ahenktardır.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir âyât-ı beyyinatı muhtevidir ki o âyât Nazm-ı Muhkem ile manzumdur, bütün vücuh-u belâgatı câmi'dir, fesahatı bütün nazım ve nesre faiktir. «Hüsn-ü matla'» ile «Hüsn-ü makta'» muhassenatta âdeta yarış eder; bir bab'tan diğer bab'a intikalde, elfâz ve mebâninin mütefâvit olmasından dolayı, mekasıd ve ma'âninin muhtelif olması ile beraber, yine «Hüsn-ü tahallûs» vardır.

Kur'an-ı Kerîm azamet-i şanı, saltanat-ı bürhanı ile beraber kendisine yetişilemeyecek dereceye yükselmiş, bir misli söylenmemiş bir sözdür; her beyanı câmidir, hüküm ve mesâlihi muhkem ve metindir, mebânisinde ma'âni dolmuş kalmış, az bir lâfza çok mânâ sıkıştırılmıştır. Belâgatı akl-ı beşer'in fevkindedir, fesahatı adet-i Arab'ı geçmiştir, mütefekkirlerin fehm ve idraki kat kat onun dunundadır.

Kur'ân-ı Kerîm öyle bir halâvete maliktir ki tilâveti halâveti artırır, hiç bir kıssa hüsn-ü letâfette diğerinden geri kalmaz, her biri diğerini andırır, güya ki biri diğerinin aynasıdır. Kalb-i selîm sahibi okumadan, dinlemeden usanmaz, okuyana, dinleyene melâl gelmez.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir revnaka maliktir ki o revnak bütün revnaklara faiktir, nazmı mergub, uslûbu meclûbdur. İbret ve mev'ıza'sı asla tükenmez, ma'âni-i bedi'ası asla nihayet bulmaz.

Kur'an-ı Kerîm fusaha, bülega, şu'ara ve hutabanın uslûbta bilmedikleri bedi' bir tarz ile, sehl-i mümteni' olan bir tarîk ile misli ma'ruf ve mesbuk olmayan bir nazm ile bütün şiirleri, hutbeleri, beyanları geride bırakmış, mu'arazaya kıyam edenlerin sözleri gülünç bir söz olmuştur.

Kur'an-ı Kerîm nazmı itibariyle mertebe-i i'cazda olduğu gibi hâvi olduğu ahkâm-ı süphaniyesi, cami' olduğu maarif-i celîlesi itibariyle de mertebei i'cazdadır, lâfzan, ma'anen bir mu'cize-i azîmedir. Hiçbir asır geçmez ki Kur'an-ı Mübîn'in sıtkı zâhir olmasın, daima iman teceddüt eder, irfan kuvvet bulur.

Kur'an-ı Kerîm yeryüzünde yegâne bir Kitaptır ki sahibi olan Nebî-i Zîşan Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretlerine ittisal-i kat'î ile vâsıldır. Dünyada hiçbir kitap yoktur ki sahibine Kur'an-ı Kerîm gibi sened-i kat'î ile muttasıl olsun.

Kur'an-ı Kerîm Allah'ın doğru bir yoludur; dünyada ve âhirette fevz ve saadete müntehi olan tek bir yoldur, her kim onun resmettiği minhac-ı kavim üzere hareket ederse merâtib-i izzetin a'lâsında, derecât-ı şerefin aksasında bulunur.

Bil'umum Müslümanların yegâne mukad-

des ve muazzam ve mükerrem kitapları olan Kur'an-ı Kerîm'e başlıca iki vech ile hizmet olunmuş, biri kıraatına, diğeri tefsîr ve izahına ait olmak üzere iki mühim ilim tedvîn edilmiştir. Kurra-i Kiram birinci, müfessirîn-i izam ikinci hizmeti deruhte ederek gayet mühim ve müşkül bir vazife-i kudsiyeyi omuzlarına yüklenmişler, ümmete birçok asâr-ı bergüzide ithaf eylemişlerdir.

Âlemde şerait-i hayat değiştikçe insanlar da sa'ylarını değiştirerek hayat için zarurî olan ulûma dört elle sarılmışlar, bil'akis tezyîn-i zât ve sıfat eden ulûm-u kemaliye'ye atf-ı ehemmiyet etmemişlerdir. Gavail-i hayat şiddetini ulum-u kemaliye erbabını azaltmakla bu meyanda (İlm-i Kur'an) erbabı da pek ziyade azalmış, hemen hemen hiçe inmişti. İhtiyacat-ı hayat, lisan-ı Arabî ile yazılan asâr-ı eslâfı da rağbetten düşürdü, halka tetebbu ve mütalea için sarfedecek vakit bırakmadı.

Hayli zamandan beri bu husus fikrimi işgal ediyordu, tarz-ı takrîri hakkında defeatla bâzı yârân ile müzakereler cereyan etmişti. Nihayet Kitaphane-i Hilmi tarafından tab'edilmekte bulunan bir tercümeyi baştan başa tashih etmiş, bu sebeble yedi senedenberi tercüme işleriyle cidden meşgul olmuştum. Mütercim tercümede Mevakib Tefsîrini esas edinmekle tashih hususunda hemen onun haricine çıkmamıştım. Fakat vuku'bulan rica ve vesâya üzerine o tercümenin ta'dil ve tashihini ikmal etmiş olmakla beraber biavnihi Ta'alâ re'sen ve aslen yeniden (Ma'âni-i Kur'an) ünvanlı tercüme ve izahı, (bil'rivaye) ve (bid'diraye) olan muteber tefsîr kitaplarına, esbab-ı nüzul ve nâsîh ve mensûha ait eserlere müracaat ederek vücuda getirmeye çalıştım ve bizzat ikmale muvaffak oldum.

Kur'an-ı Mübîn'i tercüme câizdir, bunda asla şüphe ve ihtilâf yoktur, ihtilâf tercüme ile namazın sahîh olup olmamasındandır. Eimme-i Hanefiyye indinde Nazm-ı Kerîm rükn-ü aslî olmamakla ma'nâya delâlet eden tercüme ile namazda kıraat câizdir. İmam-ı A'zam'a göre Kur'an-ı Kerîm'i iyi okuyabilsin, iyi okuyamasın, kaadir olsun, âciz olsun, her kim hakkında olursa olsun tercüme ile kıraat sahîh ise de İmameyn (İmam-ı Muhammed ile İmam-ı Yusuf) indlerinde ancak Kur'an'ı okumadan âciz olan kimse tercümesiyle namazı kılabilir. İmam-ı A'zam'ın diğer tilmizi Nuh İbn-i Meryem'in rivayetine göre İmam-ı A'zam bilâhare İmameyn mezhebine dönmüştür.

Kur'an-ı Mübîn'i tercüme ve izah hususunda halkın istifadesini temin edecek olan herhangi bir tarz makbul olur. Tercüme ve izahtan maksat halkın Kur'an-ı Mübîn'i anlayarak okumaları, Fürkan-ı Kerîm'in hidayet ve irşadından müstefid olmalarıdır. Kur'an-ı Kerîm'in ma'nâlarını ifade eden, ahkâmını bildiren tercüme ve izah maksada kâfi gelir.

Şurası unutulmasın ki hiçbir lisan Kur'an-ı Mûcez beyana hakkıyle tercüman olamaz, hiçbir tercüme aslının yerini tutamaz, hangi tercüme asıldaki işârât-ı lâtifeyi, muhassenat-ı bedi'iyyeyi, nüket-i ulviyeyi kemaliyle tecelli ettirebilir? Lisan-ı Arab'a mahsus olan edevatın, selikanın iktiza eylediği nüket-i tarz-ı beyanı ayrı olan diğer bir lisan nasıl muhafaza eder? Nazm-ı Muhkem ile olan o letâfet, o halâvet, o ahenk hangi bir lisan ile zahir olur?

Filvâki öyle âyât-ı celîle vardır ki başka türlü tercüme olunamadığı halde tercümede yine aslın verdiği kuvvet, hâvi olduğu dakîk ma'nâ bir türlü ifade olunamaz. Acaba «Fatihat-ül Kitap» Sûresi ile «İhlâs» Sûresini tam bir tercüme, birtakım izahat ve tasarrufat ile şâmil olduğu dekaiki ifade kaabil midir?

Tercüme ile yalnız me'al-i münîfi, kastettiği hükm-ü celîli irae mümkün olabilir. Halk da me'al-i celîline, maksûd-i bizzat olan hükm-ü süphaniye vâkıf olur, hidayet ve irşadından müstefiz olur. Tercüme de elzem ve ehem olan cihet Âyât-ı Kerîme'yi yanlış ifade etmemektir, her türlü ta'zim ve tekririmize şayan olan Kur'an-ı Azimüşşanımızın şeref-i celîline hiçbir veçhile tecavüz olunmamaktadır.

Tercümede Türkçe'nin bütün kudret-i ifadesini tecelli ettirmek, Kur'an-ı Mübîn'imizi üslûb-u âli ile tercüme etmek, tercümeyi Türkçe'nin bir şaheseri kılmak elhak güzel bir emniyedir; fakat bu cihette muvaffakıyet mümkün olabilir mi? Ma'âni-i Kur'an'a riayet, Türkçe'nin kudret-i ifadesine herhalde müreccah değil mi-

dir? Baştan aşağıya kadar her ikisini cem'etmek öyle zannediyorum ki pek güç olacaktır.

İşte bundan dolayı eserimiz doğrusu tercüme değil, tavzihtir, Me'al-i Münîfi beyandır, Ma'âni-i Kur'an'ı ifadedir. İşte bu gibi mülâhazata mebni eser-i âcizeye «Ma'âni-i Kur'an» ismini münasip gördüm.

Ma'âni-i Kur'an'da elfaz-ı Kur'an'iyenin müsait olduğu ma'nâlardan birini bittetkik esas edindim, birtakımlarını da not olarak yazdım. Âyât-ı Celîle'nin bir kısmı ancak esbâb-ı nüzûlü ile malûm olacağından yalnız ma'ani-i münîfesini izah iktiza edince esbâb-ı nüzûlü zikreyledim. Ebu Müslim-i İsfahanî'den ma'da müfessîrler Âyât-ı Kur'an'iyede neshi tecvîz ettiklerinden bu hususa da dikkat ettim. Aslın ifade ettiği ma'nâyı azamî mertebede aynen ifadeye, düzgün bir tercümeye, selikamıza uygun bir surette beyana çalıştım. Lisan itibariyle muvaffakıyet iddia edemem, belki üslûb biraz gevşemiştir, fakat öyle zannediyorum ki tercüme haşviyyattan âzâdedir. Âyât-ı Kerîme anlaşılmaksızın tercüme olunmamış, aslı ifade etmeyen, ma'nâyı ihlâl eden kelimeler konmamış, Nazm-ı Münzel-i Muhkem tanınmaz bir şekilde meydana çıkmamıştır.

Nazm-ı Kerîm'de zamir ile, ism-i işaretle, sıfatla beyan olunan elfâz-ı celîle merci' ile, müşarün'ileyh ile, mevsuf ile tercüme olunmuşsa ihtimalli olan mahalde üzerlerine birer hat koydum, ihtimalli olmayan mahalde çizgiye lüzum görmedim. Bunun gibi, beray-i tavzih ilâve olunan kelimâtın üzerine de birer hat koydum. İsm-i fail ve sıfat-ı müşebbiheler şiveye göre bâzan fiil gibi tercüme edilmiş, Esma-i Hüsnâ, ya Türkçesiyle veya ayniyle ifade olunmuştur, çünkü Esma-i İlâhiye'nin her biri makama göre şerefvarid olmakla onları Lâfza-i Celâl'le veya Türkçede marûf olan diğer esma ile tercüme etmek doğru değildir. «Ma'âni-i Kur'an» da Mâ'nâ-i harfî ile mâ'nâ-i ismî bâzan ilcâ-i zarûretle karışmış, me'ful-i mutlaklar makama göre türlü türlü tercüme olunmuş, bâzan da hiç zikrolunmamıştır, atıflarda cümle başına kasem ifade eden böyle (*) bir yıldız işareti konulmuştur. Tekitler de bâzan tercümede zikrolunmuş, bâzan zikrolunmamıştır. (İnne) ile mastar olan cümleler siyak ve sebaka göre ifade edilmiş, bâzı kere ta'lil ma'nâsı tasrih edilmemiştir. Nazm-ı Muhkem'in kelime kelime tercümesi ihtiyar olunmakla iktiza eden izahat not halinde de yazılmıştır. Âyetlerin adedinde görülen ihtilâf-ı nazar itibara alınmamış, yalnız biri kabul edilmiştir.

Âlem-i İslâm'a arz eylediğim bu tercüme ve izah hakkında Müslüman kardeşlerimin hayırhahane ihtarlarını hüsn-ü telâkki edeceğimi arzederim.

Tevfik ve inayet Cenab-ı Rabb-ı İzzettendir.

(1) İsmail Hakkı İzmirli

---

(1) Yayınevinin notu: Merhum İsmail Hakkı İzmirli bu önsözü 1927 yılında yazmıştır. Metne sadık kalmak düşüncesiyle önsöz aynen alınmıştır.

KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMI

(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahaflar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : **22 85 31**

KUR'ÂN-I KERÎM ve TÜRKÇE ANLAMI'nın

Konularına Göre Fihristi

(Çizgilerin solundaki rakam sûre numarasını, sağındaki rakamlar, âyetlerin numaralarını gösterir.)

— A —

— B —

— İ —

— K —

— R —

— S —

— Ş —

— T —

— U —

— Ü —

— V —